

Светозар Марковић
ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА

I-XVII

ОДБОР ОДЕЉЕЊА ДРУШТВЕНИХ НАУКА
СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ
ЗА ПРИПРЕМУ ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА
СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА

Председник

члан САНУ ДУШАН НЕДЕЉКОВИЋ

члан САНУ РАДОМИР ЛУКИЋ

Чланови

Др Добросав Бјелегић, др Перо Дамјановић, др Сергије Димитријевић,
др Јован Дубовац, члан САНУ Душан Матић, члан САНУ Чедомир
Попов, члан САНУ Петар Поповић, др Јашар Реџепагић,
члан САНУ Владимир Стојанчевић, др Андрија Стојковић
и инж. Душан Чкребић

Секретар

Ђорђе Митровић

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

012 Марковић С.

МАРКОВИЋ, Светозар

Целокупна дела. Књ. 17 / Светозар
Марковић ; уредник Радомир Лукић ; [аутор
Емилија Тешић–Насковски]. – Београд : Завод
за уџбенике и наставна средства, 1999 (Ниш :
Просвета). – XXVIII, 948 стр. : слика
аутора ; 24 cm

На врху насл. стр.: Српска академија наука и

уметности. Одељење друштвених наука. –
Тираж 2000. – Стр. XI–XIX: Предговор /
Емилија Тешић–Насковски. – Стр. XXI–XXVIII:
Avant-propos / Емилија Тешић–Насковски. –
Поговор: стр. 923–931. – Postface: стр.
933–941. – Регистри.

1. Ств. насл. на успор. насл. стр.

016:929 Марковић С.

а) Марковић, Светозар (1846–1875) –

Библиографије

ИД=76394252

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS
– CLASSE DES SCIENCES SOCIALES –

SVETOZAR MARKOVIĆ
OEUVRES COMPLÈTES

Vol. XVII

Reçu à la séance de la Classe des sciences sociales à la base
des rapports des membres de l'Académie
Čedomir Popov et Vladimir Stojančević

Rédacteur

RADOMIR LUKIĆ

membre de l'Académie Serbe des Sciences et des Arts

MAISON D'EDITION POUR LES MANUELS ET FURNITURES SCOLAIRES
BEOGRAD
1999.

10 = 100 99202
SRПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
– ОДЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА –

СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ
ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА

Књига XVII

Примљено на седници Одељења друштвених наука,
на основу реферата чланова САНУ
Чедомира Попова и Владимира Стојанчевића

Уредник

члан САНУ РАДОМИР ЛУКИЋ

ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА
БЕОГРАД
1999

ОДБОР ОДЕЉЕЊА ДРУШТВЕНИХ НАУКА
СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ
ЗА ПРИПРЕМУ ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА
СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА

Председник
члан САНУ РАДОМИР ЛУКИЋ

Чланови
др Добросав Бјелетић, др Перо Дамјановић, члан САНУ Чедомир
Попов, др Јашар Реџепагић, члан САНУ Владимир
Стојанчевић, др Андрија Стојковић
и инж. Душан Чкребић

Секретар
Борђе Митровић

И 355 413/17

Аутор
Емилија Тешић-Насковски

Рецензент
др Андрија Стојковић

Ликовно-технички уредник
мр Михаило Писањук

За извршног издавача
др Добросав Бјелетић, директор
Завода за уџбенике и наставна средства – Београд

*Главни и одговорни уредник у Заводу за уџбенике
и наставна средства – Београд*
др Петар Пијановић

Уредник у Заводу за уџбенике и наставна средства – Београд
Драгутин Ранковић

Технички уредник
Мирослав Митић

Лектор
мр Бранислава Марковић

Коректор
Велимир Колунџија

9847/99

СЕРГЕЕВ
ИВАН
СЕРГЕЕВИЧ
МАШИНИСТ

ПРЕДГОВОР

Политичке и културне прилике, као и оне финансијске, оне-могућавале су рад на издавању целокупних дела Светозара Марковића и изради његове библиографије. Пера Тодоровић је први почео да издаје целокупна дела Светозара Марковића 1875. године, али су га омели хапшење због учествовања у Црвеном барјаку, рат и избеглиштво. Ипак је 1881. године пописао најважнија дела Светозара Марковића,¹ али врло селективно, иако је поседовао рукописе које је прикупио спремајући се да настави штампање започетих целокупних дела. Сви остали покушаји даљег издавања су се ограничавали на 32–33 углавном позната дела Светозара Марковића, од којих су нека штампана као засебне књижице.

Јован Скерлић је пропустио да почетком овог века приликом израде монографије о Светозару Марковићу консултује још живе савременике и запише неке данас непознате значајне податке из Светозаревог живота.² Исту грешку направио је и Веселин Маслеша после тридесет година, када је спремио за штампу свој избор дела Светозара Марковића,³ који је пропао 1941. године.

Ми данас немамо дневнике, рукописе, писма, листове у којима је писао Светозар Марковић. Све је расуто и распарчано по архивама појединаца, па се с времена на време појави неко ново писмо, аутограф. Новине и књиге уништене су у априлском бомбардовању Народне библиотеке.

После обустављања штампања целокупних дела Светозара Марковића у издању Историјског института САНУ, у редакцији Радослава Перовића 1957.⁴ године из политичких разлога (!), „Кул-

¹ *Historische Skizze der serbischen socialistischen Bewegung.* – In: *Jahrbuch für Socialwissenschaft und Socialpolitik.* – Jhr. 1 (1880), S. 384–396; Jhr. 2 (1881), S. 327–357.

² Скерлић, Јован: *Светозар Марковић. Његов живот, рад и идеје,* – Београд, 1910.

³ Маслеша, Веселин: *Светозар Марковић. Судија.* – Београд, 1945.

⁴ Радослав Перовић, историчар и познати истраживач социјалистичког покрета, приредио је у 12 књига Целокупна дела Светозара Марковића, чије је штампање почело 1956. године. Сложене су две књиге и извршене две ревизије, али је због политичког става и „јакe речи“ Перовића, обустављено штампање и

тура“ објављује 1960–1965. године *Сабране списе* Светозара Марковића у четири тома. Они су у почетку имали претензију да буду целокупни списи, али се из финансијских (!) разлога обим морао смањити, те у 2, 3. и 4. књизи нема ни писама и како су приређивачи рекли – „пригодних“ чланака. Ипак, штампано је 89 радова Светозара Марковића, односно 57 радова више но што је било штампано у *Целокупним делима* у издању великошколаца.⁵ Ово издање је омогућило шире и свестраније изучавање мисли и дела Светозара Марковића.

Објављивањем фототипских издања Светозаревих новина: *Раденика* 1871–72,⁶ *Јавности* и *Гласа Јавности* 1873–74,⁷ омогућава се већем броју заинтересованих да упознају изворне текстове Светозара Марковића, јер су ови листови, као и *Ослобођење* и *Сипаро ослобођење* (који, нажалост, нису репринтовани) библиотечки раритети.

Седамдесетих година одржавају се многи научни скупови о Светозару Марковићу, на којима се разматрају различити аспекти његовог деловања и утицаја, износе резултати истраживања и подаци из страних архива. Нажалост, та истраживања у иностранству била су временски (финансијски) ограничена. Но, упркос свему и захваљујући ентузијазму истраживача, сакупљено је доста биографске и библиографске грађе, чијом обрадом су разјашњене многе непознанице о Светозаревом боравку и деловању у Русији и Швајцарској и утицају на укупан развој и ширење социјалистичких идеја у Србији.

Један део грађе из страних извора штампан је у *Целокупним делима* књ. 15,⁸ а библиографска грађа у *Библиографији Светозара Марковића*, која се састоји из два дела: Библиографија радова Светозара Марковића и Библиографија радова о Светозару Марковићу 1866–1996. (тј. у овој XVII књизи).

слог сложених књига растурен. Међутим, међу његовом заоставштином нађене су те две књиге и предговор. Остало је непознато одакле Р. Перовићу многи оригинални рукописи Светозара Марковића, који су после његове смрти продати Архиву Србије, међу којима и рукопис друге књиге *Начела народне економије*.

⁵ *Целокупна дела Светозара Марковића*. – Београд: Одбор за издавање Целокупних дела покојног Св. Марковића, 1888–1893. – 8 књ. До појаве *Сабраних списа Светозара Марковића* у издању „Културе“ многи су сматрали да су то стварно његова целокупна дела, односно своја истраживања базирани су на овом издању, које је делимично поново објавила књижара Јоксимовића, а потом књижара Рајковић–Ђуковић. Постоји мишљење да је Св. Марковић оставио своје рукописе и белешке Ђуковићу, са којим је пријатељевао.

⁶ *Раденик* 1871–1872. Фототипско издање. Приредила Емилија Тешић-Насковски. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976.

⁷ *Јавности* и *Глас Јавности*. Репринт издање. – Београд–Крагујевац: Народна библиотека Србије, 1975.

⁸ *Европски извори о Светозару Марковићу и српским социјалистима*. (Грађа. Приредила Емилија Тешић-Насковски.) – Београд: САНУ, 1996. – 428 стр.

Светозар Марковић је врло ретко потписивао своје чланке, нарочито оне у *Раденику*, *Јавности*, *Гласу Јавности* и *Ослобођењу*. Користио је своје иницијале: С. М., Св. Марковић, С. Марковић и пуно име и презиме. Псеудонимом „Један Србин из Кнежевине“ и „Из Кнежевине“ користио се само неколико пута. Сви остали чланци нису потписани и ауторизација је представљала тежак и одговоран део посла библиографа и приређивача *Целокупних дела*, јер су први издавачи Светозаревих дела објављивали углавном његова већ посебно штампана дела (*Суд*, *Ойштина*, *Срез* и др.), као и опште познате и потписане чланке. Највећи број чланака је ауторизован на основу навода и цитата из Скерлићеве монографије и *Студије* Веселина Маслеше.⁹ У списку дела Светозара Марковића која нису ушла у *Целокупна дела* Божидар Ковачевић¹⁰ је навео два чланка што нису Светозарева и која су стварала забуну код многих. Ми смо на основу скоро идентичног наслова чланка Гинзбурга у *Вјереду*¹¹ и анализом превода тог чланка у *Раду* утврдили да тај чланак не припада перу Светозара Марковића.

Други чланак који су Ковачевић, а и неки други, приписивали Св. Марковићу је *Ойштинска и приватна својина*, који је од Пере Тодоровића објављен у *Раду*,¹² али без потписа а потом у засебној књижици.

Неколико страних истраживача је педесетих и шездесетих година дало свој допринос ауторизацији појединих радова Светозара Марковића, као Виктор Карасјов, Козмин, Вудфорд Маклелан и Хенрик Писарек, а од српских аутора др Илија Станојчић, др Коста Милутиновић, др Јован Дубовац, др Ђорђе Игњатовић, аутор ове библиографије и остали приређивачи *Целокупних дела*.

Библиографија радова Светозара Марковића садржи до сада највећи број радова, чланака и писама распоређених у неколико тематских целина, од првих покушаја издавања целокупних дела, до ових последњих, затим сва посебна издања (зборнике радова), књиге и брошуре штампане за живота Светозара, потоње прештампаване књиге, прештампаване књиге (интегралне и скраћене

⁹ *Нав. дело*.

¹⁰ Ковачевић, Божидар: *Марковићеве списе који нису ушли у целокупна дела*. – *Наша књижевност*. – 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 156–157.

¹¹ Гинзбург: *Тко разрушаеи „основ“ обществѧ?* – Вперед. – Год. 2 (1874), стр. 156–174. У писању овог чланка учествовао је и Лавров.

¹² *Рад*. – Год. 1 (1874), бр. 4–8 од 19. и 25. 07. и 1. 08. и 16. 08.

текстове) у посебним издањима и на крају део *Чланци, рукописи и писма (1866–1875)*. Пописано је 207 наслова књига, брошура, чланака, програма, статута и огласа за *Србију на Истoku* и лист *Ослобођење*.

У овом издању *Целокупних дела* 84 рада Светозара Марковића се први пут штампа, иако су неки радови били познати и ауторизовани. У *Азбучнику* наслова радова Светозара Марковића звездицом су означена прва прештампавања.

Сваки чланак или рукопис пописан је према датуму писања, односно објављивања, а сва потоња прештампавања и преводи подведени су под основни чланак хронолошким редом. Када су библиографи и приређивачи мењали одреднице чланака који нису имали своје наслове, ми смо у заградама или у примедбама означавали те измене. Поред чланака без наслова, а где фигурирају датуми, стављали смо у заграде и годину како не би настале недоумице када је чланак објављен. Задржали смо Светозарево писмо без лектуре и измена, а према оригиналним изворима. Уколико су неки приређивачи ранијих издања вршили измене, или нетачно наводили наслове, ми смо то у напоменама нагласили.

Писма. – Као што је врло мало сачувано од рукописа Светозара Марковића, тако је и мало његових сачуваних писама, а још мање оних упућених њему, иако су својевремено такве збирке писама постојале. Пера Тодоровић је, по сопственој изјави, имао 270 писама Светозара Марковића, али је у *Ситражи* објавио само 36 одломака, од којих један погрешно адресован (односно дуплиран, вид. бј. 1155 и 1160). Очигледно је да је и та, као и необјављена писма, уступио Ј. Скерлићу и С. Јовановићу када су писали своје монографије о Светозару, јер се у њиховим делима о Светозару Марковићу налазе одломци из тих писама.

Анка Нинковић је имала 119 Светозаревих писама које је дала Јовану Скерлићу, али су она наводно нестала за време Првог светског рата. Током Другог светског рата нађена су четири писма Светозара Марковића из фонда који се налазио код Скерлића, што значи да се та писма код некога још налазе и да можда нису сва пропала.

Светозарев сестрић Таса Петковић је, плашећи се претреса, спалио изван број списа и писама свог ујака, а Влада Љотић, велики Светозарев пријатељ, није хтео да уступи Скерлићу своју обимну преписку са Светозарем, јер је хтео да је сам изда. По сведочењу Љубице Љотић, та су писма пропала 1915. године током повлачења српске војске.

Приликом хапшења и стрељања Јеврема Марковића због наводног учествовања у Тополској буни 1878. године, заплена је, поред осталих докумената, и његова обимна преписка са Свето-

зарем. Према неким подацима, око хиљаду листова однето је у Аранђеловац, а потом је део смештен у архив кнеза Милана. Један мали део из тог архива продат је Архиву Београда. У њему се налази и 17 писама Светозара Марковића који се објављују у овом издању.

Недавно је из писмене заоставштине Јаше Продановића објављено писмо Светозара Марковића из Цириха (вид. бј. 1179) али му се у међувремену траг изгубио (!). Исто тако није познат држалац писма које Светозар Марковић упутио Одбору за српско ослобођење (вид. бј. 1251). На основу садржаја требало би да се налазило у групи писама из Јевремове заоставштине.

У овом издању *Целокупних дела* штампано је 128 писама, и то: 71 цело писмо, 35 из *Ситраже* и 22 одломка из монографија Јована Скерлића и Слободана Јовановића. Међутим, практично је број писама нешто мањи, јер су неки недатирани одломци писама непознатима по свом садржају врло слични неким познатим писмима из *Ситраже*. Таква су следећа писма:

1. Писмо Николи Пашићу – *Ђачке дружине*, објављено у *Ситражи* (вид. бј. 1291) и одломак код Скерлића (вид. бј. 1300).
2. Писмо сестрама Нинковић објављено у *Ситражи* (вид. бј. 1304) и одломак код Скерлића (вид. бј. 1309).
3. Писмо сестрама Нинковић објављено у *Ситражи* (вид. бј. 1325) и одломак код Скерлића (вид. бј. 1333).
4. Одломак писма код Скерлића (вид. бј. 1349) допунити цитатом писма у монографији Слободана Јовановића (вид. бј. 1353).

Све смо то навели и у напоменама поред наведених писама и одломака. Још неколико таквих одломака је сличног садржаја, али ипак смо оставили будућим истраживачима да то идентификују.

Писма смо пописивали строго хронолошким редом и у њих смо уврстили и сва званична и службена обраћања Светозара Марковића школским управама и министарствима, као и телеграме. Свуда је означено да ли је писмо цело или је одломак, као и место похрањивања са сигнатуром. Сва потоња прештампавања и преводи дати су хронолошким редом. Ради боље прегледности прво је наведено место, затим датум писања писма, адресант и адресат и на крају сажет садржај писма.

У Русији је Светозар, како се и из неких његових писама види, писао и за следеће листове: *Современник*, *Санктпјетербурџские ведомости*, *Неделя*, као и неке друге, али му чланци нису примљени, а рукописи загубљени, или неки текстови нису запажени. Мало је вероватно да је објавио само неколико чланака на руском језику, колико је до сада прештампаано у овом издању.¹³

¹³ *Цел. дела*, 1985, књ. 1.

БИБЛИОГРАФИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА

Нису пронађени ни неки његови написи у српској штампи, јер многи листови нису сачувани, као *Трговачки гласник* 1871/72, *Народни пријатељ* 1871/72, *Истиок* 1871. и многи други. *Враголан* је 1996. године откупљен, али приређивачима није омогућено да га прегледају, иако је познато да у првом годишту има Светозаревих чланака.

Нису пронађене ни путне белешке из 1866. године, за чије постојање сазнајемо из Светозаревог писма брату Јеврему од 8. 10. 1866. године. Исто тако није пронађен ни *Нацрт сјайиуија кожарске задруге* у Новом Саду.¹⁴

Сматрамо да је ово само делимична, непотпуна библиографија Светозара, односно библиографија радова и писама до којих се дошло директно или индиректно, и да ће се употпуњавати новим истраживањима – надамо се.

Преводи. – О првим преводима радова Светозара Марковића се до пре две деценије знало врло мало. Доиста, постојали су подаци у некролозима (Пера Тодоровић – Милица Нинковић), писмима (Кауцки) и неким другим сећањима, али уопштена, тако да ни до данас нисмо сигурни која су то дела преведена. Седамдесетих и осамдесетих година неколико приређивача ових *Целокућних дела* је у два маха (и то врло кратко) обишло најзначајније библиотеке у иностранству које имају у својим фондовима социјалдемократску штампу из седамдесетих година прошлог века и прикупило доста података о социјалистичком покрету у Србији и Светозару Марковићу.¹⁵ Том приликом су нашли у *Volksstaat*-у 1876. године превод првог Светозаревог дела *Реални правац у науци и живоју*.¹⁶ У *Gleichheit*-у 1875. утврдили смо да постоји чланак потписан са С. М. и да је то превод одломка из *Начела народне економије*.¹⁷

Међутим, Светозар Марковић је много раније превођен, и то на бугарски језик. Истражујући листове из времена Светозара Марковића¹⁸ наишли смо на четири чланка које је превео и уклопио у своје уводнике и коментаре Љубен Каравелов у *Свободи* 1872. године и *Независимости* 1874. године.¹⁹

¹⁴ Вид. бј. 1862: *Рад задруге Срба занатлија*.

¹⁵ У *Цел. дела*, 1996, књ. 15 *Европски извори о Светозару Марковићу и српским социјалистима* приредили смо највећи део тих сакупљених докумената.

¹⁶ Вид. бј. 123.

¹⁷ Вид. бј. 136.

¹⁸ Вид. бј. 4093.

¹⁹ Из *Раденика* бр. 5 од 15. 01. 1872. преводи Марковићев уводник *Нитавило парламентаризма у Аустроугарској* и објављује у *Свободи* бр. 33 од 29. 01. 1872, а затим у бр. 34 објављује превод *Србије на Истоку* из *Раденика*, наставка у броју 5. Оба чланка објављује без навођења аутора и извора. У *Независимости* у бр. 16, 1874. и бр. 21, 1874. објављује два чланка из *Јавности* бр. 8 од 18. 01. 1874: *Браћи Бугарима* и одговор Св. Марковића на писмо г. М. у чланку 14. фебруар.

I
БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА
И ПИСАМА
СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА

ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА. САБРАНИ СПИСИ

1. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Књига прва. НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или наука о народном благостању (по Н. Г. Чернишевском). Свеска 1. Производња и теорија умножавања људства. – Београд: Штампарииа Н. Стефановића и дружине, 1875. – 159 стр.; 19 цм.

На маргинама одштампано на српском, немачком, француском и руском језику *Целокућна дела Свейтозара Марковића* и цена изражена у валутама наведених земаља.

2–3. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА.

2. Књ. 1 – Приредио и предговор Пера Тодоровић. – Београд: Уредништво „Рада“ (Штампарииа задруге штампарских раденика), 1882. – 72 стр.; 19 цм.

Садржи: Српској омладини; Литературни вечер; Како су нас васпита[ва]ли; Певање и мишљење.

3. Књ. 2. – Приредио Лаза Нанчић – Нови Сад; Покојникови пријатељи из Угарске, Штампарииа Мише Димитријевића, 1885.; – 72 стр.

Садржи: Реалност у поезији; Је ли жена способна да буде равноправна са човеком?; Ослобођење женскиња; Млада Србадија; Критика на „Младу Србадију“; Политички буквар за матору децу.

Уз последњи чланак додат је одломак из Светозаревог чланка „Белешке из Новог Сада“ (шесто писмо) у коме он обавештава читаоце *Раденика* о предавању др–а Гојковића. Овај податак потврђује ауторство не само „Бележака из Новог Сада“ непотписаних, већ и самог чланка „Букварски морал“, објављеног у *Раднику*, који је такође непотписан. Вид. бј. 716.

Пера Тодоровић у предговору првој књизи предвиђа да ће ово друго издање Целокупних дела Светозара Марковића имати чак 25 – 30 свезака, у којима ће Светозареве радови бити објављени хронолошки.

Лаза Нанчић и другови означавају континуитет са првом књигом из 1882. године, али са великом разликом у концепцији. Објављују прво Светозареве радове из тзв. новосадске фазе. Свеске би биле два до три пута већег обима, а материја сређена тематски. Формат би се задржао, како би се наредне свеске могле повезати са претходном.

Нажалост, и овај покушај издавања целокупних Светозаревих дела није настављен из материјалних и политичких разлога.

4–11. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Ради објашњења [предговор]. Редакција Одбора за издавање целокупних дела покојног Св. Марковића. – Београд: Одбор за издавање целокупних дела, 1888–1893. – 8 књ.; 17 цм.

Прве три књиге издао је Одбор, а последњих пет књижара Љубе Јоксимовића у редакцији чланова Одбора.

4. Књ. 1. – Штампарија Светозара Николића, 1888. – 10+163 стр.

Садржи: Неколико речи ради објашњења са читаоцима; Политички и економни положај радничког сталежа у Србији; Српске обмане; Народна скупштина; Општина; Суд и правда. Грешка у наслову првог чланка: треба политични, а не политички.

5. Књ. 2. – Штампарија Народне радикалне странке, 1889. – 168 стр. Иста штампарија је до краја штампала ово издање.

Садржи: Срез; Финанција; Наш економски напредак; Од куда долази наша сиромаштина?; Радничко питање.

6. Књ. 3. – 1889. – 175 стр.

Садржи: Наше удруживање; Друштвена и политичка борба у Европи.

7. Књ. 4. – 1891. – 144 стр.

Садржи: Погибија Париске комуне; Париска комуна и Интернационала; Бели терор; Радничко питање у Србији. (Посвећено др–у Влад. Ђорђевићу).

8. Књ. 5. – РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ. – 1892. – 213 стр.

Спојена су оба дела Светозареве студије: *Шта је био реализам и Реализам у живоју* штампане у *Матици (Лейбице српске)*. Вид. бј. 690.

9. Књ. 6. – СРБИЈА НА ИСТОКУ. – 1892. – 168 стр.

10. Књ. 7. – Писма Светозара Марковића (преузето из *Ситраже*) 1878. г. у избору и редакцији Пера Тодоровића. – 1893. – 121 стр.

11. Књ. 8. – 1893. – 71 стр.

Садржи: Српској омладини; Литературни вечер; Како су нас васпитали; Певање и мишљење.

Преузета прва књига *Цел. дела* из 1882. г. са истом грешком у наслову чланка „Како су нас васпитали“ уместо *васпитавали* како је штампано у *Србији* и у рукопису Светозара Марковића. Вид. бј. 196, 218.

12–14. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1911–1912. – 3 књиге. 17 цм.

12. Књ. 1. – 1911. – 204 стр.

Садржи: Политички и економски положај радничког сталежа; Српске обмане; Народна скупштина; Општина; Суд и правда.

Поновљено издање прве књиге из 1888.г. са исгим грешкама у наслову првог чланка.

13. Књ. 2. – 1912. – 195 стр.

Садржи: Срез; Финанција; Наш економски напредак; Од куда долази наша сиромаштина?; Радничко питање; Реалност у поезији; Је ли жена способна да буде равноправна са човеком?; Ослобођење женскиња; „Млада Србадија“.

Поновљено издање друге књиге из 1889. г. и део друге књиге *Целокупних дела* из 1885.

14. Књ. 3. – Књижара Рајковић – Ђуковић, 1921. – 116 стр.

Садржи: Наше удруживање; Друштвена и политичка борба у Европи.

Поновљено издање треће књиге *Целокупних дела* из 1889. г.

15–31. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Уредници Душан Недељковић и Радомир Лукић. – Београд: Српска академија наука и уметности, итд. – 1987 – 1998. – 17 књига; 24 цм.

Ликовно–технички уредник Михаило Писањук. Фотографије Радомир Живковић.

Споредна насловна страна на француском језику. Резимеа и превод садржаја на француском.

Поред САНУ, издавачи су били Матица српска из Новог Сада, „Јединство“ из Приштине и „Народна књига“ из Београда и то за књиге 1, 2, 3, 9 и 10 уз финансијску помоћ друштвене заједнице.

Завод за уџбенике и наставна средства из Београда преузима 1995. године финансирање и издавање осталих 12 књига *Целокупних дела*. После 120 година коначно је Светозар Марковић добио критичко издање својих радова и потпуну библиографију.

15. Књ. 1. – ПРВИ РАДОВИ, ПРЕПИСКА, ДОКУМЕНТИ 1846–1869. (Детињство и школовање Светозара Марковића у Србији и Русији). – Приредили Татомир Анђелић, Виктор Г. Карасјов, Ђорђе Митровић, Хенрик Писарек, Андрија Стојковић и Драгоје Тодоровић. – 1987. – XXXIX + 436 стр. + родослов Марковића и 39 илустрација у тексту.

Садржи: I ШКОЛСКИ РАДОВИ. Опис Београда; Математични земљопис. Део копије рукописа „Математични земљопис“.

II ЧЛАНЦИ: Решење источног питања; „Општина“ из Петрограда „Зори“ у Беч; Копија статута „Српске општине“; Статут „Српске општине“; Копија чланка „Партии в Србији“; Петроград, 22. новембра 1867.; Из Петрограда 8. јануара 1868.; У Петрограду 19. фебруара 1868.; Извештај о Главној годишњој скупштини „Српске општине“ у Петрограду; Руске партије; Српској омладини; Литературни, вечер; Како су нас васпитавали; Како су нас васпитавали (рукопис); Шта треба да радимо?; Наше свето право; Маску доле; Допис из Јагодине; Певање и мишљење; Ради опомене; „Велика Србија“; „Кореспонденција из Београда“ (копија); Допис из Београда (превод); Предавање о саставу ваздуха; Писмо царице Катарине II сину Павлу.

III. ПИСМА (12). IV. ДОКУМЕНТА. Службовање Радоја Марковића (22), Школовање Светозара Марковића (58). V.

ПРИЛОЗИ (5). БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Мирјана и Момчило М. Митровић.

16. Књ. 2. РАДОВИ, ПРЕПИСКА, ДОКУМЕНТИ 1869–1870. (Циришко раздобље живота и рада Светозара Марковића). Приредили Хенрик Писарек, Андрија Стојковић, Драгоје Тодоровић, Ђорђе Митровић. – 1987. – XIX + 315 стр. Портрет С. Марковића – рад Уроша Предића, илустрација у тексту 15.

Садржи: I. ЧЛАНЦИ: Видовданској господи; Са конгреса за мир и слободу; Конгрес Лиге за мир и слободу; Српске обмане; Отворено писмо г. Матићу; Је ли жена способна да буде равноправна са човеком?; Политическое и економическое положение рабочего класса в Србији; Политични и економни положај радничког сталеза у Србији; Питање уредништву *Засјаве*; Изјава; Реалност у поезији; Француска и Пруска; Критика на „Друштвену и политичку борбу у Европи“. II. ПИСМА (9). III. ДОКУМЕНТИ (24). IV. ПРИЛОЗИ (12). V. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Мирјана и Момчило М. Митровић.

17. Књ. 3. – РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ. – Приредили Андрија Стојковић, Хенрик Писарек и Ђорђе Митровић. – 1988. – 163 стр.

Садржи: Превод на немачки објављен 1867. године у *Фолкс-цијтају*. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Мирјана и Момчило М. Митровић.

18. Књ. 4. РАДОВИ, ПРЕПИСКА, ДОКУМЕНТИ. – Јул 1870 – половина јуна 1871). Приредили Ђорђе Игњатовић, Ђорђе Митровић, Лазар Пејић, Андрија Стојковић, Драгоје Тодоровић. – 1995. – XIX + 340 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: I. ЧЛАНЦИ: Јаван рачун са Владимиром Јовановићем; Критика на „Младу Србадију“; Предлог за омладинску скупштину; Потрошачка дружина у Београду; Последња реч г. В. Јовановићу; Нешто са пољско-привредну грађевину (по Енглу); Законитост у Великој школи у Србији; Програм (листа Раденик), Париска комуна (Питање о лебу и самоуправи); Дружине у Београду; Неколико речи ради објасњења са читаоцима; Погибија Париске комуне; Наше

домаће ствари (дописи из Студенице и Зајечара); Наше домаће ствари (дописи из Брчког и са Дрине); Радничко питање; „Словенска Аустрија“; Париска комуна и Интернационала; Наше домаће ствари (Код нас има чудних и свакојаких навика).

II. ПИСМА (9). III. ДОКУМЕНТИ (29). IV. ПРИЛОЗИ (27). V. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

19. Књ. 5. РАДОВИ, ПРЕПИСКА, ДОКУМЕНТИ. – (Половина јуна 1871 – крај августа 1871). Приредили Ђорђе Игњатовић, Ђорђе Митровић, Андрија Стојковић, Драгоје Тодоровић. – 1995. – XI + 301 стр. с илустрацијама у тексту.

Садржи: I. ЧЛАНЦИ: Сувремена буржоазна држава; Наше удруживање; Наш економски напредак; Живи ли још комуна?; Владимир Јакшић о примедбама у *Рагенику* на Државопис Србије и одговор Светозара Марковића; Интернационала је озбиљно поплашила Европу; Београд, 25. јуна; Ослобођење женскиња; Злочинства Жил Фаврова; Како да се сачувамо од поплава; Окружне скупштине; Бели терор; Жил Фавр варалица; Затварање чланова Комуне – процес против нихилиста; „Словенска Аустрија“ и српско јединство; Пред омладинску скупштину; Руски револуционари и Нечајев; Закони и предлози прошло-годишње скупштине; Са омладинске скупштине; Шеста омладинска скупштина.

II. ПИСМА (1). III. ДОКУМЕНТИ (18). IV. ПРИЛОЗИ (28). V. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

20. Књ. 6. – РАДОВИ, ПРЕПИСКА, ДОКУМЕНТИ. – (Крај августа 1871 – 27. децембар 1871). – Приредили Ђорђе Игњатовић, Ђорђе Митровић, Андрија Стојковић и Драгоје Тодоровић. – 1996. – XIX + 313 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: I. ЧЛАНЦИ: Последњи скупштински избори у Србији; Опет сеоски дућани; Мудрост *Јединства*; Нешто о слободи. По Жил Симону; Са скупштине; Хајдуци у ужичком крају; Хрватска народна странка; Народна скупштина (Пред изборе народних посланика); Борба у граници; Допис *Фолксингајту*; Својина земље; Београд, 22. октобра; Опет жељезница (Место одговора г. Ч. Мијатовићу на његове

нападаје на *Рагеника*); Београд, 5. новембра; „Нова социјална начела“; Београд, 13. новембра; Објективност *Јединства*; Београд, 17. новембра; Опозиција и слободна штампа; Београд, 26. новембра; Економска криза; Буна и револуција; „Необични људи“; Политичка ситуација; Министарски извештаји; Разговор о „Необичним људима“; Београд, 23. децембра; Београд, 27. децембра.

II. ПИСМА (4). III. ДОКУМЕНТИ (26). IV. ПРИЛОЗИ (18). V. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

21. Књ. 7. – РАДОВИ, ПРЕПИСКА, ДОКУМЕНТИ. – (Почетак 1872 до 21. априла 1873). – Приредили Ђорђе Игњатовић, Ђорђе Митровић, Вера Пилић, Андрија Стојковић и Драгоје Тодоровић. – 1996. – IX + 386 стр. с илустрацијама у тексту.

Садржи: I. ЧЛАНЦИ: Међународна политика; Година 1871; Ништавило парламентаризма у Аустро–Угарској; Сувремена радничка начела у односу на наш народ; Шепртљарење Хрватске народне странке; Букварски морал; Задатак наших дружина; Политични преглед; Зближење начелних партија; Белешке из Новог Сада; Политични преглед; Шта је то раденички дан? (По Карлу Марксу, *das Kapital*); Зближење с народом; Услови за бољи рад (Из Чернишевског); Радничко питање у Србији (Од Светозара Марковића). Посвећено др-у Владану Ђорђевићу; Изјава; Наш раднички програм; Одговор на отворено писмо дра Владана Ђорђевића; Одговор др-у Владану Ђорђевићу на његово „Отворено писмо“ у *Јединству* од Светозара Марковића; Пропадање заната и домаће индустрије у Србији; Радничко поштење и Радничко поштење с обзиром на радничко питање; Мали извод из Ц. С. Миља „Политичне економије“ (По *Volkswill-y*); Народ и књижевници.

II. ПИСМА (19). III. ДОКУМЕНТИ (13). IV. ПРИЛОЗИ (28). V. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

22. Књ. 8. – СРБИЈА НА ИСТОКУ. – Приредили Драгоје Тодоровић, Павел Миколајевич Рудјаков, Ђорђе Игњатовић, Андрија Стојковић, Јанко Сабадош, Ђорђе Митровић. – 1995. – XII + 295 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: I. Предговор приређивача – Србија на Истоку (текст издања 1872). II. ДОКУМЕНТИ (4). III. ПРИЛОЗИ (10); Украјински превод Србија на Истоку (превео Софрон Крут – псеудоним Теофана Василевског); Превод предговора украјинског преводиоца.

IV. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА: Разлике у текстовима Србије на Истоку објављени у *Раденику* и књизи из 1872; Штампарске грешке које је уочио сам Марковић и приређивачи.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

23. Књ. 9. – НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или наука о народном благостању (НОВА НАЧЕЛА ПОЛИТИЧНЕ ЕКОНОМИЈЕ) (по Н. Г. Чернишевском). Свеска 1. (ПРОИЗВОДЊА И ТЕОРИЈА УМНОЖАВАЊА ЉУДСТВА). – Приредили Младен Вукомановић, Лазар Пејић и Драгоје Тодоровић. – 1988. – XVI + 249 стр. са илустрацијама у тексту.

БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Лазар Пејић и Љиљана Бранковић.

24. Књ. 10. НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или наука о народном благостању (по Н. Г. Чернишевском). Свеска 2. (РАСПОДЕЛА). – Приредили Младен Вукомановић, Лазар Пејић и Драгоје Тодоровић. – 1988. – 232 стр.

БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистри Лазар Пејић и Љиљана Бранковић.

25. Књ. 11. – РАДОВИ (Крагујевачка фаза – јун–децембар 1874). – Приредили Ђорђе Игњатовић, Ђорђе Митровић, Вера Пилић, Андрија Стојковић и Драгоје Тодоровић. – 1996. – XI + 398 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: I ЧЛАНЦИ: Нацрт пројекта за програм радикалне партије; *Јавносій* започиње свој рад; Крагујевац, 6. Новембра; Да се испита материјално стање земљорадника; Да се испита социјално стање народа; Нашим дописницима; Крагујевац, 10. Новембра 1873. год.; Крагујевац, 12. Новембра; Нек се зна; Од куда долази наша сиромаштина?; Крагујевац, 17. Новембра; Крагујевац, 18. Новембра; Крагујевац, 20. Новембра; Крагујевац, 21. Новембра; О нашем закону о печатњи; Крагујевац, 28. Новембра; Крагујевац, 1. Децембра; У Крагујевцу, 3. Децембра; Крагујевачка новост; Крагу-

јевац, 5. Децембра; Крагујевац, 16. Децембра; Слободна штампа и жандармерија; Зеленаши и законски предлог о шест дана орања земље; Крагујевац, 20. Децембра; Крагујевац, 27. Децембра; Крагујевац, 31. Децембра; На ново лето; „Закон о народном благостању“; Браћи Бугарима; Крагујевац, 6. Фебруара; Крагујевац, 10. Фебруара; Крагујевац, 14. Фебруара; Крагујевац, 20. Фебруара; Крагујевац, 23. Фебруара; Процес Светозара Марковића књижевника и Димитрија Стојковића уредника *Јавносійи*; Одговор Светозара Марковића Суду Округа крагујевачког; Општина; Одговор г. Ивану Најденову, б. уреднику *Права*; Је ли човек од природе лењ и грабљив?; Крагујевац, 24. Марта; Крагујевац, 27. Марта; Суд и правда; Милош Ђурић; &46 Закона о штампи; Крагујевац, 15. Априла.

II. ПИСМА (9). III. ПРИЛОЗИ (27). IV. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

26. Књ. 12. – РАДОВИ, ДОКУМЕНТА, ПРИЛОЗИ. (Крагујевачка фаза – суђење Светозару Марковићу). – Приредили Ђорђе Игњатовић, Ђорђе Митровић, Вера Пилић, Андрија Стојковић и Драгоје Тодоровић. – 1996. – 352 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: I. ЧЛАНЦИ: Крагујевац, 20. Новембра; О нашем закону о печатњи; Крагујевачка новост; Крагујевац, 28. Новембра; Крагујевац, 16. Децембра; Слободна штампа и жандармерија.

II. ПИСМА (31). III. ДОКУМЕНТИ (6). IV. ПРИЛОЗИ (7). V. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

27. Књ. 13. – РАДОВИ, ПРЕПИСКА, ДОКУМЕНТИ. (Од априла 1873. г. до краја априла 1874. г. Крагујевачка фаза.) – Приредили Ђорђе Игњатовић, Ђорђе Митровић, Вера Пилић, Андрија Стојковић и Драгоје Тодоровић. – 1996. – X + 324 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: I. ЧЛАНЦИ: Азбука социјалних наука; Суд; Срез; Финансија; Народна скупштина; Свештенство; Социјализам или друштвено питање; Вера и наука – образовање у народном правцу.

II. ПИСМА (9). III. ПРИЛОЗИ (27). IV. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

28. Књ. 14. – РАДОВИ, ДОКУМЕНТА, ПРИЛОЗИ. (Од 16/28. новембра 1874. г. до краја марта 1875. године). – Приредили: Ђорђе Игњатовић, Ђорђе Митровић, Вера Пилић, Андрија Стојковић и Драгоје Тодоровић. – 1997. – II + 360 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: I. ЧЛАНЦИ: „Ослобођење“; Крагујевац, 28. Децембра; Срез и среска управа; Новости из Јагодине; Пријатељима; Друга законодавна скупштина; Извештај министра финансије за 1874. год.; Избор посланика у Јагодини; Крагујевац, 8. Јануара; Кад може бити уапшен народни посланик?; Још једна реч о „Ослобођењу“; Дневне новости I; *Испок* је опет донео белешку о „Ослобођењу“ и „комунцима“; Дневне новости II–IV; Једно старо питање; Читаоцима „Ослобођења“; Промена министарстава; Кандидат за скупштинара и министар; Куда иде друштво?; „Раднички пријатељ“.

II. ПИСМА (14). III. ДОКУМЕНТИ (47). IV. ПРИЛОЗИ (10). БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

29. Књ. 15. – ЕВРОПСКИ ИЗВОРИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ И СРПСКИМ СОЦИЈАЛИСТИМА. (Грађа). – Приредила Емилија Тешић-Насковски. – 1996. – X + 427 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: I. ПИСМА (16). II. ЧЛАНЦИ И НАПИСИ. III. БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Емилија Тешић-Насковски. Преводиоци: Олгица Момчиловић, Викторија Стегић, Андреј Тарасјев, Слободан Мандић, Јанко Сабадош, Стефан Лукачевић и приређивач.

30. Књ. 16. – САВРЕМЕНИЦИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – Приредио Витомир Вулетић. – 1996. – XV + 331 стр. са илустрацијама у тексту.

Садржи: текстове савременика о С. Марковићу укључујући и некрологе из српске и стране штампе.

БЕЛЕШКЕ ПРИРЕЂИВАЧА.

Регистар личних и географских имена Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић.

31. Књ. 17. – БИБЛИОГРАФИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ / Емилија Тешић-Насковски. – 1999. – XVIII + 948 стр. са илустрацијама у тексту.

Регистар личних имена; Регистар наслова радова С. Марковића; Преглед превода и радова на стране језике; Регистар публикација Емилија Тешић-Насковски.

Регистар личних и географских имена за I–XVI књигу *Целокупних дела* Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић. *Поговор* Одбора.

- 32–35. САБРАНИ СПИСИ / Светозара Марковића. – Београд: Култура, 1960 – 1965. – 4 књ.; 20 цм.

32. Књ. 1. – Уредник Најдан Пашић. Предговор Петар Стамболић; редактори Мирослав Ђорђевић и Слободан Комадинић. – 1960. – XX + 342 стр. са сликом Светозара Марковића из 1866. г.

Садржи: Дописи из Петрограда (2); Извештај о главној скупштини „Српске општине“ у Петрограду; Српској омладини; Литературни вечер; Како су нас васпитавали; Наше свето право; Маску доле!; Певање и мишљење; Велика Србија; Видовданској господи; Конгрес Лиге за мир и слободу; Српске обмане; Отворено писмо г. Матићу; Је ли жена способна да буде равноправна са човеком?; Реални правац у науци и животу; Писма (21); О списима у овој књизи.

33. Књ. 2 – Уредник Радован Благојевић. Редактори Димитрије Продановић и Јован Милићевић. – 1965. – 435 стр.

Садржи: Друштвена и политичка борба у Европи; Критика на „Друштвену и политичку борбу у Европи“; „Млада Србадија“; Јаван рачун са Владимиром Јовановићем; Критика на „Младу Србадију“; Предлог петнаесторице за организацију омладине српске; Последња реч г. В. Јовановићу; Пред омладинску скупштину; Политички и економски положај радничког сталежа у Србији; Програм; Радничко питање; Сувремено-буржуаска држава; Наш економски напредак; Наше удруживање; Париска комуна; Погибија Париске ко-

муне; Париска комуна и Интернационала; Бели теорор; „Необични људи“; Закони и предлози прошлогодишње скупштине; Последњи скупштински избори у Србији; Са скупштине; Народна скупштина; Окружне скупштине; Мудрост *Jedinsjiva*; Својина земље; Опозиција и слободна штампа; Француска и Пруска; „Словенска Аустрија“ и српско јединство; Руски револуционари и Нечајев; Буна и револуција; Реалност у поезији; Нешто о слободи; Ослобођење женскиња; О списима у овој књизи (редактори).

34. Књ. 3. – Уредник Радован Благојевић. Редактори Димитрије Продановић и Јован Милићевић. – 1965. – 351 стр.
- Садржи: Ништавило парламентаризма у Аустро–угарској; Шепртљарење Хрватске народне странке; Букварски морал; Зближење начелних партија; Зближење са народом; Задатак наших дружина; Сувремена радничка начела у односу на наш народ; Куда иде друштво?; Радничко поштење; Радничко питање у Србији; Одговор на отворено писмо др. Владану Ђорђевићу; Изјава; Народ и књижевници; Србија на Истоку; Откуда долази наша сиромаштина?; Програм из 1873; Крагујевац, 17. новембра; Крагујевац, 20. новембра; О нашем закону о печатњи; Слободна штампа и жандармерија; Крагујевац, 28. новембра; Крагујевац, 5. децембра; Зеленаци и законски предлог о шест дана орања земље; Крагујевац, 16. децембра; Одговор Светозара Марковића суду округа крагујевачког; „Закон о народном благостању“; Општина; О списима у овој књизи.
35. Књ. 4 – Уредник Радован Благојевић. Редактори Димитрије Продановић и Јован Милићевић. – 502 стр.
- Садржи: Срез; Срез и среска управа; Суд и правда; Суд; Финансија; Народна скупштина; Крагујевац, 28. децембра; Друга законодавна скупштина; Крагујевац, 8. јануара; Још једна реч о *Ослобођењу*; Вера, наука и образовање у народном правцу; Начела народне економије [књ.1]; Социјализам или друштвено питање; О списима у овој књизи (редактори). Регистар имена и периодичних публикација (заједно).
- Прва књига *Сабраних списа* се по својој концепцији приређивања битно разликује од преосталих књига. У првој књизи приређивачи су по тематским одељцима давали и писма, у осталима нема ниједног писма. Заједничко им је што су објашњавали и коментарисали Светозареве чланке, изостављали „пригодне одељке који су имали за циљ да актуелизују чисто начелна излагања...“ (Том 1, стр. XV). Из-

стављени су поједини чланци „пригодног“ карактера и сл. Вршене су исправке Светозаревог језика – примењен је савремени правопис. Годинама је ово издање Светозаревих дела било извор за проучавање Св. Марковића и најчешће цитирана публикација. Недостатак појединих делова и реченица из Светозаревих списа доводили су до неспоразума и неадекватног тумачења и извођења закључака.

36–66. ПОСЕБНА ИЗДАЊА – ЗБОРНИЦИ РАДОВА

36. ИЗАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. (Избор и предговор Јаша Продановић). – Београд: СКЗ, 1937. – XXVIII, 200 стр.; 19 цм. – (СКЗ, коло XL, књ. 274. Фонд Слободана Јовановића, књ.3).
- Садржи: Предговор; Морал; Радничко питање; Ослобођење женскиња; Србија на Истоку; Српске обмане; Народна скупштина; „Млада Србадија“; Како су нас васпитали; Будите мирне као змије, а невине као голубови; Певање и мишљење; Реалност у поезији.
37. СРБИЈА НА ИСТОКОТ и други одбрани списи / Светозар Марковић. (Превел, редактирал и предговор Киро Хаџи–Василев). – Скопје: Државно книгоиздателство на Македонија, 1946. – 195 стр.; 22 цм.
- Садржи: Србија на Истокот; Општествена и политичка борба во Европа; Работничкото прашање; Пропагањето на Париската комуна; Да ли жената е способна да биде рамноправна со мажот?; Реалноста во поезијата.
38. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – 87 стр.; 20 цм.
- Садржи: Радничко питање у Србији; Српске обмане; Откуда долази наша сиромаштина?; Политички и економски положај у Србији.
- Без података о редактору и изворима.
39. О ШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ / Светозар Марковић. (Избор и предговор Милош Б. Јанковић). – Београд: Просвета, 1946. – 54 стр.; 17 цм; (Педагошка библиотека; св. 13).
- Садржи: Школа и васпитање (писма); Како су нас васпитавали.
- Текстови су прештамани из *Цел. дел. С. Марковића*, 1893, књ. 7 и 8.

40. REALNA SMER V ZNANOSTI IN ŽIVLJENJU / Svetozar Marković. (Prevedel Bogdan Borčič). – Ljubljana: Cankarjeva založba, 1946. – 144 str.; 21 cm.
Садржи: Pesnikovanje in mišljenje; Realna smer v znanosti in življenju.
41. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА С ЧОВЕКОМ? Ослобођење женскиња / Светозар Марковић. – Београд: Главни одбор АФЖ–а Србије, 1946. – 32 стр.; 19 cm.
Садржи: Је ли жена способна да буде равноправна с човеком?; Ослобођење женскиња.
Без података о редактору.
42. PEVANJE I MIŠLJENJE. Realnost u poeziji / Svetozar Marković. (Pogovor Todor Pavlov). – Zagreb – Beograd: Novo pokolenje, 1947. – 66 str.; cm 16; (Biblioteka izabranih članaka i eseja, sv.2).
Садржи: Pevanje i mišljenje; Realnost u poeziji. Pogovor.
43. ОДАБРАНИ ЛИСТОВИ / Светозар Марковић. (Избор и предговор Димитрије Вученов). – Београд: Ново поколење, 1949. – 223 стр.; 20 cm: (Југословенски писци, књ. 6).
Садржи: Реални правац у науци и животу (Друштво); Радничко питање; Ко је социјалиста и како постаје; Остварење социјализма; Радничко питање у Србији; Како су нас васпитавали; Задаћа школе; Како ваља развијати људе; Певање и мишљење; Реалност у поезији; Друштвена и политичка борба у Европи; Погибија Париске комуне; Париска комунa и Интернационала; Бели терор.
44. IZABRANI LISTOVI / Svetozar Marković. (Izbor i predgovor Dimitrije Vučenov). – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – 239 str.; 20 cm. – (Biblioteka izabranih članaka i eseja, sv. 2).
Садржи: Realni pravac u nauci i životu (Društvo); Radničko pitanje; Ko je socijalista i kako postaje; Ostvarenje socijalizma; Radničko pitanje u Srbiji; Kako su nas vaspitavali; Zadaća škole; Kako valja razvijati ljude; Oslobodjenje ženskinja; Pevanje i mišljenje; Realnost u poeziji; Društvena i politička borba u Evropi; Pogibija Pariske komune; Pariska komuna i Internacionala; Beli teror.
45. ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. (Уређује одбор) – Загреб: Просвјета, 1950. – 410 стр.; 20 cm.

- Садржи: Србија на Истоку; Народна скупштина; Општина; Срез; Суд и правда; Финансије; Српске обмане; Радничко питање у Србији; Откуда долази наша сиромаштина?; Политички и економски положај радничког staleжа у Србији; Наш економски напредак; Ослобођење женскиња.
46. IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE. (Izbor, pogovor i priredio Miroslav Djordjević). – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – 310 str.; 19 cm.
Садржи: Iz političkih spisa; Srbija na Istoku; Srpske obmane; Beli teror; Politički i ekonomski položaj radničkog staleža u Srbiji; Otkuda dolazi naša siromaština?; Narodna skupština; Opština; Srez; Predlog petnaestorice za organizaciju omladine srpske; Politički program iz 1873; Odbrana Svetozara Markovića na suđenju pred kragujevačkim sudom.
Неки текстови су скраћивани, што је тачкицама обележено. Писама има 23 и то 22 из Страже и 1 из Скерлићеве монографије. Писма су без адресата. Разрешена су у аналитичкој обради писама.
47. ИЗАБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. (Общая редакция Никитин С. А.). Вступительная статья В. Г. Карасев. – Москва: Государственное издательство Политической литературы, 1956. – 920 стр. + портре С. Марковића. – 22 cm.
Садржи: От редакции; Карасев В. Г.: Светозар Маркович; Сербской молодежи; Литературный вечер; Поэзия и мышление; Как нас воспитывали; Сербские обманы; Политическое и экономическое положение рабочего класса в Сербии; Общественная и политическая борьба в Европе; Реализм в поэзии; „Млада Србадија“; Способна ли женщина быть равноправной с мужчиной?; Современное–буржуазное–государство; Перед съездом Омладина; Несколько слов для объяснения с читателями; Освобождение женщин; Гибель Парижской Коммуны; Наш экономический прогресс; Парижская Коммуна и Интернационал; Рабочий вопрос; Белый террор; Рабочий вопрос в Сербии; Наши объединения; Бунт и революция; Сербия на Востоке; Реальное направление в науке и жизни; Современные рабочие принципы в приложении к нашему народу; Задачи наших организаций; Народ и писатели; Откуда проистекает наша бедность?; Община; Уезд; Суд и правосудие; Финансы; Народная скупштина; Социализм или общественный вопрос; Кто ниспровергает порядок и собственность?; Программы.

- Избрание писма (36); Примечания; Указатель имен; Библиографију.
48. О СРБИЈИ И О СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ / Светозар Марковић. Избор текстова. (Приредио и предговор Димитрије Вученов). – Београд: Нолит, 1957. – 212 стр.; 16 цм; (Школска библиотека, књ. 85–86).
Садржи: Србија на Истоку; Певање и мишљење; Реалност у поезији.
49. ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. (Избор, предговор и редакција Душан Матић). – Нови Сад, Београд: Матица српска, СКЗ, 1961. – 246 стр.; 20 цм. – (Српска књижевност у сто књига, књ. 32).
Садржи: Српској омладини; Литературни вечер; Како су нас васпитавали; Певање и мишљење; Реалност у поезији; Погибија Париске комуне; Радничко питање; Је ли жена способна да буде равноправна с човеком?; Откуда долази наша сиромаштина?; Српске обмане; Србија на Истоку; Писма; *Засијава* поводом смрти Светозара Марковића; Биографски подаци; Библиографија радова Светозара Марковића.
50. ИЗБОР / Светозар Марковић. (Приредио Бошко Новковић). – Сарајево: Свјетлост, 1962. – 119 стр.; 16 цм.
Садржи: Како су нас васпитавали; Певање и мишљење; Реалност у поезији; Српске обмане; Ослобођење женскиња; Из преписке. Тематска питања (9) о животу и раду Светозара Марковића намењена ученицима.
51. PEVANJE I MIŠLJENJE. (Pogovor Milan Ranković). – Beograd: Rad, 1963. – 116 стр.; 18 см; (Kol. Reč i misao, kolo IV, knj. 96).
Садржи: Pevanje i mišljenje; Pismo Antoniju Hadžiću; Realnost u poeziji; Srpskoj omladini; Pismo Jevremu Markoviću; „Mlada Srbadija“; Kako su nas vaspitavali; Literaturni večer; Moral.
52. ИЗБОР / Светозар Марковић. 2. изд. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Вид. бј. 50.
53. ОДБРАНИ СТРАНИЦИ / Светозар Марковић. (Превел Ристо Проданов; приредио и предговор Димче Левков). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – 173 стр.; 19 цм. – (Школска библиотека).

- Садржи: Како не воспитува; Поење и мислење; Реалноста во поезијата; Од „Српските обмани“; Отворено писмо до г. Матић; Ослободувањето на жените; Од „Србија на Истокот“; Писма.
54. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛА / Светозар Марковић; чланци. (Приредио Мирослав Ђорђевић). – Београд: Нолит, 1965. – 196 стр.; 20 цм – (Библиотека „Знамен“).
Садржи: Париска комуна (Питање о хлебу и самоуправи); Погибија Париске комуне; Радничко питање; Париска комуна и Интернационала; Живи ли још Комуна; Сувремена буржоаска држава; Бели терор; Руски револуционари и Нечајев; Моралност више класе; Необични људи; Разговор о „Необичним људима“; Меѓународна политика 1871; Савремена радничка начела у односу на наш народ.
55. ИЗАБРАНА ДЕЛА / Светозар Марковић. (Приредио Милорад Младеновић). – Београд: Народна књига, 1968. – 432 стр.; 20 цм.
Садржи: Српској омладини; Литературни вечер; Како су нас васпитавали; Певање и мишљење; Реалност у поезији; Реални правац у науци и животу; Србија на Истоку.
56. PEVANJE I MIŠLJENJE. – 2. izd. – Beograd: Rad, 1966. Vid. бј. 51.
57. ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. (Избор, предговор и приредио Душан Матић и Марија Клеут). – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – 391 стр.; 20 цм. – (Српска књижевност у 100 књига, књ. 30).
Садржи: Српској омладини; Литературни вечер; Како су нас васпитавали; Певање и мишљење; Реалност у поезији; Погибија Париске комуне; Радничко питање; Је ли жена способна да буде равноправна са човеком?; Откуда долази наше сиромаштво?; Српске обмане; Србија на Истоку; Писма; Биографски подаци; Библиографија; Литература.
58. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ / Светозар Марковић. (Приредио и предговор Милан Ранковић). – Београд: Рад, 1970. – 134 стр.; 16 цм. – (Библиотека „Дом и школа“).

Садржи: Певање и мишљење; Писмо Антонију Хаџићу; Реалност у поезији; Српској омладини; Писмо Јеврему Марковићу; „Млада Србадија“; Како су нас васпитавали; Литературни вечер; Морал.

59. SRBSKE OBMANE. SRBIJA NA ISTOKU. – (Redakcija i pogovor Uglješa Krstić) – Beograd: BIGZ, 1973. – 159 str.; 17 cm. – (Džepna knjiga, sv. 65).
Садржи: Srbske obmane; Srbija na Istoku.
60. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ / Светозар Марковић. – 2. изд. – Београд: Рад, 1974. Вид. бј. 58.
61. IL SOCIALISMO NEI BALCANI / Svetozar Marković. (Introduzione e traduzione di Marco Dogo. Scritti scelti a cura di Marco Dogo.) – Rimini – Firenze: Guaraldi Ed., 1975. – 262 str.; 19 cm.
Садржи: Il nostro associazionismo; La Serbia in Oriente; Di dove viene la nostra miseria?; Programma del 1873.; Il socialismo ovvero la questione sociale.
62. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: избор из његових дела и дела о њему. (Избор и предговор Ђоко Стојчић). – Београд: Омладинске новине, 1975. – 302 стр.; 19 cm. Посебно издање „Омладинских новина“.
Садржи: Из „Сабраних списа“ (Светозара Марковића) том 1–4. (Кратки изводи из 46 чланака и писама објављених у овом издању); Рекли су о Светозару. (Изводи из радова наших и страних научника).
63. ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, итд., 1978. – 346 стр.; 20 cm.
Садржи: Пеење и мислење; Реалноста во поезијата; Литературна вечер; До српската младина; Како не воспитуваа; Париската комуна; Париската комуна и Интернационалата; Пропаѓањето на Париската комуна; Работничкото прашање; Бел терор; Дали е жената способна да буде рамноправна со мажот; Српските измами; Србија на Истокот. – Писма (17); Поважни био-библиографски податоци.
64. KU VETE SHOQËRIA / Svetozar Marković. (Redaktor Sulejman Drini, zgjedhi Ali Rexha; përktheu Shefki Stublla; Svetozar Marković Petar Stambolij). – Priština: Rilindja, 1978. – 271 str. – 19cm. – (Biblioteka Shoqërore-politike).

- Избор из „Сабраних списа“ Св. Марковића, Бгд, 1960–1965 Али Реджа, превео на албански Шефки Стубла, приредио Сулејман Дрини. Предговор П. Стамболић.
Садржи: Rinisë serbe; E drejta jonë e shenjtë; Mashtrimet serbe; Letër e hapur Z.Matiqit; A është femra e aftë të jetë e barabartë me mashkullin?; Pozita politike dhe ekonomike e shtresës punëtore në Serbi; Çështja e punëtorëve; Komuna e Parisit; Shkatërimi i Komunës së Parisit; Kuvendi popullor; Prona e tokës; Opozita dhe shtypi i lirë; Kryenrgitja dhe revolucioni; Realiteti në poezi; Çështja e punëtorëve në Serbi; Përgjegjja letrës së hapur të Dr Vlladan Gjorgjeviqit; Përgjegjja Dr Vlladan Gjorgjeviqit „Në letren e tij të hapur“ në „Jedinstvo“ nga Svetozar Marković; Deklarata; Populli dhe letrarët; Shtypi i lirë dhe gjindarmëria; Përgjegjja e Svetozar Markovićit Gjyqit të qarkut të Kragujevcit.
65. ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. (Приредио и предговор Владимир Грујић). – Београд: Рад, 1979; 149 стр; 17 cm.
Садржи: Српској омладини; Вера и наука – и образовање у народном правцу; Министру просвете и црквених дела; Из преписке.
66. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ / Светозар Марковић. (Предговор Душан Матић). – Београд: Рад, 1984. – 226 стр; 15 cm; (Библиотека „Дом и школа“).
Садржи: Предговор; Реалност у поезији; Певање и мишљење; Српске обмане; Србија на Истоку.
- 67–75. КЊИГЕ И БРОШУРЕ ОБЈАВЉЕНЕ ЗА ЖИВОТА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА (1870–1875)
67. НЕКОЛИКО ЧЛАНАКА Светозара Марковића. – У Панчеву, у Комисији код Јовановића и Павловића (Штампарија Јовановића и Павловића), 1871 (1870). – стр. VII+159; 17 cm.
Садржи: Неколико речи ради објасњења са читаоцима; Друштвена и политичка борба у Европи; Политични и економни положај радничког сталежа у Србији; Српске обмане. Растурање, па чак и поседовање ове књиге, иако није званично забрањена, полицији је био довољан разлог за хапшење.
Вид. бј. 455.
68. ПОСЛЕДЊИ СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ У СРБИЈИ. – Панчево, Штампарија Јовановића и Павловића, 1871. – Стр. 24.

- За ову књижицу (која није виђена), с правом се претпоставља да је то фамозна „пашквила“ која је 1871. године слата посланицима у Народну скупштину у Крагујевцу.
69. ЧЛАНЦИ ИЗ РАДЕНИКА [НЕКОЛИКО ЧЛАНАКА прештампаних из *Раденика*]. – Београд: Државна штампарија, 1871. – 91 стр.; [табака седам и по]; 12.
Садржи: Сатирање јелове горе; Дал је Морава пловна; Елементарне непогоде; О сеоским дућанима; Површан преглед целе радње и свију трошкова за регулисање Мораве; О буџету.
Подаци у угластим заградама су из огласа у *Раденику* бр. 6 од 18. 01. и бр. 8 од 23. 01. 1872.
Стојан Новаковић је књигу регистровао у библиографији у *Гласнику Српског ученог друштва* 25, 1872, стр. 309, број 347, а на основу обавезног примерка – значи *de visu*.
Брошура није виђена и не поседује је ниједна јавна библиотека и нико не зна шта је са преосталим књигама.
70. ОДГОВОР др-у ВЛАДАНУ ЂОРЂЕВИЋУ НА ЊЕГОВО „ОТВОРЕНО ПИСМО“ у *ЈЕДИНСТВУ* од Светозара Марковића. – У Новоме Саду, Српска народна задружна штампарија, 1872. – Стр. 31; 17 цм.
Радник је престао да излази маја 1872. г. и Св. Марковић није могао да настави полемику у листу, већ ју је завршио издавши ову засебну брошуру.
Вид. бј. 753 и 754.
71. СРБИЈА НА ИСТОКУ. Написао Светозар Марковић – У Новоме Саду; Српска народна задружна штампарија, 1872. – стр. IV+160; 19 цм.
72. ОПШТИНА И СУД И ПРАВДА. (Прештампано из *Јавности*). – Крагујевац: Крагујевачка Друштвена штампарија, 1874. – Стр. 72; 16 цм.
Без аутора.
73. СРЕЗ И ФИНАНСИЈА. (Прештампано из *Јавности*). – Крагујевац: Крагујевачка Друштвена штампарија, 1874. – стр. 44; 16 цм.
Без аутора.
74. НАРОДНА СКУПШТИНА. (Одштампано из *Гласа јавности*). – Београд: Издање уредништва „Рада“ (Штампарија

- Н. Стефановића и дружине), 1874. – Стр. 31; 16 цм. (Сувремена библиотека. Свеска 1).
Без аутора.
75. НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или НАУКА О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ. (По Н. Г. Чернишевском). Свеска 1. Производња и теорија умножавања људства. – Београд, Штампарија Н. Стефановића и дружине, 1875 (1874), 200 стр.; 19 цм.
На унутрашњој (насловној) страни је година штампања 1874, када је дело дато у штампу. После Светозареве смрти Пера Тодоровић је дело укоричио и прогласио првом књигом *Целокупних дела*, платио штампање 130 дуката поред добровољних прилога социјалиста из Ваљева. Вид. бј. 1, 1928.
- 76–90. ПОНОВЉЕНА ИЗДАЊА. – КЊИГЕ. 1888–1996
76. СРБИЈА НА ИСТОКУ. Написао Светозар Марковић. – Београд: Уједињена омладина српска, 1888. – 103 стр.; 21 цм.
77. СРБИЈА НА ИСТОКУ. Написао Светозар Марковић. – Београд: Редакција Одбора за издавање целокупних дела Св. Марковића, 1892. – 163 стр. (*Цел. дела*, књ. 6).
Вид. бј. 9.
78. СРБИЈА НА ИСТОКУ / Светозар Марковић. (Приредио Ђура Гавела) – Београд: Просвета, 1946. – 181 стр.; 20 цм.
79. SRBIJA NA ISTOKU / Svetozar Marković. (Priredio Đura Gavela). – Zagreb: Nakladni zavod Hrvatske, 1946. – 154 str.; 20 cm. (Srpski pisci, 4).
80. СРБИЈА НА ИСТОКУ. Написао Светозар Марковић. (Приредио и предговор Мирослав Р. Ђорђевић). – Ниш: Градина, 1972. – 180 стр.; 19 цм.
Фототипско издање из 1872. г. поводом стогодишњице штампања ове књиге. (Библиотека „Јубилеј“).
Вид. бј. 72.
81. SERBIA NË LINDJE / Svetozar Marković. (Përktheu Ramiz Kelmendi). – Priština: Rilindja, 1982. – 144 str.; 19 cm.
Превод дела: *Србија на истоку* на албански. Превоо Рамиз Келменди.

82. СРБИЈА НА ИСТОКУ / Написао Светозар Марковић. (Избор и редакција Тоде Чолак). – Горњи Милановац – Београд: Културни центар, 1984. – 160 стр.; 19 цм.
Фототипско издање из 1872. године у поводу 180–годишњице Првог српског устанка. (Библиотека КОРЕНИ, коло 1, српска револуција).
83. СРБИЈА НА ИСТОКУ / Светозар Марковић. – (Уредник Радомир Лукић. Приредили Драгоје Тодоровић и др.) – Београд: САНУ, 1996. – XII + 295 стр; 24 цм. (*Цел. дела* књ. 8).
Вид. бј. 22.
84. НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или НАУКА О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ по Н. Г. Чернишевском. Израдио Светозар Марковић. Свеска 1. Производња и теорија умножавања људства. – Фототипско издање приредила, предговор и поговор Вера Пилић. – Београд: „Економика“, 1978. – XVI + 229 стр.; 22 цм.
Фототипско издање књиге из 1875. године. Вид. бј. 75.
85. НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или НАУКА О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ. Свеска 2. Расподела. Светозар Марковић. (Приредили Младен Вукомановић, Драгоје Тодоровић и Драгутин Шошкић). – Београд: Архив Србије и Институт за историју радничког покрета Србије, 1975. – Стр. 254; 20 цм.
На основу непотпуног рукописа Светозара Марковића из заоставштине Р. Перовића и чланака из *Самоуправе* из 1886. који су излазили под насловом „Неколико глава из науке о народном благостању из рукописа једног покојног пријатеља“ приређивачи су реконструисали другу књигу „Начела...“.
- 86–87. НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или НАУКА О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ / НОВА НАЧЕЛА ПОЛИТИЧНЕ ЕКОНОМИЈЕ / (по Н. Г. Чернишевском). Св. 1 и 2. (Приредили Младен Вукомановић, Драгоје Тодоровић и Драгутин Шошкић). – Београд: САНУ, 1988; 24 цм. (*Цел. дела*, књ. 9 и 10.)
Свеска 1. Производња и теорија умножавања људства. – Стр. 249.
Свеска 2. Расподела. – 232 стр. Вид. бј. 23 и 24.

88. РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1892. – 213 стр. – 17 цм. (*Цел. дела*, књ. 5). Вид. бј. 8.
89. РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ / Светозар Марковић. – (Приредили Андрија Стојковић, Хенрик Писарек и Ђорђе Митровић). – Београд: САНУ, 1988. – III + 98 стр.; 24 цм. (*Цел. дела*, књ. 3.)
Садржи и немачки превод првог дела књиге из 1876. г.
Вид. бј. 123.
90. НАУКА И РЕЛИГИЈА / Светозар Маркович. (Превел од српскиј оригинал Георги Бакалов). – Варна: Изд. Бакалов, 1903. – 96 стр. – 21 цм. (Научни издања Н° 27).
Превод на бугарски првог дела „Реални правац у науци и животу“ – „Шта је то реализам“. Преводилац је наслов променио, како сам каже у белешци на крају књиге, да би се јасно указало на борбу између науке и религије.
- 91–136. КЊИГЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ПРЕШТАМПАНЕ У ПОСЕБНИМ ИЗДАЊИМА
(интегрални текст, одломци и преводи)
- ОДГОВОР ДР-у ВЛАДАНУ ЂОРЂЕВИЋУ...
91. ОДГОВОР ДР-у ВЛАДАНУ ЂОРЂЕВИЋУ НА ЊЕГОВО „ОТВОРЕНО ПИСМО“ У ЈЕДИНСТВУ од СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 97–116.
Вид. бј. 70.
92. ОДГОВОР ДР-у ВЛАДАНУ ЂОРЂЕВИЋУ НА ЊЕГОВО „ОТВОРЕНО ПИСМО“ У ЈЕДИНСТВУ од СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 143–159 са факсимилом насловне стране публикације.
93. PËREGJEGJJA DË VLADAN GJORGJEVIQIT “N” LETREN E TIJ TË „HAPUR“ NË JEDINSTVO NGA SVETozAR MARKOVIQI. – У: Ku vete shoqeria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 206–230.

Превод на албански: *Ogđovor dr-u Vladanu Borđeviћu na њеђово Оијворено йисмо у Јединсйиву од Свейтозара Марковића.*

СРБИЈА НА ИСТОКУ

94. [СРБИЈА НА ИСТОКУ] ПРОПАДАЊЕ ЗАНАТА И ДОМАЋЕ ИНДУСТРИЈЕ У СРБИЈИ. – *Глас занайлија*. – Год. 1 (1872), бр. 9 од 23. 07. и бр. 10 од 30. 07.
У напомени Уредништво листа каже да је чланак део *Србије на Истоку* (део главе X), препоручујући је „сваком брату Србину“.
95. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Изабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 51–105.
Само друга, десета, једанаеста и дванаеста глава.
96. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Одабрани списи / Светозар Марковић*. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 1–116.
97. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Из политичких списа и преписке / Светозар Марковић*. – Сарајево: Свјетлост, 1952. – Стр. 53–110.
Само увод, главе IV–IX, XII и XIII.
98. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *О Србији и о српској књижевности / Светозар Марковић*. – Београд: Нолит, 1957. – стр. 47–179.
99. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Одабрани списи / Светозар Марковић*. – Нови Сад, Београд: Матица српска, СКЗ, 1961. – стр. 170–276.
Без Светозаревог предговора и увода.
100. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 123–221.
101. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Изабрана дела / Светозар Марковић*. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 215–320.
102. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Одабрани списи / Светозар Марковић*. – Нови Сад, Београд: Матица српска, СКЗ, 1969. – Стр. 187–300.

Без Светозаревог предговора и увода.

103. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Srpske obmane – Србија на Istoku / Svetozar Marković*. – Београд: BIGZ, 1973. – Стр. 43–154.
Према издању из 1872. г.
104. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Певање и мишљење / Светозар Марковић*. – Београд: Рад, 1984. – Стр. 90–223.
Без предговора Св. Марковића и треће главе.
105. ПРОПАДАЊЕ ЗАНАТА И ДОМАЋЕ ИНДУСТРИЈЕ У СРБИЈИ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 160 – 164.
Одломак из *Србије на Истоку*, глава X, параграф 7–17, који је објавио *Глас занайлија* у бр. 9 и 10. Вид. бј. 94.

ПРЕВОДИ

106. ШО РОБИТИ СЕРБИЇ межи балканским словјанами? (Србија на Истоку) Свитозара Марковича. Переклав и примирами пояснив Софрон Крут (alias Теофан Василевски). – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 8, стр. 116–214.
Превод слободан, доста је текста прескочено. Предговор овом преводу штампан је 1881. г.
Штампано је са рукописа (досад необјављеног) који се чува у рукописној заоставштини Ивана Франка у Институту за књижевност „Тарас Г. Шевченко“ А. Н. Украјине – Кијев.
107. СРБИЈА НА ИСТОКОТ. – У: *Србија на Истокот и други одбрани списи (превео К. Х. Василев)*. – Скопје: Државно книгоиздателство на Македонија, 1946. – Стр. 13–107.
108. ЗАКЛЕЧИТЕЛНО СЛОВО ОД КЊИГАТА „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – У: *Светозар Маркович за балканската федерация / Тодор Павлов*. – Софија: Нариздат, 1946. – Стр. 232–235.
Само глава XIII.
109. ОД КНИГАТА „СРБИЈА НА ИСТОК“. – *Нов ден (Скопје)*, Год. 1 (1946), бр. 7–8, стр. 27–29.

110. СЕРБИЈА НА ВОСТОКЕ. (Превео В. Г. Карасјов). – У: Изабранные сочинения / Светозар Маркович. – Москва: Политическая литература, 1956. – Стр. 333–428.
111. ОД СРБИЈА НА ИСТОКОТ. – У: Одабрани страници / Светозар Марковиќ. – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 125–152.
Само главе X, XII и XIII.
112. LA SERBIA IN ORIENTE / Svetozar Marković. – In: socialismo nei Balcani / Svetozar Marković. (Traduzione di Marco Dogo). – Rimini etc.: Guaraldi Ed., 1975. – Str. 66–171.
Превод дела *Србија на Истикоу* на италијански.
113. СРБИЈА НА ИСТОКОТ. – У: Избрани трудови / Светозар Марковиќ. (Превео Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 162–280.
114. SERBIA NË LINDJE / Svetozar Marković. (Preveo Ramiz Kelmendi). – Priština: Rilindja, 1982. – Str. 144; 19 cm.
Превод дела *Србија на Истикоу* на албански.

ОДЛОМЦИ

115. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – *Нови дани*, Год. 2 (1946) бр. 71 од 8. 09., стр. 3.
116. ИЗ КЊИГЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – *Глас Подриња*. – Год. 3 (1946), бр. 153 од 11. 09, стр. 2.
117. ИЗ КЊИГЕ „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – *Српска ријеч*. – Год. 4 (1946), бр. 119 од 20. 09, стр. 2.
118. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – *Брајсџиво*, Нови Пазар, – Год. 2 (1946), бр. 35/36, стр. 2 од 21. 09.
119. [BORBA OKO VLASTI I UČVRŠĆENJE BIROKRATSKOG PORETKA U SRBIJI]. – U: Birokratija i tehnokratija (priredili Vojislav Stanovčić i dr.). – Beograd: Sedma sila, 1966. – Str. 124.
Одломци из *Србије на Истикоу* – текст преузет из: *Сабрани списи*, 1965, књ. 3. – Стр. 162, 173, 176, 178, 180–181.

120. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: Социјалистичка мисао у Србији. (Приредио Ј. Дубовац и др.). – Београд: Институт за раднички покрет Србије, 1985. – Књ. 1, стр. 87–90. Фрагментарно.

РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ

121. РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 225–361.
Вид. бј. 8, 17, 88.
122. РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ. – У: Избрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – стр. 81–214.

ПРЕВОДИ

123. DIE MATERIALISTISCHE RICHTUNG IN DER WISSENSCHAFT Von. S. Markovic. (Aus dem serbischen überetzt von L. N.). – In: *Der Volksstaat*. – Jhrg. 8 (1876), Nr. 109–114, S. 1–2 von 17–29. 09.
- 123а. У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 3, стр. 99–131. Прештампаано из *Volksstaat*–а.
Превод првог дела студије *Штпа је што реализам*, Лаза Нанчић је превео као *Материјалистички правац у науци*, са извесним испуштањима и недоследностима у преводу. О томе ближе на стр. 131–142 издања *Целокујних дела* 3.
Вид. бј. 17, 88.
124. REALNA SMER V ZNANOSTI IN ŽIVLJENJU. – U: Realna smer v znanosti in življenju / Svetozar Marković. (Preveo Bogdan Borčič.) – Ljubljana: Cankarjeva založba, 1946. – Str. 19–144.
125. РЕАЛНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ В НАУКЕ И ЖИЗНИ. (Превели В. Г. Карасјов и В. В. Зеленин). – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. – Москва: Политическая литература, 1956. – Стр. 429–554.
126. РЕАЛНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ В НАУКЕ И ЖИЗНИ / Светозар Маркович. (Превео В. Г. Карасјов). – У: Антология мировой философии. – Москва, 1971. – Том. 3, стр. 545–546. Одломак.

ОДЛОМЦИ

127. МОРАЛ. – У: Изабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 1–31.
Из другог дела списа *Реални правац у науци и живојћу – Реализам у живојћу одељак – Морал.*
128. РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ. – У: Одабрани листови. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 25–49.
Одељак о друштву.
129. REALNI PRAVAC U NAUCI I ŽIVOTU. – У: Izabrani listovi / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 23–48.
Одломак о друштву.
130. MORAL. – У: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 73–103.
Одломак из другог дела списа *Реални правац у науци и живојћу – Реални правац у живојћу, одељак – Морал.*
131. MORAL. – У: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. 2. izd. – Beograd: Rad, 1966. – Str. 73–103.
Одломак из другог дела списа *Реални правац у науци и живојћу – Реални правац у живојћу, одељак – Морал.*
132. МОРАЛ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 101–134.
Одломак из другог дела списа *Реални правац у науци и живојћу – Реални правац у живојћу, одељак Морал.*
133. МОРАЛ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 101–134.
Одломак из другог дела списа *Реални правац у науци и живојћу – Реални правац у живојћу, одељак Морал.*

НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ

134. НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или НАУКА О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ по Н. Г. Чернишевском. Свеска 1. (Производња и теорија умножавања људства). – У: Са-

- брани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 127–341.
Вид. бј. 75.
135. НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ. – У: Светозар Марковић: Избор из његових дела и дела о њему. – Београд: Омладинске новине, 1975. – Стр. 151–157. Одломак.
136. DIE ARBEIT. – In: Gleichheit. (Wiener – Neustadt), 1875., Nr. 39, v. 25. 09. Von S. M.
Ово је превод одломка из *Начела народне економије*, глава друга, стр. 47–49 у *Цел. дела*, 1988, књ. 9.
Претпостављамо да је ово превео сам Светозар Марковић и оставио у Бечу Лази Нанчићу приликом пропутовања 1875. г. или је, пак, то превод Милице Нинковић, врло коректан, са особеним Светозаревим наглашавањима појединих делова текста, незнатно се разликује од оригинала.
- 136а. РАД. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 65–67.
Приређивачи *Цел. дела* су овај први познати превод *Начела народне економије* уврстили у чланке.

ЧЛАНЦИ, РУКОПИСИ, ПИСМА (прештампавања и преводи)

ЧЛАНЦИ И ДРУГИ СПИСИ (1866–1875)

ШКОЛСКИ РАДОВИ

ОПИС БЕОГРАДА

137. JEDAN ĐAŠKI RAD SVETOZARA MARKOVIĆA / Života Đorđević. – *Savremenik*. – God. 41 (1975), br. 2, str. 175–186.
Оригинал. ИАБ, ПО, к. / I, 5–21.
138. ЈЕДАН ЂАЧКИ РАД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / Живота Ђорђевић. – *Развјитак*. – Год. 15 (1975), бр. 3, стр. 76–86.
139. ОПИСЬ БЕОГРАДА. (Школски рад). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 2–8.

МАТЕМАТИЧНИЙ ЗЕМЉОПИСЬ

140. МАТЕМАТИЧЬИЙ ЗЕМЉОПИСЬ. (Школски рад). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 9–18; копија дела свеске стр. 19–27.
Оригинал. Народни музеј, Крагујевац, инв. бр. 3076.
ПЕТРОГРАД, уочи Божића 1866. [Решење источног питања]
141. ПЕТРОГРАД, уочи Божића 1866. – *Засјава*. – Год. 2 (1867), бр. 1 од 1. 01.
Први непотписани допис Светозара Марковића из Петрограда.

142. [РЕШЕЊЕ ИСТОЧНОГ ПИТАЊА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 31–34.
Приређивачи *Цел. дела* дали нов наслов допису: ПЕТРОГРАД, уочи Божића 1866.
- „ОПШТИНА“ ИЗ ПЕТРОГРАДА „ЗОРИ“ У БЕЧ.
143. „ОПШТИНА“ ИЗ ПЕТРОГРАДА „ЗОРИ“ У БЕЧ. – *Србија*. – Год. 1 (1867), бр. 22 од 27. 05. Непотписано.
Први допис „Српске општине“ из Петрограда. Укупно их је послато пет. Извесно је да је и поред учествовања других чланова у састављању дописа, ово текст Светозара Марковића.
144. „ОПШТИНА“ ИЗ ПЕТРОГРАДА „ЗОРИ“ У БЕЧ. – *Засјава*. – Год. 2 (1867), бр. 49 од 28. 05.
Текст се незнатно разликује од оног објављеног у *Србији* у бр. 22. од 27. 05.
145. „ОПШТИНА“ ИЗ ПЕТРОГРАДА „ЗОРИ“ У БЕЧ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 35–38; слика С. Марковића са студија у Петрограду.
Текст преузет из *Засјаве* бр. 49 од 28. 05. 1867.
- СТАТУТ „СРПСКЕ ОПШТИНЕ“
146. УСТАВ „СЕРБСКОЙ ОБЩИНЫ“. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. – Москва: Политиздат., 1956. – Стр. 860–862.
Историчар Б. П. Козмин у списима са суђења Бочкарову нашао је и *Устав (Сјатајуи)* „Српске општине“ у рукопису.
Ово је прво објављивање овог списка из руских архива према оригиналном рукопису С. Марковића.
Оригинал. ЦГИАМ, фонд 95, оп. 2, ед. хр. 354.
147. СТАТУТ „СРПСКЕ ОПШТИНЕ“. (Превод са руског М. Игњатовић – В. Штрумпф.). – У: *Глас САНУ*, бр. 294, 1975, стр. 33–39. (Одељење друштвених наука 19.)
Омашком испуштен текст после чл. 23.

148. СТАТУТ „СРПСКЕ ОПШТИНЕ“. (Превод са руског М. Игњатовић – В. Штрумпф.). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 43–46. Копија рукописа стр. 39–42.

ПАРТИЈЕ У СРБИЈИ

149. ПАРТИИ ВЪ СЕРБИИ. Из Белграда. – ОТЕЧЕСТВЕННЫЕ ЗАПИСКИ. – С. Петербург, 1867, новембар, т. 175, књ. 2, стр. 307–327.
Ауторство С. Марковића утврдио В. Г. Карасјов.
150. ПАРТИИ ВЪ СЕРБИИ. (Копија чланка). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 47–67.
151. ПАРТИЈЕ У СРБИЈИ. Из Београда. (Превод са руског М. Игњатовић – В. Штрумпф.). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 70–84.

ПЕТРОГРАД, 22. новембра

152. ПЕТРОГРАД, 22. новембра 1867. – *Засијава*. – Год. 1 (1867), бр. 109 од 3. 12.
Ауторизовао В. Г. Карасјов.
153. [ПЕТРОГРАД], 22. новембра 1867. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 85–86.

ИЗ ПЕТРОГРАДА, 8. јан. 1868.

154. ИЗ ПЕТРОГРАДА, 8. јан. 1868. – *Србија*. – Год. 2 (1868), бр. 7 од 24. 01.
Ауторизовано на основу Светозаревог писма брату Јеврему од 16. 02. 1868.
Вид. бј. 1045.
155. ДОПИСИ ИЗ ПЕТРОГРАДА. I. 8. јан. 1868. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 11–14.
156. ИЗ ПЕТРОГРАДА, 8. јан. 1868. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 87–89.

У ПЕТРОГРАДУ, 19. фебр. 1868.

157. У ПЕТРОГРАДУ, 19. фебр. 1868. – *Србија*. – Год. 2 (1868), бр. 15 од 21. 02.
Ауторство утврђено на основу повезаности са претходним чланком од 8. 01. 1868.
158. У ПЕТРОГРАДУ, 19. фебр. 1868. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 14–17.
159. У ПЕТРОГРАДУ, 19. фебр. 1868. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 91–93.

ИЗВЕШТАЈ О ГЛАВНОЈ ГОДИШЊОЈ СКУПШТИНИ „СРПСКЕ ОПШТИНЕ“ У ПЕТРОГРАДУ

160. ИЗВЕШТАЈ О ГЛАВНОЈ ГОДИШЊОЈ СКУПШТИНИ „СРПСКЕ ОПШТИНЕ“ У ПЕТРОГРАДУ. – *Засијава*. – Год. 3 (1868), бр. 19 и 20 од 7. и 10. 03.

Пошћисано: МАРКОВИЋ

161. ИЗВЕШТАЈ О ГЛАВНОЈ ГОДИШЊОЈ СКУПШТИНИ „СРПСКЕ ОПШТИНЕ“ У ПЕТРОГРАДУ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 18–22.
162. ИЗВЕШТАЈ О ГЛАВНОЈ ГОДИШЊОЈ СКУПШТИНИ „СРПСКЕ ОПШТИНЕ“ У ПЕТРОГРАДУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 95–98.

РУСКЕ ПАРТИЈЕ

163. О. ПЕТРОГРАД, 3. марта (Руске партије). – *Засијава*. – Год. 3 (1868), бр. 26 од 31. 03. и бр. 32 од 21. 04.
Засијава није хтела да објави име аутора те је оба чланка (на исту тему) дала под знаком О.
164. [РУСКЕ ПАРТИЈЕ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 99–102.
Приређивачи су оба чланка из *Засијава* бр. 26 и бр. 32, 1868. дали под насловом који је и сам Светозар дао у загради код првог чланка.

СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ

165. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. (Место одговора неким омладинским друштвима) од српске „општине“ из Петрограда. – *Србија*. – Год. 1 (1868), бр. 27 од 3. 04. и бр. 28 од 6. 04.
Перовођа С. Марковић
160. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. (Место одговора неким омладинским друштвима) од српске „општине“ из Петрограда. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1882. – Књ. 1, стр. 1–6.
167. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 8, стр. 3–8.
168. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 23–26.
169. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 27–30.
170. SRPSKOЈ OMLADINI. – U: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 24–27.
171. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1966. Стр. 24–27.
172. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 29–32.
173. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. Уместо одговора неким омладинским друштвима. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 29–35.
174. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 45–49.
175. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 45–49.

176. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. – У: Идеје о васпитању и образовању / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 9–13.
177. СРПСКОЈ ОМЛАДИНИ. (Место одговора неким омладинским друштвима) од српске „општине“ из Петрограда. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 103–105.
Копија прве стране рукописа који је Б.П.Козмин нашао у архивским материјалима са суђења Бочкарјову, стр. 106.
Оригинал: ЦГИАМ, ф. 95, оп. 2, ед. хр. 354.

ПРЕВОДИ

178. СЕРБСКОЈ МОЛОДЕЖИ. (Превод В. В.Зеленин). – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 45–49 + факсимил прве стране рукописа.
179. РИНИСЋ СЕРВЕ. (Preveo efki Stubla). – U: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 15–19.
Превод дела: *Српској омладини*.
180. ДО СРПСКАТА МЛАДИНА. – У: Избрани трудови / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 28–32.

ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР

181. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР – *Србија*. – Год. 2 (1868), бр. 29 од 10. 04.
182. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Рад, 1882. – Књ. 1, стр. 7–10.
183. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 8, стр. 9–12.
184. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 27–29.

185. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 31–33.
186. LITERATURNI VEČER. – У: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 70–72.
187. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: „Југославија – СССР“. Београд, 1964., бр. 11, стр. 28–29.
188. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1966. – Стр. 70–72.
189. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 33–35.
190. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 33–35.
191. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 97–100.
192. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 97–100.
193. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 107–109.

ПРЕВОДИ

194. ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧЕР. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превод В. Г. Карасјов.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 50–52.
195. ЛИТЕРАТУРНА ВЕЧЕР. – У: Избрани трудови / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 25–27.

КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ

196. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. (Исповест једног „правитељственог питомца“). – *Србија*. – Год. 2 (1868), бр. 44–49, 51, 55–57 и 59 од 3. 06. до 9. 07.

Св. Марковић

197. КАКО СУ НАС ВАСПИТАЛИ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Рад, 1882. – Књ. 1, стр. 11–45. Учињена је грешка (можда штампарска) у речи *васпийтали* која треба да гласи *васпийтавали*, како стоји у првобитно објављеном тексту у *Србији*, а и аутографу Светозара Марковића. Ова грешка се понављала у издањима која нису користила изворни текст.
198. КАКО СУ НАС ВАСПИТАЛИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 8, стр. 13–54.
199. КАКО СУ НАС ВАСПИТАЛИ. – У: Изабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 145–176. Не користећи оригинални извор дат је погрешан наслов из раније прештампованих текстова. Уместо *васпийтавали* – *васпийтали*.
200. КАКО СУ НАС ВАСПИТ[АВ]АЛИ. – У: О школи и васпитању / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 25–53.
201. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Одабрани списи. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 86–111.
202. КАКО SU NAS VASPITAVALI. – У: Izabrani listovi / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 89–116.
203. ЧЕМУ СУ НАС УЧИЛЕ НАШЕ „КЛАСИЧНЕ“ ГИМНАЗИЈЕ. – *Просветни преглед*. – Год. 7 (1952), бр. 14 од 28. 09. Одломак из чланка *Како су нас васпийтавали*.
204. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 30–57.
205. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 34–54.
206. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Избор / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 3–20.
207. КАКО SU NAS VASPITAVALI. – У: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 39–69.

208. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Избор / Светозар Марковић. 2. изд. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 3–20.
209. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Певање и мишљење / Svetozar Marković. 2. изд. – Београд: Рад, 1966. – Стр. 39–69.
210. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 36–63.
211. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 36–67.
212. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 62–96.
213. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 62–96.
214. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: *Име*. – Год. 1 (1975), бр. 3–4, стр. 3–17.
Поговор редакције и (приређивача Момчила Параушића) о досад „непознатом рукопису“. Прештамповано са рукописа нађеног у Историјском архиву Панчева.
Вид. бј. 218.
215. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 16–27.
Скраћени текст.
216. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: Идеје о васпитању и образовању / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 89–126.
Чланак је штампан према тексту у *Цел. дела Св. Марковића* 1893, књ. 8 и преузета је и грешка у наслову *васпийшавали* – уместо *васпийшавали*.
Вид. бј. 11.
217. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. – У: *Свеске*. – Светозарево, 1985., бр. 1, стр. 9–18.

„Прво објављивање“ новопронађеног рукописа Светозара Марковића („приредио Момчило Параушић“) из Историјског архива Панчева.
Исто што и бј. 214.

218. КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ. (Исповест једног „правитељственог питомца“). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 111–132 са првом страном факсимила рукописа. Са сликом зграде основне школе у Јагодини и портрет С. Марковића, студента Велике школе у Београду.
На стр. 135–145 штампан је рукопис С. Марковића нађен у Историјском архиву Панчева, бр. 117.
С. Марковић је за друго издање брошуре „Неколико чланака“ донекле изменио првообјављени текст у *Србији*. Друго издање није штампано, али је рукопис сачуван у заоставштини Павловића и писано је о њему у неколико наврата.
Вид. бј. 214, 217.

ПРЕВОДИ

219. КАК НАС ВОСПИТЫВАЛИ. (Исповед одного правительственного стипендиата). (Превод А. Г. Назарева). – У: *Избранные сочинения / Светозар Маркович*. – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 63–88.
220. КАКО НЕ ВОСПИТУВАА. – У: *Избрани трудови / Светозар Марковић*. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 33–65.

ШТА ТРЕБА ДА РАДИМО?

221. ШТА ТРЕБА ДА РАДИМО? – *Србија*. – Год. 2 (1868), бр. 61, 62 и 64 од 13. до 23. 06.

С. М.

Уредништво листа је са закашњењем објавило Светозарев чланак из Петрограда и у многоме га изменило, о чему пише у *Ойвореном њисму* Матићу.
Вид. бј. 309.

222. ШТА ТРЕБА ДА РАДИМО? – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 58–69.

223. ШТА ТРЕБА ДА РАДИМО? – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 27–33.
Скраћен текст.

224. ШТА ТРЕБА ДА РАДИМО? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 147–155.

НАШЕ СВЕТО ПРАВО

225. НАШЕ СВЕТО ПРАВО. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 70–72.

226. НАШЕ СВЕТО ПРАВО. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 157–159.
Светозар је овај чланак у писму из Петрограда послао Владимиру Јовановићу да га да *Засјави*, а затим га је послао и *Србији*, али га ниједна редакција није објавила.
Оригинал. АС, ПО, К–73, бр. 296/а.

ПРЕВОДИ

227. Е ДРЕЈТА ЈОНЕ Е SHENJTË. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 20–23.
Превод дела: *Наше свејто њправо*.

МАСКУ ДОЛЕ

228. МАСКУ ДОЛЕ. – *Засјава*. – Год. 3 (1868), бр. 68 од 21. 06. у Београду, 13. јулија *Свејтозар Марковић*, Србин из Шумадије, члан уједињене омладине

229. МАСКУ ДОЛЕ! – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 73–75.

230. МАСКУ ДОЛЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 161–163.

ДОПИС ИЗ ЈАГОДИНЕ

231. ЈАГОДИНА, 22. Авг. 1868. год. – *Србија*. – Год. 2 (1868), бр. 80 од 31. 08.

С. Марковић

232. ДОПИС ИЗ ЈАГОДИНЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 165–167.

ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ

233. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. (Једна панорама из наше лепе књижевности). – *Мајица*. – Год. 3 (1868), бр. 32, стр. 32 од 20. 11.

У Петрограду 24. септембра

С. Марковић

234. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: *Глас народа*. – Год. 2 (1872), бр. 45, стр. 353–355.

235. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Рад, 1882. – Књ. 1, стр. 55–72.

236. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 8, стр. 55–71.

237. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. (Једна панорама из наше лепе књижевности). – У: *Изабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 182–194.

238. ODLOMAK IZ STUDIJE SVETOZARA MARKOVIĆA „PJEVANJE I MIŠLJENJE“. – *Studentski list (Zagreb)*, God. 1 (1946), br. 38, str. 4 od 19. 09.

239. PEVANJE I MI LJENJE. (Jedna panorama iz naše lepe književnosti). – *Republika*. – God. 2 (1946), br. 9–10, str. 712–720 od 24. 09.

240. PEVANJE I MI LJENJE. – У: *Pevanje i mišljenje... / Svetozar Marković*. – Zagreb – Beograd: Novo pokolenje, 1947. – Str. 17–22.

241. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Одабрани листови / Светозар Марковић. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 125–135.

242. PEVANJE I MIŠLJENJE. – У: *Izabrani listovi / Svetozar Marković*. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 133–144.

243. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: О Србији и о српској књижевности / Светозар Марковић. – Београд: Нолит, 1957. – Стр. 180–201.

244. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 85–96.
245. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 65–76.
246. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Избор / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 21–60.
247. PEVANJE I MIŠLJENJE. – U: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 3–15.
248. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Избор / Светозар Марковић. 2. изд. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 21–60.
249. PEVANJE I MIŠLJENJE. – U: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. 2. izd. – Beograd: Rad, 1966. – Str. 3–15.
250. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 64–75.
251. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: О реализму. (Приредио Света Лукић). – Београд: Просвета, 1968. – Стр. 99–111.
252. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 71–83.
253. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 21–35.
254. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 21–35.
255. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 35–40.
Скраћени текст.
256. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. (Једна панорама из наше лепе књижевности). – Светозар Марковић. – *Књижевности*, год. 36 (1979), књ. 68, св. 7–8, стр. 1074–1081.

257. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1984. – Стр. 28–42.
258. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Социјалистичка мисао у Србији. – Београд: Институт за историју радничког покрета, 1985. – Књ. 1, стр. 43–48.
259. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. – У: Светозар Марковић и реални правац у књижевности. (Приредио Предраг Протић). – Нови Сад: Матица српска, 1987. – Стр. 51–60. (Српска књижевна критика; књ. 5).
260. ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ. (Једна панорама из наше лепе књижевности). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 169–180 са копијом почетка чланка у *Мајници* (*Лейпциг Мајнице српске*).

ПРЕВОДИ

261. PESNIKOVANJE IN MIŠLJENJE. – U: Realna smer v znanosti in življenju / Svetozar Marković. (Preveo Bogdan Borčić.) – Ljubljana: Cankarjeva založba, 1946. – Str. 5–15.
262. ПОЕЗИЈА И НАУКА. (Една панорама из нашата изјасна литература). – У: Светозар Марковић / Тодор Павлов. – Софија: Нариздат, 1946. – Стр. 219–231.
263. ПОЕЗИЈА И МИСЛЕЊЕ. (Една панорама од нашата хубава књижевност) / Светозар Марковић. – *Нов ден* (Скопје), Год.1 (1946), бр. 7–8, стр. 13–22.
264. ПОЕЗИЈА И МИШЛЕНИЕ. (Обзор нашей художественной литературы). (Превела Т. П. Попова.) – У: Избранные сочинения / Светозар Марковић – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 53–62.
265. ПЕЕЊЕ И МИСЛЕЊЕ. (Превео Ристо Проданов). У: Примери од литература – Скопје: Просветно дело, 1977.
266. ПЕЕЊЕ И МИСЛЕЊЕ. – У: Избрани трудови / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 5–18.

РАДИ ОПОМЕНЕ

267. РАДИ ОПОМЕНЕ. – *Србија*. – Год. 2 (1868), бр. 121 од 11. 12.

Петроград, 20. Новембра 1868. г.
Пети, последњи допис из Петрограда.

Из „Ойшћине“

268. РАДИ ОПОМЕНЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 181–182.

„ВЕЛИКА СРБИЈА“

269. „ВЕЛИКА СРБИЈА“. (Намењено Уједињеној српској омладини). – *Засѣава*. – Год. 2 (1868), бр. 100 и 101 од 15. и 19. 12. У Петрограду на Андријев дан 1868. С. Марковић, члан ујед. омладине

На крају чланка уредништво *Засѣаве* каже: „примедбе ће слѣдовати“.

270. ВЕЛИКА СРБИЈА. Намењено Уједињеној српској омладини. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 97–115.

Наслов није стављен у наводнике као у оригиналу, што доводи до извесних забуна.

271. ВЕЛИКА СРБИЈА. – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 41–42.

Чланак без наводника, као и у *Сабраним сјисима*. Одломак.

272. „ВЕЛИКА СРБИЈА“. (Намењено уједињеној српској омладини). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 183–196.

ДОПИС ИЗ БЕОГРАДА

273. КОРРЕСПОДЕНЦИЈА ИЗЪ БЪЛГРАДА. – НЕДЕЛЯ. – *Газета љолийшћеская и лийтературная*. – 1868., бр. 52, стр. 1832–1835.

Ауторство С. Марковића утврдио В. Г. Карасјов.

274. КОРРЕСПОДЕНЦИЈА ИЗЪ БЪЛГРАДА. (Копија чланка). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 197–201.

275. ДОПИС ИЗ БЕОГРАДА. (Превод с руског М. Игњатовић – В. Штрumpf). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 203–207.

ПРЕДАВАЊЕ О СASTABУ ВАЗДУХА

276. [ПРЕДАВАЊЕ О СASTABУ ВАЗДУХА]. – *Србија*. – Год. 3 (1869), бр. 34 од 22. 03.

277. [ПРЕДАВАЊЕ О СASTABУ ВАЗДУХА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 209.

ПИСМО ЦАРИЦЕ КАТАРИНЕ II СИНУ ПАВЛУ

278. ПИСМО ЦАРИЦЕ КАТАРИНЕ II СИНУ ПАВЛУ. – *Србија*. – Год. 3 (1869), бр. 36 од 29. 03.

279. [ПИСМО ЦАРИЦЕ КАТАРИНЕ II СИНУ ПАВЛУ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. Књ. 1, стр. 211–212.

ВИДОВДАНСКОЈ ГОСПОДИ

280. ВИДОВДАНСКОЈ ГОСПОДИ. – *Засѣава*. – Год. 4 (1869), бр. 103 од 5. 09.

Један Србин из Кнежевине.

281. ВИДОВДАНСКОЈ ГОСПОДИ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 138–142.

282. ВИДОВДАНСКОЈ ГОСПОДИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 3–6.

СА КОНГРЕСА ЗА МИР И СЛОБОДУ

283. СА КОНГРЕСА ЗА МИР И СЛОБОДУ. – *Засѣава*. – Год. 4 (1869), бр. 108, 109, 111, 112 и 113 од 12, 14, 19, 21. и 24. 09. Дописи без потписа, осим бр. 111 од 19. 09.

284. СА КОНГРЕСА ЗА МИР И СЛОБОДУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 6–19.

КОНГРЕС ЛИГЕ ЗА МИР И СЛОБОДУ

285. КОНГРЕС ЛИГЕ ЗА МИР И СЛОБОДУ. – *Засѣава*. – Год. 4 (1869), бр. 111 од 19. 09. У Лузану 19. (6.) септ.

С. М.

286. КОНГРЕС ЛИГЕ ЗА МИР И СЛОБОДУ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 144–152.
287. КОНГРЕС ЛИГЕ ЗА МИР И СЛОБОДУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 20–25.
- СРПСКЕ ОБМАНЕ
288. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – *Застава*. – Год. 4 (1869), бр. 116–119 од 1.–8. 10.
Од једног Србина из Кнежевине
289. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Неколико чланака Светозара Марковића*. – Панчево: У Комисији код Јовановића и Павловића, 1871. – Стр. 98–159.
290. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел. дела, 1888. – Књ. 1, Стр. 18–68.
291. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Ј. Јоксимовић, 1911. – Књ. 1, стр. 28–89.
292. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Изабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 106–119.
Изостављен је део текста који говори о последицама Светоандрејске скупштине, затим део о дискусији у скупштини поводом намесничког устава 1869. г., као и задњи став.
293. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Радничко питање у Србији / Светозар Марковић*. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 25–60.
294. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Одабрани списи / Светозар Марковић*. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 217–252.
295. SRPSKE OBMANE. – U: *Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković*. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 111–144.
296. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 153–186.

297. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Одабрани списи / Светозар Марковић*. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 134–169.
298. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Избор / Светозар Марковић*. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 78–105.
Изостављен цео други део и прва половина трећег дела.
299. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Избор / Светозар Марковић*. 2. изд. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 78–105.
Изостављен цео други део и прва половина трећег дела.
300. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Одабрани списи / Светозар Марковић*. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 148–186.
301. SRPSKE OBMANE. – U: *Srpske obmane. Srbija na Istoku / Svetozar Marković*. – Beograd: BIGZ, 1973. – Str. 5–42.
302. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Певање и мишљење / Светозар Марковић*. 2. изд. – Београд: Рад, 1984. – Стр. 45–89.
303. СРПСКЕ ОБМАНЕ. – У: *Социјалистичка мисао у Србији*. – Београд: Институт за историју радничког покрета Србије (итд.), 1985. – Књ. 1, стр. 48–59.
304. СРПСКЕ ОБМАНЕ. Од једног Србина из Кнежевине. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 27–49.

ПРЕВОДИ

305. СЕРБСКИЕ ОБМАНЫ. (Превео В. Г. Карасјов). – У: *Избранные сочинения / Светозар Маркович*. – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 87–116.
306. ОД СРПСКИТЕ ОБМАНИ. – У: *Одбрани страници / Светозар Марковић*. (Превео Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 79–92.
Само први и четврти део.
307. СРПСКИТЕ ИЗМАМИ. – У: *Избрани трудови / Светозар Марковић*. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 137–161.

308. MASHTRIMET SERBE. – U: Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 24–40.

Превод дела: *Српске обмане*.

ОТВОРЕНО ПИСМО г. МАТИЋУ

309. ОТВОРЕНО ПИСМО г. МАТИЋУ. – *Заси́ава*. – Год. 5 (1870), бр. 8 и бр. 9 од 21. и 23. 01.

Светозар Марковић

Писмо је пропраћено коментаром уредништва *Заси́аве*.

310. ОТВОРЕНО ПИСМО г. МАТИЋУ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 187–201.

311. ОТВОРЕНО ПИСМО г. МАТИЋУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 50–62.

Са коментаром уредништва *Заси́аве*. Копија прве стране *Заси́аве* бр. 9 од 23. јануара 1870. г.

ПРЕВОДИ

312. ОТВОРЕНО ПИСМО ДО г. МАТИЌ. – У: Одбрани страници / Светозар Марковић. (Превео Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 93–108.

313. LETËR E NAPUR Z. MATIQIT. – U: Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 41–58.

Превод дела: *Отворено писмо г. Матићу*.

ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ?

314. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – *Млада Србадија*. – Год. 1 (1870), бр. 1, стр. 41–44; бр. 2, стр. 88–91.

Цирих, 15 марта

С. Марковић

315. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Нови Сад: Покојникови пријатељи из Угарске, 1885. – Књ. 2, стр. 9–30.

316. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 139–163.

317. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – У: Је ли жена способна да буде равноправна са човеком? Ослобођење женскиња. / Светозар Марковић. – Београд: Главни одбор АФЖ–а Србије, 1946. – Стр. 8–26.

318. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 215–227.

319. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 212–224.

320. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 105–120.

321. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 116–129.

322. ЈЕ ЛИ ЖЕНА СПОСОБНА ДА БУДЕ РАВНОПРАВНА СА ЧОВЕКОМ? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 63–71.

ПРЕВОДИ

323. ДАЛИ ЖЕНАТА Е СПОСОБНА ДА БИДЕ РАВНОПРАВНА СО МАЖОТ? – У: Србија на Истокот и други одбрани списи. (Превео К. Х. Василев). – Скопје: Државно книгоиздателство на Македонија, 1946. – Стр. 175–186.

324. СПОСОБНА ЛИ ЖЕНЩИНА БЫТЬ РАВНОПРАВНОЙ С МУЖЧИНОЙ? (Превела Н. П. Данилова). – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 182–194.
325. ДАЛИ ЖЕНАТА Е СПОСОБНА ДА БИДЕ РАМНОПРАВНА СО МАЖОТ? – У: Избрани трудови / Светозар Марковиќ. (Превод Здравко Корезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 121–136.
326. А ЁСНТЌ FEMRA Е АРТЌ ТЌ ЈЕТЌ Е VARABARTЌ МЕ MASHKULLIN? – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 59–74.
Превод дела: *Je ли жена способна да буде равноправна са човеком?*
- ПОЛИТИЧНИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ
327. ПОЛИТИЧЕСКОЕ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РАБОЧЕГО КЛАССА В СЕРБИИ. – *Народное дело*. – Женева, 1870, бр. 2 од 7. 5. и бр. 3 од 31. 5.
328. ПОЛИТИЧНИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – *Панчевац*. – Год. 2 (1879), бр. 64 од 9. 08; бр. 65 од 13. 08.
Превод чланка С.Марковића са руског језика из *Народное дело*, као и уводна напомена вероватно од Паје Михаиловића који се потписао астеронимом „=“.
329. ПОЛИТИЧНИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: *Неколико чланака Светозара Марковића*. – Панчево: У Комисији код Јовановића и Павловића, 1871. – Стр. 78–97.
330. ПОЛИТИЧКИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел. дела пок. Св. Марковића, 1888. – Књ. 1, стр. 1–17.
У наслову погрешно *политички* уместо *политични* како и стоји у књизи *Неколико чланака*, из које је текст чланка преузет.

331. ПОЛИТИЧКИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1911. – Књ. 1, стр. 9–27.
332. ПОЛИТИЧКИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: Радничко питање у Србији / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 76–86.
333. ПОЛИТИЧКИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 287–298.
334. ПОЛИТИЧКИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 101–110.
335. POLITIČKI I EKONOMNI POLOŽAJ RADNIČKOG STALEŽA U SRBIJI. – У: Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 163–173.
336. ПОЛИТИЧКИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 149–158.
337. ПОЛИТИЧКИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: Социјалистичка мисао у Србији. – Београд: Институт за историју радничког покрета Србије, 1985. – Књ. 1, стр. 69–74.
338. ПОЛИТИЧНИ И ЕКОНОМНИ ПОЛОЖАЈ РАДНИЧКОГ СТАЛЕЖА У СРБИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 79–85.
На стр. 72–74 дата је копија чланка на руском језику из *Народное дело*.

ПРЕВОДИ

339. ПОЛИТИЧЕСКОЕ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РАБОЧЕГО КЛАССА В СЕРБИИ. (Превео В. Г. Карасјов). – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 117–126.

340. POZITA POLITIKEDNE EKONOMIKE E SHITRESËS PUNËTO-RE NË SERBI. – U: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 75–87.

Превод дела: *Политички и економски положај радничког сјалажа у Србији.*

ПИТАЊЕ УРЕДНИШТВУ ЗАСТАВЕ

341. ПИТАЊЕ УРЕДНИШТВУ ЗАСТАВЕ. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 38 од 10. 05.

Цирих, 15. маја 1870. г *Светозар Марковић*

342. ПИТАЊЕ УРЕДНИШТВУ ЗАСТАВЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 86–87.

ИЗЈАВА

343. ИЗЈАВА. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 38 од 10. 05.

Цирих, 15. маја 1870. г *Светозар Марковић*

344. ИЗЈАВА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 88.

ПРЕВОДИ

345. DEKLARATA. – U: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 231–232.

Превод дела: *Изјава.*

РЕАЛНОСТ У ПОЈЕЗИЈИ

346. РЕАЛНОСТ У ПОЈЕЗИЈИ. (Писмо редакцији *Мајице*). – *Мајица*. – Год. 5 (1870), св. 15 од 31. 05.

У Цириху *С. Марковић*

347. РЕАЛНОСТ У ПОЈЕЗИЈИ. (Писмо редакцији *Мајице*). – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Нови Сад: Покојникови пријатељи из Угарске, Штампариија Мише Димитријевића, 1885. – Књ. 2, стр. 1–8.

348. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 130–138.

349. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Изабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 195–200.

350. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. (Писмо редакцији *Мајице*). – У: *Наша књижевност*, Год. 1 (1946), св. 9, стр. 26–29.

351. REALNOST U POEZIJI. – *Naprijed*, God. 4 (1946), br. 38, str. 5 od 21. 09.

352. REALNOST U POEZIJI. – U: *Pevanje i mišljenje...* / Svetozar Marković. – Zagreb – Beograd: Novo pokolenje, 1947. – Str. 25–31.

353. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Одабрани листови / Светозар Марковић. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 136–140.

354. REALNOST U POEZIJI. – U: *Izabrani listovi* / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 145–150.

355. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: О Србији и о српској књижевности / Светозар Марковић. – Београд: Нолит, 1957. – Стр. 202–209.

356. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 77–84.

357. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Избор / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 61–77.

358. REALNOST U POEZIJI. – U: *Pevanje i mišljenje* / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 18–23.

359. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Избор / Светозар Марковић. 2. изд. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 61–77.

360. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. (Писмо редакцији *Мајице*). – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 390–394.

361. REALNOST U POEZIJI. – U: *Pevanje i mišljenje* / Svetozar Marković. 2. izd. – Beograd: Rad, 1966. – Str. 18–23.

362. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 76–80.

363. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: О реализму. (Приредио Света Лукић). – Београд: Просвета, 1968. – Стр. 111–116.
364. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 84–89.
365. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 38–44.
366. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 38–44.
367. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1984. – Стр. 21–27.
368. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Светозар Марковић и реални правац у књижевности. (Приредио Предраг Протић). – Нови Сад: Матица српска, 1987. – Стр. 61–65 (Српска књижевна критика књ. 5).
369. РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 89–92.

ПРЕВОДИ

370. РЕАЛНОСТА ВО ПОЕЗИЈАТА. – У: Србија на Истокот и други одбрани списи. (Превео К. Х. Василев). – Скопје: Државно Книгоиздателство на Македонија, 1946. – Стр. 189–193.
371. РЕАЛНОСТА ВО ПОЕЗИЈАТА. – *Нов ген* (Скопје), год. 1 (1946), бр. 7–8, стр. 22–26.
372. РЕАЛИЗМ В ПОЕЗИИ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превела Т. П. Попова.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 164–168.
373. РЕАЛНОСТА ВО ПОЕЗИЈАТА. – У: Избрани трудови / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 19–24.
374. REALITETI NË POEZI. – У: *Ku vete shoqëria / Svetozar Marković.* (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 155–161.
Превод дела: *Реалноста у поезији.*

ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ

375. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – *Панчевац.* – Год. 2 (1870), бр. 45–52 од 4.–28. 06.
Цирих, 14. јула 1870. г С. Марковић
376. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – У: *Неколико чланака Свѣтозара Марковића.* – Панчево: У Комисији код Јовановића и Павловића, 1871. – Стр. 1–77.
Приликом штампања (ове књижице) Светозар је у овом чланку вршио измене.
377. ПОДЕЛА РАДА. – *Уједињење.* – Год. 1 (1872), бр. 9 од 22. 10.
Непотписан чланак С. Марковића у коме је део текста *Друштвена и политичка борба у Европи* дат нешто сажето, а неки ставови су дати у целости.
378. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел. дела, 1888. – Књ. 3, стр. 78–175.
379. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Рајковић и Ђуковић, 1921. – Књ. 3, стр. 51–116.
380. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – У: Одабрани листови / Светозар Марковић. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 141–179.
381. DRUŠTVENA I POLITIČKA BORBA U EVROPI. – У: *Izabrani listovi / Svetozar Marković.* – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 151–192.
382. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 9–45.
383. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – У: Социјалистичка мисао у Србији. – Београд: Институт за историју радничког покрета Србије, 1985. – Књ. 1, стр. 59–68.
384. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 93–121.

У овај текст унете су Марковићеве измене и допуне овог чланка који је објавио и у књижици *Неколико чланака* 1871. г.

ПРЕВОДИ

385. ОПШТЕСТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА ВО ЕВРОПА. – У: Србија на Истокот и други одбрани списи. (Превео К. Х. Василев). – Скопје: Државно книгоиздателство на Македонија, 1946. – Стр. 111–147.

386. ОБЩЕСТВЕННАЯ И ПОЛИТИЧЕСКАЯ БОРЬБА В ЕВРОПЕ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. Г. Карасјов.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 127–164.

„МЛАДА СРБАДИЈА“

387. „МЛАДА СРБАДИЈА“. „Лист уједињене омладине српске за књижевност и науку. Издаје уједињена омладина српска.“ – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 48–51 од 14–25. 06.

Цирих, 20. јуна 1870. г.

Светозар Марковић

388. „МЛАДА СРБАДИЈА“. „Лист уједињене омладине српске за књижевност и науку. Издаје уједињена омладина српска.“ – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Нови Сад: Покојникови пријатељи из Угарске, 1885. – Књ. 2, стр. 37–58.

389. „МЛАДА СРБАДИЈА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 171–194.

390. „МЛАДА СРБАДИЈА“. – У: Изабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 138–144.

Изостављена прва половина чланка.

391. „MLADA SRBADIJA“. – У: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 33–38.

Само други део чланка.

392. „МЛАДА СРБАДИЈА“. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 65–77.

393. „MLADA SRBADIJA“. – У: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. 2. izd. – Beograd: Rad, 1966. – Str. 33–38.

Само други део чланка.

394. „МЛАДА СРБАДИЈА“. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 55–61.

Други део чланка *Кријтика на „Младу Србадију“*.

395. „МЛАДА СРБАДИЈА“. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 55–61.

Други део чланка *Кријтика на „Младу Србадију“*.

396. „МЛАДА СРБАДИЈА“. „Лист уједињене омладине српске за књижевност и науку. Издаје уједињена омладина српска.“ – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 122–131.

ПРЕВОДИ

397. „МЛАДА СРБАДИЈА“. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превела А. Г. Назарова.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 169–181.

ФРАНЦУСКА И ПРУСКА

398. ФРАНЦУСКА И ПРУСКА. – *Народни пријатељ*. – Год. 1 (1870), бр. 2 и бр. 3 од 12. и 19. 07.
У Цириху, 2. јула 1870

С. М.

399. ФРАНЦУСКА И ПРУСКА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Стр. 357–361.

400. ФРАНЦУСКА И ПРУСКА. – У: Париска комуна и Интернационала (Чланци) / Светозар Марковић. – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 33–38.

401. ФРАНЦУСКА И ПРУСКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 132–135.

КРИТИКА НА „ДРУШТВЕНУ И ПОЛИТИЧКУ БОРБУ У ЕВРОПИ“

402. КРИТИКА НА „ДРУШТВЕНУ И ПОЛИТИЧКУ БОРБУ У ЕВРОПИ“. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 60–64 од 26. и 30. 07, 2., 6. и 9. 08.

Карловци, 24. јула

С. Марковић

403. КРИТИКА НА „ДРУШТВЕНУ И ПОЛИТИЧКУ БОРБУ У ЕВРОПИ“. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 49–64.

404. КРИТИКА НА „ДРУШТВЕНУ И ПОЛИТИЧКУ БОРБУ У ЕВРОПИ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 136–149.

ЈАВАН РАЧУН СА ВЛАДИМИРОМ ЈОВАНОВИЋЕМ

405. ЈАВАН РАЧУН СА ВЛАДИМИРОМ ЈОВАНОВИЋЕМ. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 68–69 од 23. и 29. 08.

406. ЈАВАН РАЧУН СА ВЛАДИМИРОМ ЈОВАНОВИЋЕМ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 78–86.

407. ЈАВАН РАЧУН СА ВЛАДИМИРОМ ЈОВАНОВИЋЕМ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 3–11.

КРИТИКА НА „МЛАДУ СРБАДИЈУ“

408. КРИТИКА НА „МЛАДУ СРБАДИЈУ“. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 68 од 25. 08; бр. 69 од 27. 08; бр. 70 од 30. 08; бр. 71 од 3. 09; бр. 72 од 6. 09; бр. 73 од 10. 09; бр. 74 од 13. 09; бр. 75 од 17. 09; бр. 76 од 20. 09. и бр. 77 од 27. 09.

409. КРИТИКА НА „МЛАДУ СРБАДИЈУ“. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Нови Сад: Покојникови пријатељи из Угарске, 1885. – Књ. 2, стр. 59–123.

410. КРИТИКА НА „МЛАДУ СРБАДИЈУ“. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 87–124.

411. КРИТИКА НА „МЛАДУ СРБАДИЈУ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 13–40.

ПРЕДЛОГ ЗА ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ

412. ПРЕДЛОГ ЗА ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ. – Нови Сад, 27. 08. 1870. – folio.

Штампано као посебно издање за учеснике Пете скупштине УОС.

413. ПРЕДЛОГ ЗА ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ. – *Народни пријатељ*. – Год. 1 (1870), бр. 9 од 1. 09.

414. ПРЕДЛОГ ПЕТНАЕСТОРИЦЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ. – У: Извештај о раду омладинске скупштине. – *Народ*. – Год. 1 (1870), бр. 102 од 1. 09. Објављен је као део извештаја без посебног наслова.

415. ПРЕДЛОГ ПЕТНАЕСТОРИЦЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ. – *Застава*. – Год. 5 (1870), бр. 102 од 2. 09.

Нема разлике у тексту објављеном у *Народном пријатељу* од 1. 09. 1870. под насловом *Предлоз за омладинску скупишћину*. Види белешку бр. 65 у *Цел. дела*, књ. 4.

416. ПРЕДЛОГ ПЕТНАЕСТОРИЦЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 72 од 6. 09. и бр. 73 од 10. 09.

Види напомену бр. 65 у *Цел. дела*, књ. 4. и бј. 413.

Идентичан текст у *Народном пријатељу* под насловом *Предлоз за омладинску скупишћину*.

417. PREDLOG PETNAESTORICE ZA ORGANIZACIJU OMLADINE SRPSKE. – У: *Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković*. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 279–283.

418. ПРЕДЛОГ ПЕТНАЕСТОРИЦЕ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 125–129.

Исто што и *Предлоз за омладинску скупишћину* у *Народном пријатељу* бр. 9 од 1. 09. 1870.

Редактори *Сабраних списа* преузели текст из *Панчевца* бр. 72 и бр. 73 од 6. и 10. 09. 1870.

Вид. бј. 416.

419. ПРЕДЛОГ ЗА ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 41–44.

Текст пренет из листа *Народни пријатељ*. Вид. бј. 413 и белешку бр. 65 у *Цел. дела*, књ. 4.

ПРЕВОДИ

420. ПРОГРАММА ОМЛАДИНЫ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 784–786.

Превод В. Г. Карасјова са текста *Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković (Predlog petnaestorice za organizaciju omladine srpske)*.

Вид. бј. 417.

СТАТУТИ ДРУЖИНЕ ЗА ПОТРОШЊУ

421. ШТАТУТИ ДРУЖИНЕ ЗА ПОТРОШЊУ. – Београд, 1870, 1 лист folio.

Оригинал. АС, МФ, Е, 1870, нефасц.

У сачуваном рукопису Светозар Марковић је пети потписник, а у штампаном *Штатајуууу* и свим осталим објављеним је први потписник. Верује се да су он и Ђура Љочић саставили овај статут.

422. СТАТУТИ ДРУЖИНЕ ЗА ПОТРОШЊУ. – Србија. – Год. 4 (1870), бр. 127 од 10. 09.

423. СТАТУТИ ДРУЖИНЕ ЗА ПОТРОШЊУ. – У: Нека акта и факта говоре. – Београд: Бакалски еснаф, 1871. – Стр. 5–9.

424. ШТАТУТИ ДРУЖИНЕ ЗА ПОТРОШЊУ У БЕОГРАДУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 164–166. (У одељку – *Документи*).

Пренето из штампаног примерка с исправкама према оригиналном рукопису који је веома оштећен.

ПОТРОШАЧКА ДРУЖИНА У БЕОГРАДУ

425. ПОТРОШАЧКА ДРУЖИНА У БЕОГРАДУ. – Србија. – Год. 4 (1870), бр. 128 од 11/23. 09.

Привремени одбор

Први потписник је Светозар Марковић, мада постоји претпоставка да је коаутор и Ђура Љочић.

426. ПОТРОШАЧКА ДРУЖИНА У БЕОГРАДУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 45–46.

ПОСЛЕДЊА РЕЧ г. В. ЈОВАНОВИЋУ

427. ПОСЛЕДЊА РЕЧ г. В. ЈОВАНОВИЋУ. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 80 од 18. 10, бр. 87 од 2. 12. и бр. 88 од 6. 12.

У Београду, 17. септембра *Светозар Марковић*

428. ПОСЛЕДЊА РЕЧ г. В. ЈОВАНОВИЋУ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 130–139.

429. ПОСЛЕДЊА РЕЧ г. В. ЈОВАНОВИЋУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 47–53.

НЕШТО ЗА ПОЉСКО-ПРИВРЕДНУ ГРАЂЕВИНУ

(По Енглу)

430. НЕШТО ЗА ПОЉСКО - ПРИВРЕДНУ ГРАЂЕВИНУ (По Енглу). – У: Српски омладински календар за просту годину 1871. – Нови Сад, 1870. – Стр. 17–42.

Светозар Марковић

Слободан и прилагођен превод дела: Engl Jochan: Handbuch der Landwirtschaftlichen Bauwesens, 1852.

Превод целе књиге коју је С. Марковић превео у Швајцарској 1869/70 није сачуван. Види белешку бр. 98 у *Цел. дела*, књ. 4, 1995.

431. НЕШТО ЗА ПОЉСКО-ПРИВРЕДНУ ГРАЂЕВИНУ (По Енглу). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 55–70.

ЗАКОНИТОСТ У ВЕЛИКОЈ ШКОЛИ У СРБИЈИ

432. ЗАКОНИТОСТ У ВЕЛИКОЈ ШКОЛИ У СРБИЈИ. – *Панчевац*. – Год. 3 (1871), бр. 20 од 7. 03.

2. марта 1871. *Светозар Марковић*

433. ЗАКОНИТОСТ У ВЕЛИКОЈ ШКОЛИ У СРБИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 71–74.

ПРОГРАМ (листа *Рагеник*)

434. ПРОГРАМ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), Угледни број, стр. 1–2 од 17. 04.

- 434a. [Програм „Раденика“, одељак о „спољашњим одношајима“]. – *Црногорац*. – Год. 1 (1817), бр. 16 од 8. 05.
435. PROGRAM (Radenika). – У: Prvi socijalistički program / Slobodan Komadinić. – *Savremenik*. – Год. 2 (1955), бр. 5, стр. 590–597. Текст из угледног броја *Раденика* од 17. априла 1871.
436. ПРОГРАМ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 159–167. Програм *Раденика*.
437. ПРОГРАМ. *Раденик*. – Угледни број од 17. 04. 1871, стр. 1–2. – У: *Раденик 1871–1872* (Фототипско издање). – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. Цео број умањен за 20%.
438. ПРОГРАМ. – У: Социјалистичка мисао у Србији. – Београд: Институт за раднички покрет Србије, 1985. – Књ. 1, стр. 75–80. (Програм *Раденика*)
439. ПРОГРАМ *Раденика*. – У: Програми и статуте српских политичких странака до 1918. године / Василије Крестић и Радос Лјушић. – Београд: Књижевне новине, 1991. – Стр. 39–45.
440. ПРОГРАМ (листа *Раденик*). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 75–82.

ПРЕВОДИ

441. ПРОГРАММА (листа *Раденик*). – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. В. Зеленин.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 873–878.
- ПАРИСКА КОМУНА (Питање о лебу и самоуправи)
442. ПАРИСКА КОМУНА (Питање о лебу и самоуправи). – *Раденик*. – Год. 1 (1871), Угледни број, стр. 3 од 17. 04.
443. ПАРИСКА КОМУНА (Питање о лебу и самоуправи). – *Панчевац*. – Год. 3 (1871), бр. 34 од 25. 04. Са знаком да је преузето из *Раденика*.

444. ПАРИСКА КОМУНА (Питање о лебу и самоуправи). – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 233–238.
445. ПАРИСКА КОМУНА (Питање о лебу и самоуправи). – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци.) – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 39–46.
446. PARISKA KOMUNA (Pitanje o lebu i samoupravi). – У: Pariska komuna 1871–1971. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Књ. 2, стр. 899–904.
447. ПАРИСКА КОМУНА (Питање о лебу и самоуправи). – У: Социјалистичка мисао у Србији. – Београд: Институт за раднички покрет Србије, 1985. – Књ. 1, стр. 80–82.
448. ПАРИСКА КОМУНА (Питање о лебу и самоуправи). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 82–87.

ПРЕВОДИ

449. ПАРИСКАТА КОМУНА. – У: Избрани трудови / Светозар Марковић. (Превод Здравко Ћорвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 66–73.
450. KOMUNA E PARISIT. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 102–110. Превод дела: *Париска комуна*.

ДРУЖИНЕ У БЕОГРАДУ

451. ДРУЖИНЕ У БЕОГРАДУ. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), Угледни број, стр. 4 од 17. 04.
452. ДРУЖИНЕ У БЕОГРАДУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 88–89.

НЕКОЛИКО РЕЧИ РАДИ ОБЈАСНЕЊА СА ЧИТАОЦИМА

453. НЕКОЛИКО РЕЧИ РАДИ ОБЈАСНЕЊА СА ЧИТАОЦИМА – У: *Неколико чланака Светозара Марковића*. –

Панчево: У Комисији код Јовановића и Павловића, 1871. – Стр. V–VII.
У Београду, 11. маја 1871. *С. Марковић*
Предговор (будућем) другом издању.

454. НЕКОЛИКО РЕЧИ РАДИ ОБЈАСНЕЊА СА ЧИТАОЦИМА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Одбор за издавање цел. дела, 1888. – Књ. 1, стр. VII–X.
455. НЕКОЛИКО РЕЧИ РАДИ ОБЈАСНЕЊА СА ЧИТАОЦИМА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 90–92.
На стр. 91 копија одобрења Министарства унутрашњих дела да се може повести судски поступак против Јована Милинковића-Алавантића и Светозара Магдаленића због ширења Марковићеве књиге *Неколико чланака*.

ПРЕВОДИ

456. НЕСКОЛЬКО СЛОВ ДЛЯ ОБЪЯСНЕНИЯ С ЧИТАТЕЛЯМИ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. Г. Карасјов.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 214–215.

ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ

457. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 1, стр. 2–4 од 1. 06.
458. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1891. – Књ. 4, стр. 5–23.
459. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – *Народни глас* (Прокупље). – Год. 3 (1946), бр. 106, стр. 5 од 14. 09.
460. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – *Narodni list*. – God. 2 (1946), br. 404, str. 4 od 22. 09.
461. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Одабрани листови / Светозар Марковић. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 180–186.

462. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Izabrani listovi / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 193–212.
463. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 3–9.
464. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПАРИСКОЈ КОМУНИ. – *Борба*. – Год. 16 (1951), бр. 65, стр. 2 од 18. 03.
(Одломци из чланака: *Погибија Париске комуне, Париска комуна и Интернационала и Бели шерор*.)
465. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 85–92.
466. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци.) – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 47–55.
467. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 239–245.
468. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 93–101.
469. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Pariska komuna 1871–1971. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Knj. 2, str. 909–915.
470. ПОГИБИЈА ПАРИСКЕ КОМУНЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 93–98.

ПРЕВОДИ

471. ПРОПАГАЊЕТО НА ПАРИСКАТА КОМУНА (1871. г.). – У: Србија на Истокот и други одбрани списи. (Превео К. Х. Василев). – Скопје: Државно книгоиздателство на Македонија, 1946. – Стр. 165–171.
472. ГИБЕЛЬ ПАРИЖСКОЙ КОММУНЫ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. Г. Карасјов.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 220–226.

473. ПРОПАСТА НА ПАРИСКАТА КОМУНА. – У: Одбрани страници / Светозар Марковић. (Превео Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 119–123.
474. ПРОПАГАЊЕТО НА ПАРИСКАТА КОМУНА. – У: Избрани трудови / Светозар Марковић. (Превод Здравко Ќорвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 87–95.
475. СНКАТÈRRIMI I KOMUNÈS SÈ PARISIT. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 111–120.
- Превод дела: *Поџибија Париске комуне*.

НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ (Дописи из Студенице и Зајечара)

476. НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ (Дописи из Студенице и Зајечара). [Са коментарима С. М.] – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 1, стр. 1 од 1. 06.
477. НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ (Дописи из Студенице и Зајечара). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 99–102.
- Ови дописи делимично садрже и текстове С. Марковића који су у књ. 4 дати обичним слогом, а дописи петитом. Види белешку бр. 166.

НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ (Дописи из Брчког и са Дрине)

478. НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ (Дописи из Брчког и са Дрине). – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 2, стр. 5–6 од 3. 06.
- У овој рубрици објављен је допис В. Пелагића *Брчка 25. Маја 1871* са коментаром С. Марковића. Коментар је изазвао реакцију, те је *Рагеник* у бр. 4 дао *Званичну исправку*. Сам Светозар се у чланку *Наш економски најпредак* позива на овај свој коментар.
479. НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ (Дописи из Брчког и са Дрине). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 103–105.

РАДНИЧКО ПИТАЊЕ

480. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 2 од 3. 06; бр. 3 од 5. 06. и бр. 4 од 8. 06.

481. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел. дела пок. Св. Марковића, 1889. – Књ. 2, стр. 140–167.
482. RADNIČKO PITANJE. – Sloboda (Zagreb), 1899., br. 21–22 od 9. i 22. 09.
483. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 108–129.
484. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Избрани списи / Светозар Марковић. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 32–45.
- Изостављене прве две реченице и последња реченица чланка.
485. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – *Прељег*. – Год. 1 (1946), бр. 4–5, стр. 278–279.
486. RADNIČKO PITANJE. – Glas (Banjaluka). – God. 4 (1946), br. 36 i br. 37 od 7. i 14. 09.
487. RADNIČKO PITANJE. – У: Izabrani listovi / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokolenje, 1947. – Str. 49–60.
488. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Одабрани листови / Светозар Марковић. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 50–61.
489. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 55–65.
490. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 93–104.
491. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Париска комуна и Интернационала (Чланци) / Светозар Марковић. – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 56–68.
492. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 168–178.
493. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 103–115.

494. RADNIČKO PITANJE. – U: Pariska komuna 1871–1971. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Knj. 2, str. 915.
495. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Социјалистичка мисао у Србији. – Београд: Институт за раднички покрет Србије, 1985. – Књ. 1, стр. 82–86.
Изостављен почетак чланка.
496. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 106–113.

ПРЕВОДИ

497. РАБОТНИЧКОТО ПРАШАЊЕ. – У: Србија на Истокот и други одбрани списи. (Превео К. Х. Василев). – Скопје: Државно книгоиздателство на Македонија, 1946. – Стр. 151–161.
498. РАБОЧИЙ ВОПРОС. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В.Г.Карасјов.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 253–263.
499. РАБОТНИЧКОТО ПРАШАЊЕ. – У: Избрани трудови / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 96–109.
500. ÇĖSHTJA E PUNËTORËVE. – U: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 88–101.
Превод дела: *Радничко питање*.
„СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА“
501. „СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА“. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 3 стр. 9 од 5. 06.
502. СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА И СРПСКО ЈЕДИНСТВО. (Одломак). – *Црногорац*. – Год. 1 (1871), бр. 31, стр. 122–123 од 21. 08.
(У рубрици *Из нашијех и сѝранијех новина*.)
503. „СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА“. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 362–364.

504. „СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 114–116.

ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАСИЈОНАЛА

505. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАСИЈОНАЛА. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 3 од 5. 06. и бр. 4 од 8. 06.
506. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1891. – Књ. 4, стр. 24–49.
507. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – *Преглед*. – Год. 1 (1946), бр. 4–5, стр. 310–316.
508. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – У: Одабрани листови / Светозар Марковић. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 187–197.
509. PARISKA KOMUNA I INTERNACIONALA. – U: Izabrani listovi / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 201–212.
510. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 10–19.
511. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци). – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 69–80.
512. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 246–255.
513. PARISKA KOMUNA I INTERNACIONALA. – U: Pariska komuna 1871–1971. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Knj. 2, str. 916–924.
514. ПАРИСКА КОМУНА И ИНТЕРНАСИЈОНАЛА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 116–124.

ПРЕВОДИ

515. ПАРИЖСКАЯ КОММУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. Г. Карасјов.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 243–252.
516. ПАРИСКАТА КОМУНА И ИНТЕРНАЦИОНАЛАТА. – У: Избрани трудови / Светозар Марковиќ. (Превод Здравко Корвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 74–86.

НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ

(Код нас има чудних и свакојаких навика)

517. НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ (Код нас има чудних и свакојаких навика...). – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 5, стр. 1 од 10. 06.
518. НАШЕ ДОМАЋЕ СТВАРИ (Код нас има чудних и свакојаких навика). – У: Целокупна дела / Светозар Марковиќ. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 125–126.

СУВРЕМЕНА – БУРЖУАЗНА – ДРЖАВА

519. СУВРЕМЕНА – БУРЖУАЗНА – ДРЖАВА. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 5, стр. 19 од 10. 06; бр. 12, стр. 43–44 од 26. 06; бр. 13, стр. 47 од 28. 06.
520. СУВРЕМЕНА – БУРЖУАЗНА – ДРЖАВА. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 44–54.
521. СУВРЕМЕНА – БУРЖУАЗНА – ДРЖАВА. – У: Париска комуна и Интернационала (Чланци) / Светозар Марковиќ. – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 88–99.
522. СУВРЕМЕНА – БУРЖУАЗНА – ДРЖАВА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковиќ. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 179–188.
523. СУВРЕМЕНА – БУРЖУАЗНА – ДРЖАВА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковиќ. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 3–10.

ПРЕВОДИ

524. СОВРЕМЕННОЕ – БУРЖУАЗНОЕ – ГОСУДАРСТВО. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. В. Зеленин.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 195–204.

НАШЕ УДРУЖИВАЊЕ

525. НАШЕ УДРУЖИВАЊЕ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 5, стр. 17 од 10. 06; бр. 7, стр. 25–27 од 15. 06; бр. 10, стр. 37–38 од 22. 06; бр. 11, стр. 41 од 24. 06; бр. 14, стр. 49–51 од 1. 07; бр. 20, стр. 73 од 15. 07; бр. 22, стр. 81–82 од 22. 07; бр. 23, стр. 85–86 од 24. 07.
526. НАШЕ УДРУЖИВАЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел. дела, 1889. – Књ. 3, стр. 5–77.
527. НАШЕ УДРУЖИВАЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковиќ. – Београд: Књижара Рајковић и Ћуковић, 1912. – Књ. 3, стр. 3–50.
528. НАШЕ УДРУЖИВАЊЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковиќ. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 205–232.
529. НАШЕ УДРУЖИВАЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковиќ. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 11–33.

ПРЕВОДИ

530. НАШИ ОБЪЕДИНЕНИЯ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. В. Зеленин.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 300–328.
531. IL NOSTRO ASSOCIAZIONISMO / Svetozar Marković. – In: Il socialismo nei Balcani / Svetozar Marković. (Traduzione di Marco Dogo). – Rimini etc.: Guaraldi Ed., 1975. – Str. 41–65.
Превод чланка: *Наша удруживања*.

НАШ ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК

532. НАШ ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 6, стр. 21 од 12. 06; бр. 7, стр. 25 од 15. 06; бр. 8, стр. 29–30 од 17. 06; бр. 9, стр. 33–34 од 19. 06.

533. НАШ ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел. дела, 1889. – Књ. 2, стр. 66–106.
534. НАШ ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 50–81.
535. НАШ ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 299–318.
536. НАШ ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 438–454.
537. НАШ ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 189–204.
538. НАШ ЕКОНОМСКИ НАПРЕДАК. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 35–47.
У *Раденику* бр. 8 на стр. 32 од 17. јуна штампа се ИСПРАВКА, која се односи на штампарске грешке у наставку чланка *Наш економски најредак* (бр. 7, први стубац, 8. и 9. ред одоздо). Приређивачи овог издања су извршили исправку у тексту чланка.

ПРЕВОДИ

539. НАШ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПРОГРЕСС. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. В. Зеленин.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 227–242.

ЖИВИ ЛИ ЈОШ КОМУНА?

540. ИЗ СТРАНОГ СВЕТА. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 6, стр. 23 од 12. 06.
541. ЖИВИ ЛИ ЈОШ КОМУНА? (Из страног света) – У: Париска комуна и Интернационала (Чланци) / Светозар Марковић. – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 81–87.

542. ŽIVI LI JOŠ KOMUNA? (Iz stranog sveta). – У: Pariska komuna 1871–1971. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Књ. 2, стр. 925–926.
543. [ЖИВИ ЛИ ЈОШ КОМУНА?] – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 48–51.
Приређивачи су као и Мирослав Ђорђевић у *Париска комуна и Интернационала* извукли наслов из рубрике: *Из сџраноџ свеџа*, који је Б. Ковачевић као непотписани чланак уврстио у своју библиографију 1946. год.
Вид. бј. 54, 541.
- ВЛАДИМИР ЈАКШИЋ О ПРИМЕДБАМА У *РАДЕНИКУ* НА „ДРЖАВОПИС СРБИЈЕ“ И ОДГОВОР СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА
544. [ПРИМЕДБЕ НА „ДРЖАВОПИС СРБИЈЕ“]. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 8, стр. 30 од 17. 06.
Одговор С. Марковића на примедбе које се односе на статистичке податке у чланку *Наш економски најредак* у бр. 7 *Раденика*.
545. [ВЛАДИМИР ЈАКШИЋ О ПРИМЕДБАМА У *РАДЕНИКУ* НА „ДРЖАВОПИС СРБИЈЕ“ И ОДГОВОР СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 52–53.
- ИНТЕРНАСИЈОНАЛА ЈЕ ОЗБИЉНО ПОПЛАШИЛА ЕВРОПУ
546. РАЗЛИЧИТОСТИ. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 12, стр. 46 од 26. 06. Непотписано.
Светозар се сам позива на овај свој текст у чланку *Бели џерор*.
547. [ИНТЕРНАСИЈОНАЛА ЈЕ ОЗБИЉНО ПОПЛАШИЛА ЕВРОПУ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 54–55.
Текст се налази у рубрици РАЗЛИЧИТОСТИ и приређивачи *Цел. дела* су извукли наслов из првих речи чланка.
БЕОГРАД, 25. ЈУНА
548. БЕОГРАД, 25. ЈУНА. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 13, стр. 48 од 28. 06. Непотписано.

549. БЕОГРАД, 25. ЈУНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 56–57.

ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА

550. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. (Предговор). – У: Потчињеност женскиња / Џон Стјуарт Мил. – Београд: Државна штампарија, 1871. – Стр. III–VII.

551. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Нови Сад: Покојникови пријатељи из Угарске, 1885. – Књ. 2, стр. 31–36.

552. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 164–170.

553. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Изабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 46–50.

554. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Је ли жена способна да буде равноправна са човеком? Ослобођење женскиња. / Светозар Марковић. – Београд: Главни одбор АФЖ–а Србије, 1946. – Стр. 27–32.

555. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – *Зора*. – Год. 2 (1946), бр. 13, стр. 3. Одломак.

556. OSLOBODJENJE ŽENSKINJA. – У: Izabrani listovi / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 129–132.

557. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 319–322.

558. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Избор / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 106–113.

559. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Избор / Светозар Марковић. 2. изд. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 106–113.

560. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 399–402.

561. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА / Светозар Марковић. – У: Женско питање: Антологија марксистичких текстова. (Приредио Ј. Ђорђевић). – Београд: Радничка штампа, 1975. – Стр. 185–189.

562. ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНСКИЊА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 59–62.

ПРЕВОДИ

563. ОСЛОБОДУВАЊЕТО НА ЖЕНИТЕ. – *Македонка*. – Год. 2 (1946), бр. 23, стр. 14–15. Одломак.

564. ОСБОЖДЕНИЕ ЖЕНЩИН. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превела А. Г. Назарова.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 216–219.

565. ÇLIRIMI I FEMRAVE. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 162–166. Превод дела: *Ослобођење женскиња*.

ЗЛОЧИНСТВА ЖИЛ-ФАВРОВА

566. РАЗЛИЧНОСТИ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 15, стр. 56 од 3. 07. Непотписано.

Чланак о Жил Фавру у рубрици РАЗЛИЧНОСТИ је у вези са претходним текстом у бр. 12 *Рагеника*.

567. [ЗЛОЧИНСТВА ЖИЛ-ФАВРОВА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 63. Текст се налази у рубрици РАЗЛИЧНОСТИ. Приређивачи извукли наслов чланка.

КАКО ДА СЕ САЧУВАМО ОД ПОПЛАВА

568. КАКО ДА СЕ САЧУВАМО ОД ПОПЛАВА. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 16, стр. 57–59 од 6. 07.

569. КАКО ДА СЕ САЧУВАМО ОД ПОПЛАВА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 64–69.

ОКРУЖНЕ СКУПШТИНЕ

570. ОКРУЖНЕ СКУПШТИНЕ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 17, стр. 61–62 од 8. 07.

571. ОКРУЖНЕ СКУПШТИНЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 335–338.

572. ОКРУЖНЕ СКУПШТИНЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 70–73.

БЕЛИ ТЕРОР

573. БЕЛИ ТЕРОР. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 17, стр. 63–64 од 8. 07; бр. 18, стр. 66–67 од 10. 07; бр. 19, стр. 71–72 од 13. 07; бр. 20, стр. 74–76 од 15. 07; бр. 21, стр. 78–80 од 17. 07.
574. БЕЛИ ТЕРОР. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1891. – Књ. 4, стр. 50–150.
575. BELI TEROR. – *Nova Evropa (Zagreb)*. – God. 6 (1925), br. 13, str. 408–414.
576. БЕЛИ ТЕРОР. – У: Одабрани листови / Светозар Марковић. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 198–218.
577. BELI TEROR. – У: *Izabrani listovi / Svetozar Marković*. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 213–235.
578. БЕЛИ ТЕРОР. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 20–40.
579. BELI TEROR. – У: *Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković*. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 145–162.
У тексту вршена скраћења означена тачкама.
580. БЕЛИ ТЕРОР. – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци). – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 100–125.
581. БЕЛИ ТЕРОР. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 256–276.
582. BELI TEROR. – У: *Pariska komuna 1871–1971*. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Knj. 2, str. 926–942.
583. БЕЛИ ТЕРОР. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 75–91.

ПРЕВОДИ

584. БЕЛЫЙ ТЕРРОР. – У: *Избранные сочинения / Светозар Маркович*. (Превео В.Г.Карасјев.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 264–284.
585. БЕЛ ТЕРОР. – У: *Избрани трудови / Светозар Марковић*. (Превод Здравко Ђорвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 110–120.

ЖИЛ ФАВР-ВАРАЛИЦА

586. РАЗЛИЧНОСТИ. (Жил Фавр-варалица). – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 18, стр. 67 од 10. 07.
587. [ЖИЛ ФАВР-ВАРАЛИЦА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 92–93.
Наслов извучен из рубрике РАЗЛИЧНОСТИ.

ЗАТВАРАЊЕ ЧЛАНОВА КОМУНЕ.

[Процес против нихилиста].

588. РАЗЛИЧНОСТИ. (Затварање чланова комуне. Процес против нихилиста у Русији.). – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 24, стр. 94 од 27. 07.
589. [ЗАТВАРАЊЕ ЧЛАНОВА КОМУНЕ. Процес против нихилиста]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 94–95.
Из рубрике РАЗЛИЧНОСТИ приређивачи извукли наслов.

СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА И СРПСКО ЈЕДИНСТВО

590. СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА И СРПСКО ЈЕДИНСТВО. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 24, стр. 91–92 од 27. 07; бр. 25, стр. 95–96 од 29. 07.
Вид. и бј. 502.
591. „СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА“ И СРПСКО ЈЕДИНСТВО. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 365–372.

У оригиналном спису нема наводника у наслову.

592. „СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА“ И СРПСКО ЈЕДИНСТВО. – У: Социјалистичка мисао у Србији. – Београд: Институт за раднички покрет Србије, 1985. – Књ. 1, стр. 86–87.
Чланак скраћен. У оригиналном спису нема наводника у наслову.
593. СЛОВЕНСКА АУСТРИЈА И СРПСКО ЈЕДИНСТВО. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 96–101.

ПРЕД ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ

594. ПРЕД ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 27, стр. 101–102; бр. 28, стр. 105–106 од 7. 08.
595. ПРЕД ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 430–438.
596. ПРЕД ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 140–148.
597. ПРЕД ОМЛАДИНСКУ СКУПШТИНУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 102–108.

ПРЕВОДИ

598. ПЕРЕД СЪЕЗДОМ ОМЛАДИНЫ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. Г. Карасјов.) – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 205–215.

РУСКИ РЕВОЛУЦИОНАРИ И НЕЧАЈЕВ

599. РУСКИ РЕВОЛУЦИОНАРИ И НЕЧАЈЕВ. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 29, стр. 111–113 од 9. 08; бр. 30, стр. 117–118 од 12. 08; бр. 31, стр. 122–123 од 14. 08; бр. 37, стр. 144 од 28. 08.
600. РУСКИ РЕВОЛУЦИОНАРИ И НЕЧАЈЕВ. – У: Париска комуна и Интернационала (Чланци) / Светозар Марковић. – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 126–140.

601. РУСКИ РЕВОЛУЦИОНАРИ И НЕЧАЈЕВ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 373–385.
602. РУСКИ РЕВОЛУЦИОНАРИ И НЕЧАЈЕВ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 109–118.

ПРЕВОДИ

603. РУССКИЕ РЕВОЛЮЦИОНЕРИ И НЕЧАЕВ. – У: Статя Светозара Марковича / В. Г. Карасев. – Обществено–политические и културне везази народов СССР И Югославии. – Москва, 1957. – Стр. 316–331.

ЗАКОНИ И ПРЕДЛОЗИ ПРОШЛО-ГОДИШЊЕ СКУПШТИНЕ

604. ЗАКОНИ И ПРЕДЛОЗИ ПРОШЛО-ГОДИШЊЕ СКУПШТИНЕ. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 31, стр. 121 од 14. 08; бр. 32, стр. 124 од 17. 08; бр. 33, стр. 128 од 19. 08; бр. 36, стр. 141 од 26. 08; бр. 38, стр. 149 од 31. 08; бр. 39, стр. 152 од 2. 09; бр. 40, стр. 156 од 4. 09.
605. ЗАКОНИ И ПРЕДЛОЗИ ПРОШЛО-ГОДИШЊЕ СКУПШТИНЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 286–306.
606. ЗАКОНИ И ПРЕДЛОЗИ ПРОШЛО-ГОДИШЊЕ СКУПШТИНЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 119–135.
Види белешке бр. 158 у *Цел. дела*, књ. 5.

ШЕСТА ОМЛАДИНСКА СКУПШТИНА

607. ШЕСТА ОМЛАДИНСКА СКУПШТИНА. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 34, стр. 135–136 од 21. 08; бр. 35, стр. 140; бр. 37, стр. 148 од 28. 08.
608. ШЕСТА ОМЛАДИНСКА СКУПШТИНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 136–140.

Чланку претходи телеграм: *Са омладинске скујишиине*.
Вид. бј. 1233.

ПОСЛЕДЊИ СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ У СРБИЈИ

609. ПОСЛЕДЊИ СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ У СРБИЈИ. – *Панчевац*, – Год. 3 (1871), бр. 70 од 29. 08. и бр. 71 од 2. 09.

После избора 1871. године *Из Кнежевине*

610. ПОСЛЕДЊИ СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ У СРБИЈИ. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 307–320.

611. ПОСЛЕДЊИ СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ У СРБИЈИ. – У: *Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему*. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 106–108. Скраћен текст.

612. ПОСЛЕДЊИ СКУПШТИНСКИ ИЗБОРИ У СРБИЈИ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 3–14. *Из Кнежевине*.

ОПЕТ СЕОСКИ ДУЂАНИ

613. ОПЕТ СЕОСКИ ДУЂАНИ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 41 од 7. 09. и бр. 42 од 9. 09.

Чланак непотписан. Стојан Новаковић утврдио ауторство Светозара Марковића у својим библиографским белешкама у којима стоји да се у књижици *Чланци из Рагеника* налазе и два Светозарева: овај и *О буцејџу*.

Вид. бј. 69

614. ОПЕТ СЕОСКИ ДУЂАНИ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 15–20.

МУДРОСТ „ЈЕДИНСТВА“

615. МУДРОСТ „ЈЕДИНСТВА“. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 43, стр. 171–172 од 11. 09.

616. МУДРОСТ „ЈЕДИНСТВА“. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 339–343.

617. МУДРОСТ „ЈЕДИНСТВА“. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 21–24.

НЕШТО О СЛОБОДИ. По Жил Симону.

618. НЕШТО О СЛОБОДИ. По Жил Симону. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 44, стр. 176–177 од 13. 09.

С. М.

619. НЕШТО О СЛОБОДИ. По Жил Симону. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 395–398.

620. НЕШТО О СЛОБОДИ. По Жил Симону. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 25–27.

СА СКУПШТИНЕ

621. СА СКУПШТИНЕ. – *Панчевац*. – Год. 3 (1871), бр. 77 од 23. 09.
У фусноти на првој страни чланка уредништво *Панчевац* је објавило и писмо С. Марковића, у коме моли да му се објави овај чланак, као и *Наша народна скујишиина*, који се нису могли штампати у *Рагенику*.

Ово писмо смо регистровали у одељку ПИСМА.

Вид. бј. 1238.

622. СА СКУПШТИНЕ. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 321–325.

623. СА СКУПШТИНЕ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 28–31.

ХАЈДУЦИ У УЖИЧКОМ КРАЈУ

624. ХАЈДУЦИ У УЖИЧКОМ КРАЈУ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 48, стр. 195 од 25. 09.

Наслов је извучен из рубрике *Наше домаће сивари*.

625. ХАЈДУЦИ У УЖИЧКОМ КРАЈУ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 32–34.

ХРВАТСКА НАРОДНА СТРАНКА

626. ХРВАТСКА НАРОДНА СТРАНКА. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 48, стр. 196 од 25. 09.

Чланак непотписан.

627. ХРВАТСКА НАРОДНА СТРАНКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 36–43.

НАРОДНА СКУПШТИНА. (Пред изборе народних посланика)

628. НАРОДНА СКУПШТИНА. (Пред изборе народних посланика). – *Панчевац*. – Год. 3 (1871), бр. 78 од 26. 09; бр. 79 од 30. 09.

Првобитни наслов је био *Наша народна скупштина*, али је уредништво *Панчеваца* избацило реч *наша*.

Вид. бј. 621.

629. НАРОДНА СКУПШТИНА. (Пред изборе народних посланика). – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 326–334.

630. НАРОДНА СКУПШТИНА. (Пред изборе народних посланика). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 36–43.

БОРБА У ГРАНИЦИ

631. БОРБА У ГРАНИЦИ. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 56, стр. 227 од 16. 10.

632. ИЗ НАШИЈЕХ И СТРАНИЈЕХ НОВИНА. – *Црногорац*. – Год. 1 (1871), бр. 41, стр. 163 од 6. 11.

Преноси део чланка С. Марковића *Борба у граници*.

633. БОРБА У ГРАНИЦИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 44–45.

ДОПИС ФОЛКСШТАТУ

634. MAN SCHREIBT UNS AUS BELGRAD, d. d. 6/18 Oktober. – *Volksstaat*. – *Jhrg. 2 (1871), Nr. 87, S. 1 v. 28. 10.*

На овај чланак Светозара Марковића указао Вудфорд Макклелан у чланку: *Serbia and Social Democracy, 1870–1878* / Woodford D. McClellan. – In: *International Review of Social History*. – Assen, XI (1966), N. 1, pp. 56–57. Вид. бј. 4390.

635. [ДОПИС ФОЛКСШТАТУ] 6/18 Октобра. – *Volksstaat*. – 1871, бр. 87, стр. 1 од 28.10. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 47. Превод чланка са немачког Олгица Момчиловић.

Копија насловне стране на којој је објављен наведени допис.

СВОЈИНА ЗЕМЉЕ

636. СВОЈИНА ЗЕМЉЕ. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 58, стр. 239–240 од 21. 10; бр. 59, стр. 243–244 од 23. 10. Непотписано.

637. СВОЈИНА ЗЕМЉЕ. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 182–190.

638. СВОЈИНА ЗЕМЉЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 344–353.

639. СВОЈИНА ЗЕМЉЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 49–57.

ПРЕВОДИ

640. PRONA E TOKËS. – У: *Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla)*. – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 132–144.

Превод дела: *Својина земље*.

БЕОГРАД, 22. Октомбра

641. БЕОГРАД, 22. Октомбра. – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 60, стр. 249 од 25. 10. Непотписано.

642. БЕОГРАД, 22. Октомбра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 58.

ОПЕТ ЖЕЉЕЗНИЦА. (Место одговора г. Ч. Мијатовићу)

643. ОПЕТ ЖЕЉЕЗНИЦА. (Место одговора г. Ч. Мијатовићу на његове нападаје на „Раденика“). – *Раденик*. – Год. 1 (1871), бр. 61, стр. 251 од 28. 10; бр. 62, стр. 255–256 од 30. 10; бр. 63, стр. 259 од 2. 11; бр. 64, стр. 263 од 4. 11; бр. 65, стр. 267–268 од 6. 11; бр. 66, стр. 271–272 од 9. 11; бр. 67, стр. 275–277 од 11. 11. Непотписано.

644. ОПЕТ ЖЕЉЕЗНИЦА. (Место одговора г. Ч. Мијатовићу на његове нападаје на „Раденика“). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 59–79.

БЕОГРАД 5. Новембра

645. БЕОГРАД 5. Новембра. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 66, стр. 271 од 9. 11. Непотписано.
646. БЕОГРАД 5. Новембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 80–81.

„НОВА СОЦИЈАЛНА НАЧЕЛА“

647. „НОВА СОЦИЈАЛНА НАЧЕЛА“. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 66, стр. 274 од 9. 11. Непотписано.
648. „НОВА СОЦИЈАЛНА НАЧЕЛА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 82.

БЕОГРАД 13. Новембра

649. БЕОГРАД 13. Новембра. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 68, стр. 279 од 13. 11. Непотписано.
Б. Ковачевић чланак дао под одредницом *Уводник*.
650. БЕОГРАД 13. Новембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 83–85.

ОБЈЕКТИВНОСТ „ЈЕДИНСТВА“

651. ОБЈЕКТИВНОСТ „ЈЕДИНСТВА“. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 69, стр. 283 од 16. 11. Непотписано.
652. ОБЈЕКТИВНОСТ „ЈЕДИНСТВА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 86–88.

БЕОГРАД 17. Новембра

653. БЕОГРАД 17. Новембра. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 70, стр. 285 од 18. 11. Уводник непотписан.
654. БЕОГРАД 17. Новембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 89–91.

ОПОЗИЦИЈА И СЛОБОДНА ШТАМПА

655. ОПОЗИЦИЈА И СЛОБОДНА ШТАМПА. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 71, стр. 287 од 20. 11. Непотписано.

656. ОПОЗИЦИЈА И СЛОБОДНА ШТАМПА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 354–356.
657. ОПОЗИЦИЈА И СЛОБОДНА ШТАМПА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 92–94.

ПРЕВОДИ

658. ОРОЗИТА ДНЕ СНТУПИ I LIRE. – У: *Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla)*. – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 145–148.
Превод дела: *Ойозиција и слободна штампа*.

БЕОГРАД 26. Новембра

659. БЕОГРАД 26. Новембра. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 74, стр. 295 од 27. 11. Непотписано.
У Писарековој библиографији под бр. 53 дат је наслов *Морално пројлагање виших класа*.
660. МОРАЛНОСТ ВИШЕ КЛАСЕ. – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци). – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 141–145.

661. БЕОГРАД 26. Новембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 95–98.

ЕКОНОМСКА КРИЗА

662. ЕКОНОМСКА КРИЗА. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 75, стр. 299 од 29. 11. Непотписано
663. ЕКОНОМСКА КРИЗА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 99–101.

БУНА И РЕВОЛУЦИЈА

664. БУНА И РЕВОЛУЦИЈА. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 76, стр. 303–304 од 2. 12. Непотписано.
665. БУНА И РЕВОЛУЦИЈА. – *Црногорац*. – Год. 1 (1871), бр. 47, стр. 149–150 од 25. 12.

666. БУНА И РЕВОЛУЦИЈА. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 41–44.
667. БУНА И РЕВОЛУЦИЈА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 386–389.
668. БУНА И РЕВОЛУЦИЈА. – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 110–111. Одломак.
669. БУНА И РЕВОЛУЦИЈА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 102–105.

ПРЕВОДИ

670. БУНТ И РЕВОЛЮЦИЈА. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. В. Зеленин). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 329–332.
671. KRYENGRITJA DHE REVOLUCIONI. – U: Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 149–154.
Превод дела: *Буна и револуција*.
- „НЕОБИЧНИ ЛЈУДИ“
672. „НЕОБИЧНИ ЛЈУДИ“. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 77, стр. 307 од 4. 12. Непотписано.
673. НЕОБИЧНИ ЛЈУДИ. – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци). – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 146–148.
674. „НЕОБИЧНИ ЛЈУДИ“. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 277–279.
675. NEOBIČNI LJUDI. – U: Pariska komuna 1871–1971. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Knj. 2, str. 946–947.
676. „НЕОБИЧНИ ЛЈУДИ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 106–108.

ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА

677. ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 78, стр. 311 од 7. 12. Непотписано
678. ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 109–110.

МИНИСТАРСКИ ИЗВЕШТАЈИ

679. МИНИСТАРСКИ ИЗВЕШТАЈИ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 79, 80, 82, 83 и 84 од 9, 11, 16, 18. и 21. 12. Непотписано.
680. МИНИСТАРСКИ ИЗВЕШТАЈИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 111–124.

РАЗГОВОР О „НЕОБИЧНИМ ЛЈУДИМА“

681. РАЗГОВОР О „НЕОБИЧНИМ ЛЈУДИМА“. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 81, стр. 320 од 14. 12. Непотписано.
682. РАЗГОВОР О „НЕОБИЧНИМ ЛЈУДИМА“. – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци). – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 149–155.
683. РАЗГОВОР О „НЕОБИЧНИМ ЛЈУДИМА“. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 2, стр. 280–285.
684. RAZGOVOR O „NEOBIČNIM LJUDIMA“. – U: Pariska komuna 1871–1971. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Knj. 2, str. 950–954.
685. РАЗГОВОР О „НЕОБИЧНИМ ЛЈУДИМА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 125–129.

БЕОГРАД 23. Децембра

686. БЕОГРАД 23. Децембра. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 85, стр. 337–338 од 23. 12. Непотписано.
687. БЕОГРАД 23. Децембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 130–133.

БЕОГРАД 27. Децембра

688. БЕОГРАД 27. Децембра. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 86, стр. 343 од 30. 12. Непотписано
689. БЕОГРАД 27. Децембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 135–136.

РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ

690. РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ. – *Лейпциг Мајишце српске*. – Год. 1867–1869, св. 112, стр. 65–135; Год. 1870–1871, св. 113, стр. 17–79.
У св. 112: *Шта је то реализам?* – Први део студије.
У св. 113: *Реализам у живоју*. – Други део студије.

691. DIE MATERIALISTISCHE RICHTUNG IN DER WISSENSCHAFT. Von S. Markovic. (Aus dem serbischen übersetzt von L. N.) – In: *Volksstaat*. – Jhrg. 8 (1876), Nr. 109–114 von 17. – 29. 09.
L. N. = Јаза Нанчић.
Вид. бј. 123.

МЕЂУНАРОДНА ПОЛИТИКА

692. МЕЂУНАРОДНА ПОЛИТИКА. – *Рагеник*. – Год. 2 (1872), бр. 1, стр. 1 од 4. 01. Непотписано.
У другој години излажења *Рагеник* је променио име у *Рагеник*.
693. МЕЂУНАРОДНА ПОЛИТИКА 1871. – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци). – Београд: Нолит, 1965. – стр. 156–162.
694. МЕЂУНАРОДНА ПОЛИТИКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 3–5.

ГОДИНА 1871.

695. ГОДИНА 1871. – *Рагеник*. – Год. 2 (1872), бр. 2, стр. 5 од 8. 01. Непотписано.
696. GODINA 1871. – У: *Pariska komuna 1871–1971*. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Knj. 2, str. 958–959.

697. ГОДИНА 1871. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 6–8.

СРБИЈА НА ИСТОКУ

698. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – *Рагеник*. – Год. 2 (1872), бр. 4, стр. 15 од 13. 01; бр. 5, стр. 19–21 од 15. 01; бр. 6, стр. 23–24 од 18. 01; бр. 7, стр. 27–28 од 21. 01; бр. 8, стр. 31 од 23. 01; бр. 9, стр. 35–36 од 26. 01; бр. 10, стр. 38–39 од 28. 01; бр. 11, стр. 43–45 од 30. 01; бр. 12, стр. 47–48 од 2. 02; бр. 13, стр. 51 од 4. 02; бр. 15, стр. 61–62 од 9. 02; бр. 16, стр. 65 од 11. 02.; бр. 18, стр. 73–74 од 16. 02; бр. 19, стр. 77 од 18. 02. Без аутора.

Рагеник је због цензуре морао да прекине да даље објављује *Србију на Истоку*, у средини седме главе. С. Марковић је потом текст нешто прерадио и у целости објавио у Новом Саду 1872. г.

Вид. бј. 71 и *Цел. дела*, 1995, књ. 8.

699. СРБИЈА НА ИСТОКУ. – У: *Свобода* (Букурешт). – Год. 2 (1877), бр. 33, стр. 264 од 29. 01.
У рубрици „Нај–нови известия“ Каравелов преноси из *Рагеника* бр. 5, стр. 20 од 15. јануара 1872. г. део „Србије на Истоку“ који се односи на фанариотско свештенство.
Ово је први превод на бугарски и уопште на страни језик једног Светозаревог списка.

НИШТАВИЛО ПАРЛАМЕНТАРИЗМА У АУСТРО-УГАРСКОЈ

700. НИШТАВИЛО ПАРЛАМЕНТАРИЗМА У АУСТРО-УГАРСКОЈ. – *Рагеник*. – Год. 2 (1872), бр. 5, стр. 19 од 15. 01. Непотписано.
701. НИШТАВИЛО ПАРЛАМЕНТАРИЗМА У АУСТРО-УГАРСКОЈ. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 9–11.
702. НИШТАВИЛО ПАРЛАМЕНТАРИЗМА У АУСТРО-УГАРСКОЈ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 10–12.

ПРЕВОДИ

703. [НИШТАВИЛО ПАРЛАМЕНТАРИЗМА У АУСТРО-УГАРСКОЈ]. – У: *Свобода* (Букурешт). – Год. 2 (1872), бр. 33, стр. 258 од 29. 01.

У рубрици *Полијтички преглед* Каравелов, коментаришући распуштање хрватског парламента, преноси већи део уводника из *Радника*, не наводећи ни наслов ни датум објављивања чланка.

СУВРЕМЕНА РАДНИЧКА НАЧЕЛА У ОДНОСУ НА НАШ НАРОД

704. СУВРЕМЕНА РАДНИЧКА НАЧЕЛА У ОДНОСУ НА НАШ НАРОД. Јавно предавање С. Марковића држано 16. јан. – *Застава*. – Год. 7 (1872), бр. 10, 11 и 12, стр. 2–3 од 23, 26. и 28. 01.
Највећи део овог предавања је превео на немачки Коста Лери и објавио 1897. у *Arbeiter Wochen Chronik*–у бр. 20 и бр. 21 од 18. и 23. 05. 1879.
705. СУВРЕМЕНА РАДНИЧКА НАЧЕЛА У ОДНОСУ НА НАШ НАРОД. – *Лейпциг Мајници српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, бр. 2–3, стр. 149–161.
706. СУВРЕМЕНА РАДНИЧКА НАЧЕЛА У ОДНОСУ НА НАШ НАРОД. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 192–205.
707. СУВРЕМЕНА РАДНИЧКА НАЧЕЛА У ОДНОСУ НА НАШ НАРОД. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 52–65.
708. СУВРЕМЕНА РАДНИЧКА НАЧЕЛА У ОДНОСУ НА НАШ НАРОД. – У: Париска комуна и Интернационала / Светозар Марковић. (Чланци). – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 163–179.
709. СУВРЕМЕНА РАДНИЧКА НАЧЕЛА У ОДНОСУ НА НАШ НАРОД. – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 122–126.
710. ПРОИЗВОДНИ И НЕПРОИЗВОДНИ РАД. / У: Актуелни фрагменти из дела Светозара Марковића. – Годишњак Друштва историчара САП Војводине, Нови Сад, 1975.
Из чланка *Сувремена радничка начела у ...* Саб. списи, књ. 3, стр. 53–55. Одломак.

711. СУВРЕМЕНА РАДНИЧКА НАЧЕЛА У ОДНОСУ НА НАШ НАРОД. Јавно предавање С. Марковића држано 16. јануара 1872. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 14–25.

ПРЕВОДИ

712. СОВРЕМЕННЫЕ РАБОЧИЕ ПРИНЦИПЫ В ПРИЛОЖЕНИИ К НАШЕМУ НАРОДУ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. В. Зеленин). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 555–569.
- ШЕПРТЉАРЕЊЕ ХРВАТСКЕ НАРОДНЕ СТРАНКЕ
713. ШЕПРТЉАРЕЊЕ ХРВАТСКЕ НАРОДНЕ СТРАНКЕ. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 11, стр. 43 од 30. 01. Непотписано.
714. ШЕПРТЉАРЕЊЕ ХРВАТСКЕ НАРОДНЕ СТРАНКЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 12–14.
715. ШЕПРТЉАРЕЊЕ ХРВАТСКЕ НАРОДНЕ СТРАНКЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 26–28.

БУКВАРСКИ МОРАЛ

716. БУКВАРСКИ МОРАЛ. (Политички Буквар. За матору децу. Написао др. Живко Гојковић). У комисијону код Јовановића и Павловића. – 8°, 326 стр. Стоји 1 ф. 50 нов. (15 гр.) 1871. год. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 13, стр. 52–54 од 4. 02; бр. 14, стр. 56–60 од 6. 02. и бр. 40, стр. 162 од 12. 04.
Текст у бр. 40 део је Светозаревог чланка *Белешке из Новој Сага VI*. Вид. бј. 3.
717. ПОЛИТИЧКИ БУКВАР ЗА МАТОРУ ДЕЦУ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Нови Сад: Покојникови пријатељи из Угарске, 1885. – Књ. 2, стр. 124–150.
Чланку је додат одломак из шестог дописа *Белешке из Новој Сага*, које је Светозар објављивао у *Раднику*. На тај начин су ауторизована оба непотписана чланка.
718. БУКВАРСКИ МОРАЛ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 15–28.
Само текст из *Радника*, без дела *Белешке из Новој Сага*.

719. БУКВАРСКИ МОРАЛ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 29–41.

Тексту из *Раdnика* додат је део из *Бележака из Ново̄ Сада* (6).

ЗАДАТАК НАШИХ ДРУЖИНА

720. ЗАДАТАК НАШИХ ДРУЖИНА. Говор Светозара Марковића на беседи Срба занатлија. – *Засѣава*. – Год. 7 (1872), бр. 18, стр. 2–3 од 11. 02. и бр. 19, стр. 2–3 од 13. 02. (Подлистак).
Беседу је *Засѣава* оглашавала у неколико претходних бројева.
721. ЗАДАТАК НАШИХ ДРУЖИНА. – *Лейойис Маѿице срѿске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, бр. 2–3, стр. 141–148.
722. ЗАДАТАК НАШИХ ДРУЖИНА. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 206–214.
723. ЗАДАТАК НАШИХ ДРУЖИНА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 42–51.
724. ЗАДАТАК НАШИХ ДРУЖИНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 42–50, са факсимилом једног од огласа у *Засѣави*.

ПРЕВОДИ

725. ЗАДАЧИ НАШИХ ОРГАНИЗАЦИЈ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превод Т. П. Попове). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 570–579.

ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД

726. ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД. – *Раdnик*. – Год. 2 (1872), бр. 18, стр. 73 од 16. 02. Непотписано.
727. ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 51–52.

ЗБЛИЖЕЊЕ НАЧЕЛНИХ ПАРТИЈА

728. ЗБЛИЖЕЊЕ НАЧЕЛНИХ ПАРТИЈА. – *Раdnик*. – Год. 2 (1872), бр. 19, стр. 77–79 од 18. 02. и бр. 20, стр. 81–83 од 20. 02. Непотписано.
729. ЗБЛИЖЕЊЕ НАЧЕЛНИХ ПАРТИЈА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 29–37.
730. ЗБЛИЖЕЊЕ НАЧЕЛНИХ ПАРТИЈА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 54–61.

БЕЛЕШКЕ ИЗ НОВОГ САДА

731. БЕЛЕШКЕ ИЗ НОВОГ САДА. – *Раdnик*. – Год. 2 (1872), бр. 19, стр. 79 од 18. 02; бр. 20, стр. 83–84 од 20. 02; бр. 24, стр. 99–100 од 3. 03.; бр. 31, стр. 127–129 од 19. 03; бр. 38, стр. 154–156 од 7. 04; бр. 40, стр. 161–162 од 12. 04; бр. 44, стр. 180 од 23. 04. Непотписано.
732. БЕЛЕШКЕ ИЗ НОВОГ САДА (1–7). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 62–83.

ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД [2]

733. ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД [2]. – *Раdnик*. – Год. 2 (1872), бр. 25, стр. 101 од 5. 03. Непотписано.
734. ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД [2]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 84–86.

ШТА ЈЕ ТО РАДЕНИЧКИ ДАН? (По Карлу Марксу, *das Kapital*)

735. ШТА ЈЕ ТО РАДЕНИЧКИ ДАН? (По Карлу Марксу, *das Kapital*). – *Раdnик*. – Год. 2 (1872), бр. 26, стр. 105–107 од 8. 03.; бр. 27, стр. 110–111 од 10. 03; бр. 28, стр. 113–114 од 12. 03; бр. 39, стр. 119–120 од 15. 03; бр. 30, стр. 121–122 од 17. 03; бр. 32, стр. 130–131 од 22. 03; бр. 33, стр. 135–136 од 24. 03; бр. 34, стр. 139 од 29. 03. и бр. 35, стр. 143 од 31. 03. Непотписано.

736. ШТА ЈЕ ТО РАДЕНИЧКИ ДАН? (По Карлу Марксу, *das Kapital*). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 87–108.

ЗБЛИЖЕЊЕ С НАРОДОМ

737. ЗБЛИЖЕЊЕ С НАРОДОМ. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 31, стр. 125–126 од 19. 03. Непотписано.
738. ЗБЛИЖЕЊЕ С НАРОДОМ. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 173–176.
739. ЗБЛИЖЕЊЕ С НАРОДОМ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 38–41.
740. ЗБЛИЖЕЊЕ С НАРОДОМ. – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 118–120.
741. ЗБЛИЖЕЊЕ С НАРОДОМ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 109–112.

СРБИЈА НА ИСТОКУ (Огласи)

742. „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. (Оглас). – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 36, стр. 5 (додатак) од 24. 03.
У Н. Саду, 20. марта *Свејозар Марковић*
743. „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. (Оглас). – *Панчевац*. – Год. 4 (1872), бр. 25, стр. 3 од 26. 03.
У Н. Саду, 20. марта *Свејозар Марковић*
Уредништво листа топло препоручује књигу својим сународницима.
744. „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. (Оглас). – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 35, стр. 144 од 31. 03; бр. 37, стр. 152 од 6. 04; бр. 39, стр. 160 од 9. 04.
У Н. Саду, 20. марта *Свејозар Марковић*
745. „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 8, стр. 101–103.
(Потписани оглас из *Засијава*, *Панчевица* и *Радника*.)

- 745а. „Књига „Србија на Истоку“ изашла је из штампе“. – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 72, стр. 5 од 21. 06.
У Н. Саду, 20. јуна 1872. г. *Свејозар Марковић*
- 745б. (Умољавају се растурачи „Србије на Истоку“ да новац пошаљу.). – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 91 од 4. 08. – додатак.
У Новом Саду, 3. августа 1872. г. *Свејозар Марковић*
- 745в. *Књижевна веси*. – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 126, стр. 4 од 25. 10. Моли да му се за 15 дана врате књиге или пошаље новац.
У Новом Саду, 24. октобра 1872. г. *Свејозар Марковић*
- КУДА ИДЕ ДРУШТВО?
746. КУДА ИДЕ ДРУШТВО? – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 38, стр. 153 од 7. 04. и бр. 39, стр. 157–158 од 9. 04. Непотписано.
747. КУДА ИДЕ ДРУШТВО? – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд: Просвета, 1951. – Том 1, стр. 177–181.
748. КУДА ИДЕ ДРУШТВО? – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 66–70.
749. КУДА ИДЕ ДРУШТВО? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997 – Књ. 14, стр. 209–212.

ПРЕВОДИ

750. KU VETE SHOQËRIA? – У: *Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla)*. – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 167–172.
Превод дела: *Куда иде друштво?*
- УСЛОВИ ЗА БОЉИ РАД (Из Чернишевског)
751. УСЛОВИ ЗА БОЉИ РАД (Из Чернишевског). – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 42, стр. 169–170 од 16. 04; бр. 43, стр. 173–174 од 21. 04; бр. 44, стр. 179–180 од 23. 04; бр. 46, стр. 186–187 од 28. 04. и бр. 47, стр. 191–192 од 30. 04. Непотписано.
752. УСЛОВИ ЗА БОЉИ РАД (Из Чернишевског). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 113–124.

РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ ОД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Посвећено др-у Владану Ђорђевићу.

753. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ. Од Светозара Марковића. Посвећено др-у Владану Ђорђевићу. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 44, стр. 177–178 од 23. 04; бр. 49, стр. 197 од 5. 05; бр. 50, стр. 201–202 од 7. 05. и бр. 51, стр. 205–206 од 17. 05.

754. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1891. – Књ. 4, стр. 106–144.

На крају чланка Одбор за издавање целокупних дела напомиње да чланак објављен у *Раднику* није довршен. „Да ли је на ком другом месту довршетак његов одштампан, или је пропао у рукопису, и поред највећег нашег труда не могосмо сазнати. Пријатељима и познаницима овог великог човека и трудбеника на пољу рада на друштвеним нашим питањима остаје у дужности, да нас о томе известе, па макар тај довршетак и у којој другој свесци одштампали.“

ОДБОР

Очигледно да нису доводили у везу са наводно недовршеним чланком засебну књижицу објављену 1872. г. у Новом Саду у којој је Светозар наставио и довршио полемику са В. Ђорђевићем о радничком питању у Србији.

Вид. бј. 70.

755. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ. – У: Радничко питање у Србији / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 7–24.

756. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ. – У: Одабрани листови / Светозар Марковић. – Београд: Ново поколење, 1949. – Стр. 70–85.

757. RADNIČKO PITANJE U SRBIJI. – У: Izabrani listovi / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokolenje, 1949. – Str. 71–88.

758. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 253–270.

759. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 79–93.

760. РАДНИЧКО ПИТАЊЕ У СРБИЈИ. Од Светозара Марковића. Посвећено др-у Владану Ђорђевићу. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 125–137.

ПРЕВОДИ

761. РАБОЧИЙ ВОПРОС В СЕРБИИ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. Г. Карасјов). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 285–299.

762. ČESŃTJA E PUNĚTORĚVE NĚ SERBI. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 183–202.

Превод дела: *Радничко питање у Србији*.

ИЗЈАВА (у Засјави)

763. ИЗЈАВА. – *Засјава*. – Год. 7 (1872), бр. 56, стр. 4 од 12. 05. У Новом Саду, 10. маја

Светозар Марковић

Овој ИЗЈАВИ претходио је у *Засјави* бр. 55 од 10. 05. и деманти уредништва о поседовању Марковићевог писма кнезу Николи. Вид. бј. 1762.

764. ИЗЈАВА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 117.

765. ИЗЈАВА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 138.

НАШ РАДНИЧКИ ПРОГРАМ

766. НАШ РАДНИЧКИ ПРОГРАМ. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 51, стр. 205 од 17. 05. Непотписано.

767. НАШ РАДНИЧКИ ПРОГРАМ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 139–140.

ОДГОВОР НА ОТВОРЕНО ПИСМО др-а ВЛАДАНА ЂОРЂЕВИЋА

768. ОДГОВОР НА ОТВОРЕНО ПИСМО др-а ВЛАДАНА ЂОРЂЕВИЋА. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 51, стр. 207 од 17. 05

Радник је после бр. 51 забрањен, те је у њему објављен само део одговора. Наставак полемике у засебној брошури, издатој 1872. г. у Новом Саду. Вид. бј. 70.

769. ОДГОВОР НА ОТВОРЕНО ПИСМО др-а ВЛАДАНА ЂОРЂЕВИЋА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 94–96.
770. ОДГОВОР НА ОТВОРЕНО ПИСМО др-а ВЛАДАНА ЂОРЂЕВИЋА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ.7, стр. 141–142.

ПРЕВОДИ

771. PËRGJEGJ A LETRËS SE NAPUR TË Dr. VLADAN ĐORĐEVIQIT. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 203–205.
Превод дела: *Одговор на отворено писмо др-а Владана Ђорђевића.*

РАДНИЧКО ПОШТЕЊЕ (Радничко поштење с обзиром на радничко питање)

772. РАДНИЧКО ПОШТЕЊЕ (Радничко поштење с обзиром на радничко питање). – *Глас занатлија*. – Год. 1 (1872), бр. 17 од 17. 09. и бр. 18 од 24. 09. (У загради је наслов другог наставка).
Уредништво листа у напомени вели да је ово део још нештампаног дела С. Марковића: *Радничко поштење у Србији.*
773. РАДНИЧКО ПОШТЕЊЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 71–78.
774. РАДНИЧКО ПОШТЕЊЕ. – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 127–130.
775. УСЛОВИ ЗА РАД. – У: АКТУЕЛНИ ФРАГМЕНТИ ИЗ ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Годишњак Друштва историчара САП Војводине, Нови Сад, 1975.
Из чланка *Радничко поштење* (Сабрани списи, књ. 3, стр. 75).
776. РАДНИЧКО ПОШТЕЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 165–171.

ПРЕВОДИ

777. NDERI I PUNËTORËVE. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 173–182.
Превод дела: *Радничко поштење.*
- МАЛИ ИЗВОД ИЗ Ц. С. МИЉА „ПОЛИТИЧНЕ ЕКОНОМИЈЕ“. (По *Volkswill*-у)
778. МАЛИ ИЗВОД ИЗ Ц. С. МИЉА „ПОЛИТИЧНЕ ЕКОНОМИЈЕ“. (По *Volkswill*-у). – *Уједињење*. – Год. 1 (1872) од 22. 10.
Претпоставља се да је ово превод дела чланка који је С. Марковић објавио у бечком *Volkswille*-у, бр.4, 1871. на првој страни. Како немамо увида у оригинал, то ово прихватамо са резервом.
779. МАЛИ ИЗВОД ИЗ Ц. С. МИЉА „ПОЛИТИЧНЕ ЕКОНОМИЈЕ“. (По *Volkswill*-у). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 172–173.
Види белешку бр. 94 у *Цел. дела*, књ. 7.

НАРОД И КЊИЖЕВНИЦИ

780. НАРОД И КЊИЖЕВНИЦИ. – *Глас народа*. – Год. 2 (1872), бр. 45, стр. 350–352 од 5. 11.
С. М.
781. НАРОД И КЊИЖЕВНИЦИ. – *Летопис Мајнице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, бр. 2–3, стр. 97–101.
782. НАРОД И КЊИЖЕВНИЦИ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 118–122.
783. НАРОД И КЊИЖЕВНИЦИ. – У: Светозар Марковић и реални правац у књижевности. (Приредио Предраг Протић). – Нови Сад: Матица српска, 1987. – стр. 66–70 (Српска књижевна критика књ. 5.).
784. НАРОД И КЊИЖЕВНИЦИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 174–178.

ПРЕВОДИ

785. НАРОД И ПИСАТЕЛИ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превела Т. П. Попова.) – Москва: Политиздат, 1956. – стр. 580–284.
786. POPULLI DHE LETRATËT. – U: Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 233–239.
Превод дела: *Народ и књижевници*.
- НАЦРТ ПРОЈЕКТА ЗА ПРОГРАМ РАДИКАЛНЕ ПАРТИЈЕ [ПРОГРАМ 1873]
787. ПРОГРАМ ОД 1873. ГОДИНЕ. – У: Светозар Марковић, његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 183–185.
788. ПРОГРАМ ОД 1873. ГОДИНЕ. – У: Светозар Марковић, његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. – Београд, 1922. – Стр. 169–171.
789. ПРАКТИЧНИ ПОЛИТИЧКИ ПРОГРАМ. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. – Том 1, стр. 455–456.
790. ПОЛИТИЧКИ ПРОГРАМ ИЗ 1873. ГОДИНЕ. – У: Из политичких списа и преписке / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1952. – Стр. 286–287.
791. ПРОГРАМ ОД 1873. ГОДИНЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 235–236.
792. ПРОГРАМ ОД 1873. ГОДИНЕ. – У: Светозар Марковић, његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. – Београд, 1966. – Стр. 206–208.
793. НАЦРТ ПРОЈЕКТА ЗА ПРОГРАМ РАДИКАЛНЕ ПАРТИЈЕ. – У: *Архивски преглед*. – Год. 21 (1975), бр. 1–2, стр. 22–23; стр. 28–29 са факсимилом.
Драгоје Тодоровић је у рукописној заоставштини Радослава Перовића, откупљеној од његове супруге 1974. г., нашао и три рукописа С. Марковића, међу њима и *Нацрт...*
794. НАЦРТ ПРОЈЕКТА ЗА ПРОГРАМ РАДИКАЛНЕ ПАРТИЈЕ. [ПРОГРАМ 1873]. – У: Програми и статуту српских

политичких странака до 1918. године / Василије Крстић и Радош Љушић. – Београд: Књижевне новине, 1991. – Стр. 79–80.

Оригинал. АС, Издвојена грађа, Вариа–4228.

Штампано према аутографу и приређивачи напомињу да је код Скерлића и у доцнијим прештампавањима недостајала у чл. 7 реч *федеративном*.

795. НАЦРТ ПРОЈЕКТА ЗА ПРОГРАМ РАДИКАЛНЕ ПАРТИЈЕ. [ПРОГРАМ 873]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 3–4.
Штампано према оригиналном рукопису из заоставштине Радослава Перовића – АС, Издвојена грађа, Вариа-4228.
Претпоставља се да је ово рукопис који је Светозар Марковић послао сестрама Нинковић, а који се после нашао код Пере Тодоровића. У препирци са Драгишом Станојевићем у *Самоуправи* бр. 119 од 1. 11. 1884. тврдили су да имају „*нацрт пројекта за програм радикалне партије писан Свјетозаревом руком*“. Потом га је Беноа Малон (у преводу П. Тодоровића, прим. Е. Т. - Н.) први (у скраћеној) верзији објавио.

ПРЕВОДИ

796. [LE PROGRAMME DU PARTIE RADICAL]. – In: Svetozar Markovitsch et de socialisme Serbe / Benoit Malon. – *Révue socialist*, 1888, t. 8, p. 588.
Део Марковићевог програма радикалне партије Беноа је у преводу добио од Пере Тодоровића.
797. ПРОГРАММА 1873. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превео В. Г. Карасјов). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 789–790.
798. PROGRAMMA DEL 1873 / Svetozar Marković. – In: *Socialismo nei Balcani / Svetozar Marković*. (Traduzione di Marco Dogo). – Rimini etc: Guaraldi Ed., 1975. – Str. 189–191.
Превод дела: *Програм 1873*.
- „ЈАВНОСТ“ ЗАПОЧИЊЕ СВОЈ РАД
799. „ЈАВНОСТ“ ЗАПОЧИЊЕ СВОЈ РАД. – *Јавнось*. – Год. 1 (1873), бр. 1, стр. 1 од 8. 11. Непотписано.
Програмски уводник.

800. „ЈАВНОСТ“ ЗАПОЧИЊЕ СВОЈ РАД. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 5–6. Са фотокопијом насловне стране.

КРАГУЈЕВАЦ, 6. Новембра (1873)

801. КРАГУЈЕВАЦ, 6. Новембра. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 1, стр. 1 од 8. 11. Непотписано.

802. КРАГУЈЕВАЦ, 6. Новембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 9–11.

КРАГУЈЕВАЦ, 10. Новембра (1873)

803. КРАГУЈЕВАЦ, 10. Новембра. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 2, стр. 1 од 11. 11. Непотписано.

Наставак уводника из бр. 1. Вид. бј. 799.

804. КРАГУЈЕВАЦ, 10. НОВЕМБРА 1873. ГОД. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 19–20.

ДА СЕ ИСПИТА МАТЕРИЈАЛНО СТАЊЕ
ЗЕМЉОРАДНИКА

805. ДА СЕ ИСПИТА МАТЕРИЈАЛНО СТАЊЕ ЗЕМЉОРАДНИКА. – У: Три рукописа Светозара Марковића / Драгоје Тодоровић. – У: *Архивски њрегле*. – Год. 21 (1975), бр. 1–2, стр. 23–25; стр. 29–32 факсимил рукописа.

Штампано према аутографу С. Марковића из рукописне заоставштине Радослава Перовића.

Оригинал. АС, Издвојена грађа, Вариа-4228.

806. ДА СЕ ИСПИТА МАТЕРИЈАЛНО СТАЊЕ ЗЕМЉОРАДНИКА КОД НАС НЕЖНО ЈЕ. – У: Светозар Марковић о друштвеној улози и положају радништва и савремене концепције / Вера Пилић. – Светозарево: Светозареви сусрети, 1980. – Стр. 97–99.

Према тексту објављеном у *Архивском њрегледу*, 1975, бр. 1–2.

807. ДА СЕ ИСПИТА МАТЕРИЈАЛНО СТАЊЕ ЗЕМЉОРАДНИКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 13–14.

ДА СЕ ИСПИТА СОЦИЈАЛНО СТАЊЕ НАРОДА

808. ДА СЕ ИСПИТА СОЦИЈАЛНО СТАЊЕ НАРОДА ВАЉА ИСПИТАТИ. – У: Три рукописа Светозара Марковића / Драгоје Тодоровић. – У: *Архивски њрегле*. – Год. 21 (1975), бр. 1–2, стр. 33; стр. 33–34 факсимил рукописа.

Штампано према аутографу С. Марковића из рукописне заоставштине Радослава Перовића.

Оригинал. АС, Издвојена грађа, Varia-4228.

809. ДА СЕ ИСПИТА СОЦИЈАЛНО СТАЊЕ НАРОДА ВАЉА ИСПИТАТИ. – У: Светозар Марковић о друштвеној улози и положају радништва и савремене концепције / Вера Пилић. – Светозарево: Светозареви сусрети, 1980. – Стр. 99.

Према тексту објављеном у *Архивском њрегледу*, 1975, бр. 1–2.

810. ДА СЕ ИСПИТА СОЦИЈАЛНО СТАЊЕ НАРОДА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 15.

НАШИМ ДОПИСНИЦИМА

811. НАШИМ ДОПИСНИЦИМА. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 2, стр. 4 од 8. 11. Непотписано.

Ова анкета (како ју је назвао Ј. Скерлић) настала је из два рукописа: *Да се испита материјално стање земљорадника* и *Да се испита социјално стање народа*.

Вид. бј. 805, 808.

812. НАШИМ ДОПИСНИЦИМА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 19–20.

КРАГУЈЕВАЦ, 12. Новембра (1873)

813. КРАГУЈЕВАЦ, 12. Новембра. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 3, стр. 1 од 14. 11. Непотписано.

814. КРАГУЈЕВАЦ, 12. НОВЕМБРА 1873. ГОД. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 21–23.

НЕК СЕ ЗНА

815. НЕК СЕ ЗНА. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 3, стр. 4 од 14. 11. Непотписано.

816. НЕК СЕ ЗНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 24.
- ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА?
817. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 3, стр. 1–2 од 14. 11; бр. 6, стр. 2 од 19. 11; бр. 8, стр. 2–3 од 2. 11; бр. 9, стр. 1–2 од 23. 11. Непотписано.
818. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел. дела, 1889. – Књ. 2, стр. 107–139.
819. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 82–107.
820. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Радничко питање у Србији / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 61–75.
821. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 271–286.
822. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 160–172.
823. OD KUDA DOLAZI NAŠA SIROMAŠTINA? – У: Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 174–190.
824. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 121–133.
825. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 222–234.
826. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 133–147.

827. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр.138–140. Скраћен текст.
828. ОД КУДА ДОЛАЗИ НАША СИРОМАШТИНА? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 25–35.

ПРЕВОДИ

829. ОТКУДА ПРОИСТЕКАЕТ НАША БЕДНОСТЬ? – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превод А. Н. Жуков). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 585–598.
830. DI DOVE VIENE LA NOSTRA MISERIA? / Svetozar Marković. – In: Socialismo nei Balcani / Svetozar Marković. (Traduzione di Marco Dogo). – Rimini etc: Guaraldi Ed., 1975. – Str. 172–188.
Превод дела: *Од куда долази наша сиромаштина?*
КРАГУЈЕВАЦ, 17. Новембра (1873)
831. КРАГУЈЕВАЦ, 17. Новембра. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 5, стр. 1 од 17. 11. Непотписано.
832. КРАГУЈЕВАЦ, 17.Новембра. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура,1965. – Књ. 3, стр. 237–239.
833. КРАГУЈЕВАЦ, 17. НОВЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 36–38.
КРАГУЈЕВАЦ, 18. Новембра (1873)
834. КРАГУЈЕВАЦ, 18. Новембра. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 6, стр. 1 од 19. 11. Непотписано.
835. КРАГУЈЕВАЦ, 18. Новембра. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 240–242.
836. КРАГУЈЕВАЦ, 18. Новембра. – У: Целокупна дела/ Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ.11, стр. 39–40.

КРАГУЈЕВАЦ, 20. Новембра (1873)

837. КРАГУЈЕВАЦ, 20. Новембра. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 7, стр. 1 од 20. 11. Непотписано.

838. КРАГУЈЕВАЦ, 20. Новембра. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 243–244.

839. КРАГУЈЕВАЦ, 21. НОВЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 43–45.

О НАШЕМ ЗАКОНУ О ПЕЧАТЊИ

840. О НАШЕМ ЗАКОНУ О ПЕЧАТЊИ. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 87, стр. 1–2 од 22. 11; бр. 10, стр. 1 од 24. 11; бр. 11, стр. 1 од 26. 11. и бр. 12, стр. 1 од 27. 11. Непотписано.

841. О НАШЕМ ЗАКОНУ О ПЕЧАТЊИ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 245–259.

842. О НАШЕМ ЗАКОНУ О ПЕЧАТЊИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 46–55; књ. 12, стр. 5–14.

КРАГУЈЕВАЦ, 28. Новембра (1873)

843. КРАГУЈЕВАЦ, 28. Новембра. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 13, стр. 1 од 30. 11. Непотписано.

844. КРАГУЈЕВАЦ, 28. Новембра. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 228–230.

845. КРАГУЈЕВАЦ, 28. Новембра. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 261–263.

846. КРАГУЈЕВАЦ, 28. НОВЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 56–58; књ. 12, стр. 14–16.

КРАГУЈЕВАЦ, 1. Декембра (1873)

847. КРАГУЈЕВАЦ, 1. Декембра. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 14, стр. 2 од 2. 12. Непотписано.

848. КРАГУЈЕВАЦ, 1. ДЕКЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 59.

У КРАГУЈЕВЦУ, 3. Декембра (1873)

849. У КРАГУЈЕВЦУ, 3. Декембра. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 15, стр. 1 од 4. 12. Непотписано.

850. У КРАГУЈЕВЦУ, 3. ДЕКЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 60–62.

КРАГУЈЕВАЧКА НОВОСТ

851. КРАГУЈЕВАЧКА НОВОСТ. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 15, стр. 2 од 4. 12. Непотписано.

852. КРАГУЈЕВАЧКА НОВОСТ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 63; књ. 12, стр. 15.

КРАГУЈЕВАЦ, 5. Декембра (1873)

853. КРАГУЈЕВАЦ, 5. Декембра. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 17, стр. 1 од 6. 12. Непотписано.

854. КРАГУЈЕВАЦ, 5. Декембра. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 264–266.

855. КРАГУЈЕВАЦ, 5. ДЕКЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 64–66.

ЗЕЛЕНАШИ И ЗАКОНСКИ ПРЕДЛОГ О ШЕСТ ДАНА ОРАЊА

856. ЗЕЛЕНАШИ И ЗАКОНСКИ ПРЕДЛОГ О ШЕСТ ДАНА ОРАЊА. – *Јавносй.* – Год. 1 (1873), бр. 20, стр. 1–2 од 12. 12.
У Крагујевцу, 9. декембра *Свейозар Марковић*

857. ЗЕЛЕНАШИ И ЗАКОНСКИ ПРЕДЛОГ О ШЕСТ ДАНА ОРАЊА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 267–272.

858. ЗЕЛЕНАШИ И ЗАКОНСКИ ПРЕДЛОГ О ШЕСТ ДАНА ОРАЊА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 74–78.

СЛОБОДНА ШТАМПА И ЖАНДАРМЕРИЈА

859. СЛОБОДНА ШТАМПА И ЖАНДАРМЕРИЈА. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 23, стр.1 од 17. 12. Непотписано.
860. СЛОБОДНА ШТАМПА И ЖАНДАРМЕРИЈА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 253–260.
861. СЛОБОДНА ШТАМПА И ЖАНДАРМЕРИЈА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ.11, стр.70–72; књ. 12, стр. 21–22.

ПРЕВОДИ

862. SHŦYPI I LIRË DHE GJINDARMËRIA. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 240–244.

Превод дела: *Слободна шѝамѝа и жандармерија*.

КРАГУЈЕВАЦ, 16. Децембра (1873)

863. КРАГУЈЕВАЦ, 16. Децембра. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 23, стр. 2 од 17. 12. *С. Марковић*
864. КРАГУЈЕВАЦ, 16. Децембра. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 273–274.
865. КРАГУЈЕВАЦ, 16. ДЕКЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ.11, стр. 68–69; књ. 12, стр. 19–20.
- КРАГУЈЕВАЦ, 20. Децембра (1873)
866. КРАГУЈЕВАЦ, 20. Децембра. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 25, стр. 1–2 од 23. 12. Непотписано.
867. КРАГУЈЕВАЦ, 20. Децембра. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 94–98.

868. КРАГУЈЕВАЦ, 20. ДЕКЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 79–80.

КРАГУЈЕВАЦ, 27. Децембра (1873)

869. КРАГУЈЕВАЦ, 27. Децембра. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 27, стр. 3–4 од 29. 12. Непотписано.

870. КРАГУЈЕВАЦ, 27. ДЕКЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 81–84.

На стр. 85 је факсимил notiце *Краџујевачка новосѝ* из бр. 26 *Јавносѝи*, којом се јавност обавештава да је Сава Грујић отпуштен из државне службе. Сматрамо да је и то Светозарев текст.

КРАГУЈЕВАЦ, 31. Децембра (1873)

871. КРАГУЈЕВАЦ, 31. Децембра. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 28, стр. 1 од 31. 12. Непотписано.

872. КРАГУЈЕВАЦ, 31. ДЕКЕМБРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 87–88.

НА НОВО ЛЕТО

873. НА НОВО ЛЕТО. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 1, стр. 1 од 2. 01. Непотписано.

874. НА НОВО ЛЕТО. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 89–90.

„ЗАКОН О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ“

875. ЗАКОН О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр.7, стр. 1 од 16. 01.

С. М.

Текст чланка се завршава: „О томе ћемо говорити у идућим чланцима.“ Уредник додаје: „Ови се чланци неће моћи продужити почем је писац у затвору. Ур.“

876. „ЗАКОН О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ“. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 291–293.
877. „ЗАКОН О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 91–92.

БРАЋИ БУГАРИМА

878. БРАЋИ БУГАРИМА. – *Јавносій*. – Год. 2 (1874), бр. 8, стр. 2 од 18. 01. Непотписано.
879. БРАЋИ БУГАРИМА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 93–94.

ПРЕВОДИ

880. БРАЋИ БУГАРИМА. – *Независимосій* (Букурешт). – Год. 4 (1874), бр. 16, стр. 125–126 од 2. 02.
У уводнику листа Каравелов је скоро у целости превео чланак из *Јавносіи*, додавши и своје коментаре.
КРАГУЈЕВАЦ, 6. Фебруара (1874)
881. КРАГУЈЕВАЦ, 6. Фебруара. – *Јавносій*. – Год. 2 (1874), бр. 17, стр. 1–2 од 8. 02. Непотписано.
882. КРАГУЈЕВАЦ, 6. Фебруара. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 231–235.
883. КРАГУЈЕВАЦ, 6. Фебруара. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 95–98.
КРАГУЈЕВАЦ, 10. Фебруара (1874)
884. КРАГУЈЕВАЦ, 10. Фебруара. – *Јавносій*. – Год. 2 (1874), бр. 19, стр. 1 од 12. 02. Непотписано.
885. КРАГУЈЕВАЦ, 10. Фебруара. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 98–101.

УВОДНИК. Крагујевац, 14. Фебруара

886. КРАГУЈЕВАЦ, 14. ФЕБРУАРА. (Уводник). – *Јавносій*. – Год. 2 (1874), бр. 20, стр. 1 од 20. 02. Непотписано.
КРАГУЈЕВАЦ, 14. Фебруара [Писмо од...]
887. КРАГУЈЕВАЦ, 14. Фебруара [Писмо од једног брата Бугарина]. – *Јавносій*. – Год. 2 (1874), бр. 21, стр. 2–3 од 22. 02. Непотписано.
У прилогу писмо „једног брата Бугарина“ потписано са М.
888. КРАГУЈЕВАЦ, 14. ФЕБРУАРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 102–105.

ПРЕВОДИ

889. [КРАГУЈЕВАЦ, 14. Фебруара]. – *Независимосій*. – Год. 2 (1874), бр. 21, стр. 165–166 од 9. 03.
У уводнику Каравелов преноси са својим коментарима одговор С. Марковића на писмо г. М.
КРАГУЈЕВАЦ, 20. Фебруара
890. КРАГУЈЕВАЦ, 20. Фебруара. – *Јавносій*. – Год. 2 (1874), бр. 21, стр. 1 од 22. 02. Непотписано.
891. КРАГУЈЕВАЦ, 20. Фебруара. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 236–239.
892. КРАГУЈЕВАЦ, 20. Фебруара. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 106–109.
Х КРАГУЈЕВАЦ, 23. Фебруара (1874)
893. Х КРАГУЈЕВАЦ, 23. Фебруара. – *Јавносій*. – Год. 2 (1874), бр. 22, стр. 1 од 24. 02. Непотписано.
894. Х КРАГУЈЕВАЦ, 23. Фебруара. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 110–112.

ОДГОВОР СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА СУДУ
ОКРУГА КРАГУЈЕВАЧКОГ

895. ОДГОВОР СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА СУДУ ОКРУГА КРАГУЈЕВАЧКОГ. (Процес Светозара Марковића књижевника и Дим. Стојковића Уредника „Јавности“). – *Јавност*. – Год. 2 (1874), бр. 22, стр. 1, 2, 3 од 24. 02; ванредни лист бр. 23, стр. 1–2 од 26. 02.
896. ПРОЦЕС Св. МАРКОВИЋА КЊИЖЕВНИКА И ДИМ. СТОЈКОВИЋА УРЕДНИКА „ЈАВНОСТИ“. – ОДГОВОР СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Будућност*. – Год. 2 (1874), бр. 18, стр. 76 од 21. 03; бр. 19, стр. 80 од 24. 03; бр. 20, стр. 84 од 26. 03; бр. 21, стр. 88 од 28. 03; бр. 23, стр. 95–96 од 4. 04; бр. 24, стр. 100 од 7. 04; бр. 25, стр. 103–104 од 9. 04.
897. ПРЕСКА ПАРНИЦА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА, књижевника и Димитрија Стојковића, уредника „Јавности“. – *Засијава*. – Год. 9 (1874), бр. 28, стр. 2 од 18. 03; бр. 29, стр. 3–4 од 20. 03; бр. 30, стр. 3–4 од 22. 03; бр. 31, стр. 3 од 25. 03; бр. 32, стр. 3–4 од 27. 03; бр. 33, стр. 3 од 29. 03; бр. 34, стр. 3 од 1. 04; бр. 35, стр. 3 од 3. 04; бр. 36, стр. 4 од 5. 04; бр. 37, стр. 4 од 8. 04.
898. ODBRANA SVETOZARA MARKOVIĆA NA SUĐENJU PRED KRAGUJEVAČKIM SUDOM. – У: *Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković*. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 288–304.
899. ОДГОВОР СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА СУДУ ОКРУГА КРАГУЈЕВАЧКОГ. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 275–290.
900. ПРОЦЕС Св. МАРКОВИЋА КЊИЖЕВНИКА И ДИМ. СТОЈКОВИЋА УРЕДНИКА „ЈАВНОСТИ“. Одговор Св. Марковића суду округа крагујевачког. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 113–125.

ПРЕВОДИ

901. PËREGJEGJJA E SVETOZAR MARKOVIQIT GJUQIT TË QARKUT TË KRAGUJEVCIT. – У: *Ku vete shoqëria / Svetozar Marković*. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 245–267.
Превод дела: *Одговор Светозара Марковића суду округа крагујевачког*.

ОПШТИНА

902. ОПШТИНА. – *Јавност*. – Год. 2 (1874), бр. 31, стр. 1 од 15. 03.; бр. 32, стр. 1 од 17. 03; бр. 33, стр. 1–2 од 20. 03; бр. 34, стр. 1 од 22. 03; бр. 35, стр. 1–2 од 24. 03.
Вид. бј. 72.
903. ОПШТИНА – У: *Целокупна дела / Светозар Марковића*. – Београд: Одбор за издавање цел. дела, 1888. – Књ. 1, стр. 99–131.
904. ОПШТИНА. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1911. – Књ. 1, стр. 126–164.
905. ОПШТИНА. – У: *Одабрани списи / Светозар Марковић*. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 139–162.
906. ОПШТИНА. – У: *Социјалистичка штампа у Србији до 20. века*. Београд, 1951. – Том 1, стр. 84–100.
907. ОРШТИНА. – У: *Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković*. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 211–231.
908. ОПШТИНА. – У: *Сабрани списи / Светозар Марковић*. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 3, стр. 294–314.
909. ОПШТИНА. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 126–140.

ПРЕВОДИ

910. ОБЩИНА. – У: *Избранные сочинения / Светозар Маркович*. (Превод А. Н. Жукова). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 598–619.
- ОДГОВОР Г. ИВАНУ НАЈДЕНОВУ, Б. УРЕДНИКУ „ПРАВА“
911. ОДГОВОР Г. ИВАНУ НАЈДЕНОВУ, Б. УРЕДНИКУ „ПРАВА“. – *Јавност*. – Год. 2 (1874), бр. 32, стр. 2–3 од 17. 03.
Непотписано.
912. ОДГОВОР Г. ИВАНУ НАЈДЕНОВУ, Б. УРЕДНИКУ „ПРАВА“. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 141–144.

ЈЕ ЛИ ЧОВЕК ОД ПРИРОДЕ ЛЕЊ И ГРАБЉИВ?

913. ЈЕ ЛИ ЧОВЕК ОД ПРИРОДЕ ЛЕЊ И ГРАБЉИВ? – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 34, стр. 2–3 од 22. 03; бр. 35, стр. 2 од 24. 03. Неотписано.

914. ЈЕ ЛИ ЧОВЕК ОД ПРИРОДЕ ЛЕЊ И ГРАБЉИВ? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 145–148.

КРАГУЈЕВАЦ, 24. Марта (1874)

915. КРАГУЈЕВАЦ, 24. Марта. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 36, стр. 1–2 од 27. 03. Неотписано.

916. КРАГУЈЕВАЦ, 24. Марта. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 149–152.

КРАГУЈЕВАЦ, 27. Марта (1874)

917. КРАГУЈЕВАЦ, 27. Марта. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 37, стр. 1–2 од 29. 03. Неотписано.

918. КРАГУЈЕВАЦ, 27. Марта. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 153–157.

СУД И ПРАВДА

919. СУД И ПРАВДА. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 38, стр. 1 од 31. 03; бр. 39, стр. 1 од 5. 04; бр. 40, стр. 1–2 од 7. 04; бр. 41, стр. 1–2 од 10. 04; бр. 42, стр. 1 од 14. 04.
Вид. бј. 72.

920. СУД И ПРАВДА. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел. дела, 1888. – Књ. 1, стр. 132–162.

921. СУД И ПРАВДА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1911. – Књ. 1, стр. 165–203.

922. СУД И ПРАВДА. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 169–192.

923. СУД И ПРАВДА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 28–47.

924. СУД И ПРАВДА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 158–174.
Чланак је штампан према тексту у *Јавносѝ*.

ПРЕВОДИ

925. СУД И ПРАВОСУДИЕ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превод А. Н. Жукова). – Москва: Политиздат, 1956. – стр. 623–643.

+ МИЛОШ ЂУРИЋ

926. + МИЛОШ ЂУРИЋ. Суплент учитељске школе. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 42, стр. 1 од 14. 04.
Некролог „другу и пријатељу још из детињства“.

927. + МИЛОШ ЂУРИЋ. Суплент учитељске школе. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 175–176.

§ 46 ЗАКОНА О ШТАМПИ

928. § 46 ЗАКОНА О ШТАМПИ. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 43, стр. 1–2 од 18. 04. Неотписано.

929. § 46 ЗАКОНА О ШТАМПИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 177–180.

КРАГУЈЕВАЦ, 15. Априла (1874)

930. КРАГУЈЕВАЦ, 15. Априла. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 43, стр. 1–2 од 18. 04. Неотписано.

931. КРАГУЈЕВАЦ, 15. Априла. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 181–182.

На стр. 183 факсимил изванредног броја *Јавносџи* од 20. априла у којем се читаоци обавештавају о престанку излажења листа.

СВЕШТЕНСТВО

932. СВЕШТЕНСТВО. – *Раг*. – Год. 1 (1874), бр. 3, стр. 46–48 од 8. 07.

Податак код Скерлића, 2.изд., стр. 214.

933. СВЕШТЕНСТВО. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 88–90.

АЗБУКА СОЦИЈАЛНИХ НАУКА. По руском аутору.

934. АЗБУКА СОЦИЈАЛНИХ НАУКА. По руском аутору. – *Глас Јавносџи*. – Год. 1 (1874), бр. 1, стр. 2–3 од 15. 07; бр. 2, стр. 2–3 од 17. 07; бр. 4, стр. 2–3 од 24. 07; бр. 5, стр. 2–3 од 27. 07; бр. 6, стр. 2–3 од 31. 07; бр.7, стр. 2–3 од 3. 08; бр. 8, стр. 2–4 од 7. 08; бр. 10, стр. 2–3 од 14. 08; бр.12, стр. 2–4 од 21. 08; бр. 13, стр. 2–4 од 24. 08; бр. 14, стр. 2–3 од 28. 08; бр. 16, стр. 2–3 од 4. 09; бр. 17, стр. 2–3 од 7. 09.

Штампано као подлистак и није довршено.

Руски аутор = Н. Флеровски-Берви.

935. АЗБУКА СОЦИЈАЛНИХ НАУКА. По руском аутору. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 3–46.

СУД

936. СУД. – *Глас Јавносџи*. – Год.1 (1874), бр. 2, стр. 1 од 17. 07; бр. 3, стр. 1 од 19. 07; бр. 4, стр. 1–2 од 24. 07. Непотписано.

937. СУД. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 48–55.

938. СУД. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 47–52.

СРЕЗ

939. СРЕЗ. – *Глас Јавносџи*. – Год.1 (1874), бр.5, стр. 1–2 од 27.07; бр. 6, стр. 2–3 од 31. 07. Непотписано.
Вид. бј. 73.

940. СРЕЗ. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел.дела, 1889. – Књ. 2, стр. 5–16.

941. СРЕЗ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 3–11.

942. СРЕЗ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр.163–168.

943. SREZ. – U: Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 232–238.

944. СРЕЗ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ.4, стр. 9–13.

945. СРЕЗ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 53–56.

ПРЕВОДИ

946. УЕЗД. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превод В. Г. Карасјова). – Москва: Политиздат, 1956. – стр. 619–622.

ФИНАНСИЈА

947. ФИНАНСИЈА. – *Глас Јавносџи*. – Год.1 (1874), бр.7, стр.1 од 3. 08.; бр. 8, стр. 1 од 7. 08; бр. 9, стр. 1 од 10. 08; бр. 10, стр. 1 од 14. 08; бр. 11, стр. 1 од 17. 08; бр. 12, стр. 1 од 31. 08. Непотписано.

Први наставак носи наслов *Финансија*, а остали *Финанција*, што је очигледно грешка уредника, јер С. Марковић свуда у тексту пише **финансија**, па смо задржали тај наслов.
Вид. бј. 73.

948. ФИНАНСИЈА. – У: Целокупна дела / Светозара Марковића. – Београд: Одбор за издавање цел.дела, 1889. – Књ. 2, стр. 17–65.

949. ФИНАНСИЈА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1912. – Књ. 2, стр. 12–49.

950. ФИНАНСИЈЕ. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 193–216.

951. ФИНАНСИЈА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 56–76.
952. ФИНАНСИЈА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 57–71.

ПРЕВОДИ

953. ФИНАНСИ. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превод В. Г. Карасјова). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 643–662.

НАРОДНА СКУПШТИНА

954. НАРОДНА СКУПШТИНА. – *Глас Јавности*. – Год. 1 (1874), бр. 13, стр. 1 од 21. 08; бр. 14, стр. 1 од 28. 08; бр. 15, стр. 1 од 31. 08; бр. 16, стр. 1 од 4. 09; бр. 17, стр. 1 од 7. 09. Непотписано. Недовршено.
У целости прештампао Пера Тодоровић као засебну брошуру узевши рукопис из редакције.
Вид. бј. 74.
955. НАРОДНА СКУПШТИНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Одбор за издавање целок. дела, 1888. – Књ. 1, стр. 69–98.
956. НАРОДНА СКУПШТИНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1911. – Књ. 1, стр. 90–125.
957. НАРОДНА СКУПШТИНА. – У: Изабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 120–137.
958. НАРОДНА СКУПШТИНА. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 117–138.
959. НАРОДНА СКУПШТИНА. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд, 1951. Том. 1, стр. 66–83.
960. NARODNA SKUPŠTINA. – У: Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 191–210.
961. НАРОДНА СКУПШТИНА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 76–93.

962. НАРОДНА СКУПШТИНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 73–87.
Штампано према брошури *Народна скупштина*, Београд: Рад, 1974. Вид. бј. 74.

ПРЕВОДИ

963. НАРОДНА СКУПШТИНА. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович (Превод А. Н. Жуков.). – Москва: Политическая литература, 1956. – Стр. 663–680.
964. KUVENDI POPULLOR. – У: Ku vete shoqëria / Svetozar Marković. (Preveo Šefki Stubla). – Priština: Rilindja, 1978. – Str. 121–131.
Превод дела *Народна скупштина* на албански.

СОЦИЈАЛИЗАМ или друштвено питање

965. СОЦИЈАЛИЗАМ или друштвено питање. – *Pag*. – Год. 1 (1874), бр. 9, стр. 129–136 од 22. 08; бр. 10, стр. 145–151 од 1. 09; бр. 11, стр. 161–166 од 8. 09; бр. 12, стр. 177–182 од 16. 09; бр. 13, стр. 193–200 од 22. 09; бр. 14, стр. 209–215 од 1. 10; бр. 16, стр. 225–247 од 16. 10; бр. 17, стр. 257–261 од 22. 10; бр. 18, стр. 273–277 од 1. 11; бр. 19, стр. 289–295 од 8. 11; бр. 20, стр. 305–309 од 16. 11; бр. 21, стр. 321–327 од 22. 11; бр. 22, стр. 337–344 од 1. 12.
966. СОЦИЈАЛИЗАМИЛИ ДРУШТВЕНО ПИТАЊЕ. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Београд, 1951. – Том 1, стр. 335–425.
967. СОЦИЈАЛИЗАМ ИЛИ ДРУШТВЕНО ПИТАЊЕ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 342–423.
Тачкицама означене интервенције цензуре у *Pagu*.
968. СОЦИЈАЛИЗАМИЛИ ДРУШТВЕНО ПИТАЊЕ. – У: Светозар Марковић: избор из његових дела и дела о њему. – Београд: *Омладинске новине*, 1975. – Стр. 147–150. Одломак.
969. СОЦИЈАЛИЗАМ ИЛИ ДРУШТВЕНО ПИТАЊЕ. (наставак). V Организација просвете. – У: Школство Србије 1804–1918. – Београд: Народна књига, 1980. – Стр. 209–215.
Фотокопија чланка из *Paga*, 1874, бр. 18 од 8. 11.

970. СОЦИЈАЛИЗАМ ИЛИ ДРУШТВЕНО ПИТАЊЕ. – У: Социјалистичка мисао у Србији. – Београд: Институт за раднички покрет Србије, 1985. – Књ. 1, стр. 91–101.
Према часопису *Rag*, 1874. г. са скраћењима означеним на крају текста.
971. СОЦИЈАЛИЗАМ ИЛИ ДРУШТВЕНО ПИТАЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 91–155.

ПРЕВОДИ

972. СОЦИАЛИЗМ ИЛИ ОБЩЕСТВЕННЫЙ ВОПРОС. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. (Превод В. Г. Карасјова). – Москва: Политиздат, 1956. – Стр. 681–749.
Изостављен четврти одељак.
973. IL SOCIALISMO OVVERO LA QUESTIONE SOCIALE / Svetozar Marković. – In: Socialismo nei Balcani / Svetozar Marković. (Traduzione di Marco Dogo). – Rimini etc: Guaraldi Ed., 1975. – Str. 192–262.
Превод чланка: *Социјализам или друштвено питање*. Текст је делимично скраћен. Неде је то преводилац и обележио. Нема битног утицаја на садржину.

ВЕРА И НАУКА – И ОБРАЗОВАЊЕ У НАРОДНОМ ПРАВЦУ

974. ВЕРА И НАУКА – И ОБРАЗОВАЊЕ У НАРОДНОМ ПРАВЦУ. – *Rag*. – Год. 1 (1874), бр. 21, стр. 331–334 од 22. 11; бр. 22, стр. 348–350 од 1. 12. и бр. 23, стр. 353–358. Непотписано.
У тексту су тачкицама означена места која је цензура бри-сала (чак и фусноте). Да би се чланак штампао промењен му је и првобитни наслов: *Библија или физика*.
975. ВЕРА И НАУКА – И ОБРАЗОВАЊЕ У НАРОДНОМ ПРАВЦУ. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 112–126.
976. ВЕРА И НАУКА – И ОБРАЗОВАЊЕ У НАРОДНОМ ПРАВЦУ. – У: Идеје о васпитању и образовању / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 14–34.
Без тачкица које означавају интервенцију цензуре у *Ragu*.

977. ВЕРА И НАУКА – И ОБРАЗОВАЊЕ У НАРОДНОМ ПРАВЦУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 156–167.
„ОСЛОБОЂЕЊЕ“ (Оглас)
978. „ОСЛОБОЂЕЊЕ“. – *Граничар*. – Год. 2 (1875), бр. 1, стр. 3 од 2. 01. – Оглас.
У Крагујевцу 18. децембра 1874. г.
*Одговорни уредник и власник „Ослобођења“
Светозар Марковић*
979. „ОСЛОБОЂЕЊЕ“. – *Rag*. – Год. 2, бр. 14, од 1. 01.
Потписани оглас о излажењу „Ослобођења“ у рубрици *Кри-ишка и библиографија*.
980. „ОСЛОБОЂЕЊЕ“. – *Засијава*. – Год. 10 (1875), бр. 1, стр. 4 од 1. (13). 01.
Оглас о излажењу листа под уредништвом С. Марковића.
981. „ОСЛОБОЂЕЊЕ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 3.
Потписани оглас о излажењу листа објављен у *Граничару* бр. 1 од 2. 01. 1875. г.
- КРАГУЈЕВАЦ, 28. децембра (1874)
982. КРАГУЈЕВАЦ, 28. децембра. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 1 од 1. 01.
Непотписан програмски уводник.
983. КРАГУЈЕВАЦ, 28. децембра. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 94–98.
984. КРАГУЈЕВАЦ, 28. децембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 4–7.
- СРЕЗ И СРЕСКА УПРАВА
985. СРЕЗ И СРЕСКА УПРАВА. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 1, стр. 1–2 од 1. 01; бр. 2, стр. 2 од 3. 01; бр. 3, стр. 1–2 од 5. 01. и бр. 4, стр. 2 од 8. 01. Непотписано.

У напомени се читаоци обавештавају да је о овим установама писано у *Јавности* и *Гласу Јавности*.

986. СРЕЗ И СРЕСКА УПРАВА. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд: Просвета, 1951 – Том 1, стр. 245–255.

Редактор нагласио да недостаје крај чланка. (Коришћен је примерак *Ослобођења* из Архива Србије у коме недостаје један број (прим. Е.Т-Н.).

987. СРЕЗ И СРЕСКА УПРАВА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 14–27.
988. СРЕЗ И СРЕСКА УПРАВА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 8–18.

НОВОСТИ

989. НОВОСТИ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 1 од 1. 01.
990. НОВОСТИ (ИЗ ЈАГОДИНЕ). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 20.

ПРИЈАТЕЉИМА

991. ПРИЈАТЕЉИМА. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 1, стр. 4 од 1. 01.

Светозар Марковић

992. ПРИЈАТЕЉИМА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 21.

ДРУГА ЗАКОНОДАВНА СКУПШТИНА

993. ДРУГА ЗАКОНОДАВНА СКУПШТИНА. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 2, стр. 1–2 од 3. 01. Непотписано.
994. ДРУГА ЗАКОНОДАВНА СКУПШТИНА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 99–104.
995. ДРУГА ЗАКОНОДАВНА СКУПШТИНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 22–26.

ИЗВЕШТАЈ МИНИСТРА ФИНАНСИЈЕ ЗА 1874 год.

996. ИЗВЕШТАЈ МИНИСТРА ФИНАНСИЈЕ ЗА 1874 год. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 3 од 5. 01. Непотписано.
997. ИЗВЕШТАЈ МИНИСТРА ФИНАНСИЈЕ ЗА 1874 год. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 27–30.

ИЗБОР ПОСЛАНИКА У ЈАГОДИНИ

998. ИЗБОР ПОСЛАНИКА У ЈАГОДИНИ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 4 од 8. 01. Непотписано.
У наставку чланка писмо мајке Тасе Ђикића упућено уреднику листа.
999. ИЗБОР ПОСЛАНИКА У ЈАГОДИНИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 31–34.

КРАГУЈЕВАЦ 8. ЈАНУАРА (1875)

1000. КРАГУЈЕВАЦ 8. ЈАНУАРА. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 5, стр. 1–2 од 10. 01. Непотписано.
1001. КРАГУЈЕВАЦ 8. ЈАНУАРА. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 105–108.
1002. КРАГУЈЕВАЦ 8. ЈАНУАРА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 35–37.

КАД МОЖЕ БИТИ УХАПШЕН НАРОДНИ ПОСЛАНИК?

1003. КАД МОЖЕ БИТИ УХАПШЕН НАРОДНИ ПОСЛАНИК? – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 6 од 12. 01. Непотписано.
1004. КАД МОЖЕ БИТИ УХАПШЕН НАРОДНИ ПОСЛАНИК? – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 39–40.

ЈОШ ЈЕДНА РЕЧ О „ОСЛОБОЂЕЊУ“

1005. ЈОШ ЈЕДНА РЕЧ О „ОСЛОБОЂЕЊУ“. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 7, стр. 1–2 од 15. 01.
У Крагујевцу 13. Јануара *Светозар Марковић*
1006. ЈОШ ЈЕДНА РЕЧ О „ОСЛОБОЂЕЊУ“. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. – Београд: Просвета, 1951, Том 1, стр. 241–244.
1007. ЈОШ ЈЕДНА РЕЧ О „ОСЛОБОЂЕЊУ“. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1965. – Књ. 4, стр. 107–111.
1008. ЈОШ ЈЕДНА РЕЧ О „ОСЛОБОЂЕЊУ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 41–45.

ДНЕВНЕ НОВОСТИ (1)

1009. ДНЕВНЕ НОВОСТИ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 7, стр. 3 од 15. 01.
1010. ДНЕВНЕ НОВОСТИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 46–47.

„ИСТОК“ ЈЕ ОПЕТ У СВОМ 4. И 5. БР. ДОНЕО БЕЛЕШКУ О ОСЛОБОЂЕЊУ И „КОМУНЦИМА“

1011. „ИСТОК“ ЈЕ ОПЕТ У СВОМ 4. И 5. БР. ДОНЕО БЕЛЕШКУ О ОСЛОБОЂЕЊУ И „КОМУНЦИМА“. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 8, стр. 1–2 од 18. 01. Непотписано.
1012. „ИСТОК“ ЈЕ ОПЕТ У СВОМ 4. И 5. БР. ДОНЕО БЕЛЕШКУ О ОСЛОБОЂЕЊУ И „КОМУНЦИМА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 48–49.

ДНЕВНЕ НОВОСТИ (Читаоничка беседа у Крагујевцу)

1013. ДНЕВНЕ НОВОСТИ (Читаоничка беседа у Крагујевцу). – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 8 од 18. 01.

1014. ДНЕВНЕ НОВОСТИ (2). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 50–51.

ДНЕВНЕ НОВОСТИ (3)

1015. ДНЕВНЕ НОВОСТИ (Из Јагодине нам опет пишу...). – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 8 од 18. 01.
1016. ДНЕВНЕ НОВОСТИ (3). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 52.

ДНЕВНЕ НОВОСТИ (4)

1017. ДНЕВНЕ НОВОСТИ (Из Београда г. Стеван Поповић). – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 8 од 18. 01.
1018. ДНЕВНЕ НОВОСТИ (4). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 53.

ЈЕДНО СТАРО ПИТАЊЕ

1019. ЈЕДНО СТАРО ПИТАЊЕ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 9 од 20. 01. и бр. 10 од 22. 01. Непотписано.
1020. ЈЕДНО СТАРО ПИТАЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 54–57.

ЧИТАОЦИМА „ОСЛОБОЂЕЊА“

1021. ЧИТАОЦИМА „ОСЛОБОЂЕЊА“. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 10, стр. 1 од 22. 01.
У Крагујевцу
20 Јануара 1875 *Светозар Марковић*
1022. ЧИТАОЦИМА „ОСЛОБОЂЕЊА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 58.

ПРОМЕНА МИНИСТАРСТВА

1023. ПРОМЕНА МИНИСТАРСТВА. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 12 од 26. 01. Непотписано.

1024. ПРОМЕНА МИНИСТАРСТВА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 59–61.

КАНДИДАТ ЗА СКУПШТИНАРА И МИНИСТАР

1025. КАНДИДАТ ЗА СКУПШТИНАРА И МИНИСТАР. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 14, стр. 1 од 31. 01.

Последњи чланак Светозара Марковића објављен у *Ослобођењу*, а који је С. Марковић оставио брату да га објави после одласка из Србије. Уз чланак је и *Програм из 1871. г.* који је потписао и А. Чумић.
Вид. бј. 1552.

1026. КАНДИДАТ ЗА СКУПШТИНАРА И МИНИСТАР. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 62–64.

ПАРТАЈСТВО У СРБИЈИ И Г. ЧУМИЋ

1027. ПАРТАЈСТВО У СРБИЈИ И Г. ЧУМИЋ / Светозар Марковић. – *Слика*. – Год. 1 (1878), св. новем.–децембар, стр. 363–368.

Чланак је био упућен по жељи С. Марковића почетком 1875. г. *Засијави*, али га она није објавила. Пера Тодоровић коментарише и објављује Марковићев чланак у *Слика* са Програмом из 1871. г. који је потписао и Чумић.
Вид. бј. 1552.

1028. ПАРТАЈСТВО У СРБИЈИ И Г. ЧУМИЋ. (Допис). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1891. – Књ. 7, стр. 112–121.
Преузето из *Слика*. 1878. г.

1029. ПАРТАЈСТВО У СРБИЈИ И Г. ЧУМИЋ. (Допис). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 73–77.

Прештампано са оригинала.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, К–I/5–17.

ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА

- БЕОГРАД, 6. 12. 1862. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МАЂЕХИ МАРИЈИ. (Јагодина).

Оригинал. ИАБ, ЗПО, К–I / 5–1.

1030. У: ЈЕДНО НЕПОЗНАТО ПИСМО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / Живота Ђорђевић. – *Насијава и васијијање*. – Год. 24 (1975), бр. 5, стр. 876–877.

1031. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 215.

- БЕОГРАД, 2. 06. 1865. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТАРСТВУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.

Молба за пријем на руски универзитет.

Оригинал. АС, МПС, III, 444 / 1865.

1032. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 299.

- БЕОГРАД, 10. 10. 1865. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ДРУГОВИ – ВЛАДИМИРУ ЈОВАНОВИЋУ, директору листа *Liberté* (Женева). У потпису и: Паја К. Михаиловић, Атанасије Весовић, Љубомир Марковић, Васа Пајкић, Коста Ј. Ракић.

Изражава се захвалност што заступа интересе српства и позива на „Омладину“.

1033. У: *Југословенски историјски часопис*. – Год. 2. (1936), бр. 1–4, стр. 245–246. (Писмо објавио Слободан Јовановић из заоставштине свога оца.)

1034. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 3–4.
1035. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 217.
1036. У: Успомене Владимира Јовановића. (Приредио Василије Крестић). – Београд, 1991. – Стр. 186.

БЕОГРАД, 30. 06. 1866. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТАРСТВУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА. Подноси молбу за место питомца у петроградском инжењерском институту. Истог дана подноси још једну молбу са траженим сведочанством.
Оригинал. АС, МПс, VI, 1874.

1037. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 304. На стр. 305 факсимил молбе.

ПЕТРОГРАД, 16. 08. 1866. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ДИРЕКТОРУ ВИСОКЕ САОБРАЋАЈНЕ ШКОЛЕ, генерал-мајору и кавалеру Собољевском.
Уз молбу за пријем прилаже и диплому Београдске академије Кнежевине Србије.
Оригинал ЦГИАМ, фонд 95, оп. 2, д. 353, л. 132 и микрофилм у УБ „Св. Марковић“ Мк₂–234.

1038. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 317.
Факсимил молбе се налази у: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович – Москва, 1956, стр. 13.

ПЕТРОГРАД, 17. 08. 1866. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТАРСТВУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.
Опширно пише о режиму студија. Одређена стипендија од 25 рубаља месечно је недовољна за живот и школске потребе те моли за помоћ.
Оригинал. АС, МПс, VI, 828 / 1874.

1039. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 319–320.

ПЕТРОГРАД, 8. 10. 1866. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.

Жали се на зиму и недостатак зимске одеће и обуће и тражи новац. Пише о покушају да се све српске патриоте уједине у српски народни комитет за помоћ Херцеговини.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5–2.

1040. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ.1, стр. 4–6.
1041. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 277–279.
1042. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 303–305.
1043. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 218–222. Са сликом Светозара Марковића у време студија.

ПРЕВОДИ

1044. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 283–285. Изостављен Р. S.

ПЕТРОГРАД, 22. 10. 1866. г. – АЛЕКСА КНЕЖЕВИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.

Захваљују на новчаној помоћи, а коју су утрошили на куповину књига. Немају средстава да купе зимску одећу и моле новац да не би пропали од сурове климе.
Оригинал. АС, МПс, VI, 828 / 1874.

1045. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 331.

ПЕТРОГРАД, 20. 05. 1867. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ДИРЕКТОРУ ВИСОКЕ САОБРАЋАЈНЕ ШКОЛЕ.

Моли да му се одобри одлазак на распуст и изда карта за путовање у оба правца.
Оригинал. ЦГИАМ, фонд 95, оп. 2, д. 353, л. 132 и Мк₂–234 УБ „Св. Марковић“.

1046. У: Светозар Маркович / К.А.Пушкаревич (Материали к биографији). – Труды Ин-та славяноведения АН СССР, Ленинград, 1932, стр. 343.

1047. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 336. (Превод са руског.)

ПЕТРОГРАД, 30. 08. 1867. г. – САВА ГРУЈИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СРПСКОМ УЧЕНОМ ДРУШТВУ У БЕОГРАДУ.

Друштво „Српска општина“ обраћа се с молбом да му пошаљу све бројеве „Гласника СУД“.

Оригинал. АСАНУ, бр. 136/1867.

1048. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 338.

ПЕТРОГРАД, 3. 12. 1867. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.

Потврђује да је на признаницу позајмио новац и да се може наплатити од његовог „благодјејања“.

Оригинал. АС, МПс, II, 171 / 1868.

1049. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 341.

ПЕТРОГРАД, 16. 02. 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.

„Треба оставити либералног говорења као што сам казао за нашу омладину у свом допису *Србији*.“ Пише о проблему васпитавања у Србији.

Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5-3.

1050. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ.1, стр. 6-10.

1051. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 279-283.

1052. У: ИЗБОР / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 117. Одломак у вези са чланком „Како су нас васпитавали“.

1053. У: PEVANJE I MIŠLJENJE / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 28-32.

1054. У: ИЗБОР / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 117. Одломак. Вид. бј. 1052.

1055. У: PEVANJE I MIŠLJENJE. 2.izd. – Beograd: Rad, 1966. – Str. 28-32.

1056. У: ИЗАБРАНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 321-324.

1057. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 306-310.

1058. У: ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 50-54.

1059. У: ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 50-54.

1060. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 223-225. Са копијом рукописа.

ПРЕВОДИ

1061. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 286-290.

ПЕТРОГРАД, 4. 04. 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ДИРЕКТОРУ ВИСОКЕ САОБРАЋАЈНЕ ШКОЛЕ.

Пошто је изгубио дозволу за боравак, моли да му се изда нова.

Оригинал. ЦГИАМ, фонд 95, оп. 2, д. 353, л. 132 и Мк₂-234 УБ „Св. Марковић“.

1062. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 342. (Превод са руског.)

ПЕТРОГРАД, 12. 06. 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ВЛАДИМИРУ ЈОВАНОВИЋУ.

Спроводно писмо уз чланак „Наше свето право“.

Оригинал. АС, ПО, к. 73, бр. 296 а.

1063. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 77.
1064. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 228.
- ЈАГОДИНА, 22. 08. 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СКУПШТИНИ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ У ВЕЛ. БЕЧКЕРЕКУ. Поздравни телеграм.
Оригинал. МС,РО, 23.721.
1065. У: *Србија*. – Год.1 (1868), бр. 83 од 7. 09.
1066. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 77.
1067. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 347. Са копијом телеграма.

ПРЕВОДИ

1068. У: ОДБРАНИ СТРАНИЦИ / Светозар Марковић. (Превод Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 153.
- БЕОГРАД, 27. 08. 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЗАСТУПНИКУ МИНИСТРА ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.
Моли да му се повећа државна помоћ, јер је руска стипендија недовољна за превелику скупоћу и сурову климу у Петрограду.
Оригинал. АС, МПС, В, 961 / 1868.
1069. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 348.
- ПЕТРОГРАД, 24. 09. 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АН-ТОНИЈУ ХАЦИЋУ. [Нови Сад]. Уз писмо шаље и чланак „Певање и мишљење“.
Оригинал. АС,РО, бр.1813.
1070. У: ЈЕДНО ПИСМО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Васа Стајић. – *Нова Војводина*. – Год. 2 (1922), бр. 2, стр. 68–70.

1071. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 78–79.
1072. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 283–284.
1073. У: ИЗБОР / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 117. Одломак.
1074. У: PEVANJE I MIŠLJENJE / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 16–17.
1075. У: ИЗБОР / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 117.
1076. У: PEVANJE I MIŠLJENJE / Svetozar Marković. 2. izd. – Beograd: Rad, 1966. – Str. 16–17.
1077. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 310–311.
1078. У: ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 36–37.
1079. У: ПЕВАЊЕ И МИШЉЕЊЕ / Светозар Марковић. 2. изд. – Београд: Рад, 1974. – Стр. 36–37.
1080. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 229.

ПРЕВОДИ

1081. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 291–292.
- ПЕТРОГРАД, 31. 10. 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЉУБОМИРУ БЕЛИМАРКОВИЋУ.
Оцена партија – критика либерала и потреба да се оснује дружина.
Оригинал. АС, ПО 102, бр. 115.
1082. У: *Спиржа*. – Год.1 (1878), свеска за септембар, Стр. 343–344 (скраћено).

1083. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 75–76 (скраћено).
1084. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 239–240 (Skraćeno pismo br.1.)
1085. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 79–82.
1086. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 284–287.
1087. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 311–314.
1088. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ.1, стр. 230–232.

ПРЕВОДИ

1089. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 793. (Скраћено, јер је преведено из *Цел. дела*, 1893, књ. 7)
1090. У: ОДБРАНИ СТРАНИЦИ / Светозар Марковић. (Превод Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 153–156.

ПЕТРОГРАД, 30. 11. 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЉУБОМИРУ БЕЛИМАРКОВИЋУ.

Пише да је завршио чланак „Велика Србија“, неће више да студира инжењерство и да хоће догодине у Швајцарску да учи немачки и француски и да се „изближе упозна са браћом револуционарима“.

Оригинал. АС,По, к–102, бр. 116.

1091. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 82–84.
1092. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 288–290.

1093. У: ИЗАБРАНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 325–327.
1094. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 315–317.
1095. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 233–235.

ПРЕВОДИ

1096. У: ОДБРАНИ СТРАНИЦИ / Светозар Марковић. (Превод Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 156–159.
1097. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Ќорвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 293–296.

ПЕТРОГРАД, на Бадњи дан (24. 12.) 1868. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЉУБОМИРУ БЕЛИМАРКОВИЋУ.

О свом чланку „Велика Србија“ у *Засјави* и напада намењенички режим у Србији.

Оригинал. АС, ПО, к 102, бр. 117.

1098. У: *Сјража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар, стр. 343–344. Одломак.
1099. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 77–81. Одломак.
1100. У: ИЗ ПОЛИТИЧКИХ СПИСА И ПРЕПИСКЕ / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1952. – Стр. 240–243. (Одломак, писмо бр. 2)
1101. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 79–82.
1102. У: ИЗАБРАНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 328–335.
1103. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 236–238.

ПРЕВОДИ

1104. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 794.
- ПЕТРОГРАД, 7. 1. увече и 8. 1. ујутру 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПАЈИ МИХАИЛОВИЋУ.
- Одговора на Пајино писмо и детаљно образлаже свој политички став у чланку „Велика Србија“.
1105. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар–децембар, стр. 346–350.
1106. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Локсимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 81–89.
1107. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 243–248. (Pismo br. 3)
1108. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 121–127.
1109. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 290–296.
1110. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 318–324.
1111. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 239–243

ПРЕВОДИ

1112. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 796.
1113. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 297–303.

- ПЕТРОГРАД, 9. 01. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СВЕТОЗАР ВИДАКОВИЋ – МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.
- Према наредби министра известили су се о изучавању стенографије.
Оригинал. АС, МПс, VI, 828 / 1874.
- 1114 У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 3492–350.
- ПЕТРОГРАД, 10. 01. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.
- Моли да се из здравствених разлога премести на студије у Немачку – Карлсруе или Цирих.
Оригинал. АС, МПс, VI, 828 / 1874.
1115. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 352–353. Са копијом молбе. Вид. бј. 1563.
- ПЕТРОГРАД, 18. 01. 1869.г. увече – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.
- Одговара на братовљеу примедбу у вези чланка „Велика Србија“. Објашњава да је желео да изазове полемику са бившом опозицијом.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к–I / 5–4.
1116. У: *сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар, стр. 350–352. Одломак.
1117. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Локсимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 89–92. Одломак.
1118. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 248–250. (Odlomak, pismo br. 4)
1119. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 127–130.
1120. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 296–299.

1121. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 324–327.
1122. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 244–254.

ПРЕВОДИ

1123. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 801. Одломак [писмо преузето из *Сѣраже*].
1124. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 304–307.

ПЕТРОГРАД, 5. 03. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЉУБОМИРУ БЕЛИМАРКОВИЋУ.

Тек је данас добио премештај за Цирих. Пре 14. марта неће стићи.

Оригинал. АС, ПО, к. 102, бр. 118.

1125. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 130.
1126. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 299.
1127. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 327–328.
1128. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 246.

ЦИРИХ, 26. 03. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.

Моли да му се пошаље 110 франака да плати школарину.

Оригинал. АС, МПС, V, 1122 / 1870.

1129. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 182.

ЦИРИХ, 16. 04. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЉУБОМИРУ БЕЛИМАРКОВИЋУ. Одломак.
Изучавање социологије.

1130. У: *Сѣража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 181–183.
1131. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 38–41.
1132. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 130–132.
1133. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 300–301.
1134. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 328–330.
1135. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 153–154.

ПРЕВОДИ

1136. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 803.
1137. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 308–310.

ЦИРИХ, 22. 04. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПАЈИ МИХАЙЛОВИЋУ. Одломак.

О реформама које предлаже *Виговдан*, односно намесничка власт.

1138. У: *Сѣража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар, стр. 352–354.
1139. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 92–96.
1140. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 250–254. (Pismo br. 5)
1141. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 132–135.

1142. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 302–304.
1143. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 330–333.
1144. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 155–157.

ПРЕВОДИ

1145. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 804.
- ЦИРИХ, 27. 04. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.
Обавештава да школарину још није примио и да она не износи 110 него 70 франака.
Оригинал. АС, МПС, V, 1122 / 1870.
1146. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 184.
- ЦИРИХ, 2. 05. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПАЈИ МИХАИЛОВИЋУ. Одломак.
Бошковић напушта *Jedinstvo* не својом вољом. „Либерали пропадају што су неспособни за рад, што су малодушни...“.
1147. У: стража. – Год. 1 (1878), свеска за новембар, стр. 354.
1148. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ.Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 96.
1149. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 253. (Pismo br. 6)
1150. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 135–136.
1151. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 305.

1152. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 333–334.
1153. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 158.

ПРЕВОДИ

1154. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 807.
- ЦИРИХ, 7. 06. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.
Обавештава брата да је добио његово писмо из затвора и изражава своје огорчење због зависности од власти.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5–5.
1155. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ.1, стр. 136–137.
1156. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 305–307.
1157. У: ИЗАБРАНА ДЕЛА / Светозар Марковић. Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 335–357.
1158. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 334–335.
1159. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 159–161. Са сликом Јеврема Марковића.
- ЦИРИХ, 7. 06. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПАЈИ МИХАИЛОВИЋУ. Одломак.
Ово су одломци писма Светозара Марковића брату Јеврему, које је Пера Тодоровић у *Стражи* приписао Паји Михаиловићу и мењајући донекле текст.
1160. У: *Стража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар – децембар, стр. 354–355.

1161. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 97–98.
1162. У: ИЗ ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Српска ријеч*, (Загреб). – Год. 4 (1946), бр. 119, стр. 7 од 20. 09.
1163. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 253–254. (Pismo br.7)

ПРЕВОДИ

1164. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 807. (Преузето из *Сїпраже*.)
1165. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 311–313.

ЦИРИХ, 15. 06. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.

Обраћа се министру приватним писмом, јер и после две молбе није добио новац за школарину. Опширно објашњава разлику у предметима у Петрограду и Цириху.
Оригинал. АС, МПс, V, 1122 / 1870.

1166. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 187–188.

ЦИРИХ, 3. 10. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА.

Обавештава министра да још није у стању да поднесе извештај о свом раду, јер је тек сад примљен без испита на „трећи курс“, а циришка школа врши строгу контролу над ђацима, те је такав извештај сувишан. Кад напише нешто од научне вредности послаће г. Министру.
Оригинал. АС, МПс, V, 1122 / 1870.

1167. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 203–204.

1168. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 307–308.

1169. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 336–338.
1170. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 35–37.
1171. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 192–193.

ПРЕВОДИ

1172. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 314–315.

ЦИРИХ, 6. 11. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПРЕДСЕДНИКУ ШКОЛСКОГ САВЕТА ЦИРИШКЕ ПОЛИТЕХНИКЕ.

Моли да му се врати школарина за 1869/70 школску годину пошто није више у могућности да настави студије.
Оригинал. Zürich, Schulratsarchiv. Akten (a.a.) 1869. N.373.

1173. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ.2, стр.195. (Превод са немачког.)

ЦИРИХ, 6. 11. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.

О писму министра Матића, којим тражи да се изјасни да ли је он писац чланка „Српске обмане“ и о свом будућем политичком и новинарском раду.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1/5-6.

1174. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 204–207.

1175. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 309–312.

1176. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 338–341.

1177. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 162–164.

ПРЕВОДИ

1178. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Ќорвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 316–319.

ЦИРИХ, 23. 11. 1869. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНТОНИЈУ ХАЦИЋУ. Интервенише да му се у *Засијави* објави „Отворено писмо г. Матићу“ како остали српски студенти у Цириху не би били кажњени непримањем стипендија због његовог случаја.

Оригинал. АСАНУ.

1179. У: ЈЕДНО ПИСМО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Љубомир Никић. – *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*. – Год. 53–54 (1990), св. 1–4, стр. 121–124.

1180. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 219–220.

ЦИРИХ, 4. 01. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЖИВОЛИНУ ЖУЈОВИЋУ. Одломак.

Оцењује Прудона као антисоцијалисту.

1181. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 153.

1182. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 143.

1183. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1966. – Стр. 175.

ЦИРИХ, 3. 02. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНТОНИЈУ ХАЦИЋУ.

О намери да у Београду с јесени оснује „журнал за науку и живот“, али га ето, преухитри *Млада Србадија*. Пристаје да буде помоћник редактора.

Оригинал. М. С. РО. 28. 723.

1184. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА / Коста Милутиновић. – *Српски књижевни гласник*, 1937., књ. 50, бр. 3, стр. 197–199.

1185. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 208–210.

1186. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 312–314.

1187. У: ИЗАБРАНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 338–340.

1188. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 342–344.

1189. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 165–166. Са сликом Антонија Хаџића.

ПРЕВОДИ

1190. У: ОДБРАНИ СТРАНИЦИ / Светозар Марковић. (Превод Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 159–161.

1191. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Ќорвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 320–322.

ЦИРИХ, 22. 03. 1870. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – [АНТОНИЈУ ХАЦИЋУ] ПРЕДСЕДНИКУ ОМЛАДИНСКОГ ОДБОРА.

Одбија избор за помоћника редактора *Млаге Србадије*, јер се не слаже са начином вођења листа.

Оригинал. МС. РО, 28735.

1192. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА / Коста Милутиновић. – *Српски књижевни гласник*, 1937., књ. 50, бр. 3, стр. 200.

1193. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 210.

1194. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 168.

ЦИРИХ, 29. 03. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНТОНИЈУ ХАЏИЋУ.

Нуди Хаџићу неколико чланака и мисли да могу да нађу места у *Младој Србадији* јер му у *Омладинском календару* нису „напечатани“.

Оригинал. МС, РО, 1814.

1195. У: ЈОШ ЈЕДНО ПИСМО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Васа Стајић. – *Нова Војводина*. – Год. 2 (1922), октобар, бр. 2., стр. 58–59.

1196. У: САБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: Култура, 1960. – Књ. 1, стр. 211.

1197. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 169.

ЦИРИХ, 4. 07. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ВЛАДИМИРУ ЈОВАНОВИЋУ. (Са коментарима Пере Тодоровића).

1198. У: *Сѣража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар – децембар, стр. 355–359.

1199. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Локсимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 98–105.

1200. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 254–259. (Pismo br. 8)

1201. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 170–173.

ПРЕВОДИ

1202. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 808.

БЕОГРАД, 18. 09. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СИМИ СИМИЋУ (Ужице).

О организовању месних омладинских одбора у свим српским местима. У прилогу писма „Штатут“. Писмо у поседу породице Ст. Симића, који га је и објавио.

1203. У: DELO. – God. 1 (1955), br. 6–7, str. 110–111.

1204. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 129–130.

БЕОГРАД, 21. 09. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ГЛАВНОМ ОДБОРУ УОС (Нови Сад).

О раду главног омладинског одбора у Београду.

Оригинал. МС, РО, 28741.

1205. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА / Коста Милутиновић. – *Српски књижевни гласник*, 1937, Књ. 50, бр. 3, стр. 202–203.

1206. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 131–132.

ПРЕВОДИ

1207. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 812.

БЕОГРАД, 12. 10. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИШИ ДИМИТРИЈЕВИЋУ (Нови Сад).

Извештава о позитивном одговору из многих српских места о организовању омладинског рада. У прилогу шаље и свој рад *Агрономске грађевине* за омладински календар.

Оригинал. МС, РО, 28742.

1208. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА / Коста Милутиновић. – *Српски књижевни гласник*, 1937, књ. 50, бр. 3, стр. 204–206.

1209. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 133–134.

БЕОГРАД, 22. и 23. 10. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИШИ ДИМИТРИЈЕВИЋУ (Нови Сад).

Проблеми са претплатом и слањем *Младе Србадије* у Србији и редакцијски проблеми. „Побратимство“ почиње са штампањем своје публикације.

Оригинал. МС, РО, 28743.

1210. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА / Коста Милутиновић. – *Српски књижевни Гласник*, 1937., Књ. 50, бр. 3, стр. 204–206.
1211. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 135–136.
- БЕОГРАД, 3. 11. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИШИ ДИМИТРИЈЕВИЋУ (Нови Сад).
Инсистира да се *Млада Србадија* пренесе у Београд како би била радикалнија и заступала омладинска начела.
Оригинал. МС, РО, 28748.
1212. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА / Коста Милутиновић. – *Српски књижевни гласник*, 1937., књ. 50, бр. 3, стр. 207–208.
1213. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 137–138.
- БЕОГРАД, 28. 12. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ВЛАДИМИРУ ЈОВАНОВИЋУ.
- Писмо није сачувано. Одломак је преузет из рукописа Владимира Јовановића: *Нови борци социјалистичке*.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, К. XVIII, I, 19, стр. 54–55.
1214. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 139.
- БЕОГРАД, 29. 12. 1870. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ МАРКОВИЋУ. Одломак.
Социјална демократија.
1215. У: *Служба*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 175–176.
1216. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 26–29.
1217. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 140–141.

- БЕОГРАД, 23. 01. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЂУРА ЉОЧИЋ – ЧЛАНОВИМА ОМЛАДИНСКОГ ОДБОРА У НОВОМ САДУ.
О разлозима иступања из омладинског одбора.
Оригинал. МС, РО, 28.728.
1218. У: *Служба*. – Год.1 (1878), свеска за новембар – децембар, стр. 359–361. (под насловом: Миши Димитријевићу, тајнику омладинског одбора у Новом Саду).
1219. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 105–109.
1220. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА / Коста Милутиновић. – *Српски књижевни гласник*, 1937., књ. 50, бр. 3, стр. 209–211.
1221. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 259–261. (Pismo br. 9)
1222. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 142–144.

ПРЕВОДИ

1223. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 814.
- БЕОГРАД, 11. 02. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ МАРКОВИЋУ. (Нови Сад).
Неповољно се изражава о новој редакцији *Млаге Србадије*.
Оригинал није сачуван.
1224. У: *Служба*. – Год.1 (1878), свеска за новембар и децембар, стр. 362.
1225. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 109–110.
1226. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – str. 262. (Pismo br. 10)
1227. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 145.

ПРЕВОДИ

1228. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 816.
12. 07. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – МИЛИЦИ НИКОВИЋ.
Одломак писма интерпретирао Скерлић о Светозаревом мишљењу о Марксу. Писмо није сачувано.
1229. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 155–156.
1230. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 144–145.
1231. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1966. – Стр. 177–178.
1232. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 143.; књ. 11, стр. 220 (као писмо *непознатом*).
Сматрамо да је Скерлић погрешно у датуму писма и да је оно писано 1872. године. Наиме, јула 1871. Светозар не познаје Нинковићеве.
- ВРШАЦ, (15.–16.) 08. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – УРЕДНИШТВУ РАДЕНИКА. (Телеграм).
Угарска влада дозвољава само овдашњим Србима да буду чланови омладине.
1233. У: СА ОМЛАДИНСКЕ СКУПШТИНЕ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 32, стр. 128 од 17. 08.
1234. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 136.
- ВРШАЦ, 17. 08. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – УРЕДНИШТВУ РАДЕНИКА. (Телеграм).
Владин комесар растерује Скупштину уједињене омладине српске.

1235. У: ТЕЛЕГРАМ РАДЕНИКУ. – *Рагеник*. – Год. 1 (1871), бр. 33, стр. 132 од 19. 08.
- БЕОГРАД, 21. 09. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПРЕДСЕДНИКУ МАТИЦЕ СРПСКЕ (Нови Сад).
Светозар Марковић се обраћа председнику Матице српске тражећи да му се исплати хонорар за објављени чланак *Реализам у науци и живоју*.
Оригинал, МС, РП 19601.
1236. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАТИЦА СРПСКА / Живан Милисавац. – *Летопис Матице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 180.
1237. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 139.
- БЕОГРАД, септембра 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – УРЕДНИШТВУ ПАНЧЕВЦА.
Моли уредника *Панчевца* да му објави чланке *Са скупштинине* и *Наша народна скупштина* које цензура у Србији није дозволила да се штампају у *Рагенику*.
Оригинал није сачуван.
1238. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 140.
Штампано према тексту у *Панчевцу* бр. 77 од 23. септембра 1871.
- БЕОГРАД, 2. 10. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈОВАНУ БОШКОВИЋУ.
Захваљује на брзом одговору Матице српске, а за наставак чланка *Реални правац у науци и живоју* вели да ће бити до краја новембра.
Оригинал. МС, РО, 19.602.
1239. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАТИЦА СРПСКА / Живан Милисавац. – *Летопис Матице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 180.
1240. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 141.

БЕОГРАД, 26. 10. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈОВАНУ БОШКОВИЋУ.

Светозар се љути што за „неколико тричавих форината“ мора толико да пише како би добио хонорар.

Оригинал. АС, РО, к. 58, бр. 897.

1241. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ДОСТОЈАНСТВУ КЊИЖЕВНОГ РАДНИКА / Милан П. Костић. – *Лейојис Мајице српске*. – Год. 126, (1950), Књ. 366, св. 4, стр. 307.

1242. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 142.

БЕОГРАД, 29. 11. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – УПРАВИ ВАРОШИ БЕОГРАДА.

Моли да му се према Закону о штампи изда уверење, како би могао да се прими уредништва листа *Рагеник*.

Оригинал. ИАБ, УГБ, 1871, к. 1372.

1243. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 177. Са факсимилом молбе.

БЕОГРАД, 3. 12. 1871. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – УПРАВИ ВАРОШИ БЕОГРАДА.

Допуна молбе поднете 29.11.1871.

Оригинал. ИАБ, УГБ, 1871, к. 1372.

1244. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 179.

НОВИ САД, петак, фебруар 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.

Обавештава Јеврема о припремама за устанак у Херцеговини; да ће позвати Пашића и Велимировића да се врате у Србију; да ће да се штампа и растура позив за устанак...

Оригинал. ИАБ, ЗПО, к. I / 5–1.

1245. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Драгић Качаревић. – *Прилози за историју социјализма*. – Београд, 1965, Књ. 2, стр. 345–346.

1246. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 181–182.

НОВИ САД, 12. 04. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – Др. ЈОВАНУ СУБОТИЋУ, ПРЕДСЕДНИКУ СРПСКЕ МАТИЦЕ.

Тражи да му се исплати хонорар за *Реализам у науци и животињу*, јер је и други део чланка штампан пре два месеца.

Оригинал. АС, ПО, к. 58, бр. 898.

1247. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ДОСТОЈАНСТВУ КЊИЖЕВНОГ РАДНИКА / Милан П. Костић. – *Лейојис Мајице српске*. – Год. 126 (1950), књ. 366, св. 4, стр. 306–312.

1248. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 183–184.

НОВИ САД, априла. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈОВАНУ БОШКОВИЋУ, СЕКРЕТАРУ МАТИЦЕ.

Објашњава шта га је побудило да напише писмо Ј. Суботићу због хонорара.

Оригинал. АС, ПО, к. 58, бр. 899.

1249. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ДОСТОЈАНСТВУ КЊИЖЕВНОГ РАДНИКА / Милан П. Костић. – *Лейојис Мајице српске*. – Год. 126 (1950), књ. 366, св. 4, стр. 309–312.

1250. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 185–187.

НОВИ САД, 28. 04. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ОДБОРУ ЗА СРПСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ.

Писмо шаље по изасланику Народне странке Милану Ђорђевићу и саопштава детаље о намерама у вези са устанком и укључивањем Народне странке и Милетић који се колебао.

Оригинал. Није познато где се писмо налази.

1251. U: PISMA SVETOZARA I JEFREMA MARKOVIĆA O ORGANIZOVANJU USTANKA U BOSNI 1872. / Komadinić Slobodan. – *Savremenik*. – God. 3 (1957), br. 3, str. 616.

1252. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 188–189.

НОВИ САД, 1. 05. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СНАЈИ ИЛКИ.

Интересује се за Јевремов одлазак у Влашку, пише да учи енглески и тражи од Паје Михаиловића књиге.

Оригинал. ИАБ, к. I / 5–2.

1253. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Драгић Качаревић. – Прилози за историју социјализма. – Београд, 1965, књ. 2, стр. 346–347.

1254. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 191–192.

НОВИ САД, 5. 06. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СНАЈИ ИЛКИ.

Распитује се за Јеврема и поручује преко Филиповића Пери и Паји да ће учествовати (у устанку прим. Е.Т.-Н) само ако пристају и официри. „Ми нећемо бити ђуприја да Петровићи дођу до круне, као што нисмо хтели да будемо ђуприја ни Обреновићима“ (подвукао С. М.).

Оригинал. НБ, Рукописи, С. П. 540/47.

1255. У: ДВА ДОСАДА НЕПОЗНАТА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / Станојчић Илија. – *Озледи*, Београд, 1953, бр. 1, стр. 21.

1256. У: ДЕЛАТНОСТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У РЕШАВАЊУ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА НАШИХ НАРОДА / Станојчић Илија. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: У.Б. „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 61 са факсимилом.

1257. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 193.

НОВИ САД, око 20. 06. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.

Сукоб са Пелагићем због његовог лошег мишљења о Јеврему у вези са финансирањем устанка.

Оригинал. ИАБ, ЗПО, к. I / 5–3.

1258. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Драгић Качаревић. – *Прилози за историју социјализма*. – Београд, 1965, књ. 2, стр. 347.

1259. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 194.

НОВИ САД, јуна 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ МАРКОВИЋУ. (Из писма Н... М...ћу.) Одломак. Остварење социјализма.

1260. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 197.

1261. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 66–68.

1262. У: ОДАБРАНИ ЛИСТОВИ. – Београд: Ново покољење, 1949. – Стр. 68–69.

1263. У: IZABRANI LISTOVI / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokoljenje, 1949. – Str. 69–70.

1264. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 262–263. (Pismo br. 11)

1265. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 314–315.

1266. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 344–345.

1267. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 221–222.

ПРЕВОДИ

1268. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 816.

НОВИ САД, петак увече, крај јуна 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ (и писмо Илки).

Обавештава га да одлази у Цирих на договор са Бакуњиним око штампарије. Проблеми са новцем за Дреча, јер народ-

њаци не испуњавају обећања. О разговорима са Блазнавцем поводом устанка у Херцеговини и држању Цетиња. У прилогу и писмо Илки.

Оригинал. Н.Б. Рукописно одељење, С. П. 540/47.

1269. У: ДВА ДОСАДА НЕПОЗНАТА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / Станојчић Илија. – *Оглеци*, 1953, бр. 1, стр. 22–23.
1270. У: ДЕЛАТНОСТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У РЕШАВАЊУ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА НАШИХ НАРОДА / Илија Станојчић. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: У.Б. „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 61–64 са факсимилима.
1271. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 195–198.
- НОВИ САД, 5. 08. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ ПАШИЋУ.
Поводом састављања Програма Српске социјалистичке партије у Цириху.
1272. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 87–88.
1273. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд.– Београд, 1922. – Стр. 86.
1274. U: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 263–264. (Pismo br. 12)
1275. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966, Стр. 104.
1276. U: Archives Bakounine – Leiden: E. J. Brill, 1974. – Tom 5, Introduction pp 41.
1277. У: ПРОГРАМИ И СТАТУТИ СРПСКИХ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА ДО 1918. г. / Василије Крстић и Радош Љушић. – Београд: *Књижевне новине*, 1991. – Стр. 64.
1278. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 199.

- НОВИ САД, 6. 09. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ МАРКОВИЋУ. Одломак.
Сувишно теорисање шкоди.
1279. У: *Слика*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 191–192.
1280. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 56–58.
1281. U: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 264–265. (Pismo br. 13)
1282. У: ИЗБОР / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 114–115.
1283. У: ИЗБОР / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 114–115.
1284. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Рад, 1979. – Стр. 38–40.
1285. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 223–224.

ПРЕВОДИ

1286. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 817.
- НОВИ САД, 28. 09. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – Н.Н.–у. Одломак.
Пише о свом карактеру.
1287. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 115–116.
1288. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд.– Београд, 1922. – Стр. 110.
1289. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 134.

1290. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 200.

НОВИ САД, 2. 10. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ ПАШИЋУ. Одломак.

Ђачке дружине Срба који се школују на страни.

1291. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 201.

1292. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 74.

1293. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 265–266. (Pismo br. 14)

1294. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 315–316.

1295. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 345–346.

1296. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 41.

1297. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 225.

ПРЕВОДИ

1298. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 819.

1299. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Ќорвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 323.

НОВИ САД, 2. 10. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ ПАШИЋУ. Одломак.

1300. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 87.

1301. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 85–86.

1302. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 103.

1303. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 201.

Претпостављамо да је ово саставни део писма *Ђачке дружине* објављен у *Сѝражи*, стр. 201 под истим датумом (Н. Пашићу). Вид. бј. 1291.

НОВИ САД, 14. 10. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНИ И МИЛИЦИ НИНКОВИЋ. Одломак.

О користи медицине. Социјалиста поред теорије мора да се бави и лечењем болесника. Лекар и учитељ.

1304. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 189–191.

1305. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 52–55.

1306. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 42–45.

1307. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 226–228.

ПРЕВОДИ

1308. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 819.

НОВИ САД, 14. 10. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – Н. Н.-у (Сестре Нинковић?).

Жели да има пријатеље који имају своје мишљење, своје дело...

1309. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 118.

1310. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 112.

1311. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 136.

1312. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 202.

Претпостављамо да је ово писмо део оног упућеног сестрама Нинковић истог датума. Вид. бј. 1304.

НОВИ САД, 21. 10. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНИ И МИЛИЦИ НИНКОВИЋ. Одломак.

Како ваља развијати људе.

1313. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 52.

1314. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 25.

1315. У: О ШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 24.

1316. У: ОДАБРАНИ ЛИСТОВИ. – Београд: Ново покољење, 1949. – Стр. 120–124.

1317. У: IZABRANILISTOVI/Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokoljenje, 1949. – Str. 127–129.

1318. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 316.

1319. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 346.

1320. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 46.

1321. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 229.

ПРЕВОДИ

1322. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 821.

1323. У: ОДБРАНИ СТРАНИЦИ / Светозар Марковић. (Превод Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 161–162.

НОВИ САД, 30. 10. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МАТИЦИ СРПСКОЈ.

Молба да буде примљен за надзорника Текелијанума у Пешти.

Оригинал. РО, МС, 8. 866.

1324. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 234.

НОВИ САД, 1. 11. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНИ И МИЛИЦИ НИНКОВИЋ. Одломак.

„Будите мудри као змије, а невини као голубови.“

1325. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 198–201.

1326. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 68–74.

1327. У: ИЗАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Београд: СКЗ, 1937. – Стр. 177–181.

1328. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 316–320.

1329. У: ИЗАБРАНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 341–344.

1330. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 347–351.

1331. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 230–233.

ПРЕВОДИ

1332. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 822.

НОВИ САД, 1. 11. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.

1333. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 240–241.

1334. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд.– Београд: 1922. – Стр. 218–219.
1335. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 267.
1336. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 203.
Према садржају ово је део писма „Будите мудри као змије...“ писан истог датума. Вид. бј. 1325.
- НОВИ САД, 20. 11. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Ко је социјалиста и како постаје?
1337. У: *Сѝража*. – Год.1 (1878), свеска за октобар, стр. 176–177.
1338. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 29–38.
1339. У: ОДАБРАНИ ЛИСТОВИ. – Београд: Ново покољење, 1949. – Стр. 62–67.
1340. У: IZABRANI LISTOVI / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo rokoljenje, 1949. – Str. 61–68.
1341. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 320–326.
1342. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 351–357.
1343. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 47–55.
1344. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 234–238.

ПРЕВОДИ

1345. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 825.

1346. У: ОДБРАНИ СТРАНИЦИ / Светозар Марковић. (Превод Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 162–168.
1347. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 324–330.

НОВИ САД, 7. 12. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – КОСТИ УГРИНИЋУ.

Проблеми са наплатом продатих књига. Пише и о страдању В. Пелагића, кога су Мађари ухапсили и хоће да га пребаце Турцима у Босну.
Оригинал. МС, РО, 5.797.

1348. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 204–205.

НОВИ САД, 25. 12. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.

„Сва моја радња од самог почетка била је погрешна.“

1349. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 93.
1350. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд.– Београд, 1922. – Стр. 89–91.
1351. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 141.
1352. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 206.

НОВИ САД, 25. 12. 1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ.
(Одломци из једног писам сестрама у Цирих.)

1353. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Слободан Јовановић. – Београд, 1903. – Стр. 162–164.

1354. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Слободан Јовановић. – Београд, 1932. – Стр. 256–257.
1355. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Слободан Јовановић. – Београд: БИГЗ, 1990. – Стр. 145–146.
1356. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 204–205.
Ови одломци употпуњују део писма које цитира Скерлић. Вид. бј. 1349–1352.
1872. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – Н.Н.–у („У једном писму из 1872. вели он...“ – по Скерлићу). Одломак.
О Милу пише као о најбољем савременом економисти и о разлици са мишљењем Чернишевског.
1357. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 140–141.
1358. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 131–132.
1359. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 161.
1360. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 207.
- НОВИ САД, 8. 01. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Размишља о повратку у Србију и поред тога што га тамо чека затвор.
1361. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 91.
1362. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 89.
1363. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 107–108.

1364. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 208.
- КАРЛОВЦИ, 6. 02. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
О развијању човекових осећања.
1365. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 116.
1366. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 111.
1367. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 134–135.
1368. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 209.
- НОВИ САД, 18. 02. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ МАРКОВИЋУ. Одломак.
Социјална револуција. „...прескочимо целу једну историјску епоху економског развића – епоху капиталистичког газдинства.“
1369. У: *сѣпража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 195–196.
1370. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 63–66.
1371. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 266–269. (Pismo br. 15)
1372. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 326–328.
1373. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – стр. 357–360.
1374. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 239–240.

У *Цел. дела* књ. 13, стр. 183 поновљен је крај овог писма под одредницом Н. Н.–у као део писма. Скерлић није навео ни када ни коме је Светозар писао.

ПРЕВОДИ

1375. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 830.
1376. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 331–333.
- [КАРЛОВЦИ] 27. 02. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Мучи га неактиван и монотон живот.
1377. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 92.
1378. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2.изд. – Београд, 1922. – Стр. 90.
1379. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 108.
1380. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 210.
- КАРЛОВЦИ [27] 02. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНИ НИНКОВИЋ. Одломак.
Социјалисте и наука.
1381. У: *Сѣража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 183–185.
1382. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 41–45.
1383. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 270–272. (Pismo br. 18)
1384. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 63–66.

1385. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 241–243.
- КАРЛОВЦИ, 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНИ И МИЛИЦИ НИНКОВИЋ. Одломак.
Треба изаћи из затвореног домаћег круга људи.
1386. У: *Сѣража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 194.
1387. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 62–63.
1388. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 331.
1389. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 362–363.
1390. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 59.
1391. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 244.
- СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ, 6. 04. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИНИСТАРСТВУ СПОЉНИХ ПОСЛОВА КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ.
Молба да му се изда „загранични“ пасош и преда његовом брату у Београду. У Министарству на полеђини записано да се изда пасош, али да се одмах обавести Министарство о доласку.
1392. У: *Полиџика*. – Год. 43 (1946), бр. 12.309, стр. 2 од 22. 09. са факсимилом.
1393. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 238–239 са факсимилом молбе.
- БЕОГРАД, 10. 06. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Бољи људи.

1394. У: *Сѣража*. – Год.1 (1878), свеска за октобар, стр. 192–194.
1395. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 58–62.
1396. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 328–330.
1397. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 360–362.
1398. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 56–58.
1399. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 187–188.

ПРЕВОДИ

1400. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 835.
1401. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Ќорвезироски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 334–336.
- БЕОГРАД, 26. 06. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Социјалисте и специјално знање.
1402. У: *Сѣража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 187–188.
1403. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 49–50.
1404. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 268–269. (Pismo br.16)
1405. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 60–61.
1406. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 189.

ПРЕВОДИ

1407. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 837.
- (АРАНЂЕЛОВАЦ) КИСЕЛА ВОДА, 3. 07. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНКИ НИНКОВИЋ. Одломак.
Светозар не одобрава да млади социјалисти иду одмах у „практичан рад“.
1408. У: *Сѣража*. – Год.1 (1878), свеска за октобар, стр. 185.
1409. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 45.
1410. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 269. (Pismo br.17)
1411. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 331–332.
1412. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 363.
1413. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 190.
Грешка у адресату – уместо Н. Н.-у, треба *Анки Нинковић*.
- (АРАНЂЕЛОВАЦ) КИСЕЛА ВОДА, 3. 07. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Проучавање друштвене борбе на западу.
1414. У: *Сѣража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 185–187.
1415. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 46–48.
1416. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 66–67.
1417. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 192.

ПРЕВОДИ

1418. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 838.
- (АРАНЂЕЛОВАЦ) КИСЕЛА ВОДА, 12. 07. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НЕПОЗНАТОМ. Одломак.
С. Марковић напада аустријски лист *Volkswille* због узаног социјалистичког програма и погледа на решење питања Словена у Аустроугарској.
1419. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 138 и 200.
1420. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 129–130 и 183–184.
1421. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 158–159 и 223.
1422. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 193.
- АРАНЂЕЛОВАЧКА КИСЕЛА ВОДА, 19. 07. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Школа и васпитање. Изучавање педагогије.
1423. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за септембар, стр. 40–41.
1424. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 3–5.
1425. У: О ШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 9–10.
1426. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 68–70.
1427. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 194–195.

ПРЕВОДИ

1428. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 840.
- ЈАГОДИНА, 12. 08. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – АНКИ НИНКОВИЋ. Одломак.
Марковић вели да у њему тече арнаутска крв, а и да су му преци били љути, гневни људи...
1429. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 1–2.
1430. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 11–12.
1431. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 14–16.
1432. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 196.
- ЈАГОДИНА, 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Задаћа школе.
1433. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за септембар, стр. 41–42.
1434. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 6–8.
1435. У: *Педагошки рад*. – Год. 1 (1946), бр. 5, стр. 362–364.
1436. У: SVETOZAR MARKOVIĆ O ŠKOLI I ODGOJU. – Narodna prosvjeta. – God. 2 (1946), br. 10, str. 1–3.
1437. У: О ШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 11–12.
1438. У: ОДАБРАНИ ЛИСТОВИ. – Београд: Ново покољење, 1949. – Стр. 112–119.

1439. У: IZABRANI LISTOVI / Svetozar Marković. – Zagreb: Novo pokoljenje, 1949. – Str. 117–126.
1440. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 71–73.
1441. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 200–201.

ПРЕВОДИ

1442. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 832.

ЈАГОДИНА, 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
О васпитању деце.

1443. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за септембар, стр. 48–50.
1444. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 19–21.
1445. У: О ШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 20–21.
1446. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 83–85.
1447. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 202–203.

ПРЕВОДИ

1448. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 834.

ЈАГОДИНА, 28. 08. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Морално васпитање.

1449. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за септембар, стр. 48.

1450. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 18–19.
1451. У: ОШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 19.
1452. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 82–83.
1453. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 197.

ПРЕВОДИ

1454. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 841.

ЈАГОДИНА, јесен 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НЕПОЗНАТОМ. Одломак.

1455. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 121.
1456. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 115.
1457. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 139.
1458. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 199.

ЈАГОДИНА, јесен 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – МИЛИЦИ НИНКОВИЋ. Одломак.

Пише о свом здравственом опоравку. недостаје му посао.

1459. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 94–95.
1460. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 92.

1461. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 112.
1462. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 198.
- КРАГУЈЕВАЦ, 7. 11. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Тактика борбе за савршену слободу.
1463. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 97 и 183.
1464. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 94.
1465. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 114.
1466. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 206.
- КРАГУЈЕВАЦ, 10. 11. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ТАСИ БИКИЋУ. Одломак.
Конзервативци. (Из писма Т... Ђ...ћу).
1467. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар, стр. 362.
1468. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 110–111.
1469. У: IZ POLITIЃKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 272–273. (Pismo br. 19)
1470. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 209.

ПРЕВОДИ

1471. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 845.

- КРАГУЈЕВАЦ, 2. 12. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.
О пословању штампарије, клими у скупштини и породичним питањима.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-І / 5–10.
1472. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Д. Качаревић. – *Прилози за историју социјализма*, Београд, 1965, књ. 2, стр. 348.
1473. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 210–211.
- КРАГУЈЕВАЦ, 2. 12. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ МАРКОВИЋУ. Одломак.
Нова влада иде полако према – старој. Забрана официрима да буду чланови а. д. штампарије.
1474. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар, стр. 362–363.
1475. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 111.
1476. У: IZ POLITIЃKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 273. (Pismo br. 20)
1477. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 212.

ПРЕВОДИ

1478. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 846.

КРАГУЈЕВАЦ, 20. 12. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.

Јавља да неће долазити о Божићу због послова. „Узет од полиције на одговор“ због четири уводника. Критикује Чу-мића и саопштава да ће се скупштина држати у Београду.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-І / 5–11.

1479. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Д. Качаревећ. – Прилози за историју социјализма, Београд, 1965, књ. 2, стр. 349.
1480. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ.11, стр. 213–214.
- КРАГУЈЕВАЦ, 29. 12. 1873. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПАЈИ МИХАИЛОВИЋУ. Одломак.
- Напади министра војног да растури штампарску дружину и нападне *Јавносћ*.
1481. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за новембар–децембар, стр. 363.
1482. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 111–112.
1483. У: IZ POLIЋIЌKIИ SPISA I PREPISKE / Svetozar Markoviћ. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 273–274. (Pismo br. 21)
1484. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 217.

ПРЕВОДИ

1485. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 846.
- КРАГУЈЕВАЦ, 16. 01. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ МАРКОВИЋУ. Одломак.
- Саветује Н. М. да не студира литературу већ да се оспособи за неку струку и каже „Ми смо ново колено људи...“.
1486. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 188.
1487. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 50–51.
1488. У: IZ POLIЋIЌKIИ SPISA I PREPISKE / Svetozar Markoviћ. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 274. (Pismo br. 22)

1489. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 332.
1490. У: ИЗБОР / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1962. – Стр. 115–116.
1491. У: ИЗБОР / Светозар Марковић. – Сарајево: Свјетлост, 1964. – Стр. 115–116.
1492. У: ОДАБРАНИ СПИСИ / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 364.
1493. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 61–62.
1494. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 221.

ПРЕВОДИ

1495. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 847.
1496. У: ОДБРАНИ СТРАНИЦИ / Светозар Марковић. (Превод Ристо Проданов). – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 168–169.
1497. У: ИЗБРАНИ ТРУДОВИ / Светозар Марковић. (Превод Здравко Корвезирски). – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 337.
- КРАГУЈЕВАЦ, почетком 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋУ. Одломак.
- Одступа од чисто социјалистичког програма у *Јавносћ*и јер је друштвено стање хаотично.
1498. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 186.
1499. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд.– Београд, 1922. – Стр. 171.
1500. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 208.

1501. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 184.
- КРАГУЈЕВАЦ. КРАГУЈЕВАЧКИ ЗАТВОР, јануар 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.
Описује просторије и услове живота у крагујевачком затвору.
1502. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 100.
1503. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд.– Београд, 1922. – Стр. 97.
1504. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 117.
1505. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 223.
- КРАГУЈЕВАЦ. КРАГУЈЕВАЧКИ ЗАТВОР, 24. 02. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – НИКОЛИ МАРКОВИЋУ. Одломак.
(Социјалисте и специјално знање). Ако оде „горе“ да учи, нека учи педагогију, агрономију, инжењерство...
1506. У: *Слџража*. – Год. 1 (1878), свеска за октобар, стр. 188–189.
1507. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 51–52.
1508. У: IZ POLITIČKIH SPISA I PREPISKE / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 275. (Pismo br. 23)
1509. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 62.
1510. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 224.

ПРЕВОДИ

1511. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 847.

- КРАГУЈЕВАЦ, 18. 03. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ. (У понедељак ујутру).
Привремено је био пуштен на слободу на захтев три лекара и судије, а не по интервенцији Чумића. Нада се да ће га Апелација пустити.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5–12.
1512. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Д. Качаревић. – *Прилози за историју социјализма*, Београд, 1965, књ. 2, стр. 350.
1513. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 225.
- КРАГУЈЕВАЦ, 9. 04. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ. (У вторник).
Чумић дао *Јавности* две опомене и грди их као „непоштене“, јер су против железнице. Пише о сплеткама Радивоја, полиције, Панте и др. Јавља да је Милош Ђурић на самрти.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5–13.
1514. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Д. Качаревић. – *Прилози за историју социјализма*, Београд, 1965, књ. 2, стр. 350–351.
1515. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 226–227.
- КРАГУЈЕВАЦ, 14. 04. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ. (У недељу).
Јавља да ће изаћи још два броја *Јавности* и да престаје да излази. Пају Михаиловића, Грују судију и још петорицу млађих чиновника по казни премештају у удаљена места. Сумња у повољан исход у касацији. Урош Кнежевић се спрема да изда нов лист.
Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5–14.
1516. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Д. Качаревић. – *Прилози за историју социјализма*, Београд, 1965, књ. 2, стр. 351–352.
1517. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 229–230.

КРАГУЈЕВАЦ, 21. 04. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ. (У недељу.)

Политичке интриге Риста – Радивоје, Панта. Чека се нови начелник у Крагујевцу. Сава неће да се прими уредништва новог листа, али ће се наћи неко ко ће само да потписује лист (као Стојковић). Послао је молбу да му се затворска казна замени новчаном.

Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5-15.

1518. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Д. Качаревић. – Прилози за историју социјализма, Београд, 1965, књ. 2, стр. 352-353.

1519. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 232.

ПОЖАРЕВАЧКИ ЗАТВОР, Спасовдан, 9. 05. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.

Задаћа школе. „Васпитање треба да развије човека (...) телесно, умно и морално.“ Сматра да је главни задатак школа умни развитак, а да школа мора да буде народна.

1520. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за септембар, стр. 42-48.

1521. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 8-18.

1522. У: О ШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 12-19.

1523. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 73-81.

1524. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 71-175.

ПРЕВОДИ

1525. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 848.

ПОЖАРЕВАЧКИ ЗАТВОР, 23. 06. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СЕСТРАМА НИНКОВИЋ. Одломак.

Разреди у школи. Пише о својим разговорима са др. Јасневским о школском систему и образовању.

1526. У: *Сѝража*. – Год. 1 (1878), свеска за септембар, стр. 50-51.

1527. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: Књижара Љ. Јоксимовић, 1893. – Књ. 7, стр. 22-24.

1528. У: О ШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 22-23.

1529. У: ИДЕЈЕ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 86-88.

1530. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 176-177.

ПРЕВОДИ

1531. У: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ / Светозар Маркович. – Москва, 1956. – Стр. 854.

ПОЖАРЕВАЧКИ ЗАТВОР, 2. 07. 1874. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПЕРИ ТОДОРОВИЋУ. Одломак.

Не сматра добром политичку децентрализацију у Швајцарској.

1532. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 188.

1533. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 172.

1534. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 210.

1535. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 179.

СКЕРЛИЋ, Јован

1613. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. – Београд: Штамп. Давидовић, 1910. – VII + 272 стр.; 22 цм.

1614. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. Друго од писца исправљено издање за штампу приредио Владимир Ђоровић. – Београд: Издавачка књижарница “Напредак”, 1922. – 248 стр.; 24 цм.

1615. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд: Просвета, 1966. – 360 стр.; 19 цм. (Сабрана дела Јована Скерлића; књ. 11.)

СЛОВИЋ, Љиљана

1616. KRITIKA BIROKRATIJE U DELIMA SVETUZARA MARKOVIĆA / Ljiljana Slović. – Beograd: Univerzitet, Fakultet političkih nauka, 1973. – 138 str. – Daktilografisano.

Магистарска дисертација.

1617. SOCIOLOŠKA MISAO SVETUZARA MARKOVIĆA / Ljiljana Slović. – Beograd: Fakultet političkih nauka, 1976. – 257 str. – Šapirografisano.

Докторска дисертација.

1618. SOCIOLOŠKA MISAO SVETUZARA MARKOVIĆA / Ljiljana Slović. – Beograd: Savremena administracija, 1977. – 174 str.; 22 cm.

СПАСИЋ, Живомир

1619. “ЈАВНОСТ” СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Живомир Спасић. – Крагујевац: Светлост, 1975. – 134+2 стр. са сликама и факсимилима; 19 цм.

СТАНОЈЧИЋ, Илија

1620. NACIONALNO PITANJE NAŠIH NARODA U DELIMA SVETUZARA MARKOVIĆA / Ilija Stanojčić. – Beograd, 1953, str. 244+2; 4°. – Daktilografisano.

Докторска дисертација одбрањена 31. 10. 1953. на Филозофском факултету у Београду.

1545. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 181.

КРАГУЈЕВАЦ, крај децембра 1974. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПЕРИ ТОДОРОВИЋУ. Одломак.
Жали се на слабост и недостатак енергије.

1546. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 108.

1547. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 104.

1548. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 125.

1549. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 182.

КРАГУЈЕВАЦ, јануара (7–10) 1875. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПЕРИ ТОДОРОВИЋУ (Београд).

Обавештава га да мора из разлога безбедности и здравља хитно да напусти Србију.

Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5–18.

1550. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Д. Качаревић. – Прилози за историју социјализма, Београд, 1965, књ. 2, стр. 354.

1551. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 71.

КРАГУЈЕВАЦ, 20. 01. 1875. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЈЕВРЕМУ МАРКОВИЋУ.

Обавештава брата да мора што пре да оде из Србије, јер су већ поднете две тешке тужбе. Шаље брату у писму један чланак и Програм који треба да се по његовом одласку објаве у *Засиави* и *Ослобођењу*.

Оригинал. ИАБ, ЗПО, к-1 / 5–17.

1552. У: НЕОБЈАВЉЕНА ПИСМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / П. Дамјановић, Д. Качаревић. – Прилози за историју социјализма, Београд, 1965, књ. 2, стр. 354–355.

1553. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ БРАТУ ЈЕВРЕМУ / Споменка Недић. – *Полиџика*. – Год. 72 (1975), бр. 22063, стр. 17 од 9. 03.
1554. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 72–73.
- БЕЧ, фебруара 1875. г. – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПЕРИ И ДРУГОВИМА. Одломак. Писмо није сачувано.
Поручује да се труде да *Ослобођење* опстане бар годину дана.
1555. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. – Београд, 1910. – Стр. 110.
1556. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 2. изд. – Београд, 1922. – Стр. 105–106.
1557. У: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд, 1966. – Стр. 127.
1558. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 79.

II
БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА
О
СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ

ПИСМА УПУЋЕНА СВЕТОЗАРУ
МАРКОВИЋУ

БЕОГРАД, 3. 12. 1866. г. – КОСТА ЦУКИЋ – СВЕТОЗАРУ
МАРКОВИЋУ И АЛЕКСИ КНЕЖЕВИЋУ у Петроград.

Послат новац за зимску одећу.
Копија. АС, МПс, VI, 828 / 1874.

1559. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд:
САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 332.
Вид. бј. 1045.

БЕОГРАД, 27. 03. 1867. г. – КОСТА ЦУКИЋ – СВЕТОЗАРУ
МАРКОВИЋУ И АЛЕКСИ КНЕЖЕВИЋУ у Петроград.

Обавештење да је послато „благодејање“ за време од 1. маја
до краја октобра.
Копија. АС, МПс, VII, 1458 / 1874.

1560. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд:
САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 334.

БЕОГРАД, 30. 10. 1867. г. – МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И
ЦРКВЕНИХ ДЕЛА – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Пе-
троград.

Тражи се изјашњење о дуговању Миловану Спасојевићу,
практиканту из Београда.
Копија. АС, МПс, II, 171/1868.

1561. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд:
САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 340.
Вид. бј. 1049.

БЕОГРАД, [априла 1868.г.] – МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Петроград.

Послато благодејање од 1. маја до 1. новембра.
Копија. АС, МПс, V, 914 / 1868.

1562. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 344.
Вид. бј. 1068.

БЕОГРАД, 26. 02. 1869. г. – МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Петроград.

Одобрава се премештај у Цирих и одобрава путни трошак.
Копија. АС, МПс, VI, 828 / 1874.

1563. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 1, стр. 360.
Вид. бј. 1115.

БЕОГРАД, 18. 10. 1869. г. – ДИМИТРИЈЕ МАТИЋ, МИН. ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Цирих.

Пита Св. Марковића да ли је он писац чланка *Српске обмане од једног Србина из Кнежевине*.
Копија. АС, МПс, V, 1122 / 1870.

1564. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 194.

БЕОГРАД, 5. 01. 1870. г. – ДИМИТРИЈЕ МАТИЋ, МИН. ПРОСВЕТЕ И ЦРКВЕНИХ ДЕЛА – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Цирих.

Ургенција за одговор на писмо од 18. 10.1 869. г.
Копија. АС, МПс, V, 1122 / 1870.

1565. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 205.
Вид. бј. 1179.

НОВИ САД, 4. 03. 1870. г. – ОДБОР УОС – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Цирих. Потписани Миша Димитријевић и Антоније Хаџић.

С. Марковић прихваћен за помоћника уредника листа *Млада Србадија*.
Оригинал. МС. РО, бр. 25. 280.

1566. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 4, стр. 158.
Вид. бј. 1184 и 1192.

ЖЕНЕВА, 31. 05. 1870. г. – АНТОН ДАНИЛОВИЧ ТРУСОВ – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Цирих.

Одбија се помоћ Нечајеву коју су тражили руски циришки студенти и захтев да се и Св. Марковић дистанцира од овог случаја као и циришка група студената.
Оригинал. Archives Herzen, Bibliothèque National, Paris. Ms. slave 109, ff 838–839, 4 pp. in-4°.

1567. У: Archives Bakounine – Leiden: E.J.Brille, 1971. – Том 4, appendice 7, pp 1–2. Prevod na francuski sa ruskog originala.

1568. У: ГЕРЦЕН И ЗАПАД. – Москва: Наука, 1985. – Стр. 492–494. (Литературное наследство 96).

1569. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 229–231. Са руског превео Андреј Тарасјев.

ПАНЧЕВО, 8. 08. 1871. г. – ШТАМПАРИЈА [Јовановић и Павловић] – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. Телеграм.
Тражи се предговор и наслов за неку публикацију.
Копија. АИИ, ЗЈР, IX/1, 9/104.

1570. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 5, стр. 164 са копијом телеграма који је пошта направила по налогу Јована Ристића како би пратио рад и кретање Св. Марковића.

БЕОГРАД, 26. 11. 1873. г. – ЂОРЂЕ ЛАЗАРЕВИЋ – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. (Администрацији *Јавности*).
Шаље списак претплатника на лист *Јавности*.
Оригинал. АД НМК, 1481.

1571. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 44.
У наставку писма Стева Милићевић упозорава С. Марковића на уредност експедиције листа и слање спискова претплатника Ђ. Лазаревићу, јер је он главни скупљач.
- ШАБАЦ, 13. 12. 1873. г. – ЈОВАН МИЛИНКОВИЋ-АЛАНТИЋ – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Крагујевац.
Обавешава С. Марковића о прикупљеној претплати и о великом интересовању за *Јавносћ*.
Оригинал. АД НМК, 1420.
1572. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 47.
- БЕОГРАД, 3. 01. 1874. г. – ЂОРЂЕ КОМАДИНИЋ И ИЛИЈА САВИЋ – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ.
Поручују по један примерак *Јавносћ* и изражавају своју благодарност што војује против неправде.
Оригинал. АД НМК, 1351.
1573. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 49 са факсимилом писма.
- ЈАГОДИНА, 6. 06. 1874. г. – ТАСА ЂИКИЋ – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ у Крагујевац.
Пише о старим и новим претплатницима као експедитор *Јавносћ* у Јагодини.
Оригинал. АД НМК, 1551.
1574. У: *ЈАВНОСТ* СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Живомир Спасић. – Крагујевац: Светлост, 1975. – Стр. 127–128.
1575. У: ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1986. – Књ. 12, стр. 51.

КЊИГЕ. ДИСЕРТАЦИЈЕ. ЗБОРНИЦИ Југословенски аутори

БЛАГОЈЕВИЋ, Обрен

1576. ЕКОНОМСКА МИСАО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Обрен Благојевић. – Београд: Српска академија наука и уметности, 1975. – 306 стр.; 24 цм. (Посебна издања књ. 479; Одељење друштвених наука; књ. 76.)

Résumé

ВИТЕЗОВИЋ, Милован

1577. ВРЕМЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА: Биографски подаци о Светозару Марковићу / Милован Витезовић. – Београд: Омладинске новине, 1975. – 134 стр.; 19 цм. (Посебно издање Омладинских новина.)

ВУЛЕВИЋ, Јован

1578. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У КРАГУЈЕВЦУ / Јован Вулевић. – Крагујевац: Светлост, 1952. – 124 стр.; 21 цм.

Прилог: *Светозарева одбрана пред судом.*

ВУЛЕТИЋ, Витомир

1579. IDEOLOŠKI I ESTETIČKI POGLEDI SVETOZARA MARKOVIĆA I RUSKI REVOLUCIONARNI DEMOKRATI / Vitomir Vuletić. – Beograd, Univerzitet, 1964. – Daktilografisano. 353 str.; 4°. *Докторска дисертација* одбрањена на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

1580. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РУСКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ДЕМОКРАТИ / Витомир Вулетић. – Нови Сад: Матица српска, 1964. – 250 стр.; 24 цм.

1581. МИСАО И РЕЧ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Витомир Вулетић. – У: ЗАМАК КУЛТУРЕ, Врњачка Бања, 1975; св. 3. – Стр. 595–832+(1) са факсимилом; 24 цм.

1582. МИСАО И РЕЧ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / Витомир Вулетић. – Врњачка Бања: Замак културе, 1975. – 237 стр.+ факсимили; 24 цм (Библиотека „Замак културе,“; св. 3, сепарат 15).
1583. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПЕСНИК СРБИЈЕ НА ИСТОКУ / Витомир Вулетић. – Београд: Просвета: Лајковац: Градска библиотека, 1997. – 172 стр.; 19 цм. (Библиотека *Књижевни свей*.)
- ЂОРЂЕВИЋ, Јован
1584. SVETOZAR MARKOVIĆ I NAŠE VREME / Jovan Djordjević. – Београд: Radnička štampa, 1977. – 114 стр.; 21 см.
- XXX
1585. ЕВРОПСКИ ИЗВОРИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ И СРПСКИМ СОЦИЈАЛИСТИМА. (Приредила Емилија Тешић-Насковски). – Београд: САНУ – Завод за уџбенике и наставна средства, 1996. – XI, 427 стр.; 24 цм. (Целокупна дела Светозара Марковића; књ. 15.)
- ЖУЈОВИЋ, Јован
1586. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Јован Жујовић. – Београд: Издање часописа *Букџиња*, 1925. – 29 стр.; 21 цм.
- ЈОВАНОВИЋ, Слободан
1587. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Слободан Јовановић. – Београд: Досије Обрадовић, 1903. – 167 стр.; 24 цм.
1588. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Слободан Јовановић. 2. изд. – Београд: Геца Кон, 1920. – 217 стр.
На стр. 187–217: + ДОДАТАК: Јован Скерлић: Светозар Марковић, његов живот, рад и идеје. Београд, 1910.
Приказ прештампан из *Српског књижевног гласника*, 1911. Вид. бј. 2026.
1589. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Слободан Јовановић. 3. изд. – У: Политичке и правне расправе / Слободан Јовановић. – Београд: Геца Кон, 1932. – Књ. 1, стр. 61–263. + ДОДАТАК: приказ Скерлићеве монографије о Св. Марковићу на стр. 264–298. (Сабрана дела; 2.)
1590. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Слободан Јовановић. 4. изд. – У: Политичке и правне расправе / Слободан Јовановић. –

- Београд: БИГЗ, 1990. – Књ. 1, стр. 45–148. + ДОДАТАК: приказ Скерлићеве монографије о Св. Марковићу на стр. 149–167. (Сабрана дела; 2.)
- МАНОЈЛОВИЋ, Љубиша
1591. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Љубиша Манојловић. – Београд: Нолит, 1963. – 233 стр.; 12°. (Кол. библиотека *Порџреџи*, 34.)
- МАСЛЕША, Веселин
1592. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Студија. / Веселин Маслеша. – Београд: Култура, 1945. – 102 стр.; 19 цм.
1593. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Студија. / Веселин Маслеша. 2. издање. – Београд – Загреб: Култура, 1946. – 102 стр.; 19 цм.
1594. SVETOZAR MARKOVIĆ: Studija. / Veselin Masleša. – Zagreb: Kultura, 1946. – 102 str.; 19 cm.
1595. SVETOZAR MARKOVIĆ: Študija. / Veselin Masleša: Prevedel iz srpščine Bogomil Gerlanc. – Ljubljana: Cankarjeva založba, 1946. – 74 str.; 21 cm.
- МАТОВИЋ, Весна
1596. КРИТИЧКА МИСАО СРПСКИХ СОЦИЈАЛИСТА (1868–1914) / Весна Матовић. – Београд: Институт за књижевност, 1991. – 209 стр.; 21 цм.
Утицај учења Св. Марковића на његове следбенике на прелому 19. и 20. века.
- МИЛОЈЕВИЋ, Урош
1597. DRUŠTVENO-NAUČNA I SOCIJALNO-EKONOMSKA SHVATANJA SVETOZARA MARKOVIĆA / Uroš Milojević. – Sarajevo, 1975, 254 str. – Šapirografisano.
Докџорска дисертџација.
1598. SVETOZAR MARKOVIĆ SOCIJALNI-EKONOMSKI MISLILAC / Uroš Milojević. – Београд: Narodna knjiga, b. g. (1978) – 140 str.; 21 cm.
- МИТРИНОВИЋ, Вера
1599. Z PRZESZŁOŚCI IDEOLOGII SOCJALISTYCZNEJ W SERBII. (Svetozar Marković) / Vera Mitrinović. – *Archiwum historii filozofii i myśli społenczej* (Warszawa). – 1958, br. 3. – Str. 81–125.

Сажета маџисџарска дисертџација одбрањена 1955. г. у Варшави. Председник комисије проф. Лешек Колаковски.

МИТРОВИЋ, Ђорђе и Саво АНДРИЋ

1600. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВО ДОБА / Ђорђе Митровић, Саво Андрић: Илустрована биографија. – Београд: Рад, 1978. – 91 стр.; илустрације; 24 цм.

МУЛИЋ, Роман

1601. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875) / Роман Мулић. – Београд: изд. аутора, 1996. – 124 стр.; 17 цм.

Summary.

Поводом 150-годишњице рођења Светозара Марковића.

НЕДЕЉКОВИЋ, Душан

1602. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ НА ДЕЛУ / Душан Недељковић. – Београд: Српска академија наука и уметности, 1975. – 152 стр.; (Посебна издања; књ. 480; Одељење друштвених наука; књ. 77.)

НИНКОВИЋ, Адам

1602а. ФИЛОЗОФСКИ ВИДИЦИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Адам Нинковић. – Бања Лука; Марксистички центар, 1984. – 207 стр.; 19 цм.

Докџорска дисертџација.

ПАРИЈЕЗ, Ристо

1603. SVETOZAR MARKOVIĆ, NJEGOVO DRUŠTVENO-EKONOMSKO SHVATANJE I POGLEDI NA ZADRUGARSTVO / Risto Parijez. – Sarajevo, 1957. – 250 str. – Daktilografisano.

Докџорска дисертџација.

ПЕРОВИЋ, Латинка

1604. IDEJE I POKRET SVETOZARA MARKOVIĆA. – Beograd: Rad, 1985. – 354 str.; 21 cm. (Srpski socijalisti 19. veka / Latinka Perović; knj. 2.)

ПЕТРОВИЋ, Никола

1605. БОРБА ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ БАЛКАНСКИХ НАРОДОВ ОТ ВЛАСТИ ОТТОМАНСКОЙ ИМПЕРИИ И СЕРБЫ АВСТРО-ВЕНГЕРСКОЙ МОНАРХИИ / Никола Петровић. – Москва: Ин-т славяноведения и балканистики АН СССР, 1974. – Стр. 68; 12°.

Докџорска дисертџација.

ПРОДАНОВИЋ, Димитрије

1606. SHVATANJE SVETOZARA MARKOVIĆA O DRŽAVI / Dimitrije Prodanović. – Beograd: Servis Saveza udruženja pravnika Jugoslavije, 1961. – 134 str.; 21 cm.

Докџорска дисертџација.

РЕЏЕПАГИЋ, Јашар

1607. ПЕДАГОШКА МИСАО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА: основе, значење и утицај / Јашар Реџепагић. – Београд: Српска академија наука и уметности и Академија наука и уметности Косова, 1979. – 243 стр.; 24 цм. (Посебна издања књ. 517; Одељење друштвених наука; књ. 82.)

1608. MENDMI PEDAGOGLIK I SVETOZAR MARKOVIQIT (Bazat, kuptimi dhe ndikimi) / Jashar Rexhepagiq. (Përkthyes Hajrullah Koliqi). – Prishtine: Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore i krahinës socialiste autonome të Kosovës, 1985. – 235 fq.; 24 cm. Превод књиге: *Педаџошка мисао Свейозара Марковића*, Београд, 1979.

XXX

1609. SAVREMENICI O SVETOZARU MARKOVIĆU. – (Priredio Vitoimir Vuletić). – Beograd: Rad, 1976. – 269 str.; 21 cm. Изабрани текстови Светозаревих другова, следбеника и противника.

XXX

1610. САВРЕМЕНИЦИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. (Приредио Витомир Вулетић.) – Београд: САНУ – Завод за уџбенике и наставна средства, 1996. – 331 стр.; илустрације; 24 цм. (Целокупна дела Светозара Марковића; књ. 16.)

XXX

1611. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РЕАЛНИ ПРАВАЦ У КЊИЖЕВНОСТИ. (Приредио Предраг Протић.) – Нови Сад: Матица српска, 1987. – 644 стр.; 24 цм. (Српска књижевна критика – Институт за књижевност; књ. 5.)

XXX

1612. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ,, / Живомир Спасић, Вера Пилић-Ракић, Љубица Симаковић-Ђукић, [Емилија Тешић-Насковски]. – Светозарево: „Светозареви сусрети,, 1990. – 335 стр.; илустрације; 24 цм.

СКЕРЛИЋ, Јован

1613. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. – Београд: Штамп. Давидовић, 1910. – VII + 272 стр.; 22 цм.

1614. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. Друго од писца исправљено издање за штампу приредио Владимир Ђоровић. – Београд: Издавачка књижарница „Напредак“, 1922. – 248 стр.; 24 цм.

1615. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот, рад и идеје / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд: Просвета, 1966. – 360 стр.; 19 цм. (Сабрана дела Јована Скерлића; књ. 11.)

СЛОВИЋ, Љиљана

1616. KRITIKA BIROKRATIJE U DELIMA SVETOZARA MARKOVIĆA / Ljiljana Slović. – Beograd: Univerzitet, Fakultet političkih nauka, 1973. – 138 str. – Daktilografisano.

Магистарска дисертација.

1617. SOCIOLOŠKA MISAO SVETOZARA MARKOVIĆA / Ljiljana Slović. – Beograd: Fakultet političkih nauka, 1976. – 257 str. – Šarigrafisano.

Докторска дисертација.

1618. SOCIOLOŠKA MISAO SVETOZARA MARKOVIĆA / Ljiljana Slović. – Beograd: Savremena administracija, 1977. – 174 str.; 22 cm.

СПАСИЋ, Живомир

1619. „ЈАВНОСТ“ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / Живомир Спасић. – Крагујевац: Светлост, 1975. – 134+2 стр. са сликама и факсимилима; 19 цм.

СТАНОЈЧИЋ, Илија

1620. NACIONALNO PITANJE NAŠIH NARODA U DELIMA SVETOZARA MARKOVIĆA / Ilija Stanojčić. – Beograd, 1953, str. 244+2; 4°. – Daktilografisano.

Докторска дисертација одбрањена 31. 10. 1953. на Филозофском факултету у Београду.

СТОЈКОВИЋ, Андрија Б.

1621. ПОГЛЕД НА СВЕТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / Андрија Б. Стојковић. – Београд: Српско филозофско друштво, 1964. – 72 стр.; 19 цм. (Савремене филозофске теме; св. 2.)

ТАТИЋ, Миливој

1622. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СОЦИЈАЛИСТИЧКО САМОУПРАВЉАЊЕ / Миливој Татић. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (итд.), 1976. – 66 стр.; 16 цм.

ТАУТОВИЋ, Радојица

1623. ОД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ДО МАЈАКОВСКОГ / Радојица Таутовић. – Београд: Петар Кочић, 1976. – 74 стр.; 19 цм.

ТОДОРОВИЋ, Александар

1624. ЕТИЧКА СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА / Александар Тодоровић. – Зајечар: Тимок, 1966. – 149 стр.; 16 цм. (Кол. библиотека часописа *Развитак*.)

ТОДОРОВИЋ, Драгоје

1625. СУЂЕЊЕ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ / Драгоје Тодоровић. – Београд: Рад, 1974. – 119 стр.; 21 цм. (Кол. Библиотека историје југословенског радничког покрета.)

ХУМО, Авдо

1626. SVETOZAR MARKOVIĆ FILOZOF I REVOLUCIONAR / Avdo Humo. – Beograd: Institut za političke studije Fakulteta političkih nauka, 1975. – 253 str.; 21 cm.

СТРАНИ АУТОРИ

БЕЉАЈЕВА, Јулија Дмитровна

1627. БОРЬБА СЕРБСКОЙ ДЕМОКРАТИЧЕСКОЙ КРИТИКИ ЗА РЕАЛИЗМ ВО ВТОРОЙ ПОЛОВИНЕ XIX – НАЧАЛЕ XX В. В. (Светозар Маркович и Јован Скерлич) / Ю. Д. Беляева. – Москва: Институт славяноведения АН СССР, 1963. – 18 стр.

Автореферат дисертацији на сљедећем канд. филолошких наук.

ВИКТОРОВ-ТОПОРОВ, Владимир

1628. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ: страница из историји општествених движењих у Србији / Владимир Викторoв-Топоров. – *Голос минувшего*. – Москва, 1913, н° 3, стр. 29–51. Репринт у: Slavistic Printings and Reprintings N° 114/2. – The Hague – Paris: Mouton, 1968. Посебан отисак.

ГАМИДОВА, Шефкет Мамет

1629. НЕКАТОРЫЕ ВОПРОСЫ МИРОВОЗЗРЕНИЯ СВ. МАРКОВИЧА В СВЕТЕ ДИСКУСИЙ 60-Х–70-Х Г. Г. XX ВЕКА / Шефкет Мамет Гамидова. – Москва: МГУ им. Ломоносова, Философский факультет, Кафедра истории марксистколенинской философии, 1980. – 26 стр.; 4°.

Рукопис дисертацији на степен кандидата философских наук.

ЈОВАНОВИЋ, Мирјана

1630. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ КАТО ИКОНОМИСТ / Јованович, Мирјана. – Софија, 1958, II, 223 л.

Дисертација. Научен ръководители Бахнев. Рецензенти Кирил Глигоров и Жак Натан.

КАРАСЈОВ, Виктор Георгијевич

1631. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (Социално-политические взгляды) / В. Г. Карасев. – Москва: МГУ им. Ломоносова, 1950. – 15 стр.; 8°.

Авџореператџ дисертацији на степен кандидата исторических наук.

МАКЛЕЛАН, Вудфорд

1632. SVETOZAR MARKOVIĆ AND THE ORIGINS OF BALKAN SOCIALISM / Woodford Mc Clellan. – Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1964. – (IX)+308 p. – 24 cm.

Документална дисертација.

ПАВЛОВ, Тодор

1633. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (1846–1875). – У: Речи и статии 1936–1945. / Тодор Павлов. – Софија: Нариздат, 1945. – Стр. 151–180.

1634. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Тодор Павлов. Превод с бугарског у редакцији Драгише Живковића. – Београд – Загреб: Култура, 1946. – 34 стр.; 16 цм.

1635. SVETOZAR MARKOVIĆ / Todor Pavlov. Prijevod s bugarskog u redakciji Dragiše Živkovića. – Beograd–Zagreb: Kultura, 1946. – 30 str.; 16 cm.

ПИСАРЕК, Хенрик

1636. ФИЛОЗОФИЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА (1846–1875) / Хенрик Писарек. [Са польског превела Вера Митриновић.] – Нови Сад: Матица српска, 1974. – 170 стр.; 24 цм. (Матица српска. Одељење за друштвене науке. Студија и грађа о Уједињеној омладини српској.)

Документална дисертација одбрањена 1972. г. пред комисијом Андрија Стојковић, Јан Лехович и Анжеј Новицки. Тематске целине објављене у Польској у: *Acta universitatis wratislaviensis* – *Prace filozoficzne*: 6 (1970); 9 (1971); 10 (1972); 11 (1973) и 14 (1974).

1637. FILOZOFIA SVETOZARA MARKOVICIA (1846 – 1875): z historii marksizmu v Serbii / Henryk Pisarek. – Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu wrocławskiego, 1981. – 208 str. (*Prace filozoficzne* 28.)

Допуњена хабилитациона расправа са библиографијом рада Св. Марковића.

ЗБОРНИЦИ РАДОВА СА НАУЧНИХ СКУПОВА ПОСВЕЋЕНИХ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

1638. СИМПОЗИЈУМ ПОВОДОМ ТРОСТРУКЕ СТОГОДИШЊИЦЕ Париске комуне, „Раденика“ и српских превода „Комунистичког манифеста“ и „Грађанског рата у Француској“, одржан 3–5. октобра 1971. г. у сарадњи Одељења друштвених наука САНУ и листа „Панчевац“: Зборник радова. (Уредник Душан Недељковић). – Београд: ГЛАС САНУ, 285 (1973), стр. 316. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2683, 2777, 2998, 3208, 3227, 3328, 3421, 3583, 4015, 4347, 4447.
1639. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЖИВОТ И ДЕЛО: Зборник радова са научног скупа одржаног 24–27. новембра 1975. (Уредник Душан Недељковић). – Београд: САНУ, 1977. – 717 стр.; 24 цм. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2417, 2438, 2458, 2533, 2538, 2670, 2671, 2678, 2713, 2738, 2781, 2822, 2847, 2863, 2872, 2920, 3057, 3113, 3168, 3239, 3247, 3339, 3380, 3429, 3448, 3460, 3497, 3540, 3585, 3595, 3761, 3771, 3786, 3796, 3948, 3988, 4027, 4047, 4089, 4132, 4156, 4174, 4185, 4201, 4291, 4311, 4322, 4347, 4371, 4409, 4411, 4457. -
1640. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ОМЛАДИНА И МАРКСИЗАМ: Зборник радова са научног скупа одржаног 21–22.

фебруара 1977. (Уредник Душан Недељковић). – Београд: САНУ, 1982. – 247 стр. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; књ. 4.)

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2542, 2706, 2735, 2741, 2830, 2850, 3062, 3269, 3343, 3361, 3437, 3499, 3501, 3544, 3599, 3762, 3773, 3916, 4030, 4115, 4459.

1641. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАРКSOVA ИНТЕРНАЦИОНАЛА. Зборник радова са научног скупа одржаног 3–4. новембра 1983. (Уредник Обрен Благојевић). – Београд: САНУ, 1991. – VIII + 330 стр.; 24 цм. (Научни скупови; књ. 56. Одељење друштвених наука; књ. 12.)

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2425, 2508, 2543, 2708, 2717, 2725, 2832, 2878, 2896, 3245, 3251, 3365, 3446, 3447, 3462, 3546, 3609, 3775, 3792, 3852, 3858, 3925, 4035, 4165, 4209, 4348, 4463, 4515, 4542.

1642. СПОМЕНИЦА ПОВОДОМ ПРЕДСТАВЉАЊА ПРВИХ ИЗАШЛИХ КЊИГА ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА: Зборник радова са научног скупа одржаног 25. септембра 1989. у Српској академији наука и уметности. (Уредник Милош Маџура). – Београд: САНУ, 1990. – 51 стр.; 24 цм. (Споменица САНУ; књ. 9. Одељење друштвених наука; књ. 2.)

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2426, 2991, 3136, 3151, 3469, 3638, 3780, 4192.

1643. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЉУБЕН КАРАВЕЛОВ у контексту словенске књижевности и културе: Зборник радова са међународног научног скупа одржаног 19–21. октобра 1990. у Светозареву у сарадњи са Центром за бугаристику БАН (Софија). (Уредници Никола Тасић, Миодраг Матицки, Миодраг Стојановић.) – Београд: САНУ Балканолошки институт; Институт за књижевност и уметност, 1992. – 224 стр.; 24 цм. (САНУ Балканолошки институт; посебна издања; књ. 47; Институт за књижевност и уметност; посебна издања; књ. 15.)

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2883, 3076, 3155, 3183, 3231, 3232, 3366, 3519, 3551, 3617, 3711, 4039, 4093, 4224, 4295, 4358, 4387, 4466, 4560.

1644. ЖИВОТ И ДЕЛО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА: Зборник радова са међународног научног скупа Српске академије наука и уметности одржаног 16–17. октобра 1996. у Београду и 18. октобра 1996. г. у Зајечару. (Редактори Михаило Марковић, Иван Максимовић, Драган Симеуновић). – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – 599 стр.; 24 цм.

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2428, 2469, 2490, 2549, 2550, 2605, 2789, 2889, 2952, 2986, 3078, 3124, 3152, 3192, 3238, 3241, 3370, 3390, 3398, 3480, 3511, 3524, 3558, 3565, 3618, 3660, 3692, 3874, 3937, 3960, 4008, 4044, 4055, 4066, 4095, 4139, 4172, 4282, 4393, 4467, 4483, 4563.

XXX

1645. POČECI SOCIJALISTIČKE ŠTAMPE NA BALKANU: Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa održanog 20–21. decembra 1971. povodom stogodišnjice izlaska *Radenika*. (Urednici Milo Popović, Jovan Dubovac i dr.). – Beograd: Jugoslovenski institut za novinarstvo i Institut za izučavanje radničkog pokreta Srbije, 1974. – 576 str.; 24 cm.

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2432, 2996, 3591, 3727, 3901, 4118, 4345.

УНИВЕРЗИТЕТИ У СРБИЈИ

1646. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ. Зборник радова са научног скупа одржаног на Филолошком факултету у Београду 6–8. марта 1975. г. (Уредили Димитрије Вученов и Предраг Палавестра.) – Београд: Институт за књижевност и уметност, 1975. – 254 стр.; 24 цм. (Посебна издања; књ. 5.)

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2521, 2609, 2791, 2856, 2860, 2947, 2963, 2970а, 3120, 3129, 3137, 3203, 3210, 3255, 3268, 3411, 3518, 3712, 4072, 4232, 4360, 4415.

1647. НАУЧНА МИСАО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА: Зборник радова са симпозијума одржаног 7–8. априла 1975. г. (Приредила Емилија Тешић-Насковски.) – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – 216 стр.; 24 цм. (Публикације Универзитетске библиотеке „Св. Марковић“, 2.)

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2451, 2566, 2612, 2669, 2712, 2779, 2918, 3002, 3050, 3055, 3689, 3986, 4126.

1648. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАРКСИЗАМ: Зборник радова са округлог стола у организацији Центра за марксистичко образовање Универзитета у Нишу 28. фебруара 1975. г. (Уредили Б. Прокић и Л. Прошић). – Ниш: *Градина*, 1975. – 157 стр.; 24 цм. (Посебно издање часописа *Градина*.)

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2450, 2512, 2967, 3048, 3096, 3164, 3531, 3699, 3885, 3982, 4078.

1649. СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ПОКРЕТ У СРБИЈИ И ЦРВЕНИ БАРЈАК: Зборник радова са симпозијума „Црвени барјак“ 17–18. децембра 1976. г. у Крагујевцу. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – 338 стр.; 24 цм.

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2436, 2467, 2674, 2740, 2922, 3161, 3362, 3434, 3435, 3577, 3596, 3690, 3750, 3751, 3758, 3847, 3893, 3913, 3990, 4123, 4124, 4127, 4162, 4163, 4206.

1650. КРАГУЈЕВАЧКИ ПЕРИОД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА: Зборник радова са округлог стола одржаног 16. маја 1986. г. у Крагујевцу. (Уредник Љубица Симаковић-Ђукић.) – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“, Центар за марксистичко образовање, 1987. – 294 стр.; 24 цм.

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2531, 2569, 2582, 2710, 2728, 2776, 2833, 2881, 2970, 3005, 3163, 3376, 3389, 3484, 3547, 3606, 3855, 3927, 3958, 4036, 4051, 4091, 4091а, 4188.

СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ

1651. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЕКОНОМСКЕ НАУКЕ: Зборник радова са Првог научног скупа одржаног 22–23. септембра 1975. у Светозареву. (Уредник Александар Аврамовић.) – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – 197 стр.; 24 цм.

Саопштења пописана по ауторима.

Вид. бј. 2456, 2529, 2677, 2766, 2845, 2893, 2967, 3064, 3099, 3167, 3424, 3464, 3594, 3846, 3954, 4179, 4180.

1652. САМОУПРАВА У ДЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И САВРЕМЕНА ЈУГОСЛОВЕНСКА ПРАКСА: Зборник радова са Другог научног скупа одржаног 22–23. септембра 1976. у Светозареву. (Уредник Александар Аврамовић.) – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – 232 стр.; 24 цм.
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2459, 2540, 2818, 3069, 3101, 3169, 3178, 3341, 3465, 3578, 3597, 3620, 3888, 3911, 4106, 4186.
1653. ПОЛОЖАЈ И УЛОГА СЕЉАШТВА У ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКОМ РАЗВОЈУ НАШЕ ЗЕМЉЕ ОД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ДО ДАНАС: Зборник радова са Трећег научног скупа одржаног 22–23. септембра 1977. г. у Светозареву. (Уредник Радојица Зиројевић.) – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – 449 стр.; 24 цм. (Библиотека „Светозареви сусрети“; св. 3.)
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2461, 2507, 2635, 3070, 3179, 3277, 3279, 3466, 3600, 3731, 3784, 3917, 4107, 4199, 4211.
1654. ПЕДАГОШКЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ СИСТЕМ У ЈУГОСЛАВИЈИ: Зборник радова са Четвртог научног скупа одржаног 22–23. септембра 1978. г. у Светозареву. (Уредник Радојица Зиројевић.) – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – 333 стр.; 24 цм. (Библиотека „Светозареви сусрети“; св. 4.)
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2413, 2695, 3071, 3180, 3347, 3467, 3545, 3602, 3668, 3738, 3799, 3920.
1655. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О РАДНИШТВУ И ДРУШТВЕНО-ИСТОРИЈСКА УЛОГА РАДНИЧКЕ КЛАСЕ: Зборник радова са Петог научног скупа одржаног 22–23. септембра 1979. г. у Светозареву. (Уредник Радојица Зиројевић.) – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – 440 стр.; 24 цм. (Библиотека „Светозареви сусрети“; св. 5.)
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2721, 2770, 3125, 3171, 3246, 3350, 3468, 3490, 3552, 3603, 3848, 3889, 3922, 4034.

1656. ЈАВНОСТ У УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ДАНАС: Зборник радова са Шестог научног скупа одржаног 22–23. септембра 1981. г. у Светозареву. (Уредник Радојица Зиројевић.) – Светозарево: Марксистички центар „Светозар Марковић“, 1982. – 441 стр.; 24 цм. (Библиотека „Светозареви сусрети“; св. 6.)
Наслов на корицама „Светозар Марковић и Јавност“.
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2384, 2423, 2544, 2560, 2723, 2743, 2937, 3072, 3382, 3445, 3504, 3850, 3923, 4069.
1657. МОРАЛ У УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ДАНАС: Зборник радова са Седмог научног скупа одржаног 22–23. септембра 1983. г. у Светозареву. (Уредник Радојица Зиројевић.) – Светозарево: Марксистички центар „Светозар Марковић“, 1984. – 449 стр.; 24 цм. (Библиотека „Светозареви сусрети“; св. 7.)
Наслов на корицама „Светозар Марковић о моралу“.
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2545, 2553, 2783, 3051, 3073, 3135, 3181, 3473, 3781, 3851, 3924, 4171, 4203.
1658. НАЦИОНАЛНА РАВНОПРАВНОСТ И ФЕДЕРАЛНО УРЕЂЕЊЕ У УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И У АКТУЕЛНОЈ ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ПРАКСИ: Зборник радова са Осмог научног скупа одржаног 22–23. септембра 1985. у Светозареву. (Уредник Зоран Моравчевић.) – Светозарево: Марксистички центар „Светозар Марковић“, 1986. – 277 стр.; 24 цм. (Библиотека „Светозареви сусрети“; св. 8.)
Наслов на корицама „Национално и федерално“.
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2424, 2727, 2800, 2980, 3052, 3074, 3079, 3228, 3354, 3477, 3716, 3752, 3854, 3859, 3926, 4070.
1659. КЛАСНО И ПОЛИТИЧКО ОРГАНИЗОВАЊЕ РАДНИЧКЕ КЛАСЕ: Зборник радова са Девог научног скупа одржаног 22–23. септембра 1987. г. у Светозареву. (Уредник Предраг Трајковић.) – Светозарево: Марксистички центар „Светозар Марковић“, 1988. – 310 стр.; 24 цм. (Библиотека „Светозареви сусрети“; св. 9.)
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2729, 2981, 3075, 3162, 3182, 3457, 3548, 3607, 3739, 3779, 3856, 3873, 3892, 3928, 3959, 4053, 4092, 4108, 4158.

XXX

1660. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ДАНАС: Зборник радова са научног скупа одржаног у Београду 23. септембра 1991. (Уредници Андрија Стојковић и Вера Пилић-Ракић.) – Београд: Епоха, 1992. – 210 стр.; 24 цм.
Саопштења пописана по ауторима.
Вид. бј. 2468, 2604, 2617, 2686, 2730, 2841, 2884, 2949, 2982, 3077, 3184, 3233, 3252, 3278, 3367, 3390, 3501, 3567, 3615, 3616, 3794, 3857, 3932, 4041, 4094, 4109, 4562.

СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У СТРАНОЈ ШТАМПИ 1871–1875

1661. [REDACTION]. – *Vorhote* (Génève). – 1871, br. 4, str. 64
У списку дародаваца листу и С. Марковић. Податак по Маклелану.
Вид. бј. 4390.
1662. ...BELGRAD, d. 1. Mai. – *Grenzhote*. – God. 3 (1871), br. 18, od 4. 05.
Појавио се *Раденик*, али уредник није познати млади социјалдемократата већ инжењер Љочић.
1663. [О ПРОГРАМУ РАДЕНИКА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 47–49.
Превод чланка из: *Grenzhote-a*, бр. 18, 1871.
1664. SRBIA. – *L'Égalité* (Génève). – God. 4 (1871), br. 12 od 8. 07.
Вест да се у Београду организује социјалистичка партија и да је основан лист *Раденик*. „Још једна земља у којој је Интернационала побола своју заставу.“ Податак по Маклелану.
Вид. бј. 4390.
1665. [РАДЕНИК]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 50.
Превод чланка из: *L'Égalité-a*, бр. 12, 1871.
1666. PANČEVA (Banat)... – *Der Volksstaat*. – God. 3 (1871), br. 61, str. 2 od 29. 07. (17. 07.)
О излажењу *Раденика* између осталог се каже: „Међу нашим национално-либералним новинама нашао је, најзад, место један социјалдемократски лист *Раденик*...“

1667. [ПОЈАВА РАДЕНИКА]–. (Превела О. Момчиловић.) – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 51.
Превод чланка из: *Volksstaat-a*, бр. 61, 1871.
1668. SERBIEN. – *Tagwacht*. – God. 4 (1871), br. 33 od 12. 08.
У Београду три пута недељно излази *Раденик*.
1669. [СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ЛИСТ РАДЕНИК]. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 52.
Превод чланка из: *Tagwacht-a*, бр. 33, 1871.
1670. BRIEFKASTEN. – *Der Volksstaat*. – God. 3 (1871), br. 78, str. 4 od 27. 07.
Из ове рубрике листа сазнаје се да је С. Марковић уплатио претплату и да се новине редовно експедују за Србију. У следећим бројевима се долази до података да је у Србији било преко десет претплатника.
1671. [С. БЕОГРАД]. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 59.
Превод обавештења из рубрике „Поштанско сандуче“ из: *Volksstaat-a*, бр. 78, 1871.
1672. [„РАДЕНИК“]. – *Свобода*. – Год. 2 (1872), бр. 32, стр. 256 од 22. 01.
Каравелов оглашава *Раденик* и обавештава заинтересоване да се могу претплатити на њега у редакцији *Свободе*.
1673. [РЕДАКЦИОН]... – *L'Égalité (Génève)*. – God. 5 (1872), br. 2 od 28. 01.
Према Маклелану, претплатник на лист је Светозар Марковић: В. М. М. S. = Belgrad, M^{sur} Markovitch Svetozar.
1674. [ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ]. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 60.
Превод чланка из: *L'Égalité-a*, бр. 2, 1872.
1675. EISENBAHNFRAGE UND SERBIEN. – *Grenzhote*. – God. 4 (1872), br. 5 od 3. 02.

1676. [ПИТАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЦА И СРБИЈА]. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 61–63.
Превод чланка из: *Grenzhote-a*, бр. 5, 1872.
1677. BELGRAD, 4. März. – *Volkswille*. – 1873, br. 28, od 5. 04.
Допис из Србије потписан: *Један Србин А. Ј. М.* [Јован Миљинковић-Алавантић].
Јавља листу о политичким приликама у Србији, *Раденику* и *Врзином колу*.
1678. [БЕОГРАД, 4. Марта]. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 73–74.
Превод чланка из: *Volkswille-a*, бр. 18, 1873.
1679. BRIEFKASTEN. – *Der Volksstaat*. – God. 5 (1871), br. 110, str. 4 od 12. 09.
Редакција *Јавносџи* – Крагујевац уплатила претплату за следећу годину.
1680. AUS EINEM BRIEF. – *Volkswille*. – 1874, br. 31, od 22. 04.
О стању штампе у Србији и борби за политичке слободе.
1681. [ИЗ ЈЕДНОГ ПИСМА]. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 77.
Превод дописа из: *Volkswille-a*, бр. 31, 1874.
1682. VRŠAC (Serbien). 17. März. – *Der Volksstaat*. – God. 6 (1874), br. 41, str. 4 od 10. 04.
Потписано иницијалима L. N. L. N. = Лаза Нанчић.
О политичким приликама у Србији, а у поводу суђења С. Марковићу због *Јавносџи*.
1683. ВРШАЦ (Србија), 17. Марта. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 75–76; Књ. 16, стр. 44–45.
Превод чланка из: *Volksstaat-a*, бр. 41, 1874.
1684. AUS SERBIEN. – *Der Volksstaat*. – God. 6 (1874), br. 66, str. 2–3 od 10. 06.
О стању у Србији, стварању листа *Јавносџи*, делатности С. Марковића, о вишемесечној осуди.... Други наставак о суђењу Св. Марковићу.

1685. [О СУЂЕЊУ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 46–47.
Превод чланка из: *Volksstaat-a*, бр. 66, 1874.
1686. EIN PRESSEPROZESS IN OSTEN. – *Der Volksstaat*. – God. 6 (1874), br. 84, str. 1–2 od 22. 07.
Наставак чланка из бр. 66. Говори се о судском процесу *Јавносѣи*. Поднаслов чланка узет за одредницу. Трећи наставак суђења Св. Марковићу.
1687. [ПРОЦЕС ШТАМПИ НА ИСТОКУ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 261–272.
Превод чланака из: *Volksstaat-a*, 1874, бр. 41, 66 и 84. Сва три чланка су у преводу Олгице Момчиловић објављена 1983. г. у чланку Ђ. Митровића.
Вид. бј. 3364.
1688. IN SERBIEN NIMMT DIE SOZIALISTISCHE BEWEGUNG... -- *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 2 (1874), br. 24, str. 4 od 14. 06.
Сажета вест о политичком стању у Србији, објављена у *Volksstaat-u*, бр. 41, 1874.
Вид. бј. 1682.
1689. ZUR GESCHICHTE DER ARBEITER BEWEGUNG IN SERBIEN. – *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 2 (1874), br. 25, str. 2 od 21. 06. i br. 26, str. 3 od 28. 06.
Превод чланка из *Volksstaat-a*, бр. 66, 1874.
Вид. бј. 1684.
1690. EIN PRESSEPROZESS (in Osten). – *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 2 (1874), br. 31, str. 2–3 od 2. 08.
Превод чланка из *Volksstaat-a*, бр. 84, 1874.
Вид. бј. 1686.
1691. SZERBIA MUNKÁSMOZGALMÁNAK TÖRTÉNÉTHEZ. – *Munkás heti krónika*. – God. 2 (1874), br. 25, str. 1–2 od 21. 06. i br. 26, str. 2–3 od 28. 06.
Превод чланка из *Volksstaat-a*, бр. 66, 1874.
Вид. бј. 1684.

1692. MUNKÁSMOZGALOM TÖRTÉNÉTHEZ SZERBIÁBAN. – *Munkás heti krónika*. – God. 2 (1874), br. 31, str. 2–3 od 2. 07
Превод чланка *Процес шѣамѣи на исѣоку* из *Volksstaat-a*, бр. 84, 1874.
Вид. бј. 1686.
1693. EINUNDZWANZIGSTER (21) DECEMBER – *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 3 (1875), br. 4, str. 1 od 24. 01.
Вест да је Пера Ђорђевић умро и оставио свом идејном пријатељу С. Марковићу 1200 дуката да настави политички рад. Светозар Марковић покренуо лист *Ослобођење*.
1694. [СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ПОКРЕТ У СРБИЈИ НАПРЕДУЈЕ БРЗО]. (Превела О. Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 82.
Превод чланка из: *Arbeiter Wochen Chronik-a*, бр. 4, 1874.
1695. СОЦИАЛНО-РЕВОЛУЦИОНАРНОЕ ДВИЖЕНИЕ В СЕРБИИ. – *Вѣред*. – Год. 1 (1875), бр. 2, стр. 64 од 1. 02.
1696. [СОЦИЈАЛНО-РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПОКРЕТ У СРБИЈИ]. (Превео А. Тарасјев.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 84.
Превод чланка из: *Вѣред-a*, бр. 2, 1875.
1697. WIEN. Den 13. März 1875. – *Der Volksstaat*. – God. 7 (1875), br. 91, str. 1 od 17. 03.
Чланак непотписан. Исти чланак се штампао под иницијалима L. N. у мађарским листовима: *Arbeiter Wochen Chronik* и *Munkás heti krónika*.
О смрти С. Марковића у Трсту.
Вид. бј. 1699, 1701.
1698. [ТЕЖАК УДАРАЦ ЗАДЕСИО ЈЕ СРПСКУ СОЦИЈАЛ-ДЕМОКРАТИЈУ]. (Превела О. Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 84.
1699. WIEN, 13. MÄRZ. – *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 3 (1875), br. 12, str. 1 od 21. 03.
Уредништво је Нанчићеву вест о Светозаревој смрти пропратило топлим речима и на крају штампало допис Светозаревих ученика и следбеника из Вршца.

1700. [О СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У *Arbeiter Wochen Chronik*]. (Превела О. Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 105–109.
1701. NENÉZ CSAPÁS ÉRTE A SZERB SZOCIALISTAKÁT. – *Munkás heti krónika*. – God. 3 (1875), br. 12, str. 1 od 21. 03.
Чланак непотписан. Аутор је Лаза Нанчић. Идентичан текст је објављен прво у *Volksstaat*-у, бр. 31, 1875.
Црно уоквирена вест да је умро Светозар Марковић.
Вид. бј. 1697.
1702. ZUR ARBEITERBEWEGUNG IN DEN DONAUFUERSTENTHUEMEN. – *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 3 (1875), br. 14, str. 1 od 4. 04.
Потпис –а –а. –а –а = Коста Лера.
У чланку се објављује и писмо Светозаревих другова *Колеџама и идејним пријатељима* поводом његове смрти.
1703. НАШ ТОВАРИЦ МАРКОВИЧ УМЕР... – *Вјеред*. – Год. 1 (1875), бр. 5, стр. 151 од 15. 03. Аутор П. Л. Лавров.
У *Раду* бр. 10 од 8. 03. 1975. г. П. Тодоровић даје овај допис у српском преводу, а прештампа је и у *Цел. дела*, књ. 16, стр. 81.
1704. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Radnički prijatelj* (Zagreb). – God. 2 (1875), br. 11, str. 1.
Некролог.
1705. SVETOZAR MARKOVITSCH. – *Arbeiter Freund* (Zagreb). – God. 2 (1875), br. 11, str. 1.
Некролог објављен и у *Radničkom prijatelju*.
Вид. бј. 1704.
1706. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. (Некролог). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 79–80.
Прештампа хрватски текст и преведен немачки из *Рада*, бр. 10, 1875. г.
Вид. бј. 1704, 1705.

1707. SVETOZAR MARKOVIC. – *Budoucnost* (Praha). – God. 1 (1875), br. 6, str. 2 od 18. 03.
Некролог.
1708. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 87.
Превод из чешког листа *Budoucnost*, бр. 6, 1875.
1709. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Вјеред*. – Год. 1 (1875), бр. 7, стр. 211–213 од 5. 04.
Чланак према писању *Рада* у бр. 10 са коментарима.
1710. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. (Превео А. Тарасјев.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 94–97.
Превод чланка из *Вјеред-а*, бр. 7, 1875.
1711. DIE SERBISCHE SOZIALISTEN... – *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 3 (1875), br. 15, str. 2 od 11. 04.
О сахрани С. Марковића и оснивању друштва за издавање његових дела.
1712. СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 93.
Превод дописа из *Arbeiter Wochen Chronik-а*, бр. 15, 1875.
1713. WIE UNS AUS BELGRAD BERICHTEN... – *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 3 (1875), br. 17, str. 9 od 25. 04.
Вест о забрани Марковићевог *Ослобођења* и *Рада* Пере Тодоровића и осуди Васе Пелагића на затвор.
1714. [ЗАБРАНА ЛИСТОВА У СРБИЈИ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 105.
Превод чланка из *Arbeiter Wochen Chronik-а*, бр. 17, 1875.
1715. AUS SERBIEN. – *Der Volksstaat*. – God. 7 (1875), br. 47, str. 1–2 od 25. 04.
Стање у Србији после смрти С. Марковића. Хапшење В. Пелагића, осуда адвоката Милинковића, Ценића и Даниловића на вишегодишњу робију у оковима.
Редакција се извињава што због обиља материјала допис касни.

1716. [ИЗ СРБИЈЕ, 20. МАРТА]. (Превела Олгица Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 103–104.
Превод из *Volksstaat-a*, бр. 47, 1875.
1717. AUS SERBIEN SCHREIBEN... – *Der Volksstaat*. – God. 7 (1875), br. 48, str. 2 od 28. 04.
Оснивање листа *Сџаро ослобођење* уместо забрањеног Светозаревог *Ослобођења*; распуштање Народне скупштине.
1718. [ИЗ СРБИЈЕ]. (Превела Олгица Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 106.
Превод из *Volksstaat-a*, бр. 48, 1875.
1719. AUS SERBIEN. Jagodina, 21 März. – *Der Volksstaat*. – God. 7 (1875), br. 49, str. 2–3 od 30. 04. i br. 51, str. 2–3 od 5. 05.
Детаљно се описују економско и политичко стање у Србији. Чланак писан пре Светозареве смрти.
1720. [ИЗ СРБИЈЕ]. (Превела Олгица Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 107–113.
Превод из *Volksstaat-a*, бр. 49, 1875.
1721. IN „CIVILIZIERT“ SEIN WOLLENDER SERBIEN... – *Arbeiter Wochen Chronik*. – God. 3 (1875), br. 19, str. 2 od 9. 05.
О конфискацији листова, хапшењима и осудама на вишегодишњу робију због „велеиздаје“...
1722. [ОСУДА СОЦИЈАЛИСТА У СРБИЈИ]. (Превела О. Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 116.
Превод чланка из *Arbeiter Wochen Chronik-a*, бр. 19, 1875.
1723. AUS SERBIEN SCHREIBEN... – *Der Volksstaat*. – God. 7 (1875), br. 54, str. 2 od 12. 05.
Забрана листа *Рад* бр. 10 јер је Пера Тодоровић у њему објавио стране и домаће некрологе Светозару Марковићу. Бр. 11 је конфискован, а П. Тодоровић већ има пет штампарских процеса.

1724. [ИЗ СРБИЈЕ НАМ ПИШУ]. (Превела Олгица Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 117–118.
Превод из *Volksstaat-a*, бр. 54, 1875.
1725. AUS SERBIEN. – *Der Volksstaat*. – God. 7 (1875), br. 67, str. 1–2 od 16. 07.
Текст потписан са „Један српски демократа“.
Огорчено се пише о путовању кнеза Милан по источној Србији. *Ослобођење* забрањено, уредник Срета Анђелковић у апсу, као и многи Светозареви сарадници.
1726. [ЈЕДАН СРПСКИ ДЕМОКРАТА]. (Превела Олгица Момчиловић.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 126–131.
Превод из *Volksstaat-a*, бр. 67, 1875.
1727. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Vierteljahrsschrift*. – Год. 1 (1875), бр. 10, стр. 318 од 1. 06.
Оглас за књ. 1 *Начела народне економије или Наука о народном блајосијању* (по Н. Г. Чернишевском). Цена 1 Фр. 20 сант. Претпоставља се да је оглас послао П. Тодоровић.

ЧЛАНЦИ И ПРИЛОЗИ У КЊИГАМА И ПЕРИОДИЧНИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА

О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ (1868–1875)

АНЂЕЛКОВИЋ, Сретен

1728. КЊИЖЕВНА ВЕСТ. – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 24, стр. 6 од 25. 02.

Објава нове књиге преводилачке дружине *Вероисповесий сувременој љиродњака*.

Вид. бј. 2389.

1729. ЗБОГ ПРАЗНИКА СВЕТОГ САВЕ.... – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 7 од 15. 01.

Опаска штампана масним словима и потписана: *Уредништво*, обавештавала је читаоце да радници у штампарији нису на празник хтели да раде, те је лист изашао дан касније. Одговор штампара вид. у бј. 1888.

БАН, Матија

1730. УРЕДНИКУ ВИДОВА ДАНА. – *Видовдан*. – Год. 11 (1871), бр. 150 од 15. 07. и бр. 151 од 16. 07.

Чланак С. Марковића *Бели тиерор* сматра недоличним одговором на чланке у *Јединству* и *Видовдану* у којима се критикује Интернационала, јер „удара“ на карактер његов и других...

1731. УРЕДНИКУ ВИДОВА ДАНА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 256–257.

XXX

1732. БЕОГРАД, 25. децембра 1871. – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 1, стр. 4 од 2. 01.

Допис о хапшењу уредника *Враголана* М. Никетића, затим Јована Миљинковића-Алавантића због растурања књиге *Неколико чланака* Св. Марковића иако нема званичне забране...

XXX

1733. БЕОГРАД, 25. ДЕЦЕМБРА (1871). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 247–249.

Из *Засијава*, бр. 1, 1872.

XXX

1734. БЕОГРАД, 22. фебр. – *Засијава*. – Год. 9 (1874), бр. 26, стр. 2 од 1(13). 03.

Коментар пресуде Светозару Марковићу и Димитрију Стојковићу.

XXX

1735. БЕОГРАД, 22. Фебр(уара). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 213–215.

Из *Засијава*, бр. 26, 1874.

XXX

1736. ВРАГОЛАНИ РАДЕНИК. – *Ружа*. – Год. 7 (1871), бр. 30 од 20. 08.

Повод овом сатиричном тексту су исправке које је *Раденик* давао због објављених породичних вести из династије Петровић. *Ружа* није пропустила ниједан број без „боцкања“ *Раденика*.

XXX

1737. ВРАГОЛАНИ РАДЕНИК. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 264.

Из *Руже*, бр. 30, 1871.

XXX

1738. (Г. г. скупљачи претплатника на књигу *Србија на Истoku*). – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 36, стр. 5 од 24. 03. и бр. 49, стр. 4 од 26. 04.

Скупљачи претплате се умољавају да што пре пошаљу претплату. Објављено у рубрици „Књижевна вест“.

XXX

1739. (Г. г. скупљачи претплатника на књигу *Србија на Истџоку*). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 8, стр. 106.

Из *Засџава*, бр. 36, 1872.

ГАВРИЛОВИЋ, Грујица

1740. ПОШТОВАНИ Г. УРЕДНИЧЕ. – *Будућносџ*. – Год. 2 (1874), бр. 20, стр. 84 од 26. 03.

Одговор на „Припослано“ у бр. 14 у коме је Д. Лазаревић напао и „одвојено мишљење“ судије Гавриловића у процесу Св. Марковићу.

Вид. бј. 1811.

1741. ОДГОВОР СУДИЈЕ ГРУЈИЦЕ ГАВРИЛОВИЋА ПОВОДОМ ПРОТЕСТА СУДИЈЕ ДИМИТРИЈА ЛАЗАРЕВИЋА ЗА НАПИС У ЛИСТУ *БУДУЋНОСТ*. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 242–243.

Приређивачи *Цел. дела* дали описну одредницу одговору судије Гавриловића у *Будућносџ*, бр. 20, 1874.

XXX

1742. ГЛАВНА ГОДИШЊА СКУПШТИНА ЗАДРУГЕ СРПСКИХ ЗАНАТЛИЈА. – *Засџава*. – Год. 7 (1872), бр. 7, стр. 4 од 16. 01.

Одбија се предлог Ђоке Мијатовића и Светозара Марковића.

ГРУЈИЋ, Сава

1743. ЖРТВА НЕИСТИНИТОГ РАПОРТА. – *Јавносџ*. – Год. 1 (1873), бр. 27, стр. 2–3 од 29. 12.

Поводом рапорта Косте Протића, министра војног и указа о суспензији С. Грујића због сарадње са политичким листом *Јавносџ* (поред осталог).

1744. ЖРТВА НЕИСТИНИТОГ РАПОРТА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 145–149.

Из *Јавносџ*, бр. 27, 1873.

XXX

1745. ДВЕ НОВЕ КЊИГЕ. – *Засџава*. – Год. 10 (1875), бр. 53, стр. 4 од 7(19). 05.

Позив на претплату на *Целокујна дела Светџозара Марковића* и на књигу *Истџорија једноџ францускоџ сељака*.

XXX

1746. ДИМИТРИЈУ ЛАЗАРЕВИЋУ судији крагујевачког окружног суда. – *Јавносџ*. – Год. 2 (1874), бр. 34, стр. 4 од 22. 03.

Одговор на „Припослано“ у бр. 14 *Будућносџ*.

Вид. бј. 1811.

XXX

1747. ДИМИТРИЈУ ЛАЗАРЕВИЋУ судији крагујевачког окружног суда. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 240–241.

Из *Јавносџ*, бр. 34, 1874.

XXX

1748. ДОПИСИ. Београд, 18. јануара. – *Јавносџ*. – Год. 2 (1874), бр. 10, стр. 3 од 22. 01.

Осуђује се хапшење Св. Марковића и одбијање власти да се он брани са слободе.

ЂОРЂЕВИЋ, Владан

1749. ГОСПОДИНЕ УРЕДНИЧЕ!. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 36, стр. 147–148 од 2. 04. Рубрика „Припослато“.

Прво реаговање на чланак *Сирџињска болница* објављен у бр. 35 *Радника*.

Вид. бј. 1920.

1750. [ВЛАДАН ЂОРЂЕВИЋ О ЧЛАНКУ „СИРОТИЊСКА БОЛНИЦА“]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 262–264.

Приређивачи *Цел. дела* дали описну одредницу чланку из *Радника*, бр. 36, 1872.

1751. [У БР. 39 *РАДЕНИКА* ИМА...]. – *Јединсџво*. – Год. 4 (1872), бр. 81 од 12. 04.

Одговор на чланак Мите Ценића.

Вид. бј. 1922.

1752. [ОДГОВОР ВЛАДАНА ЂОРЂЕВИЋА МИТИ ЦЕНИЋУ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 269–270.

1753. ФРАНЦУСКИ СОЦИЈАЛИЗАМ-КОМУНИЗАМ И НАШИ ПОЛИТИЧКИ ШИПАРЦИ У „РАДЕНИКУ“. – *Јединство*. – Год. 4 (1872), бр. 86, 87 и 88, стр. 180–181, 184 од 23–25. 04.
Напад на Св. Марковића и сараднике *Раденика*.
1754. ФРАНЦУСКИ СОЦИЈАЛИЗАМ-КОМУНИЗАМ И НАШИ ПОЛИТИЧКИ ШИПАРЦИ У „РАДЕНИКУ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 273–278.
1755. ОТВОРЕНО ПИСМО Г. СВ. МАРКОВИЋУ ОД ДР ВЛАД. ЂОРЂЕВИЋА. – *Јединство*. – Год. 4 (1872), бр. 89–90, стр. 185–186, 188 од 26–27. 04.
1756. ОТВОРЕНО ПИСМО Г. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ / Владан Ђорђевић. – Београд, 1872. – *Јединство*, бр. 89–90. Штампано засебно као брошура.
1757. ОТВОРЕНО ПИСМО Г. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ ОД ВЛАДАНА ЂОРЂЕВИЋА. – У: Савременици о Светозару Марковићу. – Београд: Рад, 1976. – Стр. 121–130.
1758. ОТВОРЕНО ПИСМО Г. СВ. МАРКОВИЋУ ОД ДР. ВЛАДАНА ЂОРЂЕВИЋА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 279–285.
1759. Г. УРЕДНИКУ „ЈЕДИНСТВА“. – *Јединство*. – Год. 4 (1872), бр. 96, стр. 200 од 4. 05. (Припослано).
Поводом полемике са С. Марковићем у *Засијави*.
1760. Г. УРЕДНИКУ „ЈЕДИНСТВА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 298.
1761. ДВА ФИЛОЗОФА. – *Јединство*. – Год. 4 (1872), бр. 96 од 4. 05.
Напад на уреднике *Враголана* и *Руже* – М. Никетића и Ђелешевића да настављају нападе на њега, јер Светозар то више не може.
Одговор на овај чланак: вид. бј. 1836, 1900.
У *Цел. дела*, књ. 7 С. Марковића само копија дела овог чланка јер је новина оштећена.

1762. Г. Др. ВЛАДАН ЂОРЂЕВИЋ... – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 55, стр. 4 од 10. 05.
Примедба на *Ојазку* др Милетића у бр. 51. У наставку чланка Милетић оштро одговара.
1763. ДР ВЛАДАН ЂОРЂЕВИЋ ЛИСТУ ЗАСТАВА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 299–300.
1764. ДЕВЕТИ ЈУРИШ. – *Правда*. – Год. 1 (1872), бр. 22, стр. 88–90 од 21. 10.
Напад на Св. Марковића, Миту Ценића, Марка Пајића, Андру Николића и др. „Нови борци – социјалисте.“
1765. УСПОМЕНЕ / Владан Ђорђевић. – У: Савременици о Светозару Марковићу. – Београд: Рад, 1976. – Стр. 79–82.
Преузето из: Културне скице из друге половине XIX века, књ. 2.
1766. КУЛТУРНЕ СКИЦЕ ИЗ ДРУГЕ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА / Владан Ђорђевић. Књига трећа: У војсци. Чланак VIII, табак 4. XX. Књига друга: Из младости: Приватан лекар. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 40–42.
Из архивског материјала: РОМС М 14–045 / I.

ЂОРЂЕВИЋ, Никола

1767. НАРЕДБА. – *Јавности*. – Год. 1 (1873), бр. 3, стр. 4 од 14. 11.
Начелник Округа крагујевачког Н. Ђорђевић поставља писара начелства за цензора, а по Закону о штампи, чл. 6.
1768. НАРЕДБА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 127.
Из *Јавности*, бр. 3, 1873.

XXX

1769. ЗАВЕРЕ ОКО „ЈАВНОСТИ“. – *Јавности*. – Год. 2 (1874), бр. 30, стр. 1 од 13. 03.
Мађарска и аустријска штампа о „преврату“ у Србији у коме учествују сарадници *Јавности*.

XXX

1770. ЗАВЕРЕ ОКО „ЈАВНОСТИ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 228–229.

Из *Јавности*, бр. 30, 1874.

XXX

1771. ЗАГРЕБ, 16. новембра. – *Јединство*. – Год. 1 (1871), бр. 241 од 27. 11.

Напад на чланак Светозара Марковића *Борбе у границама*. Вид. бј. 631.

XXX

1772. ЗАГРЕБ, 16. новембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 6, стр. 248.

Из *Јединства*, бр. 241, 1871.

XXX

1773. ЗАПИСНИК VI СКУПШТИНЕ УЈЕДИЊЕНЕ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ ОДРЖАНЕ У ВРШЦУ. – *Млада Србадија*. – Год. 2 (1871), бр. 25, стр. 383; бр. 26, стр. 400.

Одговор Св. Марковића на беседу Уроша Гавриловића против комунизма и иступање Св. Марковића из УОС – Године одбора.

XXX

1774. ЗВАНИЧНА ИСПРАВКА. – *Јавности*. – Год. 2 (1874), бр. 33, стр. 1 од 20. 03.

Начелство Округа крагујевачког тражи исправке тобожњих нетачности у чланцима *Сјасицељ друшћивеног йоредка* и *Ойеи сјасицељ друшћивеног йоредка*, објављеним у бр. 30 *Јавности*.

Вид. бј. 1925.

XXX

1775. ЗВАНИЧНА ИСПРАВКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 234–235.

Из *Јавности*, бр. 33, 1874.

XXX

1776. ИЗ ДРУШТВЕНОГ СВЕТА. – *Млада Србадија*. – Год. 2 (1871), бр. 10, стр. 160 од 10. 05.

Критички осврт на Светозареву беседу на другом поселу „Побратимства“.

XXX

1777. ИЗ СУДНИЦЕ. – *Млада Србадија*. – Год. 2 (1871), бр. 33, стр. 512 од 31. 12.

О оптужби подигнутој против Св. Марковића за књигу *Неколико чланака* и о хапшењу Јована Милинковића-Алавантића због њеног поседовања.

XXX

1778. ИЗ ЧИТАОНИЦЕ. – *Млада Србадија*. – Год. 3 (1872), бр. 24, стр. 382–384 од 17. 06. Непотписано.

О гашењу *Раденика* по чл. 25 Закона о штампи, програму *Једнакости*... – Аутор Милан Кујунџић. (?)

XXX

1779. ИЗ ЧИТАОНИЦЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 333–336.

Из *Младе Србадије*, бр. 24, 1872.

XXX

1780. ИЗАШЛА ЈЕ „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – *Црногорац*. – Год. 2 (1872), бр. 28, стр. 112 од 15(27). 07.

„Нешто од ове књиге штампано је у ‚Раденику‘ биоградском, па због штампарских незгода прекинуто је.“

XXX

1781. ИЗАШЛА ЈЕ „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. (*Црногорац*.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 8, стр. 108.

J. C.

1782. БЕОГРАД. 10. марта. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 28, стр. 113 од 12. 03.

Једини осврт у *Раднику* о излажењу *Србије на Истоку*. Аутор жали што је прекинуто објављивање и даје свој прилог о хајдуцима.

XXX

1783. ЈЕДАН МАЛИ РАЧУН СА ЈАВНОШЋУ. – *Видовдан*. – Год. 14 (1874), бр. 52, стр. 1 од 13. 03.

Полемика са Св. Марковићем.

XXX

1784. НЕДАЈМО СЕ РАЗЈЕДИНИТИ! – Србија. – Год. 4 (1870), бр. 69 од 19. 06.

Чланак потписан са „Мнозина“.

Поводом чланка С. Марковића *Полијтички и економни положај радничког сјалежа у Србији*.

XXX

1785. НЕДАЈМО СЕ РАЗЈЕДИНИТИ! – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 232–236.

Из *Србије*, бр. 69, 1870.

ЈОВАНОВИЋ, Владимир

1786. НА „КРИТИКУ“ КОЈУ ЈЕ ПАНЧЕВАЦ ДОНЕО О САДРЖИНИ И ПРАВЦУ МЛАДЕ СРБАДИЈЕ. – *Млада Србадија*. – Год. 1 (1870), бр. 4, стр. 193–198 од 5. 07.

1787. НА „КРИТИКУ“ КОЈУ ЈЕ ПАНЧЕВАЦ ДОНЕО О САДРЖИНИ И ПРАВЦУ МЛАДЕ СРБАДИЈЕ. – У: *Савременици о Светозару Марковићу*. – Београд: Рад, 1976. – Стр. 98–109.

1788. НА „КРИТИКУ“ КОЈУ ЈЕ ПАНЧЕВАЦ ДОНЕО О САДРЖИНИ И ПРАВЦУ МЛАДЕ СРБАДИЈЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 189–196.

Прештампано из *Младе Србадије*, бр. 4, 1870.

1789. ВЛ. ЈОВАНОВИЋ ОДГОВАРА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ НА КРИТИКУ. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 69 од 27. 08.

1790. УРЕДНИКУ ПАНЧЕВЦА. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 73 од 10. 09. и бр. 74 од 13. 09.

Одговор на чланак Св. Марковића *Јаван рачун са Вл. Јовановићем*.

Вид. бј. 405.

1791. УРЕДНИКУ ПАНЧЕВЦА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 214–221.

1792. ИЗЈАВА уреднику *Панчевца*. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 79 од 11. 10.

Брани се од напада Св. Марковића поводом свог пута у Швајцарску, „шуровању“ са Русима и сл.

1793. ИЗЈАВА уреднику *Панчевца*. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 222–223.

Из *Панчевца*, бр. 79, 1870.

ЈОВАНОВИЋ, Јован Змај

1794. СА ОМЛАДИНСКЕ СКУПШТИНЕ. – *Народ*. – Год. 1 (1870), бр. 101 од 29. 08; бр. 102 од 1. 09; бр. 103 од 3. 09; бр. 104 од 5. 09.

Потпис – ј –.

Најпотпунији извештај са V скупштине УОС, са навођењем имена учесника у расправи, посебно Св. Марковића.

1795. СА ОМЛАДИНСКЕ СКУПШТИНЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 201–208.

Из *Народа*, бр. 101–104, 1870.

XXX

1796. КЊИЖЕВНИ ПРЕГЛЕД. – *Рад*. – Год. 1 (1874), бр. 3, стр. 48 од 8. 07; бр. 4, стр. 64 и бр. 7, стр. 111.

Покретање листа *Глас Јавности* под уредништвом Стеве Милићевића, појава првог и седмог броја. Аутор вероватно П. Тодоровић.

XXX

1797. [ЧАСОПИС РАД О НАЈАВИ И ПОЧЕТКУ ИЗЛАЖЕЊА ЛИСТА ГЛАС ЈАВНОСТИ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 187–188.

Из *Рада*, 1874, бр. 4 и бр. 7.

XXX

1798. КОМУНИСТИЧКЕ МЕТАМОРФОЗЕ. – *Истиок*. – Год. 4 (1874), бр. 81, стр. 4 од 27. 08.

Наставак препирке уредника *Истиока* и Стеве Милићевића.

„*Јавносѝ* је имала свој значај као опозициони лист, али ту заслугу не може себи приписати *Глас Јавносѝи* – јер ту није само промењено име него и сама редакција.“

КОСТИЋ, Лаза

1799. ODGOVOR SVETozARU MARKOVIĆU NA NJEGOV ČLANAK *REALNOST U POEZIJI*. – У: *Ogledi / Laza Kostić. (Priredio Predrag Vukadinović.)* – Београд: Nolit, 1965. – Стр. 125–130. (Kol. Biblioteka „Znamen“.)
1800. ОДГОВОР СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ НА ЊЕГОВ ЧЛАНАК *РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ*. – У: *Савременици о Светозару Марковићу*. – Београд: Рад, 1976. – Стр. 115–120.
1801. ОДГОВОР СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ НА ЊЕГОВ ЧЛАНАК *РЕАЛНОСТ У ПОЕЗИЈИ*. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: Народна књига. – Књ. 2, стр. 237–240.
1802. Л. К.: „ПЕШТИ НАПЛО“ НА НОВИ САД. – *Засѝава*. – Год. 7 (1872), бр. 70, стр. 5 од 16. 06.
О програму *Једнакосѝи* Ђоке Мијатовића, о Св. Марковићу и нападима мађарског дневника на политички живот Н. Сада.
Л. К. = Лаза Костић.
- XXX
1803. КРАГУЈЕВАЧКА НОВОСТ. – *Јавносѝ*. – Год. 1 (1873), бр. 25, стр. 4 од 23. 12.
„Јуче је овдашња полицајна власт (22. дец.) узела на одговор уредника овог листа и писца Св. Марковића...“
- XXX
1804. КРАГУЈЕВАЧКА НОВОСТ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 171.
Из *Јавносѝи*, бр. 25, 1873.
- XXX
1805. КРАГУЈЕВАЧКЕ НОВОСТИ. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 4, стр. 2 од 9. 01.
„Уредник *Јавносѝи* и писац Светозар Марковић стављени су јуче пред суд...“ Уредник *Јавносѝи* ће се бранити из слободе, а писац Св. Марковић „да се из затвора брани“. Одбијена је кауција.

XXX

1806. КРАГУЈЕВАЧКЕ НОВОСТИ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 158.
Из *Јавносѝи*, бр. 4, 1874.

XXX

1807. КРАГУЈЕВАЧКА НОВОСТ. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 19, стр. 4 од 12. 02.
„У прошли четвртак изјутра... тражио је Светозар Марковић да га испита лекарска комисија и да се у слободи лечи...“

XXX

1808. КРАГУЈЕВАЧКА НОВОСТ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 132.
Из *Јавносѝи*, бр. 19, 1874.

КУЈУНЦИЋ, Милан

1809. НАШЕ НОВИНЕ. – *Млада Србадија*. – Год. 3 (1872), бр. 2, стр. 19–21 од 15. 01. Непотписано.
Похвално пише о *Раденику* који је већ после неколико месеци излажења успео да окупи све самосталне напредне политичке странке.
На овај чланак је С. Марковић одговорио чланком *Зближење начелних ѧарѝија*.
Вид. бј. 737.
1810. НАШЕ НОВИНЕ. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 258–259.

ЛАЗАРЕВИЋ, Димитрије

1811. ГОСПОДИНЕ УРЕДНИЧЕ!. – *Будућносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 14 од 12. 03. у рубрици „Припослано“.
Напад на дописника листа из Крагујевца и на *Јавносѝ* због омаловажавања и исмејавања. Тражи име дописника.
Вид. бј. 1740.
1812. [ПРОТЕСТ СУДИЈЕ ЛАЗАРЕВИЋА ЗБОГ ОБЈАВЉЕНОГ ДОПИСА ИЗ КРАГУЈЕВЦА У ЛИСТУ *БУДУЋНОСТ*]. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 226–227.

Приређивачи *Цел. дела* дали описну одредницу чланку из *Будућности*, бр. 14, 1874.

М-п

1813. М-п, Минхен, 14. марта. – *Јавносѝ*. – Год. 2 (1874), бр. 36, стр. 2 од 27. 03.

Дописник из Минхена јавља да је овдашњој јавности зачуђујуће да полиција одлучује да ли је Светозар Марковић књижевник или не. Пореди суђење Св. Марковићу са сличним процесима у Немачкој, а који су знатно либералнији.

М-п

1814. М-п, Минхен, 14. марта. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 244–245. Из *Јавносѝ*, бр. 36, 1874.

XXX

1815. [МАРКОВИЋЕВ ЧЛАНАК НЕОБИЧНИ ЉУДИ]. – *Јединсѝво*. – Год. 4 (1871), бр. 250 од 12. 12.

„У броју 77 ‚Раденика‘ наилазимо на чланак, у коме не знамо да ли је већа логичка збрка појмова, или неморалност тежњи.“

Вид. бј. 672.

XXX

1816. [ЛИСТ ЈЕДИНСТВО О МАРКОВИЋЕВОМ ЧЛАНКУ НЕОБИЧНИ ЉУДИ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 250–251.

Из *Јединсѝва*, бр. 250, 1871.

МАРКОВИЋ, Никола

1817. [О СРБИЈИ НА ИСТОКУ Св. МАРКОВИЋА]. – *Панчевцац*. – Год. 4 (1872), бр. 28, стр. 4 од 6. 04. у рубрици *Књижевносѝ*.

1818. [СРБИЈА НА ИСТОКУ]. Позив на претплату. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 8, стр. 104.

Из *Панчевца*, бр. 28, 1872.

МИЛЕТИЋ, Светозар

1819. ИЗЈАВА... – *Засѝава*. – Год. 5 (1870), бр. 63 од 31. 05.

Поводом интерпелације у *Панчевцу* због необјављивања писма Св. Марковића и позива на одговорност због ранијих објављених Светозаревих чланака.

1820. СРПСКА СЛОБОДЊАЧКА СТРАНКА. – *Засѝава*. – Год. 5 (1870), бр. 92 од 9. 08.

Непотписан чланак.

Одговор на Светозарево „Питање уредништву *Засѝаве*“.

Вид. бј. 340, 341.

1821. СРПСКА СЛОБОДЊАЧКА СТРАНКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 255–258.

Из *Засѝаве*, бр. 63, 1870.

1822. ИСКРЕНО И ОТВОРЕНО. – *Засѝава*. – Год. 6 (1871), бр. 99 од 15. 08. и бр. 100 од 27. 08.

Чланак непотписан.

Реагује на писање *Раденика* о раду омладинске скупштине.

1823. ИСКРЕНО И ОТВОРЕНО. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 5, стр. 265–266.

Из *Засѝаве*, бр. 99, 1871.

1824. ОПАЗКА. – *Засѝава*. – Год. 7 (1872), бр. 51, стр. 4 од 30. 04. Поводом писма Владана Ђорђевића да се код Милетића налази писмо Св. Марковића упућено кнезу Николи.

1825. ОПАСКА. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 50, стр. 203 од 7. 05. „51. бр. ‚Заставе‘ доноси ову опаску:...”

1826. ОПАЗКА / Светозар Милетић. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 294. Из *Засѝаве*, бр. 51, 1872.

1827. „СЛОБОДА ШТАМПЕ“ У СРБИЈИ. – *Засѝава*. – Год. 9 (1874), бр. 27, стр. 1 од 3(15). 03.

Потпис – С.

1828. „СЛОБОДА ШТАМПЕ“ У СРБИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 221–224.

Из *Засѝаве*, бр. 27, 1874.

МИЛИЋЕВИЋ, Стеван

1829. УПИСНИЦИМА РАДНИКА. – *Српске новине*. – Год. 39 (1872), бр. 60, стр. 353 од 20. 05.

Обавештење да *Радник* неко време неће излазити.

1830. [ОБАВЕШТЕЊЕ УРЕДНИКА СТЕВАНА МИЛИЋЕВИЋА О ПРЕСТАНКУ ИЗЛАЖЕЊА ЛИСТА РАДНИК]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 309.

Из *Српских новина*, бр. 60, 1872.

1831. ОБЈАШЊЕЊЕ. – *Будућносћ*. – Год. 2 (1874), бр. 105 од 22. 12.

Бивши уредник *Гласа Јавносћ* објашњава разлоге због којих га је Одбор штампарије разрешио дужности, а на предлог Н. Остојића, председника Одбора, а потоњег уредника листа.

1832. ОБЈАШЊЕЊЕ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 286–288.

Из *Будућносћ*, бр. 105, 1874.

XXX

1833. (НА ВЕЧЕРЊОЈ ЗАБАВИ ПО ЗАВРШЕТКУ VI СКУПШТИНЕ УОС). – *Народ*. – Год. 1 (1870), бр. 99 од 14. 08.

О Светозаревој беседи о комунизму.

XXX

1834. НАЈНОВИЈЕ. – *Јавносћ*. – Год. 2 (1874), број изванредни, стр. 1 од 20. 04.

„Касација је одобрила пресуду апелацијоног суда (...) тако Марковић је осуђен на 9 месеци, а уредник Мита Стојковић на 3 месеца затвора...“

XXX

1835. [НЕМА С ОВЕ СТРАНЕ ТАКВИХ ДРУГОВА]. – *Глас народа*. – Год. 5 (1875), бр. 2, стр. 10 од 8. 01.

Коментар вести да је у Крагујевцу умро Пера Ђорђевић и оставио Св. Марковићу 1200 дуката „да пише новине што ће се звати „Ослобођење“...“

НИКЕТИЋ, Милован Ј.

1836. ОТВОРЕНО ПИСМО Др. Ипокриту Ђорђевићу. – *Враголан*. – Год. 2 (1872), бр. 9 од 10. 05.

Одговор на чланак *Два филозофа* Владана Ђорђевића. Вид. бј. 1761.

1837. ОТВОРЕНО ПИСМО Др. Ипокриту Ђорђевићу. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 296–297.

Из *Враголана*, бр. 9, 1872.

НИНКОВИЋ, Милица и Анка

1838. ВИША ЖЕНСКА ШКОЛА У КРАГУЈЕВЦУ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 1 од 1. 01.

Оглас о отварању школе са програмом и условима. Школа се финансира од новца који је Пера Ђорђевић оставио Св. Марковићу. Вид. бј. 991.

1839. ВИША ЖЕНСКА ШКОЛА У КРАГУЈЕВЦУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 131.

Оглас из *Ослобођења* бр. 1, 1875.

XXX

1840. НОВИ САД, 17. фебруара. – *Засијава*. – Год. 7 (1872), бр. 21, стр. 3–4 од 18. 02.

Организовање задружне заједнице занатлија. Св. Марковић учествовао у раду.

XXX

1841. НОВИ САД, 19. јан. – *Засијава*. – Год. 9 (1874), бр. 9 од 20. 01. (1. 02.)

Вест о стављању под суд Ј. Стојковића и Св. Марковића.

XXX

1842. НОВИ САД. Као што *Јавносћ* јавља... – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 159.

Из *Засијаве*, бр. 9, 1874.

XXX

1843. *Огласи*. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 22, стр. 94 (74) од 27. 02.

Обавештење да изостаје даље објављивање чланака *Србија на Истикоу* који су прекинути на половини.

XXX

1844. *Огласи. – Радник.* – Год. 2 (1872), бр. 42, стр. 172 од 16. 04. Моле се скупљачи и претплатници на књигу *Србија на Истикоу* да новац пошаљу на уредништво или на задружну штампарију у Новом Саду.

XXX

1845. ОГЛАСИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 8, стр. 105.
Из *Радника*, бр. 42, 1872.

XXX

1846. ОД ДАНАС ПРЕЛАЗИ УРЕДНИШТВО... – *Радник.* – Год. 2 (1872), бр. 37, стр. 150 од 5. 04.
Обавештење да је уредништво преузео Стеван Милићевић.

XXX

1847. [ОБАВЕШТЕЊЕ ЧИТАОЦИМА О НОВОМ УРЕДНИКУ РАДНИКА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 265.
Из *Радника*, бр. 37, 1872.

XXX

1848. ОМЛАДИНА И ЛИБЕРАЛИ. Са Велике школе. – *Сџаро Ослобођење.* – Год. 1 (1875), бр. 57, стр. 2–3 од 21. 12.
Проглас дружине Велике школе „Побратимство“: „...да ће свој дуг домовини и народу одужити, ако енергички ступи у борбу за победу оних начела за које се борио и уморио С. Марковић.“

XXX

1849. ОМЛАДИНА И ЛИБЕРАЛИ. Са Велике школе. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 120–121.
Из *Сџаро Ослобођења*, бр. 57, 1875.

XXX

1850. ОПЕТ О ЖЕЛЕЗНИЦИ. (Одговор *Раденику* на 57. број). – *Јединство.* – Год. 1 (1871), бр. 225 од 3. 11.

У бр. 220 *Јединство* подржава ставове Ч. Мијатовића и напада Јеврема Марковића, а сада сматра да се уговор о градњи железнице мора закључити.

XXX

1851. ОПЕТ О ЖЕЛЕЗНИЦИ. (Одговор *Раденику* на 57. број). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 237–241.
Из *Јединства*, бр. 225, 1871.

XXX

1852. ОПЕТ СПАСИТЕЉ ДРУШТВЕНОГ ПОРЕТКА. – *Јавност.* – Год. 2 (1874), бр. 30, стр. 3 од 13. 03.
Начелник полиције Никола Ђорђевић прогласио здравим Светозара Марковића и упутио га у затвор.

XXX

1853. ОПЕТ СПАСИТЕЉ ДРУШТВЕНОГ ПОРЕТКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 232–233.
Из *Јавности*, бр. 30, 1874.

XXX

1854. [ОСЛОБОЂЕЊУ]. – *Видовдан.* – Год. 15 (1875), бр. 54, стр. 2 од 7. 03.
Одговор на чланак објављен у *Ослобођењу*, бр. 20 у коме се износи да је министар финансија вечерао са скупштинарима.

П.

1855. ДОПИС. П. Нови Сад. – *Панчевац.* – Год. 3 (1871), бр. 37, стр. 2–3 од 6. 05.
Поводом објављивања *Певања и мишљења* Св. Марковића.

XXX

1856. [ПОДПИСАНИ ПОМОЋНИК НАЧЕЛСТВА КРАГУЈЕВАЧКОГ...]. – *Ослобођење.* – Год. 1 (1875), бр. 1 од 1. 01.
„...одредио је г. Станишу Новаковића писара... да према чл. 6 Закона о печатњи од сада прегледа новине и остале повремене списе које буде печатња овдашње друштвене штампарије издавала.“

- XXX
1857. ПОЗИВ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 36, стр. 2 од 22. 03.
Друговима из Одбора да дају новчане прилоге за штампање целокупних дела Светозара Марковића.
- XXX
1858. ПРИРЕЗ НА ЛОГОРОВАЊЕ НАРОДНЕ ВОЈСКЕ. – *Глас Јавности*. – Год. 1 (1874), бр. 2, стр. 2–3 од 17. 07.
Од априла месеца стигао је распис да се свака пореска глава опорезује са додатних 9 1/2 гроша, и то само за пролетње логоровање народне војске. Овај прирез није одобрила Скупштина, већ је наредио „војени министар“, тј. – незаконит је. И због овог чланка је оптужен С. Милићевић, уредник Г. Ј.
- XXX
1859. ПРОЦЕС СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА, КЊИЖЕВНИКА И ДИМ. СТОЈКОВИЋА, УРЕДНИКА „ЈАВНОСТИ“. – *Јавности*. – Год. 2 (1874), бр. 21, стр. 4 и 5.
Тужба државног тужитеља.
- XXX
1860. ПРОЦЕС СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА, КЊИЖЕВНИКА И ДИМ. СТОЈКОВИЋА, УРЕДНИКА „ЈАВНОСТИ“, Тужба државног тужитеља. – *Будућности*. – Год. 2 (1874), бр. 15, стр. 61 од 14. 03; бр. 16, стр. 67 од 17. 03; бр. 17, стр. 72 од 19. 03.
Текст пренет из *Јавности* без измена.
- XXX
1861. ПРОЦЕС СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА, КЊИЖЕВНИКА И ДИМ. СТОЈКОВИЋА, УРЕДНИКА „ЈАВНОСТИ“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 179–183.
Тужба државног тужитеља.
- XXX
1862. РАД „ЗАДРУГЕ СРБА ЗАНАТЛИЈА“. – *Глас занатлија*. – Год. 1 (1872), бр. 1 од 28. 05.
„...да се здруже сви обућари најпре у задругу кожарску, јер им је то најпрече. *Светозар Марковић* је учинио добро и саставио нацрт овој новој заједници.“ Нацрт кожарске задруге до данас није пронађен.

- XXX
1863. РАД „ЗАДРУГЕ СРБА ЗАНАТЛИЈА“. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 314–315.
Из *Гласа занатлија*, бр. 1, 1872.
- XXX
1864. [РАД О ГЛАСУ ЈАВНОСТИ]. – *Рад*. – Год. 1 (1874), бр. 3, стр. 48 од 8. 07; бр. 4, стр. 64 од 19. 07; бр. 7, стр. 111 од 8. 08.
Чланци нису појединачно обрађени како би били под истом одредницом.
- XXX
1865. [РАД О ГЛАСУ ЈАВНОСТИ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 187–188.
Из *Рада*, бр. 3, 1874.
- XXX
1866. [РАД О ПРЕСТАНКУ ИЗЛАЖЕЊА ГЛАСА ЈАВНОСТИ]. – *Рад*. – Год. 1 (1874), бр. 13, стр. 208 од 22. 09; бр. 14 од 22. 10; бр. 18, стр. 288 од 1. 11; бр. 20, стр. 316 од 16. 11.
- XXX
1867. [РАД О ПРЕСТАНКУ ИЗЛАЖЕЊА ГЛАСА ЈАВНОСТИ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 223–230.
- XXX
1868. РЕЧ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ПЕТОЈ СКУПШТИНИ УОС У НОВОМ САДУ 1870. г. – *Засијава*. – Год. 5 (1870), бр. 100 од 28. 08; бр. 101 од 30. 08. и бр. 102 од 2. 09.
Извештач *Засијава* је делимично забележио речи Св. Марковића.
- XXX
1869. РЕЧ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ПЕТОЈ СКУПШТИНИ УОС У НОВОМ САДУ 1870. г. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 199–200.
Из *Засијава*, бр. 100–102, 1870.

- XXX
1870. [...СА БЕЛОГА ДУНАВА, НА ВИДОВДАН]. – *Засїава*. – Год. 5 (1870), бр. 71 од 20. 06.
Коментар чланка С. Марковића *Словенска Аусїрија*.
- XXX
1871. [...СА БЕЛОГА ДУНАВА, НА ВИДОВДАН]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 270–272.
Из *Засїаве*, бр. 71, 1870.
- XXX
1872. СЛОБОДНА ШТАМПА. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 2 од 3. 01; бр. 3 од 5. 01; бр. 4 од 8. 01; бр. 5 од 10. 01; бр. 6 од 12. 01.
Критика Закона о штампи и његовој примени, када се кажњавају имаоци незабрањених књига. Даје се у 12 тачака како ваља заштити штампу и њен значај. Претпоставља се да је у писању овог чланка учествовао и Св. Марковић.
- XXX
1873. СОЦИЈАЛНИМ ДЕМОКРАТАМА СРПСКИМ. (Полемика са „начелним пријатељима Светозаревим“). – *Граничар*. – Год. 2 (1875), бр. 23, стр. 1 од 20. 03.
Аутор је највероватније Јован Павловић, уредник листа.
Вид. бј. 1974.
- XXX
1874. СОЦИЈАЛНИМ ДЕМОКРАТАМА СРПСКИМ. (Полемика са „начелним пријатељима Светозаревим“). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 118–119.
Из *Граничара*, 1875, бр. 23.
- XXX
1875. СПАСИТЕЉ ДРУШТВЕНОГ ПОРЕДКА. – *Јавносїи*. – Год. 2 (1874), бр. 30, стр. 1–2 од 13. 03.
Уредништво листа је полицију називало „спаситељем друштвеног поредка“ због произвољног тумачења Закона како би се обуставило излажење *Јавносїи*.

- XXX
1876. СПАСИТЕЉ ДРУШТВЕНОГ ПОРЕДКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 230–231.
Из *Јавносїи*, бр. 30, 1874.
- XXX
1877. СРБСКА ОМЛАДИНА. – *Засїава*. – Год. 6 (1871), бр. 95, стр. 1–2 од 15. 08.
Поводом VI скупштине УОС и ставовима Св. Марковића у *Раденику*.
- СРЕЋКОВИЋ, Панта
1878. НОВИ АПОСТОЛИ. – *Јединсїиво*. – Год. 4 (1872), бр. 91, стр. 189 и бр. 92–93, стр. 286–293 од 30. 04.
Потпис: Х.
Напад на С. Марковића и „комунце“, а поводом чланка *Необични људи*.
Вид. бј. 672.
1879. НОВИ АПОСТОЛИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 286–293.
- XXX
1880. СРПСКИ КОМУНЦИ И МАЏАРСКА ВЛАДА. – *Исїок*. – Год. 5 (1875), бр. 4, стр. 2–3 од 12. 01.
Штампарџа у Панчеву је по закону морала да пошаље у Угарску, одн. у Нови Сад, од сваке штампане књиге или брошуре по два примерка, али није их забрањивала иако су нападали државно уређење Србије, или личности из српског политичког живота. Тако је било и са Посланицом (пашквилом). Одобрала је боравак политичким емигрантима из Србије све док они не би својим деловањем угрожавали угарску власт.
- СТАНОЈЕВИЋ, Драгиша
1881. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 55–57 од 9. до 16. 07.
Одговор на чланак С. Марковића *Друшїивена и ѿолийїичка борба у Европїи*, објављен у *Панчевцу* током јуна. Марковић одговара написом *Крийїика на „Друшїивену борбу у Европїи“*, такође у *Панчевцу*.
Вид. бј. 402.

1882. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ. – У: Изабрани списи Драгише Станојевића. – Нови Сад: Историјски архив ПК СКС за Војводину, 1957. – Књ. 1, стр. 238–248.
1883. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ / Драгиша Станојевић. – У: Савременици о Светозару Марковићу. – Београд: Рад, 1976. – Стр. 88–92.
1884. ДРУШТВЕНА И ПОЛИТИЧКА БОРБА У ЕВРОПИ / Драгиша Станојевић. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 241–249.
1885. Г. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Панчевац*. – Год. 2 (1870), бр. 66–69 од 16–27. 08.
Одговор на Марковићев чланак *Криштика на Друшћивену борбу у Европи*.
1886. Г. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Изабрани списи Драгише Станојевића. – Нови Сад: Историјски архив ПК СКС за Војводину, 1957. – Књ. 1, стр. 248–260.
1887. Г. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 269–270.
- СТЕФАНОВИЋ, Никола
1888. ЈЕДНА НЕИСТИНА. – *Истиок*. – Год. 5 (1875), бр. 90, стр. 4 од 26. 01.
Фактор штампарије која је штампала *Ослобођење* одговара Срети Анђелковићу да није тачно да је због Св. Саве лист каснио један дан, већ да чланке није доставио на време.
Вид. бј. 1729.
- СТОЈКОВИЋ, Димитрије
1889. КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ. „ЈАВНОСТ“. – *Засијава*. – Год. 9 (1874), бр. 124, стр. 4 од 21. 10(2. 11.).
Покретање и програм новог листа.
1890. КЊИЖЕВНЕ ВЕСТИ. „ЈАВНОСТ“ ЛИСТ ЗА НАУКЕ И ПОЛИТИКУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 120–121.

XXX

1891. СТРАНЕ НОВИНЕ О ЈАВНОСТИ. – *Јавносћ*. – Год. 2 (1874), бр. 39, стр. 2 од 5. 04.
Преносе се дописи из бечких новина у којима се алудира на комплементарност *Засијава* и *Јавносћ*, пише се о наводним заверама против кнеза Милана, о агитацији противу Угарске и сл.
1892. СТРАНЕ НОВИНЕ О ЈАВНОСТИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 247–249.
Из *Јавносћ*, бр. 39, 1874.
- XXX
1893. ТЕЛЕГРАМ ИСТОКУ. – *Истиок*. – Год. 4 (1874), бр. 114, стр. 1 од 22. 12.
Текст телеграма: „Крагујевац, 20. децембра у 2 часа и 40 мин. по подне. – *Глас Јавносћ* интригама Николе Остојића престао излазити. Од Нове године под истим уредништвом лист *Борба* угледаће света.“
- ТОДОРОВИЋ, Пера
1894. ОПШТИНА И СУД И ПРАВДА. – *Рад*. – Год. 1(1874), бр. 5 од 25. 07.
Приказ брошуре у којој су прештампана два чланка Св. Марковића из *Јавносћ*.
Вид. бј. 72.
1895. ОПШТИНА И СУД И ПРАВДА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 263–265.
1896. НАРОДНА СКУПШТИНА. – *Рад*. – Год. 1(1874), бр. 23, стр. 364–366 од 8. 12.
Приказ истоимене брошуре Св. Марковића у којој је прештампан и довршен текст из *Гласа Јавносћ*.
Вид. бј. 74.
1897. НАРОДНА СКУПШТИНА: Приказ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 244–247.

1898. „ЗАСТАВА“ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Рад.* – Год. 2 (1875), бр. 12 од 24. 03.
Оштро реагује на *Засиивино* писање о Светозару као утописти.
1899. ПРИЈАТЕЉИМА. – *Стијаро Ослобођење.* – Год. 1 (1875), бр. 3–5, стр. 2 од 24. 08.
Апел пријатељима да му доставе новац за продате књиге *Исџијорија сељака и Економије* Светозара Марковића.
- ЂЕЛЕШЕВИЋ, Михаило
1900. („РУЖА“ др. ВЛАДАНУ ЂОРЂЕВИЋУ). – *Ружа.* – Год. 8 (1872), бр. 19 од 16. 05; бр. 21 од 1. 06.
Одговор на чланак Владана Ђорђевића *Два филозофа.*
Вид. бј. 1 761.
1901. („РУЖА“ др. ВЛАДАНУ ЂОРЂЕВИЋУ). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 301–304.
- XXX
1902. У БЕОГРАДУ, 31. маја. – *Видовдан.* – Год. 11 (1871), бр. 115 од 1. 06.
Први напад на Светозара Марковића као агента Интернационале и комунистичких идеја код нас. *Видовдан* је нападе наставио и у бр. 119, 125 и др.
- XXX
1903. У БЕОГРАДУ, 31. маја. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Књ. 4, стр. 258–259.
Из *Видовдана*, бр. 115, 1871.
- XXX
1904. У БЕОГРАДУ, 30. августа. – *Јединсџиво.* – Год. 1 (1871), бр. 182 од 1. 09. и бр. 183 од 3. 09.
Полемика са *Радеником* о сеоским дућанима.
Вид. бј. 613.
- XXX
1905. У БЕОГРАДУ, 30. августа. (*Јединсџиво*). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 187–193.
Из *Јединсџива*, бр. 182 и 183, 1871.

- XXX
1906. У БЕОГРАДУ, 6. септембра. – *Јединсџиво.* – Год. 1 (1871), бр. 187 од 8. 09.
Критикује се начин извештавања *Раденика* са Скупштине; посебно о претресању „Закона и предлога са прошлогодишње скупштине“... Марковић је на ове нападе одговорио чланком „Мудрост *Јединсџива*“.
- XXX
1907. У БЕОГРАДУ, 6. септембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 194–195.
Из *Јединсџива*, бр. 187, 1871.
- XXX
1908. У БЕОГРАДУ, 16. септембра. – *Јединсџиво.* – Год. 1 (1871), бр. 194 од 18. 09.
Наставља се полемика са *Радеником* о улози скупштине у законодавству.
- XXX
1909. У БЕОГРАДУ, 16. септембра. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 6, стр. 210–212.
Из *Јединсџива*, бр. 194, 1871.
- XXX
1910. У БЕОГРАДУ, 3. јануара. – *Видовдан.* – Год. 12 (1872), бр. 2 од 4. 01.
Односи се на чланак Св. Марковића „Београд, 27. децембра“.
Вид. бј. 688.
- XXX
1911. У БЕОГРАДУ, 3. јануара. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 250–253.
Из *Видовдана*, бр. 2, 1872.
- XXX
1912. У ЛИСТУ *ЈАВНОСТ*, броју 36... – *Јавносџи.* – Год. 2 (1874), бр. 40, стр. 1 од 7. 04.

Министар унутрашњих дела А. Чумић дао јавну опомену листу због чланка „убитачног за јавни мир и поредак“, а за чланак у бр. 37 опомену уреднику Стојковићу.

XXX

1913. У ЛИСТУ *ЈАВНОСТ*, броју 36... – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 250.

Из *Јавносџи*, бр. 40, 1874.

XXX

1914. У КРАГУЈЕВЦУ 14. јула (1874). – *Глас Јавносџи*. – Год. 1 (1874), бр. 1, стр. 1 од 15. 07.

Програмски уводник листа. Уредник С. Милићевић оптужен је и за овај уводник.

XXX

1915. ПРОГРАМСКИ УВОДНИК ЛИСТА *ГЛАС ЈАВНОСТИ*. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 13, стр. 189–191.

Из *Гласа Јавносџи*, бр. 1, 1874.

XXX

1916. У СТАРОМ КЕРУ. – *Панчевац*. – Год. 3 (1871), бр. 72, стр. 3 од 5. 09.

Говор Уроша Гавриловића против комунизма и одговор Светозара Марковића на VI скупштини УОС у Вршцу.

XXX

1917. УПИСНИЦИМА *ЈАВНОСТИ*. – *Јавносџи*. – Год. 2 (1874), број изванредан, стр. 1 од 20. 04.

У овом последњем броју *Јавносџи* читаоци се обавештавају да лист престаје да излази, да је смањен за 2/3 јер полиција није пустила пет чланака и као најновије да је касаџија потврдила казну затвора Марковићу и Стојковићу.

XXX

1918. [ЧЕТИРИ ОБАВЕШТЕЊА У БРОЈУ ИЗВАНРЕДНОМ ЛИСТА *ЈАВНОСТ*.]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 255.

Из *Јавносџи*, број изванредан, 1874.

XXX

1919. УТОПЉЕНИК СЕ И ЗА СЛАМКУ ХВАТА. – *Исџок*. – Год. 4 (1874), бр. 78, стр. 4 од 14. 08.

Потпис: *Један омладинац, који вас све буџун џрезире*.

Нападају се Стева Милићевић и *Глас Јавносџи*.

ЦЕНИЋ, Димитрије

1920. СИРОТИЊСКА БОЛНИЦА. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 35, стр. 144 од 31. 03. Рубрика „Припослато“.

Потписано са *Један радник*.

Овај чланак је био повод оштре полемике између Владана Ђорђевића и Св. Марковића у *Раденику*, *Засџави* и посебно објављеним брошурама.

Вид. бј. 1749.

1921. СИРОТИЊСКА БОЛНИЦА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 260–261.

1922. И ОПЕТ СИРОТИЊСКА БОЛНИЦА. – *Радник*. – Год. 2 (1872), бр. 39, стр. 159–160 од 9. 04. У рубрици „Припослато“.

1923. И ОПЕТ СИРОТИЊСКА БОЛНИЦА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 7, стр. 266–268.

1924. [ВЛАДАНУ ЂОРЂЕВИЋУ]. – *Уједињење*. – Год. 1 (1872), бр. 11, стр. 43 од 26. 10.

Одговор на чланак В. Ђорђевића *Девеџи јуриш*.

Вид. бј. 1764.

XXX

1925. ШТА ИСПРАВЉА ЗВАНИЧНА ИСПРАВКА. – *Јавносџи*. – Год. 2 (1874), бр. 33, стр. 2–3 од 20. 03.

У овом броју је објављена *Званична исџавка* (на стр. 1) и уредништво овим чланком побија наводе Начелства Округа крагујевачког.

XXX

1926. ШТА ИСПРАВЉА ЗВАНИЧНА ИСПРАВКА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 12, стр. 236–239.

Из *Јавносџи*, бр. 33, 1874.

XXX

1927. ШТА СМО ХТЕЛИ И ШТА САДА ХОЋЕМО. – Србија. – Год. 4 (1870), бр. 38, 41 и 42 од 1. до 12. 04.
Либерали одговарају С. Марковићу на чланке *Велика Србија* и *Одговорено писмо г. Мајићу*.

XXX

1928. ШТА СМО ХТЕЛИ И ШТА САДА ХОЋЕМО. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1987. – Књ. 2, стр. 222–228.
Из *Србије*, бр. 38, 41 и 42, 1870.

СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1875)
(Вести о смрти и некролози у српској штампи)

ОСЛОБОЂЕЊЕ

1929. УМРО ЈЕ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ у Трсту 26. фебруара у 4 часа ујутру. (Некролог). – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 26 од 28. 02. и бр. 27 од 2. 03., стр. 1.
1930. УМРО ЈЕ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ у Трсту 26. фебруара у 4 часа ујутру. (Некролог). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 57–64.
1931. УРЕДНИШТВО „ОСЛОБОЂЕЊА“. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 28, стр. 4 од 5. 03.
Јавно се захваљује пријатељима који су изјавили саучешће поводом смрти Светозара Марковића.
1932. УРЕДНИШТВО „ОСЛОБОЂЕЊА“ (јавно се захваљује на саучешћу). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 82.
1933. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ ДАВАТ ЈЕ ПАРАСТОС. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 29 од 7. 03.
Парастос у Јагодини и Алексинцу.
1934. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ ДАВАТ ЈЕ ПАРАСТОС. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 83.

1935. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 33 од 16. 03.
„Данас – 16. марта донеће се тело пок. С. Марковића у Јагодину. Сутра 17. марта биће погреб.“
Вест није била потпуно тачна, јер је власт захтевала да се по допремању тела одмах, тј. 16. марта, Св. Марковић сахрани.
1936. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (Данас, 16. марта). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 98.
1937. ТЕЛЕГРАМ УРЕДНИШТВУ *ОСЛОБОЂЕЊА*. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 34, стр. 1 од 19. 03.
Из Јагодине поводом сахране Светозара Марковића: „16. о. м. у 5 сати сахрањен је Светозар Марковић. Говорио Паја Тодоровић.“
1938. ТЕЛЕГРАФСКА ВЕСТ У *ОСЛОБОЂЕЊУ* О САХРАНИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ЈАГОДИНИ 16. марта 1875. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 190.
1939. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Ваљево, 9. марта. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 32, стр. 3 од 14. 03.
„... грађани, ценећи високо рад покојног Светозара, решили су да изаберу одбор (...) да скупи потребан новац па да се издаду целокупна дела Светозарева. Одбор је изабран и већ је купио на ту целу до сада 42 дук. и 30 гроша.“
1940. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Ваљево, 9. марта. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 88–89.
Из *Ослобођења*, бр. 32, 1875.
1941. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 29, стр. 4 од 7. 03; бр. 30, стр. 4 од 9. 03; бр. 32, стр. 3–4 од 14. 03; бр. 33, стр. 3–4 од 16. 03; бр. 34, стр. 4 од 19. 03; бр. 35, стр. 4 од 21. 03.
Дописи из разних места Србије поводом смрти Св. Марковића и одржавања парастоса.

1942. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. (Дописи *Ослобођењу*). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 85–104.
Дописи из бројева 29–35, 1875.
1943. ДНЕВНЕ НОВОСТИ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 34, стр. 4 од 19. 03.
О полицијском испитивању Паје Тодоровића који је држао говор на Светозаревој сахрани и испитивању Саве Живковића-Шпикље како би се сазнало ко је допремио тело Св. Марковића из Беча у Јагодину.
1944. ДНЕВНЕ НОВОСТИ. (*Ослобођење*). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 101.
Из *Ослобођења*, бр. 34, 1875.
1945. ИЗ ТРСТА НАМ ЈАВЉАЈУ. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 35, стр. 4 од 21. 03.
Београдска полиција захтевала претрес Светозаревих ствари. Нотес његов из Трста у Беч, а одатле у Београд...
1946. ИЗ ТРСТА НАМ ЈАВЉАЈУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 104.
Из *Ослобођења*, бр. 35, 1875.
1947. [ИСЛЕЂЕЊЕ ПОВОДОМ ПАРАСТОСА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ]. – *Ослобођење*. – Год. 1 (1875), бр. 36, стр. 2 од 28. 03.
Мика Крстић, Илија Јањић и Живојин Величковић организовали су парастос 9. марта Св. Марковићу у Паланци. Позвани су на ислеђење у општину. Величковић је одмах отпуштен из државне службе.

ЉОТИЋ, Владимир

1948. ДРУГОВИМА И НАЧЕЛНИМ ПРИЈАТЕЉИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – Нови Сад, 28. фебруара 1875, folio (плакат).
1949. ДРУГОВИМА И НАЧЕЛНИМ ПРИЈАТЕЉИМА. – У: Сећања / Љубица Љотић. – Београд, 1993. – Стр. 205–206.

1950. ДРУГОВИМА И НАЧЕЛНИМ ПРИЈАТЕЉИМА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 77–78.
- ТОДОРОВИЋ, Пера
1951. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Рад*. – Год. 2 (1875), бр. 9, стр. 124–135 од 1. 03.
1952. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Некролог. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 67–71.
Из *Рада*, бр. 9, 1875.
1953. ОДЗИВИ О СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА (приредио Пера Тодоровић). – *Рад*. – Год. 2 (1875), бр. 10 од 8. 03.
Овај број *Рада* одмах је забрањен због садржаја једног броја некролога Св. Марковићу.
1954. ОДЗИВИ О СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА (приредио Пера Тодоровић). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 77–81.
- ЗАСТАВА
1955. ИЗ ТРСТА НАМ СТИЖЕ ТЕЛЕГРАМ. – *Застава*. – Год. 10 (1875), бр. 26, стр. 4 од 2/14. 03.
Непотписано. Аутор је Светозар Милетић.
1956. ИЗ ТРСТА НАМ СТИЖЕ ТЕЛЕГРАМ. – У: ОДЗИВИ О СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Рад*. – Год. 2 (1875), бр. 10 од 8. 03.
Из *Заставе*, бр. 26, 1875.
1957. НЕКРОЛОГ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Лейопис Мајице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 254–255.
Из *Заставе*, бр. 26, 1875.
1958. НА ВЕСТ О СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Полијтика*. – Год. 56 (1959), бр. 16406, стр. 4 од 26. 02.
Део некролога Светозару Марковићу из *Заставе*, бр. 26, 1875.

1959. *ЗАСТАВА ПОВОДОМ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА*. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 284–286. Из *Заси́аве*, бр. 26, 1875.
1960. *ЗАСТАВА ПОВОДОМ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА*. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. 2. изд. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1969. – Стр. 374–375. Из *Заси́аве*, бр. 26, 1875.
1961. *ИЗ ТРСТА НАМ СТИЖЕ ТЕЛЕГРАМ*. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 80–81. Из *Заси́аве*, бр. 26, 1875.
1962. (ПОМИШЉАМО НА ТО...). – *Заси́ава*. – Год. 10 (1875), бр. 31, стр. 4 од 14/26. 03. Белешка о С. Марковићу и некролозима у којима се нападају *Заси́ава* и либерали поводом чланка о смрти Св. Марковића у бр. 26 *Заси́аве*. Вид. бј. 1974.
1963. У ТРСТУ, 12. марта. – *Заси́ава*. – Год. 10 (1875), бр. 31, стр. 3 од 14/26. 03. „Светозар Марковић умро је овдје у сриједу 26. о. м. од сичије.“
1964. СМРТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА (допис из Трста). – *Леттојис Мајице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 251–253. Прештампано из *Заси́аве*, бр. 31, 1875.
1965. У ТРСТУ, 12. марта. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 110–111. Из *Заси́аве*, бр. 31, 1875.

БУДУЋНОСТ

1966. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Будућносћ*. – Год. 3 (1875), бр. 24 од 2. 03.

- Укратко се пише о његовом раду и животу, а на крају се напомиње: „пријатељи његови и начелни другови, кад буду повољније прилике приредиће и штампати целокупан његов рад...“
1967. УРЕДНИШТВО *БУДУЋНОСТИ*: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 75–76.
1968. [ДОКЛЕ ИЗ СВИЈУ КРАЈЕВА СРБИЈЕ]. – *Будућносћ*. – Год. 3 (1875), бр. 28 од 16. 03. Критикује се српска омладина да не изражава жалост за Св. Марковићем „докле са свију страна стижу гласови да су му давани парастоси“. У овом броју је и вест о преносу тела Св. Марковића у Јагодину и вест, о парастосу у Паланци, о којој је известио Крстић. Вид. и бј. 1933, 1935.
1969. [ТРИ ПРИЛОГА ИЗ ЛИСТА *БУДУЋНОСТ* О СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 189. Прилози из *Будућносћ*, бр. 28, 1875.

ИСТОК

1970. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Исћок*. – Год. 5 (1875), бр. 23, стр. 3 од 3. 03. „И пријатељи и начелни противници морају признати да је Србија у њему изгубила човека, који је живео за своја убеђења, књижевника, који је писао тако рећи крвљу својом...“ Верује се да је аутор ових редака Јован Ристић.
1971. [ЛИСТ *ИСТОК* О СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 186. Из *Исћока*, бр. 23, 1875.

ГРАНИЧАР

- ПАВЛОВИЋ, Јован
1972. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Граничар*. – Год. 2 (1875), бр. 18, стр. 1–2 од 2. 03. Некролог. Непотписано. Аутор Јован Павловић.

1973. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 72–74.
1974. ЗАСТАВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Граничар*. – Год. 2 (1875), бр. 20, стр. 1 од 9. 03. и бр. 21 од 13. 03.
У потпису: Земун, 7. марта 1875. г. *Овдашњи начелни пријатељи Свећозареви*.
Оштар напад на *Засћавин* некролог из бр. 26. Редакција *Граничара* се у фусноти ограђује од написа. Одговор *Засћаве*, одн. Св. Милетића, у броју 31.
Вид. бј. 1962.
1975. ЗАСТАВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Рад*. – Год. 2 (1875), бр. 12, стр. 185–189 од 24. 03.
1976. ЗАСТАВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 112–117.
Из *Граничара*, бр. 20 и 21, 1875.

ВИДОВДАН

1977. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Видовдан*. – Год. 15 (1875), бр. 53, стр. 3 од 6. 03.
„Пре неколико дана упокојио се у Трсту књижевник српски Светозар Марковић (...) Био је веома даровит и лепих способности, само штета што те способности није употребио на цељи за отаџбину корисније. Социјалистичка школа изгубила је у њему ревносна поборника.“
1978. [ЛИСТ ВИДОВДАН О СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 187.
Из *Видовдана*, бр. 53, 1875.

ГЛАС НАРОДА

ПОПОВИЋ, Панта

1979. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ УМРО 26. ФЕБРУАРА 1875. Живио 30 година. – *Глас народа*. – Год. 5 (1875), бр. 10, стр. 73 од 6. 03.
Непотписано. Аутор уредник Панта Поповић.
„Са сузама горким уписујемо данас у читуљу мртвих овога листа...“

1980. НЕКРОЛОГ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Лейопис Мајице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 255.
Прештампаано из *Гласа народа*, бр. 10, 1875.

XXX

1981. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Некролог. – *Српкиња*. – Календар за 1876. – Земун, 1875.
Непотписано. Аутор вероватно Милош Грабовачки.

ЖУЈОВИЋ, Јован

1982. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Орао. Велики илустровани календар за 1876. г. – Нови Сад, 1875, стуб. 131–136.
1983. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 122–125.

ЈАВОР

1984. КЊИЖЕВНОСТ. – *Јавор*. – Год. 2 (1875), бр. 16, стуб. 509–512 од 1. 06.
Белешка је непотписана.
У рубрици *Књижевности* објављује се излагање књиге *Начела народне економије*, али је чланак даље посвећен раду и животу Светозара Марковића.
1985. [ЈАВОР О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1997. – Књ. 14, стр. 193–195.
Из *Јавора*, бр. 16, 1875.

О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ
1876–1918

А. С.

1986. САДАЊИ СРБИН: покушај физиолошко-патолошке студије о србском народу од Старца А. С. – У Суботици: Штамп. Винка Блесића, 1895. – Стр. 92; 21 цм.
О Св. Марковићу на стр. 40–42: „(...) донео је туђинским социјалистичким идејама усијану главу, које му окужену душу испуњаваху... Као идеални доктринар само је (...) палеће искре избацити знао.“

А. С. = Младен Јојкић, новосадски лекар који је о свом трошку објавио књигу.

АВРАМОВИЋ, Михаило

1987. ЗАДРУЖНЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Земљорадничка задруга*. – Год. 17 (1911), бр. 13, стр. 616–617.

1988. ПОЈАВА ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА У СРБИЈИ (и Светозар Марковић). – У: Тридесет година задружног рада (1894–1924). – Београд: Главни Савез српских земљорадничких задруга, 1925. – Стр. 56–62. (Кол. Задружна књижица, бр. 107.)

АНЂЕЛКОВИЋ, Ђока

1989. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Мисли о извршењу привредног програма радикалне странке / Ђока Анђелковић. – Београд: Парна штампарија Народне радикалне странке, 1891. – Стр. 18–29.

1990. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 175–182.

БАЛУГЦИЋ, Живојин

1991. ПОСЛЕ ДВАДЕСЕТ ГОДИНА. – *Занайлиски савез*. – Год. 4 (1895), бр. 8, стр. 1–24 од 26. 02.

Потписано са Ж. Б.

Свечани број поводом двадесетогодишњице смрти Св. Марковића.

1992. УСПОМЕНА НА ДВАДЕСЕТОГОДИШЊИ ПОМЕН Св. МАРКОВИЋА. – Београд: Издање *Занайлиског савеза*, 1895. – 15 стр.

Посебно објављен чланак из бр. 8 *Занайлиског савеза*.

XXX

1993. БЕЛЕШКЕ О КРЕТАЊУ ЂАКА. – *Побрајимсџиво*. – Год. 2 (1881), бр. 2, стр. 155–157.

Извештај о раду Дружине. На трећем ванредном састанку донета је одлука да се обележи 6-годишњи помен Светозару Марковићу, али је на четвртој ванредној седници Дружина одустала од помена С. Марковића јер га је власт забранила.

Вид. бј. 2014.

В.

1994. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Политички део. Свеска прва. – *Одјек*. – Год. 6 (1889), бр. 140, стр. 3.

XXX

1995. ВЕСТИ. – *Радничке новине*. – Год. 5 (1905), бр. 18, стр. 4 од 26. 02.

Месна партијска организација у Јагодини се припрема да 26. 02. 1905. г. одржи „Светозарево вече“.

XXX

1996. ВЛАДО, ИМАШ ЛИ У СВОЈОЈ ВЛАСТИ ДРЖАВНЕ СЛУГЕ? – *Самоујрава*. – Год. 2 (1882), бр. 148, стр. 1 од 22. 10.

„Први *Виделов* метак управљен је на Светозара Марковића (...).“

Одговор на уводник у *Виделу*, бр. 144.

Вид. бј. 2005.

ВУКОТИЋ, Лука Р.

1997. ЈОВАН СКЕРЛИЋ: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ: Приказ. – *Зора* (Беч – Праг). – Год. 2 (1911), бр. 1–2, стр. 86–88.

ГАВРИЛОВИЋ, Андра

1998. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Андра Гавриловић. – У: Знаменити Срби 19. века. Књ. 2. – Загреб, 1903. – Стр. 97.

1999. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Андра Гавриловић. – У: Знаменити Срби 19. века. Књ. 2. – Београд: Култура, 1990. – Стр. 97.

Фототипско издање из 1903.

2000. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Андра Гавриловић. – У: Знаменити Срби 19. века. Књ. 2. – Београд, 1997. – Стр. 97. Друго фототипско издање из 1903.

XXX

2001. ГДЕ ЈЕ МЕСТО. – *Занайлиски савез*. – Год. 3 (1894), бр. 40, стр. 1 од 26. 05.

Апел занатлијама, земљорадницима и радницима да негују и чувају социјалистичке идеје Светозара Марковића.

- Д. Т.
2002. ГРОБНИЦА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЊЕГОВОГ БРАТА ЈЕВРЕМА МАРКОВИЋА, ПУКОВНИКА, КОЈИ ЈЕ СТРЕЉАН. – *Звоно*. – Год. 2 (1909), бр. 116, стр. 3 од 30. 04.
О гробници Светозара и Јеврема Марковића обновљеној о трошку Косте Таушановића, др Мике Поповића и Јоце Јовановића из Београда.
- XXX
2003. ДА СЕ СЕТИМО И ЗАПИТАМО. – *Самоуправа*. – Год. 2 (1882), бр. 149, стр. 2 од 23. 10.
Подсећају се Чумић и Кујунџић да су са Св. Марковићем били потписници политичког програма, а сада денунцирају људе који су били на Светозаревом помену.
- XXX
2004. ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Социјалдемократи*. – Год. 1 (1895), бр. 3, стр. 4 од 7. 05.
Обавештење где радници могу куповати књиге Светозара Марковића.
- XXX
2005. ДОЛЕ С МАРКОВИЋЕВЦИМА. – *Видело*. – Год. 3 (1882), бр. 144, стр. 1 од 18. 10.
- XXX
2006. ДОМАЋЕ ВЕСТИ. – *Знајлиски савез*. – Год. 4 (1895), бр. 5, стр. 3 од 5. 03.
О забрани 20-годишњег помена Св. Марковићу 26. 02. 1895. од полиције у Београду.
- ДРАГАШЕВИЋ, Јован
2007. АВТОБИОГРАФИЈА У ОДЛОМЦИМА. 2. АПОДИКСИС / Јован Драгашевић. – Београд, 1891. – Стр. 281–283.
2008. АВТОБИОГРАФИЈА У ОДЛОМЦИМА. 1. ИСТИНСКЕ ПРИЧЕ. 2. АПОДИКСИС / Јован Драгашевић. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 5–9.
- XXX
2009. ДРУГОВИ. – *Радник* (Крагујевац). – Год. 2 (1904), бр. 1, стр. 2 од 26. 02.

- Крагујевачко радничко друштво подноси обрачун о распродатим улазницама за Светозарево вече које ће се одржати 28. 02. 1904.
- XXX
2010. ДРУШТВО ЈАГОДИНСКИХ РАДНИКА. – *Радничке новине* (Београд). – Год. 2 (1902), бр. 9 од 2. 03.
Београдско радничко друштво се обавештава да ће послати Тасу Петковића и Благоја Н. Николића на помен поводом Светозареве вечери, а помену у Јагодини 27. 03. 1902. присуствоваће Димитрије Туцовић и Триша Кацлеровић у име Београдског радничког друштва.
- БЕЛОШЕВИЋ, Братислав
2011. ДВЕ КЊИГЕ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Венац*. – Год. 5 (1913–1914), св. 2, стр. 117–123.
Приказ монографије Слободана Јовановића и Јована Скерлића.
Вид. бј. 1587 и 1613.
- ЂУРКОВИЋ, Живота Н.
2012. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Живой*. – Год. 3 (1906), књ. 1, св. 1, стр. 17–23; св. 2, стр. 74–80; св. 3, стр. 153–159; св. 4, стр. 212–219.
Вид. бј. 1587.
- XXX
2013. ЖРТВЕ КРАЉЕВА МИЛАНА И АЛЕКСАНДРА И ЊЕГОВЕ КАМАРИЛЕ. – *Мали журнал*. – Год. 13 (1906), бр. 148, стр. 1 од 1. 06.
Непотписано. Аутор вероватно Божа Савић.
О жртвама: Светозару Марковићу, Адаму Богосављевићу, Јеврему Марковићу, Илији Коларцу, Јовану Милинковићу-Алавантићу, Мити Ценићу, Аћиму Чумићу и чика Васи Пелагићу итд.
- XXX
2014. [ЗАБРАНА ОМЛАДИНИ „ПОБРАТИМСТВА“ ДА ДРЖИ ПАРАСТОС СВ. МАРКОВИЋУ]. – *Нови век*. – Год. 1 (1881), бр. 10, стр. 3.
- XXX
2015. ИЗДАВАЧИМА ДЕЛА СВ. МАРКОВИЋА. – *Слобода*. – Год. 2 (1890), бр. 25, стр. 4.

Потпис: Више једномишљеника и начелних пријатеља пок. Св. Марковића.

ИЛИЋ, Драгутин Ј.

2016. ДАХ МАТЕРИЈАЛИЗМА У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. – *Бранково коло*. – 1896, књ. 2, бр. 34, стр. 1071–1080.
Потписано са: Цензор.
О негативном утицају Св. Марковића на српску књижевност, а нарочито на Јашу Томића и Владу М. Јовановића.

ЈАКШИЋ, Милутин

2017. ЈОВАН СКРЕЛИЋ: Светозар Марковић, његов живот, рад и идеје. Београд, 1910: Приказ. – *Српски глас*. – Год. 4 (1910), бр. 76, стр. 1–3; бр. 77, стр. 2–4.
Потписано са М. Ј.
Вид. бј. 1613.

ЈАНКОВИЋ, Димитрије

2018. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Народна воља*. – Год. 1 (1902), бр. 50, стр. 1.

XXX

2019. ЈЕДНА АНЕГДОТА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 245–246.

ЈЕРЕМИЋ, Миодраг В.

2020. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО ПЕДАГОГ. – *Борба*. – Год. 7 (1914), бр. 19–27.

ЈОВАНОВИЋ, Слободан

2021. [ОБАВЕШТЕЊЕ ДА ЈЕ ДАО У ШТАМПУ РАСПРАВУ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ]. – *Радничке новине*. – Год. 3 (1903), бр. 47, стр. 3–4 од 1. 08.
Вид. бј. 1587.
2022. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Одјек*. – Год. 2 (1903), бр. 8, стр. 4 од 6. 09.
Обавештење читаоцима да је дао у штампу расправу о Светозару Марковићу.
Вид. бј. 1587.
2023. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И БИРОКРАТСКИ СИСТЕМ. – *Финансијски преглед*. – Год. 5 (1903), књ. 16, бр. 1, стр. 92–104; бр. 2/3, стр. 297–313.

2024. KRITIKA BIROKRATSKOG SISTEMA OD STRANE SVETOZARA MARKOVIĆA / Slobodan Jovanović. – U: Birokratija i tehnokratija. (Izbor tekstova priredili V. Stanovčić i A. Stojanović). – Beograd: Sedma sila, 1966. – Str. 61–65.
Одломци из монографије *Светозар Марковић*, 1903.
2025. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ. – *Српски књижевни гласник*, (1910), књ. 25, стр. 717.
Потписано са Н.
Кратак приказ Скерлићевог дела.
2026. ЈОВАН СКРЕЛИЋ: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ. Београд, 1910: Приказ. – *Српски књижевни гласник*, (1911), књ. 27, бр. 1, стр. 44–55; бр. 2, стр. 121–133.
Штампано као ДОДАТАК у обновљеним издањима монографије *Светозар Марковић*.
Вид. бј. 1587–1589.

XXX

2027. КЊИЖЕВНИ ОГЛАС. – *Српски занайлија*. – Год. 1 (1888), бр. 19, стр. 151–152.
Обавештење читаоцима да се могу претплатити на *Целокупна дела* Светозара Марковића.

XXX

2028. КЊИЖЕВНИ ОГЛАС. – *Занайлиски савез*. – Год. 4 (1895), бр. 7, стр. 4 од 19. 02.
Вест да се у Занатлиској читаоници може купити дело Св. Марковића *Начела народне економије*.

XXX

2029. КЊИЖЕВНИ ОГЛАС. – *Социјалдемократи*. – Год. 1 (1895), бр. 2, стр. 4 од 30. 04.
Вест да се у Занатлиској читаоници може купити књига *Начела народне економије* Св. Марковића.

XXX

2030. КЊИЖЕВНОСТ. – *Омладина*. – Год. 1 (1887), бр. 2–3; 1888, бр. 1–3 од 31. 12. 1887. до 15. 2. 1888.
Непотписано.
Критички приказ књиге Драгише Станојевића *Инијереси српства и Светозар Марковић*.

ЛАЗАРЕВИЋ, Бранко

2031. СКЕРЛИЋ: „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ...“: Приказ. – *Ново време*. – Год. 2 (1910), бр. 316, стр. 1–2 од 18. 11.

ЛАПЧЕВИЋ, Драгиша Н.

2032. PISMO IZ SRBIJE. – *Sloboda* (Zagreb). – God. 4 (1895), br. 17 od 5. 09.

У допису из Пожеге пише да сељаци читају књиге Светозара Марковића и Васе Пелагића.

XXX

2033. ЛИБЕРАЛНА „СРП. НЕЗАВИСНОСТ“ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Самоуправа*. – Год. 2 (1882), бр. 146, стр. 4 од 19. 10.

Непотписано. Аутор Стојан Протић?

У чланку се напада политичко незнање *Српске независности* која пише о лошем утицају С. Марковића на снаху Илку.

ЛОТИЋ, Љубомир

2034. ЈОШ ЈЕДНА КУЛТУРНА ОПАСКА. – *Србадија*. – Год. 2 (1900), бр. 8.

2035. НЕКОЛИКО ПРИМЕДАБА НА КЊИЖЕВНИ РАД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Србадија*. – Год. 2 (1900), бр. 9. Потписано са Л.

ЉОТИЋ, Владимир

2036. ДРУГОВИМА И НАЧЕЛНИМ ПРИЈАТЕЉИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић: Избор из његових дела и дела о њему. – Београд: Омладинске новине, 1975. – Стр. 271–273.

Назначено да је текст преузет из *Рада* од 24. марта 1875.

ЉОЧИЋ, Ђура

2037. ИЗЈАВА. – *Радник*. – Год. 3 (1881), бр. 25, стр. 1 од 5. 05.

Одговара на нападе *Самоуправе* и објашњава да се прихватио издавања *Радника* како би наставио рад Светозара Марковића, покрета и другова.

МАРКОВИЋ, Никола

2038. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Застава*. – Год. 20 (1885), бр. 38, стр. 1–2 од 10. 03; бр. 40, стр. 1–2 од 13. 03; бр. 61, стр. 1–3 од 21. 04.

Успомена на рад и дело Светозара Марковића, на његовог учитеља и најближег сарадника.

МАРКОВИЋ, Тодор

2039. ЉУБЕН КАРАВЕЛОВ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. – *Српски књижевни гласник*. – (1910), књ. 24, св. 1, стр. 348–359; 439–450; 534–540; 604–610; 678–687.

На више места говори о Светозару Марковићу, цитира и део одговора уредништва *Майице* на његов чланак *Реалности у поезији*. Извлачи закључак да је *Майица* донекле у праву, јер је Каравелов претеча Светозаревих књижевних идеја.

XXX

2040. МАРКОВИЋЕВЦИ. – *Видело*. – Год. 3 (1882), бр. 145, стр. 1 од 20. 10.

Непотписано. Аутор Милутин Гарашанин?

О Светозару, Јефрему Марковићу и радикалима.

МАТОШ, Антун Густав

2041. НА ОСВИТУ 1897. – *Бранково коло*. – Год. 3 (1897), бр. 2, стуб. 56–62.

О издавачкој делатности у Србији 1897. год. Тврди да су Јаша Томић и Влада Јовановић „песнички трабанти“ Светозара Марковића, „који, руку на срце, бијаше таленат али не бијаше геније. Он није нашао ништа ново, он се задовољио прерађивањем шта су други створили“.

2042. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Savremenik*. – God. 4 (1911), br. 5, str. 302–308.

Приказ Скерлићеве књиге: *Светозар Марковић, његов живот, рад и идеје*. – Београд, 1910.

Вид. бј. 1613.

2043. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: О српској књижевности / А. Г. Matoš. – Zagreb: Liber, 1976. – Књ. 8, str. 261–266. (Sabrana dela.)

Приказ Скерлићеве књиге, објављен у загребачком *Савременику* 1911. г.

МИЛИНКОВИЋ-АЛАВАНТИЋ, Јован

2044. НИКОЛИ ПАШИЋУ. – *Радник*. – Год. 1 (1881), бр. 153, стр. 3 од 28. 10.

Поред осталог објашњава своје везе са Светозаром Марковићем.

XXX

2045. + МИЛИЦА ТОДОРОВИЋКА. – *Јавор*. – Год. 9 (1882), бр. 21, стуб. 670 од 23. 05.

Вест о смрти Милице НинковићТодоровић садржи и неколико важних података о њеним преводима Светозаревих чланака за немачке листове.

МИЛИЋЕВИЋ, Милан Ђ.

2046. МАРКОВИЋ СВЕТОЗАР, ПУБЛИЦИСТА / Милан Ђ. Милићевић. – У: Додатак поменику од 1888. Знаменити људи у српскога народа који су преминули до краја 1900. г. – Београд, 1901. – Стр. 85–88.

2047. МАРКОВИЋ СВЕТОЗАР. – У: Поменик / Милан Ђ. Милићевић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1971. – Стр. 149–152. (Српска књижевност у 100 књига; 35.)

МИЛОВАНОВИЋ, А. Ј.

2048. ИЛКА МАРКОВИЋКА. – *Шћамџа*. – Год. 5 (1906), бр. 326, стр. 3; бр. 327, стр. 3.

Детаљи о атентату на краља Милана.

МИЛОВАНОВИЋ, Гргур

2049. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Одјек*. – Год. 4 (1905), бр. 48, стр. 1 од 26. 03.

Потписано са Г. М.

Поводом 30-годишњице смрти.

МИЛОВАНОВИЋ, Милош

2050. ЗНАЧАЈ И ВЕЛИЧИНА ВЕЛИКИХ ЉУДИ У ОПШТЕ. – У: Филозофија и наука у социјалном и политичком развоју / Милош Миловановић. – Београд, 1908. – Књ. 1, стр. 133–143.

О Светозару Марковићу и Адаму Богосављевићу.

МИЛОЈЕВИЋ, Милан С.

2051. КАКО ЈЕ ШТАМПАНА ПРВА КЊИГА ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Одјек*. – Год. 10 (1911), бр. 1, стр. 2–3.

Потписано са М. С. М.

О штампању прве књиге Светозара Марковића децембра 1888. и перипетије са полицијском цензуром.

МИЛОШЕВИЋ, Раша

2052. ЖИВОЈИН ЖУЛОВИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Српски занатлија – Календар за 1890. – Београд, 1889. – Стр. 58–61.

Потписано са: Раша.

2053. ИЛКИН АТЕНТАТ НА КРАЉА МИЛАНА 1. СЕПТ. 1882. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 200–207.

МИХАЈЛОВИЋ, Бранко

2054. О СОЦИЈАЛИЗМУ. – Нови Сад: *Засџава*, 1907. – (Брошура прештампана из *Засџаве*.)

Потписано са др. Б. М.

МИХАЈЛОВИЋ, Лаза М.

2055. СРПСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ. – *Народна реч*. – Год. 3 (1904), бр. 13, стр. 3–4.

XXX

2056. НА ПОМЕНУ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ У ЈАГОДИНИ. – *Радничке новине*. – Год. 2 (1902), бр. 10, стр. 3 од 9. 03.

Поводом 27-годишњице смрти.

НАНЧИЋ, Лаза

2057. ПОСЛЕДЊЕ ДНЕВИ, СМРТ И МРТВО ТЕЛО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Засџава*. – Год. 20 (1885), бр. 7, стр. 1–2 од 13/25. 01.

Потписано са Л. Н.

2058. ЗАДРЖИ СУЗЕ И РАДИ ЗА НАРОД. – *НИН*. – Год. 25 (1975), бр. 1261, стр. 9–10 од 9. 03.

Потписано са Л. Н.

Из чланка: Последње дневи, смрт и мртво тело Светозара Марковића, објављеног у *Засџави*, бр. 7, 1885.

2059. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Засџава*. – Год. 20 (1885), бр. 189–190 и бр. 194.

XXX

2060. НАРОДУ СРПСКОМ. – *Народни дневник*. – Год. 9 (1889), бр. 3, стр. 3.

О Светозару Марковићу.

XXX

2061. НАРОДУ СРПСКОМ. – *Мале новине*. – Год. 2 (1889), бр. 47/48, стр. 2 од 1. и 16. 02.

Одбор за издавање дела Светозара Марковића на својој седници од 15. јануара 1889. године донео је одлуку да ће 17. 02. 1889. приредити „Светозарево вече“.

XXX

2062. НАРОДУ СРПСКОМ. – *Српски занайлија*. – Год. 2 (1889), бр. 5, стр. 3.

Одлука Одбора за издавање Светозаревих дела да приреди „Светозарево вече“.

XXX

2063. НАРОДУ СРПСКОМ. – *Слобода*. – Год. 2 (1889), бр. 6.
Позив на претплату на Светозарева дела.

XXX

2064. НАРОДУ СРПСКОМ. – *Велика Србија*. – Год. 2 (1889), бр. 7, стр. 3.

Позив Одбора за издавање Светозаревих дела на „Светозарево вече“ 17. 02. 1889. г.

НЕДИЋ, Љубомир

2065. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО КРИТИЧАР. – У: Критичке студије / Љубомир Недић. – Прва књига. – Београд: СКЗ, 1910. – Стр. 59–71. (Кол. Српска књижевна задруга; 131.)

2066. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО КРИТИЧАР. – У: Целокупна дела / Љубомир Недић. – Београд: Народна просвета, 1932. – Књ. 2, стр. 305–308.

НИКОЛАЈЕВИЋ, Душан

2067. Слободан Јовановић: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Београд, 1903: Приказ. – *Бранково коло*. – Год. 9 (1903), бр. 41, стуб. 1308–1309 од 9/23. 10.

„Светозар Марковић припада прошлости. (...) Величина једног човека стоји у сразмери са трајањем његовог утицаја. Ако је то мерило тачно, онда је Светозар Марковић био човек који је неоспорно имао интелигенције, али који је ипак више осећао но мислио.“

Вид. бј. 1587.

2068. Јован Скерлић: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, његов живот, рад и идеје. Београд, 1910: Приказ. – *Бранково коло*. – Год. 16 (1910), бр. 44, стуб. 703 од 4. 11.
Вид. бј. 1613.

2069. Јован Скерлић: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Београд, 1910: Приказ. – *Правда*. – Год. 7 (1910), бр. 18–19.

НИКОЛИЋ, Марко

2070. РАДИКАЛНИ ПОКРЕТ У СРБИЈИ. – *Дневни лист*. – Год. 3 (1889), бр. 253 од 2. 11.
Говор на збору приликом оснивања Друштва Светозар Марковић.

2071. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРОПОВЕД СОЦИЈАЛИЗМА]. – У: Радикални покрет у Србији / Марко Николић. – Београд: Штампарија Народне радикалне странке, 1980. – Стр. 46–68 (Библиотека „Друштво Светозара Марковића“, св. 1.)
Говор М. Николића 22. 10. 1889. г. на збору приликом оснивања Друштва Светозара Марковића.

XXX

2072. НОВА БАСТИЉА. – *Занайлиски савез*. – Год. 3 (1894), бр. 19, стр. 1–2 од 6. 03.

О политичким тамницама у Србији, у којима су страдали Светозар Марковић, Адам Богосављевић, Јеврем Марковић, Драгиша Станојевић, Васа Пелагић, а сада је (1894) затворен и Живојин Балугџић, главни уредник *Народног ипријашеља*.

XXX

2073. [О ПИСАЊУ „ОДЈЕКА“ ПОВОДОМ ИЗДАЊА ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА]. – *Српски занайлија*. – Год. 2 (1889), бр. 2, стр. 3.

XXX

2074. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ ЈОВАН СКЕРЛИЋ. – *Дело*. – Год. 16 (1911), књ. 58, бр. 1, стр. 157–158.
Приказ Скерлићеве монографије.
Вид. бј. 1613.

XXX

2075. ОСНИВАЊЕ РАДНИЧКОГ ДРУШТВА У ЈАГОДИНИ. – *Радничке новине*. – Год. 2 (1902), бр. 7, стр. 3 од 16. 02.
Оснивање друштва 10. 02. 1902. везано је за личност Светозара Марковића.

XXX

2076. ПАЛАНАЧКО РАДНИЧКО ДРУШТВО. – *Радничке новине*. – Год. 4 (1904), бр. 17, стр. 3.
Одржан је помен Светозару Марковићу, 28. 02. 1904. године.

ПЕТРОВИЋ, Аврам

2077. МЕМОАРИ / Аврам Петровић. (Приредила Латинка Петровић). – Горњи Милановац: Дечја књига, 1988. – 201 стр.; 21 цм.

О Светозару Марковићу на стр. 40–50.

2078. УСПОМЕНЕ / Аврам Петровић. (Приредио Витомир Булетић). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 32–38.
Према рукопису у: Архив САНУ 10 039.

XXX

2079. [ПОВОДОМ ОБЈАВЉИВАЊА СЕДМЕ СВЕСКЕ ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА...]. – *Засиљава*. – Год. 28 (1893), бр. 134, стр. 3.

XXX

2080. ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА ПОК. СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Српски занатлија*. – Год. 1 (1888), бр. 19, стр. 151–152 од 22. 05.

„У 5. свеску ће ући: *Политички и економни положај радничког сјалежа у Србији, Народна скупштина, Српске обмане, Оштина, Суд и правда, Срез и финансије.*“

XXX

2081. ПОМЕН. – *Занатлијски савез*. – Год. 4 (1895), бр. 7, стр. 4 од 19. 02.

Поводом 20-годишњице смрти Светозара Марковића одржаће се помен у Занатлиској читаоници 26. 02. 1895. године.

ПОПАДИЋ, Светозар М.

2082. СЕЋАЊЕ НА МУЧЕНИКА. – *Одбрана*. – Год. 1 (1895), бр. 50, стр. 1 од 16. 02.

Сећање на живот и рад Светозара Марковића и прославу занатлија окупљених око Занатлиског савеза који нису заборавили свог учитеља.

ПОПОВИЋ, Гаврило Гача

2083. [О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ]. – У: Реч живих бића на грешке, удесе и потворе оглашених / Гаврило Гача Поповић. – Београд: Штампарииа Мате Јовановића, 1901. – Стр. 203–208.

XXX

2084. ПРЕТРЕС. – *Социјалдемократи*. – Год. 1 (1895), бр. 23, стр. 5 од 7. 05.

Полиција чини „претрес“ над уредником листа *Социјалдемократи* Андром Ристићем због чланка *Слава Светозару Марковићу*. Вид. бј. 2090.

XXX

2085. ПРИЈАТЕЉИМА И ПОШТОВАОЦИМА РАДА Св. МАРКОВИЋА. – *Слобода*. – Год. 1 (1889), бр. 5, стр. 4.

Позив на скупљање прилога за учествовање на прослави „Светозарево вече“, 17. 02. 1889. у Београду.

XXX

2086. ПРИЛОЗИ ЗА ОПРАВКУ ГРОБА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Радничке новине*. – Год. 10 (1910), бр. 51, стр. 4 од 29. 04.

Радници неготинске партијске организације прикупили прилоге за уређење гроба Св. Марковића.

ПРОДАНОВИЋ, Јаша

2087. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот и значај његова рада. – *Дневни лист*. – Год. 3 (1889), бр. 100–112.

Говор одржан на забави Одбора за издавање целокупних дела Светозара Марковића, 17. фебруара 1889. год. у Београду.

XXX

2088. ПРОСЛАВА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Засиљава*. – Год. 35 (1900), бр. 56.

РАДОНИЋ, Јован

2089. НАЈНОВИЈА КЊИГА ПРОФ. ЈОВ. СКЕРЛИЋА... – *Летњојис Мајице српске*. – Год. 46 (1911), књ. 87, бр. 274, стр. 68–69.

Приказ Скерлићеве монографије *Светозар Марковић*. Вид. бј. 1613.

XXX

2090. СЛАВА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Занайлиски савез*. – Год. 4 (1895), бр. 9, стр. 3–4 од 5. 03.

Са помена Светозару Марковићу поводом 20-годишњице смрти 26. 02. 1895. Вид. бј. 2084.

САВИЋ, Божа

2091. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Мали журнал*. – Год. 1 (1894), бр. 42, стр. 1–2.

Потписано са Б. С.

САВИЋ, Милан

2092. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ЕМИГРАЦИЈИ. – *Браник*. – Год. 27 (1911), бр. 95, стр. 1–3 од 15/28. 05.

Потписано са С.

Поводом Скерлићеве монографије о С. Марковићу аутор негативно оцењује Светозарев утицај на новосадске пријатеље, окривљујући га за све недаће које су снашле породице Нинковић, Бајић, Радовановић и др. На крају каже: „То је смиље и ковиље, то је никло за стопама Светозара Марковића.“

САВИЋ, Миљко

2093. РАД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА ПРЕОБРАЖАЈУ ДРУШТВЕНОМ. – *Социјалдемокрај*. – Год. 2 (1896), бр. 6, стр. 2–3 од 11. 04; бр. 7, стр. 1–2 од 18. 11.

Аутор вели да је ово „поправљен и допуњен извод из говора Јаше Продановића који је одржао о петнаестогодишњици успомене Светозара Марковића, 1889. год.“

САВКОВИЋ, Светислав

2094. Ј. СКЕРЛИЋ: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Приказ. – *Браник*. – Год. 27 (1911), бр. 95, стр. 4 од 15/28. 05.

Потписано са С. С.

Вид. бј. 1613.

XXX

2095. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Радничке новине*. – Год. 2 (1902), бр. 8, стр. 1 од 23. 02.

О Светозару Марковићу и његовој борби за социјализам у Србији.

XXX

2096. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Радник*. – Год. 2 (1904), бр. 1, стр. 2–3.

Двадесетдевет година од смрти Светозара Марковића.

XXX

2097. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ОМЛАДИНА. – *Дневни лист*. – Год. 3 (1889), бр. 57.

XXX

2098. „СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ“. – *Мале новине*. – Год. 2 (1889), бр. 61, стр. 2 од 16. 02.

Вест да ће Одбор за издавање целокупних дела Светозара Марковића 17. 02. 1889. приредити вече посвећено сенима Светозара Марковића.

XXX

2099. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Коло*. – Год. 1 (1889), бр. 7, стр. 116 од 1. 03.

О вечери приређеном 17. 02. 1889, на коме је о животу и раду Светозара Марковића говорио Јаша Продановић и осудио Стој. Новаковића што није поменуо Светозара у својој *Историји књижевности* и Анжела де Губернатиса, што у *Речник савремених књижевника* није ставио Светозара.

XXX

2100. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Одјек*. – Год. 6 (1889), бр. 17, стр. 2; бр. 24, стр. 3.

Са „Светозареве вечери“ одржане 17. 02. 1889.

XXX

2101. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Српски занайлија*. – Год. 2 (1889), бр. 3, стр. 3.

О „Светозареве вечери“ одржаној 17. 02. 1889.

- XXX
2102. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Радничке новине*. – Год. 2 (1902), бр. 7–9 од 16. 02.
„Предавање поводом двадесетседмогодишњице смрти Св. Марковића одржаће се у Београду, 24.02.1902. године. О животу и раду Светозара Марковића говориће Димитрије Туцовић.“
- XXX
2103. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Народна воља*. – Год. 1 (1902), бр. 51, стр. 3.
На њему је говорио Димитрије Туцовић.
- XXX
2104. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Радничке новине*. – Год. 4 (1904), бр. 14, стр. 3 од 21. 02.
Месни одбор Социјалдемократске странке и Радничко друштво у Крагујевцу одржаће 28. 02. 1904. године вече посвећено Светозару Марковићу.
- XXX
2105. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Радник*. – Год. 2 (1904), бр. 25, стр. 1–7 од 26. 02. до 5. 03.
У Крагујевцу ће се 28. 02. 1904. године одржати вече посвећено Св. Марковићу.
- XXX
2106. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Радничке новине*. – Год. 4 (1904), бр. 16, стр. 3 од 27. 02.
- XXX
2107. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Радничке новине*. – Год. 10 (1910), бр. 24, стр. 2 од 25. 02.
У Јагодини ће се одржати вече 28. 02. 1910. године поводом оправке гроба Светозара Марковића. О Светозару Марковићу говориће Триша Кацлеровић.
- XXX
2108. СВЕТОЗАРЕВО ВЕЧЕ. – *Радничке новине*. – Год. 13 (1913), бр. 32, стр. 3 од 7. 03.
Поводом помена Светозару Марковићу, одржаног у Јагодини, 24. 02. 1913.
- СКЕРЛИЋ, Јован
2109. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У БУГАРСКОМ ПРЕВОДУ. – *Српски књижевни гласник*. – Год. 2 (1902), књ. 7, св. 6, стр. 473.

- Ауторизовао Миодраг Живанов.
Приказ превода *Наука и религија*.
Вид. бј. 90.
2110. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ / Јован Скерлић. – Београд, издање аутора, 1903. – 38 стр.; 20 цм.
Ауторово предавање на Великој школи у Београду одржано 4. маја у корист Историјско-филолошке дружине „Даничић“.
2111. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Писци и књиге / Јован Скерлић. – Београд: Геца Кон, 1926. – Књ. 8, стр. 86–123.
2112. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Књижевне студије / Јован Скерлић, 2. књига. – Београд: СКЗ, 1935. – Стр. 20–52. (Српска књижевна задруга, коло 38, бр. 258.)
2113. „UNIŠTENJE ESTETIKE“ I DEMOKRATIZACIJA UMETNOSTI. – У: Odabrane kritike / Jovan Skerlić. (Izbor Đuro Gavela). – Zagreb: Zora, 1950. – Str. 296–324.
2114. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Писци и књиге / Јован Скерлић. – Београд: Просвета, 1955. – Књ. 2, стр. 40–73.
2115. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Избор / Јован Скерлић. (Приредио Мидхат Бегић). – Сарајево: Свјетлост, 1959. – Стр. 47–51. (Школска библиотека, 16.)
2116. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Избор / Јован Скерлић. (Приредио Мидхат Бегић). – Сарајево: Свјетлост, 1961. – Стр. 53–66. (Школска библиотека.)
2117. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Изабрана дела / Јован Скерлић. (Приредио Васа Миљинчевић). – Београд: Народна књига, 1962. – Стр. 30–56. (Школска лектира.)

2118. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Критике / Јован Скерлић. – Нови Сад–Београд: Матица српска – СКЗ, 1961. – Стр. 21–48. (Српска књижевност у сто књига; књ. 68.)
2119. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Изабрана дела / Јован Скерлић. – Београд: Народна књига, 1967. – Стр. 30–56. (Југословенски класици.)
2120. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Критике / Јован Скерлић. – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1971. – Стр. 22–53. (Српска књижевност у сто књига; књ. 68.)
2121. „УНИШТЕЊЕ ЕСТЕТИКЕ“ И ДЕМОКРАТИЗАЦИЈА УМЕТНОСТИ. – У: Критички радови Јована Скерлића. (Приредио Предраг Палавестра). – Нови Сад – Београд: Матица српска – СКЗ, 1977. – Стр. 56–78. (Српска књижевна критика; књ. 9.)
2122. ОМЛАДИНА И „НОВА НАУКА“. – У: Омладина и њена књижевност / Јован Скерлић. – Београд: Српска краљевска академија, 1906.
2123. ОМЛАДИНА И „НОВА НАУКА“. – У: Омладина и њена књижевност / Јован Скерлић. (Ново, исправљено издање у редакцији Вл. Ђорђевића). – Београд: Издавачка књижевна издавачка „Напредак“, 1925. – Стр. 215–230.
2124. ОМЛАДИНА И „НОВА НАУКА“. – У: Омладина и њена књижевност / Јован Скерлић. (Приредио Мидхат Бегић). – Београд: Просвета, 1966. – Стр. 251–253. (Сабрана дела Јована Скерлића; књ. 10.)
2125. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ЕМИГРАЦИЈИ. – *Српски књижевни гласник*. – Год. 10 (1910), књ. 25, бр. 6, стр. 427–450.
2126. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ЕМИГРАЦИЈИ. – *Ново време*. – Год. 2 (1910), бр. 248–267.

2127. ANTIRELIGIOZNOST SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Slobodna misao*. – Год. 2 (1911), бр. 1, стр. 13–16.
2128. НАЦИОНАЛНЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Звоно*. – Год. 4 (1911), бр. 22–23, стр. 535–545. Из Скерлићеве монографије о Св. Марковићу.
2129. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Грађанин*. – Год. 32 (1927), бр. 63–68. Одломак из књиге Јована Скерлића о Св. Марковићу.
2130. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: *Šumadija u prošlosti i sadašnjosti*. – Subotica, 1932. – Стр. 130–132. Одломак из монографије *Светозар Марковић*.
2131. СУШТИНА ДЕМОКРАТИЈЕ. – *Радничке новине*. – Год. 11 (1934), бр. 48, стр. 5 од 30. 11. Извод из монографије о Светозару Марковићу.
2132. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Последње године живота. – У: Одабрани списи / Јован Скерлић. – Књ. 1. (Приредили Мидхат Бегић и Најдан Пашић). – Београд: Ново поколење, 1950. – Стр. 416–446. (Југословенски писци.) Одломци из Скерлићеве монографије *Светозар Марковић*, 1910.
2133. КАРАКТЕР СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Студије / Јован Скерлић. – Нови Сад–Београд: Матица српска–СКЗ, 1961. – Стр. 109–117. (Српска књижевност у сто књига; књ. 58.)
2134. КАРАКТЕР СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Студије / Јован Скерлић. – Нови Сад–Београд: Матица српска–СКЗ, 1971. – Стр. 140–149. (Српска књижевност у сто књига; књ. 67.)
2135. КЊИЖЕВНЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Књижевна критика. – Београд: Нолит, 1966. – Стр. 93–104; (Српска књижевност у књижевној критици, 12.)
2136. КЊИЖЕВНЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *НИН*. – Год. 16 (1966), бр. 825, стр. 11 од 30. 10.

Делови из поглавља „Књижевне визије“ из монографије *Светозар Марковић*.

2137. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЊЕГОВ ЖИВОТ, РАД И ИДЕЈЕ. КЊИЖЕВНЕ ИДЕЈЕ. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968.
Одломак из књиге Ј. Скерлића: *Светозар Марковић*, Београд, 1910.
2138. КЊИЖЕВНЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Књижевна критика. – Београд: Нолит, 1972. – Стр. 87–94. (Српска књижевност у књижевној критици, 12.)
2139. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Књижевне идеје. – У: Књижевне критике / Јован Скерлић. – Београд: Рад, 1986. – Стр. 84–97. (Библиотека „Дом и школа“.) [Преузето из Светозар Марковић / Јован Скерлић, Београд, 1922. Глава 14, стр. 188–199.]
2140. ЉУБЕН КАРАВЕЛОВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Историја нове српске књижевности / Јован Скерлић. – Београд: Просвета, 1967. – Стр. 346–349. (Сабрана дела Јована Скерлића; књ. 13.)
2141. НОВИ ДУХ И НОВА НАУКА – О Светозару Марковићу. – У: Историја нове српске књижевности / Јован Скерлић. (Приредио Мидхат Бегић). – Београд: Просвета, 1967. – Стр. 345–346. (Сабрана дела Јована Скерлића; књ. 13.)
2142. ПОКРЕТАЧ ИДЕЈА. – *Полиџика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056. – Специјални додаток „Светозар Марковић 1875–1975“.
О Светозару Марковићу.
2143. „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“. – *Српски књижевни гласник*. – Год. 13 (1913), књ. 30, св. 12, стр. 960.
Потписано са „Н“.
Белешка о чланку Владимира Викторова-Топорова објављеног под горњим насловом у *Голос минувшаго* 1913. г. Вид. бј. 1628.
- XXX
2144. СПОМЕН СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Самоуправа*. – Год. 1 (1882), бр. 38, стр. 1 од 27. 02.

Поводом седме године Светозареве смрти.

СТАНИШИЋ, Станиша С.

2145. СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА. СВЕСКА 7. – *Учињелъ*. – Год. 13 (1893–94), бр. 5–6, стр. 460–463.

Потписано са С. С. С.

2146. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО ПЕДАГОГ. – *Учињелъ*. – Год. 24 (1904–05), бр. 5, стр. 384–393.

СТАНОЈЕВИЋ, Драгиша

2147. СОЦИЈАЛИСТИЧКА СТРАНКА У СРБИЈИ. – *Радник*. – Год. 3 (1881), бр. 131–136 од 22–27. 09.

Прекор сарадницима *Самоуправе* који се хвалишу да су наследници Светозара Марковића.

2148. СОЦИЈАЛИСТИЧКА СТРАНКА У СРБИЈИ. – У: Изабрани списи / Драгиша Станојевић. – Нови Сад: Историјски архив ПК СКС за Војводину, 1957. – Књ. 1, стр. 288–304.

2149. СОЦИЈАЛИСТИЧКА СТРАНКА У СРБИЈИ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 129–145.

2150. ОКО ЗА ОКО – ЗУБ ЗА ЗУБ. Одговор *Самоуправи*, Минхен, 1. нов. 1881. Тортуре и жртве. Инквизитори и целати. Прве жртве. Светозар и Омладина. – *Радник*. – Год. 3 (1881), бр. 152, 154–158 од 1. 11. до 11. 11.

Повод за напад на *Самоуправу*, радикале и Николу Пашића су чланци објављени у *Самоуправи* бр. 99–103 о Вршачкој омладинској скупштини.

2151. ОКО ЗА ОКО – ЗУБ ЗА ЗУБ. Одговор *Самоуправи*, Минхен, 1. нов. 1881. – У: Изабрани списи / Драгиша Станојевић. – Нови Сад: Историјски архив ПК СКС за Војводину, 1957. – Књ. 1, стр. 337–359.

2152. ГЛУХО ДОБА У РАДИКАЛНОЈ СТРАНЦИ / Драгиша Станојевић. – Београд, 1891. – Стр. 119.

„Светозар је хтео служећи се науком и искуством европског друштва (...) рационалну организацију производње...“

2153. ГЛУХО ДОБА У РАДИКАЛНОЈ СТРАЊЦИ. – У: Избрани списи / Драгиша Станојевић. – Нови Сад: Историјски архив ПК СКС за Војводину, 1957. – Књ. 2, стр. 246–248, 273–275.

XXX

2154. [СТАЊЕ НАШЕ ШТАМПЕ]. – *Српски занайлија*. – Год. 1 (1888), бр. 34, стр. 250 од 11. 09.

Полицијска забрана књиге Светозара Марковића *Србија на Исцоку*.

СТЕФАНОВИЋ, Светислав

2155. ЕСТЕТИЧКО ЧИСТИЛИШТЕ. Нова естетика. – *Засјава*. – Год. 34 (1899), бр. 182, стр. 1–3 од 21. 11.

Потписано са ЛАВ.

О уметничком делу према критеријумима Светозара Марковића.

2156. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И КРИТИКА. – *Засјава*. – Год. 35 (1900), бр. 44, стр. 1–2 од 26. 02.

Потписано са СТ.

2157. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. 26. фебруар 1875. и 26. фебруар 1900. – *Засјава*. – Год. 35 (1900), бр. 44, стр. 1 од 26. 02.

Потписано са ЛАВ.

Поводом 25-годишњице смрти.

2158. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ: Приказ. – *Пријељед*. – Год. 2 (1903), бр. 18, стр. 273–283 од 15. 10.

Прилог „Мале библиотеке“. Књига о Светозару Марковићу од С. Јовановића.

Вид. бј. 1 587.

СТОЈАКОВИЋ, Риста

2159. КРИТИКА ЈЕДНЕ ЗАБЛУДЕ. – У: Грађански буквар / Риста Стојаковић. – Београд, 1890. – Стр. 155–156.

Аутор сматра да је Светозар био проповедник једне заблуде у *Србији на Исцоку*.

СТОШИЋ, Васа К.

2160. КО ЈЕ ТВОРАЦ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ? (Светозар Марковић, Михајло Стајковац или Пера Тодоровић). – *Мале новине*. – Год. 1 (1894), бр. 265, стр. 1–2 од 20. 09. и бр. 266, стр. 1 од 21. 09.

СУБОТИЋ, Јован

2161. АВТОБИОГРАФИЈА / Јован Суботић. – Нови Сад, 1910, Књиге Матице српске 33–34, стр. 40–44.

2162. ЖИВОТ др–а ЈОВАНА СУБОТИЋА (Аутобиографија). – У: Савременици о Светозару Марковићу. – Београд: Рад, 1976. – Стр. 71–74.
Вид. бј. 1609.

2163. ЖИВОТ др–а ЈОВАНА СУБОТИЋА (Автобиографија). Пета књига. Лето: Епоха четврта. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 15–17.

Према издању Матице српске 1910.

Вид. бј. 1610.

XXX

2164. ТЕЛЕГРАМ ЗАНАТЛИСКОМ САВЕЗУ. – *Занайлиски савез*. – Год. 4 (1895), бр. 9–10, стр. 4 од 9–12. 03.

Упућени поводом 20-годишњице смрти Светозара Марковића из Крагујевца, Шапца, Ниша, Зајечара, Трстеника, Беча, Смедерева, Ужица, Краљева, Пирота, Ср. Митровице, Турн-Северина, Граца, Горњег Милановца, Ђуприје, Књажевца и Петровца.

ТЕШИЋ, Каменко

2165. [ЧЕРНИШЕВСКИ И СВ. МАРКОВИЋ]. – *Босанка вила*. – Год. 6 (1889), бр. 21–22, стр. 350–357 од 16. 11.

Некролог Николају Гавриловичу Чернишевском; утицај на С. Марковића.

ТОДОРОВИЋ, Милица

2166. HISTORISCHE SKIZZE DER SERBISCHEN SOZIALISTISCHEN BEWEGUNG von M. Theodorowitsch. – *Jahrbuch fuer Sozialwissenschaft und Sozialpolitik*. – 1 / 1880, S. 384–496; 2 / 1881, S. 327–356.

Theodorowitsch, M. = Милица Нинковић-Тодоровић.

2167. ИСТОРИЈСКА СКИЦА СРПСКОГ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА од М. Тодоровић. (Са немачког превео Слободан Мандић). – *Токови револуције* 12–13 (1978), стр. 85–122.

2168. ИСТОРИЈСКА СКИЦА СРПСКОГ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА од М. [и П.] Тодоровић. (Са немачког превео Слободан Мандић). – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 311–353.
Анализом утврђено да је ово заједнички рад Милице и Пере Тодоровића.

ТОДОРОВИЋ, Пера

2169. LE MOUVEMENT SOCIAL EN SERBIE / Theodorovich. – *Revue socialiste*. – 1880, нр. 2, р. 78–86, 20. 02.

Theodorovich = Пера Тодоровић.

2170. СОЦИЈАЛНИ ПОКРЕТ У СРБИЈИ. (Са француског превео Стефан Лукачевић). – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 293–301.

2171. НЕ ДУГУЈЕМ НИКОМ НИШТА. – *Мале новине*. – Год. 4 (1891), бр. 113, стр. 3 од 26. 04.

Потписано са П. Тод.

Поводом белешке листа *Таково* о прештампавању дела Светозара Марковића.

ТОМИЋ, Јаша

2172. ЈЕДНО ПИТАЊЕ. – *Српско коло*. – Год. 4 (1884), бр. 87, стр. 2.

Потписано са Ј. Т.

О Светозару Марковићу.

„Зар је са Пером Тодоровићем бачен у тамницу и последњи издавач Светозаревих штампаних дела?“

ТОПАЛОВИЋ, Живко

2173. JOVAN SKERLIĆ: SVETOZAR MARKOVIĆ. Beograd 1910: Recensio. – *Archiv für die Geschichte des Sozialismus und der Arbeiterbewegung*. – Jhg. 3 (1912), Nr 1.

ТУЦОВИЋ, Димитрије

2174. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Радничке новине*. – Год. 2 (1902), бр. 8, стр. 1 од 23. 02.

Чланак није потписан.

Поводом 27-годишњице смрти Светозара Марковића.

2175. МАРКС И СЛОВЕНИ. – *Борба*. – Год. 5 (1912), бр. 6–13 од 25. 06.

2176. RADNIČKI POKRET U SRBIJI. – *Borba*. – God. 1 (1923), књ. I, бр. 2, стр. 52–57.

О Светозару Марковићу, његовим идејама и програмима и условима у којима је делао.

Из нештампаних рукописа Димитрија Туцовића.

2177. ИЗВОД ИЗ БЕЛЕШКЕ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: *Сабрана дела / Димитрије Туцовић*. (Приредили Сергије Димитријевић и др.). – Београд: Институт за историју радничког покрета Србије, 1975. – Књ. 1, стр. 38–42.

XXX

2178. U BEOGRADU I KOD NAS. – *Sloboda* (Zagreb). – God. 11 (1902), бр. 6, стр. 3 од 13. 03.

Поводом обележавања 27-годишњице смрти Светозара Марковића.

ЦВЕТИЋ, Емило Ј.

2179. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Емило Ј. Цветић. – У: *Споменици Јагодине*. П. – Ниш: Шт. Гутенберг, 1914. – Стр. 11–20.

XXX

2180. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Књ. I. Београд: Рад, 1882: Приказ. – *Мисао*. – Год. 1 (1882), бр. 2, стр. 31–32.

„Омладини српској треба да су дела Светозара национална књига.“

XXX

2181. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Борба*. – Год. 1 (1882), бр. 30, стр. 115 од 10. 03.

Белешка поводом појаве прве књиге *Целокупних дела Светозара Марковића* у издању „Рада“, 1882. године.

XXX

2182. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Самоуправа*. – Год. 2 (1882), бр. 52, стр. 4 од 2. 06.
Белешка поводом појаве прве књиге Целокупних дела Светозара Марковића у издању уредништва „Рада“, 1882. године.

XXX

2183. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Књига 2. Издали покојникови пријатељи из Угарске. Нови Сад, 1885. – *Јавор*. – Год. 12 (1885), стуб. 992.

XXX

2184. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Београд, 1888–1889. – *Српски занайлија*. – Год. 2 (1889), бр. 1, стр. 4.
Прва свеска *Цел. дела* С. Марковића у издању Одбора за издавање Целокупних дела.

Ђ.

2185. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Слобода*. – Год. 1 (1889), бр. 38, стр. 4.
Потпис Ђ.
Поводом изласка друге свеске.
2186. ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Свеска трећа. – *Слобода*. – Год. 2 (1890), бр. 78, стр. 3.
Потпис Ђ.

ЦЕНИЋ, Димитрије

2187. БОГОСЛОВ И ДОКТОР. Критика на критику. – *Радник*. – Год. 3 (1881), бр. 76, од 10. 07.
Одговор на критику *Самоуправе* који се односи на *Раденика* и С. Марковића.
2188. БОГОСЛОВ И ДОКТОР. Критика на критику. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 156–160.
2189. РАДНИК И САМОУПРАВА. – *Радник*. – Год. 3 (1881), бр. 12, 13 и 14 од 17–19. 04.
Историјат настанка Светозаревог *Раденика*, сарадња са њим. Светозаревом смрћу социјализам се претворио у радикализам који се оличава у *Самоуправи*.

2190. РАДНИК И САМОУПРАВА. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 145–155.
2191. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Борба*. – Год. 3 (1881), бр. 1, стр. 1.

ЦИЦВАРИЋ, Крста

2192. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И БИРОКРАТСКИ СИСТЕМ ПРЕД СУДОМ СЛОБОДАНА ЈОВАНОВИЋА / Крста Цицварић. – Београд: Књижара Боривоја Димитријевића, 1910. – Стр. 45.
2193. О КЊИЗИ ЈОВАНА СКЕРЛИЋА: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Трибуна*. – Год. 1 (1910), бр. 97.
Вид. бј. 1613.
2194. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ О РАДИКАЛНОЈ СТРАНЦИ. – *Ново време*. – Год. 3 (1911), бр. 212, стр. 1.
2195. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПО ДРУГИ ПУТ МЕЂУ РАДИКАЛИМА. – *Ново време*. – Год. 3 (1911), бр. 228, стр. 1; бр. 229, стр. 1; бр. 230, стр. 1; бр. 231, стр. 1; бр. 232, стр. 1; од 20. 08. до 25. 08.
Хумореска о Св. Марковићу, Николи Пашићу и Стојану Протићу.
2196. ПРОКЛАМАЦИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА СРПСКОМ НАРОДУ. – *Ново време*. – Год. 3 (1911), бр. 242 од 4. 09.
Непотписано.
2197. ЈОВАН СКЕРЛИЋ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Критички есеји / Крста Цицварић. – Београд: Књиж. С. Дебељевића, 1912. – Стр. 249–273.
2198. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАЦИОНАЛНИ РАТ. – *Балкан*. – Год. 4 (1915), бр. 71, стр. 1 од 12. 03.
О Светозару Марковићу, оцу српског социјализма као највећем патриоти и националисти свог времена.

О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ
1919–1944

АРАНЂЕЛОВИЋ, Милутин К.

2199. О МЕСТУ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Правда*. – Год. 29 (1933), бр. 10.256, стр. 8 од 27. 05.

Тврди да је слушао на уста самог Светозара да је рођен у Нишевцима, испод града Сврљига.

2200. ГДЕ ЈЕ РОЂЕН СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Правда*. – Год. 30 (1934), бр. 10.666, стр. 8 од 15. 07.

АЦИЈА, Божидар

2201. КАРЛО КАУЦКИ И ХЕРМАН ВЕНДЕЛ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. (Превео и приредио Божидар Ација.) – *Нова Европа*. – 1925, књ. 11, бр. 13, стр. 398–399.

Потписано са Б. А.

XXX

2202. БАЛКАН. – *Животи и рад*. – Год. 15 (1941), књ. 31, св. 40, стр. 1–4.

Непотписан чланак.

О ставу С. Марковића и Д. Туцовића према проблему јединства балканских држава и народа.

БАСАРИЧЕК, Ђуро

2203. DUŠEVNI VODJA SRPSKOG NARODA. – *Republikanac*. – *Вожићница*, (1923), стр. 126–133.

О животу и раду Светозара Марковића.

БОГДАНОВ, Васо

2204. SRBI PREMA HRVATSKOM PITANJU. Stav Svetozara Markovića. – *Pečat*. – Год. 1 (1939), бр. 1–2, стр. 63–89.

БОГДАНОВИЋ, Милан

2205. ЛИК ЈЕДНЕ ДРУГАРИЦЕ. – *Полиџика*. – Год. 30 (1933), бр. 8858, стр. 17 од 6, 7, 8 и 9. 01. Божићни додаток.

О Милици Нинковић и Светозару Марковићу.

БОГОСАВЉЕВИЋ, Душан

2206. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Душан Богосављевић. – У: Споменица стогодишњица тимочке крајине. 1833–1932. – Стр. 193–194.

Потписано са Д. Б.

В. г.

2207. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Slobodna reč* (Pitsburg). – Год. 9 (1943), бр. 104, стр. 3.

ВЕЉКОВИЋ, Миомир Ч.

2208. МАРГИНАЛИЈЕ ПАВЛА МИХАЈЛОВИЋА НА „СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ“ ОД ДР Ј. СКЕРЛИЋА. – *Књижевни север*. – Год. 8 (1932), св. 6, стр. 178–179.

Потписано са М. Ч. В.

О забелешкама Паје Михајловића на монографији Јована Скерлића о Светозару Марковићу.

ВУКИЧЕВИЋ, Веселин М.

2209. SVETOZAR MARKOVIĆ, IDEOLOG SELJAČKE KLASE. – *Novva Evropa*. – 1925, књ. 11, бр. 13, стр. 393–398.

ВУКИЧЕВИЋ, Миленко

2210. „ЕСНАФСКА КАФАНА“. Стари Београд. – *Време*. – Год. 4 (1924), бр. 975, стр. 6 од 6. 09; бр. 994, стр. 6 од 25. 09; бр. 998, стр. 5 од 29. 09.

Потписано са Нестор летописац.

О састанцима социјалистичке омладине у Еснафској кафани, на улазу у Скадарлију, о оснивању социјалистичке групе велико школаца и одбору за издавање дела Св. Марковића, као и Светозаревом вечеру одржаном фебруара 1889.

ГАЈИЋ, Рад Ж.

2211. ПОЛИТИЧКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА: Актуелности Радикалне странке. – *Дело*. – Год. 2 (1940), бр. 55, стр. 2 од 3. 09.

ГЕОРГИЈЕВИЋ, Крешимир

2212. NAJNOVEJŠI KOLO SRBSKЕНО LITERARNIHO DRUŽSTVA. – *Česko-slovanska jugoslovanska revia*. – Год. 8 (1938), бр. 2, стр. 56–58.

Југословенске ревије

Потписано са К. В.

О *Избраним сѝисима Свейозара Марковића* у издању Српске књижевне задруге. – Београд, 1937.

Вид. бј. 36.

ГРЧИЋ, Јован

2213. АНКА АНЂЕЛКОВИЋ – ПРВА СРПСКА СОЦИЈАЛИСТИКИЊА. – *Дан.* – Год. 1 (1935), бр. 18, стр. 17.
Поводом једног написа Милице Јанковић.
Вид. бј. 2231.

Д.

2214. НА ГРОБУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Полиџика.* – Год. 24 (1927), бр. 6780, стр. 6 од 11. 03.
О запуштеном гробу Св. Марковића. Споменик је обновила 1910. год. јагодинска социјалистичка организација.
2215. NA GROBU SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Straža* (Osijek). – God. 9 (1927), br. 54, str. 2.

ДИВАЦ, Недељко С.

2216. УЧИТЕЉИ ЕНЕРГИЈЕ. Поводом књиге др Драгољуба Јовановића. – *Српски књижевни гласник.* – 1941, књ. 62, св. 1, стр. 73–78.
Приказ књиге – између осталог и есеја о Светозару Марковићу.
2217. УЧИТЕЉИ ЕНЕРГИЈЕ. Поводом књиге др Драгољуба Јовановића: Приказ. – *Солидарносћ.* – Год. 9 (1941), бр. 1–2, стр. 2–3.

ДИМИТРИЈЕВИЋ, Радмило

2218. ИЗАБРАНИ СПИСИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Издање Српске књижевне задруге. Коло 40, књ. 274: Приказ. – *Гласник југословенског професорског друштва.* – Год. 18 (1937–38), бр. 8, стр. 737–738.
Вид. бј. 36.

ЂУРЂЕВИЋ, Чедомир

2219. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У КЊИЖЕВНОСТИ. – *Наши листи* (Ниш). – Год. 1 (1937), бр. 4, 5, 6, 7 и 8.

ЖИВАНОВИЋ, Живан

2220. ПОЈАВА РАДИКАЛИЗМА У СРБИЈИ. – У: Политичка историја Србије у другој половини деветнаестог века / Живан Живановић. Књ. 11. – Београд: Геца Кон, 1924. – Стр. 112–122.
О Светозару Марковићу у Петрограду, Цириху, покретању *Јавносћ* и *Ослобођења* и Крагујевцу као центру политичког живота у Србији.

ЖИВАНОВИЋ, Јеремија

2221. МЕСТО РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Венац.* – Год. 18 (1932–33), књ. 18, св. 2, стр. 124.
Потписано са С. Х. С. Х. = Стари хроничар.

ЖУЈОВИЋ, Јован

2222. О РЕПУБЛИКАНИЗМУ У СРБИЈИ / Јован Жујовић. – Београд, 1923. Јавно предавање држано у Крагујевцу 24. 12. 1922. г.
2223. О РЕПУБЛИКАНИЗМУ У СРБИЈИ. Јавно предавање држано у Крагујевцу 24. 12. 1922. г. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 245–260.
2224. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА ШКОЛСКУ ОМЛАДИНУ. – *Букџиња.* – Год. 3 (1925), књ. 3, св. 4, стр. 129–146.
Вид. бј. 1586.
2225. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА ШКОЛСКУ ОМЛАДИНУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 19–30.
2226. ИЗ УСПОМЕНА ЈОВ. М. ЖУЈОВИЋА. (О Светозару Марковићу – одломци). – У: Никола П. Пашић. (Алманах). – Београд: редакција *Самоуправе*, 1937. – Стр. 257–263.

ЗАНИНОВИЋ, Вицко Б.

2227. ЛИТЕРАРНА ФИЗИОНОМИЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Живој и рад.* – Год. 1 (1919), књ. 3, св. 13, стр. 60–64; св. 14, стр. 137–144; св. 15, стр. 220–224.

ИВИЋ, Алекса

2228. НОВИ ПОДАЦИ О СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Време.* – Год. 8 (1928), бр. 2191, стр. 7 од 31. 01.
Непотписан чланак.

О преписци Милана Богићевића, министра спољних послова кнежевине Србије, године 1875. са Бењамином Калајем и Андрашијем, да се код умрлог Св. Марковића налазе документа о завери против кнеза Милана. Конфискован је Марковићев бележник у Трсту и достављен преко Андрашија и Калаја српској влади.

ИЛИЋ, М. и В. МАРКОВИЋ

2229. РАДИКАЛИЗАМ У ЈАГОДИНИ – ПОСТОЈБИНИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Дело*. – Год. 3 (1941), бр. 65, стр. 2.

О саборцима Светозара Марковића у Јагодини, Белици, Левчу и Темнићу и о каснијим настављачима Светозаревог рада у овом крају.

ЈАНКОВИЋ, Драгослав Р.

2230. ПОЈАВА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Почеци Радикалне странке у Србији / Драгослав Р. Јовановић. – Београд: Издавачка задруга „Политика и друштво“, 1940. – Стр. 10–32. (Библиотека „Политика и друштво“; св. 48.)

ЈАНКОВИЋ, Милица

2231. ГОСПОЋА АНЂЕЛКОВИЋ. – *Венац*. – Год. 20 (1934), бр. 9–10, стр. 627–648.

О познанству са Анком Нинковић и њеном тужном крају.

ЈАНКОВИЋ, Милош Б.

2232. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Претече школе рада / Милош Б. Јанковић. – Београд, 1938. – Стр. 12–14. (Библиотека „Будућност“; св. 65.)

ЈАЊИЋ, Стеван Ђ.

2233. ТРУДЫ ИНСТИТУТА СЛАВЯНОВЕДЕНИЯ АКАДЕМИИ НАУК СССР. – Ленинград, 1932. – *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*. – Год. 16 (1936), књ. 16, св. 2, стр. 349–351.

Између осталог приказује и чланак К. А. Пушкарјевича: *Светошозар Маркович в Пејтербургѣ* објављен у овом зборнику. Вид. бј. 4477.

ЈЕЛАЧИЋ, Алексије

2234. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ПЕТРОГРАДУ. (Нови подаци). – *Српски књижевни гласник*. – 1934, књ. 43, бр. 7, стр. 501–503.

Са текстом Сведочанства Велике школе, о положеном 1, 2. и 3. разреду Техничког факултета у Београду, 1864–1866. год.

ЈОВАНОВИЋ, Драгољуб

2235. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ПОСЛЕ ЊЕГОВЕ СМРТИ. – *Српски књижевни гласник*. – (1925), књ. 15, бр. 3, стр. 194–206.

2236. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ПОСЛЕ ЊЕГОВЕ СМРТИ. 26. фебруара 1925. / Драгољуб Јовановић. – Београд: Издавачка задруга: Група за социјалну и културну акцију, 1925. – Стр. 15. П. О.

Прештампано из *Српског књижевног гласника*.

2237. SVETOZAR MARKOVIĆ KAO DRUŠTVENI REFORMATOR. – *Nova Evropa*. – God. 6 (1925), knj. 11, br. 13, str. 390–393.

2238. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Учители енергије / Драгољуб Јовановић. – Београд, 1940. – Стр. 5–26.

ЈОВАНОВИЋ, Милан С.

2239. [О СВ. МАРКОВИЋУ]. – У: Никола П. Пашић. (Алманах). – Београд: редакција *Самоуправе*, 1937. – Стр. 262.

ЈОВАНОВИЋ, Слободан

2240. СТРАНКА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА [ПОКРЕТАЊЕ РАДЕНИКА]. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: Геца Кон, 1926. – Књ. 1, стр. 139–151.

У петој глави *Странке под намесничјивом* и о првим следбеницима Св. Марковића и сукобу са либералима.

2241. СТРАНКА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА [ПОКРЕТАЊЕ РАДЕНИКА]. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: Геца Кон, 1934. – Књ. 1, стр. 241–263. (Сабрана дела, 4.)

2242. СТРАНКА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА [ПОКРЕТАЊЕ РАДЕНИКА]. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: БИГЗ, 1990. – Књ. 1, стр. 139–150. (Сабрана дела, 1.)

2243. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПОКРЕЋЕ ЈАВНОСТ. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: Геца Кон, 1926. – Књ. 1, стр. 201–206.

У седмој глави *Консервативци* и о прогањању Св. Марковића, а у истој глави на стр. 228–232 о групи Адама Богосављевића.

2244. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПОКРЕЋЕ *ЈАВНОСТ*. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: Геца Кон, 1934. – Књ. 1, стр. 345–358. (Сабрана дела, 7.) О Адаму Богосављевићу на стр. 395–404.
2245. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПОКРЕЋЕ *ЈАВНОСТ*. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: БИГЗ, 1990. – Књ. 1, стр. 192–198. (Сабрана дела, 1.) О Адаму Богосављевићу на стр. 216–221.
2246. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И АДАМ БОГОСАВЉЕВИЋ. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: Геца Кон, 1926. – Књ. 1, стр. 228–234.
2247. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И АДАМ БОГОСАВЉЕВИЋ. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: Геца Кон, 1934. – Књ. 1, стр. 263–280. (Сабрана дела, 7.)
2248. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И АДАМ БОГОСАВЉЕВИЋ. – У: Влада Милана Обреновића / Слободан Јовановић. – Београд: БИГЗ, 1990. – Књ. 1, стр. 149–165. (Сабрана дела, 4.)
2249. ОДГОВОР Г. ИЛ. Н. ЂУКАНОВИЋУ. – *Југословенски историјски часопис*. – Год. 2 (1936), св. 1–4, стр. 243–246.
На стр. 245–246 овог одговора налази се наведено колективно писмо од 10. 10. 1865, упућено Владимиру Јовановићу, у коме у име омладине из Србије, поздрављају његову борбу, и што као „Србин заступате српске интересе, те не дате да нас држе за варваре“. – Потписници: Паја К. Михаиловић, Атанасије Весовић, Љубомир Марковић, Светозар Марковић, техничар, Васа Пајкић, Коста Ј. Рашић.

ЈУРКОВИЋ, Љубо Д.

2250. ИДЕЈЕ SVETOZARA MARKOVIĆA PRVEGA IDEOLOGA NAŠEGA NARODNEGA RADIKALIZMA. – *Radikalni glasnik*. – God. 2 (1924), br. 16, str. 4.

КОВАЧЕВИЋ, Божидар

2251. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Божидар Ковачевић. – *Српски књижевни гласник*. – (1925), књ. 15, бр. 8, стр. 631.

Потписано са Б. К.

Приказ брошуре Јована Жујовића. Вид. бј. 1586.

2252. ПОВОДОМ ПЕДЕСЕТ ГОДИНА ОД СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Букџиња*. – Год. 3 (1925), књ. 3, св. 4, стр. 147–151.
2253. ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Букџиња*. – Год. 3 (1925), књ. 3, св. 4, стр. 152–156.
2254. ДЕЛО СЛОБОДАНА ЈОВАНОВИЋА, ЊЕГОВА УМЕТНИЧКА, НАУЧНА И ПЕДАГОШКА ВРЕДНОСТ. – *Политика*. – Год. 33 (1936), бр. 10201, стр. 19 од 16. 10.
Између осталог и приказ дела: *Свејџозар Марковић*.

КОМАДИНИЋ, Милан Ј.

2255. PRVI, UTOPISTIČKI GRADSKI ZADRUŽNI PERIOD. – У: Skice i ogledi za jednu istoriju zadrugarstva u Srbiji / Milan J. Komadinić. – Београд, 1934. – Str. 4–19.
О задругарству Светозара Марковића.

КОСТИЋ, Милан А.

2256. ГДЕ ЈЕ РОЂЕН СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ? – *Правда*. – Год. 29 (1933), бр. 10.242, стр. 8 од 13. 05.
Према подацима из *Српских новина* даје се закључак да је Светозар рођен у Зајечару, где му је отац Радоје Марковић, 1846. и 1847. био писар начелства зајечарског – округа црно-речког.
2257. О РОЂЕЊУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Књажевац и стари Књажевачки округ / Милан А. Костић. – Београд, 1933. – Стр. 96.

ЛАПЧЕВИЋ, Драгиша

2258. ПЕРИОД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Историја социјализма у Србији / Драгиша Лапчевић. – Београд: Геца Кон, 1922. – Стр. 43–88.
2259. ПЕРИОД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Историја социјализма у Србији / Драгиша Лапчевић. – Београд: Слово љубве, 1979. – Стр. 43–88. Фототипско издање, Београд, 1922.

2260. ПЕРИОД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА (Историја социјализма у Србији) / Драгиша Лапчевић. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 231–244.
2261. ПОСЛЕ ПЕДЕСЕТ ГОДИНА – На данашњи дан пре пола века умро је отац радикализма и социјализма у Србији. – *Полићика*. – Год. 22 (1925), бр. 6063, стр. 6 од 11. 03.
2262. ПО ПЕДЕСЕТ ЛЕТИН. (Preveo Anton Kristan). – *Pod lipo*. – God. 2 (1925), br. 4, str. 59–60.
2263. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Sušacki novi list*. – God. 2 (1925), br. 68, str. 2.
2264. О SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Glas slohode* (Sarajevo). – God. 15 (1925), br. 17, str. 5 od 1. 05.
Поводом 50-годишњице смрти Светозара Марковића.
2265. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО ХУМОРИСТА. – *Новосиби*. – Год. 15 (1925), бр. 1470, стр. 5 од 20. 09.
О Св. Марковићу као сараднику хумористичког часописа *Враголан*.
2266. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1975). – *Књижевни север*. – Год. 2 (1926), књ. 2, бр. 6–7–8, стр. 306–307.
2267. НИКОЛА ПАШИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Банајски гласник*. – Год. 10 (1927), бр. 52.

ЛЕНАРД, Леополд

2268. RADIKALNI SOCIJALIZAM SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Jutarnje novosti* (Ljubljana). – God. 1 (1923), br. 97, str. 2; br. 98, str. 2; br. 109, str. 2.
Потписано са Л. Ленард.

ЛУКИЋ, М.

2269. UZALUDNE ENERGIJE. – Povodom knjige Dragoljuba Jovanovića. – *Izraz*. – God. 2 (1940), br. 7–8, str. 416–426.
Лукић М. – псеудоним.

XXX

2270. LJUBICA IVOŠEVIĆ, ŽENA DIMITROVA PEVALA JE SA DRUGOM N/EGOSLAVOM/ ILIĆEM U KORIST FONDA RADNIČKIHOVINA. – *Radničke novine*. – God. 37 (1938), br. 37, str. 8 od 9. 09.
На „Светозаревој вечери“ одржаној у Београду 24. 02. 1902. године када је о Светозару Марковићу говорио Димитрије Туцовић, а Љ. Ивошевић и Н. Илић певали песму К. Абрашевића *Зујите ситруне*.

МАЈСТОРОВИЋ, Милић Р.

2271. PEDAGOGIKA SVETOZARA MARKOVIĆA (1846–1875). – *Porotnik*. – God. 46 (1925), br. 1, str. 11–17; br. 3–4, str. 52–57; br. 5–6, str. 101–110; br. 7–8, str. 140–148.
2272. СОЦИЈАЛНА ПЕДАГОГИКА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Васпитање бољег човека и педагогика социјалне активности. – *Народна просвета*. – Год. 5 (1923), бр. 7–15, стр. 41–52.

МАРКОВИЋ, Коста М.

2273. ПОРЕКЛО И МЕСТО РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Правда*. – Год. 29 (1933), бр. 10.326, стр. 8 од 5. 08.
Према аутору, Светозар је рођен у Зајечару, а као дете донет је у Нишевце.

МАРКОВИЋ, Никола

2274. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – *Самоуправа*. – Год. 16 (1919), бр. 57, стр. 2 од 12. 03. и бр. 58, стр. 2 од 13. 03.
2275. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 16, стр. 162–173.

2276. ЗАЧЕТАК РАДИКАЛИЗМА У ВОЈВОДИНИ. – У: *Пашић, Илуситровани радикални алманах*. – Год. 1 (1924), стр. 40–42.
О утицају идеја Светозара Марковића на Јашу Томића.

МАРКОВИЋ, Радоје

2277. ЗА ОПСТАНАК МЛАДОСТИ. Поводом педесетогодишњице Светозара Марковића. – *Раскрсница*. – Год. 2 (1925), бр. 23–24, стр. 68–69.
Недовршено.

МАРКОВИЋ-ШТЕДИМЛИЈА, Савић

2278. PODRIETLO SRPSKOG KOMUNIZMA. Od Svetozara Markovića preko srpske socijalističke stranke – „Crne ruke“ do sadašnjeg partizanstva. – *Spremnost* (Zagreb). – God. 3 (1944), br. 103, str. 7.

МАРТИНОВИЋ, Александар

2279. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. ЗАПИСИ. – *Записи*. – Год. 7 (1933), књ. 12, св. 3, стр. 132–135.
Одломак из већег рада.

МАСЛЕША, Веселин

2280. НАША РЕАКЦИОНАРНА КЊИЖЕВНА КРИТИКА И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Недељне информативне новине*. – Год. 1 (1935), бр. 18, стр. 6.
Потписано са М. В.
Поводом 60-годишњице смрти.

2281. ФРАГМЕНТИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Наша сиварносћ*. – Год. 2 (1938), бр. 13–14, стр. 66–72.

2282. СВЕТОЗАРЕВА „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – *Умјетносћ и критика*. – Год. 1 (1939), бр. 3, стр. 149–153.

2283. U ČEMU JE SMISAO BRATSTVA BALKANSKIH NARODA. – *Proleter*. – God. 17 (1942), br. 16, str. 33–36, decembar.
Поред осталог и о Светозару Марковићу.

2284. ИСТОРИЈСКИ ЗНАЧАЈ. – *Полиџика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056, од 2. 03. (Додатак *Полиџике*: „Светозар Марковић“, стр. 2.)
Одломак из есеја *Данашњица и „Млада Босна“*. – Сарајево, 1937.

2285. SVETOZAR MARKOVIĆ IN OSVOBODILNO GIBANJE NA BALKANU. – *Ljudska pravica*. – God. 6 (1945), br. 64.

2286. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Sarajevski dnevnik*. – God. 2 (1946), br. 373 od 11. 09.
Одломак из студије о Светозару Марковићу.

2287. BORBENI LIK SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Narodni list*. – God. 2 (1946), br. 404 od 22. 09.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

2288. ЖИВОТНИОТ ПОТ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Единсћиво*. – Год. 2 (1946), бр. 45, стр. 23–31.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

2289. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Omladinska riječ*. – God. 3 (1946), br. 51 od 24. 02.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

2290. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Српска ријеч*. – Год. 7 (1949), бр. 276 од 23. 09.

2291. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. СТУДИЈА. – У: Одабрани списи / Светозар Марковић. – Загреб: Просвјета, 1950. – Стр. 9–74.

2292. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: *Dela / Veselin Masleša*. – Sarajevo: Svjetlost, 1956. – Str. 12–100.

2293. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Светозар Марковић: Избор из његових дела и дела о њему. – Београд: Омладинске новине, 1975. – Стр. 179–185. Одломак.

МИЛЕТИЋ, Момчило

2294. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЂУРА ЈАКШИЋ. – *Правда*. – Год. 29 (1933), бр. 10.121, стр. 5 од 12. 01.
О животу Светозара Марковића у Јагодини, дружењу са политичким истомишљеницима, који су били лични пријатељи Ђуре Јакшића, када је од новембра 1869. до августа 1871. боравио у Јагодини као наставник реалке.

2295. ПОРЕКЛО И МЕСТО РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Правда*. – Год. 29 (1933), бр. 10.235, стр. 8 од 6. 05. и бр. 10256, стр. 8 од 27. 05.
Према подацима његове најмлађе сестре Милице, која је ту скоро умрла у Јагодини, Светозар је рођен месеца септембра 1846. године у Нишевцима, среза сврљишког, где му је био отац Радоје Марковић, срески начелник од 1842. до 1850. године.

2296. МЕСТО РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Правда*. – Год. 29 (1933), бр. 10256, стр. 8 од 16. 08.
Поред изјаве Косте М. Марковића, потпуковника у пензији, да је Светозар рођен у Зајечару, аутор поставља питање да

ли се родио у граду Зајечару или у селу Нишевци и тражи да се изјасне живи Светозареви сродници: Аца Станојевић, политичар и Светозар Аранђеловић, инжењер, сестрић Светозарев.

МИЛОВАНОВ, Стеван

2297. ДА ЛИ ЈЕ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ БИО ПРЕДАВАЧ У НОВОСАДСКОЈ ГИМНАЗИЈИ. – Дан. – Год. 2 (1936), бр. 115, стр. 6.

Поводом расправе Љубице Марковић о Јовану Суботићу и нетачности да је Св. Марковић био професор гимназије.

МИЛОЈЕВИЋ, Вукосава

2298 СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: ЈОВАН СКЕРЛИЋ / Вукосава Милојевић. – Београд: Штамп. „Зора“, 1937. – Стр. 36–41.

Докторска дисертација.

О утицају Светозара Марковића на младог Скерлића.

МИЛОЈКОВИЋ, Живота

2299. ТВОРЦИ СРПСКОГ МАРКСИЗМА. Сенима Димитрија Туцовића и Душана Поповића. – *Борба*. – Год. 1 (1923), књ. 1, бр. 5, стр. 197–201.

Говори се и о делу и значају Светозара Марковића.

2300. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Радничко јединство*. – Год. 1 (1925), бр. 11, стр. 1 од 11. 03.

„Радничка класа наше земље гледа у Светозару Марковићу првога апостола и проповедника социјалистичких идеја у Србији...“

Поводом 50-годишњице смрти.

2301. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Новосиби*. – Год. 5 (1925), бр. 1260, стр. 1 од 21. 03.

2302. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – *Народна просвета*. – Год. 7 (1925), бр. 18, стр. 2–3.

2303. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). Портрети великих људи. – *Одјек*. – Год. 2 (1937), бр. 23, стр. 2–3 од 1. 03.

2304. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАШ КООПЕРАТИВНИ ПОКРЕТ. – *Задружарство*. – Год. 9 (1937), бр. 4, стр. 162–167.

2305. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАШ ЗАДРУЖНИ ПОКРЕТ. – *Занатлија*. – Год. 18 (1939), бр. 34.

МИЛОШЕВИЋ, Раша

2306. ТИМОЧКА БУНА 1883; Успомене / Раша Милошевић. – Београд, 1923. – Стр. 52–61.

О Светозару, Илки и Јеврему Марковићу.

МИЛУТИНОВИЋ, Коста Н.

2307. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА“. – *Српски књижевни гласник*. – (1937), књ. 50, бр. 3, стр. 197–212.

МИНОВИЋ, Драгомир

2308. SVETOZAR MARKOVIĆ I PREDRATNA SRBIJA. – *Nova Evropa*. – (1938), knj. 31, br. 3, str. 77–84.

МИОДРАГОВИЋ, Јован

2309. НЕКАД И САД. – *Трезвеност*. – Год. 5 (1922), бр. 4, стр. 58–59.

О чланку Св. Марковића *Како су нас васишћавали*, објављеног у *Србији* 1868. год.

МИРКОВИЋ, Мијо

2310. SOCIALNI UČENI SVETOZARA MARKOVIĆE. – *Sociologicka revue*. – God. 1 (1931), sv. 1–2, str. 87.

2311. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Развој економске мисли у XIX веку / Мијо Мирковић. – Београд: Геца Кон, 1938. – Стр. 37–53.

Светозарева анализа формирања капитала у Србији и негативна критика Миловог дела *Начела политичке економије*.

МИТРИНОВИЋ, Чедомир

2312. SELJAČKI POKRETI KOD JUŽNIH SLOVENA. – *Narodni val*. – God. 2 (1928), br. 1, str. 7.

МИТРОВИЋ, Живан

2313. POJAVA POKRETA SVETOZARA MARKOVIĆA. – У: Srpske političke stranke / Živan Mitrović. – Beograd: Politika, 1939. – Str. 61–63.

„Н“

2314. О ЈЕДНОЈ ПЕДЕСЕТГОДИШЊИЦИ. Svetozar Marković. – *Novo doba*. – God. 8 (1925), br. 65, str. 3.

XXX

2315. НА ГРОБУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Радничке новине*. – Год. 21 (1940), бр. 6, стр. 3 од 9. 02.

О чланку се говори о запуштеном гробу који је обновила „Социјална демократија“ 1910. године. Аутор чланка је можда Живко Топаловић који је учествовао на збору Социјалистичке странке у Јагодини 4. фебруара.

НАЈДАНОВИЋ, Димитрије

2316. ДУХ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Наша борба*. – Год. 2 (1942), бр. 18/19, стр. 7 од 4. 01.

„Дух Светозара Марковића је дух мржње, исмевања и рушачког револта, дух ниҳилизма, који дере 'народну душу' и деструира њене основе – болест у политичком организму нашег народа.“

XXX

2317. NAŠE PROSLAVE. – У: Први мај, Београд, 1925, стр. 7.

О обележавању 10-годишњице смрти Димитрија Туцовића, 21. 11. 1925. године и 50-годишњице смрти Светозара Марковића, 21. 03. 1925. године.

НЕДЕЉКОВИЋ, Милан

2318. ПРВИ ПИОНИРИ НА ПРОСВЕЂИВАЊУ ЗАДРУГАРА. – *Земљорадничка задруга*. – Год. 40 (1934), бр. 3, стр. 36–37.

НИКИЋ, Федор

2319. АДАМ БОГОСАВЉЕВИЋ И ЊЕГОВ ОДНОС ПРЕМА СОЦИЈАЛИЗМУ СВ. МАРКОВИЋА. – У: *Локална управа Србије у XIX и XX веку* / Федор Никић. – Област–округ–срез. – Београд: Геца Кон, 1927. – Стр. 125–129.

2320. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЛОКАЛНА УПРАВА. – У: *Локална управа Србије у XIX и XX веку* / Федор Никић. – Област–округ–срез. – Београд: Геца Кон, 1927. – Стр. 101–121.

НИКОЛАЈЕВИЋ, Душан С.

2321. СРБИЈА И РУСКО ЦАРСТВО. – *Воља*. – Год. 21 (1927), књ. 3, бр. 3, стр. 250–259.

Преглед литературе о политичким односима Србије и Русије у XIX веку и дела Светозара Марковића: *Србија на Исиоку*.

НИКОЛИЋ, Милан

2322. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „ЈАВНОСТ“]. – У: Крагујевачка гимназија 1833–1933 / Милан Николић. – Стр. 28, 69, 230. – У: Споменица мушке гимназије у Крагујевцу, 1934.

XXX

2323. ОВ PEDESET-LETNICI SMRTI SVETOZARJA MARKOVIĆA. – *Naša straža*. – God. 1 (1925), br. 11, str. 1.

XXX

2324. ОБНОВЉЕН ЈЕ ГРОБ СРЕТЕ АНЂЕЛКОВИЋА, БОРЦА ЗА НАРОДНА ПРАВА. – *Полиџика*. – Год. 35 (1938), бр. 10822, стр. 11 од 16. 07.

ОБРАДОВИЋ, Вида

2325. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СЕСТРЕ НИНКОВИЋ. – *Жена данас*. – 1939, бр. 20, стр. 7–8.

ПАВИЋЕВИЋ, Лука

2326. РАЗВИТАК РАДНИЧКОГ ПОКРЕТА У СРБИЈИ. – У: Извештај београдске радничке коморе о раду 1926–1931. – Београд, 1932. – Књ. 2, стр. 5–44.

XXX

2327. ПЕДЕСЕТОГОДИШЊИЦА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Радничке новине*. – Год. 21 (1925), бр. 15, стр. 3 од 11. 03.

Обавештење о обележавању педесетогодишњице смрти Светозара Марковића. Говориће Јован Жујовић, Љуба Станојевић, Драгиша Ђурић, Драгољуб Јовановић, Живота Милојковић, Недељко Дивац, Живко Топаловић.

ПЕТРОВ, Станко

2328. NOVIJA IZDANJA SRPSKE KNJIŽEVNE ZADRUGE. – *Nova revija*. – God. 17 (1938), br. 1–2, str. 124–133.

Приказ дела: Изабрани списи Св. Марковића, СКЗ, 1937. Вид. бј. 36.

ПЕТРОВИЋ, Никола

2329. SEDAMDESETOGIDIŠNJICA OMLADINSKOG POKRETA. – *Naša stvarnost*. – God. 1 (1936), br. 3–4.

XXX

2330. ПОВОДОМ ПЕДЕСЕТОГОДИШЊИЦЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Полијтика*. – Год. 22 (1925), бр. 6973, стр. 5 од 22. 03.

О прослави педесетогодишњице смрти у Радничком дому у Београду, 21. 03. 1925. Говорили су Јован Жујовић, Драгиша Ђурић, Недељко Дивац, Живота Милојковић, Драгољуб Јовановић и др. и певали су удружени хорови „Абрашевића“ и подгоричког друштва „Јединство“.

ПОПОВИЋ, Лаза

2331. ŠTA JE NAMA SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Nova Evropa*. – God. 6 (1925), knj. 11, br. 13, str. 385–390.

„Ја видим у Светозару Марковићу дубоко предосећање и јуначку слутњу свега онога што ће за педесет година доћи и бити и што ће Србији дати такав силан положај, вредност и улогу...“

ПОПОВИЋ, Миливоје

2332. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Порекло и постанак устава од 1888. године / Миливоје Поповић. – Београд, (Издање аутора), 1939. – Стр. 40–50.

ПРИЦА, Душан М.

2333. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Слободан Јовановић, друго допуњено издање. Београд, издавачка књижница Геце Кона. – *Учиљель*. – Год. 42 (1928–29), бр. 9–10, стр. 426–429.

Приказ другог издања књиге: Слободан Јовановић: *Светозар Марковић*, Београд, 1920, са освртом и на Јовановићев приказ Скерлићевог дела о Св. Марковићу.

ПРОДАНОВИЋ, Јаша М.

2334. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Уставни развитак и уставна борба у Србији / Јаша М. Продановић. – Београд: Геца Кон, 1937. – Стр. 215–217. (Кол. Српски народ у XIX веку; књ. 4, 5 и 6.)

2335. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (9. 09. 1846 – 16. 02. 1875. г.). – У: Изабрани списи / Светозар Марковић. – Београд, Српска књижевна задруга, 1937. – Стр. 19–28. (Коло 40, књ. 274.) Вид. бј. 36.

2336. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (рођен 1846 умро 1875. г.). – *Народна чийанка из науке и књижевности*. – Београд, 1939, бр. 6, стр. 3–6.

Прештампано из књиге : Изабрани списи / Светозар Марковић, Београд, СКЗ, 1937.

XXX

2337. ПРОСЛАВА ПЕДЕСЕТОГОДИШЊИЦЕ ОД СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Један свечан помен првом социјалистичком борцу. – *Радничко јединство*. – Год. 1 (1925), бр. 12, стр. 1 од 22. 03.

Прослава одржана 21. марта у сали привременог Социјалистичког радничког дома (Шумадинска 16).

XXX

2338. ПРОСЛАВА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ЗАГРЕБУ. – *Радничке новине*. – Год. 21 (1925), бр. 17, стр. 1 од 25. 03.

Предавање о животу и раду Светозара Марковића одржао је Гојко Берберовић.

РАДОНИЋ, Јован

2339. МЛАДИ ПАШИЋ И ЊЕГОВ РАДИКАЛНИ ПРОГРАМ ИЗ 1876. ГОДИНЕ. – *Полијтика*. – Год. 33 (1936), бр. 10249, стр. 2 од 3. 12 ; бр. 10250, стр. 4 од 4. 12; бр. 10252, стр. 8 од 6. 12; бр. 10253, стр. 6 од 7. 12.

О односима Николе Пашића и Светозара Марковића.

2340. НИКОЛА ПАШИЋ И БОСАНСКО-ХЕРЦЕГОВАЧКИ УСТАНАК 1875. – *Полијтика*. – Год. 34 (1937), бр. 10411, стр. 5 од 20. 05 ; год. 35 (1938), бр. 10735, стр. 6 од 14. 04; бр. 10736, стр. 6 од 15. 04. и бр. 10737, стр. 6 од 16. 04.

У бр. 10411 поднаслов је: Рад „Дружине за уједињење српско“ уочи Невесињског устанка. У чланку у бр. 10735 је реч о утицају идеја Светозара Марковића.

2341. НИКОЛА ПАШИЋ И БОСАНСКО-ХЕРЦЕГОВАЧКИ УСТАНАК 1875. – У: Слике из историје књижевности / Јован Радонић. – Београд: Државна штампарија, 1938. – Стр. 209–238.

2342. НИКОЛА ПАШИЋ И ЊЕГОВ РАДИКАЛНИ ПРОГРАМ ИЗ 1876. ГОДИНЕ. – У: Слике из историје књижевности / Јован Радонић. – Београд: Државна штампарија, 1938. – Стр. 239–264.

С. С.
2343. PIONIRI ZADRUŽNOG POKRETA. (Od Roberta Ovena do Svetozara Markovića). – *Narodne novine*. – Год. 9 (1933), бр. 8, стр. 2–3.

XXX
2344. СА СВЕТОЗАРЕВЕ ВЕЧЕРИ. – *Радничке новине*. – Год. 23 (1925), бр. 17, стр. 1 од 25. 03.
У суботу 21. марта одржано је Светозарево вече. Говорио је академик Јован Жујовић, а потом и други према програму.

САВКОВИЋ, Светислав
2345. ПОСЛЕДЊЕ ВИЂЕЊЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И НИКОЛЕ ПАШИЋА. – *Самоуправа*. – Год. 57 (1937), бр. 4, стр. 6 од 5–9. 01.
О последњем виђењу Светозара Марковића са Николом Пашићем крајем 1874. године у књижари Љубе Јоксимовића.

XXX
2346. „САМОУПРАВА“ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Радничке новине*. – Год. 23 (1925), бр. 47, стр. 1–2.
Поводом чланака у *Самоуправи* да су идеје у експозеу садашњег председника пољске владе Владислава Грабског сличне идејама Св. Марковића о економском развоју Србије.

XXX
2347. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Радничке новине*. – Год. 23 (1925), бр. 16, стр. 1–2 од 18. 03. са црно уоквиреном сликом Светозара Марковића.
Према програму прославе педесетогодишњице С. Марковића овај опширан и врло информативан текст је вероватно из пера Јована Жујовића.

XXX
2348. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Село*. – Год. 7 (1925), бр. 271, стр. 1.

XXX
2349. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Трговински гласник*. – Год. 35 (1925), бр. 73, стр. 2.
Поводом 50-годишњице смрти.

XXX
2350. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – *Црвена засјава*. – Год. 1 (1925), бр. 12, стр. 2–3.

XXX
2351. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Право народа*. – Год. 13 (1925), бр. 13, стр. 5.

XXX
2352. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – *Организовани радник*. – Год. 5 (1925), бр. 21, стр. 1 од 15. 03.
Поводом 50-годишњице смрти.

XXX
2353. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Ђачки алманах за школску 1929/1930. годину*. – Београд: Геца Кон, 1929. – Стр. 50.

XXX
2354. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Ђачки алманах за школску 1930/1931. годину*. – Београд: Геца Кон, 1930. – Стр. 70.

XXX
2355. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Графичар*. – Год. 4 (1938), бр. 115, стр. 4 од 6. 10.
Кратка белешка о животу и раду у рубрици *Свејли примери*.

XXX
2356. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О АКЦИОНАРСКИМ ДРУШТВИМА. – *Народна књига*. – Београд, 1940, бр. 7, стр. 3–8.

СТАЈИЋ, Ваца
2357. ЈЕДНО ПИСМО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Нова Војводина*. – Год. 1 (1922), бр. 2, стр. 68–70.
Писмо упућено Антонију Хаџићу. Са текстом писма и коментаром.

2358. ЈОШ ЈЕДНО ПИСМО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Нова Војводина*. – Год. 2 (1922–1923), бр. 2, стр. 58.
Писмо из Цириха 29. 03. 1870. Антонију Хаџићу, са коментаром.
Вид. бј. 1195.

2359. ДРУЖИНА ЗА УЈЕДИЊЕЊЕ И ОСЛОБОЂЕЊЕ СРПСКО, ГОДИНЕ 1871. – *Лейпцигска Мајници српске*. – Год. 100 (1926), књ. 308, св. 3, стр. 190–201.

Са текстом Статута „Дружине за уједињење и ослобођење српско“ и писмима Светозара Милетића и Косте Угринића о раду и акцијама Дружине.

2360. МАРКОВИЋИ. – У: Грађа за историју Новог Сада / Васа Стајић. Из архива Новосадског магистрата, књ. 2: Новосадске биографије, св. 3: Л–О. – Нови Сад, 1938. – Стр. 45–62.

У трећем одељку овог чланка, на стр. 58–60, реч је о Светозару Марковићу и његовом боравку у Новом Саду 1872–73. године.

СТАНКОВИЋ, Милутин

2361. ЕТИКА И ПОЛИТИЧКА БОРБА. – *Одјек*. – Год. 33 (1927), бр. 30, стр. 1.

2362. КРОЗ ПОЛИТИЧКУ БОРБУ У СРБИЈИ. – *Правда*. – Год. 34 (1938), бр. 12039–12042, стр. 14 од 23, 24, 25. и 26. 04.

Политички и парламентарни борци кроз историјске студије и монографије. Први партијски организатор Тома Вучић-Перишић. Педесет година борбе Николе Пашића. Оснивач новог идејног покрета Светозар Марковић.

СТАНОЈЕВИЋ, Маринко

2363. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МИСАО ЈЕДИНСТВА. – *Јавност*. – Год. 2 (1936), бр. 38, стр. 1019–1021.

СТЕФАНОВИЋ, Павле

2364. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Друго допуњено издање. Београд, 1920: Приказ. – *Нови живои*. – Год. 1 (1920), књ. 2, св. 8, стр. 255.

Потписано са З.
Вид. бј. 1588.

2365. ЈОВАН СКЕРЛИЋ: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот, рад и идеје. Друго, од писца поправљено издање. Београд, 1922: Приказ. – *Нови живои*. – Год. 2 (1921–1922), књ. IX, бр. 4, стр. 127.

Вид. бј. 1614.

СТЕФАНОВИЋ, Светислав

2366. ЈЕДНА ЗАБОРАВЉЕНА ПРОСЛАВА. – *Правда*. – Год. 21 (1925), бр. 215, стр. 5 од 9. 08.

Осврт на обележавање 25-годишњице смрти Светозара Марковића и приредбу друштва „Зора“ 1900.

2367. ЈЕДНА ЗАБОРАВЉЕНА ПРОСЛАВА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Лейооис Мајице српске*. – Год. 99 (1925), књ. 305, бр. 1–2, стр. 93–97.

2368. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО ВИЗИОНАР И АНТИЦИПАТОР НАЦИОНАЛНОГ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ СОЦИЈАЛИЗМА. – *Нова смена*. – Год. 1 (1938), бр. 3, стр. 129–136.

Поводом књиге: Изабрани списи Светозара Марковића. – Београд, 1937.
Вид. бј. 36.

2369. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО НОВИНАР И ПРЕТЕЧА НАШЕГ НАЦИОНАЛНОГ СОЦИЈАЛИЗМА. – *Самоујрава*. – Год. 61 (1941), бр. 114, стр. 6.

СТОЈКОВИЋ, Боривоје С.

2370. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВА ОБНОВА У НАШОЈ САВРЕМЕНОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. – *Лейооис Мајице српске*. – Год. 112 (1938), књ. 349, св. 3, стр. 198–204.

Поводом *Изабраних сјиса* Светозара Марковића. – Београд, 1937.
Вид. бј. 36.

ТАСИЋ, Ђорђе

2371. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Општи преглед наше социологије и наших друштвених наука / Ђорђе Тасић. – Социолошки преглед, 1938, књ. 1, стр. 249–252.

ЂОРОВИЋ, Владимир

2372. ЈОВАН СКЕРЛИЋ: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Његов живот, рад и идеје. Друго издање: Поговор. – Београд: Издавачка књижарница „Напредак“, 1922. – Стр. 243–248.

Вид. бј. 1614.

XXX

2373. ХЕРМАН ВЕНДЕЛ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Радничке новине*. – Год. 21 (1925), бр. 16, стр. 2 од 18. 03.

Кратка вест да је Х. Вендел 10. марта у *Arbeiter Zeitung*-у објавио пригодан чланак поводом педесетогодишњице смрти Св. Марковића.

ЦВЕТКОВИЋ, Живојин

2374. КАУЦКИ, СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МИЛИЦА НИНКОВИЋ. – *Графичар*. – Год. 4 (1938), бр. 117, стр. 5 од 10. 11. Помен о боравку и познанству Светозара Марковића, Милице и Анке Нинковић са Карлом Кауцким, у Цириху, на студијама 1873. године.

ЦИЦВАРИЋ, Крста

2375. СУКОБ СА СВЕТОЗАРОМ. – *Београдски дневник*. – Год. 3 (1921), бр. 156, стр. 1.
О сукобу Светозара Марковића и Владимира Јовановића.

2376. О СОЦИЈАЛИЗМУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Београдски дневник*. – Год. 8 (1926), бр. 22–26, стр. 1–2.

2377. БИРОКРАТИЈА И ЕКСПЛОАТАЦИЈА. Један социолошки проблем. – *Београдски дневник*. – Год. 8 (1926), бр. 27, стр. 1.

ЧИПЛИЋ, Миливоје

2378. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВ ЗНАЧАЈ ЗА НАШ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИ РАЗВИТАК. – *Војвођанин*. – Год. 16 (1938), бр. 47, стр. 3.
Потписано са М. Ч.

ЧУБРИЛОВИЋ, Васа

2379. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Босански устанак 1875–78 / Васа Чубриловић. – Београд: Српска краљевска академија, 1930. – Стр. 398–399. (Посебна издања, књ. 83. Друштвени и историјски списи, књ. 35.)

ШИШИЋ, Фердо

2380. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Револуционарни балкански мислилац. – У: Југословенска мисао / Фердо Шишић. – Београд: Балкански институт, 1937. – Стр. 209–211.

ШУМАНОВИЋ, Анте

2381. SOCIALISTA O JUGOSLAVIJI. Karl Kautsky: „Jugoslawiens Aufstieg und Svetozar Marković“. – *Riječ*. – Год. 5 (1923), бр. 153, стр. 2–3.

Потписано са Ш–Ћ.

О приказу Карла Кауцког у часопису *Der Kampf*, дела Хермана Вендела: *Aus dem südslawischen Risorgimento*, Gotha 1921. и идеја Светозара Марковића.

2382. СОЦИЈАЛИСТА О ЈУГОСЛАВИЈИ. – *Јединствено*. – Год. 5 (1923), бр. 2–3, стр. 1206 од 11. 07.
У потпису *Ријеч*. Тако је уредништво означавало ауторство чланка.

О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ 1945–1997

АВРАМОВИЋ, Зоран

2383. ЛАТИНКА ПЕРОВИЋ: СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ 19. ВЕКА. Београд, 1985: Приказ. – *Књижевна реч*. – Год. 15 (1985), бр. 282–283.

АВРАМОВИЋ, Миодраг – Жико

2384. МАРКОВИЋЕВСКА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ШТАМПА У СРБИЈИ ОД 1871. ДО 1895. ГОДИНЕ. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 93–105.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.
Вид. бј. 1656.

2385. СВЕ ШТО ТИШТИ НАРОД. – *Комунист*. – Год. 42 (1984), бр. 1446.
О Светозару Марковићу.

XXX

2386. АКТ О ODUZIMANJU STIPENDIJE SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Naša stvarnost*. – Год. 3 (1946), бр. 9, стр. 153–154.
Факсимил са коментарима.

XXX

2387. АКТ О ODUZIMANJU STIPENDIJE SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Ilustrirani vjesnik*. – Год. 1 (1946), бр. 58, стр. 7.

XXX

2388. АКТУЕЛНЕ ИДЕЈЕ. – *Политика експрес*. – Год. 34 (1996), бр. 11700, стр. 4 од 16. 10.
Научни скуп у САНУ о делу Светозара Марковића одржан од 16. до 18. 10. 1996.

АЛЕКСИЈЕВИЋ, Властоје М.

2389. POJAVA MATERIJALIZMA U NAUCI KOD NAS U 19. VEKU. – Povodom stogodišnjice od rođenja Svetozara Markovića. – *Nauka i tehnika*. – God. 2 (1946), br. 9, str. 733–748.

2390. DARVINIZAM I SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Nauka i tehnika*. – God. 2 (1946), br. 11, str. 881–887.

О књизи анонимног писца *Вероисповесии современоѝ при-родњака*, преведеној у Новом Саду 1872. год.
Вид. бј. 1728.

АЛЕКСИЋ, Мика

2391. СВЕТОЗАР У ИСТОРИЈУ – ЈАГОДИНА ЈАГОДИНЦИ-МА. Одговор хонорарним мислиоцима. – *Нови џуџи*. – Год. 45 (1990), бр. 920 од 10. 10.
Промена имена Светозарева у Јагодину је „исправка историјске и цивилизацијске неправде“. Аутор напада проф. Стојковића што је у интервјуу листу рекао да је против мењања имена Светозарева.
Вид. бј. 3140.

АНДРЕЈЕВИЋ, Миливоје М.

2392. ЗАМИСАО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О САМОУПРАВИ – ПРЕТЕЧА ИДЕЈЕ О САМОУПРАВНОЈ КОМУНИ. – У: Зборник радова Економског факултета, Ниш, 14 (1975), стр. 29–40.

2393. САМОУПРАВНА МИСАО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Марксистичке теме*. – Год. 1 (1977), бр. 1, стр. 19–40.

АРСЕНИЈЕВИЋ, Будимир

2394. PEDAGOŠKE IDEJE SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Vraničevo*. – God. 32 (1986), br. 5, str. 35–40.

АРСЕНИЈЕВИЋ, Олга

2395. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПИТАЊЕ ОСЛОБОЂЕЊА ЖЕНСКИЊА. – *Лейпцигска Мајице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 207–212.

АТАНАЦКОВИЋ, Зоран

2396. ĐIMI TRIJE PRODANOVIĆ: Shvatanje Svetozara Markovića o državi: Prikaz. – *Arhiv za pravne i društvene nauke*. – God. 76 (1961), sv. 1–2, str. 206–208.

Вид. бј. 1606.

Б. В.

2397. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Omladinski horac*. – God. 5 (1946), br. 37, str. 7.

Б. С.

2398. РЕЧ НАУЧНИЦИМА. – *Недељне новостии*. – Год. 7 (1976), бр. 32, стр. 11 од 1. 08.

Приказ библиографије радова о Светозару Марковићу 1875–1975 у издању Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ – аутори Слободан Комадинић и Емилија Тешић-Насковски.

БАБИЋ, Д.

2399. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О СЛОБОДИ И РАДУ. – *Свештоси*. – Год. 12 (1946), бр. 35, стр. 1 од 21. 09.

БАБОВИЋ, Милосав

2400. ПОЛЕМИКА ЛАЗЕ КОСТИЋА СА ЕСТЕТИЧКИМ СХВАТАЊИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И НИКОЛАЈА ЧЕРНИШЕВСКОГ. – *Oegje*. – Год. 8 (1976), бр. 84, стр. 7–8.

2401. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Kulturni glasnik*. – (1955), knj. 2, str. 13–21.

Штампано Брајевом азбуком.

БАЈИЋ, Станислав

2402. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПИТАЊЕ ВЕЛИКИХ ГАЗДИНСТАВА. – *Лейпцигска Мајице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 187–197.

2403. ПРВИ ЗАБОРАВЉЕНИ ПОКУШАЈ ИЗДАВАЊА ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Лейпцигска Мајице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 359, бр. 4, стр. 168–169.

- БАКИЋ, Драгољуб
2404. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У КРАГУЈЕВЦУ. – У: Пет векова Крагујевца / Драгољуб Бакић. – Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 1972. – Стр. 128–135.
- БАКИЋ-ДАМЈАНОВИЋ, Слободанка
2405. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И КРИТИКА БИРОКРАТИЈЕ. – *Анали Правног факултета у Београду*. – Год. 23 (1975), бр. 3, стр. 293–305.
Резиме – Summary
2406. IZMEDJU APOSTOLSKOG I UTOPIJSKOG. – (Dva mita o Svetozaru Markoviću i njegovom delu). – *Gledišta*. – God. 16 (1975), br. 12, str. 1127–1159.
Објављено под шифром „cm – 75/100“.
2407. КРИТИКА БИРОКРАТИЈЕ У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Gledišta*. – God. 17 (1976), br. 3, str. 159–175.
2408. ПРВА ЦЕЛОКУПНА БИБЛИОГРАФИЈА: Библиографија радова о Светозару Марковићу 1875–1975. Део 1. – *Економска њолиџика*. – Год. (1976), бр. 1218, стр. 47 од 30. 06.
Приказ библиографије радова о Светозару Марковићу Слободана Комадинића и Емилије Тешић-Насковски у издању Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду.
2409. БИБЛИОГРАФИЈА о Светозару Марковићу 1976–1980. Део 2. – *Економска њолиџика*. – Год. (1982), бр. 1561, стр. 42 од 1. 03.
Приказ другог дела *Библиографије радова о Светозару Марковићу* Емилије Тешић-Насковски у издању Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ и „Светозаревих сусрета“.
- БАСТА, Савка
2410. GIMNAZIJSKI DANI. – У: Banja Luka u radničkom pokretu i NOB / Savka Basta. – Banja Luka: Institut za istoriju u Banjaluci, 1985. – Str. 419–420.
О проучавању дела Светозара Марковића у организованом културном и политичком деловању револуционарне омладине 30-тих година.

- БАТРИЧЕВИЋ, Јагош
2411. КЊИЖЕВНЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Просветни рад*. – Год. 25 (1975), бр. 5, стр. 18 од 15. 04.
- БЕГИЋ, Мидхат
2412. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Човек и дело / Мидхат Бегић. – Београд: Просвета, 1966. – Стр. 74–79. (Сабрана дела Јована Скерлића; књ. 14.)
- БЕЗДАНОВ, Стеван
2413. СЈЕДИЊАВАЊЕ ОБРАЗОВАЊА С ПРОИЗВОДЊОМ У ПЕДАГОШКИМ ПОГЛЕДИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И У САДАШЊИМ ТОКОВИМА СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САМОУПРАВНОГ ПРЕОБРАЖАЈА ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА У ЈУГОСЛАВИЈИ. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 107–118.
Саопштење на „Светозаревим сусретима“ 22. и 23. 09. 1978. г. Вид. бј. 1654.
- БЕЛИЋ, Милорад
2414. МИЛИЦА НИНКОВИЋ. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), бр. 9, стр. 149–152.
Потписано са М. Б.
2415. OSAMDESET GODINA OD PRVOG SOCIJALISTIČKOG LISTA U SRBIJI – „RADENIKA“. – *Rad*. – God. 2 (1951), br. 57 od 31. 05.
Потписано са М. Б.
- БЕРТОЛИНО, Милорад
2416. КОМЕНТАР „REALNOG PRAVCA“ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Dijalektika*. – God. 10 (1975), br. 4, str. 23–36.
Résumé
2417. КОМЕНТАР „РЕАЛНОГ ПРАВЦА“ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 105–117. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г. Вид. бј. 1639.

2418. COMMENTAIRES SUR „L'ORIENTATION RÉALISTE“ DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, P. 137–138, Beograd, 1980. – (Classe des Sciences sociales; No. 14.).

БЕСАРОВИЋ, Ристо

2419. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Prosvjetni radnik*. – God. 1 (1946), br. 4–5, str. 4–9.

Потписано са Р. Б.

БЕУЦ, Иван

2420. [SVETOZAR MARKOVIĆ]. – U: Povijest države i prava na području SFRJ / Ivan Beuc. – Čakovec: „Zrinski“, 1986. – Стр. 99–100. „Признавао је (С. М. – прим. Е.Т.Н) етничку разноврсност и подједнака права народа... Неопходно решење је била федерација ослобођених народа.“

БЕЧЕЛИЋ, М.

2421. СВЕТОЗАР КАО САВРЕМЕНИК. – *Просветни преглед*. – Год. 38 (1982), бр. 1410 од 25. 05.

БЕШЕВИЋ, Иванка

2422. СЕЋАЊЕ ЈЕДНОГ САВРЕМЕНИКА. – *Глас Народног фронта Србије*. – Год. 5 (1946), бр. 375, стр. 3 од 20. 09.

О сећањима осамдесетогодишњег Милутина Аранђеловића, сестрића Светозара Марковића, на доласке његовог ујака у Јагодину, као и о организовању кружока „Омладинска читаоница“.

БЈЕЛЕНИЋ, Добросав

2423. ТУЦОВИЋЕВИ ПОГЛЕДИ НА УЛОГУ ЈАВНОСТИ У ПОЛИТИЧКОЈ БОРБИ. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар „Св. Марковић“, 1982. – Стр. 115–122.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.

Вид. бј. 1656.

2424. ОДНОС КЛАСНОГ И НАЦИОНАЛНОГ КОД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар „Св. Марковић“, 1986. – Стр. 21–27.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г. Вид. бј. 1658.

2425. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАДНИЧКО-КЛАСНА И МОРАЛНА НАЧЕЛА ПРВЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ. – У: Светозар Марковић и Марксова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 139–150. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука, 12.)

Саопштење на научном скупу 3. и 4. 11. 1983. г.

Вид. бј. 1641.

2426. КЛАСНО И НАЦИОНАЛНО У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Споменица поводом представљања првих изашлих књига Целокупних дела Светозара Марковића. – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 23–26.

Саопштење на свечаном скупу у САНУ 2. 03. 1989. г.

Вид. бј. 1642.

2427. ОДНОС МОРАЛА И ПОЛИТИКЕ У ДЕЛИМА СРПСКИХ СОЦИЈАЛИСТА (Светозар Марковић – Димитрије Мита Ценић). – У: Социјалдемократско наслеђе у Србији – Димитрије Ценић. – Београд: САНУ, Завод за уџбенике и наставна средства, 1995. – Стр. 99–107.

Саопштење на научном скупу у САНУ 8. и 9. 04. 1993. г.

2428. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О СРПСКОМ ПИТАЊУ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 89–112.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16. – 18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

БЈЕЛИЦА, Михаило

2429. PROGRAM PRVOG SOCIJALISTIČKOG LISTA. – *Naša štampa*. – God. 2 (1968), br. 18, str. 155.

О програму листа *Рагеник* Светозара Марковића.

2430. POČECI SOCIJALISTIČKE ŠTAMPE – Svetozar Marković. – U: 200 godina jugoslovenske štampe. – Beograd: Jugoslovenski institut za novinarstvo, 1968. – Str. 54–57.

Вид. бј. 1645.

2431. ИЗЛОЖБА „РАДЕНИК И ЊЕГОВО ВИЂЕЊЕ СРБИЈЕ“. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 8–9, Београд (1972), стр. 163–174.
О изложби постављеној поводом 100-годишњице *Раденика*.
2432. FINANSIRANJE „RADENIKA“. – У: Počeci socijalističke štampe na Balkanu. – Београд: Jugoslovenski institut za novinarstvo, 1974. – Стр. 173–175.
Међународни научни скуп посвећен стогодишњици изласка *Раденика*.
Вид. бј. 1645.
2433. ЈЕДАН НОВИ ДОКУМЕНТ О МЕСТУ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 11–12 (1975), стр. 126–128.
Резюме
2434. ЗАБРАНА „РАДЕНИКА“. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 11–12 (1975), стр. 129–136+1.
Резюме
2435. ПОЈАВА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ШТАМПЕ. Нове снаге у политичком и јавном животу Србије. – У: Политичка штампа у Србији 1834–1972 / Михаило Бјелица. – Београд, 1975. – Стр. 157–179.
2436. УЛОГА ШТАМПЕ У ПОКРЕТУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 239–244.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1 649.
2437. SVETOZAR MARKOVIĆ KAO NOVINAR. – *Naša štampa*. – God. 25 (1976), br. 239, str. 12.
Извод из саопштења на научном скупу „Светозар Марковић, живот и дело“ у САНУ, новембра 1975.
2438. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО НОВИНАР. – У: Научни скуп: „Светозар Марковић, живот и дело“. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 663–670. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

- Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2439. SVETOZAR MARKOVIĆ COMME JOURNALISTE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 199–200. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
2440. ЈОШ НИЈЕ УТВРЂЕНО ГДЕ ЈЕ СВЕТОЗАР РОЂЕН. – *Политика*. – Год. 78 (1981), бр. 24253, стр. 12 од 13. 04.
2441. ULOGA ŠTAMPE U POKRETU SVETOZARA MARKOVIĆA. – У: Velike bitke za slobodu štampe / Mihailo Bjelica. – Београд: Narodna knjiga, 1985. – Стр. 64–69.
2442. УЛОГА СТУДЕНАТА У ПОКРЕТУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Идеје и покрети на Београдском универзитету од оснивања до данас. – Београд: Центар за марксизам на Универзитету, 1989. – Стр. 25–29.
Посебно се истичу улога Светозаревих листова и публикација великошколаца – часопис *Преодница*.
- БЈЕЛОБАБА, Анка
2443. SOCIJALISTIČKE IDEJE U SRBIJI I PARISKA KOMUNA. – *Gledišta*. – God. 13 (1972), br. 2, str. 271–276.
О ставу Светозара Марковића и Карла Маркса о Париској комуни.
- БЛАГОЈЕВИЋ, Обрен
2444. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: Ekonomske doktrine / Obren Blagojević. – Београд: Savremena administracija, 1971. – Стр. 245–250.
2445. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Економске доктрине / Обрен Благојевић. Друго поправљено и допуњено издање. – Београд: Привредни преглед, 1976. – Стр. 265–272.
2446. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Економске доктрине / Обрен Благојевић. 3. изд. – Београд: Привредни преглед, 1979. – Стр. 265–272.
2447. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Економске доктрине / Обрен Благојевић. 4. изд. – Београд: Привредни преглед, 1983. – Стр. 269–278.

- 2448 СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Економске доктрине / Обрен Благојевић. – Београд: Стручна књига, 1996. – Стр. 269–278. – (Изабрана дјела; књ. 1.)
2449. ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 8–24.
Предавање одржано на свечаној академији посвећеној Светозару Марковићу на Економском факултету у Нишу 28. 02. 1975.
2450. ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 8–24.
Вид. бј. 1648.
2451. ОДНОС СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ПРЕМА РАЗНИМ ПРАВЦИМА ЕКОНОМСКЕ МИСЛИ. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 9–31.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“ у Београду 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.
2452. ЗНАЧАЈ НОВООТКРИВЕНЕ ДРУГЕ СВЕСКЕ СВЕТОЗАРЕВИХ НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ О РАСПОДЕЛИ. – У: *Глас САНУ*, 294 (1975), стр. 79–101. (Одељење друштвених наука; књ. 19.)
Résumé
2453. ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА У СРБИЈИ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ 19. ВЕКА. – У: *Глас САНУ*, 294 (1975), стр. 177–218. (Одељење друштвених наука; књ. 19.)
Разматран је допринос Светозара Марковића развоју политичке економије.
Résumé
2454. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ОСНИВАЧ НИЗА ЕКОНОМСКИХ ДИСЦИПЛИНА СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ СМЕРА У СРБИЈИ. – *Економска мисао*. – Год. 8 (1975), бр. 1, стр. 7–24.
Summary

2455. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ СВЕТОЗАРЕВЕ ДРУШТВЕНО ЕКОНОМСКЕ МИСЛИ. – *Економика*. – Год. 22 (1975), св. 2, стр. 11–23.
2456. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЕКОНОМСКА НАУКА ЊЕГОВОГ ВРЕМЕНА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1975. – Стр. 127–140.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г.
Вид. бј. 1651.
2457. РАЗВОЈ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ КОД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 6.
Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“, одржаном у Светозареву.
2458. СВЕТОЗАРЕВЕ КОНЦЕПЦИЈЕ У ОБЛАСТИ РАСПОДЕЛЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 39–53. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2459. ИДЕЈА И ПРАКСА ФИНАНСИЈСКЕ САМОУПРАВЕ. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 53–67.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.
2460. ИДЕЈА И ПРАКСА ФИНАНСИЈСКЕ САМОУПРАВЕ. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 12.
Скраћени реферат са научног скупа у Светозареву 22. и 23. септембра 1976.
2461. СЕЛО У СРБИЈИ ПРЕ ЈЕДНОГ ВЕКА И САДА. – У: Покољај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју

- наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 19–41.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1653.
2462. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Економска мисао у Србији до другог светског рата / Обрен Благојевић. – Београд: САНУ, 1980. – Стр. 383–405. (Посебна издања; књ. 525. Одељење друштвених наука; књ. 84.)
2463. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Економска мисао у Србији до другог светског рата / Обрен Благојевић. – Београд: Стручна књига, 1996. – Стр. 383–405. (Изабрана дјела; књ. 3.)
2464. PENSÉE ÉCONOMIQUE DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 85–106. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
2465. LES CONCEPTIONS DE SVETOZAR MARKOVIĆ DANS LE DOMAINE DE LA RÉPARTITION. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 127–128. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
2466. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Критика у историји економске мисли Србије до другог светског рата / Обрен Благојевић. – У: *Глас САНУ*, 328 (1984), стр. 62–85. (Одељење друштвених наука; књ. 22.)
2467. СВЕТОЗАРЕВИ ПОГЛЕДИ НА ФИНАНСИЈЕ И ОКУЋЈЕ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 37–45.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1649.
2468. ЗНАЧАЈ СВЕТОЗАРЕВЕ ЕКОНОМСКЕ МИСЛИ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 11–15.
Résumé
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

2469. КАРАКТЕР И АКТУЕЛНОСТ СВЕТОЗАРЕВЕ ЕКОНОМСКЕ МИСЛИ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 27–32.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16, 17. и 18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
- БОГДАНОВИЋ, Душан Сенко
2470. УТЈЕСАЈ MARKSOVA УЧЕЊА НА RAZVOJ SOCIJALISTIČKE MISLI U SRBIJI 19. VEKA. – *Rad. – God.* 38 (1983), бр. 11 i 12 od 18. i 25. 03.
2471. УТИЦАЈ МАРКСОВОГ УЧЕЊА НА РАЗВОЈ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У СРБИЈИ ДЕВЕТНАЕСТОГ ВЕКА. – *Самоуправљање*. – Год. 11 (1983), бр. 4, стр. 9–15.
- БОГДАНОВИЋ, Живослав
2472. „ГДЕ ЈЕ РОЂЕН СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“. – *Борба*. – Год. 21 (1956), бр. 261 од 1. 10.
О чланку Св. Првановића *Где је рођен Св. Марковић*, објављеном у *Архивском прегледу*, бр. 1–2, 1956.
Вид. бј. 3671.
- БОГДАНОВИЋ, Милан
2473. МИЛИЦА НИНКОВИЋ. – *Књижевности*. – Год. 1 (1946), бр. 9, стр. 149–152.
О односима Светозара Марковића и Милице Нинковић.
2474. МИЛИЦА НИНКОВИЋ. – У: Стари и нови / Милан Богдановић. Књ. 4. – Београд: Просвета, 1952. – Стр. 45–50.
2475. МИЛИЦА НИНКОВИЋ. – У: Стари и нови / Милан Богдановић. Књ. 1. – Београд: Просвета, 1962. – Стр. 178–183. (Стране критике; књ. 1.)
2476. СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Наша књижевности*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 5–8.
2477. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Naša stvarnost. – God.* 1 (1946), knj. 3, br. 9, str. 5–8.

2478. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Oslobodjenje*. – God. 4 (1946) od 15. 09.
Чланак прештампан из *Наше књижевности*. бр. 9, 1946.
2479. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Front slobode*. – God. 4 (1946), br. 83, str. 3 od 21. 09.
2480. STOLETNICA ROJSTVA SVETOZARJA MARKOVIĆA. – *Mladinska revija*. – God. 1 (1946), br. 7–8, str. 292–294.
2481. СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Стари и нови / Милан Богдановић. Књ. 1. – Београд: Просвета, 1961. – Стр. 172–177.
2482. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – Светозар Марковић некад и сад. – *Млади борац*. – Год. 3 (1946), бр. 101, стр. 6 од 21. 09.
2483. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАВНОПРАВНОСТ ЖЕНА. – *Народни лист*. – Год. 3 (1946), бр. 117, стр. 7.
2484. ШТА ЈЕ ВЕЛИКО ДАО СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Глас Народног фронта Србије*. – Год. 5 (1946), бр. 376, стр. 1–2 од 22. 09.
2485. У ОСВРТУ НА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Југославија – СССР*. – (1946), бр. 11, стр. 26–28.
„Из перспективе данашњице, Светозар Марковић у многим је погледу антиципатор велике народно-ослободилачке борбе југословенских народа.“
2486. „УНИШТЕЊЕ“ ЕСТЕТИКЕ ИЛИ УНИШТЕЊЕ „ЕСТЕТИКЕ“. (Поводом дискусије о социјалној литератури). – У: Стари и нови / Милан Богдановић. Књ. 2. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 221–120.
О Марковићевим естетским погледима.
2487. „УНИШТЕЊЕ“ ЕСТЕТИКЕ ИЛИ УНИШТЕЊЕ „ЕСТЕТИКЕ“. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 359–365. (Кол. Југословенски класици.)
2488. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: *Kritike / Milan Bogdanović*. – Zagreb: Nakladni zavod Hrvatske, 1948. – Str. 100–105.

2489. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Стари и нови / Милан Богдановић. Књ. 4. – Београд: Просвета, 1952. – Стр. 39–44.

БОДРОЖИЋ, Милица

2490. ЗНАЧАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ СРПСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ 1804–1813. – У: *Живот и дело Светозара Марковића*. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 283–296.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1 644.

БОЖИНОВИЋ, Неда

2491. УДЕО ВЕЛИКЕ ШКОЛЕ И БЕОГРАДСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА У ОСТВАРИВАЊУ РАВНОПРАВНОСТИ ЖЕНА. – У: *Идеје и покрети на Београдском универзитету од оснивања до данас*. – Београд: Центар за марксизам Универзитета, 1989. – Стр. 9–24.

Улога страних и домаћих социјалистичких публикација и Св. Марковића у формирању женских (стручних) удружења.

БОЖИНОВИЋ, С.

2492. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – *Наши животи*. – Год. 2 (1946), бр. 22, стр. 1–2.

БОЖИЧКОВИЋ, Олга

2493. „ВЕЛИКОШКОЛЦИ“. – *Полијтика*. – Год. 56 (1959), бр. 16666 од 27. 12.

О студентима Велике школе Светозару Марковићу, Јовану Скерлићу, Милораду Митровићу и др. у архиви ректора Београдског универзитета.

БОЈОВИЋ, Јован Р.

2494. ПРЕГЛЕД ЕКОНОМСКОГ РАЗВИТКА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У ЦРНОЈ ГОРИ У 19. ВИЈЕКУ. – *Историјски записи*. – Год. 36 (1986), бр. 3, стр. 19–48.

Поред осталог о утицају Светозаревих дела, деловању Васе Пелагића, Јована Павловића и др.

БОЈОВИЋ, Радосав

2495. РАЗВОЈ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У ЦРНОЈ ГОРИ ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА. – *Борба*. – Год. 44 (1979), бр. 72, стр. 14 од 16. 03.

БОШКОВ, Живојин

2496. ВЕСЕЛИН МАСЛЕША: Светозар Марковић, студија: Приказ. – *Летопис Мајнице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 356, стр. 352–354.

2496а. МАСЛЕША: СТУДИЈА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Чланци из књижевности / Живојин Бошков. – Нови Сад: Матица српска, 1949. – Стр. 186–190.

2496б. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА СРПСКУ КЊИЖЕВНОСТ. – *Летопис Мајнице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, стр. 126–134.

2497. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА СРПСКУ КЊИЖЕВНОСТ. – У: Чланци из књижевности / Живојин Бошков. – Нови Сад: Матица српска, 1949. – Стр. 131–146.

БОШКОВСКИ, Јован

2498. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Нова Македонија*. – Год. 3 (1946), бр. 528 од 20. 09.

БУБАЊА, Павле Б.

2499. УПОЗНАВАЊЕМ ОБЈЕКТИВНИХ ЗАКОНА, СТИЧЕ ВРЕДНОСТ ИСТИНИТОСТИ И НАУЧНОСТИ. – *Багдали*. – Год. 17 (1975), бр. 192, стр. 12–14.

Приказ књиге др Хенрика Писарека: *Филозофија Светозара Марковића*. Вид. бј. 1636.

БУДАЛ, Андреј

2500. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Razgledi*. – God. 1 (1946), br. 7–8, str. 375–376.

В. В. С.

2501. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Сабрани списи: Приказ. – *Сиварање*. – Год. 15 (1969), бр. 7–8, стр. 680–683. Вид. бј. 32–35.

В. Ђ.

2502. НАЈСТАРИЈА ШКОЛА У СВРЉИШКОМ КРАЈУ. Да ли је Светозар Марковић рођен у Нишевцу? – *Полијтика*. – Год. 53 (1956), бр. 15360, стр. 11 од 6. 02.

Веома је распрострањено уверење да се Светозар Марковић родио у Нишевцу, али је школа спаљена 1878. па нема документованих доказа.

В. Ј.

2503. КАДА ЈЕ УМРО СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Борба*. – Год. 40 (1975), бр. 64, стр. 15 од 8. 03.

Досадашњи датум смрти Св. Марковића рачунат је по старом календару, а по новом то је 10. 03. 1875.

В. К.

2504. SVETOZAR MARKOVIĆ, PRETEČA NACIONALNOG I SOCIJALNOG OSLOBODJENJA. – *Glas Slavonije*. – God. 4 (1946), br. 407 od 10. 03.

В. К.

2505. РЕПРИНТ ИЗДАЊЕ „ЈАВНОСТ“ И „ГЛАС ЈАВНОСТИ“. – *Борба*. – Год. 40 (1975), бр. 256, стр. 5 од 20. 09.

Штампано поводом стогодишњице смрти Светозара Марковића.

В. М.

2506. VORBENI LIK SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Narodni list*. – God. 2 (1946), br. 404, str. 4 od 22. 09.

ВАНДАЛ, Катја

2507. НАШЕ УДРУЖИВАЊЕ. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 255–267.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.

Вид. бј. 1653.

ВАНКУ, Милан

2508. РУМУНСКА РАДНИЧКА ШТАМПА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 187–191. Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.

Вид. бј. 1641.

ВАНЛИЋ, Милорад

2509. **BORBENI LIK SVETOZARA MARKOVIĆA.** – *Narodni list.* – God. 2 (1946), br. 404 od 22. 09.
Потписано са М. В.

2510. **СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО ПЕДАГОГ.** – *Рејублика.* – Год. 14 (1946), бр. 48, стр. 3–4 од 1. 10.

ВАСИЋ, Павле

2511. **ОДЈЕЦИ ИДЕЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У СРПСКОМ СЛИКАРСТВУ.** – У: Зборник Историјског музеја Србије, 11–12 (1975), стр. 83–94.
Résumé

ВАСИЋ, Тодор

2512. **ПРОБЛЕМ ТЕХНИЧКЕ ПОДЕЛЕ РАДА У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА.** Техничка подела рада као продукт индустријализације производње. – *Градина.* – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 150–154.
Вид. бј. 1648.
2513. **ВЕЛИКИ ВИЗИОНАР.** – *НИН.* – Год. 13 (1973), бр. 1155, стр. 50 од 25. 02.
О Светозару Марковићу.

ВЕЛИМИРОВИЋ, Нада

2514. **ЈЕДАН ПРИЛОГ БИОГРАФИЈИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА.** – *Развиглак.* – Год. 1 (1957), бр. 1, стр. 118–119.
Оглас о добровољној лицитацији непокретне имовине Радоја, оца С. Марковића, објављен у *Србским новинама* 1858. године.

ВЕТНИЋ, Саво

2515. **ОД ЈАГОДИНЕ ДО СВЕТОЗАРЕВА.** – *Економика.* – Год. 14 (1978), бр. 10, стр. 27–41.

ВИНАВЕР, Станислав

2516. **RAZLAZ LAZIN SA SVETOZAREM.** – У: Zanos i prkosi Laze Kostića / Stanislav Vinaver. – Novi Sad: Matica srpska, 1963. – Str. 372–380.

2517. **[СВЕТОЗАРЕВ НЕГАТИВНИ УТИЦАЈ НА КЊИЖЕВНИКЕ].** – У: Критички радови Станислава Винавера. (При-

редио Павле Зорић). – Нови Сад: Матица српска, 1975. – Стр. 167, 170, 222, 238–239, 440. (Српска књижевна критика; књ. 15.)

ВИТЕЗОВИЋ, Милован

2518. **СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЖИВОТ И ДЕЛО.** – *Омладинске новине.* – Год. 1 (1975), бр. 45 и 46 од 4. и 18. 01; бр. 49, 50, 51 од 1–29. 03; бр. 52 и 53 од 12. и 26. 04; бр. 54 од 10. 05.
Вид. брј. 1577.

ВИТОШЕВИЋ, Драгиша

2519. **ЈОВАН ВУЛЕВИЋ: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У КРАГУЈЕВЦУ: Приказ.** – *Рејублика.* – Год. 12 (1956), бр. 565 од 18. 08.

2520. **СИВА ДЕТИЊСТВА.** Светозар Марковић. – *Сусрећи.* – Год. 7 (1958), књ. 5, стр. 785–786.

2521. **ДУХ НАСЛЕЂА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ГРАЂАНСКОЈ ЛЕВИЦИ.** – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 217–227.

Саопштење на научном скупу 6–8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

2522. **ИЗМЕЂУ ПРИЈАТЕЉСТВА, ЉУБАВИ И НЕЖНОСТИ.** – У: До Европе и натраг / Драгиша Витошевић. – Горњи Милановац: Дечје новине, 1987. – Књ. 1, стр. 544–551.
Светозар и Милица.

2523. **СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВИ СЛЕДБЕНИЦИ НА ГРАЂАНСКОЈ ЛЕВИЦИ.** – У: До Европе и натраг / Драгиша Витошевић. – Горњи Милановац: Дечје новине, 1987. – Књ. 1, стр. 456–474.

2524. **СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ.** – У: До Европе и натраг / Драгиша Витошевић. – Горњи Милановац: Дечје новине, 1987. – Књ. 1, стр. 530–531.

Објављено у „Сусретима“ 1958.

Вид. бј. 2520.

ВЛАДИМИРОВИЋ, Младен

2525. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Пет векова писане речи / Младен Владимировић. – Пожаревац: Новинска установа „Пожаревац“, 1965. – Стр. 119–121.

Кратке биографске белешке о Светозару Марковићу.

2526. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). Уз сто година од смрти. – *Браничево*. – Год. 21 (1975), бр. 5, стр. 335–372.

Из необјављене књиге: На змијином репу.

ВЛАТКОВИЋ, Драгољуб

2527. ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ УТИЦАЈА ПОКРЕТА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА СРПСКЕ ПИСЦЕ. – *Књижевност*. – Год. 17 (1962), књ. 37, св. 10, стр. 375–384.

Одлазак „у народ“ Јанка М. Веселиновића, Милорада М. Митровића и Бранислава Ђ. Нушића.

ВЛАХОВИЋ, Вељко

2528. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Двадесетих октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 94, стр. 1 од 10. 09.

„О Светозару Марковићу ће се још много писати, али о њему ће писати покољење, које је идући његовим стопама довело до краја борбу коју је он започео.“

ВЛАШКАЛИЋ, Тихомир

2529. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЈЕ БИО МАРКСИСТ. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 18–19.

Уводна реч на „Светозаревим сусретима“ 22. и 23. 09. 1975. год.

Вид. бј. 1651.

2530. ЕКОНОМСКА МИСАО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 1.

Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“, одржаном у Светозареву.

ВОДИНЕЛИЋ, Владимир

2531. КРИВИЧНО ПРАВНА СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЊЕГОВИХ СЛЕДБЕНИКА. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 91–101.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.

Вид. бј. 1650.

ВОЈВОДИЋ, Васо

2532. УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА И ПРИПРЕМАЊЕ УСТАНКА НА БАЛКАНУ 1871–1872 ГОДИНЕ. – У: Уједињена омладина српска: Зборник радова. – Нови Сад: Матица српска, 1968. – Стр. 304–315.

2533. СПОМЕНИЦА МИЛЕТИЋЕВЕ „СРПСКЕ НАРОДНЕ СЛОБОДОУМНЕ СТРАНКЕ“ И „ГЛАВНОГ ОДБОРА ЗА СРПСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ“ КНЕЖЕВСКОМ НАМЕСНИШТВУ У СРБИЈИ О ДИЗАЊУ УСТАНКА НА БАЛКАНУ 1872. ГОДИНЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 447–486. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

2534. BROCHURE COMMÉMORATIVE EN L'HONNEUR DU „PARTI POPULAIRE LIBÉRAL SERBE“ DE MILETIĆ, ET DU „COMITÉ GÉNÉRAL POUR LA LIBÉRATION DES SERBES“, REMISE Á LA RÉGENCE PRINCIPALE DE SERBIE, AU SUJET DE L'INSURRECTION DE 1872. DANS LES BALKANS. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 179–180. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

ВРАНЕШЕВИЋ, Бранислав

2535. ШТАМПА УОС-е. – У: Уједињена омладина српска: Зборник радова. – Нови Сад: Матица српска, 1968. – Стр. 100–116.

Као члан годишњег одбора Младе Србадије, С. Марковић изабран за помоћника уредника са годишњом платом од 800 форинти.

2536. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ВЕСНИК СОЦИЈАЛИЗМА, НАЦИОНАЛНЕ РАВНОПРАВНОСТИ И САМОУПРАВЉАЊА. – У: Годишњак Гимназије „Светозар Марковић“ 1974–75 година, Нови Сад. – Стр. 11–27.

2537. MISAO SVETOZARA MARKOVIĆA I ZAČECI SOCIJALISTIČKOG POKRETA U VOJVODINI. – *Savremenost*. – God. 5 (1975), br. 21, str. 137–152.
Реферат одржан 6. марта 1975. године на свечаној академији у Новом Саду.
2538. ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ПЛАНОВИМА И АКЦИЈАМА ВОЈВОЂАНСКЕ НОВЕ ОМЛАДИНЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 533–542. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2539. SVETOZAR MARKOVIĆ SZOCIALISTA ESZMÉI ÉS A SZOCIALISTA MOZGALOM CSÍRÁI VAJDASÁGBAN. – *Letünk*. – God. 5 (1976), br. 5–6, str. 56–72.
Социјалистичке идеје Светозара Марковића и зачеци социјалистичког покрета у Војводини.
2540. ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О САМОУПРАВИ И ВОЈВОЂАНСКА НОВА ОМЛАДИНА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 149–160.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.
2541. LES IDÉES DE SVETOZAR MARKOVIĆ DANS LES PLANS ET ACTIONS DE LA NOUVELLE JEUNESSE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
2542. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, МАРКСИЗАМ И ВОЈВОЂАНСКА НОВА ОМЛАДИНА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 151–158. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; књ. 4.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 21–22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.

2543. УТИЦАЈ МАРКСОВЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ НА ПОЧЕТКЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ И РАДНИЧКОГ ПОКРЕТА У ВОЈВОДИНИ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 291–297.
Резюме
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.
- ВРЕГ, Франце
2544. ЈАВНОСТ И САМОУПРАВНА ДЕМОКРАТИЈА. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 217–227.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.
Вид. бј. 1656.
- ВУЈАЧИЋ, Видак
2545. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО ЕВОЛУЦИОНИСТА. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 91–98.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.
Вид. бј. 1657.
2546. МЈЕСТО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ФИЛОЗОФСКО-ЕТИЧКИМ ПРАВЦИМА И СИСТЕМИМА. – *Стиварање*. – Год. 42 (1987), бр. 6, стр. 645–650.
- ВУЈОШЕВИЋ, Божо
2547. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Здравствени радник*. – Год. 1 (1946), бр. 7 од 27. 09.
2548. SVETOZAR MARKOVIĆ. Povodom stogodišnjice rođenja. – *Vjesnik rada*. – God. 1 (1946), br. 6, str. 221–224.
- ВУКАДИНОВИЋ, Гордана
2549. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 305–312.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

ВУКИЋ, Ана

2550. ДА ЛИ ЈЕ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ БИО НАШ САВРЕМЕНИК?. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 533–537.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

ВУКИЋЕВИЋ, Душан

2551. САВРЕМЕНИЦИ И СЛЕДБЕНИЦИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О ЊЕГОВОЈ СМРТИ. – *Нови џуџ*. – Год. 12 (1959), бр. 8 од 28. 02.

2552. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ЈАГОДИНИ. – *Нови џуџ*. – Год. 12 (1959), бр. 14 од 21. 03.

ВУКИЋЕВИЋ, Слободан

2553. РАВНОПРАВНОСТ ЖЕНЕ – МОРАЛНО ПИТАЊЕ СОЦИЈАЛИЗМА. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 379–395. (Библ. „Светозареви сусрети“; св. 7.)

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.

Вид. бј. 1657.

ВУКОБРАТОВИЋ, Драган

2554. SVETOZAR MARKOVIĆ: IL SOCIALISMO NEI BALCANI. – Firenze, 1975. – *Социјализам*. – Год. 18 (1975), бр. 10, стр. 1231–1236.

Приказ италијанског превода Светозаревих списа.

Бид.бј. 61.

2555. SVETOZAR MARKOVIĆ: IL SOCIALISMO NEI BALCANI. – Firenze, 1975: (Recens). – *Социјалистическа мисль и џрак-џика*. – (1975), vol. 12, nr. 5, s. 122–130.

Потписано са Д. В.

2556. SVETOZAR MARKOVIĆ: IL SOCIALISMO NEI BALCANI. – Firenze, 1975: (Recens). – *Questiones actuelles du socialisme*. – (1975), t. 25, nr. 5, p. 111–118.

Потписано са Д. В.

2557. SVETOZAR MARKOVIĆ: IL SOCIALISMO NEI BALCANI. – Firenze, 1975: (Recens). – *Socialist Thought and Practice*. – (1975), vol. 15, nr. 5, p. 102–109.

Потписано са Д. В.

2558. SVETOZAR MARKOVIĆ: IL SOCIALISMO NEI BALCANI. – Firenze, 1975: (Recens). – *Sozialistische Theorie und Praxis*. – (1975), vol. 2, nr. 5, s. 118–126.

Потписано са Д. В.

ВУКОВИЋ, Владета

2559. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Браничево*. – Год. 12 (1966), бр. 6, стр. 57–61.

ВУКОВИЋ, Илија

2560. ЈАВНОСТ РАДА И ЈАВНО МЊЕЊЕ. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 209–215.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.

Вид. бј. 1656.

ВУКОВИЋ, Раде

2561. „РАДЕНИК“ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Полиџика*. – Год. 75 (1978), бр. 23306, стр. 9 од 24. 08.

О фототипском издању Раденика.

2562. СЛОБОДАН КОМАДИНИЋ: БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ (1875–1975). Део 1. Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, Београд, 1976: Приказ. – *Насџава и васџиџање*. – Год. 26 (1977), бр. 4, стр. 499–506.

ВУКОМАНОВИЋ, Душица

2563. СЕСТРЕ НИНКОВИЋ. – *Илустиџована џолиџика*. – (1950), бр. 92, стр. 36 од 9. 08.

ВУКОМАНОВИЋ, Младен

2564. OSNOVNE IDEJE SVETOZARA MARKOVIĆA. – У: Radnička klasa Srbije u drugoj polovini 19. veka / Mladen Vukomanović. – Београд: Institut za istoriju radničkog pokreta Srbije, 1972. – Стр. 126–140. (Kolo Monografije; knj. 4.)

2565. РЕВОЛУЦИОНАР КОЈИ ЈЕ ПРЕДВИДЕО БУДУЋНОСТ. – *Комунист*. – Год. 32 (1975), бр. 938, стр. 18 од 10. 03. Основна начела учења С. Марковића.
2566. [ПЕРИОДИЗАЦИЈА МАРКОВИЋЕВОГ ДЕЛА]. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 201–204.
Ауторизована дискусија на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду 7. и 8. 04. 1975. Вид. бј. 1647.
2567. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ОД СТРАНЕ ОРГАНИЗОВАНИХ РАДНИКА У СРБИЈИ 1895–1902 ГОДИНЕ. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 11–12 (1975), стр. 137–145.
Резюме
2568. РАЗВОЈ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У СРБИЈИ ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА. – *Борба*. – Год. 44 (1979), бр. 68, стр. 6 од 12. 03.
О Живојину Жујовићу, Светозару Марковићу и његовим следбеницима.
2569. VOLKSSTAAT (Фолксштат) О ПРВОМ СУЂЕЊУ ШТАМПИ У СРБИЈИ 1874. ГОДИНЕ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“, Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 179–181.
Саопштење на Округлом столу у Крагујевцу 16. 05. 1986. Вид. бј. 1650.

ВУКОМАНОВИЋ, Младен и ТОДОРОВИЋ, Драгоје

2570. ПРЕДГОВОР РЕДАКЦИЈЕ (О РУКОПИСИМА ДРУГОГ ДЕЛА НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА). – У: Светозар Марковић: Начела народне економије или науке о народном благостању. Свеска 2. Расподела. – Београд: Нолит, 1975. – Стр. 5–15.
Вид. бј. 85.

ВУКОМАНОВИЋ, Младен

2571. ПОТПОРНА РАДНИЧКА ДРУШТВА. – У: Sindikalni pokret u Beogradu do 1941. godine / Mladen Vukomanović, (et al.). – Beograd: BIGZ, 1979. – Str. 14–15.

ВУЛЕВИЋ, Јован

2572. „ЦРВЕНИ БАРЈАК“ У КРАГУЈЕВЦУ. – *Наша сиварнос*. – Год. 4 (1952), бр. 5, стр. 3.
2573. „ЈАВНОСТ“ У КРАГУЈЕВЦУ. – *Свејлос*. – Год. 18 (1952), бр. 18 од 30. 04.
Одломак из необјављене књиге *Свејлосар Марковић у Крагујевцу*.
2574. СУЂЕЊЕ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ У КРАГУЈЕВЦУ. – *Свејлос*. – Год. 18 (1952), бр. 25 од 20. 06.
Одржано у Крагујевцу 1874. године.
2575. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СЕСТРЕ НИНКОВИЋЕВЕ. – *Наша сиварнос*. – Год. 4 (1952), бр. 3–4, стр. 14.
2576. СЕСТРЕ НИНКОВИЋЕВЕ У КРАГУЈЕВЦУ. – *Свејлос*. – Год. 19 (1953), бр. 28 од 7. 07.
2577. ОСАМДЕСЕТ ГОДИНА ОД ПОКРЕТАЊА „ЈАВНОСТИ“. – Поводом једне годишњице. – *Наша сиварнос*. – Год. 6 (1954), бр. 1, стр. 2.
2578. ХАПШЕЊЕ И СУЂЕЊЕ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Црвена засјава*. – Год. 2 (1959), бр. 5, стр. 11.
2579. ПОД СВЕТОЗАРЕВОМ БУКТИЊОМ. – *Свејлос*. – Год. 28 (1960), бр. 42 од 21. 10.
2580. СЕСТРЕ НИНКОВИЋ. – *Корац*. – Год. 9 (1974), бр. 9–10, стр. 28–35.
2581. СВЕТОЗАРЕВ ПОНОВНИ ПОВРАТАК У КРАГУЈЕВАЦ. – „Ослобођење“. – *Корац*. – Год. 18 (1983), бр. 7–8, стр. 735–738.
2582. КРАГУЈЕВАЦ СЕ ОДУЖУЈЕ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“, Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 63–65.
Одломак из књиге аутора Светозар Марковић у Крагујевцу прочитан на Округлом столу у Крагујевцу 16. 05. 1986. Вид. бј. 1650.

- ВУЛЕТИЋ, Витомир
2583. ЈЕДНА РУСКА ВЕЗА УЈЕДИЊЕНЕ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ. – У: Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, 7 (1962–1963). – Стр. 143–155.
О Ивану Ивановичу Бочкарјову.
2584. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У РУСИЈИ И ШВАЈЦАРСКОЈ. – У: Зборник Матице српске за друштвене науке, бр. 38 (1964), стр. 30–50.
2585. SVETOZAR MARKOVIĆ I PRVA INTERNACIONALA / Vitoimir Vuletić. – У: Prilozi za istoriju socijalizma, knj. 2 (1965), str. 140–148.
Резюме
2586. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВА ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – У: Светозар Марковић песник Србије на Истоку / Витомир Вулетић. – Београд: Просвета итд., 1997. – Стр. 25–49.
2587. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ХРИСТО БОТЕВ. – У: Први међународен конгрес по балканистика (Сборник трудов). – Софија: БАН, 1966. – Стр. 67–95.
2588. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ХРИСТО БОТЕВ. – *Литературна мисль*. – (1966), књ. 5, стр. 67–75.
2589. SVETOZAR MARKOVIĆ I HRISTO BOTEV. – У: Actes du premier congrès international des études balcaniques et sudest européennes. – Sofia, 1971. – P. 231–238.
2590. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ХРИСТО БОТЕВ. – У: Светозар Марковић песник Србије на Истоку / Витомир Вулетић. – Београд: Просвета итд., 1997. – Стр. 107–117.
2591. ПЕСНИК „СРБИЈЕ НА ИСТОКУ“. – У: Годишњак Гимназије „Светозар Марковић“ у Новом Саду, 1967. – Стр. 33–37.
2592. ПЕСНИК „СРБИЈЕ НА ИСТОКУ“. – У: Светозар Марковић: Изабрана дела. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 5–16.

2593. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПЕСНИК СРБИЈЕ НА ИСТОКУ. – У: Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, 18, 1975. – Стр. 3–16.
2594. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПЕСНИК СРБИЈЕ НА ИСТОКУ. – У: Светозар Марковић песник Србије на Истоку / Витомир Вулетић. – Београд: Просвета итд., 1997. – Стр. 50–63.
2595. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВО ДОБА: Предговор. – У: Савременици о Светозару Марковићу / Витомир Вулетић. – Београд: Рад, 1976. – Стр. 5–36.
Вид. бј. 1609.
2596. ПИСАРЕВ КОД СРБА ПРЕ СТО ГОДИНА. – У: Почети српског реализма и руска култура / Витомир Вулетић. – Нови Сад: Институт за стране језике и књижевност Филозофског факултета, 1985. – Стр. 99–122. (Радови Института за стране језике и књижевност; 2.)
Марковић је у Писареву нашао свог истомишљеника и инспирације за чланке *Како су нас васпљивали и Литературни вечер*.
2597. БЕЛЕШКЕ уз „Српски социјалисти 19. века“ Латинке Петровић, Рад, Београд, 1985: Приказ. – У: Зборник Матице српске за историју, бр. 33 (1986), стр. 187–194.
„(...) Део књиге о Марковићу своди ову личност на политичку и идеолошку компоненту, а његове следбенике на политички покрет. Светозар је овде логичан, доследан, рационалан.“
2598. ФЈОДОР ДОСТОЈЕВСКИ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О РУСКИМ РЕВОЛУЦИОНАРИМА И НЕЧАЈЕВУ. – У: Зборник Матице српске за књижевност и језик, књ. 37 (1989), бр. 1, стр. 71–86.
2599. ФЈОДОР ДОСТОЈЕВСКИ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О РУСКИМ РЕВОЛУЦИОНАРИМА И НЕЧАЈЕВУ. – У: Светозар Марковић песник Србије на Истоку / Витомир Вулетић. – Београд: Просвета итд., 1997. – Стр. 118–137.

2600. ВУКОВО „ПИСМО КНЕЗУ МИЛОШУ“ И СВЕТОЗАРЕВА „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – У: Међународни научни скуп: Вук Караџић и његово дело у свом времену и данас. – Београд: Међународни славистички центар, 1988. – Стр. 79–92.
17. научни састанак слависта у Вукове дане.
2601. ВУКОВО „ПИСМО КНЕЗУ МИЛОШУ“ И СВЕТОЗАРЕВА „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – У: Светозар Марковић песник Србије на Истоку / Витомир Вулетић. – Београд: Просвета итд., 1997. – Стр. 91–106.
2602. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Дело Слободана Јовановића у свом времену и данас. – Београд: Правни факултет, 1991. – Стр. 283–305.
Саопштење на научном скупу 5. и 6. 06. 1991. и П. О.
2603. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Светозар Марковић песник Србије на Истоку / Витомир Вулетић. – Београд: Просвета итд., 1997. – Стр. 138–169.
2604. СЛОБОДАН ЈОВАНОВИЋ И СРПСКО НАЦИОНАЛНО ПИТАЊЕ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 131–136.
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991.
Вид. бј. 1660.
2605. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЛИБЕРАЛИ И ВЛАДИМИР ЈОВАНОВИЋ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 485–502.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
2606. МАРКОВИЋЕВА ВИЗИЈА БУДУЋНОСТИ СРБИЈЕ. – У: Светозар Марковић песник Србије на Истоку / Витомир Вулетић. – Београд: Просвета итд., 1997. – Стр. 64–90.

- ВУЧЕНОВ, Димитрије
2607. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875): Предговор. – У: Светозар Марковић: О Србији и о српској књижевности. – Београд: 1957. – Стр. 5–43. (Кол. Школска библиотека; 85–86.)
2608. SVETOZAR MARKOVIĆ / Dimitrije Vučenov. – Beograd: Rad, 1964. – 44 str. (Kol. Radnički univerzitet „Književnost“. Kolo 7. Predavanje 5.)
2609. ОДНОС ПОКРЕТА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ПРЕМА КЊИЖЕВНИМ ЧАСОПИСИМА. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 137–149.
Саопштење на научном скупу 6–8. 03. 1975. г.
Вид. бј. 1646.
2610. ОДНОС ПОКРЕТА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ПРЕМА КЊИЖЕВНИМ ЧАСОПИСИМА. – *Спиремљења*. – Год. 16 (1975), бр. 2, стр. 197–214.
2611. ОДНОС ПОКРЕТА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ПРЕМА КЊИЖЕВНИМ ЧАСОПИСИМА. – У: Трагом епохе реализма / Димитрије Вученов. – Крушевац: Багдала, 1981. – Стр. 121–134.
2612. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАЗВИТАК СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 141–146.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“ у Београду 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.
2613. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАЗВИТАК СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ. – У: Трагом епохе реализма / Димитрије Вученов. – Крушевац: Багдала, 1981. – Стр. 115–120.
2614. У ЧЕМУ ЈЕ УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА СРПСКУ КЊИЖЕВНОСТ. – *Багдала*. – Год. 17 (1975), бр. 192, стр. 1–2.
2615. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА СРПСКУ КЊИЖЕВНОСТ. – *Књижевности и језик*. – Год. 22 (1975), бр. 2, стр. 161–165.

ВУЧЕТИЋ, Шиме

2616. SVETOZAR MARKOVIĆ O KNJIŽEVNOSTI. – Prilikom stogodišnjice od rođenja (1875–1975). – *Kazalište*. – (1946), br. 7, str. 1–6.

ВУЧИНИЋ, Милан

2617. ПРИЛОГ ПОГЛЕДУ НА АКТУЕЛНОСТ МИСЛИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 49–59.

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.

Вид. бј. 1660.

ВУЧКОВИЋ, Михаило

2618. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВЕ ЗАДРУГЕ У СРБИЈИ. – *Двадесетни октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 94, стр. 2–3 од 10. 09.

2619. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЗАДРУЖНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ. – *Економика пољопривреде*. – 1967, бр. 1, стр. 9–17.

ВУЧО, Никола

2620. ПОЛОЖАЈ СИТНИХ ЗАНАТЛИЈА У ДОБА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 11–12 (1975), стр. 105–112+1 табла.

Résumé

ГАВАНСКИ, Ђорђе

2621. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У НОВОМ САДУ. – *Вести Музеја града Новога Сада*. – Год. 2 (1972), бр. 4, стр. 1.

ГАВРИЛОВИЋ, Зоран

2622. SVETOZAR MARKOVIĆ ET JOVAN SKERLIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 206–260. (Classe des Sciences sociales; No.14.)

ГАВРИЛОВИЋ, Славко

2623. РАЂАЊЕ ОМЛАДИНСКОГ ЛИСТА „МЛАДА СРБАДИЈА“ према списима из заоставштине М. Димитријевића, секретара УОС-а. – У: Рад војвођанских музеја, бр. 4, 1955, стр. 128.

ГАВРО, М.

2624. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КЛАСАМА И КЛАСНОЈ БОРБИ. – *Привредни гласник*. – Год. (1967), бр. 2, стр. 46–51.

ГАЈ, Ђерђ

2625. HENRIK PISAREK: FILOZOFIJA SVETOZARA MARKOVIĆA. Novi Sad: Matica srpska, 1974: (Recens / György Gaal). – *Magyar szó*. – God. 32 (1975), br. 65 od 8. 03.

2626. SVETOZAR MARKOVIĆ O NEGOVANJU REVOLUCIONARNIH TRADICIJA I DRUŠTVENO-POLITIČKOM OBRAZOVANJU OMLADINE. – *Putk zgodovine – Nastava po istorija – Nastava povijesti – Nastava istorije*. – God. (1975), br. 3, str. 133–139.

2627. ZA PRAVILNO TUMAČENJE LIKA SVETOZARA MARKOVIĆA U NASTAVI ISTORIJE U SAP VOJVODINI. – *Pedagoška stvarnost*. – God. 21 (1975), br. 4, str. 218–221.

ГЕОРГИЈЕВИЋ, Крешимир

2628. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА. – *Летопис Мајице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, бр. 2–3, стр. 162–174.

2629. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА. – У: Књижевне студије и огледи / Крешимир Георгијевић. – Нови Сад: Матица српска, 1952. – Стр. 76–97.

ГЕРЛАНЦ, Богумил

2630. PROSLAVA SVETOZARJA MARKOVIĆA. – *Takmičemo*. – God. 1 (1946), br. 32, str. 5 od 30. 09.

О лику Светозара Марковића говорио Јанез Логар у Љубљани 23. 09. 1946.

2631. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Обзорник*. – Год. 1 (1946), бр. 6, стр. 252–255.

ГЕЦИЋ, Милена

2632. PRVI SOCIJALISTIČKI LIST U SRBIJI „RADENIK“ I PRVA INTER-NACIONALA. – У: Prilozi za istoriju socijalizma, 2 (1965), str. 383–392.

Summary

ГИГОВ, Страхил

2633. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. (Живот и дело). – *Гласник на Института за национална историја*. – Год. 19 (1975), бр. 2, стр. 7–13.

Реферат прочитан на свечаној академији у Дому ЈНА у Скопју, а поводом 100-годишњице смрти Светозара Марковића.

ГЛИГОРИЈЕВИЋ, Мило

2634. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ЖИВОТУ И ИСТОРИЈИ. – *Борба*. – Год. 40 (1975), бр. 52, стр. 13 од 24. 02. до бр. 70, стр. 19 од 14. 03.

Са сликама надгробних споменика Радоја Марковића у Доњој Сабанти, Светозареве мајке Стане и факсимилима докумената из живота Св. Марковића.

ГЛИГОРИЈЕВИЋ, Слободан

2635. СЕЛО И СЕЉАШТВО СУ ДОЖИВЕЛИ КОЛОСАЛНЕ ПРОМЕНЕ. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 15–16.

Поздравна реч на Трећим „Светозаревим сусретима“ 22. и 23. септембра 1977. године.

Вид. бј. 1653.

ГЛИГОРИЋ, Велибор

2636. О ЖИВОТУ И ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Београд: Просвета, 1946. – Стр. 52.

2637. О ЖИВОТУ И ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић: Изабрана дела. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 386–390. (Кол. Југословенски класици.)

2638. ЗНАЧАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ЗА СРПСКИ НАРОД И ЗА ПОБЕДУ ДЕМОКРАТИЈЕ. – *Сељачка борба*. – Год. 2 (1946), бр. 55, стр. 3 од 19. 09.

2639. БОРБА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 41–43.

2640. BORBA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Radio-vjesnik*. – God. 1 (1946), br. 3, str. 5.
Преузето из Наше књижевности.

2641. БОРБА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Рагник* (Сарајево). – Год. 2 (1946), бр. 39, стр. 3 од 21. 09.

2642. РЕЧИ И ДЕЛО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Двадесет и октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 94, стр. 2 од 20. 09.

2643. РЕЧИ И ДЕЛО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Нови гани*. – Год. 2 (1946), бр. 73 од 22. 09.

2644. SVETOZAR MARKOVIĆ I KNJIGA. – *Narodna armija*. – God. 2 (1946), br. 96, str. 3 od 21. 09.

„Он је књизи дао не само значај за просвећивање, његово умно уздизање већ и значај борбе за револуционарну измену друштвене стварности.“

2645. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ОМЛАДИНА. – *Омладина*. – Год. 4 (1946), бр. 57, стр. 3 од 21. 09.

2646. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Сто година од рођења великог борца за народне слободе. – *Полићика*. – Год. 43 (1946), бр. 12409, стр. 1 од 22. 09.

2647. ПОКРЕТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У БЕОГРАДУ. – У: Годишњак града Београда, књ. 6 (1959). – Стр. 27–34.
Résumé

2648. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КЊИЖЕВНИЦИМА. – Књижевне новине. – Год. 18 (1966), бр. 289 од 26. 09.

2649. КА ВИШИМ ЦИЉЕВИМА. – *Полићика*. – Год. 72 (1975), бр. 22062, стр. 13 од 8. 03.

„За седам година активне јавне речи, Светозар Марковић је у Србији створио узорну друштвену критику.“

2650. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КЊИЖЕВНОСТИ. – У: Књига и живот. Студије, огледи, портрети, сећања. / Велибор Глигорић. – Београд: Просвета, 1976. – Стр. 50–56.

XXX

2651. ГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА ВЕЛИКОГ СРПСКОГ РЕВОЛУЦИОНАРА. – *Двадесет и октобар*. – Год. 4 (1948), бр. 209 од 24. 09.

ГОЈАНОВИЋ, Чедо

2652. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – *Искусства*. – Год. 5 (1975), бр. 5–6, стр. 16–25.

ГОРУНОВИЋ, Богољуб

2653. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Народни листи*. – Год. 3 (1946), бр. 117, стр. 4 од 20. 09.

ГРАОРАЦ, Исидор

2654. PEDAGOŠKE IDEJE I „ULOGA ONIH KOJI MISLE“ U DELU SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Naučni podmladak*. – God. 9 (1977), br. 1–2, str. 93–101.

2655. ПОБУНА И УСАМЉЕНОСТ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Марксистичка мисао*. – Год. 4 (1978), бр. 5, стр. 151–172.

ГРЛИЋ, Данко

2656. ŽIVOTNO DJELO SVETOZARA MARKOVIĆA. (Povodom stogodišnjice rođenja velikog revolucionara i borca za narodna prava). – *Vjesnik*. – God. 6 (1946), br. 435 od 22. 09.

2657. [НАШ ОДНОС ПРЕМА ДЈЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА]. – *Социолошки преглед*. – Год. 5 (1971), бр. 3, стр. 320–322.

Реч у дискусији на симпозијуму: Сто година Париске комуне и развој социјалистичке мисли у Србији до 1914.

ГРУЈИЋ, Владимир

2658. PEDAGOŠKI REALIZAM SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Život i škola*. – God. 20 (1971), br. 3, str. 296–303.

2659. ПЕДАГОШКИ РЕАЛИЗАМ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА: Поговор. – У: Идеје о васпитању / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1979. – Стр. 127–140. Вид. бј. 65.

ГРУЈИЋ, Никодије

2660. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: Radnički sportski pokret Jugoslavije do 1945. – Zagreb: Alfa, 1972. – Str. 307–311. Погледи првих српских социјалиста на важност и потребу физичке културе.

ГРУЈОВИЋ, Никола

2661. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Предговор. – У: Социјалистичка штампа у Србији до 20. века. Избор чланака. – Београд: Просвета, 1951. – Књ. 1, стр. X–XV.

ГУЗИНА, Ружица

2662. SLOBODAN JOVANOVIĆ I JOVAN SKERLIĆ O SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Arhiv za pravne i društvene nauke*. – God. 66 (1970), knj. 40, br. 3–4, str. 239–252.

2663. SVETOZAR MARKOVIĆ I RADIKALI. – *Sociološki pregled*. – God. 5 (1971), br. 3, str. 284–295.

2664. НЕКЕ САВРЕМЕНЕ ОЦЕНЕ ИДЕЈА ИЗ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Анали Правног факултета*. – Год. 19 (1971), бр. 1–2, стр. 55–70.

2665. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЛОКАЛНА САМОУПРАВА У СРБИЈИ. – Глас САНУ, 284 (1973), стр. 109–129. (Одељење друштвених наука, књ. 16.)
Résumé

2666. SVETOZAR MARKOVIĆ ET L'AUTONOMIE DES AUTORITÉS LOCALES EN SERBIE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 97–98. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

2667. ODJEK PARISKE KOMUNE U SRBIJI I REAKCIJA VLADAJUĆIH KRUGOVA / Ružica Guzina. – У: Marks i savremenost, knj. 7. – Beograd: Institut za međunarodni radnički pokret, 1974. – Str. 137–152.
О ставу Светозара Марковића и Рагеника према Париској комуну.

2668. РЕВОЛУЦИОНАРНА БОРБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ЗА ДРЖАВНО УРЕЂЕЊЕ СРБИЈЕ НА САМОУПРАВНИМ ОСНОВАМА. – У: *Токови револуције*, бр. 10–11 (1974–1975), стр. 3–26.
Résumé

2669. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАРОДНО САМОУПРАВЉАЊЕ. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 43–51.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.

2670. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ОЦЕНИ СРПСКИХ СОЦИЈАЛИСТА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 543–549. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2671. УТИЦАЈ ПОРОДИЦЕ И ШКОЛЕ НА ПОЛИТИЧКА ОПРЕДЕЉЕЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 571–578. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2672. L'INFLUENCE DE LA FAMILLE ET DE L'ÉCOLE SUR LA VOCATION POLITIQUE DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 191–192. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
2673. [SVETOZAR MARKOVIĆ]. – U: Opština u Srbiji 1839–1919 / Ružica Guzina. Deo drugi. – Beograd: Rad, 1976. – Str. 160–169, 171–174, 176–189, 192–214, 295–298.
Види још и Регистар имена.
2674. [OTKUDA ZAHTEVI ZA SAMOUPRAVNIM UREĐENJEM SRBIJE...]. – U: Socijalistički pokret u Srbiji i Crveni barjak. – Beograd: Institut za političke studije Fakulteta za političke nauke, 1977. – Str. 291–293.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.
- Д. Ж.
2675. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Mladinska revija*. – God. 1 (1946), br. 7, str. 294.
- ДАВИДОВИЋ, Радивоје
2676. САМОУПРАВЉАЊЕ ПРОИЗВОЂАЧА И САМОУПРАВЉАЊЕ У ОБЛАСТИ ПРОИЗВОДЊЕ И РАСПОДЕЛЕ ЧИ-НИЛАЦА И РЕЗУЛТАТА ПРОИЗВОДЊЕ. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 4.

- Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“ одржаном у Светозареву.
Вид. бј. 1651.
2677. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О САМОУПРАВЉАЊУ ПРОИЗВОЂАЧА КАО БИТНОЈ ОСНОВИЦИ СОЦИЈАЛИЗМА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 81–90.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1651.
2678. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАРКСОВО ЕКОНОМСКО УЧЕЊЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 67–72. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2679. TEMONGAGE DE RADIVOJE DAVIDOVIĆ „SVETOZAR MARKOVIĆ ET L'ENSEIGNEMENT ÉCONOMIQUE DE MARX“. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 131. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
- ДАВИДОВИЋ, Вера
2680. SVETOZAR MARKOVIĆ KAO „BORBENI ATEIST“. – *Naučni podmladak*. – (Društvene nauke). – God. 10 (1978), br. 2/3, str. 21–37.
- ДАМЈАНОВИЋ, Петар-Перо
2681. TRAGOM DELA SVETOZARA MARKOVIĆA: Povodom 120-godišnjice rođenja. – *Socijalizam*. – God. 19 (1966), br. 9, str. 1200–1208.
2682. SVETOZAR MARKOVIĆ U ODNOSU NA ZAPADNOEVROPSKI SOCIJALIZAM U DOBA PARISKE KOMUNE / Petar Damjanović. – U: Pariska komuna, knj. 2. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Str. 823–855.
2683. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ОДНОСУ НА МАРКСИЗАМ. – У: *Глас САНУ*, 285 (1973), стр. 91–124. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 3–5. 10. 1971. г.
Вид. бј. 1638.

2684. SVETOZAR MARKOVIĆ DU POINT DE VUE MARXISTE. – In: Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1974, P. 113–115. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

2685. LA COMMUNE DE PARIS DANS L'OEUVRE DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Revue d'histoire moderne et contemporaine*. – God. 19 (1972), april–jun, str. 354–365.

2686. LA COMMUNE DE PARIS DANS L'OEUVRE DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 197–206.

Rezime

Вид. бј. 1660.

2687. ПОЧЕЦИ МАРКСИЗМА. – *Комунист*. – Год. 29 (1971), бр. 760 од 7. 10.

Изводи из реферата „Светозар Марковић у односу на марксизам“ поднет на научном скупу поводом 100-годишњице Париске комуне.

2688. PARISKA KOMUNA 1871 U DELU S. MARKOVIĆA. – *Medjunarodni radnički pokret*. – God. 19 (1975), br. 1, str. 5–14.

2689. ЕЩО РАЗ О СВЕТОЗАРЕ МАРКОВИЧЕ И МАРКСИЗМЕ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 207–208. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

ДАМЈАНОВИЋ, Перо и Драгић КАЧАРЕВИЋ

2690. NEOBJAVLJENA PISMA SVETOZARA MARKOVIĆA (1872–1875). – У: Prilozi za istoriju socijalizma, 2 (1965). – Str. 345–368+12 tabli sa faksimilima.

Summary

Напомена за 12 писама упућених брату Јеврему и снаји Јелени, као и једно Пери Тодоровићу.

2691. SOCIJALISTIČKI PROGRAM IZ „RADENIKA“ IZ 1871. GODINE. – У: Prilozi za istoriju socijalizma, 2 (1965). – Str. 303–344.

Summary

Текст програма из угледног броја *Раденика* од 17. априла 1871. год., као и превод на енглески језик.

ДАНОЈЛИЋ, Милован

2692. VESNIKU DANAŠNJEG I SUTRAŠNJEG VREMENA: Stodesetogodišnjica rođenja Svetozara Markovića. – *Naš vesnik*. – God 3 (1956), br. 103, str. 7 od 23. 03.

XXX

2693. ДВАДЕСЕТ ДРУГОГ СЕПТЕМБРА ТРЕБА НАЈСВЕЧАНИЈЕ ПРОСЛАВИТИ 100-ГОДИШЊИЦУ РОЂЕЊА ВЕЛИКОГ НАРОДНОГ ПРВОБОРЦА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Наш живој* (Зајечар). – Год. 2 (1946), бр. 18, стр. 1 од 24. 08.

ДЕВЕЧЕРСКИ, Д.

2694. ПРВОМ СОЦИЈАЛИСТИ У СПОМЕН. Поводом 150 година од рођења Светозара Марковића. – *Дневник*. – Год. 56 (1996), стр. 8 од 9. 11.

Обележавање 150-годишњице рођења С. Марковића у Музеју Војводине у Новом Саду 8. 11. 1996. г.

ДЕЛИБАШИЋ, Раде

2695. УТИЦАЈ ИДЕЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА РАЗВИТАК ШКОЛСТВА У ЦРНОЈ ГОРИ ОД 1870. ДО 1941. ГОДИНЕ. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 145–156.

Саопштење на научном скупу у Светозаревоу 22. и 23. 09. 1978. г. (Четврти „Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1654.

ДЕНКОВСКИ, Денко

2696. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПРВ МАРКСИСТИЧКИ ФИЛОЗОФ НА БАЛКАНОТ. – У: Годишник на Правниот факултет, Битола, 5 (1983). – Стр. 383–391.

ДЕЧЕРМИЋ, Богдан

2697. АМЕРИКАНАЦ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Борба*. – Год. 44 (1979), бр. 67, стр. 9 од 11. 03.

Разговор с аутором студије о Светозару Марковићу, америчким историчарем Вудвордом Маклеланом.

Бид. бј. 1632.

ДИМИТРИЈЕВИЋ, Сергије

2698. СОЦИЈАЛИСТИЧКА ШТАМПА У СРБИЈИ ПРЕ СТВАРАЊА СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ. – *Недеља шtamпе*. – Год. 1 (1955), бр. 2, стр. 4 и бр. 3, стр. 4.

2699. РАЗВИТАК МАРКСИЗМА У СРБИЈИ ДО 1919. ГОДИНЕ. – У: *Глас САНУ*, 284 (1973), стр. 35–64. (Одељење друштвених наука; књ. 16.)

2700. LE DEVELOPPEMENT DU MARXISME EN SERBIE. – In: *Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts*, Beograd, 1984, P. 57–59. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

2701. [...СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ПОКРЕТ У СРБИЈИ РОЇНЈЕ ОД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА...]. – У: *Socijalistički radnički pokret u Srbiji 1870–1918 / Sergije Dimitrijević*. – Beograd: Nolit, 1982. – Str. 45–69. (Biblioteka „Istorija“.)

2702. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: *Историја Београда*. – Београд: Просвета, 1984. – Књ. 2, стр. 463–475.

2703. DJELA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Glas Istre*. – God. 4 (1946), br. 332, str. 3 od 22. 09.

ДРАШКОВИЋ, Владо Ј.

2704. КАКО ЈЕ ПАРИСКА КОМУНА ОДЈЕКНУЛА У СРПСКОЈ ШТАМПИ ТОГА ДОБА. Осамдесетогодишњица Париске комуне. – *Борба*. – Год. 16 (1951), бр. 64, стр. 2 од 18. 03.

Потписано са В. Ј. Д.

О писању *Рагеника*, *Засипаве* и *Младе Србагије* о Париској комуни.

ДРУЛОВИЋ, Милојко

2705. ЗАМЕТАК НАШЕ СТВАРНОСТИ – Сто двадесет година од рођења Светозара Марковића. – *Полићика*. – Год. 63 (1966), бр. 19057, стр. 15 од 23. 10.

Говор одржан приликом откривања спомен-бисте у Светозареву.

ДУБОВАЦ, Јован

2706. ЈЕДАН ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: *Научни скуп: Светозар Марковић*,

омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 85–89. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; књ. 4.)

Вид. бј. 1640.

2707. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ДРУГОВИ – ЧЛАНОВИ ЦИРИШКЕ СЕКЦИЈЕ ПРВЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ. – У: *Зборник прилога филозофији и науци поводом осамдесетогодишњице рођења академика Душана Недељковића*. – Београд: САНУ, 1983. – Стр. 87–93. (Посебна издања; књ. 551. Одељење друштвених наука; књ. 91.)

Zusammenfassung

2708. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВИ СЛЕДБЕНИЦИ НА СТАЗАМА ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ. – У: *Светозар Марковић и Марксва Интернационала*. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 23–32.

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. године.

Вид. бј. 1641.

2709. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: *Социјалистичка мисао у Србији / приредили Ј. Дубовац и М. Вукомановић*. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства (итд.), 1985. – Књ. 1, стр. 41–42 и у напомени приређивача (Ј. Д.); стр. 11–16.

2710. ОДЈЕК „ЦРВЕНОГ БАРЈАКА“ У ЕВРОПСКОЈ СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ ШТАМПИ. – У: *Крагујевачки период Светозара Марковића*. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 183–193.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.

Вид. бј. 1650.

ДУЛАКОВИЋ, Драгица

2711. „SVETOZAR MARKOVIĆ I JAVNOST“, Svetozarevo, 1982. – *Novinarstvo*. – God. 18 (1982), br. 1–2, str. 124–125.

Приказ зборника радова са „Светозаревих сусрета“ 1981. год.

ДУРКОВИЋ-ЈАКШИЋ, Љубомир

2712. БОРАВАК И СМРТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ТРС-ТУ 1875. ГОДИНЕ. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 157–198.

Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду, 7. и 8. 04. 1975. године.

Вид. бј. 1647.

2713. УЧЕШЋЕ ЈЕВРЕМА МАРКОВИЋА И ДРУГИХ СРБА У ПОЉСКОМ УСТАНКУ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 607–648. Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

2714. О БОРАВКУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ШВАЈЦАРСКОЈ ЗА ВРЕМЕ ШКОЛОВАЊА. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 13–14 (1977), стр. 99–104.

Résumé

2715. О БОРАВКУ И СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ТРСТУ. – *Православље*. – Год. 14 (1980), бр. 326, стр. 6–7 од 15. 10.

2716. ПОВОДОМ ЧЛАНКА „ОДБРАНА ЈЕДНОГ МАГИСТАРСКОГ РАДА“. – *Православље*. – Год. 17 (1983), бр. 381, стр. 3 од 1. 02.

О произвољним и нетачним подацима о Светозаревој смрти у Трсту.

2717. ПРИЛОГ ЗА ПРОУЧАВАЊЕ ШКОЛОВАЊА И ПОЛИТИЧКОГ РАДА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ШВАЈЦАРСКОЈ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 167–186. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.

Вид. бј. 1641.

Б. 3.

2718. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Панчевац*. – 1953, бр. 11 од 18. 02.

ЂОКАНОВИЋ, Тихомир

2719. SVETOZAR MARKOVIĆ: NAČELA NARODNE EKONOMIJE, Beograd. – 1978. – *Socijalizam*. – God. 22 (1979). br. 12, str. 129–133.

Приказ фототипског издања.

Вид. бј. 84.

2720. СВЕТОЗАР ПРЕ МАРКСА. – *Политика*. – Год. 77 (1980), бр. 23795, стр. 10 од 5. 01.

Аутор сматра да нема довољно научних доказа за тезу да је Марковић пре Маркса открио значај настанка вишка вредности и профита.

Вид. бј. 3603.

ЂОРЂЕВИЋ, Вићентије

2721. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ОРГАНИЗОВАЊЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ У СРБИЈИ. – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 157–165.

Саопштење на научном скупу у Светозаревој 22. и 23. 09. 1979. г.

Вид. бј. 1655.

2722. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ОРГАНИЗОВАЊЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ У СРБИЈИ. – *Браничево*. – Год. 25 (1979), бр. 5, стр. 575–580.

2723. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЈАВНОСТ. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 45–50.

Саопштење на научном скупу у Светозаревој 22 и 23. 09. 1981. г.

(„Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1656.

2724. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ОСНИВАЊЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ У СРБИЈИ. – *Развићак*. – Год. 23 (1982), бр. 3, стр. 38–42.

2725. МАРКОВА ИНТЕРНАЦИОНАЛА И СВЕТОЗАРЕВА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА У СРБИЈИ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 33–40.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.
2726. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЗА БАЛКАНСКАТА ФЕДЕРАЦИЈА. – *Мосџ*. – Год. (1987), бр. 104, стр. 91–94.
2727. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О БАЛКАНСКОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 99–101.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.
Вид. бј. 1658.
2728. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВО ДЕЛО У КРАГУЈЕВЦУ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“, Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 195–202.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.
2729. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАДЕНИШТВО. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 69–73.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.
2730. СОЦИЈАЛИСТИЧКА ПАРТИЈА СРБИЈЕ ОД СВЕТОЗАРА ДО ДАНАС. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 80–83.
Саопштење на научном скупу у Београду 2. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

БОРЂЕВИЋ, Димитрије

2731. КОНЦЕПЦИЈЕ ПОЛИТА ДЕСАНЧИЋА И СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О БАЛКАНСКОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ. – Београд: САНУ, Одељење друштвених наука, 1970. – Стр. 5–7.
Излагање на научном скупу „Развој социјалистичке мисли у Србији до 1919. год.“.

БОРЂЕВИЋ, Живота

2732. ЈЕДАН ДЈАЌКИ РАД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Savremenik*, – Год. 21 (1975), br. 2, str. 175–186.
О раду Опис Београда, из 1860–62. г., који се чува у Историјском архиву Београда.
Вид. бј. 137.
2733. ЈЕДАН БАЧКИ РАД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Развиџак*. – Год. 15 (1975), књ. 15, бр. 3, стр. 76–86.
2734. ЈЕДНО НЕПОЗНАТО ПИСМО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Насџава и васџиџање*. – Год. 24 (1975), бр. 5, стр. 876–877.
О писму упућеном 6. 12. 1862. из Београда маћехи Марији.
Текст писма.
Вид. бј. 1030.
2735. ДРУЖИНА ОМЛАДИНА ЛИЦЕЈСКА И ПОЛИТИЧКА АКТИВНОСТ БЕОГРАДСКИХ БАКА ПОЧЕТКОМ ШЕЗДЕСЕТИХ ГОДИНА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 113–119. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)
Резюме
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.
- БОРЂЕВИЋ, Јован
2736. ПАРТИЦИПАЦИЈА И САМОУПРАВЉАЊЕ. Прилог теорији о модернизацији политике. – У: *Глас САНУ*, 294 (1975), стр. 41–46. (Одељење друштвених наука, 19.)
Résumé
2737. СМИСАО ТЕОРИЈСКОГ ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Анали Правног факултетџа*. – Год. 23 (1975), бр. 5–6, стр. 479–482.
2738. МАРКОВИЋЕВ ПРИЛОГ ТЕОРИЈИ ДРЖАВЕ „КОЈА ТО ВИШЕ НИЈЕ“. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 15–22. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

2739. CONTRIBUTION DE MARKOVIĆ A LA THÉORIE DE L'ÉTAT „QUI N'EN EST PLUS UN“. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 123–124. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
2740. МАРКОВИЋ ПРЕМА ДЕМОКРАТИЈИ И КУЛТУРНОЈ РЕВОЛУЦИЈИ. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 187–192.
Саопштење на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.
2741. ОМЛАДИНА КАО ИЗВОР РЕВОЛУЦИОНАРНЕ ЕТИКЕ У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 21–28. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; књ. 4.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 21–22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.
2742. ОМЛАДИНА И РЕВОЛУЦИОНАРНА ЕТИКА. – *Комунист*. – Год. 35 (1977), бр. 1041, стр. 30 од 28. 02.
Извод из реферата на научном скупу „Светозар Марковић, омладина и марксизам“ 21. и 22. 02. 1977. г. у САНУ.
2743. ИДЕЈА И ЗНАЧАЈ ЈАВНОСТИ У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и јавност. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 41–44.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1656.
2744. ИДЕЈА И ЗНАЧАЈ ЈАВНОСТИ У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Зборник Матице српске за друштвене науке, бр. 73 (1982), стр. 99–102.
- ЂОРЂЕВИЋ, Мирослав Р.
2745. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА“. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 66–89.

2746. О СВЕТОЗАРЕВОМ ЧЛАНКУ „СРПСКЕ ОБМАНЕ“. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 145–149.
Потписано са М. Ђ.
2747. BORBENI PUT SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Front*. – God. 2 (1946), br. 30, str. 4 od 15. 09.
2748. МАРКОВИЋЕВА ВЕРА У ОМЛАДИНУ. – *Млади борац*. – Год. 3 (1946), бр. 101, стр. 1 од 19. 09.
2749. DELO SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Narodna armija*. – God. 2 (1946), br. 96, str. 3–4 od 21. 09.
2750. DELO SVETOZARA MARKOVIĆA. – U: Članci i eseji / Miroslav Đorđević. – Sarajevo: Svjetlost, 1951. – Str. 181–218.
2751. MÁRKOVICS SVETOZÁR RENDÍTHETET LENÜL HITT A SZERB IFJUSÁGBÁN / Gyorgyevics Mirosláv. – *Ifjúság szava* (N. Sad). – Év 2 (1946), szám 55, old 1, 24. 09.
2752. SVETOZAR MARKOVIĆ KLEVETNICIMA PARISKE KOMUNE. – *Front*. – God. 4 (1948), br. 66–67, str. 7.
2753. ГЛИШИЋЕВ РЕАЛИЗАМ И ДРУШТВЕНА СТВАРНОСТ СРБИЈЕ ЊЕГОВОГ ДОБА. – *Наша књижевност*. – Год. 4 (1949), књ. 4, св. 2, стр. 68–90.
О утицају Светозара Марковића на Милована Глишића.
2754. GLIŠIĆEV REALIZAM I DRUŠTVENA STVARNOST SRBIJE NJEGOVOG DOBA. – U: Članci i eseji / Miroslav Đorđević. – Sarajevo: Svjetlost, 1951. – Str. 219–251.
2755. ODJEK MARKOVIĆEVOG ČLANKA „SRPSKE OBMANE“. – U: Članci i eseji / Miroslav Đorđević. – Sarajevo: Svjetlost, 1951. – Str. 173–180.
2756. POLITIČKI POGLEDI SVETOZARA MARKOVIĆA: Predgovor. – U: Iz političkih spisa i prepiske / Svetozar Marković. – Sarajevo: Svjetlost, 1952. – Str. 7–14.
2757. SVETOZAR MARKOVIĆ O PITANJU BOSNE I HERCEGOVINE. – *Pregled*. – God. 28 (1955), br. 2, str. 135–136.
Потписано са М. Ђ.

- 2757a. U ODBRANU PARISKE KOMUNE. Odjek Pariske komune u narednoj štampi Srbije. – *Pregled*. – God. 28 (1955), br. 2, str. 126.
Потписано са М. Ђ.
- 2757b. SVETOZAR MARKOVIĆ I „UJEDINJENA OMLADINA SRPSKA“. – U: Članci i eseji / Miroslav Đorđević. – Sarajevo: Svjetlost, 1951. – Str. 131–163.
2758. SVETOZAR MARKOVIĆ I REVOLUCIONARNA VOJNA MISAO. – *Narodna armija*. – God. 12 (1955), br. 821 od 31. 03. i br. 822 od 7. 04.
2759. FORMIRANJE POLITIČKIH POGLEDA SVETOZARA MARKOVIĆA. – U: Godišnjak Pravnog fakulteta, Sarajevo, 4 (1956). – Str. 443–472.
Résumé
2760. РЕЧ ВИШЕ О СВЕТОЗАРУ И ОДЈЕКУ ПАРИСКЕ КОМУНЕ У СРБИЈИ: Предговор. – У: Светозар Марковић: Париска комуна и Интернационала / М. Ђорђевић. – Београд: Нолит, 1965. – Стр. 9–30. (Кол. библиотека „Знамен“.)
2761. КРИТИКА УСТАВА ОД 1869. ГОДИНЕ: Изборни програм опозиције 1871. – Погледи Светозара Марковића на реформу политичког и друштвеног уређења и програм из 1873. године. – У: Развитак политичких и државно-правних установа Србије од краја XVIII до почетка XX века / Мировслав Ђорђевић. – Београд: Факултет политичких наука, 1973. – Стр. 9–14 и 85–89.
2762. РАЂАЊЕ СВЕТОЗАРЕВЕ „СРБИЈЕ НА ИСТОКУ“. – У: Светозар Марковић: Србија на Истоку. (Репринт), Ниш: Градина, 1972. – Стр. 1–19. (Кол. библиотека „Јубилеј“.)
2763. RADJANJE „SRBIJE NA ISTOKU“. – *Odjek*. – God. 28 (1975), br. 3, str. 6.
Уз 100-годишњицу смрти Светозара Марковића.
2764. FORMIRANJE SOCIJALISTIČKIH POGLEDA SVETOZARA MARKOVIĆA. – U: Radovi Fakulteta političkih nauka. – Beograd: Savremena administracija, 1973. – Str. 81–98.

2765. BORAC, MISLILAC, VIZIONAR. – *Oslobodjenje*. – God. 32 (1975), br. 9611 od 8. 03.
О стогодишњици смрти Светозара Марковића.
2766. ЕКОНОМСКО-ДРУШТВЕНЕ ОСНОВЕ ПОЛИТИЧКИХ ПОГЛЕДА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 91–100.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1651.
2767. [О КОНСТИТУИСАЊУ И СТРУКТУИРАЊУ МАРКСИСТИЧКОГ ПРИЛАЗА ИЗУЧАВАЊУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА]. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 4–5.
Извод из излагања на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“ одржаном у Светозареву 22. и 23. 09.
2768. ПРИЛОГ ИЗУЧАВАЊУ ПОЛИТИЧКЕ МИСЛИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Марксистичка мисао*. – Год. 1 (1975), бр. 4, стр. 115–133.
2769. ПОГЛЕДИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА ДРЖАВНО-ПРАВНИ РАЗВИТАК СРБИЈЕ. – У: Зборник радова Правног факултета, Ниш (1976), стр. 3–23.
2770. НАСТАНАК САМОУПРАВНЕ МИСЛИ У СОЦИЈАЛИСТИЧКИМ ПОГЛЕДИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 61–73.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.
Вид. бј. 1655.
2771. [О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ]. – У: Српска нација у грађанском друштву / Мирослав Р. Ђорђевић. – Београд: Народна књига (итд.), 1979. – Стр. 101–121.
Св. Марковић о националном питању.
2772. [SVETOZAR MARKOVIĆ]. – U: Nacija u razvitku socijalističke misli. – Treći program, 1980, br. 46. – Str. 77–82.

2773. ПОГЛЕДИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИ РАЗВИТАК СРБИЈЕ. – У: Самоуправа у грађанској и социјалистичкој мисли Србије / Мирослав Р. Ђорђевић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1983. – Стр. 102–131.
2774. САМОУПРАВНО ОРГАНИЗОВАЊЕ ДРУШТВА (по Светозару). – У: Самоуправа у грађанској и социјалистичкој мисли Србије / Мирослав Р. Ђорђевић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1983. – Стр. 133–182.
2775. ФОРМИРАЊЕ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ПОГЛЕДА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Самоуправа у грађанској и социјалистичкој мисли Србије / Мирослав Р. Ђорђевић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1983. – Стр. 93–102.
2776. „ОСЛОБОЂЕЊЕ“ – СИНТЕЗА РЕВОЛУЦИОНАРНЕ МИСЛИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“, Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 125–144.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.
- ЂУКИЋ, Бранко
2777. ПАРИСКА КОМУНА И ЈУГОСЛОВЕНСКИ РАДНИЧКИ ПОКРЕТ. – У: Глас САНУ, 285 (1973), стр. 151–160. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 3–5. 10. 1971. г.
Вид. бј. 1638.
2778. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У НОВОМ САДУ. – *Дневник*. – Год. 34 (1975), бр. 10180 до 10190 од 6. 03. до 15. 03.
2779. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О МАРКСУ И Његовом УЧЕЊУ. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 67–86.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду, 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.
2780. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О МАРКСУ И Његовом УЧЕЊУ. – *Обележја*. – Год. 5 (1975), бр. 3, стр. 125–149.

2781. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О УЛОЗИ РАДНИЧКЕ КЛАСЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 243–252. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2782. SVETOZAR MARKOVIĆ, SUR LE RÔLE DE LA CLASSE OUVRIÈRE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 151–152. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
- ЂУКИЋ, Душан
2783. НЕКИ ЕТИЧКИ ФАКТОРИ ПРОИЗВОДЊЕ У РАЗМАТРАЊИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 85–90.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.
Вид. бј. 1657.
- ЂУРИЋ, Војислав
2784. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАША ШКОЛА. – *Глас Народног фронта Србије*. – Год. 5 (1946), бр. 376, стр. 2 од 22. 09.
2785. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СРПСКА ПРОСВЕТА. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 92–105.
2786. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СРПСКА ПРОСВЕТА. – *Народни лист* (Ниш). – Год. 3 (1946), бр. 117, стр. 7.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.
Чланак преузет из Наше књижевности, 1946, бр. 9.
2787. ЕСТЕТИКА И ПРОСВЕТНА ПОЛИТИКА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: *Говор поезије* / Војислав Ђурић. – Београд: Просвета, 1969. – Књ. 2, стр. 123–137.
- ЂУРОВИЋ, Момчило
2788. ЖУРНАЛИСТИЧКА АКТИВНОСТ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У „РАДЕНИКУ“, „ЈАВНОСТИ“, „ГЛАСУ

ЈАВНОСТИ“ И „ОСЛОБОЂЕЊУ“. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СРПСКА ПРОСВЕТА. – *Кораџи*. – Год. 6 (1971), бр. 9–10, стр. 457–465.

ЂУРОВИЋ, Смиљана

2789. ИСТОРИОГРАФИЈА И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 371–383.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

ЂУРЧИНОВ, Милан

2790. СТРАСТЕН ПОБОРНИК ЗА НОВАТА ЕСТЕТИКА. Одломки. – *Нова Македонија*. – Год. 31 (1975), бр. 10102, стр. 10 од 9. 03.

2791. ТЕОРИЈСКИ ОКВИРИ КЊИЖЕВНО-ПОЛИТИЧКИХ ПО-ГЛЕДА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 77–85.

Саопштење на научном скупу од 6–8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

2792. ТЕОРИСКИТЕ РАМКИ НА ЕСТЕТИЧКЕ И НА ЛИТЕРАТУРНО-КРИТИЧКИТЕ ПОГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Проникнувања / Милан Ђурчинов. – Скопје: Наша књига, 1986. – Стр. 9–23. (Едиција „Македонска књижевност“.)

ЕГЕРИЋ, Мирослав

2793. SVETLOST NA BALKANU. O Svetozaru Markoviću. – *Vidici*. – God. 7 (1959), str. 6–7, oktobar–novembar.

2794. ЗА НОВОГ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Портрети и памфлети / М. Егерић. – Нови Сад: Прогрес, 1963. – Стр. 21–25.

2795. SVETOZAR MARKOVIĆ U NOVOM SADU. – *Indeks*. – (1965), br. 8, str. 94 od 8. 03.

2796. ЖИВОТ КАО ЗАТЕГНУТИ ЛУК. – *Багдала*. – Год. 17 (1975), бр. 192, стр. 6–8.

ЕРЊАКОВИЋ, Глигорије

2797. СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ПОКРЕТ И РЕЛИГИЈА. – *Насиља и васпийање*. – Год. 1 (1952), бр. 5, стр. 373–380.

2798. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Српски социјалистички писци о религији / Глигорије Ерњаковић. – Београд: Рад, 1953. – Стр. 7–12. (Кол. библиотека Коларчевог Народног универзитета, бр. 41.)

ЕСИХ, Иван

2799. ПРОФ. М. Т. ЈОВЧУК О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ: Приказ. – *Живот*. – Год. 7 (1958), бр. 9–10, стр. 807.

ЖАРКОВИЋ, Видоје

2800. НАЦИОНАЛНА РАВНОПРАВНОСТ И ФЕДЕРАЛНО УРЕЂЕЊЕ У УЧЕЊУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И У АКТУЕЛНОЈ ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ПРАКСИ. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 1116.

Поздравна реч на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. (Осми „Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1658.

ЖЕЉЕЗНОВ, Душан

2801. STOLETNICA ROJSTVA SVETOZARJA MARKOVIČA. – *Mladinska revija*. – God. 1 (1946), br. 7–8, str. 292–294.

Потписано са Д. Ж.

ЖЕРАВЧИЋ, Момчило

2802. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО СОЦИЈАЛНИ И ПОЛИТИЧКИ РЕФОРМАТОР. – *Село*. – Год. 1 (1946), бр. 617, стр. 1 од 22. 09.

ЖИВАНОВ, Миодраг

2803. ЈЕДАН ЗАБОРАВЉЕНИ НЕКРОЛОГ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*. – Год. 41 (1975), бр. 1–2, стр. 101–104.

ЖИВАНОВ, Ђорђе

2804. СВЕТИСЛАВ ПРВАНОВИЋ: ГДЕ ЈЕ РОЂЕН СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Приказ. – *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*. – Год. 25 (1985), бр. 1–2, стр. 174–175.

ЖИВКОВИЋ, Драгиша

2805. НА ПУТЕВИМА КОНСОЛИДАЦИЈЕ. Српска књижевна критика од Вука до Светозара Марковића. – У: Књижевна критика. (Приредио Предраг Палавестра.) – Београд: Нолит, 1966. – Стр. 81–90. (Кол. Српска књижевност у књижевној критици; 12.)

XXX

2806. ЖИВОТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Глас Подриња*. – Год. 3 (1946), бр. 153, стр. 2 од 11. 09.

XXX

2807. ЖИВОТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Српска ријеч* (Загреб). – Год. 4 (1946), бр. 119, стр. 72 од 20. 09.

ЖИВОТИЋ, Миладин

2808. ЖИВОТНИОТ ПАТ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Египсио* (Скопје). – Год. 2 (1946), бр. 45, стр. 2 од 23. 09.
2809. SVETOZAR MARKOVIĆ I SRPSKI LIBERALIZAM. – *Sociološki pregled*. – God. 5 (1971), br. 3, str. 273–283.
2810. PATRIOTIZAM I SOCIJALIZAM. (Svetozar Marković i Dimitrije Tucović o nacionalnom pitanju). – *Praxis*. – God. 9 (1972), br. 3–4, str. 487–518.

ЖИВУЛОВИЋ, Жика

2811. ПОСЛЕДЊИ ДАНИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Политика*. – Год. 82 (1985), бр. 25657–25665 од 10. до 18. 03. Фелтон.

ЖИКИЋ, Слободан

2812. СВЕТОЗАРЕВ СПОМЕН-ДОМ. – *Политика*. – Год. 81 (1984), бр. 25249, стр. 9 од 22. 01. Јединствен документационо-информативни центар – „Фонд Светозар Марковић“ у Градској библиотеци у Светозареву.

ЖИЦИНА, Милка

2813. ПРЕТЕЧА НАШЕ НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКЕ БОРБЕ. – *Раг*. – Год. 1 (1946) од 21. 09.
О Светозару Марковићу.

ЖУГИЋ, Радосав

2814. ХЕНРИК ПИСАРЕК: ФИЛОЗОФИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Нови Сад: Матица српска, 1974: Приказ. – *Насијава и васијијање*. – Год. 24 (1975), бр. 5, стр. 887–890. Вид. бј. 1636.
2815. ХЕНРИК ПИСАРЕК: ФИЛОЗОФИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Нови Сад: Матица српска, 1974: Приказ. – *Обележја*. – Год. 5 (1975), бр. 3, стр. 153–158.

ЖУЉЕВИЋ, Шефкија

2816. LIČNOST I VRIJEME, RIJEČ I DJELO. (Uz prvu knjigu Sabranih spisa Svetozara Markovića). – *Oslobodjenje*. – God. 17 (1960), br. 4421, str. 8 od 16. 08.
Вид. бј. 32.

ЖУПАНОВ, Јосип

2817. СОЦИЈАЛИЗАМ И ТРАДИЦИОНАЛИЗАМ У ДЈЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 2–3.
Интегрални текст саопштења на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. али без одштампаних напомена (иако су у тексту означене) и са „србизираним“ страним речима.
2818. СОЦИЈАЛИЗАМ И ТРАДИЦИОНАЛИЗАМ У ДЈЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 31–41.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.

З. М.

2819. БОРБЕНИ ЛИК СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Народни лист*. – Год. 2 (1946), бр. 404 од 22. 09.

З. С.

2820. КРАГУЈЕВАЦ И ШТАМПА. – *Наша ишјама*. – Год. 5 (1955), бр. 29, стр. 6.
О Јавносци, Гласу Јавносци, Ослобођењу и другим листовима штампаним у Крагујевцу.

З. С.

2821. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И КЛАСИЦИ МАРКСИЗМА. – *Полиџика*. – Год. 76 (1979), бр. 23698, стр. 8 од 26. 09.

О саопштењима Вере Пилић и Вићентија Ђорђевића на научном скупу 21. и 22. 09. 1979. у Светозареву.

Вид. бј. 2721 и 3603.

ЗАЈЕЧАРАНОВИЋ, Глигорије

2822. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РЕЛИГИЈА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 185–195. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

2823. SVETOZAR MARKOVIĆ I RELIGIJA. – *Dijalektika*. – God. 10 (1975), br. 4, str. 99–110.

Résumé

2824. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Филозофија марксизма: увод у марксизам / Глигорије Зајечарановић. 4. допуњено издање. – Ниш: Градина, 1977. – Стр. 96–99.

2825. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Филозофија марксизма: увод у марксизам / Глигорије Зајечарановић. 5. издање. – Ниш: Градина, 1978. – Стр. 96–99.

2826. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Филозофија марксизма: увод у марксизам / Глигорије Зајечарановић. 6. издање. – Ниш: Градина, 1979. – Стр. 96–99.

2827. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Филозофија марксизма: увод у марксизам / Глигорије Зајечарановић. 7. издање. – Ниш: Градина, 1983. – Стр. 96–99.

2828. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Филозофија марксизма: увод у марксизам / Глигорије Зајечарановић. 8. издање. – Ниш: Градина, 1985. – Стр. 96–99.

2829. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Филозофија марксизма: увод у марксизам / Глигорије Зајечарановић. 9. издање. – Ниш: Градина, 1987. – Стр. 96–99.

2830. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ФИЛОЗОФИЈА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 211–216. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; књ. 4.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.

Вид. бј. 1640.

2831. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ФИЛОЗОФИЈА. – *Градина*. – Год. 12 (1977), бр. 9, стр. 5–10.

2832. ЕТИЧКИ ИДЕАЛИ КАРЛА МАРКСА И СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 121–130.

Zusammenfassung

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.

Вид. бј. 1641.

2833. МАРКОВИЋЕВА КРИТИКА МАРКСА. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 79–90.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.

Вид. бј. 1650.

ЗАХАРОВ, Лав

2834. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ НА РУСКОМ. – *Лейбойис Мајице српске*. – Год. 133 (1957), књ. 380, бр. 4, стр. 385–387.

Приказ Изабраних дела Светозара Марковића објављен у Москви 1957, у преводу В. Г. Карасјова, Б. Б. Зелењина и др.

Вид. бј. 47.

ЗДРАВКОВИЋ, Душан

2835. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ „НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ“. Св. 2. Београд, 1975: Приказ. – У: Зборник радова Економског факултета, Ниш, 13 (1975), стр. 407–410.

Вид. бј. 85.

ЗИРОЈЕВИЋ, Радојица

2836. САМОУПРАВА У ДЕЛИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Марксистичка мисао*. – Год. 3 (1977), бр. 1, стр. 189–198.

Осврт на научни скуп одржан у Светозареву 22. и 23. 09. 1976.

2837. ТРЕЋИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. Научни скуп: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – *Доба*. – Год. 5 (1977), бр. 9, стр. 3–5.
Кратак приказ саопштења на научном скупу.
2838. ЧЕТВРТИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – *Доба*. – Год. 6 (1978), бр. 10, стр. 1 и 3.
О научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976.
2839. СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ „75–79“. – Светозарево: Марксистички центар „Светозар Марковић“, б. г. (1980). – 96 стр.
Историјат „Светозаревих сусрета“, основне теме научних скупова и поздравне речи.
2840. ДРУШТВЕНИ ЗНАЧАЈ И СМИСАО ЈАВНОСТИ. – *Доба*. – Год. 8 (1981), стр. 1–2, ванредни број – септембар (посвећен „Светозаревим сусретима“).
Из садржаја: Борба Св. Марковића за слободу и јавност информисања; Напредна штампа после Св. Марковића; Улога организованих субјективних снага у информисању.
2841. ДУХОВНИ ДОМЕТИ И СМИСАО УЧЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 27–34.
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.
2842. ИСТИНА У ЈЕДНОМ ЧЛАНКУ. – *Нови њуџ*. – Год. 46 (1991), бр. 1187, стр. 8 од 10. 04.
Одговор на чланак Б. Радосављевића *Мајмунска њамеџи комунизма*.
Вид. бј. 3742.
2843. О ОБРАЗУ ЈЕ РЕЧ, ГОСПОДИНЕ. Још једном главном и одговорном уреднику. – *Нови њуџ*. – Год. 46 (1991), бр. 1189–1190 од 24. 04.
Одговор на одговор Б. Радосављевића.
Вид. бј. 3744.

- ЗОГРАФСКИ, Данчо
2844. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ ПРИЛИКЕ У МАКЕДОНИЈИ И ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И МАКЕДОНСКИХ СОЦИЈАЛИСТА У ПРЕОБРАЖАЈУ БАЛКАНА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 2.
Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“ одржаном у Светозареву.
2845. ЕКОНОМСКЕ ПРИЛИКЕ У МАКЕДОНИЈИ И ОДРАЗ ИДЕЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ПОКРЕТ У МАКЕДОНИЈИ. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 45–50.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г.
Вид. бј. 1651.
2846. ЕКОНОМСКИТЕ ПРИЛИКИ ВО МАКЕДОНИЈА И ОДРАЗОТ НА ИДЕИТЕ СВЕТОЗАР МАРКОВИЌ ВРЗ СОЦИЈАЛИСТИЧКОТО ДВИЖЕЊЕ ВО МАКЕДОНИЈА. – У: Македонското работничко и социјалистичкото движење / Данчо Зографски. – Скопје: Наша књига, 1986. – Том 3, стр. 210–220. (Одбрани дела.)
2847. СЛИЧНОСТ И РАЗЛИКЕ У СХВАТАЊИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ПРВИХ МАКЕДОНСКИХ СОЦИЈАЛИСТА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 551–570. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2848. СЛИЧНОСТ И РАЗЛИКИ ВО СФАКАЊАТА НА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЌ И НА ПРВИТЕ МАКЕДОНСКИТЕ СОЦИЈАЛИСТИ. – *Гласник на Инстџитутот за национална историја*. – Год. 19 (1975), бр. 3, стр. 59–78.
2849. СЛИЧНОСТ И РАЗЛИКИ ВО СФАКАЊАТА НА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЌ И НА ПРВИТЕ МАКЕДОНСКИТЕ СОЦИЈАЛИСТИ. – *Погледи*. – Год. 13 (1976), бр. 3, стр. 40–63.

2850. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ОСЛОБОДИЛАЧКОЈ БОРБИ БАЛКАНА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 69–78. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; књ. 4.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 11. 1977. г. Вид. бј. 1640.
2851. РОЗА ЛУКСЕМБУРГ ЗА НАЦИОНАЛНИТЕ ДВИЖЕЊИЈА И БОРБА НА БАЛКАНОТ [и о С. Марковићу]. – *Гласник на Институтот за национална историја*. – Год. 25 (1981), бр. 2–3, стр. 133–139.
2852. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЗА ОСВОБОДИТЕЛНА БОРБА НА БАЛКАНСКИТЕ НАРОДИ. – У: Македонското работничко и социјалистичкото движење / Данчо Зографски. – Скопје: Наша књига, 1986. – Том 3, стр. 392–410. (Одбрани дела.)
2853. ТЕОРИСКИТЕ РАМКИ НА ЕСТЕТИЧКЕ И НА ЛИТЕРАТУРНО-КРИТИЧЕСКИТЕ ПОГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Македонското работничко и социјалистичкото движење / Данчо Зографски. – Скопје: Наша књига, 1986. – Том 3, стр. 9–23. (Одбрани дела.)

ЗОРАБДИЋ, Омер

2854. KRAGUJEVAČKI ZATOČENIK. – *Studentski list*. – God. 15 (1959), br. 29.
О Светозару Марковићу.

ЗОРИЋ, Павле

2856. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЛАЗА КОСТИЋ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Полит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 177–194. Саопштење на научном скупу 6–8. 03. 1975. г. Вид. бј. 1646.
2857. SVETOZAR MARKOVIĆ I LAZA KOSTIĆ. – *Savremenik*. – God. 21 (1975), knj. 41, br. 4, str. 371–377.
2858. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЛАЗА КОСТИЋ. – У: Песма и смрт / Павле Зорић. – Београд: Слово љубве, 1976. – Стр. 13–25.

И.

2859. PROSLAVA 100-LETNICE ROJSTVA SVETOZARA MARKOVIĆA V SRBIJI. – *Delavska enotnost*. – God. 2 (1946), br. 39, str. 5 od 27. 09.

ИВАНИЋ, Душан

2860. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СРПСКА ПРИПОВИЈЕТКА ЊЕГОВОГ ДОБА. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Полит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 169–176.
Саопштење на научном скупу 6–8. 03. 1975. г. Вид. бј. 1646.
2861. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Српска приповијетка између романтике и реализма. – Београд: Институт за књижевност и уметност, 1976. – Стр. 75.
Одраз Марковићевог деловања у распореду књижевних путева и у панорами српске приповетке.

ИВАНОВИЋ, Алекса

2862. УСВЕТЛОСТИ ПОДАТАКА. – *Борба*. – Год. 41 (1976), бр. 178, стр. 13 од 30. 06.
Потписано са А. И.
Приказ Библиографије радова о Светозару Марковићу 1875–1975 Део 1. Аутори С. Комаднић и Е. Тешић-Насковски.

ИВАНОВИЋ, Драгиша

2863. НАУЧНОСТ „РЕАЛНОГ ПРАВЦА“ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ОБЛАСТИ ОПШТИХ ПРОБЛЕМА ФИЗИКЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 87–103. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г. Вид. бј. 1639.
2864. NAUČNOST „REALNOG PRAVCA“ SVETOZARA MARKOVIĆA U OBLASTI OPŠTIN PROBLEMA FIZIKE. – *Dijalektika*. – God. 10 (1975), br. 4, str. 5–22.
Résumé
2865. CARACTÈRE SCIENTIFIQUE DE LA „TENDANCE RÉALISTE“ DE SVETOZAR MARKOVIĆ DANS LE DOMAINE DES

PROBLÉMES GÉNÉRAUX DE PHISIQUE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 135. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

ИВАНОВИЋ, Радомир

2866. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Критички методи / Радомир Ивановић. – Крушевац: Багдала, 1965. – Стр. 167–176. (Кол. Савремени есеји.)

ИГЊАТОВИЋ, Ђорђе

2867. НА СТОГОДИШЊИЦУ СРПСКЕ ШТАМПЕ. – *Политика*. – Год. 68 (1971), бр. 20888, стр. 19 од 28–30. 11.
Први пут се објављују две фотографије Св. Марковића са његовим друговима.

2868. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И БУГАРСКИ НАЦИОНАЛНО-ОСЛОБОДИЛАЧКИ ПОКРЕТ. – У: *Balkanica 5*, (1974). – Стр. 145–195. (Годишњак Балканолошког института, Београд.)
И П. О.

2869. СРПСКА ЈАВНОСТ И МАРКОВИЋЕВ „РАДЕНИК“. – *Токони револуције*. – (1974–1975), 10–11, стр. 27–102.
Резиме
Први документални доказ о личном познанству Св. Марковића и Љубена Каравелова.

2870. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И БОЛГАРСКОТО ОСВОБОДИТЕЛНО ДВИЖЕНИЕ. – *Мосџ*. – Год. 10 (1975), бр. 34, стр. 65.

2871. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „СРПСКА ОПШТИНА“ У ПЕТРОГРАДУ. – *Историјски часопис*. – Год. 22 (1975), бр. 22, стр. 113–147.
И П. О.

2872. УТИЦАЈ „РАДЕНИКА“ НА САВРЕМЕНО СРПСКО ДРУШТВО. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 579–588. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Резиме
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

2873. К ВОПРОСУ О ВЛИЯНИ „РАДЕНИКА“ НА СОВРЕМЕННОЕ СЕРБСКОЕ ОБЩЕСТВО. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 193–194. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

2874. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЉУБЕН КАРАВЕЛОВ. – *Мосџ*. – Год. 11 (1976), бр. 39, стр. 47–56.

2875. ПРВА СТРАНИЦА ИСТОРИЈЕ. – *Борба*. – Год. 42 (1977), бр. 320, стр. 12 од 3. 12.
Приказ фототипског издања *Раденика*.

2876. У ШИРОКОМ ТЕМАТСКОМ КРУГУ. – *Борба*. – Год. 43 (1978), бр. 213, стр. 12 од 5. 08.
Приказ *Зборника радова о Светозару Марковићу*, Београд, 1976.
Вид. бј. 1647.

2877. САРАДНИЦИ И ДОПИСНИЦИ „РАДЕНИКА“ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: *Зборник Матице српске за историју*, 26 (1982), стр. 63–100.

2878. КАРЛ МАРКС, СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПОЧЕЦИ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА У СРБИЈИ. – У: *Светозар Марковић и Марксова Интернационала*. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 193–213.
Резиме
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

2879. КАРЛ МАРКС, СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПОЧЕЦИ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА У СРБИЈИ (1848 – 1875). – *Марксистичке њеме*. – Год. 7 (1983), бр. 3, стр. 206–218.
Резиме
Саветовање у Нишу поводом стогодишњице смрти Св. Марковића.

2880. СЛЕДБЕНИЦИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ТИМОЧКА БУНА. – У: *Зборник радова: Тимочка буна 1883. и њен друштвено-политички значај за Србију 19. века*. – Београд: САНУ, 1986. – Стр. 133–152. (Научни скупови; књ. 29. Одељење друштвених наука.)
Саопштење на научном скупу у Зајечару 18–20. 10. 1983. г.

2881. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО УРЕДНИК И САРАДНИК „ЈАВНОСТИ“ И „ГЛАСА ЈАВНОСТИ“. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 103–121.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу. Вид. бј. 1650.
2882. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВИ ИСТОМИШЉЕНИЦИ У „ВРАГОЛАНУ“ (1872). – У: Зборник Историјског музеја Србије, 23 (1986), стр. 45–75.
Реч је о пронађеном непотпуном другом годишту *Враголана* (бројеви 5–24 /1872), похрањеном у Народној библиотеци „Вук Караџић“ у Крагујевцу.
2883. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЉУБЕН КАРАВЕЛОВ. – У: ПОЛИТИЦИ И КЊИЖЕВНОСТИ. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 117–130. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)
Summary
Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г. Вид. бј. 1643.
2884. ЈОШ ЈЕДАН НЕПОЗНАТИ ЧЛАНАК СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 120–129.
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г. Вид. бј. 1660.
2885. ДА ЛИ ЈЕ ВЛАДА ЉОТИЋ ПРЕВЕО „МАНИФЕСТ КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ“ 1871. ГОДИНЕ? – У: Зборник историјског музеја Србије, 28 (1994), стр. 95–112.
Резюме
2886. МИТА ЦЕНИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Социјалистичко наслеђе у Србији – Димитрије Ценић. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1995. – Стр. 168–185.
Саопштење на научном скупу у САНУ 8. и 9. 04. 1993. г.

2887. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СВЕТОЗАР МИЛЕТИЋ. – У: Актуелност мисли Светозара Милетића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 179–204.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 25–26. 09. 1995. г.
2888. НИКОЛА ПАШИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Никола Пашић – живот и дело. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 65–76.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16. и 17. 10. 1995. г.
2889. ХУМОР И САТИРА – УБОЈИТО ОРУЖЈЕ СВЕТОЗОРЕВОГ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА У ПОЛИТИЧКОЈ БОРБИ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 327–337.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г. Вид. бј. 1644.
- ИЛИЈИЋ, Никола
2890. РОЈАВА I RAZVITAK ZADRUGARSTVA U OKVIRU SOCIJALISTIЧКЕ MISLI U SRBIJI. – *Sociološki pregled*. – God. 5 (1971), br. 3, str. 304–314.
- ИЛИЋ, В.
2891. ПРОМОВИСАНА МОНОГРАФИЈА О „СВЕТОЗАРЕВИМ СУСРЕТИМА“. – *Нови њуј*. – Год. 45 (1990), бр. 919 од 2. 10.
Вид. бј. 1612.
- ИЛИЋ, Драгољуб
2892. СТРАХ ОД МРТВОГ СВЕТОЗОРА. Да ли је тело у сандуку или није. – *Рејублика*. – Год. 14 (1946), бр. 4, стр. 2 од 17. 09.
Потписано са Дил.
- ИЛИЋ, Жарко
2893. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЗАДРУЖНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У СРБИЈИ (узроци пропасти). – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 181–188.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1651.

2894. УЗРОЦИ ПРОПАДАЊА ЗАДРУГА У ДОБА СВ. МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 9.
Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“.

ИСАКОВИЋ, Антоније

2895. ПРЕД БИСТОМ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – Сто година од рођења Светозара Марковића. – *Полиџика*. – Год. 63 (1966), бр. 19057, стр. 15 од 23. 10.

Говор одржан приликом откривања спомен-бисте у Светозареву – рад вајара Александра Зарина.

2896. ПОЗДРАВНА РЕЧ (на отварању научног скупа). – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 3 (3. 11. 1983.). (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Вид. бј. 1641.

XXX

2897. ЈАВНОСТ. ГЛАС ЈАВНОСТИ. Репринт издање. – Београд: Народна библиотека СР Србије, Скупштина општине Крагујевац, Скупштина општине Светозарево, 1975, не паг., folio.

Поводом стогодишњице смрти Светозара Марковића.

Садржи: Јавност, 1873–1874, 72 броја; Глас Јавности 1874, 33 броја; ДОДАТАК са именским и предметним регистром, литература.

ЈАНИЋИЈЕВИЋ, Милош

2898. INTELEKTUALCI I SOCIJALISTIČKI POKRET U SRBIJI (1894–1914). – *Sociološki pregled*. – Год. 5 (1971), бр. 3, стр. 248–264.

О утицају идеја Светозара Марковића на даљи развитак социјалистичког покрета.

ЈАНКОВИЋ, Драгослав

2899. ПОЧЕЦИ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА. – У: О политичким странкама у Србији 19. века / Драгослав Јанковић. – Београд: Просвета, 1951. – Стр. 159–180.

2900. О ПРОГРАМИМА И БОРБАМА ЗА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ 19. ВЕКА. – *Нова мисао*. – Год. 1 (1953), бр. 1, стр. 403–419.
О Светозару Марковићу.
2901. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Прве радничке демонстрације у Србији (у Крагујевцу, 1876) / Драгослав Јанковић. – Београд: Рад, 1953. – Стр. 5–17.
2902. ЦРВЕНИ БАРЈАК У КРАГУЈЕВЦУ. – У: Радио универзитет, књ. 1, Београд, 1953. – Стр. 99–102.
О радничким демонстрацијама 15. 02. 1876.
2903. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. – У: *Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković (et al.)*. – Београд: Научна knjiga, 1964. – Str. 219–223.
2904. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO R. MILOŠEVIĆA. – У: *Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković (et al.)*. – Београд: Научна knjiga, 1967. – Str. 219–223.
2905. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. – У: *Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković (et al.)*. Četvrto prošireno izdanje. – Београд: Научна knjiga, 1970. – Str. 292–295.
2906. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. – У: *Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković (et al.)*. Peto izdanje. – Београд: Научна knjiga, 1974. – Str. 292–295.
2907. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. – У: *Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković (et al.)*. Šesto izdanje. – Београд: Научна knjiga, 1976. – Str. 292–295.
2908. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. – У: *Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković (et al.)*. Sedmo izdanje. – Београд: Научна knjiga, 1978. – Str. 292–295.

2909. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. – U: Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković (et al.). Osmo izmenjeno izdanje. – Beograd: Naučna knjiga, 1979. – Str. 188–191.
2910. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. – U: Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković (et al.). Deveto izdanje. – Beograd: Naučna knjiga, 1980. – Str. 188–191.
2911. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. – U: Istorija države i prava naroda Jugoslavije / Dragoslav Janković i M. Mirković. Deseto izmenjeno izdanje. – Beograd: Naučna knjiga, 1981. – Str. 154–156.
2912. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. (Idejni uticaj Pariske komune). – U: Državno-pravna istorija Jugoslavije / Dragoslav Janković i Mirko Mirković. – Beograd: Naučna knjiga, 1982. – Str. 163–166.
2913. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. (Idejni uticaj Pariske komune.) – U: Državno-pravna istorija Jugoslavije / Dragoslav Janković i Mirko Mirković. Drugo izdanje. – Beograd: Naučna knjiga, 1984. – Str. 163–166.
2914. BORBA ZA LOKALNE SAMOUPRAVE OD SV. MARKOVIĆA DO RAŠE MILOŠEVIĆA. (Idejni uticaj Pariske komune.) – U: Državno-pravna istorija Jugoslavije / Dragoslav Janković i Mirko Mirković. Treće izdanje. – Beograd: Naučna knjiga, 1987. – Str. 163–166.
2915. O DRUŠTVENO-POLITIČKIM PRILIKAMA U DOBA PARISKE KOMUNE. – U: Pariska komuna. – Beograd: Institut za savremenu istoriju, 1971. – Knj. 2, str. 797–802.
2916. ЗА ЈЕДНУ НОВУ МОНОГРАФИЈУ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Историјски гласник*. – Год. 27 (1975), бр. 1–2, стр. 87–93.
Ауторизовано излагање одржано 27. 03. 1975. на трибини КЊИГЕ И ЗБИВАЊА (Трибина марксистичког центра ЦК СКС и Народне библиотеке Србије).

2917. СТО ГОДИНА ОД СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Анали Правног факултета*. – Год. 23 (1975), бр. 3, стр. 245–257.
Резиме – Summary
Предавање одржано на свечаној академији Правног факултета у Београду 17. 03. 1975. г.
2918. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ СРБИЈЕ ЊЕГОВОГ ВРЕМЕНА. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 33–41.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.
2919. [ПЕРИОДИЗАЦИЈА МАРКОВИЋЕВОГ ЖИВОТА]. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 204–205.
Ауторизована дискусија на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду 7. и 8. 04. 1975. године.
2920. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАДИКАЛНА СТРАНКА У СРБИЈИ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 437–440. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
2921. SVETOZAR MARKOVIĆ ET LE PARTI RADICAL EN SERBIE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980, P. 173–175. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
2922. О ПОЛИТИЧКИМ ПРИЛИКАМА И ОДНОСИМА У СРБИЈИ УОЧИ „ЦРВЕНОГ БАРЈАКА“. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 181–192.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.

- ЈАНКОВИЋ, Милош
2923. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАПРЕДНИ УЧИТЕЉСКИ ПОКРЕТ. – *Савремена школа*. – Год. 1 (1946), бр. 2, стр. 106–116.
2924. СРБИЈА НА ИСТОКУ од Светозара Марковића: Приказ. – *Просветни преглед*. – Год. 2 (1946), бр. 11–12, стр. 8.
2925. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ШКОЛИ И ВАСПИТАЊУ: Приказ. – *Савремена школа*. – Год. 1 (1946), бр. 4–5, стр. 322–324.
Вид. бј. 39.
2926. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Предговор. – У: Светозар Марковић о школи и васпитању. – Београд, 1946. – Стр. 3–8. (Педагошка библиотека; св. 13.)
Вид. бј. 39.
2927. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО НАРОДНИ ПРОСВЕТИТЕЉ. Поводом стогодишњице рођења Светозара Марковића. – *Просветни преглед*. – Год. 2 (1946), бр. 17–18, стр. 1.
2928. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО НАРОДНИ ПРОСВЕТИТЕЉ. – *Дуга*. – Год. 2 (1946), бр. 59, стр. 3–4.
2929. МОРАЛНО ВАСПИТАЊЕ У УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Савремена школа*. – Год. 4 (1949), бр. 4–5, стр. 45–53.
2930. ОСНОВНИ ПОГЛЕДИ У ПЕДАГОШКОМ УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Савремена школа*. – Год. 4 (1949), бр. 1, стр. 45–53.
2931. ОСНОВНИ ПОГЛЕДИ У ПЕДАГОШКОМ УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Погледи првих српских социјалиста Живојина Жујовића, Светозара Марковића и Васе Пелагића / Милош Б. Јанковић. – Београд: Народна књига, 1952. – Стр. 20–44. (Кол. Документи из историје радничког покрета.)
2932. ОСНОВНИ ПОГЛЕДИ У ПЕДАГОШКОМ УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Педагошке расправе и

- чланци / Милош Б. Јанковић. – Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1967. – Стр. 175–184.
2933. ОСНОВНИ ПОГЛЕДИ У ПЕДАГОШКОМ УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Васпитање и образовање*. – Год. 10 (1984), бр. 2, стр. 124–132.
2934. ИСТОРИЈСКИ ЗНАЧАЈ РАДА СРПСКИХ УЧИТЕЉА СОЦИЈАЛИСТА НА СЕЛУ. – *Савремена школа*. – Год. 14 (1959), бр. 3–4, стр. 2.
2935. ИСТОРИЈСКИ ЗНАЧАЈ РАДА СРПСКИХ УЧИТЕЉА СОЦИЈАЛИСТА НА СЕЛУ. – У: Педагошке расправе и чланци / Милош Б. Јанковић. – Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1967. – Стр. 325–329.
2936. ПОГЛЕДИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА МОРАЛ И ВАСПИТАЊЕ. – У: Педагошке расправе и чланци / Милош Б. Јанковић. – Београд: Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1967. – Стр. 176–185.
- ЈАНГОЛ, Томислав
2937. ЈАВНОСТ – ДЕМОКРАТСКИ МЕДИЈ РАДНИЧКЕ ВЛАСТИ. – У: Светозар Марковић и јавност. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 23–33.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.
Вид. бј. 1656.
- XXX
2938. ЈЕДНА ЗНАМЕНИТА СТОГОДИШЊИЦА У СЛАВУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Република*. – Год. 13 (1946), бр. 41, стр. 4 од 13. 08.
Позив Државног одбора за организацију прославе стогодишњице рођења Светозара Марковића, свим државним културно-просветним установама, антифашистичким организацијама и културно-просветним и уметничким друштвима Србије, Војводине и Космета да узму учешће у прослави.
- ЈЕКНИЋ, Драгољуб
2939. У СВИЈЕТЛУ ИДЕЈА С. МАРКОВИЋА. – *Сиварање*. – Год. 32 (1977), бр. 2, стр. 353–355.

Приказ књиге Р. Таутовића: *Од Свезозара Марковића до Мајаковског*.

Вид. бј. 1673.

ЈЕРЕМИЋ, Воја

2940. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И КОМУНИСТИЧКИ МАНИФЕСТ. – *Борба*. – Год. 42 (1977), бр. 200 од 23. 07.

Може ли се поуздано утврдити ко је превео „песму над песмама марксизма“ на српски језик, године 1871?

2941. КРИТИЧКИ ОСВРТ НА НЕКА ТУМАЧЕЊА СПИСА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Токови револуције, 1974–1975, 10–11, стр. 103–157.

Résumé

О Сабраним списима Св. Марковића у издању „Културе“.

Вид. бј. 32–35.

2942. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И БОРБА ЖЕЛЕЗНИЧАРА. – Београд: Одбор бораца за прикупљање грађе о прошлости железничара при ЖТП – Београд, 1975. – Стр. 64, 19 цм. (Библиотека „Црвени железничар“.)

2943. СВЕТОЗАРЕВА НЕПОЗНАТА ДЕЛАТНОСТ У СПИСИ. – Београд: Одбор бораца за прикупљање грађе о прошлости железничара при ЖТП – Београд, 1975. – Стр. 168, 19 цм. (Библиотека „Црвени железничар“.)

ЈЕРЕМИЋ, Драган М.

2944. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО НАШ САВРЕМЕНИК. – *НИН*. – Год. 16 (1966), бр. 826, стр. 8 од 6. 11.

О специфичном путу српског народа у социјализам и о Марковићевом етичком социјализму и ангажованој уметности.

2945. ЕСТЕТИЌКИ ПОГЛЕДИ SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Savremeniik*. – God. 21 (1975), knj. 41, sv. 4, str. 310–318.

2946. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО КРИТИЧАР МЕТАФИЗИЧКЕ ЕСТЕТИКЕ. – *Књижевне новине*. – Год. 27 (1975), бр. 493, стр. 3 од 16. 08.

Одломак из већег рада.

2947. ЕСТЕТИЧКА СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 7–32.

Саопштење на научном скупу б. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

2948. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – Актуелност једног завештања. – У: Три ступња поређења / Драган Јеремић. – Крагујевац: Светлост, 1978. – Стр. 9–15.

ЈОВАНОВИЋ, Добривоје

2949. ЈЕВРЕМ МАРКОВИЋ НА ПОСЛАНИЧКИМ ИЗБОРИМА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 168–181.

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.

Вид. бј. 1660.

ЈОВАНОВИЋ, Ж.

2950. „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“ У СЕПТЕМБРУ. – *Нови љули*. – Год. 33 (1977), бр. 16, стр. 1 од 13. 04.

Организациони одбор „Светозаревих сусрета“ одржао је састанак и одлучио да се 21. септембра одржи први пут ТРИБИНА са темом: „Друштвено-економски положај пољопривреде, услови стицања и расподеле дохотка“.

ЈОВАНОВИЋ, Жарко

2951. NOVE POJEDINOSTI IZ PREPISKE SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Narodna armija*. – God. 24 (1968), br. 1493 od 15. 03.

2952. СЕЛО СРБИЈЕ У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике, 1997. – Стр. 561–569.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

ЈОВАНОВИЋ, Живорад П.

2953. ИЗДАВАЊЕ СПИСА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Дуга*. – Год. 2 (1946), бр. 59, стр. 12–13 од 21. 09.

Потписано са Ж. П. Ј.

О покушајима издавања Светозаревих дела од редакције часописа Рад 1882. и 1885. године у Н. Саду; год. 1888. Одбора за издавање целокупних дела; год. 1937. Божидара Ковачевића и Веселина Маслеше.

2954. ПРЕВОДИОЦИ „КОМУНИСТИЧКОГ МАНИФЕСТА“ НА СРПСКИ ЈЕЗИК. – *Дуџа*. – Год. 4 (1948), бр. 134, стр. 9 од 28. 02.

Аутор тврди да је преводилац издања „Манифеста“ из 1871. г. у Панчеву Драгиша Станојевић.

2955. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Историјски гласник*. – Год. 1 (1948), бр. 2, стр. 105–106.

2956. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ДАТУМИ ИЗ ЖИВОТА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Дуџа*. – Год. 5 (1949), бр. 59, стр. 10 од 21. 09.

Датуми од 1848. до 1875. године.

2957. СЕДАМДЕСЕТЧЕТИРИ ГОДИНЕ ОД СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Дуџа*. – Год. 5 (1949), бр. 188, стр. 15 од 12. 03.

Потписано са Ж. П. Ј.

О животу и раду Светозара Марковића.

2958. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПРВИ ПУТ У БЕОГРАДУ. – *Политика*. – Год. 52 (1955), бр. 15080, стр. 9 од 13. 03.

2959. TVORAC SOCIJALIZMA U SRBIJI. – *Invalidski list*. – God. 36 (1959), бр. 8.

О Светозару Марковићу.

2960. ВЕЛИКОШКОЛЦИ ИЗДАЈУ СВЕТОЗАРЕВА ДЕЛА „ИЗ СТАРОГ БЕОГРАДА“. – *Политика*. – Год. 59 (1962), бр. 17496, стр. 10 од 27. 05.

ЈОВАНОВИЋ, Живорад Р.

2961. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВО ДОБА. – *Борба*. – Год. 43 (1978), бр. 264, стр. 9 од 25. 09.

Потписано са Ж. П. Р.

Приказ илустроване биографије Светозара Марковића у редакцији Ђ. Митровића и С. Андрића.
Вид. бј. 1600.

ЈОВАНОВИЋ, Иванка

2962. SVETOZAR MARKOVIĆ – VELIKI NARODNI SIN. – *Hrvatska riječ* (Subotica). – God. 2 (1946), br. 223, str. 1 od 21. 09.

ЈОВАНОВИЋ, Миливоје

2963. ЕСТЕТИЧКИ ПОГЛЕДИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ДМИТРИЈА ПИСАРЕВА. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 67–75.

Саопштење на научном скупу б. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

2964. ESTETIČKI POGLEDI SVETOZARA MARKOVIĆA I DMITRIJA PISAREVA. – *Savremenik*. – God. 21 (1975), knj. 41, str. 362–370.

ЈОВАНОВИЋ, Милош

2965. ФРАНЦУСКИ ИДЕЈНИ УТИЦАЈ У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду, књ. 11/1, 1968. – Стр. 297–323.

Résumé

2966. УТИЦАЈ ФРАНЦУСКЕ МИСЛИ НА СРПСКЕ СОЦИЈАЛИСТЕ XIX ВЕКА. – У: Драгиша Станојевић / Милош Јовановић. – Нови Сад: Матица српска, 1971. – Стр. 40–56.

ЈОВАНОВИЋ, Миодраг

2967. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О САМОУПРАВНИМ И ДРЖАВНИМ ФИНАНСИЈАМА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 116–124.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г.

Вид. бј. 1651.

- 2967а. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О САМОУПРАВНИМ И ДРЖАВНИМ ФИНАНСИЈАМА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 131–140.

- 2967б. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О САМОУПРАВНИМ И ДРЖАВНИМ ФИНАНСИЈАМА. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 131–140.

Саопштење на научном скупу у Нишу 28. 02. 1975. г.
Вид. бј. 1648.

ЈОВАНОВИЋ, Р.

2968. ОСАМДЕСЕТ ГОДИНА КРАГУЈЕВАЧКОГ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ЛИСТА „ЈАВНОСТ“. Лист је уређивао Светозар Марковић. – *Политика*. – Год. 50 (1953), бр. 14594, стр. 5 од 26. 08.

2969. СУЂЕЊЕ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ ПРЕ ОСАМДЕСЕТ ГОДИНА У КРАГУЈЕВЦУ. – *Загруџа*. – Год. 6 (1954), бр. 270 од 6. 05.

ЈОВАНОВИЋ, Радојко

2970. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ОБРАЗОВАЊУ И НАУЦИ У ЛИСТОВИМА „ЈАВНОСТ“ И „ГЛАС ЈАВНОСТИ“. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 235–253.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.

ЈОВАНОВИЋ, Рашко В.

2970а. ПОЗОРИШТЕ И СВЕТОЗАР. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 247–252.

Саопштење на научном скупу 6. до 8. 03. 1975. г.
Вид. бј. 1646.

ЈОВАНОВИЋ, Слободан

2971. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Један прилог за прочавање српског националног карактера. – Виндзор (Канада), 1964. – Стр. 16–18.

2972. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Један прилог за прочавање српског националног карактера. – Београд: Књижевне новине, 1993. – Стр. 16–18.

ЈОВИЋ, Јосип М.

2973. REVOLUCIONARNI RAD SVETOZARA MARKOVIĆA I NJEGOVE IDEJE. – *Studentski list*. – God. 1 (1946), br. 38, str. 4 od 19. 09.

ЈОВИЋ, Сретен Ј.

2974. ГДЕ ЈЕ РОЂЕН СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Народни лист*. – Год. 3 (1946), бр. 117, стр. 7 од 20. 09.

Мештани тврде да је рођен у селу Нишевцу код Сврљига, а то потврђују и његови рођаци (на пример Аца Станојевић, брат од тетке Светозара Марковића).

ЈОВИЧИЋ, Владимир

2975. КРИТИЧКО РОДОЉУБЉЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Политика*. – Год. 72 (1975), бр. 22055 од 1. 03.

2976. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УТИЦАЈ ЊЕГОВИХ ИДЕЈА]. – У: Часопис „Отаџбина“ 1875–1892 / Владимир Јовичић. – Београд: Институт за књижевност (итд.), б. г. (1984). – Стр. 15–39.

„(...) све што је стваралачки вредно у књижевности осамдесетих и деведесетих година усвојило је Марковићево мишљење о поезији и певању...“.

ЈОНЧИЋ, Бора

2977. АФК У ЗАЈЕЧАРУ ОРГАНИЗУЈЕ ПОСЕЛА ПОСВЕЋЕНА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Наши животи*. – Год. 2 (1946), бр. 22, стр. 4 од 22. 09.

ЈОСИМОВИЋ, Милица

2978. ДОКУМЕНТА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Политика*. – Год. 66 (1959), бр. 16451, стр. 17 од 19. 04.

О изложби Светозаревих дела, првих издања и дела о Светозару Марковићу у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“.

ЈОСИФОВСКИ, Јонче

2979. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1975). – У: Годишен зборник, Филозофски факултет на Универзитетот Скопје, књ. 17–18 (1966), стр. 60–67.

ЈУРИЋ, Анто

2980. НАРОД, ДРЖАВА И ФЕДЕРАЦИЈА У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 77–88.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г. („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1658.

2981. ДИЈАЛЕКТИКА РАДА И РАДНИЧКЕ КЛАСЕ У ДЕЛИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 47–59.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.
2982. KARL MARX I SVETOZAR MARKOVIĆ O OSLOBODJENJU ŽENE. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 207–208.
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.
- ЈУРКОВИЋ, Љубо Д.
2983. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА ЈУГОСЛОВЕНСКУ НАЦИОНАЛНО-РЕВОЛУЦИОНАРНУ ОМЛАДИНУ. – *Градина*. – Год. 5 (1970), бр. 2, стр. 51–62.
- К.
2984. SVETOZAR MARKOVIĆ. Pred stogodišnjicu rođenja. – *Ilustrirani vjesnik*. – God. 1 (1946), br. 54, str. 9.
- КАЗИМИРОВИЋ, Василије
2985. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЈЕ ТВОРАЦ ЗАДРУГАРСТВА У СРБИЈИ. – *Загужа*. – Год. 2 (1946), бр. 37, стр. 1–2 од 20. 09.
2986. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВА ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 315–324.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
- КАЛЕЗИЋ, Василије
2987. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ИЛИ ПОЕЗИЈА БОРАЧКОГ ЖИВОТА. – *Сиварање*. – Год. 20 (1965), бр. 6, стр. 620–626.
2988. SVETOZAR MARKOVIĆ, PRIMER INTELEKTUALNOG BORSA. – У: Kritički sporovi / Vasilije Kalezić. – Novi Sad: Kulturni centar, 1969. – Str. 7–14. (Kol. „Kairos“.)

- КАМПЕРЕЛИЋ, Живота
2989. ЈЕДНА 85. ГОДИШЊИЦА. „Раденик“. Први социјалистички лист у Србији и на Балкану. – *Радник*. – Год. 7 (1956), бр. 321, стр. 7 од 14. 06.
2990. ODJEK KRAGUJEVAČKOG CRVENOG BARJAKA 1870. U INOSTRANSTVU. – *Rad*. – God. 40 (1984), br. 6 i 7 od 10. i 17.
- КАНАЗИР, Душан
2991. О ПРОУЧАВАЊУ ЖИВОТА И ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У САНУ. – У: Споменица поводом представљања првих изашлих књига Целокупних дела Светозара Марковића. – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 9–15.
Саопштење на научном скупу у САНУ 2. 03. 1989. г.
Вид. бј. 1642.
- КАТАНИЋ, Драган
2992. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА СРПСКУ КЊИЖЕВНОСТ. – У: Годишњак Гимназије „Светозар Марковић“ 1972–73, Нови Сад. – Стр. 19–23.
- КАЦЛЕРОВИЋ, Триша
2993. SOCIJALISTIČKA ŠTAMPA U SRBIJI DO PRVOG SVETSKOG RATA. – *Nedelja štampe*. – God. 1 (1955), br. 3, str. 4.
- КАЧАРЕВИЋ, Драгић
2994. SVETOZAR MARKOVIĆ, PREVODILAC NAŠEG PRVOG PREVODA MARKSOVOG DELA „GRADJANSKI RAT U FRANCUSKOJ“. – У: Prilozi za istoriju socijalizma, 6 (1969). – Str. 93–112.
2995. ISTINIT DOKAZ, DA U SRBIJI NEMA USTAVNOSTI, NO DA PUKA SAMOVOLJA VLADA. – *Student*. – God. 35 (1971), br. 5.
2996. PROGRAMI „RADENIKA“, „VRAGOLANA“, „JEDNAKOSTI“ I „JAVNOSTI“, NAJRANIJIH SRPSKIH SOCIJALISTIČKIH LISTOVA. – У: Počeci socijalističke štampe na Balkanu. – Београд: Jugoslovenski insti-tut za novinarstvo, 1974. – Str. 113–126.
Zusammenfassung
Вид. бј. 1645.
2997. ЈОШ НЕИСПУЊЕНИ ДУГ. – *Политика*. – Год. 70 (1973), бр. 21339 од 03. 03.

- О потреби да се издају целокупна дела Светозара Марковића.
2998. КО НИЈЕ ПРЕВОДИЛАЦ ПРВОГ СРПСКОГ ИЗДАЊА „МАНИФЕСТА КОМУНИСТИЧКЕ ПАРИЈЕ“. – У: *Глас САНУ*, 285 (1973), стр. 215–265. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 3–5. 10. 1971. г.
Посебно о Св. Марковићу као преводиоцу на стр. 234–238.
Вид. бј. 1638.
2999. QUI N'EST PAS L'AUTEUR DE LA PREMIERE TRADUCTION DU „MANIFESTE“ PUBLIÉE EN SERBIE? – In: Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1974. – P. 133–138. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)
3000. БИБЛИОГРАФИЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. (Поводом рада Хенрика Писарека: Библиографија рукописа, списка и кореспонденције Светозара Марковића и рукописа о њему). – *Библиоџекар*. – Год. 28 (1974), св. 4–6, стр. 97–118.
3001. КОЈУ КЊИГУ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ „НИКАД НИЈЕ ОБЈАВИО“. – *Полиџика*. – Год. 74 (1971), бр. 21724 од 29. 03.
О књизи *Како су нас васпитавали*. Одговор С[лавку] Павлову.
Вид. бј. 3513.
3002. –ТРЕБА БИТИ КРИТИЧАН У ПРОУЧАВАЊУ МАРКОВИЋЕВОГ ОПУСА–. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 206–210.
Ауторизована дискусија на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду, 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.
3003. ЈОВАН СКЕРЛИЋ И ПРОГРАМ „РАДЕНИКА“ ИЗ 1871. ГОДИНЕ. – *Књижевне новине*. – Год. 27 (1975), бр. 486, стр. 10 од 1. 05.
3004. СНАГА СВЕТОЗАРЕВИХ ДЕЛА. – *Полиџика*. – Год. 72 (1975), бр. 22228, стр. 13 од 23. 08.

3005. [ПИТАЊА ДОКАЗА ТЕЗЕ О МАРКОВИЋУ – МАРКСИСТИ]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 324–333.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1650.
3006. PROUČAVANJE UTICAJA DELA MARKSA I ENGELSA NA SHVATANJA SVETOZARA MARKOVIĆA. Kritička analiza primene statističke metode. – *Medjunarodni radnički pokret*. – God. 71 (1977), br. 1, str. 69–89.
3007. МАРКС ПРЕ СВЕТОЗАРА. – *Књижевна реч*. – Год. 9 (1980), бр. 136 од 10. 01.
3008. ПРАВО БИБЛИОГРАФА. – *Књижевна реч*. – Год. 9 (1980), бр. 139, стр. 3–4 од 25. 02.
О издавању Сабраних дела Светозара Марковића у САНУ.
- КЕСИЋ, Стојан
3009. ULOGA SVETOZARA MARKOVIĆA, VASE PEĀAGIĆA I DRUGIH SOCIJALISTA U ŠIRENJU SOCIJALISTIČKIH IDEJA U JUGOSLOVENSKIM ZEMLJAMA. – U: Radnički pokreti u jugoslovenskim zemljama do 1914. godine / Stojan Kesić. – Beograd: Narodna knjiga; Institut za savremenu istoriju, 1976. – Str. 31–45.
- КЕЦИЋ, Данило
3010. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У НОВОМ САДУ. – *Дневник*. – Год. 18 (1959), бр. 4528, стр. 5 од 26. 02.
О Светозару у Новом Саду од првих дана 1872. до марта 1873.
3011. ТРАЈНА ВРЕДНОСТ. Светозар Марковић. Сабрани списи I: Приказ. – *Дневник*. – Год. 19 (1960), бр. 5060, стр. 10 од 18. 11.
Вид. бј. 32.
3012. SVETOZÁR MÁRKOVIC IRÁSAI. Elsö kötet / Danilo Kecić. – *Hid*. – God. 25 (1961), br. 3, str. 275.
Приказ Сабраних списка Светозар Марковића, Том 1. – Београд: Култура, 1960.
Вид. бј. 32.

3013. ЛУЧОНОША СОЦИЈАЛИЗМА. – *Дневник*. – Год. 21 (1962), бр. 5441, стр. 4 од 31. 12. 1961 – 2. 01. 1962.
О Светозару Марковићу.

3014. НОВИ МОМЕНТИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Дневник*. – Год. 23 (1964), бр. 6213 од 23. 02.

КЕЦМАНОВИЋ, Илија

3015. POVODOM STOGODIŠNJICE RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Sarajevski dnevnik*. – God. 2 (1946), br. 382, str. 6 од 21. 09.

3016. SVETOZAR MARKOVIĆ, UČITELJ I VASPIТАЃ. – *Omladinska riječ*. – God. 3 (1946), br. 78 од 21. 09.

3017. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СЛОБОДНА НАУЧНА МИСАО. – *Ослобођење*. – Год. 4 (1946), бр. 39 од 22. 09.

3018. RUSKI UČITELJI SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Pregled*. – God. 1 (1946), sv. 4–5, str. 390–392.
Потписано са И. К.

3019. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Pregled*. – God. 1 (1946), sv. 4–5, str. 255–272.

3020. SVETOZAR MARKOVIĆ. – U: Vuk, Njegoš, Svetozar Marković / Илија Кецмановић. – Sarajevo: Svjetlost, 1949. – Str. 125–163.

КИРИЛОВИЋ, Димитрије

3021. НОВИ ПОДАЦИ О МИЛИЦИ НИНКОВИЋ. – *Летопис Маџице српске*. – Год. 128 (1952), књ. 369, бр. 2, стр. 153–154.

О Јовану Грчићу као извору за податке о штампању чланка Милице Нинковић: Рускиње на циришким вишим школама и руски указ против тих школа у Застави 1873. године.

3022. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ИЛАРИОН РУВАРАЦ. – *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*. – Књ. 22, (1956), св. 3–4, стр. 285–286.

Осврт на чланак др Косте Милутиновића: Протеривање Светозара Марковића из Војводине у *Историјском часопису*. Реч је о усменом саопштењу Радивоја Врховца.
Вид. бј. 3306.

КИРОВСКИ, Панчо

3023. ЛИТЕРАРНИТЕ ПОГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Дело*. – Год. 2 (1975), бр. 2, стр. 53–59.

КЛАТИК, Златко

3024. SVETOZAR MARKOVIĆ PREDCHODEA OSLOBODITELJSKE-NO HNUTA. – *Hlas ludu* (Petrovac). – God. 3 (1946), br. 74, str. 1–2 од 21. 09.

КОВАЧЕВИЋ, Божидар

3025. ШКОЛОВАЊЕ И РАД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У БЕОГРАДУ. – *Двадесет и октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 94, стр. 4–5 од 20. 09.

3026. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У РУСИЈИ. – *Глас Народној фронту Србије*. – Год. 5 (1946), бр. 376, стр. 2 од 22. 09.

3027. ЖИВОТ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 106–135.

3028. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПОЛИТИЧКОМ И МОРАЛНОМ ВАСПИТАЊУ ОМЛАДИНЕ. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 154.

3029. ЈЕДНА МАРКОВИЋЕВА НЕПОЗНАТА ОЦЕНА БАКУНИНОВА УЧЕЊА. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 154–155.

3030. „СРБИЈА НА ИСТОКУ“ КАО ПАНДАН ЈЕДНОЈ КЊИЗИ ВЛАДИМИРА ЈОВАНОВИЋА. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 155.

3031. МАРКОВИЋЕВИ СПИСИ КОЈИ НИСУ УШЛИ У ЊЕГОВА „ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА“. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 156–157.

3032. ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ ОД РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 158.

Потписано са Б. К.

О месту рођења и издавању дела Светозара Марковића.

3033. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МИЛОВАН ГЛИШИЋ. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 10, стр. 2.

3034. ЉУБЕН КАРАВЕЛОВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Леттопис Маџице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 198–206.
3035. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Из прошлости. Чланци и огледи / Божидар Ковачевић. – Београд: Српска књижевна задруга, 1949. – Стр. 155–200. (Кол. СКЗ; коло 45; књ. 308.)
3036. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У КРАГУЈЕВЦУ. – *Књижевност*. – Год. 8 (1953), књ. 16, св. 1, стр. 92.
Потписано са Б. К.
О књизи Јована Вулевића, Крагујевац, „Светлост“.
Вид. бј. 1578.
3037. СТУДЕНТИ У ЦИРИХУ ОКО ГОДИНЕ 1870. Први српски социјалисти. – *Књижевност*. – Год. 11 (1956), књ. 22, св. 1, стр. 80–84.
3038. ЖИВОТ И ДЕЛО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Политика експрес*. – Год. 13 (1975), бр. 3516–3526 од 13. до 25. 03. Фелтон.
- КОВАЧЕВИЋ, Јасмина
3039. ЕСТЕТИЧКА SHVATANJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Kultura*. – God. 8 (1975), br. 29, str. 116–126.
3040. HENRIK PISAREK: FILOZOFIJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – Novi Sad: Matica srpska, 1974: Prikaz. – *Kultura*. – God. 8 (1975), br. 29, str. 216(218).
- КОВАЧЕВИЋ, Р.
3041. SVETOZAR MARKOVIĆ TVORAC ZADRUGARSTVA U SRBIJI. – *Zadrugar*. – God. 2 (1946), br. 18, str. 13.
- КОВАЧЕВИЋ, Милан
3042. СВЕТОЗАРЕВ КОЛОВРАТ. – *Књижевност*. – Год. 40 (1985), бр. 11, стр. 1974–1986; бр. 12, стр. 2167–2175; год. 41 (1986), бр. 1/2, стр. 169–173; бр. 3, стр. 436–443; бр. 4, стр. 631–638; бр. 5, стр. 835–840; бр. 6, стр. 1095–1105.
3043. СРБИЈА И ЊЕНА ИСТОРИЈА. – *Књижевне новине*. – Год. 40 (1988), бр. 754, стр. 1 и 11.
Улога С. Марковића и Д. Туцовића у ширењу социјалистичких идеја.

- КОЗИЋ, Петар И.
3044. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ВАСПИТАЊУ, ОБРАЗОВАЊУ И НАСТАВИ: Популарно-научни есеј. – Скопје, 1959. – 40 стр.
3045. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ЗНАЧАЈУ ВАСПИТАЊА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНА. – *Просветни преглед*. – Год. 16 (1960), бр. 10, стр. 200 од 8. 03.
3046. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ЗНАЧАЈУ ВАСПИТАЊА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ ЖЕНА. – *Слобода*. – Год. 13 (1960), бр. 542 од 12. 03.
3047. SVETOZAR MARKOVIĆ O DRUŠTVU. – *Gledišta*. – God. 3 (1961), br. 5, str. 60–64.
3048. ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ НА НАЧЕЛИМА СОЦИЈАЛНЕ И ДРУШТВЕНЕ САМОУПРАВЕ. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 104–110.
Саопштење на научном скупу у Нишу 28. 02. 1975. г.
Вид. бј. 1648.
3049. ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ НА НАЧЕЛИМА СОЦИЈАЛИЗМА И ДРУШТВЕНЕ САМОУПРАВЕ. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 104–110.
3050. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 121–140.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду, 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.
- КОЗОМОРА, Олга
3051. МОРАЛ У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ДАНАС. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 99–111.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.

Вид. бј. 1657.

3052. АКТУЕЛНОСТ МАРКОВИЋЕВЕ ОЦЕНЕ КЛАСНОГ ПИТАЊА. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 89–97.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.

Вид. бј. 1658.

КОМАДИНИЋ, Слободан М.

3053. PRVI SOCIJALISTIČKI PROGRAM. – *Savremenik*. – God. 2 (1955), br. 5, str. 588–597.

Са текстом у угледном броју *Раденика* од 17. 04. 1871. године.

3054. PISMA SVETOZARA I JEVREMA MARKOVIĆA O ORGANIZOVANJU USTANKA U BOSNI I HERCEGOVINI 1872. GODINE. – *Savremenik*. – God. 4 (1957), br. 5, str. 615–618.

3055. АНОНИМНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Библиографска белешка. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 147–155.

Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду, 7. и 8. 04. 1975. године.

Вид. бј. 1 647.

3056. НЕКРОЛОГ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ У ЛАПЦИШКОМ ЛИСТУ „DER VOLKSSTAAT“. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 11–12 (1975), стр. 115.

3057. О ПРВОМ СРПСКОМ ОМЛАДИНСКОМ СОЦИЈАЛИСТИЧКОМ ЧАСОПИСУ „ПРЕОДНИЦИ“. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 709–717. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

3058. AU SUJET DE LA REVUE DE LA JEUNESSE SOCIALISTE „PREODNICA“ („L’AVANT-GARDE“). – In: Bulletin 70 de l’Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 211–212. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

3059. ДРАГОЦЕНА СВЕДОЧАНСТВА. Нови, до сада непознати документи о радовима Светозара Марковића и његових сабораца у гласилима Прве интернационале. – *Борба*. – Год. 43 (1978), бр. 117, стр. 15 од 29. 04.

Чланак непотписан, али садржај је идентичан, изузев увода, садржају чланка објављеног потом у *Дијалектици*, бр. 2–3, 1978. г.

Вид. бј. 3061.

3060. ЈЕДНА УСМЕНА ТРАДИЦИЈА О ПРЕВОДИОЦУ КОМУНИСТИЧКОГ МАНИФЕСТА. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 13–14 (1977), стр. 145–147.

Résumé

КОМАДИНИЋ, Слободан М. – Ђорђе МИТРОВИЋ

3061. RADOVI SVETOZARA MARKOVIĆA I NJEGOVIH SAVORACA U GLASILIMA I INTERNACIONALE. – *Dijalektika*. – God. 13 (1978), br. 2–3, str. 237–240.

КОМАДИНИЋ, Слободан М.

3062. ЈЕДНО ХРВАТСКО МИШЉЕЊЕ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ ИЗ 1877. ГОДИНЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 51–68. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; књ. 4.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.

Уз саопштење дат је и превод фелтона „Светозар Марковић – човек дела“ објављен у *Agrammer Presse*, бр. 185–190 од 25–30. августа 1877.

Вид. бј. 1640.

КОРУГИЋ, Мила

3063. УЧЕЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ЗАДРУЖНОМ ОРГАНИЗОВАЊУ ПРОИЗВОДЊЕ. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 9.

Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“ одржаном у Светозареву.

Вид. бј. 1651.

3064. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЗАДРУЖНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У СРБИЈИ. (Принципи и услови ницања). – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 175–180.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1651.

КОРУГИЋ, Мила и Жарко ИЛИЋ

3065. „NAUČNI SKUP SVETOZAR MARKOVIĆ I EKONOMSKE NAUKE“ ODRŽAN 22/23. septembra 1975. u Svetozarevu. – *Medjunarodni radnički pokret*. – God. 18 (1976), br. 4, str. 115–118.

КОСТИЋ, Милан П.

3066. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ДОСТОЈАНСТВУ КЊИЖЕВНОГ РАДНИКА. Из необјављених писама Светозара Марковића. – *Лейпциг Мајице српске*. – Год. 126 (1950), књ. 366, св. 4, стр. 306–312.
Два Светозарева писма упућена Јовану Бошковићу, секретару Матице од 26. 10. 1871 и 13. 04. 1872. и писмо председнику Матице српске др Јовану Суботићу од 12. 04. 1872. г., у вези са штампањем расправе: Реални правац у науци и животу у Летопису Матице српске, у књ. 112 и 113.

КОСТИЋ, Станиша Н.

3067. ДВА НОВА ДОПРИНОСА НАШОЈ НАУЦИ О ДЕЛАТНОСТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Градина*. – Год. 11 (1976), бр. 5, стр. 33–45.

3068. РЕВОЛУЦИОНАРНА СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ВОЂЕЊУ НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКИХ БОРБИ И УСПОСТАВЉАЊУ САМОУПРАВНОГ СОЦИЈАЛИЗМА. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 7–8.

Текст се разликује од штампаног саопштења у Зборнику са научног скупа у Светозареву 22. и 23. 09. 1976.

3069. РЕВОЛУЦИОНАРНА СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ВОЂЕЊУ НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКИХ БОРБИ И УСПОСТАВЉАЊУ САМОУПРАВНОГ СОЦИЈАЛИЗМА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савре-мена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 99–115.

- Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.
3070. СЛОБОДНЕ АСОЦИЈАЦИЈЕ САМОУПРАВНИХ КОМУНА И МЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА (1936–1974). – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 177–199.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1653.
3071. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО КРИТИЧАР СРПСКОГ ШКОЛСТВА. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 35–55.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.
Вид. бј. 1654.
3072. ЈАВНОСТ ИНФОРМАЦИЈА У ДОБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 77–91.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.
Вид. бј. 1656.
3073. ПОЛИТИКА, МОРАЛ И ЕТИКА У ДОБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 29–43.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.
Вид. бј. 1657.
3074. НАЦИОНАЛНА И ФЕДЕРАЛНА СТРЕМЉЕЊА У ДОБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 113–130.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.
Вид. бј. 1658.

3075. РАЗВОЈ РАДНИЧКОГ ПОКРЕТА У ДОБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 29–46.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г.
Вид. бј. 1659.

3076. СТРЕМЉЕЊА СРПСКИХ И БУГАРСКИХ РЕВОЛУЦИОНАРА КА ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ И БАЛКАНСКОЈ КОНФЕДЕРАЦИЈИ. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 79–86. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.

3077. ЗНАЧАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ВРЕМЕНУ И ПРОСТОРУ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 55–59.

Résumé

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

КРЕСТИЋ, Василије

3078. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О АУСТРО-УГАРСКОЈ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 67–75.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

КРИСТАН, Иван

3079. ИЗВОР ФЕДЕРАЛНИХ ДРЖАВА У ФНРЈ. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 217–226.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.
Вид. бј. 1658.

КРЛЕЖА, Мирослав

3080. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Српске теме 2. – *Полиџика*. – Год. 60 (1963), бр. 11807, стр. 17 од 5. 05.

3081. GARAŠANIN I SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: Eseji / Miroslav Krleža. – Zagreb: Zora, 1966. – Књ. 5, стр. 332–334. (Sabrana djela Miroslava Krleže, sv. 23.)

3082. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: 99 varijacija / Miroslav Krleža. Lexicographia. Eseji i zapisi. (Izbor, predgovor i redakcija Mate Lončar). – Beograd: Duga, 1972. – Str. 172–188. (Kol. Biblioteka 20. vek, 10.)

3083. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Баџгала*. – Год. 17 (1975), бр. 192, стр. 3.
Прештампано из књиге *99 варијација*.

3094. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Светозар Марковић: Избор из његових дела и дела о њему. – Београд: Омладинске новине, 1975. – Стр. 187–188.
Прештампано из књиге *99 варијација*.

КРСМАНОВИЋ, Никола

3095. SOCIJALISTIČKI LISTOVI I ČASOPISI U SRBIJI OD 1871. DO 1914. GODINE. – *Naša štampa*. – God. 2 (1952), br. 5 i 6.
Светозар Марковић као новинар.

КРСТИЋ, Љубиша

3096. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О РАЗВОЈУ ЉУДСКОГ ДРУШТВА. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 119–130.
Саопштење на научном скупу у Нишу 28. 02. 1975. г.
Вид. бј. 1648.

3097. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О РАЗВОЈУ ЉУДСКОГ ДРУШТВА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 119–130.

3098. САМОУПРАВЉАЊЕ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 5–6.

Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“ одржаном у Светозареву.

Вид. бј. 1651.

3099. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СОЦИОЛОГИЈА (ЕКОНОМИЈА) САМОУПРАВЉАЊА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 91–100.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г.

Вид. бј. 1651.

3100. УЧЕЊЕ МАРКСИЗМА И СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О СУШТИНИ СВОЈИНЕ. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 8–9.

Скраћени текст реферата на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.

3101. УЧЕЊЕ МАРКСИЗМА И СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О СУШТИНИ СВОЈИНЕ. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 135–147.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.

Вид. бј. 1652.

КРСТИЋ, Угљеша

3102. BELEŠKA O PISCU. – У: *Srpske obmane – Srbija na Istoku / Svetozar Marković*. – Beograd: BIGZ, 1973. – Стр. 155–156.

КРСТОНОШИЋ, Трива

3103. SVETUZAR MARKOVIĆ I NJEGOVE VEZE SA ZADRUŽNIM ORGANIZACIJAMA U VOJVODINI. – *Zadružni arhiv*. – 1953, knj. 1, str. 91–114.

КУЈУНЦИЋ, Слободан

3104. ПЕДАГОШКЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Драгоценост наслеђе. – *Комунист*. – Год. 36 (1978), бр. 1125, стр. 25 од 29. 09.

Приказ Четвртих „Светозаревих сусрета“.

КУШЛАНОВА, Марица

3105. VELIKI DAN U SVETUZAREVU. – *Текмујето* (Ljubljana). – God. 1 (1946), br. 32, str. 5 od 30. 09.

Поводом обележавања 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

Л. К.

3106. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Српска ријеч*. – Год. 8 (1949), бр. 246 од 25. 02.

ЛАИНОВИЋ, Андрија

3107. ДВА ИТАЛИЈАНСКА ДИПЛОМАТСКА ДОКУМЕНТА О РЕВОЛУЦИОНАРНИМ ИДЕЈАМА У БЕОГРАДУ 1871. И 1872. ГОД. – У: *Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје*, књ. 23 (1971), стр. 231–239.

У првом документу, упућеном из Београда, 2. 10. 1871. говори се о листу *Рагеник*, који отворено брани Комуњу.

3108. NEKI DIPLOMATSKI PODACI O REVOLUCIONARNIM IDEJAMA U BEOGRADU 1871–1872. – *Pregled*. – God. 21 (1971), br. 3, str. 238–240.

ЛАЛИЋ, Михаило

3109. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Стварање*. – Год. 1 (1946), књ. 1, бр. 1, стр. 50–56.

3110. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВА НАЦИОНАЛНО-ОСЛОБОДИЛАЧКА КОНЦЕПЦИЈА. – *Побјега*. – Год. 3 (1946), бр. 36 од 7. 09.

ЛАЗАРЕВИЋ, Милан

3111. ЗАМКЕ ПОЛИЦЕНТРИЧНОГ ЕТАТИЗМА. – *НИН*. – Год. 33 (1985), стр. 16–18 од 29. 09.

На осмом научном скупу у Светозареву расправа о учењу Светозара Марковића прерасла у веома актуелну дискусију о садашњим темама, од националних деоба до бирократске правоверности у одбрани постојећег стања.

ЛЕБЛ, Арпад

3112. „REALIZAM“ I REALNOST. NOVA NAUKA. – *Pregled*. – God. 13 (1937), br. 158, str. 88–95; br. 159, str. 153–159.

Потписано под псеудонимом Жарко Пламенац.

3113. СПАЈАЊЕ СОЦИЈАЛНОГ И НАЦИОНАЛНОГ ФРОНТА БОРБЕ У КОНЦЕПЦИЈАМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И КПЈ ОД 1923. ДО 1945. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 283–298. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

3114. UNIFICATION DES FRONTS DE LA LUTTE SOCIALE ET NATIONALE AU SEIN DES CONCEPTIONS DE SVETOZAR MARKOVIĆ ET DU KPJ (PARTI COMMUNISTE YOUGOSLAVE), Á PARTIR DE 1923, ENSUITE DU NOV (LUTTE DE LA LIBÉRATION NATIONALE). – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 161(162. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

ЛЕВКОВ, Димче

3115. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – *Литературен збор*. – Год. 2 (1955), бр. 1, стр. 1–20.
3116. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Одбрани страници: Предговор Димче Левков. – Скопје: „Кочо Рацин“, 1965. – Стр. 5–26.
3117. БЕЛЕШКА О СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Пеење и мислење / Светозар Марковић. (Превео Ристо Проданов). – Скопје: Просветно дело, 1977. – Стр. 94. (Примери од литература за II клас од Т. Тодоровског и Стефке Прокопиеве.)

ЛЕКОВИЋ, Драгутин

3118. ZUR VERBREITUNG DER IDEEN DER I INTERNATIONALE IN DEN JUGOSLAWIESCHEN LAENDERN / Dragutin Leković. – In: *Beitraege zur Geschichte der deutschen Arbeiterbewegung* (Berlin), VI, 1964. Sonderheft „Marx, Engels und die I Internationale“, s. 171–173.

Саопштење на конференцији одржаној у Берлину поводом стогодишњице Прве интернационале.

Улога Светозара Марковића у ширењу социјалистичких идеја у Србији.

ЛЕОВАЦ, Славко

3119. МЕСТО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. – *Књижевне новине*. – Год. 27 (1975), бр. 489, стр. 3 од 16. 06.
3120. МЕСТО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Полит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 61–65.
Саопштење на научном скупу б. до 8. 03. 1975. г.
Вид. бј. 1646.

ЛЕЧИЋ, Милан

3121. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „ГЛАС ЈАВНОСТИ“. – *Кораци*. – Год. 9 (1974), бр. 9–10, стр. 43–48.
3122. ДР ХЕНРИК ПИСАРЕК: ФИЛОЗОФИЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Нови Сад, 1974: Приказ. – У: Годишњак Историјског архива, Краљево, 8–9 (1975), стр. 241–246.
Вид. бј. 1636.

ЛЕШИЋ, Зденко

3123. SVETOZAR MARKOVIĆ – KNJŽEVNIK, SOCIJALNI MISLILAC I REVOLUCIONAR SOCIJALISTA. – U: *Glasnik Arhiva i društva arhivskih radnika Bosne i Hercegovine*. – Knj. 14–15. – Sarajevo, 1975. – Str. 161–163.
Текст прочитан приликом отварања изложбе у Музеју револуције поводом стогодишњице смрти Светозара Марковића (априла 1975).

ЛИЛИЋ, Борислава

3124. ПОГЛЕДИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О ОСЛОБОЂЕЊУ СРБА У ТУРСКОЈ (СТАРОЈ СРБИЈИ). – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 272–280.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

ЛОВРЕНЧИЋ, Рене

3125. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СОЦИЈАЛНИ ПОКРЕТИ У ЕВРОПИ. – У: Светозар Марковић о радништву и дру-

штвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 19–37.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.

Вид. бј. 1655.

ЛОГАР, Јанез

3126. *OB STOLETNICI ROJSTVA SVETOZARJA MARKOVIČA.* – *Ljudska pravica.* – God. 7 (1946), br. 234 od 24. 09.

ЛОНЧАР, Мате

3127. *KRLEŽA I SVETOZAR MARKOVIĆ ILI SRODNOST ANGAŽMANA.* – *Forum.* – God. 14 (1975), br. 7–8, str. 5–19.

3128. КРЛЕЖИНИ ЗАПИСИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Багдала.* – Год. 17 (1975), бр. 192, стр. 4.

3129. КРЛЕЖИНИ ЗАПИСИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. Мотиви сродности и разлика. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 235–246.

Саопштење на научном скупу 6. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

ЛУКАЧ, Душан

3130. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О НАРОДНОЈ БУНИ, ОСЛОБОДИЛАЧКОМ РАТУ И РЕВОЛУЦИЈИ У ПРОЦЕСУ ОСЛОБОЂЕЊА НАРОДА БАЛКАНА. – У: *Balkanica*, 5, Београд, 1974. – Стр. 75–89. (Годишњак Балканолошког института.)

3131. *SVETOZAR MARKOVIĆ I PRIPREMA ZA POČETAK USTANKA U BOSNI I HERCEGOVINI 1875. GODINE.* – У: *Posebna izdanja, knj. 30; Odeljenje društvenih nauka, knj. 4, tom III.* – Sarajevo: Akademija nauka i umetnosti BiH, 1977. – Стр. 237–248. Саопштење на међународном научном скупу поводом 100-годишњице устанка у Босни и Херцеговини, другим балканским земљама и источној кризи 1875–1878. године у Сарајеву, 1–3. октобра 1975. године.

ЛУКИЋ, Радомир Д.

3132. ДРУШТВЕНА ОСНОВА РАЗВИТКА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У СРБИЈИ XIX ВЕКА. – У: *Глас САНУ*, 284 (1973), стр. 77–83. (Одељење друштвених наука; књ. 16.)

Résumé

3133. *LA BASE SOCIALE DU DEVELOPPMENT DE LA PENSÉE SOCIALISTE EN SERBIE DANS LA DEUXIEME MOITIE DU XIXe SIECLE.* – In: *Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1974.* – P. 63. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

3134. ОДНОС ПРЕМА МАРКСИЗМУ. – *Политика.* – Год. 72 (1975), бр. 22076 – Специјални додаток: Светозар Марковић 1875–1975 од 2. 03.

О Светозару Марковићу.

3135. СХВАТАЊЕ МОРАЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: *Морал у учењу Светозара Марковића и данас.* – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 25–28.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.

Вид. бј. 1657.

3136. О РАДУ ОДБОРА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: *Споменица поводом представљања првих изашлих књига Целокупних дела Светозара Марковића.* – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 47–49.

Саопштење на свечаном скупу у САНУ 2. 03. 1989. г.

Вид. бј. 1642.

ЛУКИЋ, Света

3137. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ТРАДИЦИЈА АНГАЖОВАЊА У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. – У: *Светозар Марковић у српској књижевности.* – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 113–120.

Саопштење на научном скупу 6. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

3138. ДА ЛИ ЈЕ МАРКОВИЋ БИО УТИЛИТАРИСТ И ПРАГМАТИСТ У ЕСТЕТИЦИ? – *Политика.* – Год. 72 (1975), бр. 22076, стр. 15 од 2. 03.

Назирући пре једног века могућности интензивнијег односа између уметности и науке, он најпреданије побија приговор за утилитаризам и прагматизам који му се до дана данашњег непрестано упућује.

3139. SVETOZAR MARKOVIĆ I TRADICIJA ANGAŽOVANJA U SRPSKOJ KNJIŽEVNOSTI. – *Savremenik*. – God. 21 (1975), knj. 41, sv. 4, str. 345–351.

Љ. Н.

3140. ГЛАС ЗА СВЕТОЗАРЕВО: Интервју. Још једном о промени имена града. – *Нови џуџи*. – Год. 45 (1990), бр. 919 од 3. 10.

Професор А. Стојковић у овом интервјуу каже да се и на Светозара преноси по аналогији уклањање назива градова, улица и споменика Тита, Кардеља и других. Светозар спада у највеће умове српског деветнаестог века и мењање назива града Светозарева подсмех је историји и нашој савремености.

ЉОТИЋ, Љубица

3141. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ВЛАДА ЉОТИЋ]. – У: Мемоари / Љубица Љотић. – Минхен, 1973. – Стр. 43–63.

О присној вези Св. Марковића и Владе Љотића, дружењу и политичком раду у Швајцарској и Новом Саду, о огромној преписци са Марковићем која је пропала за време Првог светског рата...

3142. СЕЋАЊА / Љубица Љотић. 2. изд. – Београд, 1993. – 210 стр. У тексту факсимил писма Јована Скерлића од 27. 09. 1910. г. у коме моли В. Љотића да му привремено уступи Светозарева писма како би их објавио. Влада га је одбио говорећи да то сам намерава да учини. Писма су пропала 1915. г.

ЉУБЕНОВИЋ, Светозар

3143. ЈАГОДИНА – ГРАД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Борба*. – Год. 11 (1946), бр. 227, стр. 3 од 22. 09.

Причања сина Светозареве сестре Христине, осамдесетогодишњег Милутина Аранђеловића, о боравку Светозара у Јагодини и његовим састанцима у „Омладинској читаоници“.

3144. СВЕЧАНА СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ЈАГОДИНИ. – *Борба*. – Год. 11 (1946), бр. 228 од 23. 09.

О лику Светозара Марковића говорио Петар Стамболић.

ЉУШИЋ, Радош

3145. SVETOZAR MARKOVIĆ O SRPSKOJ REVOLUCIJI. – *Jugoslovenski istorijski časopis*. – God. 22 (1987), br. 3, str. 61–76.

М. Д. Ст.

3146. ВЕЧЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У КУРШУМЛИЈИ. – *Народни глас* (Прокупље). – Год. 3 (1946), бр. 108, стр. 5.

М. Ј.

3147. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Radnik*. – God. 4 (1950), br. 79 od 22. 09.

М. М.

3148. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЂУРА ЈАКШИЋ. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), бр. 10, стр. 303–305.

М. М. К.

3149. СЕДНИЦА ОДБОРА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ СТОГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Просветни преглед*. – Год. 30 (1975), бр. 8, стр. 5 од 26. 02. Први пут сабрана дела. Богат програм прославе у Републици.

МАЈСТОРОВИЋ, Стеван

3150. СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Млади борац*. – Год. 3 (1946), бр. 99, стр. 6 од 5. 09.

МАКСИМОВИЋ, Иван

3151. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЕКОНОМСКА НАУКА ЊЕГОВОГ ДОБА ИЗ САДАШЊЕ ПЕРСПЕКТИВЕ. – У: Споменица поводом представљања првих изашлих књига Целокупних дела Светозара Марковића. – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 27–35.

Саопштење на свечаном скупу у САНУ 2. 03. 1989. г.

Вид. бј. 1642.

3152. ПОНОВО О ЕКОНОМСКОМ ОПУСУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 13–25.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

МАНАСИЈЕВИЋ, Биљана

3153. SHVATANJE ISTORIJE, DRUŠTVA I DRŽAVE U DELIMA ŽIVOTINA ŽUJOVIĆA I SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Sociologija*. – God. 20 (1978), br. 1, str. 103–126.

МАРИНКОВИЋ, Антоније

3154. ПЕСНИК КАО ПРОБУЂЕНИ ДЕО НАРОДА. – *Багдала*. – Год. 17 (1975), бр. 192, стр. 9–11.
О Марковићевом чланку *Певање и мишљење*.

МАРИНОВ, Младен

3155. КАРАВЕЛОВ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОЈ КРИТИЦИ. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 157–167. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)
Summary
Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.

МАРИЋ, Сретен

3156. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. О седамдесетогодишњици његове смрти. – *Полијшика*. – Год. 42 (1945), бр. 11921, стр. 2 од 10. 03.
3157. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРИРОДНЕ НАУКЕ. – *Летњојис Мајишце српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 226–231.

МАРЈАНОВИЋ, Гавро

3158. SVETOZAR MARKOVIĆ O PRIVREDNOM RAZVITKU SRBIJE I NJEGOVIМ PERSPEKTIVAMA. – *Ekonomска misao*. – (1969), бр. 3, стр. 423–434.
3159. ДА ЛИ ЈЕ ДР ХЕНРИК ПИСАРЕК ОТКРИО МАРКСИСТИЧКИ КАРАКТЕР МИСЛИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА? – *Марксистичка мисао*. – Год. 2 (1976), бр. 3, стр. 193–208.

МАРЈАНОВИЋ, Јован Р.

3160. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: *Nastanak i razvitak radničkog pokreta u jugoslovenskim zemljama do Prvog svetskog rata / Jovan Marjanović*. – Београд: Rad, 1958. – Стр. 15–21.
3161. НЕКОЛИКО ТЕЗА О НАВОДНОМ УТОПИЗМУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 245–260.

Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.

3162. ОСТВАРИВАЊЕ УСТАВНЕ УЛОГЕ НАШИХ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И АКТУЕЛНОСТ МИСЛИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: *Класно и политичко организовање радничке класе*. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 125.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.

МАРКОВИЋ, Бранислав

3163. СРЕЗ И СРЕСКА УПРАВА У ПРАКТИЧНОЈ И ТЕОРЕТСКОЈ ДЕЛАТНОСТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ЛИСТУ „ЈАВНОСТ“. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 123–124.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.

МАРКОВИЋ, Данило Ж.

3164. ЕЛЕМЕНТИ СОЦИОЛОГИЈЕ РАДА У ДЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 69–76.
Вид. бј. 1648.
3165. ЕЛЕМЕНТИ СОЦИОЛОГИЈЕ РАДА У ДЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 69–76.
3166. О СХВАТАЊИМА РАДА У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 8.
Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“ одржаном у Светозареву.
Вид. бј. 1651.
3167. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О РАДУ. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 156–163.

- Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“) Вид. бј. 1651.
3168. АКТУЕЛНОСТ СВЕТОЗАРЕВИХ РАЗМАТРАЊА О УТИЦАЈУ „ФАБРИЧКЕ ПОДЕЛЕ РАДА“ НА ЧОВЕКА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 271–281. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г. Вид. бј. 1639.
3169. СХВАТАЊЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О „ЗАЈЕДНИЧКОЈ СВОЈИНИ“ КАО ЕКОНОМСКОЈ ОСНОВИ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ДРУШТВА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 69–74.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г. Вид. бј. 1652.
3170. ACTUALITÉ DES DÉLIBÉRATIONS DE MARKOVIĆ AU SUJET DU TRAVAIL DE L'HOMME DANS LE SYSTÈME MÉCANIQUE DE LA PRODUCTION. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 159–160. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
3171. СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О ОСЛОБОЂЕЊУ РАДА. У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 141–155.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г. Вид. бј. 1655.
- МАРКОВИЋ, Драган М.
3172. НАИВНИ ИСТОРИЧАРИ. – *Борба*. – Год. 23 (1958), бр. 45, стр. 9 од 16. 02.
Светислав Првановић у зајечарском архиву пронашао документа из 1845. и 1847. године која доказују да је отац Радоје Марковић у време Светозаревог рођења службовао у Зајечару.

- МАРКОВИЋ, Јелена
3173. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАВНОПРАВНОСТ ЖЕНА. – *Двадесетии октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 94, стр. 3 од 20. 09.
- МАРКОВИЋ, Љубица
3174. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ПОБОРНИК ЖЕНСКОГ ПОКРЕТА. Историјска разматрања о феминизму у Србији. – *Рејублика*. – Год. 12 (1945), бр. 4, стр. 4 од 27. 11; бр. 5, стр. 5 од 4. 12; бр. 6, стр. 3 од 11. 12.
О уделу Светозара Марковића у покрету за еманципацију жена, о сестрама Нинковић и Марковићевим чланцима „Јели жена способна да буде равноправна са човеком“ и предговору дела „Потчињеност женскиња“ Ц. Ст. Мила.
3175. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВИ ЖЕНСКИ ПОКРЕТ. – *Рејублика*. – Год. 14 (1946), бр. 46, стр. 3 од 17.09.
- МАРКОВИЋ, Миленко
3176. КАКО ЧИТАТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ДАНАС. – *Полијтика*. – Год. 82 (1985), бр. 25864, стр. 13 од 5. 10.
Са трибине „Светозареви сусрети“. [1]
3177. НАЧЕЛО КОЈЕ НЕМА ЗАМЕНЕ. – *Полијтика*. – Год. 82 (1985), бр. 25871, стр. 13 од 12. 10.
Са трибине „Светозареви сусрети“. [2]
- МАРКОВИЋ, Милета М.
3178. САМОУПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ СКУПШТИНСКОГ СИСТЕМА У УЧЕЊУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 123–134.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г. Вид. бј. 1652.
3179. УСТАВНО-ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ, С ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ЊЕНУ УЛОГУ НА СЕЛУ. – У: Положај и улога селаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 163–175.

- Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1653.
3180. ПЕРМАНЕНТНО ОБРАЗОВАЊЕ И УДРУЖЕНИ РАД. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 239–249.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.
Вид. бј. 1654.
3181. ЕЛЕМЕНТИ ДРУШТВЕНОСТИ И ЗАЈЕДНИШТВА У МОРАЛУ. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 175–182.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.
Вид. бј. 1657.
3182. ЕЛЕМЕНТИ КУЛТУРЕ КАО КРЕАТИВНИ ФАКТОР РЕВОЛУЦИЈЕ. – У: Светозар Марковић и класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 281–290.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г.
Вид. бј. 1659.
3183. О ДОКУМЕНТУ „ПРОГРАМ ПОЛИТИЧКОГ ОДНОСА СРБО-БУГАРА (БУГАРО-СРБА)“ ИЗ 1867. ГОДИНЕ ДОНЕСЕНОМ У БУКУРЕШТУ. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 87–91. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност; посебна издања; књ. 15.)
Summary
Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.
3184. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О СКУПШТИНИ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 24–26.
Résumé
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

- МАРКОВИЋ, Милица
3185. SVETOZAR MARKOVIĆ EMLÉKE. – *NID*. – 25 (1961), br. 11, str. 963–976.
Сећања забележила Магда Симин.
- МАРКОВИЋ, Мило
3186. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПИОНИР МАРКСИСТИЧКЕ МИСЛИ НА БАЛКАНУ. – *Правни зборник*. – Год. 24 (1975), бр. 2–3, стр. 81–89.
- МАРКОВИЋ, Миломир
3187. У част првог српског социјалисте ДВОДНЕВНИ НАУЧНИ СКУП У СВЕТОЗАРЕВУ. – *Политика*. – Год. 72 (1975), бр. 22258, стр. 5 од 22. 09.
Поводом „Светозаревих сусрета 75“ одржава се научни скуп „Светозар Марковић и економске науке“, отвориће се изложба „Србија у доба Светозара Марковића“, док ће крагујевачки театар „Јоаким Вујић“ приказати документарну драму „Светозар“ Слободана Павићевића.
3188. ПОЧЕЛИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – *Борба*. – Год. 41 (1976), бр. 262, стр. 5 од 22. 09.
Песници и ликовни уметници из градова у којима је живео Светозар Марковић отворили су овогодишње „Светозареве сусрете“ посвећене самоуправи у делима Св. Марковића. Тим поводом је отворена и изложба слика и докумената са великог мајског збора Народног фронта слободе 1936. г. у Јагодини.
3189. ПОЧЕЛИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – *Борба*. – Год. 43 (1978), бр. 261, стр. 11 од 22. 09.
„Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији“ теме су овогодишњих „Светозаревих сусрета“... Новина овогодишњих сусрета је у томе да они немају само научни већ и практични карактер.
3190. ПОЧЕЛИ ПЕТИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – *Борба*. – Год. 44 (1979), бр. 263, стр. 2 од 23. 09. и бр. 264, стр. 4 од 24. 09.
Тема овогодишњег научног скупа је „Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе“.

МАРКОВИЋ, Михаило

3191. ИДЕЈА СОЦИЈАЛИЗМА КОД НИКОЛЕ ПАШИЋА [и С. Марковића]. – У: Никола Пашић – живот и дело. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 39–52.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16, 17. и 19. 10. 1995. г.

3192. ИДЕЈА СЛОБОДЕ КОД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 49–64.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

МАРКОВИЋ, Мома

3193. ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Кораци*. – Год. 9 (1975), бр. 9–10, стр. 3–15.

Излагање на свечаној академији поводом 100-годишњице смрти Светозара Марковића, 10. марта 1975. на Коларчевом универзитету у Београду.

3194. САМОУПРАВЉАЊЕ, ЈЕДНА ОД ОСНОВНИХ ПРЕ-ОКУПАЦИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Борба*. – Год. 40 (1975), бр. 67, стр. 1 и 5 од 11. 03.

Изводи из излагања на свечаној академији на Коларчевом универзитету у Београду, 10. 03. 1975.

3195. ПРЕТЕЧУ СОЦИЈАЛИЗМА ВРАТИТИ СОЦИЈАЛИЗМУ. – *Борба*. – Год. 40 (1975), бр. 212 од 3. 08.

О Светозару Марковићу.

3196. ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Глас САНУ, 294 (1975), стр. 1–12. (Одељење друштвених наука; књ. 19.)

Résumé

3197. ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Браничево*. – Год. 21 (1975), бр. 2, стр. 69–80.

МАРКОВИЋ, Радивоје

3198. УЧЕЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЊЕГОВО ДЕЛО „СРБИЈА НА ИСТОКУ“. – *Глас Народног фронтa Србије*. – Год. 4 (1945), бр. 23, стр. 8 од 6. 03.

„Марковић представља један чврст стуб нашег деветнаестог века. Тај стуб није пољуљан за седамдесет година.“

XXX

3199. MARKOVICS SVETOZÁR ÜNEPSÉGE. – *Magyar Szó*. – God 3. (1946), br. 226, str. 3 od 23.09.

Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

XXX

3200. MARKOVICS SVETOZÁR SZULETÉSENEK SZÁZADIK ÉVFÓRDULOJA. – *Ifjúság Szava*. – God. 2 (1946), br. 53, str. 6 od 11. 09.

Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

XXX

3201. MARKOVIQ SVETOZAR: SERBIA NĚ LINDJE. – Prishtinë: Rilindja, 1982: Prikaz. – Përparimi. – God. 29 (1983), br. 2, str. 310–312.

Вид. бј. 81.

XXX

3202. MARKOVIĆ SVETOZAR: SRBIJA NA ISTOKU. Gornji Milanovac, 1984, 160 str. – *Savremenost*. – God. 14 (1984), br. 9, str. 163–171.

Приказ фототипског издања из 1872. г.

Вид. бј. 71 и 82.

МАРКОВИЋ, Слободан Ж.

3203. СОЦИЈАЛНА КЊИЖЕВНОСТ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 229–234.

Саопштење на научном скупу 6. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

3204. Ј. Д. БЕЉАЈЕВА: БОРБА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ЗА РЕАЛИЗАМ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ: Приказ. – *Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор*. – Год. 25 (1959), књ. 3–4, стр. 303–305.

Вид. бј. 1627.

3205. [SVETOZAR MARKOVIĆ]. – U: VUK KARADŽIĆ UND DER SERBISCHE REALISMUS. – *Zeitschrift für Slawistik*. – Bd. 33 (1988), Heft 5, s. 738–743.

Утицај В. Карацића на дело Св. Марковића.

МАРТИНОВИЋ, Нико С.

3206. ДВА ИСТОРИЈСКА СТАВА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Побјега*. – Год. 3 (1946), бр. 38, стр. 3 од 21. 09.

О идеји Велике Србије и идеји југословенства.

3207. СВЕТОЗАРЕВИМ ПУТЕМ. На стогодишњицу социјалистичке штампе у Србији. – *Полиџика*. – Год. 68 (1971), бр. 10713, стр. 17 од 5. 06.

О првом броју *Раденика* и листу *Црногорац*, који је излазио на Цетињу.

3208. МАРКСИСТИЧКА ЛИТЕРАТУРА У ЦРНОЈ ГОРИ [1871 – 1945]. – У: Глас САНУ, 285 (1973), стр. 173–183. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)

Résumé

Прва сазнања о социјализму и марксизму донели су лево крило УОС, Светозарев Раденик, а доцније и прве књиге целокупних дела...

Саопштење на симпозијуму 3–5. 10. 1971. г.

Вид. бј. 1638.

МАРУШЕВСКИ, Михаило

3209. PLAMEN U MOČVARI. – *Hrvatski književni list*. – Год. 4 (1968), бр. 1, стр. 1.

О Светозару Марковићу.

МАТВЕЈЕВИЋ, Предраг

3210. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРОБЛЕМИ „ТЕНДЕНЦИЈЕ“ У КЊИЖЕВНОСТИ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Полит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 101–111.

Саопштење на научном скупу 6. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

3211. КРИТИЧКИ И РЕВОЛУЦИОНАРНИ КОНЦЕПТ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ. – *Полиџика*. – Год. 72 (1975), бр. 22076, стр. 15 од 22. 03.

„Светозареве идеје су се шириле и деловале можда чак и више и интензивније него што то на први поглед изгледа.“

3212. SVETOZAR MARKOVIĆ I PROBLEMI „TENDENCIJE“ U KNJIŽEVNOSTI. – *Savremenik*. – Год. 21 (1975), књ. 41, св. 4, стр. 334–344.

3213. НИЈЕ СЕ ОБИСТИНИЛО. – *НИН*. – Год. 16 (1976), бр. 1308, стр. 29–30 од 1. 02.

О делу Авда Хума: *Светозар Марковић филозоф и револуционар*. – Београд, 1975.

Вид. бј. 1626.

3214. SVETOZAR MARKOVIĆ PRED NAMA. – У: Prema novom kulturnom stvaralaštvu / Predrag Matvejević. Drugo prošireno izdanje. – Zagreb: August Cesarec i Ina Industrija nafte, 1977. – Str. 239–255.

МАТИЋ, Душан

3215. ВЕЛИКИ ОБРАЧУН СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У НАШОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. – *Двадесетии октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 94, стр. 4 од 20. 09.

3216. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАША КУЛТУРА. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 8, стр. 53–65.

3217. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАША КУЛТУРА. – *Народни лист*. – Год. 3 (1946), бр. 117, стр. 6 од 20. 09.

Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

3218. SVETOZAR MARKOVIĆ I NAŠA KULTURA. – У: Ogledi o jugoslovenskim piscima / D. Matic. – Beograd: Kosmos, 1955. – Str. 69–86. (Kol. Biblioteka studija i ogleđa, 1.)

3219. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАША КУЛТУРА. – У: Ани-на балска хаљина / Душан Матић. Есеји. – Београд: Српска књижевна задруга, 1956. – Стр. 41–60. (Савременик СКЗ; коло 12.)

3220. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАША КУЛТУРА: Предговор. – У: Одабрани списи. / Светозар Марковић. – Нови Сад–Београд: Матица српска–СКЗ, 1961. – Стр. 5–22. („Српска књижевност у 100 књига“; 30.)

3221. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАША КУЛТУРА: Предговор. – У: Одабрани списи. / Светозар Марковић. – Нови Сад–Београд: Матица српска–СКЗ, 1969. – Стр. 5–23. („Српска књижевност у 100 књига“; 32.)

3222. ПРОБЛЕМ ЖЕНЕ У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Жена данас*. – 1950, бр. 68, стр. 44–45.
3223. ВИКТОР ИГО У ОЧИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Анина балска хаљина. Есеји / Душан Матић. – Београд: Српска књижевна задруга, 1956. – Стр. 32–40. (Савременик СКЗ; коло 12, књ. 46–47.)
3224. ОЛИЧЕЊЕ СВЕСТИ НАРОДА. – *Политика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056 – Специјални додатак „Светозар Марковић“ 1875–1975 од 2. 03. Одломак из предговора за *Одабрани сјиси Св. Марковића*, Нови Сад – Београд, 1961.
3225. МЛАДИ СВЕТОЗАР. – *Политика*. – Год. 77 (1980), бр. 23865, стр. 11 од 15. 03. Одломак из једног писма филозофу Душану Недељковићу.
3226. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Предговор. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1984. – Стр. 5–19.

МАТИЋ, Милан

3227. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПАРИСКА КОМУНА]. – У: Осврт на објављену југословенску и преводну литературу и изворе о Париској комуни у протеклом столећу. – У: *Глас САНУ*, 285 (1973), стр. 301–316. (Одељење друштвених наука; књ. 17.) Саопштење на симпозијуму у САНУ 3–5. 10. 1971. г. Вид. бј. 1638.
3228. НАЦИОНАЛНО И ДРУШТВЕНО У КОНЦЕПЦИЈИ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 159–167. Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. Вид. бј. 1658.

МАТИЋ, Светозар

3229. ДА ЛИ ЈЕ ВУКОВ „СТАРАЦ РАШКО“ ПРЕДАК СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА? – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, стр. 303.

МАТКОВИЋ, Маријан

3230. LIK SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Republika (Zagreb)*. – (1946), knj. 2, br. 9–10, str. 721–728.

МАТИЦКИ, Миодраг

3231. УВОДНА РЕЧ. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 7–8. Вид. бј. 1643.
3232. ПРИПОВЕТКА ЉУБЕНА КАРАВЕЛОВА „БУГАРИ СТАРОГ КОВА“ КАО МОДЕЛ ПРОЗЕ ОМЛАДИНСКОГ ПОКРЕТА У XIX ВЕКУ. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 141–147. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.) Summary Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г. Вид. бј. 1643.

МАТОВИЋ, Весна

3233. КРИТИЧКА ИДЕОЛОГИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 137–143. Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г. Вид. бј. 1660.

3234. КРИТИЧКА ИДЕОЛОГИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Критичка мисао српских социјалиста (1868–1914) / Весна Матовић. – Београд: Институт за књижевност и уметност, 1991. – Стр. 29–59. „Када 1875. г. почне да излази Отаџбина она ће (...) бити сасвим на линији Марковићеве реалистичке одређености.“

3235. МАРКСИСТИЧКА КРИТИКА ДУШАНА ПОПОВИЋА (у контексту критичког наслеђа Светозара Марковића). – У: Критичка мисао српских социјалиста (1868–1914) / Весна Матовић. – Београд: Институт за књижевност и уметност, 1991. – Стр. 175–184.

3236. ОД КРИТИЧКОГ НАСЛЕЂА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА КА ЗАСНИВАЊУ МАРКСИСТИЧКЕ КРИТИКЕ. – У: Критичка мисао српских социјалиста (1868–1914) / Весна Матовић. – Београд: Институт за књижевност и уметност, 1991. – Стр. 119–123.
Утицај учења Светозара Марковића на његове следбенике на прелому 19. и 20 века.
3237. СОЦИЈАЛИСТИЧКА МЛАДОСТ ЈОВАНА СКЕРЛИЋА. – У: Критичка мисао српских социјалиста (1868–1914) / Весна Матовић. – Београд: Институт за књижевност и уметност, 1991. – Стр. 101–118.
Скерлићева критичка мисао се уклапа у духовни, идејни и књижевни хоризонт покрета Светозара Марковића.
3238. КРИТИЧКО НАСЛЕЂЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ЕПОХИ СРПСКОГ МОДЕРНИЗМА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 523–530.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
- МАЦУРА, Милош
3239. ПРОБЛЕМИ СТАНОВНИШТВА У НАУЧНОМ ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 55–66. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
3240. PROBLÈMES DE LA POPULATION DANS L'OEUVRE SCIENTIFIQUE DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 129–130. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
3241. НАПОМЕНЕ УЗ СВЕТОЗАРЕВУ ТЕОРИЈУ УМНОЖАВАЊА ЉУДСТВА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 35–46.
Summary

- Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
- МАЧЕВСКИ, Спиро
3242. КРАТКИ БЕЛЕШКИ ЗА ЖИВОТОТ И ДЕЛОТО. – *Брајтсјиво* (Битола). – Год. 1 (1946), бр. 39, стр. 4 од 26. 09.
- МЕДАКОВИЋ, Дане
3243. НАЈСТАРИЈИ НАШ СОЦИЈАЛНИ МИСЛИЛАЦ И АГИТАТОР. – *Српска ријеч*. – Год. 3 (1945), бр. 41 од 11. 03.
О Светозару Марковићу.
- МЕКУЛИ, Хасан
3244. PRISTER I MENDEMENT SOCIALIST DNE THEMELUFS I REALIZMIT NĚ LETĚRSINĚ SERBE. – *Rilindja*. – God. 31 (1975), br. 5728 od 10. 03.
- МЕСАРОШ, Шандор
3245. СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ПОКРЕТ У ВОЈВОДИНИ У ДОБА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и Марксова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 238–290. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Zusammenfassung
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.
- МИКУЛИЋ, Бранко
3246. РАДНИШТВО У ОПУСУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић о раништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 13–15.
Уводна реч на Петим „Светозаревим сусретима“ 22. и 23. 09. 1979.
Вид. бј. 1655.
- МИЛАДИНОВИЋ, Милан М.
3247. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О МОРАЛНОМ ИДЕАЛУ РЕВОЛУЦИОНАРА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 329–340. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

3248. SVETOZAR MARKOVIĆ, AU SUJET DE L'IDÉAL MORAL DU RÉVOLUTIONNAIRE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 165–166. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

3249. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О МОРАЛНОМ ИДЕАЛУ РЕВОЛУЦИОНАРА. – *Наше сиварање*. – Год. 23 (1976), бр. 1, стр. 5–17.

3250. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – СОЦИЈАЛИСТА И РЕВОЛУЦИОНАР НА ДЕЛУ. – *Браничево*. – Год. 22 (1976), бр. 1, стр. 77–80.

Приказ књиге др Душана Недељковића: *Светозар Марковић у развоју социјалистичке мисли на делу*. – Београд, 1975.

3251. ПРОЛЕТЕРСКИ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАМ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 99–119. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.

Вид. бј. 1641.

3252. ЗНАЧАЈ МИСЛИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О ИНТЕЛИГЕНЦИЈИ ДАНАС. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 59(69).

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.

Вид. бј. 1660.

МИЛАНОВ, Момчило

3253. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – могућности и немогућности једне књижевне биографије. – *Књижевна реч*. – Год. 4 (1975), бр. 35, стр. 4.

3254. ТРАГАЈУЋИ ЗА СВЕТОЗАРОМ. – *Борба*. – Год. 43 (1978), бр. 355, стр. 12 од 30. 12.

„Како реконструисати епоху?“

МИЛАНОВИЋ, Бранко

3255. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „МЛАДА БОСНА“. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Полит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 195–203. Саопштење на научном скупу 6. до 8. 03. 1975. г. Вид. бј. 1646.

3256. SVETOZAR MARKOVIĆ I „MLADA BOSNA“. – *Pregled*. – God. 65 (1975), br. 7–8, str. 819–829.

МИЛЕТИЋ, Момчило

3257. ЈУГОСЛАВИЈА НИЈЕ НАГОДБА НИТИ ДАР СПОЉНИХ ФАКТОРА. О нацији и федерацији. – *Нови џуџ*. – Год. 41 (1985), бр. 30, стр. 1 од 25. 09.

У раду научног скупа „Национална равноправност и федерално уређење у учењу Светозара Марковића и у актуелној југословенској пракси“ учествовало је преко четрдесет научних и друштвених радника.

На стр. 3 овог броја у чланку: *Дело које нагмашује епоху* дат је приказ скупа на коме се искристалисало мишљење да је Светозар Марковић својим концепцијама надрастао своје време, а да су узроци садашње кризе у полицентричном етатизму који тежи ка конфедерацији.

3258. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ЈАГОДИНИ. – *Нови џуџ*. – Год. 2 (1946), бр. 72, стр. 4 од 21. 09.

О дечаштву и младићству Св. Марковића у Јагодини и о политичким састанцима.

3259. ЈАГОДИНА У ЖИВОТУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Република*. – Год. 14 (1946), бр. 47, стр. 4–6 од 24. 09.

МИЛИНЧЕВИЋ, Васо

3260. НА РАСКРШЋУ ЕПОХА. – *Књижевна историја*. – Год. 3 (1970), бр. 9, стр. 110–114.

3261. „РАЗГОВОР С ОМЛАДИНОМ“ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У „РАДУ“ 1874. – *Књижевна реч*. – Год. 4 (1975), бр. 44, стр. 12–13 од 8. 11.

3262. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ НА СТУДИЈАМА У ПЕТРОГРАДУ И ЦИРИХУ. Сећање једног сувременика. – *Књижевне новине*. – Год. 27 (1975), бр. 496, стр. 4 од 1. 10.

О забелешкама Милана Шевића, који је записао сећања инж. Светозара Видаковића, Марковићевог школског друга из Петрограда и Цириха.

3263. СВЕДОЧАНСТВО ЈЕДНОГ СУВРЕМЕНИКА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ НА СТУДИЈАМА У ПЕТРОГРАДУ И ЦИРИХУ. – У: Творци и тумачи / Васо Милинчевић. – Београд: Просвета, 1984. – Стр. 341–348.

Нешто допуњен и прерађен чланак објављен 1975. г. у *Књижевним новинама*.

Вид. бј. 3262.

3264. „РАД“ – ПРВИ СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ЧАСОПИС У СРБА. – У: Творци и тумачи / Васо Милинчевић. – Београд: Просвета, 1984. – Стр. 376–384.

МИЛИСАВАЦ, Живан

3265. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАТИЦА СРПСКА. – *Лейпцигска Матица српска*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 172–186.

3266. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАТИЦА СРПСКА. – У: Из књижевног и културног живота / Живан Милисавец. – Нови Сад: Матица српска, 1951. – Стр. 234–254.

3267. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА. – *Лейпцигска Матица српска*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 162–186.

3268. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА КЊИЖЕВНО СТВАРАЛАШТВО „НОВЕ ОМЛАДИНЕ“. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 151–160.

Саопштење на научном скупу 6. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

3269. СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ИДЕЈЕ У НОВОСАДСКОЈ ГИМНАЗИЈИ /1870–1880/. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 43–50. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.

Вид. бј. 1640.

МИЛИЋ, Борислав

3270. SLOBODAN JOVANOVIĆ KAO KRITIČAR SVETUZARA MARKOVIĆA. – У: *Prilozi za istoriju socijalizma*, 2 (1982). – Стр. 11–22.

3271. ОБРАЧУН С ПРВИМ ОБЛИКОМ РАЗВИЈЕНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У СРБИЈИ. – У: Слободан Јовановић о социјализму и марксизму / Борислав Милић. – Београд: Младост, 1985. – Стр. 29–64.

Аутор критички испитује оцену дела Светозара Марковића у Јовановићевој монографији објављеној 1903. г.

Вид. бј. 1587.

МИЛИЋ, Владимир

3272. СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О ЗАДРУГАМА И ЊИХОВОЈ УЛОЗИ У ДРУШТВЕНОМ ПРЕОБРАЖАЈУ. – *Анали Правног факултета*. – Год. 23 (1975), бр. 3, стр. 259–272.

Резюме – Summary

МИЛИЋЕВИЋ, Јован

3273. ПОРЕКЛО АНТИБИРОКРАТСКИХ ИДЕЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Развој социјалистичке мисли у Србији до 1919. године. – Београд: САНУ, 1970. (Одељење друштвених наука). – Стр. 1–15.

3274. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У НОВОМ САДУ. – У: Годишњак Гимназије „Светозар Марковић“, Нови Сад, 1967. – Стр. 26–29.

3275. УТИЦАЈ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА СТУДЕНТСКУ ОМЛАДИНУ. – У одељку: Студенти Филозофског факултета 1863–1905. – У: Сто година Филозофског факултета, 1863–1963. – Београд: Народна књига, 1963. – Стр. 732–740.

3276. О ШКОЛОВАЊУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Историјски гласник*. – Год. 27 (1975), бр. 23, стр. 95–99.

МИЛОЈЕВИЋ, Урош

3277. ОДНОС ИЗМЕЂУ ГРАДА И СЕЛА У ДЈЕЛИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Положај и улога сељаштва

у друштве-нооекономском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 201–214.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.

Вид. бј. 1653.

3278. ВЈЕРА И НАУКА У РАДОВИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 144–158.

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.

Вид. бј. 1660.

МИЛОШЕВИЋ, Богомир

3279. ЗАДРУГАРСТВО НА ПОДРУЧЈУ ШУМАДИЈЕ И ПОМОРАВЉА И ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 285–303.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.

Вид. бј. 1653.

МИЛУТИНОВИЋ, Коста

3280. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ВЛАДАН ЂОРЂЕВИЋ. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 12, стр. 4 од 22. 01.

Потписано са др. К. М.

О нападима Владана Ђорђевића на Светозара Марковића.

3281. ПРВИ „ДРВЕЊАЦИ“ У СРБИЈИ И ВОЈВОДИНИ, БРАНИОЦИ ПАРИСКЕ КОМУНЕ И ФРАНЦУСКЕ РЕПУБЛИКЕ. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 13, стр. 3–4 од 17. 06.

О Светозару Марковићу и његовим чланцима у Раденику о Париској комуни.

3282. ЖИВОЈИН ЖУЈОВИЋ – ДРАГИША СТАНОЈЕВИЋ – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Први „дрвењаци“ у Србији. – Република. – Год. 13 (1946), бр. 23, стр. 4–5 од 9.04; бр. 24, стр. 4–5 од 16.04; бр. 26, стр. 3–4 од 30. 04.

Одломци из студије о Светозару Марковићу.

3283. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РУСКИ РЕВОЛУЦИОНАРИ. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 38, стр. 4–5 од 23.07; бр. 39, стр. 4–5 од 30. 07; бр. 40, стр. 4–5 од 6. 08.

Одломци из студије о Светозару Марковићу.

3284. „РАДЕНИК“ – ПРВИ СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ЛИСТ НА БАЛ-КАНУ. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 42, стр. 4–5 од 20. 08.

Потписано са др К. Н. М.

О првом броју *Раденика*, његовом програму и садржају осталих бројева.

3285. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ПОЖАРЕВАЧКОМ КАЗАМАТУ. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 44, стр. 4–5 од 3. 09.

О Светозару Марковићу у затвору и Скерлићевим илузијама о пожаревачким казаматима.

3286. ПОСЛЕДЊЕ ПУТОВАЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 45, стр. 5–6 од 10. 09.

О интервенцији Српске владе код конзула Калаја и министра Андрашија да се заплене документа нађена код умрлог Светозара Марковића у Трсту.

3287. ОДЈЕК СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Први „дрвењаци“ у Србији. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 46, стр. 5–6 од 17. 09.

Потписано са др К. Н. М.

3288. УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА И КАСТЕЛАРОВА ШПАНИЈА. – Светозар Марковић као преводилац Кастелара. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 58, стр. 3–5 од 12. 12; бр. 59, стр. 3–5 од 17. 12; бр. 60, стр. 3–4 од 23. 12.

Потписано са др К. Н. М.

Кастеларов говор против забране Социјалистичке партије превео је Светозар Марковић у *Раденику* 1871. и 1872. године.

3289. ЈЕДНА ДИРЉИВА ЕПИЗОДА ПОЉСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКОГ БРАТСТВА. Пољски револуционари и српски „дрвењаци“. – *Рејублика*. – Год. 14 (1947), бр. 86, стр. 4–5 од 24. 06.

Потписано са „Коментатор“.

О др Јасневском, лекару у пожаревачком казамату, који је 1874. помогао Светозару Марковићу у затвору.

3290. ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ И ЊИХОВА КЊИЖЕВНОСТ. – Примери јужнословенскоруских књижевних веза. – *Рејублика*. – Год. 14 (1947), бр. 88, стр. 35 од 18.07. Потписано са „Коментатор“.
О Пери Тодоровићу, Лази Пачуу и њиховом раду на социјалној књижевности.
3291. ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ УБИЦЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Први „дрвењаци“ у Србији. – *Рејублика*. – Год. 14 (1947), бр. 93, стр. 3–4 од 12. 08.
О Аћиму Чумићу, председнику Владе.
3292. О ПРВОМ СРПСКОМ ПРЕВОДУ „КОМУНИСТИЧКОГ МАНИФЕСТА“. – *Рејублика*. – Год. 15 (1948), бр. 125, стр. 1 од 24. 02.
3293. ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ И ГРЧКИ РЕВОЛУЦИОНАРИ. Из историје револуционарног покрета на Балкану. – *Рејублика*. – Год. 15 (1948), бр. 122, стр. 5–6 од 1. 03.
О конзервативно писаној књизи Јелада и Јелини А. Ј. А. Куманудија, Београд, 1874, и критици у заплешеном броју Јавности од 22. 09. 1874. године.
3294. ДВЕ ТЕЗЕ. Дискусија о социјализму Светозара Марковића. – *Рејублика*. – Год. 15 (1948), бр. 161, стр. 2–3 од 3. 07.
О концепцији Јована Скерлића и Веселина Маслеше.
3295. SVETOZAR MARKOVIĆ SARADNIK „MLADE SRBADIJE“. – *Ilustrovani vjesnik*. – (1951), br. 283–284, str. 14–15.
3296. ОСАМДЕСЕТОГОДИШЊИЦА „РАДЕНИКА“. – *НИН*. – Год. 1 (1951), бр. 21.
3297. ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА. – *Рејублика*. – Год. 18 (1951), бр. 310, стр. 2–3 од 9. 10.
О Светозару Марковићу и Шандору Радовановићу, председнику карловачке општине.
3298. ОДЈЕК ПАРИСКЕ КОМУНЕ У СРБИЈИ И ВОЈВОДИНИ. Поводом 80-годишњице Париске комуне. – *Лейојис Мајице српске*. – Год. 127 (1951), књ. 367, бр. 5, стр. 420–439.

- О ставу Светозара Марковића и његових истомишљеника о Париској комуни.
3299. МИЛИЦА НИНКОВИЋ. (Поводом седамдесетогодишњице од смрти). – *Лейојис Мајице српске*. – Год. 127 (1951), књ. 368, бр. 6, стр. 453–467.
3300. ВЕРОДОСТОЈНОСТ НОВИХ ПОДАТАКА О МИЛИЦИ НИНКОВИЋ. – *Лейојис Мајице српске*. – Год. 128 (1952), књ. 369, бр. 2, стр. 153–154.
Одговор на напис др Димитрија Кириловића објављен у истом броју *Лейојиса* на стр. 152–153 о подацима Јована Грчића, о Милици Нинковић и о српским социјалистима - емигрантима у Н. Саду.
3301. НОВИ САД КАО ЖАРИШТЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА 1872. ГОДИНЕ. – У: Рад војвођанских музеја, књ. 1 (1952). – Стр. 69–78.
Summary
3302. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У НОВОМ САДУ. – *Пољегу*. – Год. 1 (1952), бр. 2.
3303. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА. – *Пољегу*. – Год. 1 (1952), бр. 1, стр. 4–5.
3304. ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ У ТРСТУ. – *Рејублика*. – Год. 19 (1952), бр. 353, стр. 4 од 5. 08.
О Светозару Марковићу и Васи Пелагићу у Трсту, на основу дописа Петра Узелца у *Засјави*.
3305. ПРВИ СОЦИЈАЛИСТИ У БЕОГРАДУ. – У: Годишњак Музеја града Београда, књ. 1, 1954. – Стр. 231–254.
О Живојину Жујовићу и Драгиши Станојевићу, с освртом на став Светозара Марковића.
Résumé
3306. ПРОТЕРИВАЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ИЗ ВОЈВОДИНЕ. – *Историјски часопис*. – 1954–1955, књ. 5, стр. 349–364.
Zusammenfassung

3307. РАЗВОЈ ФЕДЕРАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ КОД ПОДУНАВСКИХ НАРОДА. – У: Рад војвођанских музеја. – Нови Сад, књ. 4, 1955. – Стр. 71–95.
Zusammenfassung
О ставу Светозара Марковића на стр. 87–89.
3308. ПРВА ПОБЕДА НАПРЕДНЕ МИСЛИ У СРБИЈИ. – *Реџублика*. – Год. 23 (1956), бр. 554, стр. 4 од 12. 06; бр. 555, стр. 4 од 19. 06; бр. 556, стр. 4 од 26. 06. и бр. 557, стр. 4 од 5. 07.
3309. ПРВА ПОБЕДА НАПРЕДНЕ МИСЛИ У СРБИЈИ. – *Браничево*. – Год. 3 (1957), бр. 4, стр. 1–11 и 1958, бр. 1, стр. 61–71.
3310. ПРВА ПОБЕДА НАПРЕДНЕ МИСЛИ У СРБИЈИ. – Пожаревац: Издање часописа *Браничево*, 1958. – Стр. 22. (Кол. Библиотека „Браничево“; св. 1.)
3311. ПРВИ СУКОБ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И СВЕТОЗОРА МИЛЕТИЋА. – У: Зборник за друштвене науке Матице српске, св. 13–14 (1956), стр. 225–234.
Zusammenfassung
Поводом Светозаревог чланка *Начело парламентаризма у Аустроугарској*, Милетић је реаговао да Светозар не познаје добро борбу српског народа у Угарској за уставне слободе.
3312. ПРВИ СОЦИЈАЛИСТИ У НОВОСАДСКОЈ ГИМНАЗИЈИ. – *Летопис Матице српске*. – Год. 133 (1957), књ. 380, св. 1–2, стр. 128–138.
3313. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ. – *Књижевне новине*. – Год. 8 (1957), бр. 51, стр. 2 од 20. 09.
3314. ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ И КЊИЖЕВНА КРИТИКА. – *Књижевност и језик*. – Год. 5 (1958), бр. 3, стр. 107–119.
3315. ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ И ВЕЛИКА ФРАНЦУСКА РЕВОЛУЦИЈА. – *Сусрећи*. – Год. 7 (1959), бр. 10, стр. 819–827.

- О писању Светозара Марковића, Пере Тодоровића о Француској револуцији.
3316. PRVI SRPSKI SOCIJALISTI, MARKSOVA INTERNACIONALA I PARISKA KOMUNA. – *Život*. – God. 7 (1958), br. 8, str. 608–620.
3317. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ИЛАРИОН РУВАРАЦ. – У: Зборник за друштвене науке Матице српске, књ. 21 (1958), стр. 141–144.
3318. PRVI SRPSKI SOCIJALISTI KRITIČARI ŠKOLSTVA U SRBIJI. – *Pedagoška stvarnost*. – God. 5 (1959), br. 4, str. 290–298; br. 5, str. 377–386.
Критике Светозара Марковића, Васе Пелагића и др.
3319. SOCIJALISTI O ULOZI JUŽNIH SLOVENA U REŠAVANJU ISTOČNOG PITANJA. – У: Godišnjak Istorijskog društva Bosne i Hercegovine. – Sarajevo, 10 (1959), str. 89–119.
Zusammenfassung
Посредно је реч о Светозару Марковићу, нарочито у вези са Скерлићевим тумачењем.
3320. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВИ СОЦИЈАЛИСТИ У НОВОСАДСКОЈ ГИМНАЗИЈИ. Поводом 150-годишњице оснивања значајне новосадске установе. – *Дневник*. – 18 (1960), бр. 4902, стр. 10–11 од 15. 05.
3321. SVETOZAR MARKOVIĆ I ŠKOLSKE REFORME STOJANA NOVAKOVIĆA. – *Pedagoška stvarnost*. – God. 6 (1960), br. 8, str. 580–587.
3322. SVETOZAR MARKOVIĆ O RAKOVIČKOJ BUNI I O STARČEVIĆEVOJ STRANCI PRAVA. – У: Zbornik historijskog instituta, knj. 3, Zagreb (1960), str. 289–296.
3323. ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ И АГРАРНО ПИТАЊЕ. – *Браничево*. – Год. 8 (1962), св. 4, стр. 20–26.
Поред Жујовића, у чланку је реч о Светозару Марковићу и његовом схватању положаја села и сељака.
3324. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ВОЈВОЂАНСКА ОМЛАДИНА. – *Браничево*. – Год. 8 (1962), св. 6, стр. 30–41; 9 (1963), св. 1, стр. 46–52.

3325. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ПОЖАРЕВАЧКИМ КАЗАМАТИМА. – Браничево. – Год. 11 (1965), св. 1–2, стр. 9–15.
Поводом 90-годишњице смрти Светозара Марковића.
3326. MARKOVIĆEVA INTERNACIONALA I PRVI JUGOSLOVENSKI SOCIJALISTI. – *Mogućnosti* (Split). – 12/1965, br. 12, str. 1142–1259.
О ставу Светозара Марковића, Драгише Станојевића, Ђоке Мијатовића и Васе Пелагића, као и о ставу „правашке леве“ у Хрватској према Првој интернационали.
3327. СТОГОДИШЊИЦА „РАДЕНИКА“, ПРВОГ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ЛИСТА У СРБИЈИ И НА БАЛКАНУ. – *Браничево*. – Год. 17 (1971), св. 4, стр. 343–347.
3328. КО ЈЕ ПРВИ ПРЕВОДИЛАЦ „МАНИФЕСТА КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ“. – У: *Глас САНУ*, 285 (1973), стр. 197–214.
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 3–5. 10. 1971. г.
Вид. бј. 1638.
3329. ФЕДЕРАЛИСТИЧКЕ КОНЦЕПЦИЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ДИМИТРИЈА ТУЦОВИЋА. – У: *Balkanica*, 5 (1974). – Стр. 91–123. (Годишњак Балканолошког института.)
Zusammenfassung
3330. SVETOZAR MARKOVIĆ U NOVOM SADU. – У: *Istraživanja*. – Novi Sad, knj. 4, 1975. – Str. 49(131).
Zusammenfassung
3331. ПОСЛЕДЊЕ ПУТОВАЊЕ. – *Полијтика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056 – Специјални додатак „Светозар Марковић 1875–1975“ од 2. 03.
О Светозару Марковићу.
3332. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАТИЦА СРПСКА. – *Књижевне новине*. – Год. 27 (1975), бр. 483, стр. 3 и 10 од 16. 03.
3333. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У БОРБИ ЗА СЛОБОДУ ШТАМПЕ У СРБИЈИ. – У: Светозар Марковић: Избор из његових дела и дела о њему. – Београд: Омладинске новине, 1975. – Стр. 290–296.

3334. DUŠAN NEDELJKOVIĆ: SVETOZAR MARKOVIĆ U RAZVOJU SOCIJALISTIČKE MISLI NA DELU: Prikaz. – *Zadarska revija*. – God. 24 (1975), br. 4, str. 332–333.
Вид. бј. 1602.
3335. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАТИЦА СРПСКА. – *Браничево*. – Год. 22 (1976), бр. 2, стр. 116–121.
3336. РЕВОЛУЦИОНАРНА ЈУЖНОСЛОВЕНСКА МИСАО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Зборник за историју Матице српске, бр. 11 (1975), стр. 23–48.
3337. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РЕЛИГИЈА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 10, стр. 25–29.
3338. SVETOZAR MARKOVIĆ I HRVATI. (U povodu 100-godišnjice smrti). – *Zadarska revija*. – God. 24 (1975), br. 5–6, str. 400–408.
О ставу према Анти Старчевићу и Еугену Кватернику и чланцима у Раденику о Раковичком устанку 1871. и другим хрватским темама.
3339. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО КРИТИЧАР АУСТРОСЛАВИЗМА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 519–532. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
3340. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПРЕТЕЧА САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 5(6).
Нешто измењен текст саопштења штампаног у Зборнику са научног скупа 22. и 23. 09. 1976. у Светозареву.
3341. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПРЕТЕЧА САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 43–52.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.

3342. РЕВОЛУЦИОНАРНА ЈУЖНОСЛОВЕНСКА МИСАО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Погледи*. – 6 (1976), бр. 18, стр. 123–150.
3343. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 91–111. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.) Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г. Вид. бј. 1640.
3344. SVETOZAR MARKOVIĆ I NIKOLA PAŠIĆ U CIRIHU. – *Arhiv za pravne i društvene nauke*. – God. 64 (1978), књ. 34, стр. 395–413.
3345. НЕМАЧКИ СОЦИЈАЛИСТИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Глас САНУ, 307 (1978), стр. 191–203. (Одељење друштвених наука; књ. 20.)
Zusammenfassung
3346. DEUTSCHE SOZIALISTEN ÜBER SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 19–20. (Classe des Sciences sociales; No. 15.)
3347. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ШКОЛСКЕ РЕФОРМЕ СТОЈАНА НОВАКОВИЋА. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 57–65.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.
Вид. бј. 1654.
3348. ЂОРЂЕВИЋ ЈОВАН: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАШЕ ВРЕМЕ. Београд, 1977: Приказ. – У: Зборник за историју Матице српске, бр. 18, (1978), стр. 174–176.
Вид. бј. 1584.
3349. ЗБОРНИК РАДОВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976: Приказ Зборника. – У: Зборник за историју Матице српске, бр. 18, (1978), стр. 172–174.

3350. „РАДЕНИК“ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА, ПРВИ СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ЛИСТ НА БАЛКАНУ. – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 185–199.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.
Вид. бј. 1655.
3351. ПРВЕ СРПСКЕ СОЦИЈАЛИСТКИЊЕ И РУСКЕ НИХИЛИСТИКИЊЕ У ЦИРИХУ. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 15–16 (1979), стр. 17–28.
Résumé
3352. SVETOZAR MARKOVIĆ COMME CRITIQUE DE L'AUSTRO-SLAVISME. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 187–188. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
3353. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ЈУЖНОСЛОВЕНСКОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ И БАЛКАНСКОЈ КОНФЕДЕРАЦИЈИ. – У: Глас САНУ, 308 (1980), стр. 115–133. (Одељење друштвених наука; књ. 21.)
Résumé
3354. ПРВИ СРПСКИ И БУГАРСКИ ИДЕОЛОЗИ О ЈУЖНОСЛОВЕНСКОЈ И БАЛКАНСКОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 131–150.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.
Вид. бј. 1658.
3355. SVETOZAR MARKOVIĆ I HRVATSKI POLITIČARI. – *Pogledi* (Split). – God. 17 (1987), br. 1, str. 181–190.
- МИЉАНОВИЋ, Митар
3356. KOMUNISTIČKI (KOMINTERNOVSKI) POGLED NA SRPSKO NACIONALNO PITANJE. – *Medjunarodna politika*. – God. 47 (1996), br. 1043, str. 31–33.
Полемички чланак; оспорава тезе Р. Ратковића и сматра да је Коминтерна продужила Марковићеву анационалну (асрпску) политику.
Вид. бј. 3760.

МИЉКОВИЋ, Бранислав

3357. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ИСТОРИЈИ СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ. – *Република*. – Год. 13 (1946), бр. 47, стр. 3 од 24. 09.

МИЉУШ, Јован

3358. ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ САМОУПРАВЉАЊА У ДЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Зборник за друштвене науке Матице српске, књ. 65 (1980), стр. 125–131.

МИМИЦА, Блаженка

3359. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Наш велики револуционар, поборник равноправности жена. – *Жена данас*. – (1946), бр. 46, стр. 7–8, септембар.
Потписано са Б. М.

МИТРОВИЋ, Бранислав

3360. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – Национална и општечовечанска вредност српског народа. – *Наша реч* (Лесковац). – Год. 3 (1946), бр. 38, стр. 1 од 21. 09.

МИТРОВИЋ, Ђорђе

3361. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ У ЛИСТУ „УЈЕДИЊЕЊЕ“. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 159–166. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1 640.

3362. [РАДИКАЛНИ ЕЛЕМЕНТИ У ПОКРЕТУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 278–279.

Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.

Вид. бј. 1649.

3363. НЕПОЗНАТИ РАДОВИ САБОРАЦА У ИНТЕРНАЦИОНАЛИ. Види: Комадинић, Слободан, бј. 3061.

3364. ОРГАН I ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ *DER VOLKSSTAAT* · О ИСТОРИЈИ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПОКРЕТА У СРБИЈИ – ПОВОДОМ СУЂЕЊА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ 1874. ГОДИНЕ. – У: Зборник прилога филозофији и науци поводом осамдесетогодишњице рођења академика Душана Недельковића. – Београд: САНУ, 1983. – Стр. 95–109. (Посебна издања, књ. 551; Одељење друштвених наука, књ. 91.)
Summary

3365. ИСТРАЖИВАЊЕ И ПРИКАЗ НОВЕ ГРАЂЕ О ПИТАЊИМА ОДНОСА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА, ПРВЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ И МАРКСА. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 321–329. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

3366. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВИ СРПСКИ И БУГАРСКИ СОЦИЈАЛИСТИ О НАЦИОНАЛНОМ ОСЛОБОЂЕЊУ: Прилог истраживањима. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 73–77. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.

3367. НЕКОЛИКО РЕЧИ О ПРИПРЕМАМА ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 105–119.

Résumé

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

3368. НЕКОЛИКО РЕЧИ О ОДНОСИМА СРПСКИХ СОЦИЈАЛИСТА ПРЕМА КАРАЂОРЂЕВЦИМА И КАРАЂОРЂЕВИЋИМА И РАДИКАЛИМА. – У: Социјалдемократ-

ско наслеђе у Србији – Димитрије Ценић. – Београд. САНУ, Завод за уџбенике и наставна средства, 1995. – Стр. 245–276.

Саопштење на научном скупу у САНУ 8. и 9. 04. 1993. г.

3369. KADA JE I GDE ROĐEN SVETOZAR MARKOVIĆ? – *Nova misao*. – God. 2 (1995), br. 1–2, str. 46–49.

Аутор документ о проглашењу Светозаревог пунолетства сматра правим доказом о датуму рођења, а за место рођења наводи село Рготину.

3370. О ИСТРАЖИВАЊИМА И ПРИПРЕМИ ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 385–399.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

3371. НАУКА, ИДЕОЛОГИЈА И ИДЕОЛОГИЗАЦИЈА У ИСТРАЖИВАЊИМА ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Насијава историје*. – Год. 3 (1997), бр. 5, стр. 145–155.

Саопштење у Музеју Војводине у Новом Саду поводом 150 година од рођења С. Марковића.

Вид. бј. 2694.

МИТРОВИЋ, Јеремија Д.

3372. SVETOZAR MARKOVIĆ, PREDLAGAN ZA ČLANA SRPSKOG UČENOG DRUŠTVA. – *Jugoslavenski istorijski časopis*. – God. 13 (1974), br. 3–4, str. 313–315.

3373. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ЗАБЕЛЕШКАМА ПАЈЕ МИХАИЛОВИЋА. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 11–12 (1975), стр. 113–125.

3374. ПРОНАЂЕНИ БРОЈЕВИ „ВРАГОЛАНА“. Сатирични лист групе Светозара Марковића – поново пред нама. – Политика. – Год. 83 (1986), бр. 26 173, стр. 11 од 16. 08.

У библиотеци „Вук Караџић“ у Крагујевцу налази се непотпуно друго годиште Враголана (1872. г.). До сада лист није постојао ни у једној библиотеци, јер је спаљивањем Народне библиотеке Србије 6. априла 1941. и тај комплет уништен.

МИТРОВИЋ, Милован

3375. SOCIJALISTIČKA MISAO I JUGOSLOVENSKA SOCIOLOGIJA. – У: *Jugoslavenska predratna sociologija / Milovan Mitrović*. – Београд: Истраживачко-издавачки центар SSO Србије, 1982. – Стр. 35–43.

Социјалистичка мисао Светозара Марковића.

3376. БОРБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ПРОТИВ АНАРХИЗМА У КРАГУЈЕВАЧКОМ ПЕРИОДУ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 263–271.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.

Вид. бј. 1650.

МИХАИЛОВИЋ, Аритон

3377. СУЂЕЊЕ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ У КРАГУЈЕВЦУ 1874. ГОДИНЕ. – *Глас Народног фронта Србије*. – Год. 10 (1950), бр. 164, стр. 4 од 9. 10.

Потписано са Ар. М.

МИЋУНОВИЋ, Драгољуб

3378. КАРЛ МАРКС И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПАРИСКОЈ КОМУНИ. – *Социолошки преглед*. – Год. 5 (1971), бр. 3, стр. 265–272.

МЛАДЕНОВ, Симеон А.

3379. ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИДЕИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Мосћ*. – Год. 20 (1985), бр. 95, стр. 58–68.

МЛАДЕНОВИЋ, Живомир

3380. МЛАДИ СКЕРЛИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 503–510. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

3381. LE JEUNE SKERLIĆ ET SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: *Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980.* – P. 183. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

МОЈСОВ, Лазар

3382. РЕЧ НА ОТВАРАЊУ научног скупа ЈАВНОСТ У УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ДАНАС. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 15–19.

Шести научни скуп 22. и 23. 09. 1981. г. у Светозареву („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1656.

МОРАВЧЕВИЋ, Зоран

3383. „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ '83“. – Доба. – Год. 10 (1983), бр. 21, стр. 5, октобар.

XXX

3384. МОРАЛ У УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ДАНАС. – Борба. – Год. 48 (1983), бр. 263–264 од 24. 09.

Изводи из излагања Радомира Лукића и Јожета Штерна на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.

МОРАЧИЋ, Дамњан

3385. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Кад сам био ђак / Дамњан Морачић. – Горњи Милановац: Дечје новине, 1984. – Стр. 71–74.

Дат је и одломак из чланка Св. Марковића *Како су нас васпитавали.*

МУЛИЋ, Роман

3386. УТИЦАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ЕТНИЧКА СХВАТАЊА ДУШАНА ПОПОВИЋА. – У: Душан Поповић и раднички покрет Србије. – Београд: Институт за историју радничког покрета Србије, 1986. – Стр. 225–234.

Саопштење на научном скупу у Рековцу 3. и 4. 10. 1985. г. поводом 100-годишњице рођења Д. Поповића.

3387. SVETOZAR MARKOVIĆ O ISTORIJSKOM REDOSLEDU DRUŠTVENO-EKONOMSKIH FORMACIJA. – *Marksiističke teme.* – God. 10 (1986), br. 1, str. 21–38.

3388. РОБИЈА И СТВАРАЛАШТВО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 223–233.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу. Вид. бј. 1650.

3389. ЈУГОСЛОВЕНСКА КРИТИКА У СВЕТЛУ ЕТНИЧКЕ МИСЛИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 35–42

Summary

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.

Вид. бј. 1660.

3390. О НАЦИОНАЛНОМ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНОМ У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 573–586.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

МУМИНАГИЋ, Лада

3391. МОРАЛ -- ЈУЧЕ, ДАНАС... – *Комунист*. – Год. 41 (1983), бр. 1386, стр. 6–8 од 7. 10.

Иронично-критички приказ дводневног научног скупа у Светозареву; поставља се питање да ли су симпозијуми сврсисходни (што се поткрепљује са два уоквирена мишљења), али и „јесмо ли у моралној кризи или нисмо? Шта је социјалистичка етика и да ли она уопште постоји...“

МУРТЕЗИ, Екрем

3392. VOTËKURTIMET E SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Marksiizmi dhe filozofia*, – *Rilindja*. – God. 31 (1975), br. 5741 od 2. 03.

Н. В.

3393. КРАТАК ЖИВОТОПИС СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Зора. – Год. 2 (1976), бр. 13, стр. 4.

Н. В.

3394. КРАТАК ЖИВОТОПИС. – *Glas Istre*. – God. 4 (1946), br. 332, str. 5 od 22. 09.

Поводом 100-годишњице смрти Светозара Марковића.

Н. С.

3395. МИСЛИЛАЦ И ПРЕТЕЧА. Светозар Марковић. Одабрани списи: Приказ. – *Ослобођење*. – Год. 18 (1961) од 28. 06.

XXX

3396. НА ГОДИШЊИЦУ СМРТИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Борба. – Год. 24 (1959), бр. 48 од 27. 02.

XXX

3397. NA STAROM UNIVERZITETU U BEOGRADU OTKRIVENA JE BISTA SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Studentski list*. – God. 1 (1946), br. 40, str. 6 od 1. 10.

Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића говорили председник града Београда Нинко Петровић и профектор Београдског универзитета проф. др Душан Недељковић.

НАДОВЕЗА, Бранко

3398. СЛИЧНОСТИ И РАЗЛИКЕ КОНЦЕПЦИЈЕ СРПСКОГ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ВАСЕ ПЕЛАГИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 299–303.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

НАЈДАНОВИЋ, Божидар

3399. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ РОЂЕН У ЗАЈЕЧАРУ. – *Борба*. – Год. 21 (1956), бр. 242, стр. 4 од 13. 09.

Нова документа одбацују ранију Скерлићеву претпоставку о Јагодини као месту Светозаревог рођења.

НАЈДАНОВИЋ, Милорад

3400. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – У: Српски реализам у 19. веку / Милорад Најдановић. – Београд: Завод за издавање уџбеника НРС, 1962. – Стр. 23–33.

3401. ВУК КАРАЦИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Кораџи*. – Год. 3 (1966), бр. 1, стр. 8–12.

3402. УТИЦАЈ ПОЛИТИЧКЕ ИДЕОЛОГИЈЕ И ЛИТЕРАЛНИХ КОНЦЕПЦИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ГЕНЕЗУ И КАРАКТЕР СЕОСКЕ ПРИПОВЕТКЕ. – У: Сеоска реалистичка приповетка у српској књижевности 19. века / Милорад Најдановић. – Београд: Завод за издавање уџбеника НРС, 1968. – Стр. 77–155.

3403. УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА, У РАЗВОЈУ СРПСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ. – У: Уједињена омладина српска: Зборник радова. – Нови Сад: Матица српска, 1968. – Стр. 35–49.

Резюме

3404. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Жута гошћа у српској књижевности – Књижевноисторијски портрети писаца-грудоболника, Милорад Најдановић. – Београд: Нолит, 1973. – Стр. 122–132.

3405. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ. – *Кораџи*. – Год. 9 (1975), бр. 9–10, стр. 16–23.
Издавање на трибини КЊИГЕ И ЗБИВАЊА, 27. 03. 1975. г. у организацији Народне библиотеке Србије и Марксистичког центра ЦК СКС.

XXX

3406. НАШ ОКРУГ СЕ СПРЕМА ДА СВЕЧАНО ПРОСЛАВИ 100-ГОДИШЊИЦУ РОЂЕЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Народни лист*. – Год. 3 (1946), бр. 116, стр. 2 од 13. 09.

XXX

3407. NAŠI NARODI PROSLAVILI SU STOGODIŠNJICU RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Ilustrirani vjesnik*. – God. 1 (1946), br. 58, str. 7 od 29. 09.

XXX

3408. НАУЧНИ СКУП „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЕКОНОМСКЕ НАУКЕ“ одржан у Светозареву (Први „Светозареви сусрети“). – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4.
Цео двоброј посвећен научном скупу.

НЕДЕЉКОВИЋ, Бранислав

3409. СРПСКО ДРУШТВО У ДЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Полиџика*. – Год. 42 (1945), бр. 11 957, стр. 4 од 19. 04.

Предавање о Светозару Марковићу одржано на Коларчевом универзитету.

НЕДЕЉКОВИЋ, Драган

3410. SVETOZAR MARKOVIĆ I PROBLEM REALIZMA. – *Savremenik*. – God. 21 (1975), knj. 41, sv. 4, str. 319–333.

НЕДЕЉКОВИЋ, Драгољуб

3411. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРОБЛЕМ РЕАЛИЗМА. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 45–59.

Саопштење на научном скупу б. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

НЕДЕЉКОВИЋ, Душан

3412. ЛИК СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА, РЕВОЛУЦИОНАРА, МИСЛИОЦА И ЊЕГОВА ТРИ САСТАВНА ДЕЛА. – У: *Гласник САНУ* (1951), књ. 3, св. 2, стр. 200–207.

3413. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ДАНАШЊОЈ МОСКВИ И ВАЛТАЗАР БОГИШИЋ НА ЦЕТИЊУ. – *Правни зборник*. – Год. 10 (1961), св. 3, стр. 189–192.

Схватање В. Г. Карасјова о марксистичком учењу Светозара Марковића и издања његових „Изабраних списа“ у Москви 1956. године.

Вид. бј. 47.

3414. ФИЛОЗОФСКЕ СТРУЈЕ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Уједињена омладина српска: Зборник радова. – Нови Сад: Матица српска, 1968. – Стр. 77–88.

Résumé

3415. ОМЛАДИНА СРПСКА И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Од Хераклита до Његоша и Светозара / Душан Недељковић. – Београд: Просвета, 1971. – Стр. 349–365.

3416. ЛИК СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Од Хераклита до Његоша и Светозара / Душан Недељковић. – Београд: Просвета, 1971. – Стр. 366–376.

Огледи и студије.

3417. ЛИК СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Револуција и револуционари на делу / Душан Недељковић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1980. – Стр. 259–269.

3418. НАУКА И РЕВОЛУЦИОНАРНА ПЕРСПЕКТИВА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У СРБИЈИ ДО 1919. – У: *Глас САНУ*, 284 (1973), стр. 1–33. (Одељење друштвених наука; књ. 16.)

Résumé

Аутор нарочито истиче улогу Светозара Марковића.

3419. НАУКА И РЕВОЛУЦИОНАРНА ПЕРСПЕКТИВА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У СРБИЈИ ДО 1919. – У: *Марксизам наука социјализма и дијалектике* / Душан Недељковић. – Ниш: Градина, 1974. – Стр. 21–51. (Коло „Библиотека Марксизам“.)

3420. LA SCIENCE ET LA PERSPECTIVE REVOLUTIONNAIRE DANS L'ÉVOLUTION DE LE PENSÉE SOCIALISTE EN SERBIE JUSQU' A 1919. – In: *Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts*, Beograd, 1974. – P. 53–55. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

3421. ПАРИСКА КОМУНА И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ТРАДИЦИЈЕ СРБИЈЕ. – У: *Глас САНУ*, 285 (1973), стр. 23–52. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 3–5. 10. 1971. г.

Вид. бј. 1 638.

3422. LA COMMUNE DE PARIS ET SVETOZAR MARKOVIĆ DANS L'ÉVOLUTION DE LA TRADITION SOCIALISTE DE LA SERBIE. – In: *Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts*, Beograd, 1974. – P. 105–106. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

3423. ПАРИСКА КОМУНА И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: *Марксизам наука социјализма и дијалектике* / Душан Недељковић. – Ниш: Градина, 1974. – Стр. 53–81. (Коло „Библиотека Марксизам“.)

3424. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О РЕВОЛУЦИОНАРНОМ ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКОМ РАЗВИТКУ СРБИЈЕ И БАЛКАНА И „ЈАСАН ПРОГРАМ“ ПРВИХ СОЦИЈАЛИСТА СРБИЈЕ. – У: *Светозар Марковић и економске науке*. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 29–44.

Уводни реферат на Првом научном скупу у Светозаревоу 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1651.

3425. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О РЕВОЛУЦИОНАРНОМ ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКОМ РАЗВИТКУ СРБИЈЕ И БАЛКАНА И „ЈАСАН ПРОГРАМ“ ПРВИХ СОЦИЈАЛИСТА СРБИЈЕ. (У: *Глас САНУ*, 294 (1975), стр. 13–39. (Одељење друштвених наука; књ. 19.)

Résumé

3426. L'ÉVOLUTION ECONOMIQUE ET SOCIALE REVOLUTIONNAIRE DE LA SERBIE ET DES BALKANS D'APRES SVE-

- TOZAR MARKOVIĆ ET LE „PROGRAMME EVIDENTE“. – In: Bulletin 59 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1977. – P. 107. (Classe des Sciences sociales; No. 13.)
3427. ЕКОНОМСКА МИСАО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 1.
Саопштење на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“, одржаном у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. Вид. бј. 1651.
3428. SVETOZAR MARKOVIĆ I PROBLEM REALIZMA. – *Savremenik*. – God. 21 (1975), knj. 41, sv. 4, str. 319–333.
3429. ОСНОВНА ДИЈАЛЕКТИЧКА КАТЕГОРИЈА ПРЕВАЗИЛАЖЕЊА У ЖИВОТУ, МИСЛИ И ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 5–13. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г. Вид. бј. 1639.
3430. OSNOVNA DIJALEKTIČKA KATEGORIJA PREVAZILAŽENJA U ŽIVOTU, MISLI I DELU SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Dijalektika*. – God. 10 (1975), br. 4, str. 73–82.
Résumé
3431. CATÉGORIE DIALECTIQUE FONDAMENTALE DE DÉPASSEMENT (AUFHEBEN) DANS LA VIE, LA PENSÉE ET L'OEUVRE DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 121–122. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
3432. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРОБЛЕМ ГЕНЕЗЕ, СУШТИНЕ, УЛОГЕ И ЗНАЧАЈА НАРОДНОГ СТВАРАЛАШТВА. – У: Револуција и револуционари на делу / Душан Недељковић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1980. – Стр. 77–105.
Реферат на 22. конгресу Савеза удружења фолклориста Југославије у Жабљаку од 29. 08. до 2. 09. 1975. г.
3433. ЦРВЕНИ БАРЈАК КРАГУЈЕВЦА 1876. У КОНТИНУИТЕТУ РЕВОЛУЦИОНАРНОГ ДРУШТВЕНО-ЕКОНО-

- МСКОГ РАЗВИТКА СРБИЈЕ, ЈУГОСЛАВИЈЕ, БАЛКАНА И СВЕТА. – У: Револуција и револуционари на делу / Душан Недељковић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1980. – Стр. 107–170.
3434. ГЕНЕЗА, СМИСАО И ЗНАЧАЈ „ЦРВЕНОГ БАРЈАКА“ КРАГУЈЕВЦА 1876. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 63–69.
Општи принципијелни увод у реферат на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. Вид. бј. 1649.
3435. ГЕНЕЗА, СМИСАО И ЗНАЧАЈ „ЦРВЕНОГ БАРЈАКА“ КРАГУЈЕВЦА 1876. – У: Глас САНУ, 307 (1978), стр. 103–156. (Одељење друштвених наука; књ. 20.)
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год. Вид. бј. 1649.
3436. МАРКС, ЕНГЕЛС, СВЕТОЗАР И ПРВИ СОЦИЈАЛИСТИ СРБИЈЕ И БАЛКАНА О МАКЕДОНИЈИ И ИСТОЧНОЈ КРИЗИ, И ПРОБЛЕМ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ ПЕРСПЕКТИВЕ. – У: Македонија во источна криза 1875–1881. – Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, 1978. – Стр. 151–157.
Реферат на симпозијуму МАНУ, у Штипу 17–19. 05. 1976. г.
3437. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ОМЛАДИНА И МАРКСИЗАМ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 15–20. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г. Вид. бј. 1640.
3438. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ОМЛАДИНА И МАРКСИЗАМ. – У: Револуција и револуционари на делу / Душан Недељковић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1980. – Стр. 67–76.
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
3439. САМОУПРАВЉАЊЕ У ИДЕЈНО-ПОЛИТИЧКИМ КОНЦЕПЦИЈАМА МАРКСА, ЕНГЕЛСА, ЧЕРНИШЕВ-

СКОГ, СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЛЕЊИНА НА ДЕЛУ. – У: Революција и револуционари на делу / Душан Недељковић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1980. – Стр. 181–233.

Уводни реферат на научном скупу „Светозар и самоуправљање“, у Новом Саду 1978. г. Материјали са овог скупа нису објављени.

3440. ЗА „САГЛЕДАВАЊЕ РЕВОЛУЦИОНАРНОГ КОНТИНУИТЕТА“ И СКОКОВА НАШЕГ ПРЕЛАЗНОГ ВРЕМЕНА. – У: Революција и револуционари на делу / Душан Недељковић. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1980. – Стр. 237–245.

Дискусија на научном скупу „Светозар и самоуправљање“, у Новом Саду 1978. г.

3441. РЕВОЛУЦИЈА И РЕВОЛУЦИОНАРИ НА ДЕЛУ. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1980. – 460 стр. (Библиотека „Посебна издања“ „Светозаревих сусрета“, књига прва.)

Зборник текстова о Светозару Марковићу.

3442. PET GODINA „SVETOZAREVIN SUSRETA“. – *Socijalizam*. – God. 23 (1980), br. 12, str. 159–165.

Приказ петог зборника научних радова „Светозаревих сусрета“.

Вид. бј. 1655.

3443. SVETOZAR MARKOVIĆ ET LA PENSÉE SOCIALISTE DANS LES BALKANS. – У: *Balkanica*, 8, Beograd, 1977. – Str. 367–373. (Godišnjak Balkanološkog instituta SANU.)

3444. ЦЕЛОВИТА САГЛЕДАВАЊА ОД МЕНДЕА И ХЕРАКЛИТА ДО СВЕТОЗОРА И ДЕЛЧЕВА. – У: Од димензије времена до целовитих сагледавања и истина на делу / Душан Недељковић. – Пожаревац: Просвета, 1981. – Стр. 103–110.

3445. ПРОБЛЕМ ЈАВНОСТИ И ЈАВНОГ МЊЕЊА У СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и јавност. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 35–40.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г. („Светозареви сусрети“)

Вид. бј. 1656.

3446. УВОДНА РЕЧ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 4. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.) Вид. бј. 1641.

3447. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВА ИНТЕРНАЦИОНАЛА НА ДЕЛУ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 5–7. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. 11. 1983. г. Текст се објављује из недовршеног ауторовог рада.

Вид. бј. 1641.

НЕДЕЉКОВИЋ, Ив

3448. ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВЕ СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 253–259. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

3449. PROBLÈMES ET PERSPECTIVES DE LA POLITIQUE SOCIALE DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 153–154. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

НЕДЕЉКОВИЋ, Милан

3450. ПАРИСКА КОМУНА И СРБИЈА НА ИСТОКУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Просветни преглед*. – Год. 27 (1971), бр. 16/17 од 28. 04.

3451. ПОЛИТИЧКА И СОЦИОЛОШКА МИСАО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Багдада*. – Год. 17 (1975), бр. 192, стр. 15–24.

3452. MORAL I VASPITANJE U DELIMA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Pedagoška akademija, Zbornik radova nastavnika, Kruševac*, књ. 2, (1984).

НЕДИЋ, Споменка

3453. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ БРАТУ ЈЕВРЕМУ. – *Политика*. – Год. 72 (1975), бр. 22 063, стр. 17 од 9. 03.

Писмо Св. Марковића из Крагујевца 20. 01. 1875. са коментаром Споменке Недић.
Вид. бј. 1553.

3454. ПИСМО ПОСЛЕ СВЕТОЗАРЕВЕ СМРТИ. – Из Београда, 16. 03. 1875. – *Политика*. – Год. 72 (1975), бр. 22 070, стр. 13 од 16. 03.

Писмо Јелене (Илке) Марковић о Светозаревој смрти упућено Светозаревој маћехи Марији и сестрама Кристи и Милици.

XXX

3455. NEKAJ MISLI SVETOZARJA MARKOVIČA O POLITIČKI IN MORALNI VZGOJ MLADINE. – *Delavska enotnost*. – God. 2 (1946), br. 38, str. 5 od 20. 09.

НЕШКОВИЋ, Ратко

3456. FILOZOFSKI DOMAŠAJ SVETOZARA MARKOVIČA. – *Dijalog*. – (1985), br. 5/6, str. 171–176.

3457. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И КРИТИКА ЛЕГАЛИСТИЧКЕ СВЕСТИ. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 193–202.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1659.

3458. SVETOZAR MARKOVIĆ I KRITIKA LEGALISTIČKE SVESTI. – *Opređenje*. – God. 19 (1988), br. 4, str. 89–95.

НИКОЛИЋ, Живојин

3459. ДР ДУШАН НЕДЕЉКОВИЋ: „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ НА ДЕЛУ“: Приказ. – *Обележја*. – Год. 7 (1977), бр. 1, стр. 239–241.
Вид. бј. 1602.

3460. ЗНАЧАЈ ПИСАНЕ РЕЧИ КОД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 511–517. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

3461. L'IMPORTANCE DE LA PAROLE ÉCRITE CHEZ SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 185–186. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

3462. НЕКЕ ОСНОВНЕ ИДЕЈЕ ПРВЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ У „РАДЕНИКУ“ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 233–238. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

НИКОЛИЋ, Миодраг

3463. РАЗВОЈ ИНДУСТРИЈЕ У СХВАТАЊУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 8.
Саопштење на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“, одржаном у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г.
Вид. бј. 1651.

3464. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О УЛОЗИ РАЗВОЈА ИНДУСТРИЈЕ. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 164–174.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1651.

3465. ДОГОВОР КАО ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ЕЛЕМЕНАТ РАЗВОЈА У НАУЧНОМ ОПУСУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 185–195.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.

3466. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 103–115.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.

Вид. бј. 1653.

3467. АКТУЕЛНОСТ ПОГЛЕДА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ОБРАЗОВАЊЕ РАДНИКА КАО УСЛОВА ЗА РАЗВОЈ ПРОИЗВОДНИХ СНАГА. – У: Педагошке идеје Светозара Марко-вића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 119–128.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.

Вид. бј. 1654.

3468. РАДНИЧКА КЛАСА У ВРЕМЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 13–15.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.

Вид. бј. 1655.

НИКОЛИЋ, Радомир

3469. ПРОБЛЕМИ ШТАМПАЊА ЦЕЛОКУПНИХ ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Споменица поводом представљања првих изашлих књига Целокупних дела Светозара Марковића. – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 51.

Вид. бј. 1642.

НИКПАЉ, Берислав

3470. PRVI SOCIJALIST NA BALKANU. (Sto godina od smrti Svetozara Markovića). – *Oko*. – (1975), br. 78, str. 6.

НИНКОВИЋ, Адам

3471. ANTROPOLOŠKO-ETIČKI POGLEDI SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Pregled*. – God. 74 (1984), br. 2, str. 127–139.

3472. ESTETIČKI POGLEDI SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Putevi*. – God. 30 (1984), br. 5, str. 53–68.

3473. ЕТИЧКИ ПОГЛЕДИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 45–55.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.

Вид. бј. 1657.

3474. ETIČKI POGLEDI SVETOZARA MARKOVIĆA. – У: Godišnjak Centra za marksističko obrazovanje i političke studije „Veselin Masleša“, 2, (Banja Luka), (1984). – Str. 25–34.

3475. POVODOM 110-GODIŠNJICE SMRTI SVETOZARA MARKOVIĆA (1846–1875). – *Dijalog*. – 1985, br. 5/6, str. 155–169.

3476. IDEJE SVETOZARA MARKOVIĆA O NACIONALNOM I SOCIJALNOM OSLOBODJENJU PUTEM FEDERALIZMA. – *Istorijski zbornik*, Sarajevo, 6 (1985), str. 147–159.

3477. ЈЕДИНСТВО НАЦИОНАЛНОГ И СОЦИЈАЛНОГ ОСЛОБОЂЕЊА ПУТЕМ ФЕДЕРАЛИЗМА. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 103–112.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.

Вид. бј. 1658.

3478. УТИЦАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ДИМИТРИЈА ЦЕНИЋА. – У: Социјалистичко наслеђе у Србији – Димитрије Ценић. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1995. – Стр. 186–192.

Саопштење на научном скупу у САНУ 8. и 9. 04. 1993. г.

3479. СТОПЕДЕСЕТ ГОДИНА ОД РОЂЕЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Нови џуџи*. – Год. 51 (1996), бр. 1498–1505 од 25. 09–13. 11. Фелтон у осам наставака.

3480. ФИЛОЗОФСКИ ВИДИЦИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 195–206. Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

НИЧКОВИЋ, Радисав

3481. Dr JAŠAR REDŽEPAGIĆ: PEDAGOŠKA MISAO SVETOZARA MARKOVIĆA: Prikaz. – *Pedagogija*. – God. 16 (1980), br. 4, str. 581–585.

Вид. бј. 1607.

НОВАКОВИЋ, Бошко

3482. SVETOZAR MARKOVIĆ: Predgovor. – U: Svetozar Marković: Izbor. – Sarajevo: Svjetlost, 1962. – Str. 3–21. (Kol. Školska biblioteka.)

3483. SVETOZAR MARKOVIĆ: Predgovor. – U: Svetozar Marković: Izbor. – Sarajevo: Svjetlost, 1964. – Str. 3–20. (Kol. Školska biblioteka.)

XXX

3484. НОВООТКРИВЕНА ДОКУМЕНТА О КРАГУЈЕВАЧКОМ ПЕРИОДУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Приредно Живомир Спасић. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“, Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 285–294.

Интегрални текстови осам докумената која се односе на друштвену штампарiju и лист Јавност. Потичу из заоставштине Светозара Николића Шоше, сина Јевремова, који је био акционар Друштвене штампарije и пријатељ Св. Марковића.

Вид. бј. 1650.

XXX

3485. О КАРАКТЕРУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Свeй-лосiй*. – Год. 12 (1946), бр. 35, стр. 1 од 21. 09.

XXX

3486. О SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Mladost*. – God. 2 (1946), br. 9, str. 3–6.

Текстови: из Некролога у *Засiјави*, (1875), Јована Скерлића, Милорада Митровића, Јаше Продановића и др.

XXX

3487. О SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Sarajevski dnevnik*. – God. 2 (1946), br. 207 od 26. 02.

XXX

3488. ОВ STOLETNICI ROJSTVA VELIKEGA UČITELJA SRPSKOGA NARODA. – *Kmečki glas* (Ljubljana). – God. 2 (1946), br. 39, str. 9 od 26. 09.

О Светозару Марковићу.

XXX

3489. ОВ STOLETNICI ROJSTVA SVETOZARJA MARKOVIĆA. – *Mladina*. – God. 4 (1946), br. 39, str. 5 od 29. 09.

ОБРАДОВИЋ, Милисав

3490. УТИЦАЈ УЧЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА СТВАРАЊЕ РАДНИЧКОГ ПОКРЕТА У СРЕДЊЕМ ПОМОРАВЉУ КРАЈЕМ XIX И ПОЧЕТКОМ XX ВЕКА (ЈАГОДИНА, ЋУПРИЈА, ПАРАЋИН). – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 201–213.

Саопштење на научном скупу у Светозаревоу 22. и 23. 09. 1979. г.

Вид. бј. 1655.

ОБРЕНОВИЋ-ДЕЛИБАШИЋ, Вера

3491. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Novi žena* (Sarajevo). – God. 2 (1946), br. 18, str. 7–8.

XXX

3492. ОД ПРВИХ ДРУЖИНА ПРЕ 78 ГОДИНА – ДО ВЕЛИКИХ И ДОБРО ОРГАНИЗОВАНИХ ЗЕМЉОРАДНИЧКИХ ЗАДРУГА У БЕОГРАДУ. – *Наше занайсiйво* (Београд). – Год. 1 (1948), бр. 5, стр. 2 од 30. 09.

О значају и улози Светозара Марковића.

ОГЊАНОВИЋ, Андрија М.

3493. СТАРИ НОВИ САД И ИЗГНАНСТВО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА 1873. – *Слободна Војводина*. – Год. 11 (1952), бр. 2413, стр. 4 од 24. 08.

Са текстом представке Срба у градском Сенату и интерпелације Светозара Милетића, који су дигли свој глас на скупштини Сената, због изгнанства Светозара Марковића из Новог Сада.

XXX

3494. ОСАМДЕСЕТ ГОДИНА КРАГУЈЕВАЧКОГ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ЛИСТА „ЈАВНОСТ“. – *Свeй-лосiй*. – Год. 19 (1953), бр. 47, стр. 6 од 28. 09.

XXX

3495. ОСЛОБОЂЕНА ЖЕНА ЈЕ ВЕЛИЧИНА ЗА ЦЕО ДРУШТВЕНИ ПРЕОБРАЖАЈ. – *Глас Подриња*. – Год. 3 (1946), стр. 1 од 18. 09.

О ставу Светозара Марковића о равноправности жена.

ОШТРИЋ, Владимир

3496. SVETOZAR MARKOVIĆ: „PARISKA KOMUNA I INTERNACIONALA“. Beograd, 1965. – *Putevi revolucije*. – God. 5 (1967), br. 9, str. 254–256.

Приказ истоименог дела у редакцији Мирослава Ђорђевића.

Вид. бј. 54.

3497. СОЦИЈАЛИСТИ У ХРВАТСКОЈ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 487–502. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

3498. SVETOZAR MARKOVIĆ ET LES SOCIALISTES EN CROATIE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 181–182. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

3499. [РАЗМИШЉАЈУЋИ О ТЕМИ...]. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 245–247. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.

Вид. бј. 1640.

3500. ODJESI I UTICAJ MARKOVIĆEVA DJELA U HRVATSKOJ I VOJVODINI. (U povodu zbornika „Svetozar Marković, omladina i marksizam“. – Beograd: SANU, 1982). – *Časopis za suvremenu povijest*. – God. 18 (1986), br. 2, str. 101–111.

3501. ODJESI I UTICAJ MARKOVIĆEVA DJELA U HRVATSKOJ I VOJVODINI. – У: Svetozar Marković danas. – Beograd: Epoha, 1992. – Стр. 187–196.

Ова студија је саопштена на промоцији зборника радова „Светозар Марковић, омладина и марксизам“ 28. 03. 1982.

Вид. бј. 1640.

ПАВИЋ, Милорад

3502. САБРАНИ СПИСИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Београд: Култура, 1960, књ. I: Приказ. – *Полиџика*. – Год. 57 (1960), бр. 16 805, стр. 16 од 12. 06.

Вид. бј. 32.

ПАВИЋЕВИЋ, Владимир

3503. О КЊИЖЕВНИЦИМА У РАДУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 12 (1984), бр. 22, стр. 20–24.

3504. САДРЖАЈ, КАРАКТЕР И ЗНАЧАЈ ЈАВНОГ РАДА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 51–60.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.

Вид. бј. 1656.

ПАВИЋЕВИЋ, Вуко

3505. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, РЕВОЛУЦИОНАРНИ УЧИТЕЉ НАПРЕДНЕ ОМЛАДИНЕ. – *Омладински њокрејџ* (Цетиње). – Год. 6 (1946), бр. 28, стр. 6 од 25. 09.

3506. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ТЕОРЕТИЧАР МОРАЛА И СОЦИЈАЛНИ РЕФОРМАТОР. – *Марксистичка мисао*. – Год. 2 (1976), бр. 1, стр. 127–154.

ПАВЛОВ, Дејан-Крецуљ

3507. ЛИТЕРАТУРНО ДЕЛО НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Литературен фронт*. – Год. 11 (1955), бр. 9, стр. 4 од 3. 03.

3508. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ И УЧИЛИЩЕТО. По случај 80 години от смртта му. – *Народна просвета*. – (1955), књ. 3, стр. 54–58.

Потписано са Дејан Крецуљ.

3509. МАТЕРИЈАЛИЗМОТ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ / Дејан Павлов. – У: Известја на Института по филозофија. – Том 7, књ. 1, 1962. – Стр. 219–253.

3510. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ И БЪЛГАРИТЕ. – *Славјани*. – Год. 23 (1967), књ. 7, стр. 40.

3511. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У КОНТЕКСТУ МАТЕРИЈАЛИСТИЧКЕ ФИЛОЗОФСКЕ МИСЛИ У РУСИЈИ, СРБИЈИ И БУГАРСКОЈ 19. ВЕКА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 173–183.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

ПАВЛОВ, Славко

3512. САЧУВАН ЈЕДАН РУКОПИС ЧУВЕНОГ ЧЛАНКА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Полиџика*. – Год. 61 (1964), бр. 18292 од 6. 09.

У Архиву Панчева сачуван рукопис Светозара Марковића *Како су нас васџиџавали*.

3513. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И КЊИГА КОЈУ НИКАД НИЈЕ ОБЈАВИО. – *Полиџика*. – Год. 71 (1964), бр. 21705 од 10. 03.

О рукопису *Како су нас васџиџавали*.

Вид. бј. 3001.

ПАВЛОВИЋ, Бранко

3514. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЛАЗА КОСТИЋ. – *Књижевности*. – Год. 33 (1978), бр. 1, стр. 98–118.

ПАВЛОВИЋ, Леонтије

3515. ЗАБРАНА РАСТУРАЊА КЊИГЕ „НЕКОЛИКО ЧЛАНКА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА“ У НЕГОТИНУ. – *Прилози за књижевности, језик, историју и фолклор*. – Год. 41 (1975), св. 1–2, стр. 103–107.

3516. ЈЕДАН ДОКУМЕНАТ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Неки споменици културе, 5. Осврти и запажања. – Смедерево: Музеј у Смедереву, 1975. – Стр. 91–95.

Исто: Вид. бј. 3515, само промењен наслов.

ПАЛАВЕСТРА, Предраг

3517. ПЕДАГОШКЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 111–118.

3518. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОЈ КРИТИЦИ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 87–99.

Саопштење на научном скупу 6. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

3519. БАЛКАНСКО ОПРЕДЕЉЕЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЉУБЕНА КАРАВЕЛОВА. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 9–14. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.

Вид. бј. 1643.

ПАНЕВСКИ, Дане

3520. ЛИТЕРАТУРНИТЕ ПОГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Развиток*. – Год. 13 (1975), бр. 3, стр. 124–135.

ПАНИЋ-СУРЕП, Милорад

3521. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У БЕОГРАДУ. – *Дуџа*. – Год. 2 (1946), бр. 59, стр. 2–3 од 21. 09.

3522. ПРВО СРПСКО ИЗДАЊЕ „МАНИФЕСТА КОМУНИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ“ ИЗ 1871. – *Борба*. – Год. 13 (1948), бр. 41, стр. 2 од 17. 02.

Опис издања из Панчева, 1871. год. и тврдња да је Светозар Марковић преводилац.

ПАНТИЋ, Драгомир

3523. ЈАШАР РЕЦЕПАГИЋ: ОД ГРАЂАНСКЕ ДО МАРКСИСТИЧКО-ЛЕЊИНИСТИЧКЕ ПЕДАГОГИЈЕ: Приказ. – Приштина. – *Насџава и васџиџање*. – Год. 37 (1988), бр. 1–2, стр. 135–140.

Вид. бј. 1607.

3524. АКТУЕЛНОСТ ПЕДАГОШКЕ КРИТИЧКЕ МИСЛИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 503–520.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

ПАРАУШИЋ, Момчило

3525. НЕПОЗНАТА РЕДАКЦИЈА СПИСА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА „КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ“. Приредио и предговор Момчило Параушић. – Светозарево: Марксистички центар „Светозар Марковић“, 1985. – Стр. 9–18. (Библиотека СВЕСКЕ 1/85 Светозареви сусрети.)

Текст је прво као непознат објављен 1975. у часопису *Име* (вид. бј. 214), а 1985. г. 26. априла у *Панчевцу* на стр. 7 са поднасловом „Након сто седамдесет година“, а затим је дат „Светозаревим сусретима“ да га објаве „међу првима“.

3526. НЕПОЗНАТА РЕДАКЦИЈА СПИСА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА „КАКО СУ НАС ВАСПИТАВАЛИ“. – *Informator*. – Istorijski arhiv Pančeva, 1985, br. 20, str. 35–48.

Четврти пут објављује исти текст као до сада непознат: Први пут га је објавио у часопису *Име*, 1975.
Вид. бј. 214.

ПАРИЈЕЗ, Ристо

3527. SVETOZAR MARKOVIĆ O ULOZI I UREDJENJU KOMUNE. – *Pregled*. – God. 6 (1954), knj. 2, br. 11–12, str. 193–196.

3528. SVETOZAR MARKOVIĆ O SOCIJALISTIČKOM PREOBRAŽAJU SRBIJE. Povodom osamdesetogodišnjice Markovićeve smrti. – *Pregled*. – God. 7 (1955), sv. 2, str. 127–134.

3529. ПОГЛЕДИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДЕ У СРБИЈИ 70-ТИХ ГОДИНА ПРОШЛОГ ВЕКА. – Задружни архив. – Нови Сад, књ. 7, 1959. – Стр. 81–99.

ПАРЛИЋ, Јован

3530. ПЕДАГОШКЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 111–118.

3531. ПЕДАГОШКЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 111–118.

Саопштење на научном скупу у Нишу 28. 02. 1975. г.
Вид. бј. 1648.

3532. PEDAGOŠKE IDEJE SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Pedagoška stvarnost*. – God. 21 (1975), br. 4, str. 239–245.

ПАНУНОВАЦ, М. М.

3533. POČESCI BUDJENJA RADNIČKE SVESTI U SRBIJI PRE POJAVE SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Rad*. – God. 17 (1962), br. 23–26 od 23. 06.

ПАШИЋ, Најдан Р.

3534. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У СВЕТЛОСТИ ДАНАШЊИХ ДОГАЂАЈА. – *Млади борац*. – Год. 2 (1945), бр. 16, стр. 10 од 5. 01.

3535. OSAMDESETOGODIŠNJICA MARKOVIĆEVE OBJAVE RATA POLITIČKOM REŽIMU U SRBIJI. – *Mladost*. – God. 5 (1949), sv. 9, str. 657–669.

3536. ПРОТИВ БИРОКРАТИЈЕ. – *Полиџика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056 – Специјални додатак „Светозар Марковић 1875–1975“ од 2. 03.

О ставу Светозара Марковића према бирократији.

ПЕИЋ, Бранко

3537. SVETOZAR MARKOVIĆ. Sabrani spisi I: Prikaz. – *Knjiga i svet*. – 1960, knj. IV, sv. 30 od 1. 05.

Потписано са Б. П.

Вид. бј. 32–35.

3538. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Сабрани списи. Београд, Култура, 1960: Приказ. – *Побједа*. – Год. 16 (1960), бр. 35, стр. 11 од 28. 08.

3539. UZ PRVU KNJIGU „SABRANIH SPISA“ SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Naša stvarnost*. – God. 14 (1960), br. 6, str. 752–755.

ПЕЈИЋ, Лазар Р.

3540. „НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ“ ОД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЊИХОВИ НАУЧНИ ИЗВОРИ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. (Београд: САНУ, 1977. – Стр. 649–661. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

3541. ЈЕДНА РЕТКА КЊИГА ИЗ БИБЛИОТЕКЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Економски анали.* – Год. 21 (1976), бр. 51, стр. 58–61.
Сочинення Н. Г. Чернишевскогo. Том III и IV. – Женева, Элпидин и комп., 1869–1870.
3542. EKONOMSKO-TEORIJSKE KONCEPCIJE SVETOZARA MARKOVIĆA I NJIHOVI NAUČNI IZVORI. – *Medjunarodni radnički pokret.* – God. 18 (1975), br. 4, str. 49–71.
3543. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ: Приказ фототипског издања. – *Економски анали.* – Год. 21 (1976), бр. 50–51, стр. 58–61.
Вид. бј. 84.
3544. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКА МИСАО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ЊЕГОВ УТИЦАЈ НА ДРУШТВЕНЕ, ПОЛИТИЧКЕ И НАУЧНЕ ПРИЛИКЕ У СРБИЈИ ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 201–210. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.
3545. ОБРАЗОВАЊЕ КАО ФАКТОР ДРУШТВЕНОГ И ПРИВРЕДНОГ РАЗВОЈА У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 79–94.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.
Вид. бј. 1654.
3546. ЕКОНОМСКИ ПОГЛЕДИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ПРВА ИНТЕРНАЦИОНАЛА. – У: Светозар Марковић и Марксова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 85–98. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

3547. ЕКОНОМСКЕ КОНЦЕПЦИЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У „НАЧЕЛИМА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ“ И РАДОВИМА ИЗ КРАГУЈЕВАЧКЕ ФАЗЕ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 155–164.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.
3548. ЕТИКА И ЕКОНОМИЈА У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И У РАДОВИМА ЕКОНОМИСТА 19. ВЕКА. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 235–251.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.
- ПЕЈОВИЋ, Александар
3549. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КЊИЖЕВНОСТИ. – *Овдје.* – Год. 7 (1975), бр. 73, стр. 15.
- ПЕЈОВИЋ, Ђоко
3550. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВО ДЈЕЛО. – *Прo-свјетјини рад.* – Год. 12 (1965), бр. 10, стр. 4 од 15. 05.
- ПЕКОВИЋ, Слободанка
3551. УРБАНА ПРИЧА ЉУБЕНА КАРАВЕЛОВА У СРПСКОМ КЊИЖЕВНОМ КОНТЕКСТУ. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 149–156. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)
Summary
Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.
- ПЕРИЋ, Иван
3552. ХИСТОРИЈСКА ЗАСНОВАНОСТ И СУВРЕМЕНА АКТУЕЛНОСТ ИДЕЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У:

Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 37–47.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.
Вид. бј. 1655.

ПЕРОВИЋ, Латинка

3553. ДРАГИША ЛАПЧЕВИЋ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Драгиша Лапчевић у радничком покрету Србије / Латинка Перовић. – Београд: Институт за историју радничког покрета Србије, 1984. – Стр. 271–279.

Саопштење на научном скупу у Пожеги 13. и 14.10.1983. г.

3554. ПОЛЕМИКА – Драгише Станојевића – СА СВЕТОЗАРОМ МАРКОВИЋЕМ. – У: Српски социјалисти 19. в. / Латинка Перовић. – Београд: Рад, 1985. – Књ. 1, стр. 259–267.

3555. ДАХ ВРЕМЕНА / Латинка Перовић. – У: Успомене / Аврам Петровић: Предговор. – Горњи Милановац: Дечје новине, 1988. – Стр. 13–35.
О Светозару Марковићу.

3556. УТИЦАЈ ФРАНЦУСКОГ СОЦИЈАЛИЗМА НА СРПСКЕ СОЦИЈАЛИСТЕ 19. ВЕКА. – У: Југословенско-француски односи. (Уредник Славко Терзић). – Београд: Историјски институт, 1990. – Стр. 131–135.

Résumé

Саопштење на научном скупу 8. и 9. 12. 1988. г.

3557. [КОРЕНИ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ НАЛАЗЕ СЕ У ПОКРЕТУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА]. – У: Никола Пашић о Радикалној партији пре њеног формалног организовања. – У: Никола Пашић – живот и дело. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 55–61.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–19. 10. 1995. г.

3558. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СКУПШТИНСКА ОПОЗИЦИЈА 1874. И 1875. ГОДИНЕ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 453–463.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

ПЕРОВИЋ, Пуниша

3559. НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКИ ПОКРЕТ – законити наследник великог дјела Светозара Марковића. – *Двадесетии октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 94, стр. 1–2 од 20. 09.

3560. SVETUZAR MARKOVIĆ. – У: Razgovori o književnosti / Puniša Perović. – Cetinje: Obod, 1984. – Str. 139–148.

ПЕРОВИЋ, Радослав М.

3561. СТАРИ И НОВИ КАЛЕНДАР. Поводом датума рођења Светозара Марковића. – *Рејублика*. – Год. 14 (1946), бр. 49, стр. 5 од 8. 10.

3562. ПОВОДОМ ЈЕДНОГ ИЗДАЊА ПРВОГ СРПСКОГ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ ПРОГРАМА / Радослав М. Перовић. – Београд: (Издање писца), 1956. – Стр. 16.
У вези са објављивањем Марковићевог угледног броја *Раденика* од 18. 04. 1871. у *Савременику* за мај 1955.

ПЕРУНИЧИЋ, Бранко

3563. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Град Светозарево 1806–1915 / Бранко Перуничкић. – Светозарево: Скупштина општине, 1975. – Стр. 141–147.

3564. ПРЕСУДА СУДА ОКРУГА КРАГУЈЕВАЧКОГ КАО НАДЛЕЖНОГ У КРИВИЦИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА, КЊИЖЕВНИКА И ДИМИТРИЈА СТОЈКОВИЋА. – У: Град Светозарево 1806–1915 / Бранко Перуничкић. – Светозарево: Скупштина општине, 1975. – Стр. 1160–1186.

Са текстом одбране Светозара Марковића и Димитрија Стојковића.

ПЕТКОВИЋ, Зденка

3565. СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И СВЕТИСЛАВ СТЕФАНОВИЋ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 539–547.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

ПЕТРИЋ, Вера

3566. ПОЛИТИЧКА СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Из правне историје народа Југославије / Вера Петрић. – Београд: Институт за правну историју, 1986. – Стр. 176–180.

ПЕТРОВСКИ, Методи

3567. ОДЈЕЦИ ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У МАКЕДОНИЈИ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 182–186.

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

ПЕТРОВИЋ, Бошко

3568. ЛИК ОМЛАДИНЦА ПРЕД ПОЈАВУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. (Одломак из огледа људи Св. Марковића). – *Лейоџис Мајџице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 213–225.

ПЕТРОВИЋ, Вељко

3569. ГОВОР ПРИЛИКОМ ОТКРИВАЊА СПОМЕНИКА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ У ЈАГОДИНИ. – *Нови њуџ*. – Год. 2 (1946), бр. 73, стр. 1–2 од 28. 09.
Споменик откривен на дан 22. 09. 1946.

3570. МАТИ СЕСТАРА НИНКОВИЋЕВИХ. – *Жена данас*. – (1946), бр. 46, септембар, стр. 8–10.

О Јелисавети Нинковић, њеним кћерима, Милици и Анки и боравку Светозара Марковића у Новом Саду.

Репродукција портрета Јелисавете Нинковић.

3571. МАТИ СЕСТАРА НИНКОВИЋ. – *Новосадски дневник*. – Год. 2 (1955), бр. 62 од 11. 05.

3572. [О СВЕТОЗАРЕВОМ БОРАВКУ У НОВОМ САДУ]. – У: *Времена и догађаји / Вељко Петровић*. – Нови Сад: Матица српска, 1954. – Стр. 263–264, 270. (Сабрана дела; књ. 2.)

ПЕТРОВИЋ, Драгољуб М.

3573. ПРИЛОГ ЗА ПРОУЧАВАЊЕ БИОГРАФИЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Књижевне новине*. – Год. 3 (1950), бр. 7, стр. 3 од 14. 02.

Потпис Драг. М. Петровић.

О надгробним споменицима у Доњој Сабанти који садрже податке о пореклу Марковићевих предака.

3574. НЕКИ НОВИ ПОДАЦИ О ПОРЕКЛУ И РОДИТЕЉИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Наша сѝварносѝ*. – Год. 4 (1952), бр. 3–4, стр. 3.

О промени презимена Марковића у Раденковић после Илкиног атентата на краља Милана, о датуму смрти Радоја Марковића, Светозаревог оца и о Светозаревој мајци Стани.

3575. ЈОШ ЈЕДНОМ О ПОРЕКЛУ РОДИТЕЉА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Кораџи*. – Год. 9 (1974), бр. 9–10, стр. 36–45.

3576. ТАЈНА ОКО ПРЕЗИМЕНА И МЕСТА РОЂЕЊА. – *Борба*. – Год. 40 (1975), бр. 16, стр. 13 од 18. 01.

Светозар води порекло по оцу и мајци из села Доња Сабанта, где му почивају родитељи.

ПЕТРОВИЋ, Душан-Шане

3577. СТО ГОДИНА БОРБЕ ПОД ЗНАМЕЊЕМ „ЦРВЕНОГ БАРЈАКА“. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 15–60.

Дискусија на сусрету самоуправљача „Црвени барјак“ у Крагујевцу 14–16. 02. 1976. г.

Вид. бј. 1649.

3578. СВЕТОЗАР ЈЕ БИО МАРКСИСТА, А НЕ ДОГМАТИЧАР КОЈИ ИЗМИШЉА РЕШЕЊА ЗА СВЕ УСЛОВЕ И ЗА СВА ВРЕМЕНА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 25–27.

Уводна реч на другом научном скупу у Светозареву 22. и 23. септембра 1976. г.

Вид. бј. 1652.

ПЕТРОВИЋ, Михаило С.

3579. [О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ КАО НОВИНАРУ]. – У: Оглед историје штампе / Михаило С. Петровић. – Београд: Новинско и издавачко предузеће удружења новинара НРС, 1951. – Стр. 138–142.

ПЕТРОВИЋ, Св. С.

3580. ПОРЕКЛО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Рейублика*. – Год. 22 (1955), бр. 496, стр. 4 од 1. 05.
О прецима Св. Марковића са очеве и мајчине стране.

ПЕТРОВИЋ, Никола

3581. О ПОКУШАЈУ УСТАНКА УЈЕДИЊЕНЕ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ 1871–1872. – *Лейхойис Майишце српске*. – Год. 142 (1966), књ. 398, св. 5, стр. 471–488.

3582. СОЦИЈАЛИСТИЧКА МИСАО У ВОЈВОДИНИ У ВРЕМЕ УСПОНА И РАСПАДА СРПСКЕ НАПРЕДНЕ СЛОБОДНЕ СТРАНКЕ 1860–1885. – У: *Глас САНУ*, 284 (1973), стр. 87–98. (Одељење друштвених наука; књ.16.)

Summary

3583. ПАРИСКА КОМУНА И НАЦИОНАЛНО ОСЛОБОДИЛАЧКИ ПОКРЕТИ НА БАЛКАНУ. – У: *Глас САНУ*, 285 (1973), стр. 143–150. (Одељење друштвених наука; књ.17.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 3–5. 10. 1971. г.
Вид. бј. 1638.

3584. LA COMMUNE DA PARIS ET LES MOUVEMENTS NATIONAUX DE LIBERATION DANS LES BALKANS. – In: Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1974. – P. 119–121. (Classe des Sciences sociales; No.12.)

3585. МЕСТО СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ПОЛИТИЧКОЈ ИСТОРИЈИ СРПскога НАРОДА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 441–446. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

3586. PLACE DE SVETOZAR MARKOVIĆ DANS L'HISTOIRE POLITIQUE DE PEUPLE SERBE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 177. (Classe des Sciences sociales; No.14.)

3587. ПРОШЛОСТ БЕЗ ИСТИНЕ. – *НИН*. – Год. 6 (1976), бр. 1317, стр. 28–29 од 4. 04.

Обрачун са конзервативном историјском школом Слободана Јовановића; зашто нема монографије о Светозару Марковићу, историје Србије деветнаестог века, научне књиге о првом српском устанку – из чега уче студенти.

ПЕШИЋ, Сава

3588. ДУШАН НЕДЕЉКОВИЋ: „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ НА ДЕЛУ“: Приказ. – *Школске новине*. – Год. 9 (1976), бр. 9 од 24. 02.

ПИЈАДЕ, Моша

3589. ПОЈАВА КОЈА ЗНАЧИ ЕПОХУ. – У: Изабрани списи Димитрија Туцовића: Предговор. – Београд: Култура, 1949. – Књ. 1, стр. 14.

3590. ПОЈАВА КОЈА ЗНАЧИ ЕПОХУ. – *Политика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056, додаток „Светозар Марковић 1875–1975“ од 2. 03.

ПИЛИЋ-РАКИЋ, Вера

3591. ZNAČAJ PRVIH NAPISA SOCIJALISTIČKE SADRŽINE, OBJAVLJENIH U NOVOSADSKOJ „ZASTAVI“. – У: Počeci socijalističke štampe na Balkanu. – Beograd: Jugoslovenski institut za novinarstvo, 1974. – Str. 397–408.

Саопштење на Међународном научном скупу, посвећен стогодишњици изласка *Раденик*.

Вид. бј. 1645.

3592. ЕКОНОМСКА СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Марксистичка мисао*. – Год. 1 (1975), бр. 2, стр. 125–153.

3593. ЕКОНОМСКИ ПОГЛЕДИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ДОСТИГЊУЋА САВРЕМЕНЕ ПОЛИТИЧКЕ ЕКОНОМИЈЕ. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 7.

Саопштење на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“, одржаном у Светозареву.

3594. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И САВРЕМЕНА ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 141–149.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1651.
3595. СМИСАО И ПОТРЕБА ИЗУЧАВАЊА МАРКОВИЋЕВИХ ЕКОНОМСКИХ СХВАТАЊА ДАНАС. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 73–85. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
3596. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЈЕ И У ТЕОРИЈИ И У ПРАКСИ БИО И ЗА ПОЛИТИЧКУ И ЕКОНОМСКУ БОРБУ]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 298–303.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.
3597. НУЖНЕ МЕРЕ ЗА ОСТВАРЕЊЕ СВЕТОЗАРЕВЕ САМОУПРАВЕ И ЦИЉЕВА НАШЕГ САМОУПРАВНОГ ДРУШТВА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 87–97.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.
3598. НУЖНЕ МЕРЕ ЗА ОСТВАРЕЊЕ СВЕТОЗАРЕВЕ САМОУПРАВЕ И ЦИЉЕВА НАШЕГ САМОУПРАВНОГ ДРУШТВА. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 6–7.
Скраћени текст реферата штампаног у Зборнику са научног скупа у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.

3599. АКТУЕЛНОСТ ДИЛЕМА И ПСЕУДОДИЛЕМА О СВЕТОЗАРЕВИМ ГЛЕДИШТИМА О ОМЛАДИНИ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 177–187. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)
Резюме
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.
3600. ПУТЕВИ УНАПРЕЂЕЊА ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА НА СЕЛУ У СВЕТОЗАРЕВОМ ДЕЛУ И НАШИМ ОПРЕДЕЉЕЊИМА ДАНАС. – У: Положај и улога селаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 117–130.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1653.
3601. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875). – НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ или Наука о народном благостању по Н. Г. Чернишевском израдио Светозар Марковић. Свеска 1. – Београд, 1974, Шт. Н. Стефановића и дружине, стр. 200, 8°. – Предговор на стр. V–XVI и поговор на стр. 201–229 фототипског издања.
Вид. бј. 1654.
3602. ГЛЕДИШТА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ, КАО ДЕО ЦЕЛИНЕ ЊЕГОВИХ НАПРЕДНИХ СХВАТАЊА. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 18–33.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.
Вид. бј. 1654.
3603. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ДРУШТВЕНОЈ УЛОЗИ И ПОЛОЖАЈУ РАДНИШТВА И САВРЕМЕНЕ КОНЦЕПЦИЈЕ. – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-

- историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 89–105.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.
Вид. бј. 1655.
3604. „СВЕТОЗАР ПРЕ МАРКСА“ АЛИ ДРУГАЧИЈЕ. – *Политика*. – Год. 77 (1980), бр. 23815, стр. 13 од 26. 01.
Одговор на чланак Тихомира Ђокановића у Политици од 5. јануара 1989.
Вид. бј. 2720.
3605. SAVREMENA OCENA SOCIJALISTIČKE EKONOMSKE MISLI U SRBIJI (sagledana kroz njenu genezu i delo Svetozara Markovića). – U: Prilozi za povijest ekonomske misli na tlu Jugoslavije od 15–20 stoljeća. – Zagreb: Informator, 1984.
Саопштење на научном скупу „Економске идеје и њихови носиоци на тлу Југославије од 15–20 стољећа“ крајем 1980. године у Загребу.
3606. КРАГУЈЕВАЧКИ ПЕРИОД У СВЕТОЗАРЕВОМ СТАВАРАЛАШТВУ И ТОКОВИМА НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“, Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 47–62.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.
3607. ЕКОНОМИЈА, ПОЛИТИКА И НАРОД У СВЕТОЗАРЕВОМ ДЕЛУ. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 15–28.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.
3608. ТРАЈНО И АКТУЕЛНО У СХВАТАЊИМА ЈОВАНА М. ЖУЈОВИЋА. – *Геолошки анали Балканског полуострва*. – Књ. 51 (1988). – Стр. 157–165.
Summary
Саопштење на научном скупу.

3609. ЗНАЧАЈ ВЕЗЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА СА ПРВОМ ИНТЕРНАЦИОНАЛОМ ЗА ДАЉИ РАЗВОЈ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 57–68. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.
3610. EINFLUß UND BEDEUTUNG DES ERSCHEINENS DES ERSTEN BANDES VON MARX' „KAPITAL“ AUF DEM BODEN HEUTIGEN JUGOSLAWIEN. – In: Beitrage zur Marx–Engels–Forschung. – Berlin, 1989, Bd. 28, str. 81–88.
Materialien der Wissenschaftlichen Konferenz mit internationaler Beteiligung 18–19. 10. 1988.
- ПИЛИЋ, Вера и Лазар, ПЕЛИЋ
3611. ЭКОНОМИЧЕСКАЯ МЫСЛЬ ЮГОСЛАВЯНСКИХ НАРОДОВ (ЖУЕВИЧ, МАРКОВИЧ). – У: Всемирная история экономической мысли в шести томах. Гл. ред.: В. Н. Черковец и др. – Москва, Мысль, 1988. – Том. 2, стр. 248–250.
- ПИЛИЋ, Вера
3612. К. МАРКС, Н. Г. ЧЕРНИШЕВСКИ, С. МАРКОВИЋ: ВЗАИМНЫЕ ОЦЕНКИ И ИДЕЙНОЕ ВЛИЯНИЕ. – У: Вестник Московского университета. Серия 6. Экономика. – Год. 44 (1989), бр. 2, стр. 48–56.
3613. [ДОПРИНОС СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА]: УТИЦАЈ И ЗНАЧАЈ ПОЈАВЕ ПРВОГ ТОМА МАРКСОВОГ „КАПИТАЛА“ НА ТЛУ ДАНАШЊЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ. – У: Светозар Марковић и Светозареви сусрети. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1990. – Стр. 156–159.
Превод средишњег дела саопштења на Међународној конференцији у Берлину 18. и 19. 10. 1988.
Вид. бј. 3610.
3614. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – У: Светозар Марковић и Светозареви сусрети. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1990. – Стр. 101–182.
Вид. бј. 1612.

3615. ПРЕДГОВОР у Зборнику радова саопштених на научном скупу: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ДАНАС. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. VII–XI.
Вид. бј. 1660.
3616. О СВЕТОЗАРЕВОМ ДЕЛУ ДАНАС. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 1–10.
Zusammenfassung
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.
3617. УЗРОЦИ И ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ СИРОМАШТВА НАРОДА У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ЉУБЕНА КАРАВЕЛОВА. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 189–200. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ.15.)
Summary
Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.
3618. ИЗВОРИ ЦЕЛИНЕ СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. АРГУМЕНТИ ЗА НОВУ ОЦЕНУ ЊЕГОВИХ ДОПРИНОСА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 357–370.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
- XXX
3619. PIONIRSKI RAD SVETOZARA MARKOVIĆA NA ZADRUGARSTVU. – *Zadrugar*. – God. 2 (1946), br. 20, str. 4 od 20. 09.
- ПЛЕТЕРСКИ, Јанко
3620. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О СЛОВЕНЦИМА И О ФЕДЕРАЦИЈИ. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 161–170.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.

3621. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О СЛОВЕНЦИМА И О ФЕДЕРАЦИЈИ. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 11–12.
3622. DVA SVETOZARA. – У: *Nacije – Jugoslavija – revolucija* / Janko Pleterški. – Београд: *Komunist*, 1985. – Стр. 72–81.
Милетић и Марковић о националном ослобођењу и уједињењу јужнословенских народа.
3623. VPRAŠANJE O NARODU IN REVOLUCIJI V JUGOSLAVENSKIM DEŽELAH V 19. IN 20. STOLETJU. – *Borec*. – God. 37 (1985), br. 10–11, str. 541–545.
- XXX
3624. POVODOM GODIŠNJICE SMRTI SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Zasluzni radnik na širenju socijalističke misli u Srbiji*. – *Omladinski borac*. – God. 8 (1949), br. 8, str. 3 od 20. 02.
- XXX
3625. ПОВОДОМ ПРОСЛАВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Свејлосић*. – Год. 12 (1946), бр. 33, стр. 1.
- XXX
3626. ПОВОДОМ СЕДАМДЕСЕТПРВЕ ГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Млади борац*. – Год. 3 (1946), бр. 73, стр. 7 од 14. 03.
Са два одломка из чланка Певање и мишљење.
- XXX
3627. ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ СМРТИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Економски анали*. – Год. 20 (1975), бр. 46–47, стр. 112–137.
Прилози студената, чланова „Марксистичке студијске групе“ Економског факултета о Светозару Марковићу.
- XXX
3628. ПОВРАТАК ОМЛАДИНЕ СВЕТОЗАРУ. – *Рејублика*. – Год. 24 (1946), бр. 46, стр. 1 од 17. 09.
О генерацији великошколаца из 1888. и оснивању Одбора за издавање Целокупних дела Светозара Марковића.
- XXX
3629. ПОГОВОР РЕДАКЦИЈЕ ЧАСОПИСА „ИМЕ“ уз необјављену редакцију чланка Светозара Марковића – „Како су нас васпитавали“. – *Име*. – (1975), бр. 3–4, стр. 15–17.

Аутор Параушић – гл. уредник часописа.

Вид. бј. 3525 и 214.

XXX

3630. ПОДРИЊЕ ЈЕ ПРОСЛАВИЛО 100-ГОДИШЊИЦУ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Глас Подриња*. – Год. 3 (1946), бр. 154, стр. 2 од 18. 09.

XXX

3631. ПОЛИТИЧКЕ И ГРАЂАНСКЕ СЛОБОДЕ СУ НЕОПХОДНИ УСЛОВИ ЗА РАЗВИТАК СВАКОГ НАРОДА. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О СЛОБОДИ И РАДУ. – *Светлост*. – Год. 12 (1946), бр. 35, стр. 1 од 21. 09.

ПОЛОВИНА, Војислав

3632. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Je-dinstvo* (Sisak). – Год. 2 (1946), бр. 43, стр. 1–2 од 21. 09.

ПОПОВ, Небојша

3633. [ПРОГРАМ СВ. МАРКОВИЋА]. – У: Унитарна и спољна слобода. – *Књижевне новине*. – Год. 32 (1986), бр. 716, стр. 3 и 17.

ПОПОВ, Чедомир

3634. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ЕМАНЦИПАЦИЈИ ЖЕНА. – У: Зборник Матице српске за друштвене науке, св. 32–33 (1962), стр. 124–136.

3635. ЈЕДНА СТРАНА ДИПЛОМАТСКА ИНТЕРВЕНЦИЈА ПРОТИВ МАРКОВИЋЕВОГ „РАДЕНИКА“. – У: Зборник Матице српске за друштвене науке књ. 39, (1964), стр. 101–107.

3636. БЛИСТАВА СВЕТЛА НОВЕ МИСЛИ. – *Дневник*. – Год. 24 (1965), бр. 6579.

Једно француско сведочанство о Светозару Марковићу.

3637. SVETOZAR MARKOVIĆ (1846–1875). – У: *Srbija na putu oslobođenja / Čedomir Popov. (Borba za politički preobražaj i državnu nezavisnost 1868–878)*. – Београд: Научна књига, 1980. – Стр. 30–39.

3638. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У УЈЕДИЊЕНОЈ ОМЛАДИНИ СРПСКОЈ. – У: Споменица поводом представљања првих изашлих књига Целокупних дела Светозара Марковића. – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 37–42.

Саопштење на свечаном скупу у САНУ 2. 03. 1989. г.

Вид. бј. 1642.

3639. НИКОЛА ПАШИЋ И СРПСКИ ЛИБЕРАЛИ У УГАРСКОЈ 1876. ГОДИНЕ. [Утицај и доследност идејама С. Марковића.] – У: Никола Пашић – живот и дело. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 9–20.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16. и 17. 10. 1995. г.

3640. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НОВИ САД. – *Насиљава историја*. – Год. 3 (1997), бр. 5, стр. 156–165.

Саопштење у Музеју Војводине у Новом Саду поводом 150 година од рођења С. Марковића.

Вид. бј. 2694.

ПОПОВИЋ, Јован

3641. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАВНОПРАВНОСТ ЖЕНА. – *Двадесет и октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 94, стр. 3 од 20. 09.

3642. ПОВОДОМ СВЕТОЗАРЕВЕ ГОДИШЊИЦЕ. – *Борба*. – Год. 11 (1946), бр. 227, стр. 3 од 21. 09.

Говор у име Удружења књижевника на свечаној академији на Коларчевом народном универзитету, 21. 09. 1946.

3643. ЛУЧОНОША И СЕЈАЧ. – *Зора*. – Год. 2 (1946), бр. 13, стр. 1–2.

„Нема ни једне велике замисли Светозареве која није остварена, иако он није могао предвидети и начине и облике.“

3644. ЛУЧОНОША И СЕЈАЧ. – *Дуџа*. – Год. 2 (1946), бр. 50 од 21. 09.

О Светозару Марковићу.

3645. СОЦИЈАЛИЗАМ И ИСТИНСКИ ПАТРИОТИЗАМ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Лейпциг Матице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 232–247.

3646. SOCIJALIZAM I ISTINSKI PATRIOTIZAM SVETOZARA MARKOVIĆA. – U: Teme revolucije / Jovan Popović. – Novi Sad: Muzej socijalističke revolucije Vojvodine, 1975. – Str. 363–380. (Socijalistička misao u Vojvodini, knj. 5.)
3647. СВЕТОЗАРЕВА БУКТИЊА НАД НАШОМ КЊИЖЕВНОШЋУ. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 9–25.
3648. СВЕТОЗАРЕВА БУКТИЊА И НАША КЊИЖЕВНОСТ. – *Народни лист*. – Год. 3 (1946), бр. 117, стр. 7 од 20. 09.
Извод из чланка објављеног у *Нашој књижевности* 1946, св. 9.
3649. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, (Светозарева буктиња над нашом књижевношћу). – Београд: Просвета, 1949. – Стр. 32, 16 цм. (Кол. Огледи из књижевности, 1.)
3650. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – Скопје: Државно книгоиздателство на Македонија, 1950. – Стр. 37, 16 цм. (Кол. Огледи из књижевности, 11.)
3651. SVETOZAREVA BUKTINJA NAD NAŠOM KNJŽEVNOŠĆU. – U: Teme revolucije / Jovan Popović. – Novi Sad: Muzej socijalističke revolucije Vojvodine, 1975. – Str. 381–399. (Socijalistička misao u Vojvodini, knj. 5.)
Текст први пут објављен у часопису *Наша књижевност*, 1946, св. 9.
Вид. бј. 3647.
3652. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Календар Главног одбора Јединствених синдиката Србије. – Београд: , 1948. – Стр. 82.
3653. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, 1846–1875. – *Југославија*. – 1952, св. 6, стр. 95–98.
О Светозару Марковићу, првом социјалисти на Балкану.
3654. SVETOZAR MARKOVIĆ, 1846–1875. – *Jugoslawien*. – 1952, Nr. 6, str. 95–98.
3655. SVETOZAR MARKOVIĆ, 1846–1875. – *Jugoslavia*. – 1952, br. 6, str. 95–98.

3656. SVETOZAR MARKOVIĆ, 1846–1875. – *Yougoslavie*. – 1952, br. 6, str. 95–98.
3657. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ЗАДАЦИМА И УЛОЗИ КЊИЖЕВНОСТИ. – У: Избор / Јован Поповић. – Нови Сад: Братство–Јединство, 1953. – Стр. 202–209.
- ПОПОВИЋ, Љубодраг А.
3658. ОПЕТ О МЕСТУ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Развитак*. – Год. 14 (1974), бр. 1, стр. 84–88.
Подаци из Архива Србије.
3659. ГДЕ СЕ ЗАПРАВО РОДИО СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Борба*. – Год. 40 (1975), бр. 66, стр. 20 од 10. 03.
Писац тврди да је Марковић рођен 9. 09. 1846. у Зајечару.
3660. ОПЕТ О МЕСТУ И ДАТУМУ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 217–226.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
- ПОПОВИЋ, Миодраг
3661. ЧЕРНИШЕВСКИ – УЧИТЕЉ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Дуџа*. – Год. 2 (1946), бр. 66, стр. 4 од 9. 09.
Потписано са М. П.
3662. СТОГОДИШЊИЦА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Двадесет и октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 93, стр. 7 од 13. 09.
О припремама за прославу.
3663. СРЕДИНА И ВРЕМЕ У КОЈОЈ ЈЕ ОТПОЧЕО ДА ДЕЛА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Дуџа*. – Год. 2 (1946), бр. 69, стр. 5–6 од 21. 09.
3664. О ЧЕМУ ЈЕ ПИСАО МАРКОВИЋЕВ „РАДЕНИК“. – *Дуџа*. – Год. 2 (1946), бр. 69, стр. 6 од 21. 09.
Потписано са М. П.
О Марковићевим чланцима објављеним у *Раденику*.

3665. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Mladost*. – God. 2 (1946), br. 9, str. 83–88.

Потписано са М. П.

3666. SVETOZAR MARKOVIĆ I KNJIŽEVNOST. – *Mladost*. – God. 2 (1946), br. 9, str. 7–16.

ПОПОВИЋ, Мирослав и Живомир СПАСИЋ

3667. ИСТОРИЈСКИ СМИСАО ЦРВЕНОГ БАРЈАКА САМОУПРАВЕ – Стогодишњица првих демонстрација у Крагујевцу и Србији. (1876–1976). – *Марксистичка мисао*. – Год. 2 (1976), бр. 10, стр. 5–16.

О утицају идеја Светозара Марковића.

ПОТКОЊАК, Никола

3668. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О АУТОРИТАРНОЈ ШКОЛИ И НАСТАВНИКУ КАО ИЗРАЗУ БИРОКРАТСКО-ЧИНОВНИЧКОГ ДУХА И МОРАЛА. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 67–77.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.

Вид. бј. 1654.

ПОТОКАР, Тоне

3669. SVETOZAR MARKOVIĆ ZA ENAKOPRAVNOST ŽENE. – *Tovariš*. – God. 2 (1946), br. 5, str. 5–6 od 27. 09.

3670. OV STOLETNICI ROJSTVA SVETOZARJA MARKOVIČA. – *Slovenski poročivalec*. – God. 7 (1946), br. 222 od 22. 09.

ПРВАНОВИЋ, Светислав

3671. ГДЕ ЈЕ РОЂЕН СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Шта кажу најновији подаци о томе. – *Архивски преглед*. – Год. 2 (1956), бр. 1–2, стр. 44–47.

3672. ГДЕ ЈЕ РОЂЕН СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Шта кажу најновији подаци о томе. – Београд, 1956. – Стр. 13.
П. О.

3673. ГДЕ ЈЕ РОЂЕН СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *НИН*. – Год. 6 (1956), бр. 268, стр. 5 од 19. 02.

3674. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ РОЂЕН У ЗАЈЕЧАРУ. – *Развитак* (Зајечар). – Год. 2 (1962), бр. 1, стр. 44–68.

Светозар је рођен 9. 09. 1846 (по старом календару). На основу два акта „начелства окружија црноречког“, потписана руком Светозаревог оца Радоја Марковића, из 1845. и 1847. год., види се да је Радоје у време рођења сина Светозара службовао у Зајечару. Са факсимилима аката.

3675. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ РОЂЕН У ЗАЈЕЧАРУ. – Тимок и Тимочани / Светислав Првановић. – Зајечар: „Тимок“, 1963. – Стр. 49–62. (Кол. Библиотека часописа „Развитак“.)

3676. СВЕТОЗАР НИЈЕ РОЂЕН У СВЕТОЗАРЕВУ. – *Политика*. – Год. 63 (1966), бр. 19029, стр. 18 од 25. 04.

Према писцу, Светозар је рођен у Зајечару, а одведен у Јагодину као поодрасло дете.

3677. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Светислав Првановић. Порекло и место рођења. – Зајечар: „Тимок“, 1966. – Стр. 56; 16 цм. (Кол. Библиотека часописа „Развитак“.)

XXX

3678. PRE STO GODINA RODIO SE U SRBIJI SVETOZAR MARKOVIĆ OSNIVAČ SOCIJALIZMA NA BALKANU. – *Glas Istre*. – God. 4 (1946), br. 332, str. 3 od 22. 09.

XXX

3679. ПРЕД ИЗДАВАЊЕ САБРАНИХ ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Дужности које нас чекају. – *Двадесетти октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 17, стр. 9 од 30. 03.

О потреби дефинитивног издања дела Св. Марковића, јер су досадашња непотпуна и недостају Светозареви полемички списи.

XXX

3680. ПРЕТСТАВКА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ЗА ПАСОШ, РЕШАВАНА У ВРЕМЕ КАД ГА ЈЕ ВЕЋ ЧЕКАЛО ХАПШЕЊЕ. – *Политика*. – Год. 43 (1946), бр. 12309, стр. 2 од 22. 09.

Са факсимилом представке Светозара Марковића да му се изда пасош, датираној 6.04.1873. у Сремским Карловцима, а упућеној Министарству спољних послова у Београду.

Вид. бј. 1392.

XXX

3681. PRIPREME ZA PROSLAVU STOGODIŠNJICE RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Ilustrirani vjesnik*. – God. 1 (1946), br. 56, str. 6 od 15. 09.

XXX

3682. ПРОГРАМ ПРОСЛАВЕ СТОГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Двадесетих октобар*. – Год. 2 (1946), бр.94, стр. 5 од 20. 09.

XXX

3683. ПРОГРАМ ПРОСЛАВЕ 100-ГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Светлост*. – Год. 12 (1946), бр. 35, стр. 2 од 21. 09.

ПРОДАНОВИЋ, Димитрије

3684. ЗА РЕВОЛУЦИОНАРНИОТ ЛИК НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Разгледи*. – Год. 15 (1959), књ. 2, стр. 164–173.

3685. SHVATANJE SVETOZARA MARKOVIĆA O DRŽAVI. – *Arhiv za pravne i društvene nauke*. – God. 46 (1959), knj. 74, br. 2–3, str. 230–248.

3686. OSNOVNA SOCIOLOŠKO-FILOZOFSKA SHVATANJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Sociologija*. – God. 2 (1960), br. 3–4, str. 82–88.

3687. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И САМОУПРАВЉАЊЕ. – У: *Глас САНУ*, 284 (1973), стр. 99–108. (Одељење друштвених наука; књ. 16.)
Résumé

3688. SVETOZAR MARKOVIĆ ET L'AUTOGESTION. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1974. – P. 65–67. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

3689. МАРКОВИЋЕВО СХВАТАЊЕ ДРЖАВЕ. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 89–103.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду, 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.

3690. [МАРКОВИЋЕВО СХВАТАЊЕ РЕВОЛУЦИЈЕ]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 293–298.

Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.

Вид. бј. 1649.

3691. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О УСТАВУ ИЗ 1869.]. – У: Уставни развитак Србије у 19. и почетком 20. века. – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 201–204. (Научни скупови, 50. Одељење друштвених наука, Одбор за изворе српског права; књ. 10.)

Ауторизована дискусија на научном скупу.

3692. ПОГЛЕДИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА НА ДРЖАВУ И ПРЕОБРАЖАЈ СРПСКЕ ДРЖАВЕ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 339–353.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

ПРОДАНОВИЋ, Јаша

3693. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Двадесетих октобар*. – Год. 2 (1946), бр. 14, стр. 2 од 9. 03.

3694. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Једна знаменита стогодишњица. – *Рејублика*. – Год. 14 (1946), бр. 46, стр. 1 од 17. 09.

„Живео је као радник, борио се као јунак, а умро је као мученик.“

3695. ПРОГРАМ ПРВЕ ПОЛИТИЧКЕ ГРУПЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ПРОГРАМ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ГРУПЕ СРБА СТУДЕНАТА У ЦИРИХУ. – У: Историја политичких странака и струја у Србији / Јаша Продановић. – Београд: Просвета, 1947. – Књ. 1, стр. 340–344.

3696. РЕАКЦИОНАРНИ ПОСЛАНИЦИ ПРОТИВ „РАДЕНИКА“ И СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Историја политичких странака и струја у Србији / Јаша Продановић. – Београд: Просвета, 1947. – Књ. 1, стр. 335–337.

3697. ЦРВЕНИ БАРЈАК. – У: Историја политичких странака и струја у Србији / Јаша Продановић. – Београд: Просвета, 1947. – Књ. 1, стр. 402–403.

3698. САМ ПРОТИВ СВИХ. – *Полијтика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056 – Специјални додатак „Светозар Марковић 1875–1975“ од 2. 03.

ПРОКИЋ, Бошко и Лука ПРОШИЋ

3699. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАРКСИЗАМ. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 3–7.
Вид. бј. 1648.

3700. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И МАРКСИЗАМ. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 3–7.

XXX

3701. ПРОСЛАВА ДНЯ СТОРОЧНИЦИ РОДЗЕНЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У ЈАГОДИНИ. – *Руско слово* (Руски Крстур). – Год. 2 (1946), бр. 39, стр. 2.

XXX

3702. ПРОСЛАВА СТОГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Наша књижевност*. – Год. 2 (1946), бр. 10, стр. 296–300.

XXX

3703. ПРОСЛАВА СТОГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА ВЕЛИКОГ ПРВОБОРЦА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ОДРЖАЋЕ СЕ 22. СЕПТЕМБРА 1946. ГОДИНЕ. – *Брајсџиво* (Нови Пазар). – Год. 2 (1946), бр. 34, стр. 4 од 31. 08.

XXX

3704. ПРОСЛАВА СТОГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Селјачка борба*. – Год. 2 (1946), бр. 54, стр. 3 од 12. 09.

XXX

3705. PROSLAVA STOGODIŠNJICE RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA U SVETOZAREVU. – *Narodni list* (Zagreb). – God. 2 (1946), br. 406, str. 2 od 25. 09.
Одржана 21. 09. 1946. О Светозару Марковићу говорили: Вељко Петровић, Петар Стамболић, Ристо Стојков (Бугарска), Раде Прибичевић (Хрватска), Фердо Козак (Сло-

венија), Никола Минчев (Македонија), Солиера Ермане (Трст), Бошко Спасојевић (Светозарево) и Љубинка Милосављевић.

XXX

3706. PROSLAVA STOGODIŠNJICE RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA NA OMLADINSKOJ PRUZI. – *Omladinska pruga* (Tuzla). – God. 1 (1946), br. 21, str. 7 od 27. 09.

XXX

3707. PROSLAVA U LJUBLJANI. – *Narodni list* (Zagreb). – God. 2 (1946), br. 406, str. 2 od 25. 09.
Поводом 100-годишњице рођења о лику Светозара Марковића говорили Јосип Видмар и Јанез Логар.

XXX

3708. PROSLAVA STOGODIŠNJICE RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Jugoslovenski mornar* (Split). – God. 2 (1946), br. 10, str. 429.
Одржана је у Сплиту у Дому ЈРМ. О Светозару Марковићу говорили Јакше Равлић и Шиме Вучетић.

ПРОТИЋ, Жарко

3709. ЛИТЕРАТУРА О „РАДЕНИКУ“. – У: *Раденик 1871–1872*. (Фототипско издање). – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976.
Потписано са Ж. П.
Избор историографских и публицистичких радова о *Раденику*.

3710. О „РАДЕНИКУ“: Поговор. – У: *Раденик 1871–1872*. (Фототипско издање). – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 1.

ПРОТИЋ, Милан Ст.

3711. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ЉУБЕН КАРАВЕЛОВ И РАДИКАЛНА СТРАНКА. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 98–102. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)
Summary
Саопштење на научном скупу у Светозаревоу 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.

ПРОТИЋ, Предраг

3712. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ГРАЂАНСКИ СВЕТ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 205–216.

Саопштење на научном скупу б. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

3713. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И КЊИЖЕВНОСТ. – *Књижевна реч*. – Год. 3 (1975), бр. 35, стр. 4, март.

3714. SVETOZAR MARKOVIĆ U INTERPRETACIJI HENRIKA PI-SAREKA. – *Savremeni*. – God. 22 (1976), br. 10, str. 316–320.

Вид. бј. 1636.

3715. РЕАЛНИ ПРАВАЦ У КРИТИЦИ И ОТПОРИ РЕАЛИЗМУ: Предговор. – У: Светозар Марковић и реални правац у књижевности. – Нови Сад: Матица српска, 1987. – Стр. 7–45.

Вид. бј. 1611.

ПУПИЋ, Боривоје

3716. АКТУЕЛНОСТ МИСЛИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА О ОДНОСИМА ФЕДЕРАЛИЗМА ДАНАС. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 43–57.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.

Вид. бј. 1658.

XXX

3717. ПУТ КОЈИМ НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ ТРЕБА ДА ИДЕ. – *Глас Подриња*. – Год. 3 (1946), бр. 154, стр. 1 од 18. 09.

Став Светозара Марковића о народној књижевности.

РАДЕВИЋ, Милорад

3718. ДРУЖИНА МЛАДЕЖИ СРБСКЕ (1847–1851). – *Историјски часопис*. – Год. 25 (1979), бр. 25–26, стр. 133–138.

Résumé

Саопштење на научном скупу „Светозар Марковић, омладина и марксизам“ одржаном у САНУ 21. и 22. 02. 1977. Није објављено у Зборнику са скупа.

XXX

3719. РАДЕНИК 1871–1872. Фототипско издање. (Приредила Емилија Тешић-Насковски). – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – 561 стр + Прилог 46 стр., folio.

Садржи: РАДЕНИК 1871. бр. 1–86; РАДЕНИК 1872. бр. 1–51; поговор, именски и географски регистар, литературу о *Раденику* и посебан отисак заплешеног бр. 50 из 1871. године са цензорским белешкама.

РАДЕНИЋ, Андрија

3720. О ПОЛИТИЧКИМ ЕМИГРАНТИМА У ЗЕМУНУ, СЕДАМДЕСЕТИХ ГОДИНА ДЕВЕТНАЕСТОГ ВЕКА. – У: Годишњак Музеја града Београда, књ. 3, 1956. – Стр. 239(260).

Summary

Између осталог и о односима Драгише Станојевића и Светозара Марковића.

3721. ПРВИ СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ЛИСТ У БЕОГРАДУ „РАДЕНИК“, 1871. „РАДЕНИК“, 1872. – У: Годишњак Музеја града Београда, књ. 13, 1966. – Стр. 153–199.

Résumé

3722. RAZVOJ SOCIJALISTIČKE MISLI U JUGOSLOVENSKIM ZEMLJAMA DO 1918. GODINE. – Zbornik naučno-metodoloških radova. – Slavonski Brod: Historijski institut, 1967. – Str. 53–58.

3723. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА. – У: Уједињена омладина српска: Зборник радова. – Нови Сад: Матица српска, 1968. – Стр. 105–132.

Zusammenfassung

3724. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА. – У: Из историје Србије и Војводине 1834–1914. – Нови Сад: Матица српска, 1973. – Стр. 139–165.

3725. О RAZVOJU SOCIJALISTIČKE MISLI U SRBIJI U DRUGOJ POLOVINI 19. VEKA. – (Materijal naučnog skupa „Prvo radničko društvo u jugoslovenskim zemljama“. Osijek 1867). – Slavonski Brod: Historijski institut, 1969. – Str. 397–409.

3726. СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ У СРБИЈИ 1871–1914. – *Библиоописар*. – Год. 21 (1969), бр. 4, стр. 494–514.

3727. PRVI SOCIJALISTIČKI LISTOVI U SRBIJI. – U: Počeci socijalističke štampe na Balkanu. – Beograd: Jugoslovenki institut za novinarstvo, 1974. – Str. 41–44.
Zusammenfassung
Саопштење на међународном научном скупу посвећеном стогодишњици изласка Раденика 20. 12. 1971.
Вид. бј. 1645.
3728. [RAZVOJ SOCIJALISTIČKE MISLI U SRBIJI U DOBA SV. MARKOVIĆA]. – *Sociološki pregled*. – Год. 5 (1971), бр. 3, стр. 327–328.
Реч у дискусији на симпозијуму: „Сто година Париске комуне и развој социјалистичке мисли у Србији до 1914“.
3729. SOCIJALISTIČKI LISTOVI I ČASOPISI U SRBIJI (1871–1918). Knjiga prva 1871–1895. – Beograd: Rad, 1977. – 591 str.
На око 300 страница о листовима чији је покретач, уредник и сарадник био Светозар Марковић.
3730. ЕКОНОМСКА И ПОЛИТИЧКА ОСНОВА НОВОГ ОПОЗИЦИОНОГ ПОКРЕТА, РАДИКАЛНОГ, РАДИКАЛ-СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ И СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ СМЕРА. – *Историјски часопис*. – Год. 31 (1984), стр. 79–138.
Zusammenfassung
Бројним цитатима из Светозаревих листова аутор указује на значај деловања Светозара Марковића, да је био и оснивач радикалне опозиције с елементима народњаштва, из које су радикална и социјалистичка партија формиране као опозиција режиму – али само до доласка на власт.

РАДИЋ, Михаило

3731. ОСТВАРИВАЊЕ КОНЦЕПЦИЈЕ УДРУЖЕНОГ РАДА У НАШОЈ ПОЉОПРИВРЕДИ – ОД СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ДО САДАШЊЕГ ОСТВАРЕЊА. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 243–249.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1653.

РАДИЧЕВИЋ, Милева

3732. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПАРИСКОЈ КОМУНИ. Поводом осамдесетогодишњице Париске комуне. – *Универзитетски весник*. – Год. 4 (1951), бр. 46 од 15. 03.

3733. СУЂЕЊЕ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ, у Крагујевцу 1874. због чланака у 7, 13. и 23. броју „Јавности“. – У: Огледи (Зборник радова). – Београд: Научна књига, 1953. – Стр. 19–31.
Résumé

РАДИШИЋ, Ђорђе

3734. „ЦРВЕНИ ЉУДСКИ ГЛАС“. – *Доба*. – Год. 5 (1977), бр. 9, стр. 9.
Уводна реч у рецитал поводом Трећих „Светозаревих сусрета“ 22. и 23. 09. 1977. године.

РАДОВАНОВИЋ, Јован

3735. „Светозареви сусрети“: ШТА РАЂА ДВОСТРУКИ ФЕДЕРАЛИЗАМ. – *Борба*. – Год. 50 (1985), бр. 264–265, стр. 3 од 21–22. 09.
„Расправа о националној равноправности и федеративном уређењу у учењу Светозара Марковића и југословенској пракси протећиће, по свему судећи, у знаку критичких анализа постојећих уставних решења.“

3736. ПОЧЕЛИ ЈЕДАНАЕСТИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – *Борба*. – Год. 50 (1985), бр. 266, стр. 1 и 3 од 23. 09.
Централна манифестација је Осми научни скуп, који је отворио Видоје Жарковић. Пред крај првог радног дана почеле су полемике на савремене теме које је изазвала теза ректора Љубљанског универзитета др Ивана Кристана да су одлуке АВНОЈ-а декларативне, а не конститутивне.

3737. НАУЧНИ СКУП „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – О ИСТОМ РАЗЛИЧИТО. – *Борба*. – Год. 50 (1985), бр. 267, стр. 5 од 24. 09.

РАДОВАНОВИЋ, Мирослав

3738. ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 171–184.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.
Вид. бј. 1654.

3739. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАШИ СОЦИЈАЛНИ ПРОБЛЕМИ. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 169–191.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1659.

РАДОВИЋ, Даница

3740. ДЕО ЕВРОПСКЕ МИСЛИ. – *Политика*. – Год. 93 (1996), бр. 29811, стр. 24 од 17. 10.

Поводом 150-годишњице рођења великог мислиоца Српска академија наука и уметности организовала је тродневни међународни научни скуп у Београду и Зајечару од 16–18. 10. 1996. г.

3741. ВЕСНИК УНИВЕРЗАЛНЕ ПРАВДЕ. Изложба о Светозару Марковићу. – *Политика*. – Год. 93 (1996), бр. 29811, стр. 24 од 17. 10.

У Архиву Србије је 16. 10. 1996. отворена изложба о Светозару Марковићу. Изложбу су организовали Архив Србије, Народна библиотека Србије у сарадњи са Матицом српском, Историјским институтом, Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“, Историјским архивом Панчева и Историјским музејом Србије.

РАДОСАВЉЕВИЋ, Борислав

3742. МАЈМУНСКА ПАМЕТ КОМУНИЗМА. Истина о Светозару Марковићу. – *Нови њуј*. – Год. 46 (1991), бр. 1186, стр. 3 од 3. 04.

Уредник листа вели: „Професори универзитета и академици морали су да изучавају мисли једног пропалог студента, да доказују да је био видовит... „Светозареви сусрети“ нису имали за циљ стварно изучавање старих идеја, већ промовисање Марковића у свеца нове вере, устоличење једне догме, једног некритичког веровања у комунизам.“

Одговор на овај чланак вид. бј. 2842, 3931.

3743. ПРОФЕСОРСКИ ИСПЕГЛАНА ИСТОРИЈА. Или како је интелигенција за ситне паре продала Србију. – *Нови њуј*. – Год. 46 (1991), бр. 1191, стр. 8 од 8. 05.

Реаговање на одговор проф. Спасића на чланак *Мајмунска њамеј* комунизма.

Вид. бј. 3931.

3744. ЧОВЕК КОГА СУ МРЗЕЛИ. Мој одговор Радојици. – *Нови њуј*. – Год. 46 (1991), бр. 1191, стр. 8 од 8. 05.

Одговара Радојици Зиројевићу, врло грубо, али покушава да ублажи своје оцене о Светозару Марковићу.

Вид. бј. 2843.

РАДОСАВЉЕВИЋ, Жика

3745. ЕСТЕТИЧКИ ПОГЛЕДИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Наша стварност*. – Год. 6 (1954), бр. 4–5, стр. 8 и 13.

РАДОШЕВИЋ, Стојанка

3746. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Нови њуј*. – Год. 2 (1946), бр. 72, стр. 1–2 од 21. 09.

РАДУЛОВИЋ, Милан

3747. О РАЗВИТКУ ЕСТЕТИЧКЕ КРИТИКЕ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. (II). Естетска основа друштвене критике Светозара Марковића. – *Књижевност*. – Год. 36 (1981), бр. 11, стр. 2163–2170.

РАДУСИНОВИЋ, Милорад

3748. „САВРЕМЕНИЦИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ“. – *Историјски записи*. – Год. 31 (1978), бр. 1–2, стр. 280–281.

Приказ књиге коју је приредио др Витомир Вулетић.

Вид. бј. 1609.

РАКИЋ, Лазар

3749. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ НА ДАН НАШЕ ШКОЛЕ. – У: Годишњак Гимназије „Светозар Марковић“, Нови Сад, 1967. – Стр. 19–25.

О животу и раду Светозара Марковића.

РАКОЧЕВИЋ, Живојин

3750. НАУКА ПОЛИТИЧКЕ ЕКОНОМИЈЕ У ТЕОРИЈСКИМ РАСПРАВАМА И АКТУСУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИ-

ЂА. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 125–152.

Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.

Вид. бј. 1649.

3751. [КРИТИЧКО-МАТЕРИЈАЛИСТИЧКИМ СХВАТАЊЕМ ДРУШТВЕНО-ИСТОРИЈСКИХ ПРОЦЕСА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЈЕ ЈЕДИНСТВЕНА И НЕПОНОВЉИВА ЛИЧНОСТ]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 280–284.

Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.

Вид. бј. 1649.

РАЛИЋ, Првослав

3752. ОВОВРЕМЕНЕ ОБМАНЕ У РАЗУМЕВАЊУ ФЕДЕРАЛНОГ И НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 199–206.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.

Вид. бј. 1658.

РАНЂЕЛОВИЋ, Видан

3753. ОД ЗАДРУГА СЕЉАЧКЕ САМОПОМОЋИ ИЗ ПЕРИОДА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ДО САМОУПРАВНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕНОГ РАДА. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 31–41.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.

Вид. бј. 1653.

РАНКОВИЋ, Милан

3754. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – САБРАНИ СПИСИ. – Борба. – Год. 25 (1960), бр. 120, стр. 10 од 22. 05.

Поводом штампања Марковићевих *Сабраних списа*, том I у издању „Културе“, Београд, 1960. год.

Вид. бј. 32.

3755. SVETOZAR MARKOVIĆ O KNJIŽEVNOSTI. – У: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1963. – Str. 104–115. (Kol. Biblioteka „Reč i misao“, knj. 96.)

3756. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КЊИЖЕВНОСТИ: Предговор. – У: Певање и мишљење / Светозар Марковић. – Београд: Рад, 1970. – Стр. 5–17. (Кол. Библиотека „Дом и школа“.)

3757. SVETOZAR MARKOVIĆ O KNJIŽEVNOSTI: Predgovor. – У: Pevanje i mišljenje / Svetozar Marković. – Beograd: Rad, 1974. – Str. 5–12. (Kol. Biblioteka „Reč i misao“, knj. 96.)

РАТКОВИЋ, Радослав

3758. [...ТОК ДОГАЂАЈА СТВОРИО ЈЕ ЈЕДНУ НОВУ ПЛАТФОРМУ ЗА ПОСМАТРАЊЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 266–270.

Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.

Вид. бј. 1649.

3759. ИСТОРИЈСКА СУДБИНА. – *НИН*. – Год. 27 (1977), бр. 1361, стр. 12–13 од 6. 02.

О савременом тумачењу дела Светозара Марковића.

3760. NACIONALNO PITANJE U SRPSKOJ POLITIČKOJ DOKTRINI. – *Medjunarodna politika*. – God. 46 (1995), br. 1034–5, str. 23–25 od 1. 09./10.

Исти чланак објављен и у: *Review of International Affaires*: 46 (1995), бр. 1035–6, стр. 25–28.

Разлика између концепција националног питања Светозара Марковића и Илије Гарашанина.

РАШКОВИЋ, Владимир

3761. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КЛАСНИМ ОДНОСИМА И РАДНИЧКОМ ПИТАЊУ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 227–242. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

3762. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КЛАСНОЈ ОСНОВИ ОБРАЗОВАЊА ОМЛАДИНЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 167–175.
(Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.

3763. SVETUZAR MARKOVIĆ, AU SUJET DES RAPPORTS DE CLASSE ET DE „LA QUESTION OUVRIÈRE“. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 147–149. (Classe des Sciences sociales; No.14.)

XXX

3764. РЕКЛИ СУ ПРИ ОТВАРАЊУ „СВЕТОЗАРЕВИХ СУСРЕТА“. – *Доба*. – Год. 8 (1981), ванредни број, септембар, стр. 2.
Краћи изводи из уводних излагања са претходних (пет) „Светозаревих сусрета“.

РЕХАК, Ласло

3765. SVETUZAR MARKOVIĆ ÉLETMŰVENEK ELMÉLYŰLTVEK ÉRTÉKLÉSE FELÉ / László Reháč. – *Letiink*. – Br. 8 (1978), 5–6, str. 175–179.
Светозарево животно дело треба свестрано и дубоко проценити.

XXX

3766. REČI NAŠIH SAVREMENIKA O SVETUZARU MARKOVIĆU. – *Slobodni železničar*. – God. 2 (1946), br. 43, str. 9.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

РЕЦЕП, Драшко

3767. PET TEMA MIROSLAVA KRLEŽE. – Treća komponenta, Ustanicka književnost, Jovan Sterija Popović, Svetozar Marković, Bogdan Popović. – *Republika (Zagreb)*. – God. 29 (1973), br. 6, str. 60–68.

РЕЦЕПАГИЋ, Јашар

3768. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И САВРЕМЕНА ПЕДАГОШКА СТВАРНОСТ. – *Просветни преглед*. – Год. 30 (1975), бр. 9, стр. 5 од 5. 03.

3769. ПЕДАГОШКИ ПОГЛЕДИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Стремљења*. – Год. 16 (1975), св. 2, стр. 229–239.

3770. ПЕДАГОШКО ФОРМИРАЊЕ И ПЕДАГОШКИ УТИЦАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Васпитање и образовање*. – Год. 1 (1975), бр. 5–6, стр. 33–62.

3771. ПЕДАГОШКО ФОРМИРАЊЕ И УТИЦАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 363–388. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Резюме
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

3772. LA FORMATION PÉDAGOGIQUE ET L'INFLUENCE DE SVETUZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 169–170. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

3773. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ВАСПИТАЊУ ОМЛАДИНЕ У ДУХУ РЕВОЛУЦИОНАРНИХ ИДЕЈА САМОУПРАВНОГ СОЦИЈАЛИЗМА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 79–83. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)
Резюме
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.

3774. LA PENSÉE PÉDAGOGIQUE DE SVETUZAR MARKOVIĆ (Bases, importance et influence). – In: Bulletin 71 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 111–118. (Classe des Sciences sociales; No. 15.)

3775. ЗАЈЕДНИЧКО И СПЕЦИФИЧНО У ПЕДАГОШКОМ СХВАТАЊУ КАРЛА МАРКСА И СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и Марксозна Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 131–138. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

3776. ZAJEDNIČKO I SPECIFIČNO U PEDAGOŠKOM SHVATANJU KARLA MARKSA I SVETOZARA MARKOVIĆA (na primeru Prve internacionale). – U: Od gradjanske do marksističko-lenjinističke pedagogije / Jašar Redžepagić. – Priština: ANUK, 1986. – Str. 101–110. (Posebna izdanja, knj. 13; Odeljenje društvenih nauka, knj. 5.)
Резюме
3777. SVETOZAR MARKOVIĆ, SAVREMENA PEDAGOŠKA STVARNOST I VASPI TANJE MLADIH U DUHU REVOLUCIONARNIH IDEJA I SAMOUPRAVNOG SOCIJALIZMA. – U: Od gradjanske do marksističko-lenjinističke pedagogije / Jašar Redžepagić. – Priština: ANUK, 1986. – Str. 111–131. (Posebna izdanja, knj. 13; Odeljenje društvenih nauka, knj. 5.)
3778. ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ О ПРОБЛЕМИМА НАСТАВЕ. – *Обележја*. – Год. 17 (1987), бр. 4, стр. 115–122.
3779. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ОБРАЗОВАЊУ ПРИПАДНИКА РАДНИЧКЕ КЛАСЕ. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 273–281.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.
3780. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ЛУЧОНОША ПЕДАГОШКЕ МИСЛИ НА БАЛКАНУ. – У: Споменица поводом представљања првих изашлих књига Целокупних дела Светозара Марковића. – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 43–46.
Саопштење на свечаном скупу у САНУ 2. 03. 1989. г.
Вид. бј. 1642.
- РИБИЧИЧ, Митја
3781. УВОДНА РЕЧ на Седмом научном скупу: МОРАЛ У УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ДАНАС. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 13–21.
Вид. бј. 1657.
3782. УВОДНО САОПШТЕЊЕ НА ДЕВЕТИМ „СВЕТОЗАРЕВИМ СУСРЕТИМА“. – *Доба*. – Год. 10 (1983), бр. 21, стр. 2–4, октобар.

- РИСТИЋ, Љубиша
3783. „СРВЕНИ ВАРЈАК“ У КРАГУЈЕВЦУ ПРЕ 85 GODINA. – *Котина*. – Год. 8 (1961), бр. 4, стр. 36–37.
- РОЗМАН, Франц
3784. ЈУГОСЛОВЕНСКА СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА (ЈСДС) И СЕЉАЧКО ПИТАЊЕ. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 43–57.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1653.
- РОКСАНДИЋ, Драго
3785. ЛАТИНКА ПЕРОВИЋ: СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТИ 19. ВЕКА. Београд, 1985: Приказ. – *НИН*. – Год. 37 (1986), бр. 1840 од 6. 04.
- РУС, Војан
3786. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И КОНСТАНТЕ САВРЕМЕНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 205–213. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
3787. SVETOZAR MARKOVIĆ IN KONSTANTE SOBODNE JUGOSLAVIJE. – *Naši razgledi*. – God. 24 (1975), br. 24, str. 633–634.
3788. SVETOZAR MARKOVIĆ ET LES FACTEURS CONSTANTS DE LA YOUGOSLAVIE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 143. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
- С. Т.
3789. НЕКОЛИКО ЧЛАНАКА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Панчевац*. – Год. 7 (1958), бр. 310/311 од 29. 11–6. 12.
О књизи *Неколико чланака*, штампаној у Панчеву 1871. г.

3790. ПРОГОН СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ИЗ НОВОГ САДА. – *Дневник*. – Год. 19 (1961), бр. 5323, стр. 15 од 3. 09.
С. Т. = Сударски Тихомир.

XXX

3791. SA MORALOM TREBA ŽIVETI. JEDINA JEDNAKOST, JEDNAKOST MERILA. MORAL U UČENJU SVETOZARA MARKOVIĆA I DANAS. – *Borba*. – God. 61 (1983), br. 263–264, str. 1–4 od 24–25. 09.

„Седми научни скуп, уз учешће најеминентнијих југословенских научних и друштвених радника, био је посвећен теми ‚Морал у учењу Светозара Марковића и данас‘, о чему сада упознајемо наше читаоце кроз излагања др Радомира Лукића и др Јоже Штера.“

САБАДОШ, Јанко

3792. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРВИ УКРАЈИНСКИ СОЦИЈАЛИСТИ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 151–160. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.

Вид. бј. 1641.

САВИЋ, Љубомир

3793. СХВАТАЊЕ СРПСКИХ СОЦИЈАЛИСТА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ВАСЕ ПЕЛАГИЋА О ПОТРЕБИ ЗА ВАСПИТАЊЕМ ДЕФЕКТНИХ ЛИЦА. – У: Теорија и пракса специјалног школства у Србији до Првог светског рата. – Београд: Савезни одбор Савеза глувих Југославије, 1966. – Стр. 237–242.

САВИЋ, Новица

3794. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ВЕЛИКИ УЧИТЕЉ НАШЕГ НАРОДА. – *Наш животи*. – Год. 2 (1946), бр. 21, стр. 2 од 15. 09.

САВИЋ, Радослав

3795. НАЧИН ПРОИЗВОДЊЕ – ОСНОВНА ПОЛИ-ЕКОНОМСКА КАТЕГОРИЈА У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 16–23.

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.

Вид. бј. 1660.

САВИЋЕВИЋ, Десанка

3796. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КОРЕНИТОМ ОСЛОБАЂАЊУ ЖЕНЕ КАО БИТНОМ ЧИНИОЦУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 161–269. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

3797. SVETOZAR MARKOVIĆ ET LA LIBÉRATION RADICALE DE LA FEMME, UN DES FACTEURS DÉCISIFS DE LA RÉVOLUTION SOCIALISTE. (In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 155–158. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

3798. ОДГОВОРНЕ ЗА СОПСТВЕНО ОСЛОБОЂЕЊЕ. Светозар Марковић о „женском питању“. – *Жена данас*. – Год. 45 (1981), бр. 10.

САВИЋЕВИЋ, Душан

3799. ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ КАО ЧИНИЛАЦ РАЗВОЈА У СОЦИЈАЛНОЈ ФИЛОЗОФИЈИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 95–106.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.

Вид. бј. 1654.

3800. ОБРАЗОВАЊЕ ОДРАСЛИХ КАО ЧИНИЛАЦ РАЗВОЈА У СОЦИЈАЛНОЈ ФИЛОЗОФИЈИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Васпитање и образовање*. – Год. 6 (1980), бр. 2–5, стр. 37–46.

САВОВИЋ, П.

3801. СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ПРВОГ СРПСКОГ РЕВОЛУЦИОНАРА И БОРЦА ЗА ПРАВА РАДНОГ НАРОДА. – *Народни глас* (Прокупље). – Год. 3 (1946), бр. 107, стр. 1 од 21. 09.

- XXX
3802. SAMOUPRAVLJANJE NAJZNAČAJNIJI OBLIK JAVNOSTI. – *Vorba*. – God. 46 (1981), br. 265, str. 11 od 26. 09.
Светозар Марковић је идејни претеча једног новог концепта дуалистичке демократије и тиме савременог политичког система Југославије. Дати су и изводи из саопштења академика Јована Ђорђевића и проф. Јована Мирића са Шестих „Светозаревих сусрета“.
- XXX
3803. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Трудбеник*. – Год. 2 (1946), бр. 39 од 7. 09.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.
- XXX
3804. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Нови дани*. – Год. 2 (1946), бр. 71, стр. 3 од 8. 09.
- XXX
3805. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Радио Београд*. – Год. 2 (1946), бр. 27, стр. 1–2 од 16. 09.
- XXX
3806. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Нови Пазар*. – Год. 2 (1946), бр. 75–36, стр. 1 од 21. 09.
- XXX
3807. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Na delo* (Celje). – God. 1 (1946), br. 24, str. 1 od 21. 09.
- XXX
3808. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Nova zadruga* (Ljubljana). – God. 2 (1946), br. 39, str. 311.
- XXX
3809. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Vorba noastra* (Zajšer). – God. 2 (1946), br. 16, str. 1 od 27. 09.
- XXX
3810. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Slobodna Dalmacija*. – God. 4 (1946), br. 5, str. 519 od 28. 09.
- XXX
3811. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Грађа за историју радничког и социјалистичког покрета у Војводини 1868–1890 /

- Јосип Мирнић, Калман Чехак и Данило Кеџић. – Сремски Карловци: Историјски архив АП Војводине, 1968. – Стр. 69–121.
- XXX
3812. SVETOZAR MARKOVIĆ. – U: Svetozar Miletić i Narodna stranka. Građa 1860–1885, knjiga II 1870–1875. (Priredio Nikola Petrović.) – Sremski Karlovci: Istorijски arhiv Vojvodine, 1969. – Str. 171–172, 180–183, 309–313, 595, 598.
- XXX
3813. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (Каталог изложбе поводом стогодишњице смрти 1875–1975). – Редакција: Светислав Ђурић, Ненад Ердџановић, Милица Љубисављевић-Урошевић и др. – Београд: Народна библиотека Србије, Архив Србије, 1975. – Са факсимилима, стр. 53+(18).
- XXX
3814. SVETOZAR MARKOVIĆ BORAC ZA NARODNA PRAVA. – *Gospodarski list*. – God. 105 (1946), br. 39, str. 3 od 26. 09.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.
- XXX
3815. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ВЕЛИКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ БОРАЦ И ПРЕТЕЧА НАШЕ ДАНАШЊЕ СТВАРНОСТИ. – *Нови џуџ*. – Год. 4 (1948), бр. 134.
- XXX
3816. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЖЕНСКО ПИТАЊЕ. – *Српска ријеч*. – Год. 4 (1946), бр. 119, стр. 7 од 20. 09.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.
- XXX
3817. SVETOZAR MARKOVIĆ I ŽENSKO PITANJE. – *Prosvjeta*. – God. 14 (1956), br. 433.
О Светозаревом предговору у књизи „Потчињеност женскиња“ Ц. Ст. Мила.
- XXX
3818. SVETOZAR MARKOVIĆ O ZANATSTVU I ZANATSKOM ZADRUGARSTVU. – *Glasnik Zanatske komore Vojvodine*. – God. 1 (1946), br. 16, str. 243–246 od 5. 10.

- XXX
3819. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПОЛИТИЧКОМ И МОРАЛНОМ ВАСПИТАЊУ ОМЛАДИНЕ. – *Наша књижевност*. – Год. 3 (1946), бр. 9, стр. 154.
Осврт на чланак Светозара Марковића: *Вера, наука и народно образовање, објављен у Раду* 1874. г.
- XXX
3820. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПОЛИТИЧКОМ И МОРАЛНОМ ВАСПИТАЊУ ОМЛАДИНЕ. – *Глас Подриња*. – Год. 3 (1946), бр. 154, стр. 2 од 18. 09.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.
Прештампано из Наше књижевности, бр. 9, 1946.
- XXX
3821. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПОЛИТИЧКОМ И МОРАЛНОМ ВАСПИТАЊУ ОМЛАДИНЕ. – *Слобода*. – Год. 12 (1946), бр. 35 од 21. 09.
Преузето из Наше књижевности, бр. 9, 1946.
- XXX
3822. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПОЛИТИЧКОМ И МОРАЛНОМ ВАСПИТАЊУ ОМЛАДИНЕ. – *Свјетлост*. – Год. 12 (1946), бр. 35 стр. 1 од 21. 09.
Преузето из Наше књижевности, бр. 9, 1946.
- XXX
3823. SVETOZAR MARKOVIĆ O RADU. – *Slobodni železničar*. – God. 2 (1946), br. 43, str. 9 od 20. 09.
- XXX
3824. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПО ПОВОД СТОГОДИШНАТА ОД ЊЕГОВОТО РАГАЊЕ. – *Трудбеник* (Скопје). – Год. 2 (1946), бр. 39, стр. 6–7 од 7. 09.
- XXX
3825. SVETOZAR MARKOVIĆ PRVI PROPOVEDNIK SOCIJALIZMA KOD NAS. – *Sloboda*. – God. 3 (1946), br. 104, str. 1 od 21. 09.
- XXX
3826. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПРЕД ИСТОРИЈОМ. Судови наших и страних научника и јавних радника о творцу нашег социјалистичког покрета. – *Рејублика*. – Год. 14 (1946), бр. 46, стр. 2 од 17. 09.

- Судови: Јаше М. Продановића, Јована Скерлића, Јована М. Жујовића, др Лазе Поповића, др Ђорђа Тасића, Драгише Лапчевића, Веселина Маслеше, Недељка Дивца, Карла Кауцког, Хермана Вендла, Петра Лаврова и Тодора Павлова.
- XXX
3827. SVETOZAR MARKOVIĆ REVOLUCIONAR I BORAC. – *Primorski vjesnik*. – God. 5 (1946), br. 351 od 8. 09.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.
- XXX
3828. SVETOZAR MARKOVIĆ U KNJIZI UMRLIH. – *Auto svet*. – God. 3 (1982), br. 27.
Непотписани чланак са преписом података из књиге умрлих Српске православне црквене општине у Трсту.
- XXX
3829. СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ 78. (Предговор Лазо Антић.) – Светозарево: Економика, 1978. – 204 стр.
- XXX
3830. „SVETOZAREVI SUSRETI“ O MORALU. – TUĐIM RADOM DO ZARADE. – *Rad*. – 1983, br. 39 od 30. 09.
Седми научни скуп.
„Расподелу какву сада имамо (...) у завади је са социјалистичким моралом.“
- XXX
3831. СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА НА КОЛАРЧЕВОМ УНИВЕРЗИТЕТУ – СТО ГОДИНА ОД РОЂЕЊА ВЕЛИКОГ БОРЦА ЗА НАРОДНЕ СЛОБОДЕ. – *Политика*. – Год. 43 (1946), бр. 12409, стр. 1–2 од 22. 09.
Са текстовима говора Александра Белића, др Душана Недељковића, др Радивоја Увалића и Јована Поповића.
- XXX
3832. СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА У ЧАСТ СТОГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Глас НФ Србије*. – Год. 5 (1946), бр. 376 од 22. 09.
Одржана на Коларчевом народном универзитету 21. 09. 1946. г.

XXX

3833. SVEČANA AKADEMIJA NA KOLARČEVOM NARODNOM UNIVERZITETU U ČAST STOGODIŠNJICE ROĐENJA SVE-TOZARA MARKOVIĆA. – *Narodni list (Zagreb)*. – God. 2 (1946), br. 406 od 25. 09.

XXX

3834. СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА НА ЦЕТИЊУ ПОВОДОМ СТОГОДИШЊИЦЕ РОЂЕЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Омладински њокрећ* (Цетиње). – Год. 6 (1946), бр. 28, стр. 6 од 29. 09.

XXX

3835. SVEČANO OTKRIVANJE SPOMEN PLOČE SVETOZARU MARKOVIĆU NA ZGRADI UNIVERZITETSKE BIBLIOTEKE. – *Studentski list*. – God. 1 (1946), br. 40, str. 6 od 1. 10.

XXX

3836. СВЯТОЧНА ПРЕСЛАВА СТОРОЧНИЦИ РОЖДЕНЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У Н. САДЗЕ. – *Руско слово* (Руски Крстур). – Год. 2 (1946), бр. 39, стр. 2 од 27. 09.

XXX

3837. SZÁZ ÉVEL EZELŐTT SZÜLETET, AZ ELSŐ SZERB SOCIALISTA, TUDOS ES TÁRSADALOMKUTATO MÁRKOVICS SZVETOZÁR. – *Magyar szó*. – God. 3 (1946), br. 225, str. 3.

Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

СЕКВИ, Ерос

3838. SVETOZAR MARKOVIĆ: Il socialismo nei Balcani... A cura di Marco Dogo. – *Rimini – Firenze*, Guaraldi editore, 1975: Recensio. – *La Battana*. – 12 (1975), nr. 36–37, p. 216–217.

СЕКУЛИЋ, Исидора

3839. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПТИЦА БУРЕ. – *Наша књижевност*. – Год. 2 (1946), књ. 3, св. 9, стр. 37–40.

3840. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПТИЦА БУРЕ. – У: Из домаћих књижевности / Исидора Секулић. – Нови Сад: Матица српска, 1964. – Стр. 309–318. (Сабрана дела Исидоре Секулић; књ. 4.)

3841. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПТИЦА БУРЕ. – У: Из домаћих књижевности / Исидора Секулић. – Београд: „Вук Караџић“, 1977. – Стр. 302–308. (Сабрана дела Исидоре Секулић; књ. 5.)

3842. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПТИЦА БУРЕ. – У: Из домаћих књижевности / Исидора Секулић. – Београд: Слобода, 1983. – Стр. 292–299. (Целокупна дела Исидоре Секулић.)

СЕЛАКОВИЋ, Милан

3843. ПРОПАДАЊЕ НАРОДА – КЊИЖЕВНА ТЕМА. – *Културни радник*. – Год. 8 (1955), бр. 5, стр. 189–193.

О погледима Светозара Марковића и Димитрија Туцовића.

СИМАКОВИЋ, Љубица

3844. КЊИГА О „ЈАВНОСТИ“. – *Корац*. – 9 (1974), бр. 9–10, стр. 46–48.

Приказ књиге Ж. Спасића: Јавност Светозара Марковића. Вид. бј. 1619.

3845. СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О СОЦИЈАЛИСТИЧКОМ ПРЕОБРАЖАЈУ ОДРЕЂЕНИХ ДРУШТВЕНИХ СРЕДИНА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 3–4.

Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“, одржаном у Светозареву.

3846. СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О БИТНИМ ФАКТОРИМА ДРУШТВЕНОГ, ПРИВРЕДНОГ И ПОЛИТИЧКОГ РАЗВИТКА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 66–78.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“).

Вид. бј. 1651.

3847. ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О САМОУПРАВИ И ДЕМОНСТРАЦИЈЕ „ЦРВЕНИ БАРЈАК“. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 106–121.

- Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.
3848. АНАЛИЗА ПОЛОЖАЈА РАДНИЧКЕ КЛАСЕ У СПИСИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЊЕНА УЛОГА У РЕВОЛУЦИОНАРНИМ КРЕТАЊИМА ИЗ АСПЕКТА САВРЕМЕНОСТИ. – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 107–125.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.
Вид. бј. 1655.
3849. АНАЛИЗА ПОЛОЖАЈА РАДНИЧКЕ КЛАСЕ У СПИСИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЊЕНА УЛОГА У РЕВОЛУЦИОНАРНИМ КРЕТАЊИМА ИЗ АСПЕКТА САВРЕМЕНОСТИ. – У: Марксизам у савременом друштву. – Горњи Милановац: Дечје новине, 1981. – Књ. 2, стр. 325–342.
3850. „КРАГУЈЕВАЧКИ РАДНИК“ И УТИЦАЈ ИДЕЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА РАДНИЧКИ ПОКРЕТ У КРАГУЈЕВЦУ. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 123–137.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.
Вид. бј. 1656.
3851. МОРАЛНИ ОДНОС ИЗМЕЂУ МУШКАРЦА И ЖЕНЕ И СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 141–154.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.
Вид. бј. 1657.
3852. ОДЈЕК ИДЕЈА ПРВЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ И ПАРИСКЕ КОМУНЕ ПОСРЕДСТВОМ ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ДЕМОНСТРАЦИЈЕ „ЦРВЕНИ БАРИЈАК“ У КРАГУЈЕВЦУ. – У: Светозар Марковић и Марк-

- сова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 239–252. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.
3853. МАРКСИСТИЧКА ТЕОРИЈА ДРЖАВЕ И СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Годишњак Економског факултета у Крагујевцу (1985), – Стр. 57–69.
3854. СОЦИЈАЛНА ДРЖАВА (ИЛИ ФЕДЕРАЦИЈА ОПШТИНА) У УЧЕЊУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА КАО ПОСРЕДНА КРИТИКА ОСПОРАВАЊА МАРКСИСТИЧКЕ ТЕОРИЈЕ И НАЦИОНАЛНО ПИТАЊЕ. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 29–41.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.
Вид. бј. 1658.
3855. СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ОПШТИНСКОЈ САМОУПРАВИ НА СТРАНИЦАМА ЛИСТА „ЈАВНОСТ“ И ДЕМОНСТРАЦИЈЕ „ЦРВЕНИ БАРИЈАК“. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 165–178.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.
3856. МАРКСИСТИЧКА ЗАСНОВАНOST НАРОДНО-ФРОНТОВСКЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ КПЈ И СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ОПШТЕ-НАРОДНОЈ ПАРТИЈИ. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 99–112.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“).
Вид. бј. 1659.
3857. СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ОПШТЕ-НАРОДНОЈ ПАРТИЈИ И САВРЕМЕНОСТ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 159–162.

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

СИМЕУНОВИЋ, Драган

3858. СВЕТОЗАРЕВА КОНЦЕПЦИЈА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ У СРБИЈИ ЊЕГОВОГ ВРЕМЕНА. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 267–282. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

3859. УЧЕЊЕ О РЕВОЛУЦИЈИ КАО ИЗВОРИШТУ ФЕДЕРАЛИСТИЧКЕ КОНЦЕПЦИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 151–158.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.
Вид. бј. 1658.

3860. UČENJE O REVOLUCIJI KAO IZVORIŠTU FEDERALISTIČKE KONCEPCIJE SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Socijalizam*. – God. 29 (1986), br. 10, str. 138–148.

3871. PERIOD SVETOZARA MARKOVIĆA. – У: Teorijski koreni partije / Dragan Simeunović. – Beograd: NIRO „Četvrti jul“, 1986. – Str. 45–95 (III glava dela).

3872. PERIOD SVETOZARA MARKOVIĆA. – У: Teorijski koreni partije / Dragan Simeunović. – Malo Crnuće: Grafostig, 1987. – Str. 51–98 (III glava dela).

3873. СВЕТОЗАРЕВИ ПОКУШАЈИ ОРГАНИЗОВАЊА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 145–151.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“)
Вид. бј. 1659.

3874. СВЕТОЗАРЕВ КОНЦЕПТ И ПОКУШАЈИ ОРГАНИЗОВАЊА ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 143–171.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

СИМИЋ, Душан

3875. ЦРВЕНА ОПШТИНА. – *Слободна Војводина*. – Год. 11 (1952), бр. 2395 од 3. 08.

СИМИЋ, З.

3876. ПОЧЕЛИ ДРУГИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – *Политика*. – Год. 73 (1976), бр. 22616, стр. 14 од 21. 09.

Чланак потписан са З. С.

Велики научни скуп отворио Душан Петровић Шане. У Завичајном музеју се отвара изложба поводом Збора фронта народне слободе 3. маја 1936. г. у Јагодини, када је на гроб Светозара Марковића први пут стављена црвена застава.

3877. ЧЕТВРТИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“ ОД 21–23. септембра. – *Политика*. – Год. 75 (1978), бр. 23333, стр. 8 од 20.09.

„Светозареви сусрети“ почињу трибином „Прва искуства реформе усмереног образовања“. Другог дана „Сусрета“ предвиђен је рецитал на текст Ђорђа Радишића.

3878. НОВО ИЗДАЊЕ КЊИГЕ „НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ“. – *Политика*. – Год. 75 (1978), бр. 23336, стр. 8 од 23. 09.

Чланак потписан са З. С.

„На Светозаревим сусретима“ дошло је после 104 године до премијере књиге Светозара Марковића: „Начела народне економије“ – прво репринт издање...“ Књигу је приредила Вера Пилић, а репринт је издат заједничким напорима „Светозаревих сусрета“ и издавачког предузећа „Економика“. Вид. бј. 84.

3879. ПОЧЕЛИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – *Политика*. – Год. 76 (1979), бр. 23694, стр. 6 од 22. 09.

Отварањем изложбе „Фотографије и писани документи о развоју радничког покрета Поморавља“ у реновираном Завичајном музеју почели су Пети „Светозареви сусрети“.

3880. СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ. – *Политика*. – Год. 77 (1980), бр. 24055, стр. 11 од 23. 09.

Шесте сусрете први пут заједнички организују Зајечар и Светозарево, градови у којима је живео Светозар Марковић.

3881. НЕМА ВЕЛИКЕ И МАЛЕ ШТАМПЕ – речено је на почетку „Светозаревих сусрета“. – *Полиџика*. – Год. 78 (1981), бр. 24413, стр. 6 од 22. 09.

На трибини о информисању у светозаревачкој комуни није било речи само о Радио-Светозареву и листу *Нови џуџи*, већ је вођена расправа о информисању уопште.

3882. ДЕЛО У КОЈЕМ ЈЕ САДРЖАНА ВИЗИЈА БУДУЋЕГ СВЕТА. – *Полиџика*. – Год. 78 (1981), бр. 24414, стр. 7–8 од 23. 09.

Научни скуп „Јавност у учењу Светозара Марковића и данас“ отворио је Лазар Мојсов. Пренет је и већи део његовог говора.

3883. ПОСЛЕ ТРИ ДАНА, ЈУЧЕ СУ У СВЕТОЗАРЕВУ ЗАВРШЕНИ „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. – Год. 78 (1981), бр. 24415, стр. 6 од 24. 09.

На завршном скупу говорио је Радослав Ратковић и истакао да је скуп покушао да одговори на нека од најактуелнијих питања јавности које је наметнуо живот.

СИМИЋ, Станоје С.

3884. PRILAZI ZA GRADJU O POČECIMA SOCIJALISTIČKOG PO-KRETA U SRBIJI. – *Delo*. – God. 1 (1955), br. 5, str. 576–588; br. 6–7, str. 102–116.

Неколико писама из преписке Симе Симића из периода 1863–1871, међу којима је и једно необјављено писмо Светозара Марковића.

Вид. бј. 1203.

СЛОВИЋ, Љиљана Т.

3885. ПРИЛОГ СХВАТАЊУ КРИТИКЕ БИРОКРАТИЈЕ У ДЕЛИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 83–103.

Део магистарске тезе одбрањене на Факултету политичких наука у Београду, 1974. г.

Вид. бј. 1648.

3886. ПРИЛОГ СХВАТАЊУ КРИТИКЕ БИРОКРАТИЈЕ У ДЕЛИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 83–103.

3887. САМОУПРАВНО ОРГАНИЗОВАЊЕ ДРУШТВА КАО ОБЛИК БОРБЕ ПРОТИВ БИРОКРАТИЈЕ. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 4–5.

Текст се незнатно разликује од реферата у Зборнику са научног скупа у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. године.

3888. САМОУПРАВНО ОРГАНИЗОВАЊЕ ДРУШТВА КАО ОБЛИК БОРБЕ ПРОТИВ БИРОКРАТИЈЕ. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 117–122.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.

Вид. бј. 1652.

3889. СВЕТОЗАРЕВА СХВАТАЊА О ОСТВАРИВАЊУ КЛАСНИХ ИНТЕРЕСА ПРОЛЕТАРИЈАТА У ПРОЛЕТЕРСКОЈ ДРЖАВИ. – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 75–87.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.

Вид. бј. 1655.

3890. ПОРОДИЧНА ЗАДРУГА У РАДОВИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Југословенска социологија села. – Београд: САНУ, 1984. – Стр. 48–52. (Посебна издања 578. Одељење друштвених наука, књ. 95.)

3891. LA PENSÉE SOCIALISTE DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – Questions actuelles di socialisme. – 12 (1985), br. 12, str. 92–109.

СМИЉКОВИЋ, Радош

3892. ИДЕЈНИ АСПЕКТИ ОРГАНИЗОВАЊА У ОПТИЦИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 159–166.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.

СОКИЋ, Сретен

3893. [ЕКОНОМСКА МИСАО И НАУЧНИ МЕТОД АНАЛИЗЕ С. МАРКОВИЋА]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 317–322. Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.

XXX

3894. СОЦИЈАЛИСТИЧКА ШТАМПА У СРБИЈИ. (О листовима Светозара Марковића). – У: Напредна штампа у Србији 1871–1949. – Београд: Уред за информације при Председништву Владе Народне Републике Србије, 1949. – Стр. 13–18 са факсимилима листова.

XXX

3895. СОЦИЈАЛИСТИЧКИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ У ПЕРИОДУ 1871–1915. – *Наша шtamпа*. – Год. 1 (1955), бр. 3, стр. 4.

СПАСИЋ, Живомир

3896. ЈАВНОСТ – ГЛАСИЛО НОВИХ ИДЕЈА. – *Свeйлосић*. – Год. 29 (1963), бр. 46 од 14. 11.
Деведесет година од појаве листа Јавност у Крагујевцу.
3897. УТИЦАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ У КРАГУЈЕВЦУ. – *Просвeтни преглед*. – Год. 23 (1967), бр. 708 од 1. 03.
3898. СВЕСТРАНОСТ ЈЕДНОГ ГЛАСИЛА. – *Корац*. – Год. 5 (1970), бр. 9, стр. 111–113.
О листу *Ослобођење*.
3899. КОЛОС ПРОГРЕСИВНЕ МИСЛИ. – *Свeйлосић*. – Год. 36 (1970), бр. 51–52 од 26. 12.
Поводом предлога да Универзитет у Крагујевцу носи име Светозара Марковића.

3900. КРАГУЈЕВАЧКИ ПЕРИОД У ЖИВОТУ И РАДУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Пламене стазе Крагујевца / Живомир Спасић, Блашко Стокић, Милан Андрић. – Крагујевац: Спомен-парк, 1971. – Стр. 15–17. (Библ. „Крагујевачки октобар“.)
3901. „ЈАВНОСТ“ – ГЛАСИЛО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У КРАГУЈЕВЦУ. – У: Počeci socijalističke štampe na Balkanu. – Београд: Jugoslovenski institut za novinarstvo, 1974. – Стр. 97–112.
Zusammenfassung
Саопштење научном скупу 20. 12. 1971. г.
Вид. бј. 1645.
3902. КРАГУЈЕВАЧКИ ЦРВЕНИ БАРЈАК 1876. – Крагујевац: Раднички универзитет – Клуб самоуправљача, 1972. – 164 стр. (Коло „Библиотека Клуба самоуправљача“.)
3903. НЕПОСРЕДНИ СЛЕДБЕНИЦИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – Одбрана Пере Тодоровића пред Окружним судом у Крагујевцу била је у духу Марковићевих социјалистичких идеја. – *Корац*. – Год. 9 (1974), бр. 9–10, стр. 1–27.
3904. „ЈАВНОСТ“ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ЧИТАОЦИ. – *Корац*. – Год. 9 (1974), бр. 9–10, стр. 39–42.
3905. АМУЛЕТИ НАШЕ СЛОБОДНЕ ШТАМПЕ. – *Борба*. – Год. 40 (1975), бр. 36 од 8. 02.
О листу *Јавност* и његовој улози.

СПАСИЋ, Живомир и Благоје ВИТКОВИЋ

3906. НЕПОСРЕДНИ СЛЕДБЕНИЦИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић: Избор из његових дела и дела о њему. – Београд: Омладинске новине, 1975. – Стр. 276–289.

СПАСИЋ, Живомир

3907. ИДЕЈЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О САМОПУПРАВИ. – *Самоуправљачка искуства* (Крагујевац). – Год. 9 (1975), бр. 1, стр. 7–25.
Поводом стогодишњице смрти првог српског социјалисте.

3908. ЖИВОТНИ ПУТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Нови џуџи*. – Год. 31 (1975), бр. 7 до бр. 23, стр. 2 од 5. 02. до 28. 05. Од бр. 12 од 12. 03. фељтон мења наслов у: *Светозар Марковић о самоуправи*.
3909. СТОГОДИШЊИЦА „ЦРВЕНОГ БАРЈАКА“ И САМОУПРАВЕ (1876–1976). – *Кораџи*. – Год. 10 (1975), св. 5–6, стр. 3–14.
О утицају идеја Светозара Марковића на догађаје у Крагујевцу.
3910. СТОГОДИШЊИЦА „ЦРВЕНОГ БАРЈАКА“. – *Полиџиџика*. – Год. 73 (1976), бр. 22393–22408 од 8. до 23. 02. Фељтон.
3911. ВОЈНА МИСАО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 171–184.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.
3912. ВОЈНА МИСАО СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 10–11.
Скраћени текст саопштења на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
3913. ВОЈНА ФАБРИКА У КРАГУЈЕВЦУ И ДЕМОНСТРАЦИЈЕ „ЦРВЕНИ БАРЈАК“. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 70–92.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.
3914. ЦРВЕНИ БАРЈАК У КРАГУЈЕВЦУ 1876. – Крагујевац: „Светлост“, 1976. – 209 стр.; 19 цм.
3915. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О СЕЛУ. – *Марксистичка мисао*. – Год. 3 (1977), бр. 6, стр. 163–178.
3916. УТИЦАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА СРЕДЊОШКОЛСКУ ОМЛАДИНУ У КРАГУЈЕВЦУ. – У: На-

- учни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 129–143. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.
3917. АГРАРНО ПИТАЊЕ У ПРОГРАМСКОЈ КОНЦЕПЦИЈИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 91–101.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1653.
3918. ОСЛОБОЂЕЊЕ – гласило покрета Светозара Марковића. – У: Век успона Крагујевца. – Крагујевац: „Светлост“, 1978. – Стр. 95–100.
3919. ЗБОРНИК РАДОВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. Београд, 1976. – *Марксистичка мисао*. – Год. 4 (1978), бр. 2, стр. 235–239.
Приказ Зборника радова са симпозијума „Научна мисао Светозара Марковића“ у Београду 7. и 8. 04. 1975. г.
Вид. бј. 1647.
3920. УТИЦАЈ ПОКРЕТА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ПОБУНЕ СРЕДЊОШКОЛСКЕ ОМЛАДИНЕ У СРБИЈИ СЕДАМДЕСЕТИХ ГОДИНА ДЕВЕТНАЕСТОГ ВЕКА. – У: Педагошке идеје Светозара Марковића и васпитно-образовни систем у Југославији. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1979. – Стр. 129–144.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1978. г.
Вид. бј. 1654.
3921. УТИЦАЈ ПОКРЕТА SVETOZARA MARKOVIĆA NA POBUNE SREDNJOŠKOLSKE OMLADINE U SRBIJI SEDAMDESETIH GODINA 19. VEKA. – *Gledišta*. – God. 20 (1979), br. 9, str. 59–72.
3922. НЕПОСРЕДНИ УТИЦАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА ПОЛИТИЧКУ АКТИВНОСТ РАДНИКА ВОЈНЕ ФАБРИКЕ У КРАГУЈЕВЦУ. – У: Светозар Марковић о

- радништву и друштвено-историјска улога радничке класе Југославије. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1980. – Стр. 167–183.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1979. г.
Вид. бј. 1655.
3923. УЛОГА ПИСАНЕ РЕЧИ НА СТРАНИЦАМА „ЈАВНОСТИ“ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 61–75.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.
Вид. бј. 1656.
3924. ЕТИЧКИ АСПЕКТИ И УТИЦАЈ ИДЕЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ЈАГОДИНИ ДО КРАЈА 19. ВЕКА. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 57–70.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.
Вид. бј. 1657.
3925. УТИЦАЈ ПОКРЕТА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА РАСПРАВУ О ПРВОЈ ИНТЕРНАЦИОНАЛИ И ПАРИСКОЈ КОМУНИ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ СРБИЈЕ. – У: Светозар Марковић и Марксва Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 215–232. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.
3926. ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА У ПРОГРАМСКИМ ОПРЕДЕЉЕЊИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 67–76.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985. г.
Вид. бј. 1658.
3927. АКТИВНОСТ У ЛИСТУ „ЈАВНОСТ“ – НАЈВИШИ ДОМЕТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У КРАГУЈЕВАЧ-

- КОМ ПЕРИОДУ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 15–36.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.
3928. КОНЦЕПЦИЈА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ПАРТИЈЕ У ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 113–124.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.
3929. POD CRVENIM BARJAKOM u Kragujevcu 1876. – Kragujevac: Književni klub „Katarina Bogdanović“ (itd.), 1987. – 138 str.; 19 cm. (Biblioteka „Brazde“, 6.)
3930. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ЈАГОДИНИ. – У: Светозар Марковић и Светозареви сусрети. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1990. – Стр. 11–99.
Вид. бј. 1612.
3931. НЕДОПУСТИВЕ ПРОИЗВОЉНОСТИ. Реаговање на текст „Мајмунска памет комунизма“. – *Нови њуј*. – Год. 46 (1991), бр. 1189–1190, стр. 8 од 24. 04.
Одговор на овај чланак Б. Радосављевић је објавио у увредљиво интонираном чланку од 8. маја.
Вид. бј. 3742.
Спасићев одговор на поновни напад *Нови њуј* није хтео да објави и тако се завршила ова дискредитација „Светозаревих сусрета“ и њених учесника.
3932. НОВИ ПРИЛОЗИ ЗА БИОГРАФИЈУ АНКЕ НИНКОВИЋ-АНЂЕЛКОВИЋ И СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 163–167.
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.
3933. ИСТОРИЈСКИ СМИСАО ДЕМОНСТРАЦИЈА „ЦРВЕНИ БАРЈАК“. – *Шумадијски дани*. – Год. (1995), бр. 12 од 31. 03.

3934. ДВАНАЕСТ ДЕЦЕНИЈА ОД ДЕМОНСТРАЦИЈА „ЦР-ВЕНИ БАРЈАК“. – *Свeйтлосiй*. – Год. 62 (1996), бр. 7 од 15. 02.
3935. ЉУБАВ ПРЕМА ЈАГОДИНИ. У сусрет значајном јубилеју. – *Нови љуи*. – Год. 51 (1996), бр. 1439, стр. 6 од 15. 05.
3936. БОРАЦ И ВИЗИОНАР НА ДЕЛУ. Јубилеј у српској култури. – *Нови љуи*. – Год. 51 (1996), бр. 1457, стр. 6 од 18. 09. Поводом стопедесетогодишњице рођења Светозара Марковића.
3937. ИСТОРИЈСКА ОСНОВА И УТИЦАЈ „СРБИЈЕ НА ИСТОКУ“ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 245–258.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
3938. ПОЈАВА КОМУНИЗМА У СРБИЈИ. – *Полиџика*. – Год. 94 (1997), бр. 30116, стр. 33 од 26. 08; бр. 30117, стр. 35 од 27. 08. и бр. 30118, стр. 31 од 28. 08.
Поводом фељтона „Србија о себи“ Ранка Ђукића, објављеног у Политици августа 1997. г.

СТАЈИЋ, Васа

3939. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СОЦИЈАЛИСТИ У НОВОМ САДУ (1872–1880). – *Лeтiоис Маџице срџске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 105–125.

СТАМБОЛИЋ, Петар

3940. ГОВОР ПРИЛИКОМ ОТКРИВАЊА СПОМЕНИКА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋУ У ЈАГОДИНИ. – *Нови љуи*. – Год. 2 (1946), бр. 73, стр. 2 од 18. 09.
3941. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Београд: Календар Главног одбора Јединствених синдиката Србије, 1949. – Стр. 211–212.
3942. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Предговор. – У: Сабрани списи / Светозар Марковић, књ. 1. – Београд: Култура, 1960. – Стр. V–XII.
Вид. бј. 32.

3943. SVETOZAR MARKOVIĆ – utemeljitelj srpskoga socijalizma. – *Vprašenja naših dni*. – Год. 1 (1960), бр. 3, стр. 80–82 од 1. 05.
Словеначки превод предговора прве књиге *Сабраних дела* Светозара Марковића.
3944. ИДЕОЛОГ И ПРАКТИЧНИ БОРАЦ. – *Полиџика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056, специјални додатак „Светозар Марковић 1875–1975“ од 2. 03.
3945. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У СВОМ ВРЕМЕНУ И ДАНАС. – Светозарево: Одбор за обележавање стогодишњице смрти Светозара Марковића. – Редакција листа „Нови пут“, 1975. – Стр. 40; 16 цм.
Издавање на свечаној академији, одржаној 19. 03. 1975. године у Светозареву, поводом стогодишњице смрти Светозара Марковића.
3946. ВИДОВИТА АНТИЦИПАЦИЈА ОНОГА ШТО СЕ ОСТВАРУЈЕ ДАНАС. – *Марксистичка мисао*. – Год. 1 (1975), бр. 1, стр. 50–77.
3947. SVETOZAR MARKOVIQ. – У: *Ku vete shoqëria / Svetozar Markoviq*. – Prichtinë: Rilindja, 1978. – Стр. 5–14.
Предговор у албанском преводу дела Светозара Марковића.
Вид. бј. 64.
- СТАНИЋ, Милија
3948. О ЈЕЗИКУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 671–693. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
3949. IMPORTANCE DE LA LANGUE DE SVETOZAR MARKOVIĆ POUR LE DÉVELOPPEMENT DE LA LANGUE LITTÉRAIRE SERBE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 201. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
- СТАНИЋ, Раденко
3950. ОД РАБОША ДО ДИГИТРОНА. – *Полиџика*. – Год. 74 (1977), бр. 22978, стр. 11 од 24. 09.

Поводом Трећег научног скупа „Светозареви сусрети“, посвећеног улози сељаштва.

СТАНИСАВЉЕВИЋ, Вукашин

3951. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО МОДЕЛ ЗА КЊИЖЕВНИ ЛИК У РОМАНУ „ЈУНАК НАШИХ ДАНА“ ОД ЈАНКА ВЕСЕЛИНОВИЋА. – *Име*. – Год. 1 (1975), бр. 3–4, стр. 22–30.

СТАНКОВИЋ, Живомир

3952. ЈЕДНА ВИТЕШКА МЛАДОСТ. – *Omladina*. – God. 11 (1955), br. 900 od 23. 02.

О Светозару Марковићу поводом 100-годишњице смрти.

3953. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ПРЕД СТОДВАДЕСЕТГОДИШЊИЦУ РОЂЕЊА. – *Комунист*. – Год. 24 (1966), бр. 463–464 од 3. 10.

СТАНКОВИЋ, Катарина

3954. ЕКОНОМСКО-ТЕОРИЈСКА СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 150–155.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1 651.

3955. ЕКОНОМСКО-ТЕОРИЈСКА СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 3 (1975), бр. 3–4, стр. 7–8.

Излагање на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“, одржаном у Светозареву.

3956. ОПШТЕ ТЕОРИЈСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ АНАЛИЗЕ ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКОГ ПОЛОЖАЈА РАДНИЧКЕ КЛАСЕ У ДЕЛИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Годишњак Економског факултета у Крагујевцу (1980). – Стр. 319–335.

Summary

3957. НЕКОЛИКО ОПШТИХ НАПОМЕНА О НОСИОЦИМА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У СРБИЈИ ДО 1914. ГОДИНЕ. – У: Годишњак Економског факултета у Крагујевцу (1985). – Стр. 71–78.

О Св. Марковићу, Д. Туцовићу, Д. Поповићу и др., о њиховом стваралаштву и објављивању дела.

3958. ИДЕЈНА ВЕЗА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА СА УЧЕНИЦИМА ДЕМОНСТРАЦИЈА „ЦРВЕНИ БАЊАК“. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 273–281.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.

Вид. бј. 1650.

3959. КЛАСЕ И КЛАСНА БОРБА У ДЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 61–67.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1659.

3960. МЕСТО И УЛОГА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У РАЗВОЈУ ЕКОНОМСКЕ МИСЛИ У СРБИЈИ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 465–483.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

СТАНКОВИЋ, Никола

3961. POVODOM STOGODIŠNJICE ROĐENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Narodni pravnik*. – God. 1 (1946), br. 7, str. 137–138.

СТАНКОВИЋ, Станимир

3962. „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“ – ПРВЕНАЦ У СЕПТЕМБРУ. – Нови пут. – Год. 31 (1975), бр. 37, стр. 1 од 10. 09. Централно место „Светозаревих сусрета“ заузимаће научни скупови. Организација „Светозаревих сусрета“ припала је Клубу самоуправљача „Св. Марковић“.

3963. О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ – ЈЕЗИКОМ НАУКЕ.

– *Нови љуби*. – Год. 31 (1975), бр. 38, стр. 3 од 17. 09.

Организатор научног скупа у оквиру „Светозаревих сусрета“ су Српска академија наука и уметности, Економски факултет Универзитета у Нишу и Град Светозарево.

3964. Почињу Трећи „Светозаревих сусрети“ – ДАНАС ТРИБИНА – СУТРА НАУЧНИ СКУП. – *Нови њуј.* – Год. 33 (1977), бр. 39, стр. 1 од 21. 09.
Програм Трећих „Светозаревих сусрета“ и преглед саопштења.
3965. „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“ СВАКЕ ДРУГЕ ГОДИНЕ. – *Нови њуј.* – Год. 34 (1978), бр. 1979, стр. 1 од 7. 11.
Извршни одбор „Светозаревих сусрета“ одлучио да у циљу подизања научног нивоа – научни скуп треба да се организује сваке друге године, док би се „Светозаревих сусрети“ одржавали и даље сваке године са својим културно-уметничким програмом.
3966. ПРИЗНАЊЕ ИЗДАВАЧКОЈ ДЕЛАТНОСТИ. – *Нови њуј.* – Год. 36 (1980), бр. 2027, стр. 1 од 24. 09.
На шестим „Светозаревим сусретима“ приказан је зборник радова са прошлогодишњег скупа и књига академика Душана Недељковића „Револуција и револуционари на делу“. О књигама су говорили академици Душан Недељковић и Јован Ђорђевић и проф. др. Андрија Стојковић.
3967. ОД СВЕТОЗАРА ДО ДАНАС. – *Нови њуј.* – Год. 37 (1981), бр. 2078, стр. 1 од 16. 09.
Седми „Светозаревих сусрети“ почињу трибином о информисању у општини Светозарево, 22. и 23. на научном скупу расправљаће се на тему „Јавност у учењу Светозара Марковића и данас“.
3968. САВРЕМЕНОСТ СВЕТОЗАРЕВЕ МИСЛИ. – ЈАВНОСТ УСЛОВ САМОПУПРАВНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ. – *Нови њуј.* – Год. 37 (1981), бр. 2079, стр. 1 и 2 од 23. 09.
Јавност као услов друштвене критике и контроле. Политичке фабрике као „табу теме“. – Зашто је затајило информисање о контрареволуционарним догађајима на Косову? – Слобода информација значи и право свакога да чује истину, била су питања и поруке научног скупа.
3969. РАСПРАВА О РАДНОМ МОРАЛУ. – *Нови њуј.* – Год. 38 (1982), бр. 2131, стр. 1 од 22. 09.

- Овогодишња трибина „Светозаревих сусрета“ организована је са Секцијом за социологију рада Социолошког друштва Србије. Поднето је девет саопштења о главној теми.
3970. МОРАЛ С ОБЕ СТРАНЕ. – *Нови њуј.* – Год. 39 (1983), бр. 26 од 31. 08.
За научни скуп „Морал у учењу Светозара Марковића и данас“ већ су приспела 32 рада из целе земље.
- СТАНКОВИЋ, Станимир и Петар ИЛИЋ
3971. ВИШЕ МОРАЛА – МАЊЕ МОРАЛИСАЊА. – *Нови њуј.* – Год. 39 (1983), бр. 30 од 28. 09.
Саопштења су потврдила да Светозар своје схватање морала није само проповедао, већ је по њему живео. У рефератима који су разматрали питање морала нашег социјалистичког друштва упозорено је да се криза морала јавља у свим сегментима друштва, а нарочито у обављању друштвених и привредних функција.
- СТАНКОВИЋ, Фуад
3972. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: „НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ ИЛИ НАУКА О НАРОДНОМ БЛАГОСТАЊУ“. – У: Зборник Матице српске за друштвене науке, бр. 60, (1975), стр. 175–177.
Приказ фототипског издања.
Вид. бј. 84.
- СТАНОЈЕВИЋ, Владимир
3973. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. (У: Болести и стваралаштво књижевника старог Београда / Владимир Станојевић. – Београд: Српско лекарско друштво, 1966. – Стр. 79–80. (Секција за историју медицине и фармације. Зборник радова 4.)
- СТАНОЈЧИЋ, Илија
3974. REVOLUCIONARNI LIK SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Narodni student.* – God. 18 (1952), br. 1 od 27. 01.
3975. ДВА ДО САДА НЕПОЗНАТА ПИСМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Огледи (зборник радова). – Београд: Научна књига, 1953. – Стр. 21–27.
Résumé

- Писмо од 5. 06. 1872. из Новог Сада упућено снаји Илки Марковић и писмо с краја јуна 1872 упућено Јефрему М. Марковићу и снаји Илки.
Вид. бј. 1255, 1269.
3976. РЕВОЛУЦИОНАРНИ ЛИК СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Наша сѣварносѣ*. – Год. 17 (1953), бр. 1.
3977. ПРВА СРПКИЊА СОЦИЈАЛИСТ. Сто година од рођења Милице Нинковић. – *Борба*. – Год. 19 (1954), бр. 53, стр. 2 од 4. 03.
3978. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О КОМУНАМА. – Поводом осамдесетогодишњице смрти. – *Борба*. – Год. 20 (1955), бр. 54, стр. 2 од 6. 03.
3979. О ЈЕДНОМ ДОСАД НЕПОЗНАТОМ ЧЛАНКУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ И НАЦИОНАЛНОМ ПИТАЊУ. – У: Споменик САНУ 106. – Београд, 1957. – Стр. 1–8. (Одељење друштвених наука.)
Résumé
Вид. бј. 700.
3980. ПРВИ СРПСКИ УСТАНАК У ТЕОРИЈСКОМ ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Зборник Филозофског факултета у Београду, књ. 4–1 (1957), стр. 291–305.
3981. LES DÉBUTS DU MOUVEMENT COOPERATIF EN SERBIE 1870–1872. – In: *Archives internationales de sociologie de la coopération*. – Paris (1958), nr. 4 (juin–décembre). – P. 112–120.
О Светозару Марковићу и његовом раду на ширењу задругарства у Србији.
3982. ОСНОВНИ КОНСТИТУТИВНИ ЕЛЕМЕНТИ МАРКОВИЋЕВЕ ТЕОРИЈЕ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА НАШИХ НАРОДА. – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 25–68.
Централни део докторске дисертације: *Национално питање наших народа у делима и делајносѣи Свейтозара Марковића*. Вид. бј. 1620 и 1648.
3983. ОСНОВНИ КОНСТИТУТИВНИ ЕЛЕМЕНТИ МАРКОВИЋЕВЕ ТЕОРИЈЕ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА НАШИХ НАРОДА. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 25–68.

3984. НАЦИОНАЛНО ПИТАЊЕ. – *Полиѣика*. – Год. 72 (1975), бр. 22056, специјални додатак „Светозар Марковић 1875–1975“ од 2. 03.
Став Светозара Марковића према националном питању.
3985. SVETOZAREVA VIZIJA SOCIJALIZMA. – *Komunist*. – God. 33 (1975), br. 938 od 10. 03. i br. 939 od 17. 03.
Поводом 100-годишњице смрти Светозара Марковића.
3986. ДЕЛАТНОСТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У РЕШАВАЊУ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА НАШИХ НАРОДА. – У: Зборник радова о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 53–66.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду, 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.
3987. НАЦИОНАЛНО ПИТАЊЕ НАШИХ НАРОДА У ДЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Научни љодмладак. Друшѣвене науке*. – Год. 8 (1975), бр. 1–2, стр. 51–55.
3988. ТЕОРИЈА И ПРАКСА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У РЕШАВАЊУ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА ЈУЖНОСЛОВЕНСКИХ НАРОДА НА СВЕЛОСТИ НОВИЈИХ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ЗБИВАЊА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 197–204. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1 639.
3989. THÉORIE ET PRATIQUE DE SVETOZAR MARKOVIĆ AU SUJET DE LA SOLUTION DE LA QUESTION NATIONALE DES PEUPLES YUGOSLAVES A'LA LUMIÈRE DES ÉVÉNEMENTS SOCIOPOLITIQUES. – In: *Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980*. – P. 14. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
3990. ТЕОРИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У РЕШАВАЊУ НАЦИОНАЛНОГ ПИТАЊА ЈУЖНОСЛОВЕНСКИХ

НАРОДА. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 278–279.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.

СТАНОЈЕВИЋ, Љуба

3991. ПОЕТСКЕ НИТИ У ЛИКУ И ДЕЛУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Спиремљења*. – Год. 19 (1977), бр. 5, стр. 625–638.

СТАНОЈЛОВИЋ, Снешка

3992. STOTA GODIŠNJICA „CRVENOG BARJAKA“. – *Vjesnik*. – God. 37 (1976), br. 10231 od 15. 02.

СТАНЧИЋ, Никша

3993. О НЕКИМ ПРОБЛЕМИМА ИЗ ПОВИЈЕСТИ HRVATSKOG NARODNOG PREPORODA U DALMACIJI I SRPSKOH RVATSKIH ODNOSA, NAPOSE О МИНОВИЛУ PAVLINOVIĆU I SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Časopis za suvremenu povijest*. – God. 7 (1975), br. 2, str. 171–188.

СТЕПАНОВИЋ, Коста

3994. ПОВЕСТ О ЈЕВРЕМУ И ЈЕЛЕНИ. – *Полијтика*. – Год. 73 (1976), бр. 22365–22385 од 11–31. 01.
Фелтон о Јелени-Илки и Јеврему Марковићу и многим детаљима о Светозару Марковићу.

XXX

3995. СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА ВЕЛИКОГ СИНА СРПСКОГ НАРОДА. – У низу академија и свечаности Београд је оживео лик и дело Светозара Марковића. – *Глас Народног фронта Србије*. – Год. 5 (1946), бр. 376, стр. 3 од 22. 09.
На Коларчевом народном универзитету одржана је синоћ свечана академија Српске академије наука, Универзитета у Београду и Удружења књижевника Србије. Одломци говора др Александра Белића, др Радивоја Увалића и Јована Поповића.

XXX

3996. СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Глас Подриња*. – Год. 3 (1946), бр. 152, стр. 1 од 4. 09.

XXX

3997. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Srednjoškolic (Zagreb)*. – God. 2 (1946), br. 1, str. 4 od 15. 09.

XXX

3998. СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Глас Подриња*. – Год. 3 (1946), бр. 154, стр. 1 од 18. 09.

XXX

3999. СТОГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Весџи (Ужице)*. – Год. 3 (1946), бр. 117, стр. 4 од 21. 09.

XXX

4000. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Sloboda (Mostar)*. – God. 3 (1946), br. 29, str. 3 od 22. 09.

XXX

4001. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA PROSLAVIT ĆE SE NAJSVEĀANJE U ĀITAVOJ SRBIJI. – *Narodni list (Zagreb)*. – God. 2 (1946), br. 46, str. 2 od 25. 09.

XXX

4002. STOGODIŠNJICA RODJENJA SVETOZARA MARKOVIĆA PROSLAVLJENA JE U ĀITAVOJ ZEMLJI. – *Narodni list (Zagreb)*. – God. 2 (1946), br. 46, str. 2 od 25. 09.

О свечаној прослави одржаној у Загребу, 23. 09. 1946. године, на којој је о Светозару Марковићу говорио Марин Франичевић.

СТОЈАНОВИЋ, Ивица

4003. ИДЕЈА САМОУПРАВЉАЊА У ДЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Самоуправљање*. – Год. 9 (1981), бр. 6, стр. 101–115.

СТОЈАНОВИЋ, Светлана

4004. МИСЛИЛАЦ СВЕТСКОГ РАНГА. – *Вечерње новосџи*. – Год. 44 (1996), бр. 274 од 17. 10.

Међународни научни скуп „Живот и дело Светозара Марковића“ одржаће се у САНУ 16–18. 10. 1996. г., прва два дана у Београду, а трећег у Зајечару.

СТОЈАНЧЕВИЋ, Владимир

4005. СХВАТАЊА И ПРОУЧАВАЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ ПРВОГ СРПСКОГ УСТАНКА. – *Историјски часопис*. – Год. 23 (1976), бр. 23, стр. 105–115.

4006. СХВАТАЊЕ „НАЦИОНАЛНОГ“ И „КЛАСНОГ“ КОД Л. РАНКЕА И СВ. МАРКОВИЋА У ДОГАЂАЈИМА ПРВОГ И ДРУГОГ СРПСКОГ УСТАНКА. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 19 (1982), стр. 89–95.
Summary

4007. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ПРОУЧАВАЊУ ИСТОРИЈЕ СРБИЈЕ ПРВЕ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА. – У: Научни скуп: Развој социјалистичке мисли у Србији до 1919. године. – Београд: САНУ, 1970. (Одељење друштвених наука). – Стр. 12.

4008. СВЕТОЗАРЕВА СРБИЈА НА ИСТОКУ У СВЕТЛОСТИ БАЛКАНСКЕ И ЕВРОПСКЕ ИСТОРИЈЕ ЕПОХЕ ЛЕГИТИМИЗМА (1865–1878). – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 81–87.
Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18.10.1996. г.
Вид. бј. 1644.

СТОЈИЛОВИЋ, Миодраг и МАТИЈЕВИЋ, Д.

4009. УНИВЕРЗАЛНО ЗНАЧЕЊЕ МИСЛИ. – *Комунист*. – Год. 45 (1987), бр. 1590, стр. 24 од 2. 10.

За друштвену мисао Светозара Марковића се са правом може рећи да има универзална значења која превазилазе временску и просторну ограниченост. Она садржи вечни проблем – однос класе и партије.

СТОЈИЧИЋ, Ђоко

4010. РАЗЛОЗИ ЗА ОВАКВУ КЊИГУ: Предговор. – У: Светозар Марковић: Избор из његових дела и дела о њему. – Београд: Омладинске новине, 1975. – Стр. 5–9.

4011. САВРЕМЕНА ВРЕДНОСТ РЕВОЛУЦИОНАРНИХ ИДЕЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Кораци*. – Год. 9 (1974), бр. 9–10, стр. 33–38.

南斯拉夫哲学论文集

南斯拉夫哲学论文集

中国社会科学院哲学研究所
《哲学译丛》编辑部编译

生活·读书·新知三联书店

南斯拉夫的马克思主义哲学

安·斯托伊科维奇*

在近百年的时间内，南斯拉夫自己的马克思主义哲学随着南斯拉夫无产阶级的成长壮大发展起来。总的来说，我国的马克思主义哲学经历了社会主义、社会民主主义和共产主义三个阶段。

社会主义阶段

十九世纪六十年代末期，社会主义思想开始传入我国。主要是从俄国传进来的。其杰出的代表人物是塞尔维亚的斯韦托扎尔·马尔科维奇。他的合作者有：克罗地亚的伊万·昂切克，斯洛文尼亚的弗兰采·热勒日尼卡尔和马其顿的瓦西尔·格拉韦洛夫等人。斯·马尔科维奇作为当时共产国际在巴尔干的通讯员，先后到过俄国和苏黎世，在那里接受了马

* 安德列·斯托伊科维奇(1924—)，哲学博士，贝尔格莱德大学自然数学系教授。著有：《列宁论形式逻辑》(博士论文)，《辩证唯物主义》(与波·舍希奇合作)，《塞尔维亚哲学的开端》(1970年贝尔格莱德版)，《1804—1944年塞尔维亚哲学的发展》(1972年贝尔格莱德版)，《马克思主义哲学原理》(1973, 1974, 1975年三版)等。《辩证法》杂志主编。

克思主义。他认为，由于本国的工业无产阶级不够发达，因而南斯拉夫的马克思主义必然带有近似于车尔尼雪夫斯基的“农业社会主义”的特征。他是最早阐述对自然和人的全部观点的第一个人，也是把马克思主义的异化和完全异化理论传入南斯拉夫的第一个人。就斯·马尔科维奇的全部社会政治观点来看，可以称得上是一位把马克思的科学和人道主义结合起来的科学社会主义的马克思主义者。

在巴黎公社遭到失败、马克思的共产国际和世界工人运动处于低潮的情况下，尤其是在斯·马尔科维奇逝世以后(1875年)，塞尔维亚的社会主义运动大大丧失了马克思主义的性质而堕落为资产阶级激进主义。马尔科维奇的继承人更多是空想的蒲鲁东主义者和拉萨尔主义者，而不是科学的社会主义者。

社会民主主义阶段

第一次世界大战前夕，南斯拉夫各个地区(除黑山以外)，都成立了社会民主党。在这个时期，比较突出的代表人物有斯洛文尼亚的裁缝工人弗兰采·热勒日尼卡尔。他参加了法国巴黎公社运动，并在奥地利和法国接受马克思主义的。在他返回斯洛文尼亚以后，就把马克思主义运用到斯洛文尼亚社会民主党的活动之中。这一时期的另一位重要人物，第一位彻底的马克思主义者、社会民主党人、实际上的共产主义者是塞尔维亚的木工拉多万·德拉戈维奇以及受他影响的大学

格斯和列宁的著作的译本了。他们在1910年就认识到俄国革命对欧洲工人运动的重要性。拉·德拉戈维奇死后(1908年),图佐维奇成为运动的领导人,并同杜尚·波波维奇一起成为巴尔干无产阶级革命的捍卫者。图佐维奇发展了理论与实践统一的思想,发展了工人运动的战略战术原则。他以列宁的民主集中制原则为基础,建立了塞尔维亚社会民主党。在他的领导下,塞尔维亚社会民主党明确表示,第一次世界大战是帝国主义性质的,并在人民议会会议上投票反对给战争拨款。为此,列宁曾对塞尔维亚社会民主党的原则立场给予了肯定的评价。

杜尚·波波维奇是一位哲学专家,他拥护辩证唯物主义和历史唯物主义,拥护社会主义的人道主义,主张在巴尔干实行社会主义革命和共产主义改革。

共产主义阶段

在第一次世界大战期间,南斯拉夫国内的社会主义运动发生了很大的变动。图佐维奇和杜尚·波波维奇都在大战中死去了。南斯拉夫的工人运动无人领导,思想混乱。但是,战后南斯拉夫独立国家的成立,南斯拉夫共产党(于1919年)的成立,又使南斯拉夫工人运动的兴起和发展有了新的希望。在这一时期,南斯拉夫国内的马克思主义思想表现在南斯拉夫共产党的思想状况上。经历了思想徘徊和探索时期(1919—1937年),思想统一时期(1938—1941年)和人民解放战争与社会主义革命时期。

СТОЈКОВИЋ, Андрија Б.

4012. МОРАЛИСТИЧКО-ЕТИЧКИ ПОГЛЕДИ УЈЕДИЊЕНЕ ОМЛАДИНЕ СРПСКЕ. – У: Уједињена омладина српска: Зборник радова. – Нови Сад: Матица српска, 1968. – Стр. 51–76.
Résumé
4013. IDEOLOGIA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Historicky časopis* (Bratislava). – (1969), sv. 1, str. 1–42.
4014. ПОГЛЕД НА РАЗВОЈ ФИЛОЗОФИЈЕ МАРКСИЗМА У ЈУГОСЛОВЕНСКИМ ЗЕМЉАМА. – У: Зборник Матице српске за друштвене науке, св. 53 (1969), стр. 5–78.
4015. МАРКОВИЋЕВО СХВАТАЊЕ ОТУЂЕЊА И РАЗОТУЂЕЊА. – У: *Глас САНУ*, 285 (1973), стр. 125–142. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 3–5. 10. 1971.
Вид. бј. 1638.
4016. MARKOVIC'S CONCEPT OF ALIENATION AND DISALIENATION. – In: *Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts*, Beograd, 1974. – P. 117–118. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)
4017. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1975) И ЊЕГОВИ САРАДНИЦИ. – У: *Развитак филозофије Срба, 1804–1944* / Андрија Б. Стојковић. – Београд: Слово љубве, 1972. – Стр. 155–164.
4018. JEDNA ZNAČAJNA POLJSKA HABILITACIONA RASPRAVA O FILOZOFIJI SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Dijalektika*. – God. 7 (1972), br. 3, str. 111–117.
О тези Хенрика Писарека.
Вид. бј. 1636.
4019. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: *Савремена филозофија*. Друго измењено и допуњено издање. – Београд: Рад, 1975. – Стр. 78–80.
Текст о Светозару Марковићу се налази у одељку *Марксистичка филозофија у југословенским земљама*, стр. 77–103.
4020. МАРКСИСТИЧКА ФИЛОЗОФИЈА У ЈУГОСЛОВЕНСКИМ ЗЕМЉАМА. (Превод на кинески Ву Ши-Канг.) – У:

Зборник чланака југословенских филозофа. – Пекинг: Филозофски институт Академије друштвених наука и часопис *Сјирана филозофија*, 1979. – Стр. 1–3.

У фусноти су дати библиографски подаци важнијих радова проф. Стојковића. Податак да је чланак о Светозару Марковићу објављен и у антологији *Сјирана филозофија* у Пекингу са текстом Ву Ши-Канга нисмо могли да проверимо, јер је наш преводилац са кинеског, нажалост, преминуо и текст је за сада изгубљен.

4021. ФИЛОЗОФИЈА У РАЗВИТКУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ СРБИЈЕ ДО 1919. – У: *Глас САНУ*, 284 (1973), стр. 65–76. (Одељење друштвених наука; књ. 16.)

Résumé

- 4021a. LA PHILOSOPHIE DANS L'ÉVOLUTION DE LA PENSÉE SOCIALISTE EN SERBIE JUSQU'EN 1919. – In: Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 60–61. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

4022. STUDIA NAD FILOZOFIA S. MARKOVICIA W POLSCE. – *Studia z filologii polskiej i slowanskej pan*, Warszawa, (1974), No. 2, p. 87–88.

4023. ГРАЂАНСКИ ЛИБЕРАЛИЗАМ УРОША МИЛАНКОВИЋА И МАРКСИЗАМ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: *Глас САНУ*, 288 (1974), стр. 61–72. (Одељење друштвених наука; књ. 18.)

Résumé

4024. LE LIBÉRALISME BOURGEOIS D'UROŠ MILANKOVIĆ ET LE MARXISME DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 59 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1977. – P. 190–204. (Classe des Sciences sociales; No. 13.)

4025. HENRIK PISAREK: FILOZOFIJA SVETOZARA MARKOVIĆA. Novi Sad: Matica srpska, 1974: Prikaz. – *Dijalektika*. – God. 9 (1974), br. 4, str. 147–149.

Вид. бј. 1636.

4026. ХЕНРИК ПИСАРЕК: ФИЛОЗОФИЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. Нови Сад: Матица српска, 1974: Приказ. – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 3, стр. 93–94.

4027. СХВАТАЊЕ СУШТИНЕ И ОДНОСА МАТЕРИЈАЛИЗМА И ИДЕАЛИЗМА КОД СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ЊЕГОВИХ САВРЕМЕНИКА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 119–151. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

4028. SHVATANJE SUŠTINE I ODNOSA MATERIJALIZMA I IDEALIZMA KOD SVETOZARA MARKOVIĆA I NJEGOVIH SAVREMENIKA. – *Dijalektika*. – God. 10 (1975), br. 4, str. 37–72.

Summary

4029. LA CONCEPTION DU MATÉRIALISME CHEZ SVETOZAR MARKOVIĆ ET CHEZ SES CONTEMPORAINS. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 139–140. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

4030. ДА ЛИ ЈЕ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ МАРКСИСТ. (Преглед досадашњих важнијих мишљења). – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 229–241. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.

Вид. бј. 1640.

4031. DA LI JE SVETOZAR MARKOVIĆ MARKSIST. (Pregled dosadašnjih važnijih mišljenja). – *Dijalektika*. – God. 12 (1977), br. 3, str. 61–76.

4032. НОВА ИЗУЧАВАЊА И АКТУЕЛИЗАЦИЈЕ ЛИЧНОСТИ И ДЕЛА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. (Библиографске белешке). – *Марксистичке теме*. – Год. 4 (1981), бр. 1, стр. 160–170.

4033. IDEOLOŠKO FORMIRANJE I EVOLUCIJA. – U: Filozofski i društveno-politički pogledi Jovana Žujovića / Andrija B. K. Stojković. – Beograd: Rudarsko-geološki fakultet, 1982. – Str. 1–9.

Обриси Жујовићевог идеолошког формирања у крилу Марковићевог покрета, његова еволуција у грађански радикализам.

4034. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СУКОБ СОЦИЈАЛДАРВИНИЗМА И АПСОЛУТНОГ АКСИОЛОШКОГ УНИВЕРЗАЛИЗМА. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 71–84.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г. („Светозареви сусрети“.) Вид. бј. 1655.
4035. МАРКС И ПРВА ИНТЕРНАЦИОНАЛА О КООПЕРАЦИЈИ И КООПЕРАТИВИЗМУ С ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА ГЛЕДИШТЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и Марксова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 69–83. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г. Вид. бј. 1641.
4036. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ НИЈЕ МАРКСИСТ НИ КОМУНИСТ ИНТЕРНАЦИОНАЛЕ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 67–78.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу. Вид. бј. 1650.
4037. OCENA SUŠTINE IDEOLOGIJE I PRAKTIČNE DELATNOSTI DATE DO 1919. GODINE. – У: Tokovi revolucije, 19 (1986), str. 5–23.
4038. ПЛЕДОАЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДА ЈЕ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЈЕДАН ОД САОСНИВАЧА МАРКСИЗМА. – *Обележја*. – Год. 17 (1987), бр. 5, стр. 29–36.
4039. ФИЛОЗОФСКИ МАТЕРИЈАЛИЗАМ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И ЉУБЕНА КАРАВЕЛОВА. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 39–52. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г. Вид. бј. 1643.

4040. ЖИВОМИР СПАСИЋ – ВЕРА ПИЛИЋ-РАКИЋ – ЉУБИЦА СИМАКОВИЋ-ЂУКИЋ: „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. Светозарево, 1990: Приказ. – *Самоуправљање*. – Год. 18 (1990), бр. 12, стр. 110–113.
Вид. бј. 1612.
4041. МАРКОВИЋЕВ ФИЛОЗОФСКИ „РЕАЛИЗАМ“ У СТВАРИ ЈЕ МАТЕРИЈАЛИЗАМ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 70–79.
Résumé
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г. Вид. бј. 1660.
4042. ДРУШТВЕНА МИСАО НИКОЛЕ ПАШИЋА. 1. Период деловања у оквирима социјалистичких схватања Светозара Марковића и прелаз ка рађању програма и праксе Радикалне странке. 2. Прелаз ка радикалној пракси и идеологији – од 1871. одн. 1875–1887. г.). – У: Никола Пашић – живот и дело. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 161–169.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16, 17. и 19. 10. 1995. г.
4043. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: Jedanaest jugoslovenskih filozofa / Urednik i redaktor Miodrag Cekić. – Београд: Hegelovo društvo i Institut za političke studije, 1996. – Стр. 21–28; prevod na nemački (M. Cekić) str. 91–97.
Текстови ове књиге су прихваћени за штампу у четвртој издању *Philosophentlexikon-a* (Dietz-Verlag, Berlin) који је требало да се штампа 1990. године. Издавање је одложено уједињењем немачких држава.
4044. ПИТАЊЕ ТИПА И СТЕПЕНА ОРИГИНАЛНОСТИ ФИЛОЗОФСКИХ СХВАТАЊА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У СПИСУ „РЕАЛНИ ПРАВАЦ У НАУЦИ И ЖИВОТУ“. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 115–140.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18 .10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

СТОЈОВИЋ, Милорад

4045. ЖИВОТВОРНОСТ ИДЕЈЕ (СМИСАО ЛИЧНОГ ПРИ-
МЈЕРА. – *Сиварање*. – Год. 30 (1975), бр. 6, стр. 907–909.
Поводом 100-годишњице смрти Светозара Марковића.

СТОЈСАВЉЕВИЋ, Богдан

4046. ЗНАЧАЈ И УЛОГА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У
СРПСКОМ НАРОДУ. – *Српска ријеч*. – Год. 4 (1946), бр.
119, стр. 1 од 20. 09.

СТОКИЋ, Љубиша

4047. СВЕТОЗАРЕВА КРИТИКА БИРОКРАТИЈЕ. – У: На-
учни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд:
САНУ, 1977. – Стр. 297–327. (Научни скупови; књ. 5. Оде-
љење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

4048. CRITIQUE DE LA BUREAUCRATIE PAR SVETOZAR MAR-
KOVIC. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des
arts, Beograd, 1980. – P. 163–164. (Classe des Sciences sociales; No.
14.)

XXX

4049. СТОЧЕТИРИ ГОДИНИ ОД РАГАЊЕТО НА СВЕТО-
ЗАР МАРКОВИЋ. – *Трудбеник*. – Год. 6 (1950), бр. 39 од
22. 09.

СТРАЊАКОВИЋ, Драгослав

4050. ИЗ ЖИВОТА И РАДА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. –
Република. – Год. 23 (1956), бр. 566, стр. 2–3 од 4. 09. и бр.
567, стр. 2–3 од 16. 09.
Чланак потписан са „Историчар“.
О писму Светозара Марковића упућеном из Новог Сада
брата Јеврему (с почетка јуна 1872).

СУБОТИЋ, Драган

4051. НАПИСИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ИДЕЈИ НА-
ЦИОНАЛНОГ ОСЛОБОЂЕЊА У ЛИСТУ „ОСЛОБО-

ЂЕЊЕ“. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. –
Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за
марксистичко образовање, 1987. – Стр. 255–262.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.

4052. ПОГЛЕДИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О РЕЛИГИЈИ,
ТРАДИЦИЈИ, НАЦИЈИ. – *Марксистичке теме*. – Год. 12
(1987), бр. 2, стр. 75–84.

4053. НЕКИ САВРЕМЕНИ АСПЕКТИ СВЕТОЗАРЕВОГ ПО-
ИМАЊА РАДНИЧКЕ КЛАСЕ. – У: Класно и политичко
организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистич-
ки центар, 1988. – Стр. 75–79.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09.
1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.

4054. SVETOZAR MARKOVIĆ O NASILJU I NACIONALNOM PITA-
NJU. – U: Srpski socijalisti i nacionalno pitanje / Dragan Subotić. –
Beograd: Istraživačko-izdavački centar SSO Srbije, 1990. – Str. 9–24.

4055. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У МЕМОАРИМА ЉУВИЦЕ
ЉОТИЋ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Бео-
град: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр.
549–559.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

СУБОТИЋ, Милан

4056. LIBERALNE KRITIKE IDEJE SOCIJALIZMA I NJENIH PRVIH
ZASTUPNIKA U SRBIJI. – U: Sricanje slobode / Milan Subotić. –
Niš: Gradina, 1992. – Str. 159–204.

О Светозару Марковићу, Драгиши Станојевићу, Мити Це-
нићу и др.

СУДАРСКИ, Витомир

4057. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „ПАНЧЕВАЦ“. – *Полити-
ка*. – Год. 56 (1959), бр. 16405, стр. 8 од 25. 02. и бр. 16406, стр.
6 од 26. 12.

О сарадњи Светозара Марковића у *Панчевцу* 1870. и 1871. г.

СУЉЕВИЋ, Касим

4058. UVAŽAVANJE „ISTORIJSKIH SOPSTVENOSTI“. – *Odjek*. – God. 30 (1977), br. 20, str. 9.
Светозар Марковић о Босни.

СУЋЕСКА, Авдо

4059. RAZVOJ LOKALNE SAMOUPRAVE I SUDSTVA [U SRBIJI]. (Svetozar Marković i Raša Milošević). – U: Istorija države i prava naroda SFRJ / Avdo Sućeska. – Sarajevo: Svjetlost, 1971. – Str. 161–164.

4060. RAZVOJ LOKALNE SAMOUPRAVE I SUDSTVA [U SRBIJI]. (Svetozar Marković i Raša Milošević). – U: Istorija države i prava naroda SFRJ / Avdo Sućeska. Drugo izdanje. – Sarajevo: Svjetlost, 1974. – Str. 161–164.

4061. LOKALNA UPRAVA U SRBIJI U 19. STOLEĆU. (S. Marković i Raša Milošević). – U: Istorija države i prava naroda SFRJ / Avdo Sućeska. Treće, dopunjeno izdanje. – Sarajevo: Svjetlost, 1978. – Str. 170–173.

Т. Г.

4062. SVETOZAR MARKOVIĆ OSNIVAČ SOCIJALIZMA NA BAL-KANU. – *Glas Istre*. – God. 4 (1946), br. 332 od 22. 09.

ТАБАРОШИ, Светислав и Дејан ПОПОВИЋ

4063. ЕКОНОМСКИ ПОГЛЕДИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Анали Правног факултета*. – Год. 23 (1975), бр. 3, стр. 273–292.
Резюме – Summary

ТАДИЋ, Љубомир

4064. OD „SRBIJE NA ISTOKU“ DO „SRBIJE I ARBANIJE“. – *Sociološki pregled*. – God. 5 (1971), br. 3, str. 239–248.
4065. [SUDBINA IDEJA SVETOZARA MARKOVIĆA]. – *Sociološki pregled*. – God. 5 (1971), br. 3, str. 324–326.
Реч у дискусији на симпозијуму „Сто година Париске комуне и развој социјалистичке мисли у Србији до 1914. г.“.

4066. „СРБИЈА НА ИСТОКУ“ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА – још једном. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 77–80.
Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18 .10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

ТАНИЋ, Живан

4067. ПОЈАВЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ШТАМПЕ У СРБИЈИ. – *Глас Народног фронта Србије*. – Год. 10 (1951), бр. 1729, стр. 2–3 од 8. 06.

О првом социјалистичком листу на Балкану *Раденику* и његовом значају за развитак новинарства.

ТАСИЋ, Димитрије

4068. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ КАО ПРВОБОРАЦ НАШЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ. – Алманах ВМГ „Светозар Марковић“ 1956/1957. – Нови Сад, стр. 42–44.

ТАТИЋ, Миљивој

4069. ЈАВНО МЊЕЊЕ И ПЛУРАЛИЗАМ САМОУПРАВНИХ ИНТЕРЕСА. – У: Јавност у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1982. – Стр. 267–276.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1981. г.

Вид. бј. 1656.

4070. АКТУЕЛНОСТ МАРКОВИЋЕВИХ ФЕДЕРАЛИСТИЧКИХ ИДЕЈА. – У: Национално и федерално. – Светозарево: Марксистички центар, 1986. – Стр. 59–66.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1985.

Вид. бј. 1658.

4071. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ТЕМЕЉИМА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ДРЖАВЕ. – У: Стварање југословенске државе 1918. године (ур. Васа Чубриловић). – Београд: САНУ, 1989. – Стр. 313–316.

ТАУТОВИЋ, Радојица

4072. СХВАТАЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ОДНОСУ ИЗМЕЂУ УМЕТНОСТИ И НАУКЕ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 121–126.

Саопштење на научном скупу б. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

4073. ОД УТОПИЈЕ КА НАУЦИ (филозофски оквир естетике Светозара Марковића). – *Корац*. – Год. 9 (1974), бр. 9–10, стр. 24–32.
Из необјављене књиге *Од Свејџозара Марковића до Мајаковског*.
4074. ESTETIČKI AKTIVIZAM SVETOZARA MARKOVIĆA. (Misao o saradnji umetnosti i nauke). – *Život*. – God. 24 (1975), knj. 47, br. 5, str. 433–437.
Одломак из необјављене књиге *Од Свејџозара Марковића до Мајаковског*.
4075. ЕСТЕТИЧКИ ПАРАДОКС СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА – Сто година од смрти великог револуционара Светозара Марковића. – *Књижевне новине*. – Год. 27 (1975), бр. 483, стр. 3 од 16. 03.
Из необјављене књиге *Од Свејџозара Марковића до Мајаковског*.
4076. ПРАВИ ПЕСНИК ПРОТИВ ЛАЖНОГ ПЕСНИШТВА. (Савременост естетике Светозара Марковића). – *Име*. – (1975), бр. 3–4, стр. 18–21.
Из необјављене књиге *Од Светозара Марковића до Мајаковског*.
4077. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ОДНОСУ УМЕТНОСТИ И НАУКЕ. – *Спиремљења*. – Год. 16 (1975), бр. 1, стр. 215–228.
4078. МАРКОВИЋЕВА ЕСТЕТИКА У ЖИЖИ НАШЕГ ДОБА. (Идеје Светозара Марковића о јединству науке и уметности). – У: Светозар Марковић и марксизам. Зборник. – Ниш: Градина, 1975. – Стр. 141–149.
Из необјављене књиге *Од Свејџозара Марковића до Мајаковског*.
Вид. бј. 1648.
4079. МАРКОВИЋЕВА ЕСТЕТИКА У ЖИЖИ НАШЕГ ДОБА. (Идеје Светозара Марковића о јединству науке и уметности.) – *Градина*. – Год. 10 (1975), бр. 5–6, стр. 141–149.
Из необјављене књиге *Од Свејџозара Марковића до Мајаковског*.

4080. СТИЛИСТ И ПЕСНИК – Уз стогодишњицу смрти Светозара Марковића. – *Борба*. – Год. 53 (1975), бр. 64, стр. 15 од 8. 03.
Из необјављене књиге *Од Свејџозара Марковића до Мајаковског*.
4081. OD SVETOZARA MARKOVIĆA DO MAJAKOVSKOG. Markovićeva vizija o susretu nauke i umetnosti. – *Savremenik*. – God. 21 (1975), sv. 4, str. 352–361.
4082. AUTOKRITIKA SRPSKE REVOLUCIJE. – *Savremenost*. – God. 14 (1984), br. 9, str. 163–171.
О Светозаревој Србији на Истоку. Поводом фототипског издања.
Вид. бј. 82.
- ТЕОДОСИЋ, Радован
4083. ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКА СХВАТАЊА И ПЕДАГОШКЕ ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Савремена школа*. – Год. 1 (1946), књ. 1, бр. 2, стр. 90–101.
- ТЕШИЋ, Владета
4084. МИЛОШ Б. ЈАНКОВИЋ: ПЕДАГОШКИ ПОГЛЕДИ ПРВИХ СРПСКИХ СОЦИЈАЛИСТА: Приказ. – *Савремена школа*. – Год. 9 (1954), бр. 1–2, стр. 118–121.
4085. СУШТИНА И СМИСАО РЕВОЛУЦИОНАРНО-ПЕДАГОШКИХ ПОГЛЕДА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Насијава и васпитање*. – Год. 24 (1975), бр. 5, стр. 853–875.
Текст је у знатно скраћеном облику прочитан на скупу „Светозар Марковић, живот и дело“, који је организовала Српска академија наука и уметности новембра 1975.
4086. SUŠTINA I SMISAO REVOLUCIONARNO-PEDAGOŠKIH POGLEDA SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Pedagogija*. – God. 30 (1975), br. 4, str. 281–299.
Резюме
4087. СУШТИНА И СМИСАО РЕВОЛУЦИОНАРНО-ПЕДАГОШКИХ ПОГЛЕДА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 11–12 (1975). – Стр. 95–104.
Резюме

4088. ПЕДАГОШКИ ПОГЛЕДИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Просветни преглед*. – Год. 30 (1975), бр. 10, стр. 5 од 12. 03; бр. 11, стр. 5 од 19. 03; бр. 12, стр. 5 од 26. 03.
У бр. 10 наслов чланка је: *За народно васпитање неопходне су одговарајуће друштвене околности*. У бр. 11 наслов чланка је: *Образовање мора да буде свеобухватно, обавезно и бесилајно*, а у бр. 12: *Школа и црква не могу бити заједнички васпитачи морала*.
4089. СУШТИНА И СМИСАО РЕВОЛУЦИОНАРНИХ ПЕДАГОШКИХ ПОГЛЕДА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 341–361. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
- ТЕШИЋ-НАСКОВСКИ, Емилија
4090. МИЛИЦА НИНКОВИЋ. Поводом стогодишњице смрти. – *Корац*. – Год. 15 (1981), књ. 15, св. 11–12, стр. 633–670.
Садржи и некрологе, као и сећања савременика.
4091. РАД НА ИЗДАВАЊУ ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И БИБЛИОГРАФИЈА СА ОСВРТОМ НА КРАГУЈЕВАЧКИ ПЕРИОД. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 203–212.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.
- 4091а. РАДОВИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА ОБЈАВЉЕНИ У „ЈАВНОСТИ“ И „ГЛАСУ ЈАВНОСТИ“ 1873–1874. И „ОСЛОБОЂЕЊУ“ 1875. ГОДИНЕ. – У: Крагујевачки период Светозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 213–222.
Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.
Вид. бј. 1650.

4092. ЧЕТИРИ БИОГРАФА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 81–86.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“).
Вид. бј. 1659.
4093. СРПСКА ШТАМПА У „СВОБОДИ“ И „НЕЗАВИСИМОСТИ“ (1869–1874). – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 203–220. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)
Summary
Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.
4094. СТРАНА НАУЧНА ЛИТЕРАТУРА О СВЕТОЗОРУ МАРКОВИЋУ. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 84–89.
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.
4095. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, БЕРВИ-ФЛЕРОВСКИ И „АЗБУКА СОЦИЈАЛНИХ НАУКА“. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 403–408.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.
- ТОДОРОВИЋ, Александар
4096. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О БИРОКРАТИЈИ И САМОУПРАВЉАЊУ. – *Комунизам*. – Год. 24 (1966), бр. 503.
- ТОДОРОВИЋ, Драгоје
4097. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И САМОУПРАВЉАЊЕ. – У: *Глас САНУ*, 284 (1973), стр. 99–108. (Одељење друштвених наука; књ. 16.)
Résumé

4098. ЗАШТО ЈЕ СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПРЕКИНУО СТУДИЈЕ У ПЕТРОГРАДУ. – *Архивски ипреглед*. – Год. 21 (1975), бр. 1–2, стр. 11–20.
4099. ТРИ РУКОПИСА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Архивски ипреглед*. – Год. 21 (1975), бр. 1–2, стр. 21–34.
О новооткривеним рукописима у Архиву Србије: *Нацрт ипројекта за ипрограм Радикалне ипартије; Да се исијити ма итеријално истање земљорадника код нас нужно је; Да се исијити социјално истање народа ваља исијити итии*.
Вид. бј. 787, 805 и 808.
4100. ЖИВОТНИ ПУТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Двадесет пет година Основне школе „Светозар Марковић“ у Београду. – Београд: Основна школа „Светозар Марковић“, 1975. – Стр. 7–13.
4101. ПОЛИТИЧКИ ЛИК ЈОВАНА ЖУЈОВИЋА. – У: Геолошки анали Балканског полуострва, (1988), књ. 52, стр. 237–248.
„(...) још у раној младости приступа покрету Светозара Марковића...“
Summary

ТОДОРОВИЋ, Стојан

4102. ЈАГОДИНАЦ ИЗ ЗАЈЕЧАРА: Где је рођен Светозар Марковић. – *Полиитика*. – Год. 78 (1981), бр. 24238, стр. 12 од 29. 03.
4103. СВЕТОЗАРЕВА УНИВЕРЗАЛНА ИДЕЈА. Странци на изворима наше социјалистичке мисли. – *Полиитика*. – Год. 93 (1996), бр. 29814, стр. 15 од 20. 10.
О научном скупу у САНУ 16–18.10. Реферате је поднело 46 научника из земље и иностранства, међу којима је и професор на Вирџинија универзитету Вудфорд Маклелан. Цео чланак садржи импресије проф. Маклелана и његово виђење Светозара Марковића.

ТОМАШ, Рајко

4104. МАСЛЕШИНА КРИТИКА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Преглед*. – Год. 71 (1981), бр. 9–10, стр. 1017–1027.

ТОМИЋ, М.

4105. О VREMENU I ČOVEKU ISPRED (stogodišnjica smrti Svetozara Markovića). – *Student*. – (1975), бр. 7, стр. 2 од 6. 03.

ТОМИЋ, Стојан

4106. ЕЛЕМЕНТИ ПОЛИТИЧКЕ КУЛТУРЕ У ДЈЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И САВРЕМЕНА ПОЛИТИЧКА И САМОУПРАВНА ПРАКСА. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 197–223.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.
Вид. бј. 1652.
4107. ИДЕЈЕ И ИНСТИТУЦИЈЕ О СЕЉАШТВУ (у дјелима Светозара Марковића). – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 73–89.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
Вид. бј. 1653.
4108. ТРАДИЦИОНАЛНО И САВРЕМЕНО СОЦИЈАЛНО ГРУПИСАЊЕ У КЛАСНО-ПОЛИТИЧКО ОРГАНИЗОВАЊЕ РАДНИЧКЕ КЛАСЕ У ДЈЕЛИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА И ТИТА. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 153–158.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)
Вид. бј. 1659.
4109. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ИЗМЕЂУ ИЛУСТРАЦИЈА И ГЕНЕРАЛИЗАЦИЈА. – У: Светозар Марковић данас. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 43–48.
Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

ТОПАЛОВИЋ, Живко

4110. SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: Začeci socijalizma i komunizma u Jugoslaviji / Živko Topalović. – London: The Peasant Yugoslavia Limited, 1960. – Str. 12–17.

ТОРОВ, Милица

4111. ВРЕМЕ ЗА ОБНОВУ МОРАЛА. – *Борба*. – Год. 61 (1983), бр. 273, стр. 12 од 4. 10.

Опширан коментар рада и закључака Седмог научног скупа у Светозареву.

XXX

4112. ТРАГАЊЕ ЗА СОЦИЈАЛИСТИЧКИМ ПРОМЕНАМА. – *Борба*. – Год. 59 (1981), бр. 262, стр. 1 и 14 од 23. 09.

Шести научни скуп који се одржава у оквиру Седмих „Светозаревих сусрета“ отворио је Лазар Мојсов. СУБНОР Србије доделио плакету „Светозаревим сусретима“.

ТРАЈКОВИЋ, Милорад

4113. ИЗЛОЖБА СЛИКА УМЕТНИКА ИЗ ГРАДОВА У КОЈИМА ЈЕ ЖИВЕО СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 13.

Résumé

ТРИПКОВИЋ, Гордана

4114. СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О СРПСКОЈ ПАТРИЈАРХАЛНОЈ ЗАДРУЗИ И ПРОБЛЕМИ ЕМАНЦИПАЦИЈЕ ЖЕНА. – У: Зборник Матице српске за друштвене науке, бр. 84 (1988), стр. 47–58.

ТРИФУНОВИЋ, Драган

4115. ОМЛАДИНЦИ СОЦИЈАЛИСТИ ЗА РАЗВОЈ РАЧУНСКЕ ТЕХНИКЕ У ВРЕМЕ СТУДИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 145–150. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)

Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.

Вид. бј. 1640.

ТРИФУНОВИЋ, Душан

4116. ТЕОРИЈА И ПРАКСА СОЦИЈАЛИЗМА. – *Нови њуџ*. – Год. 35 (1979), бр. 1971, стр. 3 од 12. 09.

Преглед манифестација „Светозаревих сусрета“, а о научном скупу говорили академици Душан Чалић и Обрен Благојевић.

4117. ВИЗИЈА И СТВАРНОСТ: у суботу почињу „Светозаревих сусрета“. – *Нови њуџ*. – Год. 35 (1979), бр. 1972, стр. 1 од 19. 09.

Изложбу у Завичајном музеју „Раднички покрет на подручју општине од 1918–1941“ отвориће професор Београдског универзитета Драгослав Јанковић. Ове године ће изостати ТРИБИНА.

ТРИФУНОВИЋ, Катарина

4118. ЕКОНОМСКЕ КОНЦЕРСИЈЕ „РАДЕНИКА“. – У: Роџеси социјалистичке штампе на Балкану. – Београд: Jugoslovenski institut za novinarstvo, 1974. – Стр. 155(169).

Zusammenfassung

Саопштење на међународном научном скупу 20. 12. 1971. посвећеном стогодишњици изласка *Раденика*.

Вид. бј. 1645.

ТРИФУНОВИЋ, Никодије

4119. СВЕТОЗАРЕВО УЧЕЊЕ – СТВАРНОСТ ДАНАШЊИЦЕ. – *Нови њуџ*. – Год. 32 (1976), бр. 38, стр. 1–2 од 15. 09.

У чланку се дају осврти на саопштења за научни скуп приспела из Загреба, Новог Сада, Сарајева, Крагујевца, Љубљане...

4120. МАРКС И СВЕТОЗАР – САРАДНИЦИ У ИНТЕРНАЦИОНАЛИ. – *Нови њуџ*. – Год. 32 (1976), бр. 39, стр. 2 од 22. 09.

Приказ осталих реферата, а на стр. 7 овог броја и чланак о отварању „Светозаревих сусрета“: *Сјихом и кичицом Светозару у часи...*

ТРУЈИЋ, Никодије

4121. ПОЧЕТАК ШКОЛОВАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У ПЕТРОГРАДУ. – *Просветни преглед*. – Год. 22 (1966), бр. 42/43.

ЂЕТКОВИЋ, Владан

4122. АВДО ХУМО: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – ФИЛОЗОФ И РЕВОЛУЦИОНАР: Приказ. – *Марксистичка мисао*. – Год. 2 (1976), бр. 5, стр. 258–263.

Вид. бј. 1626.

4123. САВРЕМЕНОСТ СХВАТАЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ЛИБЕРАЛИЗМУ. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 214–225.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.
4124. [...МЕТОД НАУЧНЕ АНАЛИЗЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 277–278.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.
- ЋИРИЋ-БОГЕТИЋ, Љубинка
4125. SVETOZAR MARKOVIĆ (1846–1875). – У: *Novija politička istorija jugoslovenskih naroda / Ljubinka Ćirić-Bogetić.* – Београд: *Privredni pregled*, 1971. – Стр. 118–121.
4126. СХВАТАЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О ЕМАНЦИПАЦИЈИ И РАВНОПРАВНОСТИ ЖЕНА. – У: Научна мисао о Светозару Марковићу. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 105–119.
Саопштење на симпозијуму „Научна мисао Светозара Марковића“, у Београду, 7. и 8. 04. 1975. године.
Вид. бј. 1647.
4127. [АНТИБИРОКРАТСКЕ И САМОУПРАВНЕ ИДЕЈЕ С. МАРКОВИЋА И РАША МИЛОШЕВИЋ]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 312–317.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.
4128. РАДНИЧКА И СОЦИЈАЛИСТИЧКА ШТАМПА У ЈУГОСЛОВЕНСКИМ ЗЕМЉАМА У 19. И 20. ВЕКУ. – У: *Историје југословенских народа / Љубинка Ћирић-Богетић и Мирослав Ђорђевић.* – Београд: *Privredni pregled*, 1975. – Стр. 150–153.

- ЂОРВЕЗИРОСКИ, Здравко
4129. ПОВАЖНИ БИО-БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ. – У: Светозар Марковић / Избрани трудови. – Скопје: Мисла, 1978. – Стр. 339–343.
- ЂОСИЋ, Добрица
4130. КОМУНА, STARA I NOVA REČ. – *Delo.* – God. 1 (1955), br. 8.
4131. TRADICIJA I SAVREMENOST. – *Sociološki pregled.* – God. 5 (1971), br. 3, str. 233–238.
О револуционарној традицији Светозара Марковића и Димитрија Туцовића.
- ЂУЛИБРК, Светозар
4132. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СОЦИОЛОГИЈА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 215–225. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
4133. SVETOZAR MARKOVIĆ ON SOCIOLOGY. – In: *Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980.* – P. 145–146. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)
- XXX
4134. У ПРИСУСТВУ ПРЕДСТАВНИКА САВЕЗНЕ ВЛАДЕ И ВЛАДА СВИХ РЕПУБЛИКА СВЕЧАНО ЈЕ ОТКРИВЕН СПОМЕНИК НА ГРОБУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Политика.* – Год. 43 (1946), бр. 12410 од 24. 09.
Откривање споменика у Јагодини.
- XXX
4135. У ЦЕЛОМ ОКРУГУ СВЕЧАНО ЈЕ ПРОСЛАВЉЕНА 100-ГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Наш животи* (Зајечар). – Год. 2 (1946), бр. 23, стр. 2 од 29. 09.
- XXX
4136. УВОД О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Каталог „Светозар Марковић“ поводом 100-годишњице смрти 1875–1975. – Београд: Народна библиотека, Архив Србије, 1975. – Стр. 3–5.

XXX

4137. УЗ ОВАЈ БРОЈ. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 2.
„Светозареви сусрети – научни скуп, одржаваће се у будуће сваке друге године 22. и 23. септембра у Светозареву.“

XXX

4138. УРЕДНИШТВО „РЕПУБЛИКЕ“ У СЛАВУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Република*. – Год. 2 (1946) од 17. 09.
Поводом 100-годишњице рођења Светозара Марковића.

УРИЋ, Ненад

4139. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 261–271.
Summary
Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

УРОШЕВИЋ, Миливоје

4140. ПРЕДМЕТ ЕСТЕТИЧКИХ КРИТИКА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Књижевности и језик*. – Год. 15 (1968), бр. 4, стр. 25–34.
4141. МАТЕРИЈАЛИСТИЧКЕ ПОСТАВКЕ У ЕСТЕТИЦИ И КЊИЖЕВНОЈ КРИТИЦИ – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Естетичка и књижевно-критичка схватања у српској књижевности (1860–1870) / Миливоје Урошевић. – Београд: Завод за издавање уџбеника СР Србије, 1968. – Стр. 171–184.
4142. ОПШТА ПИТАЊА КЊИЖЕВНЕ КРИТИКЕ – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Естетичка и књижевно-критичка схватања у српској књижевности (1860–1870) / Миливоје Урошевић. – Београд: Завод за издавање уџбеника СР Србије, 1968. – Стр. 247–251.
4143. ВЕСНИЦИ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ (СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Естетичка и књижевно-критичка схватања у српској књижевности (1860–1870) / Миливоје Урошевић. – Београд: Завод за издавање уџбеника СР Србије, 1968. – Стр. 64–76 и 316.

4144. ПРИСТАЛИЦЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У СКУПШТИНИ 1874, 1875. И 1876. ГОДИНЕ. – У: Зборник радова Народног музеја, Чачак, 9 (1978), стр. 5–57

ФИЛИПОВИЋ, Владимир

4145. LITERARNE I FILOZOFISKE MISLI SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Vjesnik*. – God. 6 (1946), br. 4351 od 22. 09.

ФИНЦИ, Ели

4146. ИСТОРИЈСКИ ЗНАЧАЈ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Глас Народној фронти Србије*. – Год. 5 (1951), бр. 376, стр. 1 од 22. 09.
4147. СТОГОДИШЊИЦА „ПЕВАЊА И МИШЉЕЊА“ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – *Полијтика*. – Год. 65 (1968), бр. 19523, стр. 15 од 11. 02.

ФРАНИЧЕВИЋ, Марин

4148. SVETOZAR MARKOVIĆ. – *Republika (Zagreb)*. – God. 25 (1946), br. 9–10, str. 697–711.
Говор у Хрватском народном казалишту, поводом стогодишњице рођења Светозара Марковића.
4149. SVETOZAR MARKOVIĆ, borac i revolucionar. – *Naprijed*. – God. 4 (1946), br. 38 od 21. 09.
4150. STAV SVETOZARA MARKOVIĆA PREMA KULTURI I PROSVJETI. – *Hrvatsko kolo*. – Matica hrvatska. – (1946), str. 18–23.
4151. SVETOZAR MARKOVIĆ PRVI DEMOKRAT, REVOLUCIONER I OSNIVAČ REALIZMA KOD NAS. – У: *Pisci i problemi / Marin Franičević*. – Zagreb: Kultura, 1948. – Str. 65–95.

ФРАНКОВИЋ, Драгутин

4152. SVETOZAR MARKOVIĆ: O ŠKOLI I VASPITANJU: Prikaz. – *Pedagoški rad*. – God. 1 (1946), br. 4, str. 358.
Вид. бј. 39.

ХАДРИ, Али

4153. SVETOZAR MARKOVIĆE – ЈЕТА ДНЕ ВЕПРА. – *Rilindja*. – 31 (1975), br. 5741 od 22. 03.

ХАЈДРИ, Вилмош

4154. MARKOVICS SVETOZÁR (1846–1875). – *HID*. – (1946), or. 10, old. 563–566.
Поводом стогодишњице рођења Светозара Марковића.

ХАЛУЗА-ПАРИС, Савка

4155. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВЕ ЗАДРУГЕ. – У: Појава и развој земљорадничког задругарства. Период до I светског рата / Савка Халуза-Парис. – Београд: Задружна књига, 1966. – Стр. 66–69.

ХАСАНАГИЋ, Едиб

4156. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ОЦЕНИ СРПСКИХ СОЦИЈАЛИСТА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 543–549. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

4157. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ и његово доба: Предговор. – У: Светозар Марковић и његово доба. Илустрована биографија / Ђорђе Митровић, Саво Андрић. – Београд: Рад, 1978. – Стр. 7–24.

Вид. бј. 1600.

ХАСАНИ, Синан

4158. Поздравна реч на Седмом научном скупу „Светозареви сусрети“. – У: Класно и политичко организовање радничке класе. – Светозарево: Марксистички центар, 1988. – Стр. 9–11.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1987. г. („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1659.

ХАЦИ-ВАСИЛЕВ, Киро

4159. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК НА БОРБАТА НА НАШИТЕ НАРОДИ. – *Нов ден*. – Год. 2 (1946), бр. 7–8, стр. 3–12.

4160. ЗА УМЕТНИЧКО ЛИТЕРАТУРНИТЕ ПОГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Нов ден*. – Год. 2 (1946), бр. 7–8, стр. 66–69.

4161. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]: Предговор. – У: Србија на Истоку и други одбрани списи / Светозар Марковић. – Скопје: Државно книгоиздателство на Македонија, 1946. – Стр. 3–11.

ХУМО, Авдо

4162. КОНЦЕПЦИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА О СОЦИЈАЛИСТИЧКОМ ПРЕОБРАЖАЈУ СРПСКОГ ДРУШТВА. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 193–207.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.

4163. [... ПОЈАВА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НИЈЕ СЛУЧАЈНА У СРБИЈИ]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 271–276.
Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
Вид. бј. 1649.

ЦВЕТИЧАНИН, Радивој

4164. СЕЋАЊЕ НА БУДУЋНОСТ. – *НИН*. – Год. 26 (1976), бр. 1325, стр. 28–29 од 5. 12.
Поред осталог и о Светозару Марковићу.

ЦВЕТКОВИЋ, Драгојла

4165. Др ДУШАН НЕДЕЉКОВИЋ О СТВАРАЛАЧКОЈ КОРЕСПОНДЕНЦИЈИ ИЗМЕЂУ ДЕЛА МАРКСА, ЕНГЕЛСА И СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Светозар Марковић и Марксва Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 313–319. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

ЦВЕТКОВИЋ, Живојин

4166. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ЊЕГОВО ДОБА – *Рејублика*. – Год. 14 (1946), бр. 46, стр. 4 од 17. 09. и бр. 47, стр. 3–4 од 24. 09.
У броју 47 чланак има измењен наслов „Светозар Марковић, његово животно дело“.

4167. ПОЧЕЦИ СОЦИЈАЛИЗМА У СРБИЈИ од Светозара Марковића до модерног радничког покрета 1903. – *Рејублика*. – Год. 18 (1951), бр. 280, стр. 3 од 13. 03. и бр. 287, стр. 3 од 1. 05.
Потписано са Стари друг.

4169. ПРВЕ РАДНИЧКЕ ЕКОНОМСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ШТРАЈК У СРБИЈИ. – *Радник*. – Год. 2 (1951), бр. 63 од 12. 07.

Створене акцијом Светозара Марковића 1870 / 1871. г.

ЦВЕТКОВИЋ, Никола

4170. ХЕНРИК ПИСАРЕК: ФИЛОЗОФИЈА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Нови Сад: Матица српска, 1974: Приказ. – *Дневник*. – Год. 34 (1975), бр. 10218 од 13. 04.

4171. ЕТИЧКО У НАЈРАНИЈИМ КЊИЖЕВНО-ПОЛИТИЧКИМ ПОГЛЕДИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 125–139.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.

Вид. бј. 1657.

4172. ФОЛКЛОРНИ ЕЛЕМЕНТИ У СПИСИМА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 589–598.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

ЦВЕТКОВИЋ, Славољуб

4173. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПРВОМ СРПСКОМ УСТАНКУ. – *Историјски гласник*. – (1963), бр. 3, стр. 65–74.

4174. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ИСТОРИОГРАФИЈА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 431–436. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

4175. SVETOSAR MARKOVIĆ ET L'HISTORIOGRAPHIE. – In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 171–172. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

ЦВИЈЕТИЋ, Лепосава

4176. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ЕКОНОМСКИМ УЗРОЦИМА ОСИРОМАШЕЊА У СРБИЈИ. – *Економски анали*. – Год. 20 (1976), бр. 52–53, стр. 70–79.

ЦЕРОВИЋ, Љубивоје

4177. РОЋЕСИ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У VOJVODINI. – *Savremennost*. – God. 2 (1972), br. 4, str. 229–234.

О носиоцима социјалистичке мисли у Војводини, *Раденику*, *Панчевцу*, *Заслави*, *Munkás heti krónika i Arbeiter Wochen Chronik*.

ЦУЦИЋ, Сима

4178. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Критичар старе школе и васпитања. – *Лейоџис Мајице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 248–250.

ЧАЛИЋ, Душан

4179. ИЗРАЗИТ КРИТИЧКИ ПИСАЦ ПОЛЕМИЧКО-РАСПРАВЉАЧКЕ СТРАСТИ. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 22–23.

Уводна реч на Првим „Светозаревим сусретима“ 22. и 23. септембра 1975. г.

Вид. бј. 1651.

4180. БИРОКРАТИЗАМ И ИЗГРАДЊА СОЦИЈАЛИЗМА. – У: Светозар Марковић и економске науке. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 51–56.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1975. г. („Светозареви сусрети“.)

Вид. бј. 1651.

4181. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ДРУШТВА. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 3–4, стр. 2–3. Саопштење на научном скупу „Светозар Марковић и економске науке“, одржаном у Светозареву.

4182. ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА СОЦИЈАЛИЗМА КАО НАУЧНА ДИСЦИПЛИНА. – У: Глас САНУ, 294 (1975), стр. 103–118. (Одељење друштвених наука; књ. 19.)

Résumé

4183. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПРОБЛЕМИ БИРОКРАТИЗМА И РАЗВОЈА СЛОБОДНЕ ЛИЧНОСТИ У ИЗГРАДЊИ СОЦИЈАЛИЗМА САМОУПРАВНОГ ДРУШТВА. – У: *Глас САНУ*, 294 (1975), стр. 47–78. (Одељење друштвених наука; књ. 19.)

Résumé

4184. SVETOZAR MARKOVIĆ ET LES PROBLEMES DU BUREAUCRATISME ET DE L'EVOLUTION DE LA PERSONNALITÉ LIBRE DANS L'EDIFICATION DU SOCIALISME DE LA SOCIÉTÉ D'AUTOGESTION. – In: Bulletin 61 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1977. – P. 105–106. (Classe des Sciences sociales; No. 13.)

4185. РАЗВОЈ СЛОБОДНЕ ЛИЧНОСТИ, УСЛОВ ИЗГРАДЊЕ САМОУПРАВНОГ ДРУШТВА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 23–28. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Résumé

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

4186. ДРУШТВЕНА СВИЈЕСТ И САМОУПРАВНО ДРУШТВО. – У: Самоуправа у делима Светозара Марковића и савремена југословенска пракса. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1977. – Стр. 75–85.

Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.

Вид. бј. 1652.

4187. ДРУШТВЕНА СВИЈЕСТ И САМОУПРАВНО ДРУШТВО. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 3–4.

Нешто скраћен текст саопштења са научног скупа у Светозареву 22. и 23. 09. 1976. г.

ЧАНОВИЋ, Светозар

4188. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ДРУШТВЕНОЈ УСЛОВЉЕНОСТИ, ЦИЉУ, ЗАДАЦИМА И МЕТОДАМА ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА. – У: Крагујевачки период Све-

тозара Марковића. – Крагујевац: Универзитет „Светозар Марковић“; Центар за марксистичко образовање, 1987. – Стр. 145–154.

Саопштење на Округлом столу 16. 05. 1986. у Крагујевцу.

Вид. бј. 1650.

ЧАШУЛЕ, Коле

4189. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ, ПРВИ НОСИТЕЛ НА СОЦИЈАЛИЗМОТ КАЈ НАС. – *Нова Македонија*. – Год. 3 (1946), бр. 530, стр. 5 од 22. 09.

ЧЕХАК, Калман

4190. SVETOZÁR MÁRKOVIC HALÁLAK SZÁZADIK ÉVFÖRDÜLŐJA / Czéhak Kálman. – *Magyar szó*. – God. 82 (1975), br. 65 od 8. 03.

О стогодишњици смрти Светозара Марковића.

ЧИНГО, Живко

4191. АКТУЕЛНОСТА НА СОЦИЈАЛИСТИЧКАТА МИСЛА НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Трудбеник*. – Год. 30 (1975), бр. 12–14 од 15–19. 03.

ЧКРЕБИЋ, Душан

4192. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ДАНАШЊЕ ДОБА. – У: Споменица поводом представљања првих изашлих књига Целокупних дела Светозара Марковића. – Београд: САНУ, 1990. – Стр. 17–21.

Саопштење на свечаном скупу у САНУ 2. 03. 1989.

Вид. бј. 1642.

ЧОЛАКОВИЋ, Родољуб

4193. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У ОЧИМА СВОЈИХ ИСТОРИЧАРА-КРИТИЧАРА. – *Борба*. – Год. 10 (1945), бр. 62, стр. 3 од 11. 03.

Предавање на Коларчевом универзитету у Београду, 10. марта 1945. поводом 70-годишњице смрти Светозара Марковића.

ЧОЛОВИЋ, Иван

4194. „SABRANI SPIŠI“ Светозара Марковића. Београд, 1960: Приказ. – *Борба*. – Год. 25 (1960), бр. 16.

Вид. бј. 32.

ЧУБРИЛОВИЋ, Васа

4195. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – Почетак изграђивања социјалистичке мисли у Србији. – У: Историја политичке мисли у Србији XIX века / Васа Чубриловић. – Београд: Просвета, 1958. – Стр. 253–320. (Историјска библиотека 1. коло, књ. 1.)
4196. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ – Почетак изграђивања социјалистичке мисли у Србији. – У: Историја политичке мисли у Србији XIX века / Васа Чубриловић. Друго издање. – Београд: Просвета, 1958. – Стр. 203–236.
4197. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О НАЦИОНАЛНОМ ПИТАЊУ У АУСТРО-УГАРСКОЈ. – У: Балцаница, 2, Београд, 1971. – Стр. 133–140. (Годишњак Балканолошког института.)
4198. SVETOZAR MARKOVIĆ O NACIONALNOM PITANJU U AUSTRO-UGARSKOJ. – U: Odabrani istorijski radovi / Vasa Čubrilović. – Beograd: Narodna knjiga, 1983. – Str. 189–195.

ЧУКАНОВИЋ, Саво

4199. УДРУЖИВАЊЕ ЗЕМЉОРАДНИКА И ПОГЛЕДИ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА НА СЕЉАШТВО И ЗАДРУГЕ. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 59–72.
- Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977. г.
- Вид. бј. 1653.

ЏАМБАЗОВСКИ, Климент

4200. ИДЕЈЕ О БАЛКАНСКОЈ И ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ФЕДЕРАЦИЈИ У ДОБА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: *Balkanica*, 5, Београд, (1974). – Стр. 125–144. (Годишњак Балканолошког института.)
- Résumé
4201. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ИСТОРИЈСКА НАУКА ПРЕ СТО ГОДИНА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 597–605. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
- Résumé
- Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
- Вид. бј. 1639.

4202. SVETOZAR MARKOVIĆ ET LA SCIENCE HISTORIQUE D'IL Y A CENT ANS. (In: Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1980. – P. 195–196. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

ШЕПАРОВИЋ, Звонимир

4203. ДУБОКА КРИЗА ОДГОВОРНОСТИ И МОРАЛА КОД НАС. – У: Морал у учењу Светозара Марковића и данас. – Светозарево: Марксистички центар, 1984. – Стр. 259–268.
- Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1983. г.
- Вид. бј. 1657.

XXX

4204. ŠKOLSKI DANI. – *Pogledi*. – God. 11 (1955), br. 19, str. 2.
- О школовању Светозара Марковића.

ШОШКИЋ, Драгутин

4205. О ОСНОВНОМ САДРЖАЈУ ДЕЛА „НАЧЕЛА НАРОДНЕ ЕКОНОМИЈЕ“: Предговор редакције. – У: Светозар Марковић: Начела народне економије или науке о народном благостању. Свеска 2. – Београд: Нолит, 1975. – Стр. 16–28.
- Вид. бј. 85.

ШТАКИЋ, Ђорђе

4206. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ПОБОРНИК ЈЕ РЕФОРМЕ НАУКЕ...]. – У: Социјалистички покрет у Србији и Црвени барјак. – Београд: Институт за политичке студије Факултета политичких наука, 1977. – Стр. 322–324.
- Дискусија на симпозијуму „Црвени барјак“ у Крагујевцу 17. и 18. 12. 1976. год.
- Вид. бј. 1649.

ШТРАСЕР, Павле

4207. ЈЕДНО ИНТЕРЕСАНТНО СВЕДОЧАНСТВО О БОРАВКУ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА. – *Бранко* (Лист Карловачке гимназије). – (1979), бр. 4–5, стр. 8.
4208. О РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ МИСЛИ У КАРЛОВАЧКОЈ ГИМНАЗИЈИ. – У: Извештај Карловачке гимназије за год. 1980/1981. – Сремски Карловци, 1981. – Стр. 7–11.

4209. БОРАВАК СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 299–311. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

ШЋЕПАНОВИЋ, Милинко

4210. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ О ПОЉОПРИВРЕДИ И СЕЛУ. – У: Југословенска социологија села. – Београд: САНУ, 1987. – Стр. 45–47. (Посебна издања, књ. 578; Одељење друштвених наука, књ. 95.)

ШУВАР, Стипе

4211. СРБИЈА КАО СЕЉАЧКА ЗЕМЉА И УЛОГА ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ У ДЈЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Положај и улога сељаштва у друштвено-економском развоју наше земље од Светозара Марковића до данас. – Светозарево: Клуб самоуправљача „Светозар Марковић“, 1978. – Стр. 339–347.
Саопштење на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977.
Вид. бј. 1653.
4212. СРБИЈА КАО СЕЉАЧКА ЗЕМЉА И УЛОГА ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ У ДЈЕЛУ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Доба*. – Год. 5 (1977), бр. 9, стр. 5.
Одломак из саопштења на научном скупу у Светозареву 22. и 23. 09. 1977.

ШУКОВИЋ, Радивоје

4213. [О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ]. – У: Књижевна периодика у Црној Гори (1835–1940) / Радивоје Шуковић. – Титоград: Универзитетска ријеч, 1986. – Стр. 83–88, 101–106, 115–116.
Марковићева критика забавних страна у књижевној периодици утицала је и на избор забавног штива у *Црногорки* и другим цетњским часописима.

ШУМАРЕВИЋ, Светислав

4214. ИСТОРИЈСКА КУЋА У ЧИКА ЉУБИНОЈ УЛИЦИ. – *Политика*. – Год. 74 (1977), бр. 22743, стр. 17 од 30. 01.
У заглављу *Раденика* је писало: „Стан уредништва у новој кући г. Мите Величковића“.

СТРАНИ АУТОРИ
О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ

АЛЕКСАНДРОВ, Васил

4215. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. По случай 110 години от рождението му. – *Ойеческиџвен фронт*. – Год. 13 (1956), бр. 3742, стр. 4 од 7. 09.

АРНАУДОВ, Михаил

4216. ИДЕИ И ДЕЈНОСТ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ: сурова доктрина и мечтателна натура. – У: Любен Каравелов. Живот, дело, епоха. 1834–1870 / Михаил Арнаудов. – София: Българска академия на науките, 1964. – Стр. 222–224.
4217. ИДЕИ И ДЕЈНОСТ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ: сурова доктрина и мечтателна натура. – У: Любен Каравелов. Живот, дело, епоха. 1834–1870 / Михаил Арнаудов. 2. изд. – София: Българска академия на науките, 1972. – Стр. 222–224.

АНДРЕУЧИ, Ф.

4218. LA DIFUSIONE E LA VOLGARIZZAZIONE DEL MARXISMO / F. Andreucci. – In: Storia del marxismo. – Torino: Einaudi, 1979. – Т. 2, pp. 3–58.
Седмдесетих и осамдесетих година 19. века био је врло јак руски утицај на ширење социјализма на Балкану, али доцније у ширењу марксизма јача утицај западних земаља.

БАКАЛОВ, Георги

4219. БЪЛГЪЖКА НА ПРЪВОДАЧА. – У: Светозар Маркович. Наука и религија. – Варна, 1903. – Стр. 96.
Вид. бј. 90.

4220. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ]. – У: Българската литература и социализам. – София: Знание, 1911. – Стр. 31.
4221. [ХРИСТО БОТЕВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ]. – У: Балканската федерация / Георги Бакалов. – *Народ*. – (1915), бр. 104, стр. 1 од 19. 04.
4222. [ХРИСТО БОТЕВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ]. – У: Литературни очерци и белешки / Георги Бакалов. – София: Знание, 1924. – Стр. 60–66.
4223. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ]. – У: Христо Ботев като социалист / Георги Бакалов. – София: Напред, 1919. – Стр. 35–36.

БАЧВАРОВ, Михаил

4224. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ: философско-социологически възгледи / Михаил Бъчваров. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 29–37. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)
Summary
Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г. Вид. бј. 1643.

БАРБАНТИ-БРОДАНО, Ђузепе

4225. SERBIA. RICORDI E STUDI SLAVI / Giuseppe Barbanti-Brodano. – Bologna, 1877, pp. 344–345.
4226. SU LA DRINA. RICORDI E STUDI SLAVI / Giuseppe Barbanti-Brodano. – Milano, 1878, pp. 344–345.

БАРТЛ, П.

4227. WOODFORD MCKLELLAN: SVETOZAR MARKOVIĆ AND THE ORIGIN OF BALKAN SOCIALISM. Princeton University Press, 1964 / P. Bartl. – *Südost-Forschungen*. – 26 (1967), S. 449.
Приказ дела.
Вид. бј. 1632.

БЕЛЗА, И.

4228. КУЛТУРНЫЕ СВЯЗЫ В 19–20. вв. / И. Бэлза. – У: Изучение культур славянских народов: Сборник. – Москва: Наука, 1987. – Стр. 124–129.

БЕЉАЈЕВА, Јулија Дмитриевна

4229. БОРБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА ЗА РЕАЛИЗМ В СЕРБСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ / Ю. Д. Беляева. – У: Литература славянских народов. Вып. 3: Из истории критического реализма в литературе народов Югославии. – Москва: АН СССР, 1958. – Стр. 3–41.
4230. БОРБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ЗА РЕАЛИЗАМ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. Одломак. – У: Годишњак Гимназије „Светозар Марковић“, Нови Сад, 1967. – Стр. 38–40.
4231. БОРБА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ЗА РЕАЛИЗАМ У СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ. Одломак. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 396–399.
4232. ЕСТЕТИЧКА ТЕОРИЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И СРПСКИ РЕАЛИЗАМ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 33–38.
Саопштење на научном скупу б. до 8. 03. 1975. г.
Вид. бј. 1646.

БЕРМАТ, Матијас

4233. GLI SLAVI MERIDIONALI / Mathias Bermath. – In: Il mondo degli Slavi (a cura di Hans Kohn). – Bologna: Cappelli, 1971. – Pp. 347.

БЕРНШТАЈН, Едуард

4234. MILICA THEODOROVITSCH / Eduard Bernstein. – In: Sozialdemokratische Lehrjahre. – Berlin, 1928. – S. 101–102.
4235. МИЛИЦА ТОДОРОВИЋ. Превела Е. Тешић-Насковски. – *Кораџи*. – Год. 15 (1981), књ. 15, св. 11–12, стр. 639–640.

БЛЕК, К. Е.

4236. RUSSIA AND THE MODERNISATION OF THE BALKANS / C. E. Black. – In: The Balkans in Transition. – Berkley – Los Angeles: Univ. press, 1963. – Pp. 155.
Светозар Марковић, руски ученик под јаким утицајем руског радикализма, успео је временом да у својој филозофији достигне највише домете прогресивне мисли Западне Европе.

БОГУЧАРСКИ, В.

4237. АКТИВНОЕ НАРОДНИЧЕСТВО СЕМИДЕСЯТЫХ ГОДОВ. – Москва, 1912.

БОТЕВ, Христо

4238. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Знаме*. – Год. 1 (1875), бр. 13 и 14.
Некролог.

4239. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ]. – У: Събрани съчинения / Христо Ботев. – София, 1958. – Кн. 2, стр. 64, 67–68.

Ботев је стварање балканске федерације и ослобођење од Турака видео у „партији коју је основао Светозар Марковић“.

БОЧКАРЕВА, С. И.

4240. СЕРБСКАЯ СОЦИАЛИСТИЧКА ГАЗЕТА „РАДНИК“ О РУССКОМ РЕВОЛЮЦИОННОМ ДВИЖЕНИИ. – *Советское славяноведение*. – Год. (1975), бр. 4, стр. 72.
Реч је о *Раднику* Мите Ценића.

4241. РУССКО–СЕРБСКИЕ ОБЩЕСТВЕННЫЕ СВЯЗЫ (1878–1885). – Москва, 1977.
Автореферат канд. дисерт.

XXX

4242. РУССКО–ЮГОСЛАВСКИЕ ЛИТЕРАТУРНЫЕ СВЯЗЫ. Втора половина 19 – начало 20. века. Сборник. – Москва, 1975.

БУЖОР, Михај Георгиј

4243. PUTINĂ ISTORIE SOCIALISTĂ SÎRBEASCĂ – PIONNERII SOCIALISMULUI SÎRB / Mihai Gheorghiu Бујор. – *România muncitoare*. – 7 (1911), seria 2, nr. 65, 23, 10.

О С. Марковићу, Мити Ценићу и Васи Пелагићу.

Аутор је као делегат румунске Социалдемократске странке боравио у Београду 5. 10. 1911. г. и податке о политичким приликама добио од Димитрија Туцовића и његових сарадника.

4244. [СОЦИЈАЛИЗАМ У СРБИЈИ] / Михај Г. Бујор. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 366–367.
Превод одломка чланка из *România muncitoare*, бр. 65 од 23. 10.

ВАЛИАНИ, Лео

4245. IL SOCIALISMO IN JUGOSLAVIA E IN RUSSIA / Leo Valiani. – *Il ponte* (Firenze). – (1955), nr. 8–9, p. 1239–1256.

ВАЛИЦКИ, Анджеј

4246. UNA UTOPIA CONSERVATRICE. Storia degli slavofili / Andzey Walicki. – Torino: Einaudi, 1973.

4247. MARXISTI E POPULISTI: Il dibattito sul capitalismo / Andzey Walicki. – Milano: Jaca Book, 1973. – Pp. 23, 38, 83, 101.

ВАЛОТА КАВАЛОТИ, Бјанка

4248. L'ONDATA VERDE / Bianca Valota Cavalotti. – *Centro Italo-Romeno di Studi Storici* (Milano). – (1984), pp. 233–234.

ВАСИЛЕВСКИ, Теофан

4249. СЕРБСЪКЕ ЦАРСТВО И ТУРКИ / Софрон Крутъ. – *Съвѣст* (Лъвов). – 1, (1881), бр. 1–3.

У напомени уредништво часописа каже да је горњи чланак део предговора за превод књиге „Србина Светозара Марковића: *Србија на Истоку*“.

Псеудоним Софрон Крућ = Теофан Василевски.

4250. ПЕРЕДНЕ СЛОВО ПЕРЕКЛАДАЧА / Софрон Крутъ. – У: *Шо робити Србији међи балканским словјанима?* (Србија на Истоку) Светозара Марковича. Переклав і примірами пояснив Софрон Крутъ. – У: *Србија на Истоку* / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Стр. 119–142 + факсимил насловне стране рукописа. (Целокупна дела; књ. 8.)

Рукопис се први пут штампа.

Вид. бј. 22 и 106.

4251. ПРЕДГОВОР ПРЕВОДИОЦА / Софрон Крућ: (превео са украјинског Павло Рудјаков). – У: *Србија на Истоку* / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1995. – Стр. 221–239. (Целокупна дела; књ. 8.)

ВЕНДЕЛ, Херман

4252. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: *Aus dem Südslawischen Risorgimento* / Hermann Wendel. – Gotha, 1921. – Str. 135–165.

4253. SVETOZAR MARKOVIĆ. Preveo u izvodu Božidar Adžija. – *Nova Evropa*. – God. 6 (1925), knj. 11, br. 13, str. 404–408.
Из Венделове књиге: *Aus dem Südslawischen Risorgimento*.
4254. MARXISM AND THE SOUTHERN SLAV QUESTION / Hermann Wendel. – *Slavonic Review*. – 2 (1923–4), pp. 289–307.
4255. [SVETOZAR MARKOVIĆ]. – In: *Südslawischen Silhoueten* / Hermann Wendel. – Frankfurt / Main, 1924. – Str. 88.
„Марковић је био трибун социјалистичке и радикалне мисли у Србији.“
4256. БОРБА ЈУГОСЛОВЕНА ЗА СЛОБОДУ И ЈЕДИНСТВО. – У: Одабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 395.
Одломак превода Божицара Аџије објављеног у *Новој Европи*.
Вид. бј. 4253.
4257. SVETOZAR MARKOVITSCH / Hermann Wendel. – *Arbeiter Zeitung*. – (1925), v. 10. 03.
Чланак поводом педесетогодишњице смрти Св. Марковића. Истиче вредност овог великог човека не само Србије него и Балкана.
4258. [SVETOZAR MARKOVIĆ]. – In: *Der Kampf der Südslawen um Freiheit und Einheit* / Hermann Wendel. – Frankfurt am Main, Frankfurter Soceitaets – Druckerei G. M. B. H., 1925. – Str. 375–377, 428–440, 750.
Идеје о југословенству Светозара Марковића, Љубена Каравелова, о утицају Србије на Истикоу, „Црвеном барјаку“...
4259. ЈУГОСЛОВЕНСКА МИСАО ИЗМЕЂУ 1850. И 1870. – *Летњојис Мајице српске*. – Год. 99 (1925), књ. 304, св. 1–2, стр. 72–81.
4260. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: *Aus der Welt der Südslawen* / Hermann Wendel. – Berlin, Dietz, 1926. – Str. 205–210.

ВЕНТУРИ, Франко

4261. POPULISMO RUSSO / Franco Venturi. – Torino: Einaudi, 1972.

ВИКТОРОВ-ТОПОРОВ, Виктор

4262. ЈОВАН СКЕРЛИЋ: Светозар Марковић: Приказ. – *Русское богословие*. – 1911, свеска за март.

ВИНОГРАДОВ, В. Н.

4263. МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ НА БАЛКАНАХ (1856–1878). – Москва: Наука, 1986.

ВИТОРОВ, М.

4264. ПРВИЯТ ИНТЕРНАЦИОНАЛ И БЪЛГАРСКИТЕ ВОЗРОЖДЕНЦИ. – *Исторически преглед*. – Год. 27 (1971), бр. 2, стр. 86, 90–91.

Светозар Марковић је учествовао у Интернационали и о њеном делу посветио многе чланке у свом листу.

ГЕОРГИЈЕВ, Емил

4265. РЕАЛИЗМЪТ В СРЪБСКАТА ЛИТЕРАТУРА. – У: *Славянски литератури в очерки и образи*. Књ. 2. – София: Наука и изкуство, 1950. – Стр. 29–30.

ГЕРШЕНКРОН

4266. IL PROBLEMA STORICO DELL'ARRETRATEZZA ECONOMICA / Gerchenkron. – Torino: Einaudi, 1965. – Str. 23, 30.

ГОВОРШИН, Џералд Џ.

4267. THE EMERGENCE OF THE RADICAL PARTY IN SERBIAN POLITICS / Gerald G. Govorchin. – *American Slavic and East European Review*. (15–1957), pp. 511–526.

ГОЛБЕРГ, М. Ј.

4268. ПІВДЕННІ СЛОВ'ЯНИ В ОСОБИСТІЙ БІБЛІОТЕЦІ І. Я. ФРАНКА / М. Я. Гольберг. – *Радянське літературно-розсннсьво*. – (1960), бр. 2, стр. 120–126.

4269. ФЕОФАН ВАСИЛЕВСЬКИЙ ЙОГО РОЛЬ В РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКО ПІВДЕННОСЛОВ'ЯНСЬКИХ ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ВЗАЄМИН / М. Я. Гольберг. – У: *Тези доповідей V-ої звітної наукової конференції Дрогобицького державного педагогічного інституту*. – Дрогобич, 1963.

4270. БАЛКАНСКИЕ СОБИТИЯ 70-ТИХ ГОДОВ 19. ВВ. И НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКО-СЕРБСКИХ ОБЩЕСТВА. – У: *Развитие капитализма и национальных движения в славянских странах*. Сборник. – Москва: Наука, 1987. – Стр. 226–230.

ГОЛЕНКОВА, Зинаида Тихоновна

4271. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Очерк истории социологической мысли в Югославии / З. Т. Голенкова. – Москва: Наука, 1984. – Стр. 11–13.

ГРИКО, Чеслав

4272. FILOZOFIA SVETOZARA MARKOVICIA (1846–1875): Z historii marksizmu w Serbii. Wroclaw, 1981. / Czeslaw Gryko. – У: EUNEMER (Przegląd Religioznawczy (Warszawa), 1983, br. 2, str. 117–120.

Приказ књиге.

Вид. бј. 1637.

ГРОЈЛИХ, Херман

4273. [O SVETOZARU MARKOVICU]. – In: Das grüne Hüsl. Erinnerungen von Herman Greulich. (Herausgegeben von Gertrud Medici-Greulich). – Zürich, Druck: Genossenschaftsdruckerei, 1942. – Str. 52–53.

„Сећам се једног изузетног човека који је тада (1870) боравио код нас – Светозара Марковића који се може назвати српским Ласалом.“

4274. ЗЕЛЕНА КУЋИЦА / Херман Гројлих. (Одломак из X главе.) – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 354–356.

Превод са немачког.

ГРОСУЛ, Владислав Јакимович

4275. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Российские революционеры в юго-восточной Европе (1859–1874) / В. Я. Гросул. – Кишинев: „Штиинц“, 1973. – Стр. 9, 293–296, 302–304, 326–327, 466–470, 472.

4276. ГЕНЕЗИС РЕВОЛЮЦИОННОГО СОЦИАЛИЗМА НА БАЛКАНАХ И РОССИЙСКОЕ РЕВОЛЮЦИОННОЕ ДВИЖЕНИЕ / В. Я. Гросул. – Москва, 1974.

4277. О БАЛКАНСКИХ СВЯЗАХ РУССКИХ „ЯКОБИНЦЕВ“ (70-е год. 19. в.) / В. Я. Гросул. – У: Балканский исторический сборник, 4. – Кишинев, (1974). – Стр. 40, 81.

4278. МЕЖСЛАВЯНСКИЕ РЕВОЛЮЦИОННЫЕ ОБЩЕСТВА НАЧАЛА 70-тих годов 19. в. / В. Я. Гросул. – У: Из истории экономической и общественной жизни России. – Москва: Наука, 1976. – Стр. 220–226.

4279. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Революционная Россия и Балканы (1874–1883) / В. Я. Гросул. – Москва: Наука, 1980. – Стр. 11–13, 28–29, 59, 77, 163, 273.

4280. ОБЩЕЕ ОСОБЕННОЕ В СОЦИАЛИСТИЧЕСКОМ ДВИЖЕНИИ НА БАЛКАНАХ (60–70-е год. 19. в.). – У: Исторические и историкултурные процессы на Балканах. – Москва, 1982. – Стр. 77–88. (Балканские исследования 7.)

4281. РОССИЙСКАЯ РЕВОЛЮЦИОННАЯ МИГРАЦИЯ НА БАЛКАНАХ В 1833–1895 гг. / В. Я. Гросул. – Москва: Наука, 1988.

ГУСКОВА, Јелена

4282. ИДЕЈЕ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА И САВРЕМЕНА КРИЗА НА БАЛКАНУ. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 184–193.

Резюме

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

ДАМБРОЗИС, Марчела

4283. LA PARTECIPAZIONE DEI GARIBALDINI E DEGLI INTERNAZIONALISTI ITALIANI ALL'INSURREZIONE DI BOSNIA ED ERZEGOVINA DEL 1875–1876 E ALLA GUERRA DI SERBIA / Marcella Deambrosis. – In: Studi garibaldini e altri saggi, a cura di Renato Giusti, Atti e memorie. – Mantova: Museo del Risorgimento, 1967. – Pp. 34, 58.

ДАМЈАНОВА, Ечка

4284. ВОЗПОМИНАТЕЛНО СОБРАНИЕ ЗА СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ / Ечка Дамянова. (Réunion commémorativ pour Svetozar Marković). – *Историјски преглед*. – Год. 31 (1975), бр. 3, стр. 173–174.

Свечани скуп у БАН одржан 12. 03. 1975. г.

Саопштење о С. Марковићу поднела К. Шарова.

Вид. бј. 4552.

ДАНИЛОВА, А.

4285. ВУЛЕТИЋ В.: МИСАО И РЕЧ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Врњачка Бања, 1975, 263 стр: Приказ. – *Совейское славяноведение*. – (1977), бр. 3, стр. 99–100. Вид. бј. 1582.

ДАНЧЕНКО, С. и А. В. КАРАСЕВ

4286. ОСНОВНЫЕ ЭТАПЫ РАЗВИТИЯ СЕРБСКОЙ БУРЖУАСКОЙ ГОСУДАРСТВЕННОСТИ И РОССИЯ / С. И. Данченко и А. В. Карасев. – У: Вопросы социальной политической и культурной истории юговосточной Европе. – Москва: Наука, 1984. – Стр. 127–130. (Балканские исследования 9.)

ДЕЈ, Олег И.

4287. УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЙНА-ДЕМОКРАТИЧНА ЖУРНАЛІСТИКА / О. І. Дей. – Киев. О С. Марковићу и Србији стр. 175–179.

ДИМИТРОВ, Михаил

4288. КАРАВЕЛОВ В СЪРБИЈА. – У: Любен Каравелов. Биографија / Михаил Димитров. – София: Българска академия на науките, 1959. – Стр. 96–104.

ДОГО, Марко

4289. NOTA BIBLIOGRAFICA A SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: *Il socialismo nei Balcani* / Marco Dogo. – Rimini–Firenze, 1975. – Str. 7–38.
4290. MARXI BAKUNJIN NA OBALAMA DRINE / Marco Dogo. – *Argomenti* (Rijeka). – (1980), br. 2, str. 131–134.

ДОНТ, Жак

4291. LA PRESENTATION DE LA VIE ET DE LA PENSÉE DE SVETOZAR MARKOVIĆ EN FRANCE / Jacques D'Hondt. – У: Naučni skup: Svetozar Marković, život i delo. – Beograd: SANU, 1977. – Str. 397–409. (Naučni skupovi; knj. 5. Odeljenje društvenih nauka; knj. 3.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г. Вид. бј. 1639.

ДОСТЈАН, И. С.

4292. РОССИЯ И БАЛКАНСКИЙ ВОПРОС / И. С. Достян. – Москва, 1972.

4293. РУССКАЯ ОБЩЕСТВЕННАЯ МЫСЛЬ И БАЛКАНСКИЕ НАРОДЫ ОТ РАДИЩЕВА ДО ДЕКАБРИСТОВ / И. С. Достян. – Москва: Наука, 1980. – Стр. 379–381.

ДРАГАНИЋ, Алекс

4294. SERBIA, NIKOLA PAŠIĆ AND YUGOSLAVIA / Alex Draganich. – New Brunswick, New Jersey: Rutgers University Press, 1974.

ДРАГОВА, Надежда

4295. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ, ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ И БАЛКАНСКАТА КУЛТУРНА ТРАДИЦИЈА ПРЕД НОВИЈА УНИВЕРСАЛИЗЪМ НА 19. ВЕК / Надежда Драгова. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 103–115. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г. Вид. бј. 1643.

ДРАГОМАНОВ, Михаил Петрович

4296. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Австро-руски спомини / М. П. Драгоманов. – Лъвов, 1890. – Стр. 210–214. „(...) изградио је оригиналну политичку филозофију, у којој је органски спојио космополитско-прогресивне тенденције са националним тежњама Срба.“

4297. АУСТРО-РУСКА СЕЋАЊА / М. П. Драгоманов. (Одломак). – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 361–362.

Предео са украјинског Јанко Сабашош.

ЂОРЂЕВИЋ, Димитрије

4298. HISTORIA TES SERBIAS 1800–1918. – Thessalonike: Hidryma meleton chersonesu tu Naimi, 1970., XIII. – 477 S + 13 Abb. Transliteracija grčkog pisma.

ЂОРЂЕВИЋ, Димитрије и Стефан ФИШЕР-ГАЛАТИ

4299. THE BALKAN REVOLUTIONARY TRADITION / Dimitrije Đorđević and Stephen Fischer-Galati. – New York: Columbia University Press, 1981. – Str. 141–166.

Стварање модерних држава на Балкану, ослободилачких и националних покрета и улога Светозара Марковића и Христа Ботева у стварању социјалних покрета и идеје ослобођења и савеза балканских земаља.

БУРИЋ, М. М.

4300. БЕЛЕЖИТ МИСЛИТЕЛ; РЕВОЛУЦИОНЕР – ДЕМОКРАТ. Сто г. од смъртта на Светозар Маркович / М. М. Джурич. – *Филозофска мисль*. – (1975), кн. 7, стр. 101–108.

БУРИЋ, М. М. и В. Д. ЗОРКИН

4301. ПОЛИТИЧКИЕ ВЗГЛЯДЫ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЧА / Милоња М. Джурич и В. Д. Зоркин. – *Вестник МГУ*, Сер. 11. Право. – (1966), бр. 6, стр. 92.

ЖИГУНОВ, Е. К.

4302: К ИСТОРИИ РУССКО-СЕРБСКИХ РЕВОЛЮЦИОННЫХ СВЯЗЕЙ 70–80-х годов 19. века. (П. П. Лавров и сербские революционеры). – У: *Советское славяноведение*. – Минск: БГУ, 1969. – Стр. 329–335.

Материали 4-той конференции историков-славистов 31. 01. до 3. 02. 1968.

ЗАЙЦЕВ, В. К.

4303. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ / В. К. Зайцев. – *Весник ЛГУ*. Серия история языка и литературы. – (1957), Н – 14, вып. 3, стр. 124–131.

XXX

4304. ЗАРОЖДЕНИЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОГО ДВИЖЕНИЯ В СЕРБИИ. – У: *История международного рабочего национально-освободительного движения*. – Москва: Издат. ВПШ и АОН при ЦК КПСС, 1962. – Кн. 1, стр. 364–365. Светозар Марковић се оцењује као утописта.

ЗАШЕВА, Људмила

4305. ИЗЛОЖБА ЗА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Народна култура*. – Год. 31 (1988), бр. 2, стр. 8 од 8. 01. Разговор вођен са организатором и кустосом Ђ. Митровићем.

ИЛИЕВ, Н. Т.

4306. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: *Спомени* / Н. Т. Илиев. – София, 1926. – Стр. 117–119.

XXX

4307. ИСТОРИЯ ЮЖНЫХ И ЗАПАДНЫХ СЛАВЯН. (Учебник для студентов-исторических факультетов университетов). – Москва: Издательство МГУ, 1969. – 535 с. О Светозару Марковићу стр. 230–231, 321.

XXX

4308. ИСТОРИЯ ЮЖНЫХ И ЗАПАДНЫХ СЛАВЯН. (Курс лекций). – Москва: Издательство МГУ, 1979. – 592 с. О Светозару Марковићу стр. 237–238, 330.

XXX

4309. ИСТОРИЯ ЮЖНЫХ И ЗАПАДНЫХ СЛАВЯН. Методические указания для студентов-заочников исторических факультетов государственных университетов. Издание 7-е, переработанное. Отв. редакторы: Карасев В. Г., Созин И. В. – Москва: Издательство МГУ, 1985. – 40 с. О Светозару Марковићу стр. 17.

ЈАКОВКИНА, Н. И.

4310. ИЗ ИСТОРИИ РАСПРОСТРАНЕНИЯ ПРОИЗВЕДЕНИЯ РУССКИХ РЕВОЛЮЦИОНАРНЫХ ДЕМОКРАТОВ В СЕРБИИ / Н. И. Яковкина. – *Весник ЛГУ*. Серия история языка и литературы. – (1959), № 14, вып. 3, стр. 113–118.

ЈАНЕЖИЧ, Адриана

4311. GLI ULTIMI GIORNI DI SVETOZAR MARKOVIĆ. – У: *Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело*. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 589–596. (Научни скупови; кн. 5. Одељење друштвених наука; кн. 3.) Резиме Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г. Вид. бј. 1639.

ЈЕЛАВИЋ, Чарлс

4312. TSARIST RUSSIA AND BALKAN NATIONALISM / Charles Jelavich. – Berkley: University of California Press, 1959. – Cambridge University Press, 1959.

4313. SERBIAN NATIONALISM AND THE QUESTION OF UNION WITH CROATIA IN THE 19th CENTURY. – *Balkan Studies*. – 3 (1962), p. 29–42.

ЈЕЛАВИЋ, Барбара и Чарлс

4314. THE BALKANS IN TRANSITION / Barbara and Charles Jelavich. Eds. – Berkley: University of California Press, 1963.

ЈЕДИНАК, Станислав

4315. JUGOSLOWIANSKIE CZASOPISMO FILOZOFICZNO-PRZY-RODNICZE / Stanislaw Jedynak. – *Studia filozoficzne*. – Warszawa, (1972), br. 5, str. 191–194.

Потписано са Је.

И о *Дијалектици* и у њој објављеној библиографији С. Марковића.

Вид. бј. 4524.

ЈЕРИХОНОВ, Л. С.

4316. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Русские революционные демократы и общественная мысль южных Славян в 60-70-х годах 19. века / Л. С. Ерихонов. – Москва: Госуд. издат., 1950. – Стр. 129–162.

4317. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ: ИЗБРАННЫЕ СОЧИНЕНИЯ. Москва, 1956. – *Новая и новейшая история*. – (1958), бр. 1, стр. 169–171.

Приказ превода Изабраних дела Светозара Марковића.

Вид. бј. 47.

ЈОАНИС, К. М.

4318. McKLELLAN WOODFORD: SVETOZAR MARKOVIĆ AND THE ORIGINS OF BALKAN SOCIALISM. Princeton Univer. Press, 1964. IX, 308 pp / К. М. Joannes. – *Balkan Studies*. – 6 (1965), p. 466.

Приказ књиге.

Вид. бј. 1632.

ЈОВАНОВИЋ, Мирјана

4319. ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ВЪЗГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ / Миряна Йованович. – Известия на Висшата партийна школа „Станке Димитров“ при ЦК на БКП, бр. 4 (1959), стр. 190–234.

4320. ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ВЪЗГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ / Миряна Йованович. – У: Научни трудове на АОНСУ, 47, (1971), с. 113–207. Рез. рус., фр. ез.

ЈОВЧУК, Михаил Трифоновић

4321. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ – ВЫДАЮЩИЙСЯ СЕРБСКИЙ РЕВОЛЮЦИОННЕР – ДЕМОКРАТ И ФИЛОСОФ – МАТЕРИАЛИСТ / М. Т. Йовчук. – У: Краткие сообщения славяноведения АН СССР, 1958. – Том 24, стр. 32–46.

ЈОВЧУК, Михаил Трифоновић и Л. М. МИНАЕВ

4322. РЕВОЛЮЦИОННО-ДЕМОКРАТИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ ПАТРИОТИЗМА В ТРУДАХ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 171–183. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.

Вид. бј. 1639.

КАРАВЕЛОВ, Љубен

4323. ОБЈАВЛЕНИЕ. Който желае да се запише за (...) *Раденик*. – *Свобода*. – Год. 2 (1872), бр. 32, стр. 256 од 22. 01.

Оглас за претплату на *Раденик* који се прима у редакцији *Свобода*.

КАРАКОСТОВ, Стефан

4324. БЪЛГАРО-ЮГОСЛАВСКАТА КУЛТУРНА ВЗАИМНОСТ – ОСНОВА НА БАЛКАНСКО ЕДИНСТВО. – *Народ*. – Год. 25 (1945), бр. 357, стр. 4 од 29.11.

КАРАСЛОВ, Виктор Георгијевич

4325. ОСНОВНИЕ ЧЕРТЫ СОЦИАЛЬНОЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ В СЕРБИИ В КОНЦЕ 60-х и начале 70-х годов 19. в. – У: Ученые записки Института славяноведения АН СССР, (1952), том 5, стр. 206–242.

4326. Д. И. ПИСАРЕВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ: Из истории русско-сербских общественных связей. – У: Краткие сообщения Института славяноведения АН СССР, (1952), том 9, стр. 24–33.

4327. СЕРБСКИЙ РЕВОЛЮЦИОННЫЙ ДЕМОКРАТ СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ: Очерк общественной и публицистической деятельности. – У: Ученые записки Института славяноведения АН СССР, (1953), том 3, стр. 348–377.

4328. РЕВОЛЮЦИОННО – ДЕМОКРАТИЧЕСКАЯ ПРОГРАММА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА. – У: Ученые записки Института славяноведения АН СССР, (1953), том 6, стр. 60–88.
4329. ДВА НОВИХ АВТОГРАФА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА: К истории связей между организациями русской и сербской молодежи в Петербурге. – *Славяне*. – Год. 14 (1956), бр. 9, стр. 38.
4330. ИСТОРИЧЕСКИЕ СВЯЗИ НАРОДОВ СОВЕТСКОГО СОЮЗА И ЮГОСЛАВИИ. – Москва: Знание, 1956. – 48 стр.; 19 см.
4331. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ: Вступительная статья / В. Г. Карасев. – У: Избранные сочинения / Светозар Маркович. – Москва: Государственно издательство политической литературы, 1956. – Стр. 5–42. Вид. бј. 47.
4332. СТАТЬЯ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА *РУССКИЕ РЕВОЛЮЦИОНЕРЫ И НЕЧАЕВ*. – У: Общественно-политические и культурные связи народов СССР и Югославии. – Москва: АН СССР, 1957. – Стр. 315–331. На стр. 315–316 превод чланка Светозара Марковића на руски језик.
4333. РАЗВИТИЕ ПЕРЕДОВОЙ ФИЛОЗОФСКОЙ И СОЦИОЛОГИЧЕСКОЙ МЫСЛИ В СТРАНАХ ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ В ПЕРИОД РАЗЛОЖЕНИЯ ФЕОДАЛИЗМА И ФОРМИРОВАНИЯ КАПИТАЛИСТИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ. – У: История философии. Кн. 2: Народы Югославии. – Москва: АН СССР, 1957. – Стр. 464–475.
4334. РЕВОЛЮЦИОННА ДЕМОКРАТИЧЕСКАЯ ПУБЛИЦИСТИКА В СЕРБИИ И ПАРИЖСКАЯ КОММУНА. – У: Парижская коммуна 1871. Сборник. – Москва: Наука, 1961. – Стр. 480–484.
4335. ИЗ ИСТОРИЈЕ РУСКО-СРПСКИХ РЕВОЛУЦИОНАРНИХ ВЕЗА У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ СЕДАМДЕСЕТИХ ГОДИНА 19. ВЕКА. – *Историјски гласник*. – Год. 14 (1962), бр. 1–4, стр. 87–109.

4336. ПЕРВЫЙ ИНТЕРНАЦИОНАЛ И РЕВОЛЮЦИОННОЕ ДВИЖЕНИЕ В СЕРБСКИХ ЗЕМЛЯХ. – У: Первый Интернационал (в двух ч.). – Москва: Наука, 1965. – Том 2, стр. 500–516.
4337. К ВОПРОСУ ОБ УЧАСТИИ РУССКИХ И СЕРБСКИХ РЕВОЛЮЦИОНЕРОВ В ПОДГОТОВКЕ ВОССТАНИЯ В БОСНИИ И ГЕРЦЕГОВИНЕ В НАЧАЛЕ 70-х годов 19. в. – У: Национально-освободительное движение южных Славян. – У: Ученые записки Института славяноведения АН СССР, (1960), стр. 114–130.
- КАРАСЈОВ, В. Г. и В. Д. КОНОБЕЈЕВ
4338. О СВЯЗАХ РУССКИХ, СЕРБСКИХ И БОЛГАРСКИХ РЕВОЛЮЦИОНЕРОВ В 60-70-х годах 19. века: Сообщение советской делегации на Первом конгрессу балканских исследований. – Москва, 1966, стр. 9–17. Конгрес је одржан у Софији 21. 08–1. 09. 1966.
- КАРАСЈОВ, В. Г.
4339. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Избрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 400–403.
4340. ПЕРЕДОВАЯ ЮГОСЛОВЕНСКАЯ ПУБЛИЦИСТИКА И ПАРИЖСКА КОММУНА. – У: История Парижской коммуны. – Москва: Наука, 1971. – Стр. 718–723.
4341. МАРКОВИЧ СВЕТОЗАР. – У: Антология мировой философии. – Москва: Наука, 1971. – Том 3, стр. 544.
4342. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У РУСКОЈ ШТАМПИ. – *Земља Совјетџа* (Москва – Београд). – (1971), бр. 18 стр. 19–20.
4343. К ВОПРОСУ О РУССКОЙ КОМПОНЕНТЕ В ФОРМИРОВАНИИ МИРОВОЗРЕНИЯ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА. – У: Глас САНУ, 285 (1973), стр. 75–89. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)
Résumé
Саопштење на научном скупу у САНУ 3–5. 10. 1971. г.
Вид. бј. 1638.
4344. UNE CONTRIBUTION À LA QUESTION DE LA COMPOSANTE RUSSE DANS LA FORMATION DES CONCEPTIONS

DE SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1974. – P. 111. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

4345. СОТРУДНИЧЕСТВО ПЕРВЫХ СЕРБСКИХ СОЦИАЛИСТОВ В РУССКОЙ ДЕМОКРАТИЧЕСКОЙ ПЕЧАТИ 60-х годов 19. в. – У: Роџеси socijalističke štampe na Balkanu. – Beograd: Jugoslovenski institut za novinarstvo, 1974. – Str. 137–140.

Zusammenfassung

Саопштење на научном скупу у Београду 20–21. 12. 1971. г.
Вид. бј. 1645.

4346. СЕРБСКИЙ ДЕМОКРАТ ЖИВОЙИН ЖУЁВИЧ. Публицистическая деятельность в России в 60-х годах. – Москва: Наука, 1974.

О Светозару Марковићу на више места. Види регистар.

Штампана докторска дисертација одбрањена 1971. г. на МГУ.

4347. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ И РУССКОЕ РЕВОЛЮЦИОННОЕ ДВИЖЕНИЕ 60–70-х годов 19. века. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 163–180. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1638.

4348. РЕВОЛЮЦИОННО-ДЕМОКРАТИЧЕСКАЯ ИДЕОЛОГИЯ И БАЛКАНСКИЙ СОЦИАЛИЗМ (60-70-е гг. 19. в.). – У: Светозар Марковић и Марксова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 9–21. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

4349. [О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ]. – У: Историографија историје јужних и западних Славјана. – Москва: Универзитет, 1987. – Стр. 40–41.

КАУЦКИ, Карл

4350. ПИСМО КАРЛА КАУЦКОГ. – Раднички календар, 1904. год. – Београд, 1903, стр. 17–18.

„Међу оним мислиоцима који су пре свију утицали на моје социјалистичке погледе, беше један Србин, Светозар Марковић, чији су списи, бар једним делом, превођени у аустријским партијским листовима, почетком седамдесетих година, постали приступачни и немачким друговима.“

4351. ПИСМО КАРЛА КАУЦКОГ. – *Самоуправа*. – Год. 1 (1903), бр. 16, стр. 3 од 5. 11.

О утицају Светозара Марковића на погледе Карла Кауцког.

4352. JUGOSLAWIENS AUFSTIEG UND SVETOZAR MARKOVITSCH / Karl Kautsky. – *Der Kampf* (Wien). – Jg XVI (1923), H. 6, S. 188–193.

4353. JUGOSLAWIENS AUFSTIEG UND SVETOZAR MARKOVITSCH / Karl Kautsky. (Preveo na srpskohrvatski Božidar Adžija.) – *Nova Evropa*. – God. 6 (1925), knj. 11, br. 13, str. 400–404.

4354. JUGOSLAWIENS AUFSTIEG UND SVETOZAR MARKOVITSCH / Karl Kautsky. (Превод Б. Аџије.) – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. (Кол. Југословенски класици.)

4355. KARLO KAUCKI I HERMAN VENDEL O SVETOZARU MARKOVIĆU. – *Nova Evropa*. – God. 6 (1925), knj. 11, br. 13, str. 398–408.

4356. KARL KAUTSKY UND DIE SOZIALDEMOKRATIE SUEDESTEUROPAS: KORRESPONDENZ 1883–1938. Priredio Georges Haupt (et al.). (Frankfurt/Main; New York: Campus Verlag, 1986.)
О Светозару Марковићу стр. 15, 21, 40, 203, 211–212, 226–227, 251, 361.

КЕЛОГ, Ф.

4357. DAVID MACKENZIE: THE SERBS AND RUSSIAN PAN-SLAVISM 1875–1878. Kellogg F. – Ithaca / New York: Univer. Press, 1967 / F. – *Canadian Slavonic Studies*. – 3 (1969), p. 433.

КИРОВА, Лилија

4358. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ, СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ И БЪЛГАРСКАТА И СРЪБСКА РЕАЛИСТИЧНА ПРОЗА / Лилија Кирова. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 131–139. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.

КЛИНЧАРОВ, Иван Г.

4359. [ПРВИ СРПСКИ СОЦИЈАЛИСТА – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: Љубен Каравелов – Биографија / Ив. Г. Клинчаров. – Софија: Придворна печатница, 1925. – Стр. 75–77.

Дружење Каравелова са Светозарем Марковићем и веза са осталим социјалистима. Аутор погрешно наводи да је Светозар Марковић поред *Раденика* издавао и *Рад*.

КЛИСОЛД, Стефан

4360. PIONEER OF SOCIALISM IN THE BALKANS / Stephen Clissold. – *The Central European Observer* (London). – Vol. 23 (1946), n° 24, p. 382.

О Светозару Марковићу.

4361. A SHORT HISTORY OF YUGOSLAVIA. From Early Times to 1966. / St. Clissold (Ed.). – Cambridge, 1966.

КОЗМИН, Борис

4362. РЕВОЛЮЦИОННОЕ ПОДПОЛЪЕ В ЕПОХУ „БЕЛОГО ТЕРОРА“ / Б. П. Козьмин. – Москва, 1929. – Стр. 190.

4363. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ В ИХ СВЯЗАХ С РУССКИМИ РЕВОЛЮЦИОНЕРАМИ. – *Кашорџа и ссылка*. – (1933), кн. 4–5.

4364. СЛАВЯНСКИЕ СВЯЗЫ РУССКОЙ СЕКЦИИ. – У: Русская секция Первого Интернационала / Б. П. Козьмин. – Москва: Наука, 1957. – Стр. 235–244.

КОНЕВ, Илија

4365. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ В СЪРБИЈА / Илија Конев. – Известия на Института за литература, 3 (1955), стр. 126–127.

4366. БЪЛГАРСКО-СРБСКИ ЛИТЕРАТУРНИ ВЗАИМО-ОТНОШЕНИЯ ПРЕЗ 19. ВЕК. (До ослободението) / Илија Конев. – София: Българска академия на науките, 1964. – Стр. 234.

Сарадња и тесне везе бугарских писаца у избеглиштву са Св. Марковићем, посебно Христа Ботева и Љубена Каравелова. Истиче се Светозарев утицај на формирање новог правца у књижевности и публицистици. Неки делови књиге су делимично преведени код нас.

4367. БУГАРСКО-СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ВЕЗЕ У 19. ВЕКУ / Илија Конев. – У: Годишњак Гимназије „Светозар Марковић“, Нови Сад, 1967. – Стр. 44–46.

О Христу Ботеву и Светозару Марковићу.

Одломак из књиге Илије Конева: *Бугарско-српски односи*, Софија, 1964.

4368. БУГАРСКО-СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ВЕЗЕ У 19. ВЕКУ / Илија Конев. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 404–407. (Кол. Југословенски класици.)

4369. ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВРЪЗКИТЕ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ С РУСКАТА ПРОГРЕСИВНА ОБЩЕСТВЕНА МИСЛЪ / Илија Конев. – Език и литература. – (1965), кн. 6, стр. 40–43.

Рецензија књиге В. Вулетића: *Светозар Марковић и руски револуционарни демократи*, Нови Сад, 1964.

Вид. бј. 1580.

4370. РАНЕ КОНЦЕПЦИЈЕ О РЕАЛИЗМУ У БАЛКАНСКИМ ЛИТЕРАТУРАМА И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 129–135.

Саопштење на научном скупу б. до 8. 03. 1975. г.

Вид. бј. 1646.

4371. ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ ОТ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА И ХРИСТО БОТЕВА И РЕВОЛЮЦИОННАЯ МЫСЛЬ НА БАЛКАНАХ 70-х г. 19. в. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 411–423. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

4372. ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМАТ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ, МИХАЈ ЕМИНЕСКУ, ХРИСТО БОТЕВ И РЕВОЛЮЦИОННАТА МИСЉ НА БАЛКАНИТЕ ПРЕЗ 70-те години на 19. век. – У: Ние сред другите и те среди нас / Илия Конев. – Софија: Наука и изкуство, 1984. – Стр. 156–174.

4373. РАННИ КОНЦЕПЦИИ ЗА РЕАЛИЗМА В БАЛКАНСКИТЕ ЛИТЕРАТУРИ И ЕСТЕТИКАТА НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: Ние сред другите и те среди нас / Илия Конев. – Софија: Наука и изкуство, 1984. – Стр. 27–38.

КОНДРАТЈЕВА, В. Н.

4374. НОВЫЕ АРХИВНЫЕ МАТЕРИАЛЫ ПО ИСТОРИИ ОБЪЕДИНЕННОЙ ОМЛАДИНЫ СЕРБСКОЙ / В. Н. Кондратьева. – У: Ученые записки Института славяноведения АН СССР, (1960), том 20 и 28.

4375. УЈЕДИЊЕНА ОМЛАДИНА СРПСКА И ЊЕНО ДОБА 1860–1875. Грађа из совјетских архива. Одабрала и приредила В. Н. Кондратјева. Сарадња, редакција и предговор Никола Петровић. – Нови Сад: Матица српска и Институт славјановеденија и балканистики АН СССР, Москва, 1977. – Стр. 399.

Документа под бр. 57, 106, 107, 117, 120 односе са на Раденик и Светозара Марковића.

4376. РУССКАЯ ПОМОЩЬ БОСНИИ И ГЕРЦЕГОВИНЕ В ДЕЛЕ НАРОДНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В 50-70-е год. 19 в. – У: Культура народов Балкан в новое время / В. Н. Кондратьева. – Москва, 1980. – Стр. 231–249. (Балканские исследования б.)
Садржи и податак о додели стипендије С. Марковићу и архивску сигнатуру.

КОНСТАНТИНИ, Лионело

4377. IL VASTO PANORAMA CULTURALE. – In: Jugoslavia oggi / Lionello Constantini. – *Quaderni dell'Osservatore* (Milano). – А. 2 (1969), n. 3, pp. 265, 267.

КОПЕРЖИНСКИ, К. А.

4378. СЕРБСКИЕ ДЕЯТЕЛИ 60-70-х ГОДОВ И ПЕРЕДОВАЯ РУССКАЯ ЛИТЕРАТУРА / А. К. Копержинский. – Научный бюллетен Ленинградского государственного университета, (1946), № 11–12, стр. 65–69.

КОУЛ, Џорџ Даглас Хауард

4379. STORIA DEL PENSIERO SOCIALISTA / George Douglas Howard Cole. – In: *La Seconda Internazionale. 1889–1914.* – Bari, 1968, Т. 3, 2. – Р. 101.

Утицај руског народњаштва на српски реализам.

КРАВЦЕВ, Н.

4380. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ КАТО ДЕМОКРАТИЧЕСКИ СЛАВЈАНСКИ ДЕЕЦ / Н. Кравцев. – *Славјани.* – Год. 1 (1947), кн. 3, стр. 104–105.

КРАЈЧОВИЋ, Милан

4381. SIMPOZIUM V NOVOM SADE. – *Slovansky prehled.* – God. 18 (1968), br. 2, str. 152.

О Уједињеној омладини српској.

КУКИ, Боасо Ф.

4382. IL SOCIALISMO E LA PROPRIETE FONDARIA IN SERBIA / Boasso F. Cucchi. – *Revista della beneficenza pubblica.* – Anno 20 (1892).

КУШЕВА, Е. Н.

4383. ИЗ РУССКО-СЕРБСКИХ РЕВОЛЮЦИОННЫХ СВЯЗЕЙ 1870-х ГОДОВ / Е. Н. Кушева. – У: Ученые записки Института славяноведения АН СССР, (1949), том 1, стр. 343–358.

ЛАВРОВ, Петар Лаврович

4384. СМЕРТЬ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА. – *Вѣстед.* – Год. 1 (1975), бр. 5, стр. 151 од 15. 03.

Непотписано.

ЛАВЛЕЈ, Емил де

4385. THE BALKAN PENINSULA / Émile de Laveleye. – New York: Putnam, 1887. – Том 2, р. 1–7.

Социјализам у Србији и Радикална партија.

О Светозару Марковићу стр. 2–5.

ЛАЛКОВ, Милчо

4386. АТЕИСТИЧНИТЕ ВЪЗГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Айеистична трибуна*. – (1975), кн. 3, стр. 49–55.

ЛАШКОВА, Лили

4387. ЈЕЗИК СРПСКИХ ПРИПОВЕДАКА ЉУБЕНА КАРАВЕЛОВА / Лили Лашкова. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 179–187. (САНУ Балканолошки институт, посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.

Вид. бј. 1643.

МАВЕР, Ђовани

4388. LETTERATURA SERBO-CROATA / Giovanni Maver. – In: Storia delle letterature moderne d'Europa e d'America, diretta da Carlo Pellegrini. – Milano: Vallardi, 1960. – Pp. 152–153.

МАЈЕР, Виктор Е.

4389. LA RINASCITA DEL NAZIONALISMO NEI BALCANI / Viktor E. Meier. – Bologna, 1968. – Pp. 141–142.

Делимично приказане мисли Светозара Марковића о балканској федерацији која се не би заснивала на „српском месијанству“.

МАКЛЕЛАН, Вудфорд

4390. SERBIA AND SOCIAL DEMOCRACY 1870–1878 / Woodford McClellan. – *International Review of Social History* (Assen). – 9 (1966), Nr. 1, pp. 48–72.

4391. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПОЧЕЦИ СОЦИЈАЛИЗМА НА БАЛКАНУ / Woodford McClellan. – У: Годишњак Гимназије „Светозар Марковић“, Нови Сад, 1967. – Стр. 30–32.

4392. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И ПОЧЕЦИ СОЦИЈАЛИЗМА НА БАЛКАНУ / Woodford McClellan. – У: Изабрана дела / Светозар Марковић. – Београд: Народна књига, 1968. – Стр. 408–412. (Кол. Југословенски класици.)

4393. ЗАВЕШТАЊЕ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 231–241.

Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.

Вид. бј. 1644.

МАЛОН, Беноа

4394. SVETOZAR MARKOVITCH ET LE SOCIALISME SERBE. – In: Histoire du socialisme / Benoît Malon. – Paris, 1885. – Tome 4, p. 1527–1563.

4395. SVETOZAR MARKOVITCH ET LE SOCIALISME SERBE / Benoît Malon. – *La Revue Socialiste*. – (1888), t. 8, p. 582–595.

4396. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СОЦИЈАЛИЗАМ У СРБА. – У: Савременици о Светозару Марковићу. Приредио В. Вулеутић. – Београд: Рад, 1976. – Стр. 209–224.

Превод одломка из Малоновог дела из 1885. г.

Вид. бј. 4394.

4397. IL SOCIALISMO / Benoît Malon. – In: Compendio storico, teorico, pratico, II, Edizione riveduta ed integrata. – Milano, 1895. – P. 122.

XXX

4398. МАРКОВИЋ СВЕТОЗАР. – У: Историја на Българи. Българско бъзрождане 1856–1878. – Софија: БАН, 1987. – Том 6. – Стр. 243, 253, 298, 308–309, 319. (Историја на Българија в 14 т.)

XXX

4399. [MARKOVIĆ, S.] – In: Storia Universale dell'Accademia delle Scienze dell'URSS, 2^a ed. – Milano, 1970. – Vol. 7. – pp. 163, 606.

XXX

4400. [MARKOVIĆ, S.] – In: Storia del socialismo, Jacques Droz (a cura di), T. 2, Dal 1875 al 1918. – Roma, 1974. – Pp. 14, 537, 539.

МЕКЕНЗИ, Дејвид

4401. THE SERBS AND RUSSIAN PAN-SLAVISM 1875–1878 / David Mackenzie. – Ithaca – New York: Cornell University Press, 1967.
О Светозару Марковићу стр. 23–24.

МЕРИЋИ, Бруно

4402. LE LETTERATURE DELLA JUGOSLAVIA / Bruno Meriggi. – Firenze – Milano, 1970. – Pp. 82, 137, 141, 142, 159–160.

МИЛЕНТИЈЕВИЋ, Радмила

4403. MILENTIJEVIĆ RADMILA: A HISTORY OF THE SERBIAN SOCIAL DEMOCRATIC PARTY (1903–1909): Origins and Development / Radmila Milentijević. – Arbor, Mich., 1973.

МИЛОНИЋ, Ђуро

4404. МОНОГРАФИЧЕН ТРУД ЗА ФИЛОЗОФСКИТЕ ВЪЗГЛЕДИ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ / Ђуро Милонич. – *Филозофска мисъл*. – 32 (1976), књ. 2, стр. 134–137.
Рецензија књиге: *Филозофија Свешозара Марковића*, Нови Сад, 1974.
Вид. бј. 1636.

МИНКОВ, Цветан

4405. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ]. – У: Българска литература за пръв курс на учителските институти / Цветан Минков и др. – София: Народна просвета, 1953. – Стр. 433.

МИТРАНИ, Давид

4406. IL MARXISMO E I CONTADINI / David Mitrany. – Firenze, 1954. – Pp. 50–51.
Светозар Марковић је реформатор из земље сељака који се трудио да повеже марксизам и руски социјализам.

МИТРОВИЋ, Б. И.

4407. УТОПИЧЕСКИЯТ СОЦИАЛИЗАМ НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Научни трудове на Висшия институт за храниелна и вкусова промишленост* (Пловдив), 18 (1971), кн. 4, стр. 83–99.
Резиме на руском и енглеском.

МЛ.

4408. NOVA KNJIGA PROF. J. SKERLIČE „SVETOZAR MARKOVIČ“ (Beograd, 1910). / МЛ. – *Časopis po moderni filologii*. – God. 1 (1911), br. 2, str. 281.
Приказ књиге.
Вид. бј. 1613.

المعرفة

مجلة ثقافية شهرية

تصدرها
وزارة الثقافة والإرشاد القومي

العدد ١٧٣

تموز – يوليو

١٩٧٦

رئيس التحرير: صفوان تدي
أمين التحرير: خالدون شمة
المشرف الفني: نعيم اسماعيل

على موقف السلطة من اغتصاب كسبهم الانتخابي ، ومن انكار قانونية سلطتهم الجديدة .

لقد أدى رفع راية التسيير الذاتي إلى أحداث صدى واسع في أرجاء صربيا . ففي بلغراد هبطت من أغنياء وتجار كراغوفيس رسالة شديدة الهجة إلى الحكومة ، حيث تطالبها باتخاذ اجراءات صارمة لتخليم ذلك الوهم الداعي إلى تحويل عمال المصانع إلى سلطة ، وفي أن يحدد هؤلاء الضرائب وفي أن يعطوا الأوامر ، . وكما ألمح إلى وزير الداخلية آنذاك فإن كومونة العمال تهدد للعرش ذاته . وبدت عشية الأوساط الحاكمة من موقف الأمير ميلان ، الذي أمر الجيش مباشرة بالنزول إلى شوارع كراغوفيس وفعلا بقي الجيش أياً عديداً يربط في كراغوفيس ، يجري بطشاً واعتقالاً في صفوف وأنصار الراية الحمراء ، وردفأ ذلك بتقديمهم إلى المحاكمة . إلا أن المحاكمات كانت فرصة أخرى للتشهير بالسلطة ، ومن ذلك عبارة المناضل تودوروفيتش Todorovic في قاعة المحكمة « لم أقم لأدافع . بل قت لأنهم » .

ومن ناحية أخرى . تحولت المحاكمة إلى مناسبة لاستعراض الحركة ذاتها ، في ميل مبادتنا ينتفض كل من يحمل شعوراً وتفكيراً نبيلين . ليسوا هم وحدهم أولئك للناس للتعليم الذين يحملون شعلة الحقيقة في خضم الظلام لإجلائه . لا . انظروا إلى هؤلاء العمال البسطاء الذين يقفون معنا في نفس الخندق . هؤلاء دليل وضمانة في أن مبادتنا لا يمكن أن يطاح بها . وبارى هل يمكن أن تطمحووا بأحسانكم نحو الإطاحة بالحركة ، التي يقف وراءها آلاف العمال ، آلاف المخلوقات المنية ، المستفلون والمغلوبون على أمرهم ، الذين ينظرون إلى الحركة كإنقاذ لهم ، كبعث لقيمهم الانسانية (١) .

ومع أن مسيرة ١٥ شباط حملت بعداً حوالياً ، إذ أنها حدثت في مدينة صغيرة وسط مملكة متخلفة من البلقان ، إلا أنها بقيت حية في الأذهان يتسع تأثيرها من جيل إلى جيل ، لقد انتقلت الراية من باريس ١٨٧٦ إلى كراغوفيس ١٨٧٦ لتبشر بقدوم عصر جديد : عصر التسيير الذاتي الذي يدللت برأيته تخفق .

آفاق

نحن والعالم اليوم

د. حسام الخطيب

تري أين نحن من العالم وأين العالم منا ؟ كيف يفهمنا العالم وبأية صيغة ؟ وهل هناك أصلاً موقف عالمي موحد منا ؟ وهل هناك بالمقابل موقف عربي موحد من العالم .

هذه الأسئلة وأسئلة أخرى كثيرة من صنفها تدور في أذهان العرب المعاصرين ، يوماً وباستمرار ، ابتداء من حلقات المثقفين في المنتديات والمقاهي والجامعات ، وانتهاء بالحديث العابر الذي يتداوله ركاب السيارات الصغيرة بين مدينتين متباعديتي المسافة مثل حلب ودمشق .

وفي أغلب الحالات تثار هذه الأسئلة ومثيلاتها اعتباراً وعرضاً ، ولكنها في بعض حالات تثار عن قصد ووعي وبروح من التشوف والتطلع .

ومهما يكن من أمر المقاصد والمناسبات وسوية الحوار فإن الاستمرار

МОЛНАР, Миклош

4409. LA PREMIÈRE INTERNATIONALE ET LES MOUVEMENTS SLAVES. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 389–396. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

МУСЕ, Жан

4410. LE SOCIALISME SERBE Á LA CROISÉE DES CHEMINS / Jean Mousset. – *Revue des études Slaves* (Paris). – Т. 23 (1947), pp. 102–119.

МУЧИ, Ференц

4411. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ И СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЕ ДВИЖЕНИЕ В ВЕНГРИИ / Ференц Мучи. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 425–430. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.

МУХАМЕД Муфаку

4412. MARKOVIĆ MIN, MABÂŌĀ AL-IQTISÂŌ AL-ŠĀBĪĀLĀ, SRBIYA FĪ AL-ŠARQ / Muhammad Mufaku. – *Al-Mārifa* (Damask). – (1976), 173, 175–183.

Превод са арапског: *Марковић од „Начела народне економије“ до „Србије на Исиоку“*. – *Сазнање* (Дамаск). – 1976, бр. 173, стр. 175–183.

НАУМОВ, Евгеније Павлович

4413. БИБЛИОГРАФИЈА ИССЛЕДОВАННИЙ ПОСВЯЩЕННЫХ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЧУ. – *Советское славяноведение*. – (1979), бр. 3, стр. 122–123.

Приказ Библиографије радова о Светозару Марковићу 1875–1975, Део I, Београд, 1976.

НИКИТИН, С. А.

4414. ЮЖНОСЛАВЯНСКИЕ СВЯЗИ РУССКОЙ ПЕРИОДИЧЕСКОЙ ПЕЧАТЫ 60-х ГОДОВ 19. ВЕКА. – У: Ученые записки Института славяноведения АН СССР, (1952), том 6, стр. 89–122.

НИЧЕВ, Бојан

4415. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И РАЗВОЈ ЈУЖНОСЛОВЕНСКОГ РЕАЛИЗМА. – У: Светозар Марковић и српска књижевност. – Београд: Нолит, Институт за књижевност и уметност, 1975. – Стр. 39–43.

Саопштење на научном скупу у Београду 6–8. 03. 1975. г.
Вид. бј. 1646.

НОНЕВ, Богомил

4416. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. По повод сто години от неговото рождение. – *Ойечесѝвен фронтѝ*. – Год. 3 (1946), бр. 630, стр. 6 од 28. 09.

XXX

4417. ОСЕМДЕСЕТ ГОДИНИ ОД СМЪРТТА НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Ойечесѝвен фронтѝ*. – Год. 12 (1955), бр. 3262, стр. 3 од 26. 02.

ОВИНГС, Вилијем Адолф

4418. SOCIALISM IN SOUTHSLAVE LANDS BEFORE 1914 / William Adolf Owyngs. – Phd disertation, 1965, Florida State University.

ОЧАК, И. Д.

4419. ИЗ ИСТОРИИ РУССКО–СЕРБСКИХ РЕВОЛЮЦИОННЫХ СВЯЗЕЙ В 80-х ГОДАХ 19. в. – У: Обществено-политические и культурные связи народов СССР и Югославии. – Москва: АН СССР, 1957. – Стр. 107–113.

ОЧЕПКА, Францишек

4420. HENRYK PISAREK: FILOZOFIA SVETOZARA MARKOVICIA 1846–1875 / Franciszek Ocierka. – *Nowe ksiazki*. – (1982), бр. 3, стр. 10.

Приказ књиге.

Вид. бј. 1637.

ПАВЛОВ, Тодор

4421. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Изкусѝво*. – Год. 1 (1945), кн. 8–9, стр. 33–43.

4422. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: Речи и статѝи 1936–1945 / Тодор Павлов. – София: Нариздат, 1946. – Стр. 151–179.

4423. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Наша књижевностѝ*. – (1946), кн. 1, св. 2, стр. 161–177.

4424. SVETOZAR MARKOVIC. – *Vprašanja naših dni*. – God. 2 (1946), br. 34, str. 931–936 od 25. 08; br. 35, str. 967–969 od 1. 09; br. 36, str. 992–994 od 8. 09. i br. 37, str. 1012–1014 od 15. 09.

4425. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Поговор. – У: Певање и мишљење. Реалност у поезији / Светозар Марковић. – Загреб–Београд: Ново покољење, 1947.

4426. ODLOMCI IZ STUDIJA „SVETOZAR MARKOVIC“. – *Slobodna Dalmacija*. – God. 4 (1946), od 8. 09.

4427. SVETOZAR MARKOVIC. – *Ljudska pravica*. – God. 25 (1946), str. 198–216 od 15. 09.

4428. SVETOZAR MARKOVIC. – *Mladina*. – God. 4 (1946), str. 36 od 7. 09.

4429. O SVETOZARU MARKOVICU. – *Novi put*. – God. 2 (1946), str. 72 od 21. 09.

4430. BRZOJAV AKADEMIKA TODORA PAVLOVA POVODOM STOGODIŠNJICE RODJENJA SVETOZARA MARKOVICA. – *Ilustrirani vjesnik (Zagreb)*. – God. 1 (1946), br. 58, str. 7 od 29. 09.

4431. ТЕЛЕГРАМ АКАДЕМИКА ТОДОРА ПАВЛОВА З НАГОДИ ПРЕСЛАВАВЕНЈА СТОРОЧНИЦИ РОДЗЕНЈА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Руско слово (Руски Крстур)*. – Год. 2 (1946), бр. 39, стр. 2 од 27. 09.

4432. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: На литературни и философски теми / Тодор Павлов. – София: Нариздат, 1946. – Стр. 108–124.

4433. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (1846–1875). – У: Христо Ботев / Тодор Павлов. – София: Нариздат, 1949. – Стр. 171–197.

4434. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (1846–1875). – У: Марксистка естетика, литературна наука и критика / Тодор Павлов. Том 1. – София: Българска академия на науките, 1954. – Стр. 371–392.

4435. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: Избрани произведения / Тодор Павлов. – Софија, 1960. – Стр. 93–114.

4436. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (1846–1875). – У: Избрани филозофски произведения / Тодор Павлов. Том 2. – Москва, 1962. – Стр. 97–120.

ПАВЛОВИЋ, Стеван К.

4437. DAVID MACKENZIE: THE SERBS AND RUSSIAN PAN-SLAVISM 1875–1878. New York: Univer. Press, 1967 / Stevan K. Pavlowitsch. – *Slavonic and East European Review*. – 47 (1969), p. 276.

Приказ књиге.

Вид. бј. 4401.

ПАКОР, Марио

4438. ITALIA E BALCANI DAL RISORGIMENTO ALLA RESISTENZA / Mario Pacor. – Milano, 1968. – Pp. 14, 33.

ПЕТРОВИЋ, Мајкл

4439. A HISTORY OF MODERN SERBIA / Michael Boro Petrovich. – New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1977.

ПЕНЕВ, Бојан

4440. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ И ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ]. – У: Любен Каравелов: живот – личност – творения / Боян Пенев. – Софија: Државна печатница, 1936. – Стр. 119, 127–130.

Аутор пише да су Каравелов и Светозар Марковић пренели у Србију крајем 60-их година дух рационализма и култ природних наука.

ПЕТРОВ, Р.

4441. БЕЛЕЖИТ РЕВОЛУЦИОНЕР И ПИСАТЕЛ. Сто години од смъртта на Светозар Маркович. – *Ойечайвен фронт*. – Год. 33 (1975), бр. 9396, стр. 4 од 8. 03.

ПИСАРЕК, Хенрик

4442. ATEIZM SVETOZARA MARKOVICIA / Henryk Pisarek. – *Przeglad religioznawczy*. – (1967), nr. 1–2 (56–57), str. 69–86.

4443. АТЕИЗАМ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА / Хенрик Писарек. – *Дневник*. – Год. 25 (1967), бр. 7588 од 17. 12.

4444. АТЕИЗАМ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА КАО НАЈВИШИ ДОМЕТ У РАЗВИТКУ АНТИРЕЛИГИОЗНИХ ПОГЛЕДА ОМЛАДИНЕ / Хенрик Писарек. – У: Уједињена омладина српска: Зборник радова. – Нови Сад: Матица српска, 1968. – Стр. 133–137.

4445. SVETOZAR MARKOVIC O MARKSIZMIE / Henryk Pisarek. – In: Acta universitatis Wratislaviensis. – N° 120. Prace filozoficzne VI. – Wrocław, 1970, str. 119–166.

Резюме

Библиографија на страни 163–165.

4446. POZWAZANIA SVETOZAR MARKOVICIA O NAUCE I PRZEDMIOCIE FILOZOFU / Henryk Pisarek. – In: Acta universitatis Wratislaviensis. – N° 152. Prace filozoficzne IX. – Wrocław, 1971, str. 77–103.

Резюме

4447. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (ПЕРВИЙ ПРОПАГАНДИСТ МАРКСИЗМА В СЕРБИИ / Хенрик Писарек. – У: *Глас САНУ*, 285 (1973), стр. 53–73. (Одељење друштвених наука; књ. 17.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 5–8. 10. 1971. г.
Вид. бј. 1638.

4448. SVETOZAR MARKOVIC – PREMIER PROPAGATEUR DU MARXISME EN SERBIE / Henryk Pisarek. – In: Bulletin 53 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd, 1974. – P. 107–109. (Classe des Sciences sociales; No. 12.)

4449. MATERIALIZM I ELEMENTY DIALEKTIKI SVETOZARA MARKOVICIA. Cześć pierwsza. / Henryk Pisarek. – In: Acta universitatis Wratislaviensis. – N° 172. Prace filozoficzne X. – Wrocław, 1972, str. 77–107.

4450. MATERIALIZM I ELEMENTY DIALEKTIKI SVETOZARA MARKOVICIA. Cześć druga. / Henryk Pisarek. – In: Acta universitatis Wratislaviensis. – N° 180. Prace filozoficzne XI. – Wrocław, 1973, str. 61–87.

4451. ПУТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА К МАРКСИЗМУ / Хенрик Писарек. – У: *Balkanica*, 5, Београд, 1974. – Стр. 1–50. (Годишњак Балканолошког института.)
4452. ПУТ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА К МАРКСИЗМУ (питање историје) / Хенрик Писарек. Са руског превела Јелена Илић. – *Нови џуџ*. – Год. 31 (1975), бр. 25–43 од 11. 06–15. 10.
4453. ДА ЛИ СЕ С. МАРКОВИЋ МОГАО ВЕЋ У РУСИЈИ УПОЗНАТИ СА МАРКСИЗМОМ? / Хенрик Писарек. – У: *Глас САНУ*, 288 (1974), стр. 73–79. (Одељење друштвених наука; књ. 18.)
- Резюме
4454. ИМЕЛ ЛИ С. МАРКОВИЧ ВОЗМОЖНОСТЬ ПОЗНАКОМИТСЯ С МАРКСИЗМОМ ЕЩЕ В РОССИИ? / Генрик Писарек. – In: *Bulletin 59 de l'Académie Serbe des sciences et des arts*, Београд, 1977. – Р. 21–24. (Classe des Sciences sociales; №. 13.)
4455. PROBLEMATIKA SWIADOMOSCI ORAZ TEORIA POZNANIA SVETOZARA MARKOVICIA / Henryk Pisarek. – In: *Acta universitatis Wratislaviensis*. – No 224. *Prace filozoficzne XIV*. – Wrocław, 1974, str. 91–103.
4456. O DWUTOMOWEJ „HISTORII FILOZOFII SERBSKIEJ“. – *Studia filozoficzne*. – God. (1974), br. 2, str. 179–185.
4457. НОВЫЕ ДАННЫЕ О НАУЧНОМ СОЦИАЛИЗМЕ С. МАРКОВИЧА. – У: Научни скуп: Светозар Марковић, живот и дело. – Београд: САНУ, 1977. – Стр. 153–161. (Научни скупови; књ. 5. Одељење друштвених наука; књ. 3.)
- Резиме
- Саопштење на научном скупу у САНУ 24–27. 11. 1975. г.
Вид. бј. 1639.
4458. НАУЧНЫЙ СОЦИАЛИЗМ СВЕТОЗОРА МАРКОВИЧА В СВЕТЕ НОВЫХ ДАННЫХ. – *Dijalektika*. – God. 10 (1975), br. 4, str. 83–98.
4459. КРИТИКА СВЕТОЗОРОМ МАРКОВИЧЕМ УТОПИЧЕСКОГО СОЦИАЛИЗМА. – У: Научни скуп: Светозар

- Марковић, омладина и марксизам. – Београд: САНУ, 1982. – Стр. 217–227. (Научни скупови; књ. 14. Одељење друштвених наука; 4.)
- Резиме
- Саопштење на научном скупу у САНУ 21. и 22. 02. 1977. г.
Вид. бј. 1640.
4460. TAČNA LOKALIZACIJA POMINJANJA MARKSA I ENGELSA I Njihovih dela u radovima i pismima Svetozara Markovića. – *Dijalektika*. – God. 13 (1978), br. 2–3, str. 217–236.
- Résumé
4461. SVETOZAR MARKOVIČ – KRATAK SOCIALIZMU UTOPIJ-NEGO. – *Studia filozoficzne*. – (1979), br. 5, str. 77–88.
4462. BADANIA POLSKIE NAD FILOZOFIA W KRAJACH SLOWI-ANSKIH / Henryk Pisarek. – U: *Wybrane zagadnienia z historii filozofii Polskiej na tle filozoficznej umyslowosci europejskiej*. – Wrocław, Warszawa, ..., 1979. – Str. 185–192.
4463. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ ОБ ЭТАПАХ РАЗВИТИИ СОЦИАЛИЗМА И О ПРУДОНЕ И ПРУДОНОЗМЕ. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 41–55. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
- Резиме
- Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.
4464. О СРПСКОМ ФИЛОЗОФУ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. Разговор водио Павле Б. Бубања. – *Багдада*. – Год. 25 (1983), бр. 295, стр. 1–4.
4465. ИВАН ФРАНКО И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Токови револуције*. – (1986), бр. 19, стр. 33–39.
4466. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ О ПРЕДМЕТЕ И ФУНКЦИЈАХ ФИЛОСОФИЈИ / Генрик Писарек. – У: Светозар Марковић и Љубен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе. – Београд:

САНУ итд., 1992. – Стр. 15–27. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г. Вид. бј. 1643.

4467. НАЛИЧИЕ ЭЛЕМЕНТОВ ТЕОРИИ СИСТЕМОСТИ В ТРУДАХ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЧА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 411–423.

Резиме – Summary

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г. Вид. бј. 1644.

ПИЧЕТА, Јован

4468. ФАКТЫ И ВОСПОМИНАНИЯ ИЗ ЖИЗНИ ГЕРЦЕГОВИНА НА СЛУЖБЕ ПО ДУХОВНО-УЧЕБНОМУ ВЕДОМОСТУ / протоирей Ј. Пичета. – Харков, 1912, стр. 3–4. (П. О. из часописа *Вера и разум* за 1911/12 годину.)

Пичета пише о сусрету са Светозарем и Јефремом Марковићем у лето 1867. године у Београду.

ПОГЛУБКО, Константин А.

4469. О СВЯЗАХ ИЗДАТЕЛЕЙ ЖУРНАЛА „ВПЕРЕД“ С СЕРБСКИМИ СОЦИАЛИСТАМИ. – У: Балканский исторический сборник. – Кишинев, (1968), том 1, стр. 95–127.

4470. ИЗ ИСТОРИИ ЮЖНОСЛАВЯНСКИХ СВЯЗЕЙ М. П. ДРАГОМАНОВА (60-начало 80-х годов 19. ст.). – У: Балканский исторический сборник. – Кишинев, (1973), том 3, стр. 288–322.

ПОКРОВСКИ, В. С.

4471. ВЫДАЮЩИЕСЯ СЕРБСКИЙ РЕВОЛЮЦИОННИЙ ДЕМОКРАТ. – *Коммунист* (Москва). – (1957), бр. 12, стр. 122–128.

ПОПЛИКО, Динаида Федоровна

4472. ВАСА ПЕЛАГИЧ И РОССИЯ / Из истории сербской революционной мысли / Ф. Д. Поплыко. – Москва: Наука, 1983. – Стр. 74–75, 89, 93, 99–103.

4473. ВАСА ПЕЛАГИЧ: основне етапе његовог идејног развоја / Дина Поплико. – Нови Сад: Матица српска, 1982. – 167 стр. (Студија и грађа о Уједињеној омладини српској.)

4474. РЕВОЛЮЦИЈА И РЕФОРМА В ИДЕОЛОГИИ БАЛКАНСКОЙ РЕВОЛЮЦИОННОЙ ДЕМОКРАТИИ (60-70-е год. 19. в.) / Ф. Д. Поплыко. – У: Вопросы социальной политической и культурной истории юговосточной Европы. – Москва: Наука, 1984. – Стр. 141–147. (Балканские исследования 9.)

ПОРТАЛ, Рожер

4475. GLI SLAVI / Roger Portal. – In: Popoli e nazioni dall'VIII al XX secolo. – Roma, 1975. – P. 377.

ПУЛИНЕЦ, А. С.

4476. Н. Г. ЧЕРНИШЕВСКИЙ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: Ученые записки Черновицкого государственного университета, том 30. Серия филологических наук, Вып 6, 1958, стр. 33–68.

ПУШКАРЕВИЧ, К. А.

4477. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ В ПЕТЕРБУРГЕ. (Материалы к биографии). – У: Труды Института славяноведения АН СССР, Ленинград, т. 1, (1932), стр. 345–349.

РАКОВСКИ, Коста

4478. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Радничке новине*. – Год. 10 (1910), бр. 69.

РЕНАР, Жорж

4479. M. JEAN SKERLICH ... PUBLIÉ SUR L'OEUVRE ET LA VIE DU SOCIALISTE SERBE SVETOZAR MARKOVICH / Georges Rénard. – In: La Revolution de 1848, t. 7 (1910) 41, p. 373.

Приказ Скерлићеве монографије.

Вид. бј. 1613.

РОСУМ, Леон ван

4480. DIE ENTSTEHUNG DER SOZIALDEMOKRATIE IN SÜDOST-EUROPA VON 1890 BIS 1914 / Leon van Rossum. – In: Karl Kautsky und die Sozialdemokratie / Georges Haupt, János Jemnitz, Leo van Rossum (Hgb) – München: Campus Verlag, 1985. – S. 13–20.

Уз историјат социјалдемократије југоисточне Европе аутор даје велики значај улози Светозара Марковића и његових следбеника на ширењу социјализма и марксизма на овим просторима. Даљем ширењу марксизма у балканским земљама допринео је Плеханов.

РОТЕНБЕРГ, Г. Е.

4481. MACKENZIE DAVID: THE SERBS AND RUSSIAN PAN-SLAVISM 1875–1878. Ithaca / New York: Univer. Press, 1967 / G. E. Rothenberg. – SüdostForschungen. – 27 (1968), s. 945.
Вид. бј. 4401.

РОТШИЛД, Ј.

4482. McCLELLAN W. D.: SVETOZAR MARKOVIĆ AND THE ORIGINS OF BALKAN SOCIALISM. Princeton, 1964 / J. Rothschild. – *Slavic Review* (Baltimor). – vol. 25 (1966), March, N. 1, p. 162–164.
Приказ књиге.
Вид. бј. 1632.

РУДЈАКОВ, Павел

4483. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И УКРАЈИНА: Украјински превод „Србије на Истоку“. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 209–215.

Резюме

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

РУСИНОВ, Денисон

4484. THE YUGOSLAV EXPERIMENT, 1948–1974 / Dennison Rusinow. – Berkley: University of California Press, 1977.

XXX

4485. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: LAROUSSE de XXe siècle en six volumns. – Paris, 1931. – Vo. 4, pp. 696.

XXX

4486. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Народен фар.* – Год. 3 (1946), бр. 605, стр. 2.

XXX

4487. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Slavonic Encyclopedia. (Ed. Joseph S. Roucek). – New York: Philosophical Library, 1949. – Pp. 743–744.

XXX

4488. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Encyclopedia of the Social Sciences. – New York: MacMillan Comp., 1951. – Vol 10, pp. 144–145 (Dragoljub Jovanović).

XXX

4489. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (1846–1875). – *Работничко дело.* – Год. 30 (1956), бр. 271, стр. 2 од 27. 09.

XXX

4490. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Kleine slavische Biographie. – Wisbaden: Otto Harrassowitz, 1959. – Str. 416–417.

XXX

4491. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: Советская историческая энциклопедия. – Москва, 1966. – Том 9, стр. 92–93 (В. Г. Карасев).

XXX

4492. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Encyclopedia of Philosophy. – New York – London: MacMillan, 1967. – Vol. 5, pp. 164–166 (Andrija Stojković).

XXX

4493. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Encyclopedia of Philosophy. 2nd ed. – New York – London: MacMillan, 1972. – Vol. 6, pp. 164–166 (Andrija Stojković).

XXX

4494. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: Философский словарь. (Ред. М. М. Розенталя, П. Ф. Юдина.) – Москва, 1968.

XXX

4495. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: Философский словарь. Второе издание. (Ред. И. Т. Флорова.) – Москва, 1980. – Стр. 197.

XXX

4496. SVETOZAR MARKOVIĆ. – In: Encyclopedic Dictionary of Marxism, Socialism and Communism. (Ed. Josef Wilezynski.) – London: MacMillan, 1981. – Pp. 340.

XXX

4497. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: Советский энциклопедический словарь. – Москва, 1981. – Стр. 772.

XXX

4498. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – У: *Философский энциклопедический словарь*. – Москва, 1983. – Стр. 342.

XXX

4499. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (1846–1875). – У: *Енциклопедия България*. – София, 1984. – Том 4, стр. 79–80.

XXX

4500. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ (1846–1875). – У: *История на Българите*. – София: БАН, 1987. – Том 6, стр. 243, 253, 298, 308–309, 319. (История на България в 14 томов.)

XXX

4501. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. Живот и дело. 1846–1875. (Изложба на исторически музей на Србија – Белград.) Съставители Саво Андрич и Джордже Митровић. Рецензия и превод од Сърбохърватски Джордже Игњатовић. – София: Национален исторически музей, 1987. – 32 стр.

СЕТОН-ВАТСОН, Хју

4502. PROSPETTO STORICO DELLA RIVOLUZIONE COMUNISTA, DA LENIN A KRUSCIOV / Hugh Seton Watson. – Roma, 1964. – P. 38.

Светозар Марковић, Д. Благоев и Д. Гера су творци социјалистичког поретка на Балкану.

СИНГЛТОН, Фред

4503. TWENTIETH CENTURY YUGOSLAVIA / Fred Singleton. – New York: Columbia University Press, 1976.

СЛЕШКА, Д. Б. и И. С. НАРСКИ

4504. ИЗ ИСТОРИИ ФИЛОЗОФИЧЕСКОЙ МЫСЛИ ЗАПАДНЫХ И ЮЖНЫХ СЛАВЯН / Д. Б. Слешка и И. С. Нарский. – *Вопросы философии*. – (1950), н° 1, стр. 217–221. Светозар Марковић и утицај Чернишевског на његово дело.

СЛИВА, Алексеј Иванович

4505. БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. Део 2. 1976–1980. Београд, 1981. – *Совейское славяноведение*. – (1985), бр. 2.

Приказ библиографије.

Вид. бј. 4533.

XXX

4506. SOCIALISMO SLAVO. – *La Plebe* (Milano). – 4. dicembre 1877, p. 2.

XXX

4507. SOCIALISMUL ÎN SERBÎA. – *Revista socială*. – 1 (1885), nr. 8, p. 289–299, 9. 09.

Улога Светозара Марковића и његових листова у социјалистичком покрету у Србији.

XXX

4508. SOCIÁLNI UČENI SVETOZARA MARKOVICE. – *Češkoslovenska juhoslovanska revue* (Praha – Beograd). – God. I (1930–31), br. 1, str. 42–43.

О чланку др Мије Мирковића, написаном у *Sociologicka revue*, I год (1931), св. 1–2, стр. 87.

Вид. бј. 2310.

СТАВРИАНОС, Л. С.

4509. BALKAN FEDERATION: A History of the Movement Toward Balkan Unity in Modern Times / L. S. Stavrianos. – Hamden: Conn (Reprint), 1964. – Str. 115–117.

Детално изложен национални и социјални програм Светозара Марковића.

XXX

4510. СТО ГОДИНИ ОД РОЖДЕНИЈЕТО НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Народ*. – Год. 26 (1946), бр. 606, стр. 4 од 27. 09.

СТОЈАНОВИЧ, Трајан

4511. THE PATTERN OF SERBIAN INTELLECTUAL EVOLUTION / Traian Stoianovich. – In: *Comparative Studies in Society and History*. – 1 (1959), pp. 242–272 (S. Marković especially – pp. 260–272.)

4512. A STUDY IN BALKAN CIVILIZATION / Traian Stoianovich. – New York: Knopf, 1967.

СТОУКС, Гејл

4513. SVETOZAR MARKOVIĆ IN RUSSIA / Gale Stokes. – *Slavic Review*. – 31 (1971), pp. 611–625.

4514. DIVISION AND DEMISE OF THE OMLADINA (1870–1871). – In: Legitimacy Through Liberalism. Vladimir Jovanović and the Transformation of Serbian Politics. / Gale Stokes. – Seattle and London: University of Washington Press, 1975. – Pp. 180–215.
4515. NIKOLA PAŠIĆ AND SVETOZAR MARKOVIĆ TO 1875 / Gale Stokes. – У: Светозар Марковић и Маркова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 253–266. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)
Резиме
Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.
4516. НИКОЛА ПАШИЋ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ДО 1875. Предео са енглеског Борислав Шурдић. – У: Зборник Историјског музеја Србије, 23 (1986), стр. 29–36.
- СТРАХОВСКИ, Леонид
4517. HANDBOOK OF SLAVIC STUDIES / Leonid I. Strakhovsky. – Cambridge: Harvard University Press, 1949.
- ТАМБОРА, Анђело
4518. L'EUROPA CENTRO-ORIENTALE NEI SECOLI XIX–XX (1800–1920) / Angelo Tamborra. – In: Storia Universale, Vol. VII, Tomo IV. – Milano: Casa Editrice Dr. Francesco Vallardi, 1973, Parte II. – P. 426.
4519. GARIBALDI E L'EUROPA. IMPEGNO MILITARE E PROSPETTIVE POLITICHE / Angelo Tamborra. – Roma: Stato Maggiore dell'Esercito. Ufficio Storico, 1983. – Pp. 47, 137.
- ТОМАШЕВИЧ, Јозо
4520. PEASANTS, POLITICS AND ECONOMIC CHANGE IN YUGOSLAVIA / Jozo Tomasevich. – Stanford: Stanford University Press, 1955.
- ТЈУТИН, А. А.
4521. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ О ВАСПИТАНИИ МОЛОДЕЖИ: Педаг. взгляды сербского революционного демократа / А. А. Тютин. – *Советская педагогика*. – Год. (1961), бр. 1, стр. 132–142.
- ТУЛЕШКОВ, Иван
4522. ИДЕЈТА ЗА ФЕДЕРАЦИЈАТА НА ЈУЖНИТЕ СЛАВЈАНИ. – *Славјани*. – Год. 3 (1947), књ. 4–5, стр. 159.

- ФЕЛЧАК, Вацлав и Тадеуш ВАСИЛЕВСКИ
4523. HISTORIA JUGOSLAWII / Wacław Felczak, Tadeusz Wasilewski. – Wrocław, Warszawa, Kraków...: Zakład Narodowy Im. Osselinskich, 1985. – Str. 359, 371–372, 382, 391, 413.
О Светозару Марковићу, радикалној партији и развоју социјалистичке партије и идеје балканске федерације.
- ФРАНКО, Иван
4524. НОВИЙ СЕРБСЬКИЙ МІСЯЧНИК „СТРАЖА“. – *Молодь*. – (1878), стр. 216.
Франко критикује часопис сматрајући да о социјализму има само писма Светозара Марковића, а да је окренут интелектуалцима.
- ХАУПТ, Георг
4525. L'INTERNAZIONALE SOCIALISTA DALLA COMUNE A LENIN / Georges Haupt. – Torino, 1978. – Pp. 191, 201.
- ХАУМАН, Емил
4526. LA FORMATION DE LA YOUGOSLAVIE (15e–20e siècles) / Émile Hauman. – Paris, 1930. – Pp. 378–379.
- ХЕВРОЛИНА, В. М.
4527. К ИСТОРИИ РУССКО-СЕРБСКИХ РЕВОЛЮЦИОННЫХ СВЯЗЕЙ 70-х годов 19. в. – *Славянское источниковедение*, 1965, стр. 234–239.
4528. РЕВОЛЮЦИОННОЕ НАРОДНИЧЕСТВО И НАЦИОНАЛЬНООСВОБОДИТЕЛЬНОЕ ДВИЖЕНИЕ ЮЖНЫХ СЛАВЯН В 1875–1878 гг. – *Славянское возрождение*, Москва, 1966.
4529. РЕВОЛЮЦИОННОЕ НАРОДНИЧЕСТВО И НАЦИОНАЛЬНО-ОСВОБОДИТЕЛЬНАЯ БОРЬБА ЮЖНЫХ СЛАВЯН В 1875–1878 гг. – Москва: Универс., 1968. – 87 стр.
Автореферат.
- ХЕН, Пол (Нил)
4530. THE CONSTITUTIONAL AND PARTY STRUGGLE IN SERBIA 1804–1878 / Paul (Neil) Hehn. – Ann. Arbor / Mich.: University Microfilms, 1969.
Докторска дисертација одбрањена 1961. г. у Њујорку.

ХЕПКЕН, Волфганг

4531. LATINKA PEROVIĆ: SRPSKI SOCIJALISTI 19. VEKA. Beograd, Rad, 1985. / Wolfgang Höpken. – *Südost-Forschungen*. – Jg. 45 (1986), S. 393–395.

Приказ дела.

Вид. бј. 1604.

ХИТРОВА, Н. И.

4532. „ОБЪЕДИНЕННАЯ СЕРБСКАЯ МОЛОДЕЖ“ (1866–1871) И ЧЕРНОГОРИЯ. – У: Вопросы истории и историографии юговосточной Европы. – Кишинев: „Штиинца“, 1977. – Стр. 66–105.

О напорима „Омладине“ и Светозара Марковића да и Црну Гору укључе у борбу за национално ослобођење јужнословенских народа и стварање „Шумадијског комитета за ослобођење Срба од Турака“.

4533. ЧЕРНОГОРИЯ В НАЦИОНАЛЬНО-ОСВОБОДИТЕЛЬНОМ ДВИЖЕНИИ НА БАЛКАНАХ И РУССКО-ЧЕРНОГОРСКИЕ ОТНОШЕНИЯ В 50-70-х ГОДАХ XIX ВЕКА. – Москва: Наука, 1979. – 336 стр.

О учешћу Светозара Марковића на Петој скупштини УОС.

ХИЧИНС, К.

4534. MACKENZIE DAVID: THE SERBS AND RUSSIAN PAN-SLAVISM 1875–1878 / K. Hitchins. – *Slavonic Review*. – 27 (1968), p. 489.

Приказ дела.

Вид. бј. 4401.

ХРИСТУ, Василе

4535. ХРИСТО БОТЕВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Славяни*. – Год. 4 (1948), кн. 10, стр. 384–386.
О блискости њихових погледа.

4536. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. – *Славяни*. – Год. 4 (1948), кн. 6, стр. 227–228.

О идеји Балканске федерације код Љубена Каравелова и Светозара Марковића.

4537. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ ЗА ФЕДЕРАЦИЈАТА. – София: Народна култура, 1948, стр. 75.

Садржи чланак: *Љубен Каравелов и Свeтoзaр Мaркoвић*.

4538. ХРИСТО БОТЕВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ ЗА ФЕДЕРАЦИЈАТА. – *Народна просвета* (София). – (1949), кн. 5, св. 5, стр. 24–34.

ХРИСТОВ, Христо

4539. БОТЕВ И СОЦИАЛИЗМАТ. – *Младеж*. – Год. 1 (1946), кн. 5, стр. 15–16.

ЦАНЕВ, Георги

4540. НАЧАЛО И РАЗВОЈ НА КРИТИЧЕСКИ РЕАЛИЗЪМ В БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА. – У: По пътя на реализма / Георги Цанев. – София: Български писател, 1960. – Стр. 18–20.

ЦИМЕРМАН, Вернер Г.

4541. SÜDSLAVISCHE STUDENTEN IN ZÜRICH / Werner G. Zimmermann. – In: Wegentz europäischen Geistes. – Wien: Geschichte und Politik, 1983. – S. 326–337.

Садржи податке о српским студентима који су се школовали у Цириху од 1863. до 1873. О Светозару Марковићу на стр. 335.

4542. SVETOZAR MARKOVIĆ IN ZÜRICH 1869/70. Lokale fakten und Perspektiven. / Werner G. Zimmermann. – У: Светозар Марковић и Марксова Интернационала. – Београд: САНУ, 1991. – Стр. 161–166. (Научни скупови САНУ; књ. 56. Одељење друштвених наука; 12.)

Резиме

Саопштење на научном скупу у САНУ 3. и 4. 11. 1983. г.
Вид. бј. 1641.

ЧАКИР, Николае

4543. SVETOZAR MARKOVIĆ A PROPOS DES RELATIONS INTER-BALKANIQUES / Nicolae Ciachir. – *Revue des études sudest Européennes*. – 14 (1976), n. 3, p. 381–388.

4544. STATELE DIN SUD-ESTUL EUROPEI ŞI LUPTA LOR PENTRU INDEPENDENŢA / Nicolae Ciachir. – *Anale de istorie*, br. 3, (1983), str. 54–70.

ЧАРДАФОНОВА, Свобода

4545. НЯКОЛКО СВЕТЛИ СТРАНИЦИ ИЗ ЖИВОТА НА ЈУЖНИТЕ СЛАВЈАНИ. – *Славянски юџ*. – Год. 1 (1944), бр. 5, стр. 2 од 13. 11.

ЧИЛЕВ, Н.

4546. ЛИТЕРАТУРНИ БЕЛЕЖКИ ЗА ЮГОСЛАВИЈА. – *Победа*. – Год. 5 (1933), бр. 181, стр. 4 од 10. 12.

4547. СРЉБСКИЈАТ БОТЕВ – СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – *Победа*. – Год. 5 (1933), бр. 188, стр. 4 од 18. 12.

ЧУДНОВСКИ, Соломон Лазаревич

4548. [СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ]. – У: *Из давних лет. Воспоминания* / С. Л. Чудновский. – Москва, 1934. – Стр. 66–68.

4549. ИЗ ДАВНИХ ГОДИНА. Успомене / С. Л. Чудновски. – У: *Целокупна дела / Светозар Марковић*. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 15, стр. 363–365.

Превод са руског Е. Т. Насковски.

ЦОЈ, Е. Д.

4550. LAZA K. LAZAREVIĆ: A STUDY IN THEME AND BACKGROUND / E. D. Goy. – *Slavonic and East European Review*. – 35 (1956–57), pp. 129–156.

4551. THE ATTITUDE OF THE SERBS TO TURGENEV'S WORKS IN THE 19th CENTURY / E. D. Goy. – *Slavonic and East European Review*. – 36 (1957–58), pp. 123–149.

ШАРОВА, Крумка

4552. ОТЗВУКОТ НА ПАРИЖКАТА КОМУНА СРЕД ЈУЖНИТЕ СЛАВЈАНИ. – У: *Известия на Института за историја БАН*, 1966, књ. 16–17.

4553. SVETOZAR MARKOVIĆ (1846–1875): A l'occasion du centenaire de sa mort. – In: *Études Balkaniques*, 2 (1975), str. 14–21.

4554. ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТИЧНИ ТРАДИЦИИ В ОСВОБОДИТЕЛНИТЕ БОРБИ НА ЈУЖНИТЕ СЛАВЈАНИ. – У: *Из взаимоотношенията на балканските народи*. – София: Българска академия на науките, 1966. – Стр. 72–75.

4555. КЉМ ИСТОРИЈАТА НА ВРЉЗСКИТЕ МЕЖДУ РУСКАТА РЕВОЛУЦИОНАТА ЕМИГРАЦИЈА И ЈУЖНОСЛАВЈАНСКИТЕ РЕВОЛУЦИОНЕРИ ПРЕЗ 70-те ГОДИНИ ПО 19. в. – *Известия на државните архиви*, 1967, н° 13.

4556. БЉЛГАРСКОЕ ОСВОБОДИТЕЛНОЕ ДВИЖЕНИЕ И ДРУГИЕ ЮЖНОСЛАВЈАНСКИЕ НАРОДЫ В 1870–1872 гг. – *Etudes Historiques*, 4, 1968, стр. 83–104.

4557. ВРЉЗКИТЕ НА Л. КАРАВЕЛОВ С ПЉРВИТЕ СРЉБСКИ СОЦИАЛИСТИ Ж. ЖУЈОВИЋ И СВ. МАРКОВИЋ ПРЕЗ 1867–1868 г. – У: *Любен Каравелов и българското освободително движение 1860–1867 / Крумка Шарова*. – София: Наука и изкуство, 1970. – Стр. 380–405.

4558. ПАРИЖКАТА КОМУНА И ОСВОБОДИТЕЛНОТО ДВИЖЕНИЕ НА БАЛКАНСКИТЕ НАРОДИ. – У: *Парижката комуна 1871*. – София: Наука и изкуство, 1971. – Стр. 242–246.

4559. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И БОЛГАРЉИ. – In: *Bulletin 70 de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Beograd*, 1980. – P. 203. (Classe des Sciences sociales; No. 14.)

4560. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ И СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ ЗА ОСВОБОЖДЕНИТЕ НА ЈУЖНИТЕ СЛАВЈАНИ: паралели / Крумка Шарова. – У: *Светозар Марковић и Любен Каравелов у контексту словенске књижевности и културе*. – Београд: САНУ итд., 1992. – Стр. 53–72. (САНУ Балканолошки институт посебна издања; књ. 47. Институт за књижевност и уметност посебна издања; књ. 15.)

Summary

Саопштење на научном скупу у Светозареву 19–21. 09. 1990. г.
Вид. бј. 1643.

ШЕМЈАКИН, Андреј Л.

4561. СЕРБСКАЈА РЕВОЛУЦИОННАЈА ДЕМОКРАТИЈА В 1875–1876. / Андреј Л. Шемјакин. – *Весник Московскојо универзитетја*. Серия 8. Историја. – 1990, бр. 6, стр. 57–69.

4562. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И СЕРБСКАЈА РЕВОЛУЦИОНАРНАЈА ДЕМОКРАТИЈА В 1875–1876 гг. – У: *Светозар Марковић данас*. – Београд: Епоха, 1992. – Стр. 90–104.

Резиме

Саопштење на научном скупу у Београду 23. 09. 1991. г.
Вид. бј. 1660.

4563. СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ И СЕРБСКАЈА РАДИКАЛНА ПАРТИЈА. – У: Живот и дело Светозара Марковића. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997. – Стр. 429–452.

Резюме

Саопштење на научном скупу у САНУ 16–18. 10. 1996. г.
Вид. бј. 1644.

ШОВЕЛ

4564. ПРАЗНИКА НА СВЕТОЗАР МАРКОВИЧ. (Писмо от Србија). – *Рабојнически друџар*. – Год. 1 (1895), бр. 30, стр. 2.

ШУГАР, Питер и Иво ЛЕДЕРЕР

4565. NATIONALISM IN EASTERN EUROPE / Peter Sugar and Ivo J. Lederer. – Seattle: University of Washington Press, 1969.

КЊИЖЕВНА ДЕЛА ПОСВЕЋЕНА
СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ

АНДРИЋ, Радомир

4566. УСТИМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА ПОЧЕТКОМ 1975: Песма. – *Баџдала*. – Год. 17 (1975), бр. 192, стр. 5.

ВАСИЉЕВИЋ, Жарко

4567. ОРАО. Песма о Светозару. – *Лейџојис Мајџице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 139.

4568. О ПЕСНИЦИМА. – *Лейџојис Мајџице српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 139.

Песма о Милици и Ани Нинковић, Светозару и улици Златна греда.

ГЛИГОРИЈЕВИЋ, Драган

4569. ГРОБ У ЈАГОДИНИ. Сени Светозара Марковића: Песма. – *Нови џуџи*. – Год. 31 (1975), бр. 15, стр. 7 од 2. 09.

ГОЈКОВИЋ, Гојко Н.

4570. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ: Песма. – *Радничка борба* (Кливленд – Охајо, САД.). – (1917) 17. 03.
Песма осам пута по четири стиха.

ДАВИЧО, Оскар

4571. ИЗ ЦИКЛУСА ПЕСМЕ У СПОМЕН НА ТАМНОВАЊЕ И СМРТ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА (Други део). – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 45–52.

4572. ПЕСМА У СПОМЕН НА ТАМНОВАЊЕ И СМРТ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Српска ријеч*. – Год. 4 (1946), бр. 119, стр. 6 од 20. 09.

4573. СМРТ У ТРСТУ. – *Глас Истре*. – Год. 4 (1946), бр. 332, стр. 3 од 22. 09.
Из циклуса *Песме у спомен на тамновање и смрти Свејозара Марковића*.
4574. ПЈЕСМА У СПОМЕН НА ТАМНОВАЊЕ SVETOZARA MARKOVIĆA. – *Ilustrirani vjesnik (Zagreb)*. – God. 1 (1946), br. 58, str. 7 od 29. 09.
4575. ЗАТОЧЕНИКОВИ СНОВИ (У спомен на тамновање Св. Марковића). – У: Визије: соло песме за глас и клавир / Петин Никола. – Нови Сад: Удружење композитора Војводине, 1981. – Стр. 12–22.
Вид. бј. 4571.
- ЂУРЂЕВИЋ, Миодраг
4576. ПРЕКО ДУНАВА: Приповетка. – *Глас Народног фронтa Србије*. – Год. 5 (1946), бр. 376, стр. 7 од 22. 09.
О одласку Светозара Марковића из Србије 1872. године.
- XXX
4577. ЈЕДНА АНЕГДОТА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Правда*. – (1927), бр. 104 од 17. 04.
- XXX
4578. ЈЕДНА АНЕГДОТА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Целокупна дела / Светозар Марковић. – Београд: САНУ, 1996. – Књ. 11, стр. 245–246.
Из *Правде*, бр. 104, 1927.
- ЈОВАНОВИЋ, Боривоје
4579. ПЕСМА О СРЦУ СВЕТОЗАРЕВОМ. – *Нови џуџ*. – Год. 2 (1946), бр. 73, стр. 2, од 28. 09.
- КОСТИЋ, Душан
4580. У ТРСТУ: Песме. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 90–91.
Песме посвећене Светозару Марковићу поводом стогодишњице рођења.
4581. У ТРСТУ: Песме. – *Нови дани*. – Год. 2 (1946), бр. 71, стр. 3 од 8. 09.

4582. У ТРСТУ: Песме. – *Побједа*. – Год. 3 (1946), бр. 38, стр. 3 од 21. 09.
4583. У ТРСТУ: Pesme. – *Glas Istre*. – God. 4 (1946), br. 332, str. 3 od 22. 09.
- ЛАЂАРСКИ, Иван
4584. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У КРАГУЈЕВЦУ: Песма. – *Развјешак*. – Год. 14 (1975), бр. 2–3.
4585. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У КРАГУЈЕВЦУ: Песма. – *Доба*. – Год. 4 (1976), бр. 6, стр. 14.
- МИЈАЛКОВИЋ, Сава
4586. ПЕСМА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Занатлиски савез*. – Год. 4 (1895), бр. 10, стр. 2–3 од 12. 03.
Испевана за „Светозарево вече“ 26. 02. 1895. г.
- МИЛОШЕВИЋ, Жарко
4587. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ (1846–1875): Редитал поводом стогодишњице смрти, за школски, разредни или наставни час. – *Просветни преглед*. – Год. 31 (1975), бр. 28, стр. 69–90.
Прилог листу од 24. 09.
- МИНДЕРОВИЋ, Чедомир
4588. СРБИЈА НА ИСТОКУ: Svetozaru Markoviću: Pisma. – У: Narodna čitanka. – Beograd, 1939. – Str. 17–18.
Потписано са Илија Катић.
4589. СРБИЈА НА ИСТОКУ: Светозару Марковићу: Песма. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 30–32.
Песма из забрањене збирке *Изнад џонора*, 1939.
4590. СРБИЈА НА ИСТОКУ: Светозару Марковићу: Песма. – *Нови џуџ*. – Год. 2 (1946), бр. 73, стр. 2 од 28. 09.
4591. СРБИЈА НА ИСТОКУ: Светозару Марковићу: Песма. – У: Поезија бунта и отпора. – Београд: Просвета, 1959. – Стр. 164–166.
- МИТРОВИЋ, Милорад Ј.
4592. О ПРОСЛАВИ ПОК. СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Пригодне песме / Милорад Ј. Митровић. – Београд, 1903. – Стр. 3–4.

4593. О ПРОСЛАВИ ПОК. СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – У: Песме Милорада Ј. Митровића. – Београд: Српска књижевна задруга, 1910. – Стр. 83–84. (Српска књижевна задруга, књ. 127.)
4594. О ПРОСЛАВИ ПОК. СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Летњој илустрацији Српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 104.
4595. О ПРОСЛАВИ ПОК. СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Рејублика*. – Год. 13 (1946), бр. 46 од 17. 09.

МИХАИЛОВИЋ, Аритон

4596. БУНТОВНИ САЛОН: Позоришни комад у једном чину. – Пожаревац: Издање часописа Браничево, 1959. – 28 стр. (Кол. Библиотека Браничево, св. 3.)
О Светозару Марковићу и породици Нинковић у Новом Саду.

МРВАЉЕВИЋ, Блажо

4597. СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ: Песма. – *Слободна мисао* (Вуковар). – Год. 11 (1932), бр. 8, стр. 4 од 28. 02.

НИКОЛИЋ, Раде

4598. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Песма. – *Сиремљења*. – Год. 18 (1976), бр. 5, стр. 607.

ПАВИЋЕВИЋ, Слободан

4599. СВЕТОЗАР: Документарна драма. – Крагујевац: Театар „Јоаким Вујић“, 1976. – Умножено за потребе позоришта.

РЕБРИЋ, Емило Ј.

4600. СЕНИ СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА. – *Народна воља*. – Год. 1 (1902), бр. 58 од 4. 03.
Рецитовано на „Светозаревом вечеру“ у Радничкој касини 24. децембра 1902. у организацији Београдског радничког друштва.

РЕЦЕПАГИЋ, Јашар

4601. ZRAKA NA OPOROM BALKANU. (Svetozaru Markoviću 1875. u Trstu). – У: Ruka na ruci / Jašar Redžepagić. – Plevlja: Medjurepublička zajednica za kulturno-prosvjetnu djelatnost, 1985. – Str. 69. (Biblioteka „Mostovi“.)

РУЖИЋ, Добросав

4602. ЖИВЕЛА КОМУНА. – *Рејублика*. – Год. 18 (1950), бр. 231 од 4. 09.
Песма написана још 1876. године, подстакнута догађајима „Црвени барјак“. Због цензуре није раније објављена.

РШУМОВИЋ, Љубивоје

4603. CRVENI SVETOZAR NAMA SE OSMEHUJE (odlomak). – У: Revolucija: zbornik angažovane poezije u Jugoslaviji 1919–1980. (Priredili Branko Jovanović i Prvoљub Peјatović.) – Subotica: Minerva, 1981. – Str. 339.

XXX

4604. СЛАВА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Занатлиски савез*. – Год. 4 (1895), бр. 8, стр. 2 од 26. 02.
Песме посвећене сенима Светозара Марковића поводом 20-годишњице смрти.

ЧИПЛИЋ, Богдан

4605. ПОЕЗИЈА – СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ: Песма. – *Летњој илустрацији Српске*. – Год. 120 (1946), књ. 358, св. 2–3, стр. 140.

ШЕБЕКОВИЋ, Милија

4606. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. – У: Нашим великанима: оде, епитафи, акростихови. – Суботица: изд. аутора, 1985. – Књ. 1, стр. 103–104.

УМЕТНИЧКА ДЕЛА ПОСВЕЂЕНА СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ

БОДНАРОВ, Стеван

4607. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Биста. 1946.
Постављена испред Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду. Натпис на постаменту: „Слободарски Београд Светозару Марковићу.“

ЂУРИЋ-КЛАЈН, Стана

4608. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ У СРПСКОЈ МУЗИЦИ. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 3, бр. 9, стр. 152–153.
О композицијама *Свештеничко коло* и *Најред*, марша Светозара Марковића од Боже Јоксимовића.
Репродукција нота: *Свештеничко коло*. Потписано са С. Ђ. К.

ЗАРИН, Александар

4609. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Споменик. 1966.
Постављен испред Дома културе у Светозареву (Јагодина).
Намерно оштећен почетком деведесетих година. Одломљен прст.

ЈАНКОВИЋ, Никола

4610. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Попрсе. 1976.
Постављено испред Спомен-музеја у Крагујевцу (кућа Милоја Барјактаревића, свештеника).

ЈАКАЦ, Божидар

4611. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Портрет / уље. Сигн. 1970.
Својина Историјског музеја Србије.

ЈАКШИЋ, Ђура Белуш

4612. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Портрет / оловка. Сигн. 1898.
Својина Галерије Матице српске.

ЈОКСИМОВИЋ, Божа

4613. СВЕТОЗАРЕВО КОЛО: Композиције. – Париз, 1916.

ЛУЧЕВ, Иван

4614. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И НАШИ ПАЛИ БОРЦИ. – *Политика*. – Год. 43 (1946), бр. 12409, стр. 1 од 22. 09.
Политичка карикатура о Трсту.

МИТРИЋ, Небојша

4615. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Попрсе. 1975.
Својина Историјског музеја Србије.

НИКОЛИЋ, Душан

4616. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Попрсе. 1975.
Постављено испред библиотеке „Светозар Марковић“ у Зајечару.

ПЕТИН, Никола

4617. ZATOČENIKOVI SNOVI / Oskar Davičo (tekst). Muzika na stihove Nikola Petin. – U: Vizije: solo pesme za glas i klavir / Nikola Petin. – Novi Sad: Udruženje kompozitora Vojvodine, 1981. – Str. 12–22.
Вид. бј. 4575.

ПРЕДИЋ, Урош

4618. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Портрет. Сигн. 1889.
Репродуковано у Календару са сликама за 1890. годину, издање „Српског занатлије“, стр. 57.
4619. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Портрет / оловка. Сигн. 1890.
Својина Музеја града Београда
4620. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ: Портрет / уље.
Својина Војвођанског музеја.

XXX

4621. РЕЖЕЋИ КЕРБЕР. – *Ружа*. – Год. 7 (1871), бр. 27, насловна страна од 25. 07.
Прва антисоцијалистичка карикатура у српској штампи: три кербера са ликовима Светозара Марковића, Јована Павловића и Михајла Никетића.

БИБЛИОГРАФИЈЕ

Библиографије радова Светозара Марковића

КОВАЧЕВИЋ, Божидар

4622. МАРКОВИЋЕВИ СПИСИ КОЈИ НИСУ УШЛИ У ЊЕГОВА ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА 1888. ГОДИНЕ. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), књ. 9, бр. 3, стр. 156–157. Пописано је укупно 46 јединица. Утврдили смо да је Ковачевић навео два чланка која не припадају опусу Светозара Марковића, и то: „Општинска и приватна својина“ и „Ко руши поредак и својину“. Први је рад Пере Тодоровића, а други превод чланка Гинзбурга и Лаврова из *Вијереда*.

ПЕРОВИЋ, Радослав

4623. БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА. Део 1. – *Историјски гласник*. – Год. 4 (1949), бр. 1, стр. 123–125. Перовић је написао само прва објављивања дела Светозара Марковића, а не и прештампавања. Укупно 53 библиографске јединице посебних издања и чланака и 4 податка о писмима Светозара Марковића (у *Сликама*, *Новој Војводини* и *Српском књижевном гласнику*).

ПИСАРЕК, Хенрик

4624. BIBLIOGRAFIJA RUKOPISA, SPISA I KORESPONDENCIJE SVETOZARA MARKOVICA i rukopisa i spisa o njemu. – *Dijalektika*. – God. 7 (1972), br. 3, str. 143–167. Ауторизовао је седам чланака и написао још 140 до сада познатих радова Светозара Марковића. Оспорено је ауторство два чланка. Написао је 47 писама Светозара Марковића и нештампане рукописе који се односе на Светозара Марковића и радове о њему. Ово је прва комплетна библиографија Светозара Марковића.

Библиографија радова о Светозару Марковићу

ЈОВАНОВИЋ, Живорад П.

4626. ЛИТЕРАТУРА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Наша књижевност*. – Год. 1 (1946), бр. 9, стр. 157–159; бр. 10, стр. 305–307. Укупно 116 библиографских јединица.

4627. БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – У: Светозар Марковић / Јован Скерлић. 3. изд. – Београд: Просвета, 1966. – Стр. 301–331. Садржи: 1. Библиографија засебно штампаних књига Светозара Марковића; 2. Литература о Светозару Марковићу 1870–1963.

- КОМАДИНИЋ, Слободан и Емилија ТЕШИЋ-НАСКОВСКИ
4628. БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ 1875–1975. Део I. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1976. – Стр. 161; 24 цм. (Публикације УБ „Светозар Марковић“ 1.)

Пописано 1140 прилога југословенских и страних аутора.

МОРАЧИЋ, Дамњан

4629. БИБЛИОГРАФСКА ГРАЂА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ. – *Књижевност и језик*. – Год. 22 (1975), бр. 2, стр. 373–376. Попис Светозаревих штампаних књига. Радови о Светозару Марковићу – избор.

ПАНАЈОТОВИЋ, Зоран

4630. ПРИЛОГ БИБЛИОГРАФИЈИ: СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. 1964–1974. – *Токови револуције*, 10–11 (1974–1975), стр. 451–484.

1. Радови о Светозару Марковићу; 2. Посебна издања радова Светозара Марковића 1871–1975.

4631. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Библиографија радова поводом стогодишњице рођења (1846–1946). – *Токови револуције*, 20–21 (1988), стр. 241–254.

РАДЕВИЋ, Милорад

4632. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ. Прилози библиографији 1945–1964. – *Историјски гласник*. – Год. 18 (1964), бр. 1, стр. 158–171.

ТЕШИЋ-НАСКОВСКИ, Емилија

4633. БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ 1875–1975. Део II. – Београд: Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 1981. – Стр. 149; 24 цм. (Публикације УБ „Светозар Марковић“ 11.)

Пописано 530 прилога, од тога 148 јединица допуна за први део библиографије.

Вид. бј. 4528.

4634. СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ И „СВЕТОЗАРЕВИ СУСРЕТИ“. Селективна библиографија / Емилија Тешић-Насковски. – У: Светозар Марковић и „Светозареви сусрети“. Зборник. – Светозарево: „Светозареви сусрети“, 1990. – Стр. 243–312.

Одабрани су чланци, написи и књиге који се односе на Светозарево бављење у Јагодини. Пописана су сва саопштења са научних скупова „Светозареви сусрети“. Библиографија садржи укупно 493 библиографске јединице.

Вид. бј. 1612.

III РЕГИСТРИ

РЕГИСТРИ

Ради лакшег коришћења ове обимне библиографије, поред *Реџистира личних имена* и *Пописа њериодичних њубликација* урађен је и *Азбучник наслова радова Светозара Марковића*, у коме су пописани сви наслови чланака, књига и брошура са одговарајућим библиографским јединицама. Преводи су издвојени и поред библиографског броја у загради стоји словна ознака језика на који је дело преведено. Знаком о: издвојени су прикази, огледи и коментари који се односе на наведено дело. На тај начин је омогућено корисницима библиографије да могу одмах да пронађу жељене податке. Знаком * означени су наслови који се по први пут прештампавају у *Целокућним делима* у издању САНУ и Завода за уџбенике и наставна средства.

У *Преџледу њревода и радова на сѝраним језицима* дати су подаци по језицима са назнаком колико има превода и радова о Светозару Марковићу. Ознаке језика нису идентичне са националношћу аутора, пошто доста њих не користи само свој језик у објављивању својих радова.

Емилија Тешић-Насковски

АЗБУЧНИК НАСЛОВА РАДОВА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА

А

* *Азбука социјалних наука. По руском аутору*, 934, 935
о: 4095

Б

* *Белешке из Новоџ Сада*, 731, 732
о: 3, 716–719

Бели ѿтерор, 573–583

преводи: 584 (рус), 585 (м)
о: 1730, 4362

* *Беоџрад, 25. јуна (1871)*, 548, 549

* *Беоџрад, 22. Окѿомбра (1871)*,
641, 642

* *Беоџрад, 5. Новембра (1871)*, 645,
646

* *Беоџрад, 13. Новембра (1871)*,
649, 650

* *Беоџрад, 17. Новембра (1871)*,
653, 654

Беоџрад, 26. Новембра (1871),
659–661

* *Беоџрад, 23. Децембра (1871)*,
686, 687

* *Беоџрад, 27. Децембра (1871)*,
688, 689
о: 1910

* *Борба у џраници*, 631–633
о: 1771

* *Браћи Буџарима*, 878, 879
преводи: 880 (б)

Букварски морал, 716–719

Буна и револуција, 664–669
преводи: 670 (рус), 671 (ал)

В

„*Велика Србија*“, 269–272
о: 1091, 1098, 1927

Вера и наука – и образовање у народном ѿравцу, 974–977
о: 3819

Видовданској џосѿоди, 280–282

* *Владимир Јакишић о ѿримедба-ма у Раденику на „Државојис Србије“ и одџовор Свејѿозара Марковића*, 544, 545

Г

Година 1871, 695–697

Д

Да се исѿиѿија маѿеријално сѿи-ње земљорадника, 805–807
о: 4099

- Да се испиша социјално стање народа, 808–810
о: 4099
- *Дневне новоси (1), 1009, 1010
- *Дневне новоси (Читаоничка беседа у Крагујевцу), 1013, 1014
- *Дневне новоси (Из Јагодине нам опет пишу), 1015, 1016
- *Дневне новоси (Из Београда г. Стеван Поповић...), 1017, 1018
- *Дојис из Београда, видети Корреспогенција из Београда
- *Дојис из Јагодине, 231, 232
- *Дојис Фолксипају, 634, 635
Друа законодавна скуипина, 993–995
- *Дружине у Београду, 451, 452
Друипвена и олипичка борба у Европи, 375–384
преводи: 385 (м), 386 (р)
о: 1881, 1884
- Е**
- *Економска криза, 662, 663
- Ж**
- Живи ли још Комуна?, 540–543
- *Жил Фавр-варалица, 586, 587
- З**
- Задипак наших дружина, 720–724
преводи: 725 (рус)
„Закон о народном блаосипању“, 875–877
- Закони и иредлози ироило-годишње скуипине, 604–606
о: 1906
- *Законипосип у Великој школи у Србији, 432, 433
- *Зайварање чланова Комуне. Процес ироипив нихилисипа, 588, 589
- Зближење начелних иарипија, 728–730
о: 1809
- Зближење с народом, 737–741
- Зеленаши и законски иредло о шесип дана орања, 856–858
- *Злочинсипва Жил-Фаврова, 566, 567
- И**
- Из Пеипрограда, 8. јан. 1868., 153–156
- Избор иосланика у Јагодини, 998, 999
- *Извешипај минисипра финансије за 1874 год., 996, 997
- Извешипај о главној годишњој скуипини „Српске оипине“ у Пеипрограду, 160–162
- *Изјава, 343, 344, 345 (ал)
Изјава (у Застави), 763–765
- *Инитернасијонала је озбилно иоипашила Европу, 546, 547
- *„Исипок“ је опет у свом 4. и 5. бр. донео белешку о Ослобођењу и „Комуницима“, 1011–1012
- Ј**
- Јаван рачун са Владимиром Јовановићем, 405–407
о: 1790
- „Јавносип“ зайочиње свој рад, 799, 800

- Је ли жена сипособна да буде равноиправна с човеком, 314–322
преводи: 323 (м), 324 (рус), 325 (м), 326 (ал)
о: 3174
- *Је ли човек од ирироде лењ и граблив?, 913, 914
- *Једно сипаро иипање, 1019, 1020
- Још једна реч о „Ослобођењу“, 1005–1008
- К**
- *Каг може биипи ухаипшен народни иосланик?, 1003, 1004
- *Како да се сачувамо од иоипава, 568, 569
- Како су нас васипипавали, 196–218, 3385 (одл.)
преводи: 219 (рус), 220 (м)
о: 2309, 2596, 3001, 3512, 3513, 3525, 3526, 3629
- *Кандигаип за скуипипинара и минисипар, 1025, 1026
- Конрес лиге за мир и слободу, 285–287
- *Корреспогенција из Београда, 273
преводи: Допис из Београда, 274, 275
- *Кражујевац, 6. Новембра (1873), 801, 802
- *Кражујевац, 10. Новембра (1873), 803, 804
- *Кражујевац, 12. Новембра (1873), 813, 814
- Кражујевац, 17. Новембра (1873), 831–833
- Кражујевац, 18. Новембра (1873), 834–836
- Кражујевац, 20. Новембра (1873), 837–839
- Кражујевац, 28. Новембра (1873), 843–846
- *Кражујевац, 1. Декембра (1873), 847, 848
- Кражујевац, 5. Декембра (1873), 853–855
- Кражујевац, 16. Декембра (1873), 863–865
- Кражујевац, 20. Декембра (1873), 866–868
- Кражујевац, 27. Декембра (1873), 869, 870
- *Кражујевац, 31. Декембра (1873), 871, 872
- Кражујевац, 6. Фебруара (1874), 881–883
- *Кражујевац, 10. Фебруара (1874), 884, 885
- *Кражујевац, 14. Фебруара (1874), (Писмо од ...), 887, 888
преводи: 889 (б)
- Кражујевац, 20. Фебруара (1874), 890–892
- *Х Кражујевац, 23. Фебруара (1874), 893, 894
- *Кражујевац, 24. Марипа (1874), 915, 916
- *Кражујевац, 27. Марипа (1874), 917, 918
- *Кражујевац, 15. Аиприла (1874), 930, 931
- Кражујевац, 28. Децембра (1874), 982–984
- Кражујевац, 8. Јануара (1875), 1000–1002
- *Кражујевачка новосип, 851, 852

- Криџикана „Друшћивену и њолиџичку борбу у Европи“, 402–404*
о: 1881, 1885
- Криџикана на „Младу Србадију“, 408–411*
о: 1786–1788
- Куда иде друшћиво?, 746–749*
преводи: 750 (ал)
о: 3947 (ал)
- Л**
- Литературни вечер, 181–193*
преводи: 194 (рус), 195 (м)
о: 2596
- М**
- **Мали извод из Ц. С. Миља „Политичне економије“. (По Volks-will-у), 778, 779*
- **Man schreibt uns aus Belgrad, 634*
превод: 635
- Маску доле, 228–230*
- **Майемајичный земљојистъ, 140*
- Међународна њолиџика, 692–694*
- *+ *Милош Ђурић, 926, 927*
- **Министарски извештаји, 679, 680*
- „Млада Србадија“, 387–396*
преводи: 397 (рус)
- Мудрост „Јединства“, 615–617*
о: 1906
- Н**
- **На ново лејо, 873, 874*
- Народ и књижевници, 780–784*
преводи: 785 (рус), 786 (ал)
- Народна скупштина (Пред изборе народних посланика), 628–630*
о: 1238
- Народна скупштина, 954–962*
преводи: 963 (рус), 964 (ал)
о: 2080
- Народна скупштина (брошура), 74,*
о: 1896–1897
- Нацрт пројекта за програм Радикалне партије. [Програм 1873], 787–795*
преводи: 796 (ф), 797 (рус), 798 (и)
о: 4099
- Начела народне економије (књига), 1, 23, 24, 75, 84–87, 134,*
одломци: 135, 136 (н), 136а
преводи: 136 (н)
о: 1727, 1899, 1984, 2028–2029,
2452, 2570, 2719, 2835, 3540,
3543, 3547, 3601, 3878, 3879,
3972, 4205, 4412
- Наш економски најредак, 532–538*
преводи: 539 (рус)
- **Наш раднички програм, 766, 767*
- **Наше домаће сивари (Дописи из Брчког и са Дрине), 478, 479*
- **Наше домаће сивари (Дописи из Студенице и Зајенара), 476, 477*
- **Наше домаће сивари (Код нас има чудних и свакојакних навика), 517, 518*
- Наше свејо право, 225, 226, 227*
(ал)
о: 1063
- Наше удруживање, 525–529*
преводи: 530 (рус), 531 (и)

- **Нашим дојисницима, 811, 812*
- **Нек се зна, 815, 816*
- Неколико речи ради објаснења са чийаоцима, 453–455*
преводи: 456 (рус)
- Неколико чланака (књига), 67*
о: 1732, 1777, 3515, 3789
- „Необични људи“, 672–676*
о: 1815, 1816, 1878
- **Нешто за њољско-привредну грађевину (По Енглу), 430, 431*
- Нешто о слободи. По Жил Симону, 618–620*
- Нитавило парламентаризма у Аустро-Угарској, 700–702*
преводи: 703 (б) одломак
о: 3311
- **„Нова социјална начела“, 647, 648*
- **Новоси (из Јагодине), 989, 990*
- О**
- О нашем Закону о печатњи, 840–842*
- **Објективност „Јединства“, 651, 652*
- Од куда долази наша сиромаштина?, 817–828*
преводи: 829 (рус), 830 (и)
- **Одговор г. Ивану Најденову, б. уреднику „Права“, 911, 912*
- Одговор др-у Владану Ђорђевићу на његово „Отворено писмо“ у Јединству од Свејозара Марковића (брошура), 70, 91, 92*
преводи: 93 (ал)
- Одговор на отворено писмо др-а Владана Ђорђевића, 70, 768–770*
преводи: 771 (ал)
- Одговор Свејозара Марковића суду Округа крајујевачког, 895–900*
преводи: 901 (ал)
- Окружне скупштинине, 570–572*
- **Ојей железница. (Место одговора г. Ч. Мијатовићу), 643, 644*
- **Ојей сеоски дућани, 613, 614*
о: 1904
- Ојис Београда, 137–139*
о: 2732
- Опозиција и слободна штампа, 655–657*
преводи: 658 (ал)
- Ојштина, 72, 902–909*
преводи: 910 (рус)
о: 2080
- Ојштина и суд и правда (брошура), 72*
о: 1894–1895
- „Ојштина“ из Пејрограда „Зори“ у Беч, 143–145*
- „Ослобођење“ (оглас), 978–980*
- Ослобођење женскиња, 550–562*
преводи: 563 (м), 564 (рус), 565 (ал)
о: 3174
- Отворено писмо г. Мајићу, 309–311*
преводи: 312 (м), 313 (ал)
о: 1179, 1927
- П**
- **§46 Закона о штампи, 928, 929*

- Париска комуна (Пиџање о лебу и самоуправи)*, 442–448, 464
преводи: 449 (м), 450 (ал)
о: 3450
- Париска комуна и Интернационала*, 505–514
преводи: 515 (рус), 516 (м)
о: 3496
- Партијасџиво у Србији и ѓ. Чумић*, 1027–1029
- **Партији вѓ Србији*, 149
преводи: (Партије у Србији), 150, 151
- Певање и мишљење*, 233–260
преводи: 261 (сл), 262 (б), 263 (м), 264 (м), 265 (м), 266 (м)
о: 1070, 1855, 3117, 3154, 3226, 3626, 3756, 3757, 4147, 4425
- **Пејроѓрад, 22. новембра, 152, 153*
- **Пејроѓрад, уочи Божића 1866.* [Решење источног питања], 141, 142
- **Писмо царице Кајарине II сину Павлу*, 278, 279
- **Пиџање уреднишџиву Засџаве*, 341, 342
о: 1820
- Поѓбија Париске комуне*, 457–470
преводи: 471 (м), 472 (рус), 473 (м), 474 (м), 475 (ал)
- Полиџическое и економическое џоложеніе рабочеѓо класса в Србији*, 327, 329
преводи: (Полиџични и економни џоложај радничкоѓ сџалежа у Србији) 328–338, 340 (ал)
о: 1784, 2080
- **Полиџичка сџитуација*, 677, 678
- **Полиџични џреѓлед*, 726, 727
- **Полиџични џреѓлед [2]*, 733, 734
- Последња реч ѓ. В. Јовановићу*, 427–429
- Последњи скуџиџински избори у Србији* (брошура), 68
- Последњи скуџиџински избори у Србији* (чланак), 609–612
- **Поџрошачка дружина у Беоѓраду*, 425, 426
- Пред омладинску скуџиџину*, 594–597
преводи: 598 (рус)
- **Предавање о сасџаву ваздуха*, 276, 277
- Предлоѓ за омладинску скуџиџину*. [Предлог петнаесторице за организацију омладине српске], 412–419
преводи: 420 (рус)
- **Пријаџељима*, 991, 992
- Проѓрам (лисџа Раденик)*, 434–440
преводи: 441 (рус)
о: 1663, 2429, 2691, 2996, 3003, 3053
- **Промена минисџарсџава*, 1023, 1024
- **Проџадање занайџа и домаће индусџрије*, 94, 105
- Р**
- **Ради оџомене*, 267, 268
- Радничко џиџање*, 480–496
преводи: 497 (м), 498 (рус), 499 (м), 500 (ал)
о: 3763 (ф)

- Радничко џиџање у Србији од Свеџозара Марковића*. Посвећено др-у Владану Ђорђевићу, 753–760
преводи: 761 (рус), 762 (ал)
- Радничко џошџење*, 772–776
преводи: 777 (ал)
- Разѓговор о „Необичним џудима“*, 681–685
- Реални џравац у науци и живоџу* 1–2 (Матица, 1867–1869), 690
преводи: 89, (нем), 90 (буг), 123 (нем), 691 (нем)
о: 1236, 1239, 1247, 2109
- Реални џравац у науци и живоџу* (књига), 8, 17, 88, 121–122
одломци: 127–133
преводи: 124 (сл), 125 (рус), 126 (рус)
о: 2416–2418, 2863–2865, 3066, 4044
- Реалносџи у џојезији*, 346–369
преводи: 370 (м), 371 (м), 372 (рус), 373 (м), 374 (сл)
о: 1799–1801, 2039, 4425
- **Руске џарџије*, 163, 164
- Руски револуционари и Нечајев*, 599–602
преводи: 603 (рус)
о: 4332 (рус)
- С**
- **Са конѓреса за мир и слободу*, 283, 284
- Са скуџиџине*, 621, 622, 623
о: 1238
- **Свеџиенсџиво*, 932, 933
- Својина земље*, 636–639
преводи: 640 (ал)
- Слободна џиџамџа и жангар-мерија*, 859–861
преводи: 862 (ал)
- „*Словенска Аусџрија*“, 501, 503, 504
о: 1870, 1871
- Словенска Аусџрија и срџско јединсџиво*, 502, 590–593
- Социјализам или друџиџвено џиџање*, 965–971
преводи: 972 (рус), 973 (и)
- Србија на Исџоку* (књига и интегрални текст) 9, 22, 59, 71, 76–80, 82, 83, 94–104
одломци: 105, 115–120
преводи: 81 (ал), 106 (у), 107 (м), 108 (б), 109 (м), 110 (рус), 111 (м), 112 (и), 113 (м), 114 (ал)
о: 1583, 1738, 1739, 1780, 1781, 1817, 1818, 1844, 2154, 2159, 2282, 2321, 2586, 2590–2594, 2599–2601, 2603, 2606, 2762, 2763, 2924, 3030, 3102, 3198, 3201 (ал), 3202, 3450, 3937, 4008, 4064, 4066, 4082, 4161, 4249, 4250 (ук), 4251, 4258, 4412, 4483
- Србија на Исџоку (Радник)*, 698
преводи: 699 (б)
о: 1782, 1843
- Србија на Исџоку* (огласи), 742–745в
о: 1844, 1845
- Срез*, 939–945
преводи: 946 (рус)
- Срез и среска уџрава*, 985–988
- Срез и финансија* (брошура), 73
о: 2080
- Срџске обмане*, 288–304

- преводи: 305 (рус), 306 (м), 307 (м), 308 (ал)
о: 1174, 1564, 2080, 2746, 2755, 3102
- Српској омладини*, 165–177
преводи: 178 (рус), 179 (ал), 180 (м)
- Сїаїшуй „Српске ойшїине“*, 146 (рус), 147, 148
- Сїаїшуйи Дружине за йойрошњу*, 421–424
- Сувремена-буржуазна-држава*, 519–523
преводи: 524 (рус)
- Сувремена радничка начела у односу на наш народ*, 704–711
преводи: 712 (рус)
- Суд*, 936–938
- Суд и њравда*, 72, 919–924
преводи: 925 (рус)
о: 2080
- У**
- **У Крагујевцу, 3. Декембра (1873)*, 349, 350
- У Пејрограду, 19. фебр. 1868*, 157–159
- Уводник. Крагујевац, 14. Фебруара*, 886
Није штампано у *Цел. делима*, јер неки од приређивача нису прихватили ауторизацију.
- **Услови за бољи рад (Из Чернишевског)*, 751, 752
- Ф**
- Финансија*, 947–952
преводи: 953 (рус)
- Француска и Пруска*, 398–401
- Х**
- **Хајдуци у ужичком крају*, 624, 625
- **Хрвајска народна сїранка*, 626, 627
- Ч**
- **Чїїаоцима „Ослобођења“*, 1021, 1022
- Чланици из Раденика (брошура)*, 69
- Ш**
- Шейрїлџарење Хрвајске народне сїранке*, 713–715
- **Шесїа омладинска скуїшїїина*, 607, 608
- **Шїа је йо раденички дан? (По Карлу Марксу, das Kapital)*, 735, 736
- Шїа йреба да радимо?*, 221–224

ПРЕГЛЕД ПРЕВОДА И РАДОВА НА СТРАНИМ ЈЕЗИЦИМА

Албански (ал), 81, 93, 114, 179, 227, 308, 313, 326, 340, 374, 450, 475, 500, 565, 640, 658, 671, 762, 771, 777, 786, 862, 901, 964, 1608, 3201, 3244, 3392, 3947, 4153 преводи: 24; о: 6	укупно: 30
Арапски (а), 4412; о: 1	укупно: 1
Бугарски (б), 90, 108, 262, 699, 703, 880, 889, 1630, 1633, 1672, 2870, 3379, 3507–3510, 4215–4217, 4219–4224, 4238, 4239, 4264, 4265, 4269, 4284, 4288, 4295, 4300, 4305, 4306, 4319, 4320, 4323, 4324, 4358, 4359, 4365, 4366, 4369, 4371–4373, 4380, 4386, 4387, 4398, 4404, 4405, 4407, 4416, 4417, 4421, 4422, 4432–4436, 4440, 4441, 4486–4489, 4499–4501, 4510, 4522, 4535–4540, 4545–4547, 4552, 4554–4560, 4564 преводи: 7; о: 79	укупно: 86
Грчки (г), 4298, 4318; о: 2	укупно: 2
Енглески (е), 1632, 3655, 3760, 4133, 4236, 4267, 4294, 4312–4314, 4299, 4357, 4360, 4361, 4390, 4401, 4403, 4419, 4437, 4439, 4482, 4484, 4492, 4493, 4496, 4503, 4509, 4511–4515, 4517, 4520, 4530, 4534, 4550, 4551, 4565 укупно: 39	укупно: 39
Италијански (и), 112, 531, 798, 830, 973, 2554–2558, 3838, 4218, 4225, 4226, 4233, 4246, 4248, 4261, 4266, 4283, 4289, 4290, 4311, 4377, 4378, 4382, 4388, 4389, 4397, 4399, 4400, 4402, 4406, 4438, 4475, 4502, 4506, 4518, 4519, 4525 преводи: 5; о: 36	укупно: 41
Кинески (к), 4020; о: 1	укупно: 1

Мађарски (ма), 1691, 1692, 1701, 2539, 2625, 2751, 3012, 3185, 3199,
3200, 3765, 3837, 4154, 4190
о: 14 укупно: 14

Македонски (м), 107, 109, 111, 113, 180, 195, 263, 265, 266, 306, 307,
312, 323, 325, 370, 371, 373, 385, 471, 473, 474, 497, 499, 516, 563, 585,
1044, 1061, 1068, 1082, 1090, 1092, 1097, 1113, 1124, 1137, 1165, 1172,
1178, 1190, 1191, 1299, 1323, 1346, 1347, 1376, 1401, 1496, 1497, 2288,
2498, 2633, 2696, 2846–2849, 2851–2853, 2970, 3023, 3107, 3115–3117,
3242, 3520, 3650, 3684, 3703, 3803, 4129, 4153, 4160, 4161, 4191
преводи: 55; о: 25 укупно: 84

Немачки (н), 89, 123, 136, 634, 691, 1662, 1666, 1668, 1670, 1675, 1677,
1679, 1680, 1682, 1684, 1686, 1688–1690, 1693, 1697, 1699, 1702, 1705,
1711, 1713, 1715, 1717, 1719, 1721, 1723, 1725, 3118, 3346, 3610, 3654,
4043, 4227, 4234, 4252–4255, 4257, 4258, 4260, 4273, 4352–4356, 4480,
4481, 4490, 4531, 4541, 4542
преводи: 2; о: 52 укупно: 54

Пољски (п), 1599, 1637, 4022, 4272, 4315, 4418, 4442, 4435, 4436, 4449,
4450, 4455, 4456, 4461, 4462, 4529
о: 16 укупно: 16

Румунски (рм), 3809, 4243, 4507, 4544
о: 4 укупно: 4

Руски (рус), 110, 125, 126, 146, 149, 152, 178, 194, 263, 305, 324, 327, 339,
372, 386, 441, 472, 498, 515, 530, 539, 564, 584, 598, 603, 670, 712, 725,
761, 785, 797, 829, 910, 925, 946, 953, 963, 972, 1046, 1089, 1104, 1112,
1123, 1136, 1145, 1154, 1164, 1202, 1207, 1223, 1228, 1268, 1286, 1298,
1308, 1322, 1332, 1345, 1375, 1400, 1407, 1418, 1428, 1442, 1448, 1454,
1471, 1478, 1485, 1495, 1511, 1525, 1531, 1568, 1605, 1627–1629, 1695,
1703, 1709, 1727, 2689, 2873, 3611, 3612, 4228, 4229, 4237, 4240–4242,
4262, 4263, 4270, 4271, 4275–4282, 4286, 4292, 4293, 4296, 4301–4303,
4307–4310, 4316, 4317, 4321, 4322, 4325–4334, 4336–4343, 4345–4349,
4362–4364, 4374–4376, 4383, 4384, 4410, 4413, 4414, 4420, 4447, 4454,
4457–4459, 4463, 4466–4472, 4474, 4476, 4477, 4491, 4494, 4495, 4497,
4498, 4504, 4505, 4521, 4527–4529, 4532, 4533, 4548, 4561–4563
преводи: 73; о: 137 укупно: 210

Русински (рс), 3024, 3701, 4431; о: 3 укупно: 3

Словачки (с), 4013, 4381; о: 2 укупно: 2

Словеначки (сл), 124, 261, 1595, 2250, 2262, 2268, 2271, 2285, 2323,
2480, 2500, 2630, 2631, 2675, 2801, 2859, 3105, 3126, 3455, 3489, 3623,
3669, 3787, 3807, 3808, 3943, 4424, 4427, 4428
преводи: 3; о: 26 укупно: 29

Украјински (у), 106, 4249, 4250, 4265, 4268, 4287, 4524
преводи: 1; о: 6 укупно: 7

Француски (ф), 796, 1567, 1661, 1664, 1673, 2448, 2439, 2464, 2465,
2534, 2541, 2622, 2666, 2672, 2679, 2684–2686, 2700, 2739, 2782, 2865,
2921, 2999, 3058, 3114, 3133, 3170, 3240, 3248, 3352, 3381, 3420, 3422,
3426, 3431, 3443, 3449, 3461, 3498, 3584, 3586, 3656, 3688, 3763, 3772,
3774, 3788, 3797, 3891, 3949, 3981, 3989, 4016, 4021а, 4024, 4029,
4048, 4175, 4184, 4202, 4291, 4344, 4385, 4394, 4395, 4409, 4410, 4448,
4479, 4485, 4487, 4526, 4543, 4553
преводи: 1; о: 74 укупно: 75

Чешки (ч), 1707, 2212, 2310, 4408, 4508
о: 5 укупно: 5

ПОПИС ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

А

Анали Правног факултета у Београду, (1953), 264, 2405, 2737, 2917, 3272, 4063.

Argumenti, Rijeka (1980), 4290.

Архив за правне и друштвене науке, (1906), 2396, 2662, 3344.

Архивски преглед, Београд (1955), 793, 805, 808, 2472, 3671, 4098, 4099.

Auto svet, Београд (1980), 3828.

Б

Багдала, Крушевац (1958), 2499, 2796, 3083, 3128, 3154, 3451, 4464, 4566.

Балкан, Београд (1912), 2198.

Balkanica, (Годишњак Балканолошког института, Београд), 2868, 3130, 3329, 3443, 4197, 4200, 4451.

Банатски гласник, Велики Бечкерек (1917), 2267.

Београдски дневник, (1919), 2375–2377.

Библиотекар, Београд (1949), 3000, 3726.

Борба, Београд (1882–1883), 2181, 2191

Борба, Београд (1910), 2020, 2175.

Борба, Београд (1923), 464, 2176, 2299.

Борба, Београд (1929, одн. 1922; вршена измена годишта), 2472, 2495, 2503, 2505, 2568, 2634, 2697, 2704, 2862, 2875, 2876, 2940, 2961,

3059, 3143, 3144, 3172, 3188–2190, 3194, 3195, 3254, 3384, 3396, 3399, 3522, 3576, 3642, 3659, 3735–3737, 3754, 3791, 3802, 3905, 3977, 3978, 4080, 4111, 4112, 4193, 4194.

Вогес, (1945), 3623.

Босанска вила, Сарајево (1885–1914), 2165.

Браник, Нови Сад (1885–1914), 2092, 2094.

Браничево, Пожаревац (1954), 2394, 2526, 2559, 2722, 3197, 3250, 3309, 3310, 3323–3325, 3327, 3335, 4596.

Бранко, Сремски Карловци (Лист Карловачке гимназије), 4207.

Бранково коло, Сремски Карловци (1895–1914), 2016, 2041, 2067, 2068.

Брајсџиво, Нови Пазар (1945), 118, 3703.

Брајсџиво, Битола (1946), 3242.

Будућноси, Београд (1873), 896, 1740, 1741, 1811, 1812, 1831, 1832, 1860, 1966–1969.

Букџиња, Београд (1923), 1586, 2224, 2252, 2253.

Bulletin de l'Académie Serbe des sciences et des arts, Београд, 2418, 2439, 2464, 2465, 2534, 2541, 2622, 2666, 2672, 2679, 2684, 2689, 2700, 2739, 2782, 2865, 2873, 2921, 2999, 3058, 3114, 3133, 3170, 3240, 3248, 3346, 3352, 3381, 3420, 3422, 3426, 3431, 3449, 3461, 3498, 3584, 3586, 3688, 3763, 3772, 3774, 3788, 3797, 3949, 3989, 4016, 4021a, 4024, 4029, 4048, 4133, 4175, 4184, 4202, 4344, 4448, 4454, 4559.

В

Васџиџање и образовање, Титоград (1975), 2933, 3770, 3800.

Велика Србија, Београд (1888–1893), 1927, 2064.

Венац, Београд (1910–1934), 2011, 2221, 2231.

Весџи Музеја града Новоџ Сага, (1971), 2621.

Вечерње новосџи, Београд (1953), 4004.

Вигело, Београд (1880–1908, са прекидима), 1996, 2005, 2040.

Vidici, Београд (1953), 2793.

Виговдан, Београд (1861–1876), 1138, 1730, 1783, 1854, 1902, 1903, 1910, 1911, 1977, 1978.

Vjesnik, Zagreb (1940), 2656, 3992, 4145.

Vjesnik rada, Zagreb (1946), 2548.

Vorba noastra, Зајечар (1945), 3809.

Vprašanja naših dni, Ljubljana (1945), 3943, 4424.

Враџолан, Београд (1871(1872), 1732, 1736, 1737, 1761, 1836, 1837, 2265, 2882, 2996, 3374.

Време, Београд (1921–1941), 2210, 2228.

Врзино коло, Београд (1872–1874), 1677.

Г

Glas, Вања Лука (1943), 486.

Геолошки анали Балканскоџ полуосџрва, Београд (1899), 3608, 4101.

Glas zanajџлија, Нови Сад (1872), 94, 105, 772, 780, 1862, 1963.

Glas Istre, Pula (1942), 2703, 3394, 3678, 4062, 4573, 4583.

Glas Јавносџи, Крагујевац (1874), 934, 936, 939, 947, 954, 1796–1798, 1831, 1858, 1864–1867, 1893, 1896, 1914, 1915, 1919, 2505, 2820, 2897, 2970, 3121.

Glas народа, Нови Сад (1871–1876), 234, 780, 1835, 1979, 1980.

Glas Народноџ фронтџа Србије, Београд (1944), 2422, 2484, 2884, 3026, 3198, 3377, 3832, 3995, 4067, 4146, 4576.

Glas Подриња, Шабац (1936), 116, 2806, 3495, 3630, 3717, 3820, 3996, 3998.

Glas Slavonije, Osijek (1943), 2504.

Glas слободџ, Сарајево (1909–1929, са мањим прекидима), 2264.

Glas САНУ, Београд, 1638, 2452, 2453, 2466, 2665, 2683, 2699, 2736, 2777, 2998, 3132, 3196, 3208, 3227, 3328, 3345, 3353, 3418, 3421, 3425, 3435, 3582, 3583, 3687, 4015, 4021, 4023, 4097, 4182, 4183, 4343, 4447, 4453.

Glasnik Arhiva i društva arhivskih radnika Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 3123.

Glasnik Zanatske kotore Vojvodine, Novi Sad (1945), 3818.

Glasnik јуџословенскоџ џрофесорскоџ друшџиџва, Београд (1921), 2218.

Glasnik САНУ, Београд, 3412.

Гласник на Институтот за национална историја, Скопје (1954), 2633, 2848, 2851.

Гласник СУД, 1048.

Гледииџа, Београд (1959), 2406, 2407, 2443, 3047, 3921.

Годишен зборник, Филозофски факултет на Универзитетот Скопје, 2979, 3107.

Годишник на Правниот факултет, Битола, 2696.

Годишњак гимназије „Светозар Марковић“, Нови Сад, 2536, 2591, 2992, 3274, 3749, 4230, 4367, 4391.

Годишњак града Београда, 2647.

Годишњак Друштвото историчара САН Војводине, Нови Сад, 775.

Годишњак Економског факултета у Крагујевцу, 3853, 3956, 3957.

Годишњак Историјског архива, Краљево, 3122.

Godišnjak Istorijskog društva Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 3319.

Годишњак Музеја града Београда, 3305, 3720, 3721.

Godišnjak Pravnog fakulteta, Sarajevo, 2759.

Годишњак Филозофског факултета, Нови Сад, 2583, 2593, 2965.

Godišnjak Centra za marksističko obrazovanje i političke studije „Veselin Masleša“, Banja Luka, 3474.

Gospodarski list, Zagreb (1946), 3814.

Градина, Ниш (1965), 1648, 2449, 2450, 2512, 2831, 2968, 2983, 3049, 3067, 3097, 3165, 3337, 3517, 3530, 3700, 3886, 3983, 4026, 4079.

Граѓанин, Пожаревац (1895), 2129.

Граничар, Земун (1874–1876), 478, 1873, 1874, 1972–1976.

Графичар, Београд (1935), 2355, 2374.

Д

Дан, Нови Сад (1935), 2213, 2297.

Двадесетти октобар, Београд (1945), 2528, 2618, 2642, 2651, 3025, 3173, 3215, 3559, 3641, 3662, 3679, 3682, 3693.

Delavska enotnost, Ljubljana (1945), 2859, 3455.

Дело, Београд (1894–99, 1902–1915), 2074.

Дело, Београд (1939), 2211, 2229.

Delo, Beograd (1952), 1203, 3884, 4130.

Dijalektika, Beograd (1966), 2416, 2823, 2864, 3059, 3061, 3430, 4018, 4025, 4028, 4031, 4315, 4458, 4460, 4624.

Dijalog, 3456, 3475.

Дневник, Нови Сад (1942), 2694, 2778, 3010, 3011, 3013, 3014, 3320, 3636, 3790, 4170, 4443.

Дневни лист, Београд (1887–1914), 2070, 2087, 2097.

Доба, Светозарево (1973), 2457, 2460, 2530, 2676, 2767, 2817, 2837, 2838, 2840, 2844, 2894, 3063, 3068, 3098, 3100, 3166, 3340, 3383, 3408, 3427, 3463, 3503, 3593, 3598, 3621, 3734, 3764, 3782, 3845, 3887, 3912, 3955, 4113, 4137, 4181, 4187, 4212, 4585.

Дуѓа, Београд (1945), 2928, 2953, 2954, 2956, 2957, 3521, 3644, 3661, 3663, 3664.

Е

Единство, Скопје (1945), 2288, 2808.

Економика, Ниш (1954), 2455, 2515.

Економика пољопривреде, Београд (1953), 2619.

Економска мисао, Београд (1968), 2454, 3158.

Економска политика, Београд, 2408, 2409.

Економски анали, Београд (1956), 3541, 3543, 3627, 4176.

Ж

Жена данас, Београд (1936), 2325, 3222, 3359, 3570, 3798.

Живот, Београд (1903–1906), 2012.

Život, (1952), 3316, 4074.

Живот и рад, Београд (1928), 2202, 2227.

Живот и школа, Осиек (1951), 2658.

З

Zadarska revija, (1952), 3334, 3338.

Загруѓа, Београд (1949), 2969, 2985.

- Zadruĝar*, Sarajevo (1945), 3041, 3619.
Zagruĝarski vo, Београд (1929), 2304.
Zadruĝni arhiv, Novi Sad (1953), 3103, 3529, 3685.
Занайлиски савез, Београд (1892–1895), 1991, 1992, 2001, 2006, 2028, 2072, 2081, 2090, 2164, 4586, 4604.
Занайлија, (1921), 2305.
Зайиси, Цетиње (1927), 2279.
Засијава, Нови Сад (1866), 141, 144, 145, 152, 160, 163, 164, 228, 269, 280, 283, 285, 288, 309, 415, 704, 720, 742, 745а, 745б, 763, 897, 980, 1098, 1179, 1552, 1728, 1732–1735, 1738, 1739, 1742, 1745, 1759, 1762, 1763, 1802, 1819–1828, 1840–1842, 1868–1871, 1877, 1889, 1891, 1898, 1920, 1955–1965, 1974–1976, 2038, 2054, 2057–2059, 2079, 2088, 2155–2157, 2704, 3021, 3304, 3486, 3591, 4177.
Зборник Историјског музеја Србије, Београд, 2431, 2433, 2434, 2511, 2567, 2620, 2714, 2882, 2885, 3056, 3060, 3351, 3373, 4006, 4087, 4516.
Зборник Мајнице српске за друштвене науке, 2584, 2744, 3358, 3634, 3635, 3972, 4014, 4114.
Зборник Мајнице српске за историју, 2597, 2877, 3336, 3348, 3349.
Зборник Мајнице српске за књижевност и језик, 2598, 3311, 3317.
Зборник радова Економског факултета, Ниш, 2392, 2835.
Зборник радова Народног музеја, Чачак, 4144.
Зборник радова Правног факултета, Ниш, 2769.
Зборник Филозофског факултета, Београд, 3980.
Zbornik historijskog instituta, Zagreb, 3322.
Звоно, Београд (1908), 2002, 2128.
Земља Совјета, Москва – Београд, 4342.
Земљорадничка задруга, (1894–1941), 1987, 2318.
Зора, Беч (1910–1911), 1997.
Зора, Београд (1945), 555, 3393, 3643.

И

Ilustrirani vjesnik, Zagreb (1946), 2387, 2984, 3295, 3407, 3681, 4430, 4574.

- Илустрирована холијика*, Београд, 2563.
Име, Београд (1975), 3525, 3526, 3629, 3951, 4076.
Invalidski list, Sarajevo (1922), 2959.
Indeks, Novi Sad (1965), 2795.
Informator, Рапчево, 3526.
Искусња, (1971), 2652.
Исиок, Вршац–Београд (1871–1881), 1798, 1880, 1883, 1893, 1919, 1970, 1971.
Историјски гласник, Београд (1948), 2916, 2955, 3276, 4173, 4335, 4623, 2632.
Историјски зайиси, Титоград (1948), 2494, 3748.
Istorijski zbornik, Sarajevo (1980), 3476.
Istraživanja, Novi Sad (1972), 3330.
Ifjuság szava, Novi Sad (1945), 2751, 3200.

Ј

- Јавносћ*, Крагујевац (1873–1874), 798, 801–803, 811, 813, 815, 817, 831, 834, 837, 840, 843, 847, 849, 851, 853, 856, 859, 863, 866, 869, 871, 873, 875, 878, 881, 884, 886, 887, 890, 893, 895, 902, 911, 913, 915, 917, 919, 926, 928, 930, 1481, 1516, 1571–1574, 1619, 1679, 1682, 1684, 1743, 1744, 1746–1748, 1767–1770, 1774, 1775, 1783, 1796–1798, 1803–1808, 1811, 1813, 1814, 1834, 1842, 1852, 1853, 1858–1861, 1875, 1876, 1889–1892, 1894, 1912, 1913, 1917, 1918, 1925, 1926, 2243–2245, 2322, 2505, 2573, 2577, 2711, 2788, 2820, 2881, 2897, 2968, 2970, 2996, 3163, 3293, 3484, 3494, 3733, 3844, 3855, 3896, 3901, 3904, 3905, 3923, 3927, 4091а.
Јавносћ, Београд (1935), 2363.
Јавор, Нови Сад (1862–1863; 1874–1893), 1984, 1985, 2045, 2183.
Јединство, Београд (1868–1872), 1147, 1730, 1751, 1753, 1755, 1756, 1759–1761, 1771, 1772, 1798, 1815, 1816, 1834, 1842, 1850, 1851, 1878, 1904–1909.
Јединство, Нови Сад (1919), 2382.
Jedinstvo, Sisak (1945), 3632.
Једнакост, Нови Сад (1872 – само угледни број), 1778, 1802.

Јуџославија (1949, и на нем., фр., ит. и енгл.), 3653–3655.
Јуџославија – СССР, Београд (1945), 2485.
Јуџословенски исџоријски часопис, (1935), 1033, 2249, 3145, 3372.
Jugoslovenski tornar, Split (1945), 3708.
Jutarnje novosti, Ljubljana (1923), 2268.

К

Kazalište, Split (1946), 2616.
Ктечки глас, Ljubljana (1945), 3488.
Кнјига и свет, Београд (1956), 3537.
Књижевна исџорија, Београд (1968), 3260.
Књижевна реч, Београд (1972), 2383, 3007, 3008, 3253, 3261, 3713.
Књижевне новине, Београд (1948), 2648, 2946, 3003, 3043, 3119, 3262, 3263, 3313, 3332, 3573, 3633, 4075.
Књижевни север, Суботица (1925/26), 2208, 2266.
Књижевносџ (Наша књижевносџ), (1946), 256, 350, 2414, 2473, 2476, 2478, 2527, 2639, 2640, 2745, 2746, 2753, 2785, 2786, 3027–3033, 3036, 3037, 3042, 3148, 3216, 3229, 3514, 3647, 3648, 3651, 3702, 3747, 3819–3822, 3839, 4423, 4571, 4580, 4589, 4608, 4622, 4626.
Књижевносџ и језик, Београд (1954), 2615, 3314, 4140, 4629.
Коло, Београд (1889–1892), 2099.
Котина, (1954), 3783.
Комунисџ, Београд (1942), 2385, 2565, 2687, 2742, 3104, 3387, 3953, 3985, 4009, 4096.
Кораци, Крагујевац (1966), 2580, 2581, 2788, 3121, 3193, 3401, 3405, 3575, 3844, 3898, 3903, 3904, 3909, 4011, 4073, 4090, 4235.
Kultura, Београд (1968), 3039, 3040.
Kulturni glasnik, Београд (1955), 2401.

Л

Летџопис Маџице срџске (Матица), Пешта, Нови Сад (1825), 8, 233, 346, 690, 705, 721, 781, 1236, 1239, 1241, 1247, 1249, 1957, 1964, 1980,

2089, 2359, 2367, 2370, 2395, 2402, 2403, 2496, 2496б, 2628, 2834, 3021, 3034, 3066, 3157, 3265, 3267, 3298–3300, 3312, 3568, 3581, 3645, 3939, 4178, 4259, 4567, 4568, 4594, 4605.

Letünk, Novi Sad (1969), 2539, 3765.

Литџераитурен збор, Скопје (1954), 3115.

Љ

Ljudska pravica, Ljubljana (1934), 2285, 3126, 4427.

М

Magyar szó, Novi Sad (1944), 2625, 3199, 3837, 4190.

Макегонка, Скопје (1945), 563.

Мале новине, Београд (1888–1903), 2061, 2098, 2160, 2171.

Мали журнал, Београд (1894–1920), 2013, 2091.

Маркисџичка мисао, Београд (1975), 2655, 2768, 2836, 3159, 3506, 3592, 3667, 3915, 3919, 3946, 4122.

Маркисџичке џеме, Ниш (1977), 2393, 2879, 3388, 4032, 4052.

Маџица, видети *Летџопис Маџице срџске*.

Medjunarodna politika, Београд (1948), 3356, 3760.

Medjunarodni radnički pokret, Београд (1957), 2688, 3006, 3065, 3542.

Мисао, Београд (1882), 2180.

Млага Србагуја, Нови Сад, Београд (1870–1897), 314, 1184, 1192, 1195, 1210, 1212, 1224, 1566, 1773, 1776–1779, 1786–1788, 1809, 2623, 2704.

Mladina, Ljubljana (1943), 3489, 4428.

Mladinska revija, Ljubljana (1946), 2480, 2675, 2801.

Mladost, Београд (1945), 3486, 3535, 3665, 3666.

Могућности, Split (1954), 3326.

Мосџ, Ниш (1966), 2726, 2870, 2874, 3379.

Н

Na delo, Celje (1946), 3807

- Naprijed*, Zagreb (1943), 351, 4149.
Народ, (1870), 1794, 1795, 1833.
Народна армија, Београд (1945), 2644, 2749, 2758, 2951.
Народна воља, Београд (1902), 2018, 2103.
Народна књиџа, 2356.
Народна ѓпросвејта, Београд (1919), 2272, 2302.
Narodna prosvjeta, Zagreb (1945), 1436.
Народна реч, (1902), 2055.
Народна чиианка из науке и књижевносџи, 2336.
Narodne novine, (1925), 2343.
Narodni val, (1927), 2312.
Народни џлас, Прокупље (1944), 459, 3146, 3801.
Народни дневник, Београд (1889–1892), 2060.
Народни лисџи, Ниш (1945), 460, 2483, 2653, 2786, 2819, 2974, 3217, 3406, 3648.
Narodni list, Zagreb (1945), 2287, 2506, 2509, 3705, 3707, 3833, 4001, 4002.
Narodni pravnik, Zagreb (1946), 3961.
Народни ѓријайџель, Земун (1870), 398, 413.
Народни ѓријайџель, Београд (1893–1894), 2072.
Narodni student, (1935), 3974.
Насџава исџорије, Нови Сад (1994), 3371, 3640.
Насџава и васџиџање, Београд (1952), 1030, 2562, 2626, 2734, 2797, 2814, 3523, 4085.
Наука и џтехника, Београд (1945), 2389, 2390.
Наисџни podmladak, Niš (1965), 2654, 2680, 3987.
Наш vesnik, Beograd (1954), 2692.
Наш лисџи, Ниш (1937), 2219.
Наш живоџи, Зајечар (1945), 2492, 2693, 2977, 3795, 4135.
Наша реч, Лесковац (1944), 3360.
Наша сџварносџи, Београд (1946), 2281, 2329, 2386, 2477, 2572, 2575, 2577, 3539, 3574, 3745, 3976.

- Naša straža*, Maribor (1925), 2323.
Наша иџџамџа, (1951), 2820, 3895.
Наша иџџамџа, Београд (1967), 2429, 2437, 3095.
Наше занайџсџиво, Београд (1948), 3492.
Наше сџварање, Лесковац (1954), 3249.
Нашџи razgledi, Ljubljana (1952), 3787.
Недеља иџџамџе, (1955), 2698, 2993.
Недељне новосџи, Београд (1975), 2398.
НИН, Београд (1950), 2058, 2136, 2280, 2513, 2944, 3111, 3213, 3296, 3587, 3673, 3759, 3785, 4164.
Нов ден, Скопје (1946), 107, 263, 371, 4159, 4160.
Нова Војводина, Нови Сад (1921), 1070, 1195, 2357, 2358, 4523.
Nova Evropa, Zagreb (1920), 575, 2201, 2209, 2237, 2308, 2331, 4253, 4353, 4355.
Nova žena, Sarajevo (1945), 3491.
Nova zadruga, Ljubljana (1945), 3808.
Нова Макегонија, Скопје (1964), 2498, 2790, 4189.
Нова мисао, Београд (1953), 2960.
Nova misao, Beograd (1994), 3369.
Nova revija, Makarska–Dubrovnik (1921), 2328.
Нова смена, Београд (1938), 2368.
Нови век, Београд (1881), 2014.
Нови дани, Београд (1945), 115, 2643, 3804, 4581.
Нови живоџи, Београд (1920), 2364, 2365.
Нови Пазар, (1945), 3806.
Нови џуџи, Светозарево (1946), 2391, 2551, 2552, 2842, 2843, 2891, 2950, 3140, 3257, 3258, 3479, 3569, 3742–3744, 3746, 3815, 3881, 3908, 3931, 3935, 3936, 3940, 3962–3971, 4116, 4117, 4119, 4120, 4429, 4452, 4569, 4579, 4590.
Novinarstvo, Beograd (1963), 2711.
Ново време, Београд (1909–1912), 2031, 2126, 2194–2196.

Ново доба, Вуковар (1918), 2314.
Новосадски дневник, (1954), 3571.
Новосџи, Београд (1893–1929), 2265, 2301.

О

Обележја, Приштина (1971), 2780, 2815, 3459, 3778, 4038.
Овдје, Титоград (1968), 2400, 3549.
Obzornik, Ljubljana (1946), 2631.
Одбрана, Београд (1894–1896), 2082.
Одјек, Београд (1884–1898; 1902–1914), 1994, 2022, 2049, 2051, 2073, 2100, 2303, 2361.
Odjek, Sarajevo (1947), 2763, 4058.
Око, Zagreb (1975), 3470.
Омлагина, Београд (1887–1888), 2030.
Омлагина, (1944), 2645, 3952.
Omladinska pruga, Tuzla (1946), 3706.
Omladinska riječ, Sarajevo (1944), 2289, 3016.
Омлагинске новине, Београд (1975), 2518.
Omladinski borac, Zagreb (1938), 2397, 3624.
Омлагински њокреџ, Титоград (1946), 3505, 3834.
Ордељења, (1969), 3458.
Орџанизовани радник, Београд–Загреб (1921), 2352.
Ослобођење, Крагујевац (1875) 982, 985, 989, 991, 993, 996, 998, 1000, 1003, 1005, 1009, 1011, 1013, 1015, 1017, 1019, 1021, 1023, 1552, 1555, 1693, 1713, 1717, 1725, 1729, 1835, 1838–1840, 1854, 1856, 1857, 1872, 1888, 1929–1947, 2020, 2581, 2776, 2778, 2820, 3918, 4051, 4091а.
Oslobodjenje, Sarajevo (1941), 2478, 2765, 2816, 3017, 3395.

П

Панчевац, Панчево (1861), 328, 341, 343, 375, 388, 402, 405, 408, 416, 427, 432, 443, 609, 621, 628, 743, 1238, 1638, 1786–1793, 1817–1819, 1855, 1881, 1885, 1916, 3525, 4057, 4177.

Панчевац, Панчево (1952), 2718, 3789.
Pedagogija, Beograd (1963), 3481, 4086.
Pedagoška stvarnost, Novi Sad (1954), 2627, 3318, 3321, 3532.
Pedagoški rad, Zagreb (1946), 1435, 4152.
Përparimi, Priština (1955), 3201.
Побјега, Титоград (1944), 3110, 3206, 3538, 4582.
Побратимсџиво, Београд (1881–1882), 1993.
Pogledi, Novi Sad (1945), 4204.
Поџлеги, Скопје (1963), 2849, 3302, 3303, 3342.
Pogledi, Split (1971), 3355.
Pod lipom, Ljubljana (1924), 2262.
Полиџика, Београд (1904), 1392, 1553, 1958, 2142, 2205, 2214, 2254, 2261, 2284, 2324, 2330, 2339, 2340, 2440, 2493, 2502, 2561, 2646, 2649, 2705, 2720, 2811, 2812, 2821, 2867, 2895, 2958, 2960, 2968, 2975, 2978, 2997, 3001, 3004, 3080, 3134, 3138, 3156, 3176, 3177, 3187, 3207, 3211, 3224, 3225, 3331, 3374, 3409, 3453, 3454, 3502, 3512, 3513, 3536, 3590, 3604, 3676, 3680, 3698, 3740, 3741, 3831, 3876–3882, 3910, 3938, 3944, 3950, 3984, 3994, 4057, 4102, 4103, 4234, 4247, 4214, 4614.
Полиџика ексџрес, Београд, 2388, 3038.
Porotnik, Maribor, Celje... (1880), 2271.
Правда, Београд (1872), 1764.
Правда, Београд (1904–1941), 2069, 2199, 2200, 2256, 2273, 2294–2296, 2362, 2366, 4577.
Правни зборник, Титоград (1952), 3186, 3413.
Православље, Београд (1936), 2715, 2716.
Право народа, Шид (1907), 2351.
Praxis, (1963), 2810.
Преџлед, Сарајево (1946), 485, 2757, 3018, 3019, 3108, 3112, 3256, 3471, 3527, 3528, 4104.
Преодница, Београд (1873–1874), 2442, 3057, 3058.
Привредни џласник, Ниш, 2624.
Пријеџлед, Мостар (1902–1910), 2158.

Prilozi za istoriju socijalizma, Београд, 1245, 1253, 1258, 1472, 1479, 1512, 1514, 1516, 1518, 1540, 1550, 1552, 2585, 2632, 2690, 2691, 2994, 3270.

Прилози за књижевности, језик, историју и фолклор, Београд (1945), 1179, 1180, 2233, 2803, 2804, 3022, 3204, 3515.

Primorski vjesnik, Split (1941), 3827.

Proleter, Београд (1922), 2283.

Просветни преглед, Београд (1945), 203, 2421, 2924, 2927, 3045, 3149, 3450, 3768, 3897, 4088, 4121, 4587.

Prosvjeta, Zagreb (1943), 3817.

Просветни рад, Титоград (1950), 2411, 3550.

Prosvjetni radnik, Zagreb (1946), 2419.

Putevi, Novi Sad (1955), 3472.

Putevi revolucije, Zagreb (1962), 3496.

Р

Rag, Београд (1874–1875, власник Пера Тодоровић), 932, 965, 974, 979, 1703, 1706, 1709, 1710, 1713, 1723, 1796, 1797, 1864–1867, 1894, 1896, 1898, 1951–1953, 1956, 1975, 2036, 2181, 2182, 2953, 3261, 3264, 3819, 4359.

Rad, Београд (1946), 2415, 2470, 2313, 2990, 3533, 3830.

Rad vojevođanskih muzeja, 2623, 3301, 3307.

Radio Beograd, (1945), 3805.

Radio-vjesnik, Zagreb (1946), 2640.

Radnik, Београд (1871), 434, 437, 442, 451, 457, 476, 478, 480, 501, 505, 517, 525, 532, 540, 544, 546, 548, 566, 568, 570, 573, 586, 588, 590, 594, 599, 604, 607, 613, 615, 618, 624, 626, 631, 636, 641, 643, 645, 647, 649, 651, 653, 655, 659, 662, 664, 672, 677, 679, 681, 686, 688, 1233, 1235, 1238, 1243, 1638, 1645, 1662–1669, 1672, 1677, 1736, 1737, 1749–1751, 1753, 1754, 1778, 1780–1782, 1809, 1815, 1822, 1825, 1829, 1830, 1843–1847, 1850, 1851, 1904, 1906, 1908, 1920, 1922, 2187, 2189, 2415, 2429, 2431, 2432, 2434, 2561, 2632, 2667, 2691, 2704, 2788, 2869, 2872, 2873, 2875, 2877, 2989, 2996, 3003, 3053, 3107, 3207, 3208, 3281, 3284, 3288, 3296, 3327, 3338, 3350, 3462, 3562, 3591, 3635, 3664, 3696, 3709, 3710, 3719, 3721, 3727, 4067, 4118, 4177, 4214, 4323, 4359, 4375.

Radnik, Београд (1872), 692, 695, 698, 700, 713, 716, 726, 728, 731, 733, 735, 737, 744, 746, 751, 753, 766, 768.

Radnik, Београд (1881–1882), 2037, 2044, 2147, 2150, 2187, 2189, 2190, 4240.

Radnik, Крагујевац (1903–1904), 2009, 2096, 2105.

Radnik, Сарајево (1945), 2641, 3147.

Radnik, Београд (1949), 2989, 4169.

Radничка борба, Кливленд – Охајо, САД. (1917), 4570.

Radничке новине, Београд (1897, 1902–1915 и 1918–1941), 1995, 2010, 2021, 2056, 2075, 2076, 2086, 2095, 2102, 2104, 2106–2108, 2131, 2174, 2270, 2315, 2327, 2338, 2344, 2346, 2347, 2373, 4478.

Radнички prijatelj, Zagreb (1874), 1704, 1705.

Radничко јединство, Београд (1925), 2300, 2337.

Radikalni glasnik, Ljubljana (1923), 2250.

Развићак, Зајечар (1957), 138, 2514, 2724, 2733, 3658, 3674, 4584.

Разгледи, Скопје, 3684.

Razgledi, Ljubljana (1946), 2500.

Развићак, Скопје (1962), 3520.

Раскрсница, Београд (1923), 2277.

Република, Београд (1907–1909; 1912; 1920–1927; 1945–1956), 2510, 2519, 2892, 2938, 3174, 3175, 3259, 3281–3294, 3297, 3304, 3308, 3357, 3561, 3580, 3628, 3694, 3826, 4138, 4166, 4167, 4595, 4602.

Republika, Zagreb (1945), 239, 3230, 3767, 4148.

Republikanac, Celje (1922), 2203.

Riječ, Zagreb (1919), 2381, 2382.

Rilindja, Priština (1945), 3244, 3392, 4153.

Ружа, Београд (1865–1872), 1736–1738, 1761, 1900, 1901, 4621.

Руско слово, Руски Крстур (1945), 3701, 3836, 4431.

С

Савремена школа, Београд (1946), 2923, 2925, 2929, 2930, 2934, 4083, 4084.

- Savremeniĉ*, Zagreb (1906), 2042, 2043.
- Savremeniĉ*, Beograd (1954), 137, 435, 1251, 2732, 2857, 2945, 2964, 3053, 3054, 3139, 3212, 3410, 3428, 3564, 3714, 4081.
- Savremennost*, Novi Sad (1971), 2537, 3202, 4082, 4177.
- Самоуџрава*, Београд (1881–1883; 1886; 1903–1915; 1918–1829; 1936–1941), 795, 1996, 2003, 2033, 2037, 2144, 2147, 2150, 2151, 2182, 2187, 2189, 2190, 2226, 2239, 2274, 2345, 2346, 2369, 4351.
- Самоуџрављање*, Београд (1972), 2471, 4003, 4040.
- Самоуџрављачка искусиџва*, Крагујевац (1967), 3907.
- Sarajevski dnevnik*, Sarajevo (1945), 2286, 3015, 3487.
- Свејџлосиџ*, Крагујевац (1935), 2399, 2573, 2574, 2576, 2579, 3485, 3494, 3625, 3631, 3683, 3822, 3896, 3899, 3934.
- Селџачка борба*, Београд (1945), 2638, 3704.
- Слобода*, Ниш (1889–1894), 2015, 2063, 2085, 2185, 2186.
- Sloboda*, Zagreb (1892), 2032, 2178.
- Sloboda*, Mostar (1944), 3825, 4000.
- Слобода*, Пирот (1947), 3046, 3821.
- Слободна Војводина*, (1942), 3493, 3875.
- Slobodna Dalmacija*, Split (1943), 3810, 4426.
- Slobodna misao*, Zagreb (1910), 2127.
- Слободна мисао*, Никшић (1922), 4597.
- Slobodna reĉ*, Pitsburg (1935), 2207.
- Slobodni ųelezniĉar*, Beograd (1945), 3766, 3823.
- Slovenski poroĉivalec*, Ljubljana (1940), 3670.
- Солидарносиџ*, Београд (1933), 2217.
- Социјалдемократиџ*, Београд (1895–1896), 2004, 2029, 2084, 2093.
- Социјализам*, Београд (1957), 2554, 2681, 2719, 3442, 3860.
- Sociologija*, (1959), 3153, 3686.
- Socioloųki pregled*, Beograd (1968), 2657, 2663, 2809, 2890, 2898, 3378, 3728, 4064, 4065, 4131.
- Spretnost*, Zagreb (1942–1945), 2278.

- Србадиџа*, Велика Кикинда (1898), 2034, 2035.
- Србиџа*, Београд (1867–1871), 143, 154, 157, 165, 181, 196, 221, 231, 267, 276, 278, 422, 425, 1050, 1065, 1784, 1785, 1927, 1928.
- Srednjoųkolac*, Zagreb (1945), 3997.
- Срџска независносиџ*, Београд (1881–1883; 1888–1892; 1903), 2033.
- Срџска ријеч*, Загреб (1943), 117, 1162, 2290, 2807, 3106, 3243, 3816, 4046, 4572.
- Срџске новине*, Крагујевац–Београд–Ниш–Крф (1832; 1834–1919), 1829, 1830, 2256.
- Срџски џлас*, Велика Кикинда (1907–1913), 2017.
- Срџски занайџлиџа*, Београд (1888–1894), 2027, 2052, 2062, 2073, 2080, 2101, 2154, 2184.
- Срџски књижевни џласник*, Београд (1901–1941), 1184, 1192, 1205, 1208, 1210, 1212, 1220, 1588, 2025, 2026, 2039, 2109, 2125, 2143, 2216, 2234–2236, 2251, 2307, 4523.
- Срџско коло*, Нови Сад (1881–1885), 2172.
- Сџтаро Ослобођење*, Крагујевац (1875), 1717, 1848, 1849, 1899.
- Сџваране*, Титоград (1946), 2501, 2546, 2939, 2987, 3109, 4045.
- Сџпража*, Нови Сад (1878–1879), 1027, 1028, 1082, 1098, 1105, 1116, 1123, 1130, 1138, 1147, 1160, 1164, 1198, 1215, 1224, 1260, 1279, 1291, 1304, 1313, 1325, 1337, 1369, 1381, 1386, 1394, 1408, 1414, 1423, 1433, 1443, 1449, 1467, 1474, 1481, 1486, 1506, 1520, 1526.
- Straųa*, Osijek (1919), 2215.
- Сџремљења*, Приштина (1959), 2610, 3769, 3991, 4077, 4598.
- Studentski list*, Zagreb (1946), 238, 2854, 2973, 3397, 3835.
- Сусреџиџи*, Цетиње (1952), 2520, 3315.
- Suųaĉki novi list*, Suųak (1924), 2263.
- Т**
- Таково*, Горњи Милановац (1890–1904), 2171.
- Текмијето*, Ljubljana (1946), 2630, 3105.
- Tovarių*, Ljubljana (1945), 3669.
- Токови револуџије*, Београд, 2167, 2668, 2869, 4465, 4630, 4631.

Трџовински гласник, (1891), 2349.
Treznepost, Karlovac–Osijek (1918), 2309.
Греџи програм, Београд (1970), 2772.
Трибуна, Београд (1910–1923), 2193.
Трудбеник, Скопје (1945), 3803, 3824, 4049, 4191.

У

Уједињење, Београд (1872), 377, 778, 1924.
Универзитетски весник, Београд (1948), 3732.
Учиџель, Београд (1882–1940), 2145, 2146, 2333.
Умејносџи и криџиџика, Београд (1939), 2282.

Ф

Финансиџски џреџлед, Београд (1899), 2023.
Forum, Zagreb (1962), 3127.
Front, Београд (1945), 2747, 2752.
Front slobode, Tuzla (1943), 2479.

Х

Hlas ludu, В. Petrovac (1944), 3024.
Hrvatski knjiŒevni list, Zagreb (1965), 3209.
Hrvatsko kolo, Zagreb (1945), 4150.

Ц

Црвена засџава, Загреб (1925), 2350.
Црвена засџава, Крагујевац (1958), 2578.
Црноџорац, Цетиње (1871), 434а, 502, 632, 665, 1780, 1781, 3207.
Црноџорка, Цетиње (1871), 4213.

Ч

Časopis za suvremenu povijest, Zagreb (1969), 3500, 3993.

Ш

Школске новине, (1968), 3588.
Шџамџа, Београд (1902–1914), 2048.
Шумаџиџски дани, Крагујевац, 3933.

* * *

Agrarner Presse, Zagreb (1877), 3062.
Questiones actuelles du socialisme, 2556, 3891.
Review of International Affairs, (1995), 3760.
Socialist Thought and Practice, Београд, 2557.
Социалистџиџческаја мыслџ и џрактџиџика, Београд, 2555.

* * *

А

Al-Mārifa (Сазнање), Damask (1976), 4412.
American Slavic and East European Review, New York (1941), (American Association for the Advancement of Slavic Studies), 4267.
Anale de istorie, Bucarest, 4544.
Arbeiter Freund, Zagreb (1874), dvojniki Radničkog prijatelja, Zagreb, 1705.
Arbeiter Wochen Chronik, Budapest (1873–1878) 704, 1688–1690, 1693, 1694, 1697, 1699, 1700, 1702, 1711–1714, 1721, 1722, 4177.
Arbeiter Zeitung, Wien (1925), 2373, 4257.
Archiv für die Geschichte des Sozialismus und der Arbeiterbewegung (1910), 2173.
Archives internationales de sociologie de la cooperation, Paris (1957), 3981.

В

Balkan Studies, (1960), 4312, 4318.
Beitraege zur Marx–Engels–Forschung, Berlin, 3610.
Budoucnost, Praha (1875–1888), 1707, 1708.

C

Canadian Slavonic Studies, (1967), 4357.

The Central European Observer, London (1924), 4360.

Centro Italo-Romeno di Studi Storici, Milano, 4248.

Comparative Studies in Society and History, (1959), 4511.

Č

Časopis po moderni filologii, Praha (1911), 4408.

Češko-slovenska juhoslovenska revue, Praha – Beograd (1930–31), 2212, 4508.

E

L'Égalité, Génève (1868–1872), 1664, 1665, 1673, 1674.

Études Balkaniques, Sofia, 4553.

G

Grenzbote, (1869), 1662, 2663, 1675, 1676.

H

Historický časopis, Bratislava (1952), 4013.

I

International Review of Social History, Assen (1955), 634, 4390.

J

Jahrbuch für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik, Zürich (1880), 2166.

K

Der Kampf, Wien (1908), 4352.

L

Liberté, Bruxell (1865–1873), 1033.

M

Munkás heti krónika, Budapest (1873), 1691, 1692, 1697, 1701, 4177.

N

Nowe książki, Warszawa, 4420.

P

La Plebe, 4506.

Il Ponte, Rivista di politica e letteratura, Firenze (1945), 4245.

Przegląd religioznawczy, Warszawa, 4442.

Q

Quaderni dell'Osservatore, Milano, 4377.

R

Revista della beneficenza pubblica, (1892–1912), 4382.

Revista socială, Bucarest (1885), 4507.

Revue d'histoire moderne et contemporan, Paris (1953), 2685.

Revue socialiste, revue de culture politique et social, Paris (1885), 2169, 4395.

Revue des études Slaves, Paris (1925), 4410.

Revue des études sud-est Européennes, Bucarest (1963), 4543.

România muncitoare, Bucarest (1905), 4243, 4244.

S

Slavic Review, Baltimor (1942), 4482, 4513.

Slavonic and East-European Review, London (1922), 4437, 4550, 4551.

Slavonic Review, (1921), 4254, 4534.

Slovansky prehľad, Bratislava (1951), 4381.

Sociologická revue, Praha (1931), 2310, 4508.

Studia filozoficzne, Warszawa (1957), 4315, 4456, 4461.

Studia z filologii polskiej i słowanskiej pan, Warszawa, 4022.

Südost-Forschungen, München (1942), 4227, 4481, 4531.

T

Tagwacht, Zürich (1868–1880), 1668, 1669.

V

Der Volksstaat, Leipzig (1869–1876), 1666, 1667, 1670, 1671, 1679, 1682–1692, 1697, 1701, 1715–1720, 1723–1726, 2569, 3056, 3364.

Volkswille, Wien (1870), 778, 779, 1419, 1677, 1678, 1680, 1681.

Vorbote, Gèneve, 1661.

Z

Zeitschrift für Slawistik, (1956), 3205.

* * *

A

Аптеиспична п̀рибуна, София (1972), 4386.

B

Вес̀ник Ленинградско̀о универсиетета, 4303, 4310.

Вес̀ник Московско̀о универсиетета, 3612, 4301, 4561.

Войросы философии, 4504.

Вйерег, London (1875), 1695, 1696, 1698, 1703, 1709, 1710, 1727, 4384, 4469, 4622.

E

Език и литература, София, 4369.

З

Знаме, Букурешт (1875), 4238.

И

Извес̀ия на Висша̀та п̀артийна школа „Сйанке Димитров“, 4319.

Извес̀ия на државниите архиви, София, 4555.

Извес̀ия на Инстийту̀та за литература, София (1952), 4365.

Изкус̀иво, София (1945), 4421.

Истйорически п̀реглед, София (1945), 4264, 4284.

К

Каййорга и ссылка, 4363.

Коммунистй, Москва, 4471.

Л

Литературен фронтй, (1945), 3507.

Литературна мисль, 2588.

М

Младеж, София (1946), 4539.

Молойй, Киев (1878), 4524.

Н

Народ, София (1915), 4221, 4324, 4510.

Народен фар, (1944), 4486.

Народна кулйтура, София (1957), 4305.

Народна п̀росвета, София, 3508, 4538.

Народно дело, Женева, 327.

Научни п̀рудове на Висшия инстийту̀т по храниетелна и вкусова п̀ромишленостй, Пловдив (1954), 4407.

Неделя, 273, 274.

Независимостй, Букурешт (1873–1874), 880, 889, 4093.

Новая и новейшая истйория, София (1944), 4215.

О

Ойечесѣвен фронтѣ, София (1944), 4215, 4416, 4417, 4441.

П

Победа, София (1928), 4546, 4547.

Р

Рабојнически груѣар, Сливен (1894/95), 4564.

Рабојническо дело, (1927), 4489.

Радянскѣ лиѣературознансѣво, Киев, 4268.

Русское боѣајсѣво, (1911), 4262.

С

Свобода, Букурешт (1871–1872), 699, 703, 1672, 4093, 4323.

Славяне, Москва (1942), 4329.

Славяни, София (1945), 3510, 4380, 4522, 4535, 4536.

Славянски юѣ, (1944), 4545.

Совејскаја ѣедаѣоѣика, 4521.

Совејское славяноведење, Москва (1965), 4240, 4285, 4413, 4505.

Сѣвѣѣ, Лѣвов (1881), 4249.

Т

Труды Ин-ѣа славяноведења АН СССР, Ленинград, 1046, 2233, 4477.

Ф

Филозофска мисѣл, София, 4300, 4404.

РЕГИСТАР ЛИЧНИХ ИМЕНА

А

А. С., видети Јојкић Младен.

Абрашевић Коста, (1879–1898) 2270.

Аврамовић Александар, 1651, 1652.

Аврамовић Зоран, 2383.

Аврамовић Миодраг Жико, 2384, 2385.

Аврамовић др Михаило (1864–1945), оснивач српског земљорад задругарства, 1987, 1988.

Алавантић-Милинковић Јован, видети Милинковић-Алавантић.

Александар Обреновић (1876–1903), краљ Србије, 2013.

Александров Васил, 4215.

Алексијевић М. Властоје, 2389, 2390.

Алексић Мика, новинар, 2391.

Андраши Ђула (Andrássy Gyula, 1823–1890), 2228, 3286.

Андрејевић М. Миливоје, 2392, 2393.

Андреучи Ф. (Andreucci F.), 4218.

Андрић Милан, 3900.

Андрић Радомир, песник, 4566.

Андрић Саво, 1600, 2961, 4157, 4501.

Анђелић др Татомир, 15.

Анђелковић Ђока (1853–1906), 1989, 1990.

Анђелковић Сретен, уредник *Ослобођења*, 1725, 1728, 1729, 1888, 2324.

Антић др Лазо, 3829.

Аранђеловић Милутин, сестрић С. Марковића, 2199, 2200, 2422, 3143.

Аранђеловић Светозар, сестрић С. Марковића, 2296.

Арнауодов Михаил, 4216, 4217.

Арсенијевић Будимир, 2394.

Арсенијевић Олга, 2395.

Атанацковић Зоран, 2396.

Аѣија Божидар (1890–1941), 2201, 4253, 4256, 4353, 4354.

Б

Б. В., 2397.

Б. С., новинар, 2398.

Бабић Д., 2399.

Бабовић др Милосав, 2400, 2401.

Бајић Станислав, 2402, 2403.

Бакалов Георги, (1873–1939) 90, 4219–4223.

Бакић др Драгољуб, 2404.

Бакић-Дамјановић Слободанка, новинар, 2405–2409.

- Бакуњин Михаил Александрович (1814–1878), 1269–1271, 3029, 4290.
- Балугџић Живојин (1868–1943), дипломата и новинар, 1991, 1992.
- Бан Матија (1818–1903), 1730, 1731.
- Барбанти-Бродано Ђузепе (Barbanti-Brodano Giuseppe), 4225, 4226.
- Барјактаревић Милоје, свештеник из Крагујевца, 4610.
- Бартл П. (Bartl P.), 4227.
- Басаричек Ђуро (1884–1928), посланик ХСС-а, 2203.
- Баста Савка, 2410.
- Батричевић Јагош, 2411.
- Бачваров Михаил (Михаил Бъчваров), 4224.
- Бегић Мидхат, 2115–2116, 2124, 2132, 2141, 2412.
- Безданов др Стеван, 2413.
- Белза И. (Былза И.), 4228.
- Белимарковић Љубомир, 1082–1084, 1091–1094, 1098–1104, 1125–1128, 1130–1137.
- Белић Александар (1876–1960), 3831, 3995.
- Белић Милорад (1895–1963), 2414, 2415.
- Белјајева Јулија Дмитровна (Белјаева Ю. Д.), 1627, 3204, 4229–4232.
- Берберовић Гојко, 2338.
- Бермат Матијас (Bermath Mathias), 4233.
- Бернштајн Едуард (Bernstein Eduard, 1850–1932), 4234, 4235.
- Бертолино др Милорад, 2416–2418.
- Бесаровић Ристо, 2419.
- Беуц др Иван, 2420.
- Бечејић М., 2421.
- Бешевић Иванка, 2422.
- Бјелетић др Добросав, III, VI, VII, 2423–2428.
- Бјелица др Михаило, 2429–2442.
- Бјелобаба Анка, 2443.
- Благоев Димитар (1856–1924), 4502.
- Благојевић др Обрен, 1576, 1641, 2444–2469, 4116.
- Благојевић Радован, уредник, 33–35.
- Блазнавац Петровић Миливоје (1824–1873), 1269–1271.
- Блек К. Е. (Black C. E.), 4236.
- Богданов др Васо (1902–1967), 2204.
- Богданов Душан, 2470, 2471.
- Богдановић Живослав, новинар, 2472.
- Богдановић др Милан (1892–1964), 2205, 2473–2489.
- Богичевић Милан, министар спољних послова 1875. г., 2228.
- Богишић Валтазар (1834–1908), 3413.
- Богосављевић Адам (1849–1880), 2013, 2050, 2072, 2243–2245, 2246, 2247, 2248, 2319.
- Богосављевић Душан, 2206.
- Богучарски В., 4237.
- Боднаров Стеван, 4607.
- Бодрожичи Милица, 2490.
- Божиновић Неда, 2491.
- Божиновић С., 2492.
- Божичковић Олга, новинар, 2493.
- Бојовић Р. Јован, 2494.
- Бојовић Радосав, 2495.
- Борчић Богдан, преводац, 40, 124, 261.

- Ботев Христо (1848–1876), 2587–2590, 4221–4223, 4238, 4239, 4366, 4367, 4371, 4372, 4433, 4535, 4538, 4539, 4547.
- Бочкарева С. И., 4240, 4241.
- Бочкаров Иван Иванович, 146, 177, 2583.
- Бошков др Живојин, 2496, 2496а, 2497.
- Бошковић Јелена, VII.
- Бошковић Јован (1834–1892), 1147–1154, 1239–1242, 1249–1250, 3006.
- Бошковски Јован, 2498.
- Бранковић Љиљана, 23–24.
- Бубања Б. Павле, 2499, 4464.
- Будал Андреј, 2500.
- Бужор Михаи Георгиу (Bujor Mihai Gheorghiu, 1881–1964), 4243, 4244.
- В**
- В., 1994.
- В. В. С., 2501.
- В. г., аутор из Питсбурга, 2207.
- В. Ђ., 2502.
- В. Ј., 2503.
- В. К., 2504, 2405.
- В. М., 2506.
- Валиани Лео (Valiani Leo), 4245.
- Валицки Анжеј (Walicki Andrzej), 4246, 4247.
- Валота Кавалоти Бјанка (Valota Cavalotti Bianca), 4248.
- Вандал Катја, 2507.
- Ванку др Милан, 2508.
- Ванлић Милорад, 2509, 2510.
- Василевски Тадеуш (Wasilewski Tadeusz), 4523.
- Василевски Теофан (псеудоним Софрон Крут), 22, 106, 4249–4251, 4269.
- Васиљевић Жарко (1892–1946), 4567, 4568.
- Васић др Павле, 2511.
- Васић Тодор, 2512, 2513.
- Велимировић Нада, 2514.
- Велимировић Петар Пера (1848–1921), 1245–1246.
- Величковић Живојин, практикант среза јасеничког, 1947.
- Величковић Мита, београдски трговац, 4214.
- Вељковић Ч. Миомир, 2208.
- Вендел Херман (Wendel Hermann), 2201, 2373, 2381, 4252–4260, 4355.
- Вентури Франко (Venturi Franco), 4261.
- Веселиновић М. Јанко (1862–1905), 2527, 3951.
- Весовић Атанасије, 1033–1036, 2249.
- Ветнић Саво, 2515.
- Видаковић Светозар, Светозарев школски друг, 1114, 3262.
- Видмар Јосип, 3707.
- Викторов-Топоров Владимир, 1628, 2143, 4262.
- Вилезински Јозеф (Wilezynski Josef), 4496.
- Винавер Станислав (1891–1955), 2516, 2517.
- Виноградов В. Н., 4263.
- Витезовић Милован, 1577, 2518.
- Витковић Благоје, 3906.
- Виторов М., 4264.
- Витошевић Драгиша, 2519–2524.
- Владимировић Младен, 2525, 2526.
- Влатковић др Драгољуб, 2527.

- Влаховић Вељко, 2528.
 Влашкалић др Тихомир, 2529, 2530.
 Водинелић др Владимир, 2531.
 Војводић др Васо, 2532–2534.
 Вранешевић др Бранислав, 2535–2543.
 Врег Франце, 2544.
 Врховац Радивоје, 3022.
 Ву Ши-Канг, кинески филозоф, 4020.
 Вујачић Видак, 2545, 2546.
 Вујошевић Божо, 2547, 2548.
 Вукадиновић Гордана, 2549.
 Вукић Ана, 2550.
 Вукићевић Душан, 2551, 2552.
 Вукићевић Слободан, 2553.
 Вукичевић М. Веселин, 2209.
 Вукичевић Миленко, 2210.
 Вукобратовић Драган, новинар, 2554–2558.
 Вуковић др Владета, 2559.
 Вуковић др Илија, 2560.
 Вуковић Раде, публициста, 2561, 2562.
 Вукомановић Душица, 2563.
 Вукомановић др Младен (1936–1988), 23–24, 85–87, 2564–2571, 2709.
 Вукотић Р. Лука, 1997.
 Вулевић Јован, 1578, 2519, 2572–2582, 3036.
 Вулетић др Витомир, 30, 1579–1583, 1609, 1610, 2078, 2583–2606, 3748.
 Вученов др Димитрије (1911–1980), 43, 44, 48, 1646, 2607–2615.
 Вучетић Шиме, 2616, 3708.
 Вучинић др Милан, 2617.
 Вучић Перишић Тома (1788–1859), 2362.
 Вучковић др Михаило, 2618, 2619.
 Вучо др Никола, 2620.
- Г**
- Гавански Ђорђе, 2621.
 Гавела др Ђура, 78–79, 2113.
 Гавриловић Андра (1864–1921), 1998–2000.
 Гавриловић Грујица, судија у Крагујевцу, 1516–1517, 1740, 1741.
 Гавриловић др Зоран, 2622.
 Гавриловић Славко, 2623.
 Гавриловић Урош, члан УОС, 1771, 1916.
 Гавро М., 2624.
 Гајић Ж. Рад, 2211.
 Гал Ђерђ (Gaal György), 2625–2627.
 Гамидова Шефкет Мамет, 1629.
 Гарашанин Илија (1812–1874), 3081, 3760.
 Гарашанин И. Милутин (1843–1898), 2040.
 Гарибалди Ђузепе (Garibaldi Giuseppe, 1807–1882), 4519.
 Георгиев Емил, 4265.
 Георгијевић Крешимир (1907–1975), 2212, 2628, 2629.
 Гера Д. (Dobrogeanu-Gherea K., 1855–1920), 4502.
 Герланц Богумил, 1595, 2630, 2631.
 Герцен, видети Херцен.
 Гершенкрон (Gerchenkron), 4266.
 Гецић Милена, 2632.
 Гигов Страхил, 2633.
 Гинзбург Лев Савелевич, 4622.
 Глигоријевић Драган, 4569.

- Глигоријевић Мило, новинар, 2634.
 Глигоријевић др Слободан, 2635.
 Глигорић Велибор (1899–1977), 2636–2650.
 Глигоров Кирил, 1630.
 Глишић Милован (1847–1908), 2753, 2754, 3033.
 Говоршин Џ. Џералд (Govorchin Gerald G.), 4267.
 Гојановић Чедо, 2652.
 Гојковић Н. Гојко, 4570.
 Гојковић др Живко, лекар у Панчеву, 3, 716.
 Голберг М. Ј. (Гольберг М. Я.), 4268–4270.
 Голенкова Зинаида Тихоновна, 4271.
 Горуновић Богољуб, 2653.
 Грабовачки Милош, 1981.
 Грабски Владислав, председник полске владе 1925. г., 2346.
 Граорац Исидор, 2654, 2655.
 Грико Чеслав (Gryko Czeslaw), 4272.
 Грлић Данко, 2656, 2657.
 Гројлих Херман (Greulich Herman), 4273, 4274.
 Гросул Владислав Јакимович (Гросул В. Я.), 4275–4281.
 Груја, судија, видети Гавриловић Грујица.
 Грујић Владимир, 65, 2658, 2659.
 Грујић Никодије, 2660.
 Грујић Сава, официр, 870, 1048, 1518, 1743, 1744.
 Груловић Никола (1888–1959), 2661.
 Грчић Јован (1855–1941), 2213, 3021, 3300.
 Губернатис Анжел де (Gubernatise Angele de), 2099.
 Гузина др Ружица (1911–1991), 2662–2674.
 Гускова Јелена, 4282.
- Д**
- Д., 2214, 2215.
 Д. Ж., 2675.
 Д. Т., 2002.
 Давидовић Вера, 2680.
 Давидовић др Радивоје Кепа, 2676–2679.
 Давичо Оскар, 4571–4575, 4617.
 Дамброзис Марчела (Deambrosis Marcella), 4283.
 Дамјанова Ечка (Дамянова Ечка), 4284.
 Дамјановић Петар Перо, III, VI, 1245, 1253, 1258, 1472, 1479, 1512, 1514, 1516, 1518, 1540, 1550, 1552, 2681–2691.
 Данилова А., 4285.
 Данилова П. Надежда, преводилац, 324.
 Даниловић Љубомир, уредник *Решетиа*, 1715.
 Данојлић Милован, 2692.
 Данченко С. И., 4286.
 Девечерски Д., новинар, 2694.
 Деј И. Олег (Дей О. И.), 4287.
 Делибашић Раде, 2695.
 Делчев Гоце (1872–1903), 3444.
 Денковски др Денко, 2696.
 Дечермић Богдан, новинар, 2697.
 Дивац др Недељко, 2216, 2217, 2327, 2330.

- Димитријевић Миша (1846–1889), 3, 347, 1208–1213, 1218, 1566, 2623.
- Димитријевић др Радмило Рашко, 2218.
- Димитријевић др Сергије (1912–1987), III, 2177, 2698–2703.
- Димитров Георги (1882–1949), 2270.
- Димитров др Михаил, 4288.
- Дого Марко (Dogo Marco), 61, 112, 531, 798, 830, 973, 3838, 4289, 4290.
- Донт Жак (D'Hondt Jacques), 4291.
- Достјан И. С. (Достяан И. С.), 4292, 4293.
- Драганић Алекс (Draganich Alex), 4294.
- Драгашевић Јован (1836–1915), 2007, 2008.
- Драгова Надежда, 4295.
- Драгоманов Михаил Петрович (1841–1895), 4296, 4297, 4470.
- Драшковић Ј. Владо, 2704.
- Дрини Сулејман (Drini Sulejman), 64.
- Друловић Милојко, 2705.
- Дубовац др Јован (1930–1993), III, 2706–2710.
- Дулаковић Драгица, 2711.
- Дурковић-Јакшић др Љубомир (1907–1997), 2712–2717.
- Ђ**
- Ђ. З., 2718.
- Ђелошевић Братислав, 2011.
- Ђикић Таса, трговац у Јагодини, 998, 1467–1471, 1574–1575.
- Ђокановић др Тихомир, 2719, 2720, 3604.
- Ђорђевић др Вићентије, 2721–2730, 2821.
- Ђорђевић Владан (Ипокрит, 1844–1930), 7, 21, 34, 91–93, 753–762, 768–771, 1749–1766, 1824, 1836, 1837, 1900, 1901, 1920, 1924, 2123, 3280.
- Ђорђевић др Димитрије, 2731, 4298, 4299.
- Ђорђевић др Живота, 137–139, 1030, 2732–2735.
- Ђорђевић др Јован (1908–1989), 561, 1584, 2736–2744, 3348, 3802, 3966.
- Ђорђевић Милан, изасланик Народне странке из Војводине, 1251, 1252.
- Ђорђевић Р. Мирослав, 32, 46, 54, 80, 543, 2745–2776, 3496, 4129.
- Ђорђевић Никола, начелник полиције у Крагујевцу, 1767, 1768, 1852.
- Ђорђевић Пера (1851–1874), Светозарев пријатељ, 1693, 1853, 1838.
- Ђукановић М. Илија, 2249.
- Ђукић др Бранко, 2777–2782.
- Ђукић Душан, 2783.
- Ђукић др Ранко, 3938.
- Ђурђевић Миодраг, књижевник, 4576.
- Ђурђевић Чедомир, 2219.
- Ђурић др Војислав, 2784–2787.
- Ђурић др Драгиша (1871–1941), 2327, 2330.
- Ђурић Милош (1846–1874), Светозарев пријатељ, 25, 926, 927, 1514, 1515.
- Ђурић М. М. (Джурич М. М.), 4300, 4301.
- Ђурић Светислав, 3813.

- Ђурић-Клајн Стана, 4608.
- Ђурковић Н. Живота, 202.
- Ђуровић Момчило, 2788.
- Ђуровић др Смиљана, 2789.
- Ђурчинов др Милан, 2790–2792.
- Е**
- Егерић др Мирослав, 2793–2796.
- Енгелс Фридрих (Engels Friedrich, 1820–1897), 3006, 3118, 3436, 3439, 3610, 4165, 4460.
- Енгл Јохан (Engl Jochan, 1770–1814), 18, 430, 431.
- Ердељановић Ненад, 3813.
- Ермане Солиера, 3705.
- Ерњаковић Глигорије, 2797, 2798.
- Есих Иван, 2799.
- Ж**
- Жарковић Видоје, 2800, 3736.
- Жељезнов Душан, 2801.
- Жеравчић Момчило, 2802.
- Живанов мр Миодраг, библиотекар, 2109, 2803.
- Живановић др Ђорђе, 2804.
- Живановић Живан (1852–1931), 2220.
- Живановић др Јермеја (1874–1940), 2221.
- Живковић др Драгиша, 1634–1635, 2805.
- Живковић Радомир, 15.
- Живковић Сава Шпикља, 1943.
- Животић др Миладин, 2808–2810.
- Живуловић Жика Серафим, 2811.
- Жигунов Е. К., 4302.
- Жикић Слободан, 2812.
- Жицина Милка, новинар, 2813.
- Жугић Радосав, 2814, 2815.
- Жујовић Живојин (1838–1870), 1181–1183, 2052, 2568, 2931, 3153, 3282, 3305, 3323, 4346, 4557.
- Жујовић др Јован (1856–1936), 1586, 1982, 1983, 2222–2226, 2251, 2327, 2330, 2344, 2347, 3608, 3611, 3826, 4033, 4101.
- Жукова А. Н., 829, 910, 925, 963.
- Жуљевић др Шефкија, 2816.
- Жупанов др Јосип, 2817, 2818.
- З**
- З. М., 2819.
- З. С., видети Симић З.
- Зајечарановић др Глигорије, 2822–2833.
- Зајцев В. К. (Зайцев В. К.), 4303.
- Заниновић др Вицко, 2227.
- Зарин Александар, вајар, 2895, 4609.
- Захаров Лав, новинар, 2834.
- Зашева Људмила, 4305.
- Здравковић Душан, 2835.
- Зеленин В. В., 125, 178, 441, 524, 530, 539, 670, 712.
- Зиројевић Радојица, 1653–1657, 2836–2843, 3744.
- Зографски др Данчо, 2844–2853.
- Зорабдић Омер, 2854.
- Зорић Павле, 2517, 2856–2858.
- Зоркин В. Д., 4301.
- И**
- И., 2859.
- Иванић др Душан, 2860, 2861.
- Ивановић Алекса, 2862.
- Ивановић др Драгиша, 2863–2865.

- Ивановић Радомир, 2866.
 Ивић др Алекса (1881–1948), 2228.
 Ивошев Љубица, супруга Георги Димитрова, 2270.
 Игњатовић др Ђорђе, 18–22, 25–28, 2867–2889, 4501.
 Игњатовић М., преводилац, 147–148, 151, 275.
 Иго Виктор (Hugo Victor Marie, 1802–1885), 3223.
 Илиев Н. Т., 4306.
 Илијић Никола, 2890.
 Илић В., 2891.
 Илић Драгољуб, 2892.
 Илић Ј. Драгутин (1858–1926), 2016.
 Илић др Жарко, 2893, 2894, 3065.
 Илић Јелена, 4452.
 Илић др Михаило (1888–1944), 2229.
 Илић Негослав, 2270.
 Илић Петар, 3971.
 Исаковић Антоније, 2895, 2896.
- Ј
- Ј. С., 1782.
 Јакац Божић, сликар и вајар, 4611.
 Јаковкина Н. И. (Јаковкина Н. И.), 4310.
 Јакшић Владимир (1824–1899), професор Велике школе, 19, 544, 545.
 Јакшић Ђура (1832–1878), 2294, 3148, 4612.
 Јакшић Милутин, 2017.
 Јанежич Адриана, 4311.
 Јанићијевић Милош, 2898.
 Јанковић Димитрије, 2018.
- Јанковић др Драгослав, 2230, 2899–2922, 4117.
 Јанковић Милица (1881–1939), 2213, 2231.
 Јанковић Б. Милош (1885–1978), 39, 2232, 2923–2936, 4084.
 Јанковић Никола, вајар, 4610.
 Јантол др Томислав, 2937.
 Јањић Илија, 1947.
 Јањић Ђ. Стеван, 2233.
 Јасневски др Владислав, лекар у пожаревачком казамату, 3289.
 Јединак Станислав (Jedynak Stanislav), 4315.
 Јекнић Драгољуб, 2939.
 Јелавић др Барбара (Jelavich Barbara), 4314.
 Јелавић др Чарлс (Jelavich Charles), 4312–4314.
 Јелачић Алексије, 2234.
 Јемниц Јанош (Jemnitz János), 4480.
 Јеремић Воја, 2940–2943.
 Јеремић др Драган, 2944–2948.
 Јеремић В. Миодраг, 2020.
 Јерихонов Л. С. (Ерихонов Л. С.), 4316, 4317.
 Јоанис К. М. (Joannes K. M.), 4318.
 Јовановић Боривоје, 4579.
 Јовановић Бранко, новинар и песник, 4603.
 Јовановић Владимир, 18, 33, 226, 405–407, 427–429, 1033–1036, 1063, 1064, 1198–1202, 1214, 1785–1793, 2016, 2041, 2249, 2375, 2605, 3030, 4514.
 Јовановић М. Влада, 2016, 2041.
 Јовановић Добривоје, 2949.
 Јовановић др Драгољуб (1895–1977), 2216–2217, 2235–2238, 2269, 2327, 2330, 4488.

- Јовановић Ж., новинар, 2950.
 Јовановић др Жарко, 2951, 2952.
 Јовановић Живорад – Ж. П. Ј., 2953–2960, 4626, 4627.
 Јовановић Р. Живорад, 2961.
 Јовановић Иванка, 2962.
 Јовановић др Јован Змај (1833–1904), 1794, 1795.
 Јовановић Јоца, 2002.
 Јовановић Каменко (1845–1916), штампар у Панчеву, 67, 68, 289, 329, 376, 453, 716, 1570.
 Јовановић Мате, 2083.
 Јовановић С. Милан, 2239.
 Јовановић Миливоје, 2963, 2964.
 Јовановић др Милош, 2965, 2966.
 Јовановић Миодраг, 2967.
 Јовановић Мирјана (Јованович Мирјана), 1630, 4319, 4320.
 Јовановић Р., новинар, 2968, 2969.
 Јовановић мр Радојко, 2970.
 Јовановић В. Рашко, 2970а.
 Јовановић др Слободан (1869–1958), 36, 1033, 1353–1355, 1587–1590, 2021–2026, 2067, 2158, 2192, 2194, 2240–2249, 2254, 2333, 2364, 2549, 2602–2604, 2662, 2971, 2972, 3270, 3271, 3587.
 Јовић М. Јосип, 2973.
 Јовић Ј. Сретен, 2974.
 Јовичић др Владимир, 2975, 2976.
 Јовчук Михаил Трифионович (Јовчук М. Т.), 2799, 4321, 4322.
 Јојкић др Младен, новосадски лекар, 1986.
 Јоксимовић Божа (1868–1955), 4608, 4613.
 Јоксимовић Љуба, књијар у Београду, 3, 12–14, 88, 167, 183, 198, 236, 291, 316, 331, 348, 389, 458, 483, 506, 534, 552, 574, 754, 819, 904, 921, 941, 949, 956, 1028, 1083, 1099, 1106, 1117, 1131, 1139, 1148, 1161, 1199, 1216, 1219, 1225, 1261, 1280, 1292, 1305, 1314, 1326, 1338, 1370, 1382, 1387, 1395, 1403, 1409, 1415, 1424, 1434, 1444, 1450, 1468, 1475, 1482, 1487, 1507, 1521, 1527, 2345.
 Јончић Бора, 2977.
 Јосимовић Милица, 2978.
 Јосифовски Јонче, 2979.
 Јудина П. Ф. (Јудина П. Ф.), 4494.
 Јурић Анто, 2980–2982.
 Јурковић Д. Љубо, 2250, 2983.
- К
- К., 2984.
 Казимировић Василије, публициста, 2985, 2986.
 Калезић др Василије, 2987, 2988.
 Калај Бењамин (Kállay Benyamin, 1839–1903), 2228, 3286.
 Камперелић Живота, 2989, 2990.
 Каназир др Душан, 2991.
 Каравелов Љубен (1834–1879), 699, 703, 880, 889, 1672, 2039, 2140, 2869, 2874, 2883, 3034, 3076, 3155, 3183, 3231, 3232, 3366, 3519, 3551, 3617, 3711, 4039, 4043, 4216, 4217, 4224, 4258, 4288, 4295, 4323, 4358, 4359, 4363, 4365, 4366, 4387, 4466, 4536, 4537, 4557, 4560.
 Каракостов Стефан, 4324.
 Карасјов (Карасев) Виктор Георгијевич (1922–1991), 15, 47, 110, 125, 126, 149, 152, 194, 273, 305, 339, 386, 420, 456, 472, 498, 515, 584, 598, 603, 761, 797, 946, 953, 972, 1631, 2384, 3413, 4286, 4309, 4325–4349, 4491.

- Караџић Стефановић Вук (1787–1864), 2600, 2601, 2805, 3020, 3205, 3229, 3401.
- Кастелар Емилио (Castelar Ripoli Emilio, 1830–1899), 3288.
- Катанић Драган, 2992.
- Катарина II, руска царица, 15, 278, 279.
- Катић Илија (псеудоним), виде-ти Миндеровић Чедомир.
- Кауцки Карл (Kautsky Karl, 1854–1938), 2201, 2374, 4350–4356, 4480.
- Кацлеровић Триша 2010, 2107, 2993.
- Качаревић Драгић, 1245, 1253, 1258, 1472, 1479, 1512, 1514, 1516, 1518, 1540, 1550, 1552, 2690, 2691, 2994–3008.
- Кватерник Еуген (1825–1871), 3338.
- Келменди Рамиз (Kelmendi Ramiz), преводац, 81, 114.
- Келог Франк (Kellog Franc Billings), 4357.
- Кесић Стојан, 3009.
- Кеџић Данило, 3010–3014, 3811.
- Кецмановић др Илија (1902–1975), 3015–3020.
- Кириловић др Димитрије, 3021, 3022, 3300.
- Кирова Лилија (Кирова Лилија), 4358.
- Кировски Панчо, 3023.
- Клатик Златко, 3024.
- Клеут Марија, 57.
- Клинчаров др Иван Г., 4359.
- Клисолд Стефан (Clissold Stephen), 4360, 4361.
- Кнежевић Алекса, Светозарев друг, 1045, 1550, 1560.
- Кнежевић Урош, уредник *Будућности*, 1516, 1517.
- Ковачевић Божићар (1902–1990), 543, 649, 2251–2254, 2953, 3025–3038, 4622.
- Ковачевић Јасмина, 3039, 3040.
- Ковачевић Милан, 3042, 3043.
- Ковачевић Р., 3041.
- Козак др Фердо (1894–1957), 3705.
- Козић др Петар, 3044–3050.
- Козмин Борис (Козьмин Б. П.), 146, 177 4362–4364.
- Козомора др Олга, 3051, 3052.
- Колаковски др Лешек (Kolakowsky Leszek), 1599.
- Коларац Милосављевић Илија (1800–1878), 2013.
- Комадинић Ђорђе, трговац из Београда, 1573.
- Комадинић Ј. Милан, 2255.
- Комадинић М. Слободан, библиотекар, 32, 435, 1251, 2398, 2408, 2562, 2862, 3053–3062, 3363, 4628.
- Комерички Фрањо, 15.
- Кон Ханс (Kohn Hans), 4223.
- Конев др Илија, 4365–4373.
- Кондратјева В. Н., 4374–4376.
- Конобејев В. Д., 4338.
- Константини Лионело (Constantini Lionello), 4377.
- Копержински К. А., 4378.
- Коругић Мила, 3063–3065.
- Костић Душан, 4580–4583.
- Костић Лаза (1841–1910), 1799–1802, 2400, 2516, 2856–2858, 3514.
- Костић А. Милан, 2256, 2257.
- Костић П. Милан (1895–1964), 1241, 1247, 1249, 3066.

- Костић др Станиша (1912–1994), 3067–3077.
- Коул Џорџ Даглас Хауард (Cole George Douglas Howard), 4379.
- Кравцев Н., 4380.
- Крајчовић Милан, 4381.
- Крестић др Василије, 439, 794, 1036, 1277, 3078.
- Кристан Антон, преводац, 2262.
- Кристан др Иван, 3079, 3736.
- Крлежа Мирослав, 3080–3094, 3127–3129, 3767.
- Крсмановић Никола, 3095.
- Крстић др Љубиша, 3096–3101.
- Крстић Мика, трговац у См. Паланци, 1947, 1968.
- Крстић Угљеша, 59, 3102.
- Крстоношић Трива, 3103.
- Кујунџић Милан Абердар (1842–1893), 1778, 1809, 1810, 2003.
- Кујунџић Слободан, 3104.
- Куки Ф. Боасо (Cucchi Boasso F.), 4382.
- Кумануди А. Ј. А., 3293.
- Кушева Е. Н., 4383.
- Кушланова Марица, 3105.
- Л**
- Л. К., 3106.
- Лавлеј Емил де (Lavelaeye Émile de), 4385.
- Лавров Петар Лаврович (1830–1900), 1703, 3826, 4302, 4384, 4622.
- Лађарски Иван, 4584, 4585.
- Лазаревић Бранко (1883–1968), 2031.
- Лазаревић Димитрије, председник окружног суда, 1740, 1741, 1746, 1747, 1811, 1812.
- Лазаревић Ђорђе, сакупљач претплате, 1571.
- Лазаревић К. Лаза, 4550.
- Лазаревић Милан, 3111.
- Лаиновић др Андрија, 3107, 3108.
- Лалић Михаило (1914–1994), 3109, 3110.
- Лалков Милчо, 4386.
- Лапчевић Н. Драгиша (1864–1939), 2032, 2258–2267, 3553, 3826.
- Ласал Фердинанд (Lassal Ferdinand, 1825–1864), 4273.
- Лашкова Лили, 4387.
- Лебл Арпад (псеудоним Жарко Пламенац), 3112–3114.
- Левков Димче, 53, 3115–3117.
- Ледерер Иво (Ledereger Ivo J.), 4565.
- Лековић др Драгутин, 3118.
- Ленард Леополд, 2268.
- Лењин Владимир Ильич Уљанов, 3439, 4502, 4525.
- Леовац др Славко, 3119, 3120.
- Лера Коста, вршачки социјалиста, 704, 1702.
- Лехович др Јан (Lehowicz Jan), 1636.
- Лечић Милан, 3121, 3122.
- Лешић Зденко, 3123.
- Лилић др Борислава, 3124.
- Ловренчић др Рене, 3125.
- Логар Јанез, 3126, 3707.
- Лончар др Мате, 3082, 3127–3129.
- Лотић Љубомир, 2034, 2035.
- Лукач др Душан, 3130, 3131.
- Лукачевић Стефан, преводац, VII, 29, 2170.

- Лукић М., 2269.
 Лукић др Радомир, V, VI, 15–31, 83, 3132–3136, 3384, 3791.
 Лукић Света, 251, 363, 3137–3139.
 Лучев Иван, карикатуриста, 4614.
- Љ**
- Љ. Н., 3140.
 Љотић Владимир (1845–1912), 1948–1950, 2036, 2885, 3141, 3142.
 Љотић Љубица, супруга Владе Љотића, 1949, 3141, 3142, 4055.
 Љочић Ђура (1843–1911), уредник *Рагеника*, 421, 425, 1218–1223, 1662, 2037.
 Љубеновић Светозар, 3143, 3144
 Љубисављевић-Урошевић Милица, 3813.
 Љушић др Радош, 439, 794, 1277, 3145.
- М**
- М. Д. Ст., 3146.
 М. Ј., 3147.
 МЛ., 4408.
 М. М., 3148.
 М. М. К., 3149.
 М-п, дописник из Минхена, 1813, 1814.
 Мавер Ђовани (Maver Giovanni), 4388.
 Магдаленић Светозар, 455.
 Мајаковски Владимир (1893–1930), 1623, 4073–4076, 4078–4081.
 Мајер Е. Виктор (Meier Viktor E.), 4389.
 Мајсторовић Р. Милић, 2271, 2272.
 Мајсторовић Стеван, новинар, 3150.
 Маклелан Вудфорд (Mc Clellan Woodford), 643, 1632, 1661, 1664, 1673, 2697, 4103, 4227, 4318, 4390–4393, 4482.
 Максимовић др Иван, 1644, 3151, 3152.
 Малон Беноа (Malon Benoît, 1841–1893), 795, 796, 4394–4397.
 Манасијевић Биљана, 3153.
 Мандић Слободан, преводац, 29, 2167, 2168.
 Манојловић Љубиша (1913–1997), 1591.
 Маринковић Антоније, 3154.
 Маринов Младен, 3155.
 Марић др Сретен, 3156, 3157.
 Марјановић др Гавро, 3158, 3159
 Марјановић др Јован Р., 3160–3162.
 Марковић Бранислав, 3163.
 Марковић мр Бранислава, VII
 Марковић В., 2229.
 Марковић др Данило Ж., 3164–3171.
 Марковић М. Драган, 3172.
 Марковић Илка (Јелена), снаха Светозара Марковића, 1253–1257, 1269–1271, 2033, 2048, 2053, 2306, 2690, 3454, 3574, 3975, 3994.
 Марковић Јеврем (1839–1878), брат Светозара Марковића, 51, 58, 154, 1040–1044, 1050–1061, 1116–1124, 1155–1159, 1160–1165, 1174–1178, 1245, 1246, 1251, 1253, 1255–1259, 1269–1271, 1472, 1473, 1479, 1480, 1512–1519, 1540, 1541, 1552–1554, 1850, 2102, 2013, 2040, 2072, 2306, 2690, 2713, 2949, 3054, 3453, 3975, 3994, 4050, 4468.
 Марковић Јелена, новинар, 3173.

- Марковић М. Коста, брат од стрица Светозара Марковића, 2273, 2296.
 Марковић Љубица, 2297, 3174, 3175.
 Марковић Љубомир, Светозарев друг, 1033–1036, 2249.
 Марковић Марија, маћеха Светозара Марковића, 1030, 1031, 2734, 3454.
 Марковић др Миленко, 3176, 3177.
 Марковић др Милета М., 3178–3184.
 Марковић Милица, најмлађа сестра Светозара Марковића, 2295, 3185, 3454.
 Марковић Мило, 3186.
 Марковић Миломир, новинар, 3187–3190.
 Марковић др Михаило, 1644, 3191, 3192.
 Марковић Мома, 3193–3197.
 Марковић Никола (1851–1927), 1215–1217, 1224–1228, 1260–1268, 1279–1286, 1369–1376, 1474–1478, 1486–1497, 1506–1511, 1817, 1818, 2038, 2274–2276.
 Марковић Радивоје, 3198.
 Марковић Радоје, отац Светозара Марковића, 15, 2256, 2295, 2514, 2634, 3172, 3575, 3674.
 Марковић Радоје, аутор недовршеног текста о С. Марковићу, 2277.
 Марковић др Слободан Ж., 3203–3205.
 Марковић Стана, мајка Светозара Марковића, 2634, 3574.
 Марковић Тодор, 2039.
 Марковић Христина, сестра Светозара Марковића, 3143, 3454.
 Марковић-Штедимлија Савић, 2278
 Маркс Карл (Marx Karl, 1818–1883), 21, 735, 736, 1229–1232, 1641, 2175, 2443, 2470, 2471, 2667–2679, 2717, 2720, 2725, 2779, 2780, 2832, 2833, 2878, 2879, 2896, 2982, 2994, 3006, 3007, 3118, 3245, 3251, 3316, 3365, 3378, 3436, 3439, 3446, 3447, 3462, 3546, 3604, 3609, 3610, 3612, 3613, 3775, 3776, 3792, 3852, 3858, 3125, 4035, 4120, 4165, 4209, 4290, 4348, 4460, 4463, 4515, 4542.
 Мартиновић Александар, 2279.
 Мартиновић Нико (1914–1975), 3206–3208.
 Марушевски Михаило, 3209.
 Маслеша Веселин (1906–1943), 1592–1595, 2280–2293, 2496, 2496а, 2953, 3294, 3826, 4104.
 Матвејевић Предраг, 3210–3214.
 Матијевић Д., 4009.
 Матић Димитрије (1821–1884), министар просвете Србије, 16, 32, 53, 64, 221, 309–313, 1174–1180, 1564, 1565, 1927.
 Матић Душан, III, 49, 57, 66, 3215–3226.
 Матић Милан, 3227, 3228.
 Матић Светозар, 3229.
 Матицки др Миодраг, 1643, 3231, 3232.
 Матковић Маријан, 3230.
 Матовић др Весна, 1596, 3233–3238.
 Матош Антун Густав (1873–1914), 2041–2043.
 Мацура др Милош, 1642, 3239–3241.
 Мачевски Спирос, 3242.

- Медаковић Дане, 3243.
 Мекензи Дејвид (Mackenzie David), 4357, 4401, 4437, 4481, 4534.
 Мекули Хасан, 3244.
 Менде, 3444.
 Мериђи Бруно (Meriggi Bruno), 4402.
 Месарош др Шандор, 3245.
 Мијалковић Сава, 4586.
 Мијатовић Ђока (1848–1878), 1742, 1802, 3326.
 Мијатовић Чедомил (1842–1932), 20, 643, 644, 1850.
 Микулић Бранко, 3246.
 Мил Џон Стјуарт (Mill John Stuart, 1806–1873) 21, 550, 778, 779, 2311, 3176, 3817.
 Миладиновић др Милан М., 3247–3252.
 Милан Обреновић (1854–1901), кнез и краљ Србије, 1891, 2013, 2048, 2053, 2228, 2240–2248, 3575.
 Миланковић Урош, 4023, 4024.
 Миланов Момчило, 3253, 3254.
 Милановић Бранко, 3255, 3256.
 Милентијевић др Радмила, 4403.
 Милетић Момчило, 2294–2296, 3257–3259.
 Милетић др Светозар (1826–1901), 1251, 1252, 1761, 1762, 1819–1828, 1955, 1974, 2359, 2533, 2534, 2887, 3493, 3622, 3812.
 Милинковић-Алавантић Јован, адвокат из Шапца, 455, 1572, 1677, 1715, 1732, 1777, 2013, 2044.
 Милинчевић др Васо, 2117, 3260–3264.
 Милисавац Живан, 1236, 1239, 3265–3269.
 Милић др Борислав, 3270, 3271.
 Милић Владимир, 3272.
 Милићевић др Јован, 33–35, 3273–3276.
 Милићевић Ђ. Милан (1831–1908), 2046, 2047.
 Милићевић Стеван (1852–1913), 1571, 1796, 1829–1832, 1846, 1847, 1858, 1914, 1919.
 Милованов Стеван, 2297.
 Миловановић А. Ј., 2048.
 Миловановић Гргур, судија из Књажевца, 2049.
 Миловановић Милош, филозоф, 2050.
 Милојевић др Вукосава, 2298.
 Милојевић С. Милан, 2051.
 Милојевић Урош, 1597, 1598, 3277, 3278.
 Милојковић Живота (1888–1947), 2299–2305, 2327, 2330.
 Милојковић Радивоје (1832–1888), мин. унутр. послова, 1514, 1518.
 Милонић др Ђуро (Милонич Джуро), 4404.
 Милосављевић Љубинка, 3705.
 Милош Обреновић (1780–1860), кнез Србије, 2600, 2601.
 Милошевић Богомир, 3279.
 Милошевић Жарко, 4587.
 Милошевић Раша (1851–1936), 2052, 2053, 2306, 2903–2914, 4059–4061, 4127.
 Милутиновић др Коста (1909–1998), 1184, 1192, 1205, 1208, 1210, 1212, 1220, 2307, 3022, 3280–3355.
 Миљ Џ. С., видети Мил Џон Стјуарт
 Миљановић Митар, 3356.
 Миљковић Бранислав, 3357.
 Миљуш Јован, 3358.

- Мимица Блаженка, 3359.
 Минавић Драгомир, 2308.
 Миндеровић Чедомир (1912–1966), 4588–4591.
 Минаев Ј. М., 4322.
 Минков Цветан, 4405.
 Минавић Драгомир, 2308.
 Минчев Никола, 3705.
 Миодраговић Јован (1853–1926), 2309.
 Мирић др Јован, 3802.
 Мирковић др Мијо (1898–1963), 2310, 2311, 4508.
 Мирковић Мирко, 2911–2914.
 Мирнић др Јосип (1923–1979), 3811.
 Митић Мирослав, VII.
 Митрани Давид (Mitranj David), 4406.
 Митриновић др Вера, 1599, 1636.
 Митриновић Чедомир, 2312.
 Митрић Небојша, вајар, 4615.
 Митровић Б. И., 4407.
 Митровић Бранислав, 3360.
 Митровић Ђорђе, III, VI, VII, 15–22, 25–28, 30, 31, 89, 1600, 1687, 2961, 3061, 3361–3371, 4157, 4305, 4501.
 Митровић Живан, 2313, 2314.
 Митровић Д. Јеремија, 3372–3374.
 Митровић Милован, 3375, 3376.
 Митровић М. Милорад (1866–1907), 2493, 2527, 3486, 4592–4595.
 Митровић Мирјана, 15–17.
 Митровић др Момчило М., 15–17
 Мићуновић Драгољуб, 3378.
 Михаило Обреновић (1822–1868), кнез Србије, 1725.
 Михаиловић Аритон, 3377, 4596.
 Михаиловић Паја, 328, 1033–1036, 1105–1113, 1138–1145, 1147–1154, 1160–1165, 1253–1257, 1481–1485, 1516–1517, 2249, 3373.
 Михајловић др Бранко (1856–1918), 2054.
 Михајловић М. Лаза, 2055.
 Михајловић Павле, 2208.
 Младенов А. Симеон, 3379.
 Младеновић др Живомир, 3380, 3381.
 Младеновић др Милорад, 55.
 Мојсов Лазар, 3382, 3882, 4112.
 Молнар Миклош (Molnár Miklos), 4409.
 Момчиловић Олгица, преводилац, 29, 635, 1667, 1687, 1694, 1698, 1700, 1716, 1718, 1720, 1722, 1724, 1726.
 Моравчевић Зоран, уредник, 1658, 3383.
 Морачић Дамњан, 3385, 4629.
 Мрваљевић Блажо, 4597.
 Мулић Роман, 1601, 3386–3390.
 Муминагић Лада, 3390.
 Муртези Екрем, 3392.
 Мусе Жан (Mousset Jean), 4410.
 Мухамед Муфаку (Muhammad Mufaku), 4412.
 Мучи Ференц (Musci Ferenc), 4411.
 Н
 „Н“, 2314.
 Н. В., 3393, 3394.
 Н.–Н., писма непознатом, 1287–1290, 1309–1312, 1357–1360, 1374, 1455–1458.
 Н. С., 3395.
 Надовеза др Бранко, 3398.

- Назарева А. Г., преводилац, 219, 397, 564.
 Најдановић Божидар, 3399.
 Најдановић Димитрије, 2316.
 Најдановић др Милорад, 3400-3405.
 Најденов Иван, уредник буг. *Правде*, 25, 911, 912.
 Нанчић Лаза (1845-1887), 3, 123, 123а, 136, 691, 1682, 1697, 1699, 1701, 2057-2060.
 Нарски И. С. (Narskiy I. S.), 4504.
 Наумов Евгеније Павлович (1936-1991), 4413.
 Недељковић др Бранислав, 3409
 Недељковић Драган, 3410.
 Недељковић др Драгољуб, 3411.
 Недељковић др Душан (1899-1984), 15-31, 1602, 1638-1640, 2707, 3225, 3251, 3334, 3364, 3397, 3412-3447, 3459, 3588, 3831, 3966, 4165.
 Недељковић др Ив, 3448, 3449.
 Недељковић Милан, 2318.
 Недељковић др Милан, 3450-3452.
 Недић Љубомир (1858-1902), 2065, 2066.
 Недић Споменка, 1553, 3453, 3454.
 Нечајев Сергеј Геннадиевич (1847-1882), 19, 33, 54, 599-603, 1567-1569, 2598, 2599, 4332.
 Нешковић др Ратко, 3456-3458.
 Никетић Ј. Михаило, уредник *Враџолана*, 1732, 1761, 1836, 1837, 4621.
 Никитин С. А., руски историчар, 47, 4414.
 Никић Љубомир, 1179-1180.
 Никић Федор, 2319, 2320.
 Никола I Петровић (1841-1921), кнез и краљ Црне Горе, 763, 1824.
 Николајевић С. Душан (1885-1961), 2067-2069, 2321.
 Николајевић Душан, 2067-2069.
 Николић Андра (1853-1918), 1764.
 Николић Н. Благоје, 2010.
 Николић Душан, вајар, 4616.
 Николић др Живојин, 3459-3462
 Николић Марко, 2070, 2071.
 Николић Милен, 2322.
 Николић др Миодраг, 3463-3468.
 Николић Раде, 4598.
 Николић Радомир, 3469.
 Николић Светозар, штампар у Крагујевцу, 4, 3484.
 Никпаљ Берислав, 3470.
 Нинковић др Адам, 1602а, 3471-3480.
 Нинковић Анка, удата Анђелковић (1855-1923), видети и Нинковић сестре А. и М., 1381, 1408, 1431, 1838, 1839, 2092, 2213, 2231, 2325, 2374, 2563, 2575, 2576, 2580, 3174, 3570, 3571, 3932, 4568, 4596.
 Нинковић Јелисавета, мајка сестара Нинковић, 3570, 3571.
 Нинковић Милица, удата Годоровић (1854-1881), видети и Нинковић сестре А. и М., 136, 1229, 1459, 1838, 1839, 2045, 2092, 2166-2168, 2205, 2325, 2374, 2414, 2473-2475, 2522, 2563, 2575, 2576, 2580, 3021, 3174, 3299, 3300, 3570, 3571, 3977, 4090, 4568, 4596.
 Нинковић сестре А. и М., 795, 1304, 1309, 1313, 1325-1333, 1337, 1349, 1361, 1365, 1377, 1386, 1394,

- 1419, 1423, 1433, 1443, 1449, 1463, 1498, 1502, 1520, 1526, 1838, 1839, 2325, 2575, 2576.
 Ничев Бојан, 4415.
 Ничковић Радисав, 3481.
 Новаковић Бошко, 50, 3482, 3483.
 Новаковић Станиша, писар, 1856.
 Новаковић Стојан (1842-1915), 69, 613, 2099, 3321, 3347.
 Новицки Анжеј, 1636.
 Нонев Богомил, 4416.
 Нушић Бранислав (1864-1938), 2527.
Њ
 Његош Петар II Петровић (1813-1851), владика и владар Црне Горе, 3020, 3415, 3416.
О
 Обрадовић Вида, 2325.
 Обрадовић Милисав, 3490.
 Обреновић-Делибашић Вера, 3491.
 Обреновићи, династија, 1255-1257.
 Овен Роберт (Owen Robert, 1771-1858), 2343.
 Овингс Вилијем Адолф (Owings William Adolf), 4418.
 Огњановић М. Андрија, 3493.
 Остојић Никола, уредник *Гласа Јавносџи*, 1831, 1893.
 Очак И. Д., 4419.
 Очепка Францишек (Ocierka Franciszek), 4420.
 Оштрић др Владимир, 3496-3501.
П
 П., 1855.
 Павић Милорад, 3502.
 Павићевић мр Владимир, 3503, 3504.
 Павићевић др Вуко, 3505, 3506.
 Павићевић Лука, 2326.
 Павићевић Слободан, 3187, 4599
 Павле Романов, син Катарине II, 15, 278, 279.
 Павлиновић Миховил (1831-1887), 3993.
 Павлов др Дејан Крецуљ, 3507-3511.
 Павлов Славко, 3001, 3512, 3513.
 Павлов Тодор (1890-1977), 42, 108, 262, 1633-1635, 3826, 4421-4436.
 Павловић др Бранко, 3514.
 Павловић Јован, штампар у Панчеву и Земуну, 67, 68, 218, 289, 329, 376, 453, 716, 1570, 1873, 1972-1976, 2494, 4621.
 Павловић Леонтије, 3515, 3516.
 Павловић К. Стеван (Pavlowitsch Stevan K.), 4437.
 Пајкић Васа, 1033-1036, 2249.
 Пајић Марко (1850-1888), 1764.
 Пакор Марио (Pacor Mario), 4438
 Палавестра др Предраг, 1646, 2121, 2805, 3517-3519.
 Панајотовић Зоран, 4630, 4631.
 Паневски Дане, 3520.
 Панић Милорад Суреп (1912-1968), 3521, 3522.
 Панта, видети Срећковић Панта.
 Пантић др Драгомир Драго, 3523, 3524.
 Параушић Момчило, 214, 217, 3525, 3526, 3629.
 Паријез др Ристо, 1603, 3527-3529
 Парлић Јован, 3530-3532.
 Паруновац М. М., 3533.

- Пачу др Лазар (1855–1915), 3290.
 Пашић др Најдан (1922–1997), 32, 2132, 3534–3536.
 Пашић Никола (1845–1926), 1245–1246, 1272–1278, 1291–1303, 2044, 2150, 2195, 2226, 2239, 2267, 2276, 2339, 2340–2342, 2345, 2362, 2888, 3191, 3344, 3557, 3639, 4042, 4294, 4515–4516.
 Пеић Бранко, 3537–3539.
 Пејатовић Првољуб, 4603.
 Пејић др Лазар (1944–1994), 18, 23–24, 3540–3548, 3611.
 Пејовић Александар, 3549.
 Пејовић Ђоко, 3550.
 Пековић Слободанка, 3551.
 Пелагић Василије Васа (1833–1899), 478, 1258–1259, 1348, 1713, 1715, 2013, 2072, 2494, 2931, 3009, 3304, 3318, 3326, 3398, 3793, 4243, 4472, 4473.
 Пелегрини Карло (Pellegini Carlo), 4388.
 Пенев Бојан (Пенев Боян), 4440.
 Перић Иван, 3552.
 Перовић др Латинка, 1604, 2077, 2383, 2597, 3553–3558, 3785, 4531.
 Перовић Пуниша, 3559, 3560.
 Перовић М. Радослав (1903–1970), 85, 793, 795, 805, 808, 3561, 3562, 4623.
 Перуничкић Бранко, 3563, 3564.
 Петин Никола, композитор, 4575, 4617.
 Петковић Зденка, 3565.
 Петковић Таса, сестрић Св. Марковића, 2010.
 Петрић Вера, 3566.
 Петров Р., 4441.
 Петров Станко, 2328.
 Петровић Аврам (1855–1944), 2077, 2078, 3555.
 Петровић др Бошко, 3568.
 Петровић Вељко (1884–1967), 3569–3572, 3705.
 Петровић др Драгољуб М., 3573–3576.
 Петровић Душан Шане (1914–1977), 3577, 3578, 3876.
 Петровић Мајкл (Petrovich Michael Boro), 4439.
 Петровић С. Михаило, 3579.
 Петровић Никола, 1605, 2329, 3581–3587, 3812, 4375.
 Петровић Нинко, 3397.
 Петровић Св. С., 3580.
 Петровићи Његуши, црногорска династија, 1255, 1736.
 Петровски Методи, 3567.
 Пешић Сава, 3588.
 Пијаде Моша (1890–1957), 3589, 3590.
 Пијановић др Петар, VII.
 Пилић др Вера, 21, 25–28, 84, 806, 809, 1612, 1660, 2821, 3591–3618, 3878, 4040.
 Пилић-Ракић Вера, видети Пилић др Вера.
 Писањук мр Михаило VII, 15.
 Писарев Дмитриј Иванович (1840–1868), 2596, 2963, 2964, 4326.
 Писарек Хенрик (Pisarek Henryk), пољски филозоф, 15–17, 89, 659, 1636, 1637, 2499, 2625, 2814, 2815, 3000, 3040, 3122, 3159, 3714, 4018, 4025, 4026, 4170, 4420, 4442–4467, 4624, 4625.
 Пичета Јован, протојереј, 4468.
 Плетерски др Јанко, 3620–3623.

- Плеханов Георги Валентинович (1856–1918), 4480.
 Поглубко Константин А., 4469, 4470.
 Покровски В. С., 4471.
 Половина Војислав, 3632.
 Попадић М. Светозар, 2082.
 Поплико Динаида Федоровна (Поплыко Ф. Д.), 4472–4474.
 Попов др Небојша, 3633.
 Попов др Чедомир III, V, VI, 3634–3640.
 Попова П. Татјана, 264, 372, 725, 785.
 Поповић Богдан (1863–1944), 3767.
 Поповић др Дејан, 4063.
 Поповић Гаврило Гача, 2083.
 Поповић др Душан (1894–1965), 2299, 3235, 3386, 3957.
 Поповић Јован (1905–1952), 3641–3657, 3831, 3996.
 Поповић Јован Стерија (1806–1856), 3767.
 Поповић Лаза, 2331, 3826.
 Поповић А. Љубодраг, 3658–3660.
 Поповић др Мика, 2002.
 Поповић Миљивоје, 2332.
 Поповић Мило, 1645.
 Поповић др Миодраг, 3661–3666.
 Поповић Мирослав, 3667.
 Поповић Панта, уредник *Гласа народа*, 1979–1981.
 Поповић Петар, III.
 Поповић Стеван (1845–1917), 1017.
 Портал Рожер (Portal Roger), 4475.
 Поткоњак др Никола, 3668.
 Потокар Тоне, 3669, 3670.
 Првановић Светислав, 2472, 2804, 3172, 3671–3677.
 Предић Урош (1857–1953), сликар, 4618–4620.
 Прибићевић Раде (1896–1953), 3705.
 Прица М. Душан, 2333.
 Проданов Ристо, преводилац, 53, 265, 306, 312, 473, 1068, 1090, 1096, 1190, 1323, 1346, 1496, 3117.
 Продановић др Димитрије, 33–35, 1606, 2396, 3684–3692.
 Продановић М. Јаша (1867–1948), 36, 2087–2088, 2093, 2099, 2334–2336, 3486, 3693–3698, 3826.
 Прокић др Бошко, 1648, 3699, 3700.
 Прокопиева Стефка, 3117.
 Протић Жарко, 3709, 3710.
 Протић Коста (1831–1892), министар војни, 1743.
 Протић др Милан Ст., 3711.
 Протић др Предраг, 259, 368, 783, 1611, 3712–3715.
 Протић Стојан (1857–1923), 2033, 2195.
 Прошић Л., 1648, 3699, 3700.
 Прудон Пјер Жозеф (Proudhon Pierre-Joseph, 1809–1865), 1181–1183, 4463.
 Пулинец А. С., 4476.
 Пупић Боривоје, 3716.
 Пушкаревич К. А., 1046, 2233, 4477.
Р
 Равлић Јакше, 3708.
 Радевић Милорад, 3718, 4632.
 Раденић др Андрија, 3720–3730.

- Радивоје, видети Марковић Радивоје.
- Радић Михаило, 3731.
- Радичевић Милева, 3732, 3733.
- Радишић Ђорђе, 3734, 3877.
- Радовановић Јован, 3735–3737.
- Радовановић др Мирослав, 3738, 3739.
- Радовановић Шандор, пред. карловачке општине, пријатељ Св. Марковића, 3297.
- Радовић Даница, новинар, 3740, 3741.
- Радонић др Јован (1873–1956), 2089, 2339–2342.
- Радосављевић Борислав, новинар, 2842, 2843, 3742–3744, 3931.
- Радосављевић Жика, 3745.
- Радошевић Стојанка, 3746.
- Радуловић Милан, 3747.
- Радусиновић Милорад, 3748.
- Рајковић-Ђуковић, књижара у Београду, 14, 379, 527.
- Ракић Ј. Коста, 1033–1036.
- Ракић Лазар, 3749.
- Раковски Коста, 4478.
- Ракочевић др Живојин, 3750, 3751.
- Ралић др Првослав, 3752.
- Ранђеловић Видан, 3753.
- Ранке Леополд (Ранке Леополд, 1795–1886), 4006.
- Ранковић Драгутин, VII.
- Ранковић др Милан, 51–52, 58, 60, 3754–3757.
- Ратковић др Радослав, 3356, 3758–3760, 3883.
- Рашић Ј. Коста, Светозарев пријатељ, 1033, 2249.
- Рашковић др Владимир, 3761–3763.
- Ребрић Ј. Емило (1877–1904), пролет. песник, 4600.
- Ренар Жорж (Renard Georges), 4479.
- Рехак Ласло (Rehák Lászlo), 3765.
- Реџа Али (Ali Rexha), 64.
- Ређеп Драшко, 3767.
- Реџепагић др Јашар III, VI, 1607, 1608, 3481, 3523, 3768–3780, 4601.
- Рибичич Митја, 3781, 3782.
- Ристић Александар, уредник *Социјалдемократија*, 2084.
- Ристић Андра, 2084.
- Ристић Јован (1831–1899), 1570, 1970.
- Ристић Љубиша, 3783.
- Розентал М. М., 4494.
- Розман Франце, 3784.
- Роксандић Драго, 3785.
- Росум Леон ван (Rossum Leon van), 4480.
- Ротенберг Г. Е. (Rothenberg G. E.), 4481.
- Ротшилд Ј. (Rothschild J.), 4482.
- Руварац Иларион (1832–1905), 3022, 3317.
- Рудјаков др Павло Миколајевич, 22, 4251, 4483.
- Ружић Добросав (1849–1918), 4602.
- Рус Војан, 3786–3788.
- Русинов Денисон (Rusinow Dennison), 4484.
- Ршумовић Љубивоје, 4603.
- С**
- С. С., 2343.
- С. Т., видети Сударски Тихомир.

- Сабадош Јанко, 22, 29, 3792, 4297.
- Савић Божа, 2013, 2091.
- Савић Илија, кафеџија у Малој Крсни, 1573.
- Савић Љубомир, 3793.
- Савић Милан (1845–1931), 2092.
- Савић Миљко (1860–1915), 2093.
- Савић Новица, 3795.
- Савић Радослав, 3794.
- Савићевић др Десанка, 3796–3798.
- Савићевић др Душан, 3799, 3800.
- Савковић Светозар (1838–1913), 2094, 2345.
- Савовић П., 3801.
- Секви Ерос (Sequi Eros), 3838.
- Секулић Исидора (1877–1958), 3839–3842.
- Селаковић Милан, 3843.
- Сетон-Ватсон Хју (Seton-Watson Hugh), 4502.
- Симаковић др Љубица, 1612, 1650, 3844–3857, 4040.
- Симаковић-Ђукић, видети Симаковић др Љубица.
- Симеуновић др Драган, 1644, 3858–3874.
- Симин Магда, 3185.
- Симић Душан, 3875.
- Симић З., новинар, 2820, 2821, 3876–3883.
- Симић Сима, Светозарев друг, 1203, 1204, 3884.
- Симић С. Станоје, 3884.
- Симон Жил (Simon Jules), 20, 618–620.
- Синглтон Фред (Singleton Fred), 4503.
- Скерлић Јован (1877–1914), 46, 787, 788, 792, 794, 811, 932, 1181–1183, 1229–1231, 1272–1275, 1287–1289, 1300–1302, 1309–1311, 1333–1335, 1349–1351, 1356–1359, 1361–1363, 1365–1367, 1374, 1377–1379, 1419–1421, 1429–1431, 1455–1457, 1459–1461, 1463–1465, 1498–1500, 1502–1504, 1532–1534, 1536–1538, 1542–1544, 1546–1548, 1555–1557, 1588–1590, 1613–1615, 1627, 1997, 2011, 2017, 2025–2026, 2031, 2042–2043, 2068, 2074, 2089, 2092, 2109–2143, 2173, 2193, 2197, 2208, 2333, 2365, 2372, 2412, 2493, 2622, 2662, 3003, 3142, 3237, 3285, 3294, 3319, 3380, 3381, 3399, 3486, 3826, 4262, 4408, 4479, 4627.
- Слешка Д. Б., 4504.
- Слива Алексеј Иванович, 4505.
- Словић др Љиљана, 1616–1618, 3885–3891.
- Смиљковић др Радош, 3892.
- Собољевски Владимир Петрович, директор Високе саобр.-техн. школе у Петрограду, 1038.
- Созин И. В., 4309.
- Сокић Сретен, 3893.
- Софрон Крут, видети Василевски Теофан.
- Спасић др Живомир, 1574, 1612, 1619, 3484, 3667, 3743, 3844, 3896–3938, 4040.
- Спасојевић Бошко, 3705.
- Спасојевић Милован, практикант, 1561.
- Срећковић Панта (1834–1903), 1514, 1518, 1878, 1879.
- Ставрианос Л. С. (Stavrianos L. S.), 4509.
- Стајић Васа (1878–1947), 1070, 1195, 2357–2360, 3939.

- Стајковац Михајло, адвокат из Смедерева, 2160.
- Стамболић Петар, 32, 64, 3144, 3705, 3940–3947.
- Станић др Милија, 3948, 3949.
- Станић Раденко, 3950.
- Станисављевић Вукашин, 3951.
- Станишић С. Станиша, 2145, 2146.
- Станковић Живомир, 3952, 3953.
- Станковић др Катарина, 3954–3960.
- Станковић Милутин, 2361, 2362.
- Станковић Никола, 3961.
- Станковић Станимир, новинар, 3962–3971.
- Станковић Фуад, 3972.
- Становчић др Војислав, 119, 2024.
- Станојевић Александар Аца (1852–1947), рођак Св. Марковића, 2296, 2974.
- Станојевић др Владимир, лекар, 3973.
- Станојевић др Драгиша (1844–1918), 795, 1881–1887, 2030, 2072, 2147–2153, 2954, 2966, 3282, 3305, 3326, 3554, 3720, 4056.
- Станојевић Љуба, 2327.
- Станојевић Љуба, новинар, 3991.
- Станојевић Маринко, 2363.
- Станојловић Снешка, 3992.
- Станојчић др Илија, 1255, 1256, 1269, 1270, 1620, 3974–3990.
- Станчић Никша, 3993.
- Старчевић др Анте (1823–1896), 3322, 3338.
- Стегић Викторија, преводац, 29.
- Степановић Коста, 3994.
- Стефановић Никола, штампар у Београду, 1, 74, 1888, 3601.
- Стефановић Павле, 2364, 2365.
- Стефановић Светислав (1874–1944), 2155–2158, 2366–2369, 3565.
- Стојаковић Риста, 2159.
- Стојановић Александар, 2024.
- Стојановић др Ивица, 4003.
- Стојановић Миодраг, 1643.
- Стојановић Светлана, новинар, 4004.
- Стојанович Трајан (Stoianovich Traian), 4511, 4512.
- Стојанчевић др Владимир, III, V, VI, 4005–4008.
- Стојиловић Миодраг, 4009.
- Стојичић Ђоко, 62, 4010, 4011.
- Стојков Ристо, 3705.
- Стојковић др Андрија Б., III, VI, VII, 15–22, 25–28, 30, 31, 89, 1621, 1636, 1660, 2391, 3140, 3967, 4012–4044, 4492, 4493.
- Стојковић С. Боривоје, 2370.
- Стојковић Димитрије, штампар у Крагујевцу, 25, 895–897, 900, 1518–1519, 1734, 1840, 1859–1861, 1889, 1890, 1912, 1917, 3564.
- Стојковић Ј., 1841.
- Стојовић Милорад, 4045.
- Стојсављевић Богдан, 4046.
- Стокић Блашко, 3900.
- Стокић др Љубиша, 4047, 4048.
- Стоукс Гејл (Stokes Gale) 4513–4516.
- Стошић К. Васа, 2160.
- Страњаковић др Драгослав, 4050.
- Страховски Леонид (Strakhovsky Leonid I.), 4517.
- Стубла Шефки (Stubla Shefki), преводац, 64, 93, 179, 227,

- 308, 313, 326, 340, 345, 374, 450, 475, 500, 565, 640, 658, 671, 750, 762, 771, 777, 786, 862, 901, 964.
- Суботић др Драган, 4051–4055.
- Суботић др Јован (1817–1886), 1247–1250, 2161–2163, 2297, 3066
- Суботић Милан, 4056.
- Сударски Витомир, 4057.
- Сударски Тихомир, 3789, 3790.
- Суљевић Касим, 4058.
- Сућеска др Авдо, 4059–4061.
- Т**
- Т. Г., 4062.
- Табароши др Светислав, 4063.
- Тадих др Љубомир, 4064–4066.
- Тамбора Анђело (Tamborra Angelo), 4518, 4519.
- Танић Живан, 4067.
- Тарасјев Андреј, преводац, 29, 1569, 1696, 1710.
- Тасић Димитрије, 4068.
- Тасић др Ђорђе, 2371, 3876.
- Тасић др Никола, 1643.
- Татић мр Миливој, 1622, 4069–4071.
- Таутовић Радојица, 1623, 2939, 4072–4082.
- Таушановић Коста (1854–1902), 2002.
- Теодосић Радован, 4083.
- Терзић Славко, 3556.
- Тешић др Владета, 4084–4089.
- Тешић-Насковски Емилија, VI, VII, 29, 31, 1585, 1612, 1647, 2398, 2408, 2409, 2862, 3719, 4090–4095, 4235, 4549, 4628, 4633, 4634.
- Тешић Каменко, 2165.
- Тјутин А. А. (Тютин А. А.), 4521
- Тодоровић др Александар, 1624, 4096.
- Тодоровић др Драгоје, 15, 22–28, 83, 85–87, 793, 805, 808, 1625, 2570, 4097–4101.
- Тодоровић Милица, видети Нинковић Милица.
- Тодоровић Паја, Светозарев пријатељ, 1937, 1943.
- Тодоровић Пера (1852–1907), 2, 3, 10, 75, 795, 796, 954, 1027, 1160, 1198, 1255, 1532–1539, 1542–1551, 1555–1558, 1703, 1713, 1723, 1727, 1796–1797, 1894–1899, 1951–1954, 2160, 2168–2172, 2690, 3290, 3315, 3903, 4622.
- Тодоровић Стојан, 4102, 4103.
- Тодоровски Т., 3117.
- Томаш Рајко, 4104.
- Томашевич Јозо (Tomasevich Jozo), 4520.
- Томић Јаша (1856–1922), 2016, 2041, 2172, 2276.
- Томић М., 4105.
- Томић Стојан, 4106–4109.
- Топаловић др Живко (1886–1972), 2173, 2315, 2327, 4110.
- Торов Милица, новинар, 4111.
- Трајковић Милорад, 4113.
- Трајковић Предраг, уредник, 1659
- Трипковић Гордана, 4114.
- Трифуновић др Драган, 4115.
- Трифуновић Душан, 4116, 4117.
- Трифуновић Катарина, 4118.
- Трифуновић Никодије, 4119, 4120.
- Трујић Никодије, 4122–4124.
- Трусов Антон Данилович, 1567–1569.

- Тулешков Иван, 4522.
 Туцовић Димитрије (1881–1914), 2010, 2102, 2103, 2174–2177, 2202, 2270, 2299, 2317, 2423, 2810, 3043, 3329, 3589, 3843, 3957, 4131, 4243.
- Ћ**
 Ћ., 2185, 2186.
 Ћелешевић Михаило, уредник *Руже*, 1761, 1900, 1901.
 Ћетковић Владан, 4122–4124.
 Ћирић-Богетић др Љубинка, 4125–4128.
 Ћорвезироски Здравко (Ћорвезироски Здравко), преводилац, 63, 113, 180, 195, 220, 266, 307, 325, 373, 449, 474, 499, 516, 585, 1044, 1061, 1081, 1097, 1113, 1124, 1137, 1165, 1172, 1178, 1191, 1299, 1347, 1376, 1401, 1497, 4129.
 Ћоровић др Владимир (1885–1941), 2372.
 Ћосић Добрица, 4130, 4131.
 Ћулибрк др Светозар, 4132, 4133.
- У**
 Увалић др Радивоје (1912–1971), 3831, 3995.
 Угринић Коста, псеудоним Јанић Стојан, 1348, 2359.
 Узелац Петар, 3304.
 Урић Ненад, 4139.
 Урошевић др Миливоје, 4140–4144.
- Ф**
 Фавр Жил (Favre Jules, 1809–1880), 19, 566, 567, 586, 587.
 Фелчак Вацлав (Felczak Waclaw), 4523.
 Филиповић Владимир, 4145.
 Финци Ели, 4146, 4147.
 Фишер-Галати Стефан (Fischer-Galati Stephen), 4299.
 Флеровски (Берви) Василиј Василевич, 934, 4095.
 Флорова И. Т., 4495.
 Франичевић Марин, 4002, 4148–4151.
 Франко Иван Јаковљевић (1856–1916), 106, 4268, 4465, 4524.
 Франковић Драгутин, 4152.
- Х**
 Хадри др Али, 4153.
 Хајдри Вилмош, 4154.
 Халуза-Парис Савка, 4155.
 Хасанагић др Едиб, 4156, 4157.
 Хасани Синан, 4158.
 Хаупт Георг (Haupt Georges), 4480, 4525.
 Хауман Емил (Haumant Émile), 4526
 Хаџи-Василев Киро, преводилац, 37, 107, 323, 370, 385, 471, 497, 4159–4161.
 Хаџић Антоније (1833–1917), 58, 1070–1081, 1179–1180, 1184–1191, 1192–1197, 1401, 1566, 2357, 2358.
 Хевролина В. М., 4527–4529.
 Хен Пол (Нил) (Hehn Paul (Neil)), 4530.
 Хепкен Волфганг (Hörken Wolfgang), 4531.
 Хераклит Ефески, 3415, 3416, 3444
 Херцен Александар Иванович, 568.
 Хитрова Н. И., 4532, 4533.
 Хичинс К. (Hitchins K.), 4534.

- Христов Христо, 4539.
 Христу Василе, 4535–4538.
 Хрушчов Никита, 4502.
 Хумо Авдо 1626, 3213, 4122, 4162, 4163.
- Ц**
 Цанев Георги, 4540.
 Цветић Ј. Емило, 2179.
 Цветичанин Радивој, 4164.
 Цветковић Драгојла, 4165.
 Цветковић Живојин, 2374, 4166–4169.
 Цветковић др Никола, 4170–4172.
 Цветковић др Славољуб, 4173–4175
 Цвијетић Лепосава, 4176.
 Цекић Миодраг, 4043.
 Ценић Димитрије Мита (1851–1888), 1715, 1751, 1764, 1920–1924, 2013, 2187–2191, 2427, 2886, 3368, 3478, 4056, 4241, 4243.
 Церовић Љубивоје, 4177.
 Цимерман др Вернер Г. (Zimmermann Werner G.), 4541, 4542.
 Цицварић Крста, 2192–2198, 2375–2377.
 Цукић Коста (1826–1879), 1559, 1560.
 Цуцић Сима, 4178.
- Ч**
 Чакир Николае (Ciachir Nicolae), 4543, 4544.
 Чалић др Душан, 4116, 4179–4187.
 Чановић Светозар, 4188.
 Чардафонова Слобода, 4545.
 Чашуле Коле, 4189.
 Черковец В. Н., 3611.
 Чернишевски Николај Гаврилович (1828–1889), 1, 21, 23, 24, 75, 84, 86, 87, 134, 751, 752, 1357–1360, 1727, 2165, 2400, 3439, 3541, 3601, 3612, 3661, 4476, 4504.
 Чехак Калман (Czehák Kálman), 3811, 4190.
 Чилев Н., 4546, 4547.
 Чинго Живко, 4191.
 Чиплић Богдан, 4605.
 Чиплић Милоје (1912–1941), 2378.
 Чкребић инг Душан, 4192.
 Чолак Тоде, 82.
 Чолаковић Родољуб, 4193.
 Чоловић Иван (1881–1930), 4194
 Чубриловић др Васа (1897–1990), 2379, 4071, 4195–4198.
 Чудновски Соломон Лазаревич (1849–1912), 4548, 4549.
 Чукановић Саво, 4199.
 Чумић Аћим (1836–1901), 1025, 1027–1029, 1479–1480, 1512–1515, 1912, 2003, 2013, 3291.
- Џ**
 Џамбазовски др Климент, 4200–4202.
 Џој Е. Д. (Goy E. D.), 4550, 4551.
- Ш**
 Шарова др Крумка, 4284, 4552–4560.
 Шебековић Милија, 4606.
 Шевић Милан, 3262.
 Шемјакин Андреј (Андреј Шемякин), 4561–4563.
 Шепаровић др Звонимир, 4203.
 Шишић Фердо (1869–1940), 2380
 Шовел, 4564.

- Шошкић др Драгутин, 85–87, 4205. Шувар др Стипе, 4211, 4212.
 Штакић Ђорђе, 4206. Шугар Питер (Sugar Peter), 4565.
 Штер Јоже, 3384, 3791. Шуковић Радивоје, 4213.
 Штрасер Павле, 4207–4209. Шумановић Анте, 2381, 2382.
 Штумф В., преводац, 147, 148, Шумаревић Светислав (1887–1977),
 151, 275. 4214.
 Шћепановић Милинко, 4210.

СКРАЋЕНИЦЕ

- АИИ – Архив Историјског института, Београд
 АС – Архив Србије
 АСАНУ – Архив Српске академије наука и уметности
 БАН – Бугарска академија наука
 АНУ – Академија наука Украјине
 АФЖ – Антифашистички фронт жена
 ИАБ – Историјски архив Београда
 ИМС – Историјски музеј Србије
 ЛГУ – Ленинградский государственный университет
 МС РО – Матица српска, рукописно одељење
 НБ – Народна библиотека Србије
 НМК – Народни музеј Крагујевац
 НФ – Народни фронт
 СКГ – Српски књижевни гласник
 СКЗ – Српска књижевна задруга
 СУД – Српско учено друштво
 УБ – Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“
 ЦГИАМ – Централный государственный исторический архив,
 Москва

IV

ДОДАЦИ ЗА КЊИГЕ I-XVI

ТЕКСТОВИ ИЗ ЛИСТА *ВРАГОЛАН* КОЈИ СЕ ПРИПИСУЈУ СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ

Белешка о овим текстовима. Већ раније смо образлагали да припређивачима ових дела није дозвољен увид у комплет шаљиво-сатиричног листа *Враголан* који се налази у Историјском музеју Србије (видети и *Предговор* ове XVII књиге), чиме је онемогућено утврђивање Марковићевих прилога у њему. Када је био готов и прелом ове књиге дошли смо до једног примерка фототипског издања тог листа, па смо се, ево, одлучили да овде приложимо оне текстове које писац студије уз репринт издање, др Васа Милинчевић сматра Марковићевим. Наш суд о томе даћемо накнадно у неком од стручних часописа.

Поред овде датих текстова професор Милинчевић сматра да су Марковићеве и следећи прилози: *Погледи – изгледи, I „Рагник“ увија (Враголан, бр. 8, од 2. маја 1872), и Неопесана писма, III (Враголан, бр. 11–12, од 26. маја 1872).* Ми смо ове текстове штампали у *Прилозима* књига VII, стр. 295 и XIV, стр. 271 и 266–268 и о њима изrekli своје мишљење те их овде нећемо понављати.

Београд, 7. VI 1999. године.

Приређивачи

*Ђорђе Игњатијевић, Андрија Стојковић
и Ђорђе Милировић*

ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД.

Политични преглед веома је важна ствар у свету где се све политично говори и ради као што је код нас. Зато и „Враголан“ сматра за дужност да прати политичне радове у целом свету почевши од дубоких Бизмаркових комбинација до лиферација у нашем војеном министарству. Али, Враголан је млад лист, па се још неусуђује да има своје самостално гледиште на светске (јавне и тајне) догађаје, но ће се служити мишљењем таквих листова, као што су „Ружа“ и „Видов-дан“ „Јединство“ и др. Надамо се да нам ни публика ни споменути високо-поштовани неће замерити што поштујемо ауторитет и меродавна места или бар меродавне репове и меродавна уста.

Од како је г. Ђелешевић авансовао за трећег побратима; сарањивање Турске спрема се веома нагло – по каванама београдским. По меродавним круговима до душе још се оклева, хтели би најпре да подигну српску флоту. Пројект је већ био готов; персонал одређен, буџет прорачуњен и т. д. али због неприлика морао се цео плаћ за време одложи. Препрека је била у томе, што нису могли да се погоде ко ће бити министар флоте. Неки су хтели да се министарство флоте споји са министарством лепих вештина, које би се имало подићи и да се једно и друго повери г. М. Бану, који је као приморац и као вештак двоструко способан за ову дужност. Други су опет говорили, да је то скок у природи, јер по природном-поступаном развитуку, треба да буде министар лепих вештина г. Малетић. Еле ту се непогодише. Зато је та ствар одклоњена. Али на место флоте решено је, да се Србија што пре снабде са жељезницама. Жељезница брже вози и више асни (нарочито при преговорима и постројавању) но флота – и то је још један разлог више, да се све српске силе управе на постројавање жељезнице. Међутим ратничка или управо радикална партија са г. Ђелешевићем на челу, није задовољна што се оклева, већ наваљује све више да се иде у Босну. Популарност г. Ђелешевића позната је код нашег света, нарочито од како му са свију страна почеше долазити познате жеље. Сад се поговара о некој промени министарства,

Вели се да ће г. војени министар, који је веома заузет постројком жељезнице одступити, а на његово место да ће доћи г. Ђелешевић. Други опет мисле да ће се променути цео кабинет и да ће се г. Бану поверити образовање министарства, јер је веле рат противу Интернасијонале за српство још важније но рат против Турске. Огорчење је на све стране велико. Незнамо која ће странка победити. Свакојако од тога ће зависити даљи развитак догађаја на истоку.

Враголан, бр. 1, од 4. VII 1871.

ЛЕПОТИЦА КОМУНА.

Комуна је пропала. Али што јест јест. Нећу ништа да тајим па ма „Српски народ“ (али Новосадски) подигао кривичну тужбу противу мене, што растурам опасне и по државно спокојство убитачне ствари, ма се „Застава“ и још који пут нашла увређена на „Раденика“ само због неспоразумлења о либералима. Комуна је била лепа и млада и словом велим млада али и ватрена женскиња. Европски полицај (који би требало све да зна) г. Жил Фавро каже да имена њеног нема записаног ни у протоколима „крештајемих“ ни у протоколима „венчајемих“ ни у протоколима „умрших“ – а сви филистарски листови, тако звани официозни, т. ј. они који се хране из топлих и масних фондова „диспозиционих“, одакле и г. г. шпиони, улизнице и остале протуге и чанколизе вуку паре; сви они велим признају већ, да је комунина мати интернационала рођена 1862 године у Лондону.

Но било како му драго, ја је волем и скрено вам кажем, да ме она одушевљава. Може бити и зато што ми је на знамењу било име „Хаџи-воштац“, па немарим за све оно, што није на правди извештено. Комуна је истина попалила Париз, срушила вандомски споменик, уништила плаћање меница (на чему јој особита хвала) конфисцирала имање великом г. Тјеру и т. д. али она је и убаво и племенито, младо и окретно девојче, једном речи таково, да је и човек а камо ли враголан мора волети. Каже се да је богаташи баш и немају радо. То је пресна лаж. Она се само немеша с њима, па је добро не познају, а они опет невиде великог интереса да са њом кокетују јер се њоме неможе да шпекулише, нит се она продаје као што то чине многе друге булеварске цуре, са којима богаташи имају доста посла. Докле с једне стране стоји комуна у таквом положају према богаташима раднику је она срце и душа, као и враголану. Он жели само да је чује, жели да са њезинух усана још једном зазвече јасне и свете речи: Доле са неправедном поделом иметка, доле са тиранима. *Нејошћено је гоба њезина смрт, а*

јошћено њезино васкрснуће. Па тако лепу, тако племенито али истина мало и плаховиту (у обрану) женскињу, напада свет, наравски по налогу и заповести „озго.“ Баш је чудан овај свет!!!

Али шта вреди сво то викање противу комуне, шта помаже сва та дрека, кад и сами принчеви орлеански, незаборавите *принчеви*, јер и самом речју том много је речено, и ти принчеви, признају заслуге комунине, па и њој поред осталог благодаре на своје садање „счастије“. Ево од речи до речи те њихове благодарности:

„Хвала комуни, цару Виљему пруском, Наполеону, Бизмарку, Молтки и свима осталим, који су допринели да је стање француске таково, та се и ми можемо „благополучно“ надати, да можемо заузети порфиру и скиптар, престо и цивилисту царску, да повратимо овај француски народ опет под управу наџака (али не Богићевог) и батине, да неправи више вашар у „крунисаној“ и цивилизованој Јевропи. *Ура комуни, цару Виљему, Најолеону, Молџки, Бизмарку и свима осталим.*“

Принчеви Орлеански.“

Дакле кад већ и принчеви орлеански, синови „миро-помазаних“ глава, одају хвалу комуни, онда и нама сиротињи, за коју се она највише и борила, неће се ваљда замерити што желимо, да се то лепо и племенито девојче, избави од толике, претеће јој пропасти, да устане на ново, да изврши шта је наумило, па да јој од срца узвикнемо (истина онда без принчева) живела комуна.

Враголан, бр. 1, од 4. VII 1871.

ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД.

У пређашњем броју јавили смо нашим читаоцима, како се је изродила начелна борба између наших „капацитета“.^{*)} На журналистичном пољу због спољне политике данас смо у стању јавити читаоцима да се је променула „ситуација у иностраној политици“ и завладала тишина. Борба око кабинета престала је а унутарња српска политика на дневном је реду. И ми ћемо по стопама наших капацитета, данас претресати нашу унутарњу политику.

Питање о „унутарњој слободи“ и о „васпитању омладине“ за нову, „слободну слободу“ данас је најваљанија ствар. Познато је у Београду кад је г. М. Максимовић био ђак, да је онда ишао слободно у кавану, изувао чизме и своје обојке сушио на фуруну. Сви су гости гутали смрад мокрих обојака а г. М. је ћутао и мирно пушио своју цигару. То је била разумна, умерена слобода. Данас ђаци у кавани не суше обојке, јер је завладао радикализам. „Томе ваља озбиљно стати на пут.“ Ово је опште мишљење г. М. Поповића и г. Ђелешевевића. – Скупштина се спрема – т. ј. спремају је поменута господа и њиови пријатељи – да изда закон по коме би у Србији могле излазити само *једне новине*. На њима би радили први капацитети. Г. Бан писао би бесконачне чланке све о интернационалу, г. Розен преобраћао би Србе у православну веру, г. М. Поповић писао би дописе из унутрашњости, г. Вукашин погађао би се за огласе, а могао би само паре примати па ма ништа и написао, а за г. Ђелешевевића веле да „има вица“, зато би он био најбољи за разносача новина, те би своим вицевицама по кућама задобио публику. Веле да је г. Ђелешевевић већ наручио чаушку капу с прапорцима за ову важну мисију. За г. М. Максимовића није одређен особити одео: јер он може да пише свашта (само кад има изгледа за ванцамент). Сваки од ових сурадника имао би плате по 10000 талира. Јер у данашњем напредном веку опште је признато, да нетреба трошити новце на војску, на ратничку спрему и т. д. већ на просвету. Зато се у велико и спрема да се озбиља награде ови српски просветитељи.

^{*)} Капацитет то је човек који има дебелу, ма и шупљу главу.

Поред ове реформе у просвети по захтеву „Јединства“ и „Видов-дана“ спрема се још и да се укине закон о штампи. Веле да је веома незгодно имати три цензора: штампара, члана полиције и министра унутарњих дела. Боље један Вујић па крај. Ову реформу која је поникла из најдубљих интереса г. г. М. Бана, Розена и осталих, мора поздравити сваки њиов пријатељ, тим пре, што смо уверени да је то најискренија жеља и владе. А то би био и једини пут да би се дошло најлакше и најпоузданије до искреног споразумлења између „јавног мњења“ и државне власти за чиме толико чезне српски народ. Каква би добит отуда произишла за српство, читаоц може сам погодити – ако само уме да мисли.

И тако место ратне буре, којој смо се надали, доби ћемо лепу тишину. Ратоборни г. Ђелешевевић неће постати војени министар. Мир је дакле осигуран. Чујемо да се спрема пројект како ће се наша фабрика оружја у Крагујевцу преобрати у фабрику клупа за паркове, астала, шифоњера, ормана и т. д. Ово ће се све производити о народном трошку и давати заслужним људима, бадава. Тако ће се с једне стране подићи српска индустрија, а с друге стране српска жељезница има ће више предмета за вожење. Ми смо вазда високо ценили индустријално-шпекулативни талант па ма чији он био и овај пројект, – ако није ни поникао у „великој и високој глави“ – ми га од свег срца уступамо *изналазиоцима*.

За сада довољно и оволико. Ако се мир непоремети, ми ћемо у идућим бројевима саопштити читаоцима неколико политичких комбинација о држању мира.

Врађолан, бр. 2, од 11. VII 1871.

НАЈНОВИЈЕ.

На путу смо кризе министарске Г. Бана министарство, за које смо у прошлом броју јавили да га је имао образовати распада се. Г. Ђелешевић и г. Малетић не могу да се сложе, због заваде око неког дуката. Један од њих мора да одступи. Сви су изгледи да ће „министар лепих вештина“ победити, а тиме је и ратничка партија пропала.

Враголан, бр. 2, од 11. VII 1871.

ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД.

Мир је утврђен. Публика је успокојена, само у високим круговима влада велика забринутост. Као што смо јавили у прошлом броју „Враголана“, „Јединство“ и „Видов-дан“ озбиљно спремају Србију за „реакцију.“ Услед тога саставила се комисија од г. г. Бана, Ђелешевића, Розена, М. Поповића, М. Максимовића и кумпаније да одреде, које установе треба у Србији сасвим укинути, а које ограничити, па да у Србији настане влада реакција. Ова комисија имала је већ једну седницу и у њој се повела веома занимљива дебата, коју у изводу саопштавамо нашим читаоцима:

Г. Бан предлаже да се укину окружне скупштине и да се њему да 10 # од штампаног чланка, па ће он у десет чланака црно на бело доказати да је за нас права благодат живети без окружних скупштина.

Г. Розен – одговара да то није могуће извршити, јер окружних скупштина у Србији нема, место тога вели г. Розен да се укину јавни зборови, а он тражи само 5 дук. од чланка па ће доказати у 10 чланака тако исто као и г. Бан да нам исти нису потребни.

Г. Ђелешевић слаже се и с једним и другим предговорником да би поменуте установе ваљало укинути, кад би их било, али како оне већ не постоје то он са своје стране предлаже да се уништи општинска управа, и да полиција по својој „увиђавности“ управља општинским делима. Он узимље на себе да потребност ове реакционерске реформе докаже у свом листу и за награду тражи да му се плати, не на парче већ [да] му се даје ђутуре 500 талира годишње.

Г. М. Поповић доказује, да је то тако исто немогуће, јер вели општинска самоуправа код нас не постоји. Позивље се на позитивне законе и на факта, која су се десила недавно у Београду (Ђелешевић неодобрава речи говорника и – ларма). Место тога он предлаже да се укине закон о удружењима и за награду не тражи ништа друго, већ да му се дозволи да сме јавно заступати маџарске интересе у Србији, а за наплату новчану он ће се сам побринути.

После њега говорио је г. М. Максимовић и доказао је [да је] то исто тако немогуће као и прва три предлога, јер закона о удружењима нема никако.

Још је хтео г. Максимовић да говори ал се подиже граја са свију страна. И предлагали су и говорили сви одједаред: неки су хтели да се уведе цензура, други су доказивали да она није ни укидана нити по закону нити на делу; једни су хтели да се скупштини одузме власт законодавна, други су доказивали по уставу да она те власти и нема. Једни су хтели да се скупштини одузме право контролисања и одређивања буџета, други су опет доказивали да то право скупштина – као и да нема, па да је сувишно одузимати га; једни су хтели да се укине слобода говора и предавања – други су доказивали да је и то сувишно, јер та слобода такође не постоји и т. д. Једном речју сваки предлог одбачен је као немогућан. Комисија је већ била у очајању, што не може да пронађе неку установу, коју би требало укинути; напоследку пошто се ларма утишала узе последњу реч г. Максимовић и пошто је пуна три часа доказивао важност свога предлога, што има да га изнесе, закључи свој предлог с овим речима: „Славна комисијо! У једној земљи где људи не једу један другог (већ само туку батинама и кундацима) мора бити „цивилизованих“ – слободњачких установа. Оне се до душе непримећавају у Србији, али оне морају постојати, само их ваља пронаћи. Зато господо ја предлагам да се ореди и распише јавна награда свакоме који такву установу у Србији пронађе и комисији свој проналазак саопшти и потврди. За награду ја жртвујем моје ново дело, које је још у рукопису под насловом „теорија шупљих фраза“ или „нова слобода од новог апостола“ у 15 тонова комисија једногласно усвоји овај предлог и реши да се награда распише. Шта даље буде јавићемо читаоцима у своје време.

Враголан, бр. 3, од 18. VII 1871.

ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД. (Извешћа из унутрашњости.)

Код нас у Србији поплаве на све стране – па чак и у „Јединству.“ Али највише је ове године била поплава „касе.“ По њој су благодарећи природним узроцима и горосечи већином пловили масни трбуси са дипломама, са султанским ифтихарима. – азијатским клепетушама „доброг старог времена“, у ком су: химнопевац и писац „апотеоза“ грабили паре на рачун народа и династије. – Исто тако туже се и учитељи – нараво у „Јединству“, – да су и они ове године јако поплавлени били од просветних „културтрегера“, којих је било само четвортца; – пети је због „општинских послова“ морао остати у резерви истражујући чак и по помрачини (а то ће рећи ноћу) просветне резултате о непатосаним и убуђаним школама. Резултат свију истраживања сведен је на то: да је ученика било ове године више но пређе и да учитељи неки стоје добро, а неки зло, нарочито у оним крајевима где се ове године због поплаве није излегло доста ни пилића ни гушчића младих. Највећи просветни успех показао се у окр. Крушевачком и Крајинском. То доказује „штатистика Враголана“, која има извешћа, да је првومه Христос највише био прослављен, а у другом, да је енглеска раса најбоље корена ухватила. Свакојак се види, да код нас „просвета“ јако напредује и што коју годину, да ће све на боље бити. Особито се примећује да „недељне школе“ и „учитељски зборови“ веома напредују. Томе су најбољи докази извешћа у „Јединству“ од ове године. Још само не знамо како стоји са „учитељском школом“ – а на сву прилику мислимо да и тамо није хрђаво. Док не добијемо бољих и потпунијих извешћа од новог управитеља (који буде), ми ћемо се задовољити и са „президијалима“ г. Симе Живковића, с којим се поштар крагујевачки до сада највише хвалио и његову свакидашњу акуратност у писању до неба узносио. У опште рећи, управитељ гимназије крагујевачке да би постао „београдске“ труди се да покаже своју литерарну способност и особиту наученост, нарочито кад наступи време „премештаја“ и јулске ладолуж-ладовине. –

Других новости за сада нема. Осим ако скоро пођу „правитељствене ајгири“ да расплођују по Србији добре „расе“. Опште је мњење да стари коњи не ваљају. Треба дакле нове плодити, који ће се умети и добро јашити и теглити. Кад буде време новом расплођавању, објавиће се – као обично – званичним путем да сви знају и да се спреме за дочек. Говори се да ће се први „ајгири“ послати у окр. Крагујевачки јер се тамо појавила јака потреба да се крв рафинише – прекали – и у мазговску обрати. Какав хемијски процес произиђе из тога – јавићемо у своје време.

Врађолан, бр. 5, од 1. VIII 1871.

УВОДНИ ЧЛАНАК О ПОЛИТИЦИ (по „Видов-дану.“)

Сва Европа мисли да је данас у свету мирно, спокојно, задовољно и превесело; али у исто време дипломате на форму Томе неверног и комп. јако опажају да се време рату приближило. Особито се јака опажа борба око власти и бокала, што нам сведочи расположење „препијаног појезијом“ и запојеног бахусовом арфом г. Рашића, химнопевца, стиходељца и химно-продавца. Он звезда – и нешто више, просветна комета у српству! А кад њему у Ђелешу неби веровали – онда би требало и нас и сав свет осудити као издајнике.

У опште у целом свету, опажа се да су људи озбиља постали страшно р а т о б о р н о г д у х а. То је господо и држављани, па ако хоћете и грађани српски – факт, који несме ни Миша молер порећи, и ако се мисли да он често ништа не види и нечује. Ако не верујете њему, онда вам болег јемца не треба, од татора његовог уча Мије – тог славног јунака пијаци београдске. Најпосле ако и ту сумњате, а ви обратите пажњу на нашу војску, а нарочито на више њене чиновне. За чудо, како се у последње време развио у њој ратоборни дух?! Већина Марсових синова спремају се да се тек сад уписују на „Војина“ јер је веле он постао у последње време (али пре није био) најпоузданије срество за „аванземан.“ Публици ће ваљда познато бити, да је до сада код нас „Ружа“ била прави ратенички орган, као што то и српске жеље сведоче, да је шта више у велико потпомагала развиту „ратоборног духа“ у срцама Новопазарских јунака; али од како се састаде она славна коференција у Бечу, због жељезнице српско-турско-аустро-угарске, увидело се да је све оно што звечи (цакће) шупље. С тога се јавила изванредна потреба, да се и официри подвргну операцијама испита, јер је – по свима досадањим извешћама – рат већ на прагу, па се хоће да само сигурни са операцијама ако не на Призрен, а оно бар на Нови Пазар...

Овако се за сада говори у вишим (политичким) круговима, и ми мислимо да наши министри рата и дипломације – немају против тога баш ништа. –

На против у нижим (неполитичким) круговима, ствари стоје сасвим друкчије. У њима се воде разговори највише о томе: колико је до сада било „лицитација“ за прављење београдско-крагујевачког друма, јер су цифре – веле – врло важна ствар, особито кад се хоће да зна за трговину и обрт у једној земљи. Али највише се разговор води о томе: колико је измако Ђелеш од Мате клозера, Малетић од Јеремије Караџића, Бан од Саввџ Карамарковића, Розен од Вукашина, Милош Поповић од Вишњића, Рашић од Мише молера, а сви од „Трговачког Гласника.“

Од решења ових „важних“ питања зависиће сав будући рад „српског ученог друштва,“ а нарочито избор нових чланова за идућу годину.

Враголан, бр. 6–7, од 8. VIII 1871.

СА ОМЛАДИНСКЕ СКУПШТИНЕ (по „Трговачком Гласнику.“)

Оргенлије и осџали са љрајорцима заузели љрва месџа. До њих љлаћена омладина, а за њема људи, деца и „наши млади социјано-комунистџички револуционари“. У ложама џосџе и џосџо-ђице.

Председник годишњег одбора др. Л. Костић каламбур, пошто је свима женскињама у очи добро загледао, отвори скупштину следећим речима: „Ја отварам седму омладинску скупштину (у место шесте) и позивам годишњи одбор да заузме своја места.“ (Одбор у лицу одборника заузе своја места. Др. Лаза погледа се с њима. Насмеју се и др. Лаза продужи) и предлажем да се иде на беседу, а овим затварам седницу (прима се једно-гласно и уз бурно живио усваја се).

Нова уџрава скуџиџиџинска. Ново љредседниџиџво. Само иџиџо су сџиари чланови, коџи седе у иџиџом реду.

Нови председник отвара седницу. Пошто се предходно реши да се иде на игранку и назови – село. Говорник *Урош Гавриловић* узима реч. „Молим славна браћо омладино! У крилу нашем појавили су се неки комунци, неки социјални револуционари, коџи хоће да пониште темељ ове српске без икаква начела и правца омладине, коџи се љуте што свакоме вичемо живео, коџи не трпе што смо ми одма справни за лакејство, чим видимо ордене, прапорце и звонцат. А кад би се славна браћо омладино усвојила њихова начела, дада би се свет у суноврат преокренуо, јер они одричу солидарност са свима владама, што значи, да они неће и непризнају никакову владу. Кажите ми браћо, ко би нас бранио и штитио кад неби било владе, ко би одржавао ред и сигурност, ко би плаћао порезу, ко ишао у војску, ко трпио насиља; ко ... али доста, доста. Доста је велим да поменем само један факт, коџи и глупак и лудак мора да верује, а камо ли те „усијане главе“ ти комунци и социјални револуционари, факт велим: да би тада у Сибирији неранце родиле, да бих рибе вукле лађе, и да ће вода морска лимунадом постати. (прекидање и задимљено одобравање) Јест

браћо ти... ти... комунци хоће да исмеју тајне конференције, хоће да пониште субвенцију, хоће да забране да се човек сме продати, хоће... (прекида се реч говорнику од одушевљеног живио).

Чедомил Мариновић (упадајући у реч). Бр...браћо! Ја .. а..а се си... си слажем с ... с ... са пред ... говорником. И ... и ... и ја о. о... хоћу су ... су ... субвенцију и ... и ... ја о ... о ... хоћу, да ... да ... се пррро ... дам, нај ... боље је се, ... се пррро ... дати. (Многи ћуте, а већина виче: нетребајте, нетребају те.)

Владимир Јовановић протестира, како је смео *Влада*, да од рече солидарност са свима владама, кад је он сам влада, што опет шкоди и његовим као Владиним интересима, јер се зна још из „Змаја“ да је он одавно постао „*Влади – мир*.“

Владан Ђорђевић подпомаже предговорника, и доказује да је и он неко парче од владе, па ако и није влади мир, а он је од владе за *владан*.

А. Сандић предлаже да сва ова питања, а особито у односу влади мира реши комесар, јер је се сам Владимир ставио у положај Мађара, а тим је дао комесару и право на то. (Вика, ларма и бука. Председник говорнику забрањује реч. Он се обраћа скупштини. Опет ларма и вика. У то владин комисар распушта скупштину, а скупштина се разилази у бурно „живила уједињена омладина.“)

Врађолан, бр. 9, од 29. VIII 1871.

ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД. (Извешћа из унутрашњости.)

Избори, за данас отварајућу скупштину испали су нај у с т а в н и и ј е. Свуда су ишли у најбољем реду, на што имамо захвалити нашим „надзорним властима“, које су „по природи своје дужности“ све чиниле, само да дође „узајамног споразумлења“ између владе и народа. Тако бар каже „Видов-дан“, „Трговачки Гласник“, „Јединство“, „председник београдског општинског суда“ и „Турски народ.“ На неким местима поновљени су избори у име „слободе с редом“, не били се тако први бујан излив народног поверења вратио у своје корито и пошао н е за у с т а в н и м путем. Особито је важно, што је Београд између свију вароши осветлао образ као и свакад. Све копрцање да код нас нема закона о патентима било је узалудно, јер су опет „патентирани“ остали. –

Из Јагодине нам опет јављају да је тамо на поновљеном избору енергичним заузимањем патролција, цигана и баштованција остао избор на чувеног „газду“ коме се такође усладио патенат, што му га „м л а ђ е с и л е“ отеше, па сад хоће да му га опет поврате. Веле да је се зарекао, да ће се ма на који начин опет удостојити, те повратити стару славу и масан залог! Чује се да су Јагодинци спремили адресу у виду протеста и протест у виду адресе, да њиме изјаве задовољство према своме посланику. Тако и треба то је лојално?

Од владиних посланика, изабрани су по рангу и избору њих 18 с п о с о б н и х, за рад учињених услуга „отечеству.“ Између њих за „старог господина“ и ако нема пророка унапред смо му прорекли посланство, и казали да ће бити и м и л о в а н и с п а с е н. А исто тако и министарство лепих вештина и православија достојно је заступљено. –

Сад су на реду предлози. А између многих предлога, које су народно-владини посланици понели у депу, да унесу у скупштини, најважнији је предлог о министарству трговине, заната и земљорадње. Предлог ће поднети патентирани београдски посланик, коме су предлози и у општини добро пролазили (види заједницу), а у томе ће га најживље потпомагати „банкер“ коме по свом послу

и личи да дође за министра трговине. Један од пришипетља биће противан „спроводном слову“ банкера, и ако је његово „слово“ по садржини биће урнек ораторске речитости, које ће потрести све, да ће се одма концесија за жељезницу предати једном од верних сапутника његових. Још се каже, да су на ту целу употребили бечки милионари и сву своју политику расипања да се доцније јаче кине. Шта даље буде јавићемо у своје време.

Враголан, бр. 10, од 5. IX 1871.

ВЕЛИКИ ЧОВЕК.

Он није пронашао барут, није опловио прву земљу куглу, није открио нову планету нити је на овој нашој земљи кугли створио што особито паметно или особито лудо. Ништа од свега тога он није учинио, па опет је велики!

До душе има иљадама начина да човек у свету постане „велики“, али смео би се опкладити да се ни један читалац не ће досетити на који је начин наш српски велики човек постао велики и у чему се састоји права, српска ориђинална величина.

Он је као прави Србин пронашао ориђиналан српски пут, којим једино Србин и то ваља знати чисти, – овејани Србијанац, постаје велики човек.

Он је ванџирао! ванџирањем он је постао велики човек!

Е – ала ми је то нешто ориђинално – тек што нису изrekli читаоци. Али како је ванџирао или управо какву је идеју он извршавао самим актом ванџировања? То је управо суштина, која чини великим, нашег српског, великог човека.

Он није никад мислио о реформама у државним установама, шта више он је вазда држао да о томе није нужно ни мислити. Реформе долазе саме по себи. Обична памет држи да бар мора бити некога, који ће неке мисли, ма из чије главе биле, формулисати, написати у форми закона. Али његова памет није се ни тиме бавила. По његовом мишљењу и закони ничу и расту „природно“ као и печурке после кише. Он је држао да само бунтовници против законитости и државног поретка мисле о реформама у држави, а прави српски чиновник несме о томе мислити. За то се он старао да мисли што може бити мање и да не би никако пао у такав грех, хтео је ако је могуће – да не мисли ништа.

Што се је више дизао по степенима ванџаментга, што је ближе бивао својој највишој цели – највишем месту до којег се могло доћи ванџаментом – он је све више гушио у себи безбожну револуцијонарну способност мишљења. Он није ништа писао, осим својих званичних акта у канцеларији, за која није требало никаквог миш-

лења; он није ништа читао, – осим новина у којима се проповедала иста „теорија немишљења“, коју је он на себе остваравао. Ето ту лежи тајна његове величине!

Идеју немишљења он је хтео да оствари својим ванцирањем; а управо да те две идеје ванцирање и немишљење стоји у једну и да он својом личношћу постане живи преставник те идеје и колико су му његове човечанске силе дозволиле, он је то достигао. Само његово лице, његов ход и понашање добила су израз немишљења – идијотизма, што му је давало још више важности, јер су његови потчињени то сматрали као знак дубоко-мислености и подражавали су му не само у немишљењу већ у ходу, држању, говору и т. д. А његови старији, као људи од старог шлога, који нису изучавали велике науке, видећи његово дубоко чиновничко ћутање, његове важне чиновничке „манире“ и његове многе присталице мислиле су, да је он заиста идеал чиновника и достојан највећег места.

И тако је он постао велики човек.

Данас он исповеда иста начела која је проводио у живот својим ванцирањем, само је рад да своју теорију распространи на све чиновнике и цео српски народ. Али како је дуго време упражњавао свој мозак у немишљењу, сад неуме да смисли како ће да изврши свој идеал. Пало му је до душе на памет, да је у младости учио како у Китају постоји тај његов идеал. Тамо су за сваки посао и сваки покрет у животу прописани закони, па људи немисле ништа, већ су навикли да се крећу као лутке по закону. Сад наш велики човек мисли како ће те законе превести и одомаћити код нас. Али му веома смеће његов велики, идеални идијотизам.

Таква је судба свију велики људи, да не могу потпуно да остваре своје идеале.

Врађолан, бр. 18, од 31. X 1871.

ПОЛИТИЧНИ ПРЕГЛЕД.

Дебаџа на китајској скујишћини. Велика скујишћинска сала у њој измеџан џросџи свеџи и мандарини разних регова. Мандарини џрвоџ и друџоџ рега одликују се особџиџом боџом од осџалих. Сви друџи без боџе. Председник оџвара скујишћину.

Пред. Браћо! Ми смо се скупили овде да доведемо у ред нашу китајску земљу и наше китајске држављане. Ви сви знате да у нашој земљи ред значи послушност. Да браћо: послушност то је идеал који ми оћемо да остваримо. У овој земљи нико не треба ништа ни да мисли ни да ради што му није – заповећено. Сви треба да слушамо, нико не сме да заповеда осим јединог „сина неба“ (ређају се титуле китајске династије које ми краткоће несаопштавамо), који је једини послат од свевишњег оца да нас усрећи (ситни мандарини подскакују са својих места од узбућености, један мандарини првог реда баца на њих строг поглед, што значи: није заповећено! – простота само ћути и укочено гледа у председника). Ми треба да донесемо законе, који ће не само угушити сваку клицу која би без дозволења више власти хтела да проклија у нашој земљи, но смо дужни да васпитамо цео народ а нарочито целу омладину, да буде душом и телом одана и послушна нашој божанственој династији. У тој цељи ја отварам скупштину.

Читају се предлози скупштинарски:

Посл. № 1. „Сваког месеца сви Китајци дужни су скупљати се на одрећена места, где ће их г. г. мандарини по налогу више власти све прегледати по главама, па који им се учини „неблагоднамеран“ или „неблагоднадеждан“ нека спава сваке ноћи у одрећеним апсеничким кућама, које ће за ту целъ сазидати у свакој општини по целој пространој китајској царевини.“

Посл. № 2. Брани предлог. Вели тим ћемо путем очистити земљу од смутљиваца и барем ноћу могу г. г. мандарини и његово царско величанство мирно спавати – но: како се смутње могу правити разним путовима усмено и писмено, и управо: како свако писање новина и књига, које није по налогу више власти, иде на то да произведе неред у земљи, то ја предлаћем да се сви писци сваког

месеца редовне казне и с тога сам менења да се горњем предлогу дода: при сваком месечном визитирању „благонамерености“ и благонаклоности китајских суграђана, свима писцима без разлике пола, чина и занимања, оцепиће се пред свом публиком 50 батина зарад „назиданија“ потомства. Сви који пишу по заповести више власти од тога су изузети, јер је „штампа слободна.“

О овом додатку отвори се дебата. Неки веле да је мало 50 батина већ 100, а нарочито што је 100 округао број, а округлина је идеал савршенства. Неки опет устају против саме штилистике и оће да се реч „батина“ замени са речи „церић“ – некако округлија реч и има више израза. Трећи оће да се сви писци без разлике бију јавно батинама, јер веле батине нису к а з н а, већ једно педагошко средство, које сви знаменити учитељи употребљују за уливање науке и морала у дечије мозгове, па ваљда ће исти утицај имати и на писце, који оће да уче свет науци и моралу. На послетку четврти слажући се са предходним мњењем, да су батине једна педагошка мера а не казна, предлаже да се иста мера примени на све чланове државне машине т. ј. на све мандарине без разлике, јер вели и они су учитељи народни.

Дебата би се можда још дуго продужавала, али изађе један мандарин првог реда и рече:

Држављани китајске земље! Ви сте и сада у заблуди као и вазда. О свему томе што ви предлагете и о чему дебатирате постоје већ закони. Влада по постојећим законима земаљским има сва та права, која јој ви дајете. И кад би хтели на ново да издајете законе који већ постоје, то би значило да ви немате поверење у владину тврду вољу, да ће извршити све параграфе постојећих закона. Да! то би био вотум неповерења. А поданици китајског величанства не смеду (при тој речи сви скупштинари сагну главе за знак покорности) немати поверења у своју владу, која им је од самог бога послана. Треба једном да разумете свој скупштинарски позив. Фала богу Китај је уређена земља и ви се скупљате овде само обичаја ради, да изјавите поверење у владину мудрост и да јој захвалите за њене трудове, а не да предлагете законе.

Посл. № 0. (који је разумео заповест) предлаже: „да се влади изјави поверење, да јој се у напред одобравају све мере, које би она употребила зарад одржања реда у земљи и зарад васпитања народа у верности, оданости и послушности, па да скупштина преко свију предлога пређе на дневни ред.“ Једногласно прима се.

П р е д с е д, Кад смо овако мудро завршили наше послове на реду је да се разиђемо кућама. Браћо сваки народ има нешто ориђинално и због тога све установе и сви закони земаљски треба да су ориђинални, да су у народном духу а не копије са стране. Сваки народ тежи да оствари неке опште човечанске идеје: слободу,

једнакост, братство, морал, правду и т. д., али све те идеје имају код разних народа разне облике. Код нашег народа „слобода“ значи послушност „братство“ значи послушност, „морал“ значи послушност – једном речи идеал нашег народа јесте и остаје на вечна времена: послушност. Ви сте браћо сватили дух нашег народа и завршили сте свој рад у народном духу. Ја вам за то захваљујем – а сад вам заповедам: разиђите се кућама. (Док је председник ово говорио мандарини разних редова климали су ушима за знак одобравања, а простота је мрдала само трепавицама. На свршетку председниковог говора сви достојанствено по чиновима излазе из сале).

Врађолан, бр. 19, од 7. XI 1871.

18. МАРТ 1871.

Pour cela papa Thiers,
Nous sommes, votre humbles
serviteur.

Слатки чича Тјер изволео је једном овако протепати: „Све партаје политичке, господо могу се победити, ја то јамчим, ја који уредно исплаћујем Прусима пет милијарда, али што се тиче интернационале, – е то је друга ствар, њу треба уништити. Јер ако је не уништимо вере ми: (у себи мисли: и ако је немам), бога ми! (у себи: и ако га немам) она ће нас уништити. Радници, сиротиња, видите, то су неваљали људи. Они имају своја начела и своју организацију. Они оће да нам отму и знојаво и крваво стечене плате и капитале. Они оће самоуправу, па кад заведу самоуправу онда нема чиновника, куда ћемо ми онда? Ја још и којекако могу, јер имам капитала па могу шпекулирати, као што сам већ и почео. Чим сам постао председник предузео сам да подигнем у Туру општинску зграду за 400.000 франака. Али како ће други? Видите они неће жандармерију и војску регуларну, а куда ће толики ђенерали, мајори, официри, војници? Зар да иду у фабрику да надниче? То је злочинство. Ја ћу добити 200.000 франака на тој грађевини, па помислите какви су разбојници: они оће да поделе сву зараду међу се, а шта ће мени остати? Зар ја да зарађујем, зар ја да носим цигле и малтер? И поповима боље не мисле. Ваља да се чувамо господо! Д р ж а в а, ц р к в а и к а п и т а л треба да се сложе, да устану против неваљалих лењштина. Све партије ваља у томе да се сложе, као што су биле сложене **18. Марта**. Ох, страховити 18. Март! Ви знате како сам ја лагао онда, ви знате како сам се закљичао поштењем да нећу бомбардовати Париз. Али то сам чинио зато што наполеоновии солдати још не бејаху дошли из Немачке. Ваља лагати, ваља бити уља последња у таким стварима, па сам тако и учинио. Страшно ме је заболело кад сам чуо да гори Париз. Ви знате господо посланици како сам слинио и плакао пред вама кад сам чуо да моја кућа у Паризу гори.

Али ви сте познавали моја чувства, па решисте да се о народном трошку подигне мени нова кућа. Ми смо браниоци сопствености. Томе сте ви доказ, то доказује Жил Фавро, то доказује сурадник један „Сијекла“, који је после погубљења Роселовог отишао његову попу и тражио артије и писма погубљеног зликовца. Поп му недаде и изиђе на поље да дочека оца Роселовог а сурадник бркну у капут попов као у свој рођени, покупи артије и побеже. Vive la propriété!

Ми спасавамо породицу, о томе вам могу уверити и ја и Жил Фавро који је туђу жену и имање преузео а мужа јој послао на робију. О томе се можете уверити у новинама, на прилику „L’Emancipation de Toulouse“. Тамо пише пре четири месеца: „Седам је месеца већ како паде комуна париска, а пушка президента Тјера још пали на сиротињу. Пре две недеље Тијерови солдати уватише у Паризу једнога савезника комуне, који имаше петоро деце и сакату мајку. Солдати повуку и мајку и децу да гледају како ће им оца стрелјати. Јадна и несретна деца ватају оца за скутове, за руке и ноге, љубе га, грле га, а солдати их кундацима одбијају. Бедни сирочићи моле и преклињу солдате, клече, љубе руке, пиште и кукају да им не убију оца, а солдати прете да ће и њих поубијати. Саката мајка није замолила, али плакаше горко. Наместише га, пушке плануше – отац је мртав. Солдати одоше. Један продавац пића који је близу губилишта становао дође и виде да отац још није мртав. Однесе га у наручје у свој стан. Солдати се повратише дознадоше да није отац мртав и гди је. Припретише продавцу убиством ако га не изда. Одвукоше оца полумртва на губилиште, па како од рана није могао стојати, посадише га на столицу, увезаше га и на ново пали! – Отац је мртав и лежи већ три дана не закопан. Несретна деца облећу око мртваг оца, зову га да устане, љубе га, моле и плачу да им леба да, јер не могу нејаки зарадити. Али отац је мртав! А мајка? И она је мртва!“ –

Тад устадоше ћифте, попови и чиновници и повикаше: „да је се војска јуначки показала за отачбину,“ а Тјеру: „О свети Тјеру, спаситељу породице, вере, капитала, сопствености и држава!“

Pour cela papa Thiers,
Non sommes votre humble,
serviteur.

А Тјер настави: „као год што смо убијали бунтовнике од 18. Марта, који хтедоше самоуправу, поделу власти, рада и средства за живот за сваког човека, тако треба да и у будуће држава црква и капитал буду завера против народа, а треба да знате да ће народ гледати прилику да нам се освети. Зато сложно!“

И сви опет устадоше и потврдише закон против интернационале.

О, ви светли борци, који изгибосте за дело човечанства, остало је ваших осветника!

Враголан, бр. 3, од 19. III 1872.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Од како је „Враголан“ престао да доноси своје политичке погледе на европску ситуацију, политика европска у велико је променула свој правац. Сва питања о рату, флоти и промени министарства престала су, али су на дневном реду питања о општинама, општинској тачној управи и кметовима. Журналистика европска уздрмана је овим важним питањима. Све скоро новине говоре, како при свима упињањима општинског одбора у Београду нико неће да се за кмета прими. У залуд је одбор објавио дан кад ће се лицитирати кметство београдско, скоро нико није хтео на лицитацију доћи. Јер и оно мало што је дошло, то нису били људи од капацитета, (људи од капацитета зову се они, који имају дебелу и шупљу главу) па нису се ни могли примити. Кажу да су се због тог малера у општини јако забринули и да ће свакојако по поновљеној лицитацији постати кметом „посланик“ и у нади помоћник будућег министарства трговине.

Истим правцем теку ствари и у Француској. И тамо је објављена лицитација. Тражи се један „јунак“, који ће стати ногом за врат том народу француском што буни мирну и лојалну Европу, јер за г. Тјера, и ако је истина доказано да слабо своја обећања извршује, ипак његов миран и „плачљив“ темперамент није за онај посао за кога се он мислио примити. Али пред лицитацијом стекло је се доста лицитанда, као што сам „Видов-дан“ из уста „Тајмсових“ говори, а ни један од лицитанда не може да покаже довољно гаранције да може „чврсто“ и у понизности народ француски одржати, Јер „Наполеон III. је остарео, његов син са свим је млад, Тјер је веома саможив, гроф Шамбор, застарео, гроф Париски сувише миран, Херцег Омалски непроницављив, а Гамбата се у опште изиграо.“ Једино и највише има изгледа у француској комуна. – И опет комуна. Чисто човек не може сам себи да верује, да би и опет комуна могла да наступи, кад је Тјер употребио сва сретства, да свакога који само помисли о комуни на 5 година затвора и 500 франака глобе осуди. И ми знајући да је ову вест донео „Видов-дан“, мислимо да ствар о комуни не ће овако стајати, почем све што год

је до сад „Видов-дан“ вести доносио слабо су се обистињавале, а то нека некима и служи на утеху; док опет могуће је, да је већ било догорело што но реч до ноката, па „Видов-дан“ није могао више да ћути и ову вест прогута, као што то он има обичај са млогим другим стварима, да чини.

Ако још што год буде на политичком небу Јевропе, донећемо у идућем броју наше разлоге, подлоге и резоне.

Враџолан, бр. 4, од 28. III 1872.

ИНТЕРНАСИОНАЛА.

Под овим насловом донео је „Трговачки Гласник“ један чланак у коме се разлаже „шта хоће интернасионала“?

Нека нам је допуштено да ради обавешћења читаоца наших ово неоцењено благо из „Трговачког Гласника“ и ми у свет, но само у главним тачкама, изнесемо, како би се овака опште корисна мисао што више распрострла.

Дакле, по „Трговачком Гласнику“ интернасионала хоће:

- а.) 10. револуција;
- б.) 2. црвене републике;
- в.) 1. преврат; и
- г.) 1. заверу.

Жив нам био браца Чедо и веселио нас.

Враџолан, бр. 4, од 28. III 1872.

ПРЕМИШЉАЊА БЕЗ ПОЧЕТКА И КРАЈА... (Место политичног прегледа.)

Од неког времена редовно пратим у „Јединству“ и „Видов-дану“ светске и наше догађаје, т. ј. читам „Политичне прегледе“ или „Погледе по свету“. Кад се човек навикне да бистри политику, онда му то мало по мало пређе што но веле у крв и с таким човеком не можеш ништа друго ни говорити него све тако о високој и мудрој политици овога и онога графа, барона, књаза, министра, заступника министра, намесника у Галицији или не мора бити баш у Галицији и т. д. и т. д. Ових дана осетио сам као да ће то и код мене да пређе у крв! Међер је то права болест! Ко о чему а ја све мислим о високом позиву дипломатије. Има једна врста људи, који кажу да су дипломате најограниченије главе, и да се баш за то баве тим ситницама и веџбају у надигривању, лагаријама, сплеткашењу и уским комбинацијама, што нису ни кадри да се о каквој ствари озбиљно замисле, а још мање да какву мисао остваре. Али наравно, усијане главе тако кажу, а што је усијано то је вруће, а што је вруће то и пече, а што пече то и боли, а све што боли то је непријатно, а што је непријатно то не треба трпети, а што не треба трпети то не треба ни слушати – дакле њихово усијано-вруће-печено-непријатно мњење не треба – слушати. На против од како сам почео озбиљски да изучавам те „високе духове“, још већма сам се уверио да су дипломате не обични људи. Не зато не обични, што имају велике плате и велике главе, што шире кесу и трбу, што забацују дебелу главу, што су вешти државници, што раде и левом и десном руком па се после зову „деснорукићи“ или „долгорукићи“, што јуре дебеле патке и гуске по пијаци, што ово и оно, и што не морам баш ја све казати. Не за то. Него зато су не обични, што они као државници знају какав ћулав (неки то и другше зову) треба скројити онима за које су богом изабрати да им га кроје, а они да га носе; што кажу да је народ покварен; а не казују кога је покварио: што у унутрашњој политици иду поступно све корак по корак, па после одмах се враћају на старо место и опет веле да треба полагано, полагано, поступно, смотрено ићи; што у спољној политици раде

ладнокрвно и одмерено, па ако буде и „кикс“ опет је било с рачуном. А то и јесте оно што је најглавније! Једном речи, тешко народу који нема дипломата. Ето Бизмарк – па шта фали Прајзима. А друге и да не спомињем. Еле моје је уверење да се без политичне мудрости ништа не може учинити. Ако ништа више а оно се бар Босна без ње ослободити не може. Да сам нешто ја какав гроф, па баш и да нисам гроф ал да личим на њега, па да управљам државним пословима, ја би гледао разуме се, најпре себе да осигурам, после свом енергијом радио би у интересу народном: н. пр. издао би милијун којекаквих закона, па би све то сложио у зборнике, да сваки грађанин има по један такав зборник, „ради знања и управљања.“ Издао би закон о слободној штампи са два цензора место једнога, гледао би и ако се који пут потражи закон о јавним састанцима да се то заборави. А као и на шта је то. Зар се и сад људи не састају јавно и слободно по улицама и каванама?! Жандаре би задржао, јер што мање жандара то више и крађа, а што више крађа то све више жандара и на послетку не би ни било крађе. Судове би удесио по примеру осталих изображених народа т. ј. да судница буде близу апсане и апсана близу суднице, како би они који после шест месеца дођу пред суд, имали где да чекају. А школе? С њима [је] најлакше. Распис за расписом па после неколико година, видиш где сељак оре и чита новине.

Учинио би још многе реформе које овде нисам ни споменуо. Али зашто да казујем свету шта мислим. Доста је и ово да сваки види како сам учен човек (за друге бар тако кажу) ја ако мојом способношћу (ту морам имати мало и од кабадаилука, иначе нема достојанства) дођем тамо где сваког изображеног човека срце вуче, онда престаје свака реч о мојој способности и учености, јер то је неразднојно са тим звањем, моје би се наредбе слушале а то је ваљда довољно па да се не сумња у моју мудрост. Ево н. пр. издао би оваку наредбу: какву? Стрпите, се моје су наредбе бесконачне као што ни моје премишљање нема краја, а већ ми се и дрема, а дремање је као и зевање прилепчиво, зато изволте читаоци заједно самном продужити зевати и дремати као што сте и до сад или ако оћете и од сад а ... а а!!!

Врађолан, бр. 5, од 4. IV 1872.

РЕГИСТРИ ЛИЧНИХ И
ГЕОГРАФСКИХ ИМЕНА ЗА
КЊИГЕ I–XVI

НЕКОЛИКО РЕЧИ О ОВИМ СУМАРНИМ РЕГИСТРИМА

Када су прве књиге овог издања ушле у штампу изоставили смо да дајемо било какве биографске податке о личностима сем у случајевима када је то било баш неопходно за разумевање текста где се оне помињу, рачунајући, још тада, да ћемо на крају овог издања *Целокупних дела Светозара Марковића* дати сумарни преглед. На ово смо се одлучили из неколико разлога. Пре свега, тиме смо избегли нужна понављања до којих би неминовно дошло, а у раду на даљим књигама дошло се и до низа драгоцених података које смо, овде на крају издања, могли унети.

Настојали смо да податке о личностима које се помињу дамо у што сажетијем обиму. Чинили смо, међутим, и изузетке код Марковићевих најближих сарадника и родбине. Рачунали смо, ако то ми овде не би учинили, па ко ће други? Ово се посебно односи на она лица која се једва и помињу у другим издањима а нема их ни у лексикографским едицијама.

Регистар личних имена дат је по уобичајеним формулама: презиме, име (ако је страном лице даје се у заградама и изворно писано), година рођења и година смрти, потом следе краћи биографски подаци. (За још живе личности дата је само година рођења испред које је звездица; за личности, пак, којима знамо само годину смрти, давали смо само ту годину испред које је крстић). Уколико је име у текстовима писано у више варијанти ми их наводимо изворно све (Петар, Перо, итд.); исто смо поступили и код презимена. Након биографских података – иза двотачке – следе наводи књига овог издања у којима се дотична личност помиње (књиге су означене римским бројкама); косом цртом, потом, одвојен је број књиге од броја страна у књизи. Како су текстови увода приређивача означавани римским бројевима, то значи да код неких личности које се у тим текстовима и „нултом табаку“ помињу, иза броја књиге и косе црте опет следе римски бројеви тих страна, раздвојени запетама као и арапски бројеви који су из основног текста сваке књиге. Сва лица „плаве крви“ налазе се под личним именима а не презименима (Наполеон I, Наполеон III, Петар I Карађорђевић и др.). Посебно скрећемо пажњу да је,

као, уосталом и у низу других издања, било у већ штампаним књигама делимичног одступања у броју навођених страница у неким до сада штампаним књигама – што смо овде исправили.

Код *Регистира географских имена* већ је све једноставније па ту не треба ни да дајемо посебне напомене, но да споменемо да смо и овде давали све варијанте назива који се јављају у текстовима. Указивања, наравно, као и код именског регистра, уследила су свуда тамо где смо сматрали да је то потребно (Угарска, видети и Аустро-Угарска и Мађарска, например). Може да се деси, свакако, да је неко име, или назив погрешно одштампано па је неопходно проверити Еггати како би се избегли неспоразуми.

РЕГИСТАР ЛИЧНИХ ИМЕНА

А

- А. А., видети Нинковић-Анђелковић Анка.
 Абдалмалик, арабљански великаш: XIII/24.
 Абдул-Меџид, турски султан, владао од 1839 до 1861. године: I/409.
 Абрахам Ђирко, професор из Новог Сада, био на истом броду којим се Светозар Марковић вратио у Србију 1873. године: XI/235.
 Абу-Бекр, калиф: XIII/34.
 Абу-Ишак, арабљански великаш: XIII/24.
 А. В., видети Вујић Алекса, писар.
 Авакум, библ.: VII/302.
 Авакумовић Јован (1841–1928), правник и политичар, секретар Министарства унутрашњих дела, политичар Либералне партије, министар правде и иностраних послова и председник владе, професор и писац дела из кривичног права: IV/296; VI/176, 183, 276; XVI/148, 291.
 Авоан (Avoine), члан Париске комуне: V/201.
 Аврам, видети Петровић Аврам Аврамчић.

- Аврамовић, браћа, видети Алекса и Петар, из Земуна.
 Аврамовић Алекса, са братом Петром поседовао већи број пасквила у својој кући у Земуну које су растуране тајно и у самој Народној скупштини: VI/150.
 Агаси(ц) Жан-Луј (Agassiz Jean-Louis, 1807–1873), швајцарски а затим амерички геолог и палеонтолог: III/148.
 Агулар Теодор, трговац из Ос(и)јека, био на истом броду којим се Светозар Марковић вратио у Србију 1873: XI/235.
 Адијо, трговачка породица, жртве Жила Фавра: V/92.
 Ајххоф, тј. Ајхоф К. В. (Eichhof Karl Wilhelm, 1833–1895), сарадник К. Маркса: IV/123, 292.
 Ајтел (Eitel), адвокат из Лозане, председник месног одбора конгреса Лиге за мир и слободу у Лозани 1869. године: II/7, 9, 10, 15, 24.
 Акола Емил (Accolas Emile, 1826–1891), организатор првог конгреса Лиге за мир и слободу у Женеви 1867. године: II/25.

- Аксаков Иван Сергејевич (1823–1886), правник, руски публицист, славенофил, либерал, књижевник: VIII/135, 236, 252; XIV/258.
- Аксаков Константин Сергејевич (1817–1860), руски публицист, славенофил, историчар и песник: VIII/252.
- Аксаков Сергеј Тимофејевич (1791–1859), руски реалистички писац, религиозан и конзервативан, прозван „златоуст“: VIII/252.
- Аксентијевић Величко, студент Велике школе, полагао неке испите заједно са С. Марковићем: I/291.
- Алабака Милан, кочијаш из Јагодине (1878): XVI/203.
- Алавантић Јован, видети Миланковић-Алавантић Јован.
- Алах (Allah), бог код Арапа пре ислама, па и за Мухамеда: XI/220, 275.
- Албер, радник, члан Привремене владе Француске, 1848: X/191.
- Алберти Отон, ученик I године, исте Високе саобраћајне школе у Петрограду 1867. г., коју похађа и Светозар Марковић: I/333.
- Албрехт (1817–1895), аустријски надвојвода, фелдмаршал: XV/246, 385.
- Алекса, свештеник у конзисторији, члан одбора Потрошачке дружине у Београду (1870): IV/46.
- Алекса Ђ. Карађорђевић (1858–1920), син кнеза Ђорђа и Саре (Сарке) капетан-Мишине ћерке: XII/285.
- Александар, из Пожаревца, видети Николајевић Александар.
- Александар Батенберг (Alexander Battenberg, 1857–1893), немачки принц из Хесена, кнез Бугарске (1879–1886): XVI/36.
- Александар Велики (356–323. године пре н. е.), македонски краљ, један од највећих војсковођа старог века: I/120, 239; XIII/19, 26, 32, 38, 343, 344.
- Александар Карађорђевић (1806–1885), син Карађорђевић, кнез Србије 1842–1858: I/73, 75, 203, 205, 207, 253, 261, 262, 264, 266, 270, 395, 420; II/273, 276, 280, 288; IV/151, 162, 264, 296, 298; V/161, 289, 293; VII/302; VIII/59, 63, 88, 89, 189, 194, 212, 256; XI/83, 284, 308; XII/285; XIII/349; XV/295; XVI/187, 264, 289, 296.
- Александар Обреновић (1876 – 1903), син краља Милана, краљ Србије 1889–1903: VII/129; XVI/251, 257, 264, 268, 303.
- Александар II Романов (1818 – 1881), руски цар (1855–81): I/430; V/212, 283; VI/57, 220, IX/209.
- Александар III (1854–1894), руски цар на којег је извршен неуспео атентат 1887; атентатор Александар, Лењинов брат, погубљен: XV/149, 266.
- Алексеј Михајлович (1629 – 1676), отац Петра Великог, цар Русије 1645–1676, из династије Романов: X/86.
- Алексејев-Попов (Алексејев-Попов Б. С., приред. *Из*

- давних година. Успомене С. Л. Чудновског*, 1934: XV/388.
- Алексић, видети Алексић Срећко.
- Алексић Анте Анта, сарадник у листу *Рагеник*, из Карановца (Краљева): IV/314; V/65, 279, 287; VI/260, 262, 263, 265, 266; VII/69, 169; XI/298.
- Алексић Срећко, власник и уредник листа *Ново доба*: XIII/365; XV/78.
- Ален (Allen), библиотекар Националне библиотеке у Лондону, помогао приређивачима ових дела: XIV/293.
- Алимпије, видети Васиљевић Алимпије.
- Алимпић Ранко (1826–1882), генерал, професор Војне академије, окружни начелник, министар, члан Државног савета: IV/296; XV/230; XVI/5, 264.
- Али-Паша Јањински (1744 – 1822), турски феудалац, одметник од султана 1820. г.; I/149; VIII/54, 274.
- Алковић Коста (1836–1909), професор физике и механике на Великој школи, предавао и Светозару Марковићу, министар, члан Државног савета: I/289, 293, 418, 429.
- Амадео ди Савоја (Amadeo di Savoia), шпански краљ 1870 – 1873: VII/51, 52, 85.
- Амброзије (око 340–397), бискуп у Милану, хришћански проповедник: XIII/276.
- А. Н., видети Николић Андра.
- Ана, видети Грујић Ана, супруга Саве.
- Ана, руски орден: „Света Ана“: XIV/329.
- Ана, ташта Тихомиља Николића: VII/352.
- Ана Савојска, жена Андроника III Палеолога (од 1326): VIII/133, 234.
- Анаксимен (585–525. г. пре н. е.), грчки филозоф из „милетске школе“ по коме је прелемент ваздух: III/146.
- Анастасијевић Миша – Капетан-Миша (1803–1885), трговац и народни добротвор; зграда Универзитета у Београду његова је задужбина: I/409; XI/304; XIV/275.
- Анастасовић Аранђел Анђелко Ранђел, кмет у Јагодини, председник Изборног одбора за народне посланике 1871. године, марковићевац: VI/12, 196, 197, 279.
- Андраши Ђула (Andrássy Gyula, 1823–1890), мађарски политичар и државник: I/183, 184, 411; II/4; VII/26, 352; XIV/94, 101, 103, 157; XV/199, 201, 206, 244, 290, 384; XVI/61.
- Андрашије, видети Андраши Ђула.
- Андреја, св., видети Андрија Првозвани свети.
- Андрејевић, из Крагујевца: XVI/246.
- Андрејевић др Јован Јолес (1833–1864), теоретичар естетике у омладинском покрету 60-их година XIX века: I/171, 422; XVI/296.
- Андрија Првозвани, свети: VI/3, 259; XI/24, 98, 275, 288; XII/291; XIII/74, 75, 87, 150; XIV/292; XVI/12, 246, 263, 264, 289.
- Андрић Милан Миодраг, песник, будимпештански ђак под утицајем Јована Јовановића

- Змаја, члан омладинског друштва „Преодница“: I/174.
- Андрић мр Саво (*1936), историчар књижевности, писао и о Светозару Марковићу: IV/286; VII/354; XI/239; XIV/312.
- Андроник I Комнин, византијски регент (од 1182) и цар (1183–1185): VIII/133, 234.
- Андроник II Палеолог, византијски цар (1282–1328): VIII/133, 234.
- Андроник III Палеолог, византијски цар (1328–1341): VIII/133, 234.
- Анђел(и)јић Герман, видети Герман Анђелић.
- Анђелић Живко, сарадник листа *Radenik*: IV/314.
- Анђелковић Анка, видети Нинковић Анка, удата Анђелковић.
- Анђелковић Ђока (1853–1906), истакнути средњошколски професор, писац и публициста, марковићевац, касније радикал: XVI/25, 174, 175–182, 196, 292, 293.
- Анђелковић Коча (1755–1788), служио у фрајкорима, по избијању аустро-турског рата 1788–1791. године, прешао у Србију, организовао добровољце и ослободио део територије, унапређен од аустријског цара за капетана; ухваћен од Турака и набијен на колац у Текији 1788: VI/268; XI/275; XVI/176, 293.
- Анђелковић Милисав, предавао катехизис у крагујевачкој полугимназији када се у њој школовао и Светозар Марковић: I/416.
- Анђелковић Михаил, великошколац, полагао неке предмете када и Светозар Марковић: I/294.
- Анђелковић Павле, члан квартасамаалског у Београду, пратио кретање Светозара Марковића: XI/235, 238, 240, 241.
- Анђелковић Ранко, великошколац полагао неке испите када и Светозар Марковић: I/290.
- Анђелковић Сретен Срета, један од најближих сарадника Светозара Марковића (били истовремено у емиграцији), преузео уређивање листа *Ослобођење* по одласку Светозара Марковића на лечење, пред смрт 1875. године: I/XIV; V/220; VI/272; VII/228–233, 353; XIV/3, 58, 129, 130, 190, 262, 300, 302, 303, 308, 311, 320–322, 330; XV/23, 128, 136, 141, 142, 152, 334, 341, 344, 378, 382; XVI/34, 64, 234, 248, 267, 280.
- Анжелар Едуар (Engelhardt Edouard), француски изасланик у Београду 1871. године, извештавао своју владу о српским „комунцима“: VI/222 – 224.
- Аничич Гавра, радикал, у време Тимочке буне осуђен на смрт: XVI/206.
- Аноним, видети и: Непознати: IV/149, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 167, 168, 169, 170, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179; V/147, 149, 150, 165, 166; VI/145, 146, 149, 152, 163, 168, 172; VII/218, 219, 220, 221, 222, 223; XIII/183; XIV/249,

- 253, 254, 257, 258; XIV/249, 253, 254, 257, 258.
- Антипат(а)р, из Тарса, стоик и песник: IX/129.
- Антонијус Марко (82–30. г. пре н. е.), римски војсковођа и државник: XIII/275.
- Антонович Александар, студент I године, исте Високе саобраћајне школе у Петрограду 1867. г., коју похађа и Светозар Марковић: I/333.
- Антонович Максим Алексејевич (1835–1918), руски филозоф, материјалист, саборац Чернишевског и Доброљубова: I/234, 333.
- Антула Коста, београдски трговац: V/159, 288.
- Анфантен Бартелеми Проспер (Enfantin Barthélemy Prosper, 1796–1864), француски социјалист, ученик Сен-Симона: X/190; XIII/292.
- Апис, видети Димитријевић Драгутин Апис.
- Аполо(н), грчки и римски бог уметности и светлости: IX/68, 212.
- Аранђел Ранђел, видети Анастасовић Аранђел.
- Аранђеловић Анта, антмарковићевац у Јагодини: XIV/166.
- Аранђеловић М. Божидар (1907–1997). унук Светозареве сестре Христине: I/432–433.
- Аранђеловић Драгољуб, крштено име Драгутин, називан и Драгиша, син Христине, Светозарев сестрић: I/220, 426, 432–433.
- Аранђеловић К. Мата, из Јагодине, супруг Светозареве сестре Христине: I/426, 432 – 433; II/177; VI/278; VII/198, XI/228, 305, 311; XVI/201.
- Аранђеловић М. Милан (1870 – 1917), син Светозареве сестре Христине: I/432–433.
- Аранђеловић Тодор, грађанин Јагодине: VI/12.
- Аранђеловић Христина Кристина Кица (1848–1895?), сестра Светозарева, удата за Мату Аранђеловића у Јагодини: I/216, 220, 426, 433; VI/278; XI/228, 311; XIV/312, 333.
- Арача Араче, надимак за Гарашанинове присталице: XIV/255.
- Арбазановић Данило, студент технике на Великој школи, полагао неке испите када и Светозар Марковић, потом стипендиста владе на студијама у Бечу: I/296, 430.
- Арбујес, шпански насилник: XII/223.
- Арен Шарл (Arène Charles), Француз, предавао француски језик Светозару Марковићу у вишим разредима гимназије и на Великој школи: I/416, 418.
- Ариосто Лодовико (Ariosto Lodovico, 1474–1533), велики италијански епски песник: XVI/288.
- Аристарх са Самоса (320–250. г. пре н. е.), хеленски астроном и филозоф, први хелиоцентрист: IV/279.
- Аристид „Праведни“ (530–467 г. пре н. е.), атински државник и војсковођа: XIII/272.
- Аристотел (384–322. пре н. е.) највећи хеленски филозоф, васпитач Александра Маке-

- донског, оснивач „перипатетичке филозофске школе“: I/172; III/9, 107, 146; VII/37, 39, 346; IX/128, 129; XIII/94, 233.
- Аристофан (450–385. г. пре н. е.), највећи хеленски комедиограф: XIII/233.
- Аркајт Ричард (Arkwright Richard, 1732–1792), енглески берберин, проналазач механичког разбоја за ткање: IX/134.
- Аранитовић Ђорђе, биран за посланика у Великом Градишту, влада поништила избор: VI/13.
- Арнет Алфред (Arneth Alfred, 1819–1897), аустријски историчар: XV/245, 385.
- Арнолд Жорж (Arnold Georges, рођен 1840), члан Комитета Националне гарде и Париске комуне: V/94.
- А. О., в. Орешковић Антоније.
- А. Орешковић, видети Орешковић Антоније.
- Аракчејев, руски дипломата: XV/289.
- Арса, видети Пајевић Арса.
- Арсеније III Чарнојевић (око 1633–1706), патријарх српски под којим је извршена и Велика сеоба Срба 1690. године: VIII/135, 236.
- Арсенијевић Владан (1848 – 1900), професор у Новом Саду у Карловцима, природњак, фолклорист: IV/44, 187, 201; VII/237.
- Артаксеркс, име персијских краљева: Артаксеркс I (464–425. пре н. е.); Артаксеркс II (404–359. пре н. е.); Артаксеркс III (358–338. пре н. е.): IX/71.
- Артур, енглески принц: V/50.
- Архимед, из Сиракузе (287–212. г. пре н. е.) највећи физичар и математичар античких Хелена (Архимедов закон, многе справе и машине, открића у геометрији, статисти итд.): III/44; IV/279.
- Асен, бугарска династија 1185/6–1258: Петар, Иван Асен I, Колојан, Иван Асен II, и др.: XI/93, 256, 287.
- Аси (Assi Adolphe-Alphonse, 1840 – 1886), члан комитета Националне гарде и члан Париске комуне: V/94, 201.
- Аст Фердинанд, комесар мађарске владе водио истрагу у Новом Саду 70-их година XIX в.: I/196, 425; II/273; IV/222.
- Атанацковић Илија, великошколац, полагао неке испите када и Светозар Марковић: I/294.
- Атанасковић Никола, великошколац, начелник округа Крагујевачког (1873. г.): XII/30.
- Атанацковић Павел, калуђерско Платон, био је родом из Сомбора; учитељ и професор препарандије у Сентандреји и Сомбору, епископ будимски и владика бачки. Штампарију је откупио од Медаковића и 1866. године уступио је ново-садској гимназији уз услов да се увек зове Платонова штампарија, па је ова тако и позната. Владика Платон је умро 1867. године: IV/279.
- Атила, хунски краљ 433–453, ујединитељ свих хунских племена; освојио територије од Волге до Германије: VII/73.

- Аћимовић Никола, великошколац, полагао неке испите када и Светозар Марковић: I/291.
- Аугуст Октавијан (63. пре н. е. – 14. г. н. е.), римски цар (император који је укинуо римску републику): III/54.
- Аурелије Марко (161–180), римски цар, образован, бавио се филозофијом, стоик: III/150.
- Аурел, в. Орел.
- Афис-паша, командант из српско-турских ратова 1876 – 1878: XVI/36.
- Афр Дени-Огист (Affre Denis-Auguste, 1793–1848), надбискуп Париза, стрељале га владине трупе после устанка 1848: V/253.
- А(х)риман, бог (начело) зла и мрака у староперсијској Зороастровој религији и филозофији: III/6, 103; XIII/343.
- Ахурамазда, добар бог у персијској религији: XIII/343.
- Аца, апотекар из Београда: VI/149.
- Аца, барјактар у демонстрацијама 1876. године у Крагујевцу: XIV/312.
- Аца, пензионисани официр из Панчева: XIII/215.
- Аца Зуб: XIII/215.
- Адемковић Илија, студент Велике школе у Београду 1864. године, полагао неке испите када и Светозар Марковић: I/292.
- Ацивоштац, видети Каравелов Љубен.
- Б**
- Б., видети Блазнавац Петровић Миливоје.
- „Баба-Дуда“, утицајна београдска породица, 70-их година XIX в.: IV/296; VI/150; XVI/148.
- Бабе Хорема, арабљански великаш: XIII/24.
- Бабеш Франсоа (Babeuf François, 1760–1797), француски револуционар комунист – борац за једнакост људи (буржоазија га погубила): II/15, 142, 265; IV/122, 123, 246; IX/24; XIII/96, 105, 266, 287–288, 310, 354.
- Бадемлић Н. Јован, друг са студија Светозара Марковића, студирао у Цириху 1869; управник града Београда: II/190, 191; XVI/204.
- Базар, ученик Сен-Симона: XIII/292.
- Базен Франсоа Ашил (Bazaine François-Achille), генерал Наполеона III: IV/95.
- Баић Риста, трговац у Шапцу, личност из доставе Ристићевог доушника: VI/163.
- Бајазит I, (Bajazid, 1347–1403), турски султан (1389–1403), син Мурата I: XIII/24, 343.
- Бајаловић, ђак, говорио на „селу“ омладине у Београду маја 1871: IV/315.
- Бајрон Џорџ Гордон (Lord Byron George Gordon, 1788–1824), највећи енглески романтичарски песник, један од оснивача европског романтизма, бунтовник против друштвеног зла и борац за слободу (добровољац у грчком устанку): I/109.
- Бајст, видети Бојст Фридрих Фердинанд фон.
- Бакић Павле, студент Велике школе у Београду 1866. го-

- дине полагао неке испите када и Светозар Марковић: I/294.
- Бакуњин Михаил Александрович (1814–1876), руски социјалист-анархист, неко време члан I интернационале а затим Марксов противник: I/413; II/21, 76, 134, 142–144, 146, 148, 229, 230, 244, 246, 257, 260, 275, 278, 285, 289, 291; IV/122, V/283; VII/195, 199; XI/189, 218; XII/248; XIII/146, 311, 356; XIV/236, 300; XV/50, 314, 371, 372, 374, 377, 383; XVI/21, 22, 197, 227, 232, 234, 242, 270, 301.
- Балабанов, Балабановци, мисли се на Балабанов Марка (1837–1921): XI/257.
- Балаитски Димитрије, професор латинског језика у београдској гимназији 60-их година XIX века, предавао и Светозару Марковићу: I/416.
- Балаитски (Балаицки, Балацки) Јован, уредник либералског листа *Jedinstvo* (после Јована Бошковића, од бр. 70, 5. IV 1869–1873): II/158, 277, 286.
- Бан Матија (1818–1903), професор Лицеја у Београду, дипломат, песник и драмски писац: I/77, 409; II/3; IV/51, 282; V/77, 79, 257, 282, 293; VI/242; VII/232; VIII/62; XIV/275.
- Банковић Андра (1857–1911), столар, један од најистакнутијих социјалистичких првака у Србији с краја XIX века: XIV/308.
- Банковић Василије, ученик полугимназије, 1860. године, као и Светозар Марковић, добио награду: I/287.
- Банковић Љ., члан Управе вароши Београда 1866. г.: I/301.
- Банковић Таса, Београђанин, хтео заједно са Светозарем Марковићем да откупи штампарију од Стефановића: XIV/73, 308.
- Бансен Јулијус (Bahnsen Julius, 1830–1881), немачки филозоф, следбеник Шопенхауера и Хегела, песимист: XI/300.
- Бара Жил (Bara Jules, 1835–1900), белгијски либерал, министар правосуђа, државник: VI/98.
- Барјактаровић Милоје (Барјактаровић Миливоје, Милија, Мика, како је све писан), свештеник из Крагујевца, предавао свештену историју и катехизис и Светозару Марковићу у полугимназији; кћерка му била удата за учесника Париске комуне Машу Којића, у његовој кући је припреман црвени барјак са написом „САМОУПРАВА“ за демонстрације 1876; један од првих радикала: I/415; XII/234, 238, 306, 308, 315; XIV/46, 78, 312; XV/334; XVI/191, 248, 294.
- Барјактаровић, срески писар у Јагодини антимајковичевац: XIV/31.
- Барјактаровић Миливоје, дети Барјактаровић Милоје.
- Барјактаровић Милија, видети Барјактаровић Милоје.
- Барре, гост хотела „Код Париза“ у Београду у којем је одсео и Светозар Марковић по изласку из затвора 1874: XIV/296.

- Барлов Јеврем, председник Апелационог суда који је пресуђивао и Светозару Марковићу 1874. године: XII/104, 295.
- Барловац Јовица, сарадник листа *Враголан*: V/289.
- Барловац Михаило, брат Јовице: V/147, 289.
- Барни Жил-Ромен (Barni Jules-Romain, 1818–1888); француски политичар, у филозофији идеалист; један од организатора Лиге за мир и слободу: II/7, 9, 10, 15, 22, 24, 213, 216, 218.
- Бароци А., са М. Марковићем писац дела *На новим оњиницима*, Нови Сад, 1969: I/433.
- Барц-Вурц Чарлс Адолф: III/22, 147.
- Бастија Клод-Фредерик (Bastiat Claude-Frédéric, 1801–1850), француски економист и политичар, заступао економски либерализам: VII/126; IX/9, 25, 26, 227; X/180, 206; XIII/128, 355.
- Бауер Ото (Bauer Otto, 1881 – 1938), теоретичар „аустромарксизма“, II интернационале, уредник листа *Der Kampf*, противник Комунистичке интернационале: XVI/299.
- Баум, учесник III конгреса лиге за мир и слободу у Лозани 1869: II/14.
- Бах Александер (Bach Alexander, 1813–1893), аустријски државник, оличење тзв. „Баховог апсолутизма“ после револуције 1848–49: I/205, 426; II/273; VI/44, 45.
- Бах Вјекослав (Bach Vjekoslav, 1845–1871), новинар, приста-
- лица Старчевићеве и Квартерникове политике, погинуо у Раковичкој буни: VI/264.
- Бачковић Зорица (*1948), коректор на овим делима: IV/VII; V/VII; XVI/VII.
- Баштар Живко, надимак из *Враголана*: VI/220.
- Бebel Аугуст (Bebel August, 1840 – 1913), један од оснивача и лидера немачке Социјалдемократске партије и II интернационале, заједно са В. Либкнехтом: XII/317, 318.
- Беговић Р., свештеник, песник, био на првој свесловенској изложби у Москви 1867. године: I/432.
- Бедековић Коломан (1808 – 1889), барон, хрватски мађарон, бан (1871–72), хрватски министар у Пешти: VI/109.
- Бекер Јохан Филип (Becker Johann Philipp, 1809–1886), четкар па официр; 60-их година један од немачких вођа I интернационале у Швајцарској (сарађивао са првим српским социјалистима); уредник часописа *Vorbote*: II/278; VII/286; XV/X, 3, 10, 11, 46, 373–375, 397.
- Бекић Тоша, један од чланова Уједињене омладине српске (записничар на последњој скупштини 1871): V/138.
- Бекл Томас Хенри (Buckle Thomas Henry, 1821–1862), енглески историчар и филозоф историје који је тумачи физичким условима (земљиште, клима итд.): II/46, 277; III/57, 149, 150; VII/287; IX/109; XVI/20, 23, 190, 269–270.

- Бекон Франсис (Bacon Francis, 1561–1626), енглески филозоф и државник, индуктивист и емпирист наспрот Аристотеловом дедуктивизму и сколастици: XIII/283, 353.
- Бела II Урош, угарски краљ 1131–1141: VIII/126, 228.
- Белановић, бележник из Сремске Каменице: VII/228.
- Беле Беслај Шарл (Beslay Charles, 1795–1878), члан Међународног удружења радника, прудоновац; члан Париске комуне, конвертит: V/49, 229.
- Белимарковић Јован Јоца (1827–1906), генерал и министар, један од намесника малолетном Александру I Обреновићу (1889–1893): I/230, 232, 236, 245, 247, 366, 418, 427; II/186, 189; IV/296; VI/7; VII/352; XI/41, 87, 90, 98, 230, 286, 289, 305; XII/3, 43, 175, 281, 316; XIV/76, 176, 248, 251, 256; XV/110, 134, 135, 209, 382; XVI/5, 32, 33, 36, 37, 264, 279.
- Белимарковић Коча, брат Јована, начелник у Смедереву: XIV/118; XV/134.
- Белимарковић Марковић Љубомир, један од најближих Светозаревих другова из времена студија на Великој школи (по Јовану Скерлићу припадао групи „Седам апостола“), водили доста обимну преписку: I/217, 220, 230, 232, 236, 245, 247, 366, 418, 427; II/153, 154; IV/293; V/287.
- Белић-Франић Стеван, историчар: XIII/356.
- Бељински Висарион Григорјевич (1811–1848), утицајни руски књижевни критичар: XVI/277.
- Бен Александер (Bain Alexander, 1818–1903), шкотски филозоф, психолог и педагог: XIII/176; XVI/24, 25, 274.
- Бентам Бентем Цереми (Bentham Jeremy, 1784–1832), енглески филозоф и правник, уетици основао утилитаризам: III/149.
- Берви Василиј Васиљевич, псеудоним Флеровски (1879 – 1918), истакнути руски публицист, правник, економист и филозоф, романописац: XIII/10, 17, 18, 21, 22, 27, 30, 34, 339–342, 343, 344.
- Берг Николај Васиљевич (1824 – 1884), руски књижевник, путописац и преводилац: XV/251.
- Беркли Џорџ (Berkeley George, 1684–1753), енглески филозоф, субјективни идеалист: III/149.
- Берне Лудвиг (Börne Ludwig, 1786–1837), немачки књижевник, новинар и публицист, један од вођа радикалне „Младе Немачке“: XIV/275.
- Бернер (Berner, XIX век), немачки официр, проналазач у области технике наоружања: XI/20, 275.
- Бернштајн Едуард (Bernstein Eduard, 1850–1932), немачки социјалдемократ, идеолог ревизионизма: XV/387.
- Бертло Пјер (Berthelot Pierre-Eugène-Marcelin, 1827–1907), француски хемичар, оснивач термохемије: III/29, 30, 124, 148.

- Бертолд (Berthold), популаран писац, код нас његова дела преводио Јоаким Вујић: I/131, 418.
- Бертран Ф. Ж. (Bertrand F. J.), математичар, избегао из Париза у време Комуне: V/201.
- Берцелијус Јакоб (Berzelius Jöns Jakob, 1779–1848), један од оснивача модерне научне хемије, посебно електрохемије, Швеђанин: III/29.
- Бесермењи, мађарски либерал: I/184.
- Беслај Шарл, видети Беле Беслај Шарл.
- Бетл, XV/314.
- Бетри Батри Г. Х., члан Главног савета I интернационале: V/255.
- Бећир-паша, управник Београдског пашалука 1792–94: VIII/47, 179.
- Бешевећ Вићентије, студент Велике школе 1866. године, полагао неке испите када и Светозар Марковић: I/294.
- Бибиков П. А., руски преводилац (1870): III/150.
- Бигот Леон, (Bigot Léon, 1826–1872), адвокат у Паризу; после пада Париске комуне бранио комунаре пред судом Версајаца; V/94.
- Бизмарк Ото (Bismarck-Schönhausen Otto von, Fürst, 1815 – 1898), немачки политичар и државник, крајњи десничар, ујединитељ Немачке: I/34, 87; II/4, 16, 23, 133, 134, 251, 253; IV/86, 95, 288; V/50, 226, 227, 228, 230, 231, 232, 240, 245, 247, 249, 253, 254, 266; VI/83; VII/4, 5, 51, 84; VIII/97, 218; XI/120; XII/85, 191, 267, 270; XIV/161; XV/53, 56, 158, 380; XVI/51, 243.
- Биконсфилд, видети Дизраели.
- Биркли Карл (Bürkli Karl, 1823 – 1901), швајцарски економист и публицист, ситнобуржоаски социјалист, члан I интернационале: XIII/354.
- Бирон Ернест (Biron Ernest Johann, Fürst von Courland (1690 – 1772), принц за руске царице Ане Ивановне, спроводио владу терора и корупције: VI/241.
- Бисо, „професор из Невшатла“, Француз, учесник III конгреса Лиге за мир и слободу: II/11, 12, 14.
- Бисон Раул де (Bisson Raoul de), генерал, члан Париске комуне: V/94.
- Бихнер Лудвиг (Büchner Ludwig, 1824–1899), немачки лекар, природњак и филозоф – вулгарни материјалист: II/20; III/3, 21, 37, 39, 40, 46, 119, 128, 129, 131, 133, 135, 141, 145, 147, 149, 153; XIII/160, 314; XIV/151, 276, 318.
- Бичер-Стоу Харријет (Beecher-Stowe Harriet, 1811–1896), америчка књижевница: I/416.
- Бјелетић др Добросав (*1935), проф. Универзитета у Београду, веома широког друштвенополитичког и културног ангажмана, један од кључних људи који су допринели да се ова дела штампају – претходно као члан и председник Координационог одбора, а потом као члан Одбора за припреме *Целокућних дела С. Марковића* у САНУ и директор извршног издавача –

- Завода за уџбенике и наставна средства Републике Србије: књ. I–III, стр. VII; књ. IV–XVII, стр. III, VI и VII.
- Бјелица др Михајло (*1933), професор универзитета, новинар и публицист, посебно се бави историјом новинарства, писао и о Светозару Марковићу: IV/313, 314, V/287; VI/272; VIII/248.
- Бјелопавлићи, племе у Црној Гори из којег потичу и преци Светозара Марковића: XIV/334.
- Благојевић др Обрен (*1912), академик, економист, бавио се и делима Светозара Марковића; за више књига овог издања био референт Одељењу друштвених наука САНУ: IV/IV, V; VI/IV, V; VIII/IV, V; IX/IV, V, XIII; X/IV, V; XI/274; XV/IV, V.
- Блазнавац Петровић Миливоје (1824–1873), официр и државник, председник владе, један од намесника малолетном кнезу Милану Обреновићу (1868–72): I/230, 233, 240, 242, 244, 245, 420, 433; II/159, 170, 171; IV/48, 52, 53, 150, 157, 209, 211, 296, 316; V/289; VI/5, 7, 149, 153; VII/194, 195, 196, 197, 205, 218, 220, 235, 351, 353; VIII/76, 116, 243, 277; XI/68, 275, 285; XII/19, 135, 165, 214, 248, 253, 276, 285, 300, 304, 314; XIII/134, 181, 182, 328, 335, 363; XIV/314; XVI/32, 90, 131, 148, 149, 200, 209, 278.
- Блазнавац Петровић Милоје, посланик у Народној скупштини (1871–1874), VI/215; XI/21; XII/135, 165, 214, 276.
- Блан Луј (Blanc Jean-Joseph-Louis, 1811–1882), француски социјалист, историчар, новинар и политичар, сродан идејама Сен-Симона и Фуријеа, залагао се за увођење социјализма путем реформи: II/111–113, 134, 144, 245, 246; IV/312; V/50; X/2, 7, 15, 20, 69, 78, 79, 83, 84, 86, 87, 191; XIII/303, 304, 355; XIV/275; XVI/23, 25, 26, 139, 158, 271, 273.
- Бланки Луј-Огист (Blanqui Louis-Auguste, 1805–1881), комунист, револуционар, учесник Јулске револуције 1830; близак Марксу: V/231, 233, 253; XVI/25, 269, 276, 293.
- Блунчли Јохан Каспар (Bluntschli Johann Caspar, 1808 – 1881), швајцарски правник из тзв. органске правне школе, противник револуционарних покрета: XI/10, 20, 272–273, 275.
- Бобриков, руски војни изасланик код српске Врховне команде у српско-турском рату 1877–1878: XVI/37, 202, 281.
- Бобрински, видети Бобриков.
- Богдановић, из Руме: VII/352.
- Богдановић Јова, одборник крагујевачке друштвене штампарије: XIV/47.
- Богдановић Спиридон, слушаца Велике школе 1864. г.: I/289, 291.
- Богдановић Стеван, словослагач: XII/316.
- Богићевић М. Антоније, капетан па мајор, из рода Анте Богићевића, војводе, поверљив човек кнеза Милана: V/151, 287; XIV/253, 328.

- Богићевић Милан (1840–1926), из породице Анте Богићевића, војводе, министар и дипломата, аустрофил, напредњак: IV/296; XIV/92, 93, 328.
- Богишић др Валтазар (1834 – 1908), правник, професор на универзитетима у Кијеву и Одеси, министар правде у Црној Гори: XI/275.
- Богојевић Димитрије, из круга Светозаревих присталица у Београду: VI/172.
- Богосављевић Адам (1849 – 1880), дипломирани филозоф и земљорадник, народни посланик и политичар, с позиција Светозара Марковића прешао у радикале. Заступао интересе сељака, борио се против бирократије: XI/269, 305; XIII/25, 26, 98–101, 107, 120, 122, 124, 125, 137, 140, 142, 144, 152, 168–173, 175, 176, 178, 181, 302–310, 339, 344, 348, 358, 381, 387; XIV/25, 60, 169, 184, 304, 305, 309, 323; XVI/34, 35, 132, 193, 198, 243, 249, 279, 302.
- Богutowић, правник: VI/157.
- Боден Жан (Baudin Jean-Baptiste-Alphonse-Victor, 1801–1851), француски лекар и политичар-републиканац, погинуо на барикадама у Сент-Антоану: II/114, 142, 143, 245, 248.
- Боднар Стеван, вајар и сликар из Београда, урадио попрсје Светозара Марковића: XIII/168, 395; XIV/191, 336.
- Бођански Осип Максимович (Бодянский Осип Максимович, 1808–1877), слависта, један од оснивача славјановеденија, уз остало превео и *Законик цара Душана*, и др: VIII/252.
- Божидар Ђ. Карађорђевић (1861–1908), кнез, син Ђорђа Карађорђевића: XII/285.
- Божих Клемент, издавач листа *Браник* у Сиску: VI/263.
- Божих Петар, правник, студент Велике школе (1866. године полагао неке испите када и Светозар Марковић), касније радио у Начелству Београда I/294; V/149.
- Божовић Божо, судија Касацног суда у Београду: XII/109.
- Бојст Фридрих Фердинанд фон (Beust Friedrich Ferdinand von, 1809–1886), саски и аустријски државник: I/34, 80, 87, 184; II/4; XIII/53, 56, 379.
- Бокелсон Ј. (Јован од Лојда), челник анабаптиста: XIII/280.
- Бокл(о), видети Бекл Х. Т.
- Боков др Петар, лекар у Петрограду 1869. г., издао уверење Светозару о његовој болести: I/351, 352;
- Боколд Гедеон, „апостол сионскога царства“: VII/288.
- Бокшан Коста, члан УОС: V/138.
- Бомбе, краљ у Палерму: V/227, 228.
- Бомон де ла Бонинијер Гистав-Огист (Beaumont de la Bonniere Gustave-Auguste, 1802 – 1866), француски публициста и политичар, либерал: XIII/312.
- Бон, румунски социјалиста: XIII/286.
- Бонапарта, видети Наполеон I Бонапарта.
- Бонжан, убијен од стране париских комунара: IV/259.

- Бончић Мика, социјалист: XVI/248.
- Борић, доушник Јована Ристића: V/162.
- Борутау Карл (Boruttau Karl, умро 1873), лекар и новинар, ласаловац па члан Социјал-демократске радничке партије, сарадник *Volksstat-a*, са Вл. Љотићем потписник поздрава Париској комуни: XV/46.
- Босак-Ханке тј. Босак-Хауке (Bosack-Hauke), Пољак, члан Лиге за мир и слободу: II/15, 16, 22, 23, 213, 218.
- Бочкарјов И. Иван, руски револуционар, сарадник Светозара Марковића: I/232, 392, 404, 407, 408, 414, 433; II/281.
- Бошковић, из Лознице, видети Бошковић Јован, посланик.
- Бошковић Вера, коректор овог издања: IV/VII; V/VII.
- Бошковић Јелена, коректор овог издања: VII/VII; XI/VII; XII/VII; XIII/VII; XV/VII.
- Бошковић И. Јован (1834–1892), филолог, професор Велике школе, члан Српског ученог друштва, министар просвете: III/145; IV/131, 202, 204, 305, 308; VI/271; VII/185–187; XI/95; XII/132–135.
- Бошковић Јово Јован, посланик из Јадра (Лознице), либерал: V/70, 285; VI/198, 205, 208, 213, 277, 279, 281, 285; VII/185–187; XIV/31, 47, 60, 301, 304.
- Бошковић М., члан Управног одбора Крагујевачке друштвене штампарије: XII/317.
- Бошковић Петар, (лит.): III/74.
- Бошковић Софија (*1938), коректор ових дела: VII/VII.
- Бошковић Стојан (1833–1908), истакнути либерал, политичар, професор историје на београдској Великој школи, дипломат, министар просвете: I/78, 83, 121, 140, 230, 238, 245, 416, 421; II/56, 57, 158, 161, 171, 286; IV/174, 278, 283, 300; VI/277, 278; VII/238; XIII/92, 108, 190, 266, 353; XVI/131, 139, 179, 286.
- Брајковић П. Григорије, посланик Народне скупштине 1871: VI/285; XI/95.
- Брајт Џон (Bright John, 1811 – 1889), енглески фабрикант, либерални политичар, министар, борац за женска права: V/62.
- Брама, врховни бог, творац света, у религији Индуса; исто име носи и брамански првосвештеник: XIII/7, 36, 37, 270.
- Бранковић Вук, видети Вук Бранковић.
- Бранковић Коста Константин (1814–1865), први наставник филозофије на београдској Великој школи и филозофски писац: I/418.
- Брановачки др Стеван (1804 – 1880), адвокат, политичар, председник Матице српске: VII/236, 237.
- Брачинац Милан, посланик Народне скупштине 1871: VI/201, 230; XII/133, 135.
- Бредник Фредерик (Bradnick Frederick), Енглец, члан Генералног већа I интернационале, а после Хашког конгреса 1872. реформист, искључен из I интернационале: V/255.
- Бремон, гост хотела „Код Париза“ у Београду у којем је

- одсео и Светозар Марковић после изласка из затвора 1874. године: XIV/296.
- Брион Луис (Brion Luis, 1782 – 1821), пореклом Холанђанин, колумбијски посредник, адмирал, присталица Боливара: XIII/313–314.
- Бркић М. Стојан, посланик Народне скупштине 1871. из Крушевца: VI/175, 206, 209, 215, 217.
- Броз Јосип Тито (1892–1980), вођа југословенских комуниста, врховни командант НОВ и ПОЈ и маршал Југославије, политичар и државник СФРЈ: I/XV.
- Брољи Жак-Виктор-Албер (Brogie Jacques-Victor-Alberduc de, 1821–1901), француски политичар и историчар, мон-архист: XII/217; XIII-99.
- Брон, немачки природњак XIX в., дарвинист: VII/276.
- Бруен, швајцарски социјалиста: XIII/310.
- Бруно Ђордано (Bruno Giordano, 1548–1600), италијански ренесансни филозоф, универзум схвата као пантеист и материјалист, Коперников систем проширује на цели космос; спаљен од инквизиције: III/15, 113.
- Брут Луције Јуније (Brutus Lucius Iunius, од 509. г. пре н. е. конзул: III/60.
- Брут(ус) Марко Јуније (85–42. пре н. е.), римски републиканац, убио Цезара: XIII/275.
- Буда (Сакија Муни, VI–V в. пре н. е.), индијски краљевић, чије је филозофско учење касније постало једно од нај-
већих религија (будизам) у Индији, Кини и другде: XIII/7, 22, 37, 270, 343.
- Бужор Михаил (Bujor Gh. Mihail, 1881–1964), румунски социјалист, политичар, новинар: XIII/367, 388.
- Булвер Едвард (Bulwer Lytton, Edward George, 1803–1873), енглески књижевник и политичар: I/408; II/237.
- Булвер Хенри (Bulwer Henry, 1831–1891), дипломата, вице-краљ Индије: I/408.
- Бун Мартин Џемс (Boon Martin James), члан Главног савета I интернационале (1871), механичар, члан Генералног већа I интернационале (1869 – 1872): V/255.
- Буонароти Филип (Buonarroti Philippe Michel, 1761–1837), присталица Бабефовог комунизма: XIII/288, 301.
- Бурбони (Bourbons), француска династија са лозом у Шпанији и Италији: IV/94, 205, 311; VI/129.
- Бурмутић (Бурмутлић), адвокат: VI/157; VIII/266.
- Буше Жак (Boucher Jacques, 1789 – 1868), француски археолог и писац, члан Лиге за мир и слободу: II/18.
- Бушетић Марко, сељак из Рековца 1854. г.: I/283.
- В**
- Вагнер Адолф (Wagner Adolph, 1835–1917), економиста, присталица Бизмаркове политике: XIV/281.

- Вагнер Мориц (Wagner Moriz, 1813–1887), природњак, дарвинист, географ: III/42.
- Вагнер Рудолф (Wagner Rudolf), немачки физиолог и психолог: IV/278.
- Вајс Ешер Старији (Weiss), власник браварске радионице у Цириху: II/287.
- Вајс Луис (Weiss Luis), члан Главне скупштине Париске комуне (од 8. IV 1871): XV/46.
- Вајтлинг Вилхелм (Weitling Wilhelm, 1808–1871), немачки утопијски комунист, утирао путеве К. Марксу; од 1849. као емигрант у Америци напустио раднички покрет: XIII/302; XVI/228.
- Валантен Луј-Ернест (Valentin Louis-Ernest), француски генерал, префект париске полиције: V/231, 247.
- Валас (Wallace), в. Волес Роберт.
- Валента, доктор: VI/167.
- Валерије = Валеријан Публије Лициније (Publius Licinius Valerianus, пре 200 до 260), римски цар (владао од 253. г.): III/146.
- Валес Жил (Vallés Jules, 1832 – 1885), француски политичар, писац и новинар, прудонист, члан I интернационале и Париске комуне: VI/287.
- Валожих Велимир (1814–1887), књижевник–издавач у Београду: II/221; V/278.
- Ванцел фон (Wantzel von), поручник, изасланик владе у војној команди у Земуну (1872): VIII/114, 115.
- Варлен Луј Ежен (Varlin Louis-Eugène, 1839–1871), француски револуционар, члан Париске комуне и I интернационале, Марксов сарадник; версајци га зверски убили: VII/85; XV/372.
- Варнава, рани проповедник хришћанства, донекле близак каснијим социјалистичким идејама: XIII/276.
- Васар, оснивач Академије за образовање жена у САД: II/64.
- Василевски Теофан, псеуд. Софрон Крућ (Софрон Крућ, 1855–1912), украјински књижевник и публициста, добровољац у борби Срба 1876 – 1878, писао и преводио српске текстове, први превео и Марковићеву *Србију на Исиоку* на украјински: VIII/117, 140, 141, 144–146, 149, 154, 163, 168, 169, 187, 205, 207, 212, 250–253, 255, 256, 258; XV/362.
- Васиљевић Алимпије (1831 – 1911), професор филозофије на Великој школи, либерал-политичар, министар, филозофски и педагошки писац: I/83, 120, 230, 231, 417, 423; II/48, 57, 58, 171, 172, 276–278, 281, 286; IV/19, 21, 22, 50, 71, 73, 149, 199, 212, 278, 279, 296, 303; V/70; VII/216; VIII/248; XI/275.
- Васиљевић Игњат, из Земунa: VII/252.
- Васић Игњат, прота у Лозници: VI/259.
- Васић Јеврем, практикант Окружног начелства у Зајечару (1848. г.): I/259.
- Васић Никодије, сарадник листа *Раденик* (1871): IV/314.
- Васојевићи, племе у Црној Гори: XIII/160.

- Ват Џемс (Watt James, 1736 – 1819), шкотски инжењер, проналазач парне машине: IX/58, 121, 134; XIII/8, 343.
- Вахабит, јунак из примитивног племена: XIII/12.
- Вашеро: XIII/112, 344.
- Вашингтон Џорџ (Washington George, 1732–1799), први председник САД (1789–97): XI/179.
- Вевел Вилијам (Whewell William, 1794–1866), енглески природњак и филозоф – индуктивист, претходник Џ. С. Мила: XVI/23, 273.
- Везенков, видети Везенковић (Иванов) Стојан.
- Везенковић Стојан (илегално име Иванов), родом из Крушева, архитекта, радио у турској служби, заврбован у Цариграду од Влобонова, руског дипломате 1858. године. Радник на ослобођењу од турске власти; долазио 1867. године и у Београд: XI/257.
- Везиније Пјер (Vésinier Pierre, 1826–1902), француски публицист, саоснивач француске секције I интернационале, 1866. искључен из Већа а 1868. и из Интернационале: V/55, 195, 291.
- Веине (Vergniaud), француски политичар: II/13.
- Вејкфилд Уекфилд, енглески писац, економист: IX/116, 138.
- Вејтлинг, видети Вајтлинг.
- Велер Фридрих (Wöhler Friedrich, 1800–1882), немачки хемичар, побио витализам синтезом органске материје из неорганске: III/29, 124, 148.
- Велизарић, сарадник Светозара Марковића: IV/130.
- Великић Коста, посланик Народне скупштине 1871–1874: VI/30, 196, 199, 201, 226, 229, 262, 274, 277; XII/133, 277.
- Велимировић Петар Пера (1848–1921), сарадник Светозара Марковића, потом један од оснивача Радикалне странке, министар и председник владе и Народне скупштине: I/296; II/161, 190, 191, 287; IV/276, 306; VII/181, 189, 191, 193, 195, 197, 351; XI/226; XIV/293, 312; XV/3, 207, 210, 347, 351, 363, 364, 374, 384; XVI/35, 132, 190, 197, 234, 249, 280.
- Величковић Живојин, практикант среза јасеничког (изгубио службу због давања парастоса Св. Марковићу): XIV/118, 120.
- Величковић, браћа Таса и Мита, у њиховој кући је становао Светозар Марковић, у њој су се окупљале његове присталице, тамо је била и редакција листа *Раденик* (кућа и данас постоји: Чика Љубина 3–5): IV/255, 314; VI/177, 178, 180; XI/239–242; 306, 311
- Вељковић Вучко, члан кварта у Београду, извештавао о кретању Светозара Марковића: XI/237.
- Вељковић Мита, кафеџија у Јагодини, претплатник на лист *Јавнось*: XII/51.
- Вељковић др Стојан (1830 – 1925), правник и политичар, министар правде, либерал, професор Лицеја: IV/199; XII/130.

- Вендеј = Венедееј (Venedey Jacob, 1805–1871), члан Лиге за мир и слободу (1869), немачки радикални публициста и политичар, затим (после 1848/49) либерал: II/12.
- Вендел Херман (Wendel Hermann, 1884–1936), немачки публицист и политичар, социјалпатриот, оснивач Немачко-југословенског друштва за културне везе (1921), писао о југословенским проблемима: II/12, 14; XVI/222, 223, 224, 225, 226, 228, 300.
- Венера из Милоса, скулптура у Лувру; богиња лепоте и љубави у римској митологији: IV/96.
- Вермеш = Вермерш Ежен (Vermersch Eugène, 1845–1878), новинар, после пада Париске комуне у Енглеској клеветало Интернационалу: V/201.
- Верморел Огист-Жан-Мари (Vermorel Auguste-Jean-Marie, 1841–1871), француски публицист, члан Париске комуне, тешко рањен, умро у затвору: V/201; XIII/311–312, 323.
- Верцнер В. (Wärzner W.), члан Париске комуне: XV/46.
- Веселиновић, радикал, у Тимочкој буну осуђен на смрт: XVI/206.
- Веселић Јосиф (1823–1873), професор у Крагујевцу, ботаничар, предавао латински и немачки: I/416.
- Весконкут (Weskoncoot), сарадник Националне библиотеке у Лондону, помогао приређивачима ових дела: XIV/293.
- Весковић Ј. Атанасије, школски друг Светозара Марковића: I/366.
- Веснић др Миленко (1862. или 1863–1921), професор Правног факултета у Београду, дипломата, политичар: XVI/303.
- Весовић Танасије, близак сарадник Светозара Марковића: V/149; VI/275.
- Веспазијан Тит Флавије (Vespasianus Titus Flavius Sabinus, 9–79 г.), римски цар: XIII/27
- Вестон Џон (Weston John), тесар па предузетник, члан Генералног већа и благајник Интернационале: V/255.
- Видаковић Милован (1770 – 1841), романописац и песник, професор гимназије у Новом Саду: I/121, 126, 139, 143, 416.
- Видаковић Светозар, школски друг Светозара Марковића из Београда, Петрограда и Цириха: I/246, 349, 350, 407, 430; IV/276; XIV/248.
- Вијар Виар (Viard), члан Париске комуне: V/201.
- Виктор Манојло Имануел = Виторио Емануеле II (Vittorio Emanuele II, 1820–1878), краљ Сардиније, са Кавуром остварио уједињење Италије: VI/108; XII/252; XIV/5.
- Вилхелм II Хоенцолерн (Wilhelm II Hohenzollern, 1859 – 1941), пруски краљ и немачки цар 1888–1918, зачетник немачке политике *Drang nach Osten*, тј. немачког империјализма, објаве рата Србији 1914, итд.: VI/109.
- Виљем, видети Виљем I Хоенцолерн: VII/51.

- Виљем I Хоенцолерн (Wilhelm I Hohenzollern, 1797–1888), пруски краљ 1861–1888. и немачки цар 1871–1888), са Бизмарком остварио уједињење Немачке: VII/51.
- Виноа Жозеф (Vino Joseph, 1800–1880), француски генерал, бонапартист, крвник Париске комуне: V/231, 232, 233, 234.
- Виронбоф = Вирубов (Vyrouboff), француски филозоф позитивист, члан Лиге за мир и слободу: II/15, 18; XIV/212.
- Вислицех, социјалиста реформиста: V/282.
- „Витез од Ла Манче“, видети Дон Кихот: VII/126.
- Витковић Благоје, историчар, публициста: IV/300.
- Витковић Гаврило Габор и Лујза, зет и сестра Илке, супруге Светозаревог брата Јеврема: VII/182, 192, 193, 198.
- Витковићи, кућа професора Гаврила у Ломиној улици у Београду, комшије и пријатељи Илке и Јеврема Марковића (Гаврило је био ожењен Илкином сестром Лујзом): XVI/201–203, 206.
- Витурели Ђовани (Vitturelli Giovanni), погребник из Трста: XIV/104–106.
- Вићентије I: VII/284.
- Вићентијевић Милош, трговац, социјалист, дописник *Pageника* из Лознице, прогањан, умро у затвору: IV/289, 314; V/289; VI/275, 282; VII/155; XV/134, 382.
- Вишњић Васа, социјалист из Вршца: XV/19, 20, 378.
- Вишњић Ђорђије, сарадник *Световида*, конзервативац: V/166, 235, 289.
- Вишњић Филип (1765–1835), народни мудрац и гуслар, највећи српски народни епски песник-историчар, Вуковим бележењем и публиковањем његових песама о Првом устанку историјски тачно, уметнички су овековечени јунаци и догађаји „буне на дахије“: I/414; VIII/29, 162.
- Владимир, видети Јовановић Владимир.
- Влајковић Ђорђе Ђока (1831–1883), био у аустријској војсци, 1847. године прешао у Србију, командовао српским добровољцима у Босни 1875. и на Јавору 1876, пуковник: IV/47, 48, 129, 137, 143, 149, 176, 207, 212, 224, 281, 308, 310; V/149, 165; XI/240; XIV/311.
- Војводић др Васо, историчар из Новог Сада: V/288; XVI/284.
- Војводов Никола, Бугарин, убили га турски војници у Рушчуку 8. августа 1867. г.: I/411.
- Војновић Лазар: XI/274.
- Вол, станодавка Светозара Марковића у Цириху: II/287.
- Волес Волас (Wallace Robert, 1697–1771), енглески теолог и статистичар, малтузијанац: IX/161, 162.
- Волтер (Voltaire François Marie Arouet, 1694–1778), француски филозоф – просветитељ, књижевник, историчар: II/11; III/17, 18, 115.
- Волф Лудвиг, секретар Ђ. Мацинија: II/283.

- Волховска Марија Антонова (1848–1877), руска револуционарка, у Москви и Одеси: XV/364–365, 387.
- Вошчакин Јаков Васиљевич, лаврист: XV/116.
- Вранешевић др Бранислав, проф. универзитета, историчар: VII/354.
- Врбица Маша, члан Годишњег одбора УОС (1870), црногорски војвода: IV/207, 303; V/138, 267.
- Вроблевски Валериј (Wrublewski Walery, 1836–1908), пољски револуционар: XV/18, 373, 377.
- Вуд Ујљем (Wood Villiam), дете, лончарски радник 1869. г.: VII/99.
- Вуић Димитрије, великошколац I године из 1866. г.: I/294.
- Вујић Алекса, писар II класе суда крагујевачког округа: XII/293.
- Вујић Владимир (1818–1882), професор Богословије у Карловцима и Београду, шабачке и београдске гимназије, противник Вукове реформе; Марковићу предавао поетику у београдској гимназији: I/416, 421.
- Вујић Јоаким (1772–1847), учитељ, драмски писац и преводилац, оснивач позоришног живота у Србији и Војводини: I/418.
- Вујић Коста, професор латинске и немачке граматике у полугимназији у Крагујевцу 1856. и следећих година, предавао и Марковићу: I/415–416.
- Вујичић Марко, адвокат из Пожаревца, хапшен (1869): IV/283; V/150; XV/378.
- Вујовић, личност из доставе Ристићевог доушника: VI/146.
- Вук Бранковић (+ 1398), син севастократора Бранка Младеновића, господар Косова, зет кнеза Лазара, после 1389. г. турски вазал; у народној епизи и предању описан као издајник и кривац за косовски пораз: IV/213; VIII/133, 234; XVI/141.
- Вукадиновић др Гордана, професор Универзитета у Новом Саду: XI/274.
- Вукадиновић Јевта, прота из Земуна: XI/235.
- Вукаловић Лука (1823–1873), војвода, вођ устанака у Херцеговини 1857–58, 1861. и 1864. г.: I/410.
- Вукан Немањић, старији син Стефана Немање, велики жупан 1202–1203, добио на управу Дукљу (1195–1207), ратовао са братом око престола: VIII/127, 229.
- Вукашин Мрњавчевић, великаш цара Душана, владао западним делом Македоније са титулом краља, погинуо у Маричкој бици 1371; наследио га син Марко: II/129; VII/147; VIII/132, 233.
- „Вукашин II“, алузија на новог издајника (оног који се издаваја); тако га је оценила народна митологија: VII/218.
- Вукићевић Ива, судија: VI/10.
- Вукичевић, лончар: VI/153.
- Вуковић Ј. Павле Паја, марковићевац, кмет крагујевачке општине: XI/231, 306; XII/47,

- 121, 128, 234, 297, 305, 317; XIII/192, 193, 362; XIV/46, 73, 77, 308, 312; XV/207; XVI/248.
- Вуковић Периша, посланик Народне скупштине 1871: VI/215, 232.
- Вуковић Сава, одборник Дружине за потрошњу у Београду (1870): IV/163, 166, 185, 281.
- Вуковић Стеван, великошколац 1864. г.: I/290.
- Вукомановић Милосав, посланик Народне скупштине 1871–1873.: VI/166, 201; XII/132.
- Вукомановић др Младен (1936–1988), историчар, научни саветник Института за новију историју Србије, приређивач IX и X књиге ових дела: IV/281; V/274; IX/VI, XV; X/VI; XVI/266.
- Вукосављев Василије, ученик IV разреда крагујевачке полугимназије 1860. г. („оставио школу“): I/285.
- Вукотић Вуле, 1871. г. писар III класе у Управи вароши Београда: XI/245, 307.
- Вулевић Јован, историчар, XVI/267, 279.
- Вулетих др Витомир (*1926), професор славистике Филозофског факултета у Новом Саду, писац више књига и расправа о Светозару Марковићу: I/405, 408; VI, с. VI, 283; XIV/324; XVI, с. VI, 265, 273.
- Вулић Милоје, народни посланик: VI/166.
- Вулићевић Вујица (1773–1828), смедеревски војвода: VIII/38, 172, 255.
- Вулићевић Ђуша (+1805), војвода: VIII/38, 170, 273.
- Вулићевић Петар, војвода: VIII/52, 182.
- Вуловић Јован, историчар: IV/284; XIV/297, 311.
- Вуловић Паја, видети Вуковић Ј. Павле.
- Вунт Вилхелм (Wundt Wilhelm, 1832–1920), немачки филозоф и психолог, еволуционистички волунтарист, професор универзитета у Лајпцигу: III/41, 50, 65, 66, 150; IV/19, 277; XVI/24, 274.
- Вурц Адолф (Wurtz Charles Adolphe, 1817–1884), француски хемичар органичар, откривалац: III/22, 147.
- Вучетић др Илија (1844–1904), члан УОС (1870), милетићевац: IV/204, 208; V/138; VII/353.
- Вучић-Перишић Алекса: XII/297.
- Вучић Перишић Тома (1787. или 1788–1859), кнез, министар, војвода, сурови угушивач народних буна (Ђакове, Милетине, Катанске) али и вођ уставобранитеља у Србији (отерао књаза Милоша а затим и кнеза Михаила из Србије), „селячки демагог и бунџија“. Умро у затвору пребијен па вероватно отрован по наредби кнеза Милоша: I/205, 409; II/51, 286; IV/74, 150, 285; V/158, 288; VI/214, 232, 233, 280, 281; VIII/50, 180, 249; XI/24, 179, 284, 300; XIV/42, 73, 75; XV/134, 382; XVI/302.
- Вучковић Анта, суплент, Марковићев друг: XII/307.
- Вучковић Атанасије, суплент, друг и сарадник Светозара

- Марковића: IV/289, 314; V/275; XII/165.
- Вучковић Драгомир, деградирани официр (1870) као републиканац. Постао потказивач Светозаревих присталица: IV/175, 300; XIII/230.
- Г**
- Гавела Ђуро (1907–1978), књижевни критичар и есејист: VIII. с. XI.
- Гавран, видети Гарашанин Илија.
- Гаврило, прота ужички: XVI/102.
- Гавриловић, „заступник“ у Бечу: XIV/251.
- Гавриловић Андра (1864–1929), књижевник и књижевни историчар: XVI/278.
- Гавриловић Грујица Груја, судија Округног суда у Крагујевцу, био против суђења Марковићу, по казни премештен чак у Неготин: XI/229; XII/74, 211, 242, 243, 292, 294, 311, 313; XVI/37.
- Гавриловић Јован (1796–1877), политичар и истакнути историчар, трећи намесник кнеза Милана (уз Јована Ристића и Миливоја Блазнавца) после убиства кнеза Михаила 1868.: IV/316; V/289; VIII/76, 277; XV/363; XVI/32, 278.
- Гавриловић Урош, члан УОС (1871): V/137; XVI/73, 172.
- Гаврош (лит.): V/289.
- Газда Јоца, видети Јоца, газда.
- Гаја, рабадија кнеза Милоша: VIII/52, 247, 248; XI/152.
- Гајх, писац књиге *Хиџијена* (прев. код нас): II/283.
- Гакстхаузен, видети Хакстхаузен.
- Галатим Павле свети (Нови завет): III/146.
- Галбрајт Џон Кенет: X/193.
- Гале Јохан Готфрид (Galle Johann Gottfried, 1812–1910), немачки астроном, открио Нептун: III/149, којег се под притиском инквизиције, одрекао.
- Галилеј Галилео (Galilei Galileo, 1564–1642), један од корифеја нововековне науке – италијански физичар, астроном и математичар, поборник хелиоцентризма: III/15, 16, 113, 114, 146; VI/94, 107, 250; XIII/8, 311, 343.
- Галифет, Гастон-Александар-Огист (Galliffet Gaston-Alexandre-Auguste marquis de, 1830 – 1909), француски генерал, крвник Париске комуне: V/235, 236; VI/108.
- Гаљар: II/264.
- Гамбета Леон (Gambetta Léon, 1838–1882), француски политичар и адвокат, републиканац, председник скупштине (1879) и владе (1881): II/286; IV/84, 213; V/49, 225; XV/217; XVI/135, 136, 289.
- Ганеско Грегори (Ganesco Grégoire, око 1830–1877), француски новинар румунског порекла, бонапартист па присталица Тјера: V/244.
- Гара Доменик Јозеф (Garat Doménique Joseph), француски приповедач: I/423.
- Гарашанин Илија (1812–1874), конзервативни министар унутрашњих дела; као политичар и државник, министар

- спољних послова, својим *Начертанијем* планирао је остварење југословенске државе као проширене Србије уз помоћ Француске и Русије али и очување самосталне политике. Уставобранитељ, припремао је савез Србије са Црном Гором и Грчком ради устанка против Турске: I/71–73, 77, 78, 80–82, 85, 161, 162, 207, 324, 409, 411, 418, 421; II/51, 171, 276; IV/52, 53, 73; V/147; VI/5, 8, 9, 11, 146, 149, 152, 271; VII/219, 222; VIII/50, 180; XI/209, 238; XIII/357; XIV/251, 257; XVI/130, 135, 140, 150, 283.
- Гарашанин Ленка: VII/219.
- Гарашанин И. Милутин (1843 – 1898), политичар, вођ Напредне странке, академик: VI/146, 271; XV/181; XVI/34, 41, 162, 197, 204, 207, 283.
- Гарашанин Перо: XIV/258.
- Гарашанин Светозар, житељ Београда 1873. г.: XI/238.
- Гарибалди Ђузепе (Garibaldi Giuseppe, 1807–1882), вођ национално-ослободилачког покрета за уједињење Италије, револуционарни демократ. Власт уступио монархистима: I/188, 190, 409, 411, 424; II/10, 20; IV/283–308; V/265; VI/82, 108, 127, 250, 251; VII/4, 37; XII/248; XIV/5; XV/222, 356, 384; XVI/277, 296.
- Гаспоарен: IX/160, 187.
- Гати де Гамон, госпођа, ученица Шарла Фуријеа: XIV/232.
- Гатино (Gatineau), адвокат из Париза, члан Лиге за мир и слободу (1869): II/11–14.
- Гашанче, кафеџија: IV/161.
- Гвоздински Антон, курир из Русије, у Београду 1873: XI/235.
- Гег Аманд (Goegg Amand, 1820 – 1897), члан Главног одбора Лиге за мир и слободу (1869): II/8, 10, 14, 17, 18, 22.
- Гег Марија (Goegg Marie, рођена 1826), члан Лиге за мир и слободу: II/9, 22, 213, 288.
- Гед, сер Џорџ: X/129.
- Гек(ер) Аманд, „вођа баденских усташа“: X/20.
- Гемшић: VI/157; VIII/65, 266.
- Георгијевић Крста, судија Касационог суда у Београду: XI/70, 71, 109.
- Гервин Георг Готфрид (Gervinus Georg Gottfried, 1805–1871), професор у Хајделбергу, историограф и књижевни критичар: II/219.
- Гери Андре (Guerry André), Наполеонов царски сенатор: III/42; V/92.
- Герман Адам, великошколац, правник I године 1866. г.: I/294.
- Герман Анђелић (1822–1888), архимандрит па патријарх српски: V/287; VII/51, 65, 67, 68, 84, 347.
- Герман Никица, практикант у Управи вароши Београда 1873. г.: XI/245.
- Герцен, видети Херцен.
- Герџуков Герџиков Иван, Бугарин, гимназист и великошколац генерације Светозара Марковића (члан групе „Седдам апостола“): у ослобођеној Бугарској директор банке у Пловдиву: I/366; V/287.
- Гершић Гига Глигорије (1842 – 1918), професор београдске Велике школе, академик, др-

- жавник, један од оснивача Радикалне странке, министар, плодан правни писац: II/280; IV/174, 202, 203, 204, 205, 207, 208, 212, 280, 281, 304, 305; V/140, 149; VI/242, 271; XIII/360; XVI/133, 217, 218, 289.
- Гете Јохан Волфганг (Goethe Johann Wolfgang von, 1749–1832), класик немачке лирике, један од највећих у светској књижевности, уз то природњак, филозоф и сликар. Увео српску народну поезију у светску књижевност, познавао се с Вуком: I/429; III/31, 50, 125.
- Гизо Франсоа (Guisot François, 1787–1874), француски државник и историчар, реформист, противник либерала: IV/226.
- Гијом Џејмс (Guillaume James, 1844–1916), швајцарски учитељ, публицист, присталица Бакуњина; члан I интернационале: XV/371.
- Гил Гилес Фердинанд (Gilles Ferdinand), рођен 1856, немачки журналист социјалдемократ, 1886. емигрирао у Лондон, 1891. утврђено да је полицијски агент: X/129.
- Гилкић Михаило, видети Пауновић.
- Гиљар, француски статистичар (1854): IX/182, 184.
- Гиљфердинг А. Ф. видети Хилфердинг А. Ф.
- Гиовоћини П., видети Ђовакини П.
- Гледстон Вилијам Еварт (Gladstone William Ewart, 1809 – 1898), енглески државник, вођ либерала. Као противник аустро-угарског продирања на Балкан и туркофилства, помагао Србији и Црној Гори у остваривању њихових права: II/104; XIV/22, 23.
- Глигорић Велибор (1899–1977), истакнути напредни књижевни и позоришни критичар, и есејиста. Члан и председник САНУ: I, XV.
- Глинка Дмитриј Григоријевич, писац књиге: *Наука о човеческом общесџве* (1870): III/81, 150; VI/49; X/193.
- Глишић, видети Пауновић.
- Глишић Ђ. Милован (1847 – 1908), приповедач; драматург Народног позоришта, пом. управника Народне библиотеке у Београду: I, XIII; IV/315; VII/311–313, 351; XIV/60, 263, 266, 269, 272–274, 330, 331; XVI/228.
- Глишић Милош, посланик, председник општине Ваљево, социјалиста, стрељан 1883. међу вођама Тимочке буне: XIV/169, 322; XV/107, 136, 142, 153, 339; XVI/34, 132, 190, 193, 197, 198, 294.
- Глишић Станка, сестра Милована Глишића: VII/344.
- Гогољ Николај Васиљевич (1809–1852), руски књижевник, светски признат прозаист, са снажном социјалном нотом. Оснивач „натуралне школе“ – претходнице руског реализма XIX в.: I/109, 180, 423; XV/286; XVI/26, 276, 286.
- Годвин Виљем (Godwin William, 1756–1836), енглески писац и публицист, рационалист, анархист (Св. Марковић га

- назива: „енглески комуниста“): IX/158, 160.
- Гојко, војвода, најмлађи од тројице чувене браће Мрњавчевића, стриц Марка Краљевића: II/129.
- Гојковић др Живко, лекар у Панчеву: VII/29, 30, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 42, 43, 47, 53, 79, 80, 347; XI/293; XIV/275.
- Голденберг Лазар Борисович (1846–1916), лаврист, члан редакције *Вјерјод*-а: XV/116.
- Голдсмит Оливер (Goldsmith Oliver, 1730–1774), ирски књижевник, лекар: XVI/25, 275.
- Голуб, капетан: VIII/52, 182; XI/151.
- Голубовић Алекса, кмет и члан Изборне комисије у Јагодини. марковићевац: VI/196, 197; XIV/32, 34, 165.
- Голубовић Димитрије Мита, владин посланик: XI/114; XII/185.
- Голубовић Коста, великошколац 1866. г.: I/292.
- Голштајн, руски револуционар, члан редакције листа *Рабојник* (1875/76): XV/383.
- Горнер Леонгард, фабрички инспектор у Енглеској: VII/95, 96.
- Горуновић Драгић, капетан (+1817): VIII/49, 180, 243, 263.
- Горчаков Александар Михајлович (1798–1883), кнез, руски државник и дипломат (министар, канцелар), учесник на Берлинском конгресу 1878. г.: I/85, 92, 432; II/133, 135, 171; XV/177.
- Гоша, државни саветник (1875) из Београда: XV/143, 174.
- Гошић, кандидат за посланика у Шапцу, неутралан политички: XV/56.
- Грандауер Ј., сликар: VIII/48, 277.
- Грах (браћа Граси) Тиберије (162–133. г. пре н. е.) и Гај (151–121. г. пре н. е.), римски народни трибуни: III/11, 146; IV/22; XIII/274, 288.
- Грба мр Милан, историчар: XIV/293.
- Гргур, видети Миловановић Гргур, судија.
- Гргур Грегор(ије) XIII, папа 1572–85, познат по реформи календара: VI/48; XIII/96, 353.
- Греви Пол Франсоа (Grévy Paul François, 1807–1891), француски адвокат, политичар републиканац, председник Народне скупштине и републике: XVI/135, 289.
- Григорјев, студент Високе саобраћајне школе у Петрограду 1866. г.: I/331.
- Гркић Маријан, посланик Народне скупштине 1871: VI/277.
- Грковић Павле, посланик Народне скупштине 1871., убијен у Г. Милановцу можда по наредби А. Чумића: VI/200, 202, 232, 278; XIV/31; XV/175.
- Грнчаревић Стево, правник: IV/174, 175.
- Гродер, лекар из Шапца: XII/47.
- Гроздановић Стеван, име у лажном пасошу – видети Нечајев С. Генедијевич.
- Гројлих Херман (Greulich Herman, 1842–1925), књиговезац, један од вођа циришке секције I интернационале, уредник листа *Die Tagwacht* (Ци-

- рих, 1869–1880), за време I светског рата социјалшовинист: XV/354–356, 379, 380, 388.
- Громан Иван В., Рус, фотограф (1876): VIII/34, 277.
- Гроув Вилијам Роберт (Grove William Robert, 1811–1896), енглески физичар и правник: III/24, 121, 147.
- Грудић Д. Вучко, адвокат у Београду: V/149; XII/43.
- Грудић Коста, посланик из Крагујевца: VI/285; XII/132–135.
- Груица, жандарм београдски 1873. г.: XI/238.
- Груја, судија, видети Гавриловић Грујица Груја.
- Грујић Ана, супруга Саве: XI/229, 231.
- Грујић Јеврем (1826–1895), један од оснивача Либералне странке, правник, политичар, министар и дипломат: I/73, 75, 76, 78, 83, 424, 433; IV/278; VIII/249, 255; XVI/264.
- Грујић др Јован, звани Јота (1844–1907), противник Светозара Марковића, новинар, уредник листова *Српски народ*, *Најредак*, *Комарац* и др.: IV/149; XIII/215; XVI/287.
- Грујић Милош, социјалист: XV/93; XVI/108.
- Грујић Никанор (песнички псеуд. Срб-Милутин, 1810 – 1887), епископ у Пакрацу, песник, преводилац, Вуков противник: VII/79.
- Грујић Сава (1840–1913), официр, пријатељ Јеврема Марковића (заједно учествовали у пољском устанку), председник Српске општине у Петрограду, рашчињен због подржавања Светозара Марковића – касније генерал, министар и дипломат, радикал, војни писац: I/XII, 37, 96, 174, 220, 282, 339, 407, 409, 412, 430–432; VII/182, 197, 351, 352; XI/81, 83, 85, 213, 226, 229–232, 282, 284–286, 290, 302–303, 305–306, 311; XII/57, 58, 59, 60, 138, 140, 142, 143, 145, 146, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 164, 165, 169, 173, 222, 223, 225, 248, 249, 252, 265, 286, 287, 299, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 311, 313, 314, 321; XIII/193, 203, 230, 361, 363, 369; XIV/63, 169, 312, 322; XV/334, 337; XVI/32, 34, 37, 48, 131, 193, 201, 203, 263, 280.
- Грујовић Божидар (Филиповић Теодор, 1778–1807), правник, професор Харковског универзитета, од 1805. секретар Правитељствујушег совјета: VIII/34, 36, 168; XI/274.
- Грусет = Грусас Паскал (Grousset Pascal, 1844–1909), француски новинар и политичар, члан Париске комуне, после њеног пораза прешао у табор буржоазије: V/201.
- Гузина др Ружица (1911–1991), професор историје државе и права на Правном факултету у Београду: XI/292, 309.
- Гутенберг Јохан (Gutenberg Johannes, око 1400–1468), немачки штампар, проналазач штампања са покретним словима: XIII/8, 343.
- Гутсман Бруно (Gutsmann Bruno), члан циришке секције I интернационале: XV/356.
- Гуша, ћир, београдски трговац, и породица: VII/126–127, 137.

- Д
- Давидовић Димитрије (1789 – 1838) новинар, публицист, историчар и књижевник. Покренуо *Новине српске* (1813 – 1835), изradio Сретењски устав, био министар унутрашњих послова и просвете: VIII/57, 58, 61, 187, 188, 191; XI/274.
- Давидовић Живко, окружни начелник црноморечки 40-их година XIX в.: I/253.
- Давидовић Љубомир Љуба (1863–1940), нар. посланик (од 1901), један од првака Самосталне народне странке, министар, председник владе (1919, 1924): XVI/268, 303.
- Давидовић Милош, великошколац 1866. г.: I/294.
- Дакоста = Да Коста, Шарл-Никола (Da Costa Charles-Nicolas, рођен 1846), француски социјалист, бланкист, учесник Париске комуне: V/201.
- Даламбер Жан (D'Alembert Jean le Rond, 1717–1783), француски филозоф, физичар, астроном и математичар, енциклопедист и уз то просветитељ: III/17, 115.
- Далматов, руски официр убијен у Босни 1875: XV/211.
- Дамјановић Дамњановић Миле, посланик, присталица владе: VI/166, 213, 215, 218, 219, 226, 227, 280, 281, 284, 285; XI/120; XII/85, 191, 214, 276; XIII/359; XV/321.
- Дамјановић др Перо (*1921), историчар, директор Историјског архива Београда, Института за савремену историју, уредник едиције *Дела* Ј. Б. Тита, члан Одбора за припреме ових дела Светозара Марковића, рецензент више књига: I/III, VI, XVI; II/III, VI; III/III, VI; IV/III, VI, 286, 312; V/III, VI, 277; VI/III, VI, 259, 287; VII/III, VI, 350; VIII–XVI/ стране III и VI.
- Дамјановић Стеван, Шапчанин, одборник српске „Обштине“ у Петрограду, власник кафане на Невском проспекту где су се чланови Обштине састајали: I/37, 407.
- Данило, пророк: III/145.
- Данило Петровић (1826–1860), кнез црногорски 1851–1860, први световни владар Црне Горе: I/190.
- Даниловић, капетан, самоубица (1871): IV/175, 300.
- Даниловић Љубомир, уредник хумористичког листа *Решетило* (1871): IV/300; V/220, 290; XV/103, 116, 120, 125, 381, 382.
- Данић Риста, као студент у Цириху бакуњиновац: XVI/20, 21, 270.
- Даничић-Поповић Ђура (1825 – 1882), велики српски филолог, допринео победи Вукове реформе језика и правописа: I/424; V/293; VIII/131, 232; XV/36.
- Даничић Саво, „трговац из Српске Митровице“: XII/47.
- Данојловић Милан, уредник *Сјирашиног суда* 1873. г.: XI/239.
- Данте Алигијери (Dante Alighieri, 1265–1321), највећи италијански песник: XVI/288.
- Дантон Жорж-Жак (Danton Georges-Jacques, 1759–1794), француски револуционар и

- политичар, члан Конвента, министар правде итд.: XIII/354, 359.
- Дарвин Чарлс (Darwin Charles Robert, 1809–1882), енглески природњак, творац теорије еволуције живог света и њене законитости: II/125; III/31–33, 35–37, 40, 54–58, 61, 64, 71, 75, 126–128, 140, 148–150; IV/18, 196, 277; VII/36, 276, 277, 287, 288, 306, 307; VIII/84; XI/146; XIII/7, 8, 9, 12, 16, 233, 343; XIV/236; XV/314; XVI/16, 23, 190, 268, 272, 274.
- Дарије III Кодоман, персијски цар, владао од 336–330. г. пре н. е., изгубио битке код Иса (333. г. пре н. е.) и Гангамеле (331. г. пре н. е.) са Александром Великим: I/120, 139.
- Д'Арно, Евжен, дописник листа *Пајрија* из Београда: I/88, 92.
- Деак Ференц (Deák Ferenc, 1803–1876), мађарски политичар и државник, планирао и суделовао у изради Угарско-хрватске нагодбе 1868. г.: I/183–185; VI/109; VII/26.
- Девих Коста, ђак IV разреда крагујевачке полугимназије шк. 1859/60. г.: I/285.
- Дејановић Димитријевић Драга (1840–1871), песникиња и глумица, феминисткиња: II/68, 278; IV/305.
- Деларпорт (Delarporte), пуковник, председник суда 1871. године, који је судио учесницима Париске комуне, па и Лујзи Мишел: VI/253–256.
- Делбрик Мартин Рудолф фон (Delbrück Martin Friedrich Rudolf von, 1817–1903), немачки државник, сарадник Бизмарка: VI/97.
- Делеклиз Луј-Шарл (Delescluse Louis-Charles, 1809–1871), француски револуционар, учесник у париском јунском устанку 1832. и у фебруарској револуцији 1848. и у Париској комуни 1871, погинуо на барикадама: II/275; IV/120, 121; V/202; XI/187, 188.
- Делеон Ашер (*1921), директор у организацији UNESCO-а у Паризу: VI/287.
- Демаре (Desmaret): париски жандарм, одликован што је буквално касапио учеснике Париске комуне V/235.
- Демостен (Demosthenes, 384 ? – 322. г. пре н. е.), из Атине, највећи говорник старог века: I/123, 141.
- Депен Анри (Rène Nem de), члан Париске комуне: V/201.
- Де Пеп (= Пап) Сезар (De Paere César, 1842–1890), Белгијанац, члан I интернационале, словослагач, па лекар, и писац: XV/283, 371.
- Дербо = Дарбоа Жорж (Darboay Georges), надбискуп: VI/253.
- Дерок Јован, наставник цртања у београдској гимназији 1856–1860. шк. г.: I/416.
- Де Фаенс, француски статистичар (1866): IX/144.
- Дечански, видети Стефан Немањић Дечански.
- Дибнек или Дибук, измишљено име за тобожњег лидера Марксове Интернационале (1871): IV/122; V/55.

- Ди Боа-Рејмон, Емил (Du Bois-Reymond Émil, 1818–1896), немачки природњак, један од оснивача експерименталне физиологије: III/42, 148.
- Дивал Емил-Виктор (Duval Émile-Victor, 1841–1871), ливац, члан I интернационале и Париске комуне: V, 235; XIII, 312.
- Дидић Љуба, стрељан 1883. као један од радикалских вођа Тимочке буне: XVI/197, 198, 295.
- Дидро Дени (Diderot Denis, 1713–1784), енциклопедиста који је у великој *Енциклопедији* (1751–1772) објавио низ чланака из материјалистичке филозофије али са идеалистичким тумачењем друштва и идеологије француске револуције: III/17, 115, 145, 146; XVI/277.
- Дизраели Дизрејли Бенџамин (Disraeli Benjamin Earl of Beaconsfield, 1804–1881), енглески политичар и државник јеврејског порекла, конзервативац, протагонист енглеског империјализма: IV/311; XIII/290; XIV/22, 23.
- Ди(ј)онисије, српски издајник за време Сафет-паше: III/47.
- Дик-де-Брољи, видети Брољи Жак-Виктор-Албер.
- Дикенс Чарлс (Dickens Charles, 1812–1870), енглески романописац, реалист: I/127, 143, 180, 423.
- Диксон (Dickson), енглески пуковник, руководилац Лиге за реформу: VII/289.
- Дима Александар – отац (Dumas Alexandre, Dumas père, 1803 – 1870), француски књижевник романтичар, оснивач друштвене драме, најпопуларнији и најплоднији романописац и драматичар свога доба: I/417.
- Димитрије, св.: VI/142; XII/165.
- Димитријев Лидија, преводилац: XVI/198.
- Димитријевић, школски инспектор у Војводини: XV/66.
- Димитријевић Димитрије, великошколац 1866. г. (I година права): I/294.
- Димитријевић Драгутин Апис (1877–1917), главни организатор преврата у Србији 1903. године, пуковник, један од оснивача тајног удружења „Уједињење или смрт“ (Црна рука), стрељан по вољи регента Александра после монтираног процеса: XVI/303.
- Димитријевић Борђе, трговац из Београда (1828–): II/287.
- Димитријевић Коста, ђак IV разреда крагујевачке полугимназије 1860. г.: I/287.
- Димитријевић Мијаило, слушалац I године технике на Великој школи 1864. г.: I/292.
- Димитријевић Миша (1846 – 1889), правник, новинар и политичар. Издавач и уредник *Браника*, листа Српске либералне странке у Угарској, члан Матице српске: I/229; IV/133, 135, 136, 137, 138, 158, 206, 207, 276, 295, 305; V/138, 139, 140; VI/141, 142, 271; VI/186, 236, 237; IX, с. X, XI; XVI/284.
- Димитријевић др Сергије (1912–1987), економист, историчар и нумизматичар, дао ра-

- дове о привреди Краљевине Југославије, из историје Лесковца, социјалистичког покрета Србије и Балкана и српске нумизматике члан Одбора за припреме ових књига: I/III, VI, XVI; II/III, VI; III/III, VI; IV/III; V/III, 290; VI/III, 265; VII-VIII/III; IX-X/III, VI; XI-XVI/III.
- Димитријевић Сташа, члан одбора Српске (Југословенске) општине у Петрограду 1868. г.: I/98.
- Димић Лазар, словослагач: XII/316.
- Димић Митко Митка, старшина српске народне војске из Јагодине: VI/11; XIV/166.
- Димшић Јаков, судија Касационог суда у Београду: XII/69, 71, 108, 109.
- Динић Коста, социјалист: XV/121, 128-129.
- Динић Стеван, члан већа Апелационог суда у Београду: XII/293.
- Диоклецијан (Diocletianus Gaius Aurelius Valerius, око 243-после 313), римски цар родом из Далмације: III/143.
- Дипон Евжен (Dupont Eugène, око 1831-1881), Француз, градител музичких инструмената; члан Генералног већа I интернационале (1864-1872), спроводио Маркову концепцију: V/255.
- Диринг Еуген (Dühring Eugen, 1833-1921), немачки филозоф, економист и природњак: IX, с. XIV, 27, 225; X/5, 189-190, 194, 195, 196, 204; XIII/98, 105, 109, 110, 115, 116, 117, 122, 354, 355; XVI/23, 225, 272.
- Дистервег Фридрих Адолф Вилхелм (Diesterweg Friedrich Adolf Wilhelm, 1790-1866), немачки педагог: XI/294.
- Дифор Жил-Армен-Станислас (Dufaure Jules-Armand-Stanislas, 1798-1881), орлеански правозаступник, 1871. министар под Тјером, целат Париске комуне: V/231, 235, 247, 248.
- Добривојевић, „ћопави“, из Београда: XIV/258.
- Добрњац Тодоровић Петар (1771-1831), војвода из I српског устанка; од 1809 у емиграцији: VIII/32, 36, 164, 247, 266.
- Добровојевић, Земунац: VI/163.
- Доброљубов Николај Александрович (1836-1861), руски револуционарни демократ, књижевни критичар и просветитељ, социјал-утопист: I/109, 169, 170, 422; II/238; V/111, 112, 113; IX/209; XV/94; XIV/197; XVI/26, 67, 68, 190, 197, 226, 277.
- Довијанић, Јагодинац, марковићевац: XII/51.
- Дојдићи, браћа из Брчког (1871): IV/104.
- Доктор Степа, в. Поповић др Стеван, Црни.
- Долгорукови, једна од најстаријих кнежевских породица у царској Русији. Из ње су: Пјотр Владимирович (1816-1868), Долгоруки Јуриј (око 1090-1157) и др.: X/30.
- Долфис, фабрикант из Елзаса: VII/102, 103.

- Домановић Радоје Раде (1873 - 1908), професор, политички сатиричар: XVI/260, 303.
- Домбровски Јарослав (Dombrowski Jaroslav, 1836-1871), пољски револуционар, генерал, учесник Париске комуне, погинуо на барикадама: V/200.
- Домицијан (Domitianus Titus Flavius), римски цар од 81-96. г., тиранин: III/146.
- Дондерс, неврофизиолог (1869): III/42.
- Дон Жуан (Don Juan), IV/71; XIV/232.
- Донић Димитрије, ћурчија у Јагодини: XIV/166.
- Донић Димо, члан изборне комисије у Јагодини 1871: VI/196.
- Дон Карлос V Бурбонски (Don Carlos, 1788-1855), претендент на шпански престо, брат краља Фердинанда VII: VI/268; XIII/356.
- Дон Кихот (шпански: Don Quijote или Quixote), јунак Сервантесовог романа *Дон Кихот од Ламанче*, са универзалним значењем борца за иреалне циљеве: II/77; IV/9, 49, 220; VII/126, 263, 266 285; XI/102.
- Достојевски Фјодор Михајлович (1821-1881), оснивач руског психолошког романа, славјанофил, један од великана светске књижевности: XVI/26, 276.
- Драга Машин (1866-1903), краљица, жена Александра I Обреновића: XVI/282.
- Драган, слушаалац Високе саобраћајне школе у Петрограду 1866. г.: I/331.
- Драгашевић Градимир, техн. уредник овог издања: V/VII.
- Драгашевић Јован (1836-1915), пуковник, географ, књижевник, филолог и историчар. Учесник у ратовима 1876, 1877-78. и 1885: I/411, 417; VI/265; XI/213, 302; XVI/XII, 5-9, 263-264.
- Драгић капетан, видети Горуновић Драгић.
- Драгојевић Раденко, из Звижда: XIV/162.
- Драгоманов Михаил Петрович (1841-1895), истакнути украјински и руски историчар и културни радник, социјалист: VIII/252; XV/287-292, 360-362, 387; XVI/24, 275.
- Драгутин, син Цветка, поштар у Јагодини, видети Јездич.
- Дракон (VII в. пре н. е.), атински законодавац: VI/231; VII/248; XII/173, 175.
- Драшковић Милорад (1873 - 1921), политичар, министар, члан Самосталне радикалне странке, убијен од комуниста: XVI/303.
- Дрејк Франсис (Drake Sir Francis, око 1540-1596), енглески морепловац, адмирал, пренео кромпир у Европу (1586) из Вирџиније: I/15, 403.
- Дрепер Џон Вилијам (Draper John William, 1811-1882), енглески хемичар и историограф: II/239; III/9-12, 15, 23, 28, 107, 109, 112, 113, 123, 132, 146-149; IV/37, 279; VII/287; VIII/147, 253; XIII/9, 23, 343; XV/6, 375; XVI/23, 272-273.
- Дреч Јован (1845-?), секретар Српске (Југословенске) општине у Петрограду (1867); студент медицине у Москви 1869. г. (где је боравио од

1858. г.): I/37, 382, 407; VII/181, 195; XV/377.
- Др Жац, видети Симић Живојин.
- Дробњаковић Панта, слушалац права на београдској Великој школи 1866. г.: I/294
- Дубик, видети Дибнек.
- Дубовац др Јован (1930–1993), историчар, директор Института за новију историју Србије: I/III, VI, VII, XVI; II/III, VI, VII, 289; III/III, VI, VII; IV/III, VI; V/III, VI; VI/III, VI; VII/III, VI, 350; VIII/III, VI, XI; IX/III, VI, VII; X/III, VI, VII; XI/III, VI, 299; XII/III, VI; XIII/III, VI; XIV/III, VI, 306; XV/III, VI, 379, 387; XVI/III, VI.
- Дувања Љубисав, из Свилајнца: XV/18.
- Дуда („Дудина фамилија“) видети Баба-Дуда.
- Дудуловић, хајдук: VI/32.
- Дуе, Феликс (Douay Felix, 1816 – 1879), француски генерал, целат Париске комуне: V/250.
- Дурковић-Јакшић др Љубомир (1907–1997), теолог, историчар, професор универзитета: II/275; VII/352; XIV/312, 313, 322; XVI/267.
- Дучић Димитрије (1841–?), студент права у Петрограду 1866–69. г.: I/37, 96, 98, 235, 407, 412, 431.
- Дучић Нићифор (1832–1900), архимандрит, историчар, (списи су му неједнаке вредности), учесник у ратовима (херцеговачко-црногорским с Турцима 1861–62. и 1876. и српско-турском 1876–78), библиотекар Народне библио-
- теке и чувар Народног музеја у Београду: I/81, 407.
- Душан Немањић (1308–1355), краљ и цар, остварио врхунац српске феудалне државе, законодавац (1349. и 1354): I/186; II/33, 129, 257; IV/27, 28, 39; VI/280; VIII/129, 130, 131, 132, 133, 136, 230, 231, 232, 233, 235; XI/93, 163, 256, 287; XII/257; XIV/209.
- Душманић Бранко, писар начелства округа црноречког 1848. г.: I/264.
- Душманић Илија, преводилац: V/278.
- Ђ**
- Ђак, видети Поповић Милоје Ђак.
- Ђекић Коста, трговац у Јагодини: XIV/32, 33.
- Ђелмаш Алекса, слушалац Техничког факултета Велике школе 1864. г.: I/290.
- Ђермеков Душан, записничар на Шестој скупштини УОС, 1871. г.: V/138.
- Ђикић Катарина: XIV/33, 52, 296, 297, 320.
- Ђикић Таса, трговац и експедитор листа *Јавности* у Јагодини: XI/209; XII/51, 54, 285; XIV/32, 33, 52, 296, 297, 320.
- Ђовакини Р., секретар, дописник I интернационале за Италију: V/255.
- Ђока, видети Мијатовић Ђока.
- Ђока Карађорђевић, видети Ђорђе Карађорђевић, кнез.
- Ђока марковићевац, видети Ивановић Ђока.
- „Ђокин син“, в. Карађорђевићи: XI/287.

- Ђокић Алекса, слушалац I године права Велике школе 1866. г.: I/294.
- Ђокић Анта, сарач из Јагодине: XII/54.
- Ђокић Лазар, члан Одбора за јединство српске „Обштине“ у Петрограду 1867. г.: I/407.
- Ђорђе: VIII/154, 254; XIV/115.
- Ђорђе Карађорђевић (1887–1972), кнез, унук Карађорђевић, одрекао се права на наслеђе престола 1909. г.: XI/226, 231, 304; XIV/250, 328.
- Ђорђевић Алекса, студент права I године Велике школе 1866. г.: I/294.
- Ђорђевић Васа, професор у Новом Саду: VII/73.
- Ђорђевић др Вићентије (1931–1998), историчар, секретар комисије за историју при ЦК СК Србије, члан Координационог одбора ових дела: I/VII; II/VII; III/VII; X/VII.
- Ђорђевић др Владан (Хипократ), (1844–1930), хирург, један од оснивача УОС, научник, књижевник, конзервативни политичар, дипломат, историчар: I/282, 405, 407, 423, 431, 432; IV/7, 51, 219, 275, 299, 315; V/138, 167, 275, 286; VI/283; VII/124–137, 143, 144, 145, 146, 148, 156, 157, 158, 159, 191, 205, 232, 260, 261, 262, 264, 266, 269, 278, 279, 286, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 332, 348, 349, 349, 350, 355; XIII/265; XV/367; XIV/194, 261, 271, 276, 306, 329, 330, 331; XVI/39, 40, 41, 42, 60, 172, 179, 182, 281, 284, 293, 303.
- Ђорђевић К. Вучко: XII/293.
- Ђорђевић Глигорије, слушалац I године права на Великој школи 1866. г.: I/294.
- Ђорђевић др Живота, историчар: IV/300.
- Ђорђевић Јевтимије, професор математике и физике у београдској гимназији 1856 – 1860: I/416, 417.
- Ђорђевић Јован (1826–1900), члан либералног крила УОС, књижевник, професор историје на београдској Великој школи, министар просвете, оснивач Српског народног позоришта у Новом Саду, просветитељ, преводилац: I/408.
- Ђорђевић Коста, ученик крагујевачке полугимназије 1860 – 64; слушалац Техничког факултета Велике школе 1864. г.: I/285, 289, 290, 292.
- Ђорђевић Ж. др Милан, професор гимназије у Новом Саду, члан народне (Милетићеве) странке и књижевног одбора МС и УОС: II/259, 291; IV/44, 187, 201, 282, V/138; VII/188, 236.
- Ђорђевић Младен, присталица Светозара Марковића: V/150.
- Ђорђевић М. Никола, начелник Округа крагујевачког, ухапсио и оптужио Марковића за „штампарске кривице“ 1874. г.: XI/85; XII/127, 169, 231, 232, 233, 237, 238, 297, 313; XIII/220, 363, 369.
- Ђорђевић Павле, ђак IV разреда крагујевачке полугимназије 1860; студент права 1864. г. на београдској Великој школи: I/285, 287, 291.

- Ђорђевић Пера (1855–1902), Крагујевчанин, филолог, неко време предавао у крагујевачкој гимназији, присталица Марковића, касније истакнути филолог и радикалски првак, државни саветник и сенатор: XVI/248.
- Ђорђевић Петар Пера (1851 – 1874), Крагујевчанин, гимназију завршио у родном граду и Београду, после завршетка права на Великој школи завршио студије „технолошке хемије“ у Цириху. По повратку у земљу 1873. године један је од најближих и најспособнијих сарадника Светозара Марковића, антибакуњиниста, сарадник *Јавности*; у време суђења Марковићу нагло се разболео (поред туберкулозе добио је и упалу плућа), умро рано, сав свој иметак (1.200 дуката) завештао је Марковићевом покрету: IV/44; XI/302; XII/54, 64, 230, 276, 306, 308, 310, 316, 317; XIII/187, 260–265, 362, 372, 373; XIV/21, 203, 295, 311; XV/82, 93, 334; XVI/22, 28, 32, 61, 63, 67, 108, 124, 234, 271.
- Ђорђевић Светозар, професор свештене историје у крагујевачкој полугимназији 1860 – 64. г.: I/415.
- Ђорић Цена, трговац београдски: XI/235.
- Ђоша, видети Миловановић Ђорђе.
- Ђура, полицијски агент (1871): IV/171.
- Ђурђе Бранковић (Ђурађ деспот Смедеревац око 1375–1456), српски деспот 1427–1456, син
- Ђука Бранковића: VIII/134, 235.
- Ђурђе св.: XII/152.
- Ђурђевић В., учесник у раду УОС: IV/201.
- Ђурић Димитрије (1838–1893), одборник србске (југословенске) „општине“ у Петрограду 1867. г., професор Војне академије од 1867, генерал (1893) и министар војни: I/37, 407, 432.
- Ђурић др Драгиша (1871–1941), професор универзитета, социјалдемократ: XVI/19.
- Ђурић Милош (око 1846–1874), друг и сарадник Светозара Марковића, суплент: I/179, 223, 232, 427; II/161; XI/175–176, 227, 229, 297, 305; XII/276, 307, 308; XIII/372; XVI/67.
- Ђурић М. Милош, достављач властима састанака прогресивних људи у Београду: XI/239.
- Ђуша војвода, видети Вулићевић Ђуша.
- Е**
- Евтић Милан, видети Јевтић Милан.
- Едисен, видети Едисон.
- Едисон Томас Алва (Edison Thomas Alva, 1847–1931), амерички проналазач у електро-техници и техници уопште: XVI/6.
- Едуард III (Edward III, 1312 – 1377), енглески краљ 1327 – 1377): VII/92.
- Едхем-паша, велики везир (1877): XV/240.

- Ејтел Жил (Eytel Jules), члан Главног одбора Лиге за мир и слободу (1869): II/213.
- Екаријус Јохан Георг (Ekarius Johan Georg 1818–1889), кројач, дописни секретар I интернационале за САД (1871): V/194, 255, 290; IX/143, 144, 145, 225; X/48, 194; XIII/116, 355.
- Екмечић др Милорад (1928–), историчар, академик, професор универзитета: VII/352; XIII/357.
- Елизе-Рекли Жан-Жак (Reclus-Élisée Jean-Jacques, 1830 – 1905), француски географ, политичар и социолог, републиканац, члан I интернационале и учесник Париске комуне: VI/96, 125.
- Елин (Allen), енглески архивист: XIV/293.
- Елпидин Михаил, типограф и издавач у Женеви 1870. г.: V/117; IX/209, 211; X/45, 192.
- Елчић Ђура, поверилац Светозара Марковића (1866.): I/430.
- Емануел Виктор (Emanuele Vittorio, 1820–1878), краљ Сардиније (1861), са Кавуром остварио уједињење Италије: I/88.
- Емилије Папос, (Emilianus Papos), римски цар 253–254: XIII/274.
- Емпедокле (490–430. г. пре н. е.), хеленски лекар, филозоф, политичар, научник, песник: III/146.
- Енг(е)л Јохан (Engel von Jochann Christian, 1770–1814), немачко-аустријски историчар (обрађивао и историју Срба): IV, IX, 55, 133, 283, 284, 302; VII/348; XIII; 344.
- Енгелс Фридрих (Engels Friedrich, 1820–1895), суосновач марксизма као научног социјализма, посебно његове филозофске основе: II/282; III, IX, 153, 154; IV/226–250, 277, 290, 292, 302, 311, 312; V/83, 255, 280, 284, 292; VI/268, 286; VII/348; IX/210, 214; X/189; XII/318; XIII/97, 124, 354, 355, 356; XV/371, 372, 373, 374, 375, 376; XVI/210, 225, 227, 234, 235, 241, 272, 277, 288, 299.
- Енгелсон Б. А., руски теоретичар државе (*Шта је држава* 1872. прев. код Срба): III/88, 150; XVI/21.
- Епикур из Самоса (341–270. г. пре н. е.), грчки филозоф, материјалист, атомист; врхунско уживање налази у душевном миру (атараксија): III/150.
- Ератостен из Александрије (Eratosthenes, 276–194. пре н. е.), астроном, математичар, географ: IV/279.
- Ерисман (Erismann), доктор, царишки социјалиста: XV/354.
- Еркман-Шатријан, заједничко презиме два француска књижевника која су заједнички писали (Emile Erckmann, 1822–1899. и Alexandre Chatrian, 1826–1890), код нас рано превођени – у Раду Пере Тодоровића *Историја једног француског сељака*, због чега му је и суђено: XV/142; XVI/197, 295.
- Ерксleben Кристијана др Доротеја, феминисткиња: II/64–65.
- Ескирос, писац: XVI/26.

- Есманович Николај, питомац Високе саобраћајне школе у Петрограду 1866. г.: I/327.
- Еспартеро Балдомеро (Espantero Valdomero, 1793–1879), шпански генерал, маршал и регент: V/227.
- Етвеш Јозеф (Eötvös József, 1813–1871), мађарски политичар и романописац. Министар просвете (1848), члан парламента (1861), после аустро-угарске нагодбе 1867. модернизовао мађарско школство: I/183, 184.
- Еуклид из Александрије (306 – 283. г. пре н. ере), оснивач научне геометрије као система: IV/279.
- Ж**
- Ж., видети Жујовић Јован.
- Жабарац Драгутин, пуковник: IV/296.
- Жабицки Антони (Zabicki Antoni, око 1810–1871), слово-слагач, члан Генералног већа I интернационале (1866 – 1871): V/255.
- Жакљет = Жакме (Jacquemet), 1848. г. главни заменик (викар) париског надбискупа: V/253.
- Жац, видети псеудоним Живојина Симића.
- Живановић Живан (1852–1931), политичар, истакнути либерал, писац историјских, педагошких и природњачких радова: VI/259, 264, 278; XI/271; XIV/294, 295, 299, 300, 304, 305.
- Живановић Јован (1841–1916), професор гимназије у Срем.
- Карловцима и писац уџбеника: VII/81.
- Живковић Т. Велимир, писар суда Округа крагујевачког: XII/74, 97, 290.
- Живковић Љубомир Љуба (1863–1940), један од првака Самосталне радикалне странке, адвокат и политичар, министар правде: XVI/303.
- Живковић Петар, студент технике на Великој школи у Београду 1866. г. касније професор: I/296; XIV/47.
- Живковић Радомир (1919 – 1998), уметнички фотограф: I/479; II/316; III/167; IV–VIII/VII; IX/255; X/237; XI–XIII/VII.
- Живковић Сава зв. Шпикља, трговац у Јагодини (1875): XIV, 32, 325; XVI/101.
- Живковић Сима, професор Светозара Марковића за српску граматику, реторику и српску историју у крагујевачкој полугимназији (1856–1860): I/415, 416; VI/209, 221.
- Живковић Стојан, члан УОС: IV/129, 202, 207, 305, 307; V/138.
- Живковић Таса, судија Суда округа крагујевачког 1874. г.: XII/290.
- Живковић-Аранђеловић Бранислава (*1913), рођака Светозара Марковића: I/433; XIV/312, 333.
- Живојиновић Бранимир, преводилац: XIV/VII.
- Живорад, („неки Живорад“), личност из доставе доушника: XIV/258.

- Жика (1871), личност из поверљиве доставе Намесништву, вероватно Живко Карабибировић: V/159.
- Жил Фавр, видети Фавр Жил.
- Жиот Алфонзо Симон (Guyet Alphonse Simone), врховни заповедник париске артиљерије (1871): V/225.
- Жирарден Емил (Girardin Emile de, 1806–1881), француски политичар крајње беспринципијелан: II/10.
- Жобер Иполит Франсоа (Jaubert Hippolyte François, Comte, 1798–1874), француски политичар, министар, 1871. посланик Националне скупштине: V/254.
- Жолисен П. (Jolissaint P.), члан Главног одбора Лиге за мир и слободу (1869): II/213.
- Жорж-Сандова, видети Санд Жорж.
- Жујовић М. Ђорђе, старији брат Јована М. Жујовића, официр: XVI/20.
- Жујовић Живојин (1838–1870), школован у Русији и у Немачкој, научно истраживао српску средину економски, социјално-политички и школско-педагошки, Светозар Марковић га признао за првог идеолога социјализма у Србији. Био је „прудониста руске школе“: I/161, 231, 421, 425; II/52, 53, 57, 59, 126, 171, 172, 173, 277, 278, 284, 286; IV/100, 149, 289, 296, 304, 310; V/282; VI/71, 116, 169; VIII/248; IX/210; XI/303; XIII/175; XIV/X; XV/31, 36, 37, 300, 314, 315, 317, 319, 366; XVI/20, 23, 59, 139, 190, 191, 193, 197, 198, 231, 246, 268, 269, 282, 294.
- Жујовић М. Јован (1856 – 1936), проф. унив. и академик, геолог, антрополог и филозоф: VII/347; XI/190, 298, 299; XIII/342, 358; XIV/316, 317, 318; XVI/14, 18–30, 122–125, 244, 245–260, 268–269, 272, 274, 275, 277, 302.
- Жујовић М. Миленко, брат Јована М. Жујовића: XVI/26.
- Жуковски Василиј Андрејевич (1783–1852), руски песник романтичар, сентименталист склон мистици. Утицао и на Пушкина: I/234.
- Жуњић, „последоваоц Светозарев“: XVI/132.
- Журд Франсис (Jourde Francis, 1843–1893), комунар, прудонист, после 1874. ван радничког покрета: VI/96, 125.
- З**
- Забики Антон, видети Жабицки Антони.
- Заратустра Зороастар (око 600 г. пре н. е.), оснивач персијске религије: XIII/19, 343
- Зарија („Чика Зарија“): XIV/206.
- Зарин Александар, вајар: XIV/195.
- Зах Фрања Александар (1807 – 1892), генерал српске војске, начелник Главног генералштаба. Пореклом Чех: XV/230; XVI/5, 264.
- Звонимир (Дмитар Звонимир), хрватски краљ 1075–89: VI/46; VII/27.
- Здравковић Ј. Алекса, трговац из Рготине, ујак и тотор Све-

- тозара Марковића по мајци Стани: II/177, 178; XII/170.
- Здравковић Добросав, из Шапца, 1842. г. био помоћник окружног начелника црно-речког: I/253.
- Здравковић Јеремија, из Рготине, окружни начелник Округа црно-речког у Тимочкој крајини, отац је Светозарево мајке Стане: I/252–254; XI/300; XVI/264.
- Здравковић С. Коста, члан Управног одбора Крагујевачке друштвене штампарије 1874. г.: XII/305, 317; XIV/47.
- Здравковић Стана, удата Марковић, мајка Јеврема и Светозара Марковића; видети Марковић Стана.
- Зебић Владимир, видети Пауновић.
- Зеви Мориц, дописни секретар I интернационале за Мађарску 1871.: V/255.
- Зејк Карољ, државни секретар угарског Краљевског министарства унутрашњих послова: VII/230.
- Зековић Маринко, видети Пауновић.
- Зенон из Китона на Кипру (350–264 г. пре н. е.), оснивач стоичке филозофске школе: III/150.
- Зечевић Милош (1838–1896), професор опште историје на Великој школи, по струци правник: V/150, 287; XVI/25.
- Зибер Николај Иванович (1844–1888), руски економист, коментатор К. Маркса: XVI/23, 272.
- Зигелъ Фјодор Фјодоровић (1845–1921), професор словенског права на универзитету у Варшави и Ростову: VIII/129, 131, 133, 230, 232, 234.
- Зијад (VII в.), намесник у Персији: XIII/34.
- Зисић Живојин, школски друг Светозара Марковића у IV разреду крагујевачке полугимназије 1860. г.: I/285.
- Змај, видети Јовановић Јован Змај.
- Зола Емил (Zola Émile 1840 – 1903), француски романописац – натуралист, драмски писац, књижевни и уметнички критичар, борац за правду и прогрес: VIII/128.
- Зорге Фридрих Адолф (Sorge Friedrich Adolph, 1828–1906), немачки учитељ, члан I интернационале, саборац Маркса и Енгелса: XV/374.
- Зороастар, видети Заратустра: XIII/19, 343.
- З. П.: XI/293.

И

- Ибрахим, султан: XIII/26.
- Иван Асен I, један од тројице браће (Петар, Иван и Колојан), који су дигли устанак у Бугарској против Византије и засновали династију Асена (1190–1258), Иван Асен I, цар, владао од 1190. до 1195: XI/287.
- Иван Асен II, син Колојанов, бугарски цар, владао од 1218 до 1241: XI/287.
- Иван I Калита, руски кнез (1328–1340), син првог московског кнеза Данила, уздигао Москву у ранг велике кнежевине: XV/289.

- Иванишевић Лука, ђак у Петрограду 1867. године: I/376.
- Иванов, руски студент у Москви, погубљен 1869. године под нејасним околностима, био члан тајног кружока којем је припадао и Нечајев: V/95, 117.
- Ивановић Ђока, предузимач у Јагодини: XII/51, 54, 285.
- Ивановић Љубомир, капетан, добио задатак да са Миланом Пироћанцем унапреди сарадњу са Црном Гором: I/410.
- Ивањицки Оља (*1931), сликарка, на неким њеним платнима је и Светозар Марковић. XIV/89, 312.
- Ивић, Земунац, радио са браћом Марковић на подизању устанка у српским земљама у Турској: VII/352.
- Ивић др Алекса (1881–1948), професор правног факултета у Суботици, објавио низ историјских дела и грађе, писао и о Светозару Марковићу: XIV/312.
- Ивковић Алекса, ђак Велике школе, правник, студирао истовремено када и Светозар Марковић: I/294.
- Ивковић Маринко, видети Пауновић.
- Игњатијев Николај Павлович (Игнатиев Никола Павлович, 1832–1908), руски дипломата, шеф „трећег одеда“ за Балкан, посланик Русије на Порти: I/87; XV/266.
- Игњатовић др Ђорђе (*1919), основно школовање и нижу гимназију завршио у Софији, гимназију у Пироту, Филозофски факултет и докторат у Београду; посебно се бави истраживањима књижевно-културних и политичких веза Србије и Бугарске XVIII и XIX века; социјалистичким покретом Светозара Марковића (више од 30 радова), један од приређивача ових дела (материјал за одељке *Документи* и *Прилози*): I/404, 405, 407; II/288; IV/VI, IX, 281, 287, 289, 290, 295, 296, 301; II/302, 304, 307, 310, 315; V/VI; VI/II; IX, 279, 283, 286–288, 290; VI/II, VI, X/265, 267, 272, 273, 276, 281; VII/VI, IX, 356; VIII/VI, VII; XI/II, VI, X, 270, 287, 290, 309; XII/II, VI, IX; XIII/II, VI, X, 365; XIV/VI, X, 293, 329, 330, 332.
- Игњатовић Јаков Јаша (1824 – 1889), књижевник, у младости романтичар а потом један од утемељивача реализма у српској књижевности – његов *Милан Наранџић* први је реалистички роман у Срба: I/177, 422.
- Игњатовић М., превео и објавио превод Устава Српске општине у Петрограду: I/408, 416.
- Иго Хуго Виктор (Hugo Marie Victor, 1802–1885), књижевник, највећи француски песник XIX века, родоначелник француског романтизма, претеча свих песничких школа у XIX веку. У политици од монархисте све више се приближавао левици и постао републиканац (посланик 1848); после удара Наполеона III, 1851, протеран – у изгнанству живео до 1870. године када се

- враћа у Француску где је тријумфално дочекан; упорно заступао слободу и демократију – један од првих заговорника стварања уједињене Европе. Бројне су му збирке песама, романи (*Богородичина црква у Паризу, Јадници, Рабојници на мору*), позоришни комади – велики број његових дела превођен на српски још у XIX веку (1876. године написао чланак *За Србију*, где ватрено заступа борбу за ослобођење): I/XI, 180, 423; II/7–9, 15, 17, 20–22, 24, 25, 91, 237, 275; V/49, 50, 289; VI/127; XI/224; XV/286; XVI/24, 274, 293.
- Идељсон Розалија Христианова (1848–1915), супруга Валерија Николајевича Смирнова: XV/16, 18, 21, 26, 377.
- Изабела II (1830–1904), шпанска краљица 1833–1869; за њене владе је вођено више ратова, највећи је I карлистички (1833–1840), сукоби су имали социјалну подлогу; мада је заступала капиталистички блок и победила заговорнике задржавања феудалних односа које је предводио Дон Карлос V, ипак је збачена у револуцији 1868: VI/268.
- Илија св: III/4, 101; V/160; VII/291.
- Илијћ Станоје, секретар суда у Крагујевцу: XII/70, 72.
- Илић, Шапчанин, уцењиван од званичне власти: VI/157; VIII/66, 267.
- Илић Влада, члан Уједињене омладине српске, близак гру-
- пи Светозара Марковића: I/179, 427.
- Илић Ђорђе, члан Одбора за јединство, који је формирала омладинска дружина у Бечу „Зора“; ради стварања Уједињене омладине српске: I/407.
- Илић Илијћ, Илијић Јован (1824–1901), један од последњих значајних песника српског романтизма, либерал, активан у Светоандрејској скупштини 1858, саветник Блазнавца и Ристића (отац је Милутина, Драгутина, Војислава и Жарка, такође познатих књижевних стваралаца): I/75, 161, 242, 417, 420, 427; II/203, 279, 281.
- Илић Милета, јагодински посланик на Великогоспојинској скупштини 1864. године: I/191, 425.
- Илић Михаил, ученик гимназије у Крагујевцу у истом разреду са Светозарем Марковићем: I/285, 286.
- Илка, видети Марковић Бајић Јелена Илка.
- Иљо (Иљо Войвода Иљо Марков), војвода, четовођа, хајдук, бугарски устаник, учествовао као добровољац и у Првој бугарској легији, суоснивач II легије у Београду 1862. године, пребегао у Србију 1867; учествовао и у српско-турским и руско-турским ратовима 1876–1878: I/82.
- И. М., иницијали неког од дописника *Arbeiter Wochen-Chronik-a*: XV/86.
- Инглис, личност из дела Ц. С. Мила: X/130.

- Ирањи Данијел (Irányi Daniel), посланик у мађарском парламенту: XV/68, 69, 72, 381.
- Ирби Аделина Павлија (1833 – 1911), Енглескиња, добротвор, у време устанка у Босни и Херцеговини 1875–1876. године основала у Сарајеву интернат за женску децу, прешла са избеглицама у Славонију; основала је 19 школа за избеглу децу. Целу имовину завештала интернату у Сарајеву: VIII/123, 125.
- Исаковић Димитрије, професор литургије у београдској гимназији у време школовања Светозара Марковића: I/416.
- Исмаиловић Мемед, муслимански националиста у Брчком: IV/103.
- Исус Христос (јевр. Јешуа), утемељивач хришћанства; в. Христ(ос) Исус.
- Ј**
- Ја, псеудоним неког од сарадника, песника, у *Сипражи* 1878. године: XV/286.
- Јакац Божидар (*1899), сликар графичар, урадио и портрет Светозара Марковића: IV/XI.
- Јакоби Јохан (Jacoby Johann, 1805–1877), немачки политичар и публициста, један од вођа левице у франкфуртској и пруској скупштини 1848; после лајпцишког процеса Бебелу и Либкнехту пришао (1871) социјалистичкој партији: II/10, 116; IV/122; V/201.
- Јаков, св.: III/74, 150; XIII/354.
- Јаков („поп Јаков“), посланик у Народној скупштини 1871 – 1874: XIII/89.
- Јакшић Владимир (1824–1899), проф. Велике школе, начелник у Министарству финансија, утемељио статистичку и метеоролошку службу у Србији: I/161, 421; II/34, 276; V/52, 53, 276.
- Јакшић Бура (1832–1878), један од најистакнутијих песника и сликара српског романтизма; обрађивао и социјалне теме, близак кругу Светозара Марковића: I/103, 171, 180, 414, 422.
- Јакшић Тома, члан Задруге Срба занатлија у Новом Саду, 1872: VII/314.
- Јанежич Адриана (Janežič Adriana), историчар из Трста, писала и о Светозару Марковићу: XIV/312.
- Јанићије, в. Јоаникије.
- Јанићијевић Стева, полицијски агент у Београду 70-тих година XIX века: VI/10.
- Јанко („прота Јанко“), видети Јовановић Јанко.
- Јанко Катић, видети Катић Јанко.
- Јанковић, старешина Земуна: VIII/113.
- Јанковић Алекса, члан Совјета, помоћник попечитеља иностраних дела 1851: I/270.
- Јанковић Гаврило, оперски певач, учесник VI омладинске скупштине у Вршцу 1871. године: V/167.
- Јанковић Бура, песник: VII/310.
- Јанковић Илија, „кнез Дедо“, гроф Јулије, како су све звали овог потомка Јанковић Стојана из Равних Котара, који је имао активну политичку уло-

- гу 70-тих година XIX века: I/432.
- Јанковић Јован, преводилац (*Развалине ѿврдиње Друген-ишјајн*); највероватније Јанковић Емануел (1758 – 1791), који је доста преводио: I/416.
- Јанковић Т. Милан, млађи брат Милована, службеник начелства округа црноречког у доба када је тамо службовао и отац Светозара Марковића, Радоје (касније је Милан био начелник у Крагујевцу): I/260; XIII/220.
- Јанковић Т. Милован (1828 – 1899), један од најистакнутијих либерала у покрету 1858. године; брзо пао у немилост кнеза Михаила и емигрирао, по повратку опет активан у политичком животу, у Каљевићевој влади 1875. године био је министар финансија; управник Фондова до пензије 1889: I/75, 76, 78, 417; II/171, 173; IV/149, 283; VIII/249; XVI/6, 131, 264.
- Јанковић Обрен, члан Управног одбора Друштвене штампариије у Крагујевцу: XIV/46.
- Јанковић Сава, трговац, члан одбора Југословенске општине у Петровграду: I/98.
- Јанковић Стојан, истакнути вођа ускока из Равних Котара (син Јанка Митровића – познатог јунака, имали венецијанско племство), заробљен од Турака 1666. године, избавио се ропства после 14 месеци; ослободио Сињ од Турака 1686. године, итд.; погинуо 1689, (опеван у народним песмама): I/432.
- Јанцин Михаил Иванович (Јанцин Михаил Иванович), псеудоним Капитан, руски револуционар, лавриста, сарадник у *Вперѣдъ-у*: XV/18, 377.
- Јањић Илија, личност из доставе окружног начелника из Смедерева мин. унутрашњих дела: XIV/118.
- Јасневски Јасњевски др Владислав, лекар, пољски емигрант, био затворски лекар у Пожаревцу када је тамо издржавао казну Светозар Марковић (сматра се да је био благонаклон Марковићу јер је и Јеврем, Светозарев брат, био учесник пољског устанка): XIII/176, 361.
- Јевђовић Благоје, хајдук у ужичком крају: VI/32, 33.
- Јевђовић Никола, хајдук у ужичком крају: VI/32, 33.
- Јеврем Обреновић (1790–1856), брат кнеза Милоша, устаник, управник Шапца, регент сину брата Милоша, Милану 1839, заповедник у Шапцу, председник Совјета; његов унук (од сина који је носио име стрица, кнеза Милоша), био је Милан, кнез и краљ Србије): XI/24, 150.
- Јевремовић Војин, посланик у Народној скупштини 1871 – 1874: XI/289.
- Јевтиновић Глигорије, трговац из Сарајева: XI/235.
- Јевтић, трговац дуваном, „дуванџија“ у Београду: XII/115, 116.
- Јевтић Милан, ђак из истога разреда крагујевачке полугим-

- назије у којем је био и Марковић: I/285.
- Јездић С. Драгутин, син поштар у Јагодини, агитовао против избора Јеврема Марковића за посланика на поновљеним изборима 1875. године: XIV/166, 170.
- Јездић Цветко, поштар из Јагодине, подмићивао гласаче да не гласају за Јеврема Марковића на поновљеним изборима 1875. године: XIV/166.
- Јелена, видети Никетић-Михиловић Јелена: VII/191.
- Јелена, Илка, видети Марковић Бајић Јелена Илка
- Јелисавета (1558–1603), енглеска краљица, (кћерка Хенрија VIII и Ане Болен) за њене владавине, уставом из 1562. године, регулисано је питање радног времена: VII/90.
- Јелић, полицијски доушник: XV/128.
- Јелчић Јован, студент Велике школе, правник, из времена када је студирао и Светозар Марковић: I/294.
- Јеремија, св.: XI/25, 276; XIII/231.
- Јеремија, слепац, видети Караџић-Обрадовић Јеремија.
- Јеремић Војо, инжењер, публициста, писао и о Светозару Марковићу: IV/290; VI/265.
- Јериг (Jährlig E. X.), немачки социјалиста из Швајцарске; XV/46.
- Јерковић Јеврем Јеша, адвокат, погрешно навођен као преводилац *Манифестѿа комунистѿичке ѿарѿиѿије* на српски 1871. године, доушник Јована Ристића; бранио учеснике
- „Црвеног барјака“, члан Радикалне странке: IV/312.
- Јехова (Јахве), старозаветни бог јеврејске религије: II/29, 276; III/6, 103.
- Јеша, видети Марковић Јеврем.
- Јиречек Јиречек Јосиф др Констатин, (1854–1918) како је све писан историчар, унук П. Ј. Шафарика, проф. универзитета у Прагу и Бечу; бавио се историјом нашег народа, поред осталог написао *Истѿорију Срба до 1537, Државу и друшѿтво у средњовековној Србији, Истѿорију Буѿара*: IV/278.
- Ј. М., видети Милинковић-Алвантић Јован.
- Јоаникије, логофет краља Душана, архиепископ и први српски патријарх (1346 – 1354), крунисао краља Душана за цара, проглашен свецем: VIII/131, 232.
- Јоановић, видети Јовановић Ј. Каменко, штампар из Панчева.
- Јов, старозаветна личност: V/229.
- Јова, видети Милинковић-Алвантић Јован.
- Јова, „лоп из Врбе“: XIII/89.
- Јова, прота, видети Јовановић Јован Јова.
- Јован „златоуст“, синоним за доброг говорника, видети Аксаков Иван Сергејевич.
- Јован, св. Јован Златоусти: XIII/276; XIV/258.
- Јован, св., евангелист: XIII/276.
- Јовановић Владимир (1833 – 1922), истакнути либерал, утемељивач овог покрета у Србији, политичар и писац,

- социолог, политиколог, филозоф, преводац; Марковић је са њим водио најдужу полемику: I/229, 404, 410, 420, 426; II/127–129, 170, 171, 213, 276, 280, 281, 283, 284, 286, 289, 290; IV/3–7, 9, 10, 13–15, 17–27, 33, 37–40, 47–50, 52, 53, 139, 142, 143, 149, 167, 189, 196, 201, 207, 208, 210–214, 221, 222, 275, 276, 278–283, 287, 294, 297, 299, 301, 310, 315; V/138–140, 278, 281, 286; VI/8, 259, 283; VII/196, 332, 348, 349, 351; VIII/243, 245, 249; IX/X; X/181; XI/202, 258–262, 288, 291, 292, 301, 309, 311; XIII/91, 92, 95–100, 102, 103, 108–112, 114, 117, 124, 127, 128, 131, 142, 143, 150, 208, 265, 335, 342, 352, 353, 365, 374, 375; XIV/198, 248, 275, 300, 331; XV/314, 317; XVI/14, 63, 68, 73, 131, 164, 168, 179, 208–218, 266, 270, 284–289, 302.
- Јовановић Димитрије Мита, владин посланик, секретар Народне скупштине 1871, председник окружног суда у Крагујевцу итд.: VI/49, 206, 235, 264; XI/165, 306, 307; XIII/221.
- Јовановић Добривоје (*1952), политиколог, сарадник Историјског архива у Јагодини, објављивао радове о Светозару Марковићу: VI/277, 278; XIV/294.
- Јовановић Јанко, прота, посланик у Народној скупштини 1871–1874: VI/274.
- Јовановић Јован Змај (1833 – 1904), псеудоним – ј – најистакнутији и најплоднији песник у Срба у другој половини XIX века; Змај и Светозар Марковић узајамно су се уважавали и поштовали, по неким тумачењима Змај је због Светозара изгубио службу војног физика: I/180; II/156; IV/LX, 201, 203, 207, 208, 297, 300, 304, 306, 316; VI/82, 267, 285; VII/13, 51, 53, 297, 344, 347, 353, 354; XIV/329; XVI/270.
- Јовановић Јован Јова (1825 – 1894), прота у Јагодини и Крагујевцу, либерал, посланик, професор Богословије, епископ: II/278, 288; VI/3, 5, 257; XII/52, 285, 306; XIII/192, 362
- Јовановић Ј. Каменко (1845 – 1916), са братом Павлом (1847 – 1914) основао књижару у Панчеву, а са Јованом Павловићем „Штампарију Јовановић – Павловић“ у којој су штампани *Панчеваци* и други листови и књиге, први превод *Манифесџа Комунистичке партије*, па и дела Светозара Марковића; за време Првог светског рата оба брата су интернирана, Павле је и умро у логору, а Каменко по доласку кући: IV/92, 176, 202, 203, 212, 280, 281, 288, 300, 305, 310; V/220, 289, 291; VII/29, 351, 352.
- Јовановић А. Константин (1849–1923), архитекта, син Анастаса, урадио је низ пројеката палата у Србији, Бугарској и Аустро-Угарској: IV/203, 281.
- Јовановић Корнел, члан Годишњег одбора Уједињене омладине српске: V/138.
- Јовановић Коста, начелник министарства унутрашњих дела: VI/170, 171, 274; XI/137.

- Јовановић Л. Л., члан контролног (надзорног) одбора Уједињене омладине српске: IV/203, 281.
- Јовановић Милан Морски (1834–1896), лекар и књижевник, академик: IV/44, 129, 202, 207, 212, 280, 305, 307; V/140, 220, 285, 291; VII/187, 237.
- Јовановић Милош, великошколац 1871: VI/153, 154.
- Јовановић др Милош (*1909), студије књижевности завршио у Нансију (Француска), проф. универзитета у Новом Саду, уз остало приредио и *Изабране сџисе Дражише Сџанојевића*: II/291; VII/354.
- Јовановић Настас Анастас (1817–1899), литограф, гравер, сликар, акварелиста, први истакнути српски фотограф, управник двора кнеза Михаила: VI/167.
- Јовановић Нићифор, потпуковник: XII/307.
- Јовановић Паја (1859–1957), један од најистакнутијих представника академизма у српском сликарству, радио највише портрете али и историјске и жанр сцене и иконостасе: VIII/50, 277.
- Јовановић Панта, министар финансија у влади Кнежевине Србије 1869–1873: IV/166, 296, 299, 301, 315; V/275; VI/150, 270, 272; XI/226, 230, 235, 305; XII/36, 38, 39, 42, 284.
- Јовановић Радомир, трговац из Обреновца: VI/162.
- Јовановић Ранко, посланик из Лапова: VI/175, 202, 215, 226, 227, 232, 282; XII/131, 276
- Јовановић Слободан (1869 – 1958), син Владимира Јовановића, професор Универзитета и академик у Београду, веома плодан писац, написао и прву монографију о Светозару Марковићу, био у влади генерала Симовића 1941. године и председник владе у емиграцији, умро у емиграцији: IV/6, 275; XI/204, 205, 300, 301; XII/293; XVI/19, 269, 279, 281, 289.
- Јовановић Тома, заточеник у пожаревачком затвору, убијен: XII/297.
- Јовановић-Петровић Миљивој, сарадник *Враголана*: XI/239.
- Јованче, видети Стефанов Јованче.
- Јовић, експедитор у Министарству унутрашњих дела 1871: VI/183.
- Јовић Ст. Крунослав, публициста, поред осталог уређивао *Заставу* и *Сџражу* 1893 – 1895: XVI/291.
- Јозеф-Николас, шифра за личност из доставе доушника Јована Ристића: XIV/250.
- Јојкић др Младен, члан одбора Уједињене омладине српске у Новом Саду: IV/304.
- Јокаи Мавро Мор (Jókai Mór, 1825–1904), мађарски писац, романтичар, веома плодан и доста у нас превођен (дела су му штампана у 100 свезака); један од вођа омладине у револуцији 1848–1849: I/178, 423.
- Јоксимовић Божидар Божа (1868–1955), композитор: XII/XII; XIV/202.

- Локсимовић Љуба, родом из Обреновца, издавач и књи-
жар београдски; издавао и
дела Светозара Марковића:
VIII/XII; XVI/244.
- Локсимовић Милан, судија
Окружног суда у Јагодини,
антимарковићевац: XIV/166.
- Локсић Димитрије, начелник у
Јагодини, задужен од Минис-
тарства унутрашњих дела да
испита неправилности у вези
избора: XIV/255, 256, 328.
- Јордановић Бранислава, педа-
гог, директор Педагошког
музеја у Београду: XI/274.
- Јосиф, старозаветна личност:
III/74, 150.
- Јосиф II (1765–1790), син Ма-
рије Терезије, цар (1780 –
1790), као владар, просвећени
апсолутиста, спровео низ ре-
форми које су касније укину-
те: VII/81.
- Јота Вучко, видети Грујић др Јо-
ван.
- Јоца, видети Белимарковић Јо-
ван, генерал.
- Јоца, „газда из Паланке“:
XIII/102, 103, 108.
- Јоцић Тодор, трговац у Јагоди-
ни, затворен пред поновљене
изборе 1875. године, као при-
сталица Јеврема Марковића:
XIV/20, 32.
- Ј. Т., псеудоним неког од марко-
вићеваца: XVI/173.
- Јуило: VII/289.
- Јулије Цезар (Julius Caesar Gaius,
101–44 пре н. е.), војсковођа,
писац, римски цар: VI/48, 264;
XIII/274.
- Јуманс Едвард, енглески аутор:
XI/175.

- Јунг Артур (Joung Arthur), енгл.
путник по Француској: VI/73.
- Јунг Херман (Jung Hermann,
1830–1901), часовничар, члан
Генералног већа Прве интер-
национале, кореспондент за
Швајцарску, сарадник Карла
Маркса, оставио забелешке о
српским социјалистима и
Светозару Марковићу: V/255.

К

- Кабанис П.-Ж. Георг (Cabanis
Pierre-Jean Georg, 1757–1808),
франц. књижевник, фило-
зоф, лекар (припремио отров
Мирабоу); настојао да сје-
дини Локов сензуализам са
француским картезијанст-
вом и материјализмом (мо-
зак лучи мисли као јетра жуч,
тврдио је он), касније се одре-
као материјализма (главно
дело: *Односи између физичке
и моралне природе човека*,
1802). Снажно утицао на низ
интелектуалаца па и Стенда-
ла, Сен-Симона, Конта: III/17,
115, 147.
- Кабе Етјен (Cabot Etienne,
1788–1856), франц. социјални
идеолог, социјалист утопист,
заговорник мирног преласка
у комунизам. Најпознатији
по роману *Пути у Икарију*
(*Voyage en Icarie*), у којем је
изнео критику постојећег
друштва и уређење новог, бес-
класног. У САД основао не-
колико колонија (1848) са за-
једничком својином, које су
све пропале (последња се
одржала до 1895): II/110;
IV/312; V/54; X/7; XIII/101,
300–301; XVI/275.

- Кавењак Луј-Ежен (Cavaignac
Louis-Eugene, 1802–1857),
франц. генерал, угушио јун-
ску побуну радника 1848. у
Паризу; изашао као против-
кандидат за председника
Француске Лују Наполеону
(III), на изборе, побеђен:
II/113, 114; V/253; XIII/304;
XVI/116, 287.
- Кавур, надимак, алузија на не-
ког од истакнутијих српских
либерала: IV/149; VI/146, 271.
- Кавур Камило (Cavour Camillo
Benso Comte de, 1810–1861),
председник владе Сардиније,
један од најзаслужнијих за
уједињење Италије и њен
први председник: I/188, 424;
II/4; VIII/97, 218; XVI/243.
- Казимировић Василије Васа
(1921–1997), публициста из
Београда, писао и о Све-
тозару Марковићу (главно
дело: *Никола Пашић и ње-
гово доба*, 1990): XVI/270.
- Каин, библ., први син Адама и
Еве, брат Авеља којег је
убио, да би се због тог чина
спасио од гнева јеврејског
бога побегао у земљу Нод и
тамо основао град Енох: II/9
- Кај(ус) Грах(ус), видети Грах
Гај.
- Кајмаковић, псеудоним неког
од пријатеља намесника Јо-
вана Ристића: VII/232
- Калај Венијамин Бењамин (Kál-
lau Benjámín, 1839–1903), пе-
штански слависта, постављен
за конзула у Београду са само
28 година, остао на том по-
ложају до 1875.; за све то
време водио је белешке (1052
стр. – на српском приредио их
- А. Раденић); министар фи-
нансија Аустро-Угарске пу-
них 20 година (1882–1903),
одговоран и за Босну и Хер-
цеговину (1880–1882), његова
је идеја о стварању бошњачке
нације (своју, раније написа-
ну *Историју српскога народа*
забрао је у БиХ): IV/282,
307; VI/273, 276; XIII/215, 365;
XIV/92–94, 103, 113, 300, 328,
329.
- Калвин Жан (Calvin Jean,
1509–1564), франц. верски и
црквени реформатор, одбе-
гао у Швајцарску где је ши-
рио своје идеје (калвинизам,
у Француској хугеноти, у
Енглеској пуританци, у оста-
лим земљама презвитеријан-
ци): III/16, 65, 115, 132.
- Калигула Гај Цезар (Caligula =
Цокулица: Caius Caesar Ger-
manicus Caligula), син Гер-
маников, римски цар 31–41,
познат по свом тиранству
(убили га преторијанци):
VII/324; XIII/28, 344.
- Калимати, кнез, турски посла-
ник у Бечу: I/394.
- Калита, видети Иван I Калита.
- Каљевић Љубомир (1842–1907),
један од најлибералнијих по-
литичара у Србији у другој
половини XIX века. Издавао,
финансирао и уређивао више
листова (у његовом листу
Србија објавио је Светозар
Марковић своје прве радове).
Био је народни посланик,
председник скупштине и вла-
де (1875–1876), посланик на
страни, један од оснивача На-
предњачке странке: I/XIV,
160, 229, 410, 426; IV/47, 48,

- 131, 135–138, 149, 157, 212, 281, 302, 304, 308; V/138, 279; VI/8, 29–31, 147, 150, 164, 198, 199, 200, 202, 204, 207, 220, 223, 230, 231, 242, 261, 266, 273, 278–285; VII/188, 194, 235, 334, 353; XI/89, 90, 95, 240, 285, 286; XII/134, 218, 277; XIV/28, 139, 292, 295, 296, 317; XV/188, 346, 350, 383; XVI/139, 179, 265, 282.
- Камбиз, син Киров, краљ Персије 529–522. пре н. е. (освајач Египта 525. г.): I/121, 140.
- Каменко, видети Јовановић Каменко.
- Кампанела Томазо (Campanella Tommaso, 1568–1639), доминиканац, филозоф, познат понајвише по делу *Држава сунца* (*Civitas solis*), у којем пише о идеалној социјалној (комунској) држави: XIII/282, 284.
- Каненберг С., социјалиста из Швајцарске: XV/46.
- Каниц Феликс Филип (Kanitz Felix Philipp, 1829–1904), аустријски археолог, путописац, пропутовао и нашу земљу, оставио драгоцене податке и цртеже (*Serbien, historisch-etnographische Reisstudien*, и др.): VIII/14, 125, 147, 227, 252, 253, 277.
- Канробер Франсоа Сертен де (Canrobert François Certain de, 1809–1895), франц. маршал помогао Наполеону III у преврату, у Кримском рату руководио опсадом Севастопоља: V/95.
- Кант Имануел (Kant Immanuel, 1724–1804), највећи немачки филозоф, класик немачке идеалистичке филозофије: II/238; III/145, 147; XVI/270.
- Кантакузини (Kantakuzeni), византијска племићка породица; Јован VI Кантакузин историчар, постао цар узурпацијом 1341, поражен 1345, насилно закалуђерен 1383, склапао савез са царем Душаном у борби против владарске породице Палеолога, тражећи савезнике довео и Турке у Европу (на Балкан): VIII/133, 234.
- Каншин Д., франц. железнички инжењер: VI/73, 75, 77, 78.
- Капетан Миша, видети Анастасијевић Миша.
- Карабиберовић Живко, београдски трговац, председник Управног одбора Прве српске банке, подржавао Уједињену омладину српску, био више пута председник Народне скупштине у време намесништва и почетка владе кнеза Милана: IV/23, 131, 278; V/125, 128, 165, 289; VI/8, 9, 196, 206, 207, 209, 213, 217–221, 229, 235, 260, 271, 274, 280, 281, 283, 285; VII/137; XV/54, 380.
- Каравелов Љубен (1834–1879), један од најистакнутијих бугарских револуционара демократа, филозоф материјалист, књижевник, публициста, заговорник бугарско-српске сарадње, био је члан и Уједињене омладине српске, писао и на српском језику; уз Светозара Марковића најзаслужнији за појаву реализма у српској књижевности. Хапшен са Владимиром Јовановићем под оптужбом да је

- посредством кнеза Александра Карађорђевића саучесник у атентату на кнеза Михаила Обреновића. У Букурешту издавао листове *Слобода* (*Свобода*) и *Независности* (*Независимосѝ*), један од оснивача бугарског револуционарног ослободилачког покрета (председник); после издвајања левог крила (Левски–Ботев) повукао се из политичког живота; 1874–75. уређивао и часопис *Знање* (*Знание*); активно учествовао у ратовима 1876 – 1878: I/XIV, 82, 106, 143, 176, 179, 180, 229, 417, 418, 422, 423, 426; II/220, 288, 289; IV/174, 175, 300, 307, 313; V/288; VI/285; VII/216, 345; XI/255, 287, 290, 293, 309; XIV/275, 330; XV/300, 328; XVI/20, 166, 270, 297.
- Карађорђе Ђорђе Петровић (1768–1817), вођ Првог српског устанка из 1804. године, утемељивач династије Карађорђевића – проскрибовано име у време Светозара Марковића: I/205; II/35, 222, 226, 276; III/60; VI/268; VIII/5, 25, 27, 28, 32, 34, 36–39, 44, 45, 47, 51, 52, 57, 59, 243, 245–247, 255, 256, 261–263, 266, 273, 277.
- Карађорђевић Алекса (1801 – 1830), средњи син Карађорђа; Алексин син, кнез Ђорђе (1827–1884), био је ожењен кћерком капетан Мише Анастасијевића, Саром (1803 – 1885): XI/304.
- Карађорђевић Александар, видети Александар Карађорђевић, кнез.
- Карађорђевић Петар, видети Петар I Карађорђевић, краљ.
- Карађорђевићи, династија: IV/264, 293; V/165, 291; VI/6–9, 11, 214, 260, 281; XI/57, 181, 269, 308; XII/17, 219, 228, 229, 285; XIII/200, 364; XIV/41, 42, 49, 71, 76, 249, 251, 328; XV/129, 170; XVI/26, 41, 71, 130, 133, 137, 246, 249, 253, 288, 291, 299.
- Караказов, тј. Каракозов Димитрије (Каракозов Димитрий Велимирович 1840–1866), студент, покушао да изврши атентат на цара, 1866. стрељан: I/430; V/115, 283.
- Караконцула, лит., видети Пампуловић Караконцула.
- Каракостић Димитрије, председник окружног суда у Јагодини: XII/54, 285; XIV/256, 329.
- Карамарковић Мата, секретар у мин. просвете и црквених дела, владин посланик у Народној скупштини: V/147, 150; VI/198, 199, 202, 208, 280; XI/91; XII/214, 276; XIV/330.
- Караматић Јован, посланик: V/70.
- Караосмановић Перса, подруглив назив за кнегињу Персиду, супругу кнеза Александра Карађорђевића: V/293.
- Карапанџићи (Кара-Панџићи), кнезови из Тимочке крајине: VIII/12.
- Карапешић Светозар, члан Годишњег одбора УОС, 1871: V/138.
- Карасјов др Виктор Георгијевич (Карасёв др Виктор Георгијевич, 1922–1991), руски историчар, професор и шеф Катедре за Јужне и За-

- падне Словене Московског универзитета, издавао дела Светозара Марковића на руском, био приређивач и ових дела: I/VI, 317, 408; XVI/269.
- Карастојановић Милош, личност из полицијске доставе: VI/172.
- Караџић Караџић Вук Стефановић (1787–1864), велики реформатор српског писма и језика, утемељивач новије српске науке и културе, снажно утицао и на Светозара Марковића: I/74, 416, 418; II/284; IV/283, 286; VIII/5, 34, 36–38, 41, 53, 134, 138, 167–171, 173, 182, 183, 235, 237, 243, 245–248, 255, 256, 258, 265, 274; XI/178, 294; XIV/206; XV/36, 375; XVI/273, 278.
- Караџић-Обрадовић Јеремија Слепац Јеремија, (1814 – 1888), Вуков брат од стрица, рано ослепио, певао уз гусле и понешто штампао: I/121, 139, 416; XI/102, 276; XIV/321.
- Карић П(етар), научник: XV/314.
- Карло Алберт (1731–1849), краљ Сардиније, отац Емануела II, ујединитеља Италије: V/289.
- Карло Велики (Charlemagne Carolus Magnus, 742–814), франачки владар, крунисан 800. године за цара, оснивач династије Каролинга; држава му се простирала од Северног мора до Шпаније и Италије, од Чешке до Атлантика, имао је протекторат и над Палестином – простирање његове власти означавало је покмећивање – увођење феудализма и хришћанства: III/54, 149; XIII/344.
- Карло Шарл X (Charles X, 1824–1830), француски краљ, наследио брата Луја XVIII, изазвао револуцију 1830. године у којој је збачен са престола: VI/93; VIII/58, 188.
- Карло I, енглески краљ, видети Чарлс I.
- Карло(ва) црква у Бечу: XIV/116, 205, 336.
- Карлович Андреј, видети Сторх = Шторх Хајнрих Фридрих фон.
- Карно Л. М. де (Carnot L. M. de), француски путописац, енциклопедист: XIII/306, 309.
- Картер Пјер, руански фабрикант: V/249.
- Карус Виктор (Carus S. Victor, 1823–1903), популизатор и преводилац Дарвинових дела у Немачкој: III/37.
- Касапиновић Каменко, члан Одбора за ослобођење српско 1872, из Панчева: VII/352.
- Касен, уредник *Демократије*, послао телеграм конгресу Лиге за мир и слободу: II/10.
- Касијан, видети Стој(и)шић Касијан.
- Касијус Вицелин (Cassius Vecellinus Spurius, V в. пре н. е.), римски конзул: XIII/275.
- Кастелар Емилио (Castelar Ripoli Emilio, 1832–1899), шпански писац, историчар, политичар либералних назора, републиканац; 1866. осуђен на смрт на емигрирао, 1868. члан Констигуанте, био и председник владе и први председник шпанске републике; захваљујући његовој помирљивости уведена рестаурација монархије 1874; чувен у свом времену као говорник. Превођен је и на српски: VI/127; VII/4, 343; XVI/116, 259, 287.

- Катарина II (1729–1796), руска царица од 1762. Спровела низ реформи, водила више ратова, учествовала у све три поделе Пољске, учврстила апсолутизам, једна од најмоћнијих владара свога доба. За њене владавине феудализација је потпуно овладала у Русији (због покмећивања и слободних козака избио устанак Пугачова 1773–1775), протесте интелектуалаца кажњавала прогомом у Сибир, као Радишчева на пример, док се осино племство, нарочито њени миљеници Орлов, Потемкин, Зубов, понашало бахато, расипнички и суревњиво: I/211–212, 422.
- Катилина Луције Сергије (Catilina Lucius Sergius, 108–62), римски патрициј, претор и намесник у Африци, хтео завером да уништи републику, откривен од Цицерона побегао је у Еритреју, покушавајући да устанком овлада Римом, погинуо у бици код Пистоје: XIII/351.
- Катић Димитрије (1845–1899), у почетку либерал, па један од вођа марковићеваца у скупштини и оснивач Радикалне странке, потпредседник Одбора за израду Устава из 1888, којег није потписао јер га је сматрао недовољно слободним: XV/122; XVI/34.
- Катић Јанко (? – 1806), родом из Рогаче под Космајем, војвода у I устанку, погинуо 1806. године при ослобођењу Београда: XVI/245.
- Катић Петар, посланик из Трстеника: VI/166, 175, 215, 274.
- Катков Михаил Никифорович (Катков Михаил Никифорович, 1818–1887), новинар, критичар Чернишевског, Доброљубова, Херцена: V/111; XV/251.
- Кауљ Степнеји (Cowell Stepany) в. Степни Кауел.
- Кауцки Карл (Kautsky Karl Johann, 1854–1938), Чех, родом из Прага, један од најистакнутијих социјалистичких вођа, организатор и теоретичар II интернационале, затим ревизионист марксизма (одбацио диктатуру пролетаријата и класно уређење државе), антибољшевик. Пред Хитлеровим налетом склонио се у Беч, потом у Чехословачку, па у Амстердам, где је и умро. За српске социјалисте веже га почетак бављења политичким и публицистичким радом. Лаза Нанчић га уводи у лист *Volkssstaat*, а са Милицом Нинковић и лична веза, по свему судећи одржавао је везе са српским социјалистима скоро целог живота: IX/X; XIV/306; XVI/219–229, 244, 299.
- Кафиеро Карло (Cafiero Carlo, 1846–1892), италијански револуционар, члан Интернационале; мада познаник Маркса и Енгелса био бакуњиниста, но осамдесетих година

- XIX века враћа се марксизму, преводи *Капитал* и о њему посебно пише: XV/XI, 371.
- Качаревић Драгић, дипл. филозоф универзитета у Београду, писао и о Светозару Марковићу: IV/286, 293, 311; V/277, 281, 282, 292; VI/259; VII/350.
- Кашпир, управник имања у Полтавском селу: VIII/226.
- Кватерник Еуген (1825–1871), политичар и публициста, учесник револуције 1848; разочаран њеним резултатима постао један од најистакнутијих хрватских националиста; са А. Старчевићем основао Хрватску странку права. Подигао Раковичку буну 1871. године у којој је и погинуо: VI/45, 104, 248, 249, 264.
- Квик Мишел (Quick Michel), перовођа и члан Главног одбора Лиге за мир и слободу: II/213.
- Кемниц Е. К., проф. унив. у Хајделбергу: III/150.
- Кене Кенеј Франсоа (Quesnay François, 1694–1774), франц. економиста, оснивач школе физиократа (главно дело *Економска таблица – Tableaux economiques*, 1758): II/137; IX/211.
- Кениг Бернхард Пробст (König Bernhard Probst), немачки социјалиста у Швајцарској, потписник поздрава Париској комуни, заједно са Јоханом Бекером, Вл. Љотићем и др.: XV/46.
- Кератри Емил, префект у Арлу: VII/85.
- Кери Керије Хенри Чарлс (Carey Henry Charles, 1793 – 1879), амерички представник вулгарне економске школе; противник Рикардове теорије ренте; од заговорника слободне трговине постао утемељивач теорије о заштитној царини: II/125; IV/17; IX/9, 26, 27, 211; X/3, 167, 168, 175, 179–184, 190, 201, 203, 204; XIII/61, 119, 348; XIV/29, 53, 147, 296; XVI/23, 272.
- Кесјаков Константин (1838 – 1900), бугарски поручник, студирао у Москви физичко-математички факултет, ступио у руску војску, биран за члана Одбора Југословенске општине у Петрограду 1867: I/98.
- Кетле Адолф (Quêtelet Adolph, 1796–1874), белгијски астроном, физичар и филозоф, оснивач модерне науке статистике: II/29; III/42; VI/112; IX/177, 181–183, 215; XVI/164, 166, 292.
- Кехил = Кеил (Caihil), члан Генералног већа I интернационале (1870–71): V/255.
- Кецић Данило (*1927), историчар, понајвише се бави историјом социјалистичког радничког покрета у Војводини: VII/352.
- Кикић Артур, Србин из Минхена, јављао се редакцији листа *Јавности*: XII/48, 312.
- Кимон, син Милтијада, атински војсковођа и државник, победио Персијанце на мору, проширио власт Атине на суседна острва, умро на Кипру 449. године пре н.е.: XIII/272
- Кине Едгар (Quinet Edgar, 1803 – 1875), француски филозоф,

- песник, историчар, политичар, протериван због својих либералних идеја: II/17, 20.
- Кипријан, картагенски мученик из III века наше ере, преласком у хришћанство написао више дела, најпознатије *О јединству цркве*; проглашен свецем: III/149.
- Кир, оснивач персијског царства (цар 549–529): I/121, 140.
- Кировић др. видети Кирович др Димитар.
- Кирович др Димитар (око 1820 – 1905), Бугарин из Трнова, студије медицине завршио у Паризу, блиско сарађивао са бугарским револуционарима, био члан Југословенске општине у Петрограду: I/98.
- Кирсанов, лит., из дела Чернишевског *Шта да се ради?*: XVI/275.
- Кирхбах Ј. фон (Kirchbach J. von): IX/141, 142.
- Кихот Дон, видети Дон Кихот.
- Клеонт из Аса, припадник филозофске школе стоика: III/150.
- Клеопатра, египатска краљица из династије Птолемеја (51–30. г. пре н.е.), из времена када Римљани продиру ка Египту; мада је и својим интимним везама покушала да сачува независност (најпре са Цезаром са којим је имала и сина, па Антонијем), није успела: XIII/344.
- Клерић Јулије Љубомир (1844 – 1910), школски друг Светозара Марковића са Велике школе, математичар, професор механике у Великој школи, министар, члан СКА, изумио пантограф и тракториграф: I/290, 292, 352.
- Климичицки Александар, руски студент у Швајцарској; био на истој групи као и Светозар Марковић: I/357.
- Клингер, угоститељ у Вршцу у чијој башти је одржано посело у време скупштине УОС 1871: V/168.
- Кнежевић, видети Петар I Карађорђевић.
- Кнежевић Алекса, студирао за саобраћајног инжењера као и Светозар Марковић у Београду, потом у Петрограду: I/289, 290, 292, 293, 296, 307–309, 311, 314, 315, 317, 318, 320–322, 324, 325, 327–330, 332, 333, 334, 335, 348; II/190, 191; XVI/11.
- Кнежевић Урош, младоконзервативац, новинар, посланик, уредник листа *Будућности*: XI/229, 230, 239, 240, 287, 305, 308; XII/296; XIII/215, 365; XIV/39, 258, 258, 298, 301; XVI/32, 36.
- Кнез-Аранђеловић Мата, трговац из Јагодине, марковићевац: XIV/32, 34.
- Книћанин Антоније, коњички потпуковник из Београда, пријатељ браће Марковић, претплатник на лист *Јавности*: XII/44.
- Книћанин Јелена Ленка, Београђанка, супруга потпуковника Антонија, пријатељица супруге Јеврема Марковића, ухапшена после њеног атентата на кнеза Милана, обе уморене у затвору: XVI/198, 203, 206, 207.

- Книћанин Петровић Стеван (1807–1855), државни саветник, присталица кнеза Александра Карађорђевића, војвода који је командовао српским добровољцима у Војводини 1848–1849: I/253; XVI/278.
- Књагин Александар, студент Високе саобраћајне школе у Петрограду у време студија Светозара Марковића: I/357.
- Ковановић Милан, посланик, члан Законодавног одбора: VI/200, 215, 218, 227, 233, 278; XI/89.
- Ковачевић, архимандрит „из приморја“, био на свесловенској етнографској изложби у Москви 1867: I/432.
- Ковачевић, официр, пребегло из Аустро-Угарске у Србију; личност из доушничких достава Јовану Ристићу: XIV/251, 253, 328.
- Ковачевић Божидар (1902 – 1990), песник, писац и књижевни историчар, писао и о Светозару Марковићу: V/277; VI/267; XIV/293, 326; XVI/267.
- Ковачевић Љубомир Љуба (1848–1918), историчар, нумизматичар, професор на Великој школи, академик, посланик и министар; најзначајнији радови о Вуку Бранковићу: XIV/46, 299.
- Ковачевић П., писар суда Округа јагодинског: II/178; VI/274.
- Ковачевић Спира, члан Одбора УОС на Цетињу: IV/207.
- Козелац Павле, члан УОС из Књажевца: IV/131.
- Козлански Франц, Чех из Београда, доушник: XI/239.
- Козмин Б. П., руски историчар: I/407.
- Којен Ј. или Коуин Џемс (Koehn tj. Sohn, James), дувански радник, члан Генералног већа Међународног удружења радника 1867–71, секретар-кореспондент за Данску 1870–71. итд.: V/255.
- Којић Ђорђе, видети Којић Маша.
- Којић Маша (+1875), студирао као владин стипендиста медицину у Паризу; због сазнања да подржава Комуни изгубио стипендију, марковићевац, превод *Историје Париске комуне* од П. Лангеа и П. Коријеа остао у рукопису; ожењен кћерком свештеника Милоја Барјактаревића, Катарином: VI/254; XVI/190, 198.
- Којичић Милоје, кандидат за посланика 1877: XV/257.
- Коларац, видети Милосављевић Илија Коларац.
- Коларевић, члан Одбора за ослобођење српско из Сремске Митровице: VII/352.
- Колб Георг Фридрих (Kolb Georg Friedrich, 1808–1884), немачки статистичар и публициста, писац више дела (*Историја човечанства и културе – Geschichte der Menschheit und Kultur; Приручник ујоредне историје – Handbuch der vergleichenden Statistik; Културна историја човечанства – Kulturgeschichte der Menschheit*, и др.): III/82, 85, 149, 150; IV/26, 119,

- 278, 291; V/8, 273; IX/160; XVI/23, 273.
- Колб Карел (Kolb Karel), члан Главног већа I интернационале 1870–71: V/255.
- Коловић Илија, Београђанин, марковићевац: VII/344; XVI/248.
- Колојан, видети Асен, буг. цар.
- Колумбо Христофор (Colombo Cristoforo, 1451 или 1456 – 1506), Ђеновљанин, морепловац у служби Шпаније, са претпоставком да је Земља округла пошао на запад да би стигао бродом у Индију и открио амерички континент 1492. године (умро у убеђењу да је открио пут за Индију идући на запад): III/15, 16, 112, 114; XIII/342.
- Колунџија Велимир (*1934), професор, преводилац; лектор и коректор на овим делима: XIV/VII.
- Кољевић, писар у општини београдској: VI/173.
- Комадинић М. Ђорђе, трговац из Београда, претплатник на лист *Јавностај*: XII/49.
- Комадинић М. Слободан (1912 – 1979), правник, публициста, библиограф, сарадник на припреми ових дела: I/XVI; IV/286, 312; VII/189; IX/XV; XIV/315.
- Комарчић Комарица Лазар (1839–1909), учитељ, потом угоститељ, новинар и приповедач, уредник *Видела*, листа напредњачке странке (1882 – 1896), коректор Државне штампарије: XVI/291.
- Комерички Фрањо (+1988), академски сликар, ликовни уредник овог издања: I–III/VI; IX и X/VI.
- Конев Илија, бугарски историчар, писао и о Светозару Марковићу: II/288.
- Консидеран Виктор (Considerant Victor, 1808 – 1893), франц. економиста, настављач дела Шарла Фуријеа (главно дело: *Теорија о праву поседа и праву рада*): X/190, 191.
- Константин VII Порфирогенит, византијски цар 945–959, писац познатог дела *О управљању царством* у којем даје низ значајних података о Србима и другим становницима Балканског полуострва: IV/25.
- Конт Огист (Comte Auguste, 1798–1857), франц. математичар и филозоф, оснивач позитивизма: II/46, 153, 277; III/50, 52, 68; IV/15–17, 19, 35, 277; XIII/94, 96, 292; XVI/24, 274.
- Контцен, VI/190.
- Конфуције, Конфуције, Кунг Фу-це (Confucius, 551–479. пре н.е.), кинески филозоф, оснивач религије конфуционизма, творац етичког система. У II и I веку старе ере тај систем постао је водећи у Кини, а 739. успостављен је и његов култ. Списи његови, ако су и постојали, нису сачувани. Конфуцијанизам је сузбио будизам; а проповедао је и љубав према ближњем: V/217; XIV/270.
- Коперник Никола (Copernicus Nicolaus, 1473–1543), пољски астроном, утемељивач хелиоцентричног система: I/13,

- 14, 403; III/15, 16, 113, 114; VII/276; XIII/8, 19, 343.
- Коперфилд Давид, лит.: I/127.
- Корбан Корбон (Corbon Claude-Anthime), један од градоначелника (mér) у време Париске комуне: V/225.
- Корвин, видети Матија Корвин.
- Косовац Јова, члан Одбора Југословенске општине у Петрограду: I/165.
- Косовљанин Јова, угледни Јагодинац хапшен у време избора; марковићевац: VI/12.
- Костић Ђорђе, Бугарин, ученик у нишкој гимназији: I/287.
- Костић др Лаза (1841–1910), један од најбољих српских песника романтичара, драмски писац и књижевни критичар; у политици либерал: I/XII, 174, 229, 413, 422, 432; IV/202, 203, 206, 207, 281, 304, 305; V/138, 285, 286; VII/195, 220, 237, 351; XII/124.
- Костић Мијајло, члан Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу: XIV/46.
- Костић П. Милан (1895–1964), правник и писац, писао и о Светозару Марковићу: III/145; VII/354.
- Костић Сима, марковићевац: XVI/248.
- Костић Урош, ученик полугимназије у Крагујевцу у истом разреду са Светозарем Марковићем: I/285.
- Костица, видети Протић Коста.
- Коча капетан, видети Анђелковић Коча.
- Кочовић Милан, бакалин у Јагодини, марковићевац, затваран у време избора: XIV/32.
- Кошанин др Недељко (1874 – 1934), ботаничар, проф. Универзитета у Београду, открио многе врсте флоре; истакнути социјалиста у време Димитрија Туцовића: XVI/19.
- Крајевски Андреј Александрович (1810–1889), издавач и уредник листа *Голос* (Петроград, 1863–1884): I/411.
- Краљевић Марко, видети Марко Краљевић.
- Красус Марко Лициније (115–53. пре н. ере), римски војсковођа и државник, угушио устанак Спартака, члан тријумвирата са Цезаром и Помпејом, погинуо у борби са Парћанима: XIII/274.
- Краус, немачки министар: XV/246.
- Крек Јанез (1865–1917), словеначки свештеник, политичар – залагао се за тријализам у оквиру Аустро-Угарске и хришћански социјализам: XVI/225.
- Кремер Виљем Рандал (Cremer William Randall, 1838–1908), столар, трибун радничког покрета у Енглеској, члан Генералног већа I интернационале и њен главни секретар 1864–1866; члан Лиге за мир и слободу; прешао у Либералну партију, постао члан Парламента; добитник Нобелове награде за мир 1903: XV/373.
- Крестић др Василије (*1932), историчар, члан САНУ: VII/356; XI/271; XVI/14, 218.
- Кречаревић Петар, предавао земљопис у крагујевачкој полугимназији у време када ју је

- похађао Светозар Марковић: I/415.
- Кречи, доктор, лечио Светозара Марковића при доласку у Беч: XIV/203, 204.
- Крилов Иван Андрејевич (1768 – 1844), руски баснописац, угледао се на Езопа и Лафонтена, постигао велики успех са својим баснама (око 200): V/212; VII/250; XIII/351.
- Кропоткин Пјотр Алексејевич (Кропоткин Пётр Алексеевич, 1842–1921), географ, биолог, путописац, један од главних теоретичара анархизма; прогоњен из низа земаља. Његова књига *Зайиси револуционара* прештампана у низу земаља: XVI/26, 277.
- Крсмановић Јован, ученик из истог разреда у којем је био и Светозар Марковић у крагујевачкој полугимназији: I/285.
- Крсмановић Јован Јово, београдски трговац, посланик у Народној скупштини: XV/54.
- Крсмановићи, браћа, београдски трговци, Јован био и посланик: V/159, 288; VII/137; XV/54.
- Крстић Ј., делегат "Преоднице" на свесловенској етнографској изложби у Москви 1867: I/431, 432.
- Крстић Мика, трговац у Смедеревској Паланци, са још неким Паланчанима организовао и платио парастос Светозару Марковићу: XIV/118, 189.
- Крстић др Никола (1829–1902), доктор филозофије и права, проф. Велике школе, владин посланик у Народној скупштини, члан Законодавног одбора и др.: VII/352; XI/65, 87, 89 114–116, 284, 285; XII/185, 186, 214, 312; XIV/322; XV/54.
- Крупезевић Никола, свештеник, народни посланик: XVI/132.
- Крућ Софрон, псеудоним, видети Василевски Теофан.
- Кудин, полицијски комесар у Трсту задужен да претражи Марковићеве личне ствари: XIV/99, 100.
- Кујунџић Милан Абердар (1842 – 1893), песник и филозоф, један од вођа покрета Уједињене омладине српске, уредник њиховог часописа *Млада Србадија*, професор у Великој школи: I/174, 175, 417, 422; II/90, 280, 281; III/43, 149; IV/138, 143, 149, 171, 175, 176, 252, 277, 279, 295, 300, 308, 313, 315; V/138–150, 160, 165, 286, 287; VI/242; VII/188, 194, 216, 222, 235; XI/102, 289; XIII/242, 360; XIV/311; XV/8; XVI/24, 179, 275, 286.
- Кук Џејмс (Cook James, 1728 – 1779), енглески морепловац, први обишао Земљу идући са запада на исток, погинуо на једном од тих путовања на хавајским острвима: I/15, 403.
- Кукетић Вуле, видети Вукотић Вуле.
- Кукић, свештеник, посетио прву свесловенску изложбу у Москви и Српску (Југословенску) општину у Петрограду: I/432.
- Кукић Ч. Маријан, посланик 1871 – 1874: VI/166, 233; XIV/169.

- Кулиш Пантелејмон Александрович (1819–1897), украјински писац: VIII/147, 253.
- Кулман др Карл (Culman dr Karl, 1821–1881), инжењер железница, статичар, професор и директор Политехнике у Цириху у време када је похађа Светозар Марковић, писац више дала: II/187; VI/78.
- Кумануди, учесник скупштине УОС у Вршцу 1871: IV/303.
- Курбе Густав (Courbet Gustave, 1819–1877), француски сликар, учесник Париске комуне: V/201; VI/96.
- Курије Манкос = Курије Маниус Дентат (Curius Manius Dentatus, умро 270. године старе ере), римски војсковођа плебејског рода; легендаран због своје скромности и непоткупљивости: XIII/274.
- Куриловац М. Љубомир, адвокат из Крагујевца: XIV/47, 50, 301.
- Куртовић Пеја, путник на броду из Београда за Шабац, под присмотром полиције: VI/163.
- Курције Квинт Руф, римски историчар из I века нове ере; написао поред осталог и *Историју Александра Великог*: I/123.
- Кускановић Хаџи Сали, муслимански националиста из Брчког: IV/103.
- Кушевић Милан (1807–1893), инжењер, стекао генералски чин и племство у аустроугарској служби (Kussevich von Sombor): II/4.
- Л**
- Лабријер Жан де (Le Bruyère Jean de, 1645–1696), франц. етичар; његово главно дело *Карактери Теофиста*, са додатком савременика, за живота имало девет издања: XI/300.
- Лабуле Едвард (Laboulaye Edouard, 1811–1883), франц. политичар и публициста, писао и о нашој народној поезији (*Немачка и словенске земље, Срби, приповетку „Златно руно“*, из српског живота превео на српски Сима Матавуљ): I/152, 419.
- Лавалд Фани (Lewald Fanny, 1811–1899), писац, припадао групи „Млада Немачка“: XV/41, 378.
- Лавлеј Емил (Emile de Laveleye, 1822–1892), белгијски економиста, историчар, путописац. У главном делу: *Својина земље и њени приватни облици*, залагао се за колективну својину, а у свом делу *Балканско полуострво*, писао је о српским задругама: XVI/187, 294.
- Лавоазије Лавуазије Антоан Лоран (Lavoisier Antoine Laurent, 1743–1794), франц. хемичар и физичар, један од оснивача научног метода у хемијским истраживањима; утврдио састав ваздуха, значај кисеоника итд.: открио закон неuniштивности материје; био је скупљач пореза а како су сви порезници гиљотинирани то је један од њих био и он: III/22, 120; XVI/22, 271.

- Лавров Петар Лаврович (Лавров Пётр Лаврович, 1830 – 1900), био руски официр, предавао у Војној академији, публициста, емигрирао, уређивао часопис *Вѣрѣдь* на којем су сарађивали и марковићевци; његова *Историјска њисма* преведена и објављена у часопису *Раг* 1874–1875: I/XIV; VII/33; XI/305; XII/284, 295; XIII/344; XIV/300; XV/13, 18, 23, 116, 203, 285, 373, 376, 377, 386; XVI/XIV. 26, 27, 277.
- Лаза, видети Костић др Лаза.
- Лазар Хребелјановић, кнез Србије 1371–1389. Син логофета цара Душана, ожењен Милицом, која је потомак Немањиног сина Вукана, и сам је био у служби цара Душана и његовог сина цара Уроша. Имао је поседе око Мораве, проширио их до Саве, Дунава, па и до Дрине и Лима. Удајом кћери везао за себе обласне господаре Косова и Зете (Вука Бранковића и Ђурђа Балшића). У 1386. години признао врховну власт Мађара, исте године потукао Турке на Плочнику, што је изазвало султана Мурата I да након три године лично поведе војску на Србију. У Косовској бици 28. јуна 1389. године погинула су оба владара; кнез Лазар улази у легенду и епску поезију Срба: VI/281; VIII/133, 234, 235; XII/44.
- Лазаревић Анта, судски писар: XVI/37.
- Лазаревић В., социјалиста из Ваљева: XV/93; XVI/109.
- Лазаревић Димитрије, председник суда Округа крагујевачког који је 1874. године осудио Светозара Марковића због „штампарских кривица“: XI/291, XII/63–66, 74, 97, 106, 107, 196, 201, 202, 204, 206–209, 226, 227, 240, 242, 243, 254, 290, 294, 310, 311, 313; XIII/221.
- Лазаревић Ђорђе, надзорник читаонице београдске, скупљач претплате на *Рагеник*: IV/255.
- Лазаревић Лука, поп Лука (1774 – 1852), родом из Сулеуве, војвода у I српском устанку, посебно се истакао у боју на Мишару 1806; био командант шабачке тврђаве 1807–1813, потом у емиграцији до 1835. У време Вучићеве буне 1842. године затворен од кнез-Михаилових присталица; у време кнеза Александра Карађорђевића члан Државног савета: I/154, 419; VIII/34, 168, 172, 255, 272; XIII/89.
- Лазаревић Марко, правник, истражни судија и др.: VI/28, 140; VII/248; XV/210.
- Лазаревић др Радмило, супруг Милеве, сестре Пајс Михаиловића, која је спалила велику братовљеву преписку, па и многа писма Светозара Марковића: I/427.
- Лазар Лазар, великошколац, студирао истовремено када и Светозар Марковић: I/294.
- Лазар Милија, посланик у Народној скупштини: VI/202.
- Лазар Сава, из Вуковара, учесник на првој скупштини Задруге Срба занатлија у Новом Саду: VII/45.

- Лаиновић Андрија (1903–1986), историчар: VI/283.
- Лајбниц Готфрид Вилхелм (Leibniz Gottfried Wilhelm, 1646 – 1716), нем. филозоф и математичар, бавио се и другим наукама. У филозофији хтео да измири материјализам и спиритуализам, али је остао спиритуалиста (свет се по њему састоји од монада...). У логици увео принцип „довољног разлога“. У математици – независно од Њутна – творац је интеграла и диференцијалних једначина, итд: III/149.
- Лакетић Јован, лит.: III/74.
- Лакетић Комненија, лит.: III/74.
- Лаксим, видети „Лексин син“.
- Лалије, париски адвокат: V/92.
- Ламански Владимир Иванович (Ламански Владимир Иванович, 1833–1914), руски слависта, професор универзитета у Петрограду, славенофил, оснивач часописа *Жива старина*: I/88, 414; II/55.
- Ламарк Жан Батист (Lamarck Jean Baptiste, 1744–1829), франц. природњак познат по највише по учењу о постанку врста: III/31, 125; XVI/274.
- Ламартин Алфонс де (Lamartine Alphonse de, 1790–1869), франц. песник, писац и политичар, од 1834. године члан француске академије. Истакао се у револуцији 1848. године. После државног удара Наполеона III повукао се на своје имање и живео скромно. Својим песништвом знатно утицао на низ генерација. У поемама користио и неке мотиве из наше народне поезије. Путопис *Пуџ на Истџок* има и поглавље: *Белешке о Србији* (на стогодишњицу изласка овог путописа подигнута је скулптура Ламартину у Карађорђевој парку у Београду): II/91; X/191; XVI/25, 276.
- Ламбахер, машиниста: XII/166.
- Ламетри Ж. О. (La Metrie Julien Ofroy de, 1709–1751), франц. филозоф материјалист; дела: *Природна историја душе*, *Човек машина* и др: III/17, 115.
- Ланге Ф. А. = Ланге Фридрих Алберт (Lange Friedrich Albert, 1828–1875), нем. филозоф неокантовац и економист, проф. унив. у Цириху и Марбургу, под видом излагања историје критиковао филозофски материјализам а писао и о *Радничком питању и његовом значењу у историји и будућности* (1865). XVI/24, 190, 274.
- Лангранд Андре Димонсо (Langrande André Dimonseau), белгијски лихвар: VI/97, 98.
- Ланде, видети Роландеј Цон.
- Ландо Михаило, радник, дошао на чело републике у Фиренци после побуне радника (1378): XIII/278.
- Ланци А. (Lancy A. dr), лекар у Трсту који је дао позитивно мишљење о мртвачком ковчегу којим је одвезено тело Светозара Марковића из Трста: XIV/105, 106.
- Лапчевић Драгиша (1864–1939), политичар, публициста. Био радикал па социјалиста. Један је од оснивача и председника Српске социјалдемок-

- ратске странке и Социјалистичке радничке партије Југославије. Писао доста, па и *Историју социјализма у Србији*: VII/IX; XIV/X; XVI/XIV, 230–244, 300–303.
- Ласал Фердинанд (Lassale Ferdinand, 1825–1864), раднички трибун и писац, учесник у револуцији 1848, сарађивао у Марксовим *Новим рајнским новинама*. Присталица мирног преласка у социјализам – слободним изборима и путем преузимања привреде од слободних радничких асоцијација потпомогнутих државним кредитима. Основао Опште немачки раднички савез 1863. Главно му је дело *О суштини усјава*. У филозофији присталица Хегела (његова књига о Хераклиту критикована од Маркса и Лењина). У политичкој економији (*Железни закон најамнине*), такође критикован. Ласал је знатно утицао на раднички покрет, постојао је и посебан правац у покрету: ласализам. Најпотпунију критику ласаловства дао је Карл Маркс у делу *Критика гојског програма*, 1875: II/109; IV/117; VII/128, 129, 150, 151, 284; VIII/92, 214; X/69, 196, 199; XI/192, 299; XIII/97, 115, 308, 320; XIV/300; XV/158, 283, 354, 378; XVI/23, 139, 190, 192, 194, 234, 236, 237, 271, 292.
- Ласер (Lasser), барон, министар унутрашњих дела Аустро-Угарске: XIV/101.
- Лаудон Гидеон Ернст (Laudon Gideon Ernst, 1717–1790), аустријски фелдмаршал, заузео Београд 1789: I/3, 401.
- Лаферијер Жан (Laferrière Jean), поменут због дела: *Усјава Европе и Америке*, Париз, 1869: VI/22.
- Лафит Жак (Laffitte Jacques, 1767–1844), политичар и банкар, 1830–1831. председник владе, неко време подржавао Луја Филипа: V/227.
- Лафонтен Жан (La Fontaine Jean de, 1621–1695), франц. писац, најплоднији по баснама (12 књига), писао је и песме, романе, комедије, опере (Марковић је његове романе читао као гимназијалац на немачком): I/126, 143.
- Лацковић Светозар, великошколац истовремено када и Светозар Марковић: I/294.
- Лебл др Арпад (Löbl dr Arpad, 1898–1982), историчар, професор у Новом Саду, бавио се и политиком, левичар, писао доста и о радничком покрету: IV/312.
- Левашер-Диркле, франц. железнички инжењер: VI/78.
- Леврије Ирбен-Жан-Жозеф (Leverrier Urbain-Jean-Joseph, 1811–1877), франц. астроном, прорачунао положај Нептуна према којем је Ј. Г. Хале 1846. године открио ову планету: III/149.
- Левски Иванов Васил (1837 – 1873), бугарски револуционар, радио на стварању балканске федерације. У Србији боравио 1862–1867, један је од оснивача бугарских легија при бомбардовању Београда; члан Централног револуцио-

- нарног комитета; ухваћен од Турака у Софији и обешен: XVI/270.
- Легда, статистичар: IX/162.
- Ледри-Ролен Александер-Огист (Ledru-Rollin Alexandre-Auguste, 1807–1874), франц. политичар, државник, члан привремене владе 1848, емигрирао 1849. у Енглеску где се прикључио низу избеглица: IV/291, 312; X/191, XVI/25, 275.
- Лејард Михаило, I/73.
- Лек Арманд (Leuque Petit-Perthel  Armand), члан Главног одбора Лиге за мир и слободу: II/213.
- Леки Едвард Вилијам (Lesky Edward William, 1838–1903), енглески конзервативни историчар и историчар морала: III/54, 57, 149, 150.
- Леконт Лекомт Клод-Мартен (Lecomte Claude-Martin), франц. генерал погубљен од комунара: IV/288; V/215, 233, 236, 248–250.
- „Лексин син“, име које је Ђура Јакшић дао новинару Милану М. Максимовићу: XIV/271, 331.
- Лемоније, Лемоње, Ла Лемоније, како све пише име K. Lemonnier-а, који је реферисао на III конгресу Лиге за мир и слободу у име Главног одбора; он истиче два основна питања: 1. како спречити ратове, 2. о социјалном питању, у којима сажима основе програма уједињене Европе: II/9–11, 17, 21, 23, 274, 275.
- Ленард Мате (L n rd M t ), велики жупан у Суботици: VII/229.
- Ленкестер, енглески педагог: XIII/176.
- Лењин Владимир Иљич (1870 – 1924), руски револуционар, теоретичар, вођ Октобарске револуције: III/145, XIII/339; XVI/299.
- Лео Андре (L o Andr , 1829 – 1900), псеудоним Леодил Шамзе (франц. педагог): XI/224.
- Леополд I (1640–1705), аустријски цар 1657–1705, поред осталог водио ратове против Турске 1663–1664. и 1683 – 1699; проширио власт на Угарску, Хрватску и Славонију – у доба тих ратова дошло је и до велике сеобе Срба под вођством патријарха Арсенија Чарнојевића 1690: II/273; IV/115.
- Лера Коста, један од истакнутих вршачких социјалиста, публициста, преводилац, дописник на немачком и мађарском у низу листова седамдесетих и осамдесетих година XIX века: VII/345; XIV/307; XV/19, 20, 377, 381; XVI/105.
- Леру Пјер (Leroux Pierre, 1798 – 1871), франц. социјалиста утописта, у почетку присталица Сен-Симона а потом изградио своју солидаристичку теорију о мирном преласку у социјализам; први је употребио појам социјализам као супротан систем капитализму: XIII/306, 307; XVI/25, 275.
- Лесендра, Лександра, Лека, Сандро, како се све употребљавало име Александра у српским селима, па и сељак из

- Неменикућа у овим делима: XVI/22, 271.
- Лесепс Пјер (Lesseps Piere), као брат му Фердинанд, присталица Сен-Симона: X/190.
- Лесепс Фердинанд (Lesseps Ferdinand, 1804–1894), инжењер, чувен као градитељ Суецког (1869), а касније и Панамског канала (1879); као и брат му Пјер, сенсимониста: X/190.
- Лесинг Готхолд Ефраим (Lessing Gotthold Ephraim, 1729 – 1781), нем. песник, драмски писац и критичар из доба просвећености; код нас његова дела преводио Доситеј: I/126, 143; II/239; XVI/277.
- Лесирк (Lesirkov), писао о париској управи: VI/255.
- Леснер Фридрих (Lessner Friedrich, 1825–1910), Немац, кројач, члан Генералног већа I интернационале: V/255.
- Лефел, Ле Фло, Адолф-Еманиел-Шарл (Le Flo, Adolphe-Emanuel-Charles, 1804–1887), француски министар војске у време Париске комуне: V/234, 236.
- Либиг Јустус (Liebig Justus von, 1803–1873), немачки хемичар, проф. у Гајсену, Хајделбергу и Манхајму, утемељивач експерименталне хемије, дао низ патената (први припремио и вештачко ђубриво): IV/18.
- Либкнехт Вилхелм (Liebknecht Wilhelm, 1826–1900), немачки револуционар, учесник револуције 1848, сарадник Карла Маркса, уредник *Volksstaat-a* у којем је објављен и Марковићев спис *Реални љубави*, у науци: I/XIV; III/151, 154; IV/292; VI/264; XII/317–319; XV/81, 373, 377.
- Ликург, по предању законодавац античке Спарте, IX век пре н. ере: XIII/266, 271, 272
- Лил, природњак: XVI/190.
- Лине Карл (Linn  Carl von, 1707–1778), шведски лекар и ботаничар, први председник Шведске академије наука, оснивач природњачког система у ботаници – Линеов систем, увео бинарну номенклатуру; проф. универзитета у Упсали и оснивач природњачког музеја: III/39.
- Лист Франц (Liszt Franz, 1811 – 1886), мађарски композитор, пијаниста и диригент светског значаја: VII/120; VIII/132.
- Литре Емил (Littré Emil, 1801 – 1881), франц. лекар, филозоф позитивиста, филолог и политичар. Творац чувеног француског речника из 1862 – 1873. године. због којег га је Француска народна скупштина прогласила доживотним сенатором (*Dictionnaire de la langue française*): III/11; II/23; XVI/24, 274.
- Лојел, Лојел Чарлс (Lyell Charles, 1797–1875), енглески геолог: III/37, 128, 148; VII/287.
- Лок Џон (Locke John, 1632 – 1704), енгл. филозоф. чувен по борби против теорије урођених идеја; велики значај придавао чулним искуствима (разликовао три врсте сазнања: интуитивно, демонстративно и опажајно): III/149; XIII/355.

- Лома Арсеније (+1815), један од истакнутих војвода I и II српског устанка, умро од последица рањавања у II устанку: XVI/202, 245.
- Лон, Лонжије, Лонгве, како је све писано име Шарла Лонгеа (Longuet Charles), учесника на III конгресу Лиге за мир и слободу у Лозани 1869. године; касније као члан Париске комуне изабран у генерално веће I интернационале: II/11, 16, 18, 21, 24; X/126.
- Лоњан Мењхерт (Lonyay Menyhért, 1822–1884), гроф, министар финансија Угарске 1867–1871, па Аустро-Угарске 1870–1871, био у владиној инспекцији у Новом Саду: VII/51, 84.
- Лопухов, лит.: XVI/275.
- Лоренц Хендрик Антон (Lorentz Hendrik Antoon, 1853–1928), холандски физичар, нобеловац: X/193.
- Лорије, Лоро, на два начина писано име Clement-a Laurier-a (1832–1878), франц. адвоката, учесника III конгреса Лиге за мир и слободу; касније учесник Париске комуне, био и члан Комисије за рад, којој је председавао Лео Франкел: II/13.
- Лорн, маркиз: V/50.
- Лудвиг, Луј XIV (Louis XIV, 1638–1715), франц. краљ: I/184; II/13; IV/269.
- Лудвиг, Луј XVI (Louis XVI, 1754–1793), последњи француски краљ, гиљотиниран у Великој франц. револуцији: I/211.
- Лудвиг, Луј XVIII (Louis XVIII, 1755–1824), брат гиљотинираног франц. краља Луја XVI, владао после Наполеона I (1814–1824): II/13; VIII/58.
- Луис, Љуис Џорџ (Lewis George Henry, 1817–1878), енгл. физиолог, филозоф–контовац, књижевник и критичар: III/7, 9, 45, 50, 131, 132, 146; XIV/276; XV/314; XVI/190.
- Луј Бонапарта (1778–1846), брат Наполеона I, краљ Холандије 1806–1810, отац Наполеона III: V/228, 230, 232, 237, 238, 240, 246, 248; VI/93, 108, 129, 268; VII/92.
- Луј, Лујеви, франц. краљеви, дети под Лудвиг.
- Луј Блан, видети Блан Луј.
- Луј Филип Орлеански (Louis Philippe Joseph duc d'Orleans, 1773–1850), владао у Француској 1830–1848, у доба „грађанског краљевства“ (збачен у револуцији 1848): II/274; VI/227, 229, 233, 240, 248; VI/9, 93; X/86.
- Лујза и Габор, видети Витковић Гаврило и Лузја.
- Лукачевић Стефан, виши предавач за француски језик Филозофског факултета Универзитета у Београду, преводилац за ова дела: VII/VII; XII/VII; XIII/VII; XIV/VII; XV/VII.
- Лукић Арсен Арса, посланик у Народној скупштини из Београда: V/70, 119, 125, 128, 165, 284, 288; VI/8, 9, 31, 175, 199, 201, 205, 208, 215, 226, 262, 265, 274, 277, 279, 280, 281, 285; XI/65; XII/129, 130, 134; XV/54.
- Лукић Љубомир, ученик крагујевачке полугимназије у исто-

- том разреду са Светозарем Марковићем: I/285.
- Лукић др Радомир (1914–1999), члан САНУ, проф. Правног факултета Универзитета у Београду, председник Одбора за припреме ових дела и уредник: књиге I–XVII, стране II–VI.
- Лукић Светозар, великошколац, студирао истовремено када и Светозар Марковић: I/291, 292.
- Луковић Стефан, ученик крагујевачке полугимназије у истом одељењу као и Светозар Марковић: I/285.
- Луњевица Н. Панга, начелник шабачки: XV/128, 382.
- Лутер Мартин (Luther Martin, 1483–1546), калуђер аугустинског реда, проф. универзитета у Витенбергу, покретач и утемељивач реформације католичке цркве у Немачкој; оснивач протестантизма: језик којим је превео Библију постао основа немачког књижевног језика: XIII/280.
- Љ**
- Љепава Јово, ђак у Кијеву, дописивао се са Српском општином у Петрограду: I/376.
- Љотић Владимир Влада (1845–1912), син Смедеревца Димитрија, избеглог после пада кнеза Александра Карађорђевића 1858. године. Владимир је био поверљиви човек кнеза Петра, претендента на престо у Србији (од 1903. краља Петра I Карађорђевића). Лични пријатељ Светозара Марковића. Предводио српску језичку групу у циришкој секцији I интернационале, потписивао поздраве Париској комуни са Јоханом Бекером. Мада је од 1903. године имао значајне положаје у Краљевини Србији, и пред смрт је изјављивао да у животу једина светла успомена му је на Светозара Марковића. I/179, 427; IV/296; XIV/324–328; XV/10, 11, 46, 375, 379, 381; XVI/27, 234, 277.
- Љочић Ђура (1842. или 1843–1911), Шапчанин, пореклом Цинцар. Као ђак немирна духа – истеран из Војне академије. Студирао технику у Цириху, неко време стипендиста владе. Слао је дописе *Заслуги и Србији*. Активни члан Уједињене омладине српске. По повратку у Србију, пре Светозара Марковића, организовао је прве занатлијске дружине у Београду и припремао издавање листа *Page-ник* (1871), којем је био номинални уредник (када је уредник *Врађолана* Михаило Никетић био под истрагом уређивао је и овај лист). Како је издржавао и сестру Драгу (прва жена лекар у Србији), бавио се предузимачким пословима – неко време био је знатно имућан – уз остало хотел „Париз“ на Теразијама био је у његовом власништву. Смрћу Светозара Марковића, са којим је био у најблиским односима, повлачи се из јавног живота и тешко подноси распре између

радикала и групе Мите Ценића. Имао је буран приватни живот и пунио је рубрике дневне штампе крајем XIX века. Женио се два пута (са Емом из Цириха имао је четворо деце, са другом супругом Анђом не зна се да ли је имао деце). Материјално је на крају скоро потпуно пропао, неко време је наново радио у државној служби (претпоставља се да се одржао – на крају – захваљујући сестри др Драгој, удатој за Рашу Милошевића); о њему дајемо нешто више података јер је био један од најблиских сарадника С. Марковића, уређивао први социјалистички лист, макар и само *de jure*, оснивао прва удружења, итд.: II/164; IV/44, 129, 130, 142–144, 155, 160, 163, 166, 179, 202, 207, 212, 276, 281, 285, 286, 292, 294, 295, 301, 305, 308, 313; V/150–153, 169, 275, 277, 286, 291, 293; VI/20, 177, 242, 277, 282; VII/258, 309; XI/239, 241; XII/115, 307, 318; XIV/247, 251, 253, 293, 310, 327, 328, 330; XV/47, 51, 317, 318, 322, 374; XVI/59, 143, 147, 149, 150, 191, 266, 290.

Љочић Светозар, официр, брат Ђуре Љочића: XII/165, 307; XVI/34.

Љуб. М., видети Куриловац Љубомир, адвокат из Крагујевца.

Љуба, кочијаш из Јагодине, хапшен у време избора због подршке Јеврему Марковићу: XIV/32.

Љубановић Јован, писар аустроугарског посланства у Београду: XI/235.

Љубибратић Мића (1839–1889), секретар Луке Вукаловића, потом један од вођа устанка 1875: XV/261.

Љубица (1788–1843), кнегиња, супруга кнеза Милоша: XI/151.

Љуис Џорџ, видети Луис Џорџ. Љушић др Радош (*1949), историчар, професор Универзитета у Београду: VII/356; XI/271; XIII/357.

М

М., вероватно Милица Нинковић, видети Нинковић Милица: XIV/242.

М., видети Маринов Димитар. Мабли Габријел Боно де (Mably Gabriel Bonnot de, 1709–1785), француски свештеник, секретар у министарству просвете, потом слободан писац. Првобитно бранио постојећи поредак па све више прихватао идеје левице и прешао социјалистима (заговарао комунистичко друштво на основу „природног права“): XIII/283, 284.

Мавро-Јокаи, видети Јокаи Мавро.

Магазиновић Стеван (1804 – 1874), политичар, министар, држ. саветник: XII/129.

Магда, станодавка великошколцима, па и пријатељима Светозара Марковића: I/429.

Магдаленић Светозар, судски писар у Обреновцу, хапшен због поседовања књижице С. Марковића *Неколико чла-*

нака: IV/91; VI/162, 181, 183, 184.

Магелан Фернандо (Magelanes Fernando de, 1480–1521), португалски морепловац, први који је са експедицијом опловио Земљу; био у служби Шпаније, на повратку погинуо; мореуз између Јужне Америке и Огњене земље, који је открила његова експедиција добио по њему име: I/15, 43; III/15, 113.

Мајер (Mayer), немачки филолог и правник, секретар суда у Минхену: XII/259.

Мајер Јулиус Роберт (Mayer Julius Robert, 1814–1878), немачки лекар и физичар, поред осталог утврдио општи принцип одржавања енергије, израчунао еквивалент топлоте и др.: III/24, 134.

Мајков Аполон Александрович (1826–1902), руски слависта: VIII/126, 129, 228, 230, 252.

Мајсторовић Антоније, пензионисани члан Совјета по којем је добила име карађорђевићевска завера из 1864. године: XII/310.

Мајсторовић Радослав, добитник књиге по завршетку разреда 1860. године, као и С. Марковић: I/287.

Мајтењи Ласло Лаци (Majtenyi Lászlo – Lacz, 1820–1908), барон, ванредни комесар мађарске владе изаслат у Нови Сад: XV/65, 70, 380.

Мајурац Мијајло, трговац, водник народне војске, из Јагодине, затваран у време обновљених избора 1875. године

због подршке Јеврему Марковићу: XIV/20, 31.

Мак-Адам Џон (1756–1836), енгл. проналазач подлоге коловоза од туцаника: V/260.

Макијавели Никола (Machiavelli Niccolò, 1469–1527), фирентински државник, писац, комедиограф. Познат понајвише по делу *Владалац* у којем излаже своју теорију власти, по којој је за њено освајање дозвољено служити се свим средствима („макијавелизам“): XIII/228.

Маклелан Вудфорд (McClellan D. Woodford), амерички историчар, писао и о С. Марковићу: IV/291; V/277; VI/264; XII/317; XV/279, 380, 386.

Мак-Махон Патрис Морис де (Mac-Mahon Marie Edmé Patrice Maurice comte de, 1808–1893), франц. генерал, биран и за председника републике 1873 – 1879, са циљем да врати монархију у чему није успео: IV/97; V/250, 253; XIII/99; XIV/212; XVI/116, 287

Максимовић Јован, председник суда у Јагодини у време избора 1874–1875, антимаковићевац: XIV/167.

Максимовић Милан, професор у унутрашњости, дописник *Видовдана*: V/79, 153, 155, 280, 287; XIV/331.

Малаћевић Алекса, ученик у Друштвеној штампарији у Крагујевцу: XII/316.

Маленовић Стеван Степа, адвокат из Јагодине, одборник, марковићевац, затваран у време избора 1875. године: XIV/20, 31, 33.

- Малетић Ђорђе (1816–1888), песник, критичар, директор гимназије у Београду (и у време школовања Светозара Марковића), проф. Лицеја, владин посланик у Народној скупштини: I/126, 143, 416, 417; II/281; VI/199, 201, 202, 207, 215, 226, 227, 279, 281, 283; XV/55.
- Малешот, видети Молешот Јакоб.
- Малон Беноа (Malon Benoît, 1841 – 1893), француски социјалиста, публициста и уредник, писац више историјских дела (*Histoire du socialisme, Le socialisme intégral*, и др.), после пада Париске комуне провео десетак година у емиграцији; заговарао прелазак у социјализам мирним путем: XI/269; XV/357, 386, 387; XVI/185–198, 293, 294.
- Малтус Томас (Malthus Thomas Robert, 1766–1834), енгл. економиста, савременик Рикарда, бранилац земљишне аристократије, вулгаризатор идеја Адама Смита. У делу *Есеј о принципима популације* из 1798. године, изнео свој закон популације по којем је понајвише познат (сматрао је да се становништво увећава геометријском, а храна и средства за живот аритметичком прогресијом – малтузијанизам). Према овом закону нужно је ограничење прираштаја становништва (са његовим идејама полемише и С. Марковић): II/139; V/7; VI/115; VII/116, 153; IX/9, 12, 13, 24, 26, 85, 86, 88, 155–162, 164–176, 180–189, 190–205, 209, 215, 226; X/40, 105, 133, 148, 149, 152, 169, 175, 200; XIII/133, 356.
- Мандић Никола, посланик: XII/132.
- Мандић Слободан, преводилац, сарађивао и на овим делима: IV/290; XV/388.
- Манкос Курије, видети Курије Манкос (Manius Curius Dentatus).
- Мара Жан-Пол (Marat Jean-Paul, 1744–1793), француски лекар, новинар, револуционар, најрадикалнији у франц. револуцији; убила га жирондинка Шарлота Кордеј: IV/93.
- Мара Мари Пјер Томас (Marie Pierre Thomas, 1795–1870), франц. политичар, члан провизорне владе 1848, министар јавних радова, у влади Кавенџака министар правде, конзервативац; II/112, 113.
- Маравић Миле, кратко време уредник *Обзора* у Загребу 1871: VI/263.
- Марашли Али-паша (+1821), румелијски беглербег, везир у Београду који је са кнезом Милошем постигао споразум у време II устанка: VIII/45, 47, 51, 177, 179, 181, 243, 263.
- Маргер, човек са којим је Светозар Марковић играо билијар – можда псеудоним: IV/167, 299.
- Марговски, видети Марковски.
- Мардаков, управник канцеларије Високе саобраћајне школе у Петрограду (1866): I/322, 337, 346, 356, 361, 364, 365.

- Марија, „прија“ – родбина Марковића по Илки, супрузи Јеврема Марковића: VII/182, 197.
- Маријан, лит.: V/184.
- Марија Терезија (Maria Theresia, 1717–1780), царица, једна од најистакнутијих владара дома Хабзбурга; како је водила више ратова у њеним јединицама је било доста и крајишника из Војне границе; позната по аутократској владавини и завођењу германизације: IV/115.
- Маринковић, писац уџбеника *Јесџасџивена џовесџица за младеж срџску* из којег је учио и Светозар Марковић: I/115, 138, 416.
- Маринковић Иван, Србин у Бечу, члан „Зоре“ и Одбора за јединство: I/407.
- Маринковић Љуба, присталица Пироћанца: XIV/256.
- Маринковић П. Чедомиљ, публициста, новинар, уредник *Трџовачкоџ џласџника*: V/279.
- Маринов Димитар (1846–1940), гимназију и Велику школу (филозофску групу) завршио у Београду, публициста и научни радник, оснивач и први директор Етнографског музеја у Софији: XI/105, 290.
- Мариновић Јован (1821–1893), политичар, дипломата, министар, председник владе 1873–1874; поверљив човек Обреновића од доба кнеза Михаила; уз Илију Гарашанина вођа конзервативаца: I/158, 420, 431; II/171, 276; V/289; VIII/92; XI/21, 24, 37, 90, 93, 102, 104, 145, 209, 252, 255, 271, 275, 280, 293, 301; XII/22, 129, 130, 132, 135, 172–175, 214, 253, 277, 292, 298; XIII/260, 265; XIV/22–25, 28, 31, 35, 48, 49, 59, 63, 64, 157, 257, 295, 296, 298–300, 304, 319, 329; XV/129, 134, 179, 181, 336, 382; XVI/32, 279.
- Марић Јевта, посланик: VI/215.
- Марјановић Андрија, један од преводилаца књиге Нила Попова *Србија и Русија*: VIII/248; XI/275.
- Марјановић Милена, новинар и уредник у *Полиџиџи Екџсџрес*, *Блиџу* и др.: VI/281.
- Марко, деда Светозара Марковића, један од тројице браће који су се из Бјелопавлића доселили у Доњу Сабанту, код Крагујевца, по којем су Светозарев отац (и његова грана) добили име: XIV/333, 334.
- Марко Аурелије, видети Аурелије Марко.
- Марко Краљевић, син краља Вукашина Мрњавчевића, био у дипломатској служби цара Уроша, после Маричке битке 1371. године, краљ – до погибије на Ровинама 1395. Престоница му била у Прилепу. Мада турски вазал, због сигурности коју је пружао на својој територији остао у веома доброј успомени код народа и овековечен у епизи: II/129, 255; III/47; IV/28, 29, 195; VII/147; XVI/77.
- Марко Црни, станодавац Светозару Марковићу, трговац у Крагујевцу: XII/234.

- Марковић Атанасије, члан изборног одбора у Јагодини 1871: VI/196.
- Марковић Горица, коректор ових дела: IV/VII; V/VII.
- Марковић Зарија, хајдук са Златибора: VI/32.
- Марковић Бајић Јелена Илка, супруга Светозаревог старијег брата Јеврема; првобитно била удата за Јована Андрејевића Јолеса, лекара и песника (+1864). Била је веома привржена породици Марковића. Када јој је супруг убијен, кришом га је ископала и сахранила а потом припремила атентат на кнеза Милана сматрајући га кривцем за смрт свог супруга. Атентат није успео, уморена у затвору: VII/182, 191–193, 197–198; XI/227; XIII/180; XIV/74, 126; XV/275, 357, 359, 388; XVI/37, 198, 200–207, 296.
- Марковић Ј. А., потпуковник, члан Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу: XII/307.
- Марковић Јефрем Ефрем Јеврем (1839–1878), старији брат Светозара, официр – завршио III класу Војне академије, државни питомец са Грујић Савом у Прусској, учесник устанка у Пољској 1863; напустио војну службу, бавио се трговином, помагао брата Светозара у време школовања, народни посланик, активирао у време српско-турског рата, ослободилац Пирога, добитник руског ордена Свете Ане; без доказа осуђен на смрт због Тополске буне: I/XI, XII, XIV, 218, 221, 223, 226, 244, 404, 405, 411, 414, 415, 417, 418, 428–431, 432, 433; II/159, 160, 162, 177, 278, 286; IV/47, 50, 51, 149, 150, 153, 156, 157, 162, 167, 174, 175, 281, 284, 286, 296, 308, 314; V/138, 151, 292; VI/11, 12, 145, 146, 150, 167, 180, 196, 199, 202–204, 260, 265, 271–273, 275–277, 282, 285; VII/181, 182, 189, 191–198, 218–220, 222, 223, 238, 350, 352; XI/210, 213, 225, 226, 229, 231, 240, 297, 298, 302, 304, 308, 311; XII/52, 281, 282, 304, 315; XIII/180, 361; XIV/20, 31, 34, 38, 59, 60, 63, 68, 72, 74–76, 91, 102, 104, 109, 111, 126, 169, 170, 171, 205, 206, 247, 251, 254–258, 292, 294–297, 299, 301, 303, 305, 307–310, 313, 319, 320, 322, 326–329; XV/56, 108, 267, 275, 327, 328, 344, 352, 357, 359, 387; XVI/XI, 6, 7, 36–38, 110, 111, 147–149, 190, 196, 198, 200–206, 263, 264, 281, 296.
- Марковић Коста Михаила, потпуковник, брат од стрица Јеврема и Светозара Марковића (према његовим подацима урађена је генеалогичка Марковића у Доњој Сабанти): XIV/333, 334.
- Марковић Љубомир, видети Белмарковић Љубомир.
- Марковић Марија Маца, удова Перишић, маћеха Светозара и његових сестара и брата; како им је отац рано преминуо она им је посветила велику пажњу и била веома омиљена у породици; своју децу није имала: I/X, 215, 216, 426, 432–433; II/177; IV/284; VI/278; XVI/200.

- Марковић П. Марко, стано-давац сестрама Нинковић у Крагујевцу: XIV: 83, 131.
- Марковић Мијајло Михаил, студент исте групе Техничког факултета Велике школе у Београду на којој је био и Светозар Марковић: I/289, 290.
- Марковић Милица, најмлађа сестра Јеврема и Светозара Марковића, удата Петковић: I/220, 426, 432–433; XI/211, 227, 302; XII/283.
- Марковић Милош, Крагујевчанин, марковићевац: XVI/248.
- Марковић др Михаило, филозоф, члан САНУ, реферисао Одељењу друштвених наука о овим делима: VI/IV, V; XVI/IV, V.
- Марковић Никола, сарадник Светозара Марковића, новинар, публициста, уредник *Брајцџива*: IV/140, 145, 312; V/61; VIII/XII, 104; XI/212, 221, 224, 299; XII/296, 317; XIV/221, 223, 239, 318; XV/153, 282, 387; XVI/13, 161, 162–173, 267, 291, 292.
- Марковић М. Петар, литограф, урадио и портрет Светозара Марковића: XII/XI.
- Марковић Радоје, отац Светозара Марковића, пореклом Бјелопавлић, имали имање и кућу у Доњој Сабанти код Крагујевца. Био срески начелник, учествовао у преврату 1842. године (Вучићева буна), када су прогнани Обреновићи и доведен на кнежевски престо Србије Карађорђевић син Александар. Женио се два пута. Прва супруга Стана, мајка Светозара (видети генеалогичку стр. 432–433, у I књизи), била је из угледне породице, кћерка окружног начелника Јеремије Здравковића из Рготине код Зајечара, друга супруга била је удова Марија Маца Перишић, са њом није било деце: I/215, 251, 253, 255–257, 259–262, 264–270, 272–279, 281, 283, 297, 415, 428, 432–433; II/177, 179, 180; IV/70, 284; VI/277; XI/300; XIV/68, 333–334.
- Марковић Светозар, војни практикант: XIV/297.
- Марковић Светозар, филолоф, проф. Велике школе: XIV/297.
- Марковић В. Светозар, практикант у Управи града Београда, па архивар главне благајне Министарства финансија: XI/246, 306, 307.
- Марковић Радоја Светозар (1846–1875), аутор чија су ово дела: I–XVII.
- Марковић Сима, војвода у I српском устанку, председник Правитељствујућег совјета, учесник и II устанка; због буне 1817. године кнез Милош га предао Турцима који су га погубили: VIII/49, 180, 243, 263.
- Марковић Сретен, омашка угарских власти, радило се о Светозару Марковићу: VII/231, 233, 353.
- Марковић Стана, мајка Светозарева, пореклом из великог рода Живуловаца код Зајечара (Живул, по којем носи овај род име, рођен је око

1700. године, имао је сина Марка, а овај Здравка и Станоја, по којима су, опет њихови потомци носили презимена). Здравков син Јеремија отац је Станин, био је веома угледан и моћан – при прогону кнеза Михаила Обреновића водио је побуњенике 1842. године до под Врачар у Београду. Јеремијин брат Илија имао је кћерку Лозану, удату Станојевић – из тог брака је Аца Станојевић, каснији радикалски првак. Стана и Радоје имали су шесторо деце (генеалогичка, стр. 432–433, у I књизи), сахрањена је у Доњој Сабанти: I/IX, 432–433; IV/70, 284; XI/300; XII/170; XIV/333.
- Марковић Стеван, личност из доставе министарства унутрашњих дела намесништву: V/147.
- Марковић Годор: VI/286.
- Марковић Христина Кристина Кица, старија сестра Светозара, видети Аранђеловић Христина.
- Марковићи, преци Светозара Марковића у Доњој Сабанти, генеалогичка: XIV/333–334.
- Марковићи, потомство родитеља Светозаревих – Стане и Радоја, генеалогичка: I/432 – 433.
- Марковски, „лева рука Тијера“, наводно „руски шпијун“: V/244.
- Маркс Карл (Marx Karl, 1818–1883), филозоф, економист, социолог, сматра се утемељивачем научног социјализма и материјалистичког схватања историје: идеолог радничког покрета, најистакнутији вођ I интернационале. Главна дела: *Бегла филозофије*, *Манифест Комунисичке партије*, *Критика политичке економије*, *Кампањал*, *Класне борбе у Француској*, *Осамнаести пример Луја Бонапарте*, *Немачка идеологија*: I/425; II/109, 117, 121, 139, 142, 143, 146, 147, 154, 243, 246, 278, 282–285, 287; III/IX, 151; IV/110, 112, 122, 226–250, 277, 279, 292, 302, 306, 311; V/63, 74, 83, 143, 208, 216, 224–255, 277, 280, 281, 284, 291, 292; VI/265, 268, 286; VII/87–108, 142, 144, 145, 280, 346, 348–350; VIII/251; IX/IX–XI, XVI, 9, 23, 24, 28, 30, 31, 101, 115, 116, 118–125, 129, 135, 145, 151, 161, 162, 209–212, 214, 225–227; X/22, 63–65, 68, 69, 175, 191, 194–196, 200–203, 205; XI/219, 272, 299, 300; XII/319; XIII/97, 116, 120, 124, 135, 136, 143, 342, 343, 354, 355, 356; XIV/292, 293, 302; XV/4, 5, 9, 15, 18, 28, 40, 283, 371–377, 379–381, 388; XVI/23, 119, 210, 211, 221, 222, 225–228, 232, 234, 235, 237, 241, 258, 271, 272, 277, 278, 288, 299.
- Марло Карл Касел (Marlo Karl Kassel), немачки економист: II/100, 103, 109.
- Мартиновић Младен, посланик: VI/175, 215.
- Мартов, видети Лавров Петар Лаврович.
- Маршић Илија, ђак Велике школе из доба школовања С. Марковића: I/290.

- Маршићанин Коста, помоћник начелника Округа крагујевачког, потписник налога о спровођењу Светозара Марковића у пожаревачки затвор: XII/110, 111.
- Масаџија, према извештају министра унутрашњих дела надимак неког из опозиције, можда уредника *Коресионгенције* Димитрија Николића: XIV/256.
- Маслеша Веселин (1906–1943), публициста, преводилац, левичар, народни херој, погинуо на Сутјесци; припремао штампање Марковићевих дела али је ратом спречен, сачувани његов расправни текст штампан је као посебна књига: *Светозар Марковић*, Београд, 1945: I/XV; VIII/XII.
- Мастиловић Милан, личност из доставе мин. унутрашњих дела Намесништву: V/152; VI/147.
- Мата и Милица, видети Аранђеловић Мата и Марковић, удата Петковић, Милица: VII/198.
- Матановић Перо, свештеник, црногорски сердар праћен од доушника: V/149.
- Матавуљ Симо (1852–1908), поморац по струци, познат у јавности као писац, реалиста (*Поварџија*, *Пилијенда*, *Баконџа фра Брне* и др.); оставио је и своју биографију *Биљешке једног њиса*: I/419.
- Матејић Саво, члан изборног одбора за посланике Народне скупштине у Јагодини 1871; хапшен у време избора 1874–1875, марковићевац: VI/196, 197; XIV/32, 34.
- Мате(ј)ић Светозар, ученик из истог одељења крагујевачке полугимназије у којем је био и Светозар Марковић: I/285.
- Матија, апостол: VII/288, 289.
- Матија, прота, видети Ненадовић прота Матеја.
- Матија I Корвин (1440–1490), мађарски краљ 1458–1490, син Јанка Хуњадија, успео да обузда племство и створи прву централистичку, аутократску владу у средњој Европи. Успешно ратовао против Турака, владао и северном Босном од 1463; од 1485. године завладао и Бечом, где је пренео престоницу. Помагао развој уметности, културе и просвете, основао штампарину, имао је и велику библиотеку: XV/385.
- Матијашић, инжењер, надзирао рад на градњи школе у Јагодини 1868. године: I/165.
- Матић, „из Каменице“, брат министра Димитрија Матића код којег су се склањали емигранти из Србије: VII/228.
- Матић Бранислав, коректор на овим делима: V/VII.
- Матић Димитрије (1821–1884), филозоф, правник, политичар, писац, проф. Велике школе, обреновићевац; у време уставобранитеља био у емиграцији; 1848. био члан Народног одбора у Сремским Карловцима. У доба школовања Светозара Марковића био министар просвете и црквених дела и проф. на Великој школи, дао Марковићу

- стипендију за школовање у иностранству, па му је после Марковићеве критике Устава из 1869. године одузео: I/78, 230, 247, 353, 367, 382, 410, 417, 419, 425, 426; II/50, 51, 60, 142, 143, 162, 163, 165, 171, 244, 246, 278, 281, 285, 288, 290; IV/7, 52, 282, 285; V/157, 275, 288; VI/153, 269, 274; VII/352; XIV/219, 326, 327, 330; XV/32, 316; XVI/32, 68, 163, 286.
- Матић Душан (1898–1980), песник, члан САНУ, члан Одбора за припрему ових дела С. Марковића: I/III, XVI; II–XVII/с. III.
- Матић Љубисав, великошколац из времена студија С. Марковића, заједно полагали неке испите: I/294.
- Матић Матија, судија Касационог суда који је одлучивао по жалби С. Марковића на пресуду Округног суда у Крагујевцу: XII/108–109.
- Матић Миленко, капетан: IV/176.
- Маурер Георг Лудвиг (Maurer Georg Ludwig von, 1790–1872), немачки политичар и историчар: III/82, 150.
- Мах-Махон, видети Мак-Махон.
- Махмуд, видети Мехмед II Освајач, турски султан.
- Махмут II, турски султан, 1808–1839, реформатор, укинуо јаничаре, водио више ратова али неуспешно, потписао једренски мир којим је призната аутономија Грчком, Влашкој, Молдавији и Србији: XIII/26, 27, 343.
- Мацини Ђузепе (Mazzini Giuseppe, 1805–1872), италијански политичар, републиканац, оснивач омладинског удружења "Млада Италија", учествовао у револуцији 1848, прогнао папу из Рима. После угушења револуције прогнан, вратио се тек после уједињења Италије; оставио низ списа који су објављени – писма, критике: I/188; II/148, 170, 283; V/265; VI/24, 82, 126–128, 251; VII/4, 293; XIV/5; XVI/114, 210, 276.
- Маџура др Милош (*1916), члан САНУ, демограф, као секретар Одељења друштвених наука знатно помогао у раду на припреми ових дела, био и референт Одељењу друштвених наука САНУ о овим делима: V/IV, V; VI/IV, V; VIII/IV, V; XVI/IV, V.
- Мачвански Павле Пал, градоначелник Новог Сада у доба избеглиштва Светозара Марковића: VII/226, 230, 233, 253.
- Маџаревић, личност из дожаве Ристићевог доушника: XIV/258.
- Маџаревић Венијамин Васо, владин посланик у Народној скупштини, судија Касационог суда који је пресуђивао по жалби С. Марковића на пресуду Округног суда у Крагујевцу: XII/104, 295.
- Машин Светозар, студент технике на Великој школи, генерација из Светозара Марковића, прешао у Војну академију, први муж Драге, касније краљице: I/296, 307, 308, 310.

- Маширевић Самуил (1804 – 1870), митрополит и патријарх, под његовим вођством одржан је народноцрквени сабор 1865. године на којем је одлучено устројство карловачке митрополије потврђено и царским рескриптом; то уређење одржало се све до стварања Југославије: II/4; VII/66.
- Мевеласи, лит.: XIV/232.
- Медаковић Данило (1819–1881), доктор филозофије, стипендиста кнеза Михаила, историчар, публициста, писац *Повеснице српског народа од најстаријих времена до 1850.* I–IV, која је лоша оцењена. Уређивао више листова, од 1864. г. прешао у Загреб: I/220, 408.
- Медаковић Милорад (1824 – 1897), брат Данила, новинар, у време живота и рада С. Марковића био службеник руског конзулата у Београду; писао доста, посебно о Црној Гори и Далмацији: V/166, 289; VI/145, 271; XIV/251, 253, 328.
- Медић Данило (1844–1879), песник, публициста, преводилац, творац хрватске правашке поезије (превео *Слово о Полку Игорову* и др.), редак пример конвертита – од потписника Програма петнаесторице са Светозарем Марковићем до служења бану Баруху: IV/44; V/153, 155.
- Медичи (Medici), племићка породица у Тоскани (Фиренци); одиграла значајну улогу у културној историји Италије XV и XVI века; из ове породице је било доста великих личности, владара, песника, војсковођа и папа: III/11, 109, 146.
- Мезофант, полиглот, видети Мецофати.
- Мек Кулох Џон Ремси (McCulloch John Ramsay, 1789–1864), енгл. економиста, следбеник и вулгаризатор Рикарда (у својим *Принципима пољопривредне економије – Principles of Political Economy*, постепено напушта гледишта Рикарда и прелази на позиције вулгарних економиста; приредио је и штампао дела А. Смита и драгоцену грађу о Рикарду: IX/59, 159, 209.
- Мелот, полицијски начелник у Бриселу у време Париске комуне: V/200.
- Мен Х. С. = Мејн Хенри Џејмс Самнер (Maine, Sir Henry James Sumner, 1822–1888), енгл. правник: III/86, 150.
- Мен Чарлс (Charles Menn), перовођа I интернационале: II/213.
- Мено Симон (Menno Simonis, 1492–1559), холандски вођа реформиста, оснивач секте која је по њему добила име (менонисти): XIII/281.
- Мерсије (Mercier), измишљена личност, тобож учесника у Париској комуни: V/55, 195, 290.
- Мертенс, Хабзбуржанин, одређен за председника комисије у Немачкој која је требало да утврди дужину радног времена: VII/104.
- Месер Лазар (Messer Lazar), трговац из Будимпеште: XI/235.

- Метерних Клеменс (Metternich-Winneburg Klemens, 1773 – 1859), аустријски политичар, државник конзервативних назора, веома утицао на рушење Наполеона I и одлуке Бечког конгреса 1818. („Метернихов конгрес“); прогнан у револуцији 1848.: I/205, 425; IV/226.
- Мехедетај Корчин Ухеључки, псеудоним Милована Глишића.
- Мехмед Алија (Мухамед Али, 1769–1849), турски генерал, управљач Египта, оснивач династије која је владала Египтом: XIII/21, 27, 344.
- Мехмед II Освајач, турски султан (1451–1481), један од најмоћнијих у Османском царству: XIII/34, 344.
- Мехмедовић Хаџи Хафиз Мула, муслимански националиста из Брчког: IV/103.
- Мецофати, полиглот, знао око 60 језика: VII/121; IX/133.
- Мидхат-паша (Mithat-paša, 1825 – 1884), турски државник и реформатор, творац слободног устава; изазвао рат са Русијом 1877: XV/240.
- Мие (Mie), учесник III конгреса Лиге за мир и слободу, Лозана, 1869: II/14.
- Мијаиловић Мијаило, студент технике на Великој школи, као и С. Марковић, генерација иза њега: I/296.
- Мијаиловић Ненад, посланик: VI/204.
- Мијаиловић Павле, видети Михаиловић Павле Паја.
- Мијаиловић Стеван, видети Михаиловић Стеван Стевча.
- Мијалко, видети Раденковић Мијалко.
- Мијатовић Аксентије, новинар, публициста, уредник *Истиока*: IV/44, 167; XV/383.
- Мијатовић Борђе Ђока (1848 – 1878), први истакнути социјалиста Срба у Војводини. Гимназију учио у Печују и Братислави, права студирао у Цириху, Женеви и Паризу. Слао дописе *Засијави* о предстојећем француско-пруском рату. Дописник *Рагеника*, сарадник Светозара Марковића са којим се договорио о покретању првог социјалистичког листа у Војводини, изашао само угледни број (*Једнакост*, 1872). Учествоје и у припреми устанка у крајевима под Турском 1872; прогањан одлази наново у Цирих где завршава и студије медицине. Био је лекар у Сурабаји на Јави, враћа се у Нови Сад 1878. године и изненада умире од антракса када је хтео да покрене нови лист *Ситражу*: I/XII; IV/312, 314; VII/185, 224–226, 314, 327, 335, 343, 347, 351, 354, 355, 356; VIII/249; XIV/200, 230; XV/276, 375, 381, 387; XVI/73, 284.
- Мијатовић Чедомиљ Чеда (1842 – 1932), економиста, историчар, политичар. Предавао економију на Великој школи (са њим започео полемику Живојин Жујовић, а потом наставио Светозар Марковић). У политици обреновићевац, конзервативних назора, дипломата, амбасадор, министар спољних послова (у

- време склапања Тајне конвенције са Аустро-Угарском 1881): II/109, 276; IV/108, 290; V/128; VI/59–61, 71, 80, 236, 238, 241, 265–267, 270, 285; IX/X, 210, 211, 225, 226; X/172, 201; XI/271, 272, 275, 277; XII/214, 277, 278; XIV/296; XV/36, 37, 63, 92, 97, 124, 379; XVI/32, 108, 168, 169, 279.
- Мијовић Јосиф, личност из доушничког извештаја: IV/169.
- Мијодраговић Петар, трговац из Јакова: XI/235.
- Мијушковић, лице из доушничке доставе Јовану Ристићу: XIV/258.
- Миклошић др Ференц Фрањо (1813–1891), професор универзитета у Бечу, слависта, класификатор словенских језика, један од твораца модерне лингвистике, писац низа дела: XVI/273.
- Мил Џејмс (Mill James, 1773 – 1836), енгл. филозоф, историчар, економиста; отац Џона Стјуарта, сарадник Рикарда; најзначајнија дела *Историја Индије* у три тома, *Анализа феномена људског мишљења* и др.: IX/209.
- Мил Миљ Џон Стјуарт (Mill John Stuart, 1806–1873), енгл. филозоф, социјални мислилац и економиста, изразити представник грађанског либерализма, позитивист, последњи из плејаде класичне економске школе у Енглеза. Најпознатији популаризатор и интерпретатор Рикардових идеја (отац Џона: Џејмс Мил и Давид Рикардо били су блиски сарадници), мада се сматра да Мил вулгаризује Рикардове идеје. Његово дело *Принципи јолићичке економије с неким применама на друштвену филозофију I–II* (1848) дало је основу политичкој економији грађанског друштва од Рикарда до Маршалових принципа 1890. године. Светозар Марковић, слично Чернишевском и Марксу, критички прилази његовом делу. Но, с обзиром да је Мил желео да превазиђе класни сукоб са својим идејама, а имао је и наклоности ка радничкој класи, Марковић га назива „поштени“ Мил и уз сву оштрину критике има према његовом делу крајње благонаклон став: I/234; II/46, 66, 102, 109, 112, 119, 140, 154, 176, 285; III/59, 67, 90, 149, 151; IV/23, 278; V/LX, 58, 61, 62, 278; VI/55; VII/115, 119, 122, 135, 172, 173, 207, 237; VIII/251; IX/LX, X, XI, 5, 7, 8, 12, 14–19, 52, 68, 69, 71, 89, 90, 95, 101, 104, 107, 113, 121, 138, 142–144, 146, 147, 156, 159, 165, 171, 199, 209, 211–217, 225, 226; X/1, 6, 20, 22–24, 27, 28, 57, 84, 85, 90, 95, 107, 121–124, 126, 129–134, 141, 144–146, 148–150, 155, 158, 159, 180, 184, 189–206; XI/260, 300; XIII/95, 96, 108, 112, 116, 354, 355; XV/43, 365, 379; XVI/23, 272.
- Милан, „брат Милан“, неко од истакнутих чланова Уједињене омладине српске (можда Милан Јовановић Морски): VII/188.

Милан Обреновић (1854–1901), кнез Србије 1868–1882, краљ 1882–1889, синовац кнеза Милоша (син Јевремовог сина Милоша који је умро 1861). Дошао на власт после убиства кнеза Михаила 1868. године, до пунолетства 1872. године било је намесништво (Блазнавац – Ристић – Гавриловић). Први српско-турски рат 1876. године изгубљен, после успешног другог српско-турског рата 1877–1878. године (Берлинским конгресом) Србија добија пуну независност и проширење на још шест округа. 1882. године проглашена је краљевина, 1883. избила Тимочка буна, 1885. године изгубљен рат са Бугарском, а 1889. године краљ Милан је абдицирао уступајући престо малолетном сину Александру. Контроверзан владар, први краљ обновљене Србије за чије владе Србија добија пуну независност и проширује границе, али због аутократске владавине, несређеног приватног живота и непромишљености у одлукама морао је абдицирати. И Светозар Марковић и цела плејада слободара и демократа у Србији била је са њим у константном сукобу: I/3, 157, 158, 239, 396, 433; II/28, 278; IV/296, 300, 306; V/290; VI/8, 37, 38, 145, 146, 167, 171, 183, 214, 216, 225, 230, 235, 260, 261, 267, 271, 273; VII/129; 213, 352; VIII/218, 257; XI/59, 271, 277, 282, 295, 303.; XII/4, 8, 9, 11, 22, 57–62, 72, 77, 78, 82–84, 94, 95, 104, 108, 114, 142–145, 148, 149, 179–182, 184, 185, 188, 190, 198, 199, 208, 218, 221, 222, 225, 228, 241, 247, 248, 267, 269, 277, 281, 285, 289–291, 295, 297, 303–304, 314; XIV/94, 96, 249–252, 256, 311, 328, 329; XV/97, 114, 119, 122, 124, 127, 129, 133–135, 152, 170, 171, 174, 179–181, 185, 192, 196, 197, 215, 230, 235, 255, 265, 266, 306, 335, 336, 357, 359, 360, 363, 380, 382, 388.

Милановић Гргур, судија Округног суда у Књажевцу: V/150, 287.

Милановић Димитрије Мита, посланик у Народној скупштини Кнежевине Србије 1871–1874: VI/166, 191, 206, 209, 217, 235; XII/132, 135, 276.

Миле, видети Дамјановић Миле.

Миленковић Владимир, секретар Округног начелства у Крагујевцу у време хапшења и суђења Светозару Марковићу: XII/30, 110.

Миленковић Р., члан Одбора Потрошачке дружине: IV/163, 166, 281.

Миленковић Стеван Степа, адвокат у Јагодини, марковићевац, хапшен у време избора за Народну скупштину 1875. године: XIV/320.

Миленковић-Алавантић Јован, видети Милинковић-Алавантић Јован.

Милетић Светозар (1824–1901), правник, најистакнутији политичар Срба у Војводини после 1848. године. Истакао се већ у револуцији 1848. године, члан српских сабора од 1861. године, пештанског

парламента од 1865. Уједињена омладина српска сматрала га својим вођом. Лист *Застава* који покреће (и уређује) 1861. године био је перјаница слободарства, у овом листу објављује своје радове и Светозар Марковић. У време српско-турских ратова затворен, проглашен духовно растројеним (што се и десило), уништеног здравља повукао се из јавног живота: I/XII, XIV, 33, 78, 139, 229, 405, 406, 411–413, 421, 423–425; II/5, 90, 273–275; IV/47, 48, 171, 202, 203, 207–213, 280–282, 302–309; V/138, 160, 220, 265, 288, 293, 294; VII/10, 13, 67, 81, 155, 156, 181, 189, 195, 196, 227, 228, 240, 241, 281, 294, 299, 344, 345, 352, 353, 355; XI/193, 240, 305; XII/305, 312; XIII/150, 201, 208, 209, 357, 365, 372; XIV/77, 129, 219, 251, 297, 309, 311, 325, 327; XV/66, 138, 237; XVI/163, 267, 270, 283, 284, 287, 289, 297.

Миливојевић, хајдук са Златибора: VI/32.

Миливојевић Мића, бакалин, члан Општинског суда и кмет у Крагујевцу: XIII/193.

Милија, видети Миловановић Милија.

Милијер Жан-Батист (Millière Jean-Baptiste), посланик, пришао комунарима, раскринкао махинације Жил Фавра; после угушења Париске комуне ухваћен и стрељан: V/54, 92, 226.

Милијић Радисав, посланик, антимарковићевац: VI/166.

Милинковић-Алавантић Јован, адвокат из Шапца, карађорђевићевац, хапшен због поседовања и растурања књига С. Марковића; био је у блиским односима са браћом Марковић, помагао и финансијски Светозарева листове и сарађивао у њима (као карађорђевићевац осуђен на 10 година робије): 91, 314; VI/162, 172, 181–184, 272, 275; VII/155, 249, 349; VIII/64, 194, 248; XI/160, 210, 211, 213, 229, 249, 274, 279, 284, 295, 296, 302, 308, 311; XII/47, 285; XIII/345–347; XIV/76, 282, 294; XV/103, 116, 121, 125, 128, 129, 344, 381, 382; XVI/150, 290, 291.

Милинковић-Алавантић Ј. Милинко, син адвоката Јована, умро као дете док му је отац био у затвору: VI/275.

Милинковић-Алавантић Ј. Милован, син адвоката Јована, умро као дете док му је отац био у затвору: VI/275.

Милинчевић др Васо (*1928), историчар књижевности, проф. универзитета у Београду, друштвенополитички радник, писао и о Светозару Марковићу: I/405.

Милићевић Ђока: VII/303.

Милићевић Ђ. Милан (1831 – 1908), књижевник, један од најпродуктивнијих истраживача (штампао око 100 књига) и путописаца у Срба; био први генерални секретар, потом председник Краљевске академије наука; начелник у министарству просвете и црквених дела, уређивао је и издавао часопис *Школа* (он је

- послао Светозара Марковића на студије у Петроград и посетио Српску општину у Петрограду у време прве свесловенске изложбе у Москви 1867. године). Његова кћерка је мајка песника Милана Ракића: I/355, 418, 421, 432; IV/71, 279, 282; V/277; VII/216, 232, 349, VIII/17, 172, 245, 255, 265; XI/43, 195, 278, 293; XIII/176; XIV/330; XVI/XI, 10, 11, 13, 264, 265, 266.
- Милићевић Милентије, трговац из Јагодине, марковићевац, хапшен у време избора 1875. године: XIV/32.
- Милићевић Стеван Стево (1852 – 1913), новинар, публициста, уређивао *Радник* 1872. године и *Глас Јавности* 1874, један од ближних сарадника Светозара Марковића, касније радикал: VII/197, 265, 308, 309, 355; XII/43, 44; XIII/187, 216, 225, 231, 264, 366, 370, 373; XIV/286, 287, 293, 299, 301, 315, 316, 323, 330, 332, 333; XV/128, 139, 142, 152, 323, 339; XVI/34, 62, 147, 149, 156, 190, 290, 291.
- Милка, пиљарица из Земуна, доушник управника града Београда Ј. Туцаковића: VI/151.
- Милн-Едвард Анри (Milne-Edwards Henry, 1800–1885), француски зоолог: III/148.
- Милнер (Milner George), члан Главног већа Прве интернационале: V/255.
- Миловановић Гргур, судија Округног суда у Књажевцу: V/150, 287.
- Миловановић Ђорђе Ђока Ђуша, политичар, министар правде 1875: XVI/35, 280.
- Миловановић Милан, посланик у Народној скупштини Кнежевине Србије 1871–1874: VI/166, 285.
- Миловановић Милија, посланик, марковићевац: XIV/169; XV/26, 99, 107, 110, 113, 123, 127, 136, 142, 144, 153, 168, 310, 340; XVI/190.
- Миловук Милан, професор и директор реалке у Београду, члан СУД, уређивао *Трговачке новине* 1860–1863, *Београдске илустроване новине* 1866, и др.: I/382, 408.
- Милоје, лит.: V/183, 263.
- Милојевић Лазара Владимир, притвореник у београдском затвору 1873: XI/238.
- Милојевић Милош (1840–1907), историчар чији су радови доживели оштру критику (површност, недовољно познавање чињеничког стања, произвољност, итд.): XI/93, 102, 141, 143, 256, 257, 287, 289; XIII/353.
- Милојевић Новица, хајдук са Златибора: VI/32.
- Милојковић Радивоје (1832 – 1888), политичар, министар унутрашњих дела, председник владе у доба намештства младог кнеза Милана, либерал, прогањао Марковића и марковићевце: II/276, IV/176, 296, 300; V/151–153, 156, 157, 160, 161, 220, 288; VI/7, 146, 148–150, 153, 161, 162, 167, 176, 260, 265, 283; VII/249; XI/68, 69, 71, 120, 180–182, 209, 226, 230, 231, 282, 305; XII/19,

- 20, 22, 62, 77, 85, 94, 169, 181, 191, 253, 267, 281, 297, 308; XV/134, 321, 352, 382; XIV/22, 23, 295.
- Милорад, видети Митровић Милорад, песник.
- Милосављевић Илија Коларац (око 1800–1878), родом из Колара по којим је добио надимак, богат трговац, велики добротвор, оставио средства за задужбину која је тек 1924. године саграђена (Народни универзитет Коларац у Београду), такође је из његовог фонда дељена награда за штампање дела истакнутих истраживача. Истог имена „Коларац“ била је и кафана у данашњој Коларчевој улици где су се окупљали писци, уметници и др.: IV/155, 171, 173–176; V/150, 287; XI/229; XII/44; XVI/37.
- Милосављевић Јокса, учесник у Милетиној буни: VIII/57, 266.
- Милосављевић Светозар, суплент Учитељске школе у Крагујевцу, отпуштен због побуне ученика ове школе, касније један од истакнутих радикалских првака: XII/306, 315, 318.
- Милосављевић др Стеван, професор у Великој школи, посланик: IV/71, 73; V/139, 140, 286; VII/248.
- Милош Обилић, видети Обилић Милош.
- Милош Обреновић (1780–1860), устаник, војвода у I устанку, вођа II српског устанка и кнез Србије 1815–1839. и 1859–1860; после дизања II српског устанка веома се брзо споразумео са Турцима, обуставио борбе и формално-правно признао врховну власт Турске док 1839. године није добио и званични ферман о аутономији Србије и брат о свом кнежевском положају; био је један од најбогатијих људи на Балкану, оснивач династије Обреновића, аутократа по начину владања али са великим осећањем за државотворност и реформе које су ишле на руку слободног српског сељака. Ма колико да је кнез Милош био оспораван, посебно због односа према многим савременицима (рачунајући и наручено убиство самог Карађорђа), једно је неспорно – он је најзаслужнији за обнову српске државности у новијој историји Срба: I/72, 75–78, 148, 203, 205, 295, 296, 401, 419, 425; II/35, 222, 226, 276; IV/278; V/68; VIII/XI, 5, 12, 45, 47–55, 57, 59, 61–63, 65, 67, 90, 146, 171, 177, 179–184, 187, 189–191, 193, 194, 197, 212, 243, 246–248, 255, 256, 262, 263, 266, 274, 277; XI/24, 149–151, 162, 249, 294; XII/265, 310; XIII/73, 74, 245, 348, 349; XVI/7, 26, 47, 176, 187, 245, 246, 264, 278, 289, 293, 296, 302.
- Милошев Ђорђе, учесник последње скупштине Уједињене омладине српске у Вршцу 1871. године: V/138.
- Милошевић, видети Поповић Милош: VI/242, 285.
- Милошевић Аранђел Раша (1851–1936), студирао технички одсек Велике школе, спе-

- цијализирао хемијски одсек у Петрограду, један од блиских Марковићевих присталица (ожењен др Драгом Љочић), преводио социјалистичке текстове, веома активан на удруживању занатлија итд. Истакнут вођа радикала и близак сарадник Николе Пашића; у Тимочкој буни осуђен на смрт, као члан Главног одбора Радикалне странке, помилован, казна замењена затвором од 10 година, коју такође није у целини издржао; био је министар у влади Л. Докића и С. Грујића; управник Српског бродарског друштва 1895–1904, Монопола 1904–1919; објавио је своје успомене под насловом *Тимочка буна*: IV/44; V/278; XV/16, 23, 377, 378, 383, 384; XVI/23, 24, 37, 190, 199, 200, 207, 272, 292, 295.
- Милошевић Милош, ђак из истог разреда крагујевачке полугимназије у којем је био и Светозар Марковић: I/285.
- Милошевић Радисав, великошколац полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/290.
- Милошевић Радован, посланик: VI/227, 230.
- Милошевић Светлана, лектор у Заводу за уџбенике и наставна средства; лекторисала и ова дела: књ. IV–VIII/VII; XI–XVI/VII.
- Милошевић Тома, ђак из истог разреда у којем је у крагујевачкој полугимназији био и Светозар Марковић: I/285.
- Милошевић Трифун, великошколац полагао неке испите истовремено када и Светозар Марковић: I/294.
- Милтијад, око 550–489. пре н. е., атински војсковођа и државник, победио Даријеву војску на Маратону 490. г. п. н. е.: I/12; XIII/272.
- Милутин: VIII/42, 174.
- Милутин, мајор, личност из дожаве Ристићевог агента: V/149.
- Милутиновић Драгутин Драгиша, архитекта, син Симе Милутиновића Сарајлије, први са Михаилом Валтровићем истраживао и снимао српске манастире итд.; био пријатељ Јеврема Марковића и преко њега утицао да Светозар студира на неком од универзитета у Западној Европи: I/429, 430.
- Милутиновић Коста, трговац из Панчева: XI/235; XIII/358.
- Милутиновић др Коста (1909 – 1998), историчар, писао доста, па и о Светозару Марковићу: IV/312; V/293; VII/343, 347, 353–355; XIV/94, 101, 103, 311.
- Миљ, видети Мил Џон Стјуарт.
- Миљков Павле, родом из Вршца, студирао у Цириху 1869–1870. године, друговао са Марковићем и његовом групом: XIV/248.
- Миљковић Светозар, великошколац полагао неке испите истовремено када и Светозар Марковић: I/294; VI/85.
- Мин, учесник конгреса Лиге за мир и слободу у Женеви 1869: II/14.

- Минић Светислав, новинар, уредник листа *Браничево*, Пожаревац, 1875: XV/383.
- Минк П., социјалиста: XIII/312.
- Минцер Тома (Münzer Thomas, 1480–1525), нем. свештеник у Цвикау, вођ из доба реформације – екстремно лево оријентисан, ставио се на чело побуњених сељака, занатлија и рудара, убијен; оснивач ан-абатизма: XIII/280, 281.
- Мирабо Оноре-Габриел (Mirabeau Honoré-Gabriel Rigueti de, 1749–1791), заступник трећег сталежа у Великој франц. револуцији 1789; изванредан говорник, напрасно умро при саопштењу да су откривени његови конспиративни преговори са двором: II/13; XIII/323.
- Мирић Јевта, посланик у Народној скупштини: VI/215.
- Мирковић Стеван, власник гостинице „Српски краљ“, према доушничким извештајима његов син се састојао са марковићевцима: V/147, 166.
- Мирнић др Јосип (1923–1979), историчар, проф. Универзитета у Новом Саду, писао доста о социјалистичком радничком покрету у Војводини: VII/352–354.
- Миртов, видети Лавров Пјотр Александрович, чији је то псеудоним.
- Мисирлић, „пријавник“ Трговачког суда у Београду: XII/115.
- Мита, видети Стојковић Димитрије.
- Митермајер Карл Јозеф Антон (Mittermeyer Karl Josef Anton, 1787–1867), професор права у Ландеухту, Бону и Хајделбергу: XI/20, 275.
- Митић Мирослав (*1955), технички уредник ових дела: IV–VIII/VII; XI–XIV/VII; XVI/VII.
- Митрићевевић Коста, питомац Војне академије, III класа: XVI/5.
- Митровдан, видети Димитрије св.
- Митровић Ђорђе (*1938), историчар, кустос-саветник у Историјском музеју Србије, секретар Одбора и један од приређивача ове едиције: I–III/III, VI; IV/III, VI, VII, 279, 286, 302; V/III, VI, VII, 290; VI/III, VI, VII, 275, 281, 286; VII/III, VI, VII, 348, 354; VIII/III, VI, VII, IX; X/III; XI/III, VI, VII, 239, 269; XII/III, VI, VII, 318; XIII/III, VI, VII, XIV/VI, VII, X, 293, 302, 306, 312, 328; XV/III, VI, 375; XVI/III, VI, VII.
- Митровић Д. Јеремија (*1910), историчар, писао и о Светозару Марковићу: I/404, 431; IV/281, 312; VI/267; XIV/311, 329.
- Митровић Љиљана, коректор на овим делима: IV/VII; XVI/VII.
- Митровић Петар, Јагодинац, противкандидат Јеврему Марковићу на изборима за народног посланика у Јагодини 1874–1875: XIV/34, 166–169.
- Митхад-паша, видети Мидхад-паша.
- Мића Херцеговац, (личност коју је унајмила српска влада да премлати Васу Пелагића; био је то очито Мића Љуби-

- братић јер о њиховом сукобу постоји посебан досије у тадашњој Управи града Београда – сада у Архиву града Београда; али се располаже и са подацима да је Пера Бакић добио 50 дуката да то исто „обави“: VII/222.
- Мићић Јован, судија Округног суда у Београду: VI/173.
- Михаило, св.: XIV/125.
- Михаило Ландо, видети Ландо Михаило.
- Михаило (1826–1898), митрополит српски 1859–1881. и 1889–1898; завршио духовну академију у Кијеву, био проф. Богословије у Београду, епископ у Шапцу и митрополит; није се слагао са кнезом Миланом па је неко време био детронизован: V/156, 157, 287; VI/170, 262, 274; XII/52, 265, 285, 313; XIII/89, 201, 351, 352; XVI/47, 140, 290.
- Михаило Обреновић (1822 – 1868), кнез Србије 1839–1842. и 1860–1868; старији син кнеза Милоша, владар великог угледа, аутократа, стварао први балкански савез; после бомбардовања Београда 1862. године дипломатском акцијом изборио се за исељење Турака из градова у Србији; убијен од групе завереника из личних побуда: I/75, 76, 78, 80, 82, 84, 157, 158, 161, 162, 183, 186, 189, 190, 192, 194, 203, 205, 207, 230, 236, 239–241, 291, 296, 409–411, 418, 421, 426, 427, 429, 433; II/6, 33, 54, 82, 226, 273, 276–278, 280, 284, 286, 291; IV/24, 31, 50, 71, 150, 154, 156, 157, 278, 285, 287, 298, 300, 306; V/103, 280, 282, 287, 289; IV/3, 145, 179, 259, 261, 262, 271, 275, 280, 281, 284; VII/218, 251, 252, 303, 355; VIII/59, 91, 93, 171, 189, 214, 243, 249, 255; XI/149, 231, 285, 294, 306; XII/28, 153, 306, 310; XIII/152, 201; XIV/22, 35, 36, 44, 50, 182, 249, 251, 254; XVI/7, 130, 179, 187, 200, 246, 270, 278, 279, 282, 283, 288, 290, 292, 297.
- Михаило Шишман, бугарски цар 1323–1330: III/74, 150.
- Михаилов Михаил Ларионович (Михајлов Михаил Ларионович, 1829–1865), руски револуционар, писац и преводилац из круга Чернишевског и Доброљубова, осуђен на шест година робије, умро у Сибиру: V/76; XVI/190, 197, 226.
- Михаиловић Бранко (1856 – 1918), завршио филозофију у Пешти, један од првих социјалиста у Војводини, касније радикал (дела му приредио др Милош Јовановић): VII/354.
- Михаиловић Евстатије, писац, чија дела у раној младости чита Светозар Марковић: I/126, 143.
- Михаиловић Коста, великошколац, полагао са С. Марковићем истовремено неке испите: I/294.
- Михаиловић Коста, брат Стевче, отац Паје, блиског сарадника Светозара Марковића: VIII/116, 250.
- Михаиловић др Коста, (*1917), економиста, члан САНУ, један од референата на Одељењу друштвених наука САНУ за ова дела: IV/IV, V.

- Михаиловић Михаило, син истакнутог српског државника Стевче: XVI/202, 203.
- Михаиловић Косте Павле Паја, синовац Стевче, Јагодинци, један од најближих сарадника Светозара Марковића, касније радикалски првак: I/179, 217, 220, 223–225, 230, 231, 234, 236, 238, 239, 244–246, 295, 404, 415, 416, 418, 423, 427–429, 431; II/155, 156, 158, 159, 161, 279, 286; IV/101, 142, 156, 173, 174, 176, 179, 285, 286, 288, 289, 292, 293, 300, 308, 314; V/147, 149, 150, 275, 285, 287, 290, 291; VI/259, 275, 276; VII/181, 191–193, 195, 220, 221, 351; VIII/116, 250; XI/213, 217, 229, 302; XIV/308, 311, 324; XVI/36, 147, 149, 190, 197, 244, 264, 290.
- Михаиловић Стеван Стевча (1804–1888), политичар, ожењен кнез Милошевом братаницом, радио на царини, био окружни начелник, истакао се на Светоандрејској скупштини када га је кнез Милош именован за заступника до повратка у земљу 1859; председник владе 1875. и 1876–1878, када се повлачи из јавног живота: I/409; II/276; IV/173, 300; VI/145, 271, 275; VII/219; VIII/250; XII/52, 285; XIV/251, 255, 256; XVI/6, 202, 203, 264.
- Михаиловић-Лазаревић Милева, снаха Паје Михаиловића, у страху од прогона спалила велику преписку па и многа писма Светозара Марковића: I/427.
- Михаиловић-Никетић Јелена, сестра браће Никетића, удата за Пају Павла Михаиловића: VII/191.
- Михајловић Ненад, посланик: VI/227.
- Михајловски (Михајлофски), личност из достава доушника: XIV/249, 250.
- Михаљевић Михаил Миховил (1770–1845), аустријски генерал, стекао и баронску титулу; водио низ ратова против Турске, Француске и др.; код нас познат по формирању фрајкора у којима је био и Карађорђе: VI/268.
- Мицини Гистав (Mizzini Gustave): XII/248.
- Миша, молер, највероватније измишљено име сатирично-хумористичког листа *Враголан*: V/183.
- Мишел Клеманс Лујза (Michel Clémance Louise, 1830–1905), васпитачица, песникиња, хероина Париске комуне, осуђена на смрт, на њу је извршен и атентат 1887, написала и историју Париске комуне: VI/253–256, 287.
- Мишкатовић Јован Јосип (1836 – 1890), новинар, преводилац, уредник *Обзора*: VI/263
- Мишковић Ђ., писац уџбеника из географије из половине XIX века: I/402.
- М. Л., иницијали „солидног буржова“: XI/188.
- Младеновић Коста, Јагодинац, марковићевац, хапшен у време избора у Јагодини 1875: XIV/32.
- Младеновић Нићифор, ђак из истог одељења крагујевачке

- гимназије у којем је био и С. Марковић: I/285.
- Модсли Модслеј Хенри (Modslу Henry, 1771–1831), енгле-ски конструктор машина: XVI/23, 273.
- Модсли Хенри (Maudsley Henry), писац књиге *Физиологија и психологија душе*: XIV/238.
- Мојић Илија, марковићевац, отрован: XV/153.
- Мојсије, митрополит: XV/110.
- Мојсије, старозаветни вођ Јевреја, писац „Петокњижја“ (почетак *Сјтароџ завейја*): III/51; XIII/266.
- Мојсиловић Илија, судија и иследник у Тимочкој буну и поводом атентата Илке Марковић на кнеза Милана: XVI/206.
- Мол Мориц (Moritz Mohl 1802–1888), заступник националекономије и један од вођа великонемачке политике: XI/272.
- Мол Роберт (Mohl Robert von, 1799–1875), проф. права у Хајделбергу и министар у царској влади 1848–1849: XI/10, 272.
- Молер Николајевић Петар (+1816), сликар, устаник, војвода; истакнути првак у оба устанка, хтео да дели власт са кнезом Милошем па га овај предао Турцима, задављен: VIII/42, 44, 49, 174, 176, 180, 243, 273; XIII/73, 349.
- Молеровић Димитрије, ђак из истог одељења крагујевачке полугимназије у којем је био и С. Марковић: I/285.
- Молеровић Мијаило, практикант у Управи града Београда у време хапшења Светозара Марковића: XI/245.
- Молеровић Светозар, ђак у истом одељењу карагујевачке полугимназије у којем је био и С. Марковић: I/285.
- Молеровић С. Тодор, трговац, члан и секретар Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу: XII/305, 307, 317; XIV/47.
- Молешот Јакоб (Moleschott Jacob, 1822–1893), холандски физиолог и филозоф, један од најистакнутијих представника тзв. вулгарног материјализма („Без фосфора нема мисли“ – писао је он): II/169; III/42, 44–46, 149, 153; IV/18, 19, 277; XV/314; XVI/23, 190, 268, 273.
- Молилари Антон (Mollinary Anton 1820–1904), барон од Монте Пастела, родом из Титела, генерал, командант команде у Загребу, управљао Крајином, остао у доброј успомени (грађене школе, путеви), угушио Раковачку буну 1871: VII/352.
- Молтке Карл (Moltke Helmuth Carl Graf von, 1800–1891), пруски генерал-фелдмаршал, начелник генералштаба (1858–1888), водио ратове – против Данске 1864, Аустрије 1866, Француске 1870–1871, (прославио се битком код Садове 1866. и Седана 1870; творац модерне пруске армије: V/51.
- Момчиловић Олгица, библиотекар Централне библиотеке САНУ, преводилац неких текстова за ова дела: III/131; XVI/84, 106, 109.

- Монтан (Montaud), учесник III конгреса Лиге за мир и слободу 1869. године у Женеви: II/16.
- Монтескије Шарл (Montesquieu Charles Luis de Sekondant, 1689–1755), франц. писац, филозоф и социолог (*Дух закона*); темељ грађанског друштва почива на његовим поставкама: V/240.
- Монте-Христо, лит.: I/143.
- Монтијон, франц. аутор: IX/98.
- Мор Томас (More Morus Sir Thomas, 1478–1535), енгл. државник, социјални реформатор, писац. Прогањан због супротстављања краљу Хенрику да монарх стоји на челу цркве. У делу *Ујооија* залагао се за друштвену својину, обавезност рада, планску производњу, итд. Утицао на све касније социјалисте; проглашен за свеца од католичке цркве 1930: VIII/96, 281, 284, 285, 300.
- Мор Фридрих (Mohr Karl Friedrich, 1806–1879), нем. хемичар и фармацеут, унео у праксу и посебну вагу за мерење специфичне тежине: III/25, 147.
- Морган Јелисавета, Енглескиња, постала доктор медицине у Цириху 1869: II/63, 278.
- Морган Морген Луис Хенри (Morgan Lewis Henry, 1818–1881), амерички етнолог и социолог. Прихваћен од Ирокеза одао се проучавању живота и обичаја неразвијених („примитивних“) заједница, посебно живота и развоја породица („Морганова породица“); и Светозар Марковић 1869. и Енгелс (1884) и низ других истраживача ослањало се на Морганове резултате: III/71.
- Морели (Morelly), франц. писац из XVIII века о којем се мало зна; социјалиста утописта, главно зло друштва видео у приватној својини, препоручивао тзв. егалитарни комунизам: II/142, 246; XIII/96, 283–285.
- Морис, учесник Париске комуне: V/201.
- Моро Жоне де (Alexandre Moreau de Jonnes, 1778–1870), франц. официр и економиста, од 1834. године руководио припремом и штампањем *Ојџије сјатјисјџике Француске* (*Statistique générale de la France*): IX/177, 187.
- Мост Јохан Јозеф (Most Johann, 1846–1906), нем. архивиста: XV/141.
- Мотрсед Томас (Mottershed Thomas), члан Главног већа Прве интернационале: V/255.
- Мохај Антон, апотекар у Јагодини, претплатник на Марковићеве листове, XII/54.
- Мохачанин Петар, трговац из Београда (пашеног Јеврема Марковића, ожењен Илкином сестром): XI/235; XVI/206.
- М. П., иницијали „мирног и поштеног научењака“: XI/188.
- Мрњавчевићи, великаши из доба Немањића, видети Вукашин, краљ, Марко Краљевић: IV/28; VII/147; VIII/133, 134.

- Мрцајиловић Тома, личност из извештаја доушника Јована Ристића: XIV/258.
- М. С., иницијали за „... „паметног“ социјалисту“: XI/188.
- Мунзер, видети Минцер Тома.
- Муравјев Михаил Николајевич (Мурвџѣв Михаил Николаевич, 1845–1900), од 1864. радио у дипломатији, па и у Хагу, Паризу и Берлину, био министар спољних послова Русије од 1897; подржао одржавање мировне конференције у Хагу 1897: V/76; XV/251.
- Мурат, парафраза за служење „каког Османа или Мурата“: II/135.
- Мурат I (1319–1389), турски султан, погинуо у Косовској бици: XIII/343.
- Муреј Шарл = Мари Чарлс (Muray Charles), члан Главног одбора Прве интернационале: V/255.
- Муркрофт, планинар, на Хималајима коме се неки мештанин нудио за роба да би се на тај начин прехранио: VI/26.
- Муса Кесеџија, лит.: IV/28, 29.
- Муси Марија (Moussu Marie), Парижанка на коју се као сведока на суђењу позвала Лујза Мишел: VI/255.
- Мутавџић Љубомир, великошколац, генерација С. Марковића, Крушевљанин, умро рано: I/296, 429.
- Мутап Лазар (+1815), истакнути устаник, војвода руднички 1811, смртно рањен у борби код Чачка: XIV/144.
- Мухамед (око 570–632), оснивач ислама: V/217; XI/220; XIII/23, 33–35, 344; XIV/221; XVI/101.
- Муџије Сцевола (Mucius Scevola Gaius), легендарни римски јунак; отишао код Етрураца да убије њиховог краља Порсену, када је ухваћен ставио десну руку у ватру да би показао да се не плаши казне; постао симбол храбрости: XIII/351.
- Н**
- Н., видети Нешић Димитрије.
- Навуходоносор (604–561 пре н. е.), вавилонски владар, знатно уздигао Вавилон и уредио престоницу; освојио Сирију и Палестину, опседао Тир, спалио 587. године чувени храм у Јерусалиму: III/3, 133.
- Надир Шах Кан (Nadir Chak, познат и као Tahmāsp Qulī Khan, 1688–1747), ослободио Персију, персијски шах 1736–47; и сам освајао (Бухару, Киву, продро дубоко у Индију), владао тирански: IX/109, 214.
- Најдановић, видети Најденов Иван.
- Најдановић Лазар, практикант у Начелству Округа у Зајечару: I/265.
- Најденов Иван (Најденов Иван, 1834–1910), бугарски публициста, политичар, неко време припадао кругу бугарских националних делатника у Цариграду: XI/141–144, 287; XIII/217, 357, 366.
- Најтингел Флоренс (Nightingale Florence, 1820–1910), Енглескиња, медиц. сестра; у време Кримског рата отишла на ратиште са 38 сарадница, спасила хиљаде рањеника; увела низ реформи у болницама на

- ратишту, отворила и прву школу војног санитета; касније њене сараднице отварају сличну школу и у Београду (1924. године изашла прва генерација): II/64.
- Нанчић Лазар Лаза (1845–1887), пореклом из угледне и имућне цинцарске породице у Вршцу. Осн. школовање завршио у Вршцу, гимназију у Темишвару и Вашархелју и већ тих година се упознаје са Марковићевим радовима, а за време студија у Бечу и лично га упознаје, заузима се за његово лечење 1875. године; издавао је и уређивао лист *Срџисџиво* у Вршцу, био један од водећих социјалиста „вршачке групе“; преводио је са немачког и на немачки, па и Марковићев *Реални праваи у науци*.... Од октобра 1886. године уређивао је и *Засџиваву*. Умро је у 42. години живота: III/98, 151; VII/354; XII/296, 317; XIII/343; XIV/203, 299, 306, 307, 326; XV/17, 19, 20, 67, 76, 377, 378, 381; XVI/43–45, 84, 105, 283–284.
- Наполеон I Бонапарта (Napoléon Bonaparte, 1769–1821), француски војсковођа, државник и цар, један од највећих освајача у историји: I/195; II/13, 32, 115, 274, 276; III/20, 118; IV/93; V/200, 228; VII/303; IX/182; X/89; XV/180; XVI/222, 271.
- Наполеон III (Napoléon Bonaparte Charles Louis, 1808–1873), син Луја, брата Наполеона I, живео у емиграцији до револуције 1848; биран за председ-
- ника републике, извршио удар 1851, прогласио царство 1852; водио агресивну спољну политику (ратовао на Криму, против Аустрије и Италије, у Мексику), заузео Ницу и Савоју, заробљен од Немаца 1870, збачен са престола, умро у изгнанству: I/88, 183, 188, 189, 192, 195, 244, 425; II/13, 22, 114, 119, 120, 132–134, 147, 155, 170, 226, 250, 251, 253, 274–276, 284, 290; III/62; IV/84, 94, 95, 119, 122–124, 288; V/8, 49, 76, 81, 92, 226, 228, 232, 233, 247, 266, 273, 282; VI/10, 93, 104, 108, 129, 268; VII/4, 84, 85, 151, 282; XI/84; XII/287; XIII/354; XVI/273, 276, 287, 289.
- Народски, сарадник *Гласа јавносџији*: XIII/230.
- Насковски-Тешић Емилија (*1930), завршила студије етнологије, радила у редакцији *Борбе* и Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду; врстан истраживач, библиотекар и библиограф, приређивач и ових дела, књиге XV и XVII; видети и XI/270, 294; XIII/340–342; XIV/292, 293, 324; XV/II, VI.
- Насредин-хоџа, лит.: IV/107.
- Настрадин-хоџа, видети Насредин-хоџа.
- Натошевић др Ђорђе (1821 – 1887), лекар, сав се посветио просвети, био је наставник и директор гимназије у Новом Саду, па надзорник свих српских школа (у Пакрацу и Карловцу отворио учитељске школе); издавао *Школски лист* и *Пријател срџске младежи*; позиван и од српске

- владе да прегледа школе и да своје мишљење: I/161, 421, 423; XV/375.
- Натошевић Пера, члан Годишњег одбора Уједињене омладине српске: IV/207.
- Наумовић Јоца, начелник Округа у Зајечару у време када је тамо службовао Радоје, отац Светозара Марковића: I/258, 259, 273, 282, 428.
- Нацко, кафеџија у Крагујевцу: XI/225.
- Невједомски, са Спасовичем превео на руски књигу Љуиса *Историја филозофије*: III/7, 131, 145.
- Недељковић Вељко, ђак из истог разреда у крагујевачкој полугимназији у којем је био и С. Марковић: I/285.
- Недељковић др Душан (1899 – 1984), филозоф, фолклорист, етнолог, писац ширег замаха, члан САНУ и других академија; учесник НОР-а, активни сарадник при Врховном штабу НОР; покретач ове едиције – председник Одбора за припрему ових дела од његовог оснивања до своје смрти: I/III–VI, XVI, 404–405, 408; II–VI/III–VI; VII/III–VI, 353; VIII–XI/III–VI; XII/III–VI, 318; XIII/III–VI; XIV/III–VI; XV/III–VI, 388; XVI и XVII/III–VI.
- Недељковић Никола, члан Апелационог суда: V/152; VI/28, 140.
- Недељковић Тоша, члан Годишњег одбора Уједињене омладине српске: I/229; V/132.
- Недељковић-Стајковац Михаило, адвокат, смедеревски посланик: II/37, 41, 44, 57; IV/172, 283, 300; XV/34, 378.
- Недић Живко, посланик: VI/29, 199, 202, 205, 208, 215, 234, 280.
- Недић др Љубомир (1858–1902), књижевни критичар, преводилац; посебно оштра пера – реформатор у књижевној критици код Срба: VII/216.
- Немања Стефан Стеван (1114 – 1200), син Завиде, рођен у Рибници код данашње Подгорице где су били прогнани из Рашке, по повратку управљао је у областима око Топлице; за разлику од браће и ранијих веза са Мађарском Немања се повезао са Византинцима, од њих је добио на управу Дубочицу што је изазвало сукоб са браћом, посебно са старијим Тихомиром, који је био велики жупан и који је Немању затворио. Када се ослободио Немања сам преузима жупански престо. Покушај да се ослободи утицаја Византије завршио се катастрофално, морао је чак да се понизи пред царем Манојлом 1172. године. Након овога измирио се са преживелом браћом – Страцимиру је дао на управу данашњу околину Чачка, а Мирославу Хум. Смрћу моћног цара Манојла у савезу са Мађарима напада Византију и проширује границе ка југоистоку; тада је завладао и Зетом; 1189. године свечано је дочекао немачког цара Фридриха Барбаросу у Нишу који је ишао у крсташки рат. Од 1195. године се повлачи, усту-

- пајући престо средњем сину Стевану, повлачећи се у манастир под именом Симеон; отишао је код најмлађег сина, Растка, тада монаха Саве у Свету Гору, где су заједно саградили манастир Хиландар, тамо је и умро; проглашен свецем; син Сава пренео је његове мошти у манастир Студеницу где се и данас налазе; поред ударања темеља снажне српске средњовековне државе, Немања је учинио и најважније кораке ка сређивању културног и просветног стања у земљи; његови наследници, Немањићи, најславнија су династија у историји Срба: VII/267; VIII/126, 127, 228, 229; XI/93, 256, 287.
- Немањићи, српска средњовековна владалачка кућа (владали од 1168–1371); оснивач династије Стефан Немања: VIII/126, 228; IX/97; XI/287; XIV/46; XVI/259.
- Нен. А., видети Ненадовић Александар.
- Ненадовић Ј. Алекса, помоћник попечитеља (министра) унутрашњих дела, неко време и попечитељства финансија: I/260, 281.
- Ненадовић Љубомир Љуба (1826–1895), песник и књижевник, син проте Матеје (посебно су значајна његова *Писма из Италије*, потом *Писма из Немачке*, *Писма о Црногорцима*), издавао је и уређивао, како се рачуна – први опозициони лист у Србији: *Шумадинку* (1850, 1852, 1854–1857. године): I/417.
- Ненадовић др Љубомир Љуба (1837–1916), лекар, градски физик у Панчеву; као лекар убеђивао Светозара Марковића још 1871. године да му је неопходно лечење од катара у желуцу; издавао и уређивао са др К. Пејичићем лист *Домаћи лекар* (и књигу истог наслова), сарађивао у низу листова, одлазио на међународне конгресе лекара, увео предавања о здравству (и у Друштву „Душан Силни“ у Београду; своју богату библиотеку поклатио Српском лекарском друштву у Београду: V/151, 153, 160.
- Ненадовић Алексе Матија (1777 – 1854), прота, ратник, дипломата, писац, државник; председник Правитељствујућег совјета српског, писац закона и знаменитих *Мемоара*: I/154, 419, 425; IV/296; VIII/34, 35, 42, 44, 168, 172, 174, 176, 245, 255, 273, 277; XVI/287.
- Ненадовић Младен, официр, осуђен због убиства кнеза Михаила, стрељан: VI/151.
- Ненадовићи из Бранковине код Ваљева, једна од најугледнијих кућа у Србији која је дала војводе, државнике, проте, песнике (кнез Алекса погубљен 1804. године у сечи кнезова; брат му Јаков (1765 – 1836) војвода, син Матеја, прота, књижевник, дипломата, државник; Матијин син Љуба, песник, путописац (из ове куће је и супруга кнеза

- Александра, Карађорђевог сина, Персида): VIII/38, 170.
- Непознати, личност о којој немамо податке, а којој је Светозар Марковић слао писма: VII/200, 202, 207; X/190, 193, 219, 220; XIII/183.
- Непот Корнелије (Nepos Cornelius), латински писац биографија из I века старе ере: I/123.
- Нерон Луције Домиције (Nero Lucius Domitius, 37–68), римски цар 54–68. године, чувен по свом тиранству; поред обрачуна са политичким противницима убијао и најближе сроднике (полубрата, мајку, супругу); спалио Рим да би за тај чин оптужио хришћане како би их могао прогонити; када је против њега избила побуна извршио самоубиство: III/146; VII/324; XII/223; XIII/274.
- Нестор, „отац Нестор“, тј. поп Никола, уредник *Сиона*, проф. Богословије у Београду, архимандрит: XIII/89, 350.
- Несторовић Биљана, коректор ових дела: IV/VII; V/VII; VIII/VII; XVI/VII.
- Несторовић Сима, посланик, марковићевац: VI/201; XI/23, 60, 95, 275, 281; XII/130, 132–135; XIV/169.
- Нечајев Сергеј Геннадиевич (Нечаев Сергей Геннадиевич, 1847–1882), руски револуционар, нихилист, емигрант у Швајцарској, при хапшењу по захтеву царских власти да би га вратили у Русију умешани и српски студенти; становао је код Србина и имао пасош на име Стеве Гроздановића: II/229, 230, 289; V/94, 95, 109, 114, 116–118, 283, 284; XV/64, 380; XVI/290.
- Нешић Димитрије (1836–1903), професор математике на Великој школи (па и Светозару Марковићу), министар просвете 1894. године; његов је текст Закона о мерама, поводом којег је издао и посебну књигу *Наука о мейтарским мерама*; добар педагог, писац уџбеника и низа књига (*Равна и сферна тригонометрија*, *Наука о комбинацијама*, *Алгебарска анализа* и др.): I/124, 417, 428, 429.
- Нешић Никола, станодавац Владимиру Љотићу у Бечу: XV/11.
- Нешковић Миленко, ђак крагујевачке полугимназије из истог одељења у којем је био и С. Марковић; касније трговац у Крагујевцу; члан Друштвеног одбора штампарије; антмарковићевац, кмет у време знаменитих избора чији је повод било „Црвено барјаче“ 1876. године: I/28; XII/305, 317; XIV/46.
- Никетић Мијаило, ђак Велике школе полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/291.
- Никетић Јелена, видети Михаиловић-Никетић Јелена.
- Никетић Манојло, видети Никетић Михаило.
- Никетић Ј. Михаило (1846–?), сарадник Светозара Марковића; учествовао у форми-

- рању занатлијских и потрошачких дружина, а потом уредник првог социјалистичког хумористичко-сатиричног листа *Враголан* 1872 – 1873, *Новој доба* и др.: IV/142, 161, 170, 171, 174, 297, 300, 314; V/IX, 138–140, 147, 150, 261, 275, 286, 287, 294; VI/242, 267, 285, 286; VII/195, 197, 248, 249, 296, 297, 352, 355; XI/239; XII/312; XIII/215, 365; XIV/293, 306, 329; XV/254, 381, 386.
- Никић Љубомир: XIV/220, 327.
- Нико, погрешно назван поп Милоје Барјактаревић: XVI/191.
- Нико(дим), епска верзија имена, монаха Никодима (Нико патријар), дипломате из доба кнеза Лазара (ишао на преговоре у Цариград, 1375. године); касније градио манастире у Влашкој, где га сматрају свецем: VIII/134, 235.
- Никола, видети Христић Никола.
- Никола, св.: VI/6, 259; VIII/68, 201, 202, 254.
- Никола I Петровић (1841 – 1921), кнез, од 1910. године краљ Црне Горе: I/81, 238, 412, 420, 427; IV/24, 50, 278; VII/142, 155, 156, 196, 281, 294, 299; VIII/123, 218, 225, 227; XV/56, 215, 230, 265, 384; XVI/148.
- Николај I Романов (1796–1855), руски цар 1825–1855: VI/130; VIII/58, 256; XIII/73.
- Николај II Романов, руски цар 1894–1917, син Александра III, убијен у револуцији 1918. године: II/134.
- Николајев, бугарски ђак, стипендиста српске владе: I/367.
- Николајевић С. Александар, пожаревачки посланик: II/37, 39; VI/175, 199, 201, 206, 209, 215–218, 235, 277, 281; XI/41, 95, 121, 278; XII/3, 86, 132, 192, 218; XIII/205, 211; XIV/163; XVI/33.
- Николајевић Атанасије, награђени ученик на крају 1860. године, истовремено када и С. Марковић: I/287.
- Николајевић Јовица, начелник Округа гургусовачког: I/267.
- Николајевић Петар Молер, видети Молер Николајевић Петар.
- Николајевић Светомир (1844 – 1922), великошколац, слушао и полагао неке предмете са С. Марковићем; касније истакнути дипломата, политичар, књижевник; један од оснивача Радикалне партије, председник владе 1894; оснивач масонске ложе у Београду: I/289, 290; XV/9, 27, 375; XVI/133, 177, 289.
- Николајевић Тимотије, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Николас (Jozef-Nikolas), шифра доушника: XIV/250.
- Николић Андра (1853–1918), један од најталентованијих књижевних пера из круга Светозара Марковића; касније политичар, дипломата, један од водећих првака радикала, обављао је важне дужности: амбасадор, председник Народне скупштине, Државног савета и др.: IV/314; VII/197; XVI/147.

- Николић Васа, Цинцар из Турске, живео у Јагодини, агитовао против избора Светозара Марковића: XIV/166.
- Николић Владимир, ђак који је заменио С. Марковића на стану код Драгашевића, брат мајора Михаила: XVI/8.
- Николић Д. Ђ., примио суму од једног дуката и три цванциха од Светозаревог оца Радоја Марковића, урочену диплому – декрет о наименовању за среског начелника: I/267.
- Николић Димитрије, уредник *Кореспонденције*, неко време замењивао Перу Тодоровића у уређивању *Рага*: XIII/248, 358; XIV/73, 308.
- Николић Душан, вајар, урадио и попрсје Св. Марковића: XIV/119, 336.
- Николић Е., видети Николић Ефрем Јеврем.
- Николић Ефрем Јеврем, један од првих српских социјалиста о којем се скоро ништа није знало, посећивао је Карла Маркса, сарађивао са редакцијом *Volksstaat*-а, учествовао на зборовима по Европи, итд.: XV/15, 18, 21, 28, 377, 378.
- Николић Илија, срески начелник, заменио Радоја Марковића на дужности у Сврљигу: I/270, 272, 273, 428.
- Николић Љубомир, великошколац полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Николић Михаило, мајор, брат му Владимир становао код песника Драгашевића: XVI/8.
- Николић Наум, бакалин у Београду, обећао дукат месечно помоћи Светозару Марковићу када му је одузета стипендија: IV/155.
- Николић Петар, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Николић Петар, трговац из Београда: XI/235.
- Николић Петар, Јагодинац, марковићевац, хапшен у време избора 1875: XIV/32.
- Николић Светозар, великошколац, полагао неке испите када и С. Марковић: I/290.
- Николић Светозар, радио у Државној штампарији, претплатник на листове Светозара Марковића: XIV/298.
- Николић Сергије: XI/274.
- Николић Сима, трговац из Јагодине, хапшен у време избора 1875: XIV/32.
- Николић Тихомиљ Тихомир (1832–1886), официр, ађутант кнеза и краља Милана, министар војни у време првог српско-турског рата, касније генерал: IV/296; V/287; VII/352; XIV/253.
- Николић Тодор, циглар из Јагодине, хапшен у време избора 1875: XIV/32.
- Никшић Мелентије (1780 – 1816), архимандрит, епископ шабачки и ужички, погубљен по налогу кнеза Милоша јер је хтео да се уведе државни савет који би ограничио кнежевину власт: VIII/49.
- Нинић Коста, правник, растурао забрањене пашквиле: VI/153.
- Нинковић, сестре Милица и Анка, места где се заједно

- помињу, видети и посебно Нинковић Анка и Нинковић Милица: VII/203, 206, 209, 210, 351; XI/187, 189, 191, 197, 200, 202, 204–206, 218, 223, 269, 270, 288, 290, 301.
- Нинковић Анка удата Анђелковић (1855–1923), млађа кћерка Нинковић Петра, професора и директора новосадске гимназије, са сестром Милицом прва српска социјалисткиња у Војводини, веома блиска Светозару Марковићу, удата за Срету Анђелковића: I/427; VII/351; XI/187, 189, 191, 194, 197, 200, 202, 204–206, 218, 223, 269, 270, 288, 290, 301, 305; XII/284, 295; XIV/83, 84, 87, 88, 132, 226, 229, 230, 234, 241, 244, 295, 311, 312, 318; XV/11, 13–14, 24, 376, 378; XVI/234, 248.
- Нинковић Милица, видети Нинковић-Тодоровић Милица.
- Нинковић Петар (1820–1887), родом из Буковца код Сремских Карловаца у којима је завршио гимназију и Богословију, а филозофију у Сегедину. Још као ђак сарађивао у *Србском народном листићу*. У 1848–1849. години био члан Средишњег одбора у Сремским Карловцима, 1853. године постављен за професора а потом и управника новосадске српске гимназије, 1861. покренуо је са Емилом Чакром лист *Србобран*, суфинансиран од кнеза Михаила (излазио до 1867). Како је био опонент милетићевцима смењен је и са управничког места у гимназији, и чак и са професорског места. Купио је земљу у Модошу и Жабљу и неко време живео од давања исте под закуп. Када су му кћерке и супруга из Швајцарске прешле у Крагујевац отишао је код њих, умро 1887. Имао је троје деце: Милицу, Анку и сина Душана. Душан је завршио гимназију и технику у Цириху, сестре Милица и Анка биле су прве српске социјалисткиње: VII/236, 237.
- Нинковићи, породица професора и директора новосадске гимназије; нарочито се често у Марковићевим текстовима помињу његове кћерке Милица и Анка (видети и посебно): VII/192, 193, 197, 208, 351; XI/301.
- Нинковић-Тодоровић Милица (1854–1881), старија кћерка професора и директора новосадске гимназије, Петра. Упознала се са Светозарем Марковићем за његове емиграције и његовог боравка у Новом Саду 1872. године; под његовим утицајем после завршетка гимназије отишла је са сестром Анком на студије педагогије у Швајцарску. По повратку са школовања обе сестре су отишле у Крагујевац где су отвориле прву приватну вишу женску школу. Нови председник владе Данило Стефановић нашао је формални разлог (нису српског држављанства) па их је намеравао протерати из

Србије. Обе сестре, међутим, удале су се за српске држављане (Милица за Перу Тодоровића, блиског пријатеља, тада већ покојног Светозара Марковића). Милица је учествовала као добровољац у санитету српске војске у првом српско-турском рату. Но, како је супруг Пера морао да емигрира због учешћа у „Црвеном барјаку“, и Милица је отишла из Србије. Неко време била је у Петрограду на школовању, као стипендиста руске владе. Због лоше климе прешла је наново у Швајцарску, па потом заједно са супругом у Париз где је намеравала да студира природне науке (положила је „претходне испите из медицине“). Како се, међутим, разболела, вратила се у Србију (Крагујевац), где је и умрла. Милица је прва српска социјалисткиња која је активно, јавно деловала. Писала је за *Засијаву*, *Јавносии*, *Глас Јавносии*, *Уједињење*, *Ослобођење*, *Ситаро Ослобођење*, *Раг*, *Ситражу* и друге домаће и стране листове и часописе. Превела је на немачки Марковићеву *Србију на Исцоку* и Тодоровићев текст *Унишћење естетике*, преводила је са руског и немачког и на руски и немачки, о чему још увек немамо тачне податке: IV/290; V/143, 286; VII/350, 351; XI/187–189, 191, 194, 197, 198, 200, 202, 204–206, 218, 223, 269, 270, 288, 290, 301; XIV/83, 84, 87, 88, 132, 226, 229, 230, 234, 241, 244, 295, 306, 311,

312, 318; XV/6, 175, 376, 387; XVI/195–198, 234, 248.

Н-ну, видети Непознатом.

Нинчић Арон (1845–1906), родом из Старе Кањиже, завршио Велику школу у Београду и остао у Србији; био адвокат у Јагодини и Београду, члан Апелационог и Касационог суда, владин посланик у Народној скупштини, антимарковићевац, напредњак, члан неколико влада и министар правде: XIV/166, 168, 256.

Нишлић Павле Паја, Јагодинац, агитовао против избора Јеврема Марковића за посланика 1875. године: XIV/166.

Нобел Алфред (Nobel Alfred Bernhard, 1833–1896), хемичар, проналазач преко 100 изума (бездимни барут, динамит и др.). Као филантроп од својих зарада оставио фонд од 9,2 милијарде долара за доделу *Нобелове награде* (за подручја истраживања у физици, хемији, медицини, за књижевност и за мир); награде се додељују од 1901: XV/373.

Новаковић Илија, трговац и један од двојице кметова у Крагујевцу у време „Црвеног барјака“, суђен али „због недостатка доказа“ ослобођен са казном полицијског надзора на годину дана: XV/384.

Новаковић Јован, посланик из Карановца (Краљева): VI/175, 201, 215.

Новаковић Петар, великошколац, полагао неке испите ис-

товремено када и С. Марковић: I/289.

Новаковић Стојан (1842–1915), филолог, историчар, државник, један од оснивача напредњачке странке, дипломата, министар у више влада, председник министарства 1895. и у време анексионе кризе 1909; члан Државног савета, Српске краљевске академије и др. У младости писао песме и романе, уређивао *Вилу* 1855–1868, написао преко 500 радова и дела из историје и историје књижевности и језика (*Васкрс државе српске, Срби и Турци у XIV и XV веку*, итд.): I/122, 417, 421; II/280; III/33, 87; IV/308; V/283; VI/260, 269; VII/216; VIII/245, 246; XI/102, 289; XIV/310, 312; XV/6, 175, 375; XVI/32, 179, 279.

Ноје, библ.: VII/291.

Њ

Његош Петар II Петровић (1813–1851), песник, владика и владар Црне Горе 1830–1851: II/90; XIV/206; XVI/270.

Њекасов Николај Алексејевич (Некрасов Николай Алексеевич, 1821–1878), руски песник, уређивао *Современник*, *Ошечесјивенъе зајиски* и др.: XV/314; XVI/190, 197.

Њутн Исак (Newton Isaac, 1642–1727), енгл. математичар, физичар, астроном и проналазач; уз остало, утемељивач закона гравитације 1666. године (најпознатије дело: *Philosophiae Naturalis Principia Mathematica*, 1687): III/15, 16,

44, 113, 114; IV/18; VII/120; VIII/84; IX/132.

О

Оберкнежевић Ф., члан књижевног одбора Матице српске: VII/236.

Обилић Милош, јунак који је, према народној епизи, у Косовској бици 1389. године убио турског султана Мурата; од њега је створен један од најпопуларнијих ликова у епској књижевности (пример јунаштва и жртве насупротив издаји Вука Бранковића). У историјским изворима има трага о Србину који је погубио султана Мурата; неколико векова вођен под презименом Кобилић или Кобиловић, док му народна епика од XVI века даје има Милош а касније и презиме Обилић: IV/38; XV/212; XVI/141, 144.

Обрадовић Доситеј (1740–1811), књижевник и просветитељ, највеће име у Срба доба просветитељства. Замоначен у младости упутио се да обиђе тадашње културне центре (Беч, Париз, Трст, Смирну, Лондон, Цариград, Русију и др). Када је у Србији избио устанак дошао је да помогне, био је први „попечитељ просвештенија“, организовао просвету, са Иваном Југовићем основао Велику школу (1808). Његова дела (*Животи и прикљученија*, *Басне* и др.), имала су преваходно дидактички циљ – описменити и просветити

- народ: I/411; V/167; VIII/29, 162; XI/274; XIII/238; XVI/228.
- Обрадовић Јеремија, видети Карачић-Обрадовић Јеремија.
- Обреновић Јеврем (1790–1856), брат кнеза Милоша, утицајан и политички активан, управљао нахијама, био командант подринско-савске команде, председник совјета, намесник. Његов син Милош (1829–1861), отац је кнеза и краља Милана: XV/296.
- Обреновић Јован (1778–1850), брат кнеза Милоша, војвода, учествовао у устанцима, посебно се истакао у боју код Пожаревца: XV/296.
- Обреновић Јулија (1831–1919), девојачко презиме Жуњица, супруга кнеза Михаила: XV/34.
- Обреновић Милан, видети Милан Обреновић, кнез и краљ Србије.
- Обреновић Милош, видети Милош Обреновић, вођа II српског устанка и кнез Србије.
- Обреновић Михаило, видети Михаило Обреновић, кнез Србије.
- Обреновић Томанија (1796 – 1881), кћерка војводе Анте Богићевића, супруга Јевремова, брата кнеза Милоша, бака кнеза (краља) Милана: VII/352.
- Обреновићи, кнежевски и краљевски дом, династија установљена од вође II српског устанка, кнеза Милоша; владари: кнез Милош 1815–1839; 1858–1860; кнез Милан 1839; кнез Михаило 1839–1842 и 1860–1868; кнез Милан 1868–1888, од 1882. године краљ; Александар 1888–1903. године: IV/7, 20, 30, 50, 150, 264, 282, 285, 292, 310; V/7, 20, 30, 50; VI/7, 8, 13, 157, 216, 233, 259, 281; VII/146, 193, 196, 197, 219, 252, 280, 295, 302, 303; VIII/38, 59, 93, 170, 189, 214, 249; XI/57, 98, 150, 280, 284, 294, 300; XII/17, 53, 135, 249, 265, 285, 306; XIII/79, 349; XIV/42, 73, 292, 311, 312, 329; XV/129, 367, 382; XVI/41, 47, 246, 249, 257, 268, 278, 282, 291, 296, 299.
- Обркнежић Ф., професор, члан Књижевног одељења Матице српске: VII/236.
- Овен Оуен Роберт (Owen Robert, 1771–1858), енглески индустријалац, социјалиста који је покушао и своје имање да преуреди у комунски систем (New Lanark у Енглеској, New Harmony у САД); у почетку је имао успеха, али је овај покушај ипак пропао: III/61; V/82, 84; VII/134, 135, 288; X/7, 14, 17, 77, 83, 191; XIII/290, 291, 296; XIV/227; XVI/228.
- Огарјев Огарјов Николај Платонович (Огарёв Николай Платонович, 1813–1877), руски револуционар, филозоф, материјалист, књижевник, песник, сарадник Херцена, члан тајног друштва „Земља и воља“: II/230; V/283; XVI/197.
- Огњановић Илија (1845–1900), псеудоним Абу Казем, лекар, књижевник, милетићевац, сарађивао у *Засјави* и *Змајевим листовима*, уређивао *Јавор* и више других листова: XIV/277, 331.

- Одгер, видети Одер Џорџ.
- Одифре, реакционарни француски политичар: XIII/99.
- Одлинг Вилијам (Odling, William), енгл. хемичар: III/25.
- О'Донован Росе Џон (1809 – 1861), ирски филолог, историчар, национални борац: II/104.
- Округлић Илија (1827–1897), песник и писац: VII/237.
- Олег Мудри (од 879. до 912. или 922), руски кнез ујединио руска племена, из Новгорода пренео престоницу у Кијев, стизао са бродовима до Цариграда 911. године: IX/75.
- Оливијери Оливјери Емил (1825–1913), француски политичар, министар у доба Наполеона III (објавио рат Пруској 1870): II/10, 21, 223, 290; IV/8.
- Ољхини, учитељ стенографије у Русији: I/349.
- Омар Омер, арапски калиф (634–644), наследник Абу Бекра, освојио Сирију, Египат и Персију, увео рачунање нове године код муслимана од године бежања Мухамеда у Медину 622. године: XIII/33, 34.
- Омер-паша Латас, потурица родом из Јања-горе, турски војсковођа, успешно ратовао у Сирији 1840, Албанији 1842. крваво угушио побуну бегова у Босни 1851, предводио поход на Црну Гору 1852–1853, командовао турском војском и у Кримском рату, водио нови поход на Црну Гору 1862, обустављен интервенцијом великих сила, угушио устанак на Криту 1867: XIV/284.
- Омир, видети Хомер.
- Он, псеудоним, видети Глишић Милован.
- О'н, О'н Роберт, видети Овен Роберт.
- Онанг-иген-хе, кинески теоретичар из XI века, заступник идеје о преносу власништва на државу: XIII/309.
- Онупријенко, сеоски старешина у селу Исајке (Кијевска губернија): VIII/124, 226.
- Оњегин Евгеније, лит.: XVI/276.
- Ординер Едвард (Ordinaire Edvard), посланик у француској скупштини: VI/125.
- Орел Орел де Паладин (Aurette de Paladines Louis-Jean-Baptiste, 1804–1877), Тјеров генерал, командант гарде – „делат Париске комуне“: V/231, 233.
- Орешковић Антоније (1829 – 1906), официр, прешао 1862. године у Србију, луковник у генералштабу српске војске, аутор више војних и политичких списа: VII/352; XV/61, 230, 289, 380.
- Орлеанци (Orléans) франц. краљевски дом, млађа грана бурбонске династије; владари: Филип I 1640–1701; Филип II (син Филипа I) регент малолетном Лују XV 1674 – 1723; Луј Филип Жозеф 1747 – 1793, узео учешћа у револуцији, гласао за смрт Луја XVI али је и сâм гилотиниран, његов син Луј Филип I владао 1830–1848: IV/84, 94; V/230, 248; VI/129.
- Орлов, студент нихилиста из Москве, суђено му заједно са

- Нечајевим за припрему преврата: V/94.
- Ормузд, видети Ариман, бог зла (мрака) у Персији: III/6, 103.
- Орхан (Orkan, 1326–1360), султан, син Османов, установио јаничарски војни ред, уништио остатке Никејског царства, запосео Галипоље 1354, потукао српску и бугарску војску код Димотике 1352: VIII/133, 234.
- Осман, персонификација службе тиранији: II/135.
- Остојић Ивко, посланик: VI/115, 227, 232, 233; XII/133, 135.
- Остојић Никола, адвокат у Крагујевцу, члан Управног одбора Друштвене штампарије, пренео лист *Глас Јавности* од марковићеваца у руке либерала: XII/305, 307; XIII/223–225; XIV/287.
- Остојић Петар, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/290.
- Оуен, видети Овен Роберт.
- Одер Џорџ (Odger George, 1820–1877), обућар, секретар Лондонског већа тредјуниона, један од оснивача, члан и председник Генералног већа Прве интернационале; разишао се са Марксом 1871. године око прогласа поводом Париске комуне (*Грађански райи у Француској*), искључен из Интернационале: V/194, 290; XV/373.
- Павле Паја Михаиловић, синовац Стевче, видети Михаиловић Павле Паја.
- Павле, велики кнез, син руске царице Катарине II: I/211, 422.
- Павле III (Pavao Alessandro Ferpese, 1468–1549), папа од 1534. године; са Карлом V сазвао Тридентски сабор, концил (заседао три пута од 1545. до 1564), на којем је покушано да се нађе решење о јединству са реформистима, кодификоване су нормe католичке цркве и др.; Павле III био је типичан ренесансни владар, помагао уметност, итд.: III/16.
- Павлићевић, средњи начелник у Звижду: XIV/162.
- Павлов, напредни Рус подвргнут белом терору 1863–64. г.: V/76.
- Павловић Алекса, трговац из Београда, био на истом броду којим се вратио С. Марковић у Србију 1873: XI/235.
- Павловић З. Димитрије, официр, командант батаљона у српско-турском рату: XVI/36.
- П. Ђ., (XIV/244) вероватно Пера Ђорђевић, видети Ђорђевић Петар Пера.
- Павловић Ђорђе Ђока, професор Велике школе, директор банке: V/36, 294; XI/250.
- Павловић Ђорђе Ђока, трговац из Београда, посланик, карађорђевићевац; у његову вилу на Сењаку уселио се краљ Петар I Карађорђевић по повратку из егзила после I светског рата (јер је двор био у рушевинама) и у њој је и умро 1921: V/147; XIV/73, 75, 309.

П

П., највероватније Паја Михаиловић или Пера Велимировић.

- Павловић Илија, један од скупљача претплате на лист *Јавности*: XII/44.
- Павловић Јевта, добављач хартије за Друштвену штампарију у Крагујевцу, тј. за лист *Јавности*: XII/166.
- Павловић др Јован (1843–1892), књижевник, публициста, веома активни члан Уједињене омладине српске, уредник *Панчевца* у којем је Светозар Марковић објавио низ својих текстова; у истом листу је први пут објављен и превод *Манифестиа комунистичке партије*, вођене полемике и др.; касније био први министар просвете код књаза Николе у Црној Гори, где такође уређује низ листова; Павловићева је и идеја за градњу Зетског дома итд.: IV/14, 159, 161, 207, 297, 312, 318; V/261, 289; VI/270; VII/29, 352; XII/297; XIII/348, 359; XIV/291, 310, 325; XV/379; XVI/72, 200.
- Павловић, штампарија у Панчеву (Јовановић–Павловић), акционара др Јована Павловића и Каменка Јовановића, имали су и своју књижару, штампали лист *Панчевац* и др.: IV/92, 288, 300, 311.
- Павловић Мелентије Хаџи-Мелентије, (1776–1833), јеромонах и игуман Враћевшнице, први Србин митрополит у обновљеној Србији 1831–1833, председник конзисторије, истакао се у борбама II устанка (на Љубићу и Палежу 1815): I/419.
- Павловић Миливоје, преводилац, син последњег Србина жупана у Вуковару (преводио текстове са немачког и француског за ова дела): XIV/307.
- Павловић Никола, трговац из Сегедина: XI/235.
- Павловић др Стеван (1829–1908), адвокат, књижевник, политичар, посланик у Пешти, издавао лист *Наше гоба*; заменио Светозара Милетића на челу странке након његовог повлачења; водио компромисну политику: I/423; IV/202, 211, 304, 305, 307, 309; V/138; VII/236, 237.
- Павловић Тома, службеник руског посланства у Београду, поверљив човек Јована Ристића: IV/295; V/296; VI/271.
- Павловна Вера, лит.: XVI/275.
- Пазван Оглу (1758–1807), турски паша, истакао се у руско-турском рату 1788–1791/2, докопао се положаја видинског паше, потом се одметнуо од султана јер је штитио прогнане јаничаре из Србије; покушао да се осамостали тражећи подршку у иностранству, чак и Русије. У време устанка у Србији 1804. постао суздржљивији према Порти, умро је 1807. године не стигавши да се измири са Портом: I/149.
- Паја, видети Михаиловић Павле Паја.
- Паја, (XI/231; XIV/77), видети Вуковић Павле.
- Пајевић Арса (1840–1905), фактор у Задружној штампарији у Новом Саду, скупљао претплату на *Србију на Истиоку*;

- осамосталио се 1879. године и штампао низ листова и часописа (*Невен*, *Сјармали*, *Орао*), имао и своју књижару VII/186, 196, 204; XIV/195.
- Пајић Марко (1850–1888), родом из Драгачева, великошколац, вођ буне на Великој школи 1871; протеран из Србије, сарађивао у Марковићевим листовима, касније радикал, учитељ: IV/44, 285, 314; VII/275–278; XV/134, 382.
- Пајкић Васа, школски друг Светозара Марковића, заједнички упутили писмо Владимиру Јовановићу 10. X 1865: I/217, 366.
- Пајовић Арса, видети Пајевић Арса.
- Паланчанин, непознато лице („син Паланчанинов“ из извештаја Ристићевог доушника): V/166.
- Паликао, противник Париске комуне 1871: V/231.
- Палмерстон Хенри (Palmerston Henry John Temple, 1784–1874), енгл. државник, министар спољних послова скоро 20 година (1830–1851), са мањим прекидима, председник владе 1855–1865, имао велики утицај у међународним пословима: XV/246.
- Пампуловић Караконцула Пампуловић, псеудоним Добре Ружића: XIV/276, 331.
- Панајотовић Зоран (1935 – 1995), историчар, библиотекар Института за историју радничког покрета Србије (преименованог у Институт за новију историју Србије), библиограф и истраживач, сарађивао и на овим делима: (XVII књ.).
- Панајотовић Љ. Јован, активни члан Уједињене омладине српске: IV/203, 281.
- Панта, видети Јовановић Панта, министар.
- Пантелић Ђорђе Ђока, члан Касационог суда, владин посланик, министар правде: XI/65, 89, 90, 281; XII/131; XVI/206.
- Пантелић М., учесник последње скупштине Уједињене омладине српске: IV/203, 281
- Пантелић Петар, чиновник у Управи фондова: IV/173.
- Пантић Анта, посланик, посебно се залагао за поштравање мера против слободе штампе, тј. против листа *Радењик*: VI/166, 199, 207, 221, 225–227, 233, 277, 279, 283, 285; XI/89.
- Пантић Ђорђе, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/291.
- Панчић др Јосиф Јосип Јован (1814–1888), како су све писали његово име; основну школу завршио у Госпићу, гимназију у Ријеци, филозофски факултет у Загребу, медицински у Будимпешти; радио као лекар у Будимпешти и северном Банату; прешао у Србију 1846. године где постаје професор и ректор Велике школе, посланик и председник Народне скупштине, један од првих истакнутих природњака у Србији, написао више дела и радова (*Флора Кнежевине*

- Србије*, *Флора околине Београда*), установио постојање низа нових врста биља, неке носе и његово име (Панчићава оморика), први председник Српске Краљевске академије, итд.: I/290, 292, 296, 297, 301, 308, 358, 418, 430; III/36–38, 128, 135, 148; IV/71, 285, 293; V/64, 66; VII/276; XVI/23, 273.
- Паракостопулос Панајот, предавач грчког језика у гимназији у Београду (па и С. Марковићу). I/416.
- Папиас, св.: XIII/276.
- Параментић, синоним заврбаног човека који обмањује на суду: VI/157; VIII/65, 266.
- Параноси, трговци у Београду: VII/142.
- Паскије, један од „принчева орлеанских“: XIII/99.
- Паулсон, учитељ стенографије у Русији: I/349.
- Пауновић Марковићевац, стрељан због учешћа у Тимочкој буни 1883: XVI/198. Ово презиме је, као и нека друга, очито произвољно и нетачно наведено код Малона, а штампано у XVI књизи. Тамо је права збрка код навођења стрељаних лица у Тимочкој буни 1883. године (стр. 197 и 198). Дидић је тачно наведен (видети Дидић Љуба). Глишић је највероватније Гилкић Михаило, касапин из Алексинца, стрељан. Маринко Зековић је највероватније двоструко криво спојен: мислило се највероватније на стрељаног Маринка Ивковића, свештеника и народног посланика, и Зебић Владимира, стрељаног учитеља. Пауновић је највероватније Првуловић Миленко, стрељани учитељ из Кривог Вира. Податке је Малону давао Пера Тодоровић у иностранству па није чудно да су ове омашке настале (неке су могле настати и код Малоновог писања; погрешно записане, транскрибоване и сл.) – код коментарисања текста испустили смо из вида да је Тодоровић могао и грешити у давању тачних имена, па смо тако и белешку 305, на страни 295 некритички бележили; овим текстом и исправкама у листи Штампарских погрешака то исправљамо.
- Пауновић Петар, старешина народне војске, ангажован од владе да агитује против избора Јеврема Марковића за посланика у Јагодини: VI/11.
- Пачу др Лазар (1855–1915), лекар, марковићевац, уредник *Сјараже*, касније истакнути радикал и један од најбољих српских министара финансија: XV/366, 387; XVI/285, 291, 292.
- Пашали Мејо, видети Пашалија Меотумети Мухамед.
- Пашалија Меотумети Мухамед, муслимански првак, националиста из Брчког: IV/103.
- Пашић Никола (1845–1926), студирао са Марковићем за саобраћајног инжењера у Цириху, врстан сарадник, касније вођ Народне радикалне странке и један од најис-

- такнутијих политичара Србије краја XIX и почетка XX века: I/296; II/161, 190, 191, 275, 287; IV/44, 276, 306, 314; VII/181, 191, 199, 201, 351; XIII/362; XIV/X, 225, 274, 292, 312, 327, 332; XV/352, 356, 374; XVI/20, 21, 36, 41, 132, 143, 149, 164, 207, 215, 227, 243, 270, 300, 303.
- Паштрмац Паштрмчевић Вуле, предавао више предмета у крагујевачкој полугимназији (па и С. Марковићу), касније био и директор: I/415, 416; XII/315.
- Пејић др Лазар (1944–1994), професор Универзитета у Београду, економиста, писао доста из историје економских доктрина, па и о раду Светозара Марковића, сарадник и приређивач ових дела: IV/VI; IX/VI, IX; X/VI; XVI/266.
- Пејић Радован, професор немачког језика у крагујевачкој полугимназији, либерал, антимарковићевац: XIII/230.
- Пејић Сава, сарадник Британске библиотеке, помогао сарадницима у раду на овим делима: XIV/293.
- Пејковић Петар, трговац из Ковина: XI/235.
- Пејовић Арса, видети Пајевић Арса
- Пелагић Василије Васа Васо (1833–1899), како се све писало његово име, учитељ, архимандрит, један од првих српских социјалиста родом из Босне; похађао Богословију у Београду, учитељевао у Брчком, провео две године у Москви где је слушао пре-
- давања из политичких наука и медицине; управник Српско-православне богословије у Бања Луци (прве средње школе Срба у Босни), као раније у Брчком – оснива српску читаоницу и у Бања Луци; због штићења ђака осуђен и спроведен у Малу Азију где је у Кјутјају провео годину дана, спасен посредством Руса, одлази у Србију, па Војводину (Аустро-Угарску) одакле такође бива прогнан, неко време био је на Цетињу укључујући се у припреме устанка у крајевима под Турском, када се та акција разоткрила одлази у Трст, Грац, Швајцарску; један је од вођа у устанку у Босни 1875. године, ухваћен од аустроугарских власти интерниран је у Мишколц, наново је међу устаницима, па у Србији, где је такође хапшен, суђен, затворан и у лудницу. Покушао је у Србији да организује социјалистичку партију, један је од оснивача и сарадник *Гласа Занатлија, Социјалдемократија*. Писао је много, сарађивао у *Засјави*, Марковићевим листовима и другде: издао је низ дела, један је од највише штампаних српских писаца у свом добу. Умро у затвору у Пожаревцу: I/XII; IV/176, 289, 290; 314, 316, 317; V/138, 149, 153, 156, 157, 278, 285, 288, 289; VI/275; VII/194, 204, 222, 227, 228; XIII/202; XIV/49, 159, 160, 311; XV/64, 65, 68–71, 80, 103–105, 115, 166, 206, 228, 259–261, 286, 310, 366, 380–382, 387.

- Пелевис, од штампе измишљена личност Прве интернационале: V/195, 290.
- Пеливановић, аквизитер из Ваљева за *Полијички речник* Владимира Јовановића: IV/133, 135.
- Пеливановић, личност из доушничких извештаја, дружио се са марковићевцима у кафани "Руски цар" у Београду (можда Ваљевац који се помиње у IV књизи): V/287.
- Пелл'рен Пелре (Pell'gen), француски социјалист: XIII/312.
- Пенденис Артур, лит.: I/127.
- Пера, „неки Пера“, највероватније псеудоним за неког од службеника у аустроугарском конзулату, који је достављао податке београдској полицији: XI/239.
- Пера, није поуздано да ли је у XI књизи реч о Пери Велимировићу, који је био најупућенији (од „Перâ“ оног доба) у припреме устанка 1872. године, или је то Пера Тодоровић, Пера Ђорђевић или сасвим неко други: XI/214, 227, 229, 231.
- Пера, у VII књизи је Велимировић Петар Пера, видети: VII/189, 193.
- Пера, у IV књизи видети Петар I Карађорђевић: IV/151, 296.
- Пердоне, инжењер, по Марковићу „чувен“ ауторитет за питања железнице: VI/72, 75, 78.
- Перера Исак, тј. Периер Изак (Périere Isaac, 1806–1880), француски банкар: XIII/105, 354.
- Периновић Петар, новинар, публициста, уредник *Врзиноћ кола*: XV/380.
- Перишић Гајо, по извештајима полицијских доушника гост у београдској кафани „Париз“: VI/146, 163.
- Перишић Лука, великошколац полагао неке испите истовремено када и Светозар Марковић: I/290.
- Перишић Марија, Перишић, презиме Светозареве маћехе Марије из претходног брака, видети Марковић Марија.
- Перишић-Вучић Тома, видети Вучић-Перишић Тома.
- Перковац Иван, уредник листа *Pozor (Obzor)*, у Загребу 1860–1867: VI/263; VII/345.
- Перовић Латинка (*1933), по струци филолог, бавила се политиком и публицистиком, потом историјом, плодан писац (па и о Светозару Марковићу): XI/302; XVI/266, 274, 278, 291.
- Перовић Радослав (1903–1970), романиста по струци, бавио се историјом, припремио скоро у целини *Дела Светозара Марковића*, Одбор за припреме ових дела откупио је од наследника I и II књигу рукописа који је већ био у прелому, ти резултати су унети у прве три књиге овог издања: I/XV; IV/286; VI/260; IX/XIV; XI/270; XIV/310.
- Перса Караосмановић, подруглив надимак кнегиње Персиде, супруге кнеза Александра Карађорђевића, мајке краља Петра I: V/261, 293.

- Персида Карађорђевић (1813 – 1873), кнегиња, кћерка Ј. Не-
надовића, супруга Карађор-
ђевог сина кнеза Александра,
мајка краља Петра I Кара-
ђорђевића: IV/296; V/174, 261,
289, 293; VI/146, 272.
- Петар II Асен, бугарски цар
1196–1197: XI/287.
- Петар I Велики (1672–1725), ру-
ски цар 1689–1725 водио ви-
ше ратова, извршио велике
реформе у Русији, један од
најзначајнијих владара у ру-
ској историји: I/99, 150, 152;
II/32; III/48; V/212; X/86;
XV/250; XVI/255.
- Петар I Карађорђевић (1844 –
1921), син кнеза Александра,
унук Карађорђевог. Од ране
младости у емиграцији, завр-
шио школовање у иностран-
ству (Сен-Сир у Паризу), учес-
твовао као добровољац на
страни Француске у фран-
цуско-пруском рату 1870 –
1871 (по неким изворима и у
Париској комуни), своју имо-
вину дао за помоћ уста-
ницима у Босни, у устанку и
сам учествовао као Петар
Мркоњић; ожењен Зорком,
кћерком кнеза Николе I Пе-
тровића, црногорског кнеза;
претендент на престо у Ср-
бији, где је и дошао после
преврата 1903. године, краљ
до 1914, када уступа власт ре-
генту, сину Александру; вла-
дао као монарх у уређењу
земље са парламентарном
монархијом, остао у народу у
доброј успомени; успешно су
за његове владавине вођени
Балкански ратови 1912 –
1913., и I светски рат 1914 –
1918: IV/150, 151, 152, 296, 297;
VI/381; XII/304; XIV/73, 309,
328; XVI/26, 277, 280, 303.
- Петар, св.: XIII/283.
- Пети Вилијам (Petty William,
1623–1687), енгл. економист,
претходник А. Смита и Д. Ри-
карда: VII/90.
- Пети-Бартеле (Petit-Berthelé),
члан Главног одбора Прве
интернационале: II/213.
- Петка Параскева, св., крсна сла-
ва Марковића: XIV/333.
- Петковић Алекса, посланик,
антимарковићевац: VI/166,
197, 200, 206, 208, 209, 214, 217,
218, 220, 221, 225, 232–235, 277,
278, 282–285; XII/276, 277.
- Петковић Т. Димитрије Мита,
Јагодинац, трговац, прет-
платник на лист *Јавности*,
хашшен у време избора у
Јагодини због подржавања
Јеврема Марковића; ожењен
најмлађом сестром Марко-
вића, Милицом (генеалогичка,
књ. I/432–433): XII/54; XIV/20,
31.
- Петковић Милица, видети Мар-
ковић Милица, најмлађа се-
стра браће Јеврема и Свето-
зара Марковића.
- Петковић Михаило, професор
нацртне геометрије у Вели-
кој школи, предавао и С.
Марковићу: I/293, 418.
- Петковић Петар, телеграфиста
из Јагодине: IV/133, 135.
- Петковић Сретен, прота у
Брчком: IV/103.
- Петрановић Д., писац, његово
дело, *Историја књижевно-
сти*, добио је С. Марковић за
награду у III разреду крагу-

- јевачке полугимназије: I/287,
417.
- Петровић, татор Српске цркве-
не општине у Трсту (стоји
Петровић, треба Јован Поп-
овић): XVI/111.
- Петровић Аврам Аврамчић
(1855–1944), марковићевац,
касније радикал; његове
Успомене објавила Латинка
Петровић 1988. године: XI/211,
302; XVI/31, 32, 38, 277, 278.
- Петровић Блазнавац Миливоје,
видети Близнавац Петровић
Миливоје.
- Петровић Вељко Хајдук-Вељко
(? – 1813), од 1803. године хај-
дуковао са Станојем Глава-
шом, а од 1806. предводи
борбе у Неготинској крајини,
која је од тада називана и Хај-
дук-Вељкова крајина, војвод-
ско звање добио 1811, поги-
нуо бранећи Неготин 1813:
IV/120, 149; VIII/29, 162;
XVI/117, 263.
- Петровић *. Вукашин, публици-
ста, уредник режимског ли-
ста *Јединство*: V/288; VI/266;
XIV/328; XVI/286.
- Петровић Вукашин (1847
–1924), великошколац, у по-
четку студирао са Свето-
зарем Марковићем технику,
а потом прешао на филозоф-
ски одсек, постао истакнути
стручњак за финансије (био и
министар финансија), са бра-
том Николом штампао *Грађу
за историју Краљевине Ср-
бије*: I/289, 429.
- Петровић Ђорђе, видети Кара-
ђорђе Петровић.
- Петровић Ђорђе Ђока, пред-
седник Касационог суда у
Београду: VI/10.
- Петровић Константин, градо-
начелник Земуна 1872:
VIII/113–115.
- Петровић Маринко, брат Ка-
рађорђевог којег је обесио због
злоупотреба: VIII/172, 256.
- Петровић Миливоје Блазнавац,
видети Блазнавац Петровић
Миливоје.
- Петровић Мита, инжењер из
Панчева: I/235.
- Петровић Настас (1867–1933),
великошколац, радио и на
припреми *Целокупних дела
Светозара Марковића* кра-
јем XIX века, радикал, један
од врских говорника, народ-
ни посланик, министар, од
1915. дисидент радикала, пре-
шао у Давидовићев кабинет
1924; после смрти Ст. Про-
тића постао вођа независних
радикала: XII/52, 53, 285.
- Петровић Ј. Никола, брат Ву-
кашина, уредника листа *Јед-
инство*: VII/232; XIV/330.
- Петровић др Рагислав (*1928),
историчар, поред осталог ау-
тор и књиге *Агам Богосав-
љевић*, XI/269; XVI/280.
- Петровић Симеон Сима, све-
штеник, члан Конзисторије
(духовног суда) Митрополије
у Београду: VI/150.
- Петровић Хранислав, велико-
школац, полагао неке испите
истовремено када и С. Марк-
овић: I/294.
- Петровићи, династија у Црној
Гори, првобитно владали као
владике, а потом као кнезови
и краљеви; од владике

- Данила 1697, до краља Николе, који је капитулацијом 1915. и одлукама Подгоричке скупштине 1918. године уклоњен са власти: IV/282, 293; V/291; VII/193; XIV/311; XVI/41, 249.
- Петронијевић Аврам (1791 – 1852), политичар, трговац, један од најистакнутијих уставобранитеља; понајвише се бавио спољним пословима и у време кнеза Милоша и у доба кнеза Александра Карађорђевића: I/262, 264, 420; VIII/3, 50, 58, 59, 180, 188, 189, 243, 248.
- Петронијевић Милан, политичар, неко време (1868) министар спољних послова: I/432.
- Пешика, студент права, зостављан од полиције 1875: XV/134.
- Пешић Јанићије, посланик, антимарковићевац: VI/166.
- Пијаде Моша (1890–1957), политичар, сликар, публициста, један од најближих сарадника Јосипа Броза Тита, обављао највише партијске и државне функције све до смрти: IV/311.
- Пијановић др Петар (*1949), дипломирао и докторирао на Филолошком факултету у Београду. Као главни и одговорни уредник у Заводу за уџбенике и наставна средства, Пијановић је својим радом значајно допринео припремању и издавању ових *Целокућних дела* Светозара Марковића: књ. IV–VIII и XI–XVII, стр. VII.
- Пијат Пија Феликс (Pyat Felix, 1810–1889), франц. адвокат, драмски писац и новинар, један од организатора Nouvelle Montagne (монтањери) у револуцији 1848; био у сукобу са Интернационалом, после пада царства издавао лист *La Combat*, па *Le Venegeur*, нестао 22. маја 1871. године, версајски суд осудио га на смрт, после амнестије комунара вратио се у Париз; 1880. године издавао лист *La Commune*, а 1881. *La Commune libre*: II/20; V/216, 265.
- Пије IX (Pius IX, 1846–1878), папа, прогласио догму непогрешивости папа 1870. године: VI/97; XV/233, 234, 385.
- Пијер, видети Пује-Кертије.
- Пијетро Пјетро Жозеф-Марио (Pietro Joseph-Marie), префект полиције у Паризу пред избијање устанка комунара: V/247.
- Пикар Артур (Picard Artur), брат Пикара Ернеста, варао на берзи као директор Société générale, уређивао лист *L'Electeur libre*: V/226.
- Пикар Ернест (Picard Louis-Joseph-Ernest), франц. политичар, умерени републиканац, министар, један од најрадикалнијих противника Комуне, („тица злослутница“ по Милетићу) у Тјеровој влади: II/116, 286; IV/95, 97; V/226, 227, 235, 254.
- Пилав, лит.: V/183.

- Пилерес, измишљена личност у Интернационали од грађанске штампе: V/55, 195.
- Пилић-Ракић др Вера (*1923), економиста и германиста, полиглота, проф. Универзитета у Београду, писала доста, па и о Светозару Марковићу, приређивач ових дела: књ. VI, VII, XI, XII, стр. VI; XIII/VI, 354; XIV/VI; XV/374, 375; XVI/266.
- Пио Луис Албер (Pio Luis Albert), члан Главног већа Прве интернационале из Данске: XV/XII, 372.
- Пипин Александар Николајевич (Пыпин Александар Николаевич, 1833–1904), проф. универзитета у Петрограду, биограф Бјелинског, историчар заграничне руске књижевности, сарадник *Современник*-а, издавач дела Ц. С. Мила и др.: I/234; II/285; IX/7, 8, 210, 213, 214, 217; X/107, 191, 197, 200; XI/176.
- Пироћанац Милан (1837–1897), адвокат, политичар, један од оснивача и вођа Напредњачке странке, министар, председник владе 1880–1883; повукао се из политике 1886: I/410; XI/76, 114, 209, 229, 283; XII/185, 278; XVI/48, 49, 255, 256, 300, 319; XVI/41, 197, 204, 283.
- Пироћанац Милош, Јагодинац, агитовао против избора Јеврема Марковића за посланика: XIV/166.
- Писањук мр Михаило (*1934), ликовно-технички уредник овог издања: књ. IV–VIII, стр. VI, књ. XI–XII и XIV – XVI, стр. VI.
- Писарев Димитрије Иванович (1840–1868), руски књижевник, револуционарни публициста, критичар, један од најистакнутијих представника реализма 1862–1866; био заточен у Петропавловској тврђави: I/108, 109, 129, 145, 172, 414, 418, 422; IV/35, 290; XV/314, 383; XVI/23, 26, 190, 197, 273, 286.
- Писарек др Хенрик (Pisarek Henryk, *1932), пољски филозоф, професор универзитета, хабилитовао на теми о филозофији Светозара Марковића, један од сарадника и приређивача овог издања: I/404, 405; III/VI, 145; IV/290, 312, 313; V/278; VI/268; VII/348; VIII/251; XI/270; XIII/354; XIV/300, 319.
- Питагора са Самоса (580–500 пре н. е.), грчки филозоф. Суштину света и поретка објашњавао је бројевима, којима је давао мистично значење. У I и II веку н. е. обновљена је тзв. неопитагорејска школа. Питагора је знатно допринео и развоју математике: IV/279.
- Пицек („др Пицек од Стане“), можда погрдни назив Ристићевог доушника за ванбрачног сина кнеза Михаила, видети Теодоровић Велимир.
- Пјотр Јан, чешки филолог, на чешком и руском писао о Марковом и Енгелсовом

- познавању словенских језика: XV/375.
- Плато Платон (427–347 п. н. е.), ученик Сократов, велики хеленски филозоф идеалист. Веровао је у моћ разума али и у сеобу душа. У етици сматрао је да су врлине основне у животу. Написао је више дела у облику дијалога и сматрао дијалектику основном методом у филозофији и науци: III/149; IV/272, 279; V/82; XIII/94, 233, 272–274, 283.
- Платон, Платонова штампариа, видети Атанацковић Павел, владика Платон.
- Плиније Плинијус Гај Старији (Plinius Secundus Gaius, 23–79), истраживач свестраног знања, посматрао и ерупцију Везува којом приликом је и погинуо: XIII/276.
- Плон-Плон, принц, видети Наполеон III.
- Поглупко А. Константин, писао о сарадњи Срба у *Вјерџу*: XV/377.
- Подгорац Ј. др Тодор, проф. унив. у Крагујевцу: XI/274.
- Подолински Сергеј Андрејевич (1849–1891), украјински револуционар, учесник и устанка у Босни и Херцеговини (1875–1878), сарадник *Вјерџа*: XV/361, 388.
- Полеј др.: V/216.
- Поликарп Христијан, отац Христине Екслебен из Кредленбурга: II/64.
- Полит-Десанчић др Михаило (1833–1920), политичар и писац, посланик у хрватском, а после одласка из Загреба (због говора на унив. у Москви 1866. године напустио је Хрватску) у угарском сабору, један је од најистакнутијих политичара и теоретичара Срба у Аустро-Угарској у XIX веку: I/101, 102, 405, 412–414. 432; IV/236, 356; IX/X, XI; XVI/284.
- Помпеј Гнеј (Pompeius Gnaeus), син Гнеја Великог, погинуо 45. године пре н. е.: XIII/274.
- Помпеј Гнеј Велики (Pompeius Magnus Gnaeus, 106–48 пре н. е.), истакнути римски војсковођа, члан првог тријумвирата: XIII/275.
- Поп Лука, видети Лазаревић поп Лука.
- Попов Нил Александрович (1833–1892), руски слависта и историчар, проф. Московског универзитета. Марковић је користио његово дело које је касније преведено на српски под насловом *Србија и Русија од Кочине Крајине до Светоандрејевске скућинице*: VII/162, 350; VIII/5, 51, 53, 58, 61, 71, 179, 181, 183, 188, 191, 247, 248; XI/24, 275, 276, 294.
- Попов др Чедомир (*1936), историчар, академик, професор универзитета у Новом Саду, пише доста из опште и националне историје XIX и XX века, па и о С. Марковићу, члан Одбора за припреме ових дела и један од референтата Одељењу друштвених наука о овим делима, председавао последњим седницама Одбора: књ. I–V, стр. III и VI; VI/III, VI, 283; VII–XVII/III–VI.

- Поповић Александар Таса, члан Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу: XII/305, 317.
- Поповић Антоније из Латвица код Ариља, уцењиван од хајдука: VI/32.
- Поповић Божићар, члан Уједињене омладине српске: IV/203, 281.
- Поповић Васа, судија Касационог суда: XII/69, 71.
- Поповић Владимир, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Поповић Драгољуб, биран у Годински одбор Уједињене омладине српске: V/138.
- Поповић Ђорђе Даничар (1832–1914), публициста, историчар, уредник низа листова (*Седмица*, *Даница*, *Српски дневник*, и др.); значајнија дела: *Историја српског народа*, *Историја Црне Горе*, *Слике из српске прошлости*, *Кнез Милош Велики*, *Бачки Буњевци и Шокици*, *Два Петровића Њеџоша*; превео Сервантесовог *Дон Кихота*, дела Игоа, Љермонтова и др.: I/408, 412; V/283.
- Поповић Јован Стерија (1806–1856), истакнути српски драмски писац: XI/274.
- Поповић Јосиф, професор француског у београдској гимназији, предавао и С. Марковићу: I/416.
- Поповић Комораш Константин (1795–1871), глумац и управник дилетантског позоришта у Новом Саду (још 1828. године давали представу *Робови у Италији*): I/417.
- Поповић Коста, свештеник, посланик, марковићевац: VI/231, 278, 284, 285.
- Поповић Коста, члан Управе града Београда: VI/161.
- Поповић Коста (1842–1864), рано преминули српски песник: IV/293.
- Поповић Лазар Лаза (+1892), глумац и управник позоришних путујућих трупа; 1862. године борио се на београдским барикадама, 1876. добровољац у српској војсци (игралаи комаде *Хајдук Вељко*, *Милош Обреновић*, *Граничари*, *Фердинанд*, *Силејке љубави*): VII/354.
- Поповић мр Људмила, лектор за украјински језик Филолошког факултета Универзитета у Београду, преводилац текстова са украјинског у VIII књизи овог издања: VIII/VII, 251.
- Поповић Мата, смедеревски посланик: VI/3, 259.
- Поповић М. Милан, писар Касационог суда: XII/72.
- Поповић Милоје Ђак, свештеник, писар и трговац из Кусатка, вођ прве побуне против кнез-Милошеве самовладе 1825. године, по којем је ова побуна и названа Ђакова буна: VIII/52, 247.
- Поповић Милорад (1874–1905), један од најистакнутијих социјалиста у Србији с краја XIX и почетка XX века; оснивач Југословенског радничког друштва у Паризу, уређивао *Народни глас*, *Слободу*

- (1901) и *Народну реч*, 1902–1904, због давања примата синдикалном покрету развишао се са групом коју су предводили Димитрије Туцовић и Радован Драговић (по повратку у Србију издавао *Свесѝ* и *Ново време*, а под његовим утицајем су излазиле листови струковних синдиката *Трговачки помоћник* и *Дрводељски радник*, издао је и *Илустрирани раднички календар* 1901. године у Пешти); 1904. године цела његова група је искључена из социјалистичког покрета: XVI/300.
- Поповић Милорад Шапчанин (1847–1895), песник, приповедач, писац уџбеника: I/176, 421; II/278.
- Поповић Милош (1820–1879), публициста, брат Ђуре Даничића, уредник владиних листа *Српске новине*, *Видовдан*, и др.: I/409, 428; II/3; IV/51, 282, 315; V/77, 78, 293, VI/242, 286; XI/257, 272; XVI/284.
- Поповић Миодраг (*1920), књижевник, проф. универзитета: IV/293.
- Поповић Мита (1841–1888), песник, адвокат, живео у Сомбору, један од најранијих романтичара у Срба, писао и трагедије али их није публикуовао, доста је и преводио (највише са мађарског на српски): I/174.
- Поповић Ника (VII/162, 350), видети Попов Нил.
- Поповић Павле, члан Управе града Београда: VIII/42, 174.
- Поповић Панга, новинар и уредник, издавао и уређивао *Глас народа* (1871–1876): I/423; IV/155, 287; VII/350.
- Поповић др Петар (1899–1987), историчар, проф. универзитета у Новом Саду, академик, био члан Одбора за припреме ових дела: I/III, XVI; II–XVII/III.
- Поповић Петар Пера, капетан полиције у Белици: XIV/167.
- Поповић Петар, ученик крагујевачке полугимназије из истог разреда у којем је био и С. Марковић, истовремено су добили и ђачке награде: I/285, 287.
- Поповић Сава, ученик крагујевачке гимназије, био у истом разреду са С. Марковићем: I/285.
- Поповић Сима (1844–1921), песник, рано почео да се бави новинарством, у Земуну је издавао *Народни пријатељ* у којем је сарађивао и С. Марковић, потом је отишао у Црну Гору где је уређивао *Црногорца*, *Глас Црногорца* итд.; био је и гувернер нових приморских области након рата са Турском 1876–1878, после разласка са кнезом Николом отишао у Србију: II/259, 276, 284, 291; IV/44, 202, 292, 293, 305, 308; V/138.
- Поповић Сретен Срета, посланик: XIV/322.
- Поповић Стеван, великошколац, правник, студирао истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Поповић В. Стеван (1845–1917), књижевник и политичар, ми-

- летићевац, члан угарског сабора, један од најугледнијих Срба у Војводини у XIX веку; уређивао *Орла*, *Живу*, *Илустриране српске новине*; био управник Текелијанума 1883–1917: I/417; IV/203, 281, 314; VII/237.
- Поповић Д. Стеван Бели (1844–1902), великошколац, друговао са Марковићем у време студија у Великој школи, завршио одсек филозофски, студирао у Немачкој и Швајцарској, педагог, професор и управник учитељске школе у Крагујевцу и Београду, био члан Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу (помогао око набавке штампарије), сарађивао у Марковићевим листовима; касније један од истакнутих радикала, начелник у министарству просвете, па и министар просвете и финансија: I/289, 418; IV/314; V/152; VI/261; VII/73; XII/162, 305, 306, 317, 321; XV/334; XVI/197.
- Поповић др Стеван Црни, професор народне економије у Великој школи, владин посланик у Народној скупштини, полемисао о железници са Ж. Жујовићем и Светозарем Марковићем 1868–1871, потом почео са Марковићем полемiku о Керију и заштитној царини 1875. године: VI/71, 266; XI/114, 238; XII/185; XIII/92, 266, 353; XIV/53, 147, 296, 310, 316, 317; XVI/24, 275.
- Поповић Таса, видети Поповић Александар Таса.
- Поповић Тодор, доушник намесника Јована Ристића: V/286.
- Поповић Тодор, дописник *Видовдана* из Крагујевца, антимарковићевац: XI/294.
- Поповић Тома, милетићевац из Панчева: IV/171; V/159.
- Порча „Порча од Авале“, турски харамбаша, пљачкао околину Београда, из утврђења Жрнов, које је било на врху Авале, убио га Змај Огњени Вук: I/401.
- Постлвајт Мелеки (Postletwayt Malachy, 1707–1767), енглески економист: VII/90.
- Потјер Поттије Ежен (Pottier Eugène), песник, члан Прве интернационале и Париске комуне, испевао и песму *Интернационала*, која је постала радничка химна („Победе дан се рађа..., Устајте сви на земљи клети“, итд.): V/201.
- Поцерац Милош, видети Стоићеве Милош Поцерац.
- Прајс, енгл. економиста: IX/162.
- Прванов Никола, (1845–1872), београдски васпитаник, ученик Ђуре Даничића и следбеник Вука Караџића, покушавао да уведе фонетски правопис у бугарски језик: I/287, 290.
- Првуловић Миленко, видети Пауновић.
- Предислав Немањић, син краља Стефана Првовенчаног, видети Сава II.
- Предић Димитрије, практикант, писар начелства у Гургуовцу: I/267–269, 272, 273.
- Предић Урош (1857–1953), сликар реалиста, један од најистакнутијих сликара у Срба,

- урадио и портрет С. Марковића: II/XI, 293; VII/XI; XI/329, 379; XIV/84, 335.
- Прим Хуан (1814–1870), шпански генерал и државник, предводио побуну у којој је свргнута краљица Изабела II. убијен 1870: II/133.
- Принцеза од Велса: V/234.
- Прјадка Хомо, вођа буне чигринских сељака, осуђен и прогнан у Сибир: VIII/124, 226.
- Продановић Јаша (1867–1948), историчар, књижевни историчар, публициста, политичар, као студент радио и на припремама *Целокупних дела* Светозара Марковића; вођ Самосталне странке, основао Републиканску странку у Краљевини Југославији, посланик и министар у обе Југославије; уређивао *Народну мисао*, *Одјек*, *Гласник професорског друштва*: XVI/268, 303.
- Прокић И. Милош, посланик и секретар Народне скупштине: VI/217; XI/288.
- Прота Јова, видети Јовановић Ј. Јован, прота.
- Протић Аксентије, посланик: VI/49, 264.
- Протић Велимир, члан Уједињене омладине српске, биран у Годишњи одбор: V/138
- Протић Велимир, терзија из Београда, претплатник на Марковићеве листове: XII/44.
- Протић Димитрије, професор и директор крагујевачке полугимназије, предавао земљопис (и С. Марковићу): I/415, 416.
- Протић С. Коста (1831–1892), официр, генерал, министар војни, антимарковићевац, командовао војском при угушењу Тимочке буне, намесник 1889–1892: XI/217, 282, 284, 303; XII/57, 59, 60, 142, 145, 146, 164, 165, 169, 221, 230, 248, 286, 311; XIV/172–177, 182, 323; XV/129, 153, 337; XVI/34, 202, 264, 296.
- Протић Милисав, судија Касационог суда: XV/257.
- Протић Стојан (1857–1923), политичар, један од оснивача и уз Николу Пашића најистакнутији у радикалној партији; био министар више пута и први председник владе Краљевине СХС; писао доста (*Албански проблем и Србија и Аустро-Угарска, Срби и Бугари у Балканском рату, Тајна конвенција Србије и Аустро-Угарске, Одјекови лисћини*, и др.), и под псеудонимима *Balkanicus* и *Veritas* уређивао је *Одјек* и *Дело*: V/278, IX/XIV.
- Прудон Пјер-Жозеф (Proudhon Pierre-Joseph, 1809–1865), економиста, публициста, теоретичар социјализма, залагао се за друштвену својину на бази кооперације, противник комунизма; једнакост и независност сагледавао у јединству – слободи, као „трећој форми друштва“; прославио се делом *Шта је власништво?* – (по њему, „својина је крађа“), на његово дело *Систем економских пројиву-речности или филозофија беде* Маркс је узвратио делом

- Беда филозофије*; имао велики утицај на социјалистички покрет па су се с њим оштро сукобили класици марксизма: II/12, 19, 24, 115, 144, 245, 248; IV/122, 246, 311; VI/83, 129; VII/37; X/20, 21; XI/192, 258, 299, 303; XIII/97, 108, 110, 125, 132, 139, 146, 266, 304–306, 311, 323, 355; XIV/26, 209; XVI/20, 25, 139, 211, 228, 269, 271, 277.
- П. С. С., видети Срећковић Панта.
- П. Т., видети Тодоровић Пера.
- Птоломеји, египатска династија, први њен владар био је Сотер (Лагус) а последњи Птоломеј XVI, син Клеопатре и Цезара, погубљен по налогу цара Октавијана 30. године нове ере: III/9; XIII/7, 32, 344.
- Птоломеј Клаудије (II век нове ере), александријски астроном и географ, утемељио геоцентрични систем који се одржао све до Коперникове хелиоцентричне теорије; дао основу картографске пројекције, усавршио тригонометрију за астрономске циљеве и др.: I/13, 14, 403.
- Пугачов Јемељан Иванович (1726–1775), козачки атаман, издавао се за Петра III, дигао устанак сељака 1773. године против царице Катарине II, после три године побеђен, ухваћен и погубљен: V/114.
- Пује-Кертије (Pouyer-Quertier Augustin-Thomas, 1820–1891), власник текстилних радионица у Руану, министар фи-
- нансија у Тјеровој влади: V/231, 249.
- Пујер Кертир, видети Пује – Кертије.
- Пурић Јанко, писар београдског адвоката Филиповића: V/154.
- Путник Коста, великошколац, правник, студирао истовремено када и С. Марковић: I/291.
- Путник Радомир (1847–1917), био у истом разреду крагујевачке полугимназије са Марковићем. касније један од највећих српских војсковођа, министар војни, први са чином војводе (после добијене Кумановске битке 1912), начелник штаба Врховне команде од 1912. до смрти: I/285, 416.
- Пушкин Александар (Пушкин Александр Сергеевич, 1799 – 1837), знаменити руски песник, прозни и драмски писац: IX/209; XVI/26, 276.
- Пфендер Карл (Pfänder Karl), члан Прве интернационале и њеног Генералног већа: V/255.
- Р
- Р., видети и под: Милошевић Раша: XVI/396.
- Раденић др Андрија (*1916), историчар, научни саветник Историјског института САНУ, писао доста, па и о социјалистичком покрету, посебно о штампи и политичким прогонима (*Социјалистички лисћини и часописи у Србији 1871–1918*): IV/296, 307, 314; V/286, 289; VI/267, 273; VII/344; XIII/357, 365; XIV/92,

- 93, 294, 296, 298, 300, 315, 328, 332.
- Раденковић Коста, члан одбора за изборе у Јагодини: XIV/166.
- Раденковић Мијалко, посланик, потпредседник Скупштине 1861. године, конвертит – карађорђевићевац, па обреновићевац, владин противкандидат Јеврему Марковићу при избору за народног посланика у Јагодини: I/78; VI/5, 11–13, 145, 146, 196–206, 260, 271, 277, 279; XIV/167.
- Раденковић Милан, члан Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу: XII/305.
- Радивоје, видети Милојковић Радивоје.
- Радивојевић Антоније, Београђанин, дописивао се са ванбрачним сином кнеза Михаила, Велимиром: VI/154; XI/235.
- Радивојевић П. Добро, службеник у Министарству унутрашњих дела: XIV/118.
- Радивојевић Јован, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/191.
- Радичевић Бранко (1824–1853), знаменити рано преминули песник: VII/13; XIV/206.
- Радишчев Александар Николајевич (Радищев Александр Николаевич, 1749–1802), руски социјални романописац и песник; у својим делима осуђивао експлоатацију и сталешки систем, осуђен на смрт па помилован и прогнан у Сибир, по повратку наставио са бунтовништвом, злостављан – извршио самоубиство: XVI/276.
- Радовановић Александар Шандор, градоначелник у Сремским Карловцима („кнез Карловачки“, дружио се са Змајем, С. Марковићем, уклоњен са положаја): I/229; V/220, 291; VII/228.
- Радовановић Ђорђе, писар Округа подрињског: IV/130.
- Радовановић Г. Коча, „брзојавник“ телеграфиста из Великог Градишта, сарадник у *Раденику*: IV/314.
- Радовановић Маринко, марковићевац, према достави полицијског доушника: IV/149.
- Радовановић Милан, правник, у време студија полагао неке испите заједно са С. Марковићем; сарађивао у листу *Србија*: I/294; IV/18, 277.
- Радовановић Никола, личност из извештаја Ристићевих доушника: IV/175, 176, 300; V/287.
- Радовановић Никола, посланик, антмарковићевац: XII/129, 276.
- Радовановић Павле, предавао граматику и рачун у време Марковићевог школовања у крагујевачкој полугимназији: I/415, 416.
- Радовановић Павле, један од четворице браће, учесника у атентату на кнеза Михаила (Коста, сапунџија и трговац у Шапцу, као и отац Јован; Павле поменут у овим делима, био је један од најистакнутијих адвоката свог времена, суђен због атентата; Светозар, емигрирао у Париз и избегао суђење, и Ђорђе,

- трговац са братом Костом у Шапцу): V/152.
- Радовић Димитрије Мита, посланик антмарковићевац: XI/65, 89; XII/129.
- Радовић Михаило, свештеник марковићевац: XVI/276.
- Радојковић Милета (1778 – 1852), истакнути устаник и у I и у II устанку, сердар расински, вођа буне 1835: Милетина буна, којом је кнез Милош принуђен на доношење устава: VIII/52, 53, 57, 247, 256, 266.
- Радојковић Милован, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/291.
- Радојчић Софроније, ђак из истог разреда крагујевачке полугимназије у којем је био и С. Марковић: I/285.
- Радонић др Јован (1873–1956), историчар, медијевалиста, проф. Универзитета у Београду и академик: XIV/292.
- Радонић Стојадин, посланик: VI/232, 274, 283; XI/281, 288.
- Радоњић Стојадин, видети Радонић Стојадин.
- Радосављевић М. Војин, посланик, антмарковићевац: VI/166, 226.
- Радосављевић Стеван, Београђанин, претплатник на Марковићеве листове: XII/44.
- Радуловић Здравко, син Марка Живуловог, деда Светозареве мајке Стане, по њему су потомци носили презиме Здравковићи па и отац Стане, Јеремија: I/433.
- Радуловић Марко, син Живула, по којем су потомци добили име Живуловци (преци Светозареве мајке Стане у Тимочкој крајини): I/433.
- Радуловићи, тј. Живуловци, род из Тимочке Крајине из којег је Светозарева мајка Стана: I/433.
- Разин Стенка Стејка (Разин Степан Тимофеевич), донски козак, вођ устанка сељака 1667–1671, заробљен и растргнут: V/114.
- Раичевић Стева, видети Раичевић Стеван Стева.
- Рајачић Јосиф (1785–1861), за митрополита у Срем. Карловцима изабран 1842. године, а 1848. проглашен за патријарха; основао више школа, патријаршијску библиотеку, штампарију и др.: XVI/267.
- Рајевић, личност из доставе Ристићевог доушника: XIV/258.
- Рајевски, свештеник, прота, при руском конзулату у Бечу: V/174, 289.
- Рајић Бранко, ђакон, професор у Панчеву, бележник на скупштини Уједињене омладине српске: V/138, 285.
- Рајић Љуба, видети Рајић Бранко.
- Рајић Раић Танаско, устаник, Карађорђевог барјактар, погинуо у II српском устанку бранећи топове у боју на Љубићу: IV/120.
- Рајичевић Стеван Стева, фактор у Државној штампарији: XII/161, 163, XIV/331.
- Рајковић Ђ. Вељко, секретар па судија Суда крагујевачког округа: XII/63, 64; XIII/221.
- Рајковић Лаза, старешина народне војске у Јагодини,

- антимарковићевац: VI/11; XII/51.
- Рајковић Сава, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Рајовић Цветко (1793–1873), трговац, дипломата, неко време секретар кнез-Милошевог брата Јеврема и управник Београда, председник попечитељства и попечитељ (министар) спољних послова, потпредседник Државног савета: I/410.
- Ракен, измишљена личност грађанске штампе, тобож учесник Париске комуне: V/55, 195, 290.
- Ракић Васа, кмет, председник суда у Јагодини по захтеву владе („неписмен и веома необразован... без икаквог знања и способности“): XIV/165.
- Ракић Д., учесник скупштине Уједињене омладине српске: IV/281.
- Ракић Ђ., учесник омладинске скупштине: IV/203.
- Ракић Мита (1846–1890), књижевник, преводилац, политичар, био неко време са Светозарем Марковићем на студијама у Швајцарској, ишао у посету Карлу Марксу, хтео да „одевери“ Марковића (ожењено се кћерком Милана Ђ. Милићевића, по којем је његов син, песник Милан и доbio име); разишли се релативно брзо, ступио у државну службу, уређивао лист *Време*, био министар финансија 1888, итд.: II/161; IV/275; VII/155, 216, 343, 349; IX/215; XIII/92, 265, 353; XIV/248, 276; XV/4, 5, 6, 8, 374, 375; XVI/179, 293.
- Раковић, хајдук из околине Ужица: VI/33.
- Раковски Георги (1821–1867), бугарски песник, публициста, новинар; у време турског бомбардовања Београда 1862. године основао посебну бугарску добровољачку легију, након њеног распуштања прешао у Румунију одакле је деловао у организовању покрета за ослобођење од Турске; уређивао лист *Дунавски лебед*: I/408; XIII/357.
- Рамадановић Илија, истакнути члан омладинског покрета, члан Годишњег одбора Уједињене омладине српске: V/138.
- Ранђел, кмет у Јагодини, марковићевац: VI/12.
- Ранивица, Србин у Цириху код којег су се окупљали српски студенти Светозар Марковић, Никола Пашић, Мита Ракић и др.: XIV/248.
- Ранке Леополд (Ranke Leopold, 1795–1886), историчар, професор универзитета у Берлину, уз остало, уз сарадњу са В. Караџићем штампао и *Историју српске револуције (Die Serbische Revolution, 1829, 1844²): VIII/9, 23, 27, 39, 157, 161, 171, 245, 246, 261, 269.*
- Ранковић Драгутин (*1934), историчар, бавио се историјом XX века, потом уредник за историју у Заводу за уџбенике и наставна средства, уредник и

- овог издања: књиге IV–VIII, XI–XVII, стр. VII.
- Ранковић Лазар Лаза, Јагодинац, антимарковићевац: XIV/166.
- Ранковић Маша, личност из доушничких извештаја: IV/173.
- Рап (Rapp), бизнисмен, откупио радионице Роберта Овена у САД: XIII/291.
- Распај Распаљ Франсоа Венсан (Raspail François Vincent, 1794–1878), француски политичар и научник (лекар, хемичар, биолог); републиканац, левичар, сарадник Бланкија, предводио раднике, учесник револуција у 1830. и 1848; кандидат за председника 1848; 1876. године тражио амнестију за учеснике Париске комуне: II/134, 144; XVI/25, 276.
- Ратковић Стева, трговац из Новог Сада, учесник последње скупштине Уједињене омладине српске (биран за члана одбора за преглед финансијског пословања), претплатник на Марковићеве листове и скупљач претплате за *Србију на Истоку*: V/138; VIII/107.
- Рау Карл Хајнрих (Rau Karl Heinrich, 1792–1870), немачки економист, у неким питањима истомишљеник Смита и Рикарда: II/109; X/133, 190.
- Раух Левин (Rauch Levin, 1819–1890), политичар, бан 1868–1871, један од оснивача мађарске унионистичке странке у Хрватској; због афере око Лоњског поља поднео оставку: VII/345.
- Рафаел Рафаил Санти (Raffaello Santi, 1483–1520), један од највећих сликара ренесансе: IX/68.
- Рахметов, лит.: XVI/275.
- Рашић Ј. Коста, великошколац, правник, један од најближих другова Светозара Марковића из тог доба: I/217, 291, 295, 366; V/287.
- Рашковић Михаило, професор на Великој школи (и Светозару Марковићу): I/290, 292, 296, 418.
- Рашковић Стеван, трговац из Новог Сада: VII/160.
- Рашковићи, кнежевска породица из Старог Влаха; имају корене од средњег века; у Великој сеоби један део се иселио у Аустрију где им је признато племство, они који су остали у Србији и даље имали важне улоге и утицај (Максим имао звање војводе, Јован посредовао у дипломатским пословима, тражио на управу Стари Влаха, итд.): VIII/12, 146.
- Режер Монтмор (Régère de Montmore) члан Прве интернационале, учесник Париске комуне: V/201.
- Реј Џон (Ray Wray John, 1627–1705), енглески природословац, претеча К. Линеа: IX/177.
- Рејнолд Ј. = Рејно Жан (Reynaud Jean, 1806–1863), француски природњак и филозоф, до 1831. присталица Сен-Симона, затим пришао хришћанском социјализму: XIII/306.

- Рекли Жан-Жак-Елизе (Reclus Jean-Jacques-Elisée, 1830 – 1905), француски географ (дело *Нова свејска географија* и др.); учесник у Париској комуни: VI/96, 125.
- Реџепагић др Јашар, песник, педагог, историчар књижевности, проф. универзитета у Приштини, члан Одбора за припрему ових дела: Књиге I–XVII, стр. III и VI.
- „Решетар“, видети Даниловић Љубомир.
- Решетар др Милан (1860–1942), проф. универзитета у Бечу и Загребу, академик, слависта, нумизматичар: XVI/283.
- Решефор, видети Рошефор Хенри.
- Риболи (Riboli M.), учесник на конгресу Лиге за мир и слободу из Фиренце: II/14.
- Риго Рау (писано и Ригон Ригол Раул, тј. Rigault Raoul 1846 – 1871), начелник полиције у Паризу у време Комуне: IV/118, 259; V/201, 265.
- Ризнић М. Драгутин, посланик, антимарковићевац: V/120.
- Рикардо Давид (Ricardo David, 1772–1823), главни представник класичне школе енглеске политичке економије, доследан теорији радне вредности. У младости се обогатио берзанским акцијама па се касније посветио изучавању теорије политичке економије и природних наука (*Цена злата*, 1809; *Принципи пољопривредне економије и ойорезивања*, 1817, и др.): II/125, 139; IX/XI, 9, 24–26, 85, 86, 101, 211, 227; X/3, 133, 136, 146, 151, 165, 169, 182–185, 199, 202, 206; XVI/272.
- Рил Ј. (Rühl J.), немачки радник члан Главног одбора Прве интернационале (1870–1872): V/255.
- Риљман, Рикман Петар Иванович, барон, Немац пореклом, руски изасланик у уставној кризи у Србији 1835–1838, неко време руски конзул у Букурешту, заступник руског посланика у Цариграду; пореметио односе кнеза Милоша и Русије, знатно утицао на доношење тзв. „Турског устава“ 1838: VIII/187, 256.
- Ристић Димитрије, великошколац, полагао неке испите истовремено када и Светозар Марковић: I/294.
- Ристић Јован (1831–1899), доктор филозофије, политичар, државник, дипломата, најистакнутији политичар у Србији у другој половини XIX века, заузимао је највише положаје од „посланика на страни“ до министра спољних послова, председника владе и намесника; писац значајних дела о спољној политици: I/80, 85, 230, 233, 236, 242, 244, 245, 410, 411, 421; II/36, 50, 55, 155, 159, 277; IV/48, 52, 149–153, 155, 156, 159–162, 167, 168, 170, 172–179, 281, 282, 289, 292, 195–197, 301, 316; V/147, 149, 150, 162, 165, 286, 287, 289, 291; VI/5, 145, 146, 149, 152, 163, 168, 170, 172, 271; VII/197, 218–223, 353; VIII/76, 91, 123, 213, 225, 243, 277; XI/9, 10, 68, 71, 87, 144, 181, 182, 230, 231,

- 237, 255, 256, 271, 272, 302, 305–307; XII/19, 22, 51, 169, 172, 174, 175, 228, 229, 253, 308, 311; XIII/152, 153, 196, 199, 210, 217, 220, 230, 363, 369; XIV/20, 23–26, 35, 36, 48, 76, 249, 251, 253, 254, 257, 258, 292, 294–298, 300, 311, 324, 325, 328, 329, 332; XV/97, 110, 117, 128, 129, 134, 142, 179, 210, 307, 310, 313, 314, 320, 330, 331, 335, 336, 338, 345, 350, 352, 363, 382, 383; XVI/31, 41, 131, 132, 137, 148, 150, 155, 167, 191, 193, 203, 218, 264, 270, 278, 289, 296.
- Ристић Лазар, учесник у „Црвеном барјаку“ у Крагујевцу 1876, суђен: XV/385.
- Рихтер И. И. (Richter I. I.), Швајцарац, уз остало, писац дела *Bilder aus den Vereinigten Staaten*, Цирих, 1874: XIII/301.
- Рихтер др Л. (Richter dr L.), писао 1880. год. о социјалистичком покрету у Србији у нем. публикацијама: XVI/226.
- Ришеље Арман-Жан (Richelieu Armand-Jean du Plessis, 1585 – 1642), француски кардинал и државник, први министар Луја XIII, од 1624. године практично неограничено управљао Француском (скршио отпор хугенота заузећем Ларошела, племство потчинио краљу, изагнао краљеву мајку, маркиза Сен Мара и војводу Монморансија осудио на смрт, итд.; повећањем војске и морнарице уздигао Француску на највиши ниво по снази; основао академију наука): II/13; X/186.
- Роберт Сипријан (Robert Syprien, 1807–1875), франц. филолог, слависта Collège de France, пропутовао и кроз наше крајеве (*Les Slaves de Turquie, Serbes, Monténégrines, Albanais et Bulgares*): VIII/30, 162, 246.
- Роберт О’н, видети Овен Роберт.
- Робеспјер Максимилијан-Мари-Исидоре (Robespierre Maximilien-François-Isidore de, 1758 – 1794), франц. адвокат, један од најистакнутијих вођа велике француске револуције 1789; члан Комитета и Одбора народног спаса, управљао Француском, завео терор у којем су погубљени Марија Антоанета, Дантон, Камил Демулен и др.; оборен, гиљотиниран 9. термидора 1794: II/13, 43, 99; IV/93; V/76; XIII/354, 359; XVI/259.
- Робинзон, лит.: IV/195.
- Ровински Аполонович Павле (Ровинский Аполонович Павел, 1831–1916), руски филолог, етнолог, путописац (*Успомене на њујовану њо Србији; Српска Морава; Црна Гора у њеној прошлости и садашњости* и др.); са прекидима живео у Црној Гори 1879–1906: II/172; VI/262; XVI/20, 270.
- Рогачев, Рус, добровољац у устанку у Босни и Херцеговини: XV/211.
- Родбертус-Јагецовад Јохан Карл (Rodbertus-Jetzow Johann Karl, 1805–1875), немачки велепоседник, економиста, заступао мишљење да колективна својина има предност над приватном, али да буде у државном власништву, био за

- миран прелазак у социјализам: XV/283.
- Родј = Роуч Џон (Roach John), представник радничког покрета у Енглеској, члан Генералног већа I интернационале 1871/72, иступио против за-кључака Хашког конгреса Међународног удружења радника: V/255.
- Родриго Бенжамин Олинд, сенсимонист: XIII/292.
- Рожа Шандор (Rozsa Sándor), пустолов, учесник у Париској комуни: VI/127, 251.
- Розе (Rose), учесница из САД на III конгресу Лиге за мир и слободу 1869. године у Лозани: II/13, 22.
- Розе, др, професор хирургије у Цириху: II/63, 67, 70; XV/356.
- Розе, видети O'Donovan-Rose: II/104.
- Розен Михаило, видети Ружић Розен Михаило.
- Розариновићка, лит.: XI/202.
- Ројер Клем., послао поздрав и своје дело *Origine de l'homme et des sociétés* III конгресу Лиге за мир и слободу, који је одржан 1869. године у Лозани: II/11.
- Роланд, мадам Роланд (Madame Roland de la Platière Jeana Manon, 1754–1793), супруга министра унутрашњих дела у Француској у чијим су се салонима пред револуцију 1789. године окупљали представници буржоазије, по њеном салону названи роландисти; била против јакобинаца – гилотинирана (супруг извршио самоубиство – оставио мемоаре): II/256, 290.
- Роландеј Џон (Rollanday John), генерални секретар и благајник Главног одбора Лиге за мир и слободу: II/15, 213, 216, 218.
- Романови, руска царска породица. Досељеници из Пруске или Литве; у Русији од 1280. године, орођени са Иваном Грозним (кћерка Анастасија била удата за овог цара, отац јој се звао Роман Јурјевич); његов потомак, после изумирања Руриковића заузима царски престо 1613. године; мушке линија и од ове лозе изумире са Петром II, 1730. године, а по женској линији (орођени са домом Холштајн-Готорп), владали до 1917, тј. 1918. године када је у октобарској револуцији побијена цела царска породица Николаја II: V/212.
- Романовић Алекса, начелник у Министарству правде: IV/175.
- Росел Луј (Rossel Louis), пуковник, члан Париске комуне, начелник Ратног штаба, осуђен по паду Комуне на смрт (казна извршена 28. XI 1871): III/70; V/201; VI/96, 97, 108, 125–127, 129, 250.
- Ротшилд (Rothschild), магнати, банкари (оснивач Ротшилд Мајер Амшел – Rothschild Meyer Amschel, 1734–1812. из Франкфурта на Мајни): II/118; IV/85; VI/119; X/171.
- Рошер Вилхелм (Roscher Wilhelm, 1817–1894), немачки историчар и економиста, професор универзитета у Лајпцигу, главни представник историјске школе у

- полит. економији: II/105, 109, 283; IV/17; VI/26; VII/126; IX/XII; X/133, 181, 190, 199; XVI/23, 272.
- Рошфор Хенри (Rochefort Henri, 1830–1913), француски публициста, политичар, уређивао *La Lanterne* 1868, *Marselaise* 1869, и др.; касније ултранационалиста (у Драјфусовој афери антисемита): II/144, 170, 275, 282, 283, 286; IV/267, V/76, 77, 184, 200; VI/126, 250; XIV/275.
- Рубан Василиј, похађао високу школу саобраћајних инжењера у Петрограду истовремено када и С. Марковић: I/357.
- Рувидић Рајко, свештеник из Липолиста у Мачви, писао против С. Марковића, В. Пелагића итд.: V/157.
- Руђаков М. др Павло (Рудяков Миколайович др Павло), научни секретар и сарадник Академије наука Украјине, проф. универзитета у Кијеву, пише о сеоби Срба у царску Русију у XVIII веку, из историје српске књижевности и др., приређивач украјинске верзије *Србије на Исиоку*, која је пронађена у оставини Ивана Франка: VIII/VI, 251.
- Руе Ежен (Rouher Eugène), члан владе Наполеона III: IV/123.
- Ружић Алимпије, посланик: XV/257.
- Ружић Добра (1849–1918), књижевник, професор, у младости марковићевац; у *Враголану* сарађивао под псеудонимом Караконцула Пампуловић, сарађивао и у другим листовима социјалиста; касније радикал, карађорђевићевац: XII/296; XIV/276, 331.
- Ружић М., његову *Науку о васишћану* подвргао критици Љубен Каравелов: I/417.
- Ружић Розен Михаило, лекар, публициста, сарадник српског Пресбириа, сарађивао у режимској штампи и Србије и Аустро-Угарске, једино је доследно био привржен новцу: II/3; IV/51, 157, 282, 297; V/77, 79, 280, 282, 288; VI/242, 274; VII/232, 248; XIV/275, 299, 319.
- Рум, министар у влади Наполеона III: V/94.
- Румфорд Б. Т. К. (Rumford Benjamin Thompson Count, 1753 – 1814), амерички физичар и политичар, прешао у Европу, био министар рата, полиције и канцелар у Баварској; у физици открио да се трећем добија топлота, тј. снага. III/24.
- Рурик, полулегендарни руски кнез 862–879; наследници кијевског великог кнеза Игора 945. године, тобож заснивају династију Руриковића која је владала у Русији до 1598. године: V/212.
- Русел Андре (Rousselle André), учесник конгреса Лиге за мир и слободу у Лозани 1869; II/14.
- Русо Жан-Жак (Rousseau Jean-Jacques, 1712–1778), француски мислилац, један од стубова идеологије грађанског друштва (*Друшћвени уговор*, *Емил*, *Нова Елоиза*, *Исиовесћи* и др.): I/145, 211;

- II/105; III/17, 18, 115; VII/22; XI/192, 299; XIII/286, 355.
- С**
- С., највероватније Срета Анђелковић тада такође емигрант у Новом Саду: XIV/232; XV/256.
- Сабадош др Јанко (*1928) правник, бави се друштвено-историјским истраживањима, сарађивао на овим делима (*Србија на Исиоку*, украјински превод): VIII/VI, 251.
- Сава, видети Грујић Сава.
- Сава, св., Растко, најмлађи син Стефана Немање (око 1174 – 1235), монашко име Сава; утемељио аутокефалну Српску православну цркву, њен први архиепископ, писац, дипломата, једно од најзаслужнијих имена у целокупној историји српског народа; проглашен сведом: IV/269; V/160; VII/75, 84, 216, 347; VIII/126; XII/306; XIV/46, 203, 299, 302, 304; XVI/167.
- Сава II, четврти син краља Стефана Првовенчаног, Предислав, монашко име Сава, као и стриц му Растко, био владика у Захумљу, архиепископ 1263–1271: VIII/126, 228.
- Савић, заменик уредника листа *Будућности*: XIV/298.
- Савић Алимпије, хапшен и осуђиван због поседовања Марковићевих списа: V/220; VII/248.
- Савић Икодим, хајдук у моравичком и драгачевском крају 70-тих година XIX века: VI/32.
- Савић Илија, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић; касније претплатник на Марковићеве листове: I/289.
- Савић Илија, угоститељ у Малој Крсни, претплатник на Марковићеве листове: XII/49.
- Савић О. Теодор, писар среза Левачког: I/283.
- Савицки (Савицький); председник земаљске управе у Полтавској губернији: VIII/124, 226.
- Савковић Светозар (1838 – 1913), књижевник, публициста, преводац, активни члан Уједињене омладине српске (преводио Змајеве песме на немачки, Кастелареве текстове на српски и др.): IV/201, 282, 304; VII/236, 237.
- „Саво патријар“, лит.: VIII/134, 235.
- Сај, префект полиције кварта Сена (према писању *Враголана*): V/260.
- Салтиков-Шчедрин Михаил Евграфович (Салтыков-Щедрин Михаил Евграфович, 1826–1889), руски писац, следбеник Гогоља: XVI/26, 276, 286.
- Сампер (Samper), из Колумбије учесник конгреса Лиге за мир и слободу 1869. године у Женеви: II/11.
- Самарцијев, бугарски посланик у Београду: XVI/207.
- Самарцић Јован, члан Српске општине у Петрограду: I/37, 407.
- Самарцић Сава, ученик крагујевачке полугимназије из истог разреда у којем је био и Светозар Марковић: I/285.

- Санд Жорж (Sand George), псеудоним Aurore Dupin, баронице Dudevant, 1804–1876; француска књижевница из доба романтизма, борац за женска права; превођена и у Србији половином XIX века: I/126, 143; XI/224; XVI/24, 274.
- Сандић Александар (1836 – 1908), писац, новинар, преводац, истакнути члан Уједињене омладине српске, у младости био секретар Вука Караџића у Бечу, уредник низа листова, писао књижевно-филолошке и политиколошке текстове, преводио Гетеа, Каница и др.: IV/187, 201, 208, 224, 303, 309, 310; V/138–140, 286; VII/237.
- Санчо-Панса, лит.: VII/266.
- Сапуновци, браћа: Константин (1844–1916), и Никола (1850 – 1892), пропагатори великобугарских идеја: XI/257.
- Сара Сарка (1803–1885), кћерка капетан Мише Анастасијевића удата за синовца кнеза Александра Карађорђевића, Ђорђа, неко време претендента на престо: XII/285.
- Сарамандић Владимир, члан Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу: XIV/46.
- Сараф-Костиница, личност из полицијске доставе: VI/167.
- Сатлер Едвард (Sattler Eduard), швајцарски социјалиста: XV/46.
- Сафет, паша у Босни: III/47.
- Св. [ети] краљ, видети Стефан Немањић Првовенчани.
- Свети – за све свеце видети под њиховим именима (нпр. Илија, св., Сава, св., Никола, св. – и др.).
- Светић Милош, видети Хаџић Јован.
- Светозар, тетак Светозара Марковића: I/215.
- С. Г., иницијали „солидног буржова“, чију личност нам Марковић не открива: XI/188
- Севастијан Себастијан, игуман манастира Студенице: V/150, 287.
- Седлер = Задлер (Sadler), члан Главног савета Прве интернационале 1871–72: V/255.
- Сезострис, грчки назив за египатске фараоне (египатски: Senusret, Senwosret); Сезострис I владао је од око 1971–1930. п. н. е., Сезострис III од око 1878–1841; код Херодота и Диодора легендарне личности, мада се збивања односе на стварне догађаје и владаре: XIII/19.
- Сеј Жан-Батист (Say-Jean Baptiste, 1766–1832), франц. економиста, популаризатор и вулгаризатор учења А. Смита: II/105, 283; VII/120; IX/9, 25, 59, 159, 209, 227; X/133.
- Семирамида, легендарна асирска краљица, кћерка богиње Иштар и супруга владара Нина, владала уместо сина Нинијаса; приписује јој се оснивање Вавилона, у којем је градила раскошне палате и нарочито чувене „висеће вртове“. Сматрана веома мудром, па су неке краљице називане по њој „Семирамиде Севера“ (шведска краљица Маргарита, Катарина II); по легенди

- није умрла већ је као голу-бица одлетела међу богове, тј. поштована посмртно као богиња: XIII/25.
- Сенека (Seneca, Appaneus Lucius, око 4 пре н. е.–65. н. е.), римски филозоф, стоик; учитељ Нерона, морао себи одузети живот јер је оптужен за заверу: III/150; XIII/274.
- Сен-Жист Антоан (Saint-Just Antoine, 1767–1794), књижевник, политичар, један од вођа јак-обинаца, члан Конвента, водио Одбор јавног спаса, безуспешно се трудио да уведе социјалне реформе, гилотиниран заједно са Робеспјером: XII/222.
- Сениор Насау Вилијам (Senior Nassau William, 1790–1864), енгл. економиста, представник тзв. вулгарне школе: IX/159, 209.
- Сеничен, записничар у мађарском парламенту: XV/68.
- Сенковски И. Осипович („барон Брамбеус“), руски писац. Његов роман *Доживљаји једне душе* превео Милан Ђ. Милићевић. Према личности из тог дела узео је свој псеудоним у *Врађолану* (Мехедетај Корчин Ухеључки) Милован Ђ. Глишић: XIV/330
- Сен-Симон Клод-Анри (Saint-Simon Claude-Henri de Rouvroy comte de, 1760–1825), франц. социјалиста утописта, одрекао се племства, остао без средстава, издржаван од пријатеља, друштво дели на две класе – раднике, индустријалце, трговце, банкере, тј. производну и паразитску – племићи, војници, бирократе, рентијери; његове присталице организовале посб-ну сенсимонистичку школу, сабрали и штампали његова предавања; имао утицаја и на класике дијалектичког материјализма: II/110; IV/247; V/82; X/9, 16, 83, 190, 191; XIII/123, 266, 292–296, 302, 306, 307, 322; XVI/25, 188, 228, 275.
- Сент-Илер Жофруа (Saint-Hilaire Geofroi), франц. природњак: III/31, 132.
- Серве Михаел (лат. Servet Michael, шпан. Serveto Miguel, 1511–1553), родом из Арагона, лекар и теолог, напао хришћанску догму о светом тројству, после тога избегао из Шпаније у Француску где је живео под именом Millovanovanus, студирао медицину, открива „мали опток крви“; по објављивању *Christianismi restitutio* 1533. године, морао да бежи и из Париза, одлази у Швајцарску али је по налогу Калвина ухваћен и спаљен у Шпанији: III/16, 115, 132.
- Серебрењиков Семјон, руски емигрант у Швајцарској, хапшен: II/230, 231, 289.
- Серер, паша у Босни у време ус-танка 1875–1876: XV/157.
- Серно-Соловјевич Александ-рович (Серно-Соловьевич Николай Александрович, 1838–1869), демократа, револуционар, члан тајног друштва „Земља и воља“, сарадник у *Современнику*; умро у Сибиру: II/78.
- Сечански М., српски студент у Швајцарској, активно уче-

- ствовао у раду секције Интернационале, држао предавања која је објављивао *Tagwacht*, рано преминуо, тамо и сахрањен: XIV/248; XV/44, 379.
- Сеченов Иван Михаилович (Сеченов Иван Михайлович, 1829–1905), физиолог („отац руске физиологије“), психолог, проф. универзитета, његово дело о можданим рефлексима прво је материјалистичко дело о функцији централног нервног система (*Рефлексы головного мозга*): III/59, 150; VII/145; XVI/24, 274.
- Сечењи Стеван Иштван (Szechenyi Stephen, 1792–1860), мађарски племић, политичар, државник, један од најистакнутијих вођа мађарског националног препорода, противник Кошута: XV/245.
- Сибињанин Јанко (Сибињанина јанка; Hunyadi János, 1387 – 1456), угарски великаш, ерделски војвода, краљ, намесник, отац краља Матије Корвина, предводио војску против Турака, са деспотом Ђурђем водио успешне борбе, тешко страдао код Варне 1444; на Косову поражен 1448. – Ушао и у нашу народну епiku; успешно бранио Београд 1456, умро од куге: VIII/134, 235.
- Сидр, франц. „историописац социјализама“: XIII/92.
- Сима, в. Петровић Симеон Сима, свештеник.
- Симеон Симеун, буг. кнез од 893, цар од 925–927: XI/93, 256, 287.
- Симеон Симеун Мироточиви, монашко, потом светачко име Стефана Немање.
- Симеуновић др Драган, проф. универзитета у Београду, писац више дела из друштвено-политичке историје, па и о С. Марковићу; рецензент XIV књ. ових дела: XIV/VI.
- Симић, лице из поверљиве доставе министру унутрашњих дела: VI/150.
- Симић Алекса (1800–1872), дошао из Срема у Србију, био писар и пословни партнер кнеза Милоша, један од најистакнутијих уставобранитеља (министар финансија и спољних послова): VIII/50, 180.
- Симић Ђорђе (1843–1921), из познате породице Симића у Београду; великошколац у доба школовања С. Марковића, полагали истовремено и неке испите, касније дипломата и политичар, председник владе 1894. и 1901, председник Државног савета итд.: I/291; XVI/207.
- Симић Живојин (1848–1926), псеуд. Жац; филолог, публициста: VII/307, 311, 312, 344, 355; XIV/277.
- Симић Јован, издавач дела Марковићевих сарадника 80-тих година XIX века: XIV/292, 293.
- Симић Јованча, касапин у Јагодини, марковићевац, при-тваран у време избора: XIV/32.
- Симић Мијаило, секретар окружног начелства у Ваљевоу: VI/181, 184.
- Симић Д. др Миролуб: XI/274.

- Симић Настас, Јагодинац, прет-
платник на Марковићеве ли-
стове: XII/51.
- Симић Никола, посланик из
Гуприје, антимарковићевац:
VI/175, 206, 209, 215, 217, 235.
- Симић Павле, ђак крагујевачке
полугимназије из истог ра-
зреда у којем је био и С.
Марковић: I/285.
- Симић Светислав (1865–1911),
публициста, дипломата, један
од оснивача *Српског књи-
жвног гласника и Дела* (пи-
сао о македонском и албан-
ском питању): IV/293.
- Симић Сима, великошколац из
времена студија С. Марко-
вића, дружили се и тада и ка-
сније: I/366; IV/129, 133, 293,
308; V/150.
- Симић Св. Станоје, публициста,
дипломата, политичар, пред-
ставник Југославије на Осни-
вачкој скупштини Уједи-
њених нација 1945; члан ју-
гословенске делегације на
париској мировној конфер-
енцији 1946, министар спо-
љних послова Југославије
1946–1948: IV/293.
- Симон, вођа устанка радника у
Фиренци 1378: XIII/278.
- Симон, из Трира, учесник кон-
греса Лиге за мир и слободу:
II/12, 13, 16.
- Симон Жил (Simon Jules), учес-
ник конгреса Лиге за мир и
слободу 1869. године у Ло-
зани, министар просвете у
Француској: II/10; V/231;
VI/25.
- Симоновић Андрија, трговац:
XIII/180.
- Симоновићева, дописивала се са
Марковићем о праву жена:
XIV/227.
- Синђелић Стеван (+1809), ус-
таник, војвода, учествовао у
свим борбама у Поморављу,
при продору Турака 1809.
године, бранећи положаје на
Чегру није се повукао већ је
пуцао у складишта барута
при чему је погинуо; Турци су
од глава погинулих сагради-
ли посебну Ђеле кулу; Син-
ђелић је постао једна од нај-
омиљенијих личности уста-
ника: IV/120.
- Сираков, књигу *Сочиненія*
Соломонова и Сиракова до-
био Светозар Марковић као
награду на крају II разреда
крагујевачке полугимназије:
I/417.
- Сисмонди Жан-Шарл (Sismondi
Jean-Charles, 1773–1842), еко-
номиста, последњи пред-
ставник класичне француске
политичке економије: IV/243;
IX/88, 90, 143, 144, 146;
XIII/290.
- С. К., видети Василевски Тео-
фан, псеудоним Софрон
Крућ.
- Скерлић др Јован (1877–1914),
историчар књижевности,
критичар, један од првих био-
графа Светозара Марковића:
I/416–418, 427–429; IV/281, 289,
297, 298; V/143, 275, 286;
VI/275, 276; VII/199–203,
206–210, 340, 343, 344, 346, 351,
352; VIII/XI; IX/XII; XI/193,
196, 198, 199, 206, 208, 218–220,
223, 269, 270, 287, 292, 299–301,
303; XII/284, 293, 306, 307;
XIII/178–184, 239, 345, 350, 351,

- 358, 361; XIV/79, 299, 311, 313,
326; XVI/19, 28, 248, 255, 265,
267, 269, 277, 300, 302.
- Скот Валтер (Scott ser Walter,
1771–1832), шкотски роман-
сијер и песник, творац модер-
ног историјског романа, пре-
водио са српског на енглески
наше народне песме, његова
дела рано превођена на срп-
ски: I/429.
- Слави (Slawy), мађарски поли-
тичар: XV/64, 70, 381.
- Смирнов Валериј Иванович
(1846–1900), руски соција-
листа, лаврист: XV/16, 18,
21–26, 235, 376–378, 380, 385.
- Смис А., видети Смит Адам.
- Смис Џон, видети Смит Џон.
- Смит Адам (Smith Adam, 1723 –
1790), шкотски економиста,
етичар; уз Рикарда најистак-
нутији представник класичне
енглеске школе политичке
економије, изразити приста-
лица економског либерали-
зма: II/105, 139, 140, 282, 285;
VII/117, 121; IX/9, 17, 19–23, 25,
45, 47, 48, 69, 72, 94, 118, 119,
128, 129, 209, 210, 212, 213, 217,
227; X/23, 120, 122, 133, 143,
144, 169, 199; XIII/289; XIV/65;
XVI/23, 272.
- Смит Џон (Smith John, 1805 –
1844), оснивач секте мормона
у САД: XIII/302.
- Снајка, видети Марковић Је-
лена Илка, супруга Јевре-
мова.
- Собољевски Петровић Влади-
мир, инжењер, генерал, ди-
ректор Високе школе сао-
браћајних инжењера у Пет-
рограду: I/316, 322, 336, 337,
342, 356, 361, 364.
- Соколов Николај Васиљевич
(1832–1889), бакуњинист:
XV/141.
- Соколовић Васа, предузимач,
био у пожаревачком затвору
истовремено када и С. Марк-
овић: XIII/180.
- Соломон Соломон Соломун, ка-
ко је све писано име јевреј-
ског цара Salomona, јевр.
Шеломо, сина Давидовог,
чувеног па својој мудрости,
градио велике палате (Соло-
монов храм у Јерусалиму),
приписују му се и дела која су
касније настала, јер су о њему
смишљане легенде; при-
писује му се и *Песма наг ђес-
мама, Пројоведник, Псалми*
и др. – *Сџари завети*: I/417;
X/116.
- Сонеман Зонеман (Sonnemann
Leopold, 1831–1909), учесник
III конгреса Лиге за мир и
слободу 1869. године у
Лозани: II/16, 19, 23.
- Сопрон К. Игњат, Ново-
сађанин, основао у Земуну
1851. године своју штампарију
у којој је штампао
књиге и листове на више је-
зика, највише на српском и
немачком. Издавао је и лис-
тове *Српски народни весник*,
Земунски гласник, Grenzbotte,
Граничар; на позив босанског
паше од 1865. године оснива
штампарију и у Сарајеву (и
тамо штампа листове *Босан-
ски Вјесник, Босну* и др):
XV/379.
- Сопрон Крут Крућ, псеуд.,
видети Василевски Теофана.
- С. П., видети Поповић Стеван
Црни.

- Спартак (погинуо 71. г. пре н. е.), вођа побуне робова у старом Риму: III/146.
- Спасић Алекса, отац Николе Спасића, великог задужбичара, трговац у Београду: XIV/73, 75, 309.
- Спасић др Живомир (*1934), историчар, професор универзитета у Крагујевцу, пише доста, па и о Светозару Марковићу: IV/299; VI/265; XI/269, 271, 273, 274, 277, 284; XII/282, 284, 285, 292, 305–307, 316, 317; XIV/311.
- Спасић Милан, према достави полиције, великошколац у Београду: VI/153.
- Спасић др Милован (1817 – 1908), доктор филозофије, радио у попечитељству (министарству) просвете као школски надзорник, уредио библиотеку министарства, потом био библиотекар Београдског читалишта, радио у министарству пољопривреде, био оснивач и председник „Друштва за пољску привреду“ и уредник *Тежака*, писао просветно-педагошке радове, *Земљопис* и др.: V/128; VI/29, 205, 215; XII/40, 41, 185.
- Спасић Милош, члан Комисије за преглед школа у Србији: I/421.
- Спасић Милутин, кмет у Смедереву, протежиран од владе за кандидата на изборима за народног посланика: VI/10, 175, 215; XI/114; XII/278.
- Спасић А. Никола (1838–1916), трговац из Београда, великог угледа (и имања), био на челу више значајних институција и добровољних друштава, сву имовину завештао народу: XIV/309.
- Спасић Светозар, трговац из Смедерева, сакупио претплату на Марковићеве листове: V/276.
- Спасович, са Невједомским превео Љуисову *Историју филозофије* на руски: III/7, 131, 145.
- Спасојевић Милан, практикант у мин. правде, питомец владе у Хајделбергу, поверилац Марковићу: I/339–341, 344, 345.
- Спенсер Херберт (Spencer Herbert, 1820–1903), енгл. филозоф и социолог, еволуционист, биологизирао друштвене процесе: II/124, 169; III/149; XI/176; XVI/24, 274.
- Спира, лит.: XIV/277.
- Спиридон, св.: XIV/115; XVI/110.
- Спирidonовић Михаило, студент медицине у Бечу, помогао око спровода Марковићевог леша; касније лекар у Шапцу: XIV/91, 103–106, 109, 111, 116, 335.
- Срезоје, лит.: IV/183, 219, 263.
- Сретеновић Крста, социјалиста, новинар, умро у затвору: XV/351; XVI/196.
- Сретеновић Љуба, Јагодинац, претплатник на лист *Јавности*: XII/54.
- Сретеновић Сава, члан Комисије за преглед школа у Србији: I/421.
- Срећковић С. Пантелија Панта (1834–1903), историчар, проф. Велике школе, владин посланик у Народној скуп-

- штине, либерал: I/83, 161, 230, 291, 297, 421; II/ 276; IV/149, 279, 289, 299; V/128; VI/63, 207, 215, 229, 231, 232, 266, 279, 280, 284; VII/148, 355; VIII/248; XI/79, 90, 92, 226, 230, 231, 275, 284, 286, 288, 305; XIII/103; XIV/258, 330, 331.
- Стајевић Никола, професор гимназије у Београду, професор историје цркве (предавао и С. Марковићу): I/416.
- Стајић Васа (1878–1947), писац, истакнути друштвени радник војвођанских Срба, писао и о социјалистичком покрету: VII/353; XVI/266.
- Стајковац Михаило, видети Невједковић-Стајковац Михаило
- Стаменковић Андрија (1822 – 1861), политичар, либерал из 1858, посланик, члан Државног савета: I/75.
- Станимировић Игњат, судија Касационог суда: XI/274; XII/69, 71, 108, 109.
- Станимировић Н., публициста, новинар: IV/187.
- Станислав, руски „Орден Станислава“: V/113.
- Станић Сава, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Станић М. Стефан, помоћник окружног начелника у Ваљево: VI/181, 184.
- Станко, протојереј, члан Конзисторије: IV/172.
- Станковић Милош, из Дивљака, ариљски срез, похаран од хајдука: VI/32.
- Станлеј = Стенли Лорд Едвард Хенри ерл од Дербија (Stanley Lord Edward Henri Earl of Derby, 1826–1893), енглески државник, торијевац па конзервативац и либерал, министар спољних послова 1866–68. и 1874–78: IV/123.
- Станојевић Алекса, Новосађанин, платио парастос С. Марковићу у Новом Саду: XIV/125, 314.
- Станојевић Аца (1852–1947), рођак С. Марковићу по мајчиној линији, радикалски првак, уживао велики углед, прогоњен од власти као и сви радикали у почетку рада странке, посланик, у владу није хтео да улази, председник скупштине више пута, после смрти Николе Пашића председник Главног одбора радикалне странке: I/433; XVI/206.
- Станојевић Вељко, сликар из Београда: VIII/25, 277.
- Станојевић др Драгиша (1844 – 1918), писац, публициста, политичар, изузетно живе природе, републиканац, заступао социјалистичке идеје, у сродству са Ненадовићима из Ваљева, па отуда наклоњен Карађорђевићима, прогањан, његов спис *Кајмаками* тајно растуран у Србији, полемисао са С. Марковићем, преводио значајна дела Ариостовог *Бесног Орланда* и др.: I/238, 427, II/100, 121, 136–138, 140, 149, 171, 172, 241, 249, 256, 259, 269, 274, 280, 283, 284; IV/44, 51, 143, 151, 152, 167, 202, 206, 212, 213, 220, 282, 283, 296, 305, 307, 308, 309, 310, 312;

- V/162, 220, 289, 292; VII/248, 349, 354; VIII/245; XI/270, 301; XV/317, 378, 381; XVI/68, 128, 129, 138, 164, 168, 188, 189, 287–290, 294.
- Станојевић Јаков, брат Драгише: IV/152, 162, 167; VI/146.
- Станојевић Јеремија, отац Драгише и Јакова, ожењен кћерком проте Матеје Ненадовића, а Јеремијина сестра била је мајка Мите Ценића: XVI/290.
- Станојевић др Лаза, новосадски лекар, отац др Станоја, историчара, професора универзитета у Београду: XV/375.
- Станојевић Љ., један од потписника Програма петнаесторице за уређење омладине српске: IV/44.
- Старчевић др Анте (1823–1896), политичар, посланик Хрватског сабора, оснивач странке права, борио се искључиво за самосталну Хрватску, србофоб: VI/46, 102, 104, 249, 263.
- Стева, доктор, видети Попадић Д. Стеван.
- Стева, свештеник, „поп Стева“ из поверљиве полицијске дожаве: VI/147.
- Стеван Иштван Стефан I Арпад (997–1038), син Гезе I, учврстио феудалне односе у Мађара, превео их у хришћанство, папа му доделио титулу „апостолског краља“ 1000. године, па су то звање носили сви мађарски краљеви, проглашен свецем: IV/115; VII/11, 27, 344; XV/245.
- Стевановић Данило, видети Стефановић Данило.
- Стевановић Драгутин, срески писар у Обреновцу: VI/162.
- Стевановић Лазар, члан Одбора за јединство који је оформила српска дружина у Бечу "Зора", да организује уједињење српских ђачких, омладинских дружина у јединствену Уједињену омладину српску: I/407.
- Стевановић Никола, видети Стефановић Никола.
- Стевча Стевчка, видети Михаиловић Стевча.
- Степановић Милош, родом из Мишљеновца, командир народне војске, изабран у Звижду за посланика: XIV/163.
- Степановић Степа (1850–1929), родом из Кумодража код Београда, завршио артиљеријску школу, већ као питомац учествовао у српско-турским ратовима, потом у српско-бугарском, оба балканска рата и I светском рату; један од најславнијих српских војвода: XVI/36, 280.
- Степић С. Илија, правник, учесник ђачке побуне у Великој школи 1871. године, члан Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу (трговачка кућа Степића у Крагујевцу присталица Марковићевог покрета, учествовали и у "Црвеном барјаку"): IV/172, 300.
- Степић С. Риста, Крагујевчанин: IV/300.
- Степић Симеон Сима, трговац из Крагујевца, отац Илије и

- Ристе – синова марковићеваца: IV/172, 300.
- Степићи, трговачка породица у Крагујевцу: XVI/248.
- Степнеји = Степни Кауел Вилем Фредерик (Stepney Cowel William Frederick, 1820–1872), члан Генералног већа Међународног удружења радника (I интернационале 1866 – 1872) и др.: V/255.
- Стерија, видети Поповић Јован Стерија.
- Стефан Дечански Немањић, син краља Милутина, владао од 1321. до 1331. године, имао тежак живот, ослепљен од оца, борбом са браћом дошао на престо, збачен од сина Душана, касније цара, битком код Велбужда 1330. године сузбио утицај Бугара и осигурао Србији моравско-вардарску долину, градио поред осталих и манастир Дечане по којем је добио надимак: III/74, 150; VIII/132, 233.
- Стефан Драгица, име Станојевић Драгише како га исписује Беноа Малон.
- Стефан Лазаревић, син кнеза Лазара, деспот 1389–1402, деспот 1402–1427, просвећени, ренесансни српски владар (и сам писао): XIII/343.
- Стефан Немања, видети Немања Стефан Мироточиви, св.
- Стефан Немањић Првовенчани, средњи син Стефана Немање, велики жупан 1196 – 1217, краљ 1217–1227; после смрти оца, заратио са старијим братом Вуканом око престола, као зет визант. цара преузео престо, после заузимања Цариграда (1204) од Латина (IV крсташки рат) дошао у неприлику, отерао је визант. принцезу, оженио се унуком млетачког дужда и затражио помоћ папе обећававши да ће признати његову врховну власт и ширити католичку веру, папа му даје краљевску круну 1217. године; истовремено је млађи брат Растко, замонашени Сава, радио на осамостаљењу српске православне цркве, 1219. у томе и успева – цар и патријарх у Никеји у жељи да сузбију моћ Латина и да имају савезника иза утицајне солунске деспотовине, дају Србији аутокефалну архиепископију; добивши и световну и духовну круну браћа су почела уређивати земљу и утврђивати тековине које је започео њихов отац Немања; моћ Немањића одржала се два века на темељима који су тада постављени: VII/267; VIII/126–129.
- Стефанов Јованче, Бугарин, кројач из Самокова, живео доста дуго у Београду: V/150, 287.
- „Стефановић и дружина“, штампарија у Београду – главни акционар Никола Стефановић, отпочела са радом 1861. године; штампали и Марковићеве листове и дела: IV/255; V/157, 288; XI/239; XII/37, 161, 162, 321; XIII/85, 244, 348, 358; XIV/73, 193, 298, 308.
- Стефановић Алекса, ђак крагујевачке полугимназије из ис-

- тог разреда у којем је био и С. Марковић: I/285.
- Стефановић В., начелник артиљеријске управе у Крагујевцу 1874. године: XII/146.
- Стефановић Данило (1815 – 1886) родом из Темишвара, дошао у Србију, бавио се трговином а потом прешао у полицијску службу, био окружни начелник у Тимочкој крајини у време службовања Светозаревог оца Радоја, касније истакнути политичар, члан владе, Савета, итд.; председник владе 1875: I/265; XIV/117, 169, 303, 328; XV/99, 108, 114, 174, 181, 382; XVI/35.
- Стефановић Ђока, државни тужилац, према његовој оптужници суђено је Светозару Марковићу „за штампарске кривике“ 1874. године: XII/179–209, 222, 254, 289; XIV/170, 321.
- Стефановић Љуба, активни члан Уједињене омладине српске: IV/203, 207, 281.
- Стефановић М., заступник фактора Државне штампарије: XIV/303.
- Стефановић Стефан, ђак крагујевачке полугимназије у истом разреду у којем је био и С. Марковић: I/285.
- Стефендс тј. Стивенс Џејмс (Stephens James, 1825–1901), оснивач ирског републиканског братства (Fenian Brotherhood) познатог као тајно друштво Фенијанаца, које је радило на томе да се борбом Ирска ослободи испод енглеске власти (устанак 1867. године угушен, вође откривене 1876. године и погубљене): V/284.
- Стифенсон = Стивенсон Џорџ (Stephenson George, 1781 – 1848), енгл. инжењер – конструктор прве парне локомотиве, железнице и др.: XIII/8, 343.
- Стјуарт (Stewart), шкотска племићка породица, прво мајордоми (од XII века) потом (од 1371) наследни владари, а 1603–1649. и 1660–1668. и Енглеске; изумрли 1807; краљевска линија: X/86.
- Стјуарт Д. Џејмс (Steuart D. James, 1712–1780), енгл. економиста, меркантилист: IX/161, 162.
- Стојиљковић Аранђел, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Стојићевић Јанко, устаник, војвода, брат Милоша: VIII/38.
- Стојићевић Милош Поцерац (1776–1811), истакнути устаник из Поцерине, војвода, „посинак Карађорђа“: VIII/38.
- Стојадиновић Благоје, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Стојадиновић Живојин, бравар из Београда, становао у истој згради у Цириху где и С. Марковић: II/287.
- Стојаковац Михаило, видети Недељковић-Стојаковац Михаило.
- Стојан, видети Угринић Коста.
- Стојановић Божо, момак у штампарији која је слагала и лист *Јавности*: XII/316.

- Стојановић Димитрије, члан бирачког одбора у Јагодини: XIV/166.
- Стојановић др Драгољуб, историчар: XI/274.
- Стојановић Лазар, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/291.
- Стојановић Љубомир Љуба (1860–1929), филолог, академик, политичар, државник, један од оснивача и председник Самосталне радикалне странке; веома плодан истраживач, поред осталог штампао репринт *Мирослављевој јеванђеља, Сјџаре српске најпјисе и зајисе, Вукову њрејиску*, монографију о Вуку и др.: XVI/268, 303.
- Стојановић Ж. Љубомир, судија Суда вароши Београда: VI/159, 160.
- Стојановић Марија, удовица, жалила се Народној скупштини на злоупотребе власти: XII/129, 135, 280.
- Стојановић Мита, новинар, сарадник у *Сјџаром ослобођењу*, добровољац у српско-турском рату (погинуо): XVI/249.
- Стојановић Миша, студент у Цириху, погинуо у српско-турском рату: XV/263.
- Стојановић Никола, судија Апелационог суда: XII/293.
- Стојановић Петар, супруг удове Марије која се жалила на рад власти: XII/129.
- Стојановић Таса, Ваљевац, марковићевац, дописник више листова у земљи и иностранству: XV/162.
- Стојанчевић др Владимир (*1923), академик, веома плодан историчар, члан Одбора за припреме ових дела и више пута референт Одељењу друштвених наука САНУ о овим делима: I–VI/III, VI; VII/III, VI, 352; VIII–XI/III, VI; XII и XIII/III, IV, V, VI; XIV – XVI/III и VI.
- Стојиљковић Драгољуб, преводилац: XVI/25.
- Стојић Милан, посланик, антимарковићевац: VI/231, 232, 284, 285.
- Стојићевић Милош, видети Стојићевић Милош Поцерац
- Стојишић Касијан, видети Стојишић Касијан, посланик.
- Стојковић Алекса, секретар у министарству финансија и члан Одбора Дружине за потрошњу: IV/46, 163, 166, 281, 299.
- Стојковић др Андрија (*1924), професор филозофије на Универзитету у Београду, објавио више књига из теоријске филозофије историје. филозофске и друштвене мисли код Срба и више расправа и студија о Св. Марковићу; члан Одбора и приређивач ових дела: I/III, VI, XVI; II/III, VI; III/III, VI; IV/III, VI, 277; V/III, VI; VI/III, VI; VII/III, VI, VII; VIII/III, VI, VII; IX/III, VI; X/III, VI; XI/III, VI, VII, 274; XII/III, VI, VII; XIII/III, VI, VII, 342, 374; XIV/III, VI, VII; XV/III, VI; XVI/III, VI, VII.
- Стојковић Димитрије Мита, похађао крагујевачку полугимназију (у истом разреду са С. Марковићем), потом завр-

- шава права у Великој школи у Београду, власник пиваре у Крагујевцу, номинални уредник листа *Јавности*, осуђен заједно са Марковићем: I/285, 416; XI/113, 231, 270, 280, 291, 304–306; XII/61–63, 66, 71, 73, 74, 79, 88–110, 115, 119, 121, 157, 159, 163, 176, 179, 182–184, 186, 196–210, 214, 217, 221, 222, 225, 230, 234, 237, 242, 244, 248, 250, 253–255, 257, 261, 265, 266, 269–271, 279, 286, 291–294, 305, 307, 309–312; XVI/44, 46, 49, 52, 53, 248.
- Стојковић Ј. Ж., судија варошког суда у Београду 1871. године: VI/159, 160.
- Стојковић Мијајло, проф. из Београда: XI/235.
- Стојковић Миленко (+1835), устаник, поречки војвода. Истакао се рано (он је погубио дахије на острву Адакале 1804), са Добрњцем и Синђелићем разбио турску војску на Иванковцу, борио се на Штубику, Малајници и др., опозиција Вожду, протеран 1811, умро у изгнанству: VIII/32.
- Стојковић С., намесник, прото-презвитер у Гургусовцу пред којим је отац Светозара, Радоје Марковић, као срески начелник положио заклетву: I/266.
- Стојковић Света, видети Стојковић Димитрије Мита (XVI/248).
- Стојчевић Михаил, ђак из истога разреда у крагујевачкој полугимназији у којем је био и С. Марковић: I/285.
- Стојшић А. Касијан, посланик из Ваљева, антимарковићевац: V/128, VI/154, 175, 191, 198, 200, 206, 208, 209, 215, 217, 235, 278, 279, 281; XI/90, 278; XII/130, 134, 135.
- Стокица, личност из полицијске доставе: IV/176.
- Стокућа Јован, Београђанин, обреновићевац; наручилац силеција који су претукли Каравелова, јер је чуо да овај, тобож, има везе са убиством кнеза Михаила: IV/300.
- Столповић Емилијан, писар варошког суда у Београду: VI/159, 160.
- Сторх = Шторх Хајнрих Фридрих фон (Storch Heinrich Friedrich von = Андреј Карлович, 1766–1835), следбеник М. Лутера, као русконемачки економиста епигон А. Смита; статистичар и историчар, професор полит. економије на унив. у Петрограду: XIII/280
- Стоукс др Гејл (Stokes dr Gale, *1933), проф. унив. у Хјустону, САД, историчар, писао и о Св. Марковићу: XIV/292.
- Стратимировић Влада, истакнути члан Уједињене омладине српске: IV/203.
- Стратимировић Ђорђе (1822 – 1908), инжењер, официр у аустријској војсци, имао велику улогу у буни Срба 1848; на скупштини у Карловцима изабран за председника Главног одбора, водио војне послове до избора Стевана Шупљикца за војводу, биран и за посланика, постао и генерал у царској војсци, повукао се из политике 1877: IV/167.

- Стратимировић Стефан Стеван (1757–1836), карловачки митрополит, крајње конзервативан (противио се и Доситејевим и Вуковим реформама, тајно помагао устанак у Србији, ударио темеље низу српских институција: гимназији и Богословији у Карловцима, Стефанеуму, уредно и знатно попунио митрополијску библиотеку, противио се унијаћењу, писао на српском, латинском и немачком: II/4.
- Стреиле, видети Штрајл др Ј. Ј.
- Строганов Григориј Александрович, руски аутор: VIII/53, 183.
- Струве Густав фон (Struve Gustav von, 1805–1870), правобранилац и публициста. Један од вођа баденског устанка 1848. год.; емигрирао у Енглеску па у САД где је учествовао у америчком грађанском рату на страни северних држава: II/130; X/20.
- Суботић др Јован (1817–1886), политичар, писац, уредник *Лейпцига Мајице српске*, играо важну улогу још у покрету 1848, и раду посланика Срба у Хрватском, потом у Угарском сабору, делегат на свесловенском конгресу у Прагу 1867. године, веома плодан као песник, писац, историчар: I/86, 411, 432; IV/303; V/155, 220; VI/270; VII/68, 82, 183, 185–187, 236, 240, 241, 352; IX/X; XII/161; XVI/XII, 14, 15, 17, 267, 268.
- Суботић Леша, гостионичар „код Коларца“, претплатник на Марковићеве листове: XII/44.
- Суздировски, пољски емигрант у Енглеској: XV/377.
- Сукнаров, Никола (1848 – 1895), бугарски новинар, школовао се у Загребу и Сремским Карловцима, учио и Велику школу у Београду када се дружи и са Светозаром Марковићем. После ослобођења Бугарске био потпредседник Народног собрања и председник владе. После Тимочке буне пружио уточиште Николи Пашићу и друговима у емиграцији: I/418.
- Сула Луције Корнелије (Sulla Lucius Cornelius, 138–78. пре н. е.), римски војсковођа и државник, заступник крупног власништва, познат по завођењу диктатуре и немилосрдном гоњењу противника: V/215, 229; XIII/275.
- Сулејман, син султана Орхана, освојио и наставио утврђење на Босфору – Ђеменлик 1353. године: VIII/133, 234.
- Сулејман I Челеби, син Бајазита, султан 1402–1410, ратовао са деспотом Стефаном: VIII/134, 235.
- Сулејман II Величанствени (1494–1566), султан за чије владавине Турска досеже врхунац своје моћи; уз остало, освојио Београд 1521, допро до Беча, освајао у Азији и Африци; умро на свом трећем походу на Беч: XV/385.
- Сулејман-паша Скопљак (+1818), потурица из Босне, школован у Цариграду, био клишки санџак-бег, у Првом устанку

- предао Шабац Срби-ма, поразом устаника 1813. постављен за пашу у Београду, посебно се сурово обрачунавао са Србима, у II устанку (који је добрим делом и изазван његовим понашањем) кнез Милош није са њим хтео да преговара, договором са Марашли Али-па-шом премештен за валију у Травник, оптужен за терор бива и одатле премештен у Солун 1817, да би следеће године и умро: VIII/12, 47, 146, 179.
- Сундечић Јован (1825–1900), песник, свештеник, секретар кнеза Николе, упорно се залагао за слогу Срба и Хрвата: IV/207; V/138.
- Суслова, доктор, прва Рускиња која је завршила медицину („женски доктор... из медицине, хирургије и бабичлука“) 1868. године у Цириху: I/107; II/63, 64, 67, 278.
- Сусуков, видети Суслова др.
- Сушић Антоније, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/291.
- Сушкевич К., украјински социјалиста: XV/362.
- Т**
- Тајефер (Taillefer), Парижанин, био на робији због фалсификата, ослободио га Жил Фавр: V/226.
- Тајсић Владимир, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Тајсић Ранко (1843–1903), један од првих „марковићеваца“ у Народној скупштини, дугогодишњи народни посланик (од 1874), првак Радикалне народне странке, прогоњен, осуђиван и на смрт (Ивандањски атентат 1889, спасао се случајно – у време осуде није био у Србији), као члан Одбора за Устав из 1888. године није за њега гласао јер ни њега није сматрао довољно слободоумним: XIV/60; XV/136, 142, 144, 152, 339, 382, 383; XVI/34, 132, 190, 193.
- Тајсић др Филип, лекар у војној фабрици у Крагујевцу: XII/165, 307.
- Талес Талет Тал из Милета (око 624–548. пре н. е.), филозоф, математичар, астроном, државник, први од „седморице грчких мудраца“; воду сматрао праелементом; сматра се оснивачем емпиријске филозофије (милетска школа): III/146.
- Таљиони, плесачица: VII/121.
- Тамерлан (Тимур-Ленк, 1336 – 1405), татарски емир, један од највећих освајача у историји, у три похода покорио Златну хорду (држава унука Џингискана, простирала се од ушћа Дунава до Туркестана), освојио Авганистан, Азербејџан, Јерменију, Грузију, Ирак, Иран, Индију пљачкао, спремао се да освоји Кину у чему га је спречила смрт; над Бајазитом однео победу код Ангоре (Анкаре) 1402. године – где је учествовао и деспот Стефан Лазаревић на страни

- Бајазита: V/235; IX/109; XIII/24, 343
- Тамискије Тамизије (Tamisier François), генерал командант Националне гарде, напустио ту дужност да не би ратовао са париским комунарима (наследно га на тој дужности Тома Клеман): V/233.
- Таназовић Светозар, радник у Војној фабрици у Крагујевцу, суђен у процесу поводом „Црвеног барјака“: XV/385.
- Тантузовић „цар Тантузовић“ – подругљив назив за Светозара Милетића: V/220.
- Тарновски Станислав (Tarnowski Stanislaw, 1837–1917), пољски писац, историчар, заступник високог племства, у књижевности утилитарист: VIII/124, 225.
- Таса, видети Банковић Таса.
- Тасић Живко, писар у општини Јагодине: XIV/31.
- Тасо Торквато (Tasso Torquato, 1544–1595), велики италијански песник: XVI/288.
- Татић Миливоје (* 1940), филозоф, друштвени радник, уз остало ангажовао се и за помоћ при штампању ових дела, члан Координационог одбора извршног издавача: књ. I–III, IX и X, стр. VII.
- Татић П., члан Уједињене омладине српске: IV/3, 203, 281.
- Таусенд Таунсенд (Townshend William), члан Главног одбора Прве интернационале (1869–1872): V/255; IX/161.
- Таушановић Коста (1854–1902), у младости марковићевац, затим један од оснивача и првака Радикалне странке, бавио се привредним питањима; осуђиван и у време Тимочке буне и у време Ивањданског атентата: XVI/190, 197, 292.
- Тацит Публије Корнелије (Tacitus Publius Cornelius, око 55–117), римски историчар (*Анали*, *Историје*, *Германија*): II/250; V/251; XV/39, 379.
- Твртко I Котроманић (око 1338 – 1391), босански бан 1353 – 1377, од када се прогласио краљем Босне и Србије (у манастиру Милешеви), на шта је полагао право јер је унук Немањића; за његове владавине Босна је достигла врхунац успона: VIII/133, 234.
- Т... Ђ...ћу, видети Ђокић Таса.
- Те(ј)лор Питер (Taylor Peter Alfred), вођа енглеских радикала: V/50.
- Текелија др Сава (1761–1842), правник, политичар, велики добротвор, био и председник Матице српске: VII/234; XI/285.
- Телемах, по грчкој легенди син Одисеја и Пенелопе: VII/234; VIII/95, 283.
- Телечки Лаза (1841–1873), глумац и преводилац, првак Српског народног позоришта у Новом Саду, превео око двадесет драма на српски: IV/315; XV/55.
- Тељефе, видети Тајефер.
- Темистокле Темистокло (око 550 – око 460), атински војсковођа, државник: I/120; XIII/272.
- Темплор Анф. = Тејлор Алфред (Taylor Alfred), енглески рад-

- ник, члан Генералног већа Међународног удружења радника (1871–1872); V/255.
- Т(е)одоровић Велимир (1849 – 1898), ванбрачни син кнеза Михаила, живео углавном у иностранству, своју оставину завештао Великој школи у Београду: IV/154; XIV/116, 254, 329.
- Теодоровић Димитрије, професор географије у крагујевачкој полугимназији, предавао и С. Марковићу: I/415.
- Теодосије Велики (Theodorus Flavius, 346–395), римски цар од 379, први је озваничио хришћанство за религију царства 380. године: III/146.
- Теофраст (око 372–287 пре н. е.), грчки филозоф са Лезбоса, ученик Аристотела, оснивач перипатетичке школе; чувен по делу *Каракџери*: XI/300.
- Терентјев, одржао здравицу руском цару у Српској општини у Петрограду у време одржавања прве свесловенске етнографске изложбе у Москви 1867. године и посете посебне делегације овој Општини: I/432.
- Терзибашић Таса, трговац у Београду: VII/260, 261.
- Терзић Радмила, коректор ових дела: IV/VII.
- Теша („теша“), личност из доушничких извештаја: XIV/251.
- Тешањ-Насковски Емилија, видети Насковски Тешањ Емилија.
- Тиашин, лит.: IV/122; V/55.
- Тидеман Фридрих (Tiedemann Friedrich), немачки физиолог: IV/277.
- Тијер, видети Тјер Луис Адолф.
- Тимић Миленко, судија у Јагодини: II/179, 180.
- Тиндал Џон (Tyndall John, 1820 – 1893), ирски физичар: XIII/233; XVI/25.
- Типа Петар, писац радова о Првој београдској гимназији: I/416, 428.
- Тир, видети Тјер Луис Адолф.
- Тирго Робер-Жак (Turgot Anne-Robert-Jacques, 1727–1781), франц. политичар, финансијер, физиократа, министар Луја XVI, спровео реформе у име трећег сталежа али то није било довољно да би спречило револуцију: II/137, 282.
- Тиса Калман (Tisza Kálmán, 1830 – 1902), мађарски политичар и државник, председник владе 1875–1890: XV/254, 386.
- Тихомиљ, видети Николић Тихомир.
- Тихонов = Тихо Брахе (Brahe Ticho, 1546–1601), дански астроном, дао значајне резултате у оквирима специфичног геоцентризма: I/13, 14.
- Тјан – карамар – Чјен, подругљиво име Мате Карамарковића у *Врађолану*: XIV/264, 330.
- Тјер Луј-Адолф (Thier Louis-Adolphe, 1797–1877), франц. политичар, државник, историчар, био је против француско-пруског рата, након збацивања Наполеона III добио неограничену власт, изабран за председника републи-

- лике 1871, угушио Париску комуноу, са Немцима склопио мир, збачен од монархиста 1873: IV/83, 84, 94, 97, 118, 119, 267; V/49, 50, 86, 184, 200, 214, 215, 224, 225, 227–233, 235–238, 246–254; VI/93, 96, 108, 125, 255, 268; VII/85; XIII/99, 292, 354; XV/199; XVI/276.
- Ткачов, руски писац: V/94.
- Тод., видети Тодоровић Пера.
- Тодорић Илија, новинар, уредник *Сјџароџ Ослобођења*; суђен „за штампарске кривиче“: XIV/312; XV/190, 207, 344, 384, 385; XVI/36, 280.
- Тодоровић Велимир, видети Теодоровић Велимир.
- Тодоровић др Драгоје (*1919), историчар, научни саветник у Архиву Србије, писао дела и радове и припремио изложбу о Светозару Марковићу, сарадник и приређивач ових дела (скоро у целини, за све књиге, поглавља *Писма* и *Документи*, као и основу српског текста *Србије на Истoku* и обе књиге *Начела народне економије*): I/VI; II/VI; IV/VI; VI, 285; V/VI; VI/VI; VII/VI; VIII/VI, VI; IX/VI, XV; X/VI; XI/VI, 273, 284; XII/VI, 289; XIII/VI; XIV/VI.
- Тодоровић Коста, Јагодинац, антимарковићевац: XIV/166, 167.
- Тодоровић М., видети Нинковић-Тодоровић Милица.
- Тодоровић Пера (1852–1907), новинар, писац, политичар, један од најближих сарадника Светозара Марковића. Уређивао први социјалистички часопис у Срба *Раг*; касније радикалски првак и уредник листова *Самоујрава*, *Рагикал*, *Мале новине*, осуђен у време „Црвеног барјака“ – те емигрирао, па је у Новом Саду, уз остало, штампао Марковићева писма у *Сјџражи*; у време Тимочке буне осуђен на смрт, у време споразума са либералима искључен из странке; ожењен Милицом Нинковић: I/XV, 427; II/285, 286; IV/295; IX/XI–XIV; XI/188–190, 192, 201, 203, 209, 212, 214, 217, 221, 224, 227, 229, 231, 263, 269, 270, 292, 297, 298, 302, 303, 309; XII/276, 306, 308; XIII/93, 175, 177–179, 181, 182, 248, 344, 348, 350–352, 354, 357–361, 371, 372; XIV/71, 76, 78, 121–123, 188, 190, 293, 299, 301, 305, 307–312, 314, 317, 325; XV/23, 24, 26, 84, 105, 117, 120, 125, 139, 141, 153, 190, 207, 286, 288, 291, 292, 301, 311, 376, 378, 382, 386, 387; XVI/12–14, 22, 24, 26, 28, 29, 34, 66, 67, 132, 156, 190, 193, 195–197, 206, 207, 226, 249, 271, 274, 277, 280, 281, 285, 286, 290–292, 294, 300, 301.
- Тодоровић Стеван (1832–1925), сликар, професор, родом из Новог Сада, од 1857. године живео у Београду: I/432.
- Токвил Алексис-Клерел (Tocqueville Alexis-Clérel, 1805 – 1859), франц. историчар, републиканац, био министар спољних послова 1849, противник насилног преврата и револуционарних промена, знатно утицао на грађанску историографију: V/158.
- Толен Анри-Луј (Tolain Henri-Louis, 1828–1897), франц.

- политичар, прудониста, један од оснивача Прве интернационале, присуствовао свим њеним скуповима до Париске комуне, потом се окреће против ње, искључен, уклопио се у грађански апарат власти, био и сенатор и др: V/236.
- Тома Клеман (Thomas Cléman), генерал, командант Националне гарде у доба Комуне, стрељан од комунара: IV/288; V/215, 233, 234, 236, 248–250.
- Томазовић Светозар, грађевински предузимач (и „шлосер“ тј. бравар) из Крагујевца: I/165, 166, 421.
- Томанија, видети Обреновић Томанија.
- Томић Јаша (1856–1922), писац, новинар, политичар, у младости социјалиста, један од најзаслужнијих за оснивање радикалне странке у Војводини; неко време уређивао *Застава*: XVI/283, 284.
- Тончевић, видети Тончић Јосиф.
- Тончић Јосиф, родом из Далмације, сарадник Пресбира у Београду, уређивао лист *Земљак* и др. Обављао конспиративне послове за Јована Ристића и српску владу (аустроугарски посланик у Београду Б. Калај је преко сестре Драгутина Франасовића, каснијег генерала, сазнавао за све Тончићеве радње и о томе извештавао у Беч): VII/232.
- Топаловић др Живко (1886–1972), адвокат, публицист, јавни радник; у доба Димитрија Туцовића истакнути со-
- цијалиста, дисидент од 1920–41, за време II светског рата био у покрету Драже Михаиловића; завршио у емиграцији: XVI/301.
- Топонарски Богољуб, ђакон у Трсту, личност која се нашла поред Светозара Марковића у последњим тренуцима живота; постарао се око преноса његовог тела у Србију: XIV/91, 99, 100, 102, 103, 109–113; XVI/110, 111.
- Топонарски Миливоје, члан Уједињене омладине српске, секретар скупштине 1867. и 1868: XIV/313.
- Торквемада Томас (Torquemada Tomas de, 1420–1498), доминиканац кардинал, први „велики инквизитор“ 1483–1494, оличење злогласне шпанске инквизиције, послао је преко 8.000 људи на ломачу, као и безброј „јеретичких књига“; 1492. године протерао Јевреје из Шпаније: III/54, 65.
- Торнтен Вилијам, енглески економиста: X/129, 130.
- Тот Вилмош (Tóth Vilmos, 1812–1898), мађарски политичар, министар унутрашњих дела и др.: VI/109; VII/233.
- Тотја Филип (Дочев Тодор), четовођа бугарских добровољаца, који су из Румуније убацивани у Бугарску да дижу устанак 1867: I/410.
- Тотлебен Франц-Едвард (1818–1889), руски генерал, бранилац Севастопоља, потом главнокомандујући руске војске у руско-турском рату 1877–1879: XVI/11.

- Топић Алекса, великошколац, полагао неке испите истовремено када и С. Марковић: I/294.
- Трговчевић др Љубинка (*1948), историчар, научни саветник у Историјском институту у Београду: XI/274.
- Трепов, руски писац: XV/251.
- Трефорт, аустроугарски политичар (1871): V/207–209.
- Тривунац Милисав, видети Трифунац Милосав.
- Трипковић Лазар, трговац у Београду: IV/150.
- Трифковић Коста (1843–1875), драмски писац: V/167; VII/237.
- Трифунац Милосав, посланик, антимајковичевац: VI/166, 215, 227, 283; XII/133.
- Тројански, секретар у руском конзулату у Београду, од 1871. године премештен у Јањину: V/147.
- Троши (Trochu Louis-Jules), француски генерал: V/48, 200, 214, 224, 225, 232–234, 252.
- Трлезић Милош, судија окружног суда у Крагујевцу, судио марковићевцима: XIII/221.
- Трусов Антон Данилович, руски револуционар, емигрант у Швајцарској у време када тамо борава и Светозар Марковић, у почетку бакуњиниста, потом један од блиских сарадника Утина и Марковића: II/229, 231, 279, 289.
- Т. С., видети Таса Стојановић.
- Тукидид Тукидит (Thucydides, око 460–396), грчки историчар, савременик и војсковођа у Првом пелопонеском рату и историчар тих ратова, заче-
- тник критичке школе историографије: XIII/272.
- Тургењев Иван Сергејевич (1818–1883), знаменити руски писац: XVI/26, 27, 197, 276, 277, 286, 295.
- Туроман др Јован (1840–1915), професор класичних језика у Новом Саду, па у Великој школи у Београду, члан Књижевног одбора Матице српске и Српског ученог друштва: VII/191, 236, 237, 351.
- Туцаковић Димитрије Мита, апотекар, члан Управног одбора Друштвене штампарије у Крагујевцу: XII/305; XIV/46.
- Туцаковић Јаков (1828–1889), политичар, Крагујевчанин, управник града Београда 1868–1873, министар унутрашњих дела 1873. и 1879, потом државни саветник: V/288; VI/147, 148, 150, 151, 153, 154, 161, 167, 265; XI/245, 246, 307; XIV/253, 255, 328.
- Туцаковић Тодор (1825–1896), трговац, политичар, обреновићевац, либерал, Крагујевчанин, био више пута посланик и председник Народне скупштине: I/77, 409; VI/165, 305, 306; XIII/193; XIV/47.
- Туцовић Димитрије (1881–1914), правник, новинар, један од најистакнутијих социјалиста у Србији до Првог светског рата; председник Српске социјал-демократске странке, уредник њеног гласила *Радничких новина*, календара, првомајских списа, покретач и уредник *Борбе*, теоријског часописа странке;

погинуо у Колубарској бици: XVI/301.

Ђ

Ђелеш, видети Ђелешевић Михаило.

Ђелешевић Михаило Мијајло, уредник хумористичко-сатиричног листа *Ружа* (1865 – 1872); био стално на мети Ј. Ј. Змаја, М. Глишића, С. Марковића и др.: IV/173, 297, 316; V/149, 287, 289; VI/8, 146, 242; VII/355; XIV/275.

Ђеловић Јован, истакнути Србин из Брчког: IV/103.

Ђипрић, службеник у Министарству унутрашњих дела: VI/182.

„Ђир Таса“, приповетка др Владана Ђорђевића: XVI/40.

Ђира (лит.): XIV/277.

Ђирић Ђорђе, професор, предавао (и С. Марковићу) општу историју и земљопис у београдској гимназији: I/416.

Ђирић Ефрем Јеврем, писар-практикант у окружном начелству у Јагодини: I/282.

Ђирић Матеја, ђак крагујевачке полугимназије у истом разреду са С. Марковићем: I/285.

Ђирић Стеван, судија окружног суда у Крагујевцу, пре оптужбе честитао Марковићу за писање у *Јавности* (изузет из судског већа које је судило Марковићу): XI/291; XII/211, 310; XIII/221.

Ђирковић Милан, посланик, антимарковићевац: VI/166, 226, 235, 284, 285.

Ђурчија Ђорђе (+1804), родом из Босути у Срему, по зани-

мању био ђурчија, па му то остало презиме, хајдук и харамбаша, дигао устанак у Подрињу (Јадар, Рађевина), ђуљиве природе, убијен од устаничких власти (Ненадовићеви и Карађорђеви извршиоци) због његовог самовољног понашања: VIII/29.

У

Уат, видети Ват Џемс.

Убичини Жан-Оноре Абдолоним (Ubicini Jean-Honoré Abdolonyme, 1818–1884), франц. писац, публициста, писао доста и о Србима (*Историјско истраживање; Србија после бомбардовања Београда; Срби под османском владавином; Босна пре и после Берлинског уговора*): IV/51.

Угљеша Јован Мрњавчевић, деспот, брат краља Вукашина, држао западни део Македоније са седиштем у Серу, погинуо у Маричкој бици 1371. године (његова супруга отишла после тога у манастир: Јефимија, најбоља књижевница српског средњег века): II/129.

Угљеша Коста, трговац из Шапца, претплатник на Марковићеве листове: XII/47.

Угринић Коста, псеудоним: Унић (од У(гри)нић) Стојан, Србин из Босне, публициста, новинар, сарадник низа листова: V/274, 285; VII/204, 251.

Угричић др Захарије, професор кривичног права, државни тужилац; због његовог постављења (уместо Аћима Чумића) на Великој школи за

професора избила побуна великошколаца 1871: IV/71, 73, 172, 285, 299.

Угричић П. Јевтимије (1800 – 1886), Смедеревац, члан Намесништва до повратка кнеза Милоша (12. XII 1858 – 5. I 1859); био на разним дужностима – писар Конзисторије, па господара Јована Обреновића, судија и председник суда у Смедереву, начелник у Попечитељству финансија, попечитељ просвете, члан Савета: II/276.

Уекфилд, видети Вејкфилд.

Узун-Мирковић Љубомир (1832 – 1905) официр, ађутант кнеза Михаила, у српско-турским ратовима командовао Шумадијском дивизијом и десним крилом одбране на Дрини: V/149.

Умјанин, псеудоним *Рагениково* дописника: VI/266.

Унић Стојан, видети Угринић Коста.

Уокли Мери-Ана, модисткиња, радила за енгл. двор, умрла од „претераног рада... и рђаво вентилиране собе“: VII/100, 101.

Урбан, покрадени Парижанин: V/201.

Урош, опонент С. Марковићу у Уједињеној омладини српској: XIV/200.

Урош, видети Кнежевић Урош, уредник листа *Будућности*: XI/230.

Урош, српски цар 1355–1371, син цара Душана, због слабљења централне власти и јачања обласних господара држава овог последњег вла-

дара Немањића почела се распадати за његове владавине, да би се после његове смрти у целини расула на више мањих државица, коначно савладаних од Османлија: IV/28; VII/147; VIII/132, 233.

Урош III, видети Стефан Дечански.

Утин Николај Исакович (1840 – 1883) руски емигрант у Швајцарској, члан Прве интернационале, вођ групе антибакуњиниста, сарадник С. Марковића: II/75, 278, 285, 289.

Утјешеновић Острожински Огњеслав (1817–1890), српски књижевник, песник из Хрватске: VI/51.

Ф

Фабије Квинт Максим (Fabius Quintus Maximus звани Rullianus, + 290. г. п. н. е.), римски војсковођа, државник, диктатор: XIII/274.

Фабриције Гај (Fabricius Gaius, прва половина III в. пре н. е.), римски војсковођа, конзул, по традицији узор непоткупљивости и честитости: XIII/274.

Фавр Жил (Favre Jules, 1809 – 1880), адвокат, политичар, републиканац, предложио збацивање Наполеона III, изабран у „версајску владу“, склопио мир са Немачком, један од организатора гушења Париске комуне: I/11, 21, 249; IV/83, 84, 94, 97, 122, 123, 313; V/48, 54, 55, 63, 92, 93, 200, 203, 205, 209, 214, 225, 226, 231, 235, 245, 247, 249, 277, 280, 282;

- VI/126–128, 251; XIV/275; XV/50, 379; XVI/116, 287.
- Фавро Јулије, видети Фавр Жил.
- Фане Фене Фанс посланик у француској народној скупштини: II/103, 104, 282.
- Фарга Пелисер, псеудоними Гомез и Рафаел (Farga Pellicer Rafael, 1840–1890), новинар, штампар, члан I интернационале из Шпаније, бакуњинист искључен из Међународног удружења радника 1873.г. XV/XI, 371.
- Фаркаш Карољ (Farkas Karoly, 1843–1907), металски радник, марксист, члан Прве интернационале, повереник за Мађарску, делегат на Хашком конгресу 1872: XV/376.
- Феваљ Павле Пол (Fével Paul, 1817–1887), франц. романописац по угледу на *Мистерије Париза* Е. Сиа, написао *Мистерије Лондона*, и др.: I/127, 143, 417.
- Феје Октав (Feuillet Octave, 1821–1890), франц. писац; код нас преведено његово дело *Роман сиромашног младића*: I/127, 417.
- Феликс-Пијат, франц. политичар, републиканац: II/134.
- Фељет Октав, видети Феје Октав.
- Фенелон (Fénelon François de Salignac de la Mothe, 1651–1715), франц. писац, теолог, члан Француске академије; његово дело *Авантуре Телемаха сина Одисејевог*, рано преведено на српски: XIII/95, 283.
- Фере Теофил-Шарл (Féré, Theophile-Charles, 1845–1871), француски револуционар, радник и новинар, члан Париске комуне: III/70; V/265; VI/108, 126, 127, 250, 255.
- Ферел Павле, видети Феваљ Павле Пол.
- Ференц Јожеф, слависта, професор универзитета у Пешти: XI/202.
- Фери Жил (Ferry Jules, 1832 – 1893), франц. политичар и државник, непријатељ I интернационале, извршио реформе основне школске наставе, допринео ширењу Француске у Африци, републиканац, учесник III конгреса Лиге за мир и слободу у Лозани 1869, учесник у гушењу Париске комуне: II/13, 14, 11; V/227.
- Фидхоф, видети Ајдхоф В.
- Филиповић, из Ердевика, према конспиративној достави поверљив човек за припреме устанка 1872. VII/352.
- Филиповић, адвокат из Београда: VI/154.
- Филиповић, личност из доставе Ристићевог доушника: IV/176.
- Филиповић Васа, у време студија Светозара Марковића један од ближних другова: V/287.
- Филиповић Ђока Ђорђе, Херцеговац, студирао у Русији, дописивао се са браћом Ј. и С. Марковић, вратио се ради организовања устанка, дошао у сукоб са кнезом Николом, на њега покушан атентат те се повукао из борби: VII/181, 193, XV/206, 222, 229, 377, 384; XVI/148.
- Филиповић Јован (1819–1876), правник, судија, министар

- правде, правни писац, филозоф права, преводилац: XI/274.
- Филиповић Јосиф (1819–1889), аустријски генерал, уз остало запосео Босну и Херцеговину и организовао прву владу: I/91, 412.
- Филиповић Мата, судија, члан већа Округног суда у Крагујевцу које је судило С. Марковићу: XII/74, 209, 211, 240, 254, 290; XIII/221.
- Филиповић Милан, писар Управе фондова, дружио се са марковићевцима: V/149, 150, 287; XI/239.
- Филиповић Теодор, видети Грујовић Божидар.
- Филон Александријски (34. г. пре н. е. – 54. г. н. е.), хеленистички филозоф, јеврејског порекла, синтетизовао учења хеленских филозофа, покушао спајање Платонових учења и јеврејске религије, сматра се оснивачем хришћанства као погледа на смисао живота (Бруно Бауер, Фридрих Енгелс): IV/279.
- Фирхов Рудолф (Virchow Rudolf, 1821–1902), немачки медицински истраживач, антрополог, анатом и патолог, филозоф науке, у политици се супротстављао Бизмарку, један од оснивача Друштва за антропологију, етнологију и праисторију и др.: XIII/160.
- Фихте Јохан Готлиб (Fichte Johann Gottlieb, 1762–1814), истакнути представник класичне немачке идеалистичке филозофије, изразити субјективист: XVI/270.
- Фишер Куно (Fischer Kuno, 1824 – 1907), нем. филозоф, идеалист, следбеник Хегела и Фихтеа: I/172.
- Флеровски, псеудоним, видети Берви Василиј Васиљевич.
- Флоке, Шарл-Тома (Floquet, Charles-Thomas, 1828–1896), франц. државник, грађански радикал, министар-председник 1888. и 1889; 1892. напустио политику због умешаности у „панамску аферу“: V/49.
- Флуран(с) Гистав (Gustave Flourens, 1838–1871), франц. природњак, бланкист; учесник Париске комуне, осуђен на смрт и убијен: V/231, 233, 235.
- Фогт Карл (Vogt Karl, 1817 – 1895), нем. природњак, дарвинист, вулгарни материјалист 50-их и 60-их година био тајни агент Луја Бонапарте (К. Маркс га демаскирао 1860. у спису *Господин Фогт*): II/16; III/46; IV/18, 19, 277; XIII/160; XVI/268.
- Фојербах Лудвиг (Feuerbach Ludwig, 1804–1872), филозоф материјалист; критиком Хегеловог идеализма сматра се да је учинио крај класичној немачкој идеалистичкој филозофији; одбацујући Хегелов идеализам одбацио је и његову дијалектику, па је и сам остао на позицијама ранијих материјалиста: XVI/24, 271, 274.
- Фонбланк де Грени Томас (Thomas de Greny de Fonblank), енглески конзул у Београду, претучен од разузданог турског војника на Калемегдану,

- од којег га избавио великошколац Михаило Недељковић Стајковац: IV/300.
- Франкел Лео (Frankel Leo, 1844–1896), истакнути мађарски социјалиста, члан Прве интернационале, учесник и организатор Париске комуне; организатор социјалистичког радничког покрета у Мађарској: XV/XI, 372.
- Франко Иван Јаковљевич (1856–1916), једно од највећих имена украјинске књижевности; у његовој оставини нађен превод Марковићеве *Србије на Исиоку* на украјински, што смо унели у VIII књигу овог издања; тамо је нађен и рукопис Светозаревих *Начела народне економије*: VIII/136, 250; 251; XV/386.
- Франц Јозеф (Franz Josef, 1830–1916), аустријски цар, дошао на престо по абдикацији стрица цара Фердинанда 1848. године; владао државом која је била конгломерат разних народа супротстављајући их једне против других; у револуцији 1848. године помогли су му Јужни Словени и Русија, у Кримском рату је блокирао границе Русије; у ослободилачком рату за уједињење Италије и Немачке био немоћан, али није дозволио ослобођење и уједињење осталих народа у својој царевини; стварањем двојне монархије 1867. године спасао државу од распада; проширио границе на истоку запосе-
- дајући Босну и Херцеговину 1878; 1906. године објавио опште прво гласа да би сузбио нарасло незадовољство; 1908. прогласио анексију Босне и Херцеговине; сузбио Србију 1912. године да изађе на Јадранско море; подстакао Бугарску на рат 1913, како није побеђена Србија објавио јој рат после атентата на престолонаследника Фердинанда у Сарајеву 1914; његове армије у два похода на Србију потпуно поражене, уз помоћ Немачке окупирана Србија 1915. године: IV/50; VI/221, 225, 233; VII/58, 146, 280; XII/264; XV/170; XVI/24, 249.
- Фрањо Јосиф, аустријски цар, видети Франц Јозеф.
- Фрибур Е. Е. (Fribourg E. E.), гравер, па трговац; прудониста. Учесник III конгреса Лиге за мир и слободу у Лозани 1869. године: II/18, 24, 148.
- Фридрих II Велики (Friedrich II der Grosse, 1712–1786), пруски краљ 1740–1786; типичан представник пруског милитаризма, знатно проширио Пруску и увео је у ред великих сила; владао у манирима просветитељских идеја: II/32, 64, 65; III/147.
- Фултон Роберт (Fulton Robert, 1765–1815), инжењер из Северне Америке, живео у Енглеској и Француској, конструктор низа машина (за предење, обраду мрамора, стварао експерименталне типове подморница и бродова, тек по повратку у Сједињене

- Америчке Државе изградио и први пароброд („Клермонт“ 1807): IX/134.
- Фурије Шарл (Fourier Charles, 1772–1837), истакнути француски социјалиста утописта: II/110; IV/247, 248, 311; X/9, 17–19, 83, 101, 190, 191; XIII/97, 266, 296–300, 303; XIV/232; XVI/25, 228, 275.
- Х**
- Хабсбурзи, Хабзбурговци (Habsburg), швапско-немачка племићка и владарска породица: IV/115, 282, 291; V/98; VI/45, 105, 132; VII/10, 11, 28, 345, 348, VIII/, 38, 170; XVI/, 222, 224, 225.
- Хајдук-Вељко Петровић, видети Петровић Вељко.
- Хајне Хајнрих (Heine Heinrich, 1797–1856), један од највећих немачких лиричара XIX в.: I/109; III/50.
- Хајшлинг, статистичар: IX/184.
- Хаклендер, књижевник: I/126, 143.
- Хакстхаузен Аугуст (Haxthausen, August Freiherrn von), пруски барон: III/83, 150, VI/51, 264.
- Халид, војвода: XIII/2, 4.
- Хан Јован Ђорђе (Hahn): XVI/5.
- Хановерска династија у Енглеској: X/86, 196.
- Ханриј VIII, видети Хенриј VIII, енглески краљ (1509–1547): XIII/281, 349.
- Харингтон (1611–1677): XIII/283.
- Хартвиг Мирко: VI/263.
- Харун ал-Рашид (766–809), багдадски калиф: XIII/35, 344.
- Хауснер Ото, статистичар: IX/147, 160; X/47, 48, 49; XI/29.
- Хаџац Суровиа, војвода: XIII/24.
- Хаџивоштац, видети Љубен Каравелов.
- Хаџи-Мелентије: I/154; II/154.
- Хаџи-Продан Глигоријевић, војвода из I српског устанка, дигао буну 1814: XVI/176, 293.
- Хаџи-Тома, политички утицајан Србин 70-их година XIX века: IV/150, 296; VI/150.
- Хаџић: XIV/329.
- Хаџић Антоније Тона (1833 – 1917), књижевник, управник новосадског народног позоришта: I/229, 421, 422; II/88, 165–167, 169, 281; III/LX, 145; IV/137, 158, 187, 201, 276, 297, 303; V/138; VI/139, 141, 270; VII/237; XIV/219, 327; XVI/216, 265, 286.
- Хаџић С. Владимир, нар. посланик: II/276; VI/201, 207, 215, 226, 230, 231, 235, 242, 278, 285; XV/321.
- Хаџић Јован (псеуд. Милош Светић), књижевник и правник: I/126, 143; VIII/248; XI/274.
- Хаџић Светозар, пуковник, дивизијар: XVI/37.
- Хаџић Тома, видети Хаџи-Тома.
- Хевролина В. М., руски историчар: XV/378.
- Хегел Георг Вилхелм Фридрих (Hegel G. W. F., 1770–1831), немачки филозоф: I/121, 139, 172; V/143; XI/191, 299; XVI/270, 271, 274.
- Хекел Ернст (Haeckel Ernst, 1843 – 1919), немачки природњак дарвинист: III/33, 34, 37, 39, 40, 126, 128, 140, 148, 149; XI/177; XIII/158, 160; XVI/23, 273.
- Хекелије, видети Хекел Ернст.

- Хексли (Хаксли) Т. Х. (Huxley Thomas Henry, 1825–1895), енглески биолог: III/129, 148; XVI/24, 274.
- Хеленбах, економист: II/153.
- Хелиогабал, римски богаташ: XIII/274.
- Хелмхолц Херман (Helmholtz Hermann Ludwig Ferdinand von, 1821–1894), немачки физичар, анатом и физиолог: III/24, 42, 121, 138; XIII/233.
- Хелс Уилем, члан Главног савета I интернационале: V/255.
- Хелц Џон, главни секретар I интернационале: V/255.
- Хенрих (Henry VIII Tudor), енгл. краљ од 1509–1547: IV/119.
- Хенце, немачки шпијун, новинар: V/75.
- Хераклит Ефески (око 530–470 п. н. е.), грчки филозоф: III/146.
- Херве Едуард, новинар: V/255.
- Хервег Георг (Hervegh Georg, 1817–1875), немачки песник-револуционар, историчар и филозоф: XVI/277.
- Херман Лудимар (Hermann Ludimar), проф. у Цириху: III/41, 44, 148.
- Херодот (Herodotos, око 484–425 п. н. е.), хеленски историчар: X/158.
- Херцен Александр Иванович (1812–1870), руски филозоф, просветитељ и револуционар: I/409; II/146; IV/257, 283; XV/314; XVI/26, 197, 232, 234, 276, 277.
- Херцен А. И. син: IV/283; V/111, 113, 283.
- Хершел Вилијам (Herschel William, 1738–1822), енглески астроном немачког порекла: I/12; II/169.
- Хиго, видети Иго Виктор.
- Хилфердинг Александар Федорович (1831–1872), руски слависта и историчар, конзул у Босни, писао о Јужним Словенима (Марковић користио његово дело *Писма о историји Срба и Буџара*): IV/25, 26, 278.
- Хипарх из Никеје (190?–125? пре н. е.), хеленски астроном: IV/279.
- Хирш (Hirsch), коњички капетан: XV/138.
- Хирш Макс барон (Hirsch Tivadar Max), градитељ железничких пруга: VI/59, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 265, 285.
- Хиршнер И. Херн, трговац: XI/235.
- Хитлер Адолф (Hitler Adolf, 1889–1945), немачки диктатор: XVI/299, 300.
- Хитов Панајот: I/410.
- Хифестијон, пријатељ Александра Великог: XIII/26, 353–354.
- Хлодвик (Холдвик): IX/51.
- Хоб(е)с Томас (Hobbes Thomas, 1588–1679), енглески филозоф: II/125; XIII/96, 282.
- Хоге: II/11.
- Хоенварт Карл Сигмунд, (Hohenwart, Karl Sigmund Graf von), мађарски гроф: IV/291.
- Холбах Пол (Holbach Paul, 1723–1789), француски филозоф: III/17, 18, 115, 116, 133, 145–147.
- Хомер: VII/122; IX/131; XIII/7, 234, 343.

- Хорације (Horatius Flaccus Quintus, 65–8 п. н. е.), римски песник: I/124.
- Хорватовић Ђура, генерал, XVI/36, 281.
- Хосман: V/253.
- Хофман (Hofmann): XIV/113, 114.
- Хранисављевић, пријатељ Јеврема Марковића: XIII/180.
- Хризип Солски (око 280–205 п. н. е.), грчки филозоф стоик: III/150.
- Христ(ос) Исус: I/13, 14, 21, 61, 68, 132, 146; IV/33, 36, 37, 38, 104, 140, 194–195, 240, 269, 279; V/89, 106, 186, 187, 247; VI/32, 98, 250, 270, 284; VII/7, 68, 69, 76, 78, 108, 114; VIII/23; XII/265; XIII/7, 19, 32, 34, 36, 37, 164, 165, 166, 196, 204, 256, 271, 276, 280, 282, 283, 293, 302, 307, 343, 347; XIV/221, 330; XVI/47, 94, 110, 111, 153, 226, 260.
- Христина, видети Аранђеловић Марковић Христина, сестра Светозарева.
- Христић Гер.: I/382.
- Христић Никола (1818–1911), политичар и државник, министар: V/207, 239–241, 281, 420, 421, 423, 429; II/36, 47, 51, 54, 58, 156, 157, 276; IV/224, 307; VI/5, 11, 145, 271; XI/87, 209, 231, 285, 306; XII/174, 175, 253; XIV/255, 312, 329; XVI/63, 139, 275.
- Христић Сава, судија Апелационог суда: XII/104, 295.
- Христић др Филип (1819–1905), политичар и дипломата: I/409, 410; IV/296; XII/294; XIII/157, 161, 166, 167, 249–251, 357–358, 360; XIV/255, 312, 329; XVI/63, 139, 275.
- Христодуло Риста, трговац: XI/235.
- Хуарез Бенито, мексикански републиканац: I/424.
- Хубер Улрих, гостионичар: XV/354.
- Хуберт: V/201; XIV/249, 250.
- Хубмајер, словослагач из Љубљане: XV/398.
- Хумболт Александер фон (Humboldt Alexander von, 1769–1859), немачки природњак, астроном и истраживач: II/10.
- Хус Јан (Hus Jan, 1369–1415), чешки верски реформатор, ректор универзитета у Прагу: VI/107, 250, 251.
- Хусеин-капетан: VIII/54, 274.
- Ц
- Цајзл, професор: VII/298.
- Цајнер (Цојнер) Густав (Zeuner Gustav, 1828–1907) немачки механичар и термомеханичар: III/24, 26.
- Цанић Милка, коректор: V/III.
- Цветановић Јованча: VI/12, 278.
- Цветић Емило, професор: I/415, 416, 418.
- Цветковић Јованча: XIV/166, 167.
- Цветковић М.: I/303.
- Цезар Стефани, члан Главног одбора Лиге за мир и слободу: II/213.
- Целзијус Андерс (Celsius Anders, 1701–1744), шведски астроном: IX/108.
- Ценић Димитрије Мита (1851–1888), социјалист, наставио рад Светозара Марковића: IV/314; VII/181, 192, 220, 268, 269, 270, 275, 348, 350, 355; XI/269; XII/297, 300; XIV/76, 293, 300, 328, 332; XV/103, 116,

- 121, 125, 128, 344, 366, 376, 380, 381; XVI/13, 14, 137, 146, 147, 156–160, 266, 288, 289, 290, 300.
- Ценић Д. Ђорђе (1825–1903), правник и политичар, министар, стриц Димитрија, Мите: I/426; XI/10, 65, 123, 213, 275, 296; XII/53, 114, 132, 173, 195, 203, 204, 211, 214, 223, 224, 254, 287, 294, 296, 297, 300, 303; XV/103, 116, 121, 125, 128, 344, 366, 376, 380, 381.
- Церетелев, руски дипломата у Београду: VII/352; XV/363; XVI/138.
- Циглер И. (Zügler I.), социјалиста: XV/46.
- Цимерман А. (Zimmermann A.), социјалиста: XV/46.
- Цимерман Вернер (Zimmermann Werner), историчар из Цириха: II/287.
- Цинцинат Луције Квинтус (Cincinnatus Lucius Quinctius, V в. пре н. е.), узор старе римске скромности и честитости као диктатор: XIII/101, 106, 274.
- Цицерон Марко Тулије (Cicero Marcus Tullius, 106–43 пре н. е.), римски говорник, политичар, филозоф и писац: VII/292; XIII/275.
- Цоловић Никола: V/121, 285; XI/17.
- Црнобарац др Димитрије (1818–1872), политичар, министар, правник: I/418.
- Црногорац Коста, професор: VI/148, 150, 153; XIV/329.
- Цукић Коста (1826–1879), државник и политичар: I/77, 83, 300, 302, 307, 313, 314, 330, 332, 334; II/52; IV/52, 53, 283; VIII/116.
- Ч**
- Ч. видети Чумић Аћим.
- Чакра Емил (1837–1884), књижевник и публицист из Новог Сада: VII/187.
- Чарапић Атанасије (Анастас), брат Васа: VIII/36, 170.
- Чарапић Васо (+1806), војвода, јунак I српског устанка: I/3; VIII/38; XVI/245.
- Чарлс I (Charles I, 1600–1648), енглески краљ: XI/295.
- Чарторијски Адам: XVI/264.
- Чеда, видети Мијатовић Чедомиљ.
- Чедвин, статистичар: IX/185.
- Чернишевски, Николај Гаврилович (1828–1889), руски филозоф и економист: I/109, 172, 173, 234, 409, 422; II/109, 140, 154, 237–239, 285; III/59; IV/283; V/76, 111, 113, 116, 143, 286; VI/115; VII/116, 207, 237, 279, 348; IX/IX, XVI, 5, 7, 8, 9, 18, 25, 31, 121, 157, 159, 160, 162, 165, 171, 177, 182, 187, 209, 210, 212–217, 225, 226; X/8, 22, 23, 27, 30, 34, 38, 43, 45, 48, 57, 95, 107, 111, 127, 189–206; XI/193, 308; XIII/265, 344; XIV/156, 193, 197, 200, 230, 231, 306; XV/94, 96, 126, 314, 330, 365, 366, 376, 387; XVI/11, 12, 23, 24, 26, 67, 68, 71, 73, 124, 164, 190, 197, 226, 227, 266, 271, 277, 286, 296.
- Черњајев Михаило Григоријевич (1828–1898), руски генерал: XV/230; XVI/249, 285.
- Чехак Калман, историчар: VII/352.
- Чика Љуба в. Ненадовић М. Љубомир.
- Чкребић Душан (*1927), електроинжењер и политичар:

- IV/III, VI; V/III, VI; VII/III; VIII/II, VI; XII/II, VI; XIII/III, VI; XIV/II, VI; XVI/III, VI.
- Чобелић др Никола (1912–), економист, проф. унив., академик: VI/V.
- Чолак Живко, великаш из доба кнеза Милоша: VIII/49, 180, 263.
- Чолак-Антић Владимир, школски друг Св. Марковића: I/291.
- Чоловић Петар, гимназијски друг Св. Марковића: I/285.
- Чомерс, економист: IX/88.
- Чубриловић др Васа (1897 – 1990), историчар, академик: I/401.
- Чудновски Соломон Лазаревич (1849–1912), руски револуционар: XV/363, 387.
- Чумић Аћим (1836–1901), политичар, правник, проф. Велике школе, министар: IV/285; V/147, 155, 156, 157, 159, 165; VI/6, 7, 8, 9, 10, 13, 146, 148, 149, 150, 153, 259; XI/11, 12, 64, 65, 66, 68, 69, 90, 121, 181, 209, 210, 213, 217, 226, 229, 231, 241, 271, 273, 281, 282, 295, 304, 306, 311; XII/19, 20, 21, 22, 47, 52, 53, 87, 90, 91, 96, 131, 133, 134, 135, 136, 192, 210, 214, 250, 253, 259, 279, 282, 283, 287, 288, 293, 294, 301, 303, 310, 311; XIV/23, 31, 48, 49, 59, 60, 62, 63, 64, 72, 75, 76, 166, 167, 169, 171, 200, 257, 287, 288, 293, 295, 296, 300, 303, 304, 305, 308, 309, 310, 319, 320, 321, 328, 329; XV/54, 55, 56, 97, 108, 134, 175, 336, 341, 342, 379, 382, 383; XV/54, 55, 56, 97, 108, 134, 175, 336, 341, 342, 379, 382, 383; XVI/32, 35, 37, 70, 73, 132, 134, 149, 279, 289.
- Чумић Јанко, гимназиста: XV/134.
- Чушу, видети Вулићевић Ђуша.
- Ц**
- Цефа, Цуфа: XIX/255, 256, 329.
- Џингис-хан (Xingis-kan Temucin, око 1155–1227): II/142.
- Џонс, економист: X/121.
- Џул (Џаул) Џема Прескот (Joule James Prescott, 1818 – 1889), енглески физичар: III/24.
- Ш**
- Шакић Милка, коректор: V/VII.
- Шанбор Шамбор Анри-Шарл (Chambord Henri-Charles): XI/119; XII/189, 310.
- Шангарње, учесник у гушењу Париске комуне 1871. г.: V/235.
- Шандеј Шендај Шодеј А. Густав (Chaudey A. Gustave), новинар, учесник Лиге за мир и слободу 1869. г.: II/10, 12, 19; IV/118.
- Шандор, „кнез Карловачки“, надимак, видети Радовановић Александар.
- Шандоровић Љубомир, гимназијски друг Св. Марковића: I/289.
- Шапоњић Милан, штампарски радник: XII/316.
- Шапоњић Светозар, штампарски радник: XII/316.
- Шапчанин П. Милорад, видети Поповић-Шапчанин Милорад.
- Шарло-Ирене-Кастело, игуман: XIII/283.
- Шарлота, племићка: III/62.

- Шарп, француски инжењер: VI/78.
- Шатријан Александар (Chatrian Alexandre), француски књижевник: XVI/197, 295.
- Шафарик Павел Јозеф (Šafarik Pavel Jozef, 1795–1861), Словак, славист и књижевни историчар: I/432; IV/27; VII/352; XII/145, 164, 165, 306, 307, 308, 318.
- Шафхаузен (Dr Schaaffhausen), природњак, професор: III/39, 129.
- Швајцар Јозеф (Schweizer Josef), пруски социјалист: IV/270.
- Шевић др Милан (1866–1934), педагог, проф. унив.: I/405, 406, 407; VII/13.
- Шевченко Тарас Григоријевич (1814–1861), украјински песник, сликар и револуционар: VIII/250.
- Шекспир Вилијам (Shakespeare William, 1564–1616), енглески драмски писац, песник и глумац: I/126, 143, 170, 172, 417; II/237; XVI/25, 275.
- Шемјакин др Андреј, руски историчар, биограф Николе Пашића, сарадник Одбора ове едиције: XIII/339; XV/376.
- Шер др Јован (Scher dr Johan), немачки историчар књижевности: III/147.
- Шерцер (лит.): XIII/309.
- Шефлер, немачки новинар: XII/244.
- Шефтсбери А.Е.К. (Shaftesbury Anthony Ashley Cooper, 1671 – 1713), енглески филозоф: III/149.
- Шилер Јохан Фридрих (Schiller Johann Friedrich, 1759–1805),
- немачки песник: I/126, 143, 417, 429; II/240.
- Шишкин, Николај Павлович, руски конзул у Београду: I/324, 367; II/171; IV/293, 310; VI/145, 271, 283; XVI/11.
- Шкорић Софија, историчар: XIV/X.
- Шлајден Матиас Јакоб (Schleiden Mathias Jacob, 1804–1881), немачки ботаничар: III/37, 133.
- Шлајхер Август (Schleicher August, 1821–1868), немачки лингвист, хегеловац и дарвинист: III/33, 40, 148.
- Шлангер Едуард, трговац: XI/235.
- Шлосер Светозар, предузимач из Јагодине: I/165, 166.
- Шљивић Живко, војвода из I устанка: VIII/172, 255.
- Шмерлинг: IV/224.
- Шнајдер, фабрикант у Крезоу: II/103; VII/38.
- Шовиер: XIII/312.
- Шој (Scheu), социјалиста: XV/46.
- Шокорац Аврам, друг са студија Св. Марковића: I/290, 292.
- Шокорац Живко, члан УОС: IV/187, 201, 285; V/138.
- Шокорац Ј. Марко, службеник у влади Србије: II/183.
- Шокорчевић Аврам, школски друг Св. Марковића: I/285.
- Шошкић др Драгутин (*1934), економист, проф. унив.: IX/XV.
- Шпадијер Илија, прота: XI/235.
- Штајн Лоренц (Stein Lorenz von, 1815–1890), немачки правник и социолог: XI/10, 191, 192, 273, 299; XIII/98; XVI/23, 273.

- Штихлер Ц. (Stichler C.), немачки новинар: XV/268, 386.
- Штрајл др Ј. Ј. (Streile dr. J. J.), шеф полиције у Цириху (1869): II/181.
- Штрасер Павле, историчар из Сремских Карловаца, писао и о Св. Марковићу: V/291; VII/353.
- Штросмајер Јосип Јурај (Strossmayer, 1815–1905), бискуп и политичар: XVI/225.
- Штрусберг(зи), династија: V/27, 275.
- Штумпф Адолф, са М. Игњатовићем превео и објавио Устав Српске општине у Петрограду: I/408, 426.
- Шулц Антоније, проф. немачког језика у београдској гимназији: I/416.
- Шулце-Делич Франц Херман (Schulze-Delitzsch Hermann, 1808 – 1883), немачки економист и политичар: VII/150; XIII/97, 308.
- Шумкарац Стева, учитељ, социјалист: XV/136, 149.
- Шуселка: XV/246.
- Шчедрин Михаил Јеграфович, видети Салтиков-Шчедрин

РЕГИСТАР ГЕОГРАФСКИХ ИМЕНА

- А**
- Абдалманк: XIII – 24.
- Абисинија: I – 92, 411; XIII – 20, 21.
- Абу-Ишак: XIII – 24.
- Авала: I – 3; VI – 80; VII – 288; XIII – 162; XVI – 245.
- Авалски град: I – 401.
- Агригент: III – 146.
- Ада-Кале: XV – 134.
- Аден: XIII – 19.
- Адрианопољ: видети Једрене.
- Азања: XI – 256.
- Азбуковица: XI – 137.
- Азија: I – 321, 361–363; III – 14, 112; V – 216; VII – 165, 166, 167, 168; VIII – 133, 234; IX – 109, 110, 112; X – 86; XI – 40, 91, 104; XII – 279; XIII – 6, 7, 11, 17, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 36, 40, 42, 43, 163, 270, 343; XIV – 211, 303.
- Ајмош: VII – 65.
- Акерман: VIII – 53, 183.
- Ак-Паланка: XV – 352, 357; XVI – 90, 196, 198.
- Албанија (Арбанија, Арнаутска): I – 70; VII – 189; VIII – 97, 218, 246; XI – 142, 144, 163, 196, 289; XIV – 309; XVI – 36, 223, 242, 255.
- Александрија: II – 92; III – 9, 10, 12, 14, 107–109, 111; IV – 37, 279; XIII – 27, 344.
- Алексинац: VI – 71, 74, 75, 88; XI – 144, 179, 180; XII – 254; XIII – 220, 230; XV – 93, 132, 168, 191, 230, 345; XVI – 82, 83, 91, 109, 295.
- Алексиначка Бања: VI – 13, 260.
- Алжир (Алгир): II – 27, 132, 133; IV – 94; V – 9, 54, 226; X – 86, 89, 196; XIII – 21, 45.
- Алзас: XV – 252.
- Алпи: IX – 108.
- Алстер (Елстер, Улстер): X – 122, 198.
- Америка: I – 88, 99, 153, 382; II – 8, 13, 21, 35, 46, 66, 68, 89, 97, 108, 117, 125, 250; III – 11, 15, 16, 40, 48, 112–114, 146; IV – 38, 109, 111, 114, 227, 233, 248, 312, 314, 315; V – 27, 88, 202; VI – 17, 22, 65, 74, 126, 246; VII – 5, 52, 58, 62, 77, 107, 108, 225, 289, 293, 320, 324, 343; IX – 26, 51, 72, 81, 82, 110, 158, 162, 178; X – 22, 42, 87, 118, 170, 191; XI – 258, 260, 261; X – 22, 191; XII – 92, 199, 202, 270; XIII – 3, 5, 6, 23, 29, 40, 42, 45, 61, 100, 141, 163, 164, 278, 280, 289, 290, 291, 292, 301, 302, 303, 319, 332, 342, 343, 348; XIV – 210; XV – 39, 62; XVI – 53, 115, 226, 238, 249, 271, 272, 275, видети и западна Индија.

Америка Северна (САД): IX – 62, 158, 162.
 Амстердам: I – XVI; II – 289; XIII – 284, 320; XV – 376; XVI – 300.
 Анверс: XIII – 320.
 Ангора (Анкара): XIII – 24, 343.
 Антиохија: XIII – 27.
 Арабија: IV – 25; VIII – 251; IX – 75; XI – 148; XIII – 7, 11, 19, 20, 21, 23, 25, 27, 28, 33, 34, 35, 36, 41, 45.
 Аранђеловац: V – 126, 153, 156, XI – 190, 191, 194, 300; XV – 352, 357; XVI – 37, 61, 198, 202, 203.
 Ариље: VI – 32, 262.
 Аркадион: I – 92.
 Арл[ес]: VII – 85.
 Архангелск: IX – 79.
 Асен: IV – 313; V – 272.
 Асирија: VI – 26.
 Астрахан: XVI – 272.
 Астромонте: I – 189.
 Атина: II – 113, 139; VII – 75; XI – 164, 165; XIII – 4, 45, 272, 307; XVI – 115, 282.
 Атлантида: XIII – 282.
 Атлантски океан: VII – 107.
 Аугзбург: VII – 105.
 Аустерлиц: IV – 93.
 Аустралија: III – 15, 40, 48; VII – 112; XI – 146; XVI – 139.
 Аустрија: I – XII, 31, 32, 70, 73, 74, 78, 79, 81, 84, 87, 149, 154, 177, 183, 185, 188, 190, 196, 203, 205, 405, 408, 411, 423, 424, 426; II – 3–6, 10, 13, 15, 16, 23, 79–81, 84–87, 133, 172, 226, 227, 236, 254, 278, 280; IV – 8, 23, 39, 41, 50, 81, 105, 114, 115, 116, 150, 173, 176, 218, 223, 224, 265, 270, 291, 316; V – 4, 40, 45, 56, 57, 78, 96, 97, 98, 100, 182, 227, 278, 283, 289; VI – 22, 46, 51, 52, 83, 84, 90, 103, 109, 110, 130, 132, 134, 249, 263, 264, 268, 270; VII – 7, 10, 27, 34, 60, 64, 65, 70, 92, 123, 157, 204, 331; VIII – 18, 25, 29, 36, 42, 44, 57, 61, 68, 85, 88, 97; IX – 181, 182, 188; X – 22; XI – 29, 76, 83, 101, 108, 154, 156, 193, 239, 250, 257, 274, 299; XII – 119, 218, 264, 265; XIII – 150, 152, 153, 190, 207, 228, 280, 309, 320; XIV – 3, 43, 130, 200, 204, 205, 248, 262, 267, 281, 303; XV – 109, 149, 155, 158, 177, 178, 241, 245, 266, 294, 296, 297, 298, 300, 324, 325, 359, 377, 379, 380; XVI – 15, 47, 59, 60, 70, 73, 170, 197, 198, 211, 215, 221, 228, 232, 233, 282, 288, 289, 293; видети и Аустро-Угарска.
 Аустријска Митровица: видети Митровица (Сремска).
 Аустро-Угарска: IV – 42, 52, 81, 105, 115, 205, 214, 216, 251, 280, 282, 310, 316; V – 13, 99, 100, 275, 288, 293; VI – 35, 46, 60, 91, 130, 131, 132, 133, 270, 273, 275, 276; VII – 10, 11, 12, 23, 27, 57–60, 63, 64, 65, 66, 69, 70, 72, 107, 109, 110, 238, 247, 258, 271, 272, 340; VIII – 13, 89, 95, 97, 113, 225, 257; XI – 155, 156, 193, 255, 274; XII – 121, 123, 163, 247, 252, 301, 312, 313; XIII – 5, 74, 149, 152, 175, 202, 211, 218, 236, 320; XIV – 4, 35, 49, 92, 93, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 109, 111, 113, 129, 159, 203, 262, 281, 291, 311, 328, 330; XV – 48, 56, 236, 245, 246, 251, 294, 311, 313, 325, 328, 346, 355, 372, 384; XVI – 69, 191, 215, 216, 242, 243, 249, 253, 299.
 Африка: III – 11, 14, 15, 40, 108, 112, 113; IV – 227; VII – 277, 286, 289, 293; X – 22; XI – 146; XIII – 3, 11, 12, 17, 20, 21, 22, 28,

34, 274, 280, 343, 344; XIV – 303; XV – 62.
 Ахен: XII – 291.
Б
 Баберија (Берберија): IX – 109.
 Баварска: IV – 95; VI – 23; VII – 7, 105; XVI – 223.
 Багдад: III – 14, 111; XIII – 35, 344.
 Баден: II – 12, 133; V – 37; IX – 188, 209; X – 20; XI – 183.
 Базел: II – 117, 118, 141, 145, 285, 288; IV – 122; V – 55; IX – 18; XI – 192; XV – 3, 374; XVI – 211, 293.
 Базјаш: XIV – 72, 206.
 Бактрија: XIII – 19.
 Бал (Швајцарска): XIII – 319.
 Балкан(ско полуострво): I – 70, 74, 78, 97, 193, 224, 397, 404, 405, 408, 411, 420; II – 35; IV – 286, 293, 297; V – 32, 100, 162; VI – 62, 84; VII – 109, 157, 251, 340; VIII – 7, 11, 13, 25, 93, 95, 97, 117, 123, 126, 127, 132–134, 159, 217–218, 222, 225, 228, 229, 234, 235, 245–246, 267; IX – 79, 109; XI – 142, 143, 155, 156, 180, 255, 287, 290, 309; XII – 259; XIII – 16, 152, 153, 154, 155, 165, 236; XIV – 36; XV – 56, 87, 149, 163, 177, 193, 212, 213, 249, 251, 262, 273, 291, 379, 384; XVI – 24, 30, 80, 169, 201, 202, 225, 237, 242, 243, 266, 269, 280, 283, 285, 294, 301.
 Балтимор: VII – 107.
 Банат: I – 6; IV – 212; V – 103; VI – 70; VII – 71, 271, 272, 291; XIV – 239, 240, 267; XV – 20, 51, 62, 311; XVI – 241, 273.
 Бања, видети Сокобања.
 Бањалука: IV – 103; V – 274, 288; XV – 258, 260.
 Барселона (Барселона): V – 227; XIII – 320; XV – 371.
 Бачка: V – 103; VII – 84, 132, 271, 272; XII – 251; XIV – 240; XV – 62, 311; XVI – 241.
 Беден(ска): VI – 23, 211.
 Бела Паланка: видети Ак-Паланка.
 Бела Црква: VIII – 110; XII – 124.
 Бел-Виљ: V – 232.
 Белгија: I – 430; II – 119, 120, 142, 145, 244; IV – 55, 291; V – 38, 49, 245, 255; VI – 22, 55, 97, 98, 125; IX – 142, 182, 183; XI – 277; XII – 218, 277, 300; XIII – 118, 316, 318, 320, 322; XIV – 303; XV – 371, 376; XVI – 115, 292, 294, 296.
 Бел-Епин: V – 236.
 Белица: V – 64, 68; XIV – 167.
 Бело Брдо (Моравска): XIII – 280.
 Београд: I – X, XIII, XV, XVI, XXI, XXIII, 3–6, 8, 18, 31, 70–73, 78, 80, 82–85, 88, 92, 93, 120, 121, 126, 139, 143, 186, 187, 190, 215, 220, 224, 230, 231, 233, 259, 260, 263, 264, 270, 279, 281, 292, 293, 296, 297, 299–304, 307–309, 311, 314, 318, 321, 324, 325, 328, 332, 334, 338–340, 345, 348, 355, 359, 360, 367, 371, 381, 382, 395, 401, 402, 404, 405, 408–412, 416–418, 420–425, 428–433; II – 47, 50, 57, 82, 124, 155, 158, 162, 165, 171, 173, 180–183, 187, 189, 191, 194–205, 206, 221, 225, 249, 256, 275, 277, 280, 282–284, 287, 288; III – IX, 145, 147–149; IV – II, IV, VII, 45, 48, 50, 51, 52, 53, 71, 72, 73, 85, 88, 92, 93, 100, 105, 106, 108, 117, 129, 131, 132, 133, 136, 137, 140, 142, 145, 149, 150, 151,

152, 153, 154, 155, 156, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 183, 184, 202, 207, 209, 210, 211, 212, 213, 215, 218, 219, 222, 224, 251, 255, 256, 258, 260, 262, 263, 264, 268, 277, 278, 280, 281, 282, 286, 289, 290, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 302, 304, 305, 307, 308, 309, 310, 312, 313, 314, 315; V – V, 13, 23, 24, 25, 27, 35, 41, 44, 46, 47, 56, 58, 62, 78, 103, 104, 108, 119, 122, 125, 126, 127, 139, 147, 149, 150, 151, 152, 153, 156, 157, 158, 160, 162, 163, 165, 166, 185, 188, 207, 211, 216, 218, 221, 258, 267, 268, 274, 279, 280, 283, 284, 288, 293; VI – 6, 8, 9, 10, 11, 16, 28, 34, 47, 62, 63, 71, 74, 80, 83, 87, 88, 89, 95, 100, 117, 122, 130, 134, 139, 140, 141, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 152, 153, 154, 155, 159, 160, 161, 163, 165, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 187, 190, 194, 196, 210, 217, 219, 222, 227, 232, 235, 236, 248, 259, 260, 262, 264, 265, 267, 271, 273, 275, 276, 281, 282, 283, 286; VII – II, IV, V, VII, 46, 47, 48, 49, 62, 63, 72, 75, 82, 126, 138, 140, 143, 146, 148, 149, 155, 158, 181, 186, 187, 188, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 206, 207, 208, 209, 210, 214, 218, 219, 220, 221, 222, 235, 238, 247, 248, 249, 250, 254, 260, 262, 264, 267, 268, 269, 281, 284, 288, 299, 333, 334, 340, 343, 348, 354; VIII – IV, V, IX, XI, XII, 3, 5, 14, 25, 26, 29, 34, 36, 37, 47, 49–50, 52–53, 89, 101, 103, 106, 108, 136, 159, 162, 164, 168–170, 174, 179, 181–183, 212, 238, 243–249, 251, 255, 266, 277; IX – IX, X, XI, XIII, XIV, XV, 6,

212, 215, 217; X – 8, 19, 172, 181, 196; XI – II, IV, VII, IX, X, XI, 9, 25, 26, 45, 48, 49, 81, 93, 98, 151, 152, 179, 189, 190, 193, 196, 198, 199, 204, 205, 206, 208, 213, 218, 219, 220, 223, 225, 226, 229, 230, 231, 237, 238, 239, 240, 241, 245, 246, 250, 269, 271, 272, 273, 275, 278, 287, 288, 289, 290, 292, 299, 301, 302, 306, 311; XII – 7, 8, 36, 41, 42, 43, 44, 49, 69, 71, 99, 106, 108, 114, 115, 161, 162, 166, 168, 172, 173, 213, 231, 246, 247, 249, 250, 251, 253, 254, 264, 291, 293, 306, 312, 313, 314, 316; XIII – 53, 59, 60, 82, 85, 87, 168, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 196, 197, 200, 201, 205, 207, 212, 214, 215, 216, 220, 225, 236, 243, 244, 249, 253, 254, 255, 257, 260, 339, 348, 350, 351, 354, 357; XIV – IV, V, VII, X, 3, 6, 35, 39, 47, 54, 61, 63, 72, 73, 79, 88, 91, 92, 93, 94, 103, 105, 109, 111, 113, 118, 120, 121, 122, 123, 124, 129, 135, 157, 160, 166, 170, 191, 193, 197, 200, 220, 248, 251, 253, 254, 255, 257, 261, 262, 277, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 301, 304, 306, 308, 311, 312, 313, 315, 317, 321, 326, 328, 329, 330, 333; XV – 10, 16, 23, 31, 33, 35, 47, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 59, 61, 73, 77, 78, 79, 84, 92, 93, 94, 96, 103, 105, 107, 126, 135, 136, 137, 139, 148, 151, 152, 173, 174, 176, 178, 183, 187, 220, 230, 232, 246, 257, 275, 298, 300, 302, 305, 306, 309, 312, 319, 321, 328, 331, 332, 339, 340, 342, 343, 345, 346, 349, 352, 357, 363, 364, 367, 374, 375, 380, 382, 387; XVI – IV, V, VII, XI, XIII, XV, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 24, 26, 27, 34, 37, 57, 59, 60, 62, 63, 70, 71, 72, 73, 76, 80, 81, 104, 108, 110, 115, 117, 121, 122, 139, 143, 148, 164, 165, 166,

170, 179, 182, 190, 192, 196, 201, 203, 204, 207, 209, 213, 215, 218, 233, 244, 245, 246, 250, 251, 253, 254, 255, 260, 263, 264, 265, 268, 269, 270, 275, 279, 280, 285, 287, 289, 295, 300, 301.

Бер-Базарчик: XIII – 27.

Берлин: I – XIV, XVI, 35, 82, 394, 405, 406, 408, 412, 417, 430, 432; II – 10, 64, 132, 133, 135; III – 148, 149; IV – 108, 292; V – 49, 100, 167; VI – 97; VII – 4, 51, 84; VIII – 252; X – 189, 190, 204; XI – 20; XII – 267; XIII – 308, 344, 345; XIV – 281; XV – 150, 314, 373, 387; XVI – XIII, 8, 35, 51, 196, 226, 263, 264, 271, 274, 278, 280, 287, 296.

Берн: II – 21, 24, 67, 148, 211, 215, 274; IV – 122; XIV – 212; XV – 371, 377.

Беч: I – XIV, XVI, 35, 82, 394, 405, 406, 408, 412, 417, 430, 432; II – 79, 85, 144, 285; IV – 3, 7, 8, 11, 23, 93, 102, 108, 114, 119, 151, 189, 219, 265, 276, 291; V – 98, 99, 100, 122, 155, 166, 183, 207, 217, 278, 286, 289; VI – 62, 65, 87, 125, 248, 263; VII – 36, 195, 281, 298, 299, 303, 345; VIII – 21, 48, 155, 246, 277; IX – XIV; XI – 25, 26, 83, 193, 235, 273, 276; XII – 124, 161, 228, 247, 248, 251, 314; XIV – 36, 67, 78, 91, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 109, 111, 113, 114, 115, 116, 157, 201, 203, 204, 205, 206, 251, 299, 303, 306, 325, 326; XV – 10, 11, 17, 88, 93, 103, 196, 265, 276, 286, 297, 298, 314, 341, 346, 349, 361, 365, 384, 387; XVI – 20, 64, 70, 74, 76, 84, 86, 101, 104, 105, 108, 110, 111, 167, 196, 226, 267, 273, 281, 283, 296, 297, 299, 300.

Бечеј: VIII – 110.

Бечкерек, (видети Велики Бечкерек и Зрењанин): I – 347; VII – 315.

Бирмингем: IX – 119.

Битољ: VII – 303.

Блазнава: XI – 275.

Блиски исток: XV – 52.

Бока Которска: II – 89, 90, 240; IV – 260; VI – 46, 90, 104; XI – 83, 284; XIV – 71, 308; XVI – 110, 283.

Бон: – XI – 275; XVI – 287.

Борак (село): VIII – 36, 168, 255.

Бордо: IV – 83; V – 92, 230, 231, 232, 248, 249.

Босанска Градишка: VII – 204.

Босанска Крајина: IV – 103; V – 274.

Босна: I – 70, 193, 204, 224; II – 59, 90, 222, 240, 256; IV – 103, 104, 105, 218, 264, 265, 266; V – 57, 159, 182, 183, 220, 259, 274; VI – 33, 104, 195, 263, 276; VII – 58, 84, 196, 204, 291, 352; VIII – 9, 11, 12, 29, 54, 92–93, 95, 113, 132, 133, 138, 143, 145–146, 162, 214, 215, 219, 234–235, 237–238, 257, 271, 274; XI 102, 157, 180, 181; XII – 321; XIII – 142, 150, 152, 153, 154, 164, 201, 202, 205, 217, 210, 211, 215, 219, 234, 235, 237–238, 257, 271, 274; XIV – 261, 275, 284; XV – 7, 64, 148, 160, 161, 162, 193, 211, 222, 230, 261, 296; XVI – 70, 228, 243, 270, 283.

Босна и Херцеговина: I – XII, 75, 82, 190, 239; IV – 104, 105; VII – 128, 158, 188, 189; XI 143; XIV 4, 42, 43, 240, 279, 292, 295; XV – 111, 155, 163, 165, 167, 178, 196, 206, 212, 214, 236, 249, 268, 270, 272, 311, 323, 324, 328,

- 342, 346, 347, 380; XVI – 60, 148, 153, 169, 191, 196, 214, 215, 222, 241, 248, 270, 284, 299.
- Бостон: X – 193.
- Бохемија, видети Чешка.
- Бразил(ија): X – 88.
- Братислава, видети Пожун.
- Брауншвајг: III – 147, 148; IV – 277.
- Брда (црногорска): VII – 299.
- Бреслау: XVI – 271.
- Бресова: VIII – 125, 227.
- Бретања: V – 247.
- Брза Паланка: XI–138.
- Брисел: II – 118, 145, 146, 148, 248, 268, 285, 291; IV – 93, 122, 291; V – 55, 200, 201; VI – 98; VII – 85; X – 69, 196, 347; XI – 192; XIII – 136, 137, 316, 318, 319, 320, 321, 356; XVI – 211, 276.
- Британија: V–245; видети и Енглеска.
- Брно: II – 8.
- Брњица: XIV – 184.
- Брод (Босански): V – 260; XI – 158; XV – 64.
- Брусница: XVI – 268.
- Брчка (Брчко): IV – 103, 176, 301, 316, 317; V – 289.
- Бугарска: I – 70, 81, 82, 193, 230, 408, 410, 425; II – 34; IV – 25, 26, 278, 300, 307; V – 35, 45, 150, 287; VI – 50, 104; VII – 86, 189, 350; VIII – 97, 120–121, 125–127, 132, 218, 222, 223, 227, 229, 234, 246, 252, 258; XI – 93, 94, 102, 103, 104, 142, 143, 144, 145, 157, 252, 253, 255, 256, 257, 287, 289, 290, 293, 309; XII – 248, 252; XIII – 6, 150, 152, 153, 154, 164, 229, 357; XIV – 35, 36, 42, 43, 44, 258; XV – 160, 232, 236, 250, 266, 272, 289, 384; XVI – 20, 36, 166, 191, 200, 201, 207, 214, 222, 242, 243, 270, 275, 285.
- Будим: I – 417, 418; XI – 235; XIV – 249; XV – 83, 384; XVI – 273.
- Будимпешта: I – XVI, 417; VII – 345; VIII – 72; XV – 10, 11, 62, 69, 72, 158, 244, 247, 265, 297, 298, 311, 365, 375, 376, 385; видети и Будим и Пешта.
- Буковичка Бања: I – XIII.
- Букурешт: I – XVI; IV – 313; VII – 345, 350; VIII – 53, 183; XI – 94, 255, 287, 293; XV – 34, 265; XVI – 115, 270.
- Бухара: XIII – 10.
- Бушман(ија): X – 116.
- В**
- Вавилон(ија): VI – 26; VII – 307; IX – 75, 108; XIII – 25, 42, 44, 223; XVI – 211.
- Валис, видети Велс.
- Ваљево: I – XIV; IV – 55, 91, 133, 135; V – 278; VI – 175, 181, 182, 183, 184; XI – 45, 53, 278; XII – 254; XIII 347; XIV – 192; XV – 93, 160, 301, 345; XVI – 88, 100, 109, 264.
- Вандеја: XVI – 253.
- Вандом: IV – 94; V – 233, 234.
- Варад: видети Петроварадин.
- Варшава: I – 218.
- Вац: V – 160, 288; VI – 83; XI – 285; XVI – 284.
- Вашархелъ: XVI – 283.
- Вашингтон: I – 412; V – 252.
- Везув: IX – 110.
- Велес: XI – 103.
- Велика Британија: VI – 267; VII – 102; IX – 147, 158, 160, 177; X – 46, 91, 129, 130, 194, 198, 199; XIII – 281.
- Велика Кикинда: II – 281, 286; видети и Кикинда.

- Велика школа у Београду (Капетан-Мишино здање): XVI – 11, 20, 23, 24, 47, 57, 58, 63, 67, 72, 76, 120, 121, 165, 178, 200, 263, 265, 268, 269, 270, 273, 275, 279, 289, 296, 299.
- Велики Бечкерек (Зрењанин): I – 414; VII – 271; XV – 70; видети Зрењанин и Бечкерек.
- Велико Село: V – 263, 264.
- Велс: II – 103; X – 66, 196; XIII – 44; видети и Валис и Уелс.
- Венеција: VIII – 13, 149, 270; X – 128; водети Млеци.
- Вервир: XIII – 320.
- Версај: IV – 83, 84, 86, 94, 96, 117, 118, 119, 121, 286, 288; V – 92, 94, 215, 226, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 250, 252; VII – 4, 85; XII – 264; XIII – 98, 354; XV – 45, 53; XVI – 276.
- Вестминстерска опатија: IX – 96.
- Виден, видети Беч.
- Видин: XV – 230.
- Видно (кварт у Бечу): XIV – 205.
- Визант(ијска империја), (Византија): II – 39; IV – 26, 27; V – 112; VIII – 13, 127, 149, 229, 270; XIII – 28.
- Винер Нојштат: I – XVI; XIV – 306.
- Винковци: XV – 64, 71.
- Виртемберг: VI – 23; XIII – 321.
- Вис, видети Иса.
- Вишеград: I – 333.
- Власотинце: XVI – 36.
- Влашка: I – 93, 410, 411; II – 254; V – 38; VI – 22, 87, 210; VII – 181, 191, 350; VIII – 53, 121, 125, 147, 183, 223, 227, 253; XI – 142, 151; XIII – 6; XVI – 293.
- Вогези: VII – 85.
- Водице: XVI – 285.
- Војводина: I – XII, 70, 381, 410, 414; II – 57, IV – 294; V – 103, 104, 290, 294; VI – 272, 273, 275, VII – XI, 53, 130, 132, 139, 316, 347; IX – XII; XI – 301; XII – 281, 296, 297, 312; XIV – 84, 325; XV – 261, 375, 380, 386; XVI – 21, 60, 243, 248, 267, 283, 293.
- Војна граница: VII – 20, 344; XVI – 60; видети и Крајина (Војна) и Хрватска Крајина.
- Волошница: видети Влашка.
- Врање: XVI – 35, 36, 289.
- Врачар (у Београду): I – 3, IV – 285; V – 262; VI – 214, 281; VIII – 248, 249; XI – 83, 118, 240, 284, 300; XII – 189.
- Врба: XIII – 89.
- Врњачка Бања: I – 405, 408; XIII – 264.
- Вршац: IV – 280, 295; V – 102, 136, 167, 294; VII – 64, 297, 343; VIII – 110; XI – 222, 311; XII – 261; XIV – X, 200; XV – 17, 20, 58, 75, 282; XVI – 44, 61, 73, 106, 164, 172, 215, 216, 279, 282, 283, 284, 294.
- Вуковар: VII – 47; VIII – 110; XV – 70, 380; XVI – 278, 301.
- Г**
- Галија: IX – 50.
- Галиција: I – 100, 101; V – 98; VI – 132; VIII – 225, 250; XV – 160, 362; XVI – 275.
- Ганг(ес): V – 216; IX – 106.
- Ганзевиди: IX – 109.
- Гаштајн, видети Рајхштат.
- Германија (Ђерманија): I – 189, 246, 352, 353, 359, 406, 430; II – 64; XIII – 6, 11, 43; XV – 39; XVI – 253; видети и Немачка.
- Гернзи (острво на Ламаншу): IX – 109; X – 129, 130, 199.

- Гетинген: IV – 277.
 Гибралтар: XIII – 34.
 Гиљан: XVI – 36.
 Гисен: IV – 277.
 Глазгов: XVI – 272.
 Гларус (Гларис): VII – 104, 105.
 Голубац: XIV – 184.
 Горњи Карловци видети и Карловац.
 Горњи Милановац: IV – 133; XIV – 31.
 Госпић: XVI – 273.
 Госпођинци: VIII – 110.
 Гота: XVI – 222.
 Градац, (Грац, Аустрија): II – 79; IV – 275; V – 191, 290; XIV – 203; XVI – 283.
 Гравелот (Gravelotte): IV – 93.
 Градишка: IV – 103; V – 285; VI – 6, 9, 13.
 Градиште: XV – 93, 387; XVI – 95, 109.
 Градно: XIV – 249.
 Граница (Војна Крајина): XIV – 240; XVI – 241.
 Граубинден (кантон): XIII – 229.
 Грацина: XV – 359.
 Гроцка: VIII – 52, 182; XI – 152.
 Гружа: XIII – 230; XIV – 75; XV – 332; XVI – 52.
 Грузија: XVI – 240.
 Грчка (Хелада): I – 79, 91, 123, 141, 220, 224, 238, 410, 426; II – 98, 108, 226; III – 9, 10, 106, 108; IV – 26, 34, 37, 111, 125, 279; V – 8, 38; VI – 22; VII – 35, 36, 38, 72, 73, 75, 76, 112, 167; VIII – 67, 97, 127, 197, 218, 229, 253; IX – 71, 75, 78, 108, 129, 138; XI – 145, 151, 165, 166, 253, 257; XIII – 4, 6, 7, 19, 32, 38, 40, 92, 94, 153, 233, 270, 274, 275, 343; XIV – 46, 49, 152, 153; XVI – 21, 223, 224, 242, 246, 281, 293.
- Гургусовац (Књажевац): I – 266–269, 272, 273, 275.
- Д**
- Далеки исток: XVI – 269.
 Далмација (Приморје): I – 220; II – 79, 171; V – 38, 99, 100; VI – 104; VII – 181, 188; XIII – 149; XIV – 201, 240, 307; XV – 88, 95, 222, 229; XVI – 12, 28, 34, 70, 74, 76, 84, 85, 105, 124, 241, 243.
 Данска: I – 424; IV – 226; V – 255; VI – 22; X – 194; XII – 300; XIII – 320; XV – 372.
 Дарданели: V – 179; VIII – 133, 234; IX – 75.
 Дарданија: XVI – 263.
 Дармштат: III – 21, 133; IV – 277; XIV – 318.
 Дебар: XI – 103.
 Дебрецин: I – 183.
 Делиград: XV – 18.
 Демарари: IX – 111.
 Деспотовац: XI – 138.
 Диарбекир: XI – 104.
 Дњепар: IX – 75.
 Добринци: XVI – 267.
 Довер, видети Дувр.
 Дон: VI – 51.
 Доња Сабанта: I – 259, 260, 433; IV – 79, 284; V – 279; XI – 300; XIV – 333, 334; видети Сабанта.
 Дорћол (у Београду): V – 23, 24, 155, 159.
 Драгачево: IV – 285; VI – 32; XVI – 277.
 Дрезден: XVI – 271.
 Дрина: I – 81; IV – 103, 104, 289; V – 259; VI – 107, 127; VIII – 172, 255; XI – 180; XV – 230; XVI – 25, 264.
 Дро[м]: V – 248.
 Дубочани: XV – 308.
 Дубравица: V – 274.

- Дубровник: V – 282; XI – 163, 176; XII – 319; XIII – 117; XIV – 193, 204; XV – 88, 222, 229; XVI – 34, 64, 84, 105.
 Дувр (Довер): X – 128, 198.
 Дунав: I – 3, 4; II – 222; IV – 15, 31, 92, 95, 258, 261, 262, 270, 272, 289, 316; V – 44, 56, 77, 96, 103, 104, 278; VI – 63, 65, 71, 273; VII – 356; VIII – 25, 93, 121, 215, 219, 223, 252, 257; IX – 108; XI – 100; XII – 248, 251, 313; XIII – 152, 154, 200; XIV – 206; XV – 240, 246, 282, 291, 296, 311, 320, 384; XVI – 93, 211, 237, 315; V – 3, 7, 26, 30, 38, 45, 48, 54, 59, 63, 75, 77, 80, 86, 87, 88, 90, 96, 111, 115, 116, 118, 126, 128, 186, 191, 212, 216, 217, 223, 225, 227, 228, 237, 240, 244, 257, 277, 281; VI – 18, 22, 24, 33, 53, 54, 56, 60, 64, 66, 67, 68, 70, 71, 77, 79, 82, 83, 89, 94, 95, 97, 98, 103, 106, 109, 110, 125, 127, 134, 135, 165, 194, 210, 211, 246, 251, 268; VII – 3, 6, 7, 11, 14, 18, 19, 25, 37, 38, 46, 48, 52, 71, 72, 73, 78, 86, 91, 138, 146, 151, 152, 153, 157, 158, 166, 167, 169, 175, 176, 273, 280, 284, 288, 289, 292, 320; VIII – 7, 11, 17, 19–21, 24, 26, 27, 29, 31, 42, 54, 58, 69, 75, 77, 79–85, 89, 90, 93, 96, 122, 134, 145, 147, 149, 151, 152, 154–156, 159, 161, 163, 167, 174, 184, 188, 198, 202–207, 209, 211, 213, 215, 218, 224, 235, 253, 255, 259, 265, 266, 272, 274–275; IX – 21, 23, 26, 51, 75, 76, 80, 81, 82, 90, 106, 108, 109, 111, 112, 113, 139, 157, 158, 178, 182, 186, 187, 192, 199; X – 6, 7, 12, 21, 23, 44, 76, 87, 89, 92, 94, 120, 122, 131, 166, 170, 195, 199, 200; XI – 40, 56, 57, 65, 79, 91, 97, 101, 104, 108, 146, 147, 148, 151, 162, 165, 166, 167, 168, 173, 180, 190, 192, 251, 273, 277; XII – 16, 153, 155, 199, 216, 247, 248, 263, 277, 278, 284, 299; XIII – 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 19, 20, 22, 29, 32, 36, 43, 44, 45, 59, 73, 74, 76, 80, 88, 94, 100, 103, 118, 140, 141, 145, 146, 147, 154, 163, 164, 165, 207, 228, 254, 277, 279, 280, 283, 291, 292, 309, 315, 316, 317, 318, 320, 323, 324, 343; XIV – X, 86, 198, 210, 211, 214, 225, 230, 239, 240, 269, 270, 271, 280, 324; XV – 61, 132, 163, 170, 183, 185, 198,
- Ђ**
- Ђеменлик: VIII – 133, 234.
 Ђенова: XIII – 320.
 Ђур: VII – 164; VIII – 72.
- Е**
- Европа (Запад): I – IX, X, 31, 75, 81, 85, 87, 88, 91, 92, 99, 102, 109, 115, 120, 122, 130, 140, 149, 152–155, 158, 184, 185, 188, 415, 419, 425; II – 5, 7–10, 12–17, 20, 22, 25, 27, 28, 31, 35, 55, 59, 64–67, 79, 82, 83, 85, 89, 91, 93, 95, 96–100, 102–105, 107, 110, 111, 114–117, 120, 121, 125, 127, 130, 132, 134–137, 140, 142–144, 147–149, 161, 171, 172, 211, 212, 217, 222, 223, 241, 256, 257, 259, 263, 269, 284, 290, 291; III – 9, 11, 15, 17, 19, 48, 50, 51, 54, 64, 107, 108, 112, 113, 115, 118, 123, 133; IV – 10, 13, 17, 25, 26, 28, 37, 38, 47, 49, 52, 53, 67, 68, 72, 79, 82, 85, 90, 93, 101, 104, 105, 108, 109, 111, 112, 114, 115, 117, 124, 140, 195, 215, 220, 226, 258, 259, 260, 261, 269, 275, 276, 279, 287, 306, 307, 314,

- 213, 245, 250, 265, 266, 288, 293, 295, 311, 316, 320; XVI – XII, XIV, 5, 21, 22, 45, 69, 72, 115, 150, 153, 164, 170, 181, 187, 197, 198, 221, 222, 223, 224, 225, 232, 234, 241, 247, 253, 256, 266, 270, 271, 274, 275, 293, 299; видети и Јевропа.
- Египат (Мисир): I – 92, 121, 140, 211, 212; III – 9, 74, 106, 146; IV – 26, 35, 228; IX – 79, 108, 199; XIII – 3, 7, 21, 22, 25, 26, 27, 32, 34, 42, 44, 142, 271, 273, 344.
- Единбург: IX – 81.
- Елада, видети Хелада, Грчка.
- Елзас: IV – 123; VII – 4, 102.
- Емс: II – 133; IV – 125.
- Енглеска: I – 72, 75, 78, 92, 153, 188, 408, 411, 412; II – 46, 101–104, 112, 116, 118–120, 124, 137, 139–141, 144–146, 277, 282; III – 17, 74, 115; IV – 17, 55, 65, 66, 93, 107, 109, 111, 122, 132, 150, 226, 232, 233, 242, 243, 248, 249, 288, 300, 311, 312; V – 4, 38, 50, 51, 63, 84, 111, 126, 215, 249, 252, 260, 283, 284, 292; VI – 22, 27, 50, 53, 54, 55, 62, 63, 64, 65, 66, 69, 71, 73, 74, 75, 76, 77, 84, 93, 109, 246, 266, 268, 273; VII – 23, 39, 44, 83, 90, 91, 94, 95, 100, 101, 102, 105, 115, 276, 320, 324, 325; VIII – 121, 147, 223, 252, 253; IX – 21, 23–42, 69, 71, 74, 81, 95, 103, 106, 107, 108, 113, 122, 123, 135, 136, 142, 144, 146, 147, 150, 151, 157, 160, 168, 177, 179, 183, 192, 209, 210, 213; X – 7, 9, 12, 14, 29, 47, 48, 54, 64, 65, 66, 67, 72, 86, 88, 89, 98, 113, 122, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 134, 144, 155, 156, 165, 170, 180, 182, 183, 190, 194, 195, 196, 198, 201, 204; XIII – 5, 25, 36, 44, 75, 76, 77, 78, 79, 116, 118, 135, 144, 176, 211, 268, 280, 281, 283, 289, 290, 292, 316, 318, 320, 342, 343, 344, 348, 356; XIV – 86, 131, 210, 238, 242, 249, 250, 281, 292, 293, 295; XV – 177, 236, 241; XVI – 23, 25, 115, 210, 225, 238, 247, 268, 270, 272, 274, 276.
- Епир: I – 32, 80, 410.
- Ердевик: VI – 128.
- Ердел: VI – 271.
- Ерланген: III – 149, 150.
- Ерцеговина, видети Херцеговина.
- Есеја: XIII – 275.
- Есен: XV – 355.
- Ескимми (Ескимоси): X – 99, 197.
- Еуфрат: XIII – 34.
- Ефес: III – 146.
- Ж**
- Жарково: V – 263.
- Ждраљица: V – 66.
- Женева: I – 211, 392, 410; II – 8, 20, 24, 72, 77, 90, 109, 141, 148, 156, 211, 213, 214, 218, 229, 232, 254, 274, 283, 285, 289, 290; III – 16; IV – 122, 282; V – 117, 192, 283, 290; VI – 245, 286; VII – 252; X – 5, 18, 209, 211, 217, 225; X – 23, 45, 95, 191, 192, 193, 194; XIII – 289, 316, 317, 319, 320; XIV – 248; XV – 24, 45, 314, 354, 362, 371, 374, 375, 382; XVI – 21, 27, 188, 211, 214, 283, 288.
- Житковац: VI – 175.
- Жука (село): VII – 124, 226.
- З**
- Загреб: I – XIV, XV; V – 99; VI – 102, 248, 263, 264, 268; VII – 64, 345; VIII – XII; X – 193; XIII – 164; XIV – 213; XV – 387; XVI – 12, 79, 267, 273.

- Зајечар: I – IX, X, 254, 256, 258, 259, 268, 272, 279, 297, 346, 430; II – 177, 287; IV – 99, 100, 289; V – 29, 275; VI – 17, 153; XI – 98; XII – 294; XIV – 118, 193, 197, 314, 329; XV – 94, 302, 307, 358; XVI – XI, 11, 67, 75, 122, 206, 270, 295.
- Запад, видети Европа.
- Западна Индија: X – 191; видети Америка.
- Звижд: XIV – 31, 60, 162, 164, 300, 303, 319, 321.
- Земун: I – 401, 417; II – 249, 259, 270, 284, 290; IV – 215, 218, 220, 292; V – 149, 163, 289, 292, 293; VI – 63, 147, 150, 272; VII – 64, 181, 191, 195, 197, 344, 352; VIII – 47, 110, 113–115, 179, 245, 249; XI – 235, 306, 311; XIII – 175, 348; XIV – 160, 201, 249, 300; XV – 21, 23, 26, 70, 136, 140, 153, 254, 363, 364, 377, 378, 379, 382, 383, 385; видети и Сингидунум.
- Златибор: VI – 32; XIII – 76; XVI – 117, 119, 139, 141, 143, 263, 288, 290.
- Зрењанин (видети и Бечкерек и Велики Бечкерек): IV – 216, 280.
- И**
- Иванка: I – 411.
- Ивањица: XI – 229.
- Израел: XV – 54.
- Израиљ: XIV – 157.
- Икарија (утоп.): IV – 248, 311; V – 83; XIII – 301.
- Илионис: XIII – 301.
- Илирик: IV – 26.
- Инглеска, видети Енглеска.
- Индија: II – 97; III – 9, 15, 56, 64, 82, 106, 112; IV – 22, 35, 109, 227; VI – 17, 26, 60, 126; VII – 52; VIII – 39, 121, 171, 223, 252; IX – 108, 109, 111; X – 22, 42, 86, 91, 92, 123, 191, 197; XI – 155; XIII – 3, 7, 25, 34, 35, 36, 37, 43, 77, 142, 278, 302; видети Источна Индија и Предња Индија.
- Индијана: XIII – 290.
- Индијска острва: III – 64.
- Индијско море: XIII – 12.
- Иран: XIII – 7.
- Ирска (Ирландија): II – 84, 101, 102; V – 116, 284; VI – 268; VII – 102, 324; IX – 111, 146, 160, 177; X – 122, 123, 126, 155, 165, 183, 195, 198; XIV – 210.
- Иса (Вис): I – 189, 424; VI – 253.
- Исајке (село): VIII – 124, 226.
- Испахан: XIII – 22.
- Источна Индија, видети Индија.
- Италија: I – 74, 88, 188–190, 220, 405, 411, 424; II – 8, 10, 12, 27, 91, 116, 137, 140, 148, 226, 250; III – 146; IV – 93, 226, 269; V – 96, 97, 99, 100, 103, 104, 105, 106, 116, 186, 265, 283; VI – 55, 73, 96, 132, 239, 251, 283; VII – 4, 112; VIII – 149; IX – 71, 108, 132, 182, 192; X – 120, 196; XI – 101, 165, 259; XII – 252, 301; XIII – 40, 118, 142, 207, 228, 278, 289, 292, 316, 320, 343, 344; XIV – 5, 43, 71, 307; XV – 87, 177, 178, 214, 371; XVI – 21, 79, 80, 111, 198, 222, 224.
- Ј**
- Јава: I – 15, 403; XIII – 7, 43.
- Јавор: XIV – 311, 317, 325; XVI – 349.
- Јагодина (Светозарево): I – IX, X, XIII–XVI, 112, 165, 215, 271, 275, 280, 282, 358, 415, 416, 425, 430; II – 177, 179, 180, 197–199, 201–204; IV – 55, 133, 135, 284;

- V – 35, 66, 68, 147, 150, 279, 287, 292; VI – 5, 6, 11, 12, 71, 145, 180, 196, 197, 198, 199, 202, 203, 206, 259, 260, 264, 271, 274, 276, 277, 278, 279; VII – 192, 198, 348; VIII – 250; XI – 52, 74, 75, 144, 196, 197, 199, 200, 202, 210, 216, 226, 228, 245, 247, 248, 282, 283, 302, 305, 307, 311; XII – 11, 51, 52, 54, 69, 104, 134, 179, 285, 286, 293, 298; XIII – 175, 224; XIV – IX, 20, 31, 33, 34, 52, 54, 59, 72, 73, 119, 126, 164, 165, 166, 169, 170, 171, 189, 190, 196, 197, 206, 255, 256, 294, 297, 301, 303, 304, 305, 319, 320, 321, 323, 324, 325, 329; XV – 56, 93, 107, 108, 114, 207, 301, 340, 344, 345, 374; XVI – XI, 12, 34, 35, 38, 57, 63, 67, 70, 76, 80, 83, 98, 100, 101, 109, 194, 200, 201, 203, 204, 240, 267, 278, 293.
- Јадар: VIII – 162; XIII – 346; XIV – 31, 60, 319; XV – 108.
- Јадран: I – XIV.
- Јадранско море: I – 185; XVI – 222.
- Јаково: XI – 235.
- Јамајка: IX – 110, 111.
- Јанкова клисура: XI – 180.
- Јањина: VIII – 54.
- Јапан: III – 9, 64, 106; VI – 122, 126; IX – 157, 158; XIII – 3, 7, 24, 25, 43.
- Јапанско море: XIII–19; XVI–271.
- Јасеница: V – 64, 66, 68; VI – 63; XI – 52, 138; XII – 11; XIII – 59, 101; XIV – 75, 120; XVI – 248, 253.
- Јастребац: XVI – 200.
- Једрене: VIII – 52–53, 135, 182–183, 236; XI – 151.
- Јевропа, видети Европа.
- Јелада, видети Хелада, Грчка.
- Јена: III – 33, 99, 128, 140, 148.
- Јерихон (библ.): V – 234.
- Јерменија: XIII – 34, 163.
- Јерусалим: I – 131; IV – 248; V – 83; XIII – 33, 275.
- Јовац: XII – 51.
- Јокшир: VII – 97.
- Јошаница: XI – 138.
- Југославија: VI – 50, 51, 52, 55, 133, 134, 263; VII – 123, 219, 252; VIII – 245; X – 42, 124; IX – 132; XI – 257, 285; XII – 120, 296; XIII – 152, 308; XIV – 43, 85, 131, 267, 315, 329; XVI – 14, 107, 215, 221, 222, 223, 225, 228, 229, 248, 256, 265, 269.
- Јудеја: IV – 279; VI – 87, 97; VII – 273; IX – 108; XI – 83, 165, 255; XIII – 198, 231, 266, 270, 275; XVI – 35, 201.
- К**
- Кавказ: VI – 264; VIII – 122, 224; IX – 178.
- Казан: V – 117.
- Каиро: VI – 100; XIII – 21.
- Кајабурма (Карабурма): IV – 74, 285; V – 91, 282; VIII – 116; XVI – 260.
- Кајена (Сауенне): III – 51, 131; IV – 93; V – 232.
- Кале: X – 126.
- Калемегдан (у Београду): IV – 286; V – 147, 150, 203.
- Калкута: VI – 69; X – 96.
- Калмичка република: X – 197.
- Камбреја: XIII – 283.
- Каменица (Сремска): IV – 120; VII – 228.
- Кандија (Крит): I – 92, 183, 220, 224, 405, 410, 424, 426; IV – 265; V – 182; VI – 90; XIII – 271, 307.
- Карановац (Краљево): IV – 289; V – 65, 279, 287; XVI – 150.
- Карловац: VIII – 110; XI – 235.

- Карловци (Сремски): II – 3, 149; XI – 191, 285; XIV – 241, 244.
- Карлска Аутономна Република: VIII – 252.
- Карлсруе: I – 352, 430.
- Каролина: VII – 101.
- Карпати: I – 185.
- Картага, Картагина: I – 130; XIII – 21, 34, 45.
- Каспијско језеро (море): X – 197; XIII – 19.
- Кведленбург: II – 64.
- Келн: XII – 316.
- Келтска држава: IX – 51.
- Кенигрец: I – 183.
- Кечкемет: I – 161; XI – 89.
- Киргизија: IX – 74; XIII – 19.
- Кијев: I – 374, 376, 380, 431, 432; VIII – 124, 226, 250, 252; XVI – 269, 275.
- Кијевска губернија: I – 381.
- Кикинда: I – 102; IV – 212, 216, 280, 304; XV – 312; видети и Велика Кикинда.
- Кил: XI – 273.
- Кина (Китај, Хина): III – 9, 64, 106; IV – 109, 227, 229, 311; V – 252; VI – 104, 126; IX – 157, 158; X – 79; XII – 259; XIII – 3, 6, 7, 19, 25, 43, 45, 154, 198, 255, 309, 343; XIV – 263, 264, 265, 269, 270.
- Кинтајах (Кјутаја у Малој Азији): XV – 65.
- Кисела Вода, видети Аранђеловац.
- Киснахт: XIII – 261.
- Китај, видети Кина.
- Кладово: V – 44; XV – 128.
- Кламарт: V – 236.
- Кнежевачки округ: II – 177.
- Књажевац: I – 82; IV – 55, 137; V – 287; VIII – 17, 152, 265; XII – 254, 314; XIV – 166; XV – 345, 383; XVI – 87, 99, 100, 201, 264; видети и Гургусовац.
- Ковенска губернија: I – 381.
- Ковин: XI – 235.
- Козница: XI – 138.
- Колубара: VIII – 29, 162, 247; XI – 138; XIII – 59.
- Колумбија (Коломбија): I – 11.
- Конкорд трг: IV – 121.
- Константинопољ (Цариград): XV – 244.
- Копривница: XI – 52; XII – 11, 134, 288; XV – 168, 302, 304, 306, 307; XVI – 34, 35.
- Кордова (Кордоба): III – 14, 111; XIV – 371.
- Кореја: XIII – 24; XV – 371.
- Космај: XIV – 54, 301, 316, 332; XVI – 245.
- Косово: I – 32, 186, 220; II – 129; VI – 214; VIII – 121, 123–124, 133–134, 162, 223, 225, 234–235, 258; XI – 157; XIII – 165, 343; XV – 212; XVI – 35, 214.
- Кочубеј: VIII – 226.
- Кошутњак (Београд): I – 420; V – 280.
- Крагујевац: I – IX, X, XIII–XVI, 80, 85, 165, 262, 279, 401, 415, 416, 421; II – 186, 287, 288; IV – 70, 133, 172, 224, 278, 284, 294, 298, 299, 300, 315; V – 64, 66, 279, 284; VI – 5, 13, 29, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 153, 164, 166, 196, 207, 213, 218, 220, 229, 237, 259, 260, 271, 272, 273, 277, 282; VII – 344, 352; VIII – 37, 42, 152, 247–249, 277; XI – IX, 5, 9, 19, 21, 36, 39, 41, 43, 46, 56, 59, 60, 63, 64, 68, 78, 79, 81, 85, 87, 95, 99, 102, 106, 110, 113, 123, 150, 152, 154, 182, 206, 209, 210, 212, 213, 217, 221, 223, 224, 225, 226, 229, 230, 231, 232, 245, 255, 263,

269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 297, 302, 303, 304, 306, 311; XII – 3, 5, 15, 16, 19, 27, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 46, 47, 51, 52, 53, 54, 57, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 97, 98, 100, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 119, 120, 121, 123, 127, 128, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 152, 153, 155, 157, 158, 160, 162, 167, 168, 169, 171, 179, 183, 184, 194, 209, 210, 213, 216, 217, 221, 222, 225, 226, 227, 230, 231, 234, 235, 236, 240, 242, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 253, 254, 255, 261, 263, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 292, 294, 295, 296, 297–299, 302, 303, 305–317; XIII – 47, 182, 187, 189, 192, 196, 198, 200, 201, 214, 216, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 225, 226, 227, 230, 231, 243, 260, 263, 264, 347; XIV – 3, 4, 19, 21, 32, 35, 45, 46, 50, 58, 71, 72, 75, 78, 83, 85, 89, 118, 129, 130, 131, 132, 134, 170, 174, 176, 179, 182, 197, 286, 288, 291, 296, 297, 298, 299, 300, 304, 308, 311, 312, 317, 321, 323, 332; XV – 24, 75, 82, 84, 93, 95, 105, 107, 128, 134, 135, 136, 141, 152, 176, 179, 196–202, 205, 207, 210, 219, 220, 257, 300, 301, 320, 331, 332, 334, 335, 337–340, 344–349, 357, 375, 378, 379, 380, 381, 383; XVI – XI, 11, 12, 32, 34, 36, 37, 40, 41, 44, 46, 50, 57, 61, 63, 64, 70, 76, 80, 82, 109, 122, 124, 148, 154, 159, 192, 193, 194, 245, 248, 249, 250, 253, 260, 267, 270, 277, 278, 279, 284, 285, 293.

Крајина (Војна): VI – 35; VII – 58, 59; XIII – 149; видети и Хрватска Крајина и Војна граница.
 Крајина (неготинска): VI – 113; VIII – 146, 162, 251; XI – 138; XIV – 16, 293; XV – 143, 152, 170, 173, 174, 175, 176, 301, 302; XVI – 33, 35.
 Краков: I – 310; IV – 120, 312.
 Краљевица: XVI – 260, 295.
 Краљево (Карановац): VI – 175, 260; VII – 137; XI – 229; XIV – 40; XVI – 277; видети и Карановац.
 Крањска: I – 70; VI – 130.
 Кратово: XI – 103.
 Крезо: V – 94; VII – 37; XVI – 293.
 Кременчук: VIII – 124, 226.
 Кремљ (у Москви): VII – 303, 304.
 Крива река: XVI – 36.
 Криви вир: VII – 163; VIII – 72.
 Кривошије: XI – 284.
 Крим: I – 91; II – 27, 64, 132, 134, 250; V – 109, 283; VI – 84, 267; видети и Ливадија.
 Крит, видети Кандија.
 Кромериз: XV – 246.
 Кронштат: I – 432.
 Крћевац: XVI – 253.
 Крупањ: VI – 123.
 Крушевац: I – 429; V – 35; VI – 71, 175; VIII – 245; XI – 138, 139, 144, 229; XIII – 230; XIV – 16, 18, 72, 162, 305; XVI – 277.
 Крушево: XI – 103.
 Кула: VIII – 110.
 Куршумлија: XVI – 35.
 Кустоца: I – 189, 424; V – 289.
 Кучајна: VI – 124.

Л
 Ла-Виле: V – 232.
 Лавов: VIII – 123, 225, 250, 252.

Лавра, видети Сергијевска Лавра.
 Ладога: VIII – 252.
 Лајпциг: I – XVI, 235; II – 65, 276; III – 145, 147–150, 154; IV – 277; V – 117; VI – 71; VII – 104, 106, 107, 109; XI – 229; XII – 263; XIII – 308, 320, 354; XV – 297, 373, 377; XVI – 13, 272, 274, 279.
 Лакедемонија, видети Спарта.
 Ламанш: X – 198, 199.
 Ландехут: XI – 275.
 Ланкашир (Лонкашир): VII – 97.
 Лапово: VI – 175.
 Латвица: VI – 32.
 Латинска Америка: XVI – 271.
 Лебани (Лебане): XVI – 36.
 Левач: I – IX, X; IV – 55, 284; VI – 277; XIV – 333.
 Лејварден (у Холандији): X – 198.
 Лењинград: I – XVI, 430; видети Петроград.
 Лепеница: V – 64, 68; XI – 138; XIII – 193; XVI – 82.
 Лесковац: XVI – 35, 36, 37.
 Ливадија (на Криму): VI – 267; VII – 247.
 Лидија: VI – 26.
 Лијеж: XIII – 320.
 Лил: VII – 85.
 Лион: II – 119; V – 201, 245, 248; VI – 75; XI – 148; XV – 356, 371, 372.
 Липиск, видети Лајпциг.
 Лиса (Вис), видети и Иса.
 Литва: XV – 3, 361, 374.
 Лозана: II – 17, 20, 21, 24, 148, 211, 218, 274; IV – 218; VI – 246, 286; XIII – 318, XVI – 211.
 Лозница: IV – 289; V – 64, 279; VI – 218, 259, 282; XIV – 31, 170, 319; XV – 134, 207, 382.

Ломбардија: I – 188; IX – 142; X – 128.
 Лонг-Ајленд: X – 182.
 Лондон: I – XVI, 405; II – 63, 230, 283; III – 147; IV – 117, 122, 123, 215, 258, 278, 309; V – 48, 50, 111, 193, 194, 214, 234, 278, 283, 292; VI – 63, 69, 245, 286; VII – 98, 100; VIII – 243, 245; IX – 124, 213, 217; X – 166, 191; XIII – 308, 316, 319, 355; XIV – 280; XV – 4, 5, 6, 9, 15, 23, 115, 246, 297, 314, 371, 372, 373, 374, 376, 378; XVI – 27, 81, 119, 150, 210, 268, 271, 276, 277, 290, 296, 299.
 Лотарингија (Лорен): IV – 123; VII – 4; XV – 252.
 Лохвиц: VIII – 124, 226.
 Лугомир: V – 68.
 Луксембург: IV – 119; X – 20.

Љ
 Љуанг: XIII – 22.
 Љубић: I – 419.
 Љубичево: VI – 122.
 Љубљана: II – 79.

М
 Маварска: XIII – 46.
 Магдебург: XIII – 322.
 Мадрид: XIII – 320.
 Мађарска (Маџарска, Угарска): I – 79, 185, 310, 411; II – 4–6, 84, 85, 225, 273; IV – 41, 81, 114, 150, 206, 215, 282, 288, 291, 307, 309; V – 38, 56, 96, 97, 98, 99, 103, 104, 108, 137, 139, 191, 255, 289; VI – 27, 35, 44, 45, 46, 84, 104, 105, 109, 131, 132, 249, 263; VII – 5, 7, 10, 11, 12, 20, 22, 27, 29, 34, 49, 53, 60, 61, 65, 66, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 86, 132, 136, 138, 156, 158, 160, 225, 227, 230,

- 231, 233, 238, 247, 258, 271; VIII – 36, 64, 65, 97, 119, 123, 134, 135, 194, 221, 236; XI – 19, 89, 101, 108, 155, 156, 274, 285; XII – 124, 225, 247, 248, 249, 251, 252, 261, 266, 314; XIII – 5, 74, 144, 150, 152, 154, 163, 164, 198, 200, 207, 320, 349; XIV – 49, 157, 160, 166, 200, 203, 319; XV – 10, 62, 70, 95, 115, 201, 208, 213, 224, 225, 236, 237, 238, 239, 243, 244, 245, 246, 261, 276, 297, 311, 313, 318, 322, 323, 329, 352, 353, 355, 364, 372, 375, 382; XVI – XII, 15, 40, 44, 48, 118, 124, 172, 173, 195, 209, 215, 216, 218, 222, 223, 266, 269, 278, 284, 287.
- Мајданпек: VI – 124.
- Мајевица: VI – 263.
- Мајнц: III – 149; IV – 277.
- Македонија: I – 381, 433; II – 34; IV – 27, 172; VI – 104; VIII – XII; XI – 102, 142, 143, 144, 145, 158, 254, 255, 256, 257; XIII – 45, 152; XVI – 214, 270.
- Мала Азија: IX – 108, 109, 214; X – 113; XIII – 7, 28; XV – 166, 250, 261.
- Мали град: VII – 204.
- Мали Зворник: XI – 256.
- Малорусија: II – 279; VIII – 123, 125, 225, 227.
- Манчестер: II – 64; IV – 312; VII – 108; X – 96.
- Манџурија: XIII – 19, 20.
- Марбург: XVI – 274.
- Мареб: XIII – 19, 20.
- Марсеј (Марсељ): V – 248; VI – 74.
- Масачусет(с): VII – 109, 110.
- Маскат: XIII – 19.
- Мачва: IV – 55; VII – 132; XI – 138; XIII – 59, 346; XIV – 185, 283.
- Мачванска Митровица, видети Српска (тј. Мачванска) Митровица.
- Мека: XIII – 20, 344.
- Мексико, (Мехико): I – 183, 424; II – 132, 250; IV – 94; IX – 110.
- Меленци: VIII – 110.
- Менилмонтан: XIII – 295.
- Ментана: I – 88, 189, 411.
- Мерв: XIII – 19.
- Месопотамска долина: XIII – 7.
- Метино брдо: XVI – 246, 260.
- Метковић: VII – 181.
- Милано: XIII – 320.
- Милановац (Горњи): XII – 51, 254; видети и Горњи Милановац.
- Милановац (Доњи): XV – 143.
- Милхаузен: VII – 102; XIII – 280.
- Минхен: I – 407, 430; II – 187; VI – 98, 268; XII – 48, 244, 259, 312; XIII – 207; XV – 134.
- Мисир, видети Египат.
- Мисисипи: IX – 106; X – 108.
- Митровица (Сремска): VII – 128; XII – 47.
- Мичиген: X – 182.
- Млава: V – 64; XI – 138; XIV – 16.
- Млеци (Венеција): IV – 218; XVI – 222.
- Модена: I – 188.
- Мол: VIII – 110.
- Молдавија: II – 254.
- Монголија: V – 112; VIII – 13; XIII – 6, 19, 24, 28, 40, 43; XVI – 270.
- Морава: I – 192; V – 43, 67, 279; VI – 34, 72, 79, 260, 266; VIII – 29, 146, 162, 247, 251; XI – 94, 138, 142, 144, 145; XIII – 59, 76; XV – 230, 254, 282, 291.
- Моравица: VI – 32.
- Моравска: VI – 132; XIII – 266, 279, 280.

- Мормонска, (Мормонија): VII – 289, 293, 294; XIII – 301–303.
- Москва: I – XVI, XXIII, 86, 101, 374, 376, 379, 380, 407, 408, 411–414, 432; IV – 289; V – 94, 95, 115, 117, 118, 252, 283; VI – 74; VII – 119, 153; VIII – 21, 122, 125, 135, 188, 207, 224, 225, 236, 251, 252; IX – 75, 76; XI – 93, 256; XIII – 339–342; XV – 311, 314, 377; XVI – 11, 226, 269, 270, 274, 284, 290.
- Мосгар: VII – 181.
- Мохач: XV – 384.
- Мртво море: XIII – 275.
- Мулација: XIII – 27.
- Мулино (Moulin): VI – 253.
- Мулин Сакет: V – 236.
- Мусет: VII – 87.
- Мучањ: VI – 32, 33, 262.
- Н**
- Напуљ, (Напољ, Н(е)апуљ): I – 189; II – 10, 215, 216; IX – 108; X – 93, 193; XIII – 40, 282, 320.
- Нева: X – 108; XIV – 312; XVI – 226.
- Невесиње: XVI – 13.
- Невштал (Не(в)шател, Neuchâtel): I – 11; XIII – 318, 319.
- Неготин: XI – 229; XII – 254, 313; XV – 137, 144, 170, 171, 172, 306, 344, 345; XVI – 35, 263, 270.
- Немачка (Германија): I – 79, 88, 234, 310, 351, 419, 429; II – 8, 10, 12, 16, 17, 102, 103, 110, 111, 116, 119, 120, 130, 133, 137, 140, 141, 145, 226, 250, 251; III – 17, 46, 85, 115; IV – 55, 68, 93, 95, 107, 122, 123, 197, 226, 233, 244, 245, 246, 249, 269, 286, 288, 290, 291, 292, 312, V – 29, 50, 56, 96, 98, 99, 100, 103, 114, 186, 200, 210, 215, 227, 230, 244, 254, 255, 275, 282, 288; VI – 23, 46, 47, 49, 55, 83, 84, 96, 97, 98, 109, 132, 211, 269; VII – 4, 5, 24, 64, 65, 74, 94, 106, 107, 109, 112, 123, 133, 134, 146, 150, 154, 155, 165, 247, 276, 280, 292, 298, 299, 300, 314, 323; VIII – 27, 78, 121, 161, 205, 223, 245; IX – 25, 27, 108, 144, 182, 188; X – 22, 88, 113, 170, 198; XI – 101, 108, 156, 165, 245, 255, 259, 259, 272, 273, 294, 299, 300; XII – 85, 244, 247, 249, 251, 263, 270, 300, 308; XIII – 11, 75, 82, 116, 118, 128, 163, 228, 229, 261, 280, 281, 291, 292, 296, 301, 303, 308, 318, 320, 321, 322, 342, 343; XIV – 43, 49, 86, 87, 131, 158, 210, 215, 248, 301, 304, 306, 327; XV – 19, 20, 37, 41, 158, 177, 214, 252, 305, 329, 351, 353, 371, 372, 374, 377, 378, 386; XVI – 15, 24, 25, 44, 52, 72, 79, 115, 139, 165, 197, 198, 221, 222, 223, 224, 225, 236, 237, 238, 253, 270, 271, 272, 273, 274, 284.
- Неменикуће: XVI – 22.
- Ница: I – 188, 424; VI – 100.
- Ниш: I – 287; IV – II; VIII – XII, 52, 182; XI – 152, 154, 158, 295; XV – 230; XVI – 7, 35, 37, 201, 202, 264, 270, 286, 300.
- Нишанурски округ: XIII – 22.
- Нишевац: I – X, 275; II – 177, 286, 297.
- Нова (варош у Илионису): XIII – 301.
- Нова Атлангида: XIII – 282.
- Новара: V – 289.
- Новгород: XIII – 117.
- Новгородска губернија: I – 381.
- Нови Бечеј: XI – 285.
- Нови Јорк, видети Њујорк.
- Нови Ламарк: XIII – 290.
- Нови Пазар: XI – 145, 157; XV – 230.

- Нови Сад: I – XII, XV, XXIII, 79, 102, 196, 224, 231, 405, 406, 410, 412, 417, 420, 421, 423–425, 433; II – 5, 50, 83, 168, 173, 213, 220, 221, 259, 273, 276, 277, 281, 284, 285, 288, 289, 291; III – 145; IV – 7, 10, 70, 131, 133, 135, 138, 141, 142, 143, 145, 151, 152, 156, 187, 199, 207, 208, 210, 214, 216, 217, 220, 222, 224, 251, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 290, 294, 294, 295, 299, 302, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 312, 313, 314, 316; V – 13, 104, 108, 155, 280, 283, 286, 288, 294; VI – 141, 167, 272, 273, 283; VII – XI, 13, 24, 49, 53, 65, 67, 71, 72, 73, 74, 81, 84, 85, 91, 95, 99, 101, 128, 132, 137, 138, 139, 143, 156, 161, 182, 184, 186, 188, 191, 193, 195, 201, 204, 206, 218, 219, 221, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 234, 236, 240, 241, 242, 254, 255, 310, 314, 315, 327, 331, 335; VIII – XI, XII, 4–5, 96, 97, 101–106, 109, 110, 113–115, 243, 250, 277; IX – IX, X, XI, XIII, 8; X – 46, 69, 150, 156, 190, 198, 199; XI – IX, 188, 189, 190, 192, 194, 197, 201, 203, 209, 212, 221, 224, 235, 256, 301; XII – 124, 159, 161, 162, 247, 249, 321; XIII – 175, 177, 180, 342, 344, 357; XIV – 49, 84, 92, 93, 125, 160, 199, 200, 221, 222, 223, 224, 225, 228, 229, 230, 233, 234, 238, 239, 240, 243, 244, 249, 251, 253, 261, 262, 277, 302, 309, 311, 314, 318, 325, 330; XV – 10, 11, 24, 65, 70, 71, 80, 83, 95, 103, 138, 254, 261, 278, 311, 312, 313, 317, 318, 323, 324, 330, 364, 365, 375, 380, 381, 383, 387; XVI – XI, XII, 12, 15, 16, 17, 59, 60, 61, 63, 70, 73, 76, 77, 78, 80, 111, 124, 131, 143, 148, 149, 164, 169, 191, 197, 213, 244, 265, 266, 267, 270, 273, 277, 282, 285.
- Норвегија (Норвешка): VI – 23; X – 150; XV – 120.
- Нотинген: VII – 98.
- Нубија: XIII – 21.
- Њ**
- Њујорк (Нови Јорк): X – 166; XIII – 319.
- О**
- Обреновац: IV – 91; VI – 172, 181, 184; XV – 93; XVI – 97, 109; видети и Палеж.
- Огулин: IV – 44, 45.
- Одеса: I – 374, 431; XVI – 274.
- Океанија: VII – 277.
- Олимп: II – 14.
- Олонец: VIII – 122, 252.
- Омоље, видети Хомоље.
- Опарић: XIV – 334.
- Орашац: VIII – 25, 277.
- Орлеан: VII – 87; XIII – 99.
- Ос(иј)ек: XI – 235; XIII – 158; XV – 85.
- Османлијско царство: IX – 109, 214; видети Турска.
- Островица: XVI – 245.
- Остружница: V – 263.
- Отел-де-Вил (Hôtel de Ville): VI – 253.
- Отен: II – 249.
- Отоманска, видети Турска.
- Охрид: XI – 103.
- П**
- Пакрац: VII – 70.
- Паланка (Ак-Паланка, Бела Паланка): XIV – 118, 189; видети и Ак-Паланка.
- Пале-Бурбон: IV – 121.
- Палеж (Обреновац): I – 419.
- Палермо: V – 227.

- Палилула (у Београду): V – 159, 160.
- Палилула (у Крагујевцу): XII – 234.
- Палма: XIII – 320.
- Панонија: VII – 22.
- Панчево: I – XII, XVI, 102, 146, 415, 419, 423; II – 26, 275, 279, 282; IV – 3, 9, 11, 13, 14, 40, 49, 50, 53, 74, 90, 92, 159, 171, 173, 176, 189, 214, 217, 221, 224, 234, 250, 251, 253, 272, 275, 276, 279, 280, 282, 284, 286, 287, 289, 297, 300, 302, 304, 309, 311, 312, 313; V – 13, 153, 163, 220, 221, 261, 264, 279, 282, 284, 286, 291, 292, 294; VI – 14, 31, 43, 140, 146, 147, 161, 163, 172, 181, 225, 233, 259, 263, 270, 271, 272, 273, 276, 283, 285; VII – 30, 82, 83, 122, 147, 155, 156, 204, 223, 232, 280, 333; XI – 235, 279; XII – 124, 251, 297; XIII – 89, 158, 208; XIV – X, 75, 160, 194, 197, 198, 309, 310, 375; XV – 51, 57, 136, 139, 254, 311, 379, 392; XVI – 12, 58, 68, 71, 76, 125, 141, 142, 143, 148, 163, 164, 166, 168, 191, 200, 284.
- Парагвај: VII – 290; X – 16, 191; XIII – 281.
- Параћин: V – 127, XI – 52, 53; XII – 11; XV – 93; XVI – 92, 109.
- Париз: I – XII, XVI, 429, 430; II – 11, 12, 14, 22, 25, 32, 63, 110, 113, 132, 135, 231, 250, 263, 264, 275, 277, 291; III – 145, 146; IV – 7, 9, 10, 48, 51, 83, 84, 85, 86, 87, 93, 94, 96, 97, 100, 106, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 151, 154, 156, 167, 172, 197, 215, 219, 250, 258, 261, 267, 268, 272, 276, 277, 282, 286, 287, 288, 290, 291, 292, 296, 301, 302, 309, 315, 316; V – 10, 48, 49, 81, 86, 87, 92, 93, 147, 184, 185, 190, 191, 195, 197, 199, 200, 202, 203, 204, 206, 207, 208, 215, 224, 225, 227, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 239, 242, 243, 245, 246, 247, 248, 250, 251, 253, 260, 273, 278, 279, 280, 281, 282; VI – 74, 96, 106, 129, 146, 225, 250, 251, 253, 254, 256, 264, 265, 267, 268, 281, 286, 287; VII – 4, 6, 80, 87, 273; IX – 145, 197; X – 21, 22; XI – 20, 24, 187, 258, 259, 275, 276, 309; XII – 249, 264; XIII – 98, 129, 145, 266, 283, 303, 304, 312, 313, 319, 320, 322, 324, 342, 345, 354, 355, 356; XIV – X, 210, 212, 248, 249, 254, 255, 276, 296, 318, 326; XV – 46, 54, 223, 277, 314, 320, 336, 361, 363, 372, 376, 379, 386; XVI – 27, 47, 69, 137, 139, 170, 191, 195, 197, 198, 226, 233, 234, 241, 246, 268, 271, 276, 278, 279, 283, 284, 285, 286, 290, 291.
- Парма: I – 188.
- Партош: XI – 235.
- Патагонија: VII – 289, 292.
- Пелопонез: XIII – 272.
- Персија: VI – 26; VII – 54; IX – 71, 75, 98, 109; X – 113; XIII – 19, 22, 25, 27, 28, 32, 34, 42, 46, 272, 343.
- Перу: III – 9, 15, 106, 112; IV – 26; IX – 110.
- Петербург (С. Петербург, Петроград): I – 309–312, 314, 324, 325, 355, 359, 418, 422; III – 145–150; V – 94–112, 115, 116, 117, 118, 283; видети и Петроград.
- Петроварадин: VII – 99, 204; XV – 64, 65, 70, 380, 387.
- Петрово: XVI – 172.
- Петроград (Петербург, Лењинград): I – X, XI, 31, 35, 44, 45, 84, 85, 87, 91, 95, 97, 99, 101, 102,

- 103, 105, 107, 108, 180, 182, 196, 209, 218–220, 231, 239, 314–317, 319, 320, 322–324, 328–330, 332, 334–339, 341–343, 345, 346, 348, 350–353, 355, 356, 359, 360, 365, 367, 371–377, 379–381, 404–406, 407–414, 417, 419–422, 426, 429–433; II – 54, 165, 171, 172, 180, 182, 183, 187–189, 204, 278, 285; IV – 50, 215, 289; VI – 74; VII – 119, 146, 304; IX – 7, 75, 76, 209, 210; X – 107, 190, 201, 204; XI – 108, 285; XII – 248, 296, 307; XIV – 197, 230; XV – 16, 258, 289, 314, 340, 373, 374; XVI – XI, XII, 11, 26, 57, 58, 67, 68, 72, 80, 122, 123, 163, 164, 165, 166, 168, 190, 200, 226, 231, 264, 265, 269, 271, 274, 277, 279, 280, 281, 284, 295.
- Пеховска општина: XIII – 117.
- Пешта: I – 183, 220, 410, 412; II – 50, 79, 81, 85, 220, 225, 273, 277; IV – 102, 108, 150, 215, 222, 268; V – 99, 166, 185, 191, 207; VI – 6, 63; VII – 12, 30, 49, 66, 67, 84, 164, 234, 311; XI – 25, 26, 193, 255, 285, 290; XII – 124, 248, 317; XIV – 36, 157, 158, 219, 307; XVI – 13, 20, 115, 215, 216, 267, 270, 273, 285, 297; видети и Будим и Будимпешта.
- Пиволија: VI – 264.
- Пијаченца (Пјаченца): I – 188.
- Пијемонт: I – 188, 189; XII – 252; XIV – 43, 44.
- Пирот: VI – 276; XIV – 329; XVI – 35, 201, 204, 205, 206, 295.
- Плашко: VI – 248.
- Плевна (Плевен): XVI – 35.
- Плецензее (Plötzensee): III – 131.
- Пловдив: XI – 158.
- Плоцка губернија: I – 333.
- Подгорица: XV – 230.
- Подриње: V – 64; VI – 113, 122, 125; XI – 137, 139.
- Подунавље: XI – 138.
- Пожаревац: I – 80, 416; II – 280; IV – 283; V – 12, 27, 40, 150, 274; VI – 122, 173, 265; VII – 208, 333; IX – XIV; XI – 138, 152, 226, 232, 278, 298, 304, 305; XII – 110, 112, 114, 116, 215, 246, 250, 257, 258, 266, 295, 297, 313, 315; XIII – 171, 176, 178, 180, 210, 220, 230, 258, 263, 361, 365; XIV – 16, 31, 76, 203, 205, 271, 317; XV – 93, 95, 139, 153, 210, 300, 301, 339, 352, 378, 382, 383; XVI – XI, 12, 33, 34, 48, 62, 63, 70, 77, 94, 100, 103, 109, 124, 207, 244, 263, 267, 278, 294.
- Пожега (Ужичка): VI – 32; XVI – 293, 300.
- Пожун: XII – 124.
- Полинезија: III – 72, 73; XIII – 11.
- Пољичка општина: XIII – 117.
- Пољска: I – 87, 211; II – 10, 15, 16, 17, 22, 250, 254, 275, 279; IV – 249; V – 98, 104, 244, 255; VII – 60; XIII – 309, 316, 320, 343, 361; XV – 62, 241, 248, 373; XVI – 21, 37, 249, 264, 271
- Поморавље: V – 67, 68, 69; VI – 63, 64, 266.
- Пореч: XIV – 16.
- Португалија: VI – 22; VII – 54; XIII – 42, 45; XVI – 271.
- Посавина: VI – 181.
- Поцерина: XIII – 346; XIV – 283.
- Прад: I – XVI, 420; VII – 204; XIV – 159, 280; XIV – 311, 375; XVI – 271, 299.
- Предња Индија: XIII – 7, видети Индија.
- Приморје видети Далмација.
- Приштина: VI – 241.

- Прокупље: XVI – 35.
- Пртиловица: XV – 263.
- Пруска (Прусија, Прајска): I – 74, 79, 87, 91, 189, 310, 405, 408, 411, 413, 424; II – 10, 13, 15, 16, 132–135, 251, 253, 254, 284; III – 85, 147; IV – 84, 94, 265, 270, 286, 288, 291, 292, 302; V – 94, 182, 200, 215, 224, 227, 229, 230, 231, 233, 234, 238, 244, 249, 253, 254; VI – 22, 51, 84, 90, 99, 109, 110, 129; VII – 4, 53, 165, 268; IX – 181, 182, 188; X – 1, 49, 50; XI – 101, 108, 155, 183, 257; XII – 153, 301; XIII – 190; XIV – 43, 44, 174, 239, 281; XV – 62; XVI – 5, 59, 232, 238, 241, 281, 284, 287.
- Р**
- Раваница: V – 68.
- Равањ: XIV – 185.
- Рагуза, видети Дубровник.
- Рађевина: VIII – 162.
- Рајна: II – 132, 253; IV – 197; XVI – 194.
- Рајхштат: XV–53, 56
- Раковица (Хрватска): VI – 102, 248, 249, 264; VII – 5, 343.
- Рам (град): VIII – 172, 256.
- Рашка: IV – 99; XI – 145; XVI – 150, 264.
- Рготина: I – IX; II – 177, 178; XI – 300; XII – 170; XVI – 7.
- Река: XIV – 16.
- Рековац: I – X, 274–277, 283, 415, 419, 428; XIV – 197; XVI – XI, 11, 67, 122.
- Ресава: XI – 138.
- Риги (брдо у Швајцарској): VI – 80.
- Ријека: XVI – 273.
- Рим: I – 183, 189, 411, 424; II – 98, 108, 113, 114, 139; III – 10–12, 14, 15, 64, 104, 108, 109, 111; IV – 112, 211, 226, 228, 279; V – 8, 228, 235, 251; VI – 49, 98; VII – 3, 36, 75, 112, 167; VIII – 31, 132, 134, 163, 164, 187, 233, 251, 261; IX – 71, 75, 78, 108, 138; X – 89, 197; XI – 162, 165, 166, 187; XII – 223, 296, 317; XIII – 4, 6, 7, 21, 25, 27, 29, 32, 35, 42, 45, 74, 81, 94, 272, 274, 275, 277, 281, 282, 344, 350, 351; XIV – 152, 153, 209, 269; XVI – 188, 223, 224, 273, 289.
- Римини: XV – 371.
- Рипањ: XVI – 264.
- Романија видети Румунија.
- Ротердам: XIII – 320.
- Рудник: XVI – 245, 268, 277.
- Ру(ј)ан: V – 246, 249.
- Рума: XVI – 267, 278.
- Румелија: II – 34; XVI – 35.
- Румунија (Романија): II – 226; IV – 115; V – 27, 56, 275; VI – 240; VII – 11, 23, 56, 271; VIII – 147, 179; IX – 187; XI – 295; XII – 124; XIII – 150, 152, 229; XV – 62, 144, 153, 246, 265, 297, 352, 353, 357, 367, 388; XVI – 205.
- Русија: I – X, XI, XVII, XXI, 32, 35, 44, 72, 75, 79, 80, 85, 87, 89, 91, 92, 95–97, 99–102, 107, 109, 150, 181, 205, 211, 225, 234, 238, 246, 302, 305, 307–311, 349, 352, 358, 371–375, 377, 378, 380–382, 384, 387, 405, 407, 412–415, 419, 421, 422, 426, 429, 430, 432, 433, 435, 436; II – 10, 12, 16, 17, 22, 23, 41–43, 59, 71, 77, 80, 117, 119, 128, 133, 134, 142, 173, 179, 180, 226, 229, 230, 244, 254, 257, 278, 284; III – IX, 48, 82, 83, 85, 145, 147; IV – 9, 21, 22, 35, 40, 49, 51, 72, 90, 93, 111, 122, 125, 151, 159, 162, 206, 257, 270, 295, 297, 302, 310, 315; V – 76, 94, 95, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 116,

117, 118, 143, 149, 212, 283, 284, 286, 289; VI – 50, 51, 55, 57, 66, 76, 77, 78, 83, 84, 85, 89, 91, 110, 221, 264, 266, 271, 283; VII – 5, 63, 111, 123, 146, 153, 155, 186, 218, 222, 276, 280, 298, 299, 303, 304; VIII – 5, 13, 25, 34, 36, 42, 44–45, 47, 49, 51, 53, 54, 58, 63, 81, 120–125, 139, 147, 149, 168, 171, 174, 179, 181, 183, 219, 222–224, 226, 227, 239, 248, 250–255, 257, 266, 273; IX – 108, 132, 182, 192; X – 108, 132, 182, 192; X – 30, 31, 42, 45, 47, 49, 52, 55, 86; XI – 4, 76, 78, 108, 118, 151, 155, 179, 231, 235, 272, 275, 281, 285, 294, 295, 298; XII – 83, 189, 248, 249; XIII – 3, 117, 118, 144, 208, 228, 263, 308, 309, 311, 319, 320, 358–360; XIV – 86, 131, 197, 198, 250, 258, 303, 328, 329; XV – 22, 24, 37, 55, 62, 99, 129, 149, 150, 155, 158, 160, 177, 181, 198, 206, 207, 222, 223, 224, 236, 240, 241, 244, 245, 246, 248–252, 265, 270, 280, 287, 289, 290, 291, 314, 323, 325, 337, 355, 365, 371, 376, 377, 380, 382, 383, 384, 386; XVI – XI, XIII, XIV, 11, 12, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 32, 35, 36, 37, 40, 58, 67, 71, 76, 81, 125, 164, 165, 167, 168, 180, 197, 201, 214, 221, 225, 226, 227, 232, 246, 249, 253, 265, 268, 270, 271, 274, 280, 285, 296, 300.

Рушчук: I – 411; XV – 230.

С

Саба: XIII – 19.
 Сабанта: VI – 277; VII – 54; XIV – 256, 333; видети Доња Сабанта.
 Сабејско царство: XIII – 19, 20.
 Саборна црква (у Београду): XVI – 204, 205.

Сава (река): I – 3, 4; II – 222, 257; IV – 31, 92, 95; V – 44, 96, 103, 104, 152, 159; VI – 63, 65, 71, 275; VII – 135, 137; VIII – 25, 93, 215, 219, 257; XI – 100, 237, 306; XII – 247; XIII – 152, 154, 200; XIV – 251; XV – 230, 291, 296; XV – 230, 291, 296; XVI – 131.
 Савамала (у Београду): XI – 235, 238, 240, 306.
 Садова, I – 411, 424; II – 133; IV – 288.
 Савоја: I – 188, 424.
 Саксонија: VII – 109.
 Саланта (Салентинска монархија): XIII – 95, 283.
 Самарканд: XIII – 19.
 Сана: XIII – 19.
 Сан-Имијер: IV – 371.
 Сарајево: I – XV; IV – 265; V – 259, 288, 293; VI – 24, 32, 195, 263, 276, 280; XI – 158, 235; XIII – 202, 364.
 Саратов: XV – 271, 272.
 Сардинија: I – 188, 189, 412, 424; IV – 265; V – 182, 283; VIII – 93.
 Сатори, (Сатар(а) Satory): III – 131; VI – 255, 256, 269.
 Саудијска Арабија: XIII – 343.
 Сахара: XIV – 277.
 Светозарево, видети Јагодина.
 Свилајнац: XI – 229; XIV – 83, 87; XV – 18, 377.
 Свирци: XVI – XVI, 36.
 Севастопољ: II – 253.
 Северна Америка: I – 192, 244; II – 64; видети и САД.
 Севиља: III – 15, 113.
 Сегедин: I – 416; XI – 235; XVI – 267.
 Седан: V – 226, 228; VI – 109; XVI – 293.
 Сен-Денис: V – 246, 251.
 Сен-Жермен: V – 246, 251.
 Сен-Клуд: V – 253.

Сента: VIII – 110.
 Сент-Антоан: IV – 120.
 Сент-Елије: X – 199.
 Сент-Етјен (St. Etienne): VI – 75.
 Сењак (у Београду): XIV – 309.
 Сергијевски посед (Московска губернија): I – 374, 376, 380, 381.
 Сибир: I – 212; III – 51, 131; IV – 206; V – 111, 113, 115; VIII – 124, 226; IX – 5; XV – 185, 248, 249, 251, 371; XVI – 26, 67, 164, 226, 270, 271, 272, 276.
 Сијам: XIII – 22.
 Сингапур: XIII – 309.
 Сингидунум: I – 401; VII – 292; видети и Земун.
 Сион: XIII – 89, 90, 281.
 Сир (острво): XV – 240.
 Сирија, XIII – 7, 22, 28, 34.
 Сисак: VI – 263; VII – 32.
 Сицилија: III – 11, 109, 146; X – 196.
 Сједињене Америчке Државе (САД): I – 411; V – 255; X – 65–67, 171, 173, 174, 180, 182, 190, 191, 194; XV – 199; видети и Северна Америка.
 Скандинавија: I – 415.
 Скопље: VI – 283.
 Скотска, (Скотландска), видети Шкотска.
 Скутари: XV – 230.
 Славонија: I – 220.
 Слано језеро: XIII – 301.
 Словачка: VI – 131; VII – 67; XVI – 270.
 Словенија: IV – 115; XVI – 222, 223, 224, 228, 249, 253, 254, 301.
 Смедерево: I – 73, 409; IV – 105, 133, 262, 283; V – 12, 27, 35, 36, 41, 42, 274, 276, 288, 291, 293; VI – 3, 6, 9, 10, 11, 113, 150, 167, 175, 272, 273, 276; VII – 191; VIII – 36, 38, 52, 169–170, 182, 247; XI – 52, 138, 152; XII – 11; XIII – 82, 88; XIV – 16, 75, 118, 120, 189, 206, 300; XV – 34, 53, 54, 55, 93, 128, 134, 186, 201, 207, 208, 230, 232, 301, 319, 341, 348, 379, 383; XVI – 86, 109, 240, 285, 293.
 Соко: I – 73; XI – 152.
 Соко Бања: VIII – 29, 162; XVI – 201.
 Соко град: VIII – 52, 182.
 Солун: VI – 62, 239; XI – 157; XVI – 253, 303.
 Сомбор: IV – 304; VII – 66, 227; VIII – 110.
 Софија: XI – 158, 290; XVI – 275.
 Спарта: XIII – 94, 266, 271, 272.
 Србија: I – IX–XII, XV–XXII, XXIII, 31–34, 69–85, 88, 91, 93, 114, 129, 131, 132, 147–149, 158, 159, 161, 178, 186, 187, 189, 190, 192–194, 196, 203, 204, 206, 207, 217, 220, 223–225, 229, 231, 233, 237, 239–241, 299, 304, 316, 318, 321, 333, 336–338, 351, 381, 391, 396, 397, 401, 402, 404–412, 414–417, 419–422, 424–426, 429–433, 436; II – 4, 6, 27, 28, 30–38, 40–42, 47, 48, 50, 54–56, 59, 61, 77, 80–85, 87, 129, 135, 155, 159, 162, 163, 165, 166, 197–199, 201–204, 206, 221–228, 232, 256–258, 273–282, 284–291; III – IX, 48, 83, 145; IV – II, III, IV, V, VI, IX, 1, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 38, 39, 40, 41, 43, 46, 47, 49, 51, 52, 55, 58, 59, 67, 69, 71, 72, 78, 80, 81, 82, 88, 90, 92, 94, 99, 103, 104, 105, 107, 109, 114, 115, 116, 117, 120, 129, 131, 135, 136, 137, 138, 142, 157, 161, 183, 185, 187, 189–196, 198, 208, 209, 215, 216, 217, 218, 220, 222, 224, 249,

251, 256, 262, 264, 265, 269, 270, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 284, 287, 289, 293, 294, 295, 297, 302, 304, 306, 308, 309, 313, 314, 315; V – 13, 22, 25, 27, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 52, 53, 54, 57, 61, 64, 69, 72, 76, 77, 79, 84, 91, 96, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 119, 125, 126, 128, 131, 136, 137, 138, 139, 156, 157, 160, 182, 183, 186, 188, 190, 204, 206, 208, 211, 213, 219, 220, 221, 258, 259, 260, 263, 276, 282, 285, 288, 289, 292; VI – 3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 17, 23, 24, 28, 29, 32, 34, 37, 41, 42, 44, 45, 47, 50, 52, 53, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 68, 69, 70, 74, 78, 80, 85, 87, 89, 90, 100, 103, 105, 108, 110, 115, 118, 122, 124, 128, 129, 130, 133, 134, 135, 136, 152, 156, 163, 173, 180, 187, 212, 214, 215, 216, 221, 223, 225, 233, 237, 240, 241, 245, 251, 252, 259, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 268, 270, 274, 275, 280, 284, VII – III, IV, V, VI, IX, 5, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 37, 41, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 69, 74, 75, 76, 83, 84, 112, 113, 114, 131, 133, 135, 137, 138, 139, 140, 143, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 157, 158, 159, 160, 162, 168, 169, 174, 177, 188, 189, 194, 196, 199, 204, 208, 213, 214, 215, 216, 238, 242, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 254, 258, 259, 263, 267, 271, 273, 274, 275, 277, 280, 281, 282, 284, 285, 289, 291, 293, 296, 298-299, 303, 309, 330, 331-332, 334, 335, 339-340, VIII – XI – XIII, 3-5, 7, 10-13, 15, 17-18, 20, 23-24, 26-27, 30, 32-55, 57, 59, 61-65, 67, 69-73, 75, 80-82, 85, 87-94,

96-97, 101-110, 113-117, 119-122, 125-127, 129-132, 134, 135, 138-143, 147, 149, 150, 152-159, 161-163, 165, 167, 168, 170, 171, 173-175, 177, 179-180, 182, 184, 185, 187-189, 191, 192, 194, 197-203, 206, 209, 211-215, 217-219, 221, 222, 224, 228, 229, 235-236, 238, 239, 243, 245-248, 250, 251, 253-258, 260, 261, 263, 265-267, 269, 271-275, 277; IX – IX, X, 209, 213; X – 19, 46, 194, 205; XI – II, III, IV, V, XI, 3, 4, 5, 6, 9, 13, 19, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 32, 36, 44, 45, 46, 48, 49, 52, 57, 66, 74, 76, 79, 83, 84, 89, 91, 93, 102, 103, 105, 106, 107, 108, 117, 119, 122, 126, 127, 130, 131, 137, 138, 142, 143, 144, 145; 150, 151, 152, 154, 155, 158, 163, 176, 193, 201, 218, 229, 239, 252, 253, 254, 255, 257, 261, 269, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 284, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 299, 300, 301, 303, 304, 307; XII – 5, 7, 11, 17, 27, 43, 48, 58, 60, 62, 72, 77, 78, 82, 83, 84, 86, 87, 91, 94, 95, 96, 107, 119, 120, 123, 124, 135, 137, 140, 143, 145, 146, 152, 153, 155, 164, 169, 172, 173, 174, 175, 179, 180, 182, 185, 189, 190, 193, 213, 214, 215, 221, 222, 223, 224, 225, 227, 228, 230, 244, 247, 248, 249, 251, 252, 257, 259, 261, 264, 266, 267, 270, 271, 287, 289, 296, 297, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 312, 313, 315, 317, 318, 320; XIII – 5, 6, 48, 52, 53, 54, 59, 60, 61, 63, 66, 74, 75, 79, 83, 87, 88, 91, 102, 117, 118, 142, 143, 147, 148, 149, 150, 152, 153, 154, 155, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 174, 175, 176, 180, 190, 198, 199, 200, 201, 205, 206, 207, 208, 209, 210,

211, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 229, 231, 236, 246, 249, 254, 255, 256, 263, 264, 308, 309, 344; XIV – III, IV, V, VI, X, XI, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 16, 17, 18, 22, 24, 25, 28, 31, 35, 41, 42, 43, 44, 48, 49, 56, 71, 75, 86, 89, 90, 94, 101, 104, 121, 129, 130, 131, 146, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 165, 173, 175, 184, 186, 189, 194, 198, 199, 206, 211, 219, 225, 239, 240, 242, 247, 249, 250, 253, 254, 256, 262, 267, 275, 278, 279, 282, 284, 291, 292, 294, 295, 297, 300, 301, 302, 303, 304, 306, 308, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 320, 321, 322, 325, 327, 328, 329, 330; XV – 10, 13, 22, 24, 31, 48, 50, 51, 52, 57, 60-63, 65, 73, 75, 77, 80, 82-85, 89, 92-95, 98, 99, 101, 102, 103, 105, 106, 115-120, 122, 125, 126, 127, 129, 132-137, 139, 141, 142, 144, 149, 151, 152, 153, 160, 162, 166, 170, 173, 174, 175, 177-181, 183-189, 192, 195-198, 200, 201, 202, 205, 206, 208-212, 214-220, 222, 223, 229, 230, 232, 233, 242, 243, 254, 255, 257, 258, 261, 262, 263, 265, 268, 270-273, 275, 287, 289, 290, 291, 293-300, 305, 307-311, 313-316, 318, 319, 320, 322-325, 328-334, 337, 339-342, 344, 345, 347, 348, 351, 353, 355, 357-361, 364, 365, 366, 367, 374, 375, 379, 380, 382, 383, 384, 385, 386; XVI – III, IV, V, VI, XIII, XIV, 5, 8, 12, 17, 19, 21, 22, 26, 29, 30, 33, 34, 42, 44, 46, 48, 50-54, 58, 60, 62, 80, 81, 87, 108, 110, 114, 115, 118, 123, 130, 131, 140, 153, 164, 169, 175, 178, 194, 201, 210, 213, 217, 221, 223, 225, 226, 236, 241, 242, 245-260, 264, 268, 270; видети и Стара Србија.

Средоземно море: XIII – 22; XVI – 225.

Срем: I – 3, 6, 177, 220; V – 103; VII – 114; XI – 295; XIV – 240; XV – 62, 311; XVI – 241, 267.

Сремска Каменица, видети Каменица.

Сремска Митровица, видети Митровица (Сремска).

Сремски Карловци: I – XII; II – 285; V – 288, 291; VII – 47, 53, 66, 69, 86, 128, 138, 228, 238; XV – 380; XVI – 15, 61, 70, 266, 267, 278, 284, 290.

Српска (тј. Мачванска) Митровица: XII – 47.

Сталаћ: XI – 144.

Стамбол, видети Цариград.

Становљанско поље: XVI – 260.

Стапар: VIII – 110.

Стара Градишка: VIII – 110.

Стара Србија: VII – 292; VIII – 93, 95, 113, 214, 217; XI – 144; XIII – 153, 154; XIV – 279; XVI – 148, 214, 248; видети и Србија.

Стари Влах: VIII – 12, 146.

Стафордшир: VII – 101.

Степановка (село): VIII – 124, 226.

Стиг: V – 66; XIII – 59, 76.

Стразбур (Штразбург): IV – 94, 121.

Студеница: IV – 99, 100; V – 287; VI – 34, 262, 263; XI – 138; XVI – 150.

Суботица: VII – 227-229.

Сулина: XV – 230.

Сунд(ски пролаз): X – 126.

Т

Таково: VIII – 50, 277; XII – 252.

Тарик: XIII – 34.

- Татарија: VIII – 149, 227; XIII – 343.
 Тауринум: I – 3, 411.
 Ташкент: XIII – 19.
 Текерија: I – 127, 143.
 Тексас: XIII – 301.
 Темза: IV – 95; X – 108.
 Темишвар: XVI – 283, 292.
 Темнић: IV – 55; XI – 138; XV – 99, 107, 110; XVI – 35.
 Теразије (у Београду): V – 152; XI – 245; XVI – 6.
 Тесалија: I – 32, 80, 410.
 Техеран: XIII – 22.
 Тибет: XIII – 7, 22.
 Тилерије: IV – 95, 121, 288.
 Тимок: I – 81; V – 66; VI–88; VIII – 146, 251; XI – 284, 300; XIII – 59, 76; XVI – 36, 206, 207, 270, 285, 292, 295.
 Тимор: XIII – 7.
 Тирингија (Туринија): XIII – 280.
 Тител: XII – 124.
 Тихи океан: VII – 110; IX – 62; XIII – 10, 11, 20.
 Топола: XIV – 309; XV – 275; XVI – 11, 26, 36, 37, 202, 245, 253, 264, 281.
 Тополска кула: XVI – 260.
 Топчидер (у Београду): I – 419; II – 280; VI – 5, 31, 122, 214, 215, 259, 261, 262, 281; VIII – 116; XIII – 62; XVI – 58, 169, 187, 209, 215, 278, 292.
 Туран: XIII – 19, 20, 28.
 Туранска низија: XIII – 7, 20.
 Турија: VIII – 110.
 Туринија, видети Тирингија.
 Турска: I – 31–34, 70–78, 80–82, 84, 85, 87, 92, 93, 154, 190, 204, 405, 408, 410–412, 420, 424, 431; II – 3, 16, 79, 80, 85, 142, 244, 278; III – 48; IV – 29, 39, 51, 72, 81, 103, 105, 115, 150, 206, 211, 251, 264, 265, 270, 313; V – 4, 43, 57, 84, 96, 100, 101, 104, 110, 156, 182, 191, 260, 269, 277, 287, 290; VII – 16, 20, 25, 37, 59, 62, 64, 66, 71, 73, 86, 87, 98, 112, 114, 128, 157, 158, 161, 164, 189, 196, 204, 213, 214, 247, 289, 292, 293, 294, 320, 330; VIII – 5, 7, 9–13, 20–21, 23–26, 29, 30, 32, 33, 37–39, 41–44, 47, 49–55, 57–59, 62, 67, 68, 70, 72, 73, 81, 88, 92, 94–97, 119–126, 129, 132–135, 138, 139, 141–145, 147, 149, 155–159, 161–164, 173–175, 177, 179–181, 183, 184, 188, 192, 197, 206, 211, 213, 215, 217–219, 221–229, 230, 235–239, 245–247, 249, 250, 252–260, 262, 263, 265, 266, 269–272, 274; IX – 109, 214; X – 46; XI – 9, 25, 57, 83, 91, 94, 103, 105, 130, 138, 142, 143, 144, 145, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 158, 163, 179, 180, 181, 183, 256, 257, 284, 287, 288, 294, 305; XII – 17, 134, 252, 258, 265, 282, 304, 312; XIII – 5, 6, 10, 21, 24, 25, 26, 27, 40, 45, 61, 75, 80, 89, 103, 142, 144, 147, 149, 150, 152, 153, 154, 155, 161, 162, 163, 164, 165, 190, 198, 206, 207, 216, 217, 343, 347, 349; XIV – 4, 24, 36, 43, 48, 49, 158, 166, 267, 279; XV – 48, 56, 80, 115, 149, 150, 155, 160, 161, 163, 166, 177, 181, 182, 208, 212, 213, 214, 215, 217, 223, 240, 241, 245, 246, 248, 249, 250, 260, 261, 262, 265, 266, 268, 290, 296, 311, 313, 324, 325, 327, 346, 380, 384; XVI – XIII, 5, 25, 35, 36, 38, 47, 115, 118, 148, 176, 187, 192, 197, 201, 214, 222, 223, 224, 225, 227, 242, 246, 249, 250, 264, 280, 285, 291, 293.
- Ћ**
 Ћуприја: VI – 175; XI – 138, 302; XVI – 34, 85, 277, 278.

- Ћустендил: XI – 103.
- У**
 Уб: XVI – 96.
 Угарска: I – 183, 195, 410; II – 16, 79, 87, 273; VII – 51; X – 45, 48, 50; XII – 252; видети и Мађарска и Аустро-Угарска.
 Уелс, видети Велс.
 Ужице: I – 72, 73; IV – 129, 133, 293; VI – 16, 32, 33, 34, 71, 113, 164, 262, 263; VIII – 52, 174, 182; XI – 13, 17, 138, 139, 152, 245, 249, 283; XIII – 59, 224; XIV – 16, 18; XV – 383; XVI – 102, 300.
 Ужичка Пожега: видети Пожега (Ужичка).
 Узбек-Туранска низина: XIII – 19.
 Украјина: VI – 264; VIII – 123, 124, 135, 225, 226, 236, 250, 252, 253, 255, 269; XV – 280; XVI 24, 275.
 Ума: II – 64.
 Уна: V – 274.
 Урал: V – 51; VIII – 81, 82.
 Уругвај: VI – 290.
 Ута (језеро): XIII – 301.
- Ф**
 Феникија (Финикија): XIII – 19.
 Феп-Фелз: X – 183.
 Филадельфија: XVI – 288.
 Филипинско острво: I – 15.
 Фиренца (Флоренца): II – 14; XIII – 278.
 Фламанска: IX – 142, 146.
 Фландрија: IV – 226, 310; X – 126, 128.
 Фортски залив: X – 128.
 Фоча: VIII – 174.
 Фрајберг (Фрибур): X – 128, 198.
 Франачка: XIII – 280.
 Франкфурт: IV – 292; V – 98, 231, 249.
- Француска: I – 72, 75, 79, 87, 91, 92, 183, 188, 189, 192, 211, 310, 406, 411, 412, 413, 424; II – 8, 11–14, 17, 21, 22, 24, 25, 27, 35, 91, 93, 99, 102, 103, 105, 109, 111, 113–116, 118–120, 132–134, 137, 138, 140–141, 143–146, 170, 223, 245, 247, 250, 251, 253, 258, 274, 282, 284, 286; III – 11, 19, 117, 118; IV – 8, 17, 83, 84, 86, 93, 94, 95, 96, 101, 107, 109, 117, 118, 119, 122, 123, 124, 195, 197, 205, 213, 226, 233, 236, 242, 243, 244, 245, 248, 249, 258, 259, 261, 265, 269, 286, 288, 290, 291, 295, 302, 311, 312, 315; V – 4, 5, 8, 10, 45, 48, 49, 50, 51, 54, 63, 74, 81, 85, 92, 93, 94, 97, 100, 118, 126, 158, 161, 182, 186, 191, 199, 200, 205, 206, 208, 209, 214, 224, 225, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 235, 237, 238, 239, 240, 243, 245, 246, 247, 254, 273, 281, 283, 291; VI – 9, 10, 22, 25, 53–54, 55, 69, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 83, 84, 87, 93, 94, 96, 97, 99, 109, 112, 128, 134, 210, 246, 247, 251, 268, 269, 283; VII – 4, 6, 7, 62, 80, 87, 93, 94, 104, 107, 112, 118, 119, 123, 126, 145, 152, 155, 165, 258, 273, 303, 304, 320, 325; VIII – 30, 58, 77, 121, 162–163, 188, 204, 223, 245–246, 260, IX – 24, 25, 26, 50, 51, 69, 98, 132, 144, 147, 182, 184, 187, 192, 196, 211; X – 1, 9, 15, 20, 21, 22, 45, 46, 48, 49, 50, 58, 69, 79, 84, 86, 87, 88, 89, 113, 114, 120, 129, 133, 148, 149, 150, 170, 190, 191, 201; XI – 28, 108, 119, 151, 166, 183, 191, 224, 258, 259, 277, 299, 300; XII – 189, 217, 222, 248, 249, 251, 314; XIII – 45, 46, 96, 99, 105, 106, 118, 125, 127, 129, 142, 143, 144, 145, 147, 190, 228, 279, 280, 283, 287,

- 288, 289, 292, 293, 294, 296, 301, 303, 304, 306, 307, 308, 311, 316, 318, 320, 322, 323, 324, 342, 343, 354, 355, 358; XIV – 43, 86, 131, 198, 239, 242, 271, 276, 303, 327; XV – 23, 177, 213, 241, 252, 320, 329, 372, 373, 376; XVI – 14, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 59, 72, 115, 135, 139, 165, 180, 182, 188, 191, 209, 210, 223, 226, 232, 238, 241, 249, 253, 265, 269, 271, 273, 274, 276, 281, 284, 287, 296.
- Фригија: XVI – 21.
Фризландија: X – 126, 198.
Футог: VIII – 110.
- Х**
- Хавајска острва: I – 403.
Хар: XVI – 211, 271, 288, 301.
Хајделберг: I – 345; II – 32; III – 42, 148, 149; XI – 20, 272, 275; XVI – 273, 274, 278, 287
Хајлброн: III – 24.
Хале: II – 65.
Хамбург: II – 65, 109; IV – 290; VI – 63, 71; VII – 106, 107, 164; VIII – 72, 201; X – 64–68.
Хановер: VI – 264; X – 96, 196.
Хелада, видети Грчка.
Херцег-Нови, XV – 230.
Херцеговина: I – 70, 78, 193, 204, 220, 224, 381, 414, 431; II – 222, 256; IV – 8, 218; V – 100; VI – 90, 104; VII – 181, 195, 222, 227; VIII – 13, 92, 93, 95, 113, 120, 123, 149, 214, 219, 222, 225, 250, 257; XI – 102; XII – 149, 153, 154, 160, XIII – 149, 153, 160; XV – 143, 147, 148, 149, 150, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 174, 193, 206, 208, 215, 217, 222, 223, 229, 382, 383, 385; XVI – 270.
Хехберг (Höchberg): XVI – 226.
Хива: VIII – 121, 223, 252.
- Хималаји: VI – 26; XIII – 36.
Химниц: VII – 105.
Хина, видети Кина.
Холандија: IV – 55, 56; V – 255; VI – 23; X – 198; XIII – 280, 281, 296, 320; XVI – 273, 296.
Холштајн: I – 424; X – 126, 128, 198.
Хомоље (Омоље): XI – 138.
Хорасан: XIII – 22.
Хоцент: XIII – 19.
Хрватска: I – 70, 381, 432; II – 79; V – 98, 99; VI – 35, 44, 45, 46, 50, 105, 109, 130, 132, 249, 263, 264, 270; VII – 5, 10, 11, 12, 20, 27, 28, 32, 33, 34, 60, 61, 66, 67, 128, 247; VIII – 126, 228; XIII – 74, 150, 152, 164, 229; XIV – 36, 43, 44, 213, 214, 215; XV – 236; XVI – 79, 222, 223, 224, 225, 228, 249, 253, 254, 259, 267, 301.
Хрватска крајина, видети Војна граница.
Худзон: II – 64.
- Ц**
- Ц., видети Цирих.
Цариград: I – 71, 78, 80, 408, 409; II – 80, 280; IV – 39, 264, 267, 296; V – 100; VI – 65, 240; VII – 86; VIII – 9, 10, 12, 21, 47, 52, 58, 139, 143, 144, 146, 147, 155, 179, 182, 187–188, 213, 218, 238, 249, 256, 269; IX – 76; XI – 93, 102, 152, 158, 180, 226, 230, 252, 254, 255, 256, 257, 287, 295, 304, 305; XII – 11, 249; XIII – 27, 211, 344; XIV – 22, 158, 295, 329; XV – 182, 208, 230, 240, 289, 379; XVI – 115, 223, 225, 255, 279, 282; видети и Константинопољ.
Цетиње: I – 31, 81, 102, 412; IV – 207, 251, 292, 293, 303, 305, 307; V – 210; VI – 267; VII – 157, 188,

- 193, 195, 196, 204; XIV – 6; XV – 230; XVI – 115, 200.
Цимервалд: XVI – 299.
Цирих: I – X, XI, XV, 107, 247, 352, 353, 360, 405, 421, 427, 429, 430; II – 50, 62–68; 71, 86–88, 92, 121, 131, 135, 142, 153, 155, 158, 159, 162, 165, 166, 168–171, 180–191, 193–195, 198–206, 229–231, 285, 287, 289; III – 46; IV – 7, 8, 50, 51, 139, 154, 158, 215, 216, 217, 219, 297, 301, 302, 306; VI – 22, 139, 266; VII – 94, 105, 146, 147, 157, 181, 195, 199, 201; IX – IX, 171; XI – 218, 301; XIII – 81, 261, 263, 301, 319; XIV – X, 49, 83, 198, 219, 220, 247, 306; XV – 3, 10, 11, 134, 263, 318, 335, 339, 344, 353, 354, 355, 356, 361, 363, 374, 375, 376, 378, 379, 387; XVI – XI, 11, 20, 21, 27, 58, 68, 72, 80, 123, 163, 165, 166, 168, 179, 191, 195, 200, 209, 226, 234, 264, 265, 268, 269, 270, 273, 274, 277, 279, 280, 285, 299, 301.
Црвена река: XIII – 301.
Црвено море: XIII – 20.
Црна Гора (и Брда): I – XII, 31, 73, 78, 81, 91, 190, 193, 224, 239, 405, 408, 426; II – 129, 222, 232; III – 83; IV – 24, 31, 32, 38, 39, 80, 81, 157, 179, 251, 278, 282, 291, 292, 293, 313; V – 100, 101, 138, 156, 183, 210, 283, 291; VI – 84, 90, 133, 264, 268; VII – 23, 188, 189, 204, 299, 300, 330, 339; VIII – XII, 13, 29, 31, 39, 93, 95, 108, 113, 123, 149, 162, 163, 171, 217–219, 250, 256–257, 272; XI – 138, 145, 163, 235, 255; XIII – 149, 152, 153, 154, 160; XIV – 35, 36, 43, 48, 167, 279, 311; XV – 48, 140, 206, 215, 229, 230, 265, 311, 313, 316, 325, 362, 383; XVI – 25, 191, 214, 223, 248, 253, 270, 283.
- Црна Река: I – 433; II – 177; VI – 113; XI – 138; XVI – 7, 264.
Црни Врх: I – 416.
Црно море: XIII – 34.
- Ч**
- Чачак: IV – 150, 285, 296; V – 155, 287; XI – 138, 139, 249, 283; XIII – 59; XVI – 85, 150.
Черевих: XVI – 173.
Черкеска област: VIII – 224, 227; XV – 136.
Чехословачка: XVI – 223, 247, 300.
Чешка: I – 101, 414; II – 10, 16; III – 17; IV – 25, 114; V – 97, 98, 104; VI – 130, 132; IX – 125; XIII – 280; XIV – 214; XVI – 264, 270, 299.
Чивутска, Чивутија, видети Јудеја.
Чикаго: XIII – 319.
Чингринија: VIII – 124, 226.
Чукур чесма (у Београду): I – 408; IV – 286.
- Џ**
- Џеменлик: видети Ђеменлик.
Џерзи (острво на Ламаншу): X – 130, 199.
- Ш**
- Шабаци: I – 73, IV 91; V – 157; VI – 6, 9, 63, 113, 163, 172, 181, 182, 183, 184, 214, 229, 235, 260, 266, 272, 284; VII – 156, 157; XI – 79, 80, 159, 210, 229, 249, 274, 283, 284, 296, 308, 311; XII – 47, 254; XIII – 82, 346; XIV – 75, 76, 282; XV – 53, 56, 93, 128, 201, 207, 230, 344, 380, 381; XVI – 109, 150, 269, 279, 290, 296.
Шајкашка (округ): XV – 70.

- Шарени конак (у Крагујевцу): XVI – 246.
- Шарошпаток: XI – 84.
- Шаторина: XV – 196, 197.
- Швајцарска: I – X, XI, XXI, 192, 234, 244, 406, 422, 426, 429, 430, 431, 435; II – IX, 7, 8, 10, 11, 21, 55, 64, 67, 77, 105, 117, 120, 141-143, 148, 180, 188, 213, 227, 230, 240, 242, 243, 244, 246, 249, 274, 275, 278, 279, 285, 287, 288; III – IX, 145; IV – 7, 9, 114, 215, 249, 283, 284; V – 68, 97, 100, 114, 209, 284; VI – 22, 80, 266; VII – 4, 60, 105, 106, 143, 149, 185, 186, 280; VIII – 18, 38, 79, 147, 152, 170, 205, 253; IX – 187; X – 150, 198; XI – 258, 260, 261, 273; XIII – 81, 100, 141, 150, 151, 163, 164, 179, 208, 228, 229, 261, 264, 280, 289, 303, 316, 318, 319, 320, 339; XIV – 15, 198, 212, 300, 311; XV – 94, 237, 361, 372, 373, 374, 377, 379, 380; XVI – 8, 11, 20, 32, 34, 58, 59, 68, 76, 115, 123, 209, 246, 253, 271, 288.
- Швапска: VII – 11; XI – 83; видети Аустрија, Немачка.
- Шведска: VI – 22; XIII – 320; XIV – 303.
- Шемниц (Немачка): XII – 244.
- Шкотска (Шкотландија): VII – 96, 103; IX – 157; XIII – 289, 291, 343; XIV – 210; XVI – 272, 290, 293, 297.
- Шлезвиг војводство: I – 424.
- Шлиселбург: XVI – 271.
- Шо-де-фон: II – 143, 285.
- Шотландија: X – 128, 183; видети Шкотска.
- Шпанија: I – 15, 153; II – 12, 116, 133, 137, 140, 148; III – 14, 15, 112, 113; IV – 93, 197, 198; V – 225; VI – 22, 55, 96, 104, 134, 268; VII – 4, 7, 53, 87; VIII – 11, 13, 145; IX – 72; X – 22, 196; XII – 223; XIII – 3, 34, 35, 40, 42, 45, 118, 142, 147, 281, 282, 320, 323, 345, 356; XIV – 240, 303; XVI – 21, 226, 259, 271, 287.
- Шпарта: видети Спарта.
- Шпрејц: XV – 56.
- Штајерска: IV – 56.
- Штиљанска река: V – 66.
- Штира: V – 64.
- Штразбург, видети Стразбур.
- Штутгарт: II – 148, 187, 285; III – 148, 150; XIII – 321.
- Шумадија: I – 81, 172; II – 225; V – 158; VI – 90, 104; VII – 54, 64, 65, 128, 292; VIII – 29, 162, 247; XI – 19; XIII – 165; XIV – 28, 258; XVI – 115, 116, 245, 248, 260, 264, 265.
- Шуматовац: XVI – 249, 285, 302.

ЗАПАЖЕНЕ ПОГРЕШКЕ ERRATA

Књиге I – XVI

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
I	XVI ¹	100-годишњица рођења	100-годишњица смрти
„	XVII ¹	БИБЛИОГРАФИЈА	XVII БИБЛИОГРАФИЈА
„	153 ₁₄	енглеским француским	енглеским, француским
„	287 ²	овогишњи	овогодишњи
„	291 ⁹	Никевић	Никетић
„	417 ₂₆	1837–1879	1834–1879
„	424 ¹	(видети 3. књигу)	(видети 2. књигу)
„	430 ²⁷	Абразановић	Арбазановић
„	430 ₅	Караказов	Караказов
„	432-433 (генеалогја)	Марија рођена Перишић	Марија удова Перишић
„	433 ¹⁰	245	328
„	433 ₂	Анђелковић	Аранђеловић
„	436 ₁₄	Александар	Максим Алексејевић
„	436 ₁₀	Петар	Петар Иванович
„	436 ₉	Иван	Иван Иванович
„	438 ₂₀	Гари Ј.	Гараи Ј.
„	439 ₂₂	Жуковски	Жуковски Николај Ивановић
„	439 ₂₄	Караказов	Караказов
„	439 ¹⁴	229, 437	32, 229, 437
„	439 ₁₆	Лавов	Лавров
„	440 ₁₇	(Карл)	(Вилхелм)
„	440 ₇	Мавро-Јоакије, 423	Мавро-Јокаи, 178, 423
„	440 ₃	416, 417	139, 416, 417
„	441 ¹⁰	Никевић	Никетић
„	442 ²³	Хенрих	Хенрик
„	442 ₇	Спасић Милош	Спасић Милован
„	443 ⁷	Хаџи Антоније	Хаџи Антоније
„	443 ₁₀	Тотић	Тошић
„	445 ¹¹	Бугарска	Бугарска
„	448 ³	стр. XV-XII, XXIII	стр. XV-XXIII

* При навођењу реда на страници применили смо „Писареков модел“, тј. ставили смо бројку у углу броја стране горе, ако је одбројаван ред од горе, односно у углу броја странице доле, ако је ред одбројаван од доле.

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
I	468 ¹¹	Règlement	Règlement
II	11 ¹⁵	Гастино	Гастино
„	14 ₆	Мин	Мин
„	19 ₆	Велисе	Велисе
„	64 ⁹	(св.	(св.
„	79 ₂	возда	возда
„	100 ₂	из „Organisation Weltökonomie“ вон	из „Untersuchungen über die Organisation Weltökonomie“, вон
„	100 ₁	Kassel, III. том. 1852. до 1857.	Kassel, I-III. том 1850. до 1858.
„	109 ₂	Kassel, III. том. 1852. до 1857.	Kassel, I-III. том 1850. до 1858.
„	140 ₂₀	[18] 48	[18]48
„	164 ₁₃	тешка уска	тешка, уска
„	170 ⁷	„Ко год ме је ударио у леђа Вратио сам му у лице.“	„Ко год ме је ударио у леђа Вратио сам му у лице.“ Гарибалди
„	171 ₁₉	Маринковић	Мариновић
„	197 ²	годину	годину 237
„	275 ¹⁸	les	ies
„	276 ₃	politischen ökenomie	Politischen oekonomie
„	276 ₂	Anwnedungen...	Anwendungen...
„		Gesellschaft-swissenschaft	Gesellschafts-wissenschaft
„	282 ²⁰	да је	даје
„	283 ₅	60	88
„	284 ₂₇₋₂₆	њему, попут Маркса у Осим-наеџиом бримеру, Светозар	њему Светозар
„	285 ²⁸	две	ове
„	285 ₂₁	(видети хронологију на крају тома)	
„	287 ₁₀	Росен	Розен
„	288 ₁₆	1852	1952
„	289 ₂₁	Сребрењикова	Сребреникова
„	289 ₁₉	Сребрењикова	Сребреникова
„	295 ₁₆	289, 291	289-291
„	295 ₁₀₋₉		Вол, 287
„	296 ₁₈₋₁₇		Каријер Мориц, 284
„	297 ₁₅	Марло Карл-Кацел	Марло Карл (псеудоним Winkelblech Karla Georga)

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
II	298 ⁷	276, 291	276, 284, 291
„	298 ⁹	280, 283, 284	280, 283-286, 288, 290, 291
„	298 ¹⁶	Тигро	Тирго
„	298 ²⁰	99	99, 290
„	298 ₁₂₋₁₁		Савковић Светозар, 291
„	298 ₈	Сребрењиков	Сребреников
„	298 ₄	Стојковац	Стајковац
„	298 ₃	Симон С	Сен Симон
„	298 ₂	Симонов	
„	298 ₁₋₂		Хабзбурговци, 274
„	299 ₉₋₁₀		Хоенцолерни, 274
„	302 ₁₅₋₁₄		Касел, 100, 109
„	313 ¹⁰	економское рабочаго	економическое рабочаго
III	3 ¹	ЖИВОТУ ¹	ЖИВОТУ. ¹
„	8 ₁₄	једнакост људе	једнакост за људе
„	22 ₂	„Космосу“ ⁵⁹ 1869	„Космосу“ ⁵⁹ , 1869
„	33 ₃	г. Стр.	г., стр.
„	36 ₁	Панчића стр.	Панчића, стр.
„	40 ₂	1868 стр.	1868, стр.
„	42 ₁	Космос 1869	„Космос“, 1869
„	47 ₂₆	хришћанске	хришћанске
„	54 ₁	1870. г. стр.	1870. г., стр.
„	82 ₆	Општинства својина	Општинска својина
„	98 ₂	св. 12	св. 112
„	99 ⁵	gewöhnlich	gewöhnlich
„	104 ₁	Der Uebersetzer	Der Uebersetzer
„	131 ⁴	charakterisieren	charakterisieren
„	131 ¹⁴	[188]	188
„	131 ₁₉	Хавуходоносор	Навукодоносор
„	149 ¹⁰	Хале Ј. Г.	Гале
„	149 ₁₇	представника	представнике
„	150	Дечански, 1336-1371).	Дечански, краљ 1321-1331).
„	157 ₁₆	Флоренције, 11	
„	157 ₉	Хале	Гале
„	158 ³	Пјер	Пол
„	160 ⁴		Флоренција, Фиренца, 11

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
IV	169 ⁸	скуљати	скупљати
„	202 ⁶	Бошкови	Бошковић
„	207 ²³	детабе	дебате
„	275 ¹⁰	уствари	ствари
„	276 ⁴⁻⁶	присуствовали и Ђура Љочић, Пера Велимировић, Никола Пашић и Светозар Видаковић.	присуствовали и Светозар Видаковић, Мита Ракић и Никола Пашић.
„	277 ²⁴	Fridrich Fiedmann	Fridrich Deitrich
„	287 ⁶⁻⁷	<i>Задаћак наших дружина</i>	<i>Задаћак наших дружина</i> у VII,
„	289 ²	IX	XI
„	291 ¹⁶	Карл Либкнехт	Вихелм Либкенхт
„	295 ¹²	<i>Трџовински</i>	<i>Трџовачки</i>
„	298 ¹⁸	<i>Трџовински</i>	<i>Трџовачки</i>
„	298 ²⁰	<i>Трџовински</i>	<i>Трџовачки</i>
„	298 ²⁰	<i>Трџовински</i>	<i>Трџовачки</i>
„	322 ²⁰	Карл Либкнехт	Вилхелм Либкнехт
„	324 ¹³	290, 312	290, 291, 312, 313
„	324 ¹²	Ристић, 150	
„	326 ⁶	Јозеф Швајцер	
V	VI ₂	Милка Цанић	Милка Шакић
„	136 ¹²	одмора	одбора
„	138 ¹⁹	одмора	одбора
„	147 ¹¹	Марковић	Мирковић
„	181-184	/Омашком, поновљени текстови из IV књига, стр. 264-267/	
„	194 ¹⁸	Одгер 254	Одгер 257
„	232 ¹²	градове	квартове
„	233 ²⁵	Лекомта	Леконта
„	240 ²²	Жиронди	Жоронди[нци]
„	244 ¹¹	Марговски	Марковски
„	273 ¹⁴	(видети VIII и XI књигу)	(видети VIII и X књигу)
„	273 ₁	(стр. 133, књ. IV)	(видети стр. 75, књ. IV)
„	297 ⁵	Бигон Леон	Бигот Леон
„	297 ¹³	Јул	Јуј
„	297 ₇	Валентин	Валантен (Valetin L. - E.)

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
V	298 ¹⁸	VI	V
„	298 ₆	Дакиста	Дакоста
„	300 ³	Пјер, 227	Жак, 227
„	300 ⁴	Лекомт	Леконт
„	300 ⁴	Мацура др Милош ⁴	Мацура др Милош, IV, V
„	300 ¹⁸	Милнер М., 255	Милнер Г., 255
„	300 ₇	Маковић Стеван, 147	Марковић Стеван, видети Мирковић Стеван
„	300 ₆	Миша Молер, 183	Миша, молер, 183
„	301 ¹³	Плевес, 291	Пелевес, 195, 290
„	301 ¹⁹	Персида Карађорђевић, кнегиња, 289	Персида Карађорђевић, кнегиња 174, 261, 289, 293
„	301 ²²	Пигал, 233	
„	301 ¹⁹	Пијер, 231	Пијер, Пује-Кртије, 231
„	303 ⁷	Темпфлор	Темплор
„	303 ₁	Charing-Cross, 195	
„	305 ⁶	Аноним, 147...	
„	309 ⁵	fammas	femmes
VI	83 ₁₇	Нохенколерна	Хохенцолерна
„	157 ⁴	зражаје	изражаје
„	182 ₅	Ђипрић	Ђипрић Коста
„	201 ₄	Александер	Алексабдар
„	206 ₅	А. Ђ. Јовановић	Д. Ђ. Јовановић
„	255 ¹⁶	394	294
„	271 ²⁰	Милојку	Мијалку
„	274 ⁴	В. Крестић	др Андрија Раденић
„	275 ¹¹	пише	више
„	277 ²⁶	Стојана	Јована
„	279 ²⁰	књизи.	књизи).
„	281 ³⁰	(Политика Експрес бр.	(Политика Експрес, бр.
„	289 ²	Бар Жил (Bare Jules), 98	Бара Жил (Bare Jules), 98
„	290 ₁ -291 ¹	(Reclus-Eliséc Jean-Jacques), Енгелс Фридрих...	(Eliséc Jean-Jacques), 96, 125 Енгелс Фридрих (Engels Friedrich), 268, 286
„	291 ³	Јовановић Милан, 153	
„	291 ₂₄	Бенјамин	Бењамин

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
VI	291 ₉	Јовановић Ђ. А.	Јовановић Ђ. Д.
„	292 ²⁰	Крестић др Василије, 273	
„	292 ₁₇	Марковић Р. Зарија	Марковић Зарија
„	293 ⁵	Милошевић Светлана, II	Милошевић Светлана, VI
„	293 ⁷	Дјузеле	Ђузеле
„	293 ₂₃	Михаиловић др Коста,	
„	293 ₁	Миливојевић Новица, хајдук, 32	Миливојевић, хајдук, 32 Милојевић Новица, хајдук, 32
„	294 ₁₄₋₁₁	Панта, видети Јовановић Панта Пантић Анта...	Панта, видети Јовановић Панта Пантић Анта, 166, итд.
„	294 ₆₋₅	Перишић Гајо, 146 Перишић, адвокат (Шабач), 163	Перишић Гајо, адвокат (Шабач), 146, 163
„	294 ₆₋₅	Раденковић Милојко, 144, 146	
„	296 ²	Хартвиг Мирко, 263	
„	299 ¹¹	(6Моулин)	(Моулин)
„	299 ₁₈	(6Ст. Етиенне)	(Ст. Етиенне)
„	311 ⁴	„Србији“	Србији
VII	62 ₂	разговрају	разговарају
„	65 ₈	Ајмошке	Алмашке
„	78 ¹⁹	ћифтонском	ћифтинском
„	84 ₁₆	снаго успели	снагом успели
„	88 ¹⁹	износи или њене	износи $\frac{1}{365 \times 30}$ или $\frac{1}{10950}$ њене
„	88 ²¹	само или	само $\frac{1}{3650}$ или
„	95 ₂₆	Горнер	Хорнер
„	95 ₁₈	Горнер	Хорнер
„	96 ₁₁	Леонгард Горнер	Леонард Хорнер
„	98 ²⁰	Нотинген	Нотингем
„	98 ₃	индустирију	индустрију
„	107 ₂₂	масачузетски	масачусетски
„	128 ₁₇	каб	као
„	164 ¹	ђуру	Ђуру

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
VII	194 ₁₃	ако	као
„	198 ⁷	па	по
„	204 ⁹	дужен	дужан
„	206 ¹¹	(и је)	(и ја)
„	345 ¹⁵	1879.	18. и 23. V 1879.
„	345 ¹⁷	наглашва	наглашава
„	348 ₁₇	пишу	пише
„	348 ₉	као	дао
„	350 ⁵	69-73).	69-73) VIII књ.).
„	351 ₁₄	гринић	[гри]нић
„	357 ¹¹	Фернинадо	Фердинандо
„	357 ¹⁵	Андаши	Андраши
„	358 ¹	Горнер Леонгард	Хорнер Леонард
„	358 ²	97, 98	95, 96
„	358 ¹⁰	Гужа Ђир, 132	Гуша Ђир, 126, 127
„	358 ¹⁷	Деан Ференц, 27	Деак Ференц, 26
„	359 ₁	Кнежевић	Обркнежевић
„	362 ¹	Поповић Нил	Попов Нил
„	363 ₁₂	Ташковић	Рашковић
„	363 ₁₀	Т[н]јер	Т[и]јер
„	363 ₇	Тончевић	Тончић
„	366 ₁₅	Долфис, 105	
„	367 ¹⁴	Нотинген	Нотинген
„	368 ³	Равовица	Раковица
„	384 ¹⁰	Ипокриту	Ипократу
VIII	XII ⁹⁻¹⁰	Мковић	Марковић
„	XII ¹²	стр.	стр. 104
„	65 ₁₃	Генишић	Гемшић
„	104 ₂	Вађевина	вађевина
„	135 ₁₆	Аксакову	Аксакову ⁷³
„	252 ₂₃	Бођански	Бођански
„	266 ₃	Генишић	Геншић

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
VIII	280 ²¹	Миковић Никола, XII	
„	280 ₁₀	Кувар	Кавур
„	283 ⁶	(Арбанија),	(Арбанија),
IX	160 ₃	Кобла	Колба
„	172 ²⁶	фалсификовати	фалсификовати
„	214 ₃₂₋₃₁	није био познат, јер	био је познат, мада
„	215 ₂₉	Келтеа	Кетлеа
„	239 ₁₂	Вајет Џон	Ват Џон (Wyatt John)
„	239 ₉	Кирнбах	Кирбах
„	239 ₈	Кобл (Келп),	Колб (Kolb),
„	240 ₃₀	9, 23, 24, 28	9, 23, 28
„	241 ⁷	Фојербах, Лудвиг, 134	
„	244 ¹¹	Јамјака, 110. 1	Јамајка, 110. 111
„	245 ³	Фламенци	Фламанци
X	133 ¹⁶	компалатори	компилатори
„	223 ⁵	– Anti-Düring	– Anti-Dühring
„	224 ⁹	Париска комуна, 10, 21	
„	224 ₁₉	69, 175	69, 73, 175
XI	151 ₂₁	1814.	1811.
„	216 ₁	Марковића	Марковић
„	257 ₁₉	Визанков	Везанков
„	315 ₂	Ковановић Јеврем	Ковановић Милан
„	317 ⁹	Пиаснјук др Хенрик, 270	Писањук мр Михаило, VI, Писарек др Хенрик, 270
„	317 ₁₈	Радовој	Радивој,
„	317 ₁₀	Пантелић, 65	Панта, видети Срећковић Панта
„	317 ₉	Пантелић Ђока, 89, 90, 281	Пантелић Ђока, 65, 89, 90, 281
„	321 ₃	250	150
„	333 ¹¹	Најденови	Најденову

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
XII	49 ₈	Милију	Илију
„	104 ₁₂	Љ. Стојановић	Н. Стојановић
„	108 ¹⁰	Јг. Станимировић	Иг. Станимировић
„	109 ¹⁴	Ј. Станимировић	И. Станимировић
„	170 ₁	рођени је брат	сестрић је по стрицу
„	225 ¹	FREUE	FREIE
„	225 ¹³	freue	freie
„	241 ₈	"Будућност"	„Будућност“
„	264 ₁	Франц	Франц
„	294 ²	предвиђали	превиђали
„	295 ₂₁	очувана	сачувана
„	312 ₇	Кукић	Кикић
„	314 ¹⁴	freue	freie
„	314 ₇	изворни	изворно
„	314 ₅	freue	freie
„	315 ₉	благородност	благодарност
„	323 ³	АБ, 295	АВ, 293
„	324 ₁₀	Кикић Артур, 48	Кикић инг Артур, 48, 312
„	324 ₁	Кукић инг Антон, 311	
„	325 ₂₃	Маџаревић Венијамин, 295	
„	330 ¹³	340	240
XIII	19 ²¹	Сабе	Саба
„	24 ₁₂	Абдалмамк	Абдаламлик
„	89 ₁₁	вх	их
„	192 ⁴	досадашљи	досадашњи
„	308 ¹⁷	Делиш	Делић
„	352 ⁷	шитъпирожникъ	шитъпирожникъ
„	354 ₄	Wolkswirtschaftslehre	Wolkswirtslehre
„	355 ₈	Клауде	Claude
„	362 ₆	орјентацији	оријентацији

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба	Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
XIII	368 ¹⁸⁻²⁰	/Словна збрка у сва три ова реда – треба да гласе:!	изиграти правда кад год оћеш“ (подвлачења су у оригиналу). Било је речи о наведеној крађи 4000 дуката пожаревачког посланика Александра Николајевића, који је због тога био притворен. <i>Глас јавности</i> је о	XV	141 ¹⁰	то	ту
„	376 ¹⁰	Дроз, 344		„	142 ⁸	(Ристић Радивоја)	(Ристић – Радивоје)
„	384 ₃	Енглеска, 163		„	266 ¹	Игњатеу	Игњатијеу
XIV	169 ⁶	Р. Кукић	М. Кукић	„	302 ₆	Филозофски	Филозофски
„	190 ₃	Паја	Пера	„	307 ₁₂	Милана Ристића	Милана Пироћанца
„	249 ⁷	Новисад	Нови Сад	„	314 ₂₄	фазере	фразере
„	255 ⁴	Јаков П. Туцаковић	Јаков Д. Туцаковић	„	309 ₇	„ <i>Трговински</i>	„ <i>Трговачи</i>
„	257 ₂	Маринковић	Мариновић	„	343 ₁	ветру	веру
„	258 ₁₃	Алексов	Аксаков	„	348 ₈	Карагујевачки	Крагујевачки
„	306 ₂₈	<i>Volkswill-u</i>	<i>Folkswille-u</i>	„	353 ₈	Socialwissenschaft	Socialwisenschaft
„	323 ¹⁵	скупштине	скупштине	„	363 ₁₃	Близнавац	Блазнавац
„	329 ₁₁	контеству	контексту	„	365 ¹⁴	покочење	поколење
„	340 ¹⁹	Кукић Р.	Кукић М [арјан]	„	371 _{3,4}	Progres	Progrès
„	340 ₁	Љочић Љуба		„	372 ¹	Cezar	Sezar
„	340 ₁₃	Марковић Марко	Марко /изостаје Марковић/	„	373 ¹⁶	<i>Egalite-a</i>	<i>Egalité-a</i>
„	347 ₁	Гужа, 75	Гружа, 75	„	375 ²⁰	стр. 68–61	стр. 47–61
XV	46 ⁸	Vlado M. Ljotić	Vlado D. Ljotić	„	375 ²³	и	у
„	71 ₁	Slavi	Slawi	„	378 ²⁰	Хеврлина	Хевролина
„	110 ₁₄	бискупа	митрополита	„	378 ₂₀	„	„
„	141 ₁₇₋₁₈	друштвамог	друштвеног	„	378 ₁₉	„	„
				„	378 ₁₀	Вујачић	Вујичић
				„	380 ₁₉	Генрадијевич	Генадијевич
				„	381 ²²	Решетара	<i>Решетта</i>
				„	382 ¹⁰	<i>Цел дела</i>	<i>Цел. дела</i>
				„	383 ₁₄	<i>Глас Црногорца</i>	<i>Глас Црногорца</i>
				„	384 ₇	исталијански	италијански
				„	384 ²³	Илија Новаковић	Илија Тодорић
				„	389 _{3,4}	Анђелковић Анка, видети Нинковић Анка. Анђелковић Срета, срп. социј., уредник	Анђелковић Анка, видети Нинковић Анка Анђелковић Срета, срп. социј., уредник
				„	389 ₁₁	Бенген, 314	Ванге, 314
				„	390 ₉	Varuttau	Voruttau
				„	391 ¹	Гарашанин	Гарибалди

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
XV	391 ⁴⁻⁵	(Guillame James, 1844-1919)	Guillaume James, 1844-1916)
"	391 ⁷	Де Пепе Цезар (De Paere Cesar, 1841 - 1890), 283, 371	De Pap Sezar (De Paere Cesar, 1842 - 1890), члан Интернационале, 283, 371
"	391 ¹¹	- 1994)	- 1993)
"	392 ⁴	Ерисмен	Ерисман
"	392 ⁵	Костић	Катић
"	395 ¹²	(Врзиног кола)	(Враголана)
"	397 ¹¹	Тамазовић	Таназовић
"	397 ¹⁵	Сретеновић	Сретеновић
"	397 ⁷⁻⁵		изостаје Белешка о Толстоју
"	398 ³	(Zeidler I.),	(Zeigler I.),
"	417 ³	Resumé	Résumé
XVI	IV ³	FURNITURES	FOURNITURES
"	XIII ¹	Volsstadu	Volksstaat-u
"	18 ¹	(1856-1939)	(1856-1936)
"	105 ³	ARBAITER VONEN HRONIK	ARBEITER-WOCHEN-CHRONIK
"	121 ¹	<i>Ослобођење</i>	<i>Сѣпаро Ослобођење</i>
"	197 ³	Глишић и Маринко Зековић	Гилкић Михаило и Маринко Ивковић и Владимир Зебић,
"	197 ²⁻²⁶	<i>Ревн</i>	<i>Ревне</i>
"	198 ¹³	Глишић, Маринко Зековић и Пауновић	Гилкић Михаило, Маринко Ивковић, Владимир Зебић и Миленко Првуловић
"	255 ²²	„ратном одштетом.	„ратном одштетом“.
"	268 ²²	(1856-1939)	(1856-1936)
"	272 ⁷	Ченишевског	Чернишевског
"	275 ¹⁹	Стеван Петровић (1844-1902). просветни радник итд... Погрешно.	/Видети: Стеван Поповић Црни, проф. економије у Великој школи, регистар XVII књиге/

Књига	Страница и ред	Стоји	Треба
XVI	284 ¹⁵	<i>суђење</i>	<i>Суђење</i>
"	295 ⁸	Дидић, Глишић и Зековић	Дидић, Гилкић и Зебић
"	308 ¹⁶	Димитријев Лидија, 198	Димитријевић Лидија, 198, 294
"	308 ¹⁰	Димитријев Лидија, 294	
"	313 ¹⁰	Петровић Стеван, 275	
"	315 ¹	Шчедрин Николај Павлович	
"	319 ²²	Краљевица	
"	330 ¹⁵	<i>Arbajter vohen hronik</i>	<i>Arbeiter Wochen-Chronik-u</i>

ПОГОВОР

У *Предговору*, штампаном у првој књизи – стране IX–XIX, наведено је низ података о истраживањима, методологији рада и припремама ових дела, па смо помишљали да мимо тога није потребно о томе ништа више ни писати. Међутим, после вишегодишњег рада добијен је низ нових података и десило се много тога значајно за свеукупан рад на овим делима, што једнога дана може бити од интереса за будуће истраживаче. Стога смо одлучили да у поговору ипак дамо нешто података о истраживањима и целокупном раду, што се најсликовитије и најпрегледније може сагледати из табеларног прегледа који дајемо уз овај текст.

Како је то и Скерлић примећивао, цела генерација Марковићевих савременика, па и оне још дуго после ње, као и млада поколења, помно су читали Марковићева дела и била под његовим утицајем. С обзиром на то да је Светозар Марковић био пионир и утемељивач социјалистичких идеја и покрета на овим просторима, после Другог светског рата још и више је порасло интересовање за његова дела, па је од највишег државног руководства потекла и идеја за издавање његових дела, о чему је било речи у поменутом предговору. Отуда је издање ових дела изузето из програма Института за историју радничког покрета Србије, који је, иначе, приредио и штампао дела осталих истакнутих српских социјалиста (Живојина Жујовића, Димитрија Туцовића, Душана Поповића) и уступљено САНУ. Међутим, у почетку није ишло све брзо и лако. У Одељењу друштвених наука поведена је расправа између академика Васе Чубриловића и Душана Недељковића око тога ко ће тај пројекат водити. Тада се историчари издвајају у посебно одељење САНУ, а секретар Одељења друштвених наука, академик Душан Недељковић формира посебан Одбор за припрему *Целокупних дела* Светозара Марковића. Чланови Одбора су били: представници Одељења за језик и књижевност академик песник Душан Матић, Историјског одељења академик др Петар Поповић, Ака-

демије наука и уметности Војводине академик др Чедомир Попов, Академије Космета академик др Јашар Реџепагић, Историјског института САНУ др Сергије Димитријевић, Института за савремену историју др Перо Дамјановић, тада директор, па Института за историју радничког покрета Србије др Јован Дубовац, такође тада директор, као и Универзитета у Београду проф. др Андрија Стојковић. Када је 1984. године умро оснивач Одбора и његов први председник академик Душан Недељковић, заменио га је ондашњи секретар Одељења академик др Радомир Лукић. Навршивши 80 година живота, академик Петар Поповић је поднео оставку на све функције, па га у Одбору замењује академик Владимир Стојанчевић. А када су угашени Савет и Координациони одбор, које су формирали првобитни издавачи, инж. Душан Чкребић и др Добросав Бјелетић кооптирани су по одлуци Одељења друштвених наука у овај одбор као њихови представници. Одбор Академије почео је да ради 1973. године. Место секретара, међутим, није било решено. Повремено су његове послове обављали чланови Одбора (А. Стојковић и други), а неко време др Климе Џамбазовски, сарадник Балканолошког института. Ни други покушаји нису успели, па је тек 1976. године ову функцију преузео Ђорђе Митровић, историчар, кустос-саветник у Историјском музеју Србије.

Како се одуговлачило са почетком рада Одбора, тако су се и истраживачки посао и формирање једног језгра истраживача развукли. Може се рећи да је тек после одржаног међународног скупа у САНУ 1975. године ажуриран истраживачки рад, а коначна методологија рада, као и распоред грађе по томовима, дефинисани годину-две након тога.

Истраживачи, како из земље, тако и из иностранства, ангажовани су мултидисциплинарно. Навешћемо их овде поименично, уз ризик, наравно, да понеког веома заслужног сарадника и изоставимо, нарочито из времена почетка рада на истраживањима, јер је од тада прошло, ево, већ скоро три деценије.

Истраживачи који су приредили поједине књиге, по азбучном реду

- Анђелић др Татомир, академик (књ. I);
- Вукомановић др Младен, научни сарадник Института за историју радничког покрета Србије (I и X);
- Вулетић др Витомир, професор Универзитета у Новом Саду (XIV);
- Игњатовић др Ђорђе, научни сарадник Универзитета у Нишу (IV – VIII; XI – XIV);
- Карасјов др Виктор Георгиевич, професор Московског универзитета и шеф Катедре за Западне и Јужне Словене (I);
- Митровић Ђорђе, музејски саветник у Историјском музеју Србије (I – VIII; XI – XIV);

- Пејић др Лазар, професор Универзитета у Београду (IV, IX, X);
- Пилић др Вера, професор Универзитета у Београду (XI – XIV);
- Писарек др Хенрик, професор Универзитета у Вроцлаву (I, II, III);
- Рудјаков др Миколајевич Павло, професор Универзитета у Кијеву (VIII);
- Сабадош Јанко, правник (VIII);
- Стојковић др Андрија, професор Универзитета у Београду (I-VIII; XI-XIV);
- Тешић-Насковски Емилија, саветник Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду (XV, XVII);
- Тодоровић др Драгоје, научни саветник Архива Србије (I – XIV);

Осим њих, велики је број сарадника из земље и света који су или на молбу Одбора или самостално обавили део истраживања и своје резултате ставили на располагање приређивачима *Целокупних дела*. Поменућемо неке: др Жак Донт из Француске, др Лео ван Росум из Холандије, др Вернер Цимерман из Швајцарске, др Миклош Молнар из Швајцарске, др Гејл Стоукс из САД, др Марко Дого из Италије, др Андреј Шемјакин из Русије, др Крумка Шарова из Бугарске, др Владо Оштрић из Загреба, др Шандор Месарош из Новог Сада, др Љубомир Дурковић-Јакшић из Београда, библиотеграфи Слободан Комадинић и Зоран Панајотовић из Београда, др Живомир Спасић из Крагујевца и други. Истраживања по програму Одбора, а често и у оквиру других пројеката, највише су обављана у нашој земљи, и то у Архиву Србије, Архиву и Библиотеци САНУ, Рукописном одељењу и Библиотеци Матице српске, Архиву Историјског института САНУ, архивима, библиотекама и музејима Београда, Новог Сада, Јагодине, Крагујевца, Зајечара, Вршца, затим у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду, Централној војној библиотеци у Београду, Библиотеци Патријаршије СПЦ у Београду, али и у иностранству (у Петрограду, Москви, Кијеву, Будимпешти, Лајпцигу, Берлину, Цириху, Бечу, Триру, Прагу, Амстердаму, Лондону, Паризу, Трсту, Софији, Букурешту). Нарочито су добри резултати постигнути истраживањима у Петрограду, Кијеву, Будимпешти, Бечу, Трсту, Амстердаму, Цириху и Лајпцигу.

Огромна сабрана грађа распоређена је и штампана у ових седамнаест књига, с тим што није сва ни унета у њих (мислимо на бројне документе и чланке које су сарадници снимили и приложили, који дају мање важне информације а знатно би оптеретили неке од књига; важније податке који су се тамо налазили, наравно,

унели смо у белешке). Но, напомињемо да се и поред овако обимног истраживачког рада није ипак свуда стигло и све видело. Неки документи остали су недоступни (Марковићева преписка, као и преписка његових сарадника, на пример, за коју смо имали информације где се налази), па и обимна опозициона домаћа и страна штампа која доноси масу података и др.

Грађа у књигама распоређена је на следећи начин:

I. Први радови, преписка, документи (1846 – 1869: Детињство и школовање у Србији и Русији);

II. Радови, преписка, документи (1869 – 1870: Циришко раздобље);

III. *Реални правац у науци и живоју* (српска и немачка верзија);

IV, V, VI. Радови, преписка, документи (1870 – 1871: период живота и рада у Београду);

VII, VIII, IX, X. Дела, радови, преписка, документи (1872 – 1873: период живота и рада у Новом Саду – *Србија на Исиоку*, штампана 1872. године у Новом Саду, *Начела народне економије*, започета тада, довршена у пожаревачком затвору, штампана посмртно);

XI – XIV. Радови, писма, документи (1873–1875: период живота и рада у Крагујевцу);

XV. Европски извори о Светозару Марковићу и првим српским социјалистима;

XVI. Савременици о Светозару Марковићу;

XVII. *Библиографије* (Марковићевих радова и радова о њему, именски и географски регистри и ерата за све књиге).

Методологија рада је била, на изванредан начин, ипак специфична. Пре свега, доследно је поштована аутентичност Марковићевог аутографа. Оригинал је, дакле, био неприкосновен за приређиваче, како је то, уосталом, и наведено у правилима које је усвојио Одбор (страна XVIII *Предговора* у I књизи). Како, међутим, има очуваних Марковићевих рукописа најмање, послужили смо се првим штампаним текстовима. У њима, као и увек, било је и „очитих штампарских грешака“, које су се могле и проконтролисати на оним примерцима рукописа штампаних још за живота Марковића, понегде и на основу сачуваних рукописа). Те грешке су у овом издању исправљане. Стил и језик нису мењани, као ни изворно дата имена (ово напомињемо због ондашњег начина писања страних имена; у сумарним регистрима у овој, XVII, књизи, дате су све верзије којима су она писана; страна, наравно, и изворно).

Материјал је свуда излаган хроношки, према настанку, с тим што је груписан у поглавља: дела, радови, преписка, званична документа. (Било је, свакако, и недоумица везаних за овакво гру-

писање грађе, јер су неки од сарадника сматрали да се треба строго придржавати времена настанка аутографа, без обзира на врсту текста. Наравно, и за једну и за другу варијанту, и за њу, као и против ње, постоји добра аргументација; но, на крају крајева, све је из истог времена ипак у истој књизи, тако да се може и хронолошки пратити настанак Марковићевих исказа.) У посебним књигама штампана су само три дела: *Реални правац у науци и живоју*, књ. III, *Србија на Исиоку*, књ. VIII, *Начела народне економије*, I и II – књ. IX и X.

Уз строго поштовање аутентичности Марковићевог аутографа, истичемо још два важна начела у раду на припреми ове едиције.

1. *Избеђавање било каквог улажења у процену, тумачење и расуђивање о Марковићевим ставовима.* О овоме је вођена дужа и не лака полемика у почетку опредељивања за методологију припреме ових дела. Како за критичка издања дела важи једно од најбитнијих правила да се о тим делима да и критички суд, подразумевало се да ће се тако поступити и у овом случају. Неки сарадници су, међутим, сматрали да није целисходно и научно оправдано приређивати и издавати дела других аутора а „мудровати“ „поповати“, „сејати своју памет“..., како је све оквалификован такав начин рада. Ово је било од великог значаја, посебно зато, што су посредни били филозофски, политички и теоријски текстови. Имајући у виду чињеницу да би се коментарима будућим истраживачима наметали ставови који, наравно, и не морају бити добро одмерени и објективно дати, тим пре што су Марковићева дела преживела његове критичаре, одлучили смо се да се у ту област не мешамо. Тако је будућим истраживачима остављена потпуна слобода у просуђивању Марковићевих дела. Мислимо да је овим Академија учинила добар преседан и приредила једну едицију која ће преживети време у којем је настала.

2. Ово је, такође, једно од ретких издања, ако не и јединствено издање, у којем су дати и текстови опонената. Наиме, како је Марковић већ од штампаних првих својих текстова имао низ критичара, и то највишег ранга – не ретко и плаћених од режима да „скрљају“ Марковића, како је то бележио у свом изванредном *Дневнику* честити Милан Ђ. Милићевић – ми смо увек те текстове давали у посебном поглављу истог тома, и то већ од прве књиге, и тиме омогућили истраживачима да се одмах у истој књизи, сами увере у вредност поставки и Марковића и његових критичара. (Могуће је, свакако, да смо неке важније полемичке текстове и пропустили. То је нарочито важно истаћи за Марковићеве написе из 1873–1875. године, када се без помињања Марковића чине алузије у маси уводника и написа режимске штампе онога доба; про-

макао нам је, на пример, и полемички материјал са песником Лазом Костићем.) Дакако да су и о оваквом приступу чланови Одбора различито мислили. Неки сарадници су сматрали неприкладним и чак неукусним штампање свих оних, често и вулгарних написа о Марковићу. Но, опет је преовладао у Одбору став да треба бити крајње објективан и аутентичан; те текстове би и иначе истраживачи нашли, па би се могло помислити да смо ми изостављањем тог материјала „штитили“ Марковића.

Резиме смо хтели да дамо на више језика, но како је то било теже остварити (и због превода и због расположивог простора), сложили смо се да сви буду на француском језику, како је то већ било урађено у I књизи. Са резимеима смо желели да постигнемо само један циљ: да саопштимо странцима шта се у којој књизи налази. Могуће је, наравно, да се понегде провукла и нека оцена текстова у књизи, па у том случају треба имати у виду да је то ипак „омашка“ коју нису приметили ни уредници ни рецензенти.

Ово издање је специфично и када је о рецензијама реч. Наиме, после смрти академика Недељковића, нови председник академик Радомир Лукић желео је да буде што сигурнији у ваљаност припремљених текстова па је инсистирао да се поред обавезних рецензена оделења одреде и посебни референти Одбора, људи који се специјално баве материјом изложеном у појединим књигама. Тако је ово издање добило дуплу рецензију: Одбора и Одељења, што је, наравно, само могло да допринесе критичнијем односу према раду. На издању су радили следећи референти:

Референти Одељења друштвених наука, академици:

- Благојевић Обрен (књ. II, IV, VI, VIII, IX, X и XI);
- Лукић Радомир (VII, IX, XII, XIII, XIV, XV);
- Максимовић Иван (III, IX, X);
- Марковић Михаило (I, XVI);
- Мацура Милош (I, V, VI, VIII, XVI);
- Михаиловић Коста (IV);
- Попов Чедомир (VII, XIV, XVII);
- Стојанчевић Владимир (XI, XII, XIII, XVII);
- Чалић Душан (III);
- Чобељић Никола (II, V);

Референти Одбора:

- Дамјановић Перо (IV, V, VI, VII, VIII, X, XI, XII, XIII, XIV);
- Дубовац Јован (III, IV, V, XVI);
- Вукомановић Младен (I, II);
- Лукић Радомир, академик (XV);
- Пилић Вера (VI, IX, X);

- Попов Чедомир, академик (VII);
- Симеуновић Драган (XIV);
- Стојанчевић Владимир, академик (VIII, XI, XII, XIII);
- Стојковић Андрија (XV, XVI, XVII);
- Шошкић Драгутин (IX, X).

Ликовно решење едиције урадио је сликар Фрањо Комерички. Како је он умро пре него што су дела одштампана, ликовно-технички уредник најпре је био Ђорђе Драгосавац (I, II, III, IX и X) а потом Михаило Писањук, Градимир Драгашевић и Мирослав Митић (све остале књиге).

* * *

О штампању дела рећи ћемо нешто више.

Још за живота првог председника академика др Душана Недељковића било је потпуно припремљено пет књига, а обављена су и обимна истраживања и „утомљена“ већина других књига. Колико је академик Недељковић био истрајан и упоран када су била у питању истраживања и трагања и за најситнијим детаљима, толико је, ако не и више, био упоран и нови председник академик Радомир Лукић. Но, он је исто тако био истрајан и у ажурирању послова. Њему је доиста било тешко одолети када „притисне“ истраживаче да предају рукописе. Уз то, он је релативно брзо нашао и издаваче. Били су то „Народна књига“ из Београда (извршни издавач), Матица српска из Новог Сада и „Јединство“ из Приштине. Њих је све окупљао Социјалистички савез радног народа Југославије, који је формирао и посебан Издавачки савет у који су ушли: председник САНУ академик Душан Каназир, председник Савезне конференције ССРНЈ инг. Душан Чкребић као председник Издавачког савета, као и тадашњи председници академија Војводине и Космета, представници свих универзитета у Србији и други – укупно 20 чланова. Издавачи су, опет, формирали Координационо одбор у коме су били др Добросав Бјелетић као председник и чланови: Боривоје Вулин, др Јован Дубовац, др Вићентије Ђорђевић, Радован Ждрале, Петар Јакшић, Видак Перић – директор „Народне књиге“ и потписник споразума са САНУ, Радомир Николић, др Вера Пилић, Миливоје Татић, Милутин Крушчић (секретар академијиног Одбора, присуствовао је свим седницама и Савета и овог одбора издавача). Првих пет књига (I, II, III, IX и X) коначно је „угледало светлост дана“ 1987–1988. године. Залагањем тадашњег секретара Одељења друштвених наука академика Милоша Мацура, учињен је још један редак подухват – обављена је не само промоција у САНУ већ је поводом ње

штампана и посебна *Сјоменица* (скуп и промоција у САНУ одржани су 2. III 1989. године, а *Сјоменица* је штампана 1990). У оном разуђеном самоуправном друштву средства за штампање прикупљана су преко СИЗ-ова и друштвено-политичких организација, тако да издавачи нису ни улагали своја средства, тј. ако су их и улагали, она су им била убрзо надокнађена, а средства добијена од продаје остајала су скоро у целини извршном издавачу. Наиме, САНУ је финансирала истраживања и припреме а извршни издавач трошкове штампања. По слому Југославије, наступило је, како то стоји у уводном тексту за VIII књигу, „седам гладних година“. С обзиром на то да више није било спонзора, извршни издавач „Народна књига“ изјављује да није више заинтересован за овај пројекат. Према речима директора Издавачког предузећа Матице српске, Раднички савет је аплаузом поздравио склапање самоуправног споразума са САНУ (стоји у реферату академика Каназира у поменутој *Сјоменици*, стр. 14), а сада, одједном и њихов представник отказује сарадњу.

Приређивачи су тада помишљали и да напусте пројекат; било је, наравно низ неспоразума и тешких тренутака, као и иначе у кризним историјским тренуцима. Чак су били уверени да штампање неће бити могуће. Већ су били и одлучили да приреде рукописе и да их депонују, јер њихов рад и тако није награђиван, а изгледа за штампање није било. Када је криза достигла врхунац, појављује се председник Координационог одбора др Добросав Бјелетић – сада у улози директора Завода за уџбенике и наставна средства – тражећи све рукописе да их одмах штампа! Какво је узбуђење настало у Одбору није тешко претпоставити. За годину дана одштампано је чак десет књига! О изванредним напорима Завода, који, поред овог издања, први пут у Срба штампа и капитална дела из природних наука, филозофије, историје (Тесле, Миланковића, Пупина, Цвијића, Петровића – Аласа, Мокрањца, па и Светозара Марковића) академик Радомир Лукић пише за „Политику“ 21. XII 1996. о томе посебан прилог: *Подвижници нашег доба*. Тако је, на опште изненађење и велико задовољство, до научног скупа поводом 150-годишњице рођења Светозара Марковића одштампано практично све, осим XIV књиге, у којој су последњи Марковићеви радови и XVII, у којој су библиографије. Председник Одбора, академик Радомир Лукић никако се није мирио са чињеницом да се у „нултом табу“ више не наводе они бројни чланови савета, одбора, спонзора, мада су сви заминули у историју, јер, говорио је, „нису они криви“ што се све сломило па и институције које су заступали. Напокон, пристао је да Савет и даље „живи“ у лицу свог председника, који је кооптиран у Академијин Одбор, као и председника Координационог одбора, који је сада на

челу и извршног издавача. Силну самоуправну машинерију сада су заменили оперативни људи Завода, непосредно укључени у рад: главни и одговорни уредник др Петар Пијановић, уредник за историју, именован и за уређење овог издања, господин Драгутин Ранковић, службе лектора, коректора и нишке „Просвете“, која је приредила право изненађење по савесности, тачности и брзини рада; она је штампала све књиге осим првих пет, штампаних у ГРО „Просвета“ из Београда. Када се посматра са стране, поготово после неколико година, изгледа невероватно да се овакав велики посао може обавити за тако кратко време. Отуда не изненађује одлука Заједнице издавача да је ово, заједно са делима Николе Тесле – *издавачки поухвајт године*.

Када смо правили списак захвалности установама и лицима који су помогла у остварењу овог подухвата, требало би нам скоро исто оволико простора. Нека им зато наша захвалност изречена и овде – свима заједно – буде делимична сатисфакција. Но, грех би био не навести оне који су непосредно радили на овим делима. Лектуру текстова обавили су: за прве књиге Милија Станић, касније, највише, Светлана Милошевић, потом Јелица Рођеновић, Слободанка Предојевић и Велимир Колунџија; преводили: највише Мирослава Милошевић, потом Слободан Мандић, Олгица Момчиловић, Викторија Стегић, Бранимир Живојиновић, Стефан Лукачевић, Миливоје Исаиловић, Константин Павловић, Валерија Сабо, Лука Виорел и Андреј Тарасјев. Регистре за прве три књиге приредили су супружници Мирјана и др Момчило Митровић; др Лазар Пејић за IX и X; потом, за остале, др Андрија Стојковић и Ђорђе Митровић; Емилија Тешић-Насковски приредила је и регистре за књиге које је она припремила (XV и XVII). Скоро све илустроване прилоге радио је уметнички фотограф Републичког завода за заштиту споменика културе Радомир Живковић. Не мали и не мање пожртвован тим коректора предводила је гђа Софија Бошковић.

Београд, јануара 1999. године

Одбор за припрему Целокупних дела Светозара Марковића

ЦЕЛОКУПНА ДЕЛА СВЕТОЗОРА МАРКОВИЋА У БРОЈКАМА

Књига	Марковићева дела и чланци		Марковићева писма		Службена документа		Прилози Пољемички и др. списи		Белешке приређивача		Илу-стра-ције	Нулти табак	Резиме реги-стри	Укупно стр.	Година штампе
	бр.	стр.	бр.	стр.	бр.	стр.	бр.	стр.	бр.	стр.					
М А Р К О В И Ћ Е В А	I	25	210	12	32	80	116	5	25	457	33	40	20	47	1987
	II	15	150	9	22	24	32	13	56	306	18	15	12	24	1987
	III	1	96	0	0	0	0	1	40	410	20	7	12	17	1988
	IV	18	126	9	15	29	40	23	90	455	42	13	12	24	1995
	V	20	140	1	1	19	30	21	90	302	22	11	12	26	1995
	VI	28	132	4	4	29	40	18	76	296	26	13	12	30	1996
	VII	23	178	19	30	22	33	28	91	158	13	15	12	28	1996
	VIII	1	97	0	0	4	4	11	133	300	32	20	12	20	1995
	IX	1	206	0	0	0	0	0	0	157	8	14	16	40	1998
	X	1	184	0	0	0	0	0	0	198	15	17	10	34	1998
	XI	44	182	30	45	6	7	7	19	355	40	18	27	40	1996
	XII	0(6)	0(24)	0	0	36	88	46	200	305	36	27	12	31	1996
	XIII	8	168	9	14	0	0	27	157	228	35	16	12	36	1996
	XIV	21	75	14	35	28	54	29	100	321	43	30	12	29	1997
Укупно	206	1.944	107	198	277	444	229	1.077	4.148	383	256	173	426	4747	
П Р И Л О З И	XV	0	0	0	0	0	0	137	264	178	14	12	40	430	1996
	XVI	0	0	0	0	0	0	35	258	386	40	20	18	29	1996
	XVII	206	1.944	107	198	277	444	229	1.077	4.148	383	256	173	426	4747
скупла 17	206	1.944	107	198	277	444	385	1.571	4.712	440	291	231	823	6.504	
									3064 библиографских јединица (радови о Марковићу)						
											1	28	328	977	1999

POSTFACE

Dans *l'Avant-Propos* publié dans le premier livre – pages IX – XIX, maintes données sur les recherches, la méthodologie du travail et la préparation de ces ouvrages ont été fournies; aussi n'avons-nous pas estimé nécessaire d'y rien écrire du plus. Pourtant, après bien des années de travail, nous sommes en possession d'une série de données nouvelles qui se sont révélées très importantes pour l'ensemble du travail en cours et d'intérêt pour les chercheurs à venir. C'est pourquoi nous avons décidé de fournir, ces quelques données présentées dans ce postface, tandis que l'ampleur de la recherche et l'ensemble du travail peuvent apparaître le mieux, d'une manière imagée et systématique, dans un aperçu tabellaire ci-joint.

Comme Skerlić l'avait remarqué, toute la génération des contemporains de Marković, et, pendant longtemps, les générations qui lui ont fait suite, jusqu'aux plus jeunes, ont lu avec la plus grande attention les oeuvres de Marković et ont été sous son influence. Étant donné que Marković avait été le pionnier et le fondateur des idées et des mouvements socialistes dans ces contrées, après la Deuxième Guerre mondiale, l'intérêt pour ses oeuvres n'a fait qu'augmenter, et c'est des plus hauts dirigeants de l'État qu'a émané l'idée de la publication de ses oeuvres, ce dont il a été question dans *l'Avant-Propos*. De là vient que la publication de ses oeuvres a été exceptée du programme de l'Institut pour l'histoire du mouvement ouvrier de Serbie, qui, cependant, a publié et présenté les oeuvres d'autres socialistes serbes parmi les plus marquants (Živojin Žujović, Dimitrije Tucović, Dušan Popović), cédées à l'Académie serbe des sciences et des arts. Néanmoins, cela ne s'est pas passé vite et sans difficulté. Le Département des sciences sociales a connu de vives discussions au sujet de savoir lequel des deux académiciens, Vasa Čubrilović ou Dušan Nedeljković, serait le directeur de ce projet. C'est à cette date que les historiens forment un nouveau département de l'Académie, et le secrétaire du Département des sciences sociales, l'académicien Dušan Nedeljković forme un Comité spécial pour la préparation des *Oeuvres Complètes* de Svetozar Marković. Les membres dudit Comité

étaient: les représentants du Département de langue et de littérature, l'académicien et poète Dušan Matic, du Département d'histoire l'académicien Petar Popović; de l'Académie des sciences et des arts de Voïvodine, l'académicien dr Čedomir Popov; de l'Académie du Kosmet, dr Jašar Redžepagić; de l'Institut d'Histoire de l'Académie serbe des sciences et des arts, dr Sergije Dimitrijević; de l'Institut d'Histoire contemporaine, dr Pero Damjanović, son directeur; de l'Institut pour l'histoire du mouvement ouvrier de Serbie, dr Jovan Dubovac, lui aussi directeur de cet Institut; ainsi que le représentant de l'Université de Belgrade, le professeur Andrija Stojković. Lorsque le fondateur de ce Comité et son premier président, l'académicien Dušan Nedeljković, mourut, en 1984, l'académicien Radomir Lukić lui succéda, qui était, à cette époque, le secrétaire du Département des sciences sociales. À l'âge de quatre-vingts ans, l'académicien Petar Popović s'est démis de toutes ses fonctions, et c'est l'académicien Vladimir Stojančević qui lui a succédé. Lorsque le Conseil et le Comité de coordination, formés par les premiers éditeurs, vinrent à expirer, l'ingénieur Dušan Čkrebić et dr Dobrosav Bjeletić furent cooptés dans ce Comité par une décision du Département des sciences sociales dont ils étaient membres. Le Comité de l'Académie a repris ses activités en 1973. Le poste de secrétaire, cependant, y était encore vacant. De temps en temps, les affaires du Comité étaient expédiées par ses membres (le professeur A. Stojković et d'autres), ainsi que par dr Klime Dzambasovski, collaborateur de l'Institut de balkanologie. D'autres tentatives n'eurent pas plus de succès, et c'est seulement en 1976 que Đorđe Mitrović, historien et conservateur-conseiller au Musée historique de Serbie, fut chargé de cette fonction.

De même que le début des activités de ce Comité se faisait attendre, le travail de recherche et la formation d'un noyau de chercheurs traînaient en longueur. On peut dire que c'est seulement après une réunion tenue à l'Académie serbe des Sciences et des Arts, en 1975, que ce travail de recherche fut mis à jour, tandis que la méthodologie du travail définitive et la distribution du matériel par volumes furent clairement définies un an ou deux plus tard.

Les chercheurs, dans le pays et à l'étranger, sont engagés sur un large plan, dans un travail interdisciplinaire. Nous mentionnerons ici leurs noms, tout en risquant, naturellement, d'omettre certains collaborateurs très méritants, surtout ceux du début de ces recherches, presque trois décennies étant passées depuis.

Index des chercheurs qui ont préparé certains livres, par ordre alphabétique:

- Anđelić dr Tatomir, académicien (livre I);
- Vukmanović dr Mladen, collaborateur scientifique de l'Institut pour l'histoire du mouvement ouvrier de Serbie (IX et X);
- Vuletić dr Vitomir, professeur à l'Université de Novi Sad (XIV);

- Ignjatović dr Đorđe, collaborateur scientifique de l'Université de Niš (IV–VIII, XI–XIV);
- Karasjov dr Viktor Georgijevič, professeur à l'Université de Moscou et titulaire de la chaire pour les Slaves de l'Occident et du Sud (I);
- Mitrović Đorđe, conservateur-conseiller au Musée historique de Serbie (I–VIII; XI–XIV);
- Pejić dr Lazar, professeur à l'Université de Belgrade (IV, IX, X);
- Pilić dr Vera, professeur à l'Université de Belgrade (XI–XIV);
- Pisarek dr Henryk, professeur à l'Université de Wrocław (I, II, III);
- Rudjakov Nikolajevič Pavlo, professeur à l'Université de Kiev (VIII);
- Sabadoš Janko, juriste (VIII);
- Stojković dr Andrija, professeur à l'Université de Belgrade (I–VIII, XI–XIV);
- Tešić-Naskovski Emilija, conseiller à la Bibliothèque universitaire „Svetozar Marković“ à Belgrade (XV, XVII);
- Todorović dr Dragoje, conseiller scientifique aux Archives de Serbie (I–XIV).

En outre, un grand nombre de collaborateurs du pays et de l'étranger ont effectué, à la prière du Comité ou indépendamment de lui, une partie des recherches et ont mis leurs résultats à la disposition des éditeurs de ces Oeuvres Complètes. Nous en citerons quelques-uns. Ce sont: dr Jacques Dont, en France; dr Léo van Rossum, en Hollande; dr Werner Zimmermann, en Suisse; dr Mikloš Molnar, en Suisse; dr Gale Stokes, aux États-Unis; dr Marco Dogo, en Italie; dr Andrej Semjakin, en Russie; dr Krumka Šarov, en Bulgarie; dr Vlado Oštrić, à Zagreb; dr Šandor Mesaroš, à Novi Sad; dr Ljubomir Durković-Jakšić; les bibliographes Slobodan Komadinić et Zoran Panajotović, de Belgrade; dr Živomir Spasić, de Kragujevac; d'autres encore. Les recherches d'après le programme du Comité, et souvent dans le cadre d'autres projets, ont été effectuées le plus souvent par nos chercheurs dans notre pays, aux Archives de Serbie, aux Archives et à la Bibliothèque de l'Académie serbe des sciences et des arts, dans le département des manuscrits et la bibliothèque de la Matica srpska, dans les Archives de l'Institut d'histoire de l'Académie, dans les archives, les bibliothèques et les musées de Belgrade, de Novi Sad, Jagodina, Kragujevac, Zaječar, Vršac, à la Bibliothèque universitaire „Svetozar Marković“ de Belgrade, à la Bibliothèque centrale de l'Armée à Belgrade, à la Bibliothèque du Patriarcat de l'Église orthodoxe serbe, mais à l'étranger aussi (Pétersbourg, Moscou, Kiev, Budapest, Leipzig, Berlin, Zurich, Vienne, Trèves, Prague, Amsterdam, Londres, Paris, Trieste, Sofia, Bucarest). On a obtenu de bons résultats surtout dans les recherches faites à Pétersbourg, Kiev, Budapest, Vienne, Trieste, Amsterdam, Zurich et Leipzig.

L'énorme matériel rassemblé a été réparti et publié dans ces dix-sept livres, bien qu'il n'ait pas été utilisé tout entier (ce disant, nous pensons à nombre de documents et articles que les collaborateurs ont photographié et

soumis, qui comportaient des informations moins importantes et qui auraient alourdi considérablement certains de ces ouvrages; nous avons introduit, naturellement, dans les notes, les informations plus importantes qui s'y trouvaient). Or, nous soulignons qu'en dépit d'un si vaste travail de recherche, on n'a pas pu parvenir partout et tout voir. Certains documents sont restés hors de portée (la correspondance de Marković, de même que la correspondance de ses collaborateurs, par exemple, sur laquelle nous avons des informations où les trouver), ainsi qu'une nombreuse presse sérieuse du pays et étrangère qui était celle de l'opposition et qui apportait une multitude d'informations, etc. La répartition du matériel dans les livres est la suivante:

I. Premiers travaux, correspondance, documents (1846–1869; Enfance et études en Serbie et en Russie);

II. Travaux, correspondance, documents (1869–1870; Période de Zurich);

III. *Courant réaliste dans la science et dans la vie* (versions serbe et allemande);

IV, V, VI. Travaux, correspondance, documents (1870–1871; période de sa vie et de son activité à Belgrade);

VII, VIII, IX, X. Oeuvres, travaux, correspondance, documents, (1872–1873); période de la vie et des activités à Novi Sad - *La Serbie à l'Est*, publiée en 1872 à Novi Sad, *Principes de l'économie nationale*, entreprise à cette époque, terminée dans la prison de Požarevac, publication posthume).

XI–XIV. Travaux, lettres, documents (1873–1875: période de la vie et des activités à Kragujevac).

XV. Sources européennes sur Svetozar Marković et les premiers socialistes serbes.

XVI. Svetozar Marković vu par ses contemporains.

XVII. *Bibliographie* (travaux de Marković et études sur lui se trouvent dans ce volume, les registres de noms et de lieux, ainsi que les errata pour tous les volumes).

Tout de même, la méthodologie du travail a été, d'une certaine manière, spécifique. Tout d'abord, on a respecté scrupuleusement l'authenticité de l'autographe de Marković. L'original a été donc intouchable pour les éditeurs, comme cela a été, d'ailleurs, cité dans les règles fixées par le Comité (page XVIII de *l'Avant-Propos*, dans le tome I). Comme il y a, cependant, le moins d'autographes de Marković qui soient conservés, nous nous sommes servis des premiers textes publiés. Ce faisant, comme toujours, survenaient des „fautes d'impression“ „évidentes“ (on pouvait le contrôler sur les exemplaires des écrits imprimés du vivant de Marković, parfois en partant de manuscrits conservés), et ces fautes ont été corrigées. Le style et la langue, par conséquent, n'ont pas été modifiés, non plus que les noms d'origine (nous le mentionnons à cause de la façon dont on écrivait, à l'époque, les noms étrangers; dans les sommaires de ce tome XVII, on a donné toutes les versions dans lesquelles ces noms furent écrits; les noms étrangers, bien sûr, en original).

Le matériel a été partout exposé par ordre chronologique, compte tenu de sa parution, mais groupé par chapitres: les oeuvres, les travaux, la correspondance, les documents officiels. (Il y a eu, certes, des hésitations lorsqu'il s'agissait de décider de la manière de répartir le matériel, certains collaborateurs avant estimé qu'il fallait s'en tenir au temps où ces autographes avaient vu le jour, sans égard au genre de texte. Bien entendu, pour l'une et l'autre variante, il existe une bonne argumentation pour et contre; mais, en fin de compte, tout ce qui appartient à une même époque se trouve néanmoins dans le même volume, de sorte qu'on peut suivre chronologiquement quand les énoncés de Marković avaient vu le jour). Seuls trois ouvrages ont été publiés chacun dans un volume à part: *Courant réaliste dans la science et dans la vie*, vol. III, *La Serbie à l'Est*, vol. VIII, *Principes de l'économie nationale*, I et II – vol. IX et X.

Tout en respectant strictement l'authenticité de l'autographe de Marković, nous mentionnons encore deux principes importants dont nous nous sommes inspirés dans la préparation de cette édition:

1. Nous avons évité d'entrer dans l'appréciation, l'interprétation et le jugement des positions de Marković. Cela a suscité une polémique assez longue et assez difficile, au début, autour de la définition de la méthodologie à choisir pour la préparation de ces oeuvres. L'une des règles essentielles, valable pour les éditions critiques, étant de porter sur ces oeuvres un jugement critique, cela sous-entendait qu'il en serait de même dans ce cas. Certains collaborateurs ont, toutefois, estimé qu'il n'était ni opportun ni scientifiquement justifié de faire paraître les oeuvres d'autres auteurs en „ratiocinant“, en faisant du „prêchi-prêcha“, en „se mettant en vue“..., expressions qualifiant le mieux ce genre de travail. Ça a été de première importance, eu égard surtout au fait qu'il s'agissait ici de textes philosophiques, politiques et théoriques. Compte tenu du fait qu'on aurait imposé par là, aux chercheurs futurs, des points de vue qui, naturellement, ne sont pas forcément bien pesés et objectivement donnés, ce d'autant plus que les oeuvres de Marković ont survécu à ceux qui les ont critiquées, nous avons décidé de ne pas nous mêler de ce qui ne nous regardait pas. Nous avons laissé ainsi, aux chercheurs futurs, le champ tout à fait libre aux jugements qu'ils porteraient sur les oeuvres de Marković. Nous croyons que l'Académie a fait là un bon précédent et qu'elle a présenté une édition capable de survivre au temps où elle a paru.

2. C'est également une des éditions rares, sinon uniques, qui présentent aussi les textes des opposants. À savoir, Marković ayant eu, dès ses premiers écrits, toute une série de critiques du plus haut rang – souvent supposés du régime pour „écraser“ Marković, comme le note, dans son excellent *Journal*, l'honnête Milan Đ. Milićević - nous avons toujours donné ces textes dans un chapitre à part du même volume dès le premier tome, permettant ainsi aux chercheurs de s'assurer d'emblée eux-mêmes, dans le même livre, de la valeur des postulats de Marković et de ceux qui l'ont critiqué. (Il se peut sans doute

que nous ayons omis quelques textes polémiques importants. Il est particulièrement important de le souligner pour les écrits de Marković qui datent de 1873–1875, où, sans le citer nommément, il y est fait allusion dans une foule d'éditoriaux et d'articles de la presse du régime de l'époque; sa polémique avec le poète Laza Kostić, par exemple, nous a échappé). Il y a eu, certes, dans une approche pareille, différentes opinions au sein du Comité lui-même —certains collaborateurs ont jugé déplacé et même de mauvais goût l'impression de ces écrits, souvent vulgaires, contre Marković. Mais l'avis qu'il fallait être objectif et authentique jusqu'au bout, a eu partie gagnée dans le Comité; les chercheurs auraient, d'ailleurs, retrouvé ces textes et on aurait pu penser que nous avons omis ce matériel pour „protéger“ Marković.

Nous avons voulu donner les résumés en plusieurs langues; mais cela étant difficile à réaliser (à cause des traductions et de l'espace disponible), il a été entendu que ces résumés seraient traduits en français, comme cela a été déjà fait dans le Tome I. Ce faisant, nous n'avons eu qu'un objectif: celui d'informer les étrangers sur ce qu'ils allaient trouver dans chaque volume. Il est possible, naturellement, qu'un jugement sur tel texte contenu dans un de ces livres ait passé en catimini; dans ce cas, il faut garder à l'esprit que c'est là une „omission“ qui a échappé aux rédacteurs et aux rapporteurs.

Quant aux rapports des lecteurs, cette édition est spécifique à cet égard aussi. À savoir, à la mort de l'académicien Dušan Nedeljković, le nouveau président, l'académicien Radomir Lukić avait voulu s'assurer de la valeur des textes préparés et avait insisté qu'à côté des rapporteurs obligatoires, le Département nommât des rapporteurs spéciaux du Comité, des spécialistes en la matière. C'est de cette manière que cette édition a doublé le nombre de rapporteurs: du Département et du Comité, ce qui n'a pu, naturellement, que contribuer à un travail plus critique dans ce domaine. Eu égard à cela, voici les noms des rapporteurs:

Les rapporteurs du Département des sciences sociales, les académiciens:

- Blagojević dr Obren (vol. II, IV, VI, VIII, IX, X et XI);
- Lukić dr Radomir (VII, IX, XII, XIII, XIV, XV);
- Maksimović dr Ivan (III, IX, X);
- Marković dr Mihailo (I, XVI);
- Macura dr Miloš (I, V, VI, VIII, XVI);
- Mihailović dr Kosta (IV);
- Popov dr Čedomir (VII, XIV);
- Stojančević dr Vladimir (XI, XII, XIII, XVII);
- Čalić dr Dušan (III);
- Čobeljić dr Nikola (II, V).

Les rapporteurs du Comité:

- Danjanović dr Pero (IV, V, VI, VII, VIII, X, XI, XII, XIII, XIV);
- Dubovac dr Jovan (III, IV, V, XVI);
- Vukomanović dr Mladen (I, II);

- Lukić dr Radomir, académicien (XV, XVII);
- Marković mr Nikola (XVII);
- Pilić dr Vera (VI, IX, X);
- Popov dr Čedomir (VII);
- Simeunović dr Dragan (XIV);
- Stojančević dr Vladimir, académicien (VIII, IX, XII, XIII);
- Stojković dr Andrija (XV, XVI, XVII);
- Šoškić dr Dragutin (IX, X).

La présentation graphique de l'édition a été réalisée par le peintre Franjo Komericki. Comme il est décédé avant la parution de ces volumes, c'est Dragosavac qui avait assumé d'abord la fonction du rédacteur graphique et technique pour les tomes I, II, III, IX et X, et pour les autres tomes Mihailo Pisanjuk, Gradimir Dragašević et Miroslav Mitić.

* * *

Bien que l'alinéa précédent concerne déjà la question de l'impression de cette oeuvre, qui mériterait un chapitre à part, nous en dirons quand même quelque chose ici.

Déjà du vivant du premier président, de l'académicien Dušan Nedeljković, cinq volumes avaient été prêts à paraître, des recherches d'envergure avaient été effectuées et la majorité du reste des ouvrages formés en volumes. L'opiniâtreté du nouveau président, de l'académicien Radomir Lukić, ne le cédait en rien à l'obstination à poursuivre le moindre détail, dont l'académicien Dušan Nedeljković avait fait preuve en entreprenant le travail de recherche. Le premier s'est montré aussi persévérant que le second quand il s'agissait de mettre à jour les affaires qui se rattachaient à cette entreprise. Il était vraiment difficile de lui résister lorsqu'il mettait en demeure les chercheurs de lui apporter leurs textes. En outre, c'est relativement vite qu'il avait trouvé les éditeurs. C'étaient: „Narodna knjiga“ de Belgrade (éditeur exécutant), Matica srpska de Novi Sad et „Jedinstvo“ de Priština. C'est l'Union socialiste du peuple travailleur de Yougoslavie qui les réunissait tous, et c'est encore elle qui avait formé un Conseil de rédaction spécial qui comptait parmi ses membres les représentants de l'Académie serbe des sciences et des arts, l'académicien Dušan Kanazir, en ce temps-là son président, puis président de la Conférence fédérale de cette Union; l'ingénieur Dušan Čkrebić, président de ce Conseil; de même que les présidents d'alors des académies de Voïvodine et du Kosmet, les représentants de toutes les Universités de Serbie, etc., au total vingt membres. Les éditeurs avaient formé, de leur côté, un organe de coordination dont le président était dr Dobrosav Bjeletić et dont les membres étaient: Borivoje Vulin, dr Jovan Dubovac, dr Vićentije Đorđević, Radovan Ždrale, Petar Jakšić, Vidak Perić – directeur de „Narodna knjiga“ et signataire de l'accord avec l'Académie serbe des sciences et des

arts, Radomir Nikolić, dr Vera Pilić, Milivoje Tatić, Milutin Kruščić (secrétaire du comité de l'Académie, qui avait assisté à toutes les réunions et de ce Comité d'éditeurs). Les cinq premiers livres (I, II, III, IX, et X) ont „vu le jour“ en 1987–1988. Grâce à l'engagement du secrétaire du Département des sciences sociales, de l'académicien dr Miloš Macura, on a pu entreprendre une chose rare – la promotion a eu lieu à l'Académie, une publication jubilaire spéciale a été déjà imprimée (la réunion et la promotion à l'Académie ont eu lieu le 2 mars 1989, la publication elle-même a été imprimée en 1990). Dans une société autogestionnaire complexe, les moyens financiers pour l'impression ont été collectés par l'intermédiaire des communautés autogestionnaires d'intérêt et les organisations sociales et politiques, de sorte que les éditeurs n'y ont pas engagé leurs moyens matériels, ou bien ceux-ci leur étaient vite remboursés, tandis que les moyens matériels obtenus de la vente restaient presque totalement aux mains de l'éditeur qui exécutait ce travail. À savoir, l'Académie finançait les recherches et les préparatifs, tandis que l'éditeur assumait les frais de l'impression. Lors de la dissolution de la Yougoslavie, il y a eu, comme il est dit dans l'introduction pour le tome VIII, sept longues années de pénurie. Comme il n'y avait plus de sponsor, l'éditeur – „Narodna knjiga“ – déclara qu'il n'était plus intéressé pour ce projet. Selon le directeur, le Conseil ouvrier de la Maison d'édition Matica srpska a applaudi au contrat passé avec l'Académie (est-il dit dans le rapport de l'académicien Kanazir, dans la publication jubilaire, page 14). À ce moment-là, tout d'un coup, le représentant de cette Maison a pris la parole à la réunion commune qui se tenait dans la salle 308 de l'Académie, où le gros des affaires a vait été expédié et le gros des accords conclu, et a donné également son congé. Les collaborateurs ont songé alors à abandonner le projet, il y a eu bien des malentendus et des moments difficiles à passer, comme cela est, par ailleurs, naturel dans les moments historiques de crise. Les organisateurs eux-mêmes étaient sûrs qu'il n'en serait rien de toute cette affaire. Ils avaient déjà apporté la décision de faire un dépôt de ces manuscrits, leur travail n'ayant pas été rémunéré de toute façon, et les chances de publication d'yaient été inexistantes. La crise ayant atteint le sommet, paraît le président du Comité de coordination, dr Dobrosav Bjeletić – actuel directeur de cet Établissement – demandant tous les manuscrits pour les publier de suite! Il n'est pas difficile d'imaginer l'émotion qui s'est emparée des membres du Comité. En un seul an, dix volumes ont paru! En jetant un regard sur les efforts extraordinaires de cette institution, qui, outre cette édition, publie pour la première fois, en Serbie, les oeuvres capitales des sciences naturelles, de la philosophie, de l'histoire (nous obtenons pour la première fois les oeuvres d'un Tesla, Milanković, Pupin, Cvijić, Petrović-Alas, Mokranjac et Svetozar Marković lui-même; l'académicien Radomir Lukić écrit pour le journal *Politika*, à ce sujet, un article spécial: *Les héros de notre temps*, 21. XII. 1996). C'est ainsi qu'à la surprise et à la satisfaction générales, la réunion scientifique, qui doit

marquer le cent-cinquantième de la naissance de Svetozar Marković, verra publié pratiquement tout de son oeuvre, excepté le Tome XIV, qui contient les derniers travaux de Marković, et le tome XVII qui comporte les bibliographies.⁵ Le président du Comité, l'académicien Radomir Lukić, ne pouvait se résigner au fait que les derniers feuillets ne comporteraient pas les noms des nombreux membres du conseil, du comité, les sponsors, bien qu'ils appartiennent déjà à l'histoire, car, a-t-il dit, „ce n'est pas leur faute à eux“ si tout s'est écroulé, jusqu'aux institutions qu'ils représentaient. Finalement, il a consenti à ce que le Conseil continuât de figurer en la personne de son Président coopté dans le Comité de l'Académie, ainsi que le président du Comité de coordination qui se trouve maintenant à la tête de l'éditeur exécutif. Tous les rouages autogestionnaires ont été remplacés par des hommes expéditifs de cet Établissement, directement inclus dans ces activités: le rédacteur en chef dr Petar Pijanović, le rédacteur d'histoire préposé à la rédaction de cette édition, M. Dragutin Ranković, les services de lecteurs, de correcteurs et de la „Prosveta“ de Niš, dont le travail consciencieux, précis et prompt nous a réservé une belle surprise; cette maison a publié tous les volumes, sauf les cinq premiers – publiés par la maison d'édition „Prosveta“ de Belgrade. Quand on y regarde de plus près, surtout quelques années après, il paraît invraisemblable qu'un si grand travail ait pu être effectué en si peu de temps. Aussi ne sommes-nous pas surpris que les Éditeurs réunis aient rendu hommage – comme pour les oeuvres de Nikola Tesla – à un véritable *exploit de l'année dans l'édition*.

S'il fallait dresser la liste des institutions et des personnes auxquelles nous devons notre reconnaissance pour avoir contribué la réalisation de ce projet, nous aurions besoin de presque d'autant de place. Que notre reconnaissance exprimée ici – à tous ensemble – leur soit une satisfaction partielle. Mais ce serait péché de ne pas citer ceux qui ont travaillé directement à ce projet. La lecture des textes a été faite: pour le premier livre, par Milija Stanić, plus tard surtout par Svetlana Milošević, puis par Jelica Roćenović, Slobodanka Predojević et Velimir Kolundžija; ont traduit le plus: Miroslava Milošević, Slobodan Mandić, Olgica Momčilović, Viktorija Stegić, Branimir Živojinović, Stefan Lukačević, Milivoje Isailović, Konstantin Pavlović, Sabo Valerija, Luka Viorel et Andrej Tarasjev. Les registres pour les trois premiers volumes ont été dressés par les époux Mirjana et dr Momčilo Mitrović, dr Lazar Pejić pour les volumes IX et X; pour les autres, dr Andrija Stojković et Đorđe Mitrović; Emilija Tešić-Naskovski a dressé les registres pour les volumes qu'elle a rédigés elle-même (XV et XVII). Presque toutes les contributions illustrées ont été fournies par le photographe artistique de l'Institut pour la protection des monuments culturels de la République, Radomir Živković. Mme Sofija Bošković dirigea un groupe de correcteurs non moindre et non moins dévoué à la tâche.

Belgrade, janvier 1999

Le Comité pour la préparation
des Oeuvres Complètes de Svetozar Marković

TABLE DES MATIERES

Емилија Тошић-Насковски	
Avant-propos	XI
Avant-propos	XXI

I. BIBLIOGRAPHIE DES OUVRAGES SET DES LETTRES DE SVETOZAR MARKOVIĆ

Oeuvres Complètes. Ecrits réunis	5
Editions spéciales – recueils de travaux	17
Livres et brochures publiés du vivant de Svetozar Marković (1870–1875)	23
Rééditions, Livres. 1888–1996	25
Livres de Svetozar Marković réédités en éditions spéciales	27
Articles, manuscrits, lettres	
Ecrits scolaires	34
Articles et autres écrits (1866–1875)	34
Lettres de Svetozar Marković	131

II BIBLIOGRAPHIE DES TRAVAUX SUR SVETOZAR MARKOVIĆ

Lettres adressées à Svetozar Marković	191
Livres. Dissertations, Recueils.	
(Auteurs yougoslaves)	195
Auteurs étrangers	201
Recueils de travaux des réunions scientifiques consacrées à Svetozar Marković	204
Svetozar Marković dans la presse étrangère 1871–1875	211
Articles et contributions sur Svetozar Marković dans les ouvrages et les périodiques	
Sur Svetozar Marković 1868–1875	220

Svetozar Marković 1875 (A la nouvelle de sa mort et nécrologues dans la presse serbe)	248
Sur Svetozar Marković 1876–1918	255
Sur Svetozar Marković 1919–1944	284
Sur Svetozar Marković 1945–1997	307
Les auteurs étrangers au sujet de Svetozar Marković	559
Oeuvres littéraires consacrées à Svetozar Marković	605
Oeuvres artistiques consacrées à Svetozar Marković	610
Bibliographies	
Bibliographies des ouvrages de Svetozar Marković	612
Bibliographie sur Svetozar Marković	613

III. INDEX

Index	617
Abécédaire de titres des ouvrages de Svetozar Marković	619
Tableau des traductions en langue étrangère des ouvrages de Svetozar Marković	627
Liste des périodiques	631
Index de noms personnels	655
Abréviations	681

IV. ANNEXES AUX LIVRES I – XVI

Textes du journal „Vragolan“ attribués à Svetozar Marković	685
Andrija Stojković – Đorđe Mitrović	
Index de noms personnels et de toponymes pour les livres I–XVI	
Index de noms personnels	721
Index de toponymes	877
Errata - livres I–XVI	907
Postface	923
Postface	933
Table des matières	943
Table des matières	945

САДРЖАЈ

Емилија Тешић-Насковски	
Предговор	XI
Avant-propos	XXI

I. БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА И ПИСАМА СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА

Целокупна дела. Сабрани списи	5
Посебна издања – зборници радова	17
Књиге и брошуре објављене за живота Светозара Марковића (1870–1875)	23
Поновљена издања. Књиге. 1888–1996	25
Књиге Светозара Марковића прештамpane у посебним издањима	27
Чланци, рукописи, писма	34
Школски радови	34
Чланци и други списи (1866–1875)	34
Писма Светозара Марковића	131

II. БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА О СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ

Писма упућена Светозару Марковићу	191
Књиге. Дисертације. Зборници.	
Југословенски аутори	195
Страни аутори	201
Зборници радова са научних скупова посвећених Светозару Марковићу	204
Светозар Марковић у иностраној штампи 1871–1875	211
Чланци и прилози у књигама у периодичним публикацијама	
О Светозару Марковићу 1868–1875	220
Светозар Марковић 1875 (Вести о смрти)	248

О Светозару Марковићу 1876–1918	255
О Светозару Марковићу 1919–1944	284
О Светозару Марковићу 1945–1997	307
Страни аутори о Светозару Марковићу	559
Књижевна дела посвећена Светозару Марковићу	605
Уметничка дела посвећена Светозару Марковићу	610
Библиографије.	
Библиографија радова Светозара Марковића	612
Библиографија радова о Светозару Марковићу	613

III. РЕГИСТРИ

Регистри	617
Азбучник наслова радова Светозара Марковића	619
Преглед превода и радова на страним језицима	627
Попис периодичних публикација	631
Регистар личних имена	655
Скраћенице	681

IV. ДОДАЦИ ЗА КЊИГЕ I – XVI

Текстови из листа „ <i>Враголан</i> “ који се приписују Светозару Марковићу	685
Анрија Стојковић – Ђорђе Митровић	
Регистри личних и географских имена за књиге I–XVI	
Регистар личних имена	721
Регистар географских имена	877
Запажене погрешке – Errata – за књиге I – XVI	907
Поговор	923
Postface	933
Table des matières	943

Обим: 61 ¹/₄ штампарских табака
Формат: 17x24 cm
Тираж: 2.000 примерака
Слог: „Просвета“ - Ниш
Штампа: ДИГП „Просвета“ - Ниш

РАДЕНИК.

У Београду

17. Априла

1871.

ПРОГРАМ.

Наша је цел да науком помажемо напредак српског народа.

Напредовање народа огледа се поглавито у ове три главне стране: материјалном благостању, образовању и слободи.

Човек, који је материјално осигуран да може својим радом поштено живети, који је образован као човек и као радник и члан друштва и који је слободан да располаже сасвим независно својом вољом и радом — такав је човек напредан. Напредовање народа није ништа друго већ напредовање свију чланова народа у истом смислу.

Наука и њена примена у животу веома је опширна и разнолика. Оне све скупа утичу на народни развитак, али ми би узели на се сувише теретан, управо немогућан посао кад би хтели да нашом радњом обухватимо све гране у науци и животу. У овом програму дужност нам је дакле да кажемо границе у науци и животу у којима ће се поглавито кретати наша радња. У исто време да обележимо правац наше радње.

1. Економски одношаји. Код нас су економски одношаји у многоме различити од економских одношаја код западних народа од којих ми пресмо „економску науку“ и економске установе.

цијације (наша породична задруга постоји још по негде по селима али се сваке године умањива) за производњу, размену и кредит. Али ми не држимо да је асоцијација последњи ступањ економског развитка народа. На против: ми мислимо да је то тек први корак да се привредна снага појединца увелича; у исто време да се стане на пут жудњи појединаца да грабе туђу зараду, већ да сваки добија према својој заради. Пре или после људи морају увидети да човек не треба да се обогати ради самог богатства, већ да су привреда и њен резултат — богатство — само средство човеку за виши, лични и друштвени развитак. Са изменом економских појмова мора доћи и економски преображај у животу. Људи неће присвајати — узимати у своју власт — средства за производњу, како би могли давити друге привреднике, већ ће радити да увеличају производност друштвене снаге на тиме да увеличају и своју властиту снагу.

Ми ћемо излагати начела економске науке са њеним крајњим резултатима, а остављајући да се у току времена организација рада и размене сами тако развију, да сав народ ступи у праву друштвену заједницу; — наш ће главни посао бити: да изучавамо економски живот српског народа

гори зликовац) има изображена и вредна привредника.

Према овоме „Радник“ ће: изучавати данашње просветно стање у Србији у свом погледу:

Излагати начела и надрт (план) како да се организује система образовања, према изреченим начелима и према нашим условима и потребама; упознавати читаоце са свима просветним заводима који би се са коришћу могли код нас увести;

пратити критички сваки нов појав у нашој књижевности, који би имао вредности по наше образовање;

испитивати све појаве у нашем друштвеном животу, које би имале утицаја на образовање јавног мњења и уопште на наш умни и морални развитак.

По могућству упознавати читаоце и са књижевностју страном.

3. Држављански одношаји. Ми не повлачимо границу између тако званих држављанских одношаја и других друштвених одношаја. У животу једног народа сви су одношаји појединаца тесно везани једни с другима — једни се не могу развити и усавршити док се и други не развију и не